

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift

til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Med den gejstlige Øvrigheds Tilladelse

udgivet af

Ausgarius-Foreningens Forstanderskab.

33. Aargang.

KJØBENHAVN.

I Kommission hos Grosserer *Miltech.*

Rasmussen & Olsen Bogtrykkeri.

1885.

Register

til

Nordisk Ugeblad

for 1885.

I. Afhandlinger, Aktstykker, Fortællinger o. desl.

	Side
Til Læserne	1
Ved Aarets Begyndelse	3
Den gamle Gud lever endnu (Konr. v. Bolanden) 6. 21. 40. 63. 102. 122. 170. 179.	216
Børnenes Legetøj	12
Kirkernes Vanhelligelse i det 16. Aarh. (—s.)	17
Ti gyldne Leveregler	20
Julen i den københavnske Menighed	24
Fattigplejen før og efter Kristus 34. 56.	65
Tilbageblik paa det henrundne Aar	37
En forsigtig Brud	44
Jubilæet i Kjøbenhavn	49
Smaating 64. 159. 239. 415. 447. 479. 559. 623.	639
Udflugt i den romerske Kampagne	73
Den h. Ansgar	77
Fastemandatet	82
Jordskjælvene i Spanien	84
Jesu h. Barndomsforening 89. 148.	244
Kyndelmisse.	92
Den h. Frants af Sales og Theodor Beza. (P—s). 97. 133.	146
Nogle Tanker om Dans.	104
Aske-Onsdag	108

IV.

	Side
Erindringer fra Missionslivet i England (c.)	114
Englands Nederlag i Sudan	120
Den 3. Marts	130
Mere om Dans	136
Den katholske Kirke i Rusland	151
Den h. Josef	161
Navnet „Moder“ i Ordsprogene	168
Sundhedshedsgymnastik for Piger	172
Passions-Søndag	178
Børnenes første h. Kommunion	184
Den stille Uges Ceremonier	193
† Henri Bertier	201
Paaskefesten	209
Hvor ofte Rom er bleven erobret	214
Den katholske Kirke i Sverrig	219. 231
Hvide Søndag	226
Foraar i Sigte	228
Søndagen	242. 258
De kristne Staters Solidaritet	247
Den katholske Kirke og „Nutiden“	260
Frelsens Hær paa Østerbro	267
† Søster Maria Felicitas	275
Glasmalerierne i Sct. Ansgar	279
Den h. Paaske-Kommunion	284
De kirkelige Bededage	289
Banevogteren (A.—B.)	291
Kirken i Nordamerika (sr.)	295
Vincentforeningens Generalmøde (E.)	297
Leo XIII og de tyske Pilegrime	305
Den italienske Gejstlighed og Videnskaben (*).	310
Fredløs (G. de Beugny) 313. 327. 344. 376. 393. 437. 453. 487.	
503. 519. 534. 569. 584. 602. 618. 649. 681. 695. 710. 726. 762.	
	778. 793. 809
Den h. Gregor VII's ottende Centenarium (sr.)	323. 337. 386
Smukt Exempel fra Tromsø	347
† Viktor Hugo	353
Vincentforeningen	371
Et Brev til Redaktionen	379
Stater og Troner	402
Svar fra „Danicus“ til Hr. „n.“	407
Vor Frue af Lourdes	418
Barnets Morgenbøn	424
† Carl Augustin Høffding Muus	427
Ærkebiskoppen af Kølns Afskedsord	434. 450
Fra Kristenhedens Hovedstad (Fr. — g.)	441
Den h. Vincents af Paul	451
Lidt om Afdøde	558
Den h. Anna	465
Paveligt Breve om den h. Vincents	469
Gregor VII sidste Kampe med Henrik IV. (sr)	481. 498
En Sammenligning (A.—B.)	485
Den h. Laurentius	502
Mariæ Himmelfart	514
Den katholske Svendeforening	516

V

	Side
Lidt om Oplysningen i Danmark	521
Præstevielsen i Trondhjem (X).	525
En Konvertit	529. 545
Viebiskoppen af Mechelen's Besøg i Kjøbenhavn	537
Propaganda-Kollegiet og dets Rektor	549
Den h. Skytseengel	561
Stemmer fra Protestantismens Lejr	565. 823
Den XXXII. Generalforsamling af Tysklands Katholiker	577. 593. 609
En „højere“ Datter	587
Paveligt Dekret om den h. Rosenkrans	599
Lidt om Festdagene	614
Den h. Frants af Assisi	625
Den h. Frants Borgia	629
Søster Marie Hyacinthe	635
Den hellige Birgitta. (A—B)	641. 657. 673
Leo XIII som Fredsmægler	645
Bibelfortolkning	662
Reformationens Væsen og Udbredelse. I. (p—r).	675
De sex Penne (Æventyr af Z.)	684. 714
„Ere vi fremdeles Lutheranere?“ II. (p—r.)	689
Katholsk-selskabelig Forening	698
Novembermaaned	705
Luthersk Prædiken: katolsk Tilbedelse III. (p—r.)	707. 721
Taksigelse og Bøn	717
De hh. Cæcilia, Klemens og Katharina	737
Msgr. d'Hulst's Brudetale i Eu	744
Leo XIII's Encyklika om det kristelige Statsvæsen	753. 769. 785
Uddrag af Ægteskabsprotokollen i Sognekirken i Eu.	765
Indbydelse til en Brudegave til Hs. kgl. Højh. Prinsesse Marie	767
† Alfons XII	780
Den højhellige Julefest	801
Kirkeindvielsen i Kolding	805
Australien og dets første Kardinal	807
Billederne paa Marmorkirken	811
Sct. Johannes	817
Den nye Sct. Mikæls Kirke i Kolding	820
Aarets sidste Aften...	827

II. Digte.

Hellig tre Konger	14
Den smertefulde Rosenkrans	205
Marias Paaskefryd	227
Magdalene	227
Hvad der bestaar	260
Maj Maaned	273
Pintse	321
Den 31. Maj	343
Jesu helligste Hjærte	369
Apostelfyrsternes Fest	391
Den høje Pilegrim	425
Et godt Raad	467
Mariz Himmelfart	507

II. Efterretninger fra Ind- og Udland.

	Side
Rom.	15, 28, 60, 98, 109, 158, 234, 255, 287, 302, 316, 334, 348, 399, 446, 463, 478, 574, 606, 703, 733, 752.
— Italien.	109, 349, 413.
— Napel.	491.
— Venedig.	491.
— Livorno.	574, 654.
— Nizza.	223.
— Østerrig-Ungarn.	30, 557.
— Wien.	46, 223, 398, 637, 782.
— Tyrol.	670.
— Belgien.	30, 207, 366, 398, 491, 591, 605.
— Bryssel.	735.
— Frankrig.	62, 207, 254, 365, 462, 637, 653.
— Paris.	157, 236, 335, 412, 447, 509, 732.
— Lyon.	511.
— Marseille.	573.
— Lourdes.	559.
— Aix-les-Bains.	303.
— Aix.	622.
— Spanien.	29, 62, 463, 478, 511, 558, 638, 669.
— Portugal.	558.
Holland.	573.
— Storbritanien og Irland.	30, 62, 605, 735.
— London.	78, 221, 366, 413, 703.
— Skotland.	735.
— Irland.	350, 398.
— Tyskland.	Berlin, 222, 287, 477, 591, 731.
— Køln.	15, 61, 336, 446, 591.
— Frankfurt a. Main.	287.
— Osnabrück.	29.
— Aachen.	397.
— Münster.	559.
— Kiel.	559.
— Essen.	397.
— Wiesbaden.	29.
— Crefeld.	397.
— München.	447.
— Dresden.	478.
— Karlsruhe.	623.
— Freiburg.	157, 463.
— Posen.	399.
— Schweiz.	398, 592, 637, 703.
Hamburg.	31, 157, 399.
— Rusland.	46, 191, 207, 236, 350, 558, 732.
— Tyrkiet.	638.
— Nordamerika.	46, 63, 143, 414, 592, 671, 703.
— Baltimore.	31.
— Sydamerika.	492.
— Mexiko.	351.
— Brasilien.	654.
— Asien.	479.
— Lilleasien.	413.
— Kina.	192, 671.
— Tonkin.	492.
— Japan.	223.
— Kalkutta.	351, 491.
— Afrika.	238, 479.
— Sudan.	237.
— Ægypten.	511.
— Australien.	80.
— Sverrig.	Stockholm, 155.
— Malmø.	156.
— Norge.	109.
— Kristiania.	190.
— Trondhjem.	189.
— Danmark.	Kjøbenhavn, 14, 28, 45, 95, 126, 141, 173, 188, 206, 233, 251, 299, 352, 361, 382, 412, 431, 445, 462, 471, 493, 507, 543, 557, 575, 589, 607, 622, 652, 668, 700, 735, 750, 782, 797, 814.
— Ordrup.	142, 444, 815.
— Holmegaard.	364, 730.
— Odense.	111, 687, 720.
— Svendborg.	253, 396, 622, 701.
— Kolding.	143, 300, 319, 766.
— Fredericia.	142, 156, 333, 554, 702.
— Horsens.	719.
— Aarhus.	590, 730.
— Randers.	750.

IV. Tillægsarkene.

Alban Stolz: Den h. Germana. — *James Gibbons:* Vore Fædres Tro; 1. Del.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 4. Søndagen den 25. Januar. 1885.

Indhold: Jubilæet i Kjøbenhavn. Fattigplejen. Kirkelige Efterretninger: Rom, Köln, England, Frankrig, Spanien, Amerika. Taksigelse. Smaating.

Jubilæet i Kjøbenhavn.

Menigheden i Kjøbenhavn var i Søndags, den 18de Januar, Vidne til en sjælden smuk Højtidelighed, idet den højærværdigste Præfekt og apostoliske Protonotar, Hr. Prælat *Johannes von Euch*, samme Dag fejrede sit *25aarige Præstejubilæum*. Hr. Præfekt von Euch er født i *Meppen* i Hannover den 21de Januar 1834, og besøgte indtil 1852 den lærde Skole i sin Fødeby. Efter at have absolveret sine Studier dersteds, drog han til *Münster* og senere til *Mainz* for at studere ved det filosof. og theologiske Fakultet i ovennævnte Byer. I 1855 modtog Hans Højærværdighed Subdiakonats- og senere Diakonatsvielsen, og fungerede indtil 1859 som Informator i den grevelige *Stolberg'ske* Familie. Fra 1859—60 opholdt han sig i Præsteseminariet i *Osnabrück*, hvor han den 18de Januar 1860 modtog Præstevielsens h. Sakramente. Samme Aar sendtes han af Biskoppen af

Osnabrück, som den Gang ogsaa var apostolisk Provikar for Danmark, til *Kjøbenhavn* som Vikar ved Sct. Ansgars Kirke, og Aaret efter (1861) udnævntes han til Kapellan ved samme Kirke. Den 4de Oktober 1864 kaldedes han til Sognepræst for Menigheden i *Fredericia*, hvor Hans Højærværdighed virkede i henved 20 Aar; herfra pastoreredes ogsaa i lang Tid alle de øvrige Katholiker i hele Jylland og paa Fyn, indtil det lidt efter lidt lykkedes ham at faa Menigheder oprettede i flere af de større Byer. I Slutningen af 1883 udnævntes han til Domherre i Osnabrück og indstalleredes i Embedet den 6. Dec., men resignerede atter paa denne Værdighed, da han d. 17. Februar 1884 udnævntes af Kirkens Overhoved Leo XIII, til apostolisk Præfekt for Danmark i afdøde Præfekt Grüders Sted.

I Anledning af Jubilæet fejrede Hans Højærværdighed for første Gang den højtidelige Pontifikalmesse, saaledes som Ritualet foreskriver den for Protonotarer. Henimod Kl. 10 samlede de herværende Gejstlige sig i Præstehuset tilligemed Kirkeskolens Børn, og under Afsyngelsen af en latinsk Antifon førtes Jubilaren ad Kirkens Hoveddør ind i det festligt smykkede og tæt fyldte Gudshus, i hvis Midtergang begge Mariakonregationerne dannede Spalier. I Spidsen gik Ministranterne, efterfulgte af Skolebørnene, dernæst Kirkens Forstandere, 10 Gejstlige, blandt hvilke Sognepræsterne fra *Fredericia* og *Kolding* Dhrr. *Heiden* og *Storp*, samt Rektor *Werhahn* fra Sct. Andreas Kollegiet, tilsidst Jubilaren i Festornat med Protonotarkors og Ring. Efter en kort Bøn foran Alteret gik Hans Højærværdighed tillige med de funktionerende Præster ind i Sakristiet for at iføre sig Messeklæderne, medens de øvrige Gejstlige og Kirkens Forstandere toge Plads foran i Koret.

Ved den højtidelige *Festmesse*, under hvilken Jubilaren for første Gang benyttede Mitra- og de øvrige Protonotar-Insignier, ministreredes han af 5 Gejstlige.

Kirkens fortrinlige Sangkor under Ledelse af sin nidkjære og utrættelige Dirigent, Hr. *Michaelsen*, forherligede Gudstjenesten ved sin smukke Sang, og Orgelet ledsågedes i Dagens Anledning af Basuner. Efter Evangeliet besteg Hr. Pastor *Brüggemann* fra Ordrup Prædikestolen og holdt Festprædikenen, i hvilken han nærmere udviklede Præsteværdigheden og dens op-højede Betydning.

Efter Festmessen oplæste Sognepræsten, Hr. Pastor *Böhmer*, baade paa Latinsk og Dansk, som Ritualet foreskriver det, det pavelige Dekret, som bemyndiger Hr. Præfekten til at meddele *den pavelige Velsignelse* med Krucifixet én Gang i hver af de katholske Menigheder i Præfekturet. Til denne Velsignelse er der knyttet en fuldkommen Aflad, d. v. s. Tilgivelse af timelige Syndestrafte, for alle dem, som værdigt modtage Skriftemaalets og Alterets hh. Sakramente og derhos bede ifølge den h. Faders Mening. Og Mange vare de af Menighedens Medlemmer, som benyttede denne naaderige Lejlighed, idet der paa Festdagen uddeltes en overordentlig Mængde hh. Kommunioner under de forskjellige Messer.

Efterat Dekretet var oplæst og Hr. Præfekten ved Alterets Fod havde reciteret de rituelle Bønner, som foreskrives ved den pavelige Velsignelse, steg han op foran Alteret og velsignede med det indviede Kors Menigheden i den h. Faders Navn. Det var et opløftende Øjeblik, hvor man ret saa levende mindedes, at vi alle, som Medlemmer af Jesu Kristi sande Kirke, kun udgjøre en eneste stor Hjord under et fælles Overhoved, en eneste stor Familie under en eneste fælles Fader, nemlig den guddommelige Overhyrdes og himmelske Faders synlige Stedfortræder her paa Jorden: Apostlen Petri Efterfølger, Biskoppen af Rom, Leo XIII., som med Faderkjærlighed drager Omsorg for sine Børn hele Jorden over. Og at han som Fader ogsaa tager Del i *vore* Sorger og i *vore* Glæder, og

at Danmarks Katholiker ogsaa ere en Gjenstand for hans Omsorg, derom vidnede den pavelige Velsignelse.

Jubilaren istemte derpaa den højtidelige Ambrosianske Lovsang *Te Deum*, som skiftevis blev afsungen af Menigheden og Sangkoret ledsaget af Orgelets og Basunernes mægtige Toner, og var det især en Lyst at høre den kraftige Menighedssang, som lød gennem Gudshuset til den Allershøjestes Ære. Den festlige Gudstjeneste sluttede med *Tantum Ergo* og den sakramentale Velsignelse, efter hvilken den højærværdigste Jubilar atter ledsagedes ud af Kirken gennem dens Hovedportal.

Strax efter Gudstjenesten forsamlede de forskjellige *Deputationer* sig i Præstehuset tilligemed andre, som ønskede at bringe Hr Præfekten deres Lykønskninger. Først modtog Hans Højærværdighed de *Gejstlige*, som havde været til Stede ved Gudstjenesten. De overrakte Jubilaren et Breviar tilligemed følgende Adresse, der var undertegnet af samtlige Præster i Præfekuret og affattet i det latinske Sprog: „Højærværdigste Hr. Præfekt! Idet vi med Glæde bringe Dem vore hjærteligste Lykønskninger paa denne Deres Højtidsdag, takke vi den almægtige Gud for alle de Velgjerninger, Han saa ofte har forundt baade Dem og de Troende under hele Deres præstelige Virksomhed. Ord ere ikke istand til at tolke den Glæde, vi føle ved at sé Dem fejre denne Deres lykkelige Jubilæumsdag. I 25 Aar har De med Nidkjerhed og Kjærlighed arbejdet som Præst i Herrens Vingaard, altid munter, altig trofast. Som Præfektrets Præster, der paa det inderligste ere forenede med Dem, bønfalde vi Gud den Almægtige om, at Han vil bevare Dem, højærværdigste Hr Præfekt, for os endnu i mange Aar. Som Vidnesbyrd om vor særlige Hengivenhed bede vi Dem modtage den Bog, som Herrens Præst daglig betjener sig af for at love og bønfalde Gud.“

Efter de Gejstliges modtog Jubilaren *Kirkeforstan-*

dernes Lykønskninger samt Deputationer fra *Vincentforeningen*, *Mariakongregationen*, *Lærerne* og *Sct. Knuds* og *Sct. Ansgars Skoler*. Fra Børnene i Sct. Ansgars Skole overraktes i en smagfuld Mappe en kaligrafisk Adresse, ledsaget af et Brev fra hvert af Skolens Børn.

En særlig Deputation fra *Fredericia*: Hr. Pastor *Heiden* og Dhrr. Kirkeforstandere *Spetzler* og *Gerlach*, overrakte Jubilaren en kostbart udstyret Adresse, undertegnet af en Mængde af Menighedens Medlemmer. Den var indheftet en meget smagfuld Mappe af purpurfarvet Silke med Indskriften: „Til Jubilaren Joh. v. Euch fra Menigheden i Fredericia den 18de Januar 1885.“ Adressens Titelblad er et særdeles smagfuldt og fint Arbejde, udført i Sortkridt af et Menighedsmedlem i Horsens, Hr. Lithograf *Scheuer*. Det forestiller Kirken, Skolen og Præsteboligen i Fredericia, omgivet af Vinløv og Kornax, Symboler paa det h. Messeoffer.

Adressens Ordlyd er følgende: „Højærværdigste Hr. Prælat! vor kjære Præfekt! Omstaaende og alle øvrige Medlemmer af Menigheden i Fredericia bringe Dem paa denne Deres Jubeldag deres barnlige og hjerteligste Lykønskninger.

Vi kunne glæde os med Dem, vi, som i tyve Aar have æret og elsket Dem som vor aandelige og i alle Maader elskværdige Fader, og som have været Vidne til Deres lange, nidkære og offervillige Præstevirksomhed, ja næsten udelukkende været ene om at nyde alle de rige Frugter og Velsignelser, den kjære Gud saa rigelig har knyttet til Deres utrættelige Arbejde i Herrens Vingaard.

Vi juble med Dem og med Dem takke vi den Allershøjeste for alle de mange Velgjerninger, han har forundt Dem og ved Dem ogsaa os. Paa Dem tænke i Dag alle Fattige, alle Syge, alle Bedrøvede, som hos Dem altid fandt hjertelig Trøst og Hjælp, — vi alle takke

Dem for alle de aandelige Gaver, De saa nidkjært og rigeligt har uddelt til os — vi ville aldrig tilfulde kunne takke Dem — vor Gjæld er for stor.

Kjærlighedens, Taknemlighedens Baand, som knytter os til Dem, skal aldrig briste.

Gid Gud den Almægtigē da maatte velsigne Dem, give Dem mangen Trøst i Deres apostoliske Arbejde, ledsage det med Velsignelse! Gid han maatte bevare Dem ret længe for os, Deres taknemlige og Dem inderlig elskende Fredericianere.“

Ogsaa *Lærerdeputationen* overrakte en smukt kaligraferet Adresse fra samtlige katholske Lærere i Præfektoret, saalydende: „Højærværdigste Hr. Præfekt! en hjertelig Lykønskning og Tak. Tillad derfor, kjære Hr. Præfekt, at ogsaa vi katholske Lærere bringe Dem vor underdanigste Hyldest paa denne Deres Højtidsdag. Hvad De i de henrundne Aar har virket som Præst, derom vidner mangt et katholsk Gudshus, mangen en katholsk Skole, hvis Tilblivelse jo nærmest skyldes Deres Bestræbelser. Vel har vi knapt et Aar set Dem virke som Overhyrde her i Landet, men have dog med Glæde erfaret Deres store Kjærlighed og Omhu for Skolen og Dens Lærere. Hvad! kunne vi andet end elske og højagte Dem, som elsker os og vor Gjerning.

Højærværdigste Hr. Præfekt, De har betrot os et saare tillidsfuldt Hverv, De har opmuntret og støttet os. Modtag derfor i Dag vor dybtføjte Tak med Forsikringen om at vi altid skulle vide at skatte denne Deres Velvillie, idet vi ufortrødent røjte vort Kald til Ære og Gavn for den Kirke, som den h. Ansgar har stiftet her i Norden og som Gud Herren har anbeforet til Deres særøgne Omsorg. Maatte Gud forunde Dem, højærværdigste Præfekt, ogsaa her paa Jorden at se Frugterne af al Deres kjærlighedsfulde Virken, navnlig for den katholske Ungdom, hvis Ven og Beskytter De jo er.

Idet vi anbefale os og vor Gjerning til Deres Højærværdigheds Velsignelse og fremtidige Gunst, tillade vi

os at overrække Dem denne Adresse, som Tegn paa vor uskrømtede Højagtelse, Kjærlighed og Taknemlighed.“ Adressen er undertegnet af Dhrr. C. Osterhammel, Joh. Siegler, C. Ertner, Jos. Hammermüller, F. Holst og F. M. Jensen.

I Dagens Løb modtog Jubilaren en Mængde Telegrammer og Breve, saaledes fra Menighederne i Præfektoret, fra den apostoliske Vikar i Sverrige, fra Norge, fra den grevelige Stolbergske Familie, fra Hr. Regens Kohues i Osnabrück og mange Andre i Ind- og Udlandet. Hans Højærværdighed modtog ogsaa flere værdifulde Gaver saaledes foruden det omtalte Breviar fra Præsterne, en prægtig guldbroderet Korakaabe (Pluviale) fra Sct. Josefssøstrene, en overordentlig smagfuld Messebog fra Søstrene i Horsens, som have deres Moderhus i Paderborn og føre Navn af „den kristelige Kjærligheds“ Søstre, et Fodtæppe, samt forskjellige andre Gaver.

Ved Festmaaltidet, under hvilket der herskede den muntreste Stemning, udbragtes blandt andre Skaaler for Kirkens Overhoved, Leo XIII, for Jubilaren, for den afdøde Præfekt Grüders gamle Fader, og flere.

Om Aftenen assisterede Jubilæren officielt ved Festandagten Kl. 6, under hvilken Sangkoret atter deltog i Sangen. Vi tro, ikke at kunne slutte denne Meddelelse om Jubilæumshøjtiden paa en bedre Maade, end ved af ganske Hjærte at gjentage de Ord, med hvilke Aftenprædikenen sluttede: „Maatte Han, hvis Navn vi idag have fejret, Jesus Kristus, vor evige Ypperstepræst, forunde den højærværdigste Jubilar at fortsætte den præstelige Gjerning endnu i mange Aar til Pryd for Kirken og til mange Sjæles Frelse. Maatte Han velsigne denne Dag til Jubilarens og hele den danske Missions evige Vel. Maatte Han skjænke vor Overhyrde den Naade, engang ved Enden paa hans præstelige Løbebane med Apostlen at kunne sige: Jeg har kæmpet den gode Strid, fuldendt Løbet, bevaret Troen; forøvrigt er Herlighedens Krone

henlagt for mig, hvilken Herren, der retfærdige Dommer vil forunde ikke alene mig, men alle, som elske Hans Komme! Det ske i Jesu Navn!“ †

Fattigplejen før og efter Kristus.

(Fortsat efter „Natt. Tid.“)

Hvor de herskende og besiddende Klasser tænkte og handlede saaledes, kunde de Fattige hverken gjøre Regning paa den private Godgjørenhed eller paa offentlig Understøttelse. Den hedenske Oldtid kjendte ingen Fattigpleje, intet organiseret Fattigvæsen. Rigtignok henviser man under Tiden til enkelte Indretninger, der siges at kunne betegnes som et organiseret Fattigvæsen. Saaledes fik i Athen ubemidlede Borgere, der ikke ejede en vis ubetydelig Sum, og som ikke vare i Stand til selv at erhverve sig et fornødent Underhold, 1 til 2 Oboler, — en Sum, der svarede til Datidens Dagløn. Fremdeles havde allerede Piristratus organiseret en Understøttelse af de i Krigene Saarede. Endvidere erstattedes af Statskassen Udgifterne til Besøg af Folkeforsamlingerne og Theatret. Dertil kom Statens store Gaver i Korn og store offentlige Festmaaltider. Men alle disse Ydelser ere ikke Udtryk for nogen virkelig Fattigpleje. Ikke alle Fattige, men kun atheniensiske Borgere nød godt af dem, og Borgernes Tal var ikke stort i Sammenligning med den hele Befolkning. De ubemidlede Borgere oppebar saaledes disse Understøttelser som Medlemmer af Demos, som Bærere af Suveræniteten. Det atheniensiske Borgerskab var en Suveræn, der, saa godt som nogen forfængelig Fyrste, havde sine Smigrere og Lovprisere, vel ikke forsultne Digtere, men de første Statsmænd og Feltherrer. Denne mangelhovede Suveræn, nøjede sig ikke med Æresbevis-

ninger og Festligheder, men den forlangte at underholdes. Borgerskabet sagde „jeg er Staten“! og af de offentlige Midler tog det sig Tilskud til sine Udgifter til Bord og Fornøjelser. Disse Tilskud kunne ikke sammenstilles med Nutidens Fattigpleje, der ikke betaler nogens Theaterbilletter, men snarere med Apanager og Diæter. Kun betaltes i Athen Diæterne ikke til de Valgte, men til Vælgerne; men i Athen havde Vælgerne jo rigtignok ogsaa langt større Indflydelse paa offentlige Anliggender, Forvaltning og Retsvæsen, Krig og Fred, end Nutidens Parlementsmedlemmer, og for saa vidt kan man jo gjerne sige, at Datidens Vælgere med mindst ligesaa god Adkomst som Nutidens Valgte opkrævede Diæter.

I Rom udviklede det offentlige Understøttelsesvæsen sig paa en lignende Maade som i Athen.

I Begyndelsen indskrænkede Statens Virksomhed sig til at levere Korn til Indkjøbsprisen. Cajus Gracchus satte igjennem at Staten afgav under Indkjøbsprisen til Borgerne, og senere leveredes endog gratis. Men det, disse Korngaver kostede, løb snart saa stærkt op, at der maatte gjøres Indskrænkninger. Cæsar nedsatte Tallet paa dem, der var berettigede til at erholde disse Gaver, fra 320,000 til 150,000, Under Augustus forhøjedes ganske vist dette Tal til 200,000, men dog med visse Begrænsninger. Og en Betingelse for at kunne optages paa Listen over de Berettigede var, at man var bosat i Rom og havde Borgerret. Allerede deraf ses, at disse Korngaver, der under Kejserdømmet til Dels erstattedes af Brødgaver, havde en politisk, ikke nogen human Karakter. Dertil kom saade af Staten organiserede Forlystelser. Disse Forholdsregler befordrede væsentlig Roms Forfald, idet Borgerne vænnede sig til af Staten at forlange „panem et circenses“. Omtrent paa samme Maade som Pengesubventionerne havde været det for de atheniensiske Borgere, blev nu Brødgaverne og de offentlige Forlystelser for

de romerske Borgere en Art offentlige Apanager, man oppebar i Kraft af sin politiske Stilling.

Mere Lighed med Fattigunderstøttelse havde de af Trajan grundlagde Forsørgelsesanstalter for forældreløse. Oprindeligt vare de vel udsprungne af politiske og militære Tendenser; efterhaanden antog de dog Karakter af Fattigstiftelser. Men det var aabenbart Kristendommens Indflydelse, der her gjorde sig gjældende.

Medens saaledes Statsforfatningen i Athen og Rom kun indrømmede Borgerne, det vil sige den mindste Del af Befolkningen en offentlig Understøttelse af den ovenfor angivne Karakter, stillede Forholdet sig ganske anderledes hos *Jøderne*, der havde en udviklet Ejendoms- og Fattigordning. Jorden skulde skaffe *alle* Jøder Næring og Underhold, Gud var Landets øverste Herre, og efter hans Vilje fordeltes Jorden mellem Stammer og Slægter og Familjer. Hver syvende Aar var Sabbathaar, i hvilket Marken ikke blev besaaet og Vingaarden ikke skaaren. Og hvad Landets Hvileaar af sig selv frembragte, skulde tjene som Føde for Herre og Tjener, for de Fremmede, for Kvæget og de vilde Dyr -- for *alle*. Og naar syv Gange syv Aar vare henrundne, skulde en Basuneklang lyde gjennem hele Landet, og forkynde det store Jubelaar, i hvilket enhver skulde komme tilbage til sin Ejendom og sin Slægt. Thi Jorden skulde ikke kunne sælges med fuld Afhændelse, eftersom den hører Herren til, medens Menneskene derpaa kun ere Fremmede og Gjæster hos Herren. En almindelig Udjævning og Retablering af de tidligere Ejendomsforhold fandt saaledes Sted i det store Jubelaar. Og ligesom ingen med fuld Afhændelse kunde sælge sin Jord, saaledes skulde ej heller nogen kunne sælge sig og sine Børn til Andemand som Slaver for evig Tid. Tværtimod var det Guds Ordning, at om nogen nedsank i Nød og Armod, saa skulde det Haab og den Følelse dog opretholdes hos ham, at han eller i det mindste hans Børn eller

Børnebørn, i en overskuelig Fremtid skulde vende tilbage til sin Ejendom og sin Slægt. Medens Jubelaaret navnlig tilsigtede at sikre Familjebesiddelsen og at forebygge, at Jorden samlede sig paa enkelte Hænder, søgte forskjellige andre Forskrifter yderligere at forhindre Armodens Omsiggriben. Deriblandt hører Forbudene mod Aager, Forskrifterne om Pantsættelser, Friheder for de Fattige til at samle Ax paa Markerne og de dermed i Forbindelse staaende Forbud, mod at høste for nøje. Atter og atter lovpristes Barmhjertighed og Medfølelse med de Fattige og Svage, — selv med Dyrene: Moses var den, der først forbød Dyrplageri. Og lovpristes paa den ene Side Gavmildhed, saa søgtes paa den anden Side ogsaa en forsynlig Sparsommelighedssans og en fornuftig Økonomi udviklet. Og medens Arbejdet var foragtet blandt Hedningerne og overladt til Slaver, gjorde det gamle Testamentes Lovgivning Arbejdet til en Pligt for alle. I første Række stod Agerbruget, Haandværket stod mere tilbage, og endnu Salomon maatte hente Kunstnere fra Tyrus for at smykke Templet. Ogsaa Handelen var ordnet af Loven. Landets tre Aarsmarkeder faldt sammen med de store Tempelfester, billig Pris, retteligt Maal, fuld Vægt og uforfalsket Mønt var der udtrykkelig Forskrifter om.

Ved sin Lovgivning havde det jødiske Folk faaet en Forfatning, der stillede det højt over alle Oldtidens Folk. Sabbathshvilen, Gjenerhvervelsen af den personlige Frihed efter syv Aars Forløb, Gjenerhvervelsen af den oprindelige Familjebesiddelse efter syv Gange syv Aars Forløb, Forbudene mod Aager og mod Tilbageholdelsen af Arbejdslønnen, den særlige Beskyttelse af Enker og Faderløse, Arbejdet som Pligt for alle, Forbudene mod Forfordeling og Exploitering, Retten til at sanke Ax — disse og flere Bestemmelser skærmede om Arbejderne og de Fattige. Men hvad nyttede det, at Loven var fortræffelig, naar Folket ikke følte sig

saaledes moralsk gennemtrængt af den, at det af fri Vilje gjorde, hvad Loven fordrede. Man overtraadte Loven, men da man saa, at Straffen ikke udeblev, indrettede man det saaledes, at man fulgte Lovens Bogstav, men handlede mod dens Aand. Al Skarpsindighed anvendtes paa at omgaa Loven, — og dog bevare Udseendet af at være lovtro. Der udviklede sig dette demoraliserende System, der betegnes som Pharisæisme og Talmudisme. „Kalkede Grave“ var det: udvendig glimrede de ved deres Overenstemmelse med Lovens Bogstav, indvendig vare de fulde af Raaddenskab.

• Dette var det ene. Men saa kom der noget mere til: et utaaleligt Hovmod. Individerne bildte sig saavel som den hele Nation ind at være Guds Udvalgte, der vare kaldede til at herske over alle andre Folk. Men Messias, Jøderne haabede paa, forestillede de sig som en mægtig Konge, der skulde føre dem til Herredømmet over hele Verden. Hykleri og Skinhellighed havde ødelagt det jødiske Folks moralske Bestræbelser. Jøderne fulgte Lovens Forskrifter: de fastede, gav Almisser, besøgte Templerne og bad. Men deres Fasten og Almissegiven udbasunerede de for at gjælde som „Retfærdige“, og deres Bøn var et Udtryk for deres Hovmod. „Herre, jeg takker dig, at jeg ikke er som denne Tolder.“ Til dette personlige Hovmod kom den nationale Selvovervurdering og Snæverhjørtethed. Ganske anderledes Kristendommen. (Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Rom. Den h. Fader modtog paa Hellig tre Kongers Fæsten Deputerede for 35 katholske Ynglinge-foreninger i Italien og udtalte sig anerkjendende om den Beredvillighed, med hvilken hans faderlige Raad og Formaninger i Encyklikaen „Humanum Genus“ vare blevne fulgte. Leo XIII anbefalede især Dannelsen

af katholske Arbejderforeninger, Udbredelsen af den h. Frants af Assisis tredie Orden, og Vicentsforeningerne. Kirken alene var istand til at løse de sociale Spørgsmaal. Den italienske Ungdom skulde svare Kirkens Fjender, som anklage Katholikerne for Mangel paa Fædrelandskjærlighed: Pavedømmet er Italiens Hæder, Storhed og Lykke.

Ifølge Meddelelse fra Gaëta ved Neapel skal Koleraen atter være brudt ud i denne By. Den militære Sanitets-Kordon, som skulde afspærre Forstaden (Borgo), blev efter Sigende modtagen af Befolkningen med en Stenhagl og maatte derfor skyde paa Borgerne.

I de officielle italienske Kredse beskjæftiger man sig meget levende med Spørgsmaalet om Pavens Bortrejse. Leo XIII sagde nemlig i sin sidste Tale til Kardinalerne i Anledning af Julefesten: „Den menneskevordne Gudssøn, der allerede som Barn unddrog sig for sine Fjenders Forfølgelser — vil ile sin Kirke til Hjælp.“ I disse Ord ville Diplomaterne se en Hentydning til Pavens Afrejse. Have de Ret? Vi vide det ikke. Men det er sikkert værd at lægge Mærke til, at den h. Fader, som Ord for Ord overvejer sine Taler paa det omhyggeligste, har villet betjene sig af et saa gjennemsigtigt Sprog. Siden Inddragelsen af Propaganda-Kollegiets Godser har forøvrigt Pavens Afrejse stedse været anset for et aabent Spørgsmaal. I rette Øjeblik og naar der byder sig en passende Lejlighed, vil Paven træffe sin Afgjørelse.

Köln. At det katholske Liv mægtigt rører sig i Köln, derom aflagde Hellig tre Kongersfesten Vidnesbyrd. De hh. 3 Konger, hvis Relikvier hvile i Domkirken, ere Byens Skytspatroner. Fra den tidlige Morgen indtil den sildige Aften vare Domkirkens mægtige Haller opfyldte af Tusinder af Andægtige. Det var i Særdeleshed et i Sandhed gribende Øjeblik, at se Hundreder af Mænd af alle Stænder i Samfundet modtage den h. Kommunion i den aarle Morgenstund. Da Ærkebiskop Paulus endnu stadigt lever i Landflygtighed, saa holdt Viebiskoppen Pontifikalmessen, og mangt et Øje vædedes med Taarer, da den gamle Kirkefyrste ved Andagtens Slutning i festlig Procession drog igjennem Kirken og meddelte den biskoppelige Velsignelse, ledsaget af fire Domherrer, de eneste, som endnu

ere blevne tilbage siden Kulturkampen, og nogle faa Præster. Med vemodige Følelser tænkte vistnok mange paa tidligere Tider, da Ærkebiskoppen forrettede den h. Handling, omgiven af talrige Domherrer og Præsteseinariets Elever. Den herlige Slutningssang „Vi ere i den sande Kristendom“ bruste som en mægtig Bekjendelse af den katholske Tro gennem den herlige Domkirke.

England. „The Weekly Register“ meddeler at den engelske Baronet Sir Philip Rose er vendt tilbage til den katholske Kirke tillige med sin Hustru og fem Børn. Sir Philip Rose's Fader var en intim Ven af Lord Beaconsfield og den berømte Statsmands Testament-Exekutor.

Frankrig. Atheisterne, som hidtil gjaldt for at være Non plus ultra af Ugudelighed, ere blevne overtrumpede af en ny Sekt, som — med Politiets Tilladelse — er traadt offentligt frem i disse Dage, og hvis Tilhængere i formasteligt Vanvid kalde sig „Anti-Deister“, d. v. s. Guds Modstandere. I Spidsen for den staar en vantro Jøde, Armand Levy. Den anden Artikel i Statutterne, som ere bevilligede af Politiet, giver følgende Oplysning om dette jammerlige Selskabs Hensigter: „Selskabets Øjemed er, at undertrykke Ordet „Gud“ i alle Verdens Sprog; thi, da Gud kun er et Fantasi-billede, har hans Navn ingen Betydning og følgelig hellerikke Berettigelse til at existere.“ Over Indgangen til deres Lokale i Paris staar den sataniske Indskrift: „Dieu, voilà l'ennemi!“ (Gud, det er Fjenden!“) At leve og dø uden Gud, er altsaa ikke længere tilstrækkeligt for disse antireligiøse Galehus-Individer; de ville ovenikjøbet ogsaa føre en formelig Krig imod Gud — som deres „Fjende“. Hvorfor bekæmpe de dog en Fjende, som — efter deres Sigende — slet ikke existerer? Er det ikke en Daarskab og Vanvid uden Lige? Men Skam og Skændsel over en Myndighed, som taaler en slig Gudsbespottelse!

Spanien. Fra Granada meldes der om et paa-faldende Naturfænomen. Indvaanerne i flere Landsbyer, som ligge ved Sierra Nevada Bjærgene, have siden Jordskjælvene lagt Mærke til, at Solen altid staar en halv Time senere op end forhen. Man forklarer Fænomenet derved, at Sierra Nevada Bjærgene maa have hævet sig betydeligt. Skulde Efterretningen

virkelig bekræfte sig, saa vilde Jesuiten P. Kolbergs Jordskjælvesteori derved yderligere stadfæstes. Jordskjælvene vedvare forøvrigt i det ulykkelige Land, over 60,000 Mennesker ere uden Hjem og Levnedsmidler, og hvad der gjør Stillingen endnu sørgeligere, er den haarde Vinter, som for Tiden hersker i disse Egne.

Amerika. „Quarterly Review“ bringer en interessant Artikel om de katholske Skoleforhold i Nordamerika. 90 pCt. af Katholikerne have deres egne Skoler og kun 10 pCt. besøge Statens Skoler. For at forstaa Fremskridtet maa man sammenligne de nuværende Forhold med Stillingen for 50 Aar siden. I 1834 var der kun tre katholske Skoler i Unionen, medens der nu er bygget 2532 Skoler, som besøges af henved en halv Million Børn. Ærkebiskop Hughes appellerede i sin Tid til Katholikernes Offervillighed, og trods uovervindelige Vanskeligheder og Pengemanglen, lode de sig heller ikke afskrække, men toge modigt fat paa Opførelsen af egne Skolebygninger i hele Unionen. Resultatet blev glimrende og i Løbet af et halvt Aarhundrede er det katholske Skolevæsen i Amerika nu fuldstændigt organiseret.

Taksigelse.

Min hjærteligste Tak til de Mange, som fra nær fjærn have bidraget til at mindes og forskjønne mit 25 aarige Præstjubilæum den 18. Januar. Aldrig skal jeg glemme de mangfoldige og sindrige Kjærlighedsbeviser, som baade Præster og Menigheder kappedes om at bære frem paa denne Dag. Som de paa Jubilæumsdagen have fyldt mit Hjærte med Trøst og Glæde, skulle de ogsaa fremdeles gjøre den dobbelt kjær og minderig for mig og styrke mig i den frejdige Fortrøstning, at der i fælles Tro og Kjærlighed knyttes et Baand mellem Præsterne og Menigheden, som Tidens nedbrydende Tendentser ikke skulle kunne faa til at briste. Jeg beder Gud daglig om, at han maa befæste dette gode Sindelag i Alle, samt at han med sin gavmilde Haand rigeligt maa belønne den trofaste Kjærlighed, som de Mange, baade Store og Smaa, have lagt for Dagen paa den stedfundne Højtid.

Kjøbenhavn, paa den h. Knuds Fest, 1885.

J. von Euch.

Apostol. Præfekt og Protonotar,

Smaating.

Barnlig Enfoldighed. Paa en Konfirmationsrejse spurgte Biskoppen af Trier, Dr. Felix Korum, en lille Dreng: „Kan du ogsaa bede?“ Da den Lille svarede „Ja“, opfordrede Biskoppen ham. til ogsaa at vise ham det. „Hold min Hue engang,“ sagde den Lille, og Biskoppen tog Huen, medens Barnet foldede Hænderne og andægtigt bad sit Fader vor.

Et Nutidsbarn. „Se her, lille Anna, jeg har kjøbt dig en ny Dukke.“ „Men, Papa, den kan jeg jo ikke lade mig se med; den er jo endnu klædt paa Moden fra forrige Maaned.“

Fra Hovedregningstimen. Læreren: „Hvormeget bliver tilbage, naar man trækker 10 fra 10?“ — Eleven tier forlegent. — Læreren: „Nu pas paa, naar din Moder giver dig en Tiøre, og du taber den, hvad har du saa i Lommen?“ — Eleven: „Et Hul.“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 25. Januar. 3die Søndag e. H. 3 K. Apostlen Pauli Omvendelse. — **26. M.** Oktav af Sct. Knuds Fest. — **27.**

Ti. Johannes Chrystomus, Kirkelærer og Biskop. — **28. O.** Petri Bispestol i Rom. — **29. To,** Frants af Sales, Kirkelærer og Biskop. — **30. F.** Martina, Jomfru, Mart. — **31. L.** Petrus Nolasus, Bekjender.

Søndagen den 1. Februar. Septuagesima. Den h. Ansgars festlige Mindedag.

Elisabethforeningen lader paa Fredag, d. 30. Jan., Kl. 8¹/₄ læse en h. Sjølemesse for sit afgangne Medlem, Helene Reuther. Idag, Søndag den 25. Jan., holder Foreningen sit vanlige Møde efter Højmessens, Aarsregnskabet fremlægges.

Ansgariusforeningen holder Bestyrelsesmøde i Forsamlingsværelset Onsdagen d. 28. Jan., Aften Kl. 7³/₄.

Fortrolig Korresp. J. T. i Randers. Philothea skal blive indbunden og sendt. Brev senere. Hilsen og Tak.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 5. Søndagen den 1. Februar. 1885.

Indhold: Fattigplejen. Den gamle Gud lever endnu. „En Udflugt i den romerske Kampagne.“ Den h. Ansgar. Kirkelige Efterretninger: London.

Fattigplejen før og efter Kristus.

(Fortsat efter „Natt. Tid.“)

(Sluttet fra Nr. 4.)

Kristus lærte, at *ethvert* Menneske er skabt i Guds Billede, og har en udødelig Sjæl. Og denne Sjæl er det Guddommelige i Mennesket, det, der giver Mennesket Værdi, medens Formue og Rang er noget Tilfældigt og Underordnet. Individets Ret som selvstændig Personlighed blev fastslaaet. Individets *Frihed* og alle Menneskers *Lighed* for Gud blev Udgangspunktet. Og medens Budet: „Du skal elske Herren Din Gud af Dit ganske Hjærte, af Din ganske Sjæl“ betegnes som „det første og det største Bud“, sattes det andet ganske lig dermed: „Du skal elske Din Næste som Dig selv.“ Den radikalt gennemførte Kjærlighed til Næsten, der sættes lig med Kjærligheden til sig selv og til Gud, er det, der giver Kristendommen en ganske anden Stil-

ling lige overfor de Fattige end den, som henholdsvis Hedenskabet og Jøderne indtog.

Den Kristnes Kjærlighed kjender ingen Grænser og gjør ingen Forskjel paa Stand eller Nationalitet. Hos Hedningerne blev det store Flertal af Samfundsmedlemmer i Grunden slet ikke anerkjendt som Mennesker, og Jøderne saå i dem, der ikke netop hørte til Guds udvalgte Folk, kun Fjender. Kristus derimod anskueliggjorde, hvor universelt han opfattede Kjærligheden til Næsten, i Fortællingen om den barmhjertige Samaritan: han fandt et Menneske, der trængte til Hjælp, og han hjalp ham. „Giv hver den, som beder Dig,“ lærte Kristus. Begrebet *Mennesket* opstod — et Begreb, der havde været skjult for Hedningerne, og som heller ikke var blevet Jøderne klart.

Dog ikke blot dette, at Kristendommen ikke skjel-nede mellem Stand og Nationalitet, mellem Slave og Fri, Fyrste og Arbejder, mellem Romere og Barbarer; — Kristus tog sig desforuden i en ganske særlig Grad af de Fattige og Svage. Den Fattige, der i den hedske Oldtid havde været foragtet og haanet og over-givet til Nød og Elendighed, fik nu ikke blot sin Menneskeværdighed tilbage, men han blev paa en ganske særlig Maade udmærket af Kristus, og hans Hjælpeløshed gav ham Krav paa en fortrinlig Hensyn-tagen. Det Evangelium, som Kristus prædikede, var netop de Fattiges glade Budskab. „Evangelium præ-dikes for de Fattige“, lod Kristus Johannes svare, da denne sendte Bud til ham for at spørge, om han var den, der skal komme, eller om de skulde vente nogen anden. Selv født under fattige Forhold, selv manglende det Sted, hvor han kunde lægge sit Hoved, tog han ogsaa sine Apostle ikke af de Fornemmes og Riges Klasse, men blandt fattige Fiskere og Daglejere. Fattige skulde forkynde Fattige Evangeliet.

Kjærligheden til de Fattige maa praktisk vise sig gjennem *Almisser*. De Kristne maa holde deres

Formue rede til at komme de Nødlidende til Hjælp, og ingen tør udelukkes herfra. Den Undskyldning, at den Fattige maaske selv har forskyldt sin Ulykke, gjælder ikke: „Dømmer ikke, at I ikke skulle fordømmes!“ Ejheller gjælder den Undskyldning, at man allerede oftere har hjulpet: ikke syv Gange, men syvti Gange syv skal man hjælpe. Og ikke blot skal Gaven gives, men den skal gives med Diskretion, Ydmyghed og Beskedenhed, altsaa ganske modsat den Maade, hvorpaa Romerne ydede deres Velgjerninger. „Vogter Eder, at I ikke gjøre Eders Almisser for Menneskene, for at ansés af dem; ellers have I ikke Eders Løn hos Eders Fader, som er i Himlene. Derfor, naar Du gjør Almisse, skal Du ikke lade blæse i Basuner for Dig, som Øjenskalkene gjøre i Synagoger og paa Gader, paa det de kunne æres af Menneskene; sandelig siger jeg Eder: de have deres Løn borte. Men naar Du gjør Almisse, lad Din venstre Haand ikke vide, hvad Din Højre gjør, paa det Din Almisse kan være i Løndom, og Din Fader, som sér i Løndom, skal betale Dig aabenbare.“ Og rigeligt skal der gives: „Giver, saa skal Eder gives; en god og knuget og skuddet og overflødig Maade skulle de give i Eders Skjød; thi med den samme Maade, som I maale med, skal Eder maales igjen.“ Men Almisse er ikke nok; det er ikke nok, at vi holde vor Formue rede; vi maa have den langt større Offerberedvillighed at træde *personlig* hjælpende til. Hvem der ikke har Kjærlighed hertil, bestaar ikke for Gud, om han saa giver hele sin Formue. Alt hvad godt, der gjøres de Fattige, gjøres Gud, lærte Kristus. En liflig Duft, et Gud velbehageligt Offer, er Almissen og den personlige Opofrelse for de Fattige. Forfængeligt Gods giver den Rige bort i sine Almisser; uforgængelig Løn høster han derfor. Ved sine Almisser kan man samle sig en Skat i Himlen, som ingen Tyv kan stjæle og ingen Rust fortære. Og paa Dommens Dag skal Afgjørelsen afhænge af, hvad vi have

gjort eller ikke gjort mod „en af disse Mindste“, om vi have vist Barmhjertighed eller ej, om vi have givet de Hungrige at æde, de Tørstige at drikke, om vi have vist Gjæstfrihed mod de Fremmede, givet de Nøgne Klæder, besøgt de Syge og dem, som ere i Fængsel. Men selvfølgelig kommer det ikke an paa Ydelsens absolute, men paa dens relative Størrelse. „Og Jesus satte sig lige overfor Templets Kiste og saa', hvorledes Folket lagde Penge i Kisten. Og mange Rige lagde meget deri. Og en fattig Enke kom og lagde to Skjærv derudi, som er en Hvid. Og han kaldte sine Disciple til sig og sagde til dem: sandelig siger jeg Eder, at denne fattige Enke har lagt mere deri end alle de, som lagde i Kisten. Thi de lagde alle af deres Overflod; men denne lagde af sin Fattigdom alt det, hun havde, hendes ganske Ejendom.“

Et fuldstændigt Modstykke til den Stilling, Evangeliet indrømmer de Fattige, danner den Stilling, der tilkjendegives de Rige. For de Rige selv vilde det afgjort være bedst, om de skilte sig ved hele deres Rigdom. En saa stor Fordring stillede Kristus dog ikke til alle Rige, men kun til dem, der vilde naa Fuldkommenhed og være hans Apostle. „Vil Du være fuldkommen, saa sælg alt; giv det til de Fattige, og Du vil derfor erhverve en Skat i Himlen; og følg mig.“ Og hvad der saaledes lærtes og anbefaledes, kom ogsaa i høj Grad til praktisk Gyldighed i de kristne Samfund.

Det menneskelige Samfunds Historie fremviser en uafsladelig Kamp mellem to hinanden modsatte Principer: den absolute Ejendomsret og den absolute Kommunisme. Den absolute Ejendomsret fører til, at det ene Menneske udbytter og undertrykker det andet. *Kain* er Ejendommen, der triumferer over Armoden, *Abel*. Selvskheden myrder Broderkjærligheden. Kristendommen vil imidlertid ikke sætte den tvangsmæssige Kommunisme i Ejendomsrettens Sted. Kristendommen

udtaler ikke sin Fordømmelse over det ene og sin ubetingede Anerkjendelse af det andet Princip. Den vil løse Konflikten ad Forsonlighedens Vej. Ejendommen som en individuel Besiddelsesret vedbliver at bestaa: men den kristelige Broderkjærlighed forlanger, at den skal anvendes til Bedste for alle Brødre.

Fattige paa den ene Side og Rige paa den anden ville altid findes, ogsaa hvor den økonomiske Ordning er saaledes som af Kristus anbefalet. Men hvor Kristendommens økonomiske Principer — Arbejdet som Erhvervs-Pligt, Sparsommelighed, Nøjsomhed, Offerberedvillighed — ere blevne gennemførte i deres fulde Omfang, vil der ikke overfor en overdreven Rigdom staa en grænseløs Pauperisme; vil der end fremdeles bestaa mange Forskjelligheder mellem Individernes økonomiske Kaar, ville de værste Extremer dog falde bort. Ogsaa efter Kristi Lære bestaar Fattigdom og Rigdom; Men Fattigdommen er ikke mere nogen Skjændsel som hos Hedningerne. Og Rigdommen har sine store Forpligtelser lige overfor Fattigdommen.

Den gamle Gud lever endnu.

En Kejser i Fangenskab.

(Fortsat.)

„Naar man nøje tænker efter,“ svarede General Bertrand, „saa er rigtignok Kristi Riges vedblivende Bestaaen, som dog særligt grunder sig paa Lidelser og Forsagelse heneden, et vedvarende Vidunder.“

„De kjender det, General“, vedblev Napoleon med Liv, „jeg har ophidset Skarerne, som døde for mig. Men min Nærværelse, mit elektriserende Blik, min Stemme var nødvendig. Jeg kjender ikke den Hemme-

lighed, at forevige mit Navn og Kjærligheden til mig i Hjærterne. Jeg er nu paa St. Helena. Hvor ere nu min Ulykkes Hoffolk? Hvor ere mine Venner? Javel, I to eller tre Stykker, udødelige ved eders Troskab, I dele Landflygtigheden sammen med mig. Endnu nogle faa Øjeblikke, og mit Legeme vil blive givet tilbage til Jorden, for at blive en Føde for Ormene. — Hvilken Afgrund mellem min dybe Elendighed og Kristi evige Rige, som prædikes, elskes og tilbedes paa hele Jordkredsen? Som lever i Milliarder af Hjærter gennem Aartusinder? Er det at dø? Er det ikke meget mere at leve? Dette Kristi vidunderlige Rige beviser paa den mest slaaende Maade hans Guddom. Men er Kristus Gud, saa er ogsaa hans Anstalt, hans Kirke, guddommeligt. Hans almægtige Arm vil beskytte den, og ingen Magt, end ikke Helvede, vil være istand til at besejre den. Kunde jeg dog tilraabe alle dem, hvem Magt er givet her paa Jorden: Holder Kristi Statholder i Ære! Krænker ikke, undertrykker ikke Paven, ellers vil Petri Kirkes guddommelige Beskytter og Herre med sin straf-fende Haand sønderknuse eder!“

Kejseren tav. Et Vindstød foer gennem Taarepilen, og Oceanets Bølger sloge mægtigt mod Klipperne, som vilde de yde de kejserlige Ord deres Bifald.

Napoleon III.

I Aaret 1864 sad Grev Josef Rethel i sit prægtige Hus i Paris og læste et Brev. Af den smukke Page var der nu bleven en ærværdig gammel Mand. Napoleon III, Frankrigs nuværende Hersker, skattede Greven i høj Grad, fordi denne havde staaet i hans store Onkels Tjeneste og delt Landflygtigheden sammen med ham. Rethel blev paa en vis Maade betragtet som et Medlem af den kejserlige Familie, og hans Ord havde meget at sige i hine Kredse. Derimod kunde man ikke bevæge

Grev Rethel til at paatage sig et offentligt Hverv. Med Standhaftighed vægrede han sig for, at modtage de mest glimrende og attraaede Embeder. Han levede for sig selv og sin Familie, studerede meget og fandt ingen Smag i Verdensstadens vilde Tummel.

„Frankrig bevæger sig atter paa et Skraaplan“, advarede han ofte Kejseren. „Pressen er tøjlesløs, religionsfjendsk og umoralsk, Folket mister sin Tro og Religion. Deres store Onkel vilde af Statsmands-Klogskab ikke have taalt dette.“

Den retskafne Grev Rethel vilde aabenbart ingen Andel have i det kejserlige Regeringssystem, og derfor unddrog han sig for ethvert Embede. Om Sommeren boede Greven paa sine Godser, og naar han idag, i Midten af Juli Maaned, alligevel var i Paris, saa var det alene fordi han havde læst om et Kunstværk, som var udstillet paa denne Tid, og som han tænkte paa at købe for sin Malerisamling.

Under sit Ophold i Paris modtog Greven en Dag et Brev, hvis Indhold i højeste Grad bekymrede ham. Rethels Haand skjælvede, hans Ansigt blegnede, og hans Øjne vare krampagtigt rettede paa Papiret med et Udtryk, som vidnede om den største Forfærdelse. Endelig lagde han Skrivelsen til Side, og satte sig grublende og tankefuld ned i Sofaen. Ubevægeligt sad han der i lang Tid og saa ned for sig.

„Er det da muligt? Nej, — det er ikke muligt!“ mumlede han endelig.

Han tog atter Brevet og læste det forfra. Derpaa ringede han heftigt og tilraabte Kammertjeneren, som traadte ind: „Sørg for, at min Vogn strax er parat til at kjøre mig til Slottet!“ — Greven gjorde hurtigt Toilette, og i den yderste Ophidselse steg han ind i Vognen og kjørte til det kejserlige Residentsslot. Efter at være ankommen derhen, ilede han op ad Trapperne, gennem Korridorerne, Salene og de prægtige Gemakker og lige ind i Napoleons Arbejdsværelse.

Bag et Bord sad en temmelig korpulent Mand af Middelhøjde og skrev. Hans Ansigt lignede næsten en Døds, gulligt, ubevægeligt, uden Liv og Følelse, Man kunde tro, at Ansigtet var af Sten, saa koldt, følelsesløst og haardt var det. Øjnene var smaa, undertiden gjen-nemborende, undertiden forlegne, undertiden forsvandt de fuldstændigt under Øjenbrynene. Den hele Personlighed virkede frastødende. Denne Mand var Kejser Napoleon III, som den Gang havde naaet sin Magts Tinde. Rusland havde han ydmyget, overvundet Øster-rig, grundet Kongeriget Italien paa Ruinerne af nogle Fyrstetroner, besat Rom, og gjort Indledningen til Pave-statens Plyndring. Hele Verden lyttede til den Mæg-tiges Befalinger, og naar Napoleon misfornøjet kneb Øjenbrynene sammen, kom der Uro i alle Gemytterne, og paa Pengemarkederne sank alle Værdipapirer dybt.

„Hvorledes, min kjære Grev Rethel, er De i Paris? Hvilken Overraskelse!“ raabte Bonaparte den Indtræ-dende imøde.

„Det er ganske tilfældigt, at jeg er her, Majestæt, — eller meget mere, det er en Førelse af det guddom-melige Forsyn, at jeg er her.“

Napoleons smaa Øjne hvilede forskende paa Rethel, som med Kejserens Tilladelse havde sat sig ligeoverfor ham ved Bordet.

„De synes at være meget angreben, bedste Greve! Der er dog vel ikke hændet en Ulykke?“

„En personlig Ulykke ikke, Sire! Men Dem selv truer en Ulykke, Deres Familie og hele Frankrig.“

I Napoleons stenhaarde Ansigt viste sig et flygtigt Tegn paa Liv, thi de ellers saa udtryksløse Træk syntes et Øjeblik at vidne om Forbavselse.

„Om Forladelse, Majestæt, tilgiv mig, dersom Tro-skab og Hengivenhed skulde drive mig til Ytringer, som støde an imod alle Hofetikettens Formaliteter.“

„Ingen Undskyldninger, Grev Rethel! Jeg véd at sætte Pris paa Troskabens Iver. Deres Fortid gjør Dem

til Medlem af den kejserlige Familie. Kom kun ud med Sproget! Hvad er det, der foruroliger Dem?”

„Majestæt, De vil prisgive Paven, — udlevere den h. Fader, Kristenhedens Overhoved, til hans Fjender

Napoleons Øjne forsvandt, og hans Skikkelse, som ragede op over Bordet, lignede en Marmorstatu.

„Hvilke Taagebilleder forleder Dem til denne mærkværdige Idé?”

„En Vens Brev meddelte mig den overhængende Fare.“

„Hvad hedder denne Ven?”

„Tillad, Majestæt, at jeg ikke udsætter min Ven for Deres Unaade.“

„Det var kun et nysgjærrigt Spørgsmaal,“ svarede Napoleon ligegyldigt. „Jeg anser det for en Umulighed, at en Ven af Grev Rethel skulde kunne rammes af min Unaade. Hvad der forøvrigt endnu idag er en Hemmelighed, det ville Aviserne snart forkynde for hele Verden: — En Overenskomst mellem mig og Italien. Denne Overenskomst indeholder rigtignok den Bestemmelse, at vore Tropper skulde vende hjem og forlade Rom om to Aar. Men Ingen har derfor Ret til at drage den Slutning deraf, at vi udlevere Pius IX til hans Fjender.“

(Fortsættes.)

„En Udflugt i den romerske Kampagne“.

Under ovenstaaende Titel har en, som det synes, meget nervøs Person, en Hr. F. I. M., leveret en Feuilleton i „Nationaltidende“ af 12. og 13. Jan., i hvilken han yder sin Skjærv med til den almindelige tendentsiøse Udbredelse af urigtige Forestillinger om katholske Forhold, ved at gjøre forskjellige hadefulde Udfald mod Jesuiterne. Hensigten med sin Feuilleton vedkjender Hr. M. sig meget aabenhjærtigt, idet han skriver, at

hans Formaal er: „om muligt at indgyde alle og enhver, som maatte læse disse Linier, det samme fnysende Had til alt, hvad der hedder katholske Præster, som siden hin Udflygt har besjælet den, der skriver dette!“ Det kan man kalde ædle Hensigter. I hele Fortællingen kan man gjenneuskue Forfatterens Personlighed, som tilligemed hans Sprog fuldstændig karakteriserer ham i Overensstemmelse med hans Hensigt. Mistro og Nervøsitet slynger sig som en rød Traad gennem hele Historien. Overalt tror han at se Farer: der er langhornede Øksne, halvvilde Hyrder, helvilde Hunde, Røvere, skumle Karle med gjennemborende Øjne, skrækindjagende Senge, Hugorme og meget andet. I Sproget finder man de udsøgteste og mest dannede Udtryk, saasom „Sludder“, „Død og . . .“! „Dromedar“, „jesuitisk Abekat“ (maa være meget sjælden, og findes ikke i zoologisk Have), ikkø at tale om Verberne: „at hyle, grine og glo“. Kort sagt, det ene ligner det andet.

Historien gaar ud paa at fortælle Læserne, at to Jesuiter (naturligvis) have været Aarsag til, at Hr. M. og Rejsefæller først efter mange Gjenvordigheder kom til deres Maal, Albano. Paa Albanos Station, som ligger 3 Fjerdingsvej fra selve Byen og hedder *Cecchina* (ikke som Hr. M. mener „*la Cecina*“, der er en Station i modsat Retning paa Vejen fra Rom til Livorno), begik d'Hrr. nemlig den Dumhed, at „klyve“ ind i den første den bedste Omnibus, som holdt foran Stationen, uden at spørge Nogen om Vognens Maal. „Det er naturligvis Vogne til Albano,“ mente de; men hvorfor dette var saa naturligt, kunne vi aldeles ikke indse. Omnibusserne paa Klampenborgstationen kjøre heller ikke alle til Fortunen.

Under Kjørselen komme de endelig iTanker om, at spørge et Par Præster i Vognen, om den kjører til Albano, og disse skulle da have bekræftet det, medens den i Virkeligheden kjørte til Porto d'Anzio og Nettuno ved Middelhavskysten. Følgen blev, at Hr. M.

og Venner, efter at have kjørt i over 2 Timer, tilsidst bleve satte af midt paa Kampagnen, og tilfods maatte vandre tilbage til Albano, uden dog at være blevne stangede af Oxerne, udplyndrede af Røverne eller sønderrevne af de vilde Hunde.

Hvorvidt Fortællingen grunder sig paa Sandhed, skulle vi ikke afgjøre, men dersom den ikke er Fiktion, er det meget sandsynligt, at de gode Herrer have talt et saa daarligt Italiensk, at Ingen har kunnet forstaa dem, saa meget mere, som Hr. M. etsteds tilstaar, at han ikke kunde tale „ordentligt Italiensk“, og et andet Sted optræder som den, der talte „mindst slet Italiensk“. Med slige Sprogkundskaber maa man altid udsætte sig for at blive misforstaaet, naar man er paa Rejser.

Hvordan det nu end forholder sig, saa skulle vi ikke trætte vore Læsere med selve „Udflugten“, den viser tilfulde, hvad Hr. M. ogsaa selv tilstod, da han sad i Omnibussen: „Der er ikke mer Forstand i vore tre Hoveder tilsammen, end i en Ællingehjerne“. Men hvad vi i Sandhedens Navn paa det bestemteste maa gjøre Indsigelse imod, fordi det er en *historisk Fabel*, del er Hr. M.'s flotte Paastand, at *Jesuitenre have forgivet Pave Klemens XIV.*

Denne Opdigtelse er ikke blot bleven gjendreven af mange upartiske Vidners Udsagn, saasom de pavelige Livlæger og Minorit-Generalen Marzoni (Klemens XIV hørte nemlig til Minorit-Ordenen, en særskilt Gren af Franciskaner Ordenen); men ogsaa af Kirkens erklærede Fjender, som Kong *Frederik II* af Preussen i hans Brev til d'Alembert af 15. Nov. 1774 (Oeuvers philos. de M. d'Alembert, Corresp. 18.) og af *A. Theiner* i hans „Histoire du pontif. de Clemens XIV“. Paris 1852. Theiner led af et sygeligt Had til Jesuitenre, hvad der fremgaar ikke blot af mange af hans Udtalelser, men ogsaa af hans Dagbøger, der endnu haves i Rom. I det anførte Værk fremsætter han saaledes ikke mindre end 315 forskellige Klagepunkter og hadefulde Insinuationer

mod Jesuiterne. Saamegen desto større Vægt i Retning af Upartiskhed maa man derfor tillægge en saadan Mands Vidnesbyrd, naar dette gaar stik imod hans personlige Sympatier. I det nævnte Værks 2. Del, Side 518, udtaler han sig saaledes angaaende Pavens Forgivelse: „Kaste vi nu et Blik tilbage paa Begyndelsen til og Udviklingsgangen i Klemens den Fjortendes Sygdom, saa maa enhver uden Vanskelighed kunne overtyde sig om, at Sygdommen udelukkende skrev sig fra *rent naturlige Aarsager*, og kun *Indbildning eller Lidenskab kan her tænke paa en Forgiftning!* Vi anse det ogsaa for fuldstændig overflødigt, at fremkomme med yderligere Beviser for at gjendrive denne *usalige Mistanke*.

Pave Klemens XIV paadrog sig i Foraaret 1774 en stærk Forkølelse, nogle Maaneder efter blev den sygelige Pave angreben af en heftig Feber og den 22. Sept. s. A. døde han. Kun Had og Løgn opfandt og udbredte Æventyret om Pavens Forgivelse ved Jesuiterne. Vi skulle til Slutning kun anføre følgende karakteristiske Udtalelse af den bekjendte Historiker og Publicist *J. v. Görres*: „Alt det Had og den Bitterhed, man ikke kan tvinge over imod *Kirken*, har man fra Arilds Tid læsset ud over *Jesuiterne*; og alene hvad man ikke direkte tør udlade sig med imod Kirken og dens Tilhængere, det befordre man under Jesuiternes Adresse til dem, hvem det kan vedrøre. Saaledes maa Ordenens Medlemmer ligesom han, hvis Navn de have antaget, bære den hele Verdens Synder og Skjændselgjerninger. Enhver Stymper, der slaar et Krus i Stykker, bærer Skaarene hen til det Bjærg, der ligger paa dem; hvem der gaar forbi, udspyr sin Vrede over dem: de have gjort alt, forskyldt alt, al Ondskabs Atgrund har aabnet sig over dem, og Verden staar med Gru ved Afgrundens Rand og vrider sine Hænder.“ *p.*

Den h. Ansgar, Nordens Apostel.

Vor h. Kirke fejrer idag Festen til Ære for vort Fædrelands store Apostel, den h. Ansgar, hvem det ved Guds Naade lykkedes at føre vore Forfædre fra Hedenskabets Mørke til den katholske Kristendoms sande Lys. Vi ville til Ære for denne Nordens største Velgjører lade den h. Rimbart. Ansgars Efterfølger paa Ærkebispesædet i Hamborg, tale til hans Pris, idet vi hidsætte følgende af det Biografi, som den h. Rimbart forfattede kort efter Ansgars Død:

„I Ansgar forenede sig næsten alle tidligere Heliges Dyder. Før saaledes at begynde med alle de Udvalgte Overhoved, efterfulgte han Kristus i hans Fattigdom. Med Apostlene forlod han Alt, med Johannes den Døber trak han sig strax i Begyndelsen tilbage fra Verdens Tummel og begav sig til Klosters Ensomhed. Efter at han her i Tidens Løb var voxet i Fuldkommenhed og fremskreden fra Dyd til Dyd, blev han som Apostlen Paulus udset til at være et Udvalgelsesens Kar, der skulde bringe Jesu Navn til Nordens Folk, og overtog senere det vigtige Hverv, at vogte Jesu Kristi Hjord. Og hvor udmærket en Hyrde han er bleven, det fremgaar tydeligt deraf, at han, som Midler mellem Himlen og Jorden, som Talsmand mellem Gud og Næsten, snart havde guddommelige Syner og himmelske Aabenbaringer, snaar beskæftigede sig med de ham Anbetroedes Liv og Gjæringer. Til dette virksomme og betragtende Liv hævede han sig paa dobbelte Vinger. Thi, da ifølge Evangeliets Udsagn kun den kan skue Gud, som er i Besiddelse af et rent Hjærte, saa blev han af Gud, ligesom Evangelisten Johannes, udvalgt som reneste Yngling og vedblev at være denne jomfrueligt Rene paa Sjæl og Legeme hele Livet igjennem. Den inderligste Kjærlighed imod Alle opfyldte ogsaa hans Hjærte, saa at han ligesom Stefanus bad endog for sine Fjender. Med hellig Sjæl og kysk Legeme vil han med Jomfruerne følge Lammet, hvorhen det gaar; som den Standhaftige i Kristi Bekjendelse vil han indtage en ærefuld Plads iblandt Bekjenderne; med Apostlene vil han engang ved Gjenfødselen sidde paa hint ophøjede Sæde og dømme Verden, som han har

foragtet ; med Martyrerne for Retfærds Skyld vil han modtage af Gud Martyriets herlige Krone og Sejrs-palme. Thi, da der gives et dobbelt Martyrium, et skjult, naar Kirken har Fred, og et aabenbart, naar Forfølgelserne rase; saa har han med Villien grebet efter begge, men i Virkeligheden kun lidt det ene. Fordi han nemlig ved Taarer, Nattevaagen, Faste, Selvfornægtelse, Spægelse og Undertrykkelse af Kjødets Lyster, daglig opofrede sig til Gud paa sit Hjertes Alter, saa har han i Virkeligheden, saa godt det lod sig gjøre i Fredstid, opnaaet Martyrdommen. Ikke Modet, men Forfølgere savnede han, for at opnaa Legemets Martyrium, og derfor opnaaede han ved Villien, hvad han ikke formaaede at opnaa i Virkeligheden. Martyr var han, fordi han overfor Djævelens Fristelser, overfor Kjødets Tillokkelser, overfor Hedningernes Forfølgelser, overfor de Kristnes Modstand, til alle Tider uforfærdet, ubevægeligt, ubesejret holdt ud i Kristi Bekjendelse indtil sin Død; Martyr var han, fordi Martyr betyder Vidne, og han var stedse et Vidne om det guddommelige Ord og det kristne Navn.“

En herligere Lov, end den, den h. Rimbart, Ansgars Samtidige, her har givet sin Mester, er næppe mulig. Maatte det Sædekorn, som Ansgar forud udstroede her i Norden med saa megen Møje og Anstrængelse, atter opvoxte herligt og bære mangefold Frugt til Guds Ære, Sjælenes Frelse og Fædrelandets sande Lykke! Men maatte ogsaa vi, som have den Lykke, at tilhøre den af den h. Ansgar grundede Kirke her i Norden, til alle Tider vise os som den h. Ansgars sande Børn og som værdige og trofaste Medlemmer af den katolske Kirke!

Hellige Ansgar, bed for os og for Kirken, som Du grundede i Nord!

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

London. Det anglikanske Bispesæde i London, som nyligt er bleven ledigt ved Indehaverens Død, er et af de fedeste Kald, som den engelske Nation bortgiver. Foruden 2 Paladser og en aarlig Gage af 180,000 Kr. har Biskoppen 190 Præbender, deriblandt

30 Provstier til absolut Raadighed. Den afdøde Biskop, Dr. Jackson, bortgiftede sine 8 Døtre til Kapellaner, og skjænkede enhver af sine Svigersønner et rigt Sognekald.

— Den berømte Romanforfatterinde Lady Georgiana Fullerton er død i en Alder af 73 Aar. Hun var Udenrigsministerens, Lord Granvilles ældste Søster. Hendes talrige Noveller fandt i sin Tid stor Udbredelse. Efter hendes Formæling med Irlænderen, Kaptain Fullerton, vendte hun sammen med ham i 1846 tilbage til den katolske Kirke.

— I England har der dannet sig en Forening til „Religionens Befrielse for Statens Opsyn og Beskyttelse“. I et Møde, som blev afholdt i Londen, har man overvejet Midlerne, som maatte anses for de heldigste, til ved de forestaaende Parlamentsvalg at hverve Tilhængere for denne Bevægelse til Kirkens Frigivelse blandt Underhusets Medlemmer.

Rettelser. I forrige Nummer af dette Blad ere følgende Trykfejl indløbne: Side 54, L. 13 f. o. er en Linie udeladt. Læreadressen begynder saaledes: „Højærværdige Hr. Præfekt! Det katolske Danmark bringer Dem idag, opfyldt af Glæde og Kjærlighed, en hjærtelig Lykønsning og Tak.“

S. 52. L. 9 f. o. i Oversættelsen af den latinske Adresse læs: „altid frejdig og altid trofast.“

S. 63. L. 17 f. n. fra nær fjærn, læs: fra nær og fjærn

S. 63. L. 8, f. n. Menigheden, læs: Menighederne.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 1. Februar. Septuagesima. Den h. Ansgars festlige Mindedag. — **2. M.** Mariæ Renselse (fejres offentligt paa næste Søndag). — **3. Ti.** Ansgarius, Biskop og Danmarks Apostel. Paa denne Dag meddeles Blasiusvelsignelsen efter enhver h. Messe. — **4. O.** Andreas Corsini, Biskop og Bekj. (Kl. 8¹/₄ stille h. Messe for Ansgariusforeningen). — **5. To.** Agatha, Jomfru og Mart. — **6. F.** Titus, Biskop og Bekj. (Kl. 8¹/₄ Broderskabsmæsse til Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 7¹/₂ Aften: Broderskabsandagt med Prædiken). — **7. L.** Romualdus, Abbed.

Søndagen den 8. Februar. Sexagesima. Mariæ Renselse eller Kyndelmisse. (Den højtidelige Lysevielse begynder Kl. 9¹/₄).

Ansgariusforeningen afholder i Forsamlingsværelset sin aarlige Generalforsamling næste Søndag den 8. Februar efter Højmessen i Sct. Ansgar. Dagsorden i næste Nummer.

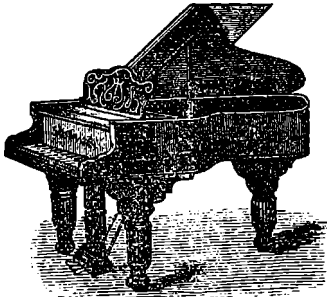
Mødreforeningen. Tirsdagen d. 3. Februar, Kl. 8 $\frac{1}{4}$, læses den h. Messe for Foreningen.

Mariakongregationerne for Mænd og Ynglinge holde Fælleskommunion Søndagen den 8. Februar, Kl. 8, i Sct. Knuds Kapel.

Til Kirken paa Vesterbro ere endvidere indkomne: **Kjøbenhavn:** P. J. 3 Kr. — J. M. 75 Øre. — F. H. 10 Kr. — A. S. 5 Kr. — En Bodfærdig 1 Kr. — D. 5 Kr. — X. 4 Kr. — M. J. aarligt i Levetiden 2 Kr. — C. H. 3 Kr. aarligt i 5 Aar. — Indsamlet ved en Festforestilling hos Sct. Josefssøstrene paa Toldbodvejen 42 Kr. 16 Øre. — Ved et Festmaaltid 24 Kr. 22 Øre. — **Randers.** M. 12 Kr. aarligt i 3 Aar. — J. 10 Kr. aarligt i 3 Aar.

J. v. Euch,
Apost. Præfekt,

Rud. Ibach Søns

krydsstrængede, prisbelønnede og
anbefalede

Flygler og Pianoer,

Bredgade Nr. 10.

P. Pohl.

Deres Richard-Wagner Flygel, som jeg forefandt her og har spillet paa, hører til de bedste, som Pianofortefabrikationen har frembragt, ikke alene hvad Tonernes Skjønhed og Fylde angaar, men ogsaa med Hensyn til det overmaade lette og elastiske Anslag. Ligeledes kan jeg kun udtale mig rosende om Deres Pianoer.

Kjøbenhavn, den 18de Januar 1885.

Arthur Friedheim.

Hermed følger et Tillæg.

Rasmussen & Olsen. Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 6. Søndagen den 8. Februar. 1885.

Indhold: Fastemandat. Jordskjælvne i Spanien. Jesu h. Barnomsforening. Kyndelmisse. Kirkelige Efterretninger. Kjøbenhavn. Rom.

Fastemandatet

for Tiden fra Askeonsdag 1885 indtil den samme Dag 1886 bliver herved i Henhold til de af den hellige Fader os overdragne Special-Fuldmagter for Præfektorets Omraade bestemt som følger:

- I. Den paabudte *Faste*, som kun tillader ét fuldstændigt Maaltid og én Kollation, men udelukker al anden Nydelse af Spise, forbliver bestaaende paa alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden paa alle Tamperdage og Vigil-Fastedagene før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, Mariæ Himmelfart og Allehelgen. De øvrige Vigil-Fastedage ere forlagte til Onsdagene og Fredagene i Adventstiden. Fastedagene skulle hvergang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.
- II. *Abstimentsbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kjødspiser, forbliver bestaaende paa

- Askeonsdag, Skjærtorsdag, Paaskelørdag og Aarets samtlige Fredage. Paa alle øvrige Dage tillades Nydelsen af Kjødspiser, dog med den Indskrænkning, at der paa samtlige befalede *Fastedage* (cfr. Nr. 1) tillades Nydelsen af Kjød kun én Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet, og at paa dem saavel som ogsaa paa Søndagene i Fastetiden den samtidige Nydelse af Kjød- og Fiskespiser er forbuden ved ét og samme Maaltid.
- III. Kjødsupper og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af den h. Langfredag, og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- IV. De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner, og, saafremt disse føre egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller, — fremdeles Gjæstgivere og Spiseværter og deres Gjæster, samt alle de, som jævnlig faa deres Mad fra et offentligt Spisested, Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Tjenestetyende og Arbejdere, naar de koster af Ikke-Katholiker, samt Ikke-Katholikernes øvrige Hus- og Bordfæller, endvidere de paa offentlige Bade- og Kuranstalter under Kur værende Personer, Rejsende og Fattige ere, med Undtagelse af den h. Langfredag, fritagne for *Abstinentsen*.
- V. Alle approberede Skriftefædre meddeles herved Myndighed til, i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot Sandseligheden forlanger det, at forvandle Faste- eller Abstinentsbudet for *enkelt* Troende til en anden from Gjerning.
- VI. Med Hensyn til den for *Alle* eftergivne Stræng-
hed af det oprindelige Faste- og Abstinentsbud *skulle alle de Troende, som ere i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som til den Ende blive at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Overskrift: „**Faste-Almisser**“.

Disse Fastealmisser blive at *indsende* til Præfektet strax efter Fastetidens Afslutning. Hvo, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VII. Betræffende Faste-Andagterne forblive de tidligere givne Forskrifter ogsaa fremdeles gjældende. Paa hver Dag i den h. Fastetid blive, under eller efter Skolemessen, Litaniet eller Rosenkransen om Kristi Lidelse at forebede for Kirkens Anliggender.

VIII. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske, og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen højtidelige Bryllupper finde Sted. Men i *selve Faste- og Adventstiden* skulle de Troende ogsaa overhovedet afholde sig fra alle *Danse- og andre støjende offentlige Forlystelser*.

IX. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om *Paaske-Kommunionen* fastsættes, i Medfør af et paveligt Indult, at skulle vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart, og for Katholiker, som bo langt borte fra en Kirke, indtil anden Pintседag.

X. *Højtideligholdelsen af den første h. Kommunion* bliver fastsat til den første Søndag efter Paaske, forsaavidt der ikke af særdeles Grunde udtrykkelig maatte blive tilstaaet en Undtagelse fra denne Forskrift.

Nærværende Fastemandat bliver at oplæse i alle katholske Gudshuse Søndag Quinquagesima — d. 15. Februar.

Kjøbenhavn, den 3. Februar 1885.

Den apostoliske Præfekt for Danmark:
Johannes von Euch.

Jordskjælvene i Spanien.

En frygtelig Katastrofe hjemsøgte *Spanien* paa den h. Juleaften f. A., og endnu stadig gjentager den sig i det ulykkelige Land. Gjentagne Gange har Telegrafene i den henrundne Maaned meldt om nye *Jordskjælv* i Landet, og endnu den 28. Januar melder et Telegram fra Madrid, at nye Jordrystelser have fundet Sted i Andalusien og at flere Mennesker ere blevne dræbte. Utallige Menneskeliv ere blevne tilintetgjorte siden Jul og begravede under de sammenstyrtede Huse. Mangen har vel ogsaa ligget i Dage med sønderknuste Lemmer inden Døden befriede ham for hans Lidelser. Over 50 Byer og et endnu langt større Antal Landsbyer ere mer eller mindre styrtede sammen; hele Gader forsvandt i Jordens Revner, og i en af Byerne sank Kirken indtil Spidsen af Taarnet ned i Jorden. Alle jamre, skjælv, bede, og Tusinder flere flygtede ud paa Markerne, for idetmindste at frelse det nøgne Liv. Hvor svagt og hjælpeløst et Rør er Mennesket ikke med sine himmelstræbende Kæmpeplaner overfor de højere Magter! Naar Koleraens Morderengel gaar omkring og optaarner Kæmpegrave; naar den gyngende Jordskorpe knækker de stærkeste Bjælker som Svovlstikker, sønderriver Mure som Spillekort og knuser Klipperne som Glas; naar Afgrunden aabner sig og drager Alt, hvad der findes i dens Nærhed, ned i sit sorte Svælg; naar Søerne forsvinde, for atter at dukke op der, hvor der før hævede sig et højt Bjærg; eller naar hele Landstrækninger oversvømmes af de fraadende Vandmasser, — saa bøjer det stakkels Menneske sig i Ydmyghed for Ham, hvis Villie har udhulet Oceanets Bækken og optaarnt Bjærgene, i hvis Haand vi alle ere. Den store Kæmpekatafalk i Syd-Spanien, som oplives paa en saa sørgelig Maade af deres Smertens- og Jammerskrig, Klager og Stønnen.

som ere blevne levende begravede, er et tord *Memento mori* (Ihukom, at du skal dø), en 50 Gange værre Gjentakelse af hin Katastrofe, som for 1½ Aar siden hjemsøgte Øen Ischia i Bugten ved Neapel.

Vorherre har ligesom bundet alle Mennesker ved Smaasnore, og selv holder han Generalsnoren, som slynger sig omkring hele Jorden, i sin almægtige Haand. Dersom han holdt Snoren altfor slap, vilde Menneskene paa Grund af den formentlige Frihed blive altfor vilde og begaa allehaande Daarskaber. Den almægtige Gud giver derfor af og til et mægtigt Ryk i Snoren, saa de forkerte Menneskebørn ordentligt trille mellem hverandre, for at de kunne støde deres haarde og dumme Hoveder sammen og ikke glemme, at Gud er deres Herre og Mester. Maatte ogsaa vor nærværende Tid, som i vanvittigt Hovmod tror, at kunne afsætte og styrte Gud, ikke lade slige Fingerpeg gaa upaaagtede hen!

Men lad os vende tilbage til det ulykkelige *Spanien*. Der se vi en Familie, som i hyggelig Enighed og Glæde er forsamlet omkring Juletræet; Fred og Lykke, Velvære og Tilfredshed straalere i Alles Ansigter, ligefra den gamle Bedstemoder med den furede Pande indtil den rødmussede Sønneson, som sidder paa Moderens Skjød og med sine smaa buttede Hænder griber efter de blinkende Glaskugler paa Juletræet. Men se! et pludseligt Stød, en Rullen som fra tusende Tordenskyer, en Klirren, som af tusende Lænker. — Væggene revne, Ansigterne blegne af Rædsel, den Ene søger at klamre sig fast til den Anden, frygtelige Angstskrig, som Dødsangsten kun formaar at udstøde dem, overdøve et Øjeblik Bjælkernes Knagen, — og i næste Øjeblik er Huset en Grushob, en Gravhøj, der skjuler den menneskelige Lykke!

Se her de oplyste Vinduer! Derinde i den festligt smykkede Sal bølger en glad Menneskemængde; i Midten danse de Unge, rundt om sidde Forældrene og drikke og spøge; overalt Glæde og Lyst, straalende Øjne og

glødende Kinder, haabefulde Hjærter og perlende Vin, — en underjordisk Rullen faar pludselig Musikken til at standse; stumme af Skræk styrte Menneskene hen over det vaklende Gulv, der er bedækket med Flasker og Glas; Alle ile hen imod Dørene, for at flygte, — endnu et Stød, Jorden aabner sig, en dyb Afgrund, i hvilken det syder og koger, aabner sit gabende Svælg og opsluger i et eneste Øjeblik alle de Hundreder af glade Mennesker. Istedetfor Salen strømmer der nu gulligt, muddret Vand, paa hvilket Borde, Stole, Hatte og Kaa-ber flyde omkring; smaa Bobler springe hist og her paa Overfladen, — det er de Døendes sidste Aandedræt, — derefter er Alt stille

Her sidder en enlig, gammel Mand paa sit ensomme Tagkammer. Tyndt, graat Haar bedækker hans Isse, og de lange, magre Fingre tælle skjælvende Guldstykkerne, som ligge udbredte paa Bordet. „Tyve!“ raaber han fortvivlet, da han hører den knitrende og knagende Lyd; han bedækker sin Skat med hele sit Legeme, han søger at værne om den Guddom, som han har tilbudet, for hvem han har sultet og syndet, — og med sit Mammon bliver han begravet under de sammenstyrtende Mure.

Hist henne i det store Hospital ligger Hundreder af Syge; den Ene kæmper med Døden, den Anden raser i Feberfantasier, og atter Andre ere opfyldte af Glæde ved Haabet om snarlig Helbredelse. Men pludselig flyttes Sengene, som af en usynlig Haand, og Angstsveden viser sig paa de Lidendes Ansigter; heldigvis modstaa de stærke Mure det første Stød; Lægerne og de barmhjærtige Søstre tage de Syge paa Skuldrene og bære dem ud i det Fri, i den kolde, stormfulde Vinternat; de Syges Klager blande sig med Stormens Hyl, de fantasierende Menneskers Jammerskrig med den underjordiske Torden. Mødre søge deres Børn, Børn deres Forældre, — selv i saadanne Øjeblikke, som gjør Selvopholdelsen til en Pligt, og undskylder Egen-

kjærligheden, dør Kjærligheden ikke! . . . Men hvem kunde vel blot nogenlunde tilnærmelsesvis beskrive de gruopvækkende Scener i dette skrækelige Maleri; kun enkelte svage Hentydninger formaar man at give; den frygtelige Virkelighed spotter enhver Beskrivelse, og den dristigste Fantasi er ikke i Stand til, at afmale det Rædselsfulde ved slige Katastrofer.

Med Hensyn til *Aarsagerne*, som frembringe disse mægtige Jordrustelser, staa vi endnu overfor mangen en Gaade. Jesuiten *Kolberg*, som siden Ordenens Fordrivelse fra Tyskland, har opholdt sig i Sydamerika, havde der, hvor de underjordiske Kræfter hyppigt lade høre fra sig, Lejlighed nok til at studere og iagttage Jordskjælvne i Løbet af 6 Aar. Den lærde Professor i Mekanik siger i sit Værk „Til Ecuador“, at Jordens Bjerge og Dale, samtlige store og smaa Rynker og Folder paa dens Overflade ere opstaaede derved, at den uhyre Skal eller Jordskorpen lidt efter lidt maatte skrumpes ind, fordi dens glødende Indre lidt efter lidt mistede sin Varme og derfor ogsaa sin Størrelse og Udstrækning. At denne Indskrumpning af en saa kolossal Kugle, som vor Jordklode er, ikke kunde gaa for sig uden store Revolutioner, er let forstaaeligt. Denne Omvælningsproces er kun mulig, naar enkelte Dele af Jordoverfladen, der forholde sig til den hele flydende Kjærne, som Skallen til Ægget, Tid efter anden skyde sig sammen mellem hverandre, og netop heri skal Aarsagen til Jordskjælvne søges.

Andre tro at finde Aarsagerne i store Samlinger af Gasarter og Dampe, som pludseligt udvide sig og søge en Udgang; en Slags luftartigt Dynamit skulde altsaa explodere under vore Fødder. Foruden disse vulkanske Jordskjælv, som optræde med mer eller mindre lodrette eller horisontale Stød, eller vise sig ved en bølgende, ja undertiden endog hvirvlende Bevægelse af Jordoverfladen, som varer et Øjeblik, men ofte gjentager sig med korte Mellemlum, gives der ogsaa de saakaldte

Sammenstyrtnings-Jordskjælv, som opstaa derved, at der i ikke ringe Dybde under Overfladen danner sig et vældigt, hult Rum, eller en Klippeblok undermineres af Havet. Casamiciola paa Øen Ischia blevet Offer for et saadant Jordskjælv.

Jordskjælvene indskrænke sig snart til et lille Omraade, snart udstrække de sig over et betydeligt Areal, som Tilfældet nu er i Spanien. I Reglen forplante Jordrystelserne sig som Radier fra et Centrum, og Stødene blive desto svagere, jo længere man er fjænet fra Centrum. Ligesom Jordskjælvenes Udstrækning er forskjellig, saaledes er ogsaa deres Varighed forskjellig. Under Jordskjælvene i Honduras (1856) og i Lima (1746) i Sydamerika skete der i Løbet af en Uge 108, resp. i 5 Maaneder 451 Stød. De største Ødelæggelser anrette de kortvarige; Caracas blev fuldstændig ødelagt i 30 Sekunder i Aaret 1812, Oppido 1873 i 2 Minutter og Lissabon 1855 i 5 Minutter; et Jordskjælv i Ecuador ødelagde den 16. August 1868 i Løbet af 15 Minutter ikke mindre end 40,000 Menneskeliv; Jorden skjælvede stadig og bevægede sig op og ned som Havets Bølger. Det store Jordskjælv i det indiske Archipel ifjor, som forandrede hele Javas Kyst, opslugte hele Øer og dannede nye, har kostet over 100,000 Mennesker Livet. Det nuværende Tab af Menneskeliv i Spanien anslaaer man fortiden til over 2,000.

Jordskjælvets Magt kan end ikke blot tilnærmelsesvis sammenlignes med nogen anden Magt hernede. Havet viger pludselig tilbage fra Kysten; Havne og hele Havbugter lægges tørre, og de opankrede Skibe rives med, for kort efter at blive slyngede langt ind i Landet af de tilbagevendende 70 Mt. høje Bølger; store Klippeblokke rive sig løs, Kilderne lukke sig, — hele Landskaber forsvinde fra Jordens Overflade.

Hvor uendelig lille og hjælpeløs er Mennesket ikke overfor disse Naturkræfter, som med Tordenstemme minde det om Ham, der lod Jorden og Himmellege

merne flyde fra sin Haand, som Draaber fra en Spand Vand, og som skabte det Hele ved sit almægtige Ord! Storartede, vældige og rædselsfulde vise Jordskjælvne sig i deres Virkninger; men mægtigt og herligt taler ved dem ogsaa Guds uendelige Almagt, som ordner og styrer det Mindste og det Største!

Jesu h. Bårdomsforening.

Det kan maaske interessere Bladets Læsere at erfare lidt om ovennævnte Forenings Virksomhed i det henrundne Aar. Som bekjendt bestaar Jesu hell. Bårdomsforening særlig af Børn, som ved Almisser og Bøn skulle virke for deres smaa Sødskende i fremmede Lande, for de smaa *Hedningebørn*. De skulle nemlig *daglig bede* et: „Hil Dig Maria“ og tilføje den Bøn: „Hellige Maria, hellige Josef bed for os og de stakkels smaa Hedningebørn.“ Desuden skulle de bringe et lille *Pengeoffer* af mindst 5 *Ore maanedlig*; thi Opgaven er jo netop ved Bøn og Almisse at virke for Troens Udbredelse i fjærne Hedningelande. Man faar et Begreb om denne Forenings overodentlig store Virksomhed, naar man hører, at der i det forløbne Aar ere blevne døbte 402,935 smaa Hedningebørn kort før deres Død. Jeg tvivler ikke om, at mine *smaa* Læsere, ved at høre dette, ville føle sig opmuntrede til med fornyet Iver at *bede og ofre* for de stakkels smaa Hedninger. Er det ikke smukt, at I saaledes, som Medlemmer af Foreningen, paa en vis Maade ere ligesom smaa Missionærer blandt Hedningerne! Har Foreningens Medlemmer ikke i det forløbne Aar sendt 402,935 smaa Engle til Gud, som nu ære og takke ham i Himlen, og tillige bede for Eder, som ved Bøn og Offer have hjulpet dem til denne Naade!

I sine Stiftelser og Skoler har Foreningen optaget

81,173 Hedningebørn, som blive oplærte i den kristne Tro, og forhaabentlig med Tiden ville blive gode Kristne, og ved deres Exempel og Lære bidrage til Troens Udbredelse. Tillige har Foreningen løskjøbt ikke mindre end 8,500 Slaver, som ogsaa blive opdragte paa dens Bekostning. I Sandhed, det er storartede Resultater. Desværre har Krigen i Kina og Urolighederne paa Madagaskar hæmmet Foreningens Virksomhed dersteds; vi kjende jo alle den Fjende, som saa gjærne saar Ukrudt blandt Hveden.

Gjennemgaar man de specielle Fortegnelser over Bidrag, som er afsendte til Missionerne, forbavses man over den storartede Virksomhed, som Kirken udfolder i Missionslandene. Mæn finder der: Kina og Japan, Korea, Madras, Bombay, Bengalen, Tonkin, Kochinkina, Birma, Siam, Ceylon i Asien. Fremdeles i Afrika: Abyssinien, Senegambien, Leone- Guld- og Slavekysten, Kongo, Sahara, Central-Afrika, Kaplandet og Madagaskar; i Amerika: Patagonien og m. fl. I disse Lande har Foreningen understøttet 97 Missioner, 115 Stiftelser, 382 Vajsenhuse, 2255 Skoler, 175 Værksteder for Lærlinge, med en Sum af 2,018,280 Kr.

Gjennemlæs vi Aarbøgerne for Foreningens Virksomhed, finde vi en Mængde Breve fra Missionærene, af hvilke man saa ret kan sé, hvorledes der arbejdes i Missionerne blandt Hedningerne, men tillige hvorledes Frugterne af det møjsommelige Arbejde heller ikke udeblive. Vi ville her meddele nogle af disse Breve i Udtog; de ville sikkert opmuntre de Smaa, ja os alle, til at takke Gud for den store Naade, at han har ladet os komme til Verden hos kristne Forældre, og endog kaldet os til sin ene sande Kirke.

1. Udtog af Missionspræsten *Gachons* Breve fra Guinea:

Der er utallige Folkeslag, som vente her paa Evangeliets Forkyndelse; 30 Millioner Sjæle er lavt beregnet. I vort Vikariat have vi 3000 Kristne, men

vi tænke paa at oprette en Missionsstation c. 100 Mile længere inde i Landet. Det vil vel have sine store Vanskeligheder; men Gud og den saligste Gudsmoder vil nok hjælpe. De har vel ofte hørt noget om de bedrøvelige Forhold, hvorunder de stakkels Negre leve her i Afrika. Men ikke desto mindre vil jeg dog meddele nogle enkelte Smaatræk, til hvilke jeg selv har været deltagende Øjenvidne.

Jeg kom efter en tre Dages besværlig Vandring til en hedensk Landsby. Det var allerede silde, og Mørket faldt paa. Træt og mødig, som jeg var, vilde jeg netop udhvile mig paa Grønsværen, da jeg pludselig hørte en ynkelig Raaben om Hjælp. Jeg gik efter Lyden og fandt ved Flodbredden en ung Pige i et lille Fartøj. Hun var bunden og raabte om Hjælp og hulkede og græd, at selv det haardeste Hjærte maatte forbarme sig. En Slavehandler havde kjøbt hende; men hun vilde tilbage til sit Hjem, til sin Moder og sine Sødskende. Hun var solgt for c. 400 Kr. og nu maatte hun følge sin nye Herre, som skulde være meget grusom. Ingen agtede paa hendes hjærteskjærende Skrig, hendes Bønner og Taarer. Da hun saå mig, forsøgte hun at udstrække sine lænkede Arme imod mig, og raabte: „O hvide Mand, befri mig dog, frels mig!“ Taarerne stode mig i Øjnene, gjerne havde jeg hjulpet; men hvorfra tage Midlerne. Jeg maatte overvinde min Smerte og se, hvorledes hun blev slæbt bort fra sit Hjem.

En anden Gang fandt jeg paa min Vej to smaa Negerbørn liggende ene og forladte ved Flodbredden. Da jeg saå, at Ingen brød sig om dem, tog jeg dem med, for at bringe dem i Sikkerhed. Men da jeg vilde bringe dem bort, kom nogle Negre løbende til, og jeg maatte betale c. 5 Kroner for dem begge. Jeg lod dem bringe til Søstrene, som plejede dem paa alle mulige Maader. De bleve strax døbt. Marie, det ældste

døde kort efter Daaben, men det mindste, Genovefa, kom sig langsomt og lever.

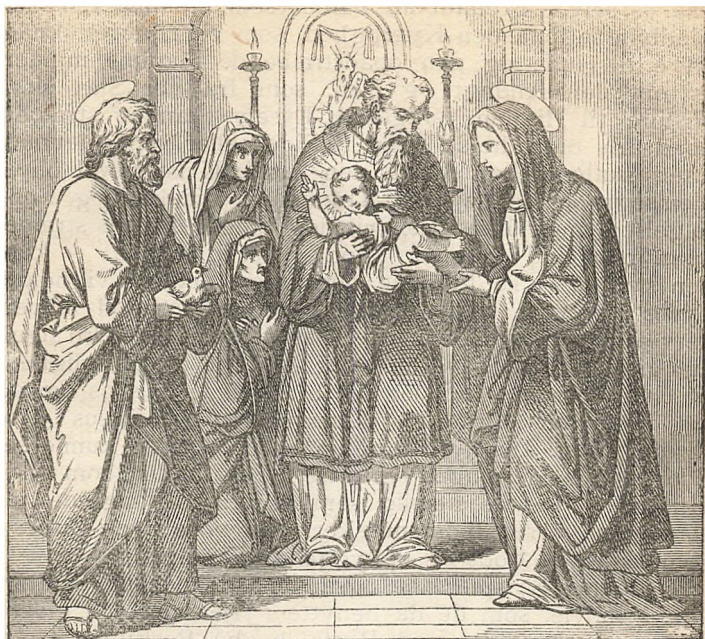
Da jeg en anden Gang gik forbi en Hytte, hørte jeg et Barn skrig og jamre derinde. Jeg gik ind og fandt et lille Barn ganske ene og forladt. Moderen var død for 2 Dage siden, og nu brød Ingen sig om Barnet. Det vilde have været tvunget til at dø af Sult. Men da jeg vilde tage det med, kom man atter løbende, og jeg maatte først betale 2 Kr. for det. Nu græder den lille Josef ikke, han løber omkring og er veltilfreds, og vi haabe at han med Tiden maa kunne blive en Missionær for sine Landsmænd.

En Dag hørte jeg flere Negerdrengene raabe efter mig: „Hvide Mand, kom og se!“ Jeg gik til Floden, hvorhen de pegede, og fandt et lille Barn, næppe 1 Aar gammelt, liggende hjælpeløst og Døden nær. Jeg døbte strax Barnet, men det døde kort efter i mine Arme, da jeg vilde bringe det til vort Hus. Det er nogle Træk af de mange, som vi her daglig ere Vidne til. Kunne de Kristnes fromme Gaver vel anvendes bedre, end til at hjælpe disse stakkels forladte Smaa?

(Fortsættes.)

Mariæ Renselse eller Kyndelmisse.

Dersom Du idag gaar lidt tidligere hjemmefra og kommer et Kvarter før Højmessens Begyndelse i Kirken, vil du blive Vidne til en af vor h. Kirkes betydningsfuldste Vielser, nemlig den højtid. Lysevielse. Navnet „Kyndelmisse“ hidrører fra denne Vielse og betyder saameget som „Lysmesse“, idet det er sammensat af det gammel-danske Ord: „Kyndel“, d. v. s. Lys (latinsk: candela) og Ordet „missa“ d. v. s. Messe. I det violette Pluviale træder Præsten frem for Alteret og indvier under Bøn, og med Anvendelse af Vievand og Røgelse,

de Voxlys, som Kirken bruger i Aarets Løb, og som derfor ere henlagde ved Siden af Alteret. De indviede Voxlys have en mangefold, dyb symbolsk Betydning. De skulle fornemmelig minde os om Kristus, den menneskevordne Gudssøn, som er Verdens sande Lys og som idag blev baaren til Templet af sin jomfruelige Moder og opofret til sin himmelske Fader. Saaledes skulle ogsaa vi opofre os til Gud og være beredte til at aabne vor Sjæl for det guddommelige Lys.

Dernæst skal Lysen ogsaa minde os om det Øjeblik, da den retfærdige Simeon tog det guddommlige Barn i sine Arme og trøstet udraabte: „Nu have mine Øjne sét det Lys, som skal oplyse alle Folkeslag.“ Voxlysene ere ogsaa et Sindbillede paa Jesu Kristi reneste Legeme, som var en Frugt af den reneste Jomfru, ligesom Voxen er en Frugt af de rene Bier. Til alt dette hentyder ogsaa Kirkens Bønner idag.

Men ogsaa som et Sindbillede paa os selv maa vi betragte de brændende Lys, og beflicte os paa, i aandelig Forstand at virkeliggjøre deres Egenskaber

paa os selv. Fremfor alt kan Lysets Flamme være et Sindbillede paa den Kjærlighed, som vi i Hjærtet skulle bære til Gud; og den opadstræbende Flamme minder os om den Andagt og Bøn, som fra vor Sjæl skal opstige til Himlen. Ligesom Lysets Flamme stræber opad selv om vi helde Lyset til Siden eller vende det ned efter, saaledes kan ogsaa den sande Kristen vel blive hjemsøgt og nedbøjet af Trængsler, Lidelser og Forfølgelser, men hans Sjæl vil dog alligevel altid stræbe opad imod Gud i Himlen. Men — vel at mærke! — kun den svage lille Flamme udslukkes, dersom vi holde Lyset omvendt; den kraftige Flamme derimod bliver derved kun desto stærkere. Det vil med andre Ord sige, at ogsaa vi maa have en stor Andagt og Kjærlighed til Gud. Endelig minder det brændende Lys os ogsaa om Frelserens Ord hos Evangelisten Matthæus 5,16 „Lader Eders Lys lyse for Menneskene, at de kunne se Eders gode Gjerninger og prise Eders Fader, som er i Himlen.“ Vi ere nemlig som Kristne forpligtede til at foregaa vore Medmennesker, især vore egne Undergivne, med et godt og opbyggeligt Exempel.

Fromme Kristne lade ogsaa paa denne Dag et eller to Lys indvie, som de da benytte i Hjemmet ved given Lejlighed, idet de med Rette haabe Beskyttelse og Hjælp ved de Bønner, som Kirken idag beder under Lysevielsen. Det er en rosværdig Skik, forudsat, at det sker paa den rette Maade; man maa nemlig ikke glemme, at det afhænger af vor egen Værdighed og Tillid, om Kirkens Bøn skal vise sig virksom for os.

Kirken benytter de indviede Lys ved Gudstjenesten. Ved Daaben overrækker den den Nydøbtes Fadder et brændende Lys, ligeledes Mødrene, som holde deres Kirkegang; dens Tjenere bære Lys i Hænderne under Processioner og ved lignende Lejligheder; ogsaa ved Optagelse i Kongregationer og Broderskaber og ved Ordensløfters Aflæggelse modtager man et brændende Lys; ligeledes aflægge Først-Kommunikanterne Trosbekjendelsen med brændende Lys i Hænderne. Naar man ligger paa Dødslejet, tændes et indviet Voxlys, som i Kraft af den Bøn og Velsignelse, Kirken har udtalt over det paa Kyndelmisse-Festen, skal bevare den Døende imod den onde Fjendes Angreb. Naar du, kjære Læser, idag ser Kyndelmisse-Lyset, saa tænk paa din Daabs-Kjærte og din Døds-Kjærte!

Imellem begge ligger dit Liv. Drag derfor Omsorg for, at i de Storme, som Livet bringer med sig, din Kjærte ikke udslukkes, d. v. s. at du ikke mister den helliggjørende Naade, paa hvilken Lyset ogsaa er et Symbol. Men har Du haft den Ulykke, at tabe den, saa slut ikke Pagt med Mørket, men skynd dig med, atter at antænde det udslukte Lys ved Skriftemaalets h. Sakramente!

†

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. Paa afdøde Præfekt Grüders Grav er der fornylig bleven opstillet en smuk Mindetavle over vor uforglemmelige Overhyrde. Tavlen, som er af smukt poleret, sort Granit, hviler paa en hvid Marmorsokkel og bærer i Guldbogstaver følgende Indskrift paa Latinsk: Hermann Grüder, pavelig Husprælat og Apostolisk Præfekt for Danmark; født 1828, ordineret 1851. Præfekt siden 2. Maj 1869. Død den 15. December 1883. R. J. P.

Rom. Den h. Fader skal efter Forlydende have rettet en egenhændig Skrivelse til Kejsrerinden af Kina, i hvilken han beder hende om at standse Kristenforfølgelserne. Vi have tidligere beklaget, at den Krig, som Frankrig fører med Kina uden foregaaende Krigserklæring — Ferry's aandrige Opfindelse — skader de katholske Missioners Virksomhed meget, ja maaske fuldstændigt ødelægger den. Følgende lakoniske Melding fra Hongkong belyser tydeligt den franske „Kulturkamp“: „Ifølge Meddelelse fra Hongkong har Vicekongen Chang-Chi-tung udvist Biskoppen af Kanton tilligemed 30 Missionærer. De ere ankomne til Hongkong og have der fundet et Asyl.“ Det gjæstfri England maa altsaa yde den Beskyttelse, som det frimurerske Frankrig i sin Sult efter Land og Penge fordriver fra deres apostoliske Virksomhed!

Propaganda-Kongregationen har atter rettet en Rundskrivelse til samtlige Biskopper, i hvilken den fornyer Protesten mod Udplyndringen af dens Midler, og minder om, at den nu for Tiden mere end nogensinde ellers maa drage Omsorg for Missionen blandt Hednin-

gerne, da der ved den europæiske Kolonialpolitik er bleven aabnet en ny Virkekreds for Missionærene. Propagandaen opfordrer derfor de Troende i alle Lande til at understøtte Missionsgjerningen paa det Kraftigste. „Overfor den Bevægelse, som gjør sig gjældende i vore Dage,“ saaledes slutter Rundskrivelsen, „kan man med Sandhed sige: vi sé Sæden modnes paa nye, uhyre Marker, men Arbejderne ere faa, og Midlerne til deres Underhold strække ikke ikke til. De Troendes Fromhed alene og deres Iver for den kristne Læres Udbredelse kan understøtte Apostolatets ophøjede Gjerning og fremkalde dets Sejr paa hele Jorden,“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 8. Februar. Sexagesima. Mariæ Renselse eller Kyndelmisse. (Den højtidelige Lysevielse begynder Kl. 9^{3/4}).
- **9. M.** Blasius, Biskop og Mart. — **10. Ti.** Oktav af Ansgarsfesten. — **11. O.** Johannes af Britto, Martyr. — **12. To.** Polykarpus, Biskop og Mart. — **13. F.** De 26 japanesiske Martyrer — **14. L.** Scholastika, Jomfru.

Søndagen den 15. Februar. Qvintagesima.

Mariakongregationerne for Mænd og Ynglinge holde Fælleskommunion idag. Søndagen den 8. Februar, Kl. 8, i Sct. Knuds Kapel.

Ansgariusforeningen afholder sin aarlige Generalforsamling idag. Søndag den 8. Februar efter Højmessens i Sct. Ansgar. Regnskabet fremlægges, Meddelelse om Foreningens Virksomhed, Valg af Bestyrelse foretages.

Mødested: Forsamlingsværelset i Præsteboligen.

Bestyrelsen.

Den offentlige Examen med Kirkeskolens Elever afholdes i Skolelokalerne i Fredericiagade Nr. 15, Bagbygn. Mandagen d. 9. Februar i begge Drengeklaserne, Tirsdagen den 10. Februar i begge Pigeklasserne fra Kl. 8 til Kl. 2^{1/2} og Onsdagen den 11. Februar i Forberedelsesklassen fra Kl. 9.

Børnenes Forældre eller Værger samt alle Skolens Venner indbydes herved til at overvære denne Examen.

H. Bøhmer.

v. Hurks Legat. En Portion af dette Legat er atter bleven disponibel. De Trængende af Menigheden, der ønske at komme i Betragtning, ville indgive deres skriftlige Ansøgning inden Maanedens Udgang hos Hr. Kirkeforstander Stratböcker eller Undertegnede.

H. Bøhmer.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 7. Søndagen den 15. Februar. 1885.

Indhold: Den h. Frants af Sales og Beza. Den gamle Gud lever endnu. Tanker om Dans. Aske Onsdag. Efterretninger: Rom, Italien, Norge, Odense.

Den h. Frants af Sales og Theodor Beza.

Vore Læsere have sikkert alle hørt tale om den h. Frants af Sales, Biskop af Genève († 1622), ja mange af dem have vel endogsaa af og til fundet saavel Vejledning som Opbyggelse ved at læse i hans Bog Philothea, men hvem den anden Mand er, hvis Navn findes i Overskriften til denne Artikel, er der vel kun faa, der vide Besked om.

Theodor Beza var Fører for Kalvinisterne, efter at denne Sekts egentlige Stifter, Kalvin, var bleven kaldt for Guds Domstol, ja han var saa anset i sit Parti, at han blev kaldt „Kalvinisternes Pave“. Denne Mand anvendte altsaa de udmærkede Evner han var i Besiddelse af, til Guds Kirkes Fortræd, i Stedet for, at han, hvis han havde benyttet dem i Kirkens Tjeneste, kunde have været den til stor Gavn. Dette indsaa Pave Klemens VIII. (1592—1625), og da den Tanke

smertede ham, at Beza, der var en gammel Mand, skulde dø uden at have faaet Lejlighed til at omvende sig, sendte han Frants af Sales til ham, idet han mente, at han var den, der bedst egnede sig til at føre den ulykkelige Olding tilbage i den sande Kirkes Skjød.

Første Samtale.

Frants vidste helt vel, hvilke Farer han udsatte sig for, ved at tage til Genf, der dengang var Kalvinismens Hovedsæde, men han var ikke desto mindre rede til, endog at tilsætte Livet, for at frelse den ulykkelige Sjæl. I Aaret 1597 besøgte han saaledes flere Gange denne By, uden at det dog lykkedes ham at komme til at tale i Enrum med Beza. Den 8de April 1598 kronedes endelig hans Bestræbelser med Held, han fik Adgang til Beza, og havde ved samme Lejlighed tillige den Glæde, at kunne tilfredsstille de der-værende Katholikers Længsel efter Paaskekommunionen.

Han traf Beza, der dengang var næsten 79 Aar gammel, i sit Hjem. Han nærmede sig ham, sagde ham sit Navn, og forsikrede, at han alene var kommen til Genf for at se den Mand, som alle omtalte med saa megen Berømmelse, og at han ønskede at tale med ham om Ting af den alvorligste Interesse. Den hjærtelige Maade, hvorpaa han udtalte sig, saavel som hele hans ærefrygtindgydende Skikkelse, gjorde et mægtigt Indtryk paa Beza, der strax fik ham kjær.

Først talte de om ligegyldige Ting, men senere, da de vare blevne alene i Bezas eget Værelse, sagde Frants til ham: „Min Herre! Nu da jeg staar lige over for Eder, kan jeg med egne Øjne forvise mig om, at det er Sandhed, hvad Rygtet har meddelt mig, at I hører til vor Tids første Mænd. I lang Tid har jeg længtes efter at tale med Eder, og jeg haaber nu, at I for nogle Øjeblikke vil skjænke mig Opmærksomhed, og ligefrem besvare mig de Spørgsmaal, som jeg vil forelægge Eder.“

Beza, der ikke strax forstod, hvad Hensigten var med disse venlige Ord, svarede ham først ikke. „Min Herre,“ vedblev nu Apostlen, „I behøver intet at frygte; betragt mig engang nøje, og jeg haaber da, at I vil kunne overbevise Eder om, at jeg ikke kan have til Hensigt at ville lægge Snarer for Eder, men at jeg alvorligt mener, hvad jeg siger.“

„I overvælder mig med Eders Venlighed, min Herre,“ svarede Beza, „og Eders Adfærd behager mig. Jeg elsker Aabenhed, og Samtaler om religiøse Materier bør ogsaa altid føres i slig værdig Tone, som den I anvender. Forelæg mig derfor Eders Spørgsmaal, og jeg skal svare Eder ifølge den Overbevisning, som jeg gjennem alvorligt Studium og lang Erfaring har naaet til.“ „Min Herre,“ spurgte nu Frants, „tror I at man kan frelses i den romerske Kirke?“ Beza studsede, og var i Tvivl om hvad han skulde svare. Benægtede han at den katholske Kirke kunde føre Menneskene til Salighed, da nægtede han tillige, at der dengang da Kalvin og Luther begyndte at forkynde deres Evangelium, overhovedet existerede nogen sand Kirke, og saa havde vor Herre Jesus Kristus altsaa ikke holdt sit Ord, og opfyldt den Forjættelse han havde tilsagt Apostlene: Jeg skal være med Eder alle Dage til Verdens Ende.“ Sagde han derimod Ja, man kan føres til Frelse ved den katholske Kirke, saa maatte den jo ogsaa være den sande Kirke; thi „udenfor Kirken gives jo ingen Frelse,“ og denne Læresætning hyldes ogsaa af Protestanterne. Længe taug han, og stirrede tankefuld frem for sig. Endelig gik han ind paa sit Kammer, for nøjere at overveje, hvad han skulde svare. En Stund gik han der urolig frem og tilbage. Frants hørte det, rørtes af Medlidenhed ved den Sjælekval, som Oldingen nu var Bytte for, han takkede Gud, fordi han havde bevaret ham selv for slig forfærdelig Tvivl, og bad for den stakkels Olding. Dødbleg og mat vendte Beza efter nogen Tids

Forløb tilbage igjen, og efter en kort Undskyldning sagde han: „Min Herre! Jeg vil tale ligefrem med Eder, ligesom I har gjort med mig. I spurgte mig, om man kunde frelses i den romerske Kirke. Ja visselig kan man det, og Ingen tvivler om eller vover at benægte, at den katholske Kirke er vor Moderkirke.“

„Jeg takker Eder hjærtelig for Eders Svar“, sagde Frants. „Men nu vil jeg gjøre Eder et andet Spørgsmaal. Naar I altsaa virkelig mener, at man kan frelses i den romerske Kirke, hvorfor har da Kalvinisterne udgydt saa meget Blod for at indføre deres Religion i Frankrig? Hvorfor dette Oprør, denne Kamp og Ufred?“

Medens Frants saaledes opregnede de Ulykker, som Kampen for at indføre den Calvinistiske Lære havde bragt over Frankrig, syntes Beza, der havde været den egentlige Ophavsmand til alt dette, som lynslagen. En Stund taug han, og gik med stærke Skridt op og ned ad Gulvet. endelig standsede han, sukkede dybt, og svarede saa med skjælvende Stemme! „Min Herre! Alt dette skete, fordi der i den romerske Kirke havde indsneget sig Misbrug, som maatte afskaffes. Er det f. Ex. ikke en utaaelig Lære den om de gode Gjerningers Nødvendighed til Frelse? At Troen ikke skulde være tilstrækkelig og at alle de, der ikke viste deres Tro gjennem deres Gjerninger, skulde blive fordømte. Se derfor maatte vi, for at frelse de Stakler, grunde vor Religion, der som sit Hoveddogme opstiller den Lære, at Troen alene frelser.“

Men,“ svarede Frants, „dersom de gode Gjerninger ikke ere nødvendige til Frelsen, hvad menes der da, naar der i Skriften saa ofte gjentages, at det for at blive salig ikke er tilstrækkeligt, at man undlader at gjøre det onde, men at der ogsaa kræves, at man skal udrette noget godt. Husk hvad der staar hos Math. Kap. 25. V. 41—44: „Derpaa vil han ligeledes sige til dem paa den venstre Side: Gaar bort fra mig, I Forbandede, til den evige Ild, som er beredt for Djæ-

velen og hans Engle. Thi jeg var hungrig, og I gave mig ikke at spise, jeg var tørstig, og I gave mig ikke at drikke, jeg var fremmed, og I toge mig ikke til Eder, nøgen, og I klædte mig ikke, syg og i Fængsel, og I besøgte mig ikke.“

„Er det ikke her tydelig udtalt, at man fordømmes til Helvede, fordi man har forsømt disse gode Gjerninger? Eders aabne Svar, min Herre, er mig Borgen for, at I, dersom I ikke kan føre noget Bevis mod denne min Paastand, da strax vil vende tilbage til den katholske Lære.“

Dette var dog for meget for Beza, han blussede af Skam og Harme over, at han ikke kunde svare for sig, og nu begyndte han derfor at skjælde paa Papisterne. „Min Herre,“ vedblev Frants, „den Ro og Besindighed I udviste i Begyndelsen af vor Samtale, bragte mig paa den Tanke, at I maatte være bleven Calvinist i god Tro (bona fide), men nu vidner Eders Heftighed om, at I har følt Kraften af min Bevisførelse, og at I intet har at svare mig. Iøvrigt er jeg ikke kommen her for at forstyrre Eders Fred. Jeg ønskede kun at samtale med Eder om disse Stridspunkter som ere os imellem; men da det synes at bringe Eders Sind saa meget i Oprør, beder jeg Eder nu have mig undskyldt, og jeg lover ikke oftere at tale om sligt.“

Disse besindige Ord syntes at beskæmme Beza, og han begyndte nu at bede om Undskyldning for, at han havde været saa lidt Herre over sine Lidenskaber. Hans store Iver for Religionen var helt løbet af med ham. Og for at gjøre Afbigt indbød han nu Frants til oftere at besøge sig, og han lovede, at han i Fremtiden, i hvad de end maatte komme til at tale om, bedre skulde vide at holde sin Tunge i Tømme. (Fortsættes.)

Den gamle Gud lever endnu.

Napoleon III.

„Majestæt, jeg beder Dem om, ikke at afslutte denne Overenskomst,“ sagde Grev Rethel med bevæget Stemme. „De kjender de italienske hemmelige Selskabers Had imod Kirkens Overhoved. Vore Troppers Afmarsch fra Rom vil blive Signalet for alle den pavelige Stols Fjender til at overfalde den værgeløse Pius IX.“

Napoleon, som selv var Medlem af de italienske hemmelige Selskaber, vidste godt, at Grev Rethel havde talt sandt; men ikke desto mindre gav han sig Udseende af at være forundret i høj Grad.

„Jeg forstaar Dem ikke! Kunne vore Tropper da beskytte Paven for evigt? Vækker ikke meget mere de franske Troppers Tilstedeværelse i Rom alle de andre Magters Misundelse? Nej, denne Tilstand maa høre op! Paven vil være ligesaa godt beskyttet ved sit Embedes Hellighed og sin ærværdige Personlighed, som hidtil ved vore Bajonetter.“

„Om Forladelse, Sire! Den katholske Kirkes Fjender anerkjende aldrig det pavelige Embedes Hellighed. Naar De kalder vore Tropper tilbage fra Rom, bliver Pius IX en Fange, maaske en Martyr. Men Dem selv, Deres Familie og hele Frankrig styrter Deres Majestæt i Fordærvelse.“

„En højst mærkelig Paastand, Greve! Hvorledes kommer De til denne usunde Opfattelse? Hvorledes hænger Pavedømmets Skjæbne sammen med Frankrig og min Familie?“

„Meget nøje! Havde Deres store Onkel ikke holdt Paven fangen og undertrykt Kirken, saa vilde han ikke være død i Landflygtighed.“

„Min bedste Rethel, Deres Tænkemaade er mig idag fuldstændig uforstaaelig,“ sagde Napoleon. „Tror

De maaske, at Evropas Magter have bekriget min Onkel for at befri den fangne Pave?

„Nej, Sire, det tror jeg ikke! Mennesker have overhovedet slet ikke styrtet Deres geniale Onkel, men hin almægtige Arm, som beskytter Kirken og dens Overhoved. De allierede Fyrster vare kun Redskaber for Guds Straffedomme.“

Kejseren betragtede tavs Grev Rethel, om hvis klare Forstand han begyndte at tvivle.

„Min Paastand kan forekomme Dem mærkelig, Sire! Men jeg har Bevis for den!“

„Som jeg maa høre?“

„Med Fornøjelse, Majestæt!“ — og Greven fortalte nu om den mærkværdige Samtale mellem Pius VII. og Napoleon I., som han havde været Vidne til i Fontainebleau Slot. Det syntes, som om Kejseren hørte Fortællingen med levende Interesse.

„Jeg kan desværre ikke dele Deres faste Tro, min bedste Hr. Greve!“ sagde Napoleon efter en Pavse.

„Deres Onkel troede heller ikke i Fontainebleau, — paa Sct. Helena troede han.“

„Hans Lidelser havde maaske svækket hans Dømmekraft,“ mente Napoleon.

„Og Deres Onkel forsikrede tværtimod, at Ulykken havde skjærpet hans Blik.“

„Jeg“ vil ikke længere stride med Dem, Greve! Jeg takker Dem for Deres gode Villie!“

„Majestæt, jeg besværges Dem om, ikke at mis-kjende Tidens Alvor!“ raabte Grev Rethel ophidset. „Overenskomsten, som udleverer Pius IX. til hans Fjender, vil atter styrte Frankrig i Ulykke. Jeg er fast overbevist om Sandheden af, hvad Pius VII. sagde i Fontainebleau, og hvad Deres Onkel senere selv erkjendte. Frankrig blev haardt straffet for dets Forbrydelse imod Petri Stol ved fremmede Nationers Indfald i Riget. Da Gud er uforanderlig, saa ville de

samme Aarsager ogsaa have de samme Virkninger. Tillader Frankrig, at Pius IX. fuldstændig udplyndres i sin egen Stad, hvad der ikke kan ske uden Deres Majestæts Tilladelse, — saa vil — “

Han standsede og tav.

„Nu, — saa vil?“ spurgte Kejseren med Iver.

„Fremmede Nationer atter drage ødelæggende hen over Frankrig, og Deres Majestæt dele Skjæbne med Deres Onkel og dø i Landflygtighed.“

„De synes ikke at kjende Verden, Grev Rethel!“ sagde Napoleon koldt. „Frankrig er Evropas Hersker og Herre.“

„Sire, glem ikke, at Verden forandrer sig og kun den Allerhøjeste styrer vor Skjæbne.“

„Det er nok! Som sagt, jeg takker Dem.“

„Selv om jeg saa skulde paadrage mig Deres Majestæts Unaade, gjentager jeg det: Den gamle Gud lever endnu!“

Kejseren rejste sig, og med en vred Mine viste han Greven Døren.

„Den gamle Daare!“ sagde Napoleon vredt ved sig selv, „Dersom det paa Grund af særegne Omstændigheder ikke lykkedes min Onkel at fuldbyrde et stort Værk, hvorfor skulde det da mislykkes for mig? At støtte Petri Stol skader mig i mine Beregninger. Nej, Tiden gaar fremad, — ogsaa det ærværdigste fra Fortiden blegner og synker sammen, og en klog Statsmand vil ikke søge et holde det i Live.“

Han sad en Stund og tænkte efter, derpaa greb han Pennen og skrev videre.

(Fortsætttes).

Nogle Tanker om Dans.

Jeg har ikke til Hensigt, at skrive her en Afhandling for eller imod Dans, thi jeg vilde dog ikke være

istand til at omvende de Dansegale, ligesaa lidt som jeg vilde kunde fortælle Modstanderne af denne hoppende, springende og snurrende Fornøjelse noget Nyt. Nok er det, at Kirken, her som i andre Lande, særlig i Fastetiden forbyder de Troende Deltagelsen i denne Sport, og enhver from Kristen vil derfor ogsaa afholde sig fra den. Jeg véd vel, at der kan gives ordentlige Baller. Er Selskabet anstændigt, taales der ingen Usømmeligheder med Hensyn til Klædedragten, staa Børnene under Forældrenes aarvaagne Opsyn, saa er det vel muligt at Mange betræde og forlade Dansesalen uden Skade for deres Sjæle. Men det er ikke altid, at disse gunstige Forhold ere tilstede, og selv om de ere tilstede, saa er Faren derfor langt fra fjærnet, men i det Højeste kun formindsket. Dans er og bliver en Fare for Ungdommen, og det gaar med Ballerne, som med Champignoner, de bedste due ikke meget. Man staar sig bedst ved, at blive fuldstændigt fra dem.

Naar Frelseren siger: „Hvor to eller tre ere forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem“, saa kan man med Rette ikke bruge disse Ord om Ballerne. Tvertimod, det er for det meste en hel anden Person, som er tilstede der. I en gammel Bog fandt jeg følgende Fortælling, som vel ikke gjør Krav paa historisk Sandhed, men alligevel viser os, hvad de Gamle tænkte om Dansen.

Djævelen gik engang gennem Landene, for at finde sig et Sted, hvor han kunde blive for bestandigt. Først kom han til et kongeligt Hof. Da han saa al den Stolthed, Forfængelighed og Sanselighed, som herskede blandt Hoffolkene, behagede det ham og han tænkte: Her bliver du. Men det varede ikke længe, førend han opdagede, at Fyrsten øvede Retfærdighed, gav Gud Æren, flittigt bivaanede den h. Messe, ja endog holdt Fastedagene. Saa kunde han ikke holde det ud længere ved Hoffet og drog derfor til en rig Kjøbmand. Der saa han Havesyge, List og Bedrageri, Ny-

delsessyge og Sanselighed under alle Former, og han troede derfor, at han nu havde fundet et Hvilested; men der kom en stor Mængde Fattige til Familien, og Kjøbmanden uddelte rigelige Almisser. Saa blev Djævelen vred og gik derfor til en Mølle, fordi han saá, at Svenden behandlede Kunderne, som lode male, meget uretfærdigt. Men Mølleren selv forrettede flittigt sine Bønner og vidste intet om Svendens Bedragerier, og derfor blev Djævelen atter kjed af at være hos Mølleren. Endelig kom han til en Balsal. Der fandt han Tusender af Ting, som tjene til at bedaare og forføre det menneskelige Hjærte: forfængelige, yppige Klæder, fortrolig Omgang, en Musik, der kildrede eller bedøvede Sanserne, kort sagt, Alt, hvad der er istand til at vække og pirre Sanseligheden, men intet som kunde minde om Gud, om den ham skyldige Ærefrygt og Tjeneste, om Omsorg for Sjælens Frelse. Saa tænkte han: Her er der godt at være, her bliver jeg!

Denne Fortælling stemmer nøje overens med det, som den h. Krysostomus siger: „Hvor der er letfærdig Dans, der er Djævelen sikkert tilstedé“. Og dog ere mange Mennesker aldeles gale efter denne Forlystelse. Især de unge Piger. Fjorten Dage før et Bal er der ikke noget at stille op med unge Piger, alene Ordet „dansen“ virker paa dem, som Olie paa Ilden, og besøger en Pige det første Bal, saa hedder det: „Hun bliver præsenteret for Verden.“ Men Abraham af Sancta Clara siger paa sin ejendommelige drøje, men træffende Maade: „Ballerne ere Markeder, hvor Pigerne udbydes og bortsjakres“.

Vore moderne Runddans savne al Skjønhed. De danses indtil Udmattelse i den hurtigste Tempo og udarte ofte og let til et vildt, stormende Chaos af Skikkelser, der hoppe og springe mellem hverandre. En rolig Tilskuer maa ryste paa Hovedet ved saadanne Scener, og man tror at sé en Skare Bistrupskandidater, der have befriet sig for Spændetrøjen. En saadan Dans er hver-

ken Kunst eller æstetisk; det er meningsløst Raseri, hæslig Fordrejelse af den menneskelige Skjønhed og Ynde og farligt baade for Sjæl og Legeme. Dansen i den tropisk - hede Balsal, hvor Luften er mættet med Støv, hjælper mangan til Svindsot og Døden, — og det kalder Verden „Fornøjelse!“

Men endnu værre lider Sjælen derunder. I Balsalen er mærkværdigt nok det tilladt og godkendt, som ellers vilde faa enhver ordentlig Moder til at studse. Ynglinge og Jomfruer komme sammen der, og med selskabelig og forældrelig Approbation omfavne de hinanden og springe omkring med hverandre i Salen ligesom i de lykkelige Barndomsdage. Medens ethvert Blik fra en driftig ung Mand ellers opfanges med Argusøjne af Mama, medens samtlige strænge Tanter ufejlbart vilde falde i forskellige Afmagter, dersom en Herre vovede offentligt at omfavne en Dame, finder man det her fuldstændigt i sin Orden, og en Balmoder læner sig beroliget tilbage i Stolen, naar hun lykkeligen har overleveret sin Datter i Ridderens Arme. Ja, det betragtes ligefrem som en Skam, naar en Pige bliver „siddende“. Men til en saadan ung Pige vil jeg sige, hun skal slet ikke tage sig det nær; thi hun kan blive en udmærket Hustru, uden nogensinde at have danset, og der gives heldigvis endnu mange dygtige og udmærkede Mænd, som aldeles ikke søge deres Tilkommende paa Danseboden eller i Balsalen!

Jeg vil lade den h. *Frants af Sales*, som ellers anses for den mildeste med Hensyn til dette Punkt, afslutte disse mine Tanker. Han skriver: „Dans og Baller ere ifølge deres Natur ganske ligegyldige Ting; men, som de nu drives, hælde de meget til det Onde, og ere derfor *yderst farlige*.“ En Mand som den h. *Frants af Sales* har sandelig ikke sagt Noget, som han ikke forstod sig paa.

Da det endelig i vore Dage vrimler stadigt af „gode Raad“ i Bladene, saa vil jeg ogsaa give dig et saadant

med for det Tilfælde, at Du ved en eller anden Løjlig-
hed *nødvendigvis* maa deltage i et Bal, og ikke paa
nogen Maade kan udeblive eller uddrage dig for at
deltage i Dansen. Det lyder saaledes: Tænk paa, at
medens Du danser, ere mange Sjæle dragne bort i
heftig Dødsangst; mangfoldige Mennesker ligge paa
Sygelejet i Hjemmene og i Hospitalerne, plagede af
allehaande Sygdomme og Smerter. Ak! de kunne ikke
finde den ringeste Hvile; har Du ingen Medlidenhed
med dem? Tænker Du ikke paa at der vil komme en
Tid, hvor Du ogsaa vil sukke ligesom de, medens An-
dre danse? Medens Du dansede, svandt Tiden bort, og
Døden kom nærmere. Se, hvorledes han haaner dig
og opfordrer dig til *sin* Dans, under hvilken dine Sukke
ville erstatte Musikens Toner, og i hvilken Du kun gjør
et eneste Skridt, — Skridtet fra Livet til Døden! Denne
Dans er de Dødeliges sande Tidsfordriv, fordi den i et
eneste Øjeblik fordriver Tiden for bestandigt, og til
Gjengjæld hidfører en Evighed fuld af Glæder eller
Smerter!

Aske-Onsdag.

Paa Onsdag begynder Bodstiden og Fasten,
som Kirken synger det i de præstelige Breviarbønner:
„Bodens Dage ere komne, for at frigjøre os fra Synden.“
Fra den tidlige Morgenstund af møde de Troende ved
Kommunionsbænken, ikke for at modtage den h. Kom-
munion, men for at lade deres Pander betegne med
den indviede Aske og Korsets h. Tegn. Det er en
meget alvorlig og betydningsfuld Ceremoni, Den var
til alle Tider et Sindbillede paa Bod. Niniviterne strøede
Aske paa deres Hoveder, for offentligt at vise deres
Anger og afsone deres Synder, og David siger paa en
sindbilledlig Maade, at han har spist Aske istedenfor
Brød. Naar Kirken paa Onsdag betegner vor Pande
med Asken, saa har den derved til Hensigt, at minde

de stolte, overmodige Mennesker om deres Intethed og Forgængelighed og tilskynde dem til Ydmyghed. Derfor siger Præsten: „Ihukom, o Menneske, at Du er Støv og igjen skal blive til Støv.“

For at minde os med endnu større Eftertryk om de jordiske Tings Forgængelighed og især om Forgængeligheden af al jordisk Glæde og Herlighed, er det Skik i Kirken, at Asken brændes af de samme Palmer, som bleve indviede Aaret i Forvejen, og som tjente til at sindbilledliggjøre Jesu Kristi hellige Indtog i Jerusalem paa Palmesøndagen.

Naar Asken skal være for enhver Kristen et Minde om Døden, som kan indtræde hvert Øjeblik og overhovedet aldrig er fjærn, saa skal Synderen deri særlig sé den „skrivende Haand“ ved Kong Balthasars yppige Gjæstebud, som skriver ham de bekjendte Ord: „Mene Thekel Phares“, ikke paa Væggen, men paa Panden! Modtag Askekorset med disse eller lignende Tanker, og begynd den hellige Fastetid i Guds Navn. Men, kjære Læser, at afholde sig fra Spiser er kun en ydre, legemlig Faste, den maa være forbunden med den aandelige Faste, Bod, Selvfornægtelse og Afholdelse fra Synd, ellers har den kun ringe Værd. „Se, nu er det den naaderige Tid“, siger Apostlen, „nu er det Frelsens Dag.“ Maatte den kommende h. Fastetid ikke gaa tabt for nogen af os.

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Norge. Til „Dagsposten“ skriver en Protestant fra Hammerfest: Katholikerne have solgt deres gamle Ejendom og istedenfor kjøbt 2 sammenhængende og 1 enkelt større Ejendom længere inde i Byen. De 2 sammenstillede Ejendomme ere ved Bygning omforandrede til én, og indeholder Bolig for tvende Gejstlige, en Lærerinde og 5 barmhjertige Søstre samt flere Sygeværelser, hvori der for Tiden er optaget 14 Patienter. Til Sygehuset hører en Badeanstalt med de nyeste Apparater til de forskjellige Slags Bad. Endvidere et Operationsværelse med mange nye og tidssvarende kirurgiske Instrumenter. Den tredje Ejendom ligger lige for Havnemolen, og skal til Foraaret begyndes paa Opførelsen af

en ny Kirke; bagved denne er et meget stort Skolehus med Lærerbolig under Bygning.

Heraf ses det, at den katholske Mission udfolder en meget betydelig Virksomhed her paa Stedet, og er den en uskatterlig Velsignelse for vor lille fattige By, idet de barmhjærtige Søstre gaa omkring og yde deres kyndige Vejledning og Hjælp hvorsomhelst, naar der sendes Bud efter dem. Men som skjønnes ere de meget optagne ved Hjemmets Sygehus, der i Regelen er godt belagt, fordi dér optages de, der lide af de vanskeligste Sygdomstilfælde, fordi de der faa den omhyggeligste Forplejning under Søstrenes vante Hænder og i Efterkommelsen af Lægens Forskrifter, ligesom ogsaa i de forbedrede Apparater, som der haves. Byens Distriktslæge er fast engageret for deres Sygehus. Mange Krøblinger og andre Syge, der vare ansete for uheldbrede, ere efter et Ophold dér gaaede tilsyneladende nok saa friske ud. Jeg tror derfor, at vi kan have Grund til at agte og ære dem og være glad over, at Missionsstyrelsen har valgt et af Naturen saa stedmoderligt behandlet Sted — i en Udkaant af Verden til sin veldædige Virken. Og ikke findes der Grund til at beskyldte de barmhjærtige Søstre for, at de ved deres tjenstvillige Opofrelse søge at gjøre Proselyter; thi deres Maal er kun at gjøre Vel mod deres Medmennesker uden Hensyn til Trosbekjendelse og at behage deres Gud. Jeg har Kjendskab til, at de aldrig virke paa en Syg til Fordel for deres Tro, men tværtimod henvise den Syge til hans Tros Lærere.

Rom. Storhertugen af Hessen har ifølge „Köln. Volkz.“ ad privat Vej meddelt den h. Fader, at han ønskede at sé den kirkepolitiske Strid endt. En apostolisk Delegat vil om kort Tid begive sig til Darmstadt, for at underhandle med den hessiske Regering angaaende Besættelsen af Bispestolen i Mainz, som har været vakant siden Biskop Kettelers Død i 1877.

Den belgiske Gesandt ved Vatikanet, Baron Pitteurs van Hiegaerts er ankommen til Rom og har allerede haft Audients hos Kardinal-Statssekretær Jacobini. Msgr. Rotelli, som er udsat til apostolisk Nuntius i Brüssel, er endnu i Konstantinopel, for at ordne flere vigtige Anliggender. Msgr. Rinaldini vil blive hans Efterfølger i Konstantinopel.

Italien. Fra Øvre-Italien meldes der om store Ulyk-

ker, forårsagede ved Sneskred. De nedstyrtende Laviner fra Bjærgene have ødelagt hele Landsbyer, spærret Vejene og hæmmet al Færdsel, saa Nøden og Elendigheden Dag for Dag tager til. Alene i Omegnen af Susa ere 93 Mennesker blevne begravede i Sneen, 63 Huse ere ødelagte og Skaden, som er bleven anrettet, anslaaes til 20,000 Lire. Vejen over Mont-Cenis er tilligemed Tunellen bleven spærret med Sne. I Supita og St. Martino styrter den ene Lavine ned efter den anden. Husene i disse to Landsbyer er fuldstændig forsvundne.

Odense. Fra højærv. Hr. Pastor Lichtle have vi modtaget Følgende:

Statistik over *den hell. Barndoms Forenings* Regnskab i 1884.

<i>Kjøbenhavn:</i>	St. Ansgars Kirkeskole	16	Kr.	55	Øre.
—	St. Josefsøstrenes Skoler	72	—	—	—
—	Særegen Gave fra Klara L.	5	—	—	—
—	Offer ved Børnegudstjenesten	12	—	61	—
—	Fra flere Ubenævnte	10	—	65	—
<i>Ordrup:</i>	St. Andreas Kollegium	35	—	—	—
<i>Odense:</i>	Medlemmernes Bidrag	21	—	45	—
—	Offer ved Børnegudstjenesten	13	—	10	—
<i>Kolding:</i>	Medlemmernes Bidrag	12	—	66	—
—	Offer ved Børnegudstjenesten	6	—	98	—
<i>Horsens:</i>	15	—	—	—
<i>Randers:</i>	12	—	—	—
<i>Tromsø i Norge</i>	11	—	35	—
	Tilsammen	244	Kr.	35	Øre.
	Udgifter	5	—	76	—
	tilbage	238	Kr.	59	Øre.
	Sendt til Generaldirektøren for Foreningen	238	Kr.	—	Øre.
	tilbage i Kassen	—	—	—	Kr. 59 Øre.

Den hellige Barndoms Forening i Danmark har saaledes i Aaret 1884 atter givet et anseligt Offer for de forladte Hedningebørns Frelse. Summen er vel i det hele noget mindre end de to sidste Aar, paa Grund af at nogle særegne betydelige Gaver ere udeblevne iaar; derimod er Medlemmernes Antal og Offer tiltaget i de fleste Menigheder.

Det er særlig den festlige Gudstjeneste i Foreningens Øjemed med en Prædiken, i hvilken dens heldbringende Virksomhed udvikles, hvorved Alles Hjærter vindes for den smukke Forening. Efter den festlige Gudstjeneste i en af de ovenfor nævnte Byer kom en fattig 8 Aars Dreng af protestantske Forældre og bragte Præsten 10 Øre for Hedningebørnene; han havde faaet dem, for at besørge et Ærinde for Nogen. Han

ønskede at blive Medlem af Foreningen og beklagede, at han ikke havde den Lykke, at besøge den katolske Skole. Maatte Gud belønne hans gode Villie og kjærlige Sindelag og skjænke ham den Naade, en Gang at blive et trofast Medlem af vor h. Kirke!

Ogsaa fra Tromsø højt oppe i Norge have vi modtaget en smuk Almisse for Hedningebørnene; de unge norske Medlemmer fik da ogsaa tilsendt Aarbøger, Indskrivningsbilleder og Medailler. Deres Offergave vil nok naa de fjærne hedenske Lande, og de forladte Hedningebørns Tak og Forbøn tilligemed Guds Velsignelse skal vel naa op indtil det kolde Finmarkens Hovedstad.

Odense, d. 4. Febr. 1885.

J. C. Lichtle.

Direktør for den h. Barndoms Forening i Danmark.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 15. Februar. Qvinqagesima. — **16. M.** Cyrillus Alexandrinus, Biskop og Kirkelærer. — **17. Ti.** Ihukommelse af Herrens Bøn i Gethsemani. — **18. O.** Aske onsdag. (I Sct. Ansgars Kirke er Kl. 9 højtidelig Askevielse og Højmesse.) Fastens Begyndelse. — **19. To.** Ihukommelse af Herrens Lidelse. — **20. F.** Ihukommelse af Herrens Tornekrone (Pavevalg 1878). — **21. L.** Ferialdag.

Søndagen den 22. Februar. 1ste Fastesøndag.

Set. Knuds Kapel. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteandagt.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar komme trængende Neokommunikanter og Konfirmander til Hjælp, for saa vidt de have gjort sig værdige dertil. Skemaer, som de Ansøgendes Forældre eller Værger have at udfylde inden den 22. d. M., faas hos Bestyrerinden, Fru Günther og hos Undertegnede.

H. Bøhmer.

Sognepræst.

v. Hurks Legat. En Portion af dette Legat er atter bleven disponibel. De Trængende af Menigheden, der ønske at komme i Betragtning, ville indgive deres skriftlige Ansøgning inden Maanedens Udgang hos Hr. Kirkeforstander Stratböcker eller Undertegnede.

H. Bøhmer, Sognepræst.

Literatur. I Anledning af Fastetiden anbefales:

Perikopebogen, som benyttes ved Oplæsningen af Evangelierne i Fastetiden. Den indeholder paa over 300 Sider Epistlerne for Aarets Søn- og Festdage samt for Hverdagene i Fasten. Pris pr. heftet Expl. 50 Øre.

Via Crucis eller Korsvejsandagt, heftet 33 Øre,

Den hellige Korsvej, heftet 16 Øre.

Katolsk Salmebog, heftet 1 Krone; indbunden 1 Kr. 50 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 8.

Søndagen den 22. Februar.

1885.

Indhold: Missionslivet i England. Englænderne i Sudan. Den gamle Gud lever endnu. Efterretninger: Kjøbenhavn.

Brindringer fra Missionslivet i England.

(Efter Sct. „Benedikts-Stimmen“ af c.)

Henved 20 Minutters Gang fra vor By's Sognekirke*) hæver der sig paa en lille Høj en kæmpemæssig Bygning, paa hvis ensformige, regelmæssige Vindusrækker den nedgaaende Sol kaster sine prægtige Purpurstraaler. Udsigten fra denne Høj over det vexelvis flade og bakkede Landskab er vidunderlig skjøn. Utallige Villaer med dejlige Haver og Anlæg titte frem alle Vegne, snart langs den brede, hvide Landevej, snart ensomme, afsides og fjærnede fra larmende Omgivelser; medens man i det Fjærne, som omgivne af et let Taageslør, ser den travle Stad Birminghams alvorsfulde Taarne og kæmpemæssige Skorstene rage op imod Himlen som spøgelsesagtige Skikkelser. Rundt om hersker der

*) Det er Erdington i Nærheden af Birmingham, hvor Beuroner-Benediktinerne for nogle Aar siden have grundlagt et Abbedi.

Stilhed, som paa en Kirkegaard. Naturskønhed og menneskelig Elendighed synes at kæmpe om Højens Besiddelse, thi saa fortryllende som Omgivelserne ere, saa prosaisk er den Kæmpebygning, foran hvilken vi staa, — den er et *Fattighus*, i hvilket Hundreder af Hjælpeløse, Syge og Alderdomssvage ofte imødesé Dødstimen med langt større Længsel, efter at deres jordiske Lykke dog for stedse er strandet, end de hige efter Helbredelse og Frihed. Saadanne Hospitaler findes overalt i England, i enhver Kommune, og ere bekendte under Navn af „Workhouse“. Lad os en Gang træde indenfor den store, smukt forarbejdede Gitterport. Indretningen, Orden og Renlighed tilfredsstillende fuldstændig den Besøgende, selv om han ogsaa møder med kritiske Øjne. Mændene ere anviste til den ene Halvdelen af denne uhyre Bygning, Kvinderne til den anden.

Hvert Ansigt, man møder, har sin Historie, der, efter det melankolske Udtryk at dømme, for det meste maa være sørgelig. Ser du de to Herrer, som staa nede ved Enden af Gangen, fordybede i en ivrig Samtale? Den høje i en graa Frakke, det er Anstaltens Direktør, eller, som man plejer at kalde ham, „Herren“, en meget agtværdig Mand. Den anden med Guldbriljerne, det blonde Kindskjæg og med den tykke Bog under Armen, er den protestantiske Præst. Han bor langt herfra og kommer to Gange om Ugen med Jærnbanen, for at læse et Kapitel af Bibelen i hver Sygestue.

Paa Religionens Omraade hersker der forøvrigt en trøstesløs Forvirring. Thi endskjønt Anstalten, som saadan, hører til den engelske Statskirke, møder man dog næsten lige saa mange forskellige Trosbekjendelser, som legemlige Lidelser og Svagheder. De rummelige, luftige Sygesale fremvise intet Tegn paa Kristendom. Naar den stakkels Syge, pint af Smerter og Dødsangst, ser sig om efter den Korsfæstedes trøstende Billede, saa møder hans sørgmodige Blik i Stedet for kun et kæmpemæssigt Dampskib, en berømt Chokolade-

fabrik, et ungdommeligt Lokkehoved med den uundgaaelige store Hund ved Siden, eller andre af den moderne Materialismes Helgenbilleder, der ligesom ironisk hilse En fra Væggene i de mest brogede og skrigende Farver.

Antallet af de katholske Patienter er vistnok det ringeste, i Sale paa 15—20 Senge finder man næppe en eneste. De ere som fortabte overfor det overvejende Antal af Anderledestroende, og skulle de modtage de hh. Sakramenter, rejser der sig ofte de største Vanskeligheder. Alle Sengene mangle Sengeomhæng, og de staa ofte saa tæt sammen, at man næppe kan sætte en Stol imellem dem. De Andres Opmærksomhed er dobbelt spændt, naar en katholsk Præst viser sig. Sé kun den gamle Kone hist henne, der sidder op i Sengen og synes saa fordybet i Læsning af Bibelen. Hurtig slutter hun sin Andagt, trykker den lange, krogede Næse ned mod Hagen og kigger arrigt ud under de svære Messingbriller, thi den katholske Præst er hende forhadet, og han har længe været en Anstødssten for hende. Andre foresvæve pludseligt de gamle Æventyr om Skriftemaalet, og kun altfor gjerne vilde de med egne Øjne overtøye sig om der virkelig foregaar saadanne gruelige Ting ved Skriftemaalet, som dem, de have læst om i Romanerne i deres Ungdom.

Saaledes var Tilstanden i dette Hospital, da jeg i Fastetiden blev kaldet til en dødssyg Kone. Jeg tog Plads ved hendes Seng. Salen var stor og opfyldt af Patienter. Midt i Salen stod et Bord, foran hvilket to Sygeplejersker havde stillet sig med ledige Hænder og aabne Øjne og Øren. „De er vel meget syg?“ begyndte jeg, idet jeg vendte mig mod den Syge; thi jeg ansaa det for raadeligst, at forhøre mig lidt om den mig fuldstændig ubekjendte Persons Forhold, og tillige ved et Par ligegyldige Spørgsmaal at tilfredsstille de nysgjærrigt lyttende Øren.

„Dødssyg,“ svarede hun, „det siger Lægen, men

ogsaa uden hans Dom vilde jeg intet Haab have, thi jeg er meget gammel.“

„Hvor gammel er De da?“

„Jeg véd det ikke,“ svarede hun, „men i alt Fald over de 60.“

„Er De katholsk?“

„Ja, Herre!“

„Men er De ogsaa romersk-katholsk?“

„Ja, hvad andet?“ svarede hun med Liv og næsten fornærmet; thi om en Irlænder er nok saa efterladende i Opfyldelsen af sine religiøse Pligter, saa kan man dog ikke tilføje ham nogen større Krænkelse, end at betvivle, at han er katholsk. Dette Spørgsmaal er forøvrigt vigtigt, da mange engelske Protestanter ogsaa kalde sig katholske, men aldrig romersk-katholske.

Forøvrigt syntes mine Spørgsmaal om Religion og desl. at kjede den Syge, thi hendes nuværende legemlige Plager beskjæftigede hende mere end hendes Sjæls Frelse. „Jeg vilde gjerne dø idag eller imorgen,“ begyndte hun atter, „der er Ingen, som bryder sig om mig, og det er godt, naar det faar en Ende.“

„Har De ingen Slægtninge eller Børn, som kunne besøge Dem?“

„Vel har jeg Børn, jeg har endog hele fem, men netop af dem venter jeg mig mindst.

„Ere de katholske?“ spurgte jeg.

„O, de tage det ikke saa nøje, de gaa i den første den bedste Kirke, og saadan har jeg ogsaa altid gjort.“

Stakkels Kone, tænkte jeg, nu høster du Lønningen for, hvad du har syndet i dine Børn. Religionen er det eneste Middel, som gjør Børnenes Kjærlighed til deres Forældre udødelig; havde du ved Ord og Exempel indpræntet dem den, saa vilde du nu ikke have følt dig saa forladt af dem!

Men det var paa Tide at forberede den Syge til Modtagelsen af de hh. Sakramenter. Læseren kan sagtens

slutte sig til, at dette ikke var nogen let Opgave, paa Grund af den ovenfor anførte religiøse Ligegyldighed. Jeg har forberedt mange Ligegyldige til Døden, men hvor stor deres Lunkenhed end har været i deres Liv, saa døde de dog i Reglen angerfulde, med levende Tro og Gudhengivenhed. Dette var desværre ikke Tilfældet her. Den Gamle vægrede sig vel ikke ved at modtage de hh. Sakramenter, men hun vedblev fra Begyndelsen til Enden at være kold, ligegyldig og haard, saa hun opfyldte mit Hjærte med dyb Bedrøvelse. Sygdommens Smerter, den maaske uforskyldte Uvidenhed, Menneskefrygt og andre Fristelser, som i Reglen bestorme et Dødsleje, maa tildels undskylde hende; det vilde i alt Fald være ukjærligt og ukristeligt 'at fælde en overilet Dom over hende. Guds Raadslutninger ere uudgrundelige. I samme Grad som den tilbudte Naade ikke syntes at finde beredvillig Modtagelse ved *dette* Sygeleje, sænkede den sig blidt ned over et *andet*.

Ligeoverfor mig ved den modsatte Væg laa en yngre Syg, hun kunde vel være nogle og tyve Aar. Hendes Tilstand var ikke uden Fare. Kræfterne syntes ikke at strække til for at kunne leve, men de vare hellerikke udtømte nok til at kunne dø. Hun anstrængte sig for at rejse sig op i Sengen. En højrød Kappe, som alle de Syge, baade Mænd og Kvinder, bære den, bedækkede hendes Skuldre og dannede ved sin skrigende Farve en overraskende Modsætning til den Syges dødblege og magre Ansigt. Hendes store, indfaldne Øjne vare i dette Øjeblik rettede paa mig. Jeg saá medlidende hen paa den Syge. Da sank hun, som rørt af en usynlig Magt, med lydelig Hulken tilbage paa Pudren og hulkede højere og højere, medens alle de andre Kvinder med Forbavselse saá paa hende.

„Fader, Fader!“ raabte hun til mig, „kom hurtigt, jeg maa tale med Dem.“

Jeg skyndte mig derover og spurgte hende, hvor-

med jeg kunde være hende til Hjælp; thi det var ikke første Gang, at Protestanter havde anmodet mig om en Tjeneste, som jeg med største Glæde havde ydet dem, saa vidt det havde staaet i min Magt.

„De har sét paa mig og gjennemboret min Sjæl,“ hulkede hun, „mit Hjærte er knust. — Jeg er Katholik; men for nogle Aar siden har jeg forladt min Tro og er bleven Protestant. De har allerede ofte før været paa denne Stue, men Deres Nærværelse har aldrig gjort Indtryk paa mig. Jeg har ladet mig indskrive paa Hospitalslisten som Protestant, og som Protestant vilde jeg dø. Men nu — nej, for ingen Pris i Verden vilde jeg dø som Protestant, — jeg er katholsk.“

Saaledes blev hun ved under heftig Graad, og hun talte saa højt og bevæget, at Alle paa Stuen hørte det. Jeg satte mig ned og begyndte strax med nogle Trøstensord at forberede hende til Modtagelsen af de hh. Sakramenter, som hun ogsaa modtog med den største Andagt og Sønderknuselse. Lige til det sidste ophørte hun ikke med at græde. Aldrig har jeg sét en saa pludselig Omvendelse eller en saa oprigtig og inderlig Anger. Det var netop den Dag, paa hvilken Kirken fejrer Ihukommelsen af Frelserens hellige Saarmærker.

Efter at have fuldendt den h. Handling, blev jeg endnu en Stund hos den Syge, idet jeg beflittede mig paa, at befæste hende i Glæde og Taknemlighed over den uventede Naade, som var bleven hende tildel. Hun vilde ikke, at jeg maatte forlade hende; jeg forekom hende som et af Frelseren udsendt Bud fra Himlen. Men jeg maatte dog endelig tage Afsked, idet jeg lovede hende, at jeg ret ofte vilde besøge hende. Da jeg to Dage efter, paa en Missionsvandring til B., besluttede at sé ind til den Syge, traf jeg paa Vejen et Bud, som opfordrede mig til at skynde mig. Jeg fandt den Syge i de sidste Trækninger, og havde lige Tid til at meddele hende den sidste Absolution. Midt

under Dødskampen vendte hun med en livlig Bevægelse Hovedet imod mig, saá paa mig med en inderlig Tillid og med et Udtryk af himmelsk Trøst paa sit Ansigt sank hun tilbage og var død.

Medens jeg i stille Bøn anbefalede den Afdøde til Guds Barmhjærtighed, herskede der en højtidelig Stillehed i hele Stuen. Det var, som om den Allerhøjestes Majestæt var dragen igjennem Salen og havde efterladt sit lysende Spor paa denne Baare. Af Erfaring vidste jeg, at der ved et Dødsleje i dette Hospital altid vistes den mest oprørende Ligegyldighed, Kulde og Sløvhed, enhver Mangel paa Følelse; men her, ved dette af Naaden berørte Dødsleje, var dette ikke Tilfældet. Den højtidelige Tavshed blev afbrudt af Hulken, først fra den Ene, saa fra den Anden, indtil alle de Tilstedeværende, som grebne af en indre, uimodstaaelig Magt, uden Undtagelse fældede Taarer. Efter nogen Tids Forløb brød en af de Syge Tavsheden og sagde:

„Herre, var den Afdøde ikke Protestant?“

„Jo, hun var,“ svarede jeg, „men hun døde som Katholik.“

„O, jeg er saa glad,“ svarede Konen, som selv var Protestant, „thi jeg er overbevist om, at hun er død en god og salig Død.“

Saa vidunderligt har Gud i sine uudgranskelige Raadslutninger handlet endnu i den sidste Time med en Sjæl, som var ham dyrebar. Om hendes hellige Skytsengel strax har ført hende til Guds Beskuelse i Himlen, eller om Skjærsildens rensende Flammer først skulde lutre den gjenfundne Ædelsten fra dens jordiske Støv, det er en Hemmelighed, som Gud, den retfærdige Dommer, alene véd. Men, efter hvad jeg her har skildret, kjære Læser, er jeg tilbøjelig til at tro, at paa hende er Herrens Ord til den bodfærdige Magdalena gaaet i Opfyldelse: „Fordi hun har elsket meget, tilgives der hende meget.“

To Dage derefter fandt en dobbelt Begravelse Sted,

thi den gamle Kone var død omtrent samtidig. Hun blev begravet katholsk, den anden protestantisk; thi, da hun var indført paa Listen som Protestant, bemærkede disse sig Liget, medens vi nøjedes med at have tilbageerobret hendes Sjæl. Maatte begge de Afdøde hvile i Fred!

Englands Nederlag i Sudan.

Chefen for det engelske Ministerium, Gladstone, er bleven ramt af den samme Skjæbne, som ellers plejer at ramme alle vindesyge Spekulanter: efter at han havde begyndt Spillet i Ægypten, tillod Forretningssynsmanden — i Ordets egentlige Forstand — ikke, at han efter et mindre Tab bragte saa meget i Sikkerhed, som overhovedet endnu var muligt; men han satte tværtimod mere og mere paa Spil, i Haab om atter at indvinde det Tabte, indtil det store Krach endelig satte en Stopper for alle hans Beregninger og sandsynligvis ogsaa vil afslutte hans politiske Løbebane. Desværre ere de Indskud, med hvilke den engelske Minister spillede, ikke Pengesummer, men Tusender af Menneskeliv, der faldt som Ofre for de kostbare Forsøg til ingen Verdens Nytte.

Den første Hær, med hvilken Englænderne søgte at dæmpe den falske Profets Opstand i Sudan, stod under den engelske Feltherre Hick Paschas Overbefaling; men Tropperne selv vare for største Delen Ægyptere og viste sig deres Opgave saa lidet voxne, overfor Mahdi-Troppernes fanatiske Mod, at hele Hæren blev fuldstændig ødelagt. Opstanden voxede betydeligt i Styrke ved Rebellernes Sejr, og man maatte have ansét det for en Pligt, som Selvopholdelsesdriften indgav, om den engelske Regering ved energisk Fremgang havde søgt at bryde Madhiens stigende Magt og saaledes draget Omsorg for, at ordnede Forhold snarest muligt vare blevne gjenoprettede i det nordøstlige Afrika. Den Gang, da Oprøret endnu ikke havde udbredt sig til Mellemprovinserne i Ægypten, vilde det have været langt lettere for de krigskyndige Englændere at

undertvinge de uciviliserede Negerstammer, end det nu bliver. Men i Stedet for sendte Ministeren i London General Gordon over til Ægypten med en lille Eskorte, men med desto flere Pengesække, som skulde lette dem Arbejdet og købe Mahdien tilligemed hans Herredømme for en respektabel Sum Penge. Omendskjønt Gordon var en Mand, som kunde rose sig af, at han nøje kjendte Sudan og dets Indvaanere, og som ubetinget var besjælet af den alvorligste Villie, at ville opfylde sit Hverv til størst mulig Fordel for Fædrelandets Interesser, saa havde han dog ved Overtagelsen af dette Hverv ikke taget Muhamedanernes religiøse Fanatisme med i Beregningen. Mahdien havde saa godt forstaaet, at begejstre Muhamedanerne, der vare forbitrede mod den ægyptisk-engelske Statstyrelse, for sin profetiske Rolle, at Gordon saá sig magtesløs stillet overfor en Modstander, der ikke for en Haarsbredde vilde opgive sin Plan, at erobre Ægypten, endskjønt Gordon endog, som Deputeret fra den store Kræmernation, gav ham frit Lov til at handle med Slaver, ja endog ved et offentligt Dekret højtideligt indførte Slavehandelen paany.

Fra en Hjælper i Nøden blev den engelske General snart selv nødsaget til at bede om Hjælp, thi Oprørerne bragte ham og hans lille Følge i den Grad i Knibe, at han maatte søge Tilflugt i Fæstningen Khartum. Her forskansede han sig saa godt det gik, og ventede med rosværdig Udholdenhed næsten et helt Aar paa den Undsætning, som hans Nation havde lovet ham. Premierminister Gladstone paatog sig det store Ansvar, at frelse Generalen, som stod i høj Gunst hos det engelske Folk, men han gjorde det med en strafværdig Langsomhed og ligegyldig Sendrægtighed. Det varede fra August f. A. indtil Februar d. A. inden Lord Wolseley under voxende Vanskeligheder naaede til Omegnen af Khartum. Han kom forsilde: faa Dage i Forvejen var Fæstningen falden i Mahdiens Hænder ved to ægyptiske Paschaers Forræderi. Gordon selv blev snigmyrdet, idet han vilde forlade Regeringsbygningen, og Soldaterne, samt Alle, der bleve ansete for hans Tilhængere, bleve dræbte, ja, paa ægte tyrkisk Vis, bleve endog Kvinder og Børn nedhuggede, og Blodet flød i Strømme gennem Khartums Gader! Det er det store Drama, som vi i den sidste Tid have været

Vidne til, og i hvilket England sikkert har spillet en kun lidt hæderlig Rolle.

Politikerens koldt beregnende Blik vil rigtignok ikke sé noget andet i disse Begivenheder, end Følgerne af en hel Del fejlslagne Operationer; men vi have ogsaa Ret til at spørge om det guddommelige Forsyns alvise Hensigter ved disse Tildragelser og at anerkjende dets Styrelse ogsaa i denne Ydmygelse af det stolte Ørige, som med formastelig Egennytte og for det elendige Mammons Skyld aarligt sender Kineserne hele Ladninger af Opiumsgiften, som har decimeret Ur-Indvaanerne i sine Kolonier med Ladninger af Brændevin og ved fabriksmæssig Forfærdigelse og Salg af Afgudsstatuer, har opretholdt Millioner af Sjæle i de asiatiske Hedningelande i den onde Fjendes Herredømme. Den engelske Kulturstat var det, som for sex Aar siden med de afskyeligste Grusomheder vilde lyk-saliggjøre det sydafrikanske Zulufolk med sin „Kulturs“ Velsignelser og med Krudt og Kugler søgte at oplyse de dygtige og arbejdsomme hollandske Boerer i den sorte Verdensdel om Englands „venskabelige Hensigter.“

Vi kunde gjøre Listen paa Englands Forbrydelser endnu længere, men de anførte Exempler maa være tilstrækkelige. Ogsaa Krisen i Ægypten er, takket være Englændernes grænseløse Havesyge, naaet saavidt, at der ikke er noget Haab mere om en fredelig Løsning. Det stolte Albion er bleven ydmyget, og det guddommelige Forsyn har netop benyttet sig af det samme Middel, til at straffe Folkets Overmod, med hvilket det selv havde syndet. S. B.

Den gamle Gud lever endnu.

Napoleon III. som Fange.

Fem Aar senere opholdt Grev Rethel sig hos sin Ven Ditmour paa Lyststedet Bellevue, ikke langt fra Sedan. Napoleon havde erklæret Tyskland Krig. Medens de fleste Franskmænd med urokkelig Tro stolede paa, at deres Vaaben skulde sejre, rystede Grev Rethel

betænkelig paa Hovedet og han var opfyldt af Sorg og Bekymring.

„Vi kunne ikke sejre, — det er en Umulighed!“ sagde han sørgmodigt. „Frankrig og dets ulykkelige Kejser have forsyndet sig svært; og Hævneren af enhver Uretfærdighed lever endnu.“

„Jeg forstaar Dig ikke, Josef!“ sagde Ditmour. „Vore vaabenføre Mænd ile begejstrede til Kampen, de haabe at overskride Rhinen om nogle faa Uger, for at drage sejrige til Berlin, — og Du spaar Ulykke og Nederlag?“

„Jeg har mine Grunde, kjære Bernhard! Napoleon vil dele Skjæbne med alle de Fyrster, som forfølge og udplyndre Guds Statholder paa Jorden.“

„Ah, — Du tænker atter paa hin Samtale mellem Pius VII, og Napoleon I. i Fontainebleau, som gjorde et saa dybt Indtryk paa den daværende Page,“ raabte Husets Herre muntert. „Jeg bestrider ikke, at Gud brød den første Napoleons Scepter, fordi han holdt Paven fangen og vilde gjøre Kirken til en Statsmaskine. Men maa denne Kjendsgjerning nødvendigvis gjentage sig? Du er altfor ængstelig!“

„Den gamle Gud lever endnu, Ditmour!“ sagde Greven alvorligt. Saa sandt den Allershøjeste er uforanderlig i sit Væsen, saa vist det er, at Gud er Petri Stols øverste Vogter, — ligesaa vist vil hans almægtige Arm ogsaa knuse alle Kirkens Fjender og Forfølgere!“

„Saa maatte Straffedommen først ramme Italien og dets Konge,“ indvendte Ditmour.

„O nej, min Ven! Italien vil vel gaa jammerligt til Grunde, det vil tilligemed sin Konge høste hvad det har saaet; — men Viktor Einmanuel er ikke Aarsag og Fader til Omvæltningerne i Italien, til Udplyndringen af Petri Stol, det er Louis Napoleon, de Franskes Kejser!“

„Efter mine Anskuelser har den tredie Napoleon ikke handlet saa uretfærdigt mod Paven, som hans

Onkel,“ sagde Slotsherren. „Den nuværende Kejser har jo beskyttet Paven — skal han straffes for det?“

„Beskyttet? O min Gud!“ raabte Greven smertefuldt. „Kan Du virkelig lade Dig skuffe af det ydre Skin? Jeg siger Dig, Napoleon III. har skadet den pavelige Stol mere end Napoleon I. Onkelen slæbte rigtignok den hellige Fader i Fangenskab, han brugte aaben Magt; Neveuen derimod gaar frem med List og Hykleri: Hans listige Politik er Skyld i, at Kristenhedens Fader er bleven udplyndret. Spørg din egen Hukommelse. Har Napoleon III. i den officielle Presse ikke i en lang Aarrække paastaet, at Pavens verdslige Herredømme var en Umulighed? Har Kejseren ikke selv sendt et Skriftstykke ud i Verden, i hvilket han taler for Indskrænkningen af de pavelige Besiddelser, og foreslaar, at det er tilstrækkeligt, naar Pius IX. blot har et Palads og en Have? Har han ikke laant Frankrigs stærke Arm til den italienske Regerings Plyndringsplaner? Følgelig har Napoleon III. ogsaa begunstiget og hjulpet med til at fremme og fuldbyrde det italienske Kirkerov og indskrænke ja ophæve den pavelige Frihed. Derfor er han henfalden til den guddommelige Vredes Straf og hele Frankrig med ham.“

„Du har ikke fuldstændig Uret!“ sagde Ditmour efter en kort Pavse. „Siden Napoleon har afsluttet hin Overenskomst med Italien, ved hvilken Pius IX. blev berøvet Frankrigs Beskyttelse, er Kejserdømmets Stjerne ifærd med at dale.“

„Jeg har den Gang bedet Napoleon paa det Indstændigste om, ikke at afslutte den; men alt var forgjæves! Kejseren tror ikke paa Kirkens guddommelige Styrrer; men han vil snart komme til at tro paa ham!“

„Sæt ogsaa, at Napoleon virkelig er strafskyldig, — hvorledes kan den uendeligt Retfærdige derfor gjøre et helt Land ansvarligt for Fyrstens Synder?“ spurgte Ditmour.

„Som Fyrsten saa Folket!“ svarede Rethel. „Frank-

rig havde kunnet tvinge Kejseren til at regere kristeligt, dersom det havde villet. Men Frankrig lod al Uret ske. Kun en forsvindende Brøkdæl af Nationen protesterede forgjæves mod den religiøse Forvildelse. Og hvem har begunstiget Vantroen, Usædeligheden? Napoleon III. Han lod Pressen, der er ligesaa ugudeligt og fordærvet, som Filosofernes i den første Revolution, uhindret arbejde og underminere. Og hvorledes har han ikke forgiftet Hæren? Det nuværende System er af den Beskaffenhed, at en Officer, som aabenlyst opfylder sine religiøse Pligter, ikke kan avancere. I Hæren hersker der en Aand, som vidner om fuldkommen Vantro og Hedenskab. Kort sagt, Napoleon III. lod Frankrig ødelægge i moralsk Henseende. Er det ikke en Kirkeforfølgelse? Havde jeg ikke for længe siden været overtydet om, at en aaben, grusom Forfølgelse af Kirken skader den langt mindre, end hemmelige Rænker, — saa vilde Napoleons Regering sikkert have overtydet mig derom. Frankrig er sunket dybt, det har fjærnet sig langt fra Guds Veje, — og dèrfor straffes det. Den gamle Gud lever!“

„Da Du har tre Sønner i Hæren, saa maa Troen paa dens Nederlag gjøre Dig dobbelt ulykkelig, min Ven! Fat Mod! Stol paa vore Soldaters Tapperhed, og vore Generalers Dygtighed.“

„Tapperhed og Dygtighed ere betydningsløse, naar den Allerhøjeste rejser sig, for at fuldbyrde sine Straffedomme. Om saa Tyskland sendte en Hær af Drengene imod os, saa vilde vi dog bukke under. — Du smiler? Vent kun, og Du vil se, om jeg har talt sandt!“

Grevens mørke Ahnelser gik i Opfyldelse. Tyskerne sejrede ved Wejszenburg, ved Wörth, ved Saarbrücken og i de blodige Slag ved Metz. Derefter trak Hærskarerne sig sammen omkring Sedan. En rasende Kamp brød løs. Tordenen fra mange Hundrede Kanoner sønderrev Luften og fik Jorden til at skjælve. Ogsaa Slottet Bellevue rystede, dets Ruder klirrede,

Ditmour var i højeste Grad ophidset. Grev Rethel derimod ikke. Han var bedrøvet, men hengiven. „Guds Villie ske!“ sagde han. „Gud beskytte mine Sønner og opvække mit dybt sunkne Fædreland til nyt Liv.“

Om Morgenen den anden September blev Ditmour overrasket af en Melding fra en fransk Officer, som meddelte, at Napoleon vilde have en Sammenkomst med Kongen af Preussen paa Slottet Bellevue.

„Hans Majestæt vil være her henimod Klokken 10,“ sluttede Officeren sin Beretning, besteg Hesten og ilede bort.

Slotsherren styrtede ind i Grev Rethels Værelser.

„Min Gud, — tænk dig, Kejseren lader sig melde!“ raabte Ditmour i højeste Grad bestyrtet. „Han skal have en Samtale her med Kongen af Preussen. Og jeg er aldeles ikke forberedt paa Kejserens Komme. Tropperne have fortæret alle mine Forraad, den sidste Champagneflaske er tømt. Min Ven, — giv mig et Raad, — hjælp mig! hvad skal jeg gjøre?“

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. Ansgariusforeningen afholdt sin aarlige Generalforsamling Søndagen den 8. Februar. Efter at Formanden havde aabnet Mødet med Bøn, aflagde Kassereren Beretning om Regnskabet, der godkjendtes. Sekretæren oplæste Protokollen over forrige Aars Generalforsamling, hvorefter der skredes til Valg, ved hvilket de tidligere Bestyrelsesmedlemmer gjenvalgtes med Undtagelse af Hr. Pastor Whitte, der i Aarets Løb var bleven forflyttet til Svendborg. I Hr. Whittes Sted valgtes Hr. Kapellan Braun til Assistent. Ogsaa de tidligere Revisorer gjenvalgtes.

Efter Valget aflagde Formanden Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar. Bladet var fra Nytaar 1885 af blevet udvidet, idet det nu udgik med et helt Ark ugentlig og et halvt Ark Tillæg hver

anden Uge. Samtidig var Bladets Titel bleven forandret, for at give Redaktionen friere Hænder med Hensyn til Bladets Indhold. Denne Udvidelse, der jo ikke havde medført en Forhøjelse af Kontingentet, 1 Krone Kvartalet, var imidlertid kun et Forsøg, der maatte opgives igjen, hvis Udgifterne ikke bleve dækkede, og de Tilstedeværende opfordredes derfor indtrængende til at skaffe Bladet nye Abonnenter og Ansgariusforeningen nye Medlemmer.

Fra Provinserne var der indløbet Klager over, at det der var saa besværligt at faa katholske Bøger, da de derværende Boghandlere ikke førte dem. Bestyrelsen vilde se at raade Bod herpaa. — Bladets hidtilværende Bud var efter eget Ønske blevet opsagt fra 1. April, og Bestyrelsen haabede da, at de forskjellige Klager over Uregelmæssigheder ved Bladets Udbringelse, særlig i de udenbys Kvarterer, vilde ophøre. Der vilde ialt fald energisk blive sørget for, at alle Abonnenterne havde Bladet senest Søndag. Ligesom i de foregaaende Aar skyldte Foreningen Hr. Kand. phil. V. Berling Tak for den af af ham besørgede katholske Kalender, der var fulgt med Bladet, som et i alle katholske Hjem højst kjærkomment Extratillæg. — Endelig mindede Formanden med bevægede Ord om den i sidste Sommer afdøde tidligere Redaktør af Bladet, forhenværende Præst i Haderslev Provsti. J. L. V. Hansen. Som en isandhed ædel Sjæl havde han ofret det Materielle for sin Overbevisning, og havde saavel ved dette lysende Exempel, som ved sin øvrige Virksomhed, gjort sig højt fortjent af Danmarks Katholiker, der ville bevare ham i taknemlig og beundrende Erindring.

Sluttelig gaves Ordet frit, og der førtes en kort Diskussion om Bladets formelle Anliggender, under hvilket der blandt andet ogsaa klagedes over Bladets slette Falsning, som vanskeliggjorde dets senere Indbinding.*

— Fra Formanden for Elisabethforeningen have vi modtaget følgende Oversigt over Foreningens Regnskab, som det fremlagdes ved Mødet den 25. Jan. 1885.

Ved Aarets Slutning henstod i Sparekassen 2194 Kr. 7 Ø. og i kont. Beh. havdes 17 Kr. 83 Ø.; ialt 2211 Kr. 90 Ø. Foreningens s. k. „Fond“ ejer desuden en Kapital af 303 Kr. 39 Øre, samt af Baronesse Franckensteins Efterladenskaber 100 Kr.; ialt 403 Kr. 39 Øre.

Indtægt:	Kontant Beholdning fra f. A.	16	Kr.	72	Øre.
	Medlems-Kontingent	278	—	"	—
	En ubenævnt Velgjørerindes Bidrag og andre Extragaver	68	—	"	—
	Paaskebazarens Udsalg	Kr. 494,70			
	Tombola	83.69			
		578	—	39	—
	Sparekasse-Renter	119	—	82	—
		<hr/>			
	Ialt	1060	Kr.	93	Øre.
Udgift:	Til en forældreløs Lærling	44	—	"	—
	" to forældreløse Pigebørn	325	—	"	—
	" tre Drengbørn	276	—	3	—
	Stipendier for hh. Messer og andre Ud- gifter	28	—	25	—
		<hr/>			
	Ialt	673	Kr.	28	Øre.
	Overskud	387	—	65	—
		<hr/>			
	Balance	1060	Kr.	93	Øre.

Vi skulle i et senere Nummer omtale denne udmærkede Forenings skønne Formaal nærmere og idag blot henvise vore Læseseres Opmærksomhed til nedenfor staaende Opfordring fra Foreningen, om at vise Paaske-Bazaren i Foreningens Øjemed deres Velvillie.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 22. Februar. 1ste Fastesøndag. — 23. M. Petrus Damiani, Biskop og Kirkelærer. — 24. Ti. Mathias, Apostel. — 25. O. Margaretha af Kortona. Tamperdag. (Kl. 7 $\frac{1}{4}$ Aften Korsvejsandagt i Sct. Ansgars Kirke). — 26. To. Petri Bispestol i Antiokia. — 27. F. Ihukommelse af Herrens Spyd og Nagler. Tamperdag. (Kl. 8 Aften Fasteandagt i Sct. Knuds Kapel). — 28. L. Ferial- og Tamperdag.

Søndagen den 1. Marts. 2den Fastesøndag.

Vincentforeningen holder Generalmøde idag, Søndag den 22. Febr. efter Højmessen i Sct. Ansgar, hvortil ogsaa Æresmedlemmerne indbydes.

Paa Onsdag, d. 25. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ lader Elisabethforeningen læse en h. Sjølemesse for sit afgangne Medlem, Enkefru Erlewein.

Elisabethforeningen, d. e. Foreningen til forældreløse og forsømte Børns Frelse, tillader sig herved at anbefale sin vanlige Paaske-Bazar til Damernes og andre Velgjøreres velvillige Erindring i indeværende h. Fastetid. Selv de ubetydeligste Gjenstande eller Pengebidrag til Bazaren modtages til enhver Tid med Taknemlighed af Bestyrelsens Medlemmer: Fru Tronier, L. Strandstræde 20, 4. S.; Fru Larsen, Vingaardsstræde 10, Stuen, og Fru Osterhammel, Rømersgade 25.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 9.

Søndagen den 1. Marts.

1885.

Indhold: Den 3 Marts. Den h. Frants af Sales og Beza. Mere om Dans. Efterretninger: Kjøbenhavn, Fredericia, Ordrup, Kolding, Amerika.

DEN TREDIE MARTS.

vennævnte Dag er Aarsdagen for vor h. Faders *Leo XIII's* Kroning. Syv Aar ere hendirundne — en „Aarsuge“ — siden det sidste Konklave sluttedes med det glade Raab: „Habemus Pontificem“, „Vi have atter en Pave“ og fra *Rom* lød Raabet ud over hele Verden. Det var den 20. Februar 1878.

En ærværdig Præst med sølvhvidt Haar, men med en Ynglings Aandskraft, saá paa denne Dag hine bede ham knælende om den Apostoliske Velsignelse, med hvilke han faa Øjeblikke i Forvejen havde været ligestillet i Rang; alle katholske Hjerter, til hvilke Budskabet om hans Udvælgelse var naaet, jubledede ham imøde og lovede ham ubrødelig Troskab og Lydighed. Den præstelige Olding var sig den uforlignelige *Værdighed* bevidst, som i dette Øjeblik tildeltes ham ved Overdragelsen af den højeste præstelige *Værdighed*,

men langt stærkere fremtraadte dog for hans Aands Øje den *Byrde*, som det nye Embede bragte med sig, og som allerede i og for sig var tung, men under de daværende Tidsforhold, menneskelig talt, maatte være ligefrem knugende. Da den nye Ærestitel „Sanctitas Vestra“, „Eders Hellighed“, første Gang lød i hans Øre, gjenglød i hans Indre kun altfor tydeligt den anden Titel „Servus servorum Dei“, „Guds Tjeneres Tjener“.

Den fromme og store *Pius IX* var død som Fange i sit eget Palads, i det samme Fangenskab traadte nu *Leo XIII*; Bisættelsen af hans Forgængers Lig havde maattet foregaa i al Stilhed, fordi Revolutionens Sønner end ikke viste Agtelse for Kristi Statholders Baare; *Leo XIII* turde ikke følge den gamle Skik, som havde været i Brug i saa mange Aarhundreder ved Pavevalgene, at han fra Sct. Peterskirkens Loggia meddelte den pavelige Velsignelse „urbi et orbi“ over Staden Rom og hele Jordkredsen; thi hvorledes kunde han vel vente, at Petri levende Efterfølger skulde være sikret imod Revolutionens Haan og Spot, naar den Afdødes jordiske Levninger end ikke bleve forskaanede derfor?

Pius IX har smertelig følt det „Kors af Korset“ (crux de cruce) som den h. Malakias havde forudsagt om ham, og *Leo XIII* har atter taget det paa sine Skuldre, og kun det „Lys fra Himlen“ (Lumen in coelo), som er sindbilledliggjort ved hans Vaabenskjold, kun det guddommelige Naadenslys og Forjættelsen, at Petri Klippe aldrig skal vakle, kunde yde ham den Kraft og det Mod, som han i saa høj Grad trængte til ved Overtagelsen af det trykkende og ansvarsfulde Embede.

Kraft og Mod, opretholdte ved en urokkelig Tillid til de guddommelige Forjættelser, ere de fremherskende Kjendetegn paa vor h. Faders, *Leo XIII's* Pontifikat, og hans Regering vil derfor ogsaa komme til at staa som et herligt Vidnesbyrd om ham for de kommende Slægter. Med kraftig Haand greb han ind alle Vegne, hvor det drejede sig om at skabe nye Organisationer,

at forbedre de allerede bestaaende og at forhindre Misbrug, hvor de, paa Grund af den kirkefjendtlige Aands Paavirkning, truede med at indsnige sig. Fra hans Arbejdsværelse i det apostoliske Palads indtil Jordens Ende styrer hans ordnende, forbedrende, skabende Haand, og enhver af hans Beslutninger, som alle tilkjendegave en klog Forstand og vis Aand, har baaret heldbringende Frugter. I Lande, hvor Schisma eller Vranglære have tilintetgjort det kristelige Hierarki, som i *Skotland* og *Bosnien*, oprettede han det paany; i Lande, hvor Hedenskabets Mørke endnu hersker, oprettedes der talrige apostoliske Vikariater og Præfekturer; for det største Missionsland paa Jorden, hvor den guddommelige Læres Sæd herligt trives, for *Nordamerika*, ere ved Plenarkonciliet paa den h. Faders Befaling bleven udkastet Reglerne for en ny kirkelig Ordning; under Leo XIII bleve *de pavelige Arkivers* umaadelige Skatte fuldstændigt aabnede for alle Nationers og alle Bekjendelsers Videnskabsmænd og Historiegranskere; det var Leo XIII, som, ved sin Encyklika over den h. Thomas af Aquinos Filofi, atter viste den kristelige Verdensvisdom ind paa den rigtige Bane; enhver Gren af Vidskaben, baade den gejstlige og den verslige, fremmes og understøttes af ham, navnlig er *den katholske Presse* ham Tak skyldig, fordi han aldrig lader nogen Lejlighed gaa forbi, uden at minde det katholske Folk om dens Vigtighed i vore Dage.

Med fuldkommen Bevidsthed om sit øverste Hyrdeembede, med en Bekjenders ubøjelige Mod optræder den h. Fader imod alle „Ulve“, som maatte søge at trænge ind i vor h. Kirkes Faaresti, hvad enten de saa komme aabenlyst eller iklædte Faarepelse. Ved en højtidelig Protest fordømte han *Revolutionen*, som paa ugudelig Maade lagde Haand paa Kirkens Gods, berøvede Paven hans Kongekrone og endnu stadigt plyndrer Kirkens Ejendom; med hele den Alvor, som tilkommer Samfundsordenens øverste Vogter, og hvis Grundlægger

byder os, at vi i Kristi Navn skulle adlyde den verdslige Øvrighed, fordømte han *Socialismens* og *Anarkiets* Læresætninger; hans advarende Stemme lød over hele Jorden imod *de hemmelige Selskaber*, som under „Humanitetens Kaabe aabne Dørene paa vid Gab for religiøs Ligeegyldighed og Vantro.

Det er *syv* Kampaar, til hvilke Leo XIII paa sin Kroningsdag kan se tilbage; Aar, som have bragt de sværeste Kampe mod indre og ydre Fjender, men Leo XIII optog kun Kampen, og kunde i Kraft af sit Embede kun optage den af Længsel efter at se det gaa i Opfyldelse, hvorom Kirken uafsladelig beder: „*ut secura tibi serviat libertate*“, „*at den maa tjene Gud i stille Fred*“. Fra fjendtlig Side kaldte man Leo XIII fra hans Regerings Begyndelse af den „*fredelige*“ Pave, og han har vist ved sin Regering, at han ikke længes efter Noget inderligere end efter *Freden*, som har sin Rod i Kirkens *Frihed*, og overalt, hvor den verdslige Magt var traadt fjendtligsindet op imod den gejstlige, rakte han stedse Haanden ud til Fred, omendskjønt hans Bestræbelser vel ikke altid vare kronede med Held, paa Grund af Magthavernes Mangel paa god Villie. Tiden, vi leve i, er mørk og sørgelig, og Kirkens Overhoved, „Folkenes Fader i Rom“, maa særlig føle det Smertelige i Stillingen, og dobbelt paa en Dag, hvor han staar ved et betydningsfuldt Afsnit af sit Pontifikat. Som hans trofaste Børn er det vor Pligt, at lette Embedets Møje og Byrder for vor elskede Fader, idet vi atter fornye Løftet om ubrødelig Troskab og Lydighed imod ham, bede for ham paa hans Hædersdag og af ganske Hjærte bønfalde om:

Ophold, o Gud, velsign og styrk vor h. Fader,
Leo XIII.

Den h. Frants af Sales og Theodor Beza.

Anden Samtale.

Da Frants var kommen hjem, efter at have haft denne første Sammenkomst med Beza, skrev han strax et Brev til Paven af følgende Indhold: „Jeg har hos denne Prædikant fundet et Hjærte, som allerede i lang Tid har været aldeles forhærdet i det Onde, og han synes slet ikke at tænke paa at ville omvende sig. Jeg vil dog ikke opgive alt Haab. Kunde jeg blot oftere faa Lejlighed til at tale med ham og saa med Eders Helligheds Tilladelse holde en offentlig Disputats med Prædikanterne, var der maaske endnu noget at udrette.“

Kort efter indfandt Frants af Sales sig atter hos Beza, og han blev ført ind i et Værelse, hvor der paa Væggen hang et Billede af Calvin med følgende Underskrift:

„Hoc vultu, hoc habitu Calvinum sacra docentem
Geneva felix audiit,
Cujus scripta piis toto celebrantur in orbe,
Malis licet ringentibus.“

„Saadan saa han ud, naar helligt han talte,
Hil dig, Geneve! Du, som lytted til hans Røst.
Paa Jordens Kreds hans Værker berømtes af de Fromme,
Mens af Vrede alle Onde skjaly.“

Frants tænkte strax over, hvorledes han kunde forandre dette Vers, og da Beza traadte ind, sagde han til ham: „Min Herre! Medens jeg ventede paa Eder, læste jeg disse Vers. Jeg beundrede deres Stil og Symetri, men tillad mig blot at sige Eder, at om de skulde bringes i fuldkommen Overensstemmelse med Sandheden og sikre Eder et varigt Minde, da burde man kun forandre tre Ord:

„Hoc vultu, hoc habitu Calvinum *falsa* docentem
Geneva *demens* audiit,
Cujus scripta piis toto *damnantur* in orbe,
Malis licet ringentibus“

„Saadan saa han ud, naar *usandt* han talte,
Arme Geneve! Du, som lytted til hans Røst.
Paa Jordens Kreds hans Værker *fordømtes* af de Fromme,
Mens af Vrede alle Onde skjælv.“

Apostelens Ligefremhed i Forbindelse med hans Venlighed behagede Beza, og han modtog ham derfor meget hjærteligt. For nu strax at komme tilbage til det Emne, der havde ført ham herhen, gav Frants sig til at betragte de hh. Kirkefædres Værker, som bedækkede med Støv stode opstillede i et Hjørne af Værelset, og han spurgte ham da, hvad det var for Bøger.

Beza rystede foragtelig paa Hovedet og sagde: „Det er de gamle Fædres Skrifter, som kun behager mig lidt.“ „Desto mere behage de mig,“ svarede Frants. „Jeg elsker disse Værker,“ og han greb nu den første den bedste Bog og gav sig til at blade i den. Det var et Bind af den h. Augustinus. Frants oplæste det Sted, hvor Augustinus skriver, at Naaden skjænker Mennesket hele dets Frihed.

„Det er meget vanskeligt at forstaa,“ mente Beza, „hvorledes et Menneske kan udrette nogetsomhelst, uden at han ledes og føres af den Helligaand. Af sig selv formaar han jo intet.“ Hermed vilde han med andre Ord hævde, at den Helligaand leder Mennesket baade til det gode og til det onde. Gud udretter alt, og Mennesket bliver saaledes (efter hvad Protestantismens Ordfører paastaar) kun en villieløs Maskine. For nu at gjen-drive denne grove Vildfarelse, anvendte Frants følgende Lignelse: „Tænk Eder en Gang, at en Uhrmager har forfærdiget et Uhr efter alle Kunstens Regler, Han stiller det op foran sig og trækker det op, for at sé det i Gang. Uhrværket sættes saaledes i naturlig Bevægelse og ganske mekanisk angiver det paa Skiven de enkelte Timer. Denne Bevægelse er at ligne med en Synders Sjæl, som, naar den tilskyndes til Anger ved den Helligaands Bistand, selv virker med til at

gjennemgaa alle Grader, for at naa Fuldkommenheden.“

Beza fandt Lignelsen meget slaaende, idet den syntes at klare for ham det Spørgsmaal, som han selv aldrig havde kunnet fatte ret. Men Frants frygtede dog for, at han muligvis kunde misforstaa dette Billede og maaske udtyde det til Fordel for sine vildfarende Anskuelser, han tilføjede derfor: „Ganske passer denne Lignelse dog ikke; thi Uhrmageren regulerer Værkets Bevægelse ved Fjedrene, der drive det Hele, det er derfor slet ikke selv Herre over Bevægelsen og kan heller ikke efter eget Behag standse den. Gud derimod yder os fuld Retfærdighed, lægger intet Baand paa os, men giver os i sin rige Naade fuld Frihed til at handle efter vor egen Drift. Han tilskynder os til det Gode, men tvinger os ikke, og naar han tilskynder os, kan vi give vort Samtykke eller nægte dette efter Behag. Hos Johannes Kap. IV. 10. siger Jesus til Samaritanerinden: „Dersom du kjendte Guds Gave, og hvo den er, som siger til dig: giv mig at drikke, da bad du ham, og han gav dig levende Vand.“ I tvivler vel heller ikke om, min Herre, at den h. Augustinus forstaaer Frelseren paa denne Maade. Hvis I derfor vil paastaa, at det ikke staar i Menneskets Magt at give eller nægte sit Samtykke til at modtage Naaden, saa modsiger I den h. Skrift, og saavel de gamle Fædre, som Erfaringen har med Rette fordømt denne Lære, ligesom den ogsaa er bleven fordømt ved Kirkemødet i Trient (Sess. VI. can. 19 og fig.). Jeg beder Eder derfor, ikke oftere at udtale denne Gudsbespottelse.“

Frants gik nu over til at omtale det Spørgsmaal, som de allerede ved deres første Samtale havde drøftet, at man kunde frelses i den romerske Kirke, hvilket Beza havde indrømmet, skjønt han jo ikke desto mindre paastod, at den protestantiske Lære var den rette, netop fordi den ved Læren om at de gode Gjerninger ikke behøvedes til Salighed, havde gjort Vejen til Frelse lettere.

„Jeg kan umuligt tro“, sagde Frants, „at en Mand som I, der ved Studiet, saavel af den h. Skrift som af Kirkefædrene har erhvervet sig et saa grundigt Kjendskab til Kristendommens Lære og Historie, kan have den Overbevisning, at de gode Gjerninger ikke skulde være nødvendige til Frelsen. I véd jo dog, at Paulus selv har skrevet (Rom. II. 9.) „Thi han skal betale enhver efter sine Gjerninger,“ og I vil altsaa med Eders Sofisteri gjøre denne vor Herres forfærdelige Trusel mod dem, der ikke have gjort gode Gjerninger, betydningsløs?“

„Ak, min Herre“, sarede Beza, „jeg beder hver Dag til Gud, at han dog, hvis jeg skulde være paa Vildspor, vil føre mig tilbage paa den rette Vej igjen“, og han gjentog under mange Sukke disse Ord flere Gange. Da Frants nu saå, at der intet var at udrette med ham, trak han sig endelig tilbage. Beza ledsagede ham til Døren, trykkede med Varme hans Haand, idet han vedblev at gjentage de ovenanførte Ord saa højt, at endogsaa de, der opholdt sig i det tilstødende Værelse, kunde høre det.

(Sluttet.)

Mere om Dans.

Under ovenstaaende Titel har Redaktionen modtaget et Indlæg fra en Abonnent, dels for, dels imod den Artikel, som under Overskriften: „Nogle Tanker om Dans“ var optaget i Nr 7 af dette Blad. Den ærede Indsender tilstaar, at han godt kan være med til de fleste af disse Tanker, hvilket glæder os hjærteligt, og vi vilde ønske, at ret mange maatte dele hans Anskuelse i saa Henseende. Imidlertid finder han dog, at Artiklen i Nr. 7 ogsaa har sine Mangler, og især lider den af Uklarhed paa det Sted, hvor Kirkens Mening om Dansen fremsættes.

Vi nægte ikke, at vi vel kunde have valgt vore Ord bedre, da vi øverst Side 105 skrev: „Nok er det, at Kirken, her som i andre Lande, *særlig* i Fastetiden forbyder de Troende Deltagelsen i denne Sport, og enhver from Kristen vil derfor ogsaa afholde sig fra den.“ Den ærede Indsender kommer nemlig til det Resultat, at vi ved disse Ord have villet sige: 1. at Kirken overhovedet forbyder Dans og 2. særligt forbyder al Dans i Fastetiden.

Til det første skulle vi bemærke, at vi ved Affattelsen af vor Artikel kun havde *Fastemandatet* og de saakaldte *lukkede Tider* for Øje. Naar vi derfor sagde, at Kirken „særligt“ i Fastetiden forbyder Dans, saa mente vi dermed, at omendskjønt Kirken i begge saak. lukkede Tider, nemlig *Advent* og *Fastetiden*, forbyder Dans, saa gjælder Forbudet dog frem for alt *særlig* Fastetiden fra Askeonsdag indtil Paaske. Endskjønt begge Tider ere *Bodstider*, saa er der dog en stor Forskjel mellem dem, hvilket ogsaa viser sig i selve Kirkens Liturgi. Adventstiden har baade en sørgelig og en glædelig Karakter; det er vel Nat endnu, men Morgenrødens første Straaler og den længselsfuldt forventede Sol, som snart vil opgaa, begynde allerede at bortjage de mørke Skygger — „Ab alto Jesus promicat.“ Paa de fire Adventssøndage forkynder derfor den violette Farve Bodstidens Alvor, men „Alleluja“ istemmes endnu i Messen, for at betegne det glade Haab om den kommende Frelser. Kirken hentyder til denne Tid med sine Glæder og Sorger, idet den blander Allelujaet med sine Sukke, fordi den véd, at Glæden vil overvælde Smerten i hin Nat, der er mere straalende end den lyse Dag.“

Anderledes forholder det sig med de 40 *Dages Faste*. Det er Kirkens største og strængeste Bodstid, derfor forstummer al festlig Sang ogsaa fuldstændigt, og Kirken er som overvældet af Sorg og Smerte. Skridt for Skridt ledsager den sin korsfæstede Brud-

gom paa hans blodige Smertensgang; den sukker og græder over Syndens Bitterhed og Ondskab. Og som Kirkens trofaste Børn skulle vi følge dens Opfordring til at gjøre Bod. Vi sidde herved som ved Babylons Bredder, og dette Babylon frister os til Nydelse og Lyst, til Tant og Leg, med sit Glædensbæger søger det at beruse alle; her gjælder det om at modstaa Fristelsen og at frelse sig fra Fordærvelsen. Vi tør ikke lade os rive ud i de forfængelige Tings Malstrøm, ikke lade os rive med af Lidenskabernes og den onde Begjærligheds Vande, vi maa derimod under Bøn og Betragtning blive siddende ved Bredden og længes efter det himmelske Sion. En saadan *ublandet* Bodstid er de 40 Dages Faste, og *Glædens Melodier* vilde derfor ikke være paa deres Plads i denne Tid, og hvor upassende det end maatte være at springe omkring i Adventstiden, saa er og bliver det dog endnu mere upassende i Fastetiden. Et almindeligt Forbud imod Dans i Aarets Løb har Kirken aldrig udtalt, netop paa Grund af, at Dans i og for sig kan være temmelig uskyldig, som vi jo ogsaa anerkjendte med den h. Frants af Sales i den omtvistede Artikel; men vi tro ogsaa ved den foregaaende Forklaring at have angivet en tilstrækkelig Grund for „*særlig*“ at fremhæve Fastetiden som den Tid, i hvilken Kirken forbyder de Troende Deltagelsen i en for Tidens Alvor saa lidet passende Sport.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar: hvorvidt al Dans er forbudt i Fastetiden, da var det ikke vor Sag at forklare Fastemandatets Ordlyd efter eget Skjøn, og vi have derfor henvendt os paa *kompotent* Sted og der af rette Vedkommende faaet den Besked, at Fastemandatets Forbud mod Dans ikke alene gjaldt de *offentlige* Danseforlystelser, men ogsaa udstrækker sig til det, som den ærede Indsender kalder *privat* Dans, *altsaa til al Dans overhovedet*. At det menneskelige Sprog Sætninger kunne misforstaas eller opfattes paa forskjel-

lig Vis, det er jo en bekjendt Sag, men vi indsé i dette Tilfælde dog ikke, at Ordene „støjende og offentlige“ nødvendigvis maa høre med til Ordet „Dans“ og saaledes fritage privat Dans fra det almindelige Forbud. At der ingen „stille“ Dans gives, mener den ærede Indsender jo ogsaa, men skal det ene Ord høre til „Dans“, saa maa vel ogsaa det andet, og Følgen vilde blive, at „støjende Dans“ var forbudt, men ikke „stille Dans“, som jo slet ikke eksisterer. Fastemandatets Ordlyd er som bekjendt følgende: *skulle de Troende ogsaa overhovedet afholde sig fra alle Danse- (forlystelser) og andre støjende, offentlige Forlystelser.*“ Mig forekommer det, at Ordet „alle“ fremstiller Sagen klart nok. Vi skulle endnu kun bemærke, at Fastemandaterne i forskjellige Bispedømmer i Tyskland simpelthen betjene sig af de Ord: „De Troende skulle i de lukkede Tider afholde sig fra *al Dans overhovedet.*“

Forøvrigt skader det jo aldrig, at saadanne Spørgsmaal bringes paa Bane, da det jo her ganske rigtigt, som den ærede Indsender bemærker, ikke drejer sig blot om et godt Raad, men om noget tilladeligt eller utilladeligt, og det kan kun tjene ham til Ære, at han saa grundigt har undersøgt vore stakkels „Tanker om Dans.“ Men det gode Raad, vi gav, er jo dog ogsaa paa sin Plads, da der, som vi bemærkede i den omhandlede Artikel, kan indtræffe Forhold, som nødvendigvis kræve, at en eller anden af vore ærede Læsere og Læserinder maa deltage i en Dans og ikke paa en nogenlunde passende Maade kan unddrage sig derfor. Der er da ikke andet at gjøre, end at meddele den gejstlige Foresatte sine Grunde og søge *Dispens*, som sikkert vil blive tilstaaet, naar der er Grunde, der tale derfor, og da under Dansen benytte mit velmente Raad.

Vi slutte med nogle Ord, som Biskopperne paa det *X. Provinsialkoncil i Baltimore* (1869) i deres Hyrdebrev rette til de Troende i Amerika angaaende Dans. „Kir-

ken har Intet imod uskyldige og maadeholdne Forlystelser, den har tværtimod altid anerkjendt dem som nyttige og nødvendige Adspredelser. Men naar den tillader uskyldige Fornøjelser, saa hører den dog aldrig op med, at bruge sin ophøjede Myndighed til at forbyde enhver Forlystelse, som kun kan kjøbes paa Dydens Bekostning. Vi ansé det derfor for vor højtidelige Pligt, at forny vore Advarsler imod de moderne fashionable Danse, som gaa under Navn af *Runddanse*, og som mere og mere blive Anledning til Synd. Disse Forlystelser ere saa meget farligere, som adskillige Personer ansé dem for uskyldige og deltage i dem uden nogensomhelst Betænkning. Men den guddommelige Aabenbaring, Oldkirkens Vise, Forstandens Lys og *Erfaringen* — alle betegne de den Slags Forlystelser, selv om de holdes indenfor Anstændighedens Grænser, som forbundne med større eller mindre Fare for Sjælen. Dersom Gud og hans h. Kirke fælder en saadan Dom over en *uskyldig* Dans, saa kunne vi ikke noksom forkaste det fornylig i Samfundslivet indførte *Runddanse*-System, som støder Velanstændigheden og er en overhængende Fare for Moralen. Det er næsten utænkeligt, at nogen skulde kunne være til Stede ved slige Forlystelser uden Skade for sin Sjæl, — han maatte da være mere end et Menneske. Og selv om Deltagelsen i slige Danse ikke strax saarer Samvittigheden svært, saa „bedrøve de den Helligaand“ dog og formørke Kyskhedens snevide Lilie, Kvindens kostbareste Prydelse, som „hun bærer med sig i et skjørt Kar.“ Og vi kunne umuligt undgaa at falde i svære Synder, naar vi ikke omhyggeligt undgaa Lejligheden til Synd; thi „den, som elsker Faren, omkommer i den“, og „hvo, som foragter det Lidet, falder lidt efter lidt.“

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. De herværende Sct. Josefssøstres velsignelsesrige Virksomhed paa Sct. Josefs-Hospitalet i Griffenfeldsgade udvider sig stadig og finder Aar for Aar mere Anerkjendelse i de videste Kredse. Der har i det forløbne Aar (1884) været indlagt 590 Syge med et Antal af 20,706 Forplejningsdage; 40 Syge plejedes gratis i 1525 Dage, 35 for moderat Betaling i 1651 Dage. I Regelen vaagede 3 Søstre hver Nat, undertiden ogsaa 6. Blandt de Syge var 50 Katholiker. I den frie Konsultation have 940 Patienter faaet Lægehjælp med Forbinding i 3,405 Konsultationer, at regne fra den 15. April 1884 til 31. December s. A.

Sct. Josefs-Hospitalet, som nu har bestaaet i 10 Aar, er sikkert en stor Velgjerning for Hovedstadens Katholiker, da de herved have opnaaet den Fordel, at de i paakommende Sygdomstilfælde, ved Siden af den legemlige Omsorg, ogsaa kunne faa en Forplejning, der har deres aandelige og religiøse Tarv for Øje. En god og troende Katholik ønsker ikke alene den legemlige Pleje, men han ønsker tillige især i alvorlige Sygdomstilfælde en virkelig Lettelse og kjærlig Opmuntring eller Vejledning til at benytte Prøvelsen, som Gud tilstiller ham, i den rette Aand og til sin Sjæls Frelse; og i fornødent Tilfælde at bringe sin Sjæls Tilstand i god Orden; og at saadanne Hjælpemidler kun kunne bydes ham af hans Trosfæller og i et katholsk Hospital, det er let at begribe. Vi benytte derfor Lejligheden til ret indtrængende at opfordre de Troende til at understøtte Søstrene i deres rosværdige Bestræbelser, ved lejlighedsvis at yde dem milde Gaver og især ved at stifte Frisenge, for saaledes at muliggjøre for Søstrene den fri Optagelse og Forplejning af ubemidlede Patienter efter en større Maalestok. For Tiden, hvor kun to Trediedele af den projekterede Hospitalsbygning er opført, og hvor der endnu maa forrentes en betydelig Prioritetsgjæld, er det indlysende, at kun et meget begrænset Antal Fripatienter kunne optages. Men naar de Bedrestillede i Menigheden lejlighedsvis vilde stifte Frisenge, vilde man efterhaanden naa til Maalet. Vi ønske Sct. Josefssøstrene den rigeste Naade og Hjælp fra Oven til deres ædle og velsignelsesrige, men ogsaa meget besvær-

lige og byrdefulde Gjerning, og anbefale Sct. Josefs-Hospitalet til Alle, der muligens maatte attraa dets Hjælp, samt til alle dem, der have Evne til og finde Glæde i at understøtte et i Sandhed smukt og fortjenstligt Foretagende, hvad enten de nu ere Katholiker eller Anderledestroende; de ere alle lige velkomne paa Hospitalet, idet den katholske Ordenssøster som Sygeplejerske ærer og elsker Skaberens levende Billede og Verdensforløserens Brødre og Søstre i alle Syge uden Hensyn til Religionsforskjel, og de ædle Giveres Gaver ville komme alle tilgode. „Jeg var syg, og I besøgte mig:“ thi: „Hvad I have gjort mod en af disse mine mindste Brødre, det have I ogsaa gjort imod mig!“

Fredericia. Ogsaa fra det lille Sct. Josefs-Hospital i Fredericia have vi modtaget en Beretning om Søstrenes Virksomhed. Der har været indlagt 83 Syge. Af dette Antal udskreves efter fuldendt Kur 70, uden fuldendt Kur 2 (Sindssyge). 5 afgik ved Døden og 5 bleve tilbage ved Aarets Udgang. Forplejningsdagens Antal har været 1641, størst daglige Belægning 11 (Hospitalet har for Tiden kun 12 Senge). Af større Operationer udførtes 21 uden noget Dødsfald, nemlig 3 Amputationer, 1 Knæledsaabning og 16 Fjærnelser af Svulster. Der blev behandlet 2 Benbrud og 1 Brud af Hvirvelsøjlen, hvilken sidste Patient afgik ved Døden. 12 Patienter have i 88 Dage nydt gratis Forplejning. Vi kunne forøvrigt bringe vore Læsere den glade Efterretning, at vi i disse Dage have sét en Tegning af Hr. Arkitekt Schmidt her i Hovedstaden over en smuk Hospitalsbygning, som i den nærmeste Fremtid vil blive paa-begyndt i Fredericia og som vil komme til at rumme foreløbig 30—40 Senge. Tegningen gjør et særdeles tiltalende Indtryk, og det nye Hospital vil sikkert blive en Prydelse for Byen. Maatte Velsignelsen fra Oven fremskynde Arbejdet og ledsage Søstrenes Gjerning gjennem mange Generationer.

Ordrup. Sct. Andreas Kollegiets Elever paa Ordrupshøj havde, som i de foregaaende Aar, foranstaltet en musikalsk - teatralisk Aftenunderholdning Fastelavns-Tirsdag, den 17. Februar. Første Afdeling, i hvilken afvexledes med Musik og Sang, aflagde Vidnesbyrd om betydelig Færdighed baade fra Elevernes og de utrættelige Læreres Side. Mest Lykke blandt Publikum gjorde dog Hønsse-Terzetten af A. Dorn, udført af Fr.

Brinkmann, Carlo Bertini og E. D'Auchamp. Overturen til Don Juan for 8 Hænder og Jægersangen af Storck forfejlede hellerikke sin Virkning, endskjønt den sidste maaske lød temmelig stærkt i det lille Lokale; men Valget af et Stykke som Slutningskoret af 1. Del af Skabelsen af Haydn ansé vi for et Vovestykke, som fordrer langt større Færdighed, end et Kollegiums Elever ere istand til at præstere. I anden Afdeling gaves et lille enakts Lystspil, „Kibitz eller den befriede“, til Bedste. Eleverne udførte alle deres Roller upaa-klageligt og Spillet gik temmelig kvikt over den lille smukke Scene, som hvert Aar møder med nye, smagfulde Dekorationer. Skulle vi fremhæve nogen af de Spillende, maatte det være Eleverne H. Schmidt som Kibitz og A. Juel som Slotskommandanten og „Hr. Mehlthau“, hos hvem det dog af og til kneb paa Memoreringen. Vi kunde nok have ønsket os nogle flere Brandere og gode Vittigheder i Stykket, da det jo dog maa være Hovedsagen ved en Fastelavns-komedie; men da vi jo fik alt gratis, ville vi gjerne slaa af paa Fordringerne, og vi tvivle heller ikke om, at alle Tilstedeværende forlode Kollegiet med Bevidstheden om at have tilbragt en fornøjelig Aften hos dets opofrende Lærere og kjære Elever. Forestillingen endte saa betids, at de fleste Indbudte naaede hjem til Hovedstaden med det næstsidste Tog, omendskjønt det kneb nok med at finde Vej til Stationen i det Mulm og Mørke, som herskede paa den opblødte Landevej, og mere end En fik Stænk paa sine blanke Støvler.

Kolding. Som vi erfare, agter man strax efter Paasken at paabegynde Opførelsen af en katholsk Sct. Michaels-Kirke der i Byen. Kirken skal bygges i gotisk Stil.

Amerika Det protestantiske Blad „New York Sun“ skriver: „I Aaret 1860 havde Fristaterne 31.455,070 Indvaanere. Den nuværende Befolkning anslaaes til 35 Millioner. Lutheranerne, som stadig faa Tillæg fra Tyskland, Holland og Skandinavien, ere siden 1860 blevne forøgede med 60 % og tælle for Tiden 2 Millioner Sjæle. Af Katholiker gaves der i 1860 i Unionen 3,175,000, nu 9,500,000. Det er en Forøgelse af 200 % i Løbet af 25 Aar. Naar det vedbliver at gaa efter dette Forhold, ville Katholikerne ved Aarhundredets Slutning tælle 25 Millioner.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 1. Marts. 2den Fastesøndag. — 2 M. Ferialdag. Karl den Gode, Mart. (Leo XIII's Fødsel 1810). — **3. Ti.** Ferialdag. (Leo XIII's Kroning 1878). — **3. O.** Kasimir, Bekj. (I Sct. Ansgar: Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariusforeningen; Aften Kl. 7¹/₂: Korsvejsandagt.) — **4. To.** Ferialdag. — **5. F.** Ihu-kommelse af Herrens h. Ligklæde. (I Sct. Ansgar; Kl. 8¹/₄ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjærte, Aften Kl. 7¹/₂ Broderskabsandagt med Prædiken. — I Sct. Knuds Kapel: Aften Kl. 8 Fasteandagt). — **6. L.** Thomas af Aquino. Kirkelærer og Bekj.

Søndagen den 7. Marts. 3die Fastesøndag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl.	6	stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
	7	stille Messe i Sct. Knuds Kapel.
	7	stille Messe med Homilie i Klosteret, Bülov-
vejen 28.
	8	stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
	8	Højmesse med Prædiken i Hospitalet, Griffen-
feldtsgade 44.
	9	Højmesse med Prædiken i Sct. Knuds Kapel.
	9	højtidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
	10	Højmesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
Efterm. Kl.	5	Fasteandagt i St. Knuds Kapel.
	5	Fasteandagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke,
Ordrup.
	6	Fasteandagt med Prædiken i St. Ansgars Kirke.

Søgn edags-Gudstjeneste:

Formiddag Kl.	6	stille Messe i Klosteret, Toldbodvejen 14.
	6 ¹ / ₂	stille Messe i Hospitalet og Sct. Knuds Kapel.
	6 ¹ / ₂	(Torsdag Kl. 8) stille Messe i Klosteret, By-
lowsvejen 28.
	7	stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
	7 ³ / ₄	stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
	8 ¹ / ₄	stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
	8 ¹ / ₂	stille Messe i Sct. Knuds Kapel.
Onsdag Aften	7 ¹ / ₂	Korsvejsandagt i Sct. Ansgars Kirke.
Fredag Aften	8	Fasteandagt i Sct. Knuds Kapel.
- Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm. og Søndagene Kl. 6—9 Fm.; hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.

Mariaforeningen afholder sit sædvanlige Møde idag Søndag den 1. Marts efter Højmessens i Sct. Ansgars Kirke.

Mødreforeningen. Tirsdagen den 3. Marts holdes i Sct. Ansgars Kirke Kl. 8¹/₄ den h. Messe for Foreningen.

Hermed følger et Tillæg.

Rasmussen & Olsen. Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N° 10.

Søndagen den 8. Marts.

1885.

Indhold: Den h. Frants af Sales og Beza. Jesu h. Barndomsforening. Den katholske Kirke i Rusland. Efterretninger: Stockholm, Malmø, Fredericia, Hamborg, Paris, Freiburg, Rom. — Smaating.

Den h. Frants af Sales og Theodor Beza.

Tredie Samtale.

Frants af Sales kunde dog ikke opgive Haabet, og han vilde derfor endnu en Gang forsøge, om det ikke var muligt at frelse Beza. Hans Venner forestillede ham, hvor frugtesløse hans Forsøg vilde være, men han svarede dem: „Huske I ikke, at vor Herre selv har sagt, at han ikke saa meget var kommen for de Retfærdiges Skyld, som for Syndernes? Skulde vi efterligne vor Mester, hvorfor skulle jeg da ikke gjøre alt, hvad jeg som Herrens Tjener overhovedet kan gjøre? Han er et fortabt Faar, bør jeg da ikke gaa ud for at søge at fri ham fra Ulvens Gab og føre ham tilbage til Hjorden?“

Besjælet af denne Nidkjerhed indfandt Frants sig da atter hos Beza. Efterat de første Velkomsthilsener vare vexlede, sagde den h. Frants af Sales: „Min Herre! Jeg kommer idag just ikke for at disputere

med Eder, men for at tale hjærteligt med Eder om det Anliggende, der er det vigtigste for Eder paa Jorden. Da I erkjender, at den romersk-katholske Kirke er den sande Moderkirke, er det jo rimeligt, at I i Grunden længes efter at vende tilbage til denne Kirkes Skjød, da I jo dog ansér den for den oprindelige. Er det maaske jordiske Hensyn, der holder Eder tilbage, maaske Frygt for Fattigdom?”

Omendskjønt Frants beroligede ham i saa Henseende, svarede Beza dog Intet, men stod længe tavs og med nedslagne Øjne.

Med al den Kjærlighed og Varme, der var Frants' mægtigste Vaaben overfor Synderne, vedblev han nu: „Hvorfor vægrer I Eder endnu bestandig ved at anerkjende det, som I dog i Eders Hjærte ansér for at være Sandhed? Benyt den Lejlighed, som Gud her byder Eder. Vend tilbage til Moderkirken, og Eders Frelse vil med dette Skridt være sikret.“

Beza brød endelig den lange Tavshed, men desværre kun for at erklære, at, skjønt han ansaa den katholske Kirke for at være Moderkirken, haabede han dog, at han ogsaa kunde blive frelst udenfor samme. Mere kunde Frants ikke faa ham til at sige.

Det var altsaa Resultatet af de tre berømte Sammenkomster mellem den h. Frants af Sales og Theodor Beza. Ved den Første gik det, som vi saá, livligt og lidenskabeligt til, ved den Anden roligere, og ved den Sidste herskede endogsaa en vis hjærtelig Fortrolighed mellem dem; men Alt var desværre forgjæves, og Frants naaede ikke sit Maal. Flere Samtaler opnaaede han ikke med ham, og Frants kunde derfor ikke gjøre andet end bede og lade bede meget for ham. Han sendte ogsaa Beza et Krucifix, som Frants havde modtaget af den h. Fader, og de mangfoldige Bønner, der opofredes for Beza, bleve hellerikke uden Frugt.

Den 1. Juli 1598 havde Beza en Drøm, i hvilken det forekom ham, at han stod for Guds Domstol, hans

Dødsdom skulde allerede afsiges, da den h. Jomfru og Gudsmoder, hvem han i sin Ungdom saa ofte havde paakaldt, ved sin Forbøn opnaaede en Udsættelse af Dommen, for at han kunde faa Tid til at gjøre Bod. Denne Drøm, som han selv tilskrev den h. Frants af Sales' Bønner, gjorde et dybt Indtryk paa ham. „Jeg føler det,“ skrev han, „at denne hellige Mand allerede i lang Tid har bedet for mig til Gud, for at jeg maatte blive omvendt. Jeg vilde saa gjerne møde ham i Himlen, hvor alle de Salige længes efter ham, men jeg er ikke værdig til at løse hans Skorem. Blot han dog maatte blive ved at bede for mig, saa at jeg ved hans Fortjenester kunde opnaa Tilgivelse for mine store Synder. Det er nu allerede mange Aar siden, at denne hellige Biskop saa indtrængende opfordrede mig til at vende tilbage til den katholske Kirke. Jeg véd, at han faster tre Gange om Ugen, og at man aldrig har sét ham spilde et eneste Øjeblik af den kostbare Tid, altid træffer man ham paa Knæ for at bede eller selsat med at læse eller skrive. Om jeg end ikke vidste andet om ham end det, at han har kunnet forvandle mig, som han har gjort, saa maatte jeg dog kalde ham en hellig Mand.“

Ja, i Sandhed, det var en stor Forandring, der var foregaaet med Beza. Flere af de Vildfarelser, han tidligere havde hældet til, frasagde han sig, og han viste sig særdeles gunstig stemt for den katholske Kirke og for Andagten til den h. Gudsmoder. Dette fremgaar af forskellige Kjendsgjæringer, blandt andet ogsaa af et Brev fra Beza, som man fandt blandt den h. Frants af Sales' Papirer, og som var bleven ham overbragt af en Herre, der havde forladt Genf, for at vende tilbage til den katholske Kirke.

Frants fortæller endvidere, at Beza havde raadet Prædikanten *Corneille* til at vende tilbage til den katholske Kirke. Beza tilføjede, at han selv vilde foretage det samme Skridt, dersom det blev ham muligt

at forlade Genf. — Abbé *Joly* skriver, at Beza, da han en Gang var bleven raadspurgt af en af sine kvindelige Slægtninge angaaende denne Sag, havde svaret hende, at hun skulde holde sig til den katholske Kirke og slet ikke tænke mere paa, hvad han selv havde gjort eller skrevet imod den, og da hun havde udtrykt sin Forbavselse over, at han kunde raade hende saaledes, havde han kun kunnet svare hende med de Ord: „*Mon parti est pris,*“ „jeg har valgt mit Standpunkt.“

Beza forsøgte forøvrigt at flygte bort fra Genf, men han var overalt omgivet af kalvinistiske Spioner, der umuliggjorte ham det at komme ud af Byen. Han døde som Protestant den 23. Okt. 1605, og han erklærede paa sit Yderste, at hans Landsmænd vare Skyld i, at han ikke havde kunnet vende tilbage til den katholske Kirke og følge sin bedre Overbevisning.

p.

Jesu h. Barndomsforening.

(Fortsat fra Nr. 6.)

2. Udtog af Missionspræsten *Epinettes* Breve fra Senegambien: Vore Missionærer arbejde her med stor Møje og Besvær, men Gud være lovet, ikke uden vigtige Frømskridt. De søge med sand Begejstring at trænge dybere og dybere ind i denne Verdensdels Indre, og jeg maa tilstaa, at denne Begejstring for en stor Del skyldes Jesu h. Barndomsforening. Thi, naar vi se, hvorledes Tusender af Børn ofre deres Gaver, for at hjælpe de hedenske Missioner, naar vi høre, hvorledes de hver Dag opløfter deres smaa Hænder og bede: „Hellige Maria, hellige Josef, bed for os og de stakkels smaa Hedningebørn“, saa opfyldes ogsaa vore Hjærter med Glæde og Begejstring for at udbrede Troen paa den guddommelige Børneven blandt Hed-

ningerne, da det jo dog er ham, der har bevæget de kristne Børn til at ofre og bede saaledes.

I de 40 Aar, som Jesu h. Barndomsforening har bestaaet, er der bleven døbt Tusender af hedenske Børn her i Senegambien. Gud alene kjender deres Tal! En af vore ældste Missionærer sagde mig, at han under en Epidemi daglig døbte 20—25 Børn kort før deres Død og ofte uden Forældrenes Vidende. En anden Missionær fortalte mig, at han paa samme Tid døbte mindst 300 Børn, og saaledes kunde jeg angive lignende Tal ogsaa fra alle de øvrige Missionsstationer.

Vi have her flere hundrede Børn, som oplæres i Kristendommen. Nogle, de mest begavede, faa en fyldigere Undervisning, for senere at kunne benyttes som Præster, Lærere eller Kateketer. Andre sendes til Handelshusene i vor Koloni, hvor de da ved deres gode Exempel opbygge deres Kammerater. Naar jeg besøgte disse Handelshuse overraskede jeg ofte en eller anden af vore Elever, som stod midt imellem Kasser og Varer med Katekismen i Haanden og underviste sine Kammerater om Religionens Sandheder, og det med en Iver, som en Missionær næppe kunde have den større. Andre Børn oplæres i Haandværk og Agerbrug. Ere nu disse Elever blevne voxne, saa de kunne gifte sig, anmode de en af de unge Piger, som ere betroede til Søstrenes Omsorg, om hun vil være Vedkommendes Livsledsagerinde, og de blive da viede i vort lille Kapel. Have vi saaledes lidt efter lidt faaet flere Familier, drage vi længere ind i Landet, udvælge os et passende Sted, træde i Forbindelse med de derboende Stammer og grundlægge en ny kristelig Missionsstation.

Jeg har tidligere omtalt den store Møje, som det ofte koster os, at udrive disse stakkels Skabninger af Slaveriet. Men jeg vil dog her fortælle nogle enkelte Træk, som vise, hvorledes det guddommelige Forsyn kommer os til Hjælp ved vort Arbejde, og ofte paa en ganske underfuld Maade fører de Ulykkelige til os.

En Aften kom en Slavehandler igjennem vor Landsby, medførende en ung Pige paa ca. 17 Aar. Han bragte hende til den Ældste i Landsbyen, for at hun kunde faa Natteherberge der. Den unge Pige benyttede sin Herres Fraværelse for et Øjeblik, til at hviske til en kristen Høvding, som selv tidligere havde været Slave: „Jeg er en stakkels Slavinde, jeg beder dig, befri mig!“ Høvdingen svarede med en opmuntrende Haandbevægelse. Næste Morgen vilde Slavehandleren rejse videre; men da traadte Høvdingen frem og sagde: „Denne Pige bliver her, jeg skjænker hende Friheden!“ Slavehandleren blev naturligvis rasende, men der hjalp Intet; han maatte sé at komme bort. Den unge Pige blev bragt til Søstrene, og sidste Paaskelørdag har hun modtaget den h. Daab.

Omtrent paa samme Tid kom to Børn forbi vor Kirke. De vare 13—14 Aar, næsten nøgne, udmattede og skjælvede af Træthed og Frygt. De vare blevne stjaalne og slæbte langvejs fra af Slavehandlere for at sælges; men om Natten flygtede de bort og vilde nu hjem igjen, Deres Hjem var imidlertid langt, langt borte, og de stakkels Skabninger vilde vistnok aldrig have naaet det. Nu ere de hos os og have det som i et Paradis.

Nogen Tid efter mødte en af vore Kristne fire Bevæbnede, som dreve 2 Kvinder og 4 Børn foran sig. Han saå strax, at det var Slaver, og han besluttede derfor at befri dem. I al Stilhed sammenkaldte han 20 Mænd, som bevæbnede med Stokke ilede efter Slavehandlerne og spærrede dem Vejen, idet de tilraabte dem: „Holdt, disse Kvinder og Børn ere fri; her er intet Slaveri mere!“ Det virkede forbavsende, thi Slavehandlerne flygtede over Hals og Hoved og lode de stakkels Slaver tilbage. Det er nu igjen 6 Sjæle, som det guddommelige Forsyn har tilført os. De ere alle i vore Anstalter, føle sig lykkelige og forberede sig til den h. Daab. Den ene Kvinde fortalte, at hun

havde haft et ganske lille Barn med sig, men den ene af disse grusomme Slavehandlere og Menneskerøvere havde slaæet det ihjel.

Som et Exempel paa, hvor raat og grusomt Hedningefolket her er, kan følgende lille Episode tjene. Jeg kom en Dag igjennem en af de større Landsbyer. Nede ved Flodbreden stod en Mængde Negere og stirrede ud mod et bestemt Punkt i Vandet. Jeg gik derned og saå da et lille Barn, maaske to Aar gammelt, som man havde kastet i Vandet, omtrent som naar man hos os kaster en Hund i Vandet. Den lille Skabning sprællede med Arme og Ben og krympede sig ved at dø, medens alle de andre stode og lo og morede sig over, at det lille Væsen saaledes kæmpede med Døden. Jeg ilede til og opfordrede dem til at hjælpe mig at redde Barnet, men de lo ad mig, og førend jeg naaede ud til det, var det død. Havde jeg kunnet byde dem Penge, saa havde de strax styrtet sig i Vandet, men nu hjalp min Bøn Intet. Havde vi blot flere Midler til vor Raadighed, vilde vi kunne frelse endnu langt flere Sjæle. For mangan Slave forlanger deres Herre 16—20 Kroner, men ofte endog henved 150—200 Kroner. Derfor, kjære Børn, giver Almisser og for al Ting, beder for vore kjære, smaa sorte Afrikanere. Gud vil rigeligt belønne eder!“

(Fortsættes.)

Den katholske Kirke i Rusland.

I Rusland synes der at komme en ny Prøvelses-tid for Kirken, og man taler allerede om, at enhver Forbindelse med Rom atter skal afbrydes. Begyndelsen til en Konflikt er ogsaa gjort, idet den katholske Ærkebiskop *Chrinevitki* af Wilna er sendt i *Landflygtighed* til Jaroslaw. Den højærværdigste Biskop var i

forrige Maaned bleven kaldet til St. Petersborg for at retfærdiggjøre sig med Hensyn til en hel Del Klager, som Generalguvernøren i Wilna, Kokanoff, havde indberettet imod ham. Men ved sin Ankomst til Hovedstaden blev han ikke en Gang modtaget af Minister Tolstoj; istedenfor mødte Fyrst Kantakusen i Galla-Uniform i hans Bolig tilligemed en Embedsmand og to Gendarmer i Civil. Medens Gendarmerne holdt Vagt ved Døren, oplæste Fyrsten følgende Skrivelse for Biskoppen:

„Hs. Majestæt Kejseren har paa min allerunderdanigste Beretning, behaget at afskedige Dem fra Bestyrelsen af Diöceset Wilna og at anvise Dem Byen Jaroslaw som stadigt Opholdsted. Jeg har den Ære at melde Deres Excellence denne Hs. Majestæt Kejsereis Villie, for at De kan udføre den.“

Ministeren for indre Anliggender:
Grev Tolstoj.

Til Direktøren for
fremmede Religionsbekjendelser.
Fyrst Kantakusen.

Efter at denne Skrivelse var oplæst, fulgte en livlig Diskussion mellem Biskoppen og Direktøren, rimeligvis paa Grund af den højtidelige Protest, som Biskoppen nedlagde mod denne Fremgangsmaade. Fyrsten forlod sluttelig Biskoppen, idet han lod sine civile Ledsagere blive tilbage. Embedsmanden foreslog da Biskoppen, at han strax skulde pakke sine Sager sammen, da Toget til Moskau gik Kl. 1. Klokken var den Gang over 11. Under Forberedelserne til Rejsen skyndte Embedsmanden stadig paa. I Toget anviste man Biskoppen en særlig Vogn, i hvilken der allerede befandt sig en Gendarm, og i hvis Følgeskab Biskoppen begav sig til Jaroslaw, hvor Ærkebiskop Felinski forhen ogsaa levede i Landflygtighed.

Den russiske Presse kan aabenbart ikke fremkomme med en eneste holdbar Anklage imod Ærkebiskoppen af Wilna, ellers vilde den ikke indskrænke sig til nogle Forlegenhedsfraser. Forhen hed det altid, at Bi-

skopperne i de polske Provinser havde ladet sig rive med af den nationale Begejstring. Imod denne Biskop kan man ikke rejse en saadan Beskyldning, thi Chrinevitki har indtil sin Udnævnelse til Biskop for næppe to Aar siden levet i Sct. Petersborg og aldrig staaet i Forbindelse med de polske Kredse, ja endog været *Lærer* i Latin for *de kejserlige Børn*, er altsaa sikkert en loyal Personlighed. Dette er saa meget vissere, som den russiske Regering i sin Tid først efter lange Forhandlinger satte hans Valg igjennem i *Rom*, som næppe ønskede at kaste den talentfulde, 40aarige Professor ud paa en Biskops tornefulde Vej i Czarens Rige.

Biskop Chrinevitki er falden som et Offer for sin Iver, hvilken han udviklede for at rense sit Bispedømme fra megen Elendighed, som havde indsneget sig under hans Forgængers, en Apostats, Herredømme. Det katholske Folk var i en Haandevending vundet for Biskoppen, da det mærkede, med hvilken Strængthed han haandhævede Ordenen iblandt de ham Anbetroede, og med hvilken Iver han besøgte ethvert Sogn i Diocetet. Folket strømmede ham skarevis imøde, saa snart det erfarede, at dets Hyrde kom.

Dette var imidlertid Generalguvernøren en Torn i Øjet. Kokanoff var allerede som Guvernør i Petrikau bekjendt for sit Had mod den katholske Kirke og opnaaede et Navn, som Grundlægger af forskjellige Prostitutionshuse. I Petrikau figurerede enhver katholsk Præst som „Fanatiker“ paa hans sorte Liste, naar Vedkommende katekiserede med Børnene i Kirken. I Wilna viste han sin Embedsiver ved at russificere alle Gadenavnenes Skilte, ved sit Russificerings-Raseri, som han tilkjendekav i sin Tiltrædelsestale, og ved at indføre et Forbud imod at Polakker maatte enhverve sig Landejendomme, et Forbud, der mindede om irske Tilstande under Cromwell.

Denne Kokanoff indmeldte til Sct. Petersborg, at Biskoppen fremkaldte Demonstrationer ved sine Besøg

i Bispedømmet, fordi han udfoldede „Pomp“ ved Visitatserne. Biskoppen besøgte da Kirkerne i Wilna *tilfods*, men heller ikke det var rigtigt. Guvernøren anklagede atter Biskoppen for Ministeren, saa at den højærværdigste Herre spøgende mente, man skulde dog sige ham paa hvilken Maade, i hvilken Time og hvor han lige skulde foretage Visitatsen, for at gjøre alle tilpas. Da Biskoppen ifjor ønskede at gjøre en Baderejse til Udlandet, *nægtede man ham et Pas*, fordi Kokanoff frygtede for, at Biskoppen skulde offentliggjøre i Udlandet, hvad der foregik i Wilna.

Til sidst forbød Kokanoff Biskoppen enhver Kirkevisitats. Men denne erklærede, at han vilde opfylde sin Pligt som Biskop; det maatte ogsaa være Kejserens Mening, thi ellers havde han vel ikke givet sit Samtykke til hans Udnævnelse. Guvernøren meddelte da Biskoppen, at han aldeles ikke skulde bekymre sig om Gejstligheden eller de Troende, havde han Noget at klage over „indenfor Kirkens Omraade“, saa skulde han blot meddele det til Guvernøren, og denne vilde da drage Omsorg for at Vedkommende blev afstraffet; hvad Gejstligheden særlig angik, da havde han bemyndiget og paalagt Gendarmeriet at vaage over den. Biskoppen svarede, at Opretholdelsen af Disciplinen i de kirkelige Anliggender var Biskoppens Pligt og ikke Gendarmeriets Sag, som hellere skulde holde Øje med Tyve og Røvere, som Pligten bød det. Paa denne Maade gik Sagen videre, uden at Politik paa nogen-
somhelst Maade kom med i Spillet. Kokanoff havde fra Begyndelsen af indtaget en falsk Stilling og indviklede sig stedse mer og mere i allehaande Vanskeligheder, fordi han selv vilde bestyre Bispedømmet. Og det foreløbige Resultat have vi sét. Den russiske Regering har sendt Biskoppen i Landflygtighed, fordi han ikke vilde være en Dukke og blot have Titelen af Biskop, istedenfor at fjærne Hr. Kokanoff. Men hvorledes skulde vel ogsaa Pobjedonoszeff og Grev Tolstoj kunde give andre

Raad? Hvilken Forbrydelse Guvernøren har sigtet Biskop Chrinewitki for i Sct Petersborg, er der Ingen der véd, men til det schismastiske Jaroslaw i det Indre af Rusland blev han sendt under den officielle Titel „*Haardnakkethed*“. Saaledes kalder man det i Rusland naar en Biskop opfylder sine helligste Pligter. Ikke af politiske Hensyn har Rusland berøvet Wilnaer Hjorden sin Hyrde, nej, Biskoppen er bleven et Offer for den schismastiske Forfølgelsessyge og for al den Korruption, som hersker der i Landet. Han er en Martyr for Troen som Mange førend ham. Men af den Sæd, som Koka-noff udsaar, kan ikke fremspire anden Frugt, end *Nihilismen*.

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

(K.) **Stockholm.** Fra Sverrigs Hovedstad have vi modtaget et Brev fra en Ven, i hvilket blandt andet ogsaa meddeles en Statistik over de barmhjertige Søstres Virksomhed i Aaret 1884. Det fremgaar af den, at de katholske Ordenssøstre, hvad Navn de end maatte have, stedse ligne hverandre i trofast og udholdende Opofrelse i Næstens Tjeneste, og at de overalt, hvor de opslaa deres Bolig, søge at blive, hvad deres Navn udsiger: barmhjertige Søstre. Vi meddelte i et foregaaende Nummer om deres velsignelsesrige Virksomhed i Finmarkens kolde Regioner, i sidste Nummer var deres Virksomhed i Danmark Gjenstand for Omtale, idag sé vi os ved vor Vens Hjælp istand til at vise vore Læsere deres Virksomhed i Sverrigs Hovedstad.

De saakaldte „graa Elisabethssøstre“, som under Navn af „katolska sjukvårdssystrar“ virke i Stockholm siden 1876, have siden den Tid fuldstændig erhvervet sig baade Katholikernes og de Anderledes-troendes største Agtelse og Tillid. Forhen fandtes der kun 4 Søstre, men nu er Antallet paa dem steget til 9 og burde vel ogsaa fordobles, saafremt de skulde tilfredsstillende alle de Krav, der stilles til dem baade fra

Høje og Lave. I 1352 Forplejningsdage og 1114 Nætter ere 163 Syge blevne plejede af dem, for Størstedelen i de Syges egne Hjem; 110 af Patienterne bleve helbredede eller befinde sig i Bedring, medens 41 døde og 12 henvistes til Hospitalerne. Ved Aarets Slutning bleve 9 Patienter tilbage under Forplejning. Af de Syge vare 28 Katholiker, 123 Protestanter og 12 Jøder. Med Rette skriver vor Meddeler: naar man offentliggjør og lovpriser manges Bedrift, som Verdensmenneskene udføre, selv om de ikke paa nogen Maade fremme det almindelige Vel eller tjene Menneskeslægten til Bedste, saa fortjener sikkert ogsaa disse Kvinders stille og opofrende Virksomhed, som hellige deres Liv og deres Kræfter til deres lidende Medmenneskers Bedste, frem for alt at offentliggøres til Guds Ære og hans h. Kirkes Forherligelse. Da deres Kald særlig opfordrer dem til at tage sig af de Fattige, saa have de ogsaa trolig fulgt denne deres Opgave. Der uddeltes 1258 Portioner Mad til de Fattige, og manges tilrejsende, fattig Haandværkssvend har spist sig mæt hos dem. Maatte den barmhjertige Gud rigeligen velsigne Søstrene og hjælpe dem til at udvide deres Virksomhed mere og mere og belønne dem en Gang med evige Goder!

(p.) **Malmø.** Fra Søstrene i Malmø have vi ligeledes modtaget en Beretning om deres Virksomhed som Sygeplejersker i det henrundne Aar, af hvilken det fremgaar, at trods de smaa Forhold, under hvilke Søstrene der leve, have de dog vidst at udfolde en Virksomhed, der er al Anerkjendelse værd. Tallene ere vel endnu kun smaa, men ved taalmodig Udholdenhed og frem for alt ved ydmyg Bøn om Velsignelsen fra Oven vil Søstrenes ædle Foretagende ogsaa bringes lykkelig fremad i Malmø. Der er i Aaret bleven plejet 25 Syge, af hvilke et Par vare Katholiker. 12 bleve helbredede, 11 afgik ved Døden og 2 overførtes til Sygehuset. Forplejningsdagenses Antal beløb sig til 136, Nætternes til 302. Som i Stockholm er der ogsaa her bleven uddelt Middagsmad til Fattige, over 100 Portioner.

(♂) **Fredericia.** I Fastelavnsdagene afholdtes i den derværende Menighed en Bazar med Gevinstfordeling. For det indkomne Beløb agter man at indkjøbe en hel Del Lærred og Garn, som saa skal anvendes i Aarets Løb til Undervisning i Syning og Strikning i

Søstrenes Skole, og til kommende Jul i Skikkelse af smukt Linned og varme Strømper uddeles til Menighedens fattige Børn. Sex Uger i Forvejen havde Sct. Josefs Søstrene afholdt en lignende Bazar til Fordel for deres nye Hospitalsbygning.

Kirken har denne Vinter faaet en ny Prydelse, idet en Dame i Menigheden skjænkede den ifjor en nydelig Korsvej med dertil hørende Lamper. De 14 smukke store Olietryksbilleder ere indfattede i særdeles smagfulde Egetræsrammer, og under hvert Stationsbillede er der anbragt en net Arm med Lampe, som ved deres smukke Lys hver Fredag Aften til Fasteprædikerne bidrage ikke lidet til at forøge Andagtsens Højtidelighed.

Hamburg. Ifølge Telegram af 27. Febr. er der den Dag sket et Sammenstød mellem Dampskibene „Cumberland“ og „Norden“ ved Cuxhaven, ved hvilken Lejlighed 5 Personer druknede, og som det fremgaar af Telegrammet, er desværre ogsaa en af de norske Præster, nemlig Pastor Bertier fra Thronhjem, bleven et Offer for denne Ulykke. Pastor Bertier befandt sig paa Hjemvejen til Norge efter et Besøg i sit Fødeland, Frankrig. Vi anbefale den Afdøde til vore Læseseres fromme Forbøn. R. I. P.

Paris. Kort før Fastens Begyndelse viedes den amerikanske Millionær Mackay's Datter til Fyrst Ferdinand Colonna, Medlem af et af de ældste og fornemste romerske Fyrstehuse. Vielsen forrettedes af den apostoliske Nuntius i Paris, Msgr. di Rende i Nuntiatorets Kapel. Trods sine mange Millioner mødte Bruden i ganske almindeligt Toilette, hvidt Atlask med Orangeblomster. Ingen Kniplinger og ingen Juveler. Lykønsknings-Telegrammer indløb fra Kardinal Manning, Kardinal-Ærkebiskoppen af Neapel, Sanfelice, og fra Storfyrst Alexander af Rusland, o. s. v. Brudeparret skjænkede paa deres Højtidsdag 50,000 Frs. til den h. Fader, 50,000 Frs. til de Fattige i Paris og 12,500 Frs. til Passionist-Ordenen.

Freiburg. I Herders Forlagsboghandel er for nyelig udkommet en Række Oversættelser, bestemte for de Kristne i Australien og paa Sydhavsøerne. Det er Schusters Bibelhistorie (den samme, vi bruger i vore Skoler her i Norden) samt forskellige Bøne-bøger og en Evangeliebog i Tonga-Sproget (Venskabs-

øerne), Samoa-Sproget (de Søfarendes Øer), Uwea- (Wallis) og Futuna-Øens Sprog. Missionærernes fromme Iver har forstaaet at overvinde alle Vanskelighederne, som vare forbundne med dette Arbejde, og de have ikke alene tilegnet sig disse Sprog, men med rastløs Udholdenhed nu ogsaa ladet de nødvendige Bøger trykke i disse vanskelige Sprog, som næsten udelukkende bestaar i Vokaler. Som Exempel ville vi anføre det bekjendte Sted hos Lukas XXIII., 4: „Da spurgte Pilatus ham og sagde: Er Du Jødernes Konge? Og Jesus svarede ham: Du siger det, jeg er det.“ Det lyder i Hawai-Sproget saaledes: „Ninai mai la Pilato ia ia, i mai a: O oe anei ke alii o ka poe Judai? Hai aku ia Jesu ia ia: Oia kau i olelo mai ai.“ Evangeliets Sød er bleven udstrøet af franske Præster, og den er falden i god Jordbund, thi Flertallet af Indvaanerne paa de større Øer er allerede omvendt til den katholske Kristendom. De foreliggende Bøger have derfor ogsaa en smuk Mission at udrette, de skulle hjælpe med til at befæste Frelserens Ord i de unge Troendes Hjærter, og man tør haabe, at de ville lette de franske Missionærer Arbejdet betydeligt og udbrede den rigeste Velsignelse over det fjærne Ørige.

Rom. Med Hensyn til Efterretningerne, som Bladene i den senere Tid have bragt om Paven's Heldbreds-tilstand, kan „Moniteur de Rome“ forsikre, at den h. Faders Sundhed sjældent har været saa god, som netop nu for Tiden. De mange Audienser, som han daglig har givet i den sidste Tid, gjendrive allerede tilstrækkeligt Rygterne om hans Sygdom. Den h. Fader er saa rask, som man fornuftigvis kan vente det hos en Olding paa 75 Aar, der ovenikjøbet beklæder det byrdefuldeste Embede i Verden, som Overhovedet for 230 Millioner Katholiker, der ere adspredte paa hele Jordkredsen.

Den pavelige Encyklika om Liberalismen er nu færdig, og Leo XIII venter kun paa et Øjeblik, der maatte synes ham særlig passende, til at offentliggjøre den. Encyklikaen er i første Linie rettet til de katholske Partier. Den er baade med Hensyn til Indhold og Form et Mesterværk, der blandt andet ogsaa gjendriver og fordømmer den religionsfjendtlige Liberalisme og sam- mes falske sociale Systemer.

Smaating.

Et Londoner Blad skildrer en Redaktørs Glæder paa følgende Maade: Er der for meget Politik i Bladet, saa er Publikum utilfreds; er der for lidt, saa vil man ikke sé det. Ere Typerne for store, saa er der ikke Indhold nok for Pengene; ere de for smaa, saa fordærver man sine Øjne under Læsningen. Offentliggjøre vi Telegrammer, saa siger man, at vi bringe lutter Løgn til Torvs; lade vi dem bort, saa hedder det, vi ere ikke paa vor Plads og undertrykke Sandheden. Tillade vi os en Spøg, saa ere vi flove Fladhoveder; undlade vi det, saa ere vi skinbarlige Tykhoveder. Træde vi nogen paa Ligtornene, saa lé de andre, medens hine ærgre sig; røre vi derimod de andre paa et ømt Sted, saa skjælde de, og hine le. Rose vi nogen, saa ere vi partiske; gjøre vi det ikke, saa ere vi det ogsaa.“ — Desværre gjælder dette ikke blot om engelske Forhold, ogsaa hos os har en Redaktør lignende Glæder!

Den bigotte Voltaire. I høj Grad komisk, om end paa Grund af Motiveringens oprørende, er en Anordning af Kommunalraadet i Paris, ifølge hvilken Voltaires, Racines, Viktor Hugos og Corneilles Værker paa Jøden Camille Dreyfus' Forslag skulle forbydes i Skolerne, fordi Guds Navn forekommer i disse Værker. Det øverste Skoleraad i Paris har i Virkeligheden ogsaa udstedt et Cirkulære i saa Henseende til alle Skole-Bestyrere og Bestyrerinder!

Mirakler. Blandt de mange „Missionærer“, som i den sidste Tid have forkyndt det „rene Evangelium“ i Kjøbenhavn og flittigt benyttet sig af Luthers fri Bibelfortolkning, maa ogsaa regnes en Hr. Franzon fra Sverrig, som ovenikjøbet ogsaa gjør Mirakler. Han er imidlertid nu bleven arresteret ved Lejre Herreds Jurisdiktion, fordi han ved sine Mirakler skal have slaaet en Kone halvt ihjel. Konen, hvis Hænder og Ben vare sammenbøjede af Gigt, troede paa Hr. F.'s vidunderlige Hellighed og lod sig derfor „salve“ af ham. Men under Bønnerne tog Profeten et saa kraftigt Tag i den Syge, at hendes Sener brødes over og forvoldte hende store Smarter. Der er stillet forskjellige Kavtioner for Hr. F. af hans Troende, en paa 300 Kr. og en paa 1000 Kr.; men de ere ikke blevene modtagne af Øvrigheden. Flere danske Blade klage over „Overtro“; det er godt nok, men de skulde hellere anstille nogle alvorlige Be-

tragtninger over de uundgaaelige Følger af Bibellæsningen og Frigivelsen af Bibelens Fortolkning. De vilde da maaske komme til Bevidsthed om, at den katholske Kirke dog handler værdigere med Guds Ord, naar den ikke følger Luthers Opfindelse, men bliver ved det gamle og ikke frigiver Bibelens Fortolkning til enhver forskruet Mand eller Kvinde. Thi Hr. F. gjør sikkert ikke andet end tolke Bibelen paa sin Vis, og det har Protestantismens Grundlægger givet ham Lov til!

Godgjørenhed. Fra Julich meddeles i et tysk Blad følgende Lokalefterretning: Det aarlige Eftersyn af Fattigblokken i Kirkerne gav iaar følgende Resultat: i den katholske Sognekirke 15 M. 97 Pf., i Annexkirken 3 M. 18 Pf., i den lutherske Kirke 8 M. 3 Pf., i Synagogen en Knap; Summa: 27 M. 18 Pf. og en Knap.

Kirkelig Kalender,

Søndagen den 8. Marts. 3die Fastesøndag. — 9. M. Franciska Romana, Enke. — **10. Ti.** De 40 Martyrer (saak. „Riddere“) af Sebaste. — **11. O.** Ferialdag. (I Sct. Ansgars Kirke: Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Korsvejsandagt). — **12. To.** Gregor den Store, Pave og Kirkelærer. — **13. F.** Ihukommelse af Herrens fem Vunder. (I Sct. Knuds Kapel: Aften Kl. 8 Fasteandagt). — **14. L.** Ferialdag.

Søndagen den 15. Marts. Fjerde Fastesøndag.

Dødsfald.

5 Januar. Enkefru Helene Katharine Reuther (71 A.) — 17. Jan. Barnet Therese Alexandra Kragh (1 $\frac{1}{2}$ Aar). — 18. Jan. Forhenv. Kirkebetjent Mathias Raith (80 A.) — 12. Februar. Enkefru Maria Theresia Erlewein (73 $\frac{1}{4}$ A.).

Elisabethforeningen, d. e. Foreningen til forældreløse og forsømte Børns Frelse, tillader sig herved at anbefale sin vanlige Paaske-Bazar til Damernes og andre Velgjøreres velvillige Erindring i indeværende h. Fastetid. Selv de ubetydeligste Gjenstande eller Pengebidrag til Bazaren modtages til enhver Tid med Taknemlighed af Bestyrelsens Medlemmer: Fru Tronier, L. Strandstræde 20, 4. S.; Fru Larsen, Vingaardsstræde 10, Stuen, og Fru Osterhammel, Rømersgade 25.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N° II.

Søndagen den 15. Marts.

1885.

Indhold: Den h. Josef. „Moder“ i Ordsprogene. Den gamle Gud lever endnu. Sundhedsgymnastik for Piger. Efterretninger: Kjøbenhavn.

Den hellige Josef.

Hvorfor ere vi til? Hvad er Menneskets Maal? Hvad skulle vi her paa Jorden? Vi behøve ikke at bryde vort Hoved videre med dette Spørgsmaal, kjære Læser; thi ethvert katolsk Skolebarn er lærd nok til

at besvare det. I den katholske Katekismus staar der følgende Svar: „Mennesket er skabt, for at tjene Gud, og derved komme i Himlen!“ Det er uden Tvivl et meget simpelt, let forstaaeligt Svar! Vi skulle, enhver i sin Stand, føre en kristelig-retskaffen Livsvandel, saa ville vi ogsaa naa vort Maal og engang komme i Himlen.

Men for alle de moderne Lyksaligheds-Profeter i vore Dage er et saadant Katekismus Svar alt for simpelt og naivt, og istedenfor foresnakke de baade i Blade og offentlige Forsamlinger deres Medmennesker, især Arbejderstanden, en hel Del højtravende Sager, som de næppe forstaa et Ord af. De foreskrive Mennesket en hel Del Recepter paa hvorledes han kan blive lykkelig og anset heneden; men Hovedsagen, *Evigheden*, springe de over, som om det dér blot handlede sig om en Børneleg, som om det ikke var Umagen værd, at spilde et Ord desangaaende, eller som om det nok gav sig af sig selv tilsidst. Men ogsaa angaaende det, som Mennesket ellers skal fuldbringe heneden, udbrede de mærkværdige Oplysninger og Lærdomme, som kun forvirre det menneskelige Hoved fuldstændigt.

Jeg vil aldrig raade nogen af mine Læsere til at følge slige Læremestre, det vilde være det samme som at ønske eder Ondt. Men ville I have en dygtig Læremester, kjære Læsere, som ikke fører eder vild; hvem I uden Betænkelighed kunne følge, og ved hvis Efterfølgelse I sikkert ville blive lykkelige baade her og hisset, saa kjender jeg en saadan Fører, og det er ham hvis Fest vi fejre paa *Torsdag* (d. 19. Marts) og til hvis Ære denne Maaned særlig er indviet, det er *den h. Josef*, Jesu Plejefader. Paa ham anvender Kirken med Rette, hvad den ægyptiske Kong Farao fordem sagde til sine Undersaatter: „Gaar til Josef, og gjør hvad han siger eder!“ Lader os følge Kirkens Opfordring og engang gaa til *Josef* og lære ham lidt nærmere at kjende — som *Arbejder*, — og som *Familiefader*.

Vi vide kun meget lidt om den h. Josef, kun dette, at han var en fattig Tømmermand og drev sit Haandværk i det lille Hus i Nazareth. Han førte der et stille, roligt Liv og er derved især bleven et Mønster og Forbillede for hele Mellestanden. De fleste Mennesker ere henviste til legemlige Arbejder. „Bestræber eder for at føre et stille Liv, at drive eders Forretning selv,

og at arbejde med eders Hænder," siger Apostelen i Brevet til Thessalonicenserne og til enhver Kristen overhovedet! „Hader ikke det besværlige Arbejde og Agerdyrkningen, som den Højeste har skabt," saaledes tilråbes der allerede Borgeren og Landmanden i den gamle Pagt, i Siraks Bog. Flertallet af Menneskene maa ernære sig ved deres Hænders Arbejde; derfor har Gud ogsaa givet dem de sex Dage i Ugen til Arbejde. „En doven Haand bringer Fattigdom," siger den h. Skrift, „men den Stærkes Haand [skaffer Udkommet," og „hvo, som samler Høsten ind, er viis, men hvo, som sover om Sommeren, maa lide Mangel!"

Men Arbejdet er dog ikke Menneskets eneste Pligt, man har endnu ikke besørget alt alene ved Arbejdet. Der gives ikke saa faa Mennesker, kjære Læser, som for lutter Arbejde ikke finde Tid til at helligholde Søndagen. Der gives Haandværkere og andre, som netop Søndag Formiddag arbejde langt ihærdigere end hele Ugen igjennem, eller ialtfald ligesaa ivrigt; og siger man det til dem, saa svare de: Jeg lever ikke af at bede, men af at arbejde.

Andre gives der, som vel tillægge sig Navn af Haandværkere og Arbejdere, men i Virkeligheden ere de kun dovne Døgenigte, der ikke ville bestille Noget og dog leve godt. Atter andre ere ikke tilfredse med Lønnen, de ville have ligesaa meget som Arbejdsgiveren; de arbejde vel, men ere i høj Grad utilfredse. Vi behøve blot at se hen til al den *Utilfredshed*, som de socialdemokratiske Blade og Førere have forstaaet at udbrede blandt Arbejderne, hvorved mangt et lykkeligt Arbejderhjem er blevet ødelagt, og som kun kan avle Ulyst til alt Arbejde. Denne Utilfredshed i Haandværker og Arbejderstanden er den største Fare for det menneskelige Samfund, den er ligesom en Vulkan, der truer med at udgyde sin glødende Lavastrøm over alle Europas Lande. Og hvad er vel Aarsagen til, at denne Fare netop i vore Dage udgaar fra den ellers saa hæderlige

Haandværker- og Arbejderstand? Jeg skal angive den med et Par Ord.

Den h. Josef blev understøttet og hjulpet under sit Arbejde af *Jesus*, hans guddommelige Plejesøn; men i vor oplyste Tidsalder har man banlyst Jesus fra Værkstedet, man har revet Kristendommen ud af Hjærtet paa Haandværkeren, gjort ham fremmed for Guds h. Kirke, man har saaget Vind; hvad Under da, om man høster Storm! Saalænge Jesus Kristus ikke faar Adgang til Værkstedet, med sin Hjælp, sin Velsignelse, sin Trøst, saa længe der ikke arbejdes i hans Navn, saa længe Værkstederne ikke ligne den h. Josefs Værksted, saa længe sidder der ogsaa en raadden Plet, et Saar, en Kræftskade paa det menneskelige Samfundsordens Legeme, som tidlig eller sildig maa ødelægge hele Legemet. At man kommer alle dem til Hjælp, som arbejde redeligt og flittigt, og dog ikke er istand til at tilkæmpe sig det nødvendige, at man kommer disse til Hjælp, selv med de største Ofre, det er Saarets første Forbinding; men det er langt fra alt! Med Brød ernærer man *Legemet*, men det hjælper saare lidt naar *Sjælen* vedbliver at være i Uorden og Forvildelse. Der maa *Kristendommen*, Guds Kirke skride ind; den alene besidder Magt og Midler, til at virke paa Sjælene og berolige dem; medens al menneskelig Visdom, og nok saa mange, Alen lange Forordninger, Bekjendtgjørelser, Lovgivningsparagrafer og selv Kraften fra et Batteri Kanoner ikke formaa at udrette Noget paa dette Omraade.

Men skal Kristendommen tale til Arbejderne, saa maa der sørges for to Ting, og de lade sig udføre idag eller imorgen, naar man blot vil. Det første er *Søndagshvilen*, d. v. s. Søndagens Helligholdelse, ikke blot som Politiet fordrer det, men ogsaa som Kirken byder det. Det andet bestaar deri, at man indgiver Arbejderne *Kjærlighed til Jesus og hans h. Kirke* og derved ogsaa *Kjærlighed til Orden og et kristeligt*

Familieliv. Det vil det sige, at arbejde som den h. Josef! Læg vel Mærke til det, kjære Læsere, alle uden Undtagelse, hvad enten I saa ere rige eller fattige: *Jesus maa være hos eder*; uden ham er alt eders Arbejde slet bevendt! Hvad have I vel af alt eders Arbejde, naar I ikke fortjene andet end Penge? Hvad have I, naar I for alt eders Arbejde ikke faar andet, end saa og saa mange Kroner? For alt eders Arbejde, alle eders Plager, alt Besvær, ønske I eder Aar ud og Aar ind ikke andet end et Par lumpne Kroner? Det vilde dog i Sandhed være altfor lidt! Nej, I baade maa og skulle fortjene eder Himlen ved eders Arbejde. Gaar kun til Josef, og lærer af ham, hvorledes I skulle arbejde! Lærer at arbejde med Jesus, i Jesu Navn! Begynder eders Arbejde i hans Navn, fortsætter det til hans Ære, slutter det i hans Navn; da arbejde I saaledes, som Gud vil det, og han vil belønne eder derfor.

Det var den h. Josef som Arbejder, lad os nu be-
tragte ham som *Familiefader*. Han førte et roligt, stille
Liv, om hvilket Verden ikke bekymrede sig. Finder man
et lignende jævnt og ukonstlet Liv i de nuværende
Hjem? Jeg vil kun berøre ét. Forhen lod en Haand-
værker sig saare sjældent sé i Ølkjældere eller paa Re-
staurationer i Ugens Løb; men i vore Dage kan man
finde dem dér, selv om de have det nok saa knapt,
ligesaa hyppigt som hjemme. Ja, der er dem, der
endog *bedst* træffes „hjemme“ paa Beværtningen. Og
mangen Familiefader ødelægger dér om Søndagen alt,
hvad han surt nok har fortjent i Ugens Løb, medens
Hustru og Børn sulte hjemme, og naar den stakkels
Moder vover at gjøre Indvendinger, bliver baade hun
og Børnene mishandlede. Det samme gjøre de Ugifte;
enhver Øre bliver enten brugt til Øl og Toddy eller
Brændevin og Kaffepunsch, eller ogsaa sættes den i
Stads og Klæder; man véd snart ikke længere, hvor-
ledes man skal klæde sig og leve, man kaster omkring
med Pengene, spiller den Store, og er overalt med,

hvor der er Fornøjelse, jo galere, desto bedre. Jeg kommer herved til at tænke paa en Tildragelse, hvorom jeg læste i forrige Maaned i et Blad, og som ret saa tydeligt viser al den Humbug i Klædedragt, som det moderne Samfund sætter saa høj Pris paa. I Nærheden af Berlin var en Skjøteløber, en fin og flot Dandy, gaaet igjennem Isen og frelstes efter megen Anstrængelse af nogle Tilstedeværende fra den visse Død. Drivvaad og forkommen, som han var efter det kolde Bad, førtes han til et nærliggende Hus, men han var paa ingen Maade til at formaa, til at afføre sig sine vaade Klæder, og da man endelig tvang ham dertil, fik man Aarsagen til hans utidige Vægring at kjende: Den flotte Laps havde en Skjorte paa, der var saa sort som Kul. Siden den Tid har jeg ofte tænkt, at det samme muligvis ogsaa kunde være Tilfældet med mangan pynetet Modeherre eller Dame paa „Routen“ her i Kjøbenhavn og andensteds.

Jeg véd meget godt, at for 100 Aar siden vare alle hellerikke Engle, men som det nu gaar, har det dog næppe været nogensinde. Og hvad vilde der vel ikke først komme til Syne, dersom Sløret blev draget bort fra det huslige Liv; hvor sørgeligt mon det da vel ikke vilde sé ud med Uskyldigheden, hvor sørgeligt med den ægteskabelige Troskab! Hvilken Forskjel mellem det vanærede og paa mange Maader undergravede Familieliv i vore Dage, og den h. Josefs stille, hellige Familieliv! Det er atter en Kræftskade i vore Dage, og som ligeledes har sin Rod deri, at *Jesus* ikke er vélset i mange Familier, at den ægte, sande Kristendom er forsvunden fra mange, mange Hjem.

Der gives imidlertid ingen Familie, som stadig har gode Dage; tvertimod, de bedste Familier blive ofte hjemsøgte af de haardeste Prøvelser og Gjenvordigheder. Trods al Flid, al Sparsommelighed og retskaffen, kristelig Vandel, gaar det dog ikke fremad! medens alt ofte lykkes for dem, der hverken spørge om Gud eller Djævel.

Alt muligt slutter sig ofte sammen, for at undertrykke en kristelig Familie og gjøre den mismodig og forsagt. Og paa hvem falder især hele Tyngden af disse Hjem-søgelsler? Familiefaderen er det, som føler Byrden og hans Kjæres Lidelser og Sorger tredobbelt. Du stak-kels, nedbøjede Fader, mod hvem skal jeg vel rette dit Blik, for at trøste og opmuntre dig? Til hvem anden, end til ham, som har været Overhovedet for den helligste Familie, som nogensinde har levet her paa Jorden, — til den h. *Josef!* Gaar til Josef, og lærer af ham, hvorledes I skulle forholde Eder under Kors og Lidelser.

Hvad vilde du vel som Familiefader sige, dersom Nogen kom til dig om Natten og sagde: Staa op, tag din Hustru og dine Børn og flygt! — hvorhen? Til en Nabo, til den nærmeste By? Nej, til et fremmed, fjærnt liggende Land, og strax, endnu i denne Nat! Hvorledes? vilde du sige. Øjeblikkelig skal du forlade dit Hjem, og ikke med Jærnbanen, men tilfods skal du drage bort gennem en øde og skrækkelig Sandørken! Du vilde sikkert ikke kunde tænke dig noget sørgeligere. Men denne sørgelige Skjæbne ramte netop den h. Josef. „En Engel“, siger den h. Skrift, „aabenbarede sig i Søvne for Josef og sagde til ham: Staa op, tag Barnet og dets Moder og flygt til Ægypten!“ Og hvad gjør vel Josef? Betænker han sig længe, søger han efter Undskyldninger? Nej, Engelen sagde: „Staa op og flygt,“ og det gjorde han. Det var en heltmodig Beslutning; men hvad var Aarsagen til den? Intet andet, end Josefs fuldkomne, ubetingede Hengivelse i Guds Villie og hans Til-lid til Guds uransagelige Anordninger! Her kunne vi lære af den h. Josef. Gud styrer, anordner og tillader alt, hvad der hænder os. Tilfældigheder, som man alminde-ligvis kalder det, existere ikke.

Ved Lykketræf der Intet sker,
Guds Finger styrer al Ting her,
Og hvad han gjør og hvad han vil,
Vort sande Vel det sigter til.

Lad der derfor komme, hvad komme vil, saa maa vi modtage det af Gud og tænke: „Herre, din Villie ské! Alle Ting tjene dem til Bedste, som elske dig! Ja, det er Hovedsagen: *at elske Gud og frelse sin Sjæl*; og frelses den, kunne vi stedse og overalt være tilfredse, og lykkelig er den Familie, i hvilken der hersker et kristeligt Sindelag! Den h. Josef er bleven et herligt Mønster for os ved sin Arbejdsomhed og Flid, ved sit stille, rolige Liv, ved sin Hengivelse i Guds Villie under Kors og Gjenvordigheder, og heri kunne vi alle efterfølge ham! Førre vi en Livsvandel, som han førte den, vil hans mægtige Forbøn hos hans guddommelige Plejesøn ogsaa blive i høj Grad virksom; han vil da være vor Beskytter i Livet, og især i Dødstimen; ligesom den h. Josef udaandede sin Sjæl i Jesu og Mariæ Arme, saaledes ville ogsaa vi engang drage bort herfra i Jesu, Mariæ og Josefs Arme. — †

Navnet „Moder“ i Ordsprogene.

Næsten blandt alle Nationer findes Ordsprog, der paa en kort og fyndig Maade henvise til Moderens store Betydning for Familien. Hendes *Troskab* mod sit Barn er verdensberømt, „Modertroskab fornyes daglig“. En kristelig Moders *Kjærlighed* og *Omsorg* har ethvert Barn erfaret: „Lad Moderen være nok saa fattig, hun giver dog Barnet noget varmt,“ og „Hvad der gaar Moderen til Hjærte, gaar Faderen kun til Knæet,“ „Bedre er det at miste en rig Fader end en fattig Moder“, og „Hvo, som ikke vil følge Moderen, kommer en Gang til at følge Politiet.“

Et godt Barn gjengjælder ogsaa sin Moders Troskab og Kjærlighed med *Gjenkjærlighed*, det minder Venetianerens Ordsprog om, naar han siger: „Moder,

Moder! Hvo, som har dig, kalder paa dig; hvo, som ikke har dig, savner dig“; eller naar Indieren siger: „Min Moder er du, altid *min*, hvadenten rig eller fattig.“ „En Moders Bøn kalder En op fra Havets Bund,“ mener Russeren. Grækerne sige: „Moderhaand er blød, ogsaa naar den tugter.“ Men hos alle Nationer finder man desværre ogsaa det bittersøde Ordsprog: „En fattig Moder kan snarere ernære syv Børn, end syv Børn en Moder“, der viser, at der blandt alle Folkeslag ogsaa findes utaknemlige Børn, der kunne glemme deres Moder. Hvad en Moder ofte maa lide, det betegner Italienerne i Ordsproget: „Madre vuol dire martire“, „Moder vil sige Martyr“, og om Tabet af en Moder forklarer et russisk Ordsprog: „Uden Moder ere Børnene fortabte, som Bierne uden Dronning.“ Indieren siger: „Naar Moder dør, opløser Familien sig,“ og Italieneren: „Er Moder død, saa er Fader blind.“

Mødrene burde i Sandhed være stolte af denne Ærestitel, som har gjort dem til Gjenstand for Ordsprogene blandt Folkene! Hvor dybsindigt tolke disse Ordsprog ikke *Moderkjærligheden* og dens Indflydelse paa Opdragelsen! Men hvilken mægtig Anklage ligger der ikke tillige skjult i disse herlige Ordsprog imod alle hine Mødre, som ere deres Pligter utro, som fornægte Moderhjærtets Følelser og ere fremmede overfor deres Børn. Den gode, gamle Tid, da disse Ordsprog bleve til, kjendte ikke til saadanne Mødre; det er først den moderne Kultur og Dannelse, der har avlet slige unaturlige „Mødre“, som for lutter Stads og Fjant, Pynt, Dannelse, Nydelsessyge, Teatre og Baller, Kaffe- og Thevisiter ikke finde Tid til at bekymre sig om deres Børn. Noget foragteligere i Verden end disse emanciperede Mødre findes der næppe, og de fortjene langtfra det søde, hellige Navn: **„Moder“**.

Den gamle Gud lever endnu.

Napoleon III. som Fange.

(Fortsat fra Nr. 8.)

Greven forandrede ikke en Mine. Ikke det ringeste Tegn paa Forbavselse over Kejsers uventede Komme forstyrrede Grev Rethels mørke Alvor. Han forudsaa, hvad denne Sammenkomst mellem Kejsers Napoleon og Kongen af Preussen havde at betyde.

„Kjære Bernhard,“ sagde han ligegyldigt, „hvem vil Du byde Forfriskninger? For hvem vil Du gjøre Forberedelser? For Kejsers? Tro mig, en Kejsers trænger ikke til Noget i det Øjeblik, der betegner hans Fald og Fangenskab.“

Ditmour sank ned paa en Stol. „Min Gud, — min Gud, — her i mit Hus!“ raabte han og vred Hænderne. „Her skal Frankrigs Kejsers overgive sin Kaarde til den stolte Sejrherre? Hvilken Skjændsel, — hvilken Ulykke!“

„Fat Dig, kjære Bernhard!“ trøstede Grev Rethel. „Saaledes maatte det ende. Hvad vi komme til at opleve, er gribende, smerteligt, bittert, men det er ogsaa ærværdigt og guddommeligt; thi det er en af den Allerhøjstes Straffedomme, som bliver fuldbyrdet. Ja. den gamle Gud lever endnu og han beskytter Petri Stol.“

En Vogn kjørte frem foran Slottet, ledsaget af et prægtigt Følge til Hest. Støttende sig til en af sine Generaler, forlod Napoleon Vognen. Han bar Marskalksuniform, saá meget lidende og nedslaaet ud, og det var, som var han bleven mange Aar ældre i den henrundne Nat. Slottets Herre hilsede den høje Gjæst med faa Ord. Napoleon takkede ham med et tavst Buk. Nedbrudt paa Legeme og Sjæl, vaklede han op ad Trappen til sine Værelser. Pludselig blev han staaende og saá sig om henimod Baggrunden af Salen, hvor en høj og kraftig Oldingeskikkelse bukkede for ham.

„Er det virkelig Dem, Grev Rethel?“ spurgte Kejseren med synlig bevæget Stemme.

„Det er mig, Sire!“

„De fulgte min Onkel i Landflygtighed og Fangenskab til Sct. Helena,“ han stirrede tankefuldt mod Gulvet og tav.

„O Majestæt!“ raabte Greven, som var overvældet af Øjeblikkets Alvor. „Sandheden af hint Bibelord sønderknuser mig: Det er skrækkeligt. at falde i den retfærdige Guds Hænder!“

„Det er sandt, Greve! De har Ret til at sige mig det, fordi De heller ikke har fortiet bitre Sandheder, da jeg stod paa min Magts Tinde. Det er ubestrideligt sandt! Havde jeg den Gang ikke ladet Dem bede forgjæves for Paven, — saa stod jeg ikke her i dette Øjeblik. — Min Onkels Advarsel gaar i Opfyldelse: „Krænker, undertrykker ikke Kirkens Overhoved, ellers vil den Almægtiges Haand knuse eder; thi han vaager over sin Kirke.“ — Min Skjæbne er et nyt Vidnesbyrd om denne Sandhed.“

Kejseren stod endnu en Stund med Blikket rettet imod Gulvet, derpaa gik han endelig videre og forsvandt ved Indgangen til sine Værelser, for at afvente Sejrherren. En Del af Kejserens Følge blev staaende i Grupper ude i Gaarden og samtalede med hverandre. Undertiden viste Napoleon sig ved Vinduet, den dybeste Sorg var præget i hans Ansigtstræk, og han stønnede øjensynligt under Vægten af sin Ulykke.

Tiden svandt hen. Sejrherren vilde ikke komme. Fire Timer, en pinlig Evighed for Napoleon, vare henderundne. Men endelig, præcis Kl. 2, sprængte en Afdeling Husarer ind i Slotsgaarden og toge Plads foran Slottet. I det Fjerne hørte man Trommeslag, Hurra-raab bruste gennem Luften. Den kongelige Sejrherre ankom, med et glimrende Følge af Fyrster og Generaler. Napoleon forlod sit Værelse og gik Kongen i

Møde. Begge Monarkerne gave sig stiltiende Haanden og forsvandt derpaa i et af Værelserne.

Rundt omkring Slottet herskede Gravens Tavshed, skjønt Gaarden og Huset, var opfyldt af saa mange Mennesker. Alle følte de levende Øjeblikkets Alvor. Selv i den strænge Grev Bismarcks Ansigt aabenbarede der sig en sjælden Sindsbevægelse. En Hersker, som saa pludselig og brat var bleven styrtet og tagen til Fange, skjønt han aarevis havde befalet hele Europa og styrende og ledende havde grebet ind i alle Verdens Forhold! Det susede rigtignok gennem Parkens Træer, og Mangen følte Guds dømmende Nærhed mere levende end ellers.

Efter en lang Ventetid blev Værelsets Dør atter aabnet, Kong Wilhelm traadte ud, han var dybt greben. Den faldne Kejser ledsagede Sejrherren indtil Trappen. Der blev han staaende, med den venstre Haand støttede han sit Hoved, i den Højre holdt han et Lommetørklæde, vædet med Taarer. Kong Wilhelm steg til Hest. Den fangne Kejser fulgte ham.

„Maatte dog hele Verden have set dette Syn!“ raabte Grev Rethel, som stod ved et Vindu. „Der rider han bort, — styrtet, fangen, sønderknust af den Almægtiges straffende Haand.“

(Fortsættes)

Sundhedsgymnastik for Piger.

Den allerbedste Sundhedsgymnastik for Piger, der tilmed har det Fortrin fremfor den moderne soldatermæssige, at den ikke udsætter den kvindelige Beskedenhed og Blufærdighed for Farer, er Haandarbejde og huslig Gjærning. Intet egner sig bedre til at sætte alle Legemets forskellige Muskler i Bevægelse, end den huslige Gjærning, fordi den byder en Mangfoldighed af forskellige Øvelser, og paa Grund af sin Afvexling heller ikke virker trættende. Tusender af unge Piger sukke

under Lægernes Pleje, og trods alt, hvad der gjøres for dem, blive de ikke bedre, ikke kraftigere. Snart er en Forandring af Luft nødvendig, snart foreskrives der et længere Ophold i et mildere Klima, snart tyller man Alverdens kostbare Lægemidler i det stakkels Menneskebarn; medens man dog saa let, saa grundigt kunde helbrede det svage, sygelige Væsen, naar man blot vilde drage Omsorg for, at Datteren i nogle Uger indtog Moderens og en Del af Pigens Plads i Hjemmet. Lad hende engang høre op med at mishandle Klaveret, og lær hende istedenfor at koge, bage, feje, lad hende forrette alle de Tusender af Smaating i Hjemmet, som fordum gjorde Moder og Bedstemoder stærke. Jeg har selv anbefalet dette Middel engang til et Par Forældre, hvis halvvoxne Datter man allerede havde opgivet som svindsottig, og som af Forældrene blev anset for Dødens visse Bytte. Efter to Maaneders Forløb var Pigen meget bedre, og siden hun beskæftiger sig paa denne Maade, føler hun sig stedse stærkere og kraftigere, og Lysten til at leve vender atter tilbage hos hende. Jeg er vis paa, at dersom Forældrene og mangen lærd Doktor vilde gribe til denne Recept, vilde de ogsaa kunne rose sig af et lignende Held. Prøv det engang, kjære Læser, hvis Du muligvis har slig en sygelig Datter i Hjemmet, som Du nødtigt vilde se henvisne i en saa ung Alder. Medicinen koster Intet, og Recepten har jeg ogsaa herved givet Dig gratis. Om din Datters Hænder derved ikke blive saa fine og gjennemsigtige som nu, har mindre at sige.

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

(E.) **Kjøbenhavn.** Søndagen den 22. Febr. afholdt den herværende Vincentsforening sit første Generalmøde for i Aar. Næsten alle Medlemmer vare mødte, tilligemed flere af Medlemmerne fra Konferentsen paa Vesterbro, ligesom ogsaa hans Højærværdighed Hr. Præfekten bærede Generalmødet med sin Nærværelse. Af Sekretærens Beretning om Foreningens Virksomhed i 1. Kvartal fremgik det, at 15 Familier havde erholdt stadig Hjælp og 6 Familier, som endnu ikke vare un-

derstøttelsesberettigede, havde modtaget en midlertidig Hjælp. Et Medlem af Foreningen var afgaaet ved Døden og to nye indmeldte i Foreningen, saa at den for Tiden talte 23 aktive Medlemmer. Formanden for Vesterbros Konferents, Hr. Kapellan Slump, oplyste ligeledes om, at flere Familier vare blevne understøttede i Vinterens Løb af Frederiksberg-Konferentsens Medlemmer.

Ved den derefter følgende Diskussion drejede Talen sig navnlig om at flytte Konferentsen fra Frederiksberg til Nørrebro. Hr. Murermester Günther mente, at en Konferents paa Nørrebro vilde have langt større Fremgang end paa Vesterbro. Hr. Fabrikant Grünewald satte sig imidlertid, som Medlem af Frederiksberg-Konferentsen, paa det bestemteste imod at flytte Konferentsen, og Hr. Præfekten foreslog da at lade Konferentsen bestaa, og søge at faa en Mængde bidragydende Medlemmer til den, og da at stifte en ny Konferents paa Nørrebro, hvilket Forslag vedtoges. Der er saaledes for Tiden tre forskellige Vincentskonferentser her i Menigheden.

Hr. Præfekten tog derpaa Ordet og rettede en indtrængende Opmuntring til de Tilstedeværende om at holde ud i deres Kjærlighedsgjerning mod den trængende Næste og vedblive med Trofasthed og Iver at virke for denne saa vigtige Forening. Vincentsforeningen kunde sammenlignes med en herlig Domkirke. Ligesom den prægtige Bygning, der med sine slanke Søjler og mægtige Hvælvinger stræber opad mod Himlen, hvilede paa skjulte Stene, paa det skjulte Fundament i Jorden, der var Hovedfaktoren for Bygningens Bestaaen, saaledes havde Vincentsforeningen ogsaa rejst sig fra et skjult Fundament: den var opvoxet fra en ringe Begyndelse, og fattige, men fromme Studenter i Paris havde været de skjulte Stene, paa hvilke den første Konferents havde hvilet. Det samme gjentog sig den Dag idag, idet Vincentsbrødrene i al Ydmyghed virkede i Konferentsen, hans Navn nævnedes ikke offentligt, han virkede til Guds Ære og Næstens aandelige og timelige Vel, men skjult for Almenheden, ligesom Fundamentets Stene, der bare den stolte Bygning.

Vincentsbroderen opfattede ogsaa Fattigdommen paa den rette Maade. Verden kalder den et Saar, en

Kræftskade paa det menneskelige Samfunds Legeme. Men Vincentsbroderen har lært at betragte den Fattige med Troens Øje. Han husker, at Guds Søn selv er stegen ned fra Himlen og bleven fattig, fattigere end den fattigste, og at han derved har adlet og helliget Fattigdommen. Han mindes Frelserens Ord: „Alt hvad I have gjort imod den mindste af mine Brødre, det have I ogsaa gjort imod mig!“ Et Ord, der fik den h. Diakon og Martyr Laurentius til at meddele Dommeren, idet han viste ham en Mængde Fattige: „Se dér er Kirkens Skatte!“ Et Ord, som bevægede den h. Elisabeth af Thyringen til at pleje de Spedalske, som vare de hendes egne Børn, og som gjorde, at den h. Vincents af Paul kaldte den Fattige sin „Mester og Herre“. Vincentsbroderen agtede og ærede nemlig i Fattigdommen vor Herre, Jesus Kristus, og derfor var ogsaa hans Gang til den Fattige fuld af Kjærlighed, derfor ydede han ham sin virksomme Hjælp og søgte at opmuntre ham til at bære Armoden med Taalmodighed

Kunde der vel tænkes noget skjønnere, end at sé en Fattig bære sin Fattigdom med Taalmodighed? En saadan kunde man jo med Rette ønske til Lykke; thi om ham kunde Frelserens Ord anvendes: „Salige ere de Fattige i Aanden, thi Himmeriges Rige er deres.“ Men disse Ord kunde ogsaa med fuldkommen Ret siges om Vincentsbroderen, der i stille Opofrelse og med skjult Nidkjærhed og Iver virkede saa meget Godt til Fordel for den trængende Næste. Han vilde derfor ogsaa ønske dem til Lykke som sande „Fattige i Aanden“ og bede Gud om, at de altid maatte bevare dette ydmyge Sindelag, Fundamentet for enhver Dyd og Kilden til enhver Naade. — Efter at Formanden derpaa havde bragt Hr. Præfekten en Tak for hans opmuntrende Ord, erklæredes Mødet for hævet.

Vi have meddelt dette Referat, for ogsaa fra vor Side at rette den indstændigste Opfordring til de af Menighedens Medlemmer, der endnu ikke maatte være Medlemmer af denne smukke Forening, om at tiltræde samme. Ønske de ikke at være aktive, saa dog i al Fald som passive eller bidragydende Medlemmer. Vi tvivle ikke om, at de ofte yde en Skjærv til de Fattige; men de have ved deres private Godgjørenhed ofte aldeles ingen Garanti for, at Gaven ikke er kastet

hen til ingen Verdens Nytte eller meddelt fuldstændig Uværdige. Vincentsforeningen, som ved sine Medlemmer nøje undersøger de Trængendes Forhold i aandelig og timelig Henseende, yder dem derimod den bedste Garanti for, at deres Almisser ikke ere henkastede. Alverden danner Understøttelsesforeninger, der raade over store Summer, hvorfor skulde den katholske da ikke ogsaa med berettiget Tillid kunde stole paa Katholikernes Velvillie og Bistand?

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 15. Marts. Fjerde Fastesøndag. — 16. M. Ferialdag. — **17. Ti.** Patritius, Biskop, Irlands Apostel. — **18. O.** Gabriel, Ærkeengel. (I Sct. Ansgars Kirke: Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Korsvejsandagt). — **19. To.** Josef, Herrens Plejefader og Kirkens Skytshelgen. — **20. F.** Ihukommelse af vor Herres Jesu Kristi kostbare Blod. (I Sct. Knuds Kapel: Aften Kl. 8 Fasteandagt). — **21. L.** Benedikt, Abbed og Ordensstifter.

Søndagen den 22. Marts. Passionssøndag.

Maria-Kongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion idag Søndag den 5. Marts i Sct. Knuds Kapel, Kl. 8 Morgen.

Den h. Josefs Fest. Torsdagen den 19. Marts holdes i Sct. Ansgars Kirke Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Højmesse og Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Festandagt med Prædiken.

Fortrolig Korrespondents.

W. i Kristiania. Tak for det Tilsendte. Det er ikke Mangel paa god Villie, men uforudsete Omstændigheder, der forhindrede dets Optagelse i dette Nummer.

X. i Hammerfest. Da jeg nylig har bragt noget lignende fra Dagsposten, maa jeg læmpe lidt. En populær Artikel om Skjærilden skal følge lejlighedsvis. Numrene ligesaa. Ave!

Fr. Roma. Con grande impatienza aspetto, che Ella mi manda qualche bella lettera dal capitale del christianesimo. Non trovo ancora „Francoise“ quest'anno. Molti saluti. *Red.*

— **sp.** Et Fotograf af Leo XIII vil De vistnok kunne faa hos Fotograf Stratböcker, Frederiksborggade 21.

Hermed et Tillæg.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Købmagergade 10, 1. Sal, København.

N° 12.

Søndagen den 22. Marts.

1885.

Indhold: Passions-Søndag. Den gamle Gud lever endnu. Børnens første h. Kommunion. Efterretninger: København, Trondhjem, Kristiania, Rusland, Rom, Kina.

Passions-Søndag.

Naar man idag betræder Gudshuset, vil man strax lægge Mærke til, at Altertavlerne og den Korsfæstedes Billeder ere tilhyllede med et violet Slør. Denne Tilhylling varer indtil Paaske; kun ombyttes det violette Slør paa Skjærtorsdag, i alt Fald for Højalterets Vedkommende, med et hvidt til Ære for det allerhelligste Alterens Sakramente, som indstiftedes af Frelseren paa denne Dag. Hvad skal denne Tilhylling af Frelserens Billede betyde? Den staar i alt Fald i Forbindelse med Slutningsordene i Søndagens Evangelium: „Da toge de Stene op for at kaste dem paa ham; men Jesus skjulte sig og gik ud af Templet.“ Idet Kirken tilhyller Korset med Sorgens bodsfarvede Slør, vil den derved ligesom tilkjendegive sin Smerte over det Folks Forhærdelse, som var Aarsag til, at han, der var sendt for at frelse det, maatte skjule sig for det.

Men gives der ikke ogsaa i vore Dage Mennesker

i Hobetal, som hade Kristus og forfølge hans hellige Lære? Gives der ikke mangfoldige Mennesker, hvis højeste Ønske vilde være opfyldt, dersom den katolske Kirke, Jesu Kristi Værk og hans mystiske Legeme, var ødelagt og tilintetgjort; dersom der for Kirkens Overhoved, Jesu Kristi Statholder, ikke længere gaves noget blivende Sted heneden? Man har berøvet ham hans Ejendom Stykke for Stykke, og det varer vel næppe længe, førend man ogsaa forsøger at lægge Haand paa det Sidste, han ejer, hans egen Bolig. Allerede i lang Tid, paa femtende Aar, har Kirkens Overhoved maattet skjule sig, ligesom fordem hans Herre og Mester, for at værne om sin Ære, ja sit eget Liv. Og ligesom Overhovedet maa ogsaa Apostlenes Efterfølgere, Kirkens Biskopper og Præster, skjule sig, for ikke at falde som Ofre for Kirkens Fjender. Hvem anden gjælder vel denne Forfølgelse end netop Kirkens guddommelige Stifter og usynlige Overhoved, vor Herre og Mester, Jesus Kristus? Men han, som fordem skjulte sig for Jødernes Stenkast, han vil atter komme igjen, synlig for hele Verden, i uendelig Pragt og Herlighed, som Dommer over Levende og Døde. Hvorledes vil det da gaa dem, der have været Aarsag til, at denne vældige Dommers Tjenere have maattet skjule sig? Forgjæves ville Kirkens Forfølgere da raabe: „I Bjærge, falder over os, I Høje, skjuler os!“

Der fortælles, at en berømt Maler engang skulde afbilde paa Lærredet den Smerte og Sorg, som en kristelig Enke føler ved Tabet af sin elskede Mand. Han gjorde sig al mulig Umage for at aftegne et Ansigt, i hvilket denne Smerte var fremstillet paa den mest gribende Maade; men han var ikke tilfreds med sit Arbejde, da han ikke syntes, at Smerten var tilstrækkelig gjengivet deri. Han tog da sin Pensel og malede et mørkt Slør over hele Ansigtet, og skrev under Billedet: „Saadanne Smerter kunne kun tænkes og betragtes, men ikke tolkes og afmales.“ Hvad

denne Maler gjorde, det gjør ogsaa vor h. Kirke i Passionstiden. Den vilde saa gjerne fremstille for dit Øje den lidende Frelser paa Korset i al hans Smerte og Kval; men den finder, at Jesu Kristi Lidelse er alt for stor, til at Krucifixet selv endog skulde kunne yde en blot nogenlunde tilsvarende Fremstilling. Derfor hænger den det mørke Slør over den Korsfæstedes Billede og tilraaber dig: „Betragt din Frelzers navnløse Smerte og Dødsangst i stille Sorg og Taknemlighed.“

Gjør det, kjære Læser, i denne og den paafølgende Uge; thi det er Hovedformaalet med Passions-tiden.

Den gamle Gud lever endnu.

Grev Rethels Spaadom.

Der var endelig sluttet Fred. De tyske Tropper vendte tilbage fra Frankrig og de franske Fanger tilbage fra Tyskland.

Grev Rethel beboede et Landgods, nogle Mile fra Paris. Rundt omkring ham herskede den vederstyggeligste Ødelæggelse i det forhen saa rige og af Naturen velsignede Landskab. Søndertraadte Marker, nedbrændte Huse, ødelagte Existenser. Det var navnlig de parisiske Rigmænds Villaer og Lystslotte, der frembød et sørgeligt Skue. Yppighed, Forfængelighed, Pragtsyge, raffinerede Fornødenheder, Vellyst og Vellevenet havde udstyret disse Villaer og Lystslotte paa det prægtigste med Alt, hvad der vel kunde tilfredsstille den fordærvede Parisers Smag og Lidenskaber. Moralen havde ingen Steder hjemme paa disse Villaer, og de beboedes for Størstedelen af Borgere fra Sodoma og Gomorrha. Men Guds Straffedomme kom ogsaa

over disse parisiske Syndehuler, som fordom over Sodom, — ikke i Skikkelse af Ildregn, men i Skikkelse af en vild og morderisk Krig. Al Nydelsessyge og Yppighed gik til Grunde i disse Villaer. Ejerne vare flygtede, de levede i Udlandet, opfyldte af Ængstelse og Bekymring for Fremtiden, eller ogsaa i Paris, hvor de forhenværende Ødelande og Fraadsere med Begjærlighed aade Hunde, Katte og Rotter. Fjendtlige Soldater havde indkvarteret sig i Villaerne. I Begyndelsen forundrede de sig over al den Pragt, der straaledede dem i Møde; men i Mangel af andet Brændsel, saå de sig tilsidst nødsagede til at stikke de kostbare Møbler i Kakkellovnen; paa de blødagtige Pariseres Silkehynder udhivlede de sig, som de stode og gik; de forgyldte Sale omdannede de til Stalde og morede sig, naar deres Stridsheste med Forundring betragtede sig selv i de høje Spejle. Sodom, den forpestede Verdensstad, var grundigt tilintetgjort og ødelagt i sine Omgivelser, og selv ind i Paris fløj Tyskernes Bomber og Granater, derpaa Franskmændenes Projektiler, indtil Kommunen, som Helvedes Yngel, begyndte at more sig i sit eget Element og med Ild og Petroleum søgte at ødelægge hele Staden.

Grev Rethel erkjendte stedse i al denne Elendighed og Ødelæggelse Guds straffende Haand. „Herren er altid sig selv lig!“ sagde han. „Han, som jog vore Stammeforældre ud af Paradiset, — som paa Grund af Synden udtalte Forbandelsen over Jorden, — som ødelagte den sunkne Menneskeslægt i Vandfloden, — som omstyrtede hele Riger og bortblæste hele Nationer med sit almægtige Pust: — han har ogsaa mindet Frankrig om, at han endnu lever. Ligesom han fordom sendte Filisterne over det sunkne Israel, saaledes har han nu sendt Tyskerne over det sunkne og forkomne Frankrig. Stakkels Fædreland, vil du vel forstaa Advarslen? Vil du i din Ulykke sé Guds Finger og omvende dig til Gud?“

Saaledes tænkte og talte den haardt prøvede Greve, af hvis tre Sønner kun en eneste vendte tilbage fra Felttoget. Fædrelandets svære Ulykke nedbøjede ham dybt. Og ligesaa stor hans Smerte var, ligesaa stor var ogsaa hans Vrede imod Preusserne, paa Grund af alle de Raaheder, som de havde begaaet under Krigen, og som dog i Grunden næsten altid begaaes af fjendtlige Soldater i Modstanderens Land. Krigen gjør nu engang Mennesket raat og haardhjærtet. Ogsaa det nye tyske Rige mishagede Grev Rethel meget, og ikke uden Grund; thi han saá i samme en stadig Fare for Frankrigs Uafhængighed.

Grev Rethel fristede saaledes en sørgelig Tilværelse, bøjet af Smerte og plaget af Vrede og Bitterhed. Han talte kun lidet, og et Smil oplyste aldrig hans kummerfulde Træk. Men pludselig syntes det, som om der var foregaaet en Forandring med Greven. Aviserne bragte ham Efterretninger fra Tyskland, som syntes at glæde ham højlig. Han læste om en ny religiøs Sekt, der kaldte sig „Gammelkatholikerne“ og som forkastede Pavens ufejlbare Lærerembede i Kirken, og paa det kraftigste begunstigedes af den tyske Regering. Han læste ogsaa om Undertrykkelsen af forskellige katholske Blade i Elsass og Lothringen og om Fjendtligheder imod Katholikerne i Preussen. Jo oftere Grev Rethel fandt saadanne Efterretninger, desto muntrere blev hans Stemning. En Dag bad han sin Søn, om at ledsage sig til Tivoli, et Forlystelsessted i Omegnen af Paris, som regelmæssigt blev besøgt af tyske Officerer.

„Til Tivoli?“ spurgte Sønnen forundret. „Du glemmer, at Tyskerne komme sammen der hver Eftermiddag.“

„Netop derfor gaa vi derhen“, svarede Grev Rethel. „Jeg vilde gjerne have Klarhed, Vished i en Sag af største Vigtighed.“

Begge Greverne kørte til Tivoli. De satte sig

ved et Bord i Haven, ved hvilket nogle Officerer førte en meget livlig Underholdning med hverandre. Den gamle Greve, som var det tyske Sprog fuldkommen mægtig, blandede sig i Samtalen. Med Klogskab ledte han Samtalen efter sine Planer, og det varede ikke længe, førend den drejede sig om det tyske Riges Forhold til den katholske Kirke.

„Der er ingen Tvivl om,“ forsikrede en Oberst, „at man i Regeringskredsene tænker paa at danne en tysk Nationalkirke. Roms skadelige Indflydelse maa ophøre.“

„Det er jeg med til,“ svarede en Major. „Det er ogsaa min Mening. Romanismen har altid været fordærlig for Tyskland. I Middelalderen laa de tyske Kejsere altid i Strid med Paverne. I det nye tyske Rige vil man simpelthen sætte en Stopper for disse Rivninger derved, at Tyskland siger sig løs fra Rom.“

„Hvorledes skulde det være muligt?“ spurgte Greven i en feberagtig Uro. „I Tyskland gives der mange Millioner Katholiker, — ville de vel lade sig skille fra deres Kirkes Overhoved?“

„Katholikerne maa føje sig,“ svarede Obersten strængt. „En stærk Regering kan alt, og det tyske Riges Regering er stærk nok til at grunde en Kirke, som man bruger den i det nye Rige.“

„Fyrst Bismarck er en skarpsindig og klog Statsmand,“ sagde Greven smilende. „De mægtigste Herskere have i Løbet af de atten Aarhundreder stedse bukket under i Kampen mod den katholske Kirke, alle uden Undtagelse. Bismarck vil aldrig begaa den politiske Fejl at erklære Kirken Krig.“

„Jeg kjender ikke Rigskanslerens Hensigter,“ mente en Ritmester; „men under alle Omstændigheder er den religiøse Strid allerede begyndt, og hvad Regjeringen hidtil har gjort mod den katholske Kirke, er ikke blot en Krigserklæring, det er allerede en Slags Forpost-fægtning.“

„Det er sandt nok!“ raabte Grev Rethel glad. „Men kan man stole paa Efterretningerne?“

„De ere fuldkomment paalidelige,“ svarede Obersten. „Alle de tyske Blade bringe Meddelelser derom.“

„Her kan de selv læse det,“ sagde Majoren, idet han trak en Avis frem.

Grevens Ansigt straaledede af Henrykkelse medens han læste. „Der er ingen Tvivl mere om den Sag!“ raabte han. „Kampen imod Kirken har allerede begyndt i Tyskland. Hvad vil Enden blive?“

„Germanismens Sejr over Romanismen,“ svarede Obersten. „Pavens Herredømme vil blive styrtet og tilintetgjort i Tyskland. Om ti Aar er Kejseren det eneste Religions- og Statsoverhoved i hele Tyskland ligesom Czaren i Rusland. Katholicismen vil være uddød og den almindelige tyske Nationalkirke vil da tilfredstille alle religiøse Krav, som oven i Kjøbet allerede nu ere meget maadeholdne og ringe hos enhver danned Mand.“

„En Nationalkirke vil man danne!“ sagde Greven muntert. „Naar jeg ikke tager Fejl, havde Napoleon I. ogsaa denne Plan. Ogsaa han vilde løsrive Frankrig fra Rom og grundlægge en Nationalkirke. Men en lille Tildragelse hindrede Udførelsen af den kejserlige Plan. Napoleon blev styrtet og døde i Landflygtighed. Deraf kommer det, at der endnu den Dag i Dag gives Biskopper, Præster, Katholiker i Frankrig og en Pave i Rom.“

„Paa Napoleons Tid vare Forholdene ikke modne endnu for en Nationalkirke,“ sagde Obersten. „Nu for Tiden staa Sagerne langt gunstigere — i alt Fald for Tysklands Vedkommende. Overalt er der opvaagnet en Trang efter en Religion, som passer til den nuværende Dannelse. Siden Vatikaner-Konciliet har proklameret Pavens ufejlbare Læreembede i den katholske Kirke, er denne Trang bleven endnu større, og Tiden

egner sig udmærket til at skille Tysklands Katholiker fuldstændig fra Rom.“

„Det er fuldkommen nyt for mig og højst interessant!“ sagde Grev Rethel oprømt. „Hvad forestiller man sig egentlig i Tyskland ved Pavens ufejlbare Læreembede?“

(Sluttes.)

Børnenes første h. Kommunion.

Tiden nærmer sig, kjære Læser, hvor flere af Menighedens Børn skulle modtage den første h. Kommunion. Hvem skal drage Omsorg for deres Forberedelse? Ikke alene de Gejstlige og Lærerne, men alle hvem Barnets Opdragelse paahviler, — især Forældrene. Gud har særlig anbetret Børnene til Forældrenes Omsorg, og derfor skulle de ogsaa først og fremmest aflægge Regnskab en Gang for Børnenes Sjæle, og følgelig have de ogsaa fremfor Andre den Pligt, at opdrage Børnene efter Guds Forskrifter og derved give dem den fjærnere Forberedelse til den første h. Kommunion. Lærere og Gejstlige skulle hjælpe med dertil og kun gjøre det, som Forældrene ikke kunne eller ikke tro at kunne.

Det er en stor og fordærvelig Vildfarelse, naar man mener, at Forberedelsen til den første h. Kommunion kun er de Gejstliges Sag, at den alene bestaar i Undervisningen og derfor kan indskrænkes til Undervisningstimerne alene. Dersom Børnene kun trængte til Undervisning, saa kunde de Gejstlige maaske besørge Forberedelsen alene. Men til en værdig Kommunion forlanges ikke blot Kundskab, men endnu mere *Dyd*. Det er ikke Klogskab og Lærdom, men Fromhed, Hjærtensrenhed, Ydmyghed, Kjærlighed til Gud og hans Rige, der væve den Bryllupsklædning, med

hvilken Sjælen maa være smykket, saafremt den skal træde hen til Lammets Maaltid som en værdig Brud.

Kommunion vil sige Forening, og denne Forening skal ikke alene være en ydre, men hovedsagelig en indre, aandelig Forening af Sjælen med Gud, — en Forening, som gennemtrænger hele Sjælens Væsen, og ved hvilken vi ligesom blive det guddommelige Væsen lig. Men kun saadanne Ting lade sig inderligt forene med hverandre, som nogenlunde ligne hverandre; Sandhed og Løgn, Synd og Naade lade sig ligesaa lidt forene, som Lys og Mørke.

At forberede Børnene til den første h. Kommunion vil derfor i Grunden ikke sige noget andet, end at opdrage dem til Lighed med Kristus, at gjøre dem Kristus lig: det vil sige, at give Barnets Sjæl, Hjærte, Villie en saadan Retning og Beskaffenhed, at den inderligste Forening med Frelseren derved muliggjøres og lettes. Kun da vil den h. Kommunion blive til Lykke og Velsegnelse for Børnene og deres Forældre, naar Jesus, den himmelske Brudgom finder de ungdommelige Hjærter prydede med Uskyldighed, Fromhed og Retfærdighed. Men skulde ogsaa blot et eneste Barn vove at træde hen til Herrens Bord uden Bryllupsklædningen, da vilde vi have en forræderisk Judas at begræde iblandt dem; da maatte vort Hjærte opfyldes af dyb Bedrøvelse over dette afskyeligste Gudsrov, over denne uværdige Kommunion. En Ulykke vilde det være for Barnet, for Familien, for Menigheden.

Paa Børnenes Vegne lægger jeg derfor Beslag paa Alles Kjærlighed, og beder eder om, at I alle ville staa dem bi ved eders Forbønner og nedbede Himlens Naade over dem. Uskyldighedens Klædebon, som de have modtaget i den h. Daab, men alle mere eller mindre plettet ved Synden, maa atter renses i Skriftemaalets h. Sakramente, og de maa derfor om kort Tid alle aflægge et *Generalskriftemaal* over hele deres hidtidige Liv. Men for at dette Skriftemaal maa blive oprigtigt,

fuldstændigt og angerfuldt, fordres der særlig Bistand ovenfra, og om denne Bistand skulle alle anraabe Gud.

Fremfor alt gjælder denne Opfordring Førstkom-
mnikanternes Forældre. Tænk ikke saa meget paa
eders Børns *Klæder* til den forestaaende Højtid; thi
Gud sér hverken paa Sønnens Trøje eller Datterens
Kjole, men paa eders Barns *Hjærte*. Længe nok have
I med kjærlig Omhu draget Omsorg for Barnets legem-
lige Vel; drag nu ogsaa Omsorg for dets Sjæl og evige
Vel. Men, hvad siger jeg? Det være langt fra mig at
tænke, at der i vor Midte skulde findes ogsaa blot en
eneste Fader eller Moder, der ikke vilde søge ved Ord
og godt Exempel og ved Bøn at forberede sit Barn,
maaske den eneste Søn eller Datter, til en værdig Kom-
munion. I vide jo ligesaa godt som jeg, at det ved
denne hellige Handling drejer sig om Forældrenes og
Børnenes Lykke for Tid og Evighed. Det Barn, som
modtager den første h. Kommunion værdigt, berettiger
os til det tillidsfulde Haab, at det, forenet med Jesus,
i Lydighed og Underdanighed mod sine Forældre, vil
blive deres Trøst og Glæde i Livet og i Døden. Er
det en Gang ved den værdige Modtagelse af den første
h. Kommunion ledet ind paa den gode Vej, vil det
ogsaa tiltage som i Alder, saaledes ogsaa i Naade, det
vil skride fremad i Livet fra Dyd til Dyd og stadigt
have Himlens evige Krone for Øje.

Men hvad kunde man derimod vel vente sig af et
Barn, der ligesom en ny *Judas* traadte hen til Herrens
Bord? Istedendfor Guds Naade og Velsignelse vilde der
ved den uværdige Kommunion kun blive det den Aller-
højestes Vrede og Forbandelse til Del. Betyngtet med
denne Forbandelse vilde det styrte sig fra Afgrund i
Afgrund, og efter den jammerligste Tilværelse heneden,
vilde det gaa den evige Undergang i Møde. Maatte
Gud, den himmelske Fader, dog bortvende en saadan
Ulykke fra ethvert Barn!

Alle ville vi bede indtil *Hvide Søndag* for Først-

kommunikanterne, men det er især eders Pligt, kristelige Forældre. Eders Pligt er det, at forene eders Formaninger til Børnene med de Gejstliges; eders Pligt, at unde dem den fornødne Tid til de bestemte Andagtsøvelser og til Generalskriftemaalet; eders Pligt, at vaage over dem i Hjemmet, at ikke Adspredelser og ungdommelig Letsindighed skal ødelægge Frugterne af de forestaaende Andagtsøvelser; eders Pligt i disse Par Uger, at nære og underholde Troen, Andagten og Kjærligheden til Gud i eders Børns Hjærter. Besøger derfor flittigt Gudshuset i denne Tid sammen med eders kjære Børn og forener eders Bønner med de Gejstliges, vi ville da ligesom tage Himlen med Vold og udbede den Helligaands Naadegaver i rigelig Fylde over Førstkommunikanterne.

Uendelig stor er den Velsignelse, som et Barn, der værdigt har modtaget den første h. Kommunion, formaar at drage ned over Hjemmet. Fjært derfor alt, hvad der kunde have en skadelig Indflydelse paa eders Barn. Forbereder eder ogsaa selv, til sammen med eders Børn at modtage den h. Kommunion, Livets Brød og Underpantet paa den evige Salighed. Tro I vel, at eders Børn kunne være tilfredse med eder, naar I vise eder ligegyldige og efterladende overfor Modtagelsen af den h. Kommunion? Jeg siger i alle eders kjære Børns Navn et højtideligt *Nej!* Og endnu mere: en saadan Opførsel fra eders Side vilde svække Troen i disse ungdommelige Hjærter, omstøde Haabet, udslukke Kjærligheden til Jesus gjøre dem ligegyldige for denne allerhelligste Hemmelighed og saaledes ogsaa gjøre dem uværdige til Jesu Naade. Og vær forvissat om, at Kjærligheden til Gud kølnet i eders Børns Hjærter, vil det ikke vare længe, førend Kjærligheden til eder ogsaa kølnes og udslukkes, og I vilde engang i Døden komme til at begræde eders egen og Børnenes Undergang!

Men vi ville lade disse sørgelige Tanker fare. Jeg er forvissat om, at I alle ville opfylde eders Børns Bønner

og følge med dem til Herrens Bord paa Hvide Søndag og derved vise eders Taknemlighed mod Gud, der har opholdt disse eders Børn indtil denne Time. Iveren for at modtage den h. Kommunion værdigt vil fordobles hos eders Børn, naar de se eders egen Tro, eders eget Exempel; Guds Velsignelse vil i rigelig Fylde stige ned over dem og eder, og Hvide Søndag vil blive en Naadens og Glædens Dag for eders Hjem, paa hvilket man da med Rette vil kunne anvende Frelserens Ord til Zachæus: „Idag er der vederfaret dette Hus Frelse!“

†

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. N. Fra en af vore Læsere paa Nørrebro have vi modtaget en længere Meddelelse om den nylig stiftede Vincents-Konferents for Kjøbenhavns nordre Forstad. Den ærede Indsender skriver blandt andet, at Diskussionen ved de to første Møder i Konferentsen væsentlig drejede sig om den Sag, der for Tiden er det almindelige Samtaleæmne mellem Katholikerne derude, nemlig Oprettelsen af en Skole, nærmest beregnet for Smaabørn. Den Iver og Interesse, hvormed der tales om den, er sikkert et Bevis for hvor paatrængende nødvendig den er. Som det vil være adskillige af Bladets Læsere bekjendt, foranstaltedes der i August f. A. efter Initiativ af Hr. Pastor Neuvel en 5 Øre Subskription, der navnlig var beregnet paa de nærmest interesserede, Katholikerne paa Nørrebro, men ogsaa vandt flere af Byens Katholiker for sig. Denne Subskription i Forbindelse med Indsamlinger ved den offentlige Guds-tjeneste i Sct. Josefs Hospitals Kapel har til Dato indbragt 769 Kr. 90 Øre.

Vi benytte her Lejligheden til at gjøre opmærksom paa, at et Rygte, der har gaaet, om at disse Penge vare skjænkede til Kirken paa Vesterbro, er fuldstændig grebet ud af Luften. Pengene staa i en af Hovedstadens Sparekasser og skulle anvendes til den paa-tænkte Skole.

Er der nu ogsaa Trang til en Skole herude? Saaledes spørger den ærede Indsender, og han besvarer det, idet han henviser til forskellige Oplysninger, som den højærv. Formand for Konferentsen meddelte ved det andet Møde, og af hvilke det fremgik, at der indenfor det Omraade, der naturligst er henvist til Sct. Josefs Hospitalets Kapel, øjeblikkelig findes ikke mindre end 62 skolepligtige katholske Børn, af hvilke 28 Drengene og 25 Piger gaa i Menighedens forskellige Skoler og 9 i protestantiske Skoler. Betænker man nu, at flere af de Børn, der gaa i Sct. Ansgars Kirkeskole, næsten have en Times Skolevej, saa kan man ikke undre sig over, at de komme for sent til Skolemessen, at de kun med stort Besvær kunne tage Del i Undervisningen, at de paa den lange Hen- og Tilbagevej let fristes til særlige Unoder, og man vil ikke kunne nægte, at en Skole i Nærheden af disse Børns Hjem i væsentlig Grad vil bøde paa disse uheldige Forhold.

Hvad Midlerne til Indretningen af en Skole angaa, da ere de desværre endnu ikke betryggende tilstede. Skolefonden ejer hidtil kun de oven omtalte 769 Kr. 90 Øre; men fik Nørrebroes Skolekasse en ordentlig Tilvæxt, saa kunde der maaske være Tale om i en ikke altfor uoverskuelig Fremtid at indrette en Skole. Vi anse det derfor ogsaa fuldkommen i sin Orden, at enhver Katholik bidrager efter Evne til denne saa vigtige Sags Fremme, enten ved Bidrag én Gang for alle eller ved at slutte sig til Subskriptionen (5 Øre ugentlig). Anmeldelser om Bidrag fra de Troende i Byen og Forstæderne modtages skriftlig af højærv. Hr. Pastor A. Neuvel, Griffenfeldtsgade 44, der foranstalter Inkasationen.

Throndhjem. Om den forulykkede Pastor Berthier af Throndhjem bringer „Osn. Vztg.“ følgende nærmere Efterretninger fra Hamborg: Paa Dampskibet „Norden“, Kapt. Wetterström, som den 26. Febr. afsejlede fra Hamborg til Gøteborg, befandt sig ogsaa to franske Præster: P. Berthier og P. Besson. Fredag Morgen passeredes Cuxhaven og Kl. 5 det andet Fyrskib i stærk Taage. Efterat Lodsens havde forladt Skibet, stødte den engelske Dampers „Cumberland“, Kapt. Teit, med en saadan Kraft imod „Norden“, at dette fik et stort Hul midtskibs og strax begyndte at synke. Af de atten

Ombordværende blev fjorten frelste, blandt hvilke P. Besson; hvorimod P. Berthier og tre Kvinder omkom i Bølgerne. Da de to Gejstlige blev vækkede ved Katastrofen og overskuede Faren, meddelte de hinanden Absolutionen og gjensaa ikke mere hverandre. P. Besson frelste sig ved Svømning op i „Cumberland“, blev landsat i Cuxhaven og vendte senere i en begribeligvis meget ophidset Stemning tilbage til Hamborg, hvor han Dagen efter frembar det h. Messeoffer. Det er hans Agt at tiltræde Rejsen paany med den næste Damp.

(w.) **Kristiania.** Til Bedste for det af Sct. Josefs søstre grundede „Vor Frue Hospital“ i Kristiania har der i forrige Maaned været afholdt en Bazar, der gav det over Forventning anselige Udbytte af 2500 Kr. Ikke alene fra Medlemmerne af den katholske Menighed samt flere fremmede Katholiker, men ogsaa fra flere Protestanter saa vel som fra et Par ansete jødiske Firmaer var der indkommet betydelige Gaver til Bortlodningen. Bladene anbefalede Bazaren til talrigt Besøg under den velvilligste Omtale baade af Anordningen og dens velgjørende Øjemed. For Damernes beundringsværdige Udholdenhed i det ikke korte Tidsrum af 14 Dage er det vanskeligt at finde tilstrækkelig paaskjønnende Udtryk.

Hospitalet har nu virket i over et Aar og haft til Forplejning 53 Syge, for største Delen Protestanter, som af deres respektive Læger dør ere blevne behandlede som i et Hjem under Søstrenes tillidvækkende Omsorg. De øvrige Syge behandles af Hospitalets Huslæge, hvilken Funktion en af Byens dygtigste og mest ansete Læger, Dr. Stabell, ædelmodigt har overtaget uden Godtgjørelse.

Det er os en Glæde at kunne meddele vore Læsere denne Efterretning, da man blandt andet ogsaa kan sé af den, at de norske Blade dog ikke behandle de katholske Anliggender saa smaaligt som hertillands. Hvor finder man vel et Blad her i Hovedstaden, der omtaler katholske Anliggender med Velvillie eller som skulde vove at anbefale en katholsk Bazar til Fordel for Sct. Josefs Hospitalet? Man maa lade dem, der er System i Smaaligheden. Der er Aar ud og Aar ind gaaet Hundreder af helbredede Protestanter ud fra Søstrenes Hospital, men aldrig har man set en anerkjendende Omtale af det i et af Hovedsta-

dens Blade. Mon det ikke var paa Tiden, at de sendte en Reporter derud?

Rusland. Efterretningen om, at den russiske Regering vilde tage „energiske“ Forholdsregler imod Domkapitlet i Wilna, har stadfæstet sig hurtigere end man troede. Den landsforviste Biskop Chrinewitki havde ved sin Afrejse fra Wilna udnævnt Domherre Harasimowitsch til sin Stedfortræder. Den russiske Regering opfordrede imidlertid denne fornylig til at give Afkald paa sin Værdighed, og da han vægrede sig, blev han, ligesom forhen Biskoppen, kaldet til Sct. Petersborg, hvor der gaves ham en Frist af to Dage, inden hvilken han skulde undertegne sin Frasigelse. Men da Harasimowitsch vedblev at være „haardnakket“, sendtes han under Ledsagelse af tre civilklædte Politiembedsmænd til Nikolaj-Banegaarden og derfra i Landflygtighed til Byen Welsk i Guvernementet Wologda. „Byen“ Welsk er en elendig Rede ved en af Dwinas Bifloder i et af det nordlige Ruslands koldeste Egne, Maaske haaber den russiske Regering, at det siberiske Klima skal bringe Domherren til at opgive sin Lydighed imod den retmæssige Biskop. Med slige Midler gjør man hverken Biskopper eller Præster schismatiske; men Folket, der berøves Religionen, bliver derimod systematisk opdraget til Nihilister. Med Hensyn til Biskop Chrinewitki har man endnu ingen Efterretninger fra Jaroslaw, omendskjønt han nu allerede i over en Maaned befinder sig i den befæstede By nordøstlig for Moskau ved Wolga.

Rom. Den h. Fader har udnævnt Ærkebiskoppen af Posen-Gnesen, Kardinal Ledochowski, til Sekretær for de pavelige Breve. Dette Embede er det fornemste i Kirken næst efter Statssekretærens og saa vigtigt, at det vil lægge Beslag paa alle hans Kræfter. Ved denne Udnævnelse har Leo XIII tillige givet tilkjende, at han beredvilligt vil modtage Kardinalens Afkald paa Ærkebispestolen, saafremt den preussiske Regering vil imødekomme dette nye Bevis paa Pavens Kjærlighed til Freden.

Den preussiske Gesandt, Hr: v. Schløzer, kører i denne Tid paafaldende hyppigt til Valikanet, og man drager derfor den Slutning, at Forhandlingerne med den h. Stol atter ere optagne. Men efter at man i saa mange Aar er bleven skuffet med Hensyn til den preu-

siske Regerings Beredvillighed til at gaa ind paa Leo XIII's uforanderlige Fordringer, maa man afvente, om disse Forhandlinger ville bringe virksomme Frugter. Foreløbig kan man ikke mærke til nogen Forandring i Rigskanslerens Anskuelse, og det er dog ham alene der gjør Udslaget. —

Kina. I Provinsen Yunnan ere flere Hundrede Katholiker blevne myrdede paa den kinesiske Generalguvernørs Befaling. At den ulykkelige Erobringskrig, som Frankrig fører med Kina, vilde have saadanne Følger for den katholske Kirke, har man længe forudset. Paa Grund af Erobrernes Ærgjærighed og Havesyge maa mange Kristne i fjærne Lande miste Liv og Blod, og hvad Missionærerne i mange Aar møjsommeligt have opnaaet, ødelægges i Løbet af faa Timer. —

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 22. Marts. Passionssøndag. — **23 M.** Katharina af Vadstena, Jomfru. — **24 Ti.** Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer. — **25 O.** Mariæ Bebudelse (fejres offentlig den 1. Maj). — (I Sct. Ansgars Kirke: Kl. 7¹/₃ Aften Korsvejsandagt). — **26 To.** Ferialdag. — **27 F.** Ihukommelse af Marias syv Smerter. (I Sct. Knuds Kapel: Aften Kl. 8 Fasteandagt). — **28 L.** Ferialdag.

Søndagen den 29. Marts Palmesøndag. (Gudstjenesten i Sct. Ansgar begynder Kl. 9¹/₂ med Palmevielse og Procession). Paaske-tidens Begyndelse.

Maria-Kongregationen for Ynglinge afholder Fælleskommunion idag Søndag den 22. Marts i Sct. Knuds Kapel, Kl. 8 Morgen.

Fortrolig Korrespondents.

Don A. Tak for den herlige Redaktions-Sax. Vi skulle med Flid benytte den, naar vi beklippe Deres Indsendelser. De véd jo nok: Den, som graver en Grav for Andre, o. s. v.

En Beundrer at Marmorkirken. Hvad de katholske Kirkefædre og Ordensstiftere skulle der, have vi ingen Anelse om. Rimeligvis vil man bilde Folk ind at de vare Protestanter.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglæder samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N^o: 13.

Søndagen den 29. Marts.

1885.

Indhold: Den stille Uge. Henri Berthier. Den smertefulde Rosenkrans. Efterretninger: Kjøbenhavn, Rusland, Belgien, Frankrig.

Den stille Uges Ceremonier.

Kjære Læser, det var aldeles ikke nødvendigt, at Gud smykkede Blomsterne med saa skjøn en Farvepragt, han kunde have ladet dem voxe og blomstre alle simple og uanselige. Men i sin Godhed har han villet det anderledes, og for at fryde os, sé vi ved Siden af den purpurrøde Rose, den uskyldige blaa Forglemmigej, ved Siden af den majestætiske hvide Lilie den ydmyge lille Viol. Ganske paa samme Maade forholder det sig med den katholske Kirkes Ceremonier. Som Blomsterne i Naturen ere de ogsaa til Pryd og Opbyggelse. Vi maa kun

lære dem at kjende. Jo mere vi betragte de forskellige herlige Blomster i Naturen, desto mere blive vi ogsaa opfyldte af Ærefrygt overfor Skaberen af alt dette Herlige og Skjønne, hvor ethvert Blad, ethvert Støvgran minder om den evige Visdom og Godhed. Og jo bedre vi ere underviste om de mangfoldige kirkelige Ceremonier og deres ophøjede symbolske Betydning, desto mere glæde vi os ogsaa over dem og finde i dem netop en Opmuntring og Støtte for vor Andagt. Jeg har derfor idag gjort mig det til Opgave, at forklare Læserne i al Korthed nogle af de kirkelige Skikke, som de ville blive Vidne til i denne Uge.

Idag er det *Palmesøndag*, og naar du kommer itide vil du kunne overvære Palmevielsen før Højmessens. Hvad skulle da *Palmerne* betyde? Palmerne hentyde til Kristi herlighedsfulde Indtog i Jerusalem, da Byens Indvaanere bestrøede Vejene med deres Klæder og med Palmer, idet de under lydelige Hosanna-Raab ledsagede Frelseren gennem Byens Gader. Processionen minder om dette højtidelige Indtog, der allerede var forudsagt af Profeten Zacharias: „Sé, din Konge kommer til dig ridende paa Aseninden og hendes Føl.“ Palmerne ere et Sindbillede paa den Sejr, som Frelseren vilde vinde over Døden og Dødens Fyrste, Djævelen, idet han plantede Korsets Sejrsbanner paa Golgatha. Ved deres Indvielse beder Præsten i Kirkens Navn, at Gud vil velsigne de Boliger, hvor man andægtigt opbevarer disse indviede Grene, at vi altid maa fuldkomme os mere og mere i vor Stand, øve os i hellige og gode Gjerninger, og en Gang blive befundne værdige til i Forening med Kristus at indgaa sejrrige og herlige i det himmelske Jerusalem.

Ved Processionens Slutning tager Præsten Korset, som bæres foran, og støder med Skaftet mod Kirkens lukkede Dør, for at antyde, at Himlen var lukket for de Retfærdige indtil Jesu Kristi Komme; men at denne ved sin Død paa Korset har aabnet os Himlens Porte

og atter erhvervet os Adgang til den. Derfor udtaler han ogsaa ved denne Lejlighed Kong Davids profetiske Ord i den 23. Salme: „Aabner eders, I Magter, aabner eders evige Porte, for at Herlighedens Konge kan drage ind.“

Man kan kortelig sammenfatte Palmernes Betydning saaledes: Med Børnene gaa vi Kristus i Møde, naar vi bevare Uskyldigheden; Oliegrene bære vi, naar vi befitte os paa Bamhjærtigheds, Sagtmodigheds og Fredens Gjerninger; Palmer bære vi, naar vi besejre vore onde Tilbøjeligheder og Lyster; grønne Grene bære vi, naar vi smykke vort Hjærte med skjønne Dyder; Klæderne strø vi paa Vejen, naar vi spæge vort Kjød og undgaa al Forfængelighed og Overdaadighed i vor Klædedragt.

Med Hensyn til *Skjærtorsdag* og *Langfredag* skal jeg bemærke, at ingen af dem ere Festdage i den katholske Kirke, og man er derfor hellerikke forpligtet til at høre den h. Messe eller afholde sig fra legemligt Arbejde paa disse to Dage. De ere derimod strænge *Faste-* og *Abstinentsdage*. Paa den h. Langfredag bortfalder enhver Fritagelse for Abstinentsen, og selv Kjødsupper og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser ere forbudne paa denne Dag (jfr. Fastemandatets III. og IV. Artikel). Vi mindes Jesu bitre Lidelse og Død paa disse tre sidste Dage i den stille Uge, og sømmer det sig derfor ogsaa, at den Kristne bringer Frelseren et Offer, for at bevidne ham sin taknemlige Gjenkjærlighed.

Paa den h. Skjærtorsdag ophøre *Klokkerne* at ringe, saa snart Gloria er sunget i Højmessen, og alt Orgelspil forstummer indtil Paasken. Klokkerne sætte Mennesket i en glad Stemning, og vi føle os begejstrede til Andagt, naar flere Klokker paa en smuk Højtidsdag kalde os til Herrens Hus. Naar vi nu derimod i flere Dage ikke høre Klokkernes Lyd, og alt er øde og stille omkring

os, saa stemmer dette i Forening med disse Dages vemodige Gudstjeneste ogsaa vor Sjæl til stille Sorg over Frelserens Lidelse og Død. — Klokkerne ere ogsaa Sindbilleder paa Apostlene, der lode deres Stemme høre over hele Verden; men da de i disse Dage holdt sig skjulte af Frygt for Jøderne, og deres Ord forstummede, saa lader Kirken ogsaa deres Sindbillede, Klokkerne, ti. I deres Sted betjener man sig ved Gudstjenesten af Redskaber, der ere forfærdigede af Træ, og som kun ere istand til at frembringe en klaprende Lyd. Den ensformede Lyd af disse Træinstrumenter bidrage til at forøge Sorgen, og de minde os tillige om, at alle Jordens Folk i hine Dage bleve kaldede til Guds Erkjendelse og den evige Salighed ved Korsets h. Træ.

Paa Skjærtorsdagen indvier Biskoppen *de hh. Oliver*, som benyttes ved flere af Sakramenternes Forvaltning. Er der flere Præster i en Menighed, fejrer kun én af dem det h. Messeoffer, de øvrige annamme derimod den h. Kommunion af hans Haand. Grunden dertil er, at ogsaa alene Kristus paa denne Dag indstiftede det h. Messeoffer og det allerhelligste Alterens Sakramente i Nadversalen i Jerusalem. medens Apostlene modtog Kommunionen af deres Herres Haand. — Da der paa Langfredag ikke fejres noget egentligt Messeoffer, konsekreres der paa Skjærtorsdagen to hh. Hostier, af hvilke den ene opbevares til Langfredags-Gudstjenesten. Denne Opbevaring sker ikke paa Højalteret, men derimod paa et af Kirkens Sidealtre, for at vi atter derved skulle miundes om Frelseren, der i disse Dage ved Døden blev berøvet sine Disciple. Den katholske Kristen besøger Gudshuset flittigt i disse Dage, for at tilbede, hylde og takke Frelseren for den Naade, han erhvervede os ved sin Lidelse og Død. Man kalder det, at „besøge den h. Grav“; thi det smukt prydede Sidealter skal sindbilledliggjøre Frelserens Grav, om hvilken Profeten Isajas skriver, at den skal være herlig i Evighed. — Den sidste Ceremoni paa Skjærtorsdagen er *Alterets Afklædning*

og Afdækning. Den minder os først og fremmest om, at der fra nu af ikke frembæres det h. Messeoffer indtil Opstandelsens Højtideligholdelse Paaskelørdag, og Altrenes Prydelser ere derfor overflødige. Desuden betegner Kirken derved sin Sorg over Gudssønnens Død; den som sørger, glemmer al Pynt, alle Prydelser, forsømmer sin Bolig, ja endog sine Klæder, og bryder sig ikke mere om hvad der foregaar omkring ham.

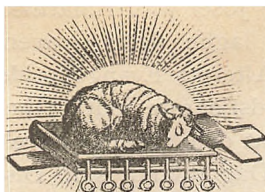
Langfredagen har faaet sit Navn af den store Hemmelighed, der fejres paa samme: Mindet om Jesu Død paa Korset. Hans Lidelse begyndte paa denne Dag allerede med den første Midnattime og varede uafbrudt indtil den niende Time, o: Kl. 3 om Eftermiddagen. Disse 15 Timers uafbrudte Lidelser kunne vistnok med Rette kaldes en lang Lidelsesdag, en Langfredag. — Saa snart Præsten paa denne Dag træder frem for Alteret, kaster han sig udstrakt for Altrets Fod, for derved at tilkjendegive sin dybeste Ydmygelse for Herren, der paa denne Dag ogsaa har fornedret sig dybt for os, ja indtil Døden paa Korset. Efter at han en Stund har bedet i denne Stilling, stiger han op foran Alteret og læser der et Afsnit af Profeten Oseas. Derefter beder han, at Gud ikke vil tillade, at Jesu Lidelse bliver til Forbandelse for nogen af os, som den blev for den ulykkelige Judas, men derimod til Frelse, som for den omvendte Misdæder paa Korset; at den maa rense os fra Synden og skjænke os den herlige Opstandelses Naade.

Efter denne Bøn læses *Lidelseshistorien* (Passionen) efter Evangelisten Johannes 18. og 19. Kapitel. Passionen oplæses fire Gange i den stille Uge: Palmesøndag, Tirsdag, Onsdag og Langfredag; hver Gang efter en af de fire Evangelister. Vi lade alle fire Evangelister bevidne hvormeget Gudssønnen har villet lide af Kjærlighed til os og for vor Forløsning. Under

Lidelseshistoriens Oplæsning eller Afsyngelse rejser Menigheden sig som ved Evangeliets Oplæsning, indtil Præsten kommer til de Ord, med hvilke Evangelisten beretter om Jesu Død: „Fader, i dine Hænder befaler jeg min Aand! Og da han havde sagt dette, bøjede han Hovedet og opgav Aanden.“ Ved disse Ord knæler Præsten ned tilligemed de Tilstedeværende, for at takke Gud for vor Forløsning, som Frelseren ved sin Død har erhvervet os.

Efter Lidelseshistorien bedes de almindelige *Forbønner* for Kirken, dens Overhoved, Biskopperne, Præsterne, Kongen og for alle de Troende; endvidere beder Præsten om, at Gud vil bevare Verden for Vildfarelser, Smitsot og Hungersnød og forunde de Syge Sundheden og de Fængslede Frihed. Tilsidst for de Vrangtroende, Jøderne og Hedningerne, at Gud maa aabne deres Øjne og føre dem til Sandhedens Erkjendelse. Før enhver af disse Bønner knæler Præsten; men ikke ved Bønnen for Jøderne, fordi disse paa denne Dag haanende bøjede Knæ for Frelseren og saaledes vanheligede dette Udtryk for Ærbødighed overfor Frelseren.

Nu følger *Korsets Afhylling*, idet Præsten efterhaanden afhyller den Korsfæstedes Billede og derved hver Gang synger: „Se Korsets Træ, paa hvilket Verdens Frelser hang!“ Denne Afhylling skal sindbilledliggjøre det Øjeblik, i hvilket Kristus blev berøvet sine Klæder og derpaa ophøjet paa Korset og fremstillet for hele Verden som Forløsningsens store Soneoffer. Præsten lægger derefter Korset ned paa de henlagte Puder foran Alteret, drager sine Sko af, ligesom fordem Moses, da han nærmede sig den brændende Tornebusk, og kysser andægtigt den Korsfæstedes Vunder. Det samme gjøre Leviterne og Messetjenerne. De Troende følge enten strax efter, eller de vente til Gudstjenestens Slutning, og bevidne da ogsaa den Korsfæstedes Billede deres fromme Hyldning.

Paaskelørdagens Ceremonier have et gladere Præg. I Begyndelsen er der vistnok ganske stille i Kirken, intet Lys brænder i den, selv den evige Lampe er slukket; thi vi mindes den Tid, da Jesus hvilede i Gravens Skjød. Men næppe er Morgengudstjenesten begyndt, førend vi se en Række Sindbilleder følge hinanden, der alle minde os om Herrens Opstandelse. Det første er Indvielsen af den ny *Ild*. Den er et Sindbillede paa den opstandne Frelser og tændes ikke ved nogen anden Ild, men slaas af en Sten, for at minde os om, at Kristus er den Sten, som er bleven forkastet af Jøderne, men ikke desto mindre bleven en Hovedhjørneste, der har forenet alle Jordens Folk til én Kirke. Jesus er Verdens sande Lys, at ham alene kunne vi vente Oplysning og Varme for Sjælen. Ildens Indvielse foretages udenfor Kirken; efter samme betræder Præsten Kirken. En festlig klædt Diakon bærer *den trearmede Lysestage*, der er et Sindbillede paa Treenigheden. Tre Gange stanser Processionen i Kirken, og Præsten tænder da hver Gang et af de tre Lys, idet han knæler ned og synger: „Lumen Christi!“ ∴ „Kristi Lys!“ Han vil derved takke den treenige Gud, fordi den Enbaarne af Faderen kom til Jorden, for at oplyse ethvert Menneske og føre alle til Sandhedens Erkjendelse.

Derefter følger *Paaskelysets* Indvielse, som atter er et Sindbillede paa den opstandne Frelser. At det er af hvidt Vox skal minde os om, at Jesu helligste Legeme er fremgaaet af den reneste Jomfrus Skjød. Til lige bliver Paaskelyset smykket med 5 Nagler i Form af et Kors og omgivet af Virak. De hentyde til Herrens 5 Vunder, som han beholdt ogsaa efter sin Opstandelse, og som vi atter en Gang skulle se paa Dommens Dag, enten til vor Trøst og Glæde, eller til vor større Forfærdelse. Virakskornene minde om de Kry-

derier, med hvilke Nikodemus og Josef af Arimathæa salvede Herrens Legeme, før de lagde det i Graven. Senere opstilles Paaskelyset ved Alterets Evangelieside og tændes ved hver højtidelig Gudstjeneste indtil Himmelfartsdagen, for at hentyde til, at den opstandne Frelser ogsaa dvælede indtil denne Dag iblandt sine Disciple.

Efter at Diakonen har tilendebragt Paaskelysets Indvielse, fortsætter Præsten med Læsningen af *Profetierne*. De minde os om, at alle Spaadomme og Forbilleder ere blevne opfyldte paa Jesus, og at alt, hvad der forud vistes de Gamle som i en Taage og Sky, nu er gaaet i Opfyldelse i det klareste Lys. Efter de 12 Profetiers Læsning foretages Indvielsen af *Døbevandet*.

Til Daabens Gyldighed behøver man i Nødstilfælde rigtignok kun naturligt Vand, uden at det behøver at være indviet, men Kirken har ikke desto mindre anordnet Døbevandets Indvielse, for at det h. Sakramente kan meddeles og annammes med desto større Ærefrygt, Andagt og Højtidelighed, og denne Indvielse stammer fra de ældste kristne Tider. I Døbevandet blandes noget af den indviede Olive og Chrysam, for at anskueliggjøre den Helligaands Rigdom og Fylde, som er virksom i dette Vand ved Daabens Meddelelse; men forinden Vandet blandes med Olien, bestænker Præsten de Tilstedeværende med det indviede Vand, for at minde alle om deres egen Daab, saa de forny deres hh. Daabsløfter og fatte det Forsæt, at ville forblive dem tro indtil Døden.

Efter Døbevandets Indvielse følger Afsyngelsen af *Litaniet* til alle Helgener, under hvilket Præsten atter ligger henstrak paa Jorden ved Altrets Fod, for at bevidne den Inderlighed og Andagt, med hvilken den stridende Kirke i Forening med den triumferende beder til Gud for alle de, som for Fremtiden skulle døbes med det nyligt indviede Vand. Ved Slutningen af Litaniet

rejser Præsten sig og gaar atter tilbage til Sakristiet, for at iføre sig Messeklæderne. Altret smykket paany med Blomster, og den hvide festlige Farve afløser atter den blaa Bodsfarve. Vi mindes derved om, at Frelseren fremgik af Graven herlig og sejrrig med et forklaret, uforkrænkeligt Legeme. Hele *den h. Messe* paa Paaske-lørdagen vidner om Jesu Opstandelse og fejres paa den festligste Maade. Klokkernes og Orgelets Toner lyde paany ved Gloria, alt istemmer den almindelige Jubel over Herrens Opstandelse. Gudstjenesten sluttes med den 116. af Kong Davids Salmer: „Laudate Dominum“, „Lover Herren, alle Nationer“, og Marias Lovsang „Magnificat“, „Min Sjæl, højlover Herren!“

Kjære Læser, jeg har nu i al Korthed, saa godt det lod sig gjøre, givet dig et Overblik over den stille Uges Ceremonier. Bivaan flittigt Gudstjenesten i denne højtidelige Uge. Benyt denne lille Forklaring af Kirkens Ceremonier som en ny Opmuntring til med Andagt og Taknemlighed at mindes det store Forløsningsværk, som fordum er bleven fuldbyrdet paa selve disse Dage.

✠ Henri Berthier.

Pastor *Berthier*, som for nylig forulykkede paa Elben, blev født i Februar 1833 i Nærheden af *Lamure*, en lille By ikke langt fra Grenoble i Frankrig. Han mistede begge sine Forældre i en ung Alder, og hans ældste Søster maatte derfor varetage Familiens Opdragelse. Hun lod ham begynde sine literære Studier i Grenoble, og da han viste ypperlige Evner, fortsatte han dem og begyndte og' fuldendte ogsaa sit theologiske Studium i denne By. Da han som 22aarig theologisk Kandidat opholdt sig under Sommerferien i *Lamure*,

blev Byen hjemsøgt af Kolera. Dette gav den unge Student Læjlighed til at vise sin store Menneskekjærlighed. I Forening med Byens Præster gik han uforfærdet omkring, for at yde de Syge Religionens Trøst og forberedte dem til Modtagelsen af de hh. Sakramenter. Blandt de mange, der bukkede under for Sygdommen, var ogsaa hans egen Broder.

Nogle Aar senere blev H. Berthier viet til Præst og fik to Aar efter et Sognekald, hvor der fandtes flere Kalvinister. Her lærte han de Anderledestroende at kjende, og hans Hjærte opfyldtes af Længsel efter at føre dem tilbage til Troens Enhed. Hans Virkelyst blev Dag for Dag større, og med Biskoppens Tilladelse sluttede han sig derfor til de Gejstlige i Bispedømmet, som paa Sognepræsternes Opfordring færdedes fra Sogn til Sogn, for at fremme det religiøse Liv blandt Høje og Lave, og han virkede paa denne Maade til stor Velsignelse i mange Aar. Under den sidste Krig med Tyskland, blev han efter eget Ønske ogsaa Feltpræst ved Hæren. I vigtige Anliggender sendtes han to Gange af sine Foresatte til Rom, baade under Pius IX og den nuværende Pave, Leo XIII.

Da man senere tilbød Missionspræsterne i Grenoble en Virksomhed i den norske Mission, var Berthier en af de første, som ønskede at hellige sine Kræfter i Missionsens Tjeneste. Hans fremrykkede Alder, der gjorde ham mindre vel skikket til at tilegne sig et fremmed Sprog, var dog ikke istand til at kjølne hans Iver. I Throndhjem anbetroedes der ham efter Præfekt Bernards Ønske et vigtigt Hverv, idet han nemlig særlig beskæftigede sig med Uddannelsen af nogle unge Studenter, der for Sprogets Skyld nedsatte sig i Throndhjem, for at uddanne sig til Præster i den norske Mission. Sammen med en anden Præst har han saa godt som sat Kronen paa dette Værk, idet de unge Kandidater nu snart ville blive præsteviede. Men hvor stor vilde ikke deres Glæde have været, dersom Herren havde forundt dem

at blive ordinerede i hans Nærværelse, der stedse havde vist sig for dem som en Fader. I Virkeligheden stod dette Maals Opnaaelse som hans fornemste Stræben, og det var Gjenstanden for hans største Glæde.

Norges Land og Folk var blevet ham kjær. Den Forekommenhed og Aabenhjærtighed, som i Almindelighed vises de katholske Missionærer af alle Samfundsklasser i Norge, havde vundet hans Hjærte. „I Norge vil jeg leve og dø“, sagde han, „og dele Grav med de fordums Slægter, der hvile blidt i Skyggen af Trondhjems gamle Domkirke“. Men Guds Veje ere urandsagelige. Herren havde bestemt det anderledes. Paa Tilbagerejsen fra Frankrig var han allerede kommen til Hamborg, saa at sige kun et Skridt fjærnet fra de skandinaviske Lande. Han kunde naa derhen enten ved Jærnbane eller Dampskib; men Forsynet vilde, at han valgte det sidste. Nogle Timer efter Afgangens sank Skibet i faa Minutter, og Pastor Berthier fandt med tre andre Ofre en altfor tidlig og uventet Grav i Bølgerne. —

Pastor Besson, som ledsagede den Afdøde, meddeler i et Brev de nærmere Omstændigheder ved Sammenstødet paa følgende Maade: Ankomne til Hamborg kunde vi, paa Grund af at jeg havde været upasselig i flere Dage, ikke fortsætte Rejsen samme Dag; da jeg imidlertid følte mig fuldkommen vel næste Dag, besluttede vi at tage afsted om Aftenen den 26. Februar. Pastor Berthier, der frygtede for, at jeg skulde blive syg paa Jærnbanen, mente, det var bedst at tage med det svenske Skib, Norden, som netop laa sejlferdigt. Vi gik ombord Kl. 11 om Aftenen. Jeg gik strax til Ro, men førend jeg faldt i Søvn, kom P. Berthier hen til mig og sagde, at jeg ikke skulde blive forskrækket, dersom jeg i Nat hørte Borde og Stole kastes omkring, da det kun vilde være Tegn paa, at Havet var i Bevægelse. Det var nemlig første Gang jeg sejlede. Henimod Kl. 3 blev jeg pludselig vækket ved et stærkt

Stød og lidt efter hørte jeg stærk Støj paa Dækket; da jeg imidlertid troede, at det var Virkningerne af den stærke Søgang, forholdt jeg mig rolig.

I samme Øjeblik styrter P. Berthier hen til mig og siger: „Staa op! skynd Dem! Vi ere i Fare. Skibet er kuldsejlet. Jeg beder Dem, giv mig den præstelige Absolution!“ Han knælede ned, henvendte nogle Ord til mig, hvorefter jeg meddelte ham Absolutionen. Alt dette varede næppe to til tre Minutter, saa ilede jeg halv paaklædt efter P. Berthier op paa Dækket. Hvilket Syn! Skibet synker i Bølgerne. Jeg ser P. Berthier løbe henimod den Retning, hvor det engelske Skib ligger; jeg hører ham raabe: „Er det her man skal gaa hen?“ Og — jeg ser ham forsvinde i Havet! — Jeg vil følge ham; men Vandet stiger, Plankerne skilles, og inden jeg aahner det, befinder jeg mig ude i Havet, skjult af Bølgerne. — Det er forbi, tænkte jeg, — kun Gud og Evigheden beskæftigede jeg mig med i dette Øjeblik . . . Pludselig bemærker jeg nogle Planker, der drive omkring, jeg griber fat i dem, og ved Hjælp af dem, ser jeg mig istand til at holde Hovedet oven over Vandet og at svømme hen til det engelske Dampskib. Paa mit Raab om Hjælp gled en Rebstige øjeblikkelig ned fra Cumberland, og jeg greb fat i den med feberagtig Hefthighed. Efter at jeg i nogen Tid havde hængt ved Stigen, forkommen af Kulde, kom en Baad mig til Hjælp; det var paa høje Tid, thi det vilde have været umuligt for mig, ved egne Kræfter at klatre op ad Stigen.

Vi sejlede endnu en Stund frem og tilbage paa Skuepladsen for denne sørgelige Begivenhed, for at sé, om der ikke var flere, som kunde frelses, og i mit stille Sind udtalte jeg Absolutionen over de Skibbrudne, der muligvis maatte behøve og ønske den. Jeg var næsten halv død, da man bar mig op paa Dækket, hvor man klædte mig af og bragte mig i Seng. Min hele Ejendommelighed bestod af mit Skapular, og jeg tvivler ikke om,

at den saligste Gudsmoders Forbøn har frelst mig fra Bølgerne; min himmelske Moder, „Notre Dame de Salette“ har anbefalet mig til sin guddommelige Søn! Jeg fik ikke strax at vide, hvorledes det var gaaet P. Berthier; man forstod ikke fransk, og jeg kunde ikke tale engelsk. Endelig kom Kaptejnen fra det svenske Skib hen til mig. Han sagde kun disse Ord paa fransk: „Deres Broder er forsvunden!“ Hvilket Tordenslag for mig! Men en trøstefuld Tanke opsteg dog i min Sjæl; jeg sagde til mig selv: P. Berthier er i Himmelen, og han beder nu for Norge ved Guds Trone!

Blottet for alt, rejste jeg tilbage til Hamborg, hvor Hr. Pastor Dickebohm kom mig i Møde med en Forekommenhed og Ædelmodighed, der overgik al min Forventning. Søndag Morgen fortsatte jeg Rejsen til Kristiania, hvor Hr. Præfekten og Pastor Rammel ventede mig paa Banegaarden. Inden vi gik op i Præsteboligen, traadte vi ind i Kirken, hvor vi bade et „Te Deum“, for at takke Gud for min Frelse, og et „De Profundis“ for vor hedengangne elskede Broder, Pastor Berthier. R. I. P.

Den smertefulde Rosenkrans.

Af Rose farvet er i Sved
En Jesu Dødsangstsmerte,
Da Dødens Angst, saa bitter, svær,
Omspændte grumt hans Hjærte.

Den anden gløder luerød,
Et Væld af Blod den røber,
Da Jesus grusomt blev hudflængt
Af Krigsmænds skarpe Svøber.

Med Blod bestænkt den tredie blev,
Da man en Krone satte

Af Torne paa hans Hoved fast —
En Haan, vi ej kan fatte!

Den fjerde Rose farved rød
Hans Vunders dybe Strømme,
Da Jesus bar det tunge Kors
Paa Skuldre blodig, ømme.

Hvor gløder dog den femte smukt!
Ja over den sig gyder
Min kjære Frelasers Hjærteblod,
Som ned fra Korset flyder.

Af disse Smertens Roser fem
En Krans vi flette ville.
Guds Moder vi frembære den
I Aftentimer stille.

Sr.

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. Jærnstativerne til de to første Glas-malerier, som skulle erstatte Sct. Ansgars Kirkens almindelige Vinduer, og af hvilke det ene vil komme til at bære en Indskrift til Minde om afdøde Præfekt Grüder, ere nu ankomne hertil. Forhaabentlig vil ogsaa selve Glassene snart blive hidsendte fra Køln, og der er ingen Tvivl om, at de ville bidrage meget til at forskjønne Gudshuset. Efter hvad vi erfare, fremstiller det ene den h. Nikolaus, det andet den h. Martinus af Tours.

I den senere Tid har man holdt Kirken aaben hele Dagen indtil Mørkets Frembrud, for at de Troende til enhver Tid kunne forrette deres Andagt i Gudshuset og besøge det Allerhelligste. Det er en Foranstaltning, som sikkert har glædet mange, og som tillige har været Anledning til, at Kirken har faaet en ny Prydelse i et særdeles smagfuldt forarbejdet, forgyldt Gitter, som er udført af Hr. Fabrikant W. Siegler (Gammeltorv 4), og som for Enden af Kirkens Midtergang afslutter Koret fra den øvrige Del af Kirken.

Rusland. Hr. v. Buteniew, den russiske Agent i Rom, har afgivet en Forklaring overfor den h. Stol an-gaaende Biskoppen af Wilnas Landsforvisning. Akt-stykket, som Diplomaten sendte Vatikanet, fremhæver, at den russiske Regering har set sig nødsaget til at statuere dette Exempel, „for at Freden mellem den katholske Kirke og Staten ikke skulde forstyrres.“ (!) Det er som sædvanlig det gamle afskyelige Hykleri, der ogsaa i sin Tid ledsagede den russisk-tyrkiske Krig: Ruslands rørende „Omsorg“ for de Kristne. For at bevare Freden med Kirken, sender Regeringen Biskopperne til Sibirien!

Belgien. I de Liberales Højsæde Verviers have Katholikerne tilkæmpet sig en herlig Sejr ved Senats-valget, omendskjønt Forholdene aldeles ikke vare gunstige for dem. Denne Sejr giver det bedste Haab for Fremtiden. De Liberale ville ikke længere kunne nægte, at de daglig tabe mere og mere Fodfæste blandt Folket. Siden den 10. Juni f. A. ere de blevne slaaede i Philippeville, Antwerpen og nu endog i Verviers, som de Liberale ansaa for et af deres fasteste Bolværker.

Frankrig. I Paris høre Gadespektakler og Prygle-scener til Dagens Orden. Først sloges tyske Socialister med franske Studenter paa offentlig Gade; saa kom det i et Lokale til en blodig Strid mellem Studenter og Anarkister, og tilsidst sloges Medlemmerne af Patriot-ligaen med Anarkisterne paa en af Forstædernes Kirke-gaarde. — De katholske Biskoppers Hyrdebrevne ere den liberale franske Presse en Torn i Øjet. Kultur-heltene ærgre sig over, at disse Hyrdebrevne befatte sig med Skoleundervisningen, Pavens Stilling, Ægteskabs-skilsmisse, o. s. v. De mene, at Biskopperne ville Krig, ret som om det var Biskopperne, der havde vakt Kri-gen mod Kirken! De værges sig imod de atheistiske Fanatikers Angreb paa Kirken, og dertil ere de baade berettigede og forpligtede.

— Ligesaa skadeligt et tidligt Foraar er, ligesaa skadeligt er det ogsaa, naar de menneskelige Foraars-planter, Børnene, modnes altfor tidligt. Om den sørgelige Klage, man saa ofte hører: „Der gives ingen Børn mere“, blev man fornylig mindet, ved at læse, at man i Paris havde foranstaltet et stort Børnebal i det pompøse Operahus. Den „Store Opera“ er et Kunst- og Fornøjelseslokale, i hvis Pragtsale de „Blaserede“

fra Paris og alle Verdens Lande sædvanlig samles, for under Paaskud af Kunstnydelse at glæde sig over smukke Toiletter og Personer. I Vintersæsonen afholdes der dér Baller, som overgaa alt i prægtig Liderlighed, og til disse Sale fører man nu skarevis Børnene til et Maskebal, som ligefrem viste sig at være en Uddannelsesskole for Forføngelighed og Koketteri, for Frivolitet og Blaserthed! Man vil sikkert engang paa Dommens Dag blive forbavset, naar Forældrenes Synder mod Børnene komme paa Tale!

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 29. Marts. Palmesøndag. Den højtidelige Palmevielse i Sct. Ansgar begynder Kl. 9¹/₂. — Med Palmesøndag begynder den kirkelige Paasketid til den pligtmæssige Annamelse af den h. Kommunion. — **30. M. Ferialdag.** — **31. T. Ferialdag;** Lidelseshistorien oplæses efter Markus. — **1. April. 0. Ferialdag;** Lidelseshistorien efter Lukas. Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariforeningen. — Kl. 7¹/₂ Korsvejsandagt.
2. April. Skjærtorsdag. Kl. 10 Levitmesse og derefter Procession. — Kl. 6 Aften: Andagt til det allerhelligste Sakramente.
3. April. Langfredag. Kl. 10 Gudstjeneste med Prædiken. — Kl. 6 Aften: Andagt til Jesu syv Ord paa Korset.
4. April. Paaskelørdag. Kl. 8: Ildens Indvielse, Profetiernes Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani og henved Kl. 9¹/₄ Højmesse med Vesper.
Søndagen den 5. April. Herrens Opstandelse. 1ste Paaskedag. Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse, derefter Levitmesse med Prædiken. — Kl. 8: stille Messe. Kl. 10 anden Levitmesse med Prædiken.

Sct. Knuds Kapel. Palmesøndag. Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. — Kl. 5 Fasteandagt.
Skjærtorsdag, Kl. 9 Højmesse. — Kl. 8 Aften: Andagt med Betragtning.
Langfredag, Kl. 9 Gudstjeneste. — Kl. 8 Aften: Andagt med Prædiken.
Paaskelørdag, Kl. 8 Ildens Indvielse, Kl. 9 Højmesse.
1. Paaskedag, Kl. 9 Højmesse med Prædiken.
2. Paaskedag, Kl. 9 Højmesse med Prædiken.

Rev. D. D. Missionarii, qui sacra olea Hafnia accipere optant, eorum vascula vacua et nitida huc mittant oportet ante Dominicam in Albis.

Hafniae, 25. Martii 1885.

Praefectus Apostolicus.

Elisabethforeningen tillader sig at henlede Opmærksomheden paa den Bazar, som den plejer at afholde i Paaskedagene til Fordel for de af Foreningen overtagne forældreløse eller forsømte Børn. Bazaren med Tombola holdes i Kirkebygningens Skoleværelser i Stuen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 14.

Søndagen den 5. April.

1885.

Indhold: Paaskefesten. Hvor ofte Rom blev erobret. Den gamle Gud lever endnu. Den katholske Kirke i Sverrig. Efterretninger: London, Berlin, Wien, Nizza, Japan.

Paaskefesten.

Alleluja, Herren er opstanden!“ Saaledes jubler hele Kristenheden Paaskemorgen; det er, som om det glade og tillidsfulde Haab opfyldte enhver Kristens Hjærte: *„Ogsaa du vil en Gang opstaa!“* Hvor kostbar er ikke Bevidstheden om denne Opstandelse, som Troen bringer os! Den giver vort hele Liv herved dets Vielse, dets Retning, dets Holdepunkt; thi uden Troen paa det tilkommende Liv og Sjælens Udødelighed vilde vi stakels, plagede og tænkende Mennesker være værre stillede end Dyrene. Herrens Opstandelse er Slutstenen, Seglet paa Kristendommens skjønne Bygning; var Kristus ikke opstanden fra Graven, havde han ikke besejret Døden, saa vilde han ikke have været den guddommelige Frelser, Gudmennesket, og hans Religion vilde da have været Menneskeværk, som aldrig vilde have

trodset atten Aarhundreders Storme. Med Rette siger derfor ogsaa den vantro Filosof David Strausz, at alle de, som ikke tro paa Kristi Opstandelse, heller ikke mere kunne kalde sig Kristne.

Paaskefesten, Troen paa Kjødets Opstandelse efter Døden, Naturen, der opvaagner til nyt Liv, alt for ener det sig til et vidunderligt, harmonisk Billede. Træer og Buske, Mark og Skov begynde saa smaat at spire paa ny; enhver Spire, ethvert Blad, enhver Knop, enhver lille Blomst tilraaber os: „Tro og haab, — ogsaa du vil en Gang opstaa i et nyt Klædebon og til nyt Liv!“ Hele Naturens stolte Tempel med sine Knopper og fine, halvt udfoldede Blade, med sin milde Luft og sine kviddrende Smaafulge er den legemliggjorte Alleluja-Hymne!

Jeg vil dog ikke gaa nærmere ind paa at omtale Paaskefestens ophøjede Betydning; jeg vil kun aftegne her nogle *Paaskebilleder*.

Det er Aftenen før Paaskemorgen. Inde paa en Beværtning, der er opfyldt af Tobakskvalm og Brændevinsdunster, sidde en Del Arbejdere ved Bordene. De drikke, politisere eller spille Kort; den surt fortjente Ugeløn gaar for en stor Del op i Røg, Øl og Smaasnapse. De stakkels Mennesker ere nemlig af den Mening, at de vaade Varer atter kunne opfriske deres udmattede Kræfter, deres anstrængte Aand. Det er et broget Selskab, som fylder Lokalet og Værtens Lomme; gamle og unge Arbejdere, Mestre og Svende, Fædre og voxne Sønner. „Imorgen er det Paaske,“ siger en høj mager Mand til sin Nabo, „hvad har du saa isinde at tage dig for, Rasmus?“ — „Hvad kommer Paasken mig ved?“ svarer den Anden, idet han trækker paa Skulderen, „jeg tror for længe siden ikke mere paa den! Først tager jeg mig en ordentlig Morgenskraber, og naar Vejret saa er godt, gaar jeg med Familien paa Frederiksberg om Eftermiddagen. For en af os, der maa føre et Hundeliv, gjør en Smule frisk Luft

godt.“ — „Det gjør du Ret i, Rasmus; det er ogsaa en Del Aar siden jeg troede paa noget og gik i Kirke. Med alle mine Bønner har jeg dog ikke opnaaet noget. Men smukkere var det den Gang, smukkere end nu; jeg søgte og fandt dog i det mindste Trøst, — nu derimod kunde man næsten faa Lyst til at fortvivle og gjøre en Ulykke paa sig selv. Jeg gjør mig ofte det Spørgsmaal: hvorfor er du egentlig kommen til Verden? Blot for at arbejde? Plager du dig fra den tidlige Morgen til den sene Aften blot for at du og dine Kjære i Hjemmet kan faa nogle Klæder paa Kroppen og Kartofler i Maven? Og Enden paa det hele, — er det da virkelig, at vi dø ligesom Kvæget? Med Døden er jo alt forbi, og enten jeg eller min Kat derhjemme dør, det er jo ligemeget! det sige jo de lærde Herrer, og saa maa det vel være sandt.“ — „Det er ogsaa min Mening, Frederik“, mente en Tredie, der blandede sig i Samtalen. Han havde i sin Tid besøgt en god Skole, og hans Forældre havde kostet en hel Del paa ham; til Studier havde han dog ingen Lyst, og havde derfor kastet sig over et Haandværk, men var og blev ogsaa en Fusker heri; thi fra det Øjeblik han var bleven Svend, mente han, at nu var Læretiden udløben, nu vidste han alt i sin Profession, og Følgen blev, at han glemte den Smule, han havde lært. Paa Beværtningen blev han imidlertid anset for en halv „Student“, thi han slog om sig med Fremmedord, havde læst meget og endog flere Gang holdt Taler i socialdemokratiske Forsamlinger. „Det er fuldkommen min Mening. Vi ere ikke et Haar bedre end Dyrene, ja der er mange Dyr, der har det bedre end vi Mennesker. Vi komme til Verden, slaa os igjennem Livet saa godt det lader sig gjøre og dø! Det er det hele! Gud og Opstandelse er Æventyr, dumt Snak, som Præsterne have opfundet! Alt er Stofvexling hernede, slet ikke andet. Er der nogen, der vil tro mere end det, saa kan han for mig gjerne gaa i Kirke! jeg føler ingen Trang dertil“.

Alle Kammeraterne sloge en Latter op og klinkede paa hans Sundhed; thi der var ingen, der vilde anses for mindre „dannet“ end „Studenten.“ . . . Var det *Paaske* for *dem*?

I en elegant Salon, der er udstyret med enhver Komfort og Nutidens hele Overdaadighed, sidder en ung, smuk Hustru; hun ordner nogle kinesiske Kopper paa et lille Bord af Ibenholt, og lytter med Velbehag til en Sølv-Themaskiue, der „synger“. En Herre træder ind i Værelset, hilser paa sin Hustru og kaster sig ned i en af de polstrede Stole. Han synes at være ti Aar ældre end Hustruen, har et fint, gjennemsigtigt, intelligent Ansigt; paa Næsen bærer han en gylden Brille; han er Professor i Naturhistorie. „Hvordan har du det, kjære Emma?“ — „Tak, ret godt; imorgen er det Paaske, og det glæder mig.“ — „Du glæder dig til Paaske“. Hvorfor det?“ — „Nu, det er dog en særegen Dag! Selv Göthe har jo forherliget den i sin „Faust“. — „Det er meget sandt; men tillægger du da denne Dag en særlig Betydning?“ — „Ja, jeg véd ikke, hvad jeg skal sige; men forhen, da jeg endnu troede paa Paasken, var jeg dog lykkelig ved den Tro.“ — „I Fruentimmer ere Væsener, der ere altfor idealt anlagte; Poesien virker mægtigt paa eders Gemyt, langt mægtigere end paa den alvorlige, tænkende Mand. Jeg nægter ikke, at Paaskefesten har sin fortryllende Tiltrækningskraft; ligesom Jul er Vinterfesten, er Paaske Foraarsfesten; Naturen er bleven forynget, og denne poetiske Tryllekraft virker paa ethvert Menneskes Hjærte, især paa Kvindehjørtet.“ — „Jeg mener ikke det alene, Hjalmar. Naar jeg ser, hvorledes alt lever op paany, saa forekommer det mig ofte som en Grusomhed fra Skaaberens Side, at Mennesket alene skal gaa til Grunde ligesom de umælende Dyr.“ — „Stoffet er evigt, kjære Emma! Alt i Verden er underkastet en stadig Vexlingsproces, en stadig Kommen og Gaaen. Skikkelserne og Formerne vexle, men Materien bliver. Eller tror

Du maaske, at Kristendommen, som gjør os til Aander i Evigheden, og enten saliggjør os i Himlen eller fordømmer os i Helvede, har Ret? Den har omdannet Hedningernes Foraarsfest til den kristne Paaskefest og med smukke orientalske Æventyr indvirker den paa Fantasien. Men Menneskeslægten, som nu er bleven myndig, tror ikke mere paa Æventyr“. — „Du nægter altsaa Opstandelsen, Sjælens Liv efter Døden? — „Som Præsten forstaar det, jo! men der gives dog en Opstandelse. I ethvert nyt Værk, som den menneskelige Aand skaber, hvad enten det nu er en videnskabelig Opdagelse, et Digt, en Industriel Opfindelse, fejrer Menneskeslægten en Opstandelse. Tænk paa vore Maskiner og Dampkjedler, Telegrafen og Elektriciteten, Jærnbannerne og Telefonerne og alle den moderne Tids Opfindelser, — har den menneskelige Tanke ikke fejret en Opstandelse i dem, som ikke kan tænkes herligere eller mere storartet? *Fornuften* er Gud, og denne Gud fejrer stadig Paaske!“ — „Du mener altsaa, at Kvinden ikke er noget andet, end hvad Rektoren ved Universitetet i Berlin kaldte hende ifjor, „det kvindelige Moderdyr?“ — „Ja, saafremt Du vil opfatte Sagen paa en saa realistisk Maade! Men lad os nu faa vor The og ikke tale mere om den Sag. Imorgen gjør vi en Tour til Hillerød og fejrer Paaske i det Grønne ved en Bolle Punsch.“ Var det *Paaske* for *dem*?

Det er Paaskemorgen. Kirken er opfyldt indtil den sidste Plads; Mænd og Kvinder, Ynglinge og Jomfruer, Oldinge og Børn knæle Side om Side; med et glad Ansigt forrette de deres Bønner og Andagt. Kirken er smukt oplyst, og Altret straalere i Lysglans. Præsten træder frem for Altret, for at frembære det hellige Messeoffer; Røgelsens Duft svinger sig opad imod Himlen og med den hæver sig ogsaa Hjerternes fromme Bøn. Mægtigt bruser Orgelet, og med jublende Begejstring istemmer den andægtige Kristen:

Den Grav er tom, hvor han blev lagt!
Opstanden er til Livet
Vor Konge, som har Guddomsmagt,
Hvem Død er undergivet!
Med Sejrspalmen er han smykt
I Paaskenat saa klar!
Hans Værk forvist er Segl paatrykt,
Som lovet det os var. Alleluja, Alleluja.

Brystet hæver sig, Øjet lyser, Hjærtet banker hurtigere af Begejstring og Glæde! Paaskemorgens Sol bryder gennem Kirkens Vinduer og kaster sit manglefarvede Straaleskjær over den bedende Menighed, — ogsaa en Opstandelse! En brændende Straale fra den Eviges Øje! Menneskene, som bede her og synge, ere lykkelige; de søge ikke at forskaffe sig Trøst fra kolde Sofismer og at bedøve og neddysse Samvittighedens advarende Stemme med tom Filosofi eller med Brændevin; den levende Tro siger dem: Kristus er opstanden, ogsaa vi ville da opstaa en Gang til evigt Liv! De vide, at deres Arbejde og deres Anstrængelser her-neden ikke ere uden Hensigt og Øjemed, at der tilvin-ker dem en evig Løn; de vide at de ere mere — end Kvæget! For *dem* kimer Paaskeklokken, idet den med harmonisk Akkord varsler om Lykke! En saadan Paaske ønsker jeg alle Bladets Læsere!

Hvor ofte Rom er bleven erobret.

Siden Kirkens Overhoved residerer i Rom, er Staden ofte bleven erobret af fjendtlige Magter, og Petri Efterfølger bragt i Fangenskab. I Aaret 409 blev Rom plyndret af Gothernes Konge Alarich under Pave Innocents I.'s Regering; 455 blev den under Leo I erobret og udplyndret af Vandalernes Konge Genserich; 466

under Hilarius indtaget og plyndret af Vandalerkongen Ricimerus. I Aaret 476 blev Rom erobret af Odoaker under Pave Simplicius; 536 under Silverius belejret og stormet af Belisar; ti Aar senere, 546, under Pave Virgilius erobret og plyndret af Gotherkongen Totilas vilde Horder; 555 belejret og erobret af Narses under Pave Pelagius. I 847 plyndrede Saracenerne Byen og Vatikanet under Pave Leo IV; under Gregor V blev den erobret i Aaret 997 af Krescentius, og Paven holdt fangen i 11 Aar i Kastellet St. Angelo. I 1084 blev Gregor VII belejret i Kastellet St. Angelo af Kejser Henrik IV; i 1347 under Klemens V erklæredes Rom for en Republik af Cola di Rienzi; 1453 erklæredes den under Pave Nikolaus V for en ny latinsk Republik med Stefan Procaro som Præsident. I 1527 belejrede de Kejserske Rom under Klemens VII i sex Maaneder; 1798 erklæredes Rom og Kirkestaten for en romersk Republik, og Pave Pius VI toges til Fange. I 1809 blev Rom under Pius VII indlemmet i det franske Kejserrige og Paven fangen; 1848 gjorde Mazzini Byen og Omegnen til Republik, og Pius IX flygtede til Gaeta ved Neapel; 1870 blev den bombarderet og indtaget af Viktor Emmanuel og Pius IX gjort til Fange i sit eget Hus, og hans nuværende Efterfølger i 1878, Leo XIII, har maattet tiltræde det samme Fangenskab i Vatikanet.

I denne Statistik over Roms Indtagelser har jeg ikke omtalt Pavens personlige Gjenvordigheder og Lidelser; heller ikke at 32 Paver lede Martyr døden. Siden det 4de Aarhundrede, altsaa i femten Aarhundreder, er Rom 17 Gange med Vold og Magt bleven frataget Kirkens Overhoved og 17 Gange ere de atter komne i Besiddelse af den. Denne historiske Kjendsgjerning maa sikkert berolige os og give os Haab for Fremtiden; men den er paa samme Tid for Kirkens Fjender et Bevis paa at Herrens Udsagn evigt stadfæster sig: „Du er Petrus (Klippen), og paa denne

Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den“.

Den gamle Gud lever endnu.

(Sluttet fra Nr. 12)

„Hvad vi forstaa ved Pavens Ufejlbarhed?“ svarede Majoren. „Den ufejlbare Pave kan opstille nye Tros-sandheder, saa mange han lyster, — det dummeste Tøjeri af Verden kan han udgive for guddommelig aabenbarede Sandheder, -- ved Bøn og Exkommuni-kation kan han tvinge enhver Katholik, til at tro hvad det skal være.“

„Glem ikke, at Paven ogsaa kan afsætte alle Fyr-ster, der ikke falde i hans Smag, og ikke regere paa den h. Faders Kommando“, tilføjede Obersten.

Greven hørte med den største Forbavselse paa disse Fortolkninger af den pavelige Ufejlbarhed, og de forekom ham saa latterlige og dumme, at han kun med Møje kunde undertrykke sin Latter over de tyske Her-rers storartede Uvidenhed.

„Jeg forstaaer ikke, hvorledes denne gamle Pave tør vove at haane hele den moderne Oplysning og Dannelse paa en saadan Måde“, raabte Obersten hid-sigt. „Alle Statens Rettigheder gjør Paven Krav paa — han optræder som var han en ny Gud.“

„Tror De da, Hr. Oberst, at Staten er saadan en Slags ny Gud?“ spurgte Greven forsigtigt.

„Med Begrebet „Gud“ vilde jeg aldeles ikke for-binde den religiøse Overtros Anskuelser,“ svarede Obersten. „Enhver Skoledreng véd i vore Dage, at der slet ikke eksisterer nogen saadan Gud. Jeg vilde kun sige, at Staten besidder den højeste Magt og

Myndighed i alle Ting, at den følgelig ogsaa har Ret til at grunde en ny Religion, som svarer til Tidens Fordringer, — altsaa en Statskirke“.

„Jeg forstaar Dem fuldstændig, Hr. Oberst“, sagde Grev Rethel. „Naar den gamle Gud bliver afsat i Tyskland, saa følger nødvendigvis, at ogsaa den gamle Guds Religion maa høre op. Er Statsmagten derimod den nye Gud, saa har den ogsaa Rét til at grunde en ny Statsreligion, — ganske efter eget Forgodtbefindende, og som den passer for Nationens Trang. — I Sandhed, jeg anede ikke, at man var saa vidt fremskreden i Dannelsen i Tyskland.“

Officererne følte sig smigrede; thi de mærkede ikke Grevens fine Spot.

„Germanismens Sejr er fuldkommen“, raabte Majoren stolt. „Tysk Kraft og tysk Aand triumferer ikke alene paa Valpladserne men alle Steder.“

„Naar blot det dumme Folk vil være villig, til at ombytte den gamle Guds Religion med den nye Statsgud“, sagde Greven med Lune. „Men jeg frygter for, at selv den sejrige Fyrst Bismarck ikke er stærk nok, til at drive Folkets store Masse ind i den nye Statskirke. Alle Pengene og Anstrængelserne vilde da være til ingen Nytte; thi de Dannede behøve jo overhovedet ingen Kirke, og det troende Folk holder fast ved den gamle Gud. Og tilmed maa De være forvissat om, mine Herrer, at den gamle Gud aldeles ikke taaler nogen Medbejler. Hans Lyn vilde stikke Deres Nationalkirke i Brand, og paa hans Vink vil ethvert Rige gaa til Grunde, der satte sig imod hans Overhøjhed.“

Officererne sadde forbløffede over Grevens Tale; men Oldingen rejste sig og besteg i den muntreste Stemning sin Vogn. Grevens Søn havde ikke forstaaet et Ord af den tyske Underholdning. Han havde forundret sig over Faderens livlige Samtale med de fjendtlige Officerer, og da han nu erfarede Aarsagen til Faderens Glæde, naaede hans Forbavselse Toppunktet.

„Jeg forstaar dig ikke, Fader! Hvorledes kan du glæde dig over Kirkens Forfølgelse?“

„Kirkens Forfølgelse beklager jeg, min Søn!“ svarede Grev Rethel. „Der er en anden Grund til min Glæde. Naar de tyske Aviser sige Sandheden, — naar de tyske Officerer bedømme Regeringens Aand rigtigt, saa vil det tyske Rige erklære Krig imod Kirkens almægtige Beskytter og imod den pavelige Stol. Og den samme Haand, som gennem alle Aarhundreder tilintetgjorde alle Pavens Fjender og Kirkestormerne, vil ogsaa ødelægge det nye tyske Rige. — De Daarer! Mene de maaske, at den Allershøjeste vil gjøre en Undtagelse med det tyske Rige? Hvad der gennem atten Aarhundreder mislykkedes for de mægtigste Magthavere, at ødelægge og tilintetgjøre Guds Kirke og hans synlige Statholder paa Jorden, tro de maaske at kunne gennemføre det? Den gamle Gud lever endnu! Prøv kun paa det, du stolte tyske Rige, — prøv kun paa det! Løb Storm imod Petri Klippe, undertryk Kirken til alle Sider, — din Fordømmelsesdom er udtalt! Gud holder Ord, det Ord, som han har givet sin Kirke og dens Overhoved. Helvedes Porte ville ikke overvælde den.“

Vognen holdt i dette Øjeblik foran Grevens Bolig. Den heftige Ophidselse havde angrebet den 73aarige Olding i høj Grad. Dagen efter blev han farlig syg, og efter at han i længere Tid havde samtalt med Stedets Sognepræst og modtaget de hh. Sakramenter, kaldte han paa sine Døtre og sin Søn. Sønnen maatte oplæse Pius VII's Samtale med Napoleon I paa Fontainebleau, som Pagen havde nedskrevet ordret. Den Døende lyttede med spændt Opmærksomhed.

„Mine Børn!“ sagde han med svag Stemme. „Arbejder af alle Kræfter paa Frankrigs sædelige og religiøse Gjenfødselse. Bøjer eder i Lydighed for Guds Bud. Glemmer aldrig, at den gamle Gud lever evigt, — Verdens eneste Hersker, — de Enkeltes, som Na-

tionernes højeste Styrer. Tjener ham med Frygt og Bæven, — ham, hvis Throne Himlen er og Jorden hans Fødders Skammel.“

Hans Hoved sank tilbage paa Pudren. Grev Josef Rethel var død.

Den katholske Kirke i Sverrig.

Som bekjendt blev Reformationen indført i Sverrig paa en grundigere Maade end noget andet Sted. Den katholske Religion, som havde gjort Sverrig til et civiliseret Land og omskabt de gamle hedenske Sørøvere til fredelige Borgere, blev udryddet saa at sige med Roden. — Havde den katholske Religion da slaæet saa daarlige Rødder i Sverrig? Tværtimod. Næppe har et Folk holdt sejgere fast ved den katholske Lære end Svenskerne gjorde. For at *berolige Stemningen*, forbød Gustav Wasa *under Dødsstraf* „Indførelsen og Udbredelsen af Luthers Lære og Skrifter“, men paa samme Tid drog han Luthers Tilhængere til sig ved Udmærkelser, og ved Overdragelsen af de indflydelsesrigeste Embeder, for saaledes at lette dem Udbredelsen af Vranglæren. Under Paaskud af at ville skaffe de fremmede Lejesvende, som havde hævet ham paa Tronen og opholdt ham paa samme, ud af Landet, blev alt Kirkegodset inddraget og Kirkerne berøvede deres Kostbarheder og hellige Kar. De Gejstlige bleve bragte til Tavshed ved Trusler og Straffe og ved den højtideligste Forsikring om, at man ikke agtede at røre det fjærneste ved den gamle katholske Religion.

Endnu henimod Slutningen af sin Regering gav Gustav gjentagne Gange Befaling til, at Vievandet atter skulde anbringes ved Indgangsdøren til Kirkerne, og til andre Tider, at indføre Sakramentets Opløftelse i den stille Messe igjen, naar en eller anden af den lutherske

Læres Tilhængere i sin Iver vovede at vise sig konsekvent. Som i Danmark saaledes synger ogsaa den svensk-lutherske Præst den Dag idag „*Højmesse*“ iført Alba og Casula (Biskopperne klæde sig i Cappa, Infula og Mitra), men Brugen af Klokkerne, brændende Lys, Elevationen bleve atter afskaffede af Hertug Karls Tilhængere paa en Forsamling i Upsala, paa hvilken det ogsaa blev besluttet, at intet *menneskeligt* Væsen turde forklare den h. Skrift, med Undtagelse af den Augsburske Konfession og de fire ældste *Symbola*; men enhver af Luthers Tilhængere skulde faå *profetiske Gaver*. Først med Aaret 1593 begynder egentlig Æraen for den svensk-lutherske Kirke.

Kort i Forvejen havde Johan III forsikret Paven om, „at det svenske Folk endnu i Almindelighed tror at befinde sig i den katholske Kirkes Skjød.“ Endnu i Aaret 1592 havde Gejstligheden forsamlet sig tilligemed Ærkebispem og Bisperne til en Synode, paa hvilken Johans temmelig katholske *Liturgi* blev godkendt, og Læren om Helgenernes Anraabelse anerkjendt. Kun nogle enkelte Brushoveder vare derimod, f. E. Abraham Angermanen, hvem Karl ophøjede til Ærkebiskop, men ikke længe efter atter afsatte, som umedgjørlig.

Skulde den kalvinistiske Karl virkelig have været overbevist om den Augsburske Konfession? Under alle Omstændigheder har han bestemt den som den *eneste gyldige Trosbekjendelse* for det svenske Folk, med *Udelukkelse* af den katholske Lære. Det var ikke religiøs Overbevisning, der var Aarsag til den lutherske Læres Indførelse i Sverrig, men politisk *Herskesyge*. Imod den af hans Fader med stor Møje indførte Successionsordning fortrængte Karl sin Neveu Sigismund fra Tronen, og da Sigismund var opdragen i den katholske Religion og hans Tilhængere ogsaa hyldede denne Lære, saa rettede Karl hele sit Raseri imod den katholske Religion. Blodet flød i Strømme. Åbo og Søderköping saå paa selve den h. Skjærtorsdag „Blod-

bade“, der vare langt grusommere og videregaaende end Blodbadet i Stockholm 1520, som til evige Tider har givet den danske Kong Kristian II Tilnavnet „Ty-rannen“! Den mindste Mistanke om, at nogen hyldede den katholske Lære, var i Karls Øjne et Bevis for, at Vedkommende var skyldig til Døden, og den ellers fuldstændig Uskyldige blev henrettet. Hans Higen og Stræben, fortæller Forfatteren til „Wasa Regenterna“, A. C. Holmberg, gik ud paa „*att utrota allt, som ingaf honom en messtänke om katolska läran.*“ „Blodbadene vare frygtelige, mener H., kunne ikke billiges, men man maa oversé dem *förde frukter, som genom dem bereddes.*“ Protestantismens Sejr var Frugten, og det er altsaa det, som det kom an paa! Med andre Ord: Hensigten helliger Midlet! Mærkværdigt nok! Der er næppe én Svensker, som ikke med Hensyn til Reformationen fører det samme Sprog. Biskop Strömberg af Strengnæs fortæller i et Biografi af Laur-Andreas, at Gustav I lod denne Reformatoren *dømme til Døden* tilligemed Claus-Petri, fordi de ikke fik den lutherske Lære indført i Sverrig inden den lovede Frist, og Biskoppen mener derfor, at „Fejl og Dyder kæmpede om Herredømmet i Gustav, og de Sidste vare ikke i Stand til at holde de første i Tøjle; „men,“ tilføjer han, „en kommende Tid har af Taknemlighed for det store Værk, han fuldførte, med Glæde glemte de Pletter, der klæbe ved hans Minde.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

London. Lord Ripon, den forhenværende Vice-Konge, eller rettere sagt Vice-Kejser af Indien, som fornylig er vendt tilbage til Europa, er bleven modtaget med store Festligheder overalt i England. Blandt andre foranstaltede ogsaa den katholske Union i Storbritanien en glimrende Fest for ham i

London, der ikke saameget gjaldt Statsmanden og Politikeren, som derimod den katholske Trosfælle. Fra dette Synspunkt have Talerne, der bleve holdte ved denne Lejlighed, ogsaa særegen Betydning. Næsten hele den katholske Adel var tilstede, tilligemed Kardinal Manning og fem andre Biskopper. I sin Skaaltale for Lorden bemærkede Hertugen af Norfolk, at den nuværende Lovgivning i Modsætning til svundne sørgelige Tider tilstod den katholske Kirke fuldkommen Frihed. Men det var netop ogsaa den religiøse Frihed, som ydede det bedste Værn for den politiske Frihed og Uafhængighed, og den forenede Katholikerne med de fasteste og solideste Baand, hvor forskjellig end deres politiske Retning maatte være. I sit Svar skildrede Lorden hvad han havde oplevet i Indien og dvælede særlig ved de derværende Katholikers Stilling. Med gribende Ord omtalte han Biskoppernes og de Gejstliges uegennyttige Virksomhed i hine Egne, den Iver og Nidkjærhed, med hvilken Ordensfolkene arbejdede, dels for at afhjælpe den legemlige Nød og Elendighed blandt Folket, dels for at bringe det sand Kultur og Dannelse. Særlig henviste han til Jesuiternes velsignesrige Virksomhed i Ostindien. Kort før sin Afrejse havde han besøgt deres Frants Xaverius-Kolleg i Bombay, hvor han var bleven modtagen af 3000 forhenværende og nuværende Elever. Ogsaa den h. Frants Xaverius' Relikvier, den store Indianer-Apostels jordiske Levninger, som hvile i et kostbart Sølvskrin, har han bragt sin Hyldest.

Kardinal Manning fremhævede Lorden som et Mønster paa en Hædersmand af Karakter, fordi han havde haft Mod til uforfærdet at bekjende sin religiøse Overbevisning, og at bære med Heltetmod Pressens Bagvaskelser og Angreb, som i rigelig Maal var bleven ham til Del i Anledning af hans religiøse Anskuelser. Den skønne Fæst frembød et herligt Billede paa de engelske Katholikers endrægtige Sammenhold, som her havde forenet alle Stænder og Stillinger, baade Rige og Fattige om deres Biskop, for at byde den fremragende Trosfælle Velkommen i hans Fædreland. Marquis Ripon nedlagde, som bekjendt, for 10 Aar siden sit Embede som Stormester for de engelske Frimurere og vendte derefter tilbage til den katholske Kirke.

Berlin. Til Fordel for det katholske Sct. Hedvigs-

Hospital afholdtes fornylig en Bazar i Berlin, som hvert Aar finder Sted i Fyrst Anton Radziwills Palæ paa Pariserpladsen. Komiteens Medlemmer, blandt hvilke Fyrstinde Radziwill, Prinsesse Friedrich af Hohenzollern, Prinsesse Biron af Curland og andre Damer af den katholske Adel, havde ogsaa iaar sørget for en righoldig og smagfuld Udstilling. Kejserinden, Kronprinsessen og næsten alle de øvrige Prinsesser af det kongelige Hus havde sendt værdifulde Gaver til Bazaren. De første Besøgende paa Bazaren vare Kronprinsen og Kronprinsessen, som gjorde flere betydelige Indkjøb. Ogsaa den tyske Kejser og Kejserinde, som hvert Aar besøger Bazaren, ankom i Dagens Løb.

Wien. Kardinal - Fyrst - Ærkebiskoppen af Prag, Schwarzenberg, er under et Besøg i Wien afgaaet ved Døden af tyfoid Feber. Til næste Aar vilde den 76-aarige Olding have kunnet fejre sit gyldne Bispejubilæum; han var den eneste blandt Kardinalerne, som blev udnævnt allerede under Pave Gregor XVI., Pius IX.'s Forgænger. Kejseren fik daglig Meddelelse om den Syges Befindende. Østerrig har ved Kardinalens Død mistet en af sine bedste og nidkjæreste Biskopper. R. I. P.

Nizza. Den engelske Lord Charles Hamilton er fornylig vendt tilbage til den katholske Kirke i Nizza og aflagde Trosbekjendelsen i Byens Franciskanerkirke. Lorden er den afdøde Hertug af Hamiltons næstældste Søn og 35 Aar gammel. Hans Moder er en badisk Prinsesse og Søster til Fyrst Anton af Hohenzollerns Gemalinde. Det var en stor Glæde for hende, at kunde bivaane den højtidelige Handling, og som en anden Monika at kunde slutte Sønnen i sine Arme.

Japan. Japaneserne skulle nu kristnes paa moderne Vis. Schweitzerbladet „Freie Aemter“ i Zürich bringer følgende Meddelelse derom; For nylig dannede tyske og schweitsiske Theologer en Missionsforening, for at bringe den „liberale Kristendom“ til Indiens og Japans højere Stænder, som ikke vilde vide noget af den kirkelige Vidunder- og Dogmekristendom. Der er derved bleven opfyldt et Hul i Missionsvæsenet. Til Paasken vil den første Missionær blive sendt afsted til Japan. Valget er faldet paa en Schweitser, Hr. Pastor Spinner i Dynhard. Det er en sprogyndig, viden-

skabelig dannet ung Mand.“ — Stakkels Japanesere! Det bliver en dejlig Kristendom.

Rettelse. Efter forrige Nummers sidste Korrektur er en meningsforstyrrende Fejl indløben i Digtet Side 205. Læs:

E n Rose farvet er i Sved,
A f Jesu Dødsangstsmerte.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 5. April. Herrens Opstandelse. 1ste Paaskedag.

Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse i Sct. Ansgar, der efter Levitmesse og Prædiken. — Kl. 8: stille Messe. Kl. 10 anden Levitmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften: Festandagt og Prædiken.

Mandagen den 6. April. — 2den Paaskedag. (Gudstjenesten som om Søndagene). — Kl. 6 Aften: Festandagt. — **7. Ti.** (Herman Josef.) **8. O., 9. To., 10. F. og 11. L.** Oktavdage af Paaskeugen. Begge Paaskedagene afholdes den anden Kvartals-Kollekt af Peterspenge for iaar.

NB. De Troende mindes om, at de i Fastemandatet paabudne **Faste-Almisser** maa være nedlagte i de dertil opstillede Bøsser i Præfektorets Kirker og Kapeller inden anden Paaskedag inkl.

Søndagen den 12. April. Hvide Søndag. Den højtidelige h. Messe, under hvilken Neokommunikanterne forny Daabspagten og annamme deres første h. Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og 11 stille Messe i Sct. Ansgar; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og „Te Deum.“

Sct. Knuds Kapel. 1. Paaskedag. Kl. 9 Højmesse med Prædiken.
2. Paaskedag. Kl. 9 Højmesse med Prædiken

Stipendia manualia. Si qui R. R. Missionarii forte desiderant intentiones, me de hoc certiore facere velint. Andr. Johansen.

Elisabethforeningen tillader sig at henlede Opmærksomheden paa den Bazar, som afholdes i Paaskedagene til Fordel for forældreløse og forsømte Børn. Bazaren med Tombola i Skolen.

Den h. Messe for **Mødreforeningen** læses paa Torsdag d. 7. April Kl. 8¹/₄.

NB. Paa Grund af Helligdagene har dette Nummer af Ugebladet ikke kunnet udbringes saa tidligt som ellers. Tillige bede vi de ærede Abonnenter om at meddele Expeditionen snarest muligt, dersom Bladet skulde udeblive paa Grund af det nye Buds foreløbige Ukjendskab til Forholdene.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 15.

Søndagen den 12. April.

1885.

Indhold: Hvide Søndag. Digte. Foraar i Sigte. Den katholske Kirke i Sverrig. Efterretninger: Kjøbenhavn, Rom, Rusland, Paris, Sudan, Afrika, Smaating.

Hvide-Søndag.

Allerede i lang Tid have Sognepræsterne i de forskjellige Menigheder baade ved Undervisning og heldbringende Formaning bestræbt sig for at forberede Børnene til den store Dag, paa hvilken Jesus, den guddommelige Børneven, første Gang kommer til dem i den h. Kommunion; og til de Gejstlige have alle Lærere og Lærereinder samt alle gode Forældre sluttet sig, for ogsaa at bidrage deres til denne vigtige Sags Fremme. Den store Dag er nu oprunden for Børnene; de knæle ved Herrens Bord for at modtage deres Herre og Gud, deres Frelser for første Gang.

Hvilket opløftende Syn at se de Smaa i lange Rækker træde hen og knæle ned foran Herrens Alter,

for at nærme sig det hellige Maaltid, og da at være Vidne til, hvorledes Jesus, den guddommelige Børneven, nedlader sig til dem og tager Bolig i deres ungdommelige Hjærter! Hvor gjerne hengiver man sig da ikke til det glade Haab, at alle disse Førstkommunikanter modtage ham værdigt; fra alle Sider har man jo bidraget til deres Forberedelse; saa mange trofaste Sjælesørgere, Lærere, Lærerinder og gode Forældre have jo i Uger og Dage tilligemed Børnenes andre Venner bønfuldt Himlen saa indstændigt om denne Naade for Børnene, og deres Bøn varer ved under hele den højtidelige Handling idag.

Hvor nært ligger ikke ogsaa det Ønske, at den naadefulde Forbindelse, som Herren idag indgaar med Børnene, aldrig mere maa opløses igjen! Maatte den Uskyldighed, som idag gjør disse Børns Hjærter til en værdig Bolig for den guddommelige Frelser, i Kraft af den hellige Spise, som de idag modtage, stedse være deres Hjærters skjønneste Pryd! Men ak, snart ville Stormene og Fristelserne rejse sig imod disse Hjærter. Bevidstheden om de Farer, som særlig i vore Dage true Ungdommen, træder levende frem for vort Øje paa Børnenes første hellige Kommuniondag, og Hjærtet føler sig derfor ogsaa idag paa det mest levende opfordret til at antage sig disse truede unge Sjæle, ved at bede en ret inderlig Bøn for dem.

Se her, kjære Læser, Øjemedet med disse Linier: at opfordre dig til Bøn for Førstkommunikanterne, at de maa modtage deres første hellige Kommunion værdigt og — vedblive at være gode og fromme, uskyl-dige som idag, og holde hvad de love:

Fast skal min Daabspagt evigt staa
Og Kirken vil jeg ære!
Den er den Grund, jeg bygger paa,
Jeg følge vil dens Lære!
Tak være Gud, som naaderig
Til Sandheds Kirke kaldte mig,
Jeg aldrig den vil svigte!

Marias Paaskefryd.

Fryd dig, o Himmeldronning prud, Alleluja!
Fryd dig og bryd i Lovsang ud, Alleluja!

Din Søn, som Faders Aand dig gav, Alleluja!
Gaar sejerkronet frem af Grav, Alleluja!

Ham tro omsvæver Fædres Krans, Alleluja!
Og Englene i Himmelglans, Alleluja!

Luk op dit Kammer, lad ham ind, Alleluja!
Lad Taaren vige fra din Kind, Alleluja!

Tryk ham i Favn med Moderlyst, Alleluja!
Og lad ham hvile ved dit Bryst, Alleluja!

Fryd dig, o Himmeldronning prud, Alleluja!
Og bed for dine Børn til Gud, Alleluja!

sr.

Magdalena.

Hvi du klager og forsager?
Magdalena, se dig om!
Hører du ej Englens Hilsen?
Ser du ej, hans Grav er tom?

Lad din Sørgen, lad din Spørgen,
Stands din Smertes Taarestrom;
Thi din Kjærlighed ham rører
Og din Længsel dyb og øm.

Se, der staar han, se, der gaar han,
Om end skjult i Gartners Dragt.
I den aarle Paaskemorgen
Kyser han din Sorrigs Magt.

Stil dit Savn nu! Hør dit Navn nu
Af hans Læbe blid og rød!
Mon ej i dit Hjærte brænder
Kjærlighedens nye Glød?

Fald til Fode ham, den gode,
Hils ham ret af Hjærtet tro!
Kald ham kjærlig: gode Mester!
Thi din Brudgom er dig tro.

sr.

Foraar i Sigte.

April Maaned, som jeg paa en vis Maade kunde kalde Broen til Foraaret, er ved Roret; Marts med sine Storme, med sin Susen og Brusen, har fratraadt Regeringen, og selv om man ogsaa med Rette siger om dens Efterfølger, at den er *lunefuld*, saa taaler man dog gjerne dens Luner i Bevidstheden om, at den vil bringe os noget herligt og skjönt: den blide Maj. Hustruens Luner, som ofte understøttes af Taarer, vende sig i Reglen til Mændenes Pengepung: en ny Kjole, en ny Hat er i Sigte; men Aprils Luner banke forjættende paa vort Hjærte, thi Maj, *Foraaret*, er i Sigte! Ordet „April“ skal hidrøre fra det latinske Ord „aperire“ = aabne, og April vilde følgelig være den Maaned, der aabner for Blomsterne. At den tillige,

som en Biting, aabner et nyt Finantsaar for os og bringer os nye Skattekvitteringer, er vel ikke saa poetisk, som den mildt duftende og brogede Blomstergave, — men man maa netop som loyal Statsborger takke baade Staten og Himlen for Alt.

Om Foraaret aabner det menneskelige Hjærte sig atter, eller hvem skulde vel være saa kold og sløv, at den foryngede Naturs skabende „Bliv“ ikke skulde træffe ogsaa hans Hjærte; hvem skulde vel være saa nedbøjet, at det ny Liv omkring ham ikke skulde gjenoprejse ham! „Lev!“ tilraaber os enhver Knop, enhver lille Blomst, ethvert Græsstraa . . . Det var en smuk Foraarsaften, og Maanens Lys skinnede blidt gjennem Sølvsløret paa de smaa Knopper, der møjsommeligt arbejdede sig frem paa Buske og Træer. Hemmelighedsfuldt susede det i Grenene, som om Luften fortalte Træerne og Buskene højst vidunderlige Æventyr om ny Pragt og nye Klæder. Maaneskin, Blomsterduft og Foraarslængsel have en magisk, fortryllende Kraft: med Feens Hænder bære de den stakels Skabning, der er født her i Støvet, ud af Sorgens, Møjsommelighedernes og Smerternes Dal og opad imod Idealets lyse Sfære, og ligesom Moses fra Sinai Bjærg skuede ind i det forjættede Land, saaledes lader Foraarets Opstandelsessang ogsaa Mennesket anende skue ind i dets bedre og sande Hjem. Jordens grønne Tæppe var gjennemvævet og oversaaet med tusende brogede Blomster; den liflige Foraarsduft og Fuglenes muntre Kvidder gav Billedet sin Vielse, paasatte det Kronen. Alt var saa friskt, saa lysende, som ingen Digtets Pen formaar at male det, ingen Sangers Tunge at besynges det; kun Hjærtet alene føler denne Skjønhed, og i Øjet glimrer en Taare af Taknemlighed imod Skaberen.

Jeg plukkede en *Blomsterbuket*, for at bringe mine Læsere den med en venlig Hilsen i det nye Kvartal. Da jeg kom hjem fik jeg den ordnet. Hvilken prægtig

Mosaik i en grøn Ramme! Hør nu, hvad Blomsterne fortælle.

Paa den slanke Stilk vugger sig en lille Rosenknop; den er endnu lidt grøn, men den søger efter bedste Evne at aabne sit Hjærte, for at indaande Sollyset i fulde Drag; en Dugdraabe skjælver paa et af Stilkens Blade, som en Taare paa Kinden. Rosen, Blomsternes Dronning, er Sindbilledet paa Kjærligheden. Maatte den rene, sande, uegennyttige Kjærlighed i alle dens Skikkelser være din Stav og Støtte gennem Livet; det være sig, at den som Kjærlighed til Forældrene lyser i Taknemlighed, eller som Kjærlighed til Ægtefællen brænder inderligt og tillidsfuldt, ømt og opofrende, eller selvfornægtende som Moderkjærlighed, eller som Kjærlighed til Børnebørnene skyder nye Livskud, inden Døden standser Hjærtets Pulsslag, — maatte Kjærligheden aldrig forsvinde fra dit Hjærte! Den er den bedste Ledsager gennem Livet, den trofasteste Ven, som formaar at oplyse og opmuntre med elektrisk Belysning selv de mørkeste Timer hernede; den er Tryllebilledet i Haabets grønne Ramme, som letter enhver Byrde, forklarer alt Skjönt. Men Stilkens Torne fortælle dig, at denne Kjærlighed maa tilkæmpes, fortjenes! Den flyver ikke i Skjødet paa dig, du maa fortjene den med Smerte og Møjsommeligheder.

Den blaa Viol prædiker Beskedenhed; den hvide Lilie minder dig om et rent Hjærte; den melankolske Fuchsia, som lader Hovedet hænge saa sørgmodigt, og som i daglig Tale fører det skjønne Navn „Kristi Bloddraabe“, minder dig om, at der ogsaa gives mørke, sørgelige Timer herneden; de ildrøde Pelargonier opmuntre til modig Kamp, medens de brogede Aurikler, Belliser, Primula, Klokker og Stedmodersblomster fortælle dig, hvor herligt og smukt selv det Mindste i Naturen er, og hvor faderligt og mildt den alvise Gud drager Omsorg for Alt. Stol derfor paa ham, som har skabt Græsstraet og givet Universet sin Tilværelse.

Og de grønne Blade, som indfatte hele Buketten og hver enkelt Blomst, tilraabe dig: haab! Haabet er jo Engelen fra det tabte Paradis, som trøstende ledsager Mennesket paa dets Pilegrimsvandring i denne Taaredal

Det er min Foraarsbuket. *En* Blomst har jeg selv beholdt som en Erindring: en lille Forglemmigej!

Den katholske Kirke i Sverrig.

(Sluttet).

Hvad har vel det store Værk, Reformationen, indbragt Sverrig? Krig med Polen, Krig med Danmark, Trediveaarskrigen, Karl XII's Krige, som alle blottede Landet for Penge og Mennesker, ødelagde al Industri og forhindrede ethvert Fremskridt. Sluttelig saå man sig nødsaget til atter at indkalde *Katholikerne* til Landet. Gustav III siger nemlig i Indledningen til Tolerants-Ediktet af 24. Januar 1781: „Alt længe har det været en bekjendt og meget beklaget Sag her i Landet, at *Handel* og *Industri* ikke har kunnet udvide sig paa Grund af Folkemanglen, og vi have derfor villet bestræbe os for, at forøge Indbyggernes Antal og Pengemarkedet, og efter hvad andre Lande har erfaret, er Religionsfriheden det bedste og mest passende Midde til denne Sags Fremme.“

Allerede henimod Aaret 1740 havde man begyndt paa, at indkalde en Mængde katholske Fabriksarbejdere, Dugmagere, o. s. v. fra Omegnen af Aachen til Landet; men den svenske Intolerants var en mægtig Hindring. Regeringen havde anvist de katholske Tyskere en *fransk, luthersk* Præst som *Sjælesørger*. De stakkels Mennesker vare stadig kaldte for Domstolene, fordi

den Ene havde ladet sit Barn døbe ved en af den østerrigske, franske eller spanske Legations katholske Præster, en Anden havde ladet sin døende Fader berette ved dem, en Tredie ladet dem begrave hans afdøde Hustru, o. s. v. Endelig lod Gustav III, kjed af de idelige Tvistigheder, Rigsstænderne i 1779 beslutte, at den gamle lutherske Ufordragelighed skulde ophøre. Paa Grundlag af denne Beslutning offentliggjorde Gustav III, „*Tolerants-Ediktet*“ af 24. Januar 1781, ved hvilket det tillodes Katholikerne, paa egen Bekostning at kalde en Præst af deres egen Tro, at oprette Kirker og Skoler, at danne kirkelige Menigheder med Ret til at erhverve og besidde, ligesom Statskirken; men Medlemmer af Statskirken var det under Straf af Landsforvisning, Ejendomskonfiskation, osv. forbudt, at forlade Statskirken. Ved Statsomvæltningen i 1809 ophævedes ogsaa denne Indskrækning, og en videre gaaende Religionsfrihed tilstodes. Men hverken den lovgivende eller administrative Statsmagt har desværre hidtil holdt sig til denne Lov; men derimod lige indtil 1858 dømt de „*Frafaldne*“ efter gammel Skik til Landsforvisning. Først i 1860 blev den gamle Lov endelig afskaffet paa ny, men paa samme Tid *indskrænkedes* atter den Frihed, som man i 1781 havde tilstaaet de Anderledestroende. De „*fremmede*“ Kirkers Ret til som saadanne at erhverve og besidde, blev indskrænket til Besiddelsen af en Byggeplads for en Kirke og en Begravelsesplads; i 1873 erklæredes enhver Embedsmand *ipso facto* for afskediget, naar han fulgte sin Samvittighed og Overbevisning, og udmeldte sig af Statskirken, — omendskjønt man dog i 1868 havde skrevet i Konstitutionen, at *alle Statsemployer*, med Undtagelse af Statsministerens og de lutherske Theologiprofessorers, kunde besættes uden Hensyn til Trosbekjendelse. Intolerantsen overfor den katholske Kirke her i Norden har varet længst ved i Sverrig, og endnu den Dag i Dag har Kirken at kæmpe med store Van-

skeligheder i dette Land. Man tør imidlertid haabe, at *Sandheden* ogsaa i Sverrig vil gaa af med Sejren. For den lutherske Statskirke behøver den ikke at frygte; thi den gaar der, som alle Vegne, sin Opløsning imøde, idet den der mere end noget andet Sted er Aarsag til, at Folket kastes ind i den sygeligste Overspændthed og i Sektvæsenet, for ikke at omtale den Masse, der paa en saa sørgelig Maade styrter sig Mormonismen i Armene. „Af deres Frugter skulle I kjende dem,“ siger Frelseren, og intetsteds kan man bedre lære den lutherske Læres Frugter at kjende, end her i Norden. Frugterne ere: Vantro og Overtro, sygelig Overspændthed og indbildt Hellighed, den vanvittigste Bibelfortolkning baade af Gejstlige og Lægmænd, Ligegyldighed og Opløsning.

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. Den 2. Kvartals-Kollekt af *Peterspenge* for i Aar, har, efter hvad der er os meddelt, indbragt 15 Kr. i Sct. Ansgars Kirke. Under de nuværende vanskelige Forhold, i hvilke Kirkens Fjender har bragt vor h. Kirkes Overhoved, og hvor vi dagligdags læse om nye Voldsgjerninger imod Pavestolen, kunne vi ikke undlade, at opmuntre de Troende til efter bedste Evne at efterligne Udlandets Katholiker i deres Offerberedvillighed og virksomme Kjærlighed mod vor fælles Fader, og baade ved *Bøn* og *Gavmildhed* at lette for ham, det ophøjede Hverv, som Kirkens usynlige Overhoved, Jesus Kristus har anbetroet ham:

Kirkens Styrelse og Evangeliets Udbredelse i alle Jordens Lande.

— De danske Aviser bragte fornylig en Meddelelse om, at Paven skulde have fældet en vigtig Dom med Hensyn til Ægteskabsindgaaelse mellem en Katholik og en Jøde, idet de fortalte deres Læsere, at Leo XIII skulde have givet sit Samtykke til en Frøken v. Castrones Vielse med den jødiske Baron Popper v. Podraghy. Dette beror imidlertid paa en Fejltagelse. Det h. Officiums Kongregation havde vel givet sit Samtykke dertil, men Leo XIII har erklæret Kongregationens Kjendelse for *ugyldig*.

— Man maa i den lutherske Kirke være meget fattig paa *Kirkemusik*; det „rene Evangelium“ synes i alt Fald ikke at skabe kirkelige Komponister, der forherlige Guddommen med Sangens Toner, ellers havde man vel ikke foranstaltet saa *katholske Repertoarer* for Paaske-Koncerten her i Byen, som sket er iaar. Ved en Kirkekoncert i Trinitatis Kirke til Fordel for Marthaforeningen omfattede Programmet blandt 8 Numre ikke mindre en 5 katholske Kompositioner, blandt hvilke „Ave Maria“ af Cherubini og „Tu es Petrus“ af Liszt. Vi unde dem gjerne vore katholske Kompositioner til Opbyggelse, men beklage meget, at de saa daarligt fatte deres Betydning; thi det vidner sandelig om en mærkelig Smag, naar man til Paaske-Koncerter vælger den katholske Kirkes *Sjælemesser*, og paa *Festdagene* opfører snart det ene, snart det andet „*Requiem*“ med deres gribende Dommedags-Sekvents „Dies iræ“ og indtrængende Forbønner for de Afdøde og lidende Sjæle i Skjærsilden. En Sjælemesse Paaskemorgen er ligesaa unaturlig, som at synge „Te Deum“ ved en Ligbegængelse.

Rom. Den tidligere omtalte Skrivelse, som Leo XIII har sendt Kejseren af Kina, og i hvilken Kirkens Overhoved anraaber om Kejserens Beskyttelse for Missionærene og de Kristne, er dateret den 1. Fe-

bruar. Paven henviser til de katholske Præsters vel-signelsesrige Virksomhed i Kejsere ns Lande. Fra Europas forskjelligste Lande, fra Italien, Belgien, Hol-land og Tyskland vare de dragne til Kina og bekym-rede sig paa ingen Maade om Politik, men arbejdede udelukkende paa Evangeliets Forkyndelse, og det kine-siske Folk havde modtaget mange Velgjæringer, ogsaa i materiel Henseende under Hungersnøden, af dem. Til Slutning takker Paven Kejseren for den Velvillie, han saa ofte har vist mod den katholske Kirkes Præ-ster, og beder ham om ogsaa at bevare den under de nuværende kritiske Forhold.

— I Anledning af Grundstens-Læggelsen til et Monument for den afdøde Kong Viktor Emmanuel paa Kapitoliet har den italienske Ministerpræsident Depretis holdt en Tale i Rom, der næsten ser ud som en Krigserklæring imod Vatikanet og den kathol-ske Kirke, idet han betegnede Rom som de italienske Kongers Stad og som den nødvendige Hovedstad for Italien. For Resten ere Udsigterne for det italienske Kongedømme ikke meget glimrende for Tiden, thi de republikanske Ideer gjære alle Vegne, og Fattig-dom, Utilfredshed og Bankerot staar paa Dagsordenen i hele Landet. I forrige Maaned har man saaledes set sig nødsaget til at lukke det romerske Universitet tilligemed en hel Del andre Provinsial-Universiteter, fordi Regeringen havde opdaget et Komplot, som gik ud paa at fremme en storartet republikansk Demostra-tion. Samtlige republikanske Selskaber i Landet har nemlig ogsaa haft en Finger med i Spillet ved de forskjellige Uroligheder, som Studenterne have foran-staltet i flere Byer. Man havde foreløbig besluttet, ved Hjælp af Universiteterne, at ophidse den offentlige Mening til et Slags Plebescit (Folkeafstemning) imod Regeringen. De fleste af Landets Universiteter, Høj-skoler og Gymnasier ere derfor lukkede.

Den dybere Grund til disse Uroligheder, blandt Italiens studerende Ungdom er ikke nogen anden, end den, at de unge efterligne de Gamle. De nuværende Italianissimi, som ere ved Roret og beklæde Landets Embeder, ere alle Revolutionære. Ved deres Sammen-sværgelse have de afgivet et Exempel for de nuvæ-rende Uroligheder. Den 15. Febr. 1884 tilstod den Deputerede Spirito det offentligt, da det højere Studi-

ums Forfald var paa Bane. Han sagde ordret: „Vor Revolution har ophørt, men der er dog bleven en vis Agitationsaand (un certo spirito di agitazione) tilbage, der er ligesaa usund, som den forrige var heldbringende. Sindene berøves derved den Ro, som er en væsentlig Betingelse for et gavnligt og frugtbringende Studium“. Det er netop Sagen, at Studenterne høre op med at være Studenter og blive istedenfor til Politikere og Demonstranter. Ligesom deres Fædre og Forbilleder tilhøre de Revolutionen. Der er ingen legitime Herskere mere, som de kunne jage bort, derfor slutte de sig til det konsekvente Revolutionsparti, som søger at styrte det usurpatoriske Dynasti, der hidtil har været et Redskab i deres Haand, for dermed at styrte alt det Legitime.

Rusland. Hellerikke dette Land stoler længere paa sine Studenter. Fra St. Petersborg meddeles der „Køln. Ztg.“ at en Minister-Komité har besluttet, at samtlige Studenter skulle anlægge Uniform. Det er en Forholdsregel, som skal lette Politiets Opsyn over dem, og Studenterne ere forpligtede under Straf til at bære Uniformen. — Fra russisk Polen beretter Bladet „Czas“, at en tredie katholsk Gejstlig er bleven sendt i Landflygtighed; det er nemlig den nye Administrator for Wilnaer Dioceset, Domherre Majewski, som er bleven ført til Wologda og som saaledes har fulgt sin Biskop og den første Administrator i Landflygtighed. — Den russiske Agent i Rom har jo, som tidligere meddelt, underrettet Vatikanet om, at disse Landsforvisninger have sin Grund i, at Regeringen ønsker „at bevare Freden med Kirken!“ (!?)

Paris. Det er som bekjendt en gammel Skik, at Fritænkerne og Frimurerne i Paris fejre Langfredagen med et højtideligt Festmaal, der paa en ostentativ Maade bugner af Kjødspiser. Iaar er det smukke Selskab gaaet endnu videre. „L'Intrasi-gent“ meddeler, at „den antiklerikale Liga“ havde besluttet at slutte Banketten iaar med et stort Bal, hvortil alle de forskjellige Fritænker-Selskabers Medlemmer vare indbudne. Det antiklerikale Bal skulde begynde Langfredag Aften Kl. 9 og vare ved indtil Kl. 4 om Morgenen. Et Orkester, der særlig var sammensat for denne Aften, skulde spille helt nye Polkaer, Valse, Mazurkaer og Kvadriller, og Kl. 12 vilde

et „authentisk Mirakel“ give Signalet til „Jesu Hjertes Polka“ (Polka du Sacré-Coeur)! Hvorledes Ballet er endt, vide vi endnu ikke, men Indbydelserne meddele ovenstaaende, hvortil enhver Bemærkning vilde være overflødig.

Imidlertid bliver den sociale Elendighed stedse mere nærgaaende overfor Regeringen, og Situationen sammenlignes ikke med Urette med den, som gik forud for Revolutionen i 1848. Som den Gang nægter man ogsaa nu de nødvendige Midler til Politiet; som den Gang hersker der ogsaa nu den største Nød iblandt Arbejderne, og man forlanger ligesom forud delvis eller fuldstændig Eftergivelse af Skatterne og Pengeunderstøttelse af Regeringen. Ligesom i 1848 sker ogsaa nu den ene Bankerot efter den anden, daglig lukkes flere og flere Værksteder, og Pøbelen bliver kjækkere. De samme røde Revolutionsblade: „Journal de la Canaille“, „Republicaine Rouge“, „Les Vengeurs“ sælges paa Paris' Gader. Demoralisationen i Hæren tager ogsaa stadig til, og som den Gang er Paris ogsaa nu et Samlingspunkt for alskens Døgnigter, som Provinserne frigjøre sig for, og som ere kaldede til at danne Revolutionsarmeens store Masse. Luften er saa lummer som før et Uvejr, og man gjør godt i at forberede sig paa Overraskelser. At Ministeriet Ferry er bleven styrtet i disse Dage, har Intet at betyde under de nuværende Forhold; dets Efterfølger bliver ikke bedre; det gaar med Ministerierne i det republikanske Frankrig som med de spiselige Svampe: de bedste due ikke noget.

Sudan. Ifølge engelske Efterretninger fra Kairo har Mahdien erklæret, at hans første Pligt er at afsætte Sultanen. Efter sit Sejrstog gennem Ægypten vil han drage til Mekka og derfra reformere hele den muhamedanske Verden. Tripolis skal ogsaa ødelægges, fordi det har ydet ham Modstand, og fordi en falsk Mahdi er optraadt der imod ham. Af disse Meddelelser fremgaar det, at Mahdien tager det alvorligt med sin „Kaldelse“. At byde ham Sudan — det Sudan, som han allerede har erobret, som Godtgjørelse, er et fuldstændig unyttigt Middel. Den falske Profet udvider sit Herredømme mere og mere i Afrika, og Englænderne ere fuldstændig raadville og magtesløse. Det sørgeligste ved det hele er imidlertid, at Kristen-

dommen, som netop havde begyndt at spire saa frodigt i hine Egne, nu fuldstændig ødelægges og maaske for lang Tid.

Afrika. I de „Katholske Missioner“ læse vi følgende: Det tyske Rige er ved sine nye Besiddelser i Todo-Landet ved den store Avon-Lagune bleven Nabo til Kongeriget Dahomeh, som er berygtet for sine forfærdelige Grusomheder. At det ikke er blevet bedre med disse blodige Grusomheder, som aarligt udøves i Dahomehs Hovedstad, fremgaar af et Brev fra et Øjenvidne til ovennævnte Blad. „Kongen af Dahomeh,“ siger Brevskriveren, „har iaar (1884) fejret den aarlige Offerfest for de Afdøde med større Grusomhed end tilforn. I de tre Maaneder, som jeg tilbragte i Abomeh, saá jeg daglig, at der blev stillet sex friskt afhuggede Menneskehoveder op over Porten paa det kongelige Palads. Jeg vil slet ikke tale om de Ulykkelige, der med Hovedet nedad blev naglede til Træerne eller som man blot fastnaglede ved en Haand eller en Fod og i disse forskellige Stillinger lod dø en elendig Død af Kval, Sult og Moskitostik.

Fornylig var jeg Vidne til, at to Mænd og Kvinder bleve henrettede. De vare mistænkte for at have stiftet en S sammensværgelse tilligemed Kongens Broder. Kongens Broder maa ifølge Landets Love ikke dømmes til Døden; Kongen lod ham derfor indespærre i et mørkt Hul. Begge Kvinderne bleve begravede indtil Halsen i Jorden, endnu paa syvende Dag levede de, endskjønt de ikke havde faaet noget at spise. Derpaa udgravede man dem indtil Bæltestedet og gav dem noget at spise; derefter øste man Krudt i Hullet og antændte det. Trods de frygtelige Brandsaar døde de dog ikke strax; nu gjøde Bøddlerne hed Palmeolje over Hovedet paa dem, og tilsidst bleve deres Lege-mer revne i Stykker. Begge Mændene bandt man til Pæle, og Mængden gjennemborede de Ulykkelige paa over hundrede Steder med glødende Jærnstænger; den ene udholdt Kvalerne en halv Time, den anden næsten en hel Time.“ — I mere end 10 Aar holder man „Kulturkamp“ i Tyskland. Mon det ikke vilde være bedre, om disse tyske Kulturhelte, i Stedet for at kæmpe mod fredelige Gejstlige og værgeløse Ordensfolk og barmhjærtige Søstre, en Gang til Afvexling vilde prøve deres Løvemod imod den blodige og grusomme Beher-

sker af den nye Grænsestat og anvende deres Indflydelse paa at forhindre saadanne Grusomheder og gjøre Kongen og hans Undersaatter i Dahomeh menneskelige? Vilde det ikke være en værdigere Kulturopgave?

Smaating.

Tobaksrygning. Dr. Decaisne har fornylig meddelt det brittiske Selskab for Sundhedsplejen sine Iagttagelser med Hensyn til Følgerne af Drengenes Tobaksrygning. De omtale 37 Drengene i en Alder af 9—14 Aar, som alle mere eller mindre vare hengivne til Tobaksrygning, og som han har behandlet i sin Klinik. Hos 27 af dem vare Følgerne meget alvorlige: Forstyrret Blodomløb og Fordøjelse, Hjærtebanken, Aandssløvhed og for de Flestes Vedkommende ogsaa et stærkt Hang til spirituøse Drikke. En Undersøgelse af Blodet viste i otte Tilfælde, at de røde Blodlegemers Antal var stærkt formindsket; tolv Drengene lede af vedvarende Næseblod; ti klagede over urolig Søvn og Beklemmelse; fire fik Saar paa Tarmene og én Svindsot. Jo yngre Børnene vare, desto stærkere aabenbarede sig disse skadelige Følger; de bedst nærede og udviklede lede mindst derunder. — Disse Meddelelser burde foranledige Forældrene, der virkelig ville deres Børns Vel, til at vaage skarpt over deres opvoxende Sønner i denne Retning: saa meget mere, som Ungdommen synes at faa stedse større Smag paa at ryge deres Sparepenge op, saa at man paa Gaderne snart ikke møder en Yngling mere, uden at han har den moderne Sut i Munden.

R a r e B ø r n. Børnene (fire voxne Døtre): „Kjære Fader, idag spiller de saadan et smukt Stykke; gaa med os i Teatret.“ — Faderen: Meget gjerne, men I vide jo, at jeg ingen Penge har“. — Børnene: „Penge er der; vi har sat din Underdyne paa Assistentshuset!“

Et probat Middel. I Frankrig har man i en Pro-

vinsby opfundet et udmærket Middel til at standse Værtshusholdet Søndagformiddag. Kommunalraadet bekendtgjorde: „Alle Gjæsterne, som besøge Værtshusene om Formiddagen paa Søn- og Festsdage, ere berettigede til at gaa bort, uden at betale hvad de have fortæret“. Midlet hjalp! thi Værthusholderne holde nu deres Skjænkestuer lukkede hele Formiddagen.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 12. April. Hvide Søndag. I Sct. Ansgår stille h. Messe Kl. 7 og 11. — Kl. 9 højtidelig Messe, under hvilken Neokommunikanterne forny Daabspagten og modtage deres første h. Kommunion. Kl. 5 Eftermiddag Festandagt med Prædiken og „Te Deum.“ — **13. M.** Hermenegildus, Martyr. — **14. Ti.** Justinus, Martyr. — **15. O.** Isidor, Biskop og Kirkelærer. — **16. To.** Benedikt Labre, Bekjender. — **17. F.** Leo den Store, Pave og Kirkelærer. — **18. L.** Votivofficium af den ubesmittede Undfangelse.

Søndagen den 19. April. 2den Søndag efter Paaske. I Sct. Ansgår: Levitmessén, efter hvilken Konfirmationens h. Sakramente meddeles, begynder Kl. 9; stille h. Messe Kl. 7 og 11. — Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken.

Til Kirken og Skolen paa Vesterbro ere endvidere indkomne:

Kjøbenhavn: P. J. 5 Kr. 50 Øre. — D. 5, Kr. — H. 6 Kr. — J. M. 50 Øre. — S. D. 356 Kr. — O. P. 8 Kr, aarligt i 10 Aar. — En Bodtærdig 2 Kr. — En Syg 50 Ø. — Fra en lille Bøsse 7 Kr. 50 Ø. — Hr. og Fr. O. 50 Kr,

J. v. Euch.
Apost. Præfekt.

De to Stager, som bortloddedes ved Elisabethforeningens Bazar, ere vundne paa Nr. 86.

Fra Bestyrelsen have vi tillige modtaget en Bog, som er bleven glemt af en af de Besøgende i Lokalet. Dens Titel er: „Office de la Quinzaine de Paques“ og den kan afhentes i Præstehuset.

Fortrolig Korrespondents. Ditton-Hall. Many thanks for the contribution The first poem too late received. I'll use it for next year, and hope, that you will send something soon again. Good by. Yes!

NB. Vi bede de ærede Abonnenter meddele Expeditionen snarest muligt, dersom Bladet skulde udeblive paa Grund af det nye Buds foreløbige Ukjendskab til Forholdene. Saa snart Buddet har lært de ærede Abonneters Adresser at kjende, ville de alle have Bladet senest om Søndagen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 16.

Søndagen den 19. April.

1885.

Indhold: Søndagen. Jesu h. Barndomsforening. De kristne Staters Solidaritet. Efterretninger: Kjøbenhavn, Svendborg, Frankrig, Rom.

Søndagen.

Søndagen er til for Mennesket, for hele Mennesket, for Legeme og Sjæl, for dets timelige og evige Velfærd. Først og fremmest er den en *Hviledag*. Arbejdet er rigtignok en Pligt for os alle, men ikke det uafbrudte Arbejde. Vi maa arbejde for at anvende de Kræfter, som Gud har givet os, for at gavne os selv og andre, for at gjøre Fyldest og til Straf for vore Synder, for at beherske vore onde Tilbøjeligheder, for at øve os i Ydmyghed og Taalmod, — for at vi ved Lydighed kunne gjenvinde Guds Rige, som vi have mistet ved Ulydigheden. Det er netop en af Guds vise og naadefulde Anordninger. Vare vi ikke nødte til at arbejde, vilde vi snart henfalde til Lediggang, — og Lediggang er Begyndelsen til alle Laster.

Men uafbrudt Arbejde, et Arbejde uden Rist eller

Ro staar i Modstrid med vor menneskelige Natur. Vor Kraft er, som den fromme Job allerede sagde, ikke som Stenen, og vort Kjød ikke som Bronce. Ligesom Buen slappes, naar den stadig holdes spændt, saaledes slappes ogsaa vor Legemskraft, naar man aldrig under den Hvile. Søndagshvilen er lige saa nødvendig for vort legemlige og aandelige Velfærd, som Søvn. Derfor har Gud befaleet: „Paa denne Dag skal du hvile og ikke arbejde“. Gud har villet begge Dele, baade *Arbejdet* og *Hvilen*; men deraf følger baade en *Pligt* og en *Rettighed* for os; vi have ikke alene den Pligt, at skulde arbejde, men ogsaa Ret til at hvile.

„I dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød“, sagde Gud til Adam, og denne Straffedom fuldbyrdes paa ethvert Menneske hele Jorden over. Arbejdet er vel meget forskelligartet ifølge Stand og Stilling, Tilbøjelighed og Talent; men Ingen, heller ikke den, der er højest stillet i Samfundet, bliver fuldstændig forskaanet for Arbejde. Vi maa sandelig ikke tro, at denne Syndestraf alene rammer den Fattige. Ak nej, ogsaa de Rige faa deres behørig Andel, selv om andre ikke altid mærke det; de have en Mængde Sorger og Bekymringer, legemlige og aandelige Smerter, som ofte ere bitrere, end det bitreste Arbejde. „Et tungt Aag“, siger den h. Skrift, „hviler paa alle Adams Børn fra deres Fødsel af indtil den Dag, da de begravnes i Jorden“. Men i sin Barmhøjertighed har Gud dog villet, at vi én Dag i Ugen skulle være fri for det møjsommelige Arbejde. Men Søndagshvilen gives os ikke, for at vi skulle hengive os til Dovenskab og Tankeløshed; men for at vi ved uskyldig Adspredelse og gavnlig Hvile skulle vinde Tid og Kraft til at tænke paa vor Sjæls Vel og paa det forjættede Land, hvorhen Gud vil føre os tilbage, naar vi følge hans enbaarne Søns Fodspor.

Denne Hvile skal nemlig frigjøre os, frigjøre

baade Legemet og Aanden. Det uafbrudte Arbejde skader nemlig ikke alene Legemet, men det svækker ogsaa Aanden og nedtrykker Sindet. Naar Mennesket stadig skal staa eller sidde bøjet over: sit Værktøj eller sit Skrivebord, mister ogsaa Aanden sin Lyst og Kraft i Tilværelsens nedtrykkende Ensformighed, og Hjærtets ædleste Følelser og Sjælens skønneste Egenskaber sløves. „Mennesket lever ikke af Brød alene“, har han sagt for alle Tider og alle Forhold, som i enhver Henseende er vor Frelser og Befrier. Søndagshvilen skal give os Tid til at tænke paa Ting, der ere ligesaa vigtige for vor udødelige Aand, som Brød for det dødelige Legeme. Om Søndagen forskaanes Legemet for Arbejdets Tryk, for at Aanden kan udfolde sig desto friere, og, frigjort for de daglige Bekymringer, kan prøve sig selv og uforstyrret mindes sit Maal, sin Bestemmelse. Betragtningen af Lønnen, som Gud en Gang vil skjænke os efter Arbejdets og Kampens Dage i denne Taaredal, skal i Søndagshvilen meddele os ny Kraft og nyt Mod til fornyet Arbejde. Søndagshvilen skal ligesom være et Forbillede paa Hvilen i den himmelske Sabbat.

Søndagen er saaledes en Hviledag fra Verdens Arbejder, men den største Arbejdsdag for Himlen. Rigtignok skulle vi stadig arbejde for Gud; ogsaa forrette vort Hverdagsarbejde for hans Skyld; opofre ham alle vore Gjerninger og stadig tænke: „Alt til Guds Ære.“ Men hvor vauskeligt er det ikke at opløfte Tankerne til Gud midt under alle Livets daglige Trængsler og Sorger, Bekymringer og Byrder! Men netop derfor trænge vi ogsaa til stadigt tilbagevendende Hvilepunkter; netop derfor er Søndagshvilen nødvendig for enhver især af os.

Men særlig nødvendig er den for *den egentlige Arbejder*.

Havde Gud ikke gjort Søndagen til en Hviledag,

saar vilde de fleste Arbejdere slet ikke komme til Bevidsthed om, at de ikke ere til her paa Jorden alene for Herrens Skyld, hos hvem de fortjene det daglige Brød, men ogsaa for deres egen Skyld, at der ogsaa gives Timer heneden, som tilhøre dem selv og deres Familie, men ikke Arbejdsgiveren, — som tilhøre deres egen Glæde og Opmuntring, deres aandelige, sædelige og religiøse Uddannelse, ikke derimod Herrens Nytte og Gavn. De vilde ellers synke ned til at blive Slaver og Maskiner. Thi ethvert Arbejde, hvor fint og ædelt det end er, binder og trykker. Lænkerne maa af og til falde; den, som stadig gaar i Lænker, er eller bliver tilsidst en Slave. Dampmaskinen kan tilnøds arbejde uden Rist eller Ro, Dag ud og Dag ind, indtil den er opslidt; men Mennesket, som er knyttet til Maskinen, trænger til Hvile, Adspredelse og Frihed, ellers taber han sin menneskelige Værdighed og slider sig op før Tiden. Søndagen lader ham aande friere; i Søndagshvilen er han Menneske, og ikke blot en Maskine.

(Fortsættes).

Jesu h. Barndomsforening.

(Fortsat fra Nr. 10.)

3. Udtog af et Brev fra Missionspræsten *Colombel* i Kina: De erindrer vistnok mine tidligere Meddelelser fra Øen *Tsong-ming* (Kina), i hvilke jeg omtalte den glædelige Fremgang, som Kristendommen har gjort her ved Hjælp af den hellige Barndoms Forening. Ja, vi vide jo, at det gode, som vi her kunne virke, have vi, næst Gud, Jesu h. Barndoms Forening at takke for. Jeg har tidligere omtalt vore Skoler; idag vil jeg fortælle lidt om vore *Vajsenhuse*.

Øen *Tsong-ming* er omtrent 100 Km. lang og 20 til 30 Km. bred. Den deles i fire, næsten lige store Dele.

For hver Del af Øen have vi oprettet et Vajsenhus, hvor vi modtage Hedningernes Børn. Den hedenske Religion ødelægger alle Hjærtets ædle Følelser, og ere de først tilintetgjorte, bliver Mennesket værre og grusommere end Dyrene. De hedenske Mødre interessere sig derfor kun lidet for deres Børn, og ofte søge de at blive dem kvit. Det erfare vi hver Dag. For nylig bragte en hedensk Moder os sit lille Barn, for at vi skulde købe det. Det stakkels Barns Hoved var næsten halvt sønderknust. Leende fortalte Moderen os, at Faderen havde kastet Barnet paa Jorden og sparket til det og trampet paa det, af Ærgrelse over, at det var en Pige og ingen Dreng. Det var med stort Besvær lykkedes Moderen, at rive det levende fra Faderen, og nu bragte hun os det, for at faa sine 70 Øre for det. Saameget pleje vi nemlig at give for et Barn. Skrækkelige Tilstande, ikke sandt? Deres Hjærte vilde føle den største Medlidenhed med disse ulykkelige Smaa, naar de hørte disse Mennesker staa og handle med os, for at faa noget mere for deres Børn. Men vi give aldrig mere end 70 Øre. Det hændes da heller ikke saa sjældent, at Forældrene igjen gaa deres Vej med Barnet, for ved den første den bedste Lejlighed at dræbe det. Men vi sørge da altid for, at Barnet bliver døbt, førend Forældrene tage det med sig tilbage.

Hvor ganske anderledes er ikke disse Børns Lod i vore Vajsenhuse, hvor man ved Troens Lys sér Guds Billede, Jesu Kristi Broder, den Helligaands Tempel, selv i det fattigste Barn! — Over Hovedindgangen til vore Vajsenhuse prange med gyldne Bogstaver Ordene: „Jesu h. Barndom“, og over Sideindgangene: „Barmhjærtighed med de Forældreløse“. Det Største ligger ved Kirken, som er indviet til Ære for Jesu guddommelige Hjærte. Gjennem Hovedindgangen kommer man over en Bro, der fører over en Grav, som omgiver Huset. Vajsenhuset bestaar af 2 større Gaarde og flere lavere Bygninger. I den første Gaard ere de smaa Børn,

og strax i den første Sal, vi træde ind i, finde vi de mindste. Fire og fire ligge de i deres store Vugger. De barmhjertige Søstre vaage over dem og pleje dem; men i Reglen lykkes det kun sjældent at holde dem i Live. De stakkels spæde Væsener have lidt saa meget, at selv den omhyggeligste Pleje ikke er i Stand til at frelse dem. For nylig døbte jeg 16 paa én Dag, som desværre alle døde; men under alle Omstændigheder i alt Fald vare frelste for Himlen.

Fra denne Sal træder man ind i en anden, hvor vi finde lidt ældre Børn. Af disse tage vore brave Kristne mange i Barns Sted og opdrage dem. Vi have for Tiden 42 kristne Menigheder her, hver med et lille Kapel.

I den anden Gaard findes Skolerne, ikke alene for Vajsenhusets Børn, men ogsaa for de øvrige Børn i Menigheden. I Anstalten virke 6 Søstre og 6 kristne kinesiske Jomfruer. Forstanderinden er vidt og bredt bekjendt for sin Dygtighed i at behandle Børnesygdomme, og man bringer daglig en Mængde syge Børn til hende.

Det andet Vajsenhus ligger inde i selve Byen. Det er kun lille og optager de Børn, som senere sendes til det store Vajsenhus. Det tredie har kun 5 Værelser, og det fjerde er egentlig kun en Hytte, opført af Bambusrør og med et Straatag over. Dette sidste har nu bestaaet i over fem Aar og i den Tid optaget 2053 Børn.

Jeg har to Bøger liggende foran mig. I den ene ere de Børn opskrevne, som vi have døbt, da de vare i Dødsfare. Deres Tal er 56,334. Den anden indeholder Navnene paa de i Vajsenhusene optagne Børn. Det store Hus er bygget i 1857, det andet i Byen 1865 og de to andre for fem Aar siden. I dette Tidsrum ere 25,071 Børn blevne optagne. Disse Tal vidne noksom om, hvor meget Godt, der er virket ved Hjælp af Medlemmernes Bidrag til Jesu h. Barndoms Forening. Men

ogsaa vore brave Kristne her virke troligen med. De er vel fattige, ofte meget fattige; men de dele dog med Glæde det Lidet, de eje, med vore Vajsenhusbørn. Det er ofte rørende at sé, med hvilken Kjærlighed og Omhyggelighed de opdrage og sørge for deres Plejebørn. Jeg kunde endnu fortælle meget mere om vor Virksomhed blandt disse ulykkelige Børn, om de kinesiske Kristnes Offervillighed og levende Tro; men derom en anden Gang. Det anførte maa være tilstrækkeligt, for at begejstre de kristne Børn i Evropa, til med Udholdenhed og Glæde at deltage i det store Værk for deres smaa ulykkelige kinesiske Sødskendes Frelse, idet de med Iver bede de *Bønner*, som Jesu h. Barndomsforening foreskriver, og med Glæde ofre deres *Almisse* til Foreningens Øjemed.

(Fortsættes.)

De kristne Staters Solidaritet.

Grundtanken i en stor *kristelig Politik*, som den særlig repræsenteredes af de store Paver i Middelalderen, var Overbevisningen om alle de *kristne Staters Solidaritet* eller *fælles Forpligtelse* overfor de ikke-kristne Nationer. Af denne Tanke fremgik Korstogene, Spaniernes Kamp imod Maurerne og senere de lange Krige, som varede i Hundreder af Aar imod Tyrkernees raa Skarer, som truede Evropa. Dersom ikke Paverne særlig havde støttet og opretholdt denne den kristne Occidents Solidaritet imod den muhamedanske Orient, vilde den kristne Kultur i Evropa være bleven undertrykt i mange Menneskealdre, ja maaske fuldstændig tilintetgjort paa Fastlandet.

Desværre glemtes denne Solidaritet stedse mere og mere paa Grund af de enkelte Nationers Egenkjær-

lighed, og flere af de kristne Landes Herskere forbandt sig endog med Tyrkerne. Misundelse og Egenkærlighed ere ogsaa i vore Dage Skyld i det ægyptiske Virvar, hvortil den falske Profets Opstand i Sudan knyttede sig. Ligesom Mahdien tilføjer Englænderne det ene Nederlag efter det andet i Afrika, saaledes have Kineserne i Asien ogsaa ramt deres franske Modstandere føleligt, og som England i Sudan, maa ogsaa Frankrig i Tonkin opbyde alle sine Kræfter, for at hævde sin Stilling.

Mange dygtige Politikere sé i det, som tildrager sig baade i Sudan og i Asien en Fare, som atter indtrængende minder *alle* Evropas Stater om den kristne Solidaritets Pligt, og det ikke med Urette. Mahdien truer jo ikke alene Sudan og Ægypten, hans Formaal er Gjenoprettelsen af *det islamitiske Rige* i Afrika, Asien og Evropa, og hans Middel til dette Øjemeds Opnaaelse er den muhamedanske Fanatisme. Hvad der gjør ham saa meget farligere, er hans sindige Optræden. Uden at overile sig, sikrer han først de besatte Landsdele, førend han trænger videre frem. Mahdien optræder ikke alene som politisk, men ogsaa som religiøst Overhoved for Muhamedanismen, og netop som den Profet, hvilken Muhamed hævde forudforkyndt skulde komme i Aarhundreders Løb. Derfor slutte ogsaa samtlige Sudans Folkestammer, som tælle henved 10 Millioner Mennesker, sig til ham, og Ægyptens muhamedanske Anførere gaa over til ham og forraade de engelske Generaler. Skulde de engelske Generaler blive nødsagede til at trække sig tilbage til det egentlige Ægypten, da vilde rimeligvis hele den islamitiske Befolkning, som tæller $5\frac{1}{2}$ Million, ogsaa gaa over til den falske Profet. Men Mahdiens Herredømme i Ægypten betyder det samme som Muhamedanernes Oprør i Tunis og Algier, det samme som Suez-Kanalens Afspærring for evropæiske Krigs- og Handels-Skibe, og alene ved denne Forholdsregel vilde

alle de søfarende Nationers Interesser lide Skade og *alle* Evropas Stater blive udfordrede til Kamp imod den muhamedanske Fanatiker.

Men Mahdiens Herredømme i Ægypten er ogsaa det samme som Tilintetgjørelsen af Sultanens Autoritet som gejstlig Overhoved for Islamismen i alle Lande og som Tyrkiets Behersker. Mahdien vil selv i egen Person være Profet og Hersker over alle Profetens Tilhængere; han truer altsaa enhver Stat, som har muhamedanske Undersaatter indenfor sit Omraade; altsaa Sultanen i første Linie og derefter Frankrig og England i deres Kolonier, fremdeles Rusland, ja, hvis det var muligt, endog Kina, som ogsaa tæller 3 Millioner Muhamedanere.

Dersom de kristne Stater gaa solidarisk frem og i Fællesskab, vil der ingen Tvivl være om, at Mahdiens Skarer blive tilintetgjorte, og det vilde derfor ogsaa være i høj Grad ønskeligt, om den *engelsk-russiske Konflikt* blev bilagt, da de engelske Tropper derved vilde frigjøres i Kampen mod den falske Profets grønne Fane. Men farlig kunde Stillingen blive, dersom det lykkedes Mahdiens Udsendinge at fremkalde Oprør imod det europæiske Herredømme, ved paa en og samme Tid at gjøre Propaganda paa ethvert Punkt i Afrika og Asien, hvor der bor Muhamedanere. Hvor vidt denne Fare er for Haanden, derom ere Meningen delte. Kardinal *Lavigerie*, Ærkebiskoppen af Algier, anser ikke Muhamedanismen for kraftig nok, til at fremkalde en større Bevægelse, medens andre nok saa skarpsindige *Politikere* indtrængende advarer Evropa, om ikke at miskjende den muhamedanske Bevægelse.

Men ikke alene overfor Mahdien paahviler der Evropas Kulturstater en solidarisk Pligt; der truer de kristne Nationer en endnu større Fare fra *Kinas* Side, saafremt dette mægtige Rige skulde komme til Bevidsthed om sin uhyre *Kraft*. Nederlagene, som Kineserne for nylig have tilføjet Franskmændene i Tonkin,

vidne om deres militære Fremskridt og med Hensyn til Menneskemateriale overgaar Kina, der paa 11,756,780 Kvadr.-Mil tæller 434 Millioner Indbyggere, alle Evropas Stater tilsammen. Den berømte Rejsende *v. Hübn*er har for nylig henvist til den *industrielle Fare*, under hvilken mange af det østlige Asiens og Amerikas Lande allerede lide, paa Grund af de arbejdsomme og i højeste Grad nøjsomme Kineseres Indvandring. Evropæeren, som bruger mere til sit Livs Underhold end de, er ikke i Stand til at konkurrere med dem, han mister Terræn, og trænges overalt tilbage af de billige *Kulis* (kinesiske Arbejdere), hvis Indvandring allerede er bleven forbudt i flere Lande. Kom der nu til denne industrielle Overvægt i Løbet af nogle Aartier ogsaa den evropæiske *Krigskunsts* Hjælpemiddel, saa vilde Kina i Virkeligheden kunde blive en alvorlig Fare for alle Kulturstater og især for den kristelige Civilisation.

Naar nu Rusland og England trods den kinesiske og muhamedanske Fare begyndte en Kamp paa Liv og Død i Mellemasien, saa laa Intet nærmere, end at *det kinesiske Rige* forbandt sig med *Muhamedanismen*, som jo kun ere adskilte fra hverandre ved en Bjærgryg ved Indiens Nordgrænse. Et saadant Forbund kunde, medens Rusland og England flaaede hverandre i Afghanistan, let føre til en almindelig Opstand blandt *Indiens* muhamedanske Fyrster, og dersom de gik af med Sejren, vilde det overhovedet være forbi med Evropas Indflydelse i Asien.

Rigtignok vilde samtlige Evropas kristne Stater ogsaa være stærke nok overfor denne Folkebevægelse, dersom de vare *enige* og sade fast i Sadlen i deres eget Hjem. Men ingen af Delene er Tilfældet. Uden at tale om Uenigheden, der hersker imellem Landene indbyrdes, er næsten enhver evropæisk Stat i sit eget Indre truet af *de revolutionære Strømningers* stedsevoxende Kræftskade. Katastrofens Udbrud lader sig maaske skyde i Længden, men lykkes en social Revo-

lution i Evropas Stater, vil den ogsaa gribe højest forstyrrende ind i deres Indflydelse i *alle* Verdensdele; med denne Indflydelse vilde ogsaa den kristne Civilisations Fremskridt være tilintetgjorte, og netop af denne Grund vilde en fælles Optræden af de evropæiske Stater, ikke alene i Afrika, men ogsaa i Asien, være en Forholdsregel, som Selvopholdelsesdriften indgav. —

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. Ved den aarlige Generalforsamling, som Foreningen for Ligbrænding afholdt her i Byen den 9. d. M. holdt blandt andre ogsaa *Dr. Levi-son* (formodentlig Jøde) et Foredrag, i hvilket han efter bedste Evne søgte at forherlige den hedenske Ligbrænding. Vi skulle i et senere Nummer meddele vore Læsere udførligere om vor h. Kirkes Standpunkt overfor dette Tilbageskridt til Hedendommen, som haaner enhver sand Kristens Følelser. Naar Hr. L. imidlertid mod Slutningen af sit Foredrag meddelte, at „en anset katholsk Gejstligs Lig fornylig var bleven brændt i Rom“ og søgte at slaa Kapital deraf, som om den katholske Kirke følgelig ogsaa hyldede Ligbrændingsprincippet, saa maa vi paa det bestemteste protestere derimod. Det er os hidtil ikke bekjendt, at nogen „ansét katholsk Gejstlig“ er bleven brændt i Rom, men vi skulle søge at indhente paalidelige Oplysninger derom. Hvad vi imidlertid paa Forhaand med Bestemthed kunne meddele, det er, at den „ansete katholske Gejstlige“ naturligvis reducerer sig til en eller anden af disse enkelte forfængelige Ubetydeligheder i den katholske Præstestand, som, bedaarede af Stolthedens Djævel, have brudt deres Faneed, og som fra faldne katholske

Gejstlige have fundet en hjærtelig Modtagelse i Methodisternes og Kalvinisternes sekteriske Forsamlinger. Iblandt de Tusender af Præster, som findes i Italien, er der hidtil fem eller sex, som saaledes have brudt deres Eed, og som faa Maaneder efter at være blevne Sektprædikanter havnede paa en fornøjelig Maade i Ægteskab med en eller anden protestantisk Dame. At en saadan „ansét katholsk Gejstlig“ tilsidst lader sit Lig brænde efter alle Kunstens Regler, er meget sandsynligt: *finis coronat opus*, det er Enden paa det Hele, der sætter Kronen paa Værket.

Hvad den lutherske Kirke tænker om Ligbrænding, er os naturligvis temmelig ligegyldigt; men i Sandhedens Interesse maa vi dog ogsaa meddele vore Læsere, at den protestantiske Præst, om hvis Ligbrænding i Gotha Hr. L. med synlig Tilfredshed ogsaa fortalte sine Tilhørere paa Generalforsamlingen, just heller ikke var et Mønster paa en Gejstlig, og trods sin Titel som Generalsuperintendent (en Slags Biskop) i Hertugdømmet Gotha, snarere hyldede Vantroens Principer end den kristelige Lære. Det preussiske evangeliske Overkirkeraad har i sin Tid forbudt de Gejstlige at foretage kirkelige Embedshandlinger overfor Lig, som „begraves“ ved Ild; og naar nu i disse Dage den første protestantiske Gejstlige i Gotha, Dr. Schwarz, har befalet, at hans Lig skulde brændes, saa er dette kun et nyt Bevis paa de Modsigelser, som Protestantismen til enhver Tid gjør sig skyldig i. For øvrigt har Superintendentens Anordning og dens Udførelse vakt stor Forargelse blandt de troende Protestanter. Det saameget mere, som mange lutherske Gejstlige vare tilstede i Embedsdragt ved Ligbrændingen, under hvilken der holdtes flere ret mærkelige Foredrag; og blandt andet ogsaa blev afsunget en Sang af Abt: „Naar jeg en Gang skal drage bort“, og under en Koral sank Kisten i Dybet, for at fortæres af Ilden. Den gothaiske Gejstlighed viste sig ved denne Lejlighed sin General fuldstændig

værdig. Igaar ved Ildovnen i Ornat — og imorgen ved Kristi Grav i det samme Ornat! Kun Lutherdommen formaar at levere slige Modsigelser!

Forøvrigt havde den afdøde Superintendent ogsaa tidligere forarget de troende Protestanter paa anden Maade. Før det borgerlige Ægteskabs Indførelse valfartede nemlig fra alle Ender og Kanter i Tyskland alle de protestantiske Brudepar, som ikke kunde opnaa Vielse i deres Hjem, til ham, da han var højhjærtet nok til at sætte sig ud over alle kirkelige Ægteskabshindringer. Han var beredt til, hvad andre af kirkelige Hensyn ikke saá sig istand til, og viede Brudepar, som ellers intetsteds vilde have opnaaet Vielse. — Saalænge Hr. Levinson ikke kan finde bedre Brændsel for sin Ildovn, end disse Gejstlige, burde han helst lade være med at omtale det; thi den Slags Mennesker bevise Intet med Hensyn til Ligbrændings-Spørgsmaalet i kristelig Henseende.

Svendborg. Fra denne By skrives der til os: Da den lille Menighed Paaskesøndag forsamlede sig i det beskedne Kapel paa Vestergade, blev den glædelig overrasket, ved at sé det festlig smykkede Gudshus. I den sidste Tid har Kapellet nemlig af forskjellige Velgjørere modtaget adskillige smukke Gjenstande, der ere til stor Pryd og Opbyggelse. Korsvejsstationerne, der er smukt indrammede af et herværende Menighedsmedlem, vare allerede ved Passionstidens Begyndelse blevne ophængte og bidroge sikkert meget til at levendegjøre Mindet om Frelserens bitre Lidelser. Men i Paaske-dagene straaledes Alteret i sin skjønneste Festdragt. Foruden de skønne levende Planter og Blomster, hvormed en herværende katholsk Familie stadig forsyner Alteret, vare smukke gyldne Vindrueklaser og andre smagfulde Kunstplanter, der ere skjænkede til Kapellet, opstillede paa Alteret og fremhævede ret smagfuldt Karl den Godes ærværdige Stand-

billede, som var oplyst af høje Voxkjærter paa ægte kirkelige Alterstager.

Ved den højtidelige Optagelse af Korset, som var smykket med en nydelig Krans, der var bundet med stor Smag af en kirkebesøgende Kvinde, der forhaabentlig snart vil finde sin bedste Løn for denne Gave, forblev næppe noget Øje tørt; i alt Fald vare alle Hjærter dybt grebne af Paaskeglæden, og inderlige Taksigelser opstege vistnok tilligemed Røgelsens Duft, medens Klokkerne kimedede og Salmetonerne bruste hen over den usædvanlig talrige Forsamling, der næsten udelukkende bestod af Katholiker. Antallet af Menighedens Medlemmer har næsten fordoblet sig siden Jul. Et meget højtideligt Skue frembyder ogsaa den kostbare Evighedslampe, som er ophængt foran det Allerehelligste, og som er en Gave fra Grevinde Moltke-Hvitfeldt paa Glorup, der allerede oftere har betænkt Kapellet med skønne Kirkesager. Maatte Herren rigelig belønne alle de ædle Givere og tillige opfylde det længe nærrede Ønske om ret snart at kunne fejre de hh. Hemmeligheder paa et Sted, der endnu bedre svarer til den katholske Gudstjenestes ophøjede Værdighed!

Methodisterne have allerede i flere Aar besiddet en egen lille Kirke med Skole, og ved alle mulige Midler søger denne nye Sekt at vinde Udbredelse hos Lutheranerne, af hvilke mange kun lidet ere tilfredsstillende ved Statskirkens døde Former. Ogsaa Irvingianerne, som ere indbildske nok til at kalde sig selv „katholsk-apostoliske“, have i denne Fastetid udsendt en Prædikant, som efter Sigende endog bærer den himmelske Titel: „Engel“.

Frankrig. Hvad den katholske Kirke kan vente sig af det nye franske Ministerium, fremgaar deraf, at Præsidenten Brisson sværmer for Kirkens Adskillelse fra Staten. Freycinet og Brisson ere forøvrigt ogsaa Protestanter; den sidste endog en fanatisk Calvinist, der hylder Hugenottervæsenets Traditioner. Finantsminister Clamageran er ligeledes Protestant.

Tre Protestanter i et katholsk Lands Ministerium maa dog virkelig kunne kaldes Tolerants!

— Kardinal-Ækebiskoppen af Paris, Msgr. Guibert, er betænkelig syg i denne Tid; men trods Overhyrdens høje Alder, 83 Aar, er der dog Haab om, at han vil komme sig og endnu en Tidlang blive bevaret for sit store Bispedømme. Hans pludselige Sygdom har fremkaldt den største Deltagelse baade hos Høje og Lave. Msgr. Guiberts Forgænger paa Bispestolen i Paris var, som bekjendt, Msgr. d'Arboy, der blev skudt under Kommunen i 1871.

— Som en glædelig Kjendsgjærning kan konstateres, at Gudstjenesten i den stille Uge og Paaskedagene har været overordentlig stærkt besøgt baade om Formiddagen og Eftermiddagen af et meget andægtigt Publikum. I enkelte Kirker var Trængselen saa stor, at Dørene maatte lukkes før Gudstjenestens Begyndelse, for at undgaa Overfylding. I Domkirken Notre-Dame modtoges paa den første h. Paaskedag over 6000 Mænd den hellige Kommunion.

Rom. Den indbildte Dispens, som Leo XIII skulde have givet med Hensyn til Ægteskabsindgaaelse mellem en katholsk Frøken og en jødisk Baron, og som vi omtalte i forrige Numer, havde blandt andet ogsaa givet Bladene Lejlighed til at fortælle, at Paven skulde have gjort en glimrende Forretning ved Dispensen. Baron Popper, som i alt Fald synes at være en sandhedselskende Personlighed, har i den Anledning sendt følgende Berigtigelse til det liberale Blad „Italie“: „Hr. Direktør! Jeg beder Dem indtrængende om at ville berigtige Artiklen af 19. Marts i Deres ærede Blad og modtage min Forsikring om; at der aldrig, hverken af mig eller min Familie direkte eller indirekte er bleven udbetalt en Penning, og at vi heller ikke vare i Stand dertil, af den gode Grund, at jeg, som Israelit, ikke kunde rette nogen Ansøgning om Dispens til Paven. Kun Familien Castrone kunde gjøre dette som den katholske Part, og den har i Virkeligheden ogsaa udbedt sig en saadan Dispens hos Paven. Til Ære for Sandheden holder jeg fast paa den fuldstændige Gjengivelse af min Erklæring, uden Atkortelse eller Reservation, at Rygterne angaaende 200,000 Gylden, som skulde være tilbudte Paven, ere den rene

skjære Opfindelse, og jeg venter af Deres Loyalitet, at De berigtiger Deres falske Meddelelse. Deres o. s. v.

Baron Alexander Popper.“

— „Moniteur de Rome“ meddeler, at Biskoppen af Ermlands, Dr. Krementz', Udnævnelse til Ærkebisen af Kølns, Dr. Paulus Melchers Efterfølger „endnu ikke er nogen afgjort Kjendsgjerning.“ Indirekte fremgaar det heraf, at Ordningen af det kølnske Bispe-Spørgsmaal og Biskoppen af Ermlands Kandidatur er Gjenstanden for Underhandlingerne, som for Tiden svæve mellem Preussen og Vatikanet. Det forstaar sig af sig selv, at hverken Ærkebiskop Paulus, ved at give Afkald paa sit Bispedømme. eller Leo XIII. ved at modtage hans Resignation, vilde anerkjende Retsgyldigheden af den preussiske „Afsættelses“ Dom. Efter at selv protestantiske Retslærde have henvist til, hvor modsigende det var, at vilde afskedige fra noget, man ikke har givet, har Regeringen i sin Tid da ogsaa opgivet Titelen „Embedsafsættelse“ og i dens Sted vedtaget en „Udygtigheds-Erklæring“, der rigtignok er ligesaa ugrundet, som den første. Om Biskop Krementz af Ermland, der er født i Koblenz 1819, vil blive Ærkebiskoppen af Kølns Efterfølger, maa man først afvente; men saafremt Ærkebiskop Paulus, der for Tiden lever i Landflygtighed, skulde give Afkald paa Køln, vilde Biskoppen af Ermland sikkert være velsét af alle Katholikerne i det store Ærkebispedømme.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 19. April. 2den Søndag efter Paaske. I Sct. Ansgar: Levitmessen, efter hvilken Konfirmationens h. Sakramente meddeles, begynder Kl. 9; stille h. Messe Kl. 7 og 11. — Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken. — **20 M.** Votivofficium af Sct. Ansgar. — **21. Ti.** Anselmus, Biskop og Kirkelærer — **22. O.** Soter og Kajus, Biskop og Mart. — **23. To.** Georg, Martyr. — **24. F.** Fidelis af Sigmaringen. Martyr. — **25. L.** Markus, Evangelist (Kirkelig Bededag; under Messen Kl. 8 $\frac{1}{4}$, læses Litaniet til alle Helgener).

Søndagen den 26. April. 3die Søndag efter Paaske. Den h. Josefs Skytsfest.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 17.

Søndagen den 26. April.

1885.

Indhold: Hvad der bestaar. Søndagen. Den katholske Kirke og Nutiden. Frelsens Hær paa Østerbro.

Hvad der bestaar.

Mit Hjærte, lad kun fare
Alt det, som brat forgaar,
Og søg kun at bevare
Et Gode, som bestaar.

Den falske Verden savner
En Lykke sand og prud,
I Gravens Nat os gavner
Kun Gud, ja ikkun Gud.

Med Ligfærdslokkens Tone,
Med Blund i Gravens Skjød,
Os intet kan forsone,
Foruden Jesu Død.

Vi Verden vil foragte,
 Dens List, dens Løgn og Svig,
 Kun efter Herren tragte
 Paa Miskundhed saa rig.

Sr.

Søndagen.

(Sluttet).

Hvorledes vilde det vel gaa med Arbejderens *Familie*liv, dersom ikke engang Søndagen regelmæssigt samlede Fader, Moder og Børn om den huslige Arne. Paa Hverdagene maa Faderen og i mange Tilfælde desværre ogsaa Moderen arbejde udenfor Hjemmet fra den tidlige Morgen til den sildige Aften; Manden kan ofte kun se sin Kone og sine Børn et Øjeblik om Morgen, ofte maa han paa Arbejde endnu før Daggry, og sent om Aftenen kommer han hjem, for at søge Sengen jo før jo hellere, træt og udmattet som han er. Og den følgende Morgen, før Hanen galer, maa han afsted paany. Om Søndagen alene tilhører han sit Hjem, om Søndagen alene kan han glæde sig i sin Families Kred, vaage over Børnenes Opdragelse, og bevare Baandet, som skal forene ham med sine Kjære i Hjemmet, fra ganske at opløses. Og hvad skulde vel være i Stand til at holde paa Mennesket, dersom Familiebaandet er bristet?! Familiens Hellighed er *Statens* og *Samfundets* Fundament: med Familiens Forfald undergraves de begge. Det er især den misundelige Utilfredshed med de bestaaende Forhold og Klassehadets giftige Ukrudt, som ypperligt trives i en ødelagt og adspiltet Familiekreds.

Man maa ikke lade sig bedaare af dem, som søge at indbilde deres Medmennesker, at Søndagshvilen er til følelig Skade for Handel og Haandværk, og især

for Arbejderne er det samme som Pengetab. Nej, selv om Fortjenesten, ved uafbrudt Arbejde, ogsaa skulde forhøje sig med en Syvendedel, saa vilde Arbejderen dog ingen Gavn have deraf; thi Arbejdets Værd vilde synke derved og følgerig ogsaa Lønnen. Overholdelsen af Søndagshvilen gjør sandelig ikke Mennesket fattigere. I andre Lande, især i England, hvor Søndagshvilen, som bekjendt, overholdes meget strængt, og hvor selv Postexpeditionen næsten ganske er standset, blomstrer Handel og Haandværk ikke mindre end her til Lands, og Menneskene ere ikke mindre velhavende. Ogsaa her hos os ere deres Lader ligesaa rigelig fyldte, som helligholde Søndagen, som deres, der vanhellige den, — og Arbejderen eller Haandværkeren, der fejrer Søndagen, er ikke fattigere end ham, der arbejder om Søndagen og derefter holder blaa Mandag.

Fjender af Kristendommen og den kristelige Sædelære ere alle hine, som søge at forlede deres Undergivne til at foragte Søndagshvilen. Dersom det lykkedes dem at skaffe Kristendommens Indflydelse til Side, som endnu til en vis Grad sætter en Stopper for deres hedenske Egenkærlighed, saa vilde de, ved at udbytte Arbejdskraften indtil det sidste, ubarmhjærtigt lade Arbejderen slide sig ihjel. Saadanne Fjender af Gud og Kristendommen have ogsaa allerede forsøgt at forlænge Ugen ud over den syvende Dag. Den franske Revolution har nemlig villet afskaffe Søndagen og søgt at tvinge Mennesket til ikke mere at fejre den syvende Dag, men først hver tiende Dag som Hviledag. Men hverken Mennesker eller Kvæg kunde udholde de ni Arbejdsdage; det varede ikke længe, førend der hverken existerede en ordentlig Søndag eller en ordentlig Hverdag, og ingen Lov var i Stand til at skaffe den unaturlige Nyhed varig Agtelse. — Nej, netop den syvende Dag, ingen tidligere og ingen senere, svarer til den menneskelige Naturs Krav paa en Hviledag.

Søndagshvilen grunder sig altsaa paa en Lov, som

Gud har lagt i Naturen, og som han atter og atter indskjærper ved sin h. Kirke. Men alt, hvad Gud befaler os, enten det nu sker ved Naturens Stemme eller ved hans h. Kirkes Mund, alt er det anordnet til vor Frelse. Dette gjælder ogsaa om Søndagshvilen i Særdeleshed; den fremmer vort legemlige og aandelige Vel, den er af største Vigtighed for det enkelte Menneske og for hele Samfundet, og især for den egentlige Arbejder; ja ikke alene højst vigtig, men ligefrem *nødvendig*. Enhver, som altsaa vil leve efter Guds Vilje og arbejde paa sin Sjæls Frelse, han maa rette sig efter denne Lov. Men han maa derfor ingenlunde glemme, at Søndagens højeste, egentlige Bestemmelse ikke just ligger i denne Hvile, i denne Afholdelse fra legemlige Arbejder. Den ydre Hvile er kun Grundlaget og Forudbetingsen for Dagens indre Helligholdelse. Den indre Helligholdelse, som gjør Søndagen til *Herrens Dag*, er Hovedsagen.

Den katholske Kirke og „Nutiden“.

I „Nutiden“ af 12. April d. A. har en Hr. *Alfred Ipsen* leveret en Beskrivelse af den herværende Sct. Ansgars Kirke, ledsaget af et Billede, der skal forestille en Højmesse i Kirken. Baade Billedet og Beskrivelsen er broget og vidne i mange Retninger om fuldstændig Ukjendskab til vor h. Kirke. Forfatteren er en af disse mange, som efter et flygtigt Besøg i katholsk Kirke en eller anden Søndag, strax tro sig berettigede til at kritisere alt, hvad de have sét og hørt dér. Det er ogsaa øjensynligt blevet Forfatteren selv for broget, thi det varer ikke længe, førend han glemmer, hvad han egentlig vilde, slipper bort fra Beskrivelsen af Kirken, og i Stedet for tager han saa fat

paa at kritisere andre uvedkommende Sager, blandt andet bliver ogsaa den apostoliske Præfekt rost og lastet en hel Spalte igjennem med en ungdommelig Kritikers hele overlegne Selvbevidsthed.

I sin Beskrivelse af Kirken omtaler Hr. I. Alterbilledet over det ene Sidealter paa følgende Maade: „det er udført af en tysk Maler Kupelwieser, der er Specialist i Mariebilleder, — dette Billede skal være det 5ode, han har udført. Det er rutinemæssigt gjort. Farverne blanke og skrigende som paa et Glansbillede. Men det er, som Foreviseren bemærker, et andægtigt Billede, — særlig, naar man opfatter Andagten i tysk Forstand.“ At Mariebilledet er malet af Professor Kupelwieser i Wien, er meget rigtigt; men at K. er „Specialist i Mariebilleder“, det vidste vi ikke. Saa meget bedre. Billedet behøver da ikke derfor strax at være rutinemæssigt gjort. Mon ikke Rafael paa en vis Maade var „Specialist i Mariebilleder?“ En stor Del af hans enestaaende Kunstværker ere Mariebilleder: Madonna Sixtina, Madonna della Sedia, Madonna col panno, Madonna col pesce, Madonna colla stella o. s. v.

At Kupelwiesers Billede stemmer til Andagt, mener vistnok flere end Foreviseren, og om denne Andagt nu opfattes i tysk, dansk eller kinesisk Forstand, er temmelig ligegyldigt; thi den *kristne* Andagt er kun een. Professor *Molbeck* forklarer i sin Ordbog Betydningen af Ordet „Andagt“ saaledes: „Sjælens udelukkende Sysselsættelse med Tanken paa Gud og Gudsdyrkelsen; Tankernes Samling for at henvende dem alene til det højeste Væsen“. Det er altsaa Andagt i *dansk* Forstand; men den tyske, franske og spanske adskiller sig ikke i mindste Maade fra denne Opfattelse. Er der noget, som man med Rette kunde kalde „Andagt i tysk Forstand.“ da maatte det ogsaa frem for alt være den *lutherske* Andagt, der for 300 Aar siden blev indforskrevet fra Tyskland og forkyndt det danske Folk af Mænd som Dr. Reinhardt, Dr. Karlstadt, Pro-

fessor Geibel, Bugenhagen og Flere, for ikke at tale om selve Andagtens Fader, Dr. Martinus Luther fra Eisleben.

Hvad Glansen angaar, da hidrører den for en Del fra Hr. kgl. Konservator Petersen, som restaurerede Billedet ifjor, og skader aldeles ikke Maleriets Værd. Ogsaa Rafaels berømte Malerier i Rom og Dresden og Memlings udmærkede Kunstværker i Belgien glinse. Men den Slags Kunstværker har Hr. Ipsen vel aldrig haft Lejlighed til at gjøre sig bekendt med! Vi mene derfor ingenlunde, at Mariabilledet i Sct. Ansgars Kirke er et Kunstværk; men som Alterbillede sætte vi langt større Pris paa det, end alle de moderne realistiske Kunstværker, der under Navn af „Bibelske Billeder“ beundres paa Udstillingen, hvor man kun beundrer den kunstneriske Troskab, med hvilken Maleren har forstaaet at afbilde de hverdagsagtige Fysiognomier, som man daglig kan møde paa Gaden, men som aldeles ikke ere i Stand til at hæve Tanken til Gud og det Guddommelige eller at stemme til Andagt. Vi have saaledes for nogle Aar siden set et „religiøst Kunstværk“ paa Charlottenborg, der uvilkaarligt henledede Tanken paa Ladegaarden, og et andet, der stærkt mindede om en londonsk Værtshuskjælder. Var det maaske Andagt i dansk Forstand? Jeg er forøvrigt ingenlunde den eneste, der dømmes saaledes om den bibelske Malerkunst herhjemme. Den afdøde protestantiske Biskop *Martensen* har i sin Bog „Af mit Levnet“ (S. 161) fældet en lignende Dom. „Ved at sammenligne Fortidens Malere med Nutidens“, skriver han, „kom jeg til det for mig kun lidet opbyggelige Resultat, at det bibelske Maleri er en udslukt Kunst, og at Nutidens Malere kun ere istand til at male Genre- og profanhistoriske Billeder, Landskaber, der vistnok kunne være ypperlige, og enkelte Portræter. Det er ikke langt fra, at jeg endnu maa fastholde dette Resultat. De mange Altertavler, jeg har sét i vore Kirker, have ikke lidet bidraget til

at overbevise mig om, at vore Kunstnere paa dette Omraade ingenlunde kunne betragtes som Aandens Kaldede, om de end i andre Henseender kunne være meget talentfulde Mænd. Det er den religiøse Inspiration, der mangler dem. Højest mærkværdigt er det ogsaa, at Mænd, der leve udenfor Sammenhæng med Menigheden og saa godt som aldrig indfinde sig ved Menighedens Gudstjeneste, — og dette gjælder om ikke Faa — stolende paa deres kunstneriske Genialitet tro at kune begejstre Menigheden ved af male en Altertavle for den. Men det bliver uden Virkning. Det Religiøse fattes, og hvor noget af dette er tilstede, er det altfor smaat og utilstrækkeligt og hæver sig ikke til en virkelig Forstaaelse af Gjenstandene, de ville male. De gamle Malere havde alt dette i Instinkt og Følelse og traf i Hovedsagen det Rette.“

Om Freskomalerierne i Koret har Hr. I. fældet en naadigere Dom end om Mariebilledet. Om dem siger han, at de „malede paa gylden Grund gjøre en god dekorativ Virkning, og Karakteristiken i Hovederne er heller ikke uden Finhed.“ Det lyder i alt Fald omtrent som det bekjendte „ej ubekvem!“ For øvrigt er Hr. Professor *Settegast*, som har malet dem, ingen Østerriger, som Forfatteren mener, men en Rhinlænder, der tilhører Dysseldorfer-Skolen, og født i Koblenz.

Det øvrige i Beskrivelsen af Kirken er videre ikke andet, end en katalogisk Optegnelse af Kirkens mur- og nagelfaste Gjenstande, krydret af og til med en lille fanatisk Tendents - Bemærkning. En skjult Fanatisme slynger sig som en rød Traad gennem hele Artiklen, saaledes ogsaa naar Forfatteren omtaler Skoleværelserne i Præstegaarden, „hvor der daglig undervises, ikke mindst naturligvis i den katholske Lære.“ Det er „Fanatikerens Ild, som man føler brænde bag disse forholdsviis rolige Ord.“ Vi indbyde Hr. I. herved venligst til at overvære Skoleexamen kort før Fasten til næste Aar; han vil da nok overtøye sig om, at der i Skolen

undervises ligesaa fyldigt i verdslige Kundskaber som i „katholsk Lære“.

Den sidste Halvdel af Artiklen, der beskriver den apostoliske Præfekt og den katholske Gudstjeneste, er saa fuld af Modsigelser, snart Ros snart Dadel, at man ligefrem maa undre sig over, at den menneskelige Hjerne kan blive saa splidagtig med sig selv. Først har den apostoliske Præfekt „erhvervet sig en betydelig Fortrolighed med det danske Sprog“ og „hans fremmede Oprindelse træder kun forholdsvis lidt frem i hans Tale- og Væremaade,“ ja Hr. Præfekten taler tilsidst endog „beundringsværdigt godt Dansk“. Men sluttelig faar Piben en anden Lyd, idet man faar at vide, at „han staar fremmed og famlende overfor Sprogets Musik“ og „Foredraget mangler“. Ja, han kan ogsaa „bruge et forkert Billede, som f. Ex. i denne Sætning: Naar vi med Aandens Blik overskue den Kløft af et Aartusende, som *rejser sig* mellem os og den h. Ansgar. En Kløft der *rejser sig*!“ Vi kunne ikke være enige med Hr. I. i at kalde dette et forkert Billede eller en „Forløbelse“, eftersom Ordet „rejse sig“ i figurlig Betydning ogsaa simpelthen kan betyde at „*blive til*“, og det er rimeligvis i denne Betydning, at Hr. Præfekten har brugt Ordet; men at en Kløft bliver til, er dog vel ingen Forløbelse?

Er der nogen, der har forløbet sig, er det nok snarere Hr. I., naar han f. Eks. beskylder Præfekten for at være en „*Fanatiker!*“ En *Fanatiker* er et Menneske, som i blindt Raseri forfølger Anderledestænkende; et umedgjørligt Menneske, der med Vold og Magt vil paatvinge andre sin Mening. Men naar Hr. I. nu tildeler Hr. Præfekten den Ros, at han er en „dannet og indtagende Mand, besidder en naturlig, næsten ungdommelig Livlighed og en velvillig Hjærtelighed, der let vinder ham dem, som han kommer i Berøring med“, hvorledes kan han da paa samme Tid være en *Fanatiker*? Hr. I. mener jo dog ogsaa. at „der

over hans Tale var den Forvisningens historiske Ro, som atten Aarhundreders historiske Tradition giver.“ Er det da Fanatisme, naar man taler med Overbevisning, støttende sig paa Historiens Vidnesbyrd? Det er tydeligt nok at Hr. I. selv lider af den Sygdom, han tror at have opdaget hos andre, og at han her har forløbet sig og slaæet om sig med et Ord, hvis Betydning han endnu ikke kjender; thi en rasende Forfølger af Anderledestroende, — og andet betyder Fanatiker ikke, — kan man dog umuligt tildele den Ros, at han er „indtagende og dannet“ og i Besiddelse af „velvillig Hjærtelighed.“ I 25 Aar har Hr. Præfekt *von Euch* opholdt sig her i Danmark, men aldrig er han bleven beskyldt for Fanatisme; tværtimod, han vilde vistnok kunne fortælle os om mange Eksempler paa Fanatisme fra *anden* Side, som han har oplevet dem under sin lange Pastoration i Fredericia. Han har vel ofte maattet træde op „med ulmende Begejstring for den katholske Kirke;“ men stedse til Forsvar mod *Andres* fanatiske Intolerants, som begyndte Striden.

Men Hr. I. forløber sig videre. Det synes nemlig som om han særlig lægger Vægt paa at fremstille den katholske Kirke her i Danmark som en fremmed Kirke i Landet, og glemmer helt, at den har haft Borgerret i vort Fædreland i over 700 Aar, og kun ved List og Magt blev fortrængt herfra af det *tyske* Evangelium. Den Ringeagt og Overlegenhed, med hvilken Forfatteren omtaler Prædikenen overhovedet i den katholske Kirke, faar den uindviede Læser til at tro, at Gudsordet forkyndes i Sct. Ansgar paa en meget beskeden Maade i vort danske Modersmaal. Han bryder nemlig tilsidst Staven over alle de Gejstlige, paa Grund af „deres Hjælpeløshed overfor Sproget“, og mener, at „Folk trække paa Smilebaandet af det gebroknede Dansk.“ Kort i Forvejen havde Hr. I. meddelt, at der foruden Præfekten bo to andre Gejstlige ved Sct. Ansgar, og det maa vel altsaa være dem, der tale gebrokkent;

men dette er meget mærkværdigt, eftersom de to Kappellaner, som bo ved Kirken, begge ere *danske*, den ene en Kjøbenhavnner, den anden en Fredericianer! Skulde det „gebrokne Dansk“ ikke være en lille tendentiøs Forløbelse?

Ligesaa mærkværdig er den Forundring, Forfatteren ytrer med Hensyn til Præfektens Prædiken, naar han skriver: „Han (Præfekten) har den glødende Overbevisning om sin Kirkes absolute Ret og den utrættelige Iver for dens Fremgang, som er ejendommelig for den katholske Kirkes Tjenere, i al Fald for dem, den sender herop til Norden.“ Er det da noget, der er værd at tale om? Hvad vilde det være for Prædikanter, der ikke vare overbeviste om deres Ords Sandhed! hvad for Arbejdere, der ingen Iver havde for deres Sags Fremgang? Overbevisning og Iver er dog noget, man fordrer ved ethvert fornuftigt Menneskes Foretagender.

Hvad selve Gudstjenesten i Sct. Ansgars Kirke angaar, da er den naturligvis forkert i mange Retninger, snart „virker den sympatetisk, snart støder den“; men for Hr. I. var den under alle Omstændigheder „ganske interessant“. For en Katholik, som læser Beskrivelsen af den katholske Kirke, er Forfatteren ogsaa selv nærved at blive lidt „interessant“. Naar man forøvrigt ikke har den fjærneste Forstaaelse af den katholske Gudsyndelse, hverken den *indvortes* eller den *udvortes*, som begge harmonisk følges ad i det katholske Gudshus, saa er det ikke til at undres over, at en overfladisk Tilskuer, som har betraadt Gudshuset alene af Nysgjærrighed, stempler Gudstjenesten som „Udvorteshed“; han er jo netop selv saa opfyldt af Udvorteshed, Overfladiskhed og — ikke mindst, af Fanatisme, der nu en Gang *maa* sé alt saa sort som muligt. Det gaar med saadanne Mennesker, naar de ville kritisere den katholske Kirke, som med Skomageren, der hellere *maa* blive ved sin Læst, end dømme

om Ting, som han aldeles ikke kjender eller forstaar sig paa. Vi behøve blot at anføre Forfatterens Ord om Vievandskarret: „Udenfor, i Kirkens Entré, findes i et Hjørne anbragt en lille Stenkumme med Vievand — (han synes ikke at have sét de andre to, som findes inde i Kirken) — til Renselse, før man betræder Kirken.“ Gud maa vide, hvad Forfatteren mener med disse Ord! Han véd det sikkert ikke selv! Han har hørt noget; men hvad det var, det véd han ikke mere. Og som det gaar Hr. I. gaar det Hundreder af vore Landsmænd, der sidde til Doms over den katholske Kirke, dens Lære og Skikke: de vide ikke hvad de sige!

Vi kunne forøvrigt ganske slutte os til Forfatterens sidste Ord, med hvilke han slutter sin Beskrivelse: „Den Rigdom i Farver, denne Mangfoldighed i Skikke og Allegorier, der udfoldes i den katholske Gudstjeneste og koncentrerer sig om de store Højtider, — den har over sig en Duft af de fjærne Tider, da disse Former bleve til, da Menneskene vare Børn, og da de krævede, at enhver Stemning, enhver Tilstand skulde have sit tilsvarende ydre Symbol.“ — Det er netop Knuden ved den lutherske Gudstjeneste: den er nu „saa overordentlig nøgtern“ og fattig paa Tanker og Stemning. at man aldeles ikke behøver nogetsomhelst ydre Symbol. Tomhed og Nøgternhed lade sig simpelthen symbolisere ved et Nul. *Danicus.*

Frelsens Hær paa Osterbro.

Under ovenstaaende Titel bragte „Avisen“ for nylig et interessant Bidrag til *den fri Bibelfortolknings* uundgaaelige Følger, som paany beviser, hvor forstandigt Kirken handler, naar den ikke giver Hvermand Tilladelse til at granske i Skriften. Et sørgeligt Vid-

nesbyrd om religiøs Vildfarelse og moderne Raahed er det Billede, som Indsenderen fremstiller for os; men det maa ende saaledes, og endnu værre med de menneskelige Lærdomme, som for 300 Aar siden sattes i Stedet for Evangeliet. Det protestantiske Princip er Aarsagen til Protestantismens eget Forfald. Den frie Forsknings Princip, som gav den Livet, maa ogsaa nødvendigvis hidføre dens Opløsning, og at den rask gaar denne i Møde, vidne alle de utallige Sekter om, som Dag for Dag spire frem af den.

En af de nyeste Fremtoninger i Protestantismen er den saak. „*Frelsens Hær*“, som nu ogsaa synes at ville hjem søge Danmark under Navn af „Kjøbenhavns kristelige Missionsforening“. Den bekjendte Mirakeldoktor *Franzon* tilhørte denne Forening, men han synes foreløbig at være forsvunden; det er nu en Hr. *Johanson* fra Stockholm, som anfører Hæren. Dens Møder er noget af det modbydeligste, som tænkes kan paa det religiøse Sværmeris Omraade, og mærkeligt er det i Sandhed, at en herværende Realskole ikke undser sig for at overlade den sin Gymnastiksal til Afbenyttelse. For at vore Læsere kan faa et Begreb om denne nye Sekts Optræden paa Østerbro, lade vi her følge et Udtog af Indsenderens Artikel til „Avisen“.

„Mødet aabnes af en Svensker, der opfordrer til at synge en Salme. Naar dette er forbi, opfordrer han en af de Tilstedeværende til at bede en Bøn og oplæser derefter et Afsnit af det nye Testamente. Saa synges der videre, og under idelige Afbrydelser — Fnisen og Udraab — tordner han imod den ugudelige Forsamling, som han overantvorder til Djævelen, hvis den ikke i Tide omvender sig til Missionen. Naar Prædikenen er til Ende, fremsiger en ung Mand, der synes at have den galopperende Svindsot, en gyseligt Tak til Herre Jesus, idet han beder ham knuse alle de Ikketroende, der ere til Stede. Her bliver Taleren afbrudt af et langt, opløbet Menneske, der ser yderst

forsorent ud, med Udbrudet: „Saa maa I vel anskaffe en Knusemaskine!“ Der opstaar naturligvis almindelig Grinen og Spektakel, og Urostifteren kastes paa Døren, men viser sig strax efter med det mest straalende Ansigt, og Uroen stiger mere og mere. En ny Tak fremsiges af et Fruentimmer, og hendes Udtalelser grænse stærkt op til det Vanvittige. Under hendes Bøn kaste de „Frelste“ sig forover under Raabene: „Jesus! Jesus! Aa, kjære, gode Jesus!“ Og saaledes i i det Uendelige. Pludselig viser en af Missionærene sig og afsynger alene med den gyseligeste Stemme en svensk Sang. Han afbrydes uafsladelig med Udraab som: „Det er en Solosang“; „Er De tør i Halsen?“ „Nu klikker den“ og lignende temmelig raa Udbrud. Under almindelig Latter bæres der en Hat omkring til Indsamling af Bidrag, der varierer fra 1 til 5 Øre, men Indsamleren holder sig borte fra Baggrunden, der drister han sig dog ikke hen, thi der ere de „Ikkefrelste“ placerede. Munterheden stiger, da Missionæren beder Fanden tage en af Spektakelmagerne; en gemytlig Stemning udbreder sig, og Kjøbenhavnernes Lune bryder ud i Sangen: „Nu gaar den“ o. s. v. Under stormende Hurraraab skilles Forsamlingen. Svenskerne tordne uafsladelig om de Danskes Ugudelighed — en af dem farer hen imod mig, der i Stilhed har trukket sig tilbage til den yderste Afkrog, og spørger mig: „är Ni frälst?“ „Vent til jeg er sluppet godt ud, saa skal jeg sige Dem det,“ fik han til Svar, og med Udraabet: „O, du ugudelige Yngling!“ vendte han sig bort fra mig. Mødet var sprængt. Politiet, der var hidkaldt ved Hurraraabene, ryddede Lokalet. Udenfor stod Sognepræsten og forhørte Folk og tog vel Kig paa de forvildede Sjæle, der søgte Tilflugt hos disse Hyklere. Han er dristig traadt op imod dem en Aften, og Lokalet er nu nægtet dem oftere.“

Dette sidste er i og for sig meget godt; men det strider imod *den fri Forsknings Princip*. „Hvorledes kan man

naå til Forstaaelse af de guddommelige Sandheder i Bibelen? Man maa selv, hver for sig, granske i den, idet man støtter sig paa sin egen Dom; det er den naturlige Vej.“ Saaledes taler en af Protestantismens nulevende Koryfæer, *Monod*, i sin „*Lucile*“, som aarlig anbefales til Ungdommen i Anledningen af Konfirmationen. Men efter denne Forklaring har Hr. Johanson, Franzon og alle de øvrige fuldkommen Ret til at granske hver paa sin Vis, støttende sig paa deres egen Opfattelse. „Tag og læs i Bibelen,“ det er Protestantismens Hovedprincip, og hvad dette Princip har ført til, vidne de tre sidste Aarhundreder om. I et Tidsrum af 300 Aar, som ere henrundne, siden Luther opstillede dette Princip, har Protestantismen lidt efter lidt fundet i Bibelen Arius', Sabellius', Gjendøbernes, Kvækernes, Methodisternes, de Apostoliskes, Rationalisternes, Mormonernes og i vore Dage Frelserhærens Vildfarelser; ja, der er dem, der endog har villet finde hele Kristendommens Negation som en aabenbaret og positiv Religion i Bibelen. Og Følgerne vare fra Begyndelsen af de samme, som nu: Lydigheden forsvandt; Hjorden forlod sin Hyrde; de Uvidende troede sig pludselig opfyldte af Videnskabens hele Fylde; Haandværkere uden Studier dogmatiserede offentlig over Lærdomme, som de aldrig havde lært; selv Kvinder udfordrede Theologerne og lovede sig en let Sejr ved Hjælp af nogle Skriftsteder, som de havde lært udenad.

Med Rette siger den lærde *P. Peronne*: „Uden den frie Forskning vilde Protestantismen aldrig være bleven til; men blev den almindelig Praxis, maatte Protestantismen fuldstændig uddø. . . . Denne Frihed er nødvendig, for at den kan leve; men den maa nødvendigvis berøves den, for at den ikke skal dø.“ Nu tildags kjæmper den med Døden paa Grund af denne Frihed, og Intet i Verden kan holde den i Live. Den har begyndt med at fornægte Petri Primat og ender

med at nægte Guds Personlighed; den har først afskaffet Offeret og derpaa proklameret Selvtilbedelsen; Udgangspunktet for og Begyndelsen til dens Ødelæggelse var Bibellæsningen under den fri Forsknings Indflydelse, og dens fatale Endeligt bliver Nægtelsen af enhver Sandhed og den aabne Bekjendelse af den mest cyniske Vantro. Virvaret i Protestantismen, som saa smaat begynder at ligne den gamle babelske Forvirring, lader sig let forklare af de Grundsætninger, som Protestantismen uophørlig udbasuner i Verden: „Bibelen er Protestanternes Religion; enhver maa læse i Bibelen og derved kun støtte sig paa sin egen Dom!“

Maa vi ikke takke Himlen for, at den har kaldet os til den ene sande Kirke, hvor vor Forstand oplyses ved den sande Tros milde og trøstefulde Lys! Maa vi ikke takke Gud for, at han har bevaret os for al denne trøstesløse Famlen og Forvirring og lært os sin ufejlbare Kirke at kjende, som Helvedes Porte aldrig skulle overvælde, og som staar urokkelig fast indtil Tidernes Ende paa Klippen Petrus! Lad os holde fast ved den og med Hjærte og Mund bekjende: „O, hellige Kirke, du min Moder, du Sandhedens Støtte og Grundvold! Min Højre visne, dersom jeg nogensinde skulde høre op med at forsvare dig! Min Tunge klæbe til min Gane, dersom jeg nogensinde skulde høre op med at forkynde din Lov! Mit Hjærte standse sit Slag, dersom jeg nogensinde skulde glemme dig! Maatte vore fraskilte Brødre dog endelig fatte Sandheden og give den Æren! Maatte de endelig rette deres Blikke mod det nye Sion, som, i Følge Profeten Esaias, sér alle Jordens Folk ile henimod sig! Dets guddommelige Autoritet er mere straalende end Solen. En Mængde lysende Egenskaber adskille den fra Vantroens Tempel; men selv om den saa ikke havde anden Straalekrone end dens vidunderlige Frugtbarhed i alle Lande, saa maatte dog ethvert oprigtigt Hjærte, enhver for-

domsfri og upartisk Aand anerkjende den som den Helligaands udvalgte og Brud, Forjættelsernes Arving. Maatte de alle endelig aabne deres Øjne for dens guddommelige Klarheds Glans og sammen med os i den samme Kjærlighed ogsaa bekjende den ene samme Tro, det ene samme Haab!

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 26. April. Tredie Søndag efter Paaske. Den h. Josefs Skytsfest. — **27. M.** Petrus Canisius, Bekjender. — **28. Ti.** Paul af Korset, Bekjender. — **29. O.** Petrus, Mart. — **30. To.** Katarina af Siena, Jomfru.
Fredagen den 1. Maj, Mariæ Bebudelse. (Gudstjenesten som om Søndagen.) — **2. L.** Athanasius, Biskop og Kirkelærer.
Søndagen den 3. Maj. Fjerde Søndag efter Paaske. Korsets Finding.

Vincentsforeningen afholder Generalforsamling idag, Søndag den 26. April, efter Højmessens i Sct. Ansgar. Alle Konferentserne indbydes tilligemed Æresmedlemmerne.

Majandagt holdes hver Aften Kl. 8 i Sct. Ansgars Kirke hele Majmaaned igjennem.

Mariakongregationen for Mænd og Ynglinge. De forberedende Øvelser (aandelige Exercitier) for Mænd, i Anledning af Kongregationernes 200aarige Jubilæum, begynde Fredag Aften, den 1. Maj, Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Sct. Knuds Kapel og slutte Søndagen den 10. Maj med Fælleskommunion i Sct. Ansgar. Til at overvære disse Andagtsøvelser indbydes ikke alene Kongreganisterne men enhver Mand og Yngling i Menigheden.

Elisabethforeningen afholder sit sædvanlige Møde næste Søndag, den 3. Maj, efter Højmessens i Sct. Ansgar.

Fra Bestyrelsen have vi tillige modtaget Underretning om, at Puden, som bortloddedes efter Bazaren, er vunden paa Nr. 11 og Fodskamlen paa Nr. 47.

Bekjendtgjørelse.

Paa Pintsesøndag agter den højærv. Apostoliske Præfekt at meddele Konfirmationens h. Sakramente til Voxne. De Troende, som endnu ikke have modtaget dette h. Sakrament, anmodes om snarest muligt at melde sig hos Undertegnede.

H. Bø h m e r.
Sognepræst.

Hermed følger et Tillæg.

Bladet expederet senere paa Grund af Trykkeriets Flytning.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 18.

Søndagen den 3. Maj.

1885.

Indhold: Maj Maaned. Søster Maria Felicitas. Glasmalerier i Sct. Ansgar. Paaskekommunionen. Efterretninger: Rom, Berlin, Frankfurt.

Maj Maaned.

O Maria, dig vi prise
I den skønne Maaned Maj.
Glade vi dig Hyldest vise,
Barnlig tro vi hilse dig.

Alt jo iler dig at hylde:
Se, den friske Foraarsluft
Dig til Ære Blomster fylde
Nu med en livsalig Duft.

Ave! bruser det i Skoven,
Ave! jubler Fuglekor,
Ave! Eng og Marker love
Med den skønne Blomsterflor.

Ave! Ave! Naadelivet
 Gjennemstrømmet Verden brat,
 Den Gang Du os Ham har givet,
 Som har fjærnet Dødens Nat.

Lysets Straaler klart fremvælde,
 Da det glade Budskab lød,
 Som Gud Fader lod dig melde,
 Naadefulde Jomfru sød.

„Jeg er Herrens Tjenerinde“,
 Er dit Svar; ved dette Ord
 Mørket svinder, hjem vi finde,
 Stjærnen lyser til vor Jord.

I de aarle Morgentimer
 Toner Klokkens „Ave“ glad.
 Midt paa Dagen Klokken kimer,
 Vender Sindene opad.

Og naar Aftenro sig spreder
 Over trætte Verden ud,
 Klokken Tanken til dig leder:
 „Ave! Du os skjænked Gud!“

Ogsaa jeg min Stemme hæver,
 Elskende jeg bryder ud,
 Medens Hjærtet saligt bæver:
 „Ave, Moder til vor Gud!“

Sr.

† Søster Maria Felicitas.

Sct. Josefs-Søstrenes Ordenssamfund har for nylig lidt et smerteligt Tab, idet General-Superiorinden, Søster *Maria Felicitas*, anden Paaskedag, den 6. April, er afgaaet ved Døden i Chambéry, efter et længere og smertefuldt Sygeleje og i en Alder af 71 Aar. Sine Smerter bar hun med en ubeskrivelig Taalmodighed, og ved sin levende Tro og lydige Hengivelse i Guds Villie, erhvervede hun sig en beundringsværdig Sindsro og næsten et overnaturligt Mod under sin sidste Strid. Den inderlige, tillidsfulde og ydmyge Bøn var stadig i hendes Hjærte og paa hendes Læber. Profeten har sagt det, og hendes Sygeleje var et nyt Vidnesbyrd om hans Ords Sandhed: „Den Retfærdiges Død er kostbar i Guds Øjne“.

Maria Felicitas var en Datter af Hr. Frants Veyrat fra Grésy-sur-Isere, og tilhørte saaledes en af de mest ansete Familier i Departementet. Allerede i sin Ungdom havde hun sét, dømt og foragtet Verden; med Liv og Sjæl vendte hun sig imod Himlen, og var kun begejstret for Dydens Skjønhed og for at opnaa den Lykke, at kunne tjene Gud helt og holdent i et Ordenshus. Med disse ædle Følelser fremstiller hun sig den 2. April 1830 for Forstanderinden for Sct. Josefs-Søstrene i Chambéry, i en Alder af 16 Aar. I August s. A. blev hun iført Ordensdragten, og efter to Aars Noviciat tillodes det hende at aflægge de første Løfter den 15. Okt. 1832.

Det varede ikke længe, førend den unge Søster viste, at hun var i Besiddelse af sjælden Fromhed og Guds frygt i Forening med en udmærket Forstand og rige Aandsevner. Søster *Saint-Jean*, Stifterinden af Sct. Josefs-Søstrenes Ordenssamfund i Savoyen, erkjendte snart, at Himlen havde sendt hende en særlig Udvalgt, og

med den sikre Forudfølelse, der var hende egen, forudsaa hun alt det Gode, som hendes Ordenssamfund kunde vente af denne unge Søster. Hun opdrog hende derfor til de vigtigste Poster i Samfundet med en Moders Hjærte og Omsorg. Den fromme Ordenssøster svarede ogsaa fuldkomment til Forstanderindens Forventninger og Omsorg, og i sit 21. Aar blev hun udnævnt til Forstanderinde for Novicerne, medens hun samtidig fungerede som Assistent hos Superiorinden.

I 1843, den 17. Dec., blev hun enstemmig valgt til *General-Forstanderinde*, og beklædte dette Embede i 6. Aar til Alles Tilfredshed. I Begyndelsen af Aaret 1850 traadte Søster Saint Jean, f. Boissat, i hendes Sted; men kun i Forbigaaende. Denne sidste følte sig uimodstaaelig kaldet til at virke i den østerlandske Mission og, efter at have overvundet alle Hindringer, som lagde sig i Vejen for hende, opnaaede hun endelig den nødvendige Tilladelse og nedlagde sit Embede i December Maaned s. A. Søster Maria Felicitas blev da valgt paa ny til General-Forstanderinde, og siden den Tid er hun stadig bleven gjenvalgt hvert sjette Aar, saa at hun har forestaaet Ordenssamfundet og ledet det med stor Visdom og til Alles Tilfredshed i 42. Aar, indtil sin Død.

Vi ville her ikke beskrive alt det Gode, hun har virket i disse 42. Aar, det vilde ogsaa kun lidet stemme overens med den afdøde Søsters egne ydmyge Ønsker. Vi ville kun fremhæve to Ting. Først og fremmest *Konstitutionerne*, som hun gav Ordenssamfundet, efter at have underkastet dem den h. Stols Stadfæstelse, og som vidne om stor Klogskab. Sct. Josefs-Søstrene kunne derfor takke hendes Initiativ og Udholdenhed for, at deres Ordenssamfund nutildags er *anerkjendt* og *approberet* af Kirkens Overhoved, hvad der ellers er meget vanskeligt at opnaa, og kun sjældent meddeles den Slags Kongregationer.

Dernæst kunne vi ikke nægte os det, at sige et

Par Ord om dette Ordenssamfunds lykkelige *Fremvæxt* og *velsignelsesrige Arbejder* i mange Lande.

Sct. Josefs-Søstrenes Ordenssamfund er halvtredie Hundrede Aar gammelt; det blev stiftet i Aaret 1650 af Msgr. *de Maupas* og Pater *Médaille* af Jesu Selskab i Byen *Puy en Velay* i Frankrig (Depart. Haute Loire). Under den franske Revolution i 1792 bleve Søstrene fordrevne fra Landet; men i 1808 gjenoprettede Kardinal-Ærkebiskoppen af Lyon, *Fesch*, Ordenssamfundet, idet han stillede en Forening af fromme Jomfruer under Søster *Saint-Jeans* Vejledning. Denne Søster havde før Revolutionen været Priorinde for Sct. Josefs-Kongregationen, og gav den derfor ogsaa denne Kongregations oprindelige Regler. Under Revolutionen befandt hun sig med flere andre Ofre allerede paa den skjæbnesvangre Karre, der førte dem til Skafottet, da man til alt Held pludselig hørte Raabet: „Stands! stands! *Robespierre* er død!“ Dette Uhyre, som grundlagte *Terrorismen* og har sendt Tusender og atter Tusender af sine uskyldige Medmennesker over i Evigheden, endte, som bekjendt, selv under Guillotinen den 27 Juli 1794, i en Alder af kun 35 Aar.

Paa Kardinal *Fesch's* Anmodning oprettede Sct. Josefs-Søstrene ogsaa et Hus i *Aix-les-Bains* i Savoyen. Det skete i Aaret 1812, og den første Priorinde for dette Hus kaldtes ogsaa Søster *Saint-Jean*, ligesom den ovennævnte General-Priorinde i Lyon. I 1814 ønskede ogsaa Biskoppen af Chambery, Msgr. *de Salle*, at Sct. Josefs-Søstrene skulde nedsætte sig i hans Residents; en lille Koloni sendtes derfor til Chambery, under den samme Søsters Ledelse, som forestod Ordenshuset i *Aix-les-Bains*. Og efter denne yngre Søster *Saint-Jean*, der, som ovenfor meddelt, i Aaret 1843 var bleven General-Priorinde, men samme Aar atter nedlagte dette Embede, var det, at Søster *Maria Felicitass* valgte til hendes Efterfølgerske, Og det er særlig under hendes kyndige

og energiske Ledelse, at Ordenssamfundet stadig er gaaet blomstrende fremad.

I Aaret 1850 havde Søstrene kun nogle enkelte Huse i de større Stæder; nu derimod eje de 43 blomstrende Ordenshuse i Bispedømmet. Desuden have de grundlagt Huse mange andre Steder: Danmark, Norge og Sverrig, Rusland, ja selv det fjærne Amerika er Vidne til og beundrer de barmhjærtige Sct. Josefs-Søstres opofrende Virksomhed. Deres Ordenssamfund bestaar for Tiden af 6 Provinser nemlig: Chambery, Rom, Cusset (Depart. Allier i Frankrig), Danmark, Norge og Sverrig, og Brasilien. Og alle disse Ordenshuse, som ere saa højst forskjellige indbyrdes og saa langt fjernede det ene fra det andet, alle have de et Tilknytningspunkt, som forener dem, i Nidkjærhedens Aand, der besjæler dem, og i Dyden, som alle uden Undtagelse afgive lysende Mønstre paa. At Ordenssamfund som Karmeliterinderne, la Visitation, le Sacré-Coeur, uddanne fromme Sjæle, saa de blive som Engle, det forundrer os aldeles ikke; det ligger jo netop i Sagens Natur. De have i disse Ordenssamfund oprejst en dobbelt Mur imellem sig og Verdens Farer og Tillokkelser, nemlig: Løfterne og Klausuren. Men, at de unge Sct. Josefs-Søstre, til Trods for at de komme i Berøring med Verden og leve blot 3—4 i hvert Hus, ikke desto mindre bevare deres første Iver, og uden Ophør stræbe henimod Fuldkommenheden; at man i Løbet af et halvt Aarhundrede kun sér det Gode herske overalt i Husene, saa det aldrig har været muligt at paapege blot et Skin af Forargelse i nogetsomhelst af dem; det er sikkert Guds Finger og et Vidunder af den guddommelige Naade. Men Gud har ikke virket dette Vidunder alene. Han har betjent sig af Søster Maria Felicitas' Hjærte og Sjæl. Denne værdige Forstanderinde har ved Guds Naade hærdet alle Søstrene i sine egne Egenskaber, i sin Fromhed, i sin Selvfornægtelse, i sin Styrke, i sin Udholdenhed i det

Gode. At den Afdøde har haft sine Fejl, det er der ingen Tvivl om; thi Fuldkommenheden er ikke af denne Verden. Men vist og sandt er det, at disse Fejl, dersom de overhovedet vare tilstede, forsvinde overfor ophøjede Egenskaber. Og ligesaa vist og sikkert er det ogsaa, at Søster Maria-Felicitas Navn aldrig glemmes; hendes Minde vil være uudslættelig indprentet i Søstrenes Hjærter, som ærede og elskede hende saa højt her paa Jorden; og hun vil stadig staa som et fuldkomment Mønster paa en Forstanderinde for alle dem, der ville følge efter hende. R. I. P.

Glasmalerierne i Sct. Ansgar.

Skal den kirkelige Bygning, i hvilken vi forsamle os til Gudstjenesten, fuldstændig svare til sin ophøjede Betydning, saa maa den over alt bære et vist Præg af Hellighed og Overnaturlighed; over alt minde om, at den er i Sandhed, hvad vi kalde den, Guds Hus. Det stemmer derfor ogsaa langt bedre overens med Kirkens Opgave, naar Dagslyset ikke gennemtrænger det indviede Rum med en nøgtern Hverdagsagtighed, gennem de almindelige hvide Ruder; men derimod i mystisk-brudte Straaler, som ved deres Farvepragt meddeler Rummet en overnaturlig Skjønhed. Den kristelige Kunst har ogsaa for længe siden fattet sin Opgave i saa Henseende, idet den opfandt Glasmaleriet og søgte at erstatte det nøgterne hvide Glas med prægtigt farvede Vinduer i forskellige kunstneriske Tæppemønstre, eller endog ved hele Glasmalerier.

Blandt de katholske Gudshuse i Præfekturet have hidtil kun Kirken i Ordrup og i Aarhus været i Besiddelse af saadanne Glasmalerier, særlig udmærkede Kirkevinduerne i Aarhus sig ved stor Skjønhed. I disse

Dage er der imidlertid ogsaa gjort en Begyndelse i Henseende til Glasmalerier i Sct. Ansgar Kirke, idet man der har opsat de to første, kunstnerisk udførte, farvede Vinduer. De ere vel ikke kostbare Malerier, som dem, de ovennævnte to Kirker kunne fremvise; men de gjøre ikke desto mindre et særdeles tiltalende Indtryk, og naar det lidt efter lidt maa være lykkedes at anskaffe ogsaa de øvrige ti Vinduer, ville de sikkert bidrage overordentligt til Kirkens Forskjønnelse og til at fremme Andagten hos dem, der besøge Gudshuset. De Helliges skjønne Billeder, som lyse ned fra dem til den Andægtige i Kirken, fortælle ham om de evige Boliger, af hvilke der jo, ifølge Frelserens egne Ord, findes saa mange i den himmelske Faders Hus. Og idet vi nede fra Kirken sé op til dem, føle vi os ligesom hævede fra dette Jordelivs Tummel op til de lyse og herlige Højder, til hvis Besiddelse vi ved Guds Barmhjærtighed ere kaldede.

De to prægtige Vinduer i Sct. Ansgars Kirke ere forfærdigede i Køl'n, under Ledelse af Kølner Domkirkens Arkitekt, Schmitz, og efter hans Tegning. De fremstille begge smagfulde Tæppemønstre og ere paa Midten forsynede med en stor Medaillon, der med pragtfulde Farver gjengive Brystbillederne af to hellige Biskopper, som i den katholske Tid ogsaa stode i stor Anseelse her i Norden, nemlig den h. Nikolaus, Biskop af Bari og den h. Martinus, Biskop af Tours. Paa Foden af den h. Nikolaus' Vindu er en latinsk Indskrift til Minde om afdøde Præfekt Grüder, der lyder saaledes paa Dansk: „Til fromt Minde om den i Aaret 1883 afdøde Apost. Præfekt Hermann Grüder“. Nikolaus er fremstillet i det biskoppelige Ornat, med Mitra og Hyrdestav; den højre Haand holder han løftet til Velsignelse, og i den venstre bærer han Evangeliebogen og de tre Æbler, som symbolisere en Tildragelse i hans Liv, som vi i en senere Artikel skulle beskrive nærmere.

Sct. Nikolaus blev født henimod Slutningen af det tredie Aarhundrede. Fra Ungdommen af førte han en ren og from Livsvandel og viste sig senere som Biskop især som en Beskytter for de Uskyldige og Ulykkelige. Han hørte en Gang, at en Mand i Byen, hvor han opholdt sig, havde mistet hele sin Formue, og paa Grund af den Fattigdom, der knugede ham, havde fattet den djævelske Plan, at sælge sine tre Døtre til Synd og Skam. Nikolaus besluttede at frelse deres Uskyldighed, dersom det var muligt, og listede sig i den Hensigt en Nat hen til Mandens Hus, kastede en større Sum Penge ind af Vinduet og ilede bort. Da Faderen vaagnede den næste Morgen og opdagede Pengene, ansaa han dem som en Gave fra Gud, og benyttede dem som Medgift for den ældste Datter. Glad over sit Held, gjentog Nikolaus sit ædle Foretagende til Bedste for den anden Datter, som derved ogsaa blev sat istand til at indgaa et hæderligt Ægteskab. Men da han tredie Gang vilde skynde sig bort, efter at have kastet en lignende Sum for den yngste Datter, blev han greben af Faderen, der passede paa for at sé, hvem den ubekjendte Velgjører var. Den stakkels Fader faldt ned for Nikolaus Fødder idet han sagde: „Hvorfor skjuler du dig for mig, Nikolaus? Du er min Hjælper, og den, som har frelst min Sjæl og mine Døtres fra Helvede“. Den h. Nikolaus døde i Aaret 342. Hele hans Liv minder os om den store Sandhed, at vi maa blive som Børn, dersom vi ville indgaa til Himlen, og at deres største Hæder og skønneste Smykke er *Uskyldigheden*. Der er derfor nødvendigvis to Ting, som vi maa gjøre: bevare den hos os selv, eller gjenoprette den ved Bod; og dernæst ogsaa elske og værne om den hos andre.

Den h. Martin er derimod af Kunstneren fremstillet i Krigerdragt med Hjælm og Panser. Allerede som Dreng blev Martin en kristen Katekumen imod sine Forældres Ønske, og da han havde fyldt sit 15. Aar blev han derfor tvunget af sin Fader til at træde ind i

den hedenske Hær som Soldat. En kold Vinterdag, da han opholdt sig i Amiens, mødte han en fattig Tigger, der næsten var nøgen og skjælvede af Kulde. Da han ingen Penge havde, greb han sit Sværd og gjennemhuggede sin Krigerkappe, idet han gav Tiggeren den ene Halvdel. Og det er netop denne Begivenhed, som Kunstneren har fremstillet paa Medaillonen; med den venstre Haand har Martinus grebet Fligen af sin Kappe, og Sværdet holder han løftet i den højre, beredt til at dele Kappen ved et Hug. Denne Begivenhed havde ogsaa heldbringende Følger for den h. Martins Liv; thi han saá samme Nat i Drømme Frelseren, som var iført den halve Kappe, og hørte ham sige til Englene: „Med denne Klædning har Katekumenen Martin bedækket mig“. Dette bevægede ham til at lade sig døbe, og kort efter forlod han Hæren. Det lykkedes ham at omvende sin Moder til Kristendommen; men da han senere blev fordreven fra sit Hjem af Arianerne, sluttede han sig til den h. Hilarius, og grundlagde i Nærheden af Poitiers det første Kloster i Frankrig. I Aaret 372 blev han valgt til Biskop af Tours. Hans Hjord var vel kristen af Navn, men hedensk af Hjærte og Gavn. Med utrættelig Nidkærlighed drog han omkring alle Vegne og ødelagde de hedenske Templer og Altre, og fuldførte ved sin Prædiken og ved de Vidundere, som Gud benaadede ham med, hele Folkets Omvendelse; hvorfor han ogsaa betragtes som Galliens Apostel. Martin arbejdede utrætteligt for den korsfæstede Frelser, klædte ham i de Nøgne, plejede ham i de Syge, udbredte hans Rige blandt de Uvidende, idet han stolede paa Herrens Ord: „Alt hvad I have gjort imod den mindste af mine Brødre, det have I ogsaa gjort imod mig“.

Hvor beskedne de to Vinduer end ere, saa er det dog allerede en hel Prædiken, som de holde til os, naar vi betragte dem, og derved mindes de Helliges Liv, som de fremstille, og som ikke kan andet end

forøge vor Andagt i Gudshuset. Hvor ønskeligt vilde det derfor ikke være, om man i en nær Fremtid kunde fortsætte med Rækkefølgen af de øvrige Vinduer! Blandt de andre Malerier, som agtes opsatte, kunne vi nævne den h. *Elisabeth* og *Monika*, den h. Augustinus Moder, den h. *Vincent af Paul*, den h. *Cæcilia*, *Frants af Assisi*, *Agnes* og *Aloysius*. Men, da Anskaffelsen af hvert Vindu er forbundet med ikke saa faa Omkostninger, maa der nødvendigvis appelleres til de Troendes aldrig svigtende Bistand, og vi tvivle hellerikke om, at den aldeles ikke vil udeblive overfor dette skønne Foretagende. Der er i den Anledning ophængt en Bøsse tilvenstre i Kirken med Paaskriften: „*Til Kirkens Forskjønnelse*“, i hvilken de Troende kunne nedlægge deres Gaver, store og smaa, i ovennævnte Øjemed. Er der nogen, der føler sig kaldet til at ofre et helt Vindu, saa meget desto bedre: „Alt til Guds større Ære“; — men vi ville hellerikke glemme, at: „Mange Bække smaa gjøre en stor Aa!“

Med hvilken Glæde have ikke vore fromme Forfædre i længst forsvundne Tider sét op til Glasmalerierne i deres Kirker, da Guds skønne Sol straaledede ned i Kirken gennem det mangefarvede Glas og opfyldte de Troendes Hjærter med from Andagt. I en gammel Bog fra det 12. Aarhundrede, der handler om den kirkelige Kunst, henvender Forfatteren sig i en begejstret Fortale til Kunstnerne, for at opmuntre dem i deres ædle Bestræbelser. Han henviser til, hvorledes Gud ved den kongelige Salmist Davids Mund minder os om, at han finder Velbehag i sit Hus' Herlighed og Pragt. Derfor skal Kunstneren ogsaa være forvisset om, at Gud oplyser ham og styrer ham ved den Helligaands syvfoldige Naadegaver. „Besjælet af disse“, fortsætter han, „idet du tillidsfuldt tager fat paa Arbejdet, smykker du Gudshuset med alskens Prydelser; du smykker Loft og Vægge med forskjelligt Arbejde og mangfoldige Farver, og giver derved Menigheden

et Billede af det himmelske Paradis, hvor Blomsterne prange i broget Vrimmel, og Græs og Blade grønnes, for at prise Skabningens Gud i sine Skabninger, for at love ham, der er vidunderlig i sine Gjerninger. Øjet véd ikke hvorhen det skal vende sig, Loftet straalere som et kostbart Tæppe, Væggene ere som Paradisets. Naar det betragter de herlige Vinduer, begejstres det ved Synet af Glassets udsigelige Skjønhed og de prægtige Farvers Mangfoldighed“. Maatte det lidt efter lidt ogsaa blive Tilfældet i Sct. Ansgar!

Den h. Paaske-Kommunion.

Paasketiden iler hastigt sin Slutning i Møde, og med den ogsaa Tiden for vor Paaskepligt. Der er næppe nogen Pligt, der er mere vel begrundet, end denne Pligt, som Kirken paalægger os, at vi nemlig i det mindste én Gang om Aaret, nemlig i Paasketiden, skulle modtage den h. Kommunion. *Guds Kjærlighed* til os i det allerhelligste Altrens Sakramente, *Kirkens Bud*, Hensynet til *vor egen Frelse*, vore *Pligter over for vore Medmennesker* bidrage hver for sig til, at vi med Glæde efterkomme denne vor Pligt.

Paasketiden begyndte for Præfektorets Vedkommende med *Palmesøndag* og varer indtil *Kristi Himmelfart*, den 14. Maj. Der gives forskjellige Grunde, alle ophøjede og vise, som have bevæget Kirken til netop at vælge Paasketiden til den pligtmæssige Modtagelse af det allerhelligste Altrens Sakramente. I Paasketiden har Frelseren indstiftet dette hellige Sakramente; det er derfor baade en Kjærligheds- og en Taknemlighedspligt for os, at modtage ham nu. Hvor fattige vare vi ikke uden ham! I Paasketiden har Jesus, vort sande Paaskelam, opofret sig for os paa Korset. Hvor ulyk-

kelige vare vi ikke uden ham! I den h. Kommunion fejre vi Mindet om hans Lidelse. Paaskefesten er Kirkeaarets Hovedfest, og enhver, der ønsker at opnaa en Gang en herlig Opstandelse og Forklarelsen hisset, maa slutte sig til den opstandne, forklarede Frelser. Derfor skal hele Kristenheden ogsaa aandeligt fornyes i Paasken; men Grundlaget til denne Fornyelse er den h. Kommunion. I Paasketiden er Kirken ogsaa berettiget til at vente større Andagt hos sine Børn, end ellers, og af dens guddommelige Stifter og Brudgom tør den vente en rigeligere Uddeling af Forløsningens Naadegaver end ellers. Med den h. Kommunion, Vederkvælgelsens og Fuldendelsens Sakramente, faa de aandelige og legemlige Øvelser i Fastetiden en værdig, ja en himmelsk Afslutning. Det er saaledes overhovedet en alvorlig og ophøjet Tid, i hvilken Kirken har anordnet Modtagelsen af den h. Kommunion. Den aander inderlig Kjærlighed — gjengjæld den; den minder om bitre Lidelser — forstaa dem; den fortæller om hellige Glæder — fryd dit Hjærte ved dem; den bringer store Naadegaver — benyt dem! Lad det ikke siges om nogen af dette Blads Læsere, at de have forsømt den h. Paaskekommunion!

I katholske Lande vil Kirken at de Troende modtage Paaskekommunionen i deres *Sognekirke*. I en anden Kirke kan man kun fejre den med Biskoppens eller sin egen Sognepræsts Tilladelse. I det danske Præfektur have de kirkelige Foresatte, som Skik er i flere andre Missionslande, tilladt de Troende, at de kunne opfylde deres Paaskepligt i hvilken som helst katholsk Kirke, resp. Kapel i Præfekturet, for saaledes at lette enhver Modtagelsen af den h. Paaskekommunion.

Det er overhovedet i alle Lande vor h. Kirkes inderligste Ønske, at de Troende i enhver Henseende ære og elske deres Sognekirke og give den Fortrinet. Derfor har Kirken ogsaa paalagt Sognepræsterne, at

de paa alle Søn- og Festdage frembære det h. Messeoffer særlig for deres Sognebørn. Det er ogsaa yderst vigtige Grunde, som har bevæget vor h. Kirke til at forlange af de Troende i katholske Lande, at de modtage den h. Paaskekommunion i Sognekirken. Derved *anerkjendes* og *befæstes Baandet* mellem Hyrde og Hjord. Frembærelsen af det h. Messeoffer og Uddelingen af den h. Kommunion ere jo Hovedaarsagerne til dette Baand. Derved viser Sognepræsten sig som Hyrde, der vaager over sin Hjord, og som er i Stand til at aflægge det nødvendige Regnskab over den en Gang for Guds Domstol, fordi han kjender den.

En anden Bevæggrund for Paaskekommunionens Modtagelse i Sognekirken er *den offentlige Bekjendelse* af vor h. Tro. Frelseren forlanger en saadan Bekjendelse. Hvo som bekjender ham for Menneskene, vil han ogsaa bekjende for sin Fader, som er i Himlen; men hvo som fornægter ham for Menneskene, ham vil han ogsaa fornægte for sin himmelske Fader. Denne Bekjendelse er i vore Dage nødvendigere end nogensinde tilforn. Den moderne Tidsaand vil ikke vide noget at sige om Gud og Evighed; den kjender ikke noget til en overnaturlig Tro, et overnaturligt Haab, en overnaturlig Kjærlighed. Men det er netop disse Dyder, som man bekjender ved Modtagelsen af den h. Kommunion, og man viser derved Verden sin tillidsfulde, faste Tro paa Jesus, Vejen, Sandheden og Livet.

En sidste Bevæggrund er endelig *det gode Exempel*. Det skønne virker tiltrækkende; det gode Exempel tvinger til Efterlignelse, til lignende Handlemaade, fordi det gjør et dybt Indtryk paa Sjælen. Hvem kan vel tælle de Tusender og atter Tusender, som ere blevne frelste ved det gode Exempel! Enhver skal yde sin Skjærv til, at deres Tal forøges. — Ved Modtagelsen af den h. Paaskekommunion i sin Sognekirke bekjender man sin Tro og giver alle dem, der kjende En, et godt Exempel; denne Trosbekjendelse og dette Exempel har

derfor ogsaa en særegen Værd. Hvad vor h. Kirke forlanger som Pligt af sine Børn i katholske Lande, men her paa Grund af Forholdene har henstillet til de Troendes fri Valg, er saaledes af dyb Betydning. I Sognekirken forsamler Sognebørnene sig, for at nyde i Fællesskab det ene Brød, som forener dem alle til én stor Familie. Der møde de alle, Unge og Gamle, Store og Smaa, Rige og Fattige, for at bekjende sig som Børn af den ene himmelske Fader, og for at modtage den h. Kommunion, dette Enhedens Tegn, Kjærlighedens Baand, Endrægtighedens Symbol, og derved styrke sig i det gjensidige Haab om, at de alle en Gang, sammen med deres Hyrde, skulle samles omkring Lammets Trone i det himmelske Jerusalem. †

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Rom. Kong Kalakaua af Sandwichs Øerne i det australianske Arkiipel har skjænket Kardinal-Statssekretær L. Jacobini og Præfekten for Propagandaen, Kardinal Simeoni, Storkorset af en Orden, han nylig har stiftet. Sekretæren for Propagandaen, Msgr. D. Jacobini, har faaet Ordenens Kommandørkors. Man sér deraf, at Kongerne i de fjærne hedenske Lande vide at skatte de katholske Missionærs Virksomhed.

Berlin. Det berømte Medlem af Centrum, Friherre v. Schorlemmer-Alst, har fornylig nedlagt sit Mandat som Deputeret i den tyske Rigsdag. Hans legemlige Sundhed og høje Alder bevægede ham til dette Skridt. Schorlemmer-Alst er ogsaa Medlem af den preussiske Landdag, og vil for Fremtiden i Herrehuset vedblive at kæmpe med dobbelt Iver for vor h. Kirkes Fremme.

Frankfurt a. M. I forrige Maaned fejrede den bekjendte Historiker, Prælat Janssen, sit 25aarige Præstebjubilæum, ved hvilken Lejlighed han ogsaa modtog, blandt mange andre, over 50 forskjellige Skrivelser fra protestantiske Gratulanter. Herders Boghandel forbereder et nyt Oplag af hans Reformationshi-

storie i 24,000 Exemplarer. Dette storartede Resultat viser tilfulde, at dette Værks Betydning finder Anerkjendelse i stedse videre Kredse, trods dets Fjenders Modstand.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 3. Maj. Fjerde Søndag efter Paaske. Korsets Finding. — **4. M.** Monika, Enke. — **5. Ti.** Pius V, Pave og Bekj. — **6. O.** Apost. Johannes' Martyrium (Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariusforeningen). — **7. To.** Stanislaus, Biskop og Mart. — **8. F.** Ærkeengelen Mikael's Aabenbarelse. — **9. L.** Gregor af Nazians, Biskop og Kirkelærer.

Søndagen den 10. Maj. 5. Søndag efter Paaske. Antoninus, Biskop og Bekj.

Majandagt holdes hver Aften Kl. 8 i Sct. Ansgars Kirke hele Majmaaned igjennem.

Mariakongregationen for Mænd og Ynglinge. Aandelige Exercitier) for Mænd, i Anledning af Kongregationernes Jubilæum hver Aften Kl. 8¹/₂ i Sct. Knuds Kapel indtil næste Søndag den 10. Enhver Mand og Yngling i Menigheden har Adgang.

Elisabethforeningen afholder sit sædvanlige Møde Søndag den 3. Maj, efter Højmessen i Sct. Ansgar.

Mødreforeningen. Tirsdag den 5. Maj, Kl. 8¹/₄, Messe for Foreningen.

Bekjendtgjørelse.

Paa Pintsesøndag agter den højærv. Apostoliske Præfekt at meddele Konfirmationens h. Sakramente til Voxne. De Troende, som endnu ikke have modtaget dette h. Sakrament, anmodes om snarest muligt at melde sig hos Undertegnede.

H. Bø h m e r.
Sognepræst.

Gamle Rosenkranse, som overhovedet ikke bør henkastes og muligvis ogsaa kunde have Affektionsværdi for deres Ejere, men som paa en eller anden Maade ere beskadigede, saa de ikke egne sig til Brug, istandsættes gratis af Undertegnede. De kunne afleveres enten i min Bopæl paa Sct. Josefs Hospitalet, eller i Pianofortemagasinet, Bredgade 10, Stuen. eller hos Dhrr. Gejstlige.
C. Grüder.

Undervisning i Modellering.

En ved Münchener Akademiet uddannet Kunstner, som er Indehaver af Æresdiplomet, ønsker at give Privatundervisning i Modellering og Frihaandstegning. Billet mrkt. Kunst Nr. 18 modtager dette Blads Kontor.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 19.

Søndagen den 10. Maj.

1885.

Indhold: De kirkelige Bededage. Banevogteren. Kirken i Nordamerika. Vincentsforeningen. Efterretninger: Kjøbenhavn, Kolding, Rom, Aix-les-Bains.

De kirkelige Bededage.

Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge ere de tre saak. kirkelige *Bededage*, som hvert Aar gaa forud for Kristi Himmelfarts Festen. Lige som paa den h. Markus' Fest (25. April), finder der ogsaa paa disse Dage *Bøn-Processioner* Sted, under hvilke Litaniet til alle Helgener afsynges eller bedes. Disse Processioner hidrøre fra ældgammel Tid. Da den h. *Mamertus* blev Biskop af Vienne i Frankrig, vare Bønprocessioner næsten ganske af Mode, og man var bleven temmelig lunken i Deltagelsen i dem. Men, da Byen Vienne i Aaret 469 blev hjemsøgt af Jordskjælv, Misvæxt, Ildsvaade og andre Gjenvordigheder, saa anordnede den h. Biskop, at de tre Dage før Kristi Himmelfart skulde fejres som Bøds- og Bededage, og at der paa disse Dage skulde afholdes Processioner, for derved, saa vel som ved Bøn og Faste, at bortvende Guds Straffedomme og anraabe om hans

Barmhjærtighed. Dette Exempel fulgte de øvrige Biskopper i Frankrig, og allerede i Aaret 511 vedtoges det paa en Kirkeforsamling i Orleans, at fejre disse Bededage overalt hvert Aar. Thi, selv om ogsaa den oprindelige Anledning til hine Bønprocessioner ikke mere var forhaanden, og man, Gud være lovet, heller ikke behøvede at bede Gud stedse om Afvendelse af Pest og andre smitsomme Sygdomme, saa manglede det dog aldrig paa Fornødenheder, hvorom man kunde bede Gud. Nutildags er det særlig Markfrugternes Væxt og Frodighed, som man haaber at opnaa ved disse Bønprocessioner. Disse Dage egne sig ogsaa særlig hertil, fordi de falde i Begyndelsen af Foraaret og paa en Aarstid, som er afgjørende for den kommende Høst. Som Markfrugterne nu udvikle sig, saaledes vil Høsten ogsaa blive til Efteraaret.

Paa en Kirkeforsamling i *Mainz* blev der i Aaret 813 bestemt, at enhver Kristen skulde deltage i disse tre Dages Processioner, og det endog barfodede og i Bodsdragt, saafremt de da ikke vare syge. I vore Dage ere desværre mange Kristne saa lunkne, at sligt et Bud vilde fremkalde en formelig Storm imod Kirken, da de nu til Dags næppe bivaane disse Bønprocessioner med Skoene paa.

I alle Præfektrets Gudshuse bedes paa disse tre Dage Litaniet til alle Helgener tilligemed Kirkebønnerne efter den sædvanlige Skolemesse; enkelte Steder afholdes ogsaa Bønprocessioner, enten i selve Kirken eller udenfor samme: saavidt det er os bekjendt, holdes de f. Ex. i Fredericia i den smukke lille Have, som støder op til Kirken. I Sct. Ansgars Kirke i Kjøbenhavn har man hidtil kun bedet Litaniet efter Skolemessen; men iaar ere ogsaa Bønprocessionerne blevne indførte inde i selve Kirken (den første holdtes paa Markusdagen, den 25. April). Imorgen og paa Tirsdag og Onsdag ville de ligeledes blive afholdte i Kirken under Afsyngelsen af Litaniet. Men hvordan disse tre Bededage nu end

fejres i dit Gudshus, Litaniet bliver under alle Omstændigheder bedet. Besøg derfor Kirken i disse Dage, saafremt Forholdene nogenlunde tillade det, og bed tilligemed Kirkens Gejstlighed om *Markfrugterne*, hvis Væxt og Frodighed er af saa overordentlig stor Betydning for Menneskets Liv og Sundhed, saa vel som for et fredeligt og lykkeligt Samliv, og følgelig ogsaa for Gudsdyrkelsen. Hvem kan vel fatte den Elendighed, som *Misvæxt*, *Dyrtid* og *Hungersnød* vilde bringe vort Fædreland? Indre Tvistigheder og ydre Farer true ogsaa for Tiden med at hæmme, ja maaske ødelægge og forstyrre *Landefreden*, hvoraf ogsaa saa uendelig meget afhænger baade i legemlig og aandelig Henseende. Saa at vi vel med Rette tør bede, som der staar i Litaniet: „Fra Vrede, Had og al ond Villie; fra Lynild og Uvejr; fra Pest, Hungersnød og Krig, frels os, o Herre!“ „At Du vil regere og bevare din h. Kirke; at Du vil ydmyge din h. Kirkes Fjender; at Du vil skjænke de kristelige Konger Fred og sand Endrægtighed; at Du vil forunde hele det kristelige Folk Fred og Enighed, at Du vil skjænke os og bevare Jordens Frugter, vi bede dig, bønhør os!“ Slut dig derfor til Bønprocessionerne, naar det paa nogen Maade er dig muligt, og bed Litaniet for dig selv og dine Kjære i Hjemmet, for Kirken og for Fædrelandet.

†

Banevogteren.

Der fandtes vist næppe et lykkeligere Par i Ja-guerre, end Banevogteren Jean og hans Nanette; naar de om Søndagen gik Arm i Arm fra Messen, vendte Mangen Hovedet om, for at se efter dem, og at de unge Mænd ikke misundte Jean, og de unge Piger ikke Nanette, kom af, at de vare lige saa gode og fromme

som de vare lykkelige. De vare ikke rige, Nanette var Datter af en fattig Kulsvier, og Jean ejede ikke stort mere end sin Krigsmedaille, da han kom hjem til Jaguerre efter Krigen med Preusserne. Men Jean havde et Par kraftige Arme, og hvad han tog fat paa, lykkedes; han stod paa en god Fod med Alle, og da Banen blev anlagt, fik han Pladsen som Banevogter. Det var jo ikke nogen glimrende Stilling, men det var dog altid nok til at gifte sig paa.

Paa denne Tid var det, at Gendarmerne en Dag omringede den lille Hytte, hvor Nanette levede med sin gamle Fader; de anklagede denne for at have fældet Træer paa Statens Grund, arresterede ham, og Kredsretten i Bordeaux dømte ham til tyve Aars Tugthus, uden at der var nogen, der tænkte paa den stakkels Nanette. — Jo, Jean tænkte paa hende, og samme Aften, som Efterretningen om Domfældelsen naaede til den lille By, opsøgte han hende, og foreslog hende, om hun ikke i en nær Fremtid vilde dele Vogterhuset med ham og blive hans Hustru. Jean og Nanette havde altid holdt af hinanden; men det geraadede alligevel Jean til Ære, at han blev sin Kjærlighed tro under disse forandrede Omstændigheder,

Nanette svarede imidlertid Nej, og erklærede under Hulken, at det ikke var hende muligt, at forsone sig med Jærnbanen, at hun altid havde den Følelse, at den lange, hvislende, pustende Slange skulde bringe hende Ulykke, at hun holdt meget af Jean; men at hun ikke vilde have en glad Dag, hvis hun paa nogen Maade traadte i Forbindelse med Banen. Da trillede en Taare ned i Jeans brune Skjæg, og Nanette, der aldrig havde set den tapre Soldat græde, følte al sin Angst for Jærnbanen svinde ved dette Syn; hun frygtede nu mere for at bedrøve Jean, end for den fæle Slange, lagde sin Haand i hans — og tre Uger efter viede Præsten i Jaguerre de vakre unge Folk.

Og lykkelige vare de, det saas paa Nanettes

blomstrende Kinder, straalende Smil og klare Øjne; det saas paa Jeans rolige, tilfredse Ansigt, paa det kjærlige Blik, han sendte Vogterhuset og sin Hustru, naar han stod ved Banen og saa Toget komme. Han tænkte vel som saa: Ja, den kjære Jærnbane, det er dog den, der skaffer mig og hende Føden; uretfærdigt af Nanette, at være saa bange for den. Og da senere den lille Louisette kunde komme løbende med Middagsmad til sin Fader ved Banen, saa syntes ogsaa Nanette at glemme sin Angst, og baade Fader, Moder og Barn vare lykkelige og drømte de lyseste Drømme om Fremtiden. — — —

Det var en Aften, Jean stod som sædvanligt ved Banen, Hurtigtoget fra Bordeaux skulde mødes med et Extratog ved Jaguerre. Jean stod med Haanden paa Sporskifteren og tyngede paa den med al sin Kraft. Han lyttede med faderlig Glæde til Louisettes barnlige Fortællinger; hun havde lige forladt ham og var paa Hjemvejen. I sit Hjærte takkede han Gud og den h. Gudsmoder for al den Lykke, der var bleven ham til Del i Livet. Og alt imedens holdt han Haanden paa Jærnstangen og tænkte med en vis stolt Selvtilfredshed paa, at han stod der, Jean fra Jaguerre, og holdt Tusender af Menneskeliv i sin Haand i dette Øjeblik. Han behøvede blot at slippe Jærnet, saa løb de to Tog mod hinanden; medens han nu, han tyngede Sporskifteren ned, lod hvert løbe paa sit Spor.

Togenes Pusten lyder allerede nærmere; — men hvad er det? Jean hører ikke Louisettes muntre Sang, som for lidt siden. Hun maa dog være gaaet nedenom ved Floden for at komme hjem, og han burde dog kunde høre sin Lærkes Kvidren! Eller, — en forfærdelig Tanke bemægtiger sig ham, — hvad om hun har benyttet Banen for at komme hjem, og ikke tænkt paa Toget!

Jean lytter, han hører Intet, — jo, der lyder Louisettes Stemme fra Banen, der sér han en hvid Kjole

henne paa Linien. Gud i Himlen! Der er endnu Tid til at advare hende; han raaber, men Stemmen naar ikke frem. — Men han kunde endnu standse hende, gribe hende i sine Arme, frelse hende, sit eneste Barn; Kjærligheden giver Vinger; der er en Mulighed for at redde hende! — Ja, hvis han løber langs Banen, hvis han raaber hendes Navn saa nær, at hun hører det, kan hun frelses. — Men Toget; men de mange Tusender, der stole paa ham; men Pligten? — Det bliver sort for hans Øjne, det bliver iskoldt om hans Faderhjærte. Aa hvad, hvem tænker paa Andre, naar Ens eget Barn er i Livsfare? — Men Pligten, men Gud, men de mange Tusender! —

Jean forsøger at bede, men han kan ikke; han prøver paa at tænke, han mægter det ikke; han hører Intet, sér Intet, føler Intet uden Jærnet, der brænder som Ild i hans Haand; Togene bruse forbi hinanden, — alt bliver sort!

Nogle Timer senere er Jaguerre i Bevægelse: en Jærnbaneanarbejder har fundet 'Louisettes sønderlemmede Lig paa Banen, og de søge nu efter Jean. — Der staar han med Løftestangen i den iskolde Haand, den stolte Skikkelse er bøjet mod Jærnet, han har ikke svigtet sin Pligt; men hans Hjærte er bristet, da Louise blev knust ved hans Haand af det grusomme Uhyre!

Naar Toget passerer Jaguerre, sé de Rejsende en Kvindeskikkelse, der truer ad det, og som med forstyrrede Miner altid synger det sørgelige Omkvæd:

Vous avez tort d'attendre,
Mère n'attendez plus!
Ceux qu'elle a voulu prendre,
Ne sont pas revenus.

Forgjæves Du venter.
O Moder, vent ikke længer!
Hvad den røve dig ville,
Det er ikke kommet igjen.

Fr.

Kirkerne og deres Tilvæxt i Nord-amerikas forenede Stater.

„The Catholic Review“, et Ugeskrift, som udkommer i Brooklyn og New-York, meddeler (5. April 1885) i en længere Artikel en meget interessant Sammenstilling af de forskjellige Hovedsektter i Nordamerika, og Forandringen, de har undergaaet i de sidste 25 Aar. I Aaret 1860 talte Befolkningen i de forenede Stater 31,445,000; 1885 var den stegen til 55,000,000, d: den var voxet med 75 %. I samme Forhold skulde man vente, at ogsaa Sekterne havde tiltaget; men Forholdene ere i Virkeligheden ganske anderledes.

	relativt Tab af		
Methodisterne talte 1860: 8,600,000; tælle nu: 15,000,000; 50,000			
De Kristne *) — — 500,000; — — 800,000; 75,000			
Lutheranerne — — 1,250,000; — — 2,000,000; 187,500			
Episkopalkirk. — — 900,000; — — 1,200,000; 375,000			
Presbyterianerne — — 3,600,000; — — 5,500,000; 800,000			
Baptisterne — — 8,000,000; — — 12,000,000; 2,000,000			
Kvækerne — — 220,000; — — 150,000; 235,000			
Puritanerne — — 1,413,000; — — 1,800,000; 671,000			

Da de utallige mindre Sekter af Protestantismen her ere indbefattede i den ene eller anden af de nævnte 8 Hovedretninger, saa fremviser Protestantismen i Nordamerika et relativt Tab af 4,393,000 i Løbet af 25 Aar, Hvor ere de blevne af?

Den katholske Kirke havde i sit Fremskridt at kæmpe med store Vanskeligheder; der var især to: Kampen med Sekterne, som af disse blev ført med stor Heflighed, og dens egen strænge, uforanderlige Lovbog, som syntes at staa i en skrigende Modsætning til den amerikanske Friheds- og Uafhængighedsfølelse. Men hvad siger nu Statistiken om den katholske Kirke?

For 25 Aar siden levede der i de forenede Fristater

*) En særegen Sekt under dette Navn.

317,500 Medlemmer af den katholske Kirke. Havde det Tal holdt lige Skridt med den tiltagende Befolkning, saa maatte der nu være 5,556,250 Katholiker; men der er i Virkeligheden 9,500,000, altsaa tre Gange saamange som i 1860. Tallet har altsaa forøget sig med 200%!

„The Catholic Review“ vedbliver, for at forebygge en mulig Indvending, nemlig den, at Statistiken, omend-skjønt forfattet af Ikke-Katholiker, dog kunde være falsk og bedragersk; thi efter Tallene at dømme, syntes Sammenligningen at have fundet Sted, ikke mellem Katholiker og Protestanter simpelthen; men mellem katholske og protestantiske Kirkegængere. Det sidste er dog ingenlunde Tilfældet; i saa Fald vilde Tallene endnu mere tale til Fordel for Katholikerne.

En fremragende protestantisk Gejstlig i Cincinnati, Rev. Mr. *Boynton*, overraskede en Dag i en Prædiken sine Tilhørere med følgende interessante Oplysning. Paa en bestemt Dag (naturligvis en Søndag, da Protestanterne jo ikke pleje at holde Gudstjeneste paa Søg-nedagene) vare alle, som besøgte Gudstjenesten blevne talte i de forskjellige Gudshuse. Og sé, i de 142 protestantiske Kirker havde der været 4500 Besøgere (gjennemsnitlig 88 i hver); i de 20 katholske Kirker (bortset fra Privatkapellerne, hvilke der ikke var taget Hensyn til) 40,000 (gjennemsnitlig 2000 i hver). Dersom nogen kan være berettiget til at klage over disse Tal, da er det Katholikerne; thi Tællingen havde kun fundet Sted under *een* Messe, medens der læses 3—5 i hver Kirke. Mr. Boynton finder dog selv disse Forhold meget paa-faldende, og de ere ham en Gaade, som han er ude af Stand til at løse. „Der er dem“, siger han, „som tro, at de protestantiske Kirker ere forladte og øde paa Grund af den stedse tiltagende Vantro i vore Dage. Naar det er Tilfældet, hvoraf kommer det da, at de katholske Kirker ikke ogsaa ere forladte af samme Grund? Ere da vore Protestanter alene blevne fordærvede og vantro?“

Et lignende Forhold finder Sted i de andre Byer i Unionen. I Januar 1881 taltes Kirkegængerne i Filadelfia. De 131 protestantiske Gudshuse besøgte af 42,140 (pr. Kirke 332); de 19 (*nitten*) katholske Kirker af 82,653 (pr. Kirke 4,350), d. v. s. tretten Gange saa mange Katholiker som Protestanter pr. Kirke.

I April s. A. taltes Kirkegængerne i New-Haven, de 40 protestantiske Kirker besøgte af 12,000, de 5 (*fem*) katholske af 12,431.

I Boston hvor en lignende Tælling foretoges den 16. April 1882, var Gjennemsnittet 472 Kirkegængere paa hver protestantisk Kirke, 1644 paa hver katholsk.

Tager man dertil Forholdet i Betragtning, som bestaar imellem de Troendes og Præsternes Antal (efter den protestantiske „Church Almanac“ 1885 kommer en protestantisk Præst paa 100 Sjæle; efter den katholske „Directory“ en Præst paa henved 15,000 Katholiker), saa bliver Udfaldet af disse Betragtninger endnu gunstigere for den katholske Kirke, og man nødsages til at sige: „Det er Herrens Finger“, som klart og unægtelig viser hen til, hvor glimrende Herrens Forjættelse er gaaet i Opfyldelse, da han sagde om sin Kirke: „Helvedes Porte skulle ikke overvælde den“.

sr.

Vincentforeningens Generalmøde.

Søndagen den 26. April afholdt Vincentforeningens Konferents i Hovedstaden deres andet Generalmøde for i Aar. Desværre havde ingen af Medlemmerne fra Frederiksberg kunnet give Møde, da Indbydelsen dertil var fremkommen for sént, men desto talrigere vare de andre Konferentsers Medlemmer mødte.

Den højærv. Hr. Præfekt bærede Mødet med sin

Nærværelse. Hr. Pastor Böhmer, Vincentsforeningens Præsident, bragte Medlemmerne en Hilsen fra Paris, hvorefter der oplæstes forskellige Meddelelser om Foreningens Virksomhed siden sidste Generalmøde. Om Konferentsen paa Nørrebro meddeltes, at den for Tiden talte 9 aktive Medlemmer og havde stadig holdt sine Møder. Den havde vel ikke endnu begyndt sin egentlige Virksomhed, at hjælpe de Fattige, idet man havde ment, at der først burde samles en lille Fond, hvilket dog ikke fandt Tilslutning hos Konferentsen ved Sct. Ansgar.

Hans Højærværdighed Hr. Præfekten tog derpaa Ordet og udviklede i et længere Foredrag, hvorledes Vincentsbroderen burde sé i den h. Josef, hvis Skytsfest Kirken netop fejrede idag, et lysende Mønster paa ihærdigt Arbejde til Guds større Ære, og paa den ægte, ydmyge, opofrende og standhaftige Kjærlighed i trange Kaar. Vincentsbroderen skulde træde i den h. Josefs Fodspor og ved sit Arbejde for Guds Interesser og til hans Ære være besjælet af denne ægte katolske Kjærlighed, som viste sig ved indbyrdes Forstaaelse af hverandre i dette fælles Arbejde for Gud. Det var ham derfor en Glæde, netop paa denne Dag at kunne opmuntre alle Medlemmer til i den h. Josef at sé deres Gjærnings Lighed med hans Gjærning, og han vilde bede Medlemmerne bevare og udvikle denne ægte Kjærlighed til Fattigdommen i dens forskjelligste Skikkelser.

Nu, da de to nye Konferentser vare oprettede, vilde han tillige ansé det for passende, at give enhver af dem et Navn, som Skik var i andre Byer, hvor der bestod flere Konferentser, og han ønskede derfor, at den herværende Forening i Byen kaldtes og indviedes til *den h. Ansgar*; Konferentsen paa Nørrebro derimod burde kaldes *St. Josefs-Konferents* og den paa Vesterbro, *Sct. Mariæ-Konferents*. Da den nye Sognekirke paa Vesterbro skulde bære Navnet: *Sct. Mariæ Kirke*,

havde han netop valgt dette Navn for Konferentsen. Paa given Foranledning oplyste Hr. Præfekten tillige om, at denne Kirke aldeles ikke var opgiven; men tværtimod, om Gud vilde, i Fremtiden skulde blive Sognekirke for Katholikerne paa Vesterbro og Frederiksberg. — Det vedtoges derefter at opkalde de tre Konferentser med ovennævnte Navne.

Hr. Præfekten vilde dernæst anmode Medlemmerne om, ved enkelte højtidelige Lejligheder, at deltage som *Korporation* i det kirkelige Liv, f. Ex. ved Processionerne, og vilde han da foreløbigt henvise til de tre kirkelige Bededage før Kristi Himmelfart og anmode Medlemmerne om at deltage i de Processioner, som da afholdes.

Et tredie Forslag var, at de tre Konferentser paa *den h. Vincents Festdag*, den 19. Juli, vilde samlede møde ved *Herrens Bord*. De forskellige Forslag vandt almindelig Tilslutning. Derefter drøftedes endnu forskellige Anliggender vedrørende de tre Konferentser, saaledes blandt andet, at de nye Konferentser snarest muligt skulde søge at oprette *et Bibliotek*, og tillige erhverve flere, om ikke aktive, saa dog *bidragydende* Medlemmer, for at disse ligeledes kunde faa Lejlighed til at virke med i Foreningens Aand.

Mødet blev derefter hævet af Præsidenten, Hr. Pastor *Böhmer*, idet han takkede den højærv. Hr. Præfekt for hans Nærværelse og kjærlighedsfulde Deltagelse for Foreningen. E.

Efterretninger fra Ind- og Udlandet.

Kjøbenhavn. Vi kunne idag meddele vore Læsere, at Ugebladet om kort Tid muligvis vil blive forøget, idet Tillæget, som hidtil fulgte med Bladet hveranden Uge som Halvark, for Fremtiden af og til vil medfølge som Helark. Efter at den h. Germanas Levnet nu er bleven afsluttet, agte vi at paabegynde et

større Værk om vor h. Kirkes Lære, som er forfattet af den højærværdigste Ærkebiskop Gibbons af Baltimore. Det bærer Titelen „*The faith of our fathers*“, „Vore Fædres Tro“, og er i Løbet af faa Aar bleven trykt i 19de Oplag, hvilket tilstrækkelig vidner om dets Popularitet og andre gode Egenskaber. I 1881 var der allerede solgt 85,000 Exemplarer. Det er skrevet i en klar og upolemisk Aand, og fremstiller paa en letfattelig Maade den katholske Kirkes Hovedprinciper og bringer tillige Beviserne for dem, hentede særlig fra den h. Skrift. Biskop Gibbons Bog er et Mønster paa et religiøst Kontroversskrift; den er i Besiddelse af Bossuets Kraft og den h. Frants af Sales blide, evangeliske Aand; den har allerede ledet mange til Sandhedens Erkjendelse og vil sikkert ogsaa her i Norden udbrede Velsignelse. Bogen er oversat fra det Engelske af højærv. Hr. Pastor Holfeldt-Houen, som forhen virkede i Norge, og det er ogsaa ved denne værdige Gejstliges Ædelmodighed, at vi se os istand til at forøge Ugebladets Tillæg. Den danske Læser vil maaske af og til finde Sproget lidt norsk; men det skjønne, kraftige, norske Sprog vil dog ingenlunde forringe Bogens Værd for danske Læsere. Efter Hr. Pastor Holfeldts Ønske vil Bogen blive trykt med danske (gothiske) Typer og inddelt i forskellige Kapitler, som af og til ville blive afsluttede, for at danne smaa selvstændige Traktater.

Det er vel et forøget Arbejde for Redaktionen; men i Haab om, at Bogen vil stifte megen Nytte, og i Tillid til vore Abonnenters Trofasthed og Iver for den katholske Literaturs Fremme, gaa vi med Glæde til Arbejdet. Enkelte Abonnenter have desværre svigtet os i det nye Kvartal, vi vide ikke hvorfor; men vi haabe, at det kun er forbigaaende, og at de ret snart paany ville ofre den stakkels Krone i denne saa vigtige Sags Tjeneste!

I selve Ugebladet agte vi at paabegynde en smuk og særdeles spændende Fortælling fra den store franske Revolution, som bærer Titelen: „Fredløs“, og maaske senere vil udkomme som Særtryk.

(S.) **Kolding.** Som det vil være Ugebladets Læsere bekjendt fra et tidligere Nummer, agtes der i Sommerens Løb opført en ny katholsk Kirke i Kolding. Arbejdet paabegyndtes strax efter Paaske, og man er nu allerede færdig med at lægge de overordentlig solide

Fundamenter. Planen til den nye Sct. Mikael's Kirke er udkastet af Arkitekt Hertel i Münster, og endskjønt de sparsomme Midler, der stode til hans Raadighed, hæmmede hans Talent og tvang ham til en sparsom Anvendelse af mange kostbare arkitektoniske Prydelser, saa røber Planen dog, baade i sin Helhed og i Enkelthederne, den kyndige Mesterhaand. Arbejdets Ledelse er overdraget til Arkitekt Fussing i Kolding, som sidst afvigte Sommer høstede fortjent Anerkjendelse ved Opførelsen af den nye protestantiske Kirke i Jordrup ved Kolding.

Selve Kirken opføres i ren gothisk Stil og udelukkende af røde Sten; men ved de mange fremspringende Stræbepiller og Gesimser, vil det Ydre dog ogsaa frembyde rig Afveksling. Særlig vil Taarnet bidrage dertil, idet det med en Bredde af $9\frac{1}{2}$ Alen og en Højde af 60 Alen sikkert vil blive af imponerende Virkning. Det slanke Spir vil begynde i en Højde af 40 Alen og saaledes udgjøre de sidste 20 Alen af Taarnet. Det vender ud mod Gaden og paa Forsiden af det findes den 16 Alen høje Hovedportal. Over Indgangsdøren agtes anbragt et Reliefbillede af den h. Mikael, Kirkens Skytspatron. Ovenover dette anbringes et større Vindu, for at meddele Orgelrummet det nødvendige Lys. Udvendig bliver Kirken 40 Alen lang og 16 Alen bred og indtil Tagrygningen 23 Al. høj. Det Indre af Kirken faar en Bredde af $12\frac{1}{2}$ Alen, en Længde af 29 Al. og Højden maaler $15\frac{1}{2}$ Alen. Kirken overhælvnes med høje, spidsbuede Hvælvinger, som bidrage meget til at give Bygningens Indre et virkelig kirkeligt Præg. I Koret anbringes tre Glasmalerier: i Midten Frelseren, og ved Siderne den h. Mikael og Ansgar. Ogsaa de øvrige Vinduer i Koret og i Kirkens Skib ville blive prydede med farvede Vindusruder, foreløbig dog kun i Tæppemønstre.

Da Arbejdet drives med Kraft, er der det bedste Haab om, at Kirken vil kunne blive indviet til Efteraaret, og om muligt paa den h. Ærkeengel Mikael's Festsdag (29. Sept). Taarnet vil, paa Grund af dets uhyre Masse, næppe blive fuldført i Aar; men kun opført i Højde med Kirkens Tag. Af Arkitektens Tegning sér man desuden, at Kirken selv heller ikke naar sin Fuldendelse ved de ovenfor omtalte Byggeforetagender, da han nemlig har projekteret Kirken i hele sin

Fuldendelse med et, 21 Alen langt, Tværskib. Naar denne Udvidelse i Tidens Løb har fundet Sted, vil Kirken sikkert være et fuldendt og værdigt Gudshus, om det end ikke vil kunne opvise den Pragt, hvormed Kirken smykkes i katholske Lande. Men allerede nu vil den nye katholske Kirke blive en sand Pryd for den venlige By.

Den højtidelige Grundstenslæggelse finder Sted idag den 10. Maj ved Hr. Præfekten, som i den Anledning er rejst til Kolding. —

Rom. I Anledning af de falske Rygter om Pavens Sygdom, har det kirkefjendtlige Blad „Capitan Fracasso“ udtalt sig paa følgende rosende Maade om Leo XIII: „Naar vi se bort fra en Hovedfejl, som hidrører fra hans Egenskab som Pave (denne „Hovedfejl“ er Leo XIII's bestemte Fastholdenhed ved og Fordring om den pavelige Stols Uafhængighed), saa har Leo XIII aldrig fremkaldt Agitationer; tværtimod. Han elskes af mange, og endnu flere anerkjende ham som en Mand, der er i Besiddelse af store Aandsævner, som paa Grund af sin uantastelige Livsvandel og ophøjede Tænkemaade, er fuldkommen værdig til at styre Kirkens Skib. Vi ønske derfor Apostelens Efterfølger et langt Liv!“ — Dette vidner om en for et liberalt og kirkefjendtligt Blad saare sjælden Sandhedskjærlighed. — Et Privattelegram fra Rom til „Kreuzzeitung“ melder at den forhenværende anglikanske Ærkebiskop af Dublin i Irland, Dr. French, er vendt tilbage til den katholske Kirke.

Ogsaa fra andre Byer meddeles der i den senere Tid om forskellige Konversioner, som have vakt en Del Opsigt i de protestantiske Kredse i Byerne. Fra München kommer saaledes Efterretning om en Advokat, Dr. Guggenheimers Konversion. Bladet „Gaulois“ meddeler at Friherreinde v. Könnertitz i Paris er vendt tilbage til Kirken. Hendes Fader var forhen preussisk Gesandt ved det sachsiske Hof, hvor hendes Mand endnu beklæder et Embede som kgl. Kammerherre. I Würzburg har en højere Telegraf-Embedsmand og første Sekretær for den konservative Vælgerforening, Rudolf v. Schauensee, aflagt den katholske Trosbekjendelse. Da Hr. v. Schauensee havde stor Indflydelse i Bayerns protestantiske Kredse som en særlig ivrig Agitator, har denne Konversion, som

skete efter lang og grundig Forberedelse, vakt stor Opsigt i Bayern.

Katholikerne i Würzburg havde iaar forøvrigt den Glæde at sé Stadens første Borgmester deltage i Paaskeprocessionen, iført sine Embedsinsignier. Den tidligere liberale Borgmester, gav aldrig Møde ved nogen Procession; men den nyvalgte katholske Borgmester Dr. Steidle, har til hele den katholske Befolknings Glæde nu atter indført den ældgamle Skik.

— Den 10. April var der henrunden 300 Aar siden Skaberen af vor nuværende Tidsregning, Pave Gregor XIII, døde. Den Kalender, som den romerske Kejser Julius Cæsar indførte i Aaret 45 før Kristus, grunder sig paa den Forudsætning, at Solaaret har 365 Dage og 6 Timer, og at hvert fjerde Aar derfor maatte være et Skudaar og tælle 366 Dage. Men Solaaret tæller imidlertid nogle Minutter mindre, saa at de omtrent udgjøre en Dag i Løbet af 134 Aar og derfor forrykke det naturlige Solaars Begyndelse med en hel Dag. Dette var Aarsagen til, at i Aaret 1582 Foraarsjævndøgn, som bestemmer Paaskefestens Højtideligholdelse, og som under Konciliet i Nicæa (325) faldt paa den 21. Marts, blev fastsat 10 Dage tidligere. Gregor XIII anviste ikke alene Foraarsjævndøgnet dets oprindelige Grænse, idet han ved Bullen „Inter gravissimas“ af 24. Febr. 1582 befalede, at der strax efter den 4. Oktober 1582 skulde skrives den 15de Oktober; men han umuliggjorde ogsaa en fremtidig Forrykelse, derved at han bestemte, at blandt de Aar i den kristelige Tidsregning, som idetminste ende paa to Nuller (1700, 1800, 1900, 2000, o. s. v.), skulde tre ingen Skuddag have, og kun det fjerde Aar betragtes som Skudaar. Protestanterne vægrede sig indtil ind i forrige Aarhundrede for at tage imod denne Forbedring, omendskjønt de anerkjendte dens Nødvendighed. Den græsk-russiske Kirke betjener sig som bekjendt endnu af den uforbedrede julianske Kalender og ere altid 15 Dage senere end andre Mennesker.

Aix-les-Bains (Savoyen). Dronning Viktoria af England, som for nogen Tid siden opholdt sig ved ovennævnte Badested i Frankrig, har ifølge „Aach. Volksztg“ besøgt den derværende katholske Kirke meget flittig i den stille Uge. Ledsaget af sin Datter, Prinsesse Beatrice, gik hun ofte derhen i stille Inkog-

nito og knælede ned i andægtig Bøn. Paa den h. Langfredag bivaanede hun Gudstjenesten med stor Andagt, og man vilde ikke have kunnet skjælné hende fra de andre Besøgere af Gudshuset, dersom Politibetjenten, som stod foran Kirkedøren, ikke havde røbet det høje Besøg. At Dronningen netop valgte den katolske Kirke, var uden Tvivl ifølge hendes eget Ønske; thi der findes ogsaa en anglikansk Kirke der i Byen, men den blev ikke besøgt af de høje Herskaber. —

Kirkelig Kalænder.

Søndagen den 10. Maj. 5. Søndag efter Paaske. Antoninus, Biskop og Bekj. — **11. M.** Frants af Hieron, Bekj. (Bededag, efter Skolemessen Litani). — **12. Ti.** Nereus og Lidelsesfæller, (Bededag, Litani). — **13. O.** Vigilie til Kristi Himmelfart (uden Faste; Bededag, Litani).

Torsdagen den 14. Maj. Kristi Himmelfart. (Gudstjenesten som paa Søndagene; efter Højmessén Kl. 10 i Sct. Ansgar synges *Te Deum* i Anledning af Paasketidens Slutning). — **15. F.** Oktavdag. — **16. L.** Johannes af Nepomuk, Mart.

Søndagen den 17. Maj. 6 Søndag efter Paaske. Paschalis Baylon, Bekj.

Mariakongregationen for Mænd og Ynglinge. I Anledning af Kongregationernes 300aarige Jubilæum holdes Fælleskommunion i Sct. Ansgars Kirke idag, Søndag den 10. Maj, Kl. 8. — Om Efterm. Kl. 5 holdes i Sct. Andreas Kirke i Ordrup Festandagt med Prædiken; hvorefter Optagelse af nye Medlemmer.

Ansgariusforeningen holder Bestyrelsesmøde Mandagen den 11. Maj, Kl. 7.

Majandagt holdes hele Maaneden igjennem i Sct. Ansgars Kirke og Sct. Knuds Kapel; begge Steder Kl. 8 Aften.

Til de 6 Aloysianske Søndage, som begynde næste Søndag, den 17. Maj og slutte med selve den h. Aloysius' Fest, d. 21. Juni, anbefales: den h. Aloysius eller en 6 Søndages Andagt (indb. 30 Øre og faas hos Dhrr Gejstlige ved Sct. Knuds Kapel), samt Wasser: Den h. Aloysius, Ungdommens Forbillede og Patron.

Med dette Nr. følger intet Tillæg.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 20.

Søndagen den 17. Maj.

1885.

Indhold: Leo XIII og de tyske Pilegrimme. Italiens Gejstlighed og Videnskaben. Fredløs. Efterretninger: Kjøbenhavn, Kolding.

Leo XIII og de tyske Pilegrimme.

Søndagen d. 3. Maj modtog den h. Fader en Skare paa over 300 *tyske Pilegrimme* i højtidelig Audients. Den synes at have været den mest storartede og glimrende, som har fundet Sted i Vatikanet i Løbet af de senere Aar. Den store „Sala ducale“ var næppe istand til at rumme alle de Tilstedeværende, omendskjønt de vare ordnede paa den bedst mulige Maade. Blandt Pilegrimmene, der repræsenterede alle Stænder og Stillinger i Samfundet, fandtes en Mængde, som endnu aldrig havde sét Leo XIII; de vare derfor opstillede nærmest ved Tronen, og ventede synligt grebne paa det Øjeblik, da de skulde sé den elskede Ypperstepræsts milde og venlige Ansigt.

Præcis Kl. 11 opstillede den pavelige Nobelgarde sig omkring Tronen, og kort efter traadte Leo XIII ind i Salen, ledsaget af 15 Kardinaler og 28 Biskopper, blandt hvilke ogsaa befandt sig de 16 irske Biskopper,

som for Tiden opholde sig i Rom, for efter Propaganda-Kongregationens Indbydelse at drøfte i Fællesskab den irske Kirkes Anliggender. Efter at Paven havde taget Plads paa Tronstolen, istemte det tyske Præsteseminars Studenter en smuk Mottet: „Tu es Petrus“, komponeret af P. v. Dosz. Da Sangen var tilende, traadte Fyrst *v. Löwenstein* frem for Tronen og hilsende Kirkens Overhoved med en kort fransk Tiltale, og fremstillede derefter Friherre *v. Bodmann* for Leo XIII, som den, der var bleven bemyndiget til at oplæse den latinske Adresse for hans Hellighed.

Efter at Friherre *v. Bodmann* havde læst Adressen tilende, rejste Leo XIII sig og besvarede Adressen omtrent saaledes: „Kjære Børn! Den Glæde, som eders Nærværelse bereder Os idag, forøges endnu mere ved Vidnesbyrdet om eders Hengivenhed og ved Bevæggrunden, som har ført eder hertil, Ærefrygten for den apostoliske Stol. Med Faderhjärte modtage Vi derfor Enhver iblandt eder, idet Vi fuldkomment billige eders fælles Foretagende, og nære det tillidsfulde Haab, at Gud, der er enhver god Menings Ophav og Befordre, ogsaa vil lade eder naa det tilstræbte Maal, at I nemlig fra denne Stad, Kristenhedens Hovedstad, som den h. Petrus har indviet ved sit Blods Udgydelse og ved Grundlæggelsen af den apostoliske Stol, ville medbringe til eders Hjem ny Opmuntring til enhver kristelig Dyd, fremfor alt til *Standhaftighed*, som I særlig have Behov for nærværende Tid. Fra Vor Side have Vi stadig Vor Opmærksomhed henvendt paa den katolske Kirke i Tyskland og allerede i lang Tid sé Vi med Beundring paa de mange udmærkede Mænd, som paa en saa herlig og uegennyttig Maade forsvare Religionen, Vi sé med Glæde paa Folkets Iver i at pleje Fromheden, paa dets urokkelige Hengivenhed for den romerske Biskop, paa dets Kjærlighed til sine Biskopper, paa dets virksomme Kjærlighed til Næsten, der er ledsaget af saa stor Offervillighed. Vi ville hellerikke

undlade at omtale, hvorledes Frelsens sikreste og tryggeste Baand, nemlig *Enighed* i Tænke- og Handlemaade, forener eder paa det inderligste. Vidnesbyrd herom er eders aarlige *Generalforsamlinger*, i hvilke I ved eders fælles Drøftelser søge at fremme Religionen og det offentlige Vel.

Vi have derfor ogsaa lige fra Vor Regerings Tiltrædelse alvorligt overvejet, hvad der vel kunde gjøres, for at gjenoprette Freden og den kristelige Bekjendelses Frihed i Tyskland. Først søgte Vi at lære Forholdene nærmere at kjende, og Vi ere hellerikke i Tidens Løb blevne efterladne i Vor Iver i saa Henseende. I Vore Forhandlinger med den tyske Regering have Vi stedse været besjælede af den største Billighedsfølelse og anvendt den yderste Eftergivenhed. En lignende Imødekommenhed ere Vi ogsaa for Fremtiden beredte til, og maatte Gud forunde, at Forhandlingerne ved hans Naade endelig afsluttes paa en Maade, der hidfører en fast og varig Fred og atter tilbagegiver Katholikerne den saa længe attraaede Hvile. Vi mene, at dette vil være til Velsignelse ikke alene for Kirken, men ogsaa for det tyske Rige.

Medens Vi have Vore Tanker henvendt paa disse vigtige Anliggender, ønske Vi imidlertid ogsaa, at I Alle, som elske det katholske Navn, fulde af Iver arbejde med Os paa en anden Sag, der angaar os Alle. Vi mene den *Standhaftighed*, med hvilken vi skulle modstaa alle den kristelige Religions og Samfundsordenens Fjender, men frem for alt hine *hemmelige Sel-skaber*, som Kirken har udtalt sin Fordømmelsesdom over, og om hvilke det er almindelig bekjendt, hvad de føre i Skjoldet imod Gud og Kirken, og hvad deres Bestræbelser gjælde. I maa ogsaa med fornyet Omhu og Iver drage Omsorg for at hæmme *Socialismens* Udbredelse, som kun tragter efter at rokke det menneskelige Samfunds Grundpiller, og som i vore Dage er et Onde, imod hvilket den kristne Religion ene og alene

formaar at hjælpe. Lad os hente Midlerne fra den kristne Tros Kilde, for at afvende de truende Farer, saa meget det staar i vor Magt.

Idet Vi endelig mindes den kristelige Kjærlighed og Barmhjertighed, opfordre Vi Alle til at stræbe henimod *Forbedringen af Arbejderstandens og de Fattiges Kaar*, besjælede af den Overbevisning, at enhver Anstrengelse, Møje og Opofrelse for Arbejderens Velfærd er udmærket anbragt. Thi netop disse trænge frem for alt til Trøst, da de i deres Stilling ere udsatte, frem for Andre, for alle Slags farlige Forhaanelser og Efterstræbelser. Ved Udøvelsen af disse Dyder vil eders Livsvandel aflægge Vidnesbyrd om, at i enhver Stat ere Borgerne desto bedre, jo samvittighedsfuldere de følge den katholske Kirkes Forskrifter.

Vi bede Gud den Almægtige, kjære Børn, at han vil styrke eder til enhver Pligtopfyldelse, og som Underpant paa de himmelske Velgjerninger, som ogsaa til Bevis paa Vor faderlige Velvillie meddele Vi eder, eders Familier og alle Tysklands Katholiker i al Kjærlighed den apostoliske Velsignelse“.

Efter denne Tale traadte samtlige Pilegrimme, en for en, frem for Tronen, og overrakte under Taarer Peterspengene, som vare blevne indsamlede i deres hjemlige Kredse, medens andre overrakte Kirkens fattige og fangne Overhoved kostbare Gaver. Leo XIII henvendte venlige Ord til enhver især af dem, medens Sangerkoret under denne gribende Ceremoni afsang en tysk Festhymne: „Es lebe Leo“ af Töpler og den italienske Pavehymne: „Innalziam sulle rive del Tebro“ af Rosati.

Paven velsignede derpaa de forskellige Rosenkranse, Kors og Medailler, som Pilegrimmene havde medbragt. De Tilstedeværende istemte derefter den ambrosianske Lovsang: „Store Gud vi love dig“, og Højtideligheden sluttede med et begejstret, tusindstemmigt „Leve Leo XIII“.

Paa Rejsen til Rom havde de tyske Pilegrimme opholdt sig en Dag i *Venedig*, hvor den katholske Patriark havde beredet dem den festligste Modtagelse. Derfra rejste de til *Loretto*, hvor de forrettede deres Andagt paa dette den katholske Kirkes ældgamle, ærværdige Valfartssted og anbefalede deres Anliggender til den velsignede Gudsmoder. Fra *Loretto* kjørte de med Toget tilbage til *Ancona*, hvor de overnattede. Søndagen den 26. April forlode de *Ancona* og ankom om Eftermiddagen Kl. 4 til *Assisi*. Fra *Banegaarden* drog de strax i Procession og under Rosenkransbønnen op ad Bjærget til den h. Frants af Assisis Yndlingsplads, det lille *Portiuncula-Kapel*, ovenover hvilket der nu er bygget en majestætisk Kirke. Gjennem herlige Kornmarker og Olivenplantager fører Vejen op til Byen, hvor den store Reformator levede og virkede, som den Gang praktisk løste det store brændende sociale Spørgsmaal. En Mængde af Pilegrimmene lode sig optage i *den tredje Orden* ved den h. Frants' Grav. Kl. 11 fortsattes Rejsen til *Rom*, hvor man ankom Mandag Efterm. den 27. April.

Lederen af Toget var Fyrst *Löwenstein*. Han er et Mønster paa en katholsk Adelsmand; som Taler er han i Besiddelse af et flydende, bestemt og klart Sprog, og Fornemhed og Jævnhed afspejle sig i ethvert af hans Ord. Han er en ægte Adelsmand, æret og elsket af alle; med Inderligheden af sine religiøse Grundsætninger forbinder han en velgjørende Forstaaelse for alle de store sociale og økonomiske Spørgsmaal, som op-hidse og bevæge vor nuværende Tid. Han er den stadige Sekretær for og Organisator af de bekjendte beundringsværdige Generalforsamlinger, som Tysklands Katholiker atholde hvert Aar, og som stifte saa meget godt. Paa den sidste Forsamling ifjor i *Amberg* fremkom han ogsaa først med den Plan, som nu er bleven virkeliggjort: at foranstalte en tysk Pilegrimsfart i det

mindste hvert andet Aar til Rom, og som med Tiden ville blive et Slags uafbrudte Vidnesbyrd om de tyske Katholikers Hengivenhed for det romerske Pontifikat.

Den italienske Gejstlighed og Videnskaben.

At den italienske Gejstlighed endnu stadig hævder den glimrende Plads, den gjennem Aarhundrederne har erhvervet sig ogsaa paa de verdslige Videnskabers Omraade, og det trods den „oplyste“ italienske Regerings „Kulturbestræbelser“ i Retning af Konfiskationer, Klosterphævelser, Plyndring af Bibliotheker, Rov af videnskabelige Anstalter, som Jesuiternes berømte Observatorium i Rom, deraf faar man et levende Indtryk ved at gennemblade Katalogen over den ifjor i Turin afholdte Nationaludstilling. Man træffer her hvert Øjeblik paa Navne med de gejstlige Titulaturer „Padre“ for Ordensgejstlige, „Abate“ for Verdensgejstlige, som snart have faaet Guld-, snart Sølv- eller Broncemedalje i de forskjelligste Brancher. At nævne dem Alle, vilde her være uoverkommeligt; men en summarisk Oversigt er ogsaa tilstrækkelig, til at vurdere Betydningen af denne Kjendsgjerning, der har vakt pinlig Opsigt blandt Fritænkerne, men ikke har overrasket Tænkerne.

Vi se da allerede en Gejstlig som *Præsident* for Udstillingskomiteen: Barnabit-Munken P. *Denza*, Astro-
nom og Meteorolog, Direktør af Observatoriet i Moncalieri ved Turin, Grundlægger af en stor Del af Italiens meteorologiske Net, efter Jesuiten P. Secchi's Død vel den italienske Gejstlige, der nyder størst Anseelse i nævnte Fag. Han havde tillige det

særlige Hverv at organisere og vaage over Udstillingens videnskabelige Afdeling, og her saas han da hver Dag med sine Disciple ivrig beskæftiget med at forklare de Besøgende Instrumenternes Sammensætning og Brug. Han har formaaet mange Gejstlige til at anstille regelmæssige meteorologiske Iagttagelser, og at dette bliver udført med Intelligens, derom vidnede de mange af Gejstlige udstillede forbedrede *meteorologiske* Instrumenter, Barometre, Thermometre, Vindmaalere, Regnmaalere m. m., af hvilke flere bleve belønnede med Sølv- og Broncemedaljer; Ab. Bonino i Ivrea fik en Guldmedalje for sine meteorologiske Selvskrivere af Regn-, Lys- og Fordunstningsmængde. Paa *Astronomiens* Gebet finde vi en Guldmedalje tildelt P. Cecchi i Florents for en udmærket Samling Stjærneskud-Iagttagelser. Særlig ses Gejstligheden at have gjort sig fortjent af *Jordens Fysik*. Ikke mindre end fire Guldmedaljer ere blevne den tildelte paa dette Gebet, nemlig én til Ab. Mercalli i Monza for hans Arbejder over Vulkaner og Jordskjælv, én til Ab. Serpieri i Urbino for hans Jordskjælv-Selvangivere, én til Ab. Tono i Venedig for hans Iagttagelser og Studier over Ebbe og Flod, én til Ab. Giorgi i Otranto for fysisk Geografi. Ogsaa til *Mekaniken* havde Gejstligheden leveret talrige Bidrag; særlig Opsigt vakte Ab. Cerrobotani i Verona ved sine tre elementære Afstandsmaalere, der alt vare blevne belønnede med Guldmedalje paa Udstillingen i London, og den romerske Dominikaner-Munk P. Embriaco ved sine Præcisions-Vanduhre, der i de senere Aar ere blevne anvendte som offentlige Uhre i Rom og andre italienske Byer; Romafarere ville mindes at have set et saadant paa Monte Pincio. Som Dyrkere af *Anthropologien* havde flere Gejstlige udstillet interessante Samlinger, saaledes den lombardiske Ab. Parazzi en forhistorisk Samling, og Ab. Chierici en lignende fra Sten-, Bronze- og Jernalderen, der fik

Guldmedalje. Selv fra fjærne Egne vidnede italienske Gejstlige om Standens Virksomhed ogsaa i Experimental-Videnskabernes Tjeneste; saaledes fik Fædrene af Sales Kongregationen i Montevideo Sølvmedalje for deres Arbejder paa et af dem oprettet Observatorium.

Hvad der gjør endnu dybere Indtryk ved Gjennembladningen af Katalogen, er det store Antal simple Landsbypræster, der have faaet Guld-, Sølv- eller Bronce-medalje, snart for Forbedringer i Agerdyrkningsredskaber og Markernes Dyrkning, snart for Biavl, snart for Opfindelser til at erstatte manglende Legemer eller Sandser og til at lette de Døvstummes Skæbne. Den berømte Præst Dom Bosco, der har gjort det til sin Livsopgave at frelse forladte Børn, havde udstillet en Mængde Arbejder, udførte i hans Asyler, deriblandt f. Ex. smukt indbundne Bøger med Gjengivelse af alle de Stadier, de havde passeret, lige fra Kludenes Omdannelse til Papir.

Turiner-Udstillingen er saaledes et nyt Bevis for, hvad forøvrigt enhver uhildet Betragter af Forholdene véd, at den italienske Gejstlighed, ved Siden af sin Hovedopgave at forædle Menneskeheden ved Aabenbarelsens overnaturlige Indflydelse, ogsaa benytter de verdslige Videnskaber som et naturligt Middel hertil, og at den heri kun følger det af Paverne givne Exempel; endnu ifjor oprettede Leo XIII, trods sin betrængte Stilling, et nyt med fortrinlige Instrumenter forsynet meteorologisk Observatorium i sin Fødeby Carpineto-Romano. Vi kunne derfor ogsaa trække paa Smilebaandet af Titulaturerne „Obskuranter“, „Folkefordummere“ o. l., som man ogsaa herhjemme af og til kan høre tildelt den italienske Gejstlighed af visse Garibaldi-Tilbedere, der derved kun dokumentere deres egen Ukjendskab til Forholdene.

Fredløs.

I. To Emigranter.

Det var den 23. Februar 1793, eller efter den nyskabte franske Revolutionskalender den 3. i Vindmaaneden i Aaret 2, at tvende Vandringsmænd i dybeste Tavshed gik henad en Marksti, som førte fra Laventie til Bethune. En forfærdelig Storm havde raset hele Dagen; henimod Aften havde den vel lagt sig en Smule, men i dens Sted var der nu traadt en isnende Regn blandet med Tøsnè. Det var allerede henimod Midnat, da begge vore Rejsende vandrede gennem Vieille-Chapotte og derefter vendte deres Skridt imod en lille Landsby, der hed Locon. Vejen var ujævn og gjenneblødt; med sine dybe Hjulspor og Vandhuller frembød den Skridt for Skridt nye Forhindringer.

„Albert“, sagde pludselig den ene af Vandringsmændene til sin Ledsager, idet han standsede, „jeg kan ikke gaa videre.“

„Saa hvil dig lidt ud“, svarede den anden; „men ikke for længe! Denne velsignede Regn har gjenneblødt os indtil Skindet, vi kunde let paadrage os alle mulige Sygdomme.“

„Aa!“ det vilde være det mindste, og desforuden har jo ogsaa de elendige Mennesker, som nu til Dags regere Lardet, opfundet et Universalmiddel mod alle Sygdomme. Men sig mig en Gang, er du ogsaa vis paa, at vi ere slaaede ind paa den rette Vej?“

„Med Sikkerhed véd jeg det ikke, men jeg haaber det; og dersom Vinden ikke har drejet sig, saa — — — Stille! — Hører du?“ spurgte han et Øjeblik senere, „det lyder som Hovslagene af en Del Heste.“

„Desto bedre, saa kunne vi faa Oplysning om Vejen.“

„Og lade os fange! I et saadant Vejr, i denne

Time og paa slig en Vej, kunne vi vanskeligt vente andet, end en Gendarmeri-Patrouille.“

„Du har maaske Ret; men hvor skulle vi skjule os?“

„Vi behøve blot at springe over Grøften og gaa ti Skridt ind i Marken; Mørket vil i denne Afstand skjule os for alle Uvedkommendes Blikke.“

„Hm! ti og ti er tyve; altsaa tyve Skridt endnu paa denne gjennemblødte Vej, hvor man synker i til Knæene, for ikke at tale om Muligheden af at styrte i et Hul. Lad os heller smutte om bag disse Buske.“

Lyden blev stærkere, jo nærmere den kom, og man kunde snart slutte sig til, at den maatte komme fra en større Trop. Men til deres Forundring hørte de Rejsende dog ingen Klirren af Vaaben eller anden Larm, som dog ellers plejer at ledsage en Patrouille. Deres Forbavselse naaede imidlertid sit Højdepunkt, da Tropen red forbi dem, og de da ikke alene opdagede, at Rytterne alle vare Bønder, men at næsten enhver af dem ovenikjøbet havde en Kvinde siddende bagved sig paa Hesten. Kort efter fortsatte de deres Vej, idet de forbavsede spurgte hinanden, hvad dette mærkelig Optog vel skulde betyde. Et Kvarters Tid senere mødte de en lignende Trop; og denne Gang bar endog hver Hest, foruden en mandlig Rytter, en eller to kvindelige.

„Hør, min Ven“, begyndte den ene Rejsende, „kjender du Opløsningen paa denne Gaade? Hvorhen i al Verden ride disse Ryttere med deres landlige Amazoner? Er vi maaske paa Vejen til Blocksbjærg? Thi, som du selv sagde, det er jo et Vejr, hvor man næppe skulde jage en Hund udenfor Døren, end sige et kristent Menneske.“

„Hvor skulde jeg vide det fra! De have uden Tvivl et bestemt Maal; vi rejser jo ogsaa i dette Hundevæjr, og det endog til Fods Men stop, jeg kommer netop til at tænke paa, at det er Lørdag idag: det er Bønder, som begive sig til en eller anden afsides lig-

gende Gaard, for under Nattens Beskyttelse at bivaane det h, Messeoffer.“

„Stakkels Frankrig! Hvortil er du dog naaet? . . . Dine Børn ere tvungne til at skjule sig, naar de ville bede!“

„Ja, Karl, Bivaanelsen af en h. Messe er nu tildags en Forbrydelse, som kun kan afsones med Døden.“

„De Uhyrer! Hvornaar ville de vel endelig have afkølet deres Raseri, hvornaar ville de vel have stillet deres Tørst efter de Uskyldiges Blod? Kunde jeg blot knuse dem, tilintetgjøre dem! Men imidlertid maa foreløbig ingen anden Tanke beskæftige os, end den, at søge og frelse Valentine. Oh, hvor kan vel det stakkels Væsen være henne? I hvilken forfærdelig Dødsangst maa hun ikke leve!“

„Vi ville haabe, at Himlen belønner vor Opofrelse med et lykkeligt Udfald.“

Vinden piskede dem stadig Regnen lige i Ansigtet, og dens iskolde Draaber foraarsagede dem en stikkende Smerte, medens de gjennemblødte Klæder hindrede deres Bevægelser.

„Synet af disse simple, men behjærtede Mænd maa give os nyt Mod,“ vedblev Karl. „Hverken Besværligheder eller Farer kunne afholde dem fra at opfylde deres Pligt; og heller ikke vi ville derfor forsømme at opfylde vor. Forøvrigt ere vi paa rette Vej; thi disse Folk, som kjende Egnen, slaa sikkert ind paa en Vej, hvor de mindst kunne vente at møde en af Revolutionens Patrouiller.“

Det varede hellerikke længe, førend begge de Rejsende naaede Landsbyen Locon. Men istedenfor at gaa igjennem den, bøjede de til Siden ind i de omliggende Enge og fortsatte deres Vandring endnu henved en halv Time. Derpaa standsede Albert sin Kamerat med de Ord: „Her er det, tænker jeg.“

„Endelig!“ sagde den Anden; „men er du ogsaa vis i din Sag?“

„Vent her; jeg vil sé, om vi tør vise os.“

De vare i Nærheden af et lille Bondehus, som ved en Have var skilt fra Vejen. Vinduesskodderne vare lukkede; men en smal Lysstraale, som brød igjennem en Revne, overbeviste dem om, at Huset var beboet, og at dets Beboere endnu ikke havde begivet sig til Ro. Albert listede sig forsigtigt henimod Huset og sendte et forskende Blik igjennem Revnen. Men han opdagede uden Tvivl intet; thi han gik baade til en anden og tredie. Efter nogle Sekunders Forløb raabte han imidlertid med dæmpet Røst: „Han er alene; vi kunne gaa ind!“

Medens hans Ven kom nærmere, bankede han paa Døren.

„Hvem er der?“ lød det indefra.

„Luk op, Josef, det er Venner!“

„Saa sent lukker jeg ikke op, førend jeg véd, hvem det er, der banker paa.“

Den Fremmede lagde nu Munden paa Nøglehulle^t og sagde med en Stemme, der lige var tydelig nok, til kun at høres af den, med hvem han talte: „Albert de Vassière.“

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. I Søndags fejrede de herværende Mariakongregationer deres 300aarige Jubilæum ved en overordentlig højtidelig Fælleskommunion i Sct. Ans-garskirke. Hr. Pastor Brinkmann fra Aarhus havde i de 10 foregaaende Dage forberedt Menighe-dens Mænd og Ynglinge til denne Højtidsdag ved sine beaandede Foredrag hver Aften i Sct. Knuds Kapel. Med sin sædvanlige Veltalenhed og i et overmaade kraftigt og populært Sprog tolkede han for sine Til-hørere — saa mange, Kapellet kunde rumme — vor

h. Religions Sandheder paa en grundig og tillige indtrængende Maade, og vi tvivle ikke om, at han har begejstret Alle, som hørte ham, og at disse aandelige Øvelser ville bære Frugter endnu længe efter. Hele Lørdag Eftermiddag indtil den sildige Aften vare de Gejstlige sysselsatte i Skriftestolen, og det samme var atter Tilfældet hele Søndag Morgen. Under den h. Messe, som fejredes af Hr. Pastor Brinkmann, modtoges derfor ogsaa en overordentlig talrig Mængde den h. Kommunion.

Om Eftermiddagen sluttedes Højtideligheden med Festandagt i Sct. Andreas Kirken sammen med Kongregationen i Ordrup, ved hvilken Lejlighed Hr. P. Brinkmann holdt Festprædikenen. Senere hen paa Aftenen glædede Kollegiets Elever Kongregations-Medlemmerne ved en lille Festforestilling i Kollegiets Aula. Der opførtes det bekjendte Stykke af Kardinal Wisemann: „Alexius eller den skjulte Ædelsten“, som paa en gripende og særdeles opbyggende Maade fremstiller den h. Alexius' skjulte Liv i det fædrene Hus. Det er vort Haab, at baade de 10 Dages aandelige Øvelser og Hr. P. Brinkmanns lærerige Prædikener, og selve den højtidelige Kommunionensdag længe maa mindes blandt Menighedens Mænd og Ynglinge og bære rige aandelige Frugter for dem selv, for deres Hjem og for vor h. Kirke.

— Siden April Flyttedag have Sct. Josefs Søstre taget deres nye Ejendom i Besiddelse i Frederiksberg Allé, og den franske Skole, som forhen holdtes paa Bylowsvej, er paa samme Tid efter endt Examen bleven flyttet til de nye Lokaler.

Ejendommen er som bekjendt beliggende inde i Frederiksberg Allé, faa Skridt fra Vesterbrogade. Det er en stor graa treetages Bygning tilhøjre i Alléen, hvor denne udvider sig til en Slags lille Runddel, og hvor der i den senere Tid er ført en Gade igjennem henimod Vesterbrogade. I Ejendommens Stueetage findes de forskjellige Skolestuer, medens der paa første Sal indrettes et ret anseeligt Kapel til den offentlige Gudstjeneste, som for Tiden holdes i et provisorisk Kapel paa anden Sal, hvor den h. Messe læses hver Morgen, om Søndagen tilligemed en kort Homelie. I denne Maaned holdes der hver Aften Kl. 8 Majandagt i Kapellet. Hr. Kapellan Slump, som

besørger Gudstjenesten, bor paa første Sal i Forhuset til venstre, medens Opgangen til Søstrene og Kapellet er tilhøjre i Porten.

Søstrene have endnu ikke faaet alle Værelserne indrettede; men efter hvad vi overbeviste os om paa Stedet, vil Bygningen afgive en særdeles rummelig og praktisk Bolig for dem og deres Skole, som er begyndt under de heldigste Auspicier. Efter hvad vi erfare, agtes der ogsaa oprettet et Pensionat for Piger i Bygningen, idet man muligvis agter at flytte det nuværende Pensionat fra Fredericia her til Byen, da Søstrene i Fredericia alt ere optagne i rigeligt Maal af Sygeplejen i deres Hospital i Byen og af Skolegjerningen. Vi ønske Søstrene til Lykke i deres nye Bopæl. Maatte Gud forunde dem, at udvide deres Bestræbelser for Ungdommens Opdragelse og Fremme i Videnskab og Dyd, og føre ret mange ufordærvede Børn til deres Skole, hvor de sikkert ere vel forvarede. Vi havde i forrige Maaned den Glæde at overvære Examen paa Bylowsvejen og overtydede os den Gang om, at Skolen i videnskabelig Henseende fuldstændig kan maale sig med Stadens andre Døtreskoler. Særlig beundrede vi enkelte Børns udmærkede Færdighed i det franske Sprog, som jo nutildags vejer saa meget i Vægtskaalen, og det smukke Haandarbejde, som var fremlagt i en af Stuerne. Hvad der dog mest glædede os, var den Beskedenhed, med hvilken Børnene optraadte, og som kun kan varsle om en lykkelig Fremtid for dem. Og vi tvivle heller ikke om, at Søstrenes Skole vil blive fortsat i den samme Aand i de nye Lokaler.

Efter hvad der er os meddelt, udgjorde Faste-Almissen, som ifølge Fastemandatet er bestemt for Præfektorets kirkelige Øjemed iaar for:

Kjøbenhavn: Sct. Ansgars Kirke . . .	394	Kr. 29	Øre
Sct. Knuds Kapel	50	— 25	—
Sct. Josefs Kapel (Griffenfeldtsg.)	31	— 92	—
Sct. Mariæ Kapel (Bylowsvej.)	7	— 60	—
Ordrup:	20	— 85	—
Odense:	28	— 00	—
Svendborg:	3	— 32	—
Kolding:	9	— 25	—
Fredericia:	22	— 00	—
Horsens:	16	— 00	—
Aarhus:	30	— 00	—
Randers:	30	— 00	—
		<hr/>	
	Summa:	648	— 48 —

Kolding 10 Maj Det var idag en sand Glædesdag for vor lille Menighed, da Grundstenen til den ny Kirke blev velsignet og nedlagt. Fundamenterne til Sct. Mikaelkirken ere allerede omtrent fuldendte, kun der, hvor Grundstenen skulde lægges, naaede Murene endnu ikke til Jordskjellet. Man kunde derfor allerede nu danne sig en Forestilling om, hvor prægtigt Kirken senere vil tage sig ud. Byggepladsen var festlig smykket. Efter de kirkelige Forskrifter var der Aftenen iforvejen bleven oprejst et meget anseligt og smukt Kors, omtrent 10 Fod højt, som var omgivet af en lille Skov af stedsegrønne Naaetræer, Laurbærtræer og andre frisk udsprungne Træer. Menigheden var fuldtallig forsamlet, og mange Fremmede ønskede at tage Del i Højtideligheden. Hans Højærværdighed Hr. Præfekt v. Euch havde bevist os den store Venlighed selv at komme fra Kjøbenhavn og at velsigne Grundstenen. Men desværre blev Højtideligheden om Morgenen ikke meget begunstiget af Vejret. Næppe var nemlig Hr. Præfekten, ledsaget af Skolebørnene og Stedets Præster, Pastor Storp og Kapellan Schreiber, kommen ud paa Byggepladsen og havde begyndt med Forklaringen af de betydningsfulde Ceremonier, vor h. Kirke bruger ved en Grundstensnedlæggelse, førend et saadant Uvejr kom, at det var umuligt at fuldende den h. Handling. Indvielsen udsattes derfor til om Eftermiddagen, og denne Gang var Vejret mere gunstigt. Ganske vist herskede der en stærk Blæst, som man kun kjender den i Jylland, men Solen skinnede dog ret venligt netop i den halve Time, Indvielsen varede, og syntes saaledes at vilde gjøre det godt igjen, hvad den havde forsømt om Morgenen. Hr. Præfekten fuldendte først den om Morgenen afbrudte Forklaring af Ceremonierne og indviede derefter Korset, som var oprejst paa det Sted, hvor senere Højalteret skal være. Saa fulgte Grundstensens Indvielse. Grundstenen, der skal være firkantet og paa alle Sider forsynet med et Kors, bør nedlægges i et Hjørne af Kirken. Thi den er jo et Billede paa Jesus Kristus selv, der er den sande Grund- og Hjørnesteen, hvorpaa Gud har bygget sin Kirke paa Jorden. Under Grundstenen blev en Blykasse indmuret, som indeholdt et paa Pergament skrevet Dokument om den stedfundne Indvielse, end-

videre det Nummer af „Ugebladet for kath. Kristne“ fra idag, som indeholder Beskrivelsen af Kirken, et Exemplar af de 3 i Kolding udkommende Dagblade og endelig et Par Medaljer og Mønter med Pave Leo XIII's og Kong Kristian IX's Billeder.

Til Slutning bleve ogsaa Fundamenterne indviede, og fulgte derpaa i Kapellet en Takkeandagt med Te Deum. Men vi kunne ikke slutte vor Beretning uden at omtale et smukt Træk fra Menigheden i Kolding. Efter endt Gudstjeneste o verraktes der Sognepræsten den Gave af over 20 Kr. som det første Maanedsbilag af Menigheden til den ny Monstrans. Da den største Del af Menigheden kun bestaar af Arbejdere og Haandværkere, saa fortjener denne Gave saa meget mere Paaskjønnelse, og Gud vil sikkert belønne Givernes offervillige Sindelag.

—p.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 17. Maj. 6 Søndag efter Paaske. Paschalis Baylon, Bekj. — **18. M.** Erik, Konge og Mart. — **19. Ti.** Petrus Coelestinus, Bekj. og Biskop. — **20. O.** Bernhard af Siena, Bekj. — **21. To.** Oktav af Kristi Himmelfart. — **22. F.** Venantius, Mart. — **23. L.** Vigilie til Pintsefesten. Fastedag. (I Sct. Ansgar: Kl. 8 Profetiernes Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener; Højmesse henved Kl. 9^{1/4}.)
Søndagen den 24. Maj. Den Helligaands Sendelse. Første Pintsedag. I Sct. Ansgar: Kl. 8 stille Messe, efter hvilken Prædiken og Konfirmation af Voxne. — Kl. 10^{1/2} Levitmesse, uden Prædiken).

Egtevielser

i Sct. Ansgars Kirke.

Glasarbejder Johan Zollfranck og Karen Marie Hansen (14. Marts). — Snedker Valdemar Theodor Nielsen og Sidse Marie Hansen (28. Marts). — Kolonialhandler Hagbarth Kyhl og Bertha Kristine Nielsen (17. April).

Dødsfald.

14. Marts. Enkefru Adelaide Antoinette Holmblad (79 A.) — 22. Marts. Barnet Karl Vilhelm Eliassen (5^{3/4} A.) — 3. April. Barnet Valborg Alfrida Neess (11. M.) — 7. April. Enkefru Birgitte Maria Munck (73. A.) — 15. Marts. Jomfru Birgitte Weidele (55 A.) — 18. Marts. Barnet Alfred August Petersen (6 M.).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

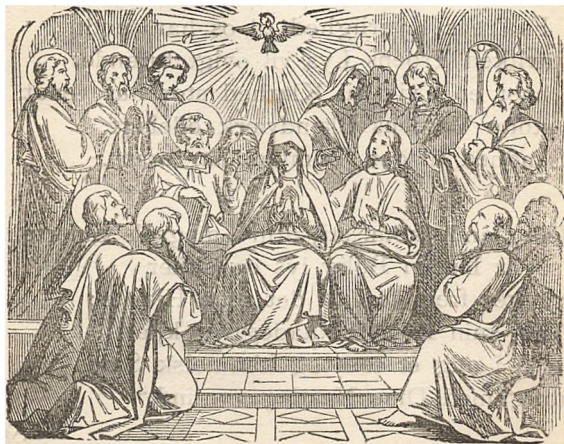
N° 21.

Søndagen den 24. Maj.

1885.

Indhold: Pintse. Den h. Gregor VII. Fredløs. Efterretninger: Fredericia, Rom, Paris.

Pintse.

Forsamlet er de i den vide Halle,
Hvor Herren sidste Nadver med dem nød,
Hans kjære Moder og Disciple alle;
End føle deres Hjærter Smertens Glød.

Paa deres Læber bæve Suk og Bønner;
 Thi deres Mester foer til Himlen skjøn.

Da fyldes Salen af en voldsom Brusen.
 Den hele Bygning ryster i sin Grund,
 Og Skrækken griber, som for Stormens Susen,
 Nu Hjærtet; bævende i samme Stund
 De Blikket hæve, Salen luer rød.
 Og ned i Sjælen trænger Trøsten sød.

Men næppe deler Ilden sig og dvæler
 Paa Panden af Maria luevarm
 Og paa Disciplene, før strax den kvæler
 Hver Angst og Frygt, som pinte deres Barm.
 Men Tillid, Visdom, Mod de føle kun,
 Thi Aandens Kraft dem fyldte i hin Stund.

Hin Aands, som Sønnen lærte os at kjende,
 Som Fad'rens Kjærlighed til os har sendt,
 Ved hvilken Troens Lys vil evigt brænde,
 Som hver en Tvivl til Klarhed stor har vendt,
 Den stolte Verdens Blændværk ødelagt
 Og Sandhed til den Ydmyge har bragt.

O Helligaand! kom, stil min Længsels Smertel
 Vel søger Du en Bolig lys og skjær
 Og vælger frem for alt det rene Hjærte;
 Dog hør min Bøn, o Naadegiver kjær:
 „Indgyd i mig et rent og himmelsk Sind
 Og drag med Dine Naadegaver ind.“

Sr.

Den h. Gregor VII's ottende Centenarium.

(25 Maj).

Fra den Dag da vor Herre sagde til sine Apostle og i dem til hele sin tilkommende Kirke: „Have de forfulgt mig, saa ville de ogsaa forfølge eder“ (Joh 15, 20.), har Forfølgelsen heller aldrig ophørt, snart vildere, snart mildere, ligesom Stormen, at gaa hen over Kirken og mange Gange at true den med Fordærvelse og Undergang. Det var ikke alene ved Kamp og Offer, at Kirken maatte udbrede sig over Jorden; men selv der, hvor den havde vundet Fodfæste, turde den aldrig stikke Sværdet i Skeden. Stedse maatte den være aarvaagen og redebon til at afværge nye Slag, der førtes imod dem. Det gjaldt jo en Kamp paa Liv og Død mod Mørkets Magter, som kun modstræbende lod sig fravryste deres hidtil uomtvistede Herredømme over Verdens Riger. Og ikke blot Jøder og Hedninger vare Mørkets Forbundsfæller i denne Kamp; endnu haardere og bitrere vare de Slag, der tilføjedes Kirken af dens egne Børn, af dem, hvis Pligt og Opgave det var, at beskytte og beskærme den mod dens udvortes Fjender, af dem, i hvis Hænder den selv havde lagt Sværdet, til at vaage over og værne om dens Ære og hellige Rettigheder. Hvor mange blandt de kristne Konger og Kejsere, som til Dels kunde takke Kirken for deres høje Værdighed og Magt, stode ikke forrest i de kæmpendes Rækker og tragtede af al Magt, efter at fravryste Kirken dens højeste Goder og kostbare Klenodier: Frihed, Troens Renhed, Sædernes Hellighed!

Men Herren glemte heller ikke det Trøstens og Forjættelsens Ord, som han fordom sagde til Kirkens Grundvold og Klippe, Petrus: „Helvedes Porte skulle ikke overvælde den“ (Matth. 16, 18.). I Stormens Dage opvakte han derfor ogsaa stærke Mænd, som med uforfærdet Mod grebe Roret og styrede Skibets Kurs med

sikker Haand igjennem Klipperne og Skjærene, til Fredens Sol atter straaede ned over Dækket.

Blandt de mange store Paver, som i Aarhundredernes Løb have efterfulgt den h. Petrus, er han en af de største, hvis 800 aarige Mindedag fejres imorgen den 25 Maj, *Gregor VII.* Han stod ved Skibets Ror, da Stormen med voldsom Magt bruste imod Skibets Planker, og Svig og Mytteri rejste sit blodige Banner inden Borde. Og skjønt det ikke blev ham forundt, at føre den gode Sag til en lykkelig Ende, saa viste han dog sine Efterfølgere Planen, hvorefter der burde kæmpes videre, for inden kort Tid at kunne opføre i Kirkens Annaler en ny og herlig Sejr over den gamle Arvefjende. Gregor VII. er derfor ogsaa fremfor nogen anden bleven et Offer for Had og Bagvaskelse indtil den Dag i Dag; men derfor sømmer det sig da ogsaa, at hans Minde holdes helligt i Kirken, saa længe Kampen staar paa og Stormen vedvarer.

Gregor VII. som før Pavevalget i Aaret 1073 førte Navnet *Hildebrand*, var født henimod Aaret 1010 i Soana eller i Rom hvor hans Fader efter al Sandsynlighed ernærede sig som Tømmermand.*) Allerede i sin tidligste Ungdom udmærkede Gregor sig ved Fromhed og Lærenemhed. Sin første Uddannelse i Videnskaben fik han i et Kloster paa Aventinerbjærgtet i Rom, hvor en Morbroder af ham var Abbed. Hans Fremskridt vare saa glimrende, at, da han paa en Rejse til Frankrig opholdt sig ved Kejser Henrik III's Hof, Kejseren skal have ytret, at han endnu aldrig havde hørt en Mand forkynde Guds Ord med slig en Salvelse og Kraft. Da tillige talrige Vidundere, der bevirkedes ved hans Forbøn, aflagde Vidnesbyrd om hans udmærkede Hellighed og Fromhed, var det ingenlunde paafaldende, at den hellige Pave Leo IX. umiddelbart efter sit Valg drog

*) Enkelte have af hans tidligere Navn villet slutte, at han nedstammede fra den berømte Adelslægt Aldobrandini; men dette er usandsynligt.

Munken Hildebrand til sig, viede ham til Subdiakon og udnævnte ham til Kirkens Skatmester. I denne Stilling maa han have erhvervet sig baade Gejstlighedens og det romerske Folks uindskrænkede Tillid; thi efter Leos Død blev han enstemmigt anset for den, der maatte være Leos Efterfølger. Men Hildebrands Ydmyghed stred imod den ophøjede Værdighed, og hans Klogskab ledede Valget over paa *Gebhard af Eichstädt*, der vel havde været en politisk Modstander af Leo IX, men udstyret med de fortrinligste Egenskaber og i Besiddelse af en velbefæstet sædelig Karakter, viste sig den høje Stilling værdig og i Herrens Aand forestod hans h. Kirke.

Under denne Pave, *Viktor II* og hans tvende Efterfølgere, *Stefanus X* og *Nikolaus II*, vedblev Hildebrand paa de forskjelligste Æres- og Tillidsposter at virke til Kirkens Bedste, snart i Italien, snart som Legat i Frankrig, snart, efter sin Udnævnelse til Kardinal og Ærkediakon, som Kardinallegat i Tyskland, saa han rigelig havde Lejlighed til at betragte Kirkens Stilling i de forskjellige Lande paa nært Hold, at lære at kjende baade Biskoppernes og Fyrsternes Sindelag og at knytte et inderligt Venskab med flere af de mest fremragende Kirkefyrster i Landene. Som Bevis paa den Tillid han nød, fortjener at bemærkes, at Pave Stefan X, da han følte Døden nærmede sig, opfordrede Kardinalerne til ikke at foretage et nyt Valg, førend Kardinal Hildebrand var vendt tilbage fra Tyskland; og dette var til stort Held for Kirken. Thi medens Adelsmændene med Vold og Magt søgte at sætte Johan af Velletris Valg igjennem og paa egen Haand udraabte ham under Navnet Benedikt X, samlede Hildebrand Kardinalerne, der vare flygtede for Adelen, om sig, og paa hans Raad besteg Gerhard af Florents under Navn af *Nikolaus II* den h. Petri Stol. Denne Paves anden Efterfølger blev Kardinal Hildebrand selv.

Hvorledes hans Valg gik for sig, kunne vi bedst lære af et Brev, som han selv Dagen efter skrev til

sin hengivne Ven, Abbed *Desiderius* paa Monte Cassino. „Vor fælles Herre, Pave Alexander er død. Hans Død er som en tung Byrde falden paa mig og ryster mig i mit inderste Hjærte. Thi ved hans Død forholdt det romerske Folk sig usædvanlig røligt og lagde Valgbestyrelsen med en saa fuldkommen Enstemmighed i min Haand, at man klart kunde se, at det var Guds Barmhjørteghed, der havde virket sligt. Derfor bestemte jeg efter alvorlig Overvejelse, at vi efter tre Dages Faste og Litanier, samt rigelige Almisser for at opnaa Folkets Bøn, understøttede af den guddommelige Hjælp, skulde træffe de nødvendige Forberedelser til et heldbringende Valg af en romersk Biskop. Men se, mens Paven blev bisat i Kirken „St. Salvatore“, opstod der pludselig en støjende Bevægelse blandt Folkemængden, og de trængte ligesom Afsindige ind paa mig, uden at give mig Tid eller Lov til at sige et Ord eller raadføre mig med nogensomhelst. Med uimodstaaelig Voldsomhed reve de mig bort og satte mig paa Petri Stol, hvilken min Kraft langt fra er voxen, saa jeg med Profeten kan sige: „Jeg kom paa den aabne Sø, og Stormen har pisket mig ned; jeg er træt af at skribe, og min Hals er bleven hæs“ (Salm. 68.3), og „Frygt og Skræk have overvældet mig, og Mørke bedækker mig“ (Salm. 54.6.). Men da jeg er meget træt og sengeliggende og derfor ikke godt kan diktere mere, saa lad mig høre op med at klage min Nød for dig. Men ved den almægtige Gud beder jeg dig, at du samler dine Brødre og Sønner, hvilke du nærer og opfostrer i Herren, og i Kjærlighedens Aand opfordrer dem til at bede til Gud for mig, saa at den Bøn, der burde have bevaret mig for Faren, i det mindste bliver mig til Frelse i Faren . . .“*)

Den i disse Ord udtrykte Stemning er kun altfor begribelig. I et Brev til Hertug Gotfred af Nordre-

*) Mon. Greg. (M. col 285.)

Lothringen skildrer Gregor Forholdene saaledes: „Vort Valg, som tjener dig og de øvrige Troende til Glæde, volder os selv inderlig Smerte, Bitterhed, Angst og Bedrøvelse. Thi vi se klart, hvor store Bekymringer, der forestaar os; vi føle dybt, hvilken Byrde vor Embedspligt paalægger os, og da vi i Bevidsthed om vor Svaghed skjælv for denne Byrde, længes vi efter at opløses og hvile i Kristo, end at leve længere i saa store Farer.“ Kun hans Haab om Herrens Bistand og fromme Menneskers Bønner, forsikrer han, opretholdt ham i denne Sjælekamp.¹⁾ Endnu efter et Aars Forløb skrev han til Vilhelm Erobreren af England, at han mod sin Villie havde taget Skibets Ror, da Stormen kastede det vildt omkring, og skjulte Rev og fremragende Klipper truede det med de største Farer.²⁾

Glimrende er det Vidnesbyrd, som Kardinalerne, der bifaldt og godkjendte Menighedens Valg, ved denne Lejlighed aflagde om ham; de roste ham som en from Mand, der var fuld af Klogskab og sand Visdom, en udmærket Elsker af Billighed og Retfærdighed, standhaftig i Modgang, maadeholdende Medgang, og efter Apostelens Ord prydet med gode Sæder, blufærdig, beskeden, ædru, kysk, gjæstfri og en god Bestyrer af sit Hus.³⁾ Det var i Sandhed Herrens Arm, der havde sat denne fromme Pave paa Petri Stol, for at han skulde lyse for Verden og atter lære den Retfærdighed og Hellighed. (Fortsættes).

F r e d l ø s .

(Fortsat).

Døren blev strax aabnet, og en Mand viste sig paa Tærskelen. „Hr. de Vassière!“ raabte han forbauset, er det muligt?“

¹⁾ id. col. 291. ²⁾ id. col. 345. ³⁾ id. col. 283—84.

„Se paa mig og overtyd dig om Sandheden,“ svarede Albert, idet han traadte ind i Stuen, saa at Lampens Skin faldt paa ham.

„Men for alt i Himlen! i hvilken Tilstand befinder De Dem dog tilligemed Deres Ledsager!“ To Minutter senere var Døren atter lukket paa det omhyggeligste og forsvarlig stænget baade med Bolt og Slaa, og begge vore Rejsende varmede sig ved den brede Kamin, hvis uddøende Ild Josef hurtigt havde gjenoplivet ved Hjælp af et Bundt tørt Kvas.

Josef stod forøvrigt bag ved dem med Huen i Haanden. Hans graa Haar tydede paa en temmelig fremskreden Alder; men hans djærve Holdning, hans brede, kraftige Bryst, hans hele Legemsbygning, hans klare Øje og hans aabne Blik mindede om en Mand, der endnu er fuldkommen i Besiddelse af alle sine Kræfter. Efter at han et Øjeblik havde betragtet Hr. de Vassière med et Blik, der røbede baade Ærefrygt og Kjærlighed, begyndte han: „Undskyld, min Herre, at jeg er saa fri, og spørger Dem om, hvad De egentlig vil her i vort ulykkelige Land? Man har fortalt mig, at De var udvandret.“

„Du skal strax faa Besked om alt. Men hæng først noget for Vinduet, derhenne ved Døren. Der er nemlig en Revne i dine Skudder, gjennem hvilken man kan sé alt, hvad der foregaar her; Du kan jo sagtens forstaa, at vi ikke ønske, at blive belurede af Uvedkommende.“

Josef hentede et Lagen, som han udspændte foran Vinduet, og vendte derpaa tilbage til sine Gjæster „Hvor'er jeg dog uhøflig“, mente han. „De ere jo gjen-nemblødte indtil Skindet, og jeg tænker ikke engang paa at lade Dem skifte Klæder. Jeg har rigtignok kun grove Arbejderklæder; men jeg haaber, at De vil tage til Takke med dem; de ere i alt Fald tørre.“

„Det vilde være Dumhed, min Ven, at gjøre Op-

hævelser derover i dette Øjeblik; dit Forslag er os tvertimod yderst velkomment.“

Bonden førte Albert og hans Ledsager ind i det tilstødende Værelse, hvor han stillede sin fattige Garderobe til deres Disposition. Da Vennerne kom tilbage i den forreste Stue, fandt de Bordet dækket foran Kaminen.

„Mine Herrer“, sagde Josef, „De trænger uden Tvivl til en Hjærtstyrkning; jeg har her en Æggekeg, og nogle Kartofler har jeg lagt i Asken. De maa undskylde; men jeg kan ikke byde Dem noget bedre; det er alt, hvad jeg har.“

„Hvad Undskyldning! Det er jo udmærket!“ svarede de Rejsende som med én Mund. „Din Indbydelse kommer meget efter Ønske; thi vi ere meget sultne.“

„For ikke at spille Tiden,“ vedblev Hr. de Vassière, efter at de havde sat sig til Bords, „ville vi strax rykke ud med vore Anliggender. Men først vil jeg fremstille min Ven, Grev Berclaux, for dig.“

„Det er en stor Ære for mig, min Herre!“ stammede Josef, idet han bukkede.

„Hm! en Ære!“ mente Greven smilende; „i disse Tider maaske ogsaa en stor Fare.“

Ved disse Ord rejste Bonden sig og hans Øjnelynede.

„Bliv ikke ivrig!“ beroligede Hr. de Vassière; „jeg kjender dig og véd ret vel, at Frygt er en Følelse, der er dig ubekjendt; og netop derfor have vi gjort Regning paa dig.“

„Min Ven, Hr. de Vassière, har fortalt mig, at De har kjendt Hr. de Vimy,“ sagde Grev Berclaux.

„Ja, Hr. Greve, jeg havde den Ære, at være hans Skovriders siden mit attende Aar; jeg har altid tjent Familien de Vimy. Dens Navn var det mest agtede i hele Bethune, og Hr. de Vimy's Ligemand fandtes ikke i tyve Miles Omkreds. Han var en blid Karakter, venlig og ligefrem overfor enhver og altid beredt til at

vide den Ulykkelige en Tjeneste Det Røverpak har fængslet ham og slået ham til Arras og guillotineret ham.“

„Véd De, hvor Frøken Valentine befinder sig?“

„Nej, Hr. Greve“, svarede Josef bedrøvet. „Jeg har allerede flere Gange søgt efter hendes Opholdssted; men det har hidtil været forgjæves.“

„Og ikke desto mindre maa vi finde hende! Jeg har lovet at ville frelse hende, og jeg vil frelse hende, skulde det saa koste mig Livet.“

„Jeg forpligter mig til at være Dem behjælpelig, Hr. Greve.“

„Hør da, hvad vi forlange af din Hengivenhed“, sagde Albert de Vassière. „Grev Berclaux og jeg vare i Udlandet, da vi fik Underretning om Hr. de Vimy's og hans Hustrus Henrettelse. Min Ven her er forlovet med Valentine og vil nu frelse sin Brud, og jeg har tilbudt ham min Ledsagelse Siden vi have overskredet Grænsen, have vi kun fortsat vor Rejse om Natten og ad afsides liggende Stier, medens vi om Dagen holdt os skjulte i Skoven eller i tilforladelige Huse. Paa denne Maade ere vi nu ankomne til dig. Men vi have hverken Papirer, paa hvilke vi frit og aabenlyst kunne rejse, eller Tilknytningspunkter, for at komme paa Spor efter Valentine. Vi haabe ved din Mellekomst at opnaa begge Dele.“

„Mine Herrer“, svarede Skovrideren, „jeg takker Dem for Deres Tillid; men De maa først lade mig overveje og tænke et Øjeblik!“

Han støttede derpaa sine Albuer imod Knæene, trykkede Hovedet mellem begge sine Hænder, og stirrede eftertænkstomt ind i Flammerne, som bugtede sig i Kaminen. Efter fem Minutters Forløb begyndte han: „De attraaede Papirer, som muliggjør det for Dem frit at optræde overalt, skal De faa. Imorgen tidlig vil jeg gaa til Fogden, og jeg indestaar for, at jeg faar alt af ham, hvad jeg maatte ønske. Men De maa blive her,

til jeg kommer tilbage; jeg skal ikke lade Dem vente længe. Og nu ville vi begive os til Ro; De trænger sikkert til den. De maa enes om min Seng, og jeg ønsker Dem en rolig Nat!“.

„Og hvor vil Du sove?“ indvendte Albert.

„Vær ikke bekymret for min Skyld, et Knippe Halm er tilstrækkeligt for mig. Jeg er jo vant til at tilbringe hele Nætter under aaben Himmel.“

Dagen efter, henimod Aften, kom Skovrideren tilbage med to Pas, som vare fuldkomment i Orden og tillige indeholdt begge Emigranternes Signalement. De lød paa Navnene Karl Numa Vasseur og Albert Scipio Bartier, begge Bissekræmmere.

„Det er jo udmærket!“ raabte Berclaux.

„Taalmodighed, Hr. Greve, det er endnu ikke alt! Naar man vil rejse som Bissekræmmer, maa man ogsaa have en Kasse og Varer. Man er allerede i Færd med at indrette alt i saa Henseende. Imorgen tidlig vil jeg bringe Dem til en af mine Venner, som vil forsyne Dem med alt.“

„Gode Josef, vi ville aldrig kunne gjengjælde dig“, sagde begge Vennerne enstemmigt.

„Frels Frøken Valentine, saa er jeg belønnet tilstrækkeligt.“

„Véd du da noget om hende?“ spurgte Hr. de Vassière.

„Nej desværre; men jeg haaber imidlertid imorgen paa Vejen til Bethune at træffe en af Familiens forhenværende Kammerjomfruer, som maaske kan give os nogen Oplysning.“

II. Abbé Varlet.

En Maaned efter disse Emigranternes Tilbagekomst til Fædrelandet, som vi have beskrevet den i forrige Kapitel, traadte en Mand ud af et fattigt Bondehus i Bas-d'Ecques, og efter at være fulgt Vejen hen til Fo-

den af en lille, sandet Høj, bøjede han ind paa en Sti, som slyngede sig igjennem Dalen. Det var en ung Præst, som syntes i det højeste at være noget over tredive Aar. Hans Dragt bestod af en Jakobinertrøje af grovt Stof og sorte Benklæder, hvis nederste Del forsvandt i et Par store Læder-Gamascher. En Filthat, et grovt Halstørklæde af rødt Uldgarn, og tunge Støvler, der vare vel beslaaede med Søm, fuldendte Paa-klædningen. En Knortekjæp, som han holdt i Haanden, gav ham et temmelig mistænkeligt Udseende, idetmindste maatte man holde ham for en Hestepringer eller omrejsende Bissekræmmer.

Præsten lod sig ikke opholde ved Synet af det herlige Landskab, som han forøvrigt kjendte siden lang Tid. Det Møde, han nylig havde haft, var altfor skjæbnesvangert for ham, til at han skulde have Tid til at tænke paa andet, end paa at forsvinde snarest muligt. Efter at han havde forladt Landevejen, saa han sig tilbage, og da han ingen opdagede, sagde han ved sig selv: „Dersom jeg faar Tid til at gjenneuskride Hamdalen, førend han begynder at forfølge mig, kan han ikke indhente mig mere“. Foran den sænkede Jorden sig nemlig og dannede en Slags Hulvej eller Kløft paa henved fire- til femhundrede Fods Brede. Efter nogle Sekunders Forløb havde han naaet Kløften og begyndte strax at bestige den modsatte Side. Tid efter anden vendte han sig om, for at forvise sig om, at der ingen ny Fare truede ham. Men næppe havde han naaet Midten paa Skraaningen, førend han opdagede to Gendarmer lige nede ved Enden af Vejen, som han fornylig havde forladt. „Jeg tør ikke tabe et Øjeblik“, mente han og gik hurtigt videre, saa hurtigt som den ujævne Sti og det bløde Ler tillod ham det.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Fredericia (18 Maj). Idag oplevede vi her i Menigheden en sjælden Højtidelighed, nemlig *Guldbrylluppet* af et hæderligt gammelt Ægtepar, Gartner *Bommersheim* og Hustru. Brudgommen er 74 og Bruden 69 Aar gammel. Saa godt som Alle i Menigheden kappedes om at berede disse agtværdige Gamle, der ved deres ægte katholske Liv staa som et Mønster for den hele Menighed og som derved i Gjerningen bevise, at man trods anstrængende Arbejde og tarvelig Udkomme dog godt kan opfylde sine religiøse Pligter, den skyldige Deltagelse paa denne deres Hædersdag ved først med dem at bivaane den h. Messe om Morgen. Ved Indgangen modtoges de af Menighedens Forstandere, de Herrer *Spetzler* og *Gerlach*, som førte Guldbrudeparret op til to for dem bestemte Pladser foran Kommunionbænken under et kraftigt Præludium fra Orgelet. Derefter blev der afvejlende sunget 4stem. Sange og Menighedssang. Efter Evangeliet henvendte Hr. Pastor Heiden et Par rosende Ord til de Gamle. Derefter foretoges den kirkelige Velsignelse, hvorpaa der istemtes et begejstret *Te Deum*. Efter Messen indfandt der sig en Deputation fra Menigheden i Guldbrudeparrets Hjem, hvor den overrakte dem en i Menigheden indsamlet Pengegave.

Dog ikke blot Menigheden, men ogsaa deres øvrige Medborgere have vist en lignende Deltagelse. Om Morgen tidlig overraskedes de saaledes af en prægtig *Hornmusik* udenfor deres Vinduer, udført af Regimentets c. 20 Musikere. I Løbet af Dagen kom der talrige Gratulanter, iblandt andre en Deputation fra Byens *Gartnere* med en kostbar Gave: et Sølv-Kaffeservice. Ligeledes stod Højtidsdagen omtalt i Byens Avis, hvori der meddeltes, at Hr. Bommersheim som Specialist i Trækultur blev fra Tyskland engageret af

Kammerherre *Riegels* paa Snoghøj, men ved dennes Død bosatte sig her i Byen. Bladet ender med at ønske, at man endnu i mange Aar maatte komme til se gamle Bommersheim falbyde sine Frembringelser paa Torvet som hidtil.

— Redaktionen kan til denne Meddelelse kun tilføje, at den af ganske Hjærte ønsker Guldrudeparret til Lykke, og at den barmhjærtige Gud, som har forundt det et saa langt Liv, ogsaa en Gang vil belønne det med evige Goder i Himlen.

Rom. Fornylig modtog Leo XIII i Vatikanets Tronsal *Maharadschahen* af *Johore*, et uafhængigt Fyrstedømme paa Halvøen *Malakka* i Bagindien. Kongen var tilligemed sin Broder kommen til Rom, for at hilse paa Kirkens Overhoved. Biskopper fungerede som Tolke ved Audientsen. Den h. Fader samtalede længe med Hindu-kongen og takkede ham for den særlige Beskyttelse, som han lod sit Lands katholske Missionærer og Troende blive til Del, saa vel som for alt Godt, han beviste dem. Kongen har blandt andet ogsaa bygget flere katholske Kirker i sit Rige og viser sig til enhver Tid venlig stemt mod sine katholske Undersaatter.

— Til „Køln. V. Ztg.“ skriver man: For nogle Dage siden betraadte den h. Fader ganske uventet *det vatikanske Biblioteks* Sale, paa en Tid, da en hel Del Personer af forskjellig Nationalitet vare beskjæftigede med at gennemforske og studere de gamle Haandskrifter. Katholikerne knælede ned, for at modtage den h. Faders Velsignelse, medens Protestanterne ærbødigst rejste sig og bukkede for Leo XIII. Kun én Mand tog ingen Notits af den præstelige Oldings Nærværelse, hvem 200 Millioner Mennesker ære som deres aandelige Overhoved, som Jesu Kristi Statholder paa Jorden, og hvem ogsaa de Anderledestroende yde den største Agtelse paa Grund af hans ophøjede Stilling og personlige Egenskaber. Manden som vedblev at sidde bøjet over sin Kodex, medens Paven gik igjennem Salen, var den tyske Pro-

fessor *Momsen* fra Berlin. Man maa sikkert forundre sig over, at Bibliotekets Embedsmænd ikke strax expederede Berliner-Professoren udenfor og nægtede ham den fremtidige Afbenyttelse af det pavelige Bibliotek. For Resten har Hr. Momsen ogsaa vist sin Opdragelse andensteds, idet han engang mødte fuldkommen *beruset* i den tyske Rigsdag, af hvilken han er Medlem.

Paris. Kardinal-Ærkebispen af Karthago, *Lavigerie*, den afrikanske Missions Primas, er fornylig bleven i en meget følelig Grad hindret i sin velsignelsesrige Virksomhed for Kristendommens Fremme i Afrika, idet den franske Regering lidt efter lidt har nedsat Statskassens Bidrag til kirkelige Øjemed i *Algier* fra 800,000 Frs. til 212,000 Frs. Blandt de strøgne Poster findes 150,000 Frs. for Kirkebygninger, 75,000 Frs. for Vajsenhuse og 75,000 Frs. til Grundlæggelsen af kristne Landsbyer i Afrika. Denne Mindre-Indtægt er saa meget føleligere for Kardinalen, som han netop i den senere Tid havde udsendt talrige Missionærer, for at grunde Missionsstationer i Kongostaten, Zanzibar, ved Viktoria-Nyanza og Tanganyka i det Indre af Afrika. I Algier og især i *Tunis* er Kardinalen ved sin kirkelige Virksomhed en Hovedstøtte for den franske Indflydelse. Og ikke desto mindre stryger man Tilskuddene, som oven i Kjøbet aldrig have været tilstrækkelige til at dække alle Omkostningerne ved hans udstrakte Virksomhed.

Kardinalen foretager nu en Rundrejse i Frankrig, for at samle til Bedste for den afrikanske Kirke. I Marseille og Lyon prædikede han og samlede hver Gang Tusender. I Paris kunde Magdalene-Kirken ikke rumme Mængden, der vilde høre ham. Efter Prædikenen gik han selv rundt og samlede med Baretten i Haanden. Flere Gange maatte den tømmes af Sakristanen, som fulgte ham, og hver Gang blev den fyldt paany med Guld, Sølv og Banknoter. En Komité af Damer, med Hertuginde af Chartres og Marschalinde

Mac Mahon i Spidsen, har besluttet, hvert Aar at samle en betydelig Sum til „Afrikas Kirke“, for at det Værk, som Kardinalen har begyndt med saa skjønne Frugter og store Ofre, ikke skal standse eller tilintetgjøres. —

Køln. Ifølge Telegr. til „Köln. Volkszeitg.“ vil det næste Konsistorium finde Sted i Rom i Juni Maaned. Efter al Sandsynlighed vil Ærkebiskoppen af Køln, Dr. *Paulus Melchers*, blive udnævnt til *Kardinal* i samme, med Bopæl i Rom. Biskoppen af Ermlands, Dr. *Krements'* formelle Erklæring om Modtagelsen af Ærkebispedømmet Køln mangler endnu; men vil inden kort Tid blive offentliggjort.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 24. Maj. Den Helligaands Sendelse. Første Pintsedag. I Sct. Ansgar: Kl. 8 stille Messe, efter hvilken Prædiken og Konfirmation af Voxne. — Kl. 10 $\frac{1}{2}$, Levitmesse, uden Prædiken.
Mandagen den 25. Maj. Anden Pintsedag. (Gudstjenesten som paa Søndagene.) — **26. Ti. Tredie Pintsedag. — 27. O., 28. To., 29. F. og 30. L. Oktavdage.**
 Onsdagen den 27., Fredagen den 29. og Lørdagen d. 30. ere befalede **Tamper-Fastedage.**
Søndagen den 31. Maj. Den allerhelligste Treenigheds Fest eller Trinitatis-Søndag.

For de i Anledning af „16. Maj 1885“ til Ansgariusforeningen tilsendte 31 Kr., takkes den ukjendte Giver forbindtligst.
 Københavns, den 19. Maj. Bestyrelsen.

Janus i Hamborg,

oprettet 1848,

afslutter Livsforsikringer, Børneforsørgelser og Livrenter ved
 C. B. Lohrer,
 Københavns, 31, Adelgade, 1. Sal.

En Herre, som har 3 à 4 Eftermiddagstimer til sin Raadighed hver Dag, ønsker disse besatte med Kontorarbejde, Bogføring eller Tegning. Billet mrkt. *N. M.* bedes indlagt hos Ugebladets Redaktion, Bredgade 64.

Hermed følger et Tillæg.

Rasmussen & Olsen. — Københavns.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 22.

Søndagen den 31. Maj.

1885.

Indhold: Den h. Gregor VII. Den 31 Maj. Fredløs. Et smukt Exempel fra Tromsø. Efterretninger: Rom, Italien, Irland, Rusland, Mexiko, Calcutta, Kjøbenhavn.

Den h. Gregor VII's ottende Centenarium.

(Forts.)

Kirken er „Sandhedens Støtte og Grundvold“; dens Tros- og Sædelære har altid været ren og vil stedse forblive ren, takket være den Sandhedens Aand, der skal være hos Kirkens Forstandere evindeligt. Anderledes forholder det sig med selve *Sæderne*, med det kristne Folks Liv og Levned. Kirkens Medlemmer og selve Kirkens Hyrder ere skrøbelige Mennesker, og det kan godt ske, at de, til deres egen Ulykke og Undergang, ikke efterleve Kirkens Lære, saa at Synd og Misbrug indsnige sig og fæste Rod i Kirkens Ager. Ja, det kan ikke være anderledes; thi efter Herrens eget ufejlbare Udsagn er det, som Følge af den menneskelige Skrøbelighed „nødvendigt“, at der maa komme Forargelser“; og Kirken vil lige indtil Høst- eller Dommedagen ligne en Ager, hvor der blandt Hveden stedse voxer Klinte. Derfor kan Kirken ogsaa Tid efter anden trænge til *Reformatorer*, som forbedre — ikke dens uforanderlige, evig sande Lære

— men Sæderne. Til at være en saadan Reformator af Sæderne var Gegror VII. udvalgt af Herren.

Den Gang stode Kirke og Stat i et særdeles nært Forhold til hinanden; i det romerske Rige var Kirkens Hyrder, Biskopperne og Abbederne, tillige *verdshge* Fyrster, hvilket havde mange Misligheder til Følge, idet de paa Grund af de verdslige Sorger ofte glemte de gejstlige Pligter. Paa den Tid tilrev ogsaa flere Konger og Kejsere sig for en stor Del Magten til at udnævne Biskopperne i deres Rige, og Følgen af disse Overgreb blev, at Folk uden Kaldelse indviedes til Biskopper; og at disse snarere vare fejge Lejesvende, ja glubende Ulve, end pligttro Hyrder, er en Selvfølge, medens deres eget Liv paa samme Tid var alt andet end opbyggeligt, og de savnede Mod, Evne og Kraft til at skride ind imod deres Undergivnes Udskejelser.

Skulde man dømme efter Gregors forhen anførte Ytringer om Bekymring og Frygt, da han tiltraadte Pavestolen, kunde man fristes til at tænke, at han hellerikke var Manden til at bekæmpe disse Onder; men det er netop Ydmyghedens Hemmelighed, at medens den føler sig svag og uden Kraft til at virke noget stort, giver Herren den Kraft og Visdom, og virker større Ting ved den, end alle Verdens Mægtige og Store ere i Stand til at udføre. Hvad der er uoverkommeligt for den Stolte, som tror sig stærk, det bliver ved Guds Bistand let for den Ydmyge, som føler sig svag.

I Bevidstheden om sin egen Svaghed satte Gregor sin Tillid til Gud, og styrket ved denne Tillid begyndte han sit Værk. Oplyst af den Visdommens Aand, der hvilede over ham, rettede han Øxen netop mod det Sted, hvor han vidste, Hovedroden til al Elendigheden laa skjult. „Aarsag og Grund til alt det Onde, som opfylder Verden,“ skriver han til Hertug Rudolf af Schwaben, „ere vi, som ere kaldede og bestemte til, som Kirkefyrster at regere de Troende og som Bi-

skopper at frelse deres Sjæle. Thi fra de Foresatte, hvad enten de sidde paa verdslige Troner eller paa Aandens Lærestole, udspringe Undersaatternes gode eller onde Sæder; men da hine ikke søge andet, end Verdens Ære og Lyst, saa styrte de baade dem selv og Folket i Fordærvelse; thi idet de give efter for deres onde Tilbøjeligheder, berøve de dem selv den fornødne Agtelse til at formane og irettesætte de andre, og blive en Anledning for andre til daarligt Exempel og Synd. Og hvad der er værst, de synde ikke af Uforsigtighed eller Uvidenhed, med med forhærdede Hjærter modstaa de den Helligaand, sætte sig op imod Guds Love, som ere dem velbekjendte, og foragte den apostoliske Stols Raad og Forskrifter.“ Da altsaa hine, saaledes slutter han, ved deres elendige Optræden ødelægge de Troende, saa vil han, paa hvis Skuldre Omsorgen for hele Kristi Hjord er lagt, anvende alle Midler, som ligge i hans Magt, til at bekæmpe Ondskaben, for at saa mange Mennesker ikke skulde gaa til Grunde ved Lovens Overtrædelse.

Det første Middel, som Fornuft og Klogskab tilraadte ham, var, at han ved kjærlige Formaninger søgte at kalde de vildfarende tilbage paa rette Vej. Talrige ere de Breve, i hvilke han opfordrer Biskopperne til at vaage over deres Hjorde, og at bortfjerne enhver Præst, som ikke opfyldte sin Pligt, eller som ved Simoni, Bestikkelse, havde vovet at tilrane sig den præstelige Værdighed. I andre Breve irettesætter han Biskopper, Abbeder, Munke, enhver som helst uden Persons Anseelse, naar de havde fejlet, og beder dem paa det indstændigste at gjøre deres Uret god igjen. For ved fælles Raadslagning og Samarbejde at ordne Kirkens Anliggender, kaldte han allerede i sit første Regeringsaar alle Biskopperne sammen til en Synode i Rom, hvor der blev fattet mange helbringende Beslutninger.

Disse Forordninger søgte Gregor efter bedste Evne at gennemføre. Nye Breve udgik til alle Sider, i hvilke

han tilskyndte Kirkens Hyrder til Iver og Aarvaagenhed. Han roser de Biskopper som ere ivrige i at kæmpe mod det Onde, og dadler de Efterladende, og medens han er mild som en Fader mod de Bodfærdige, kjender han ingen Skaansel mod de Haardnakkede og Forstokkede. Han forsvarer de retmæssige Overhyrder mod de simonistiske Lejesvende, formaner Hjorden til at følge og underkaste sig hine, og derimod at fly og afsky disse. Enhver, som har sat sig i uretfærdig Besiddelse af Kloster- og Kirkegods, opfordrer han indtrængende til at tilbagegive det uretfærdigt erhvervede og, idet han formaner til Fred og Endrægtighed blandt alle, stævner han for sin Domstol alle, hvis Stridigheder ikke kunde bilægges med det gode.

Først efter at have anvendt forgjæves Godhed og alvorlige Trusler, plejede han at skride til strænge Forholdsregler, og afsatte flere Biskopper, uden Menneskefrygt eller Persons Anseelse. Et Exempel paa Gregors Fremgangsmaade i saa Henseende byder Biskop Otto af Konstanz. Da Gregor havde sendt ham den romerske Synodes Forordninger, ventede han begribeligvis, at Biskoppen skulde virke for deres Iagttagelse med Omhu og Iver i sit Bispedømme. Men det modsatte var desværre Tilfældet. Næppe havde Gregor faaet Underretning om denne Pligtforsømmelse, førend han i et meget skarpt Brev foreholdt Biskoppen hans Brud paa Kirkens Love og indstævnede ham for den næste Synode i Rom, for der at høre sin Dom. „O Uforskommethed! o mageløse Dristighed!“ udraaber han tilsidst, „en Biskop vrager altsaa den apostoliske Stols Anordninger, overtræder Fædrenes Forskrifter, ja, sætter sig op imod Buddene og viser sine Undergivne fra det hellige Sted, fra Overhyrdens Lærestol, et Exempel, der strider imod den kristelige Tro!“

Det er let forstaaeligt, at slig en Iver for Retfærdigheden maatte vække de Uretfærdiges Harme og Had. Fra alle Sider rejste der sig en vældig Kamp

imod ham. Ikke alene pligttro Gejstlige og Borgere kom paa flere Steder i Livsfare; men Gregor VII selv blev ogsaa stedt i en haard Nød og Livsfare, da der dannede sig en Sammensværgelse imod ham. Da han i den h. Julenat 1075 fejrede det h. Messeoffer i Kirken „Maria Maggiore“, overfaldt den sammensvorne Bande ham ved Alteret, nedhuggede en Del af de Omkringstaaende og tilføjede ham selv et dybt Saar i Hovedet. Derefter blev han slæbt afsted og bragt i Forvaring i et af Stadens befæstede Slotte. Men næppe havde Roms Indvaanere faaet Nys om Sagen, førend de bevæbnede samlede sig omkring Slottet, satte Ild paa Portene, og med Væddere og Stormstiger foretog de det ene Angreb efter det andet, for at befri deres elskede Overhyrde.

Hovedgjerningsmanden faldt da til Føje, kastede sig paa Knæ for sin høje Fange og lovede højtideligt Bod og Bedring, blot Gregor vilde bringe Folket til Ro og lade ham slippe uskadt af dets Hænder. Den milde Pave gik da hen til Vinduet og vinkede ned til Folket, for at tale; men Angriberne opfattede hans Tegn som en Opfordring til at fortsætte Kampen, og ved et nyt og voldsomt Angreb befriede de ham i en Haandevending. Under den almindelige Begejstring og Glæde lykkedes det Ophavsmanden af den blodige Kamp, at slippe med Kone og Børn ud af Rom og at flygte under Kejser Henriks Beskyttelse.

At slige Oprin angreb Gregor VII i høj Grad, er let at begribe; men at de ikke knækkede hans Mod, det vidnede hver Dag i hans velsignelsesrige Regering om. Med ufravendte Øjne styrede han mod sit Maal og agtede ingen Hindring paa Vejen, fra hvilken Side den end maatte komme. Ogsaa det kristelige Folk stod næsten overalt paa hans Side. Vel skrev han i Aaret 1074, altsaa førend Oprøret i den h. Julenat, til Markgreviden af Toskana: „Jeg længtes og begjærede med min Sjæls hele Inderlighed efter hint

Fædreland, hvor han, som ser vore Arbejder og Lidelser, giver den Trætte Hvile og Husvalse;“ men hans Mod var derfor ingenlunde bøjet. Hans Nidkjerhed kjendte heller ingen Frygt for Jordens Konger og Mægtige, men med apostolisk Mod søgte han ogsaa at føre dem tilbage paa Pligtens Vej, hvad enten de vare modtagelige for gode Raad eller ej. Mindeværdigt er det Brev, som Gregor skrev til den franske Konge, *Filip I.*, som skaltede og valtede i Kirken efter eget Forgodbefindende. Efter at have mindet Kongen om hans Pligter, vedbliver Gregor: „Mit Embedes Stilling driver mig til at indskjærpe dig dette, om det behøves, ogsaa med haarde Ord. Det staar mig jo i og for sig ikke frit for at skjule Ordets Gave og vedvarende at tie. Men jo højere en Mands Stilling er, og jo videre hans Magt strækker sig, desto højere bør jeg hæve min Røst for at lære ham Ret og Retfærdighed; thi Gud Herren formaner mig dertil ved Profetens Mund, som siger: Raab uden Ophør og hæv din Stemme som en Lur.“ Da denne Alvorsrøst ikke frugtede, truede han ved Greven af Poitiers med Exkommunikation og synes derved virkelig at have bragt den unge, letsindige Konge paa den gode Vej.

Men ingen Formaninger, Trusler og Straffedomme frugtede hos den tyske Kejser *Henrik IV.*, og derved opstod hin Kamp uden Mage mellem den øverste verdslige og gejstlige Magt; en Kamp, der førtes med Lidenskabens Forbitrelse paa den ene Side og med Martyrdommens Heltmod paa den anden Side, og medens den hobede uudslettelig Skam og Skjændsel over Kejserens Navn, knyttede den uforgængelig Ros til den Pave, der vel tilsyneladende bukkede under i Kampens Tummel, men dog i Virkeligheden var Op-havsmanden til den herlige Sejr og Befrielse fra den verdslige Magts tyranniske Aag, og det er denne Kamp, som vi nu ville omtale i et senere Nummer.

(Fortsættes.)

Den 31. Maj.

Se Maj os jo bringer
 Nu Som'ren saa skjøn :
 Paa Andagtens Vinger
 De Fromme med Bøn,
 Opsende til Dig under Orgelklang
 O, Jomfru Maria! en Jubelsang.

Hvad om Dig man sjunger,
 Profeterne spaar —
 Med glødende Tunger
 I Skriften det staar.
 Dig lovprise Engle i Himmelsal
 Og Jorden og Stjærnerne uden Tal.

Med os sig forene
 De Liliers Flor,
 At prise den rene
 Guds Moder paa Jord.
 Og Rosernes Purpur højt sjunger ud
 Din Smerte, o lidende Moder prud.

Som Røgelsesduften
 Sig hæver opad,
 Saa opfylde Luften
 Med Sange vi glad.
 Og binde vor Frue i Himmelglans
 Af Bønner og Hymner en Rosenkrans.

Sr.

Fredløs.

(Fortsat).

Da han var kommen op paa Toppen af Højen, vendte han sig endnu en Gang om og så da, at Gendarmene holdt stille nede paa Vejen og taledede med en Tigger. Han var opdaget, og Slyngelens Haand, som pegede op imod ham, lod ham ikke længere være i Tvivl om den Fare, som truede ham. „Jeg er fortabt!“ sagde han. Men i næste Øjeblik syntes han dog at have forandret Anskuelse; thi han styrtede afsted med de Ord: „Men de have mig endnu ikke, og mere end én Gang er jeg undgaaet dem. vi ville sé, om de ere de Klogeste denne Gang!“

Da han var naaet hen til Udkanten af en lille Skov og så, at Tiggeren fulgte ham i Hælene paa Stien, vendte han sig om og truede ad ham med sin Knortekjæp, idet han raabte: „Kommer det til Stykket, skal denne Violinbue spille op til en Carmagnole*) paa din Ryg, saa du længe skal mindes den!“

Tiggeren veg forfærdet tilbage; men, da Flygtningen havde fjærnet sig nogle Skridt, fik han nyt Mod og raabte i en spottende Tone:

„Ho ho, Borger! kjender du Loven, som dømmes Præsterne, der ikke have aflagt Ed paa Forfatningen, til Døden? Jeg har for længe siden gjenkjendt dig, Varlet, trods din Forklædning, og dersom du rører mig, angiver jeg dig.“

Præsten blegnede; men af Vrede og Uvillie. „Elendige!“ raabte han, „jeg kjender dig ogsaa, du hedder Muton og lader dig kalde Epaminondas. Det vilde ikke være første Gang, du angav mig. Du har allerede gjort det to Gange i Forvejen, og det er heller ikke din Skyld, at jeg hidtil er undsluppen mine Forfølgere. Men nu ere vi alene under fire Øjne, der er ingen Gendarm tilstede, men kun en Fredløs og en

*) Revolutionsdans med Sang.

Hallunk. Du følger mig, for at udspionere mig, og derfor tør jeg ogsaa gjøre Brug af min Ret til Nødværge. Da jeg mødte dig, gik du i Retning af Sablonnière; pas altsaa dine egne Anliggender og det øjeblikkelig!“

Disse Ord bleve udtalte med en saadan Myndighed, at Tiggeren virkelig blev bange. Han mumlede nogle Eder og fjærnede sig i den angivne Retning.

„Gud være lovet!“ sagde Abbé Varlet, efter at han havde fulgt ham med Øjnene i nogen Tid, og fortsatte sin Vandring. Da han var kommen over den lille Bro, som var lagt over Aaen, der omgav Skoven, befandt han sig paa en Hede; midt igjennem den førte en gammel romersk Vej, som fordum forbandt Theruane med Kassel, da begge disse Byer endnu vare de vigtigste i det belgiske Gallien. Det varede ikke længe, førend han havde naaet Landsbyen Sablonnière. Tid efter anden kastede han spejdende Blikke omkring; men Heden var tom, og Krattet, som strakte sig tilhøjre, i lige Maade. Da han var naaet til Skoven ved Ecouart, standsede han et Øjeblik, han kunde slaa ind paa to Veje: han havde kunnet følge Dalen videre, men efter nogen Tøven slog han ind paa Vejen, der førte stejlt opad Højen, og forsvandt i Skoven. Lige ved Udgangen af Skoven saå han et Menneske komme sig imøde. Han trak Hatten dybere ned over Ansigtet, skjød Halstørklædet i Vejret, for at skjule den nederste Del af Ansigtet desto bedre, og fortsatte da sin Vandring.

Den anden var derimod bleven staaende. De fattige Klæder, som kun bestod i nogle Laser, Sækken, som han havde over Skuldren, og den lange Stav, som han støttede sig paa, forraadte, at han var en Tigger. „Hilsen og Broderlighed!“ sagde han, da den Rejsende nærmede sig ham.

„I lige Maade“, svarede denne.

„Hav Medlidenhed, Borger, med en stakkels Patriot!“
Uden at sige et Ord, gav Præsten ham et Penge-

stykke og gik videre. Tiggeren derimod viste sig i høj Grad overrasket, og idet han traadte i Vejen for Præsten, sagde han: „Du synes at have travlt, Borger.“

„Det er ikke saa umuligt.“

„Hvor skal Du da hen?“

„I Forretninger.“

„Det tvivler jeg ikke om, men hvor har du dine Forretninger.“

„Naar man spørger dig herom, saa sig, at du ikke véd det, saa vil du ikke lyve.“

„Det er et Spørgsmaal. Jeg behøver kun at følge dig, saa véd jeg det ligesaa godt som du selv véd det.“

Den Rejsende knugede Knortekjæppen i sin Haand, og idet han viste den til Tiggeren, sagde han: „Min Ven, skal jeg give dig et godt Raad? Tag vare paa dine egne Sager, og bryd dig ikke om andres Anliggender, ellers kunde du maaske komme til at angre det!“

„Tror du maaske, at du kan gjøre mig bange?“ brummede Tiggeren.

„Om du er bange eller ej, er mig fuldstændig ligegyldigt; men jeg forbyder dig at følge mig, og i Nødstilfælde vil jeg forhindre det med Magt. Har Du forstaaet?“

„Ja jeg har og vil gjøre, hvad der behager mig!“

Gendarmerne gave imidlertid deres Heste Sporerne og rede afsted i stærkeste Galop. Vejen tillod dem dog ikke at fortsætte dette Ridt længe; og da de havde passeret Dalen, saå de sig forgjæves om til alle Sider; thi Flygtningen var forsvunden.

Abbé Varlet havde imidlertid benyttet en Omdrejning af Vejen til at flygte ind i nogle afsides liggende Stenbrud. Gendarmerne gennemsøgte alle Grøfter og Buske, som muligvis kunde tjene Flygtningen til Opholdssted; men der fandtes intet Spor af ham. Fra sit Smuthul betragtede Præsten dem af og til og smigrede sig allerede med Haabet om at være lykkelig undsluppet dem. Han var endnu to til tre Hundrede Meter

fjærnet fra den lille Skov ved Ecouart og skjult ved en Slags naturlig Vold.

„I forundre eder over, at I ikke kunne se mig“, tænkte han smilende, „og spørge hverandre, hvor kan han være bleven af? Søg kun! Men jeg tror, at I sidst ville søge ad den Kant, hvorfra vi alle tre fornylig ere komne; følgelig vender jeg mig den Vej.“

Han krøb videre imellem Buskene, og var lige i Færd med at bestige en lille Skrænt, for endnu en Gang at sé sig om efter sine Forfølgere, da han pludselig opdagede den første Tigger, som stod foran ham.

(Fortsættes.)

Smukt Exempel fra Tromsø.

Følgende Brev fra nogle Piger i den katolske Skole i Tromsø (Norge) vil glæde alle ædle Venner af *den h. Barndoms Forening* til Hedningebørns Frelse. Det blev af Menighedens Præst i Tromsø tilsendt Direktøren for Foreningen her i Danmark, højærv. Hr. Pastor *Lichtle* i Odense, tilligemed 55 Kr. i Foreningens Øjemed. Maatte vor kjære Frelser velsigne disse brave Børn tilligemed deres Forældre og nidkjære Lærerinde, og lade dem høste evige Goder af denne deres Kjærlighed til de stakkels Hedningebørn i fjærne Lande! Brevets Indhold er følgende:

Højærværdige Hr. Pastor!

Omendskjønt vi ikke kjender Dem, véd vi dog, at De er Forstander for Jesu h. Barndoms Forening, og i den Anledning vil vi tilskrive Dem, for at oversende Dem et lidet Beløb paa 55 Kr., som indkom ved en Bazar, vi holdt til Indtægt for Jesu h. Barndoms Forening. Vi var seks smaa Piger, Elever af den katolske Skole her, som besluttede at arbejde til en Bazar.

Denne afholdtes den 15. og 16. April, og vor kjære Lærerinde fik flere nydelige Tableauer istand, som oplystes ved bengalsk Ild. I enkelte af dem var vi iførte smukke norske Bondedragter. Vi sang og den første Dag havde vi Musik. Vi var alle saa glade over, at vor lille Bazar blev saa godt besøgt, og beklagede kun, at vort Skolelokale ikke var større, thi ellers havde vi faaet et langt talrigere Besøg. Begge de Gejstlige var ogsaa snille at tage flere Nummere, og vi fik flere Foræringer fra dem til Bazaren. Ialt indkom 76 Kroner; efter at alt var betalt, havde vi 65 Kroner tilovers, hvoraf vi herved sender de 55. Resten beholder vi, for at købe Materiale til Arbejderne til næste Bazar, som vi haaber bliver større end denne; men vi trøster os med, at Jesus har seet vor gode Vilje. I det Haab, at vi næste Gang, vi skriver, maa kunne sende Dem et langt større Beløb, ere vi Deres med Højagtelse:

Marie, Johanne, Olufine, Sofie, Hulda og Marie.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Rom. Til Ære for de irske Biskopper, som ere forsamlede i Rom, foranstaltede Eleverne i Propaganda-Kollegiet en Sprogfest. Foredragene fremstillede i de forskjelligarteste Sprog Irlands Apostels og Skytshelgens, den h. Patricius' Liv og Levned. De holdtes i asiatiske, afrikanske og europæiske Sprog. Repræsenterede vare: Hebraisk, Gammel-Kaldæisk, Ny-Kaldæisk, Syrisk, Gammel- og Ny-Armenisk, Arabisk, Tyrkisk, Hindostansk, Tamulisk, Singalesisk, Georgisk, Kurdisk, Persisk og Galla.

Efter forskjellige Musiknumre begyndte Foredragene i de europæiske Sprog: Gammel- og Ny-Græsk, Latinsk, Fransk, Irlandsk, Keltisk (Skotsk), Dansk, Slavonisk, Tysk, Albanesisk, Russisk, Polsk, Hollandsk og Italiensk. Sprogfesten, som sluttede med en Hymne til Ære for Jesu guddommelige Hjærte, bivaanedes af flere frem-

ragende Kirkefyrster, de irske Biskopper og en hel Del Medlemmer af den irske Koloni i Rom.

— I Følge Propaganda - Kongregationens officielle Beretning bleve i de 25 apostoliske Vikariater i Kina og det med samme beslægtede Anam ifjor optagne i den katholske Kirke ialt 16,500 Voxne og henved 130,000 Børn.

— I det liberale italienske Blad „Italie“ offentliggjøres en Artikel om Dr. Mommsen, hvis uhøflige Optræden i det vatikanske Bibliothek vi omtalte i forrige Numer, i hvilken han undskyldes som den, der af lutter Adspredthed, som det sig sømmer en Videnskabsmand, ikke skulde have lagt Mærke til Pavens Nærværelse. Der skal en stærk Tro til at fæste Lid dertil, og hans Adspredthed maa under alle Omstændigheder have været kolossal; thi Paven ledsages altid af baade Nobel- og Schweizergardister, og deres tunge, militæriske Skridt i Bibliothekets ellers saa stille Sale egne sig fuldkomment, til at kalde selv den abstrakteste Forsker tilbage til Virkeligheden.

Italien. I flere italienske Byer er der forekommet betænkelige Uroligheder, som have fordret Militærets Indskriden. Hvordan det sér ud med Religionsfriheden i Italien, derom vidner paa den sørgeligste Maade den Kjendsgjerning, at Roms Borgmester har forbudt de Troende, at ledsage Sakramentet gennem Byens Gader, naar det bringes til de Syge og Døende. Ved et Tegn med vedkommende Sognekirkes Taarnklokke underrettedes forhen Sognet om, at Sakramentet skulde bringes til en Syg. Der indfandt sig da altid nogle Troende i Kirken, enten for at bede for den Syge eller for at ledsage Frelseren til den Syges Hjem. Det er naturligvis en Torn i Øjet for de Vantro, at Frelseren overhovedet viser sig offentlig paa Gaden i sit Kjærligheds-Sakrament, derfor har man nu forbudt disse Processioner til de Døende. Naar Revolutionen derimod vil fejre en eller anden af sine Helte, saa er der ingen Tale om Forbud mod Processioner. Forbudet bliver endnu mere oprørende, naar man betænker, at det netop udstedes i Paasketiden, i hvilken alle de Syge og Sengeliggende i de forskjellige Sogne modtage deres h. Paaskekommunion i Hjemmet. Det er et nyt Bidrag til „det romerske Spørgsmaal“ og belyser Leo XIII's Ord til Kardinalerne i 1881, da han

sagde: „Jeg kan ikke forlade dette Palads i min Bispestad, uden at jeg i min egen Person udsætter det højeste Embede for Angreb og Forhaanelser. Jeg er en Fange i Vatikanet; ikke en Fange i almindelig Forstand, men Fange af Pligt og fordi jeg maa værne om det kirkelige Overhoveds Værdighed. Kirkens Overhoved kan ikke tage imod en Stilling, som vilde gjøre ham afhængig af en fremmed Magts Forfødtbefindende.“ Respekterer Revolutionen ikke engang den sakramentale Gud, hvorledes vilde den da vel respektere Leo XIII, dersom han viste sig offentlig paa Roms Gader?

Irland. I Irland ere i det første Kvartal af dette Aar ikke mindre end 720 Forpagterfamilier blevne fordrevne af de engelske Godsejere, fordi de ikke vare istand til at betale Forpagtningsafgiften. Familierne talte tilsammen 34,447 Personer, som ere bragte i den yderste Elendighed.

Rusland. Rusland har atter gjort sig bemærket ved en ny Voldsgjerning. Ifølge „Pol. Cour.“ meldes der fra *Warschau*, at en Rigsraadsbeslutning er bleven godkjendt af Kejseren, ved hvilken det russiske Sprog skal indføres som Undervisningssprog i samtlige Elementarskoler i Kongeriget *Polen*. Rusland søger ved denne Forholdsregel at tilintetgjøre den katolske Kirke i Polen og Nationalitetsfølelsen hos de Unge og efterligner ved denne Fremgangsmaade Tyskland i dets Forhold til Elsass og Sønderjylland. Expeditionerne af katolske Gejstlige til Siberien fortsættes ogsaa. Fra Guvernementet Witebsk er en Præst saaledes fornylig bleven sendt i Landflygtighed, fordi han „syntes farlig for det russiske Orthodoksi.“ Fra forskjellig Side meddeles der ogsaa, at Biskoppen af Schitomir, *Kozloroski*, vil gaa samme Vej, som den landsforviste Biskop af Wilna, da han anklages for lignende „Forbrydelser“ som denne. Den russiske Regering, der, som bekjendt, simpelthen ignorerer den offentlige Mening, har fremdeles sendt Civil-Guvernøren i Kongeriget Polen og Lithauen Befaling til, indenfor bestemte Tidsrum, at aflægge Beretning om det Indtryk, som Fremgangs-

maaden imod Biskoppen af Wilna og hans Generalvikar har fremkaldt hos Befolkningen. Der skal særlig angives, om mulige Vredesytringer udvikle sig hos selve det katholske Folk, eller om de hidføres og næres af Gejstligheden og Adelen.

Fra Jaroslaw meddeles der „Schles. Volkszt.“, at den landsforviste Biskop af Wilna, Chrinewitky, ligger farlig syg, som Følge af de Anstrængelser, han har maattet taale paa Rejsen. Det usunde Klima giver ogsaa kun lidet Haab om, at han vil komme sig.

Mexiko. I dette Land er der alle Vegne sat Bøn-skrifter i Omløb, for at opnaa Tilbagekaldelsen af de landsforviste barmhjertige Søstre. Der er nemlig udbrudt en farlig Epidemi i Landet; og Nød lærer, som bekjendt, at bede. Man saa' det under Koleraen i Frankrig, og man vil ogsaa en skjøn Dag faa det at se hos vor sydlige Nabo.

Calcutta. I „Gaz. d. Liege“ finde vi følgende Korrespondance fra Indien. Det er som bekjendt, allerede længere Tid siden, at Lord Ripon, Vicekongen af Indien fik en Efterfølger i Lord *Dufferin*. Omendskjønt Protestant, saa viser den nye Vicekonge sig dog som en sand Englænder, d. v. s. han er besjælet af den samme Velvillie overfor alle sine Undergivne, uden Hensyn til Kaste eller Religion. Det samme er ogsaa Tilfældet med hans ædle Hustru, Den 19 Febr. besøgte Lady Dufferin de barmhjertige Søstre i Calcutta, som her bestyre et Hospital. Hun blev modaget af alle de Gamle, som ikke maa holde Sengen, og af fem Søstre, med Sange og Blomsterbuketter. Lady Dufferin havde et venligt Ord til enhver, besøgte hele Huset og Sygesalen og talte opmuntrende Ord til de Syge. Hun udtalte for Søstrene sin særlige Tilfredshed med alt, og den følgende Søndag sendte hun Kager, Cigarer og god Vin til de Syge og Rekonvalescenterne, og forskellige Likører til de Gamle. Hospitalet er først blevet grundlagt for to Aar siden, men det tæller nu allerede 55 Pensionærer,

og vil i en nær Fremtid blive betydelig forøget. Man finder der en Blanding af alle Nationer og Trosbekjendelser, Protestanter, Hinduer, Katholiker, o. s. v. som leve i fuldkommen Enighed og bedste Forstaaelse med hinanden. Fornyelig have ogsaa Beboerne af „Great Eastern Hotel“ givet en Dilettant-Koncert til Bedste for Søstrenes Stiftelse og Hospital.

Kjøbenhavn. Den h. Gregor VII's Festdag, anden Pintsedag, som i Anledning af hans 800 aarige Centenarium er bleven fejret med stor Højtidelighed flere Steder i Italien og Tyskland, mindedes ogsaa her i Menigheden i Mandags, idet højærv. Dr. Hansen under Prædiken i Sct. Ansgar gennemgik den store Paves Liv og Gjerning i et længere historisk Foredrag.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 31. Maj. Den allerhelligste Treenigheds Fest eller Trinitatis Søndag.

M. 1. Juni. Maria, de Kristnes Hjælp. — **2. Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — **3. O.** Ferialdag (Kl. 8¹/₄, Messe for Ansgariusforeningen.)

Torsdagen den 4 Juni. Kristi Legems Fest. (Formiddagsgudstjenesten holdes i Sct Ansgar som paa Søndagene, med Procession før Højmessens; om Aftenen Kl. 8 holdes Festandagt med Prædiken, og hele Oktaven igjennem holdes om Aftenen Kl. 8 festlig Andagt til det Allerhelligste Sakrament.) — **5. T.** Bonifacius, Biskop og Mart., Tysklands Apostel. (Kl. 8¹/₄, Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjærte: Kl. 8. Aften den sædvanlige Andagt.) — **6. L.** Norbertus, Biskop og Beki.

Søndagen den 7. Juni. 2den Søndag efter Pintse.

Mariaforeningen afholder idag, Søndag den 31. Maj, sit sædvanlige Møde.

Mødreforeningen. Tirsdagen d. 2. Juni læses den h. Messe for Foreningens Medlemmer. Kl. 8¹/₄

Sct. Mariæ Kapel. (Frederiksberg Allé 17) Fra idag læses den h. Messe, under hvilken en kort Homilie, hver Søn- og Festsdag Kl. 8. og om Eftermid. Kl. 6 holdes offentlig Andagt. Opgang til Kapellet er til højre i Porten.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 23.

Søndagen den 7. Juni.

1885.

Indhold: Viktor Hugo. Den h. Gregor VII. Efterretninger: Kjøbenhavn, Holmegaard, Frankrig, Wien, London, Belgien.

Viktor Hugo.

Den 22. f. M. døde i Paris den berømte Digter *Viktor Hugo*. Han var født i Besançon 1802 og gjorde sig allerede som syttenaarig Yngling bekjendt ved sine Digte. Ogsaa som Romanskriver og Dramatiker udviklede han en overordentlig Frugtbarhed. 1845 udnævnte Louis Filippe ham til Pair, og i 1848 havde han Sæde i den konstituerende og legislative Forsamling. Efter 2. Dec. 1852 blev han landsforvist og levede en Tid paa Øen Guernsey. I Begyndelsen var han Royalist, men skred lidt efter lidt derfra til den maadeholdne Liberalisme og endte sluttelig i Radikalismen. Han var en svoren Fjende af Napoleon III og udslyngede i sin Tid Skriftet „Napoleon le Petit“ imod ham. I 1870 ilede han til Paris, for ved højtravende Manifeste at opmuntre Folket til Modstand. Som Digter indtager Viktor Hugo ved sine lyriske Frøbringelser uden Tvivl en fremragende Plads; men hans tøjlesløse Fantasi henrev ham

særlig i Romanerne til Brud paa Moralen, og hans Dramaer ere fulde af Mord- og Rædselsscener og baserede paa at gjøre Effekt. Han efterlader sig en Formue paa 5—6 Millioner Frs., som tilfalder hans to Børnebørn og en aandssvag Datter, der i sin Tid giftede sig mod Faderens Villie med en engelsk Officer i Indien.

Viktor Hugo er desværre død uden Religionens Trøst. Endnu i sidste Øjeblik gjorde Kardinal-Ærkebisen af Paris, Msgr. *Guibert*, som selv er syg, et Forsøg paa at nærme sig den Syge, idet han rettede en Skrivelse til den Afdødes Svigerdatter, Fru Lockroy, og meddelte hende, at han paa det inderligste har bedet under det h. Messeoffer for den berømte Syge, og skjønt han selv er meget svag og nylig har forladt Sygelejet, er han dog villig til og vilde ansé det som en sød Pligt, at yde Viktor Hugo sin Bistand, saafremt den Syge maatte ønske det. Den Deputerede Lockroy sendte imidlertid strax et afslaaende Svar tilbage, i hvilket han takker Ærkebisen for hans Venlighed og erklærer, at det „for faa Dage siden“ stred imod Hugos Ønske, at se nogen Præst ved sit Dødsleje.

Viktor Hugo var rigtignok selv Medlem af Logen; men han har gjentagne Gange ytret til sine Fortrolige, at det var hans Ønske, at dø engang udsonet med den katholske Kirke. Denne Kjendsgjerning har mange Vidner for sig, og lader sig ikke omstøde af nok saa mange Forsikringer i modsat Retning fra Logebrødrenes Side. Kardinal Guibert, som ogsaa Biskop *Freppel* af Angers, kjendte dette Ønske, og derfor forsøgte de ogsaa personligt at nærme sig Digteren og udsone ham paa Dødslejet med hans Ungdoms Religion. Desværre har Logen forstaaet at forhindre dette, og den gamle Digter er bleven et Offer for Logens værste Samvittighedstyranni. Med Rette kunde derfor ogsaa Frimurerbladet „Justice“ afgive den Forsikring, at Viktor Hugo var vel forvaret paa sit Sygeleje imod enhver „katholsk Profanation“. Sengen var i Virkeligheden vel beskyttet

af Digterens frimurerske Omgivelser, der bestode af tre jødiske Læger og den radikale Deputerede Lockroy, der er gift med Enken efter Viktor Hugos afdøde Søn Charles, samt nogle andre Ultra-Radikale, alle forbitrede *Logebrødre* og *Kirkehadere*.

Den berømte Digters sørgelige Død gjør desværre ikke det afskrækkende Indtryk paa mange Kristne, som den burde gjøre. Man værner sig øjensynligt til det Onde, til det, som baade Religionen og Fornuften maa betegne som det værste, der kan hændes et Menneske. Fra den frimurerske Presses Side har man gjort alt, for at fremstille denne Død som herlig og oplyst. Fra et katholsk Standpunkt, og om man vil, fra et almindelig kristent Standpunkt, maa man betegne den med dens rette Navn og betragte den som en sidste Fallit-erklæring, som den største Ulykke!

Fritænkeriet, som Logerne avle, er ikke tilfreds med at lade sine Tilhængere glemme Døden, det gjør ogsaa selve Døden til en Apostel for sine fordærvelige Læresætninger, til en Protest imod Gud. Derfor bevogte Fritænkerne saa omhyggeligt deres Tilhængere i Dødstimen; derfor forherlige de deres Død, naar den er saa materiel og gudsforgaaen som vel mulig. Men de vise ogsaa derved, at deres Lære ikke alene er Anti-Kristendom, men ogsaa Anti-Religion og Anti-Spiritualisme. Den er udgaaet fra Materialismen og fører dertil, og den søger at stifte saa meget ondt som muligt, ikke alene i denne, men ogsaa i den anden Verden.

I det attende Aarhundrede, under Encyklopedisternes Regimente, var Fritænkeriet bleven Mode i de højere Stænder, og hyppigt var man Vidne til den ugudeligste Død; Revolutionen kom og rystede Samfundet i dets Grundpiller og viste, at en Nation uden Gud er moden for Tyranniet. Disse atheistiske Dødsfald blive atter hyppigere i vore Dage, og der er derfor heller ingen Tvivl om, at det andet vil følge efter. Det maa være ethvert fornuftigt Menneskes Pligt, at protestere imod et

sligt Endeligt. Mennesket kommer fra Gud og det skal atter vende tilbage til Gud; dersom dette ikke er sandt, er hele Samfundet, ja hele Livet, en Absurditet og Daarskab; Selvmord bliver fornuftigt og Umoraliskhed logisk. Mennesket kommer fra Gud, men hvad Ret har det da til at leve, som om Gud ikke havde skabt det, for at det igjen skulde vende tilbage til ham?

Der er ingen fritænkensk Deklamation, der holder Stand overfor denne Sandhed: Mennesket kommer fra Gud og skal atter vende tilbage til ham! I Døden viser det sig, hvorhen man er naaet: tilbage til Gud eller langt fjærnet fra ham! Men den, som støder Gud fra sig, som foragter Kirken, Forvalteren over den guddommelige Barmhjærtigheds Naademidler, er i Ordets ophøjede og egentlige Betydning et Uhyre. Han er en Oprører, han fortsætter hvad Djævelen begyndte, han ødelægger Skabelsen, han er en Forbryder, ja den største; thi der gives ingen større Forbrydelse end den, at sætte sig op imod Gud og at tilintetgjøre de guddommelige Planer.

Lovtalerne gjenlød omkring Viktor Hugos Sygeleje, ved hans Baare, ved hans Grav. Vare de oprigtige? Ville de være varige? Ligemeget! Den h. Skrift taxerer deres Værd paa en frygtelig Maade. Hvad enten disse Døde blive roste eller ej, siger den, straffede ere de under alle Omstændigheder, hvor de ere.

Hvad anden Ros kan der vel tildeles Viktor Hugo i de sidste 50 Aar af hans Liv, end den, at han var i Besiddelse af et naturligt Talent! Kan man maaske rose Modsigelserne i hans senere Værker? Eller Ugudeligheden og den hyppige Umoralitet i dem? Hvad har dette Menneske vel egentlig gjort for at gavne sit Fædreland i Løbet af det sidste halve Aarhundrede? Uendelig mindre end en eneste barmhjærtig Søster, hvis Tal er Legio! De Ugudeliges hele Intethed kommer til Syne ved deres Død, og Fritækerne søge forgjæves at skjule den under Lovtaler, Sange og Blomster,

Den h. Gregor VII's ottende Centenarium.

(Forts.)

Da den fromme og dygtige Kejser Henrik III døde i sin bedste Manddomsalder, var hans Søn og Efterfølger, Henrik IV, kun 6 Aar gammel. Han skildres af alle som overordentlig rig paa legemlig Skjønhed og Aandens Gaver, og havde kun trængt til en kraftig Arm, som Faderens, for at opdrages til en from, vis og retfærdig Regent. Før sin Død havde Faderen bestemt Ærkebiskop Hanno af Køln til Rigsforstander under Sønnens Mindreaarighed, og denne Mand vilde have været en fuldstændig Erstatning af Faderen; thi han var i enhver Henseende, som han burde være, baade from og dygtig. Men det varede ikke længe, førend han blev fortrængt af den unge Konges Moder, Agnes, der i og for sig vel var en god og from Fyrstinde, men dog altfor svag, til at hun med den tilbørlige Alvor og Strængthed kunde lede Henriks Opdragelse, og de sex Aar han levede under Moderens Tilsyn kunne gjærne have lagt Grunden til alle hans senere Udskejelser. Tysklands Fyrster mærkede snart Følgerne af Kvinde-regimentet, og derfor fratog de Moderen ved List den unge Søn og satte ham atter under Hannos Opsyn. Maaske havde hans stærke Haand endnu været istand til at bøje den ædle Stamme lige, saa den kunde have baaret gode Frugter. Men medens Hanno foretog en Rejse til Italien, kom Henrik til Biskop Adelbert af Bremen, og fra nu af var hans Undergang beseglet. Adelbert var en stolt og pragtelskende Fyrste, som satte Kirkens Interesser langt tilbage for sine egne verdslige Interesser, og for at vinde den unge Konges Yndest, gav han ham enhver tænkelig Frihed, og lagde aldeles ingen Baand paa hans Lidenskaber.

Paa denne Maade blev Henrik det ryggesløse, lidenskabelige og i højeste Grad usædelige Menneske, han blev, og fik han først Magten i sin Haand, maatte han

nødvendigvis blive en frygtelig Fjende af enhver, der lagde Hindringer i Vejen for hans ugudelige Planer og syndige Drifter. Vel lykkedes det endnu en Gang Rigets Fyrster, at tvinge Henrik til at bortvise Adelbert fra sit Hof, og paany lagde de Rigets Styrelse i Biskop Hannos kraftige Haand; men det var for sent, til at føre den fordærvede Konge tilbage paa den rette Vej. Hanno tabte snart sin Indflydelse, og Henrik omgav sig med Smigrere og slette Raadgivere, der vare Trælle for de samme Laster, som han selv, og ved dem blev han mere og mere dreven til at lægge Kirken i Lænker, ligesom han gjorde det med sine Undersaatter, for saa vidt de da ikke fandt paa Midler til at forsvare sig mod hans tyranniske Overgreb.

Henriks politiske Forbrydelser, hans uretfærdige Undertrykkelser af Sachserne, den lumske Maade, paa hvilken han plejede at rydde sine Modstandere af Vejen (Gift og Snigmord), og fremfor alt hans Indgreb i Kirkens Helligdom og den Understøttelse, han ydede alle dens Fjender, var Aarsagen til, at Kirkens Overhoved tilsidst saå sig nødsaget til, med al Magt at staa frem til Kamp og at føre den med ubøjeligt Mod indtil sidste Aandedrag. Omendskjønt Gregor fuldtud vidste, hvad han kunde haabe og frygte af Henrik, saa var det ham derfor dog ingenlunde om at gjøre, at svække den Magt, som Henrik besad i Kristenheden eller at styrte ham fra Tronen. Han troede fra Begyndelsen af stedse at kunde gjenvindé ham for det Gode og at rejse i ham en Støtte for Kirken. Hans Ønske var, som han selv skrev til Henriks Svoger, Hertug Rudolf af Schwaben, at „Præstedømmet og Kejserdømmet gik sammen Haand i Haand og i al Fred og Endrægtighed. Han nærede ingen Modvillie mod Henrik, men troede tværtimod at have hellige Pligter overfor ham, baade fordi han (Gregor) havde modtaget de største Æresbevisninger af Faderen, og fordi denne i Dødstimen havde anbefalet

sin Søn til Kirkens Overhoved“. ¹⁾ Men trods sit venlige Sindelag overfor Kongen, var Gregor derfor ingenlunde til Sinds at give Afkald paa Kirkens Rettigheder eller at svigte den mindste af sine hellige Pligter. I denne Retning skrev han til Hertug Gotfred og Markgrevinden Beatrice: Ingen, saaledes forsikrer han, kunde være mere bekymret for Kongens nuværende og tilkommende Ære og nære et inderligere Ønske om at det maatte gaa ham vel. Han agtede derfor ogsaa ved første Lejlighed at sende fromme og erfarne Mænd til Kongen, for ved faderlige Formaninger at opflamme ny Kjærlighed til Kirken i hans Hjærte og at lære ham Retfærdighed og Maadehold i Regeringen. Intet kunde volde ham større Glæde end naar Kongen vilde følge hans Raad; men han vilde paa ingen Maade, for at vinde en Konges Yndest, vige bort fra Herrens Lov, fra Retfærdigs Vej eller fra Kirkens hh. Forskrifter. ²⁾

For øvrigt havde Striden godt kunnet bryde ud fra Begyndelsen af; thi Kongen gav mere end tilstrækkelig Anledning dertil. Pave Alexander II. havde lyst flere af Kongens onde Raadgivere i Band og paalagt Kongen at bortfjerne dem fra Hoffet, saafremt han ikke vilde paadrage sig selv den samme Straf. Kong Henrik agtede ikke Pavens Bud og hjemfaldt derved til Kirkens Straf. Det var nu Gregors første Omsorg at søge at fjerne de slette Raadgivere fra Kongen; men alle hans Forsøg vare frugtesløse. Hellerikke gavnede Kejserinde Agnes' Anstrængelser i denne Retning noget; Guds Haand maatte først falde tungt paa den fornemme Synder og knække hans Stolthed.

Sachserne vare endelig blevne kjede af hans langvarige og utaalelige Undertrykkelser, efter at de længe forgjæves havde søgt Befrielse fra det tunge Aag ved Bønner og Klager. De rejste sig til Kamp overalt i Landet, nedbrød Kongens Borge og bragte ham selv i

(¹ Mon Greg. (Migne, Patrol. Tom. 148. col. 302.) — ²) Mon. Greg. M. col. 281, 292 og 294.

den største Fare. Kong Henrik kom da pludselig i Tanker om, at der endnu fandtes en anden Magt i Verden, som sikrere end Kongevælde og Krigshære bøjer Folkene; han mindedes, at der var en Kirke til, hvis Søn han var og hvilken han skyldte Ærefrygt og Lydighed; han begreb, at han ene og alene i Overensstemmelse med den vilde være i Stand til at regere sit Folk i Lykke og Fred. Nu skilte han sig ved sine Forførere og slette Raadgivere og skrev til Paven saa sødt og saa lydigt, at „ingen af hans Forgængere nogensinde har skrevet lignende til de romerske Biskopper.“¹⁾ Henrik skrev blandt andet følgende: „Kongedømme og Præstedømme maa efter Kristi Villie forvaltes saaledes, at de understøtte hinanden . . . Men jeg, som efter Guds Anordning allerede i nogen Tid har staaet for Rigets Styrelse, har ikke i alle Ting ydet Kirken tilbørlig Ret og Ære, . . . ej heller blottet Sværdet, som Gud har lagt i min Haand, for at straffe de Skyldige efter Retfærdigheds Love . . . Hvor jeg er syndig og ulykkelig! Tildels forført af min ungdommelige Letsindigheds Indskydelser, dels af min uindskrænkede Magts tillokkende Frihed, dels skuffet af dem, til hvis forførrerske Raad jeg kun altfor ofte har lyttet, har jeg syndet for Himlen og for dig og er ikke længer værdig at kaldes din Søn. Jeg har ikke alene forgrebet mig paa Kirkens Gods, men ogsaa solgt Kirkerne til simonistiske Lejesvende. Men nu . . . beder jeg om dit Raad og din Hjælp og lover dig, at jeg paa det nøjagtigste vil efterkomme dine Befalinger.“²⁾ Gregor svarede ham med faderlig Myndighed og Kjærlighed;³⁾ „Jeg formaner dig med oprigtig Kjærlighed, at du holder dig til saadanne Raadgivere som ikke elske dit, men dig, og som have Omsorg for, hvad der tjener til dit Velfærd, og ikke til deres egen Gavn . . . Dersom Gud i sin Godhed tillod, at mit Inderste aabnedes klart for dine Øjne, saa tvivler jeg

1) S. St. col. 309. — 2) S. St. col. 312. — 3) col. 384, 385.

ikke om, at intet i Verden kunde hindre dig længer i at elske mig. Jeg haaber af Guds Barmhjærtighed, at det en Gang vil aabenbares, hvor oprigtigt jeg elsker dig; thi baade Kristendommens almindelige Kjærlighedslue driver mig dertil, og din kejserlige Værdigheds høje Stilling og den apostoliske Stols milde Magt.“

Det lod sig imidlertid forudsé, at hverken gode Ord eller alvorfulde Formaninger kunde gjøre Indtryk paa en Mand, der kun fulgte sin egen Villie og ansaa sine egne Luner som den højeste Lov. Kampen maatte begynde, saa snart der bød sig en gunstig Lejlighed, og denne kunde ikke lade vente ret længe paa sig.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Torsdagen den 28. f. M. indviedes det nye *Sct. Mariæ Kapel* paa *Frederiksberg* af den højærv. Hr. Præfekt. Kapellet, som er beliggende i Stueetagen, gjør et tiltalende og hyggeligt Indtryk. I Baggrunden er det gamle Alter fra Kapellet paa Bylowsvejen oprejst. Det har paa en vis Maade historisk Betydning for Menigheden i Kjøbenhavn, idet dette Alter, efter hvad vi erfare, er det første oprindelige Alter, paa hvilket det h. Messeoffer blev frembaaret i St. Angars Kirke. Paa begge Sider af Alteret findes opstillede paa to Konsoller den h. Gudsmoders og den h. Josefs Statuer; langs Sidevæggene er derimod ophængt fjorten ret nette Korsvejsbilleder. Der er ved dette Kapel givet Katholikerne paa *Frederiksberg* den nærmeste Lejlighed til at høre den h. Messe om Søndagen, og man maa haabe, at det lille hyggelige *St. Mariæ Kapel* vil samle ret mange af Menighedens Medlemmer indenfor sine Mure, hvorfra de da med Guds Hjælp senere ville drage over i *St. Mariæ Sognekirke*.

— Den skønne Majmaaned er iaar bleven fejret paa den værdigste Maade til Gudsmoderens Ære i alle Præfektorets katholske Gudshuse, og der er ingen Tvivl om, at den har bragt megen Velsignelse over Menighedernes Medlemmer. For *Hovedstadens* Vedkommende aabnedes Maanedens i St. Knuds Kapel under Pastor Brinkmanns Ledelse med 10 Dages aandelige Øvelser for Menighedens mandlige Medlemmer og højtidelig Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke. Besøget til Majandagterne i de forskjellige Gudshuse har gennemgaaende været talrigt og aflagt Vidnesbyrd om, at Menigheden ærer og elsker Frelserens velsignede Moder. Slutningsandagten i St. Ansgar i Søndags var især talrigt besøgt, og vi have længe ikke bivaanet en saa højtidelig og gribende Andagt, som denne.

Det var nemlig bleven bestemt, at en ny Statue af den h. Gudsmoder skulde afsløres paa denne Aften. Højtideligheden, som lededes af Hr. Præfekten, begyndte med en lille Bøn ved Mariæ Alteret, efter hvilken man i Procession drog hen til Statuen, som var opstillet til højre foran Kommunionbænken, hvor Døbefonten hidtil indtog en Plads, der var mindre overensstemmende med Kirkens Rituale, som bestemmer, at Døbefonten skal staa ved Indgangen til Kirken eller i et særskilt Sidekapel. Pigerne, der vare iførte de hvide Klæder og førte 6 smaa Faner med sig, bare Uskyldighedens og Renhedens Symbol, hvide Lilier, i Hænderne. Foruden Kirkens Gejstlighed og Børnene, deltog ogsaa Vincentsforeningen i Processionen, og tvende af dens Medlemmer bar de store Kirkefaner. Efter at man under Afsyngelsen af det lauretanske Litani var ankommen til Statuen, foretog Hr. Præfekten Afsløringen og den højtidelige Indvielse, medens Sangforeningen afsang et flerstemmigt „Ave Maria“.

Statuen gjør et overordentlig smukt Indtryk og fremstiller den ubesmiltet Undfangne saaledes. som hun den 11. Febr. 1858 viste sig for det fromme, uskyldige

Barn i *Lourdes* i Frankrig, — en Tildragelse, der har gjort Byen Lourdes verdensberømt, og Aar ud og Aar ind drager Tusender af fromme Pilegrimme til den forhen saa ukjendte By. Den smukke Statue er skjænket af en from Katholik i Belgien, Hr. *R. Lusini* i Löwen, som uopfordret og uden at kjende nogen i Menigheden har gjort den denne smukke Foræring, ene og alene for at udbrede Andagten og Kjærligheden til Maria.

Efter Indvielsen prædikede Hr. Præfekten, idet han henviste til de vidunderlige Begivenheder, som for 27 Aar siden tildroge sig og endnu ske i Lourdes, som saa tydeligt aflægge Vidnesbyrd om, hvad Marias Forbøn formaar hos den almægtige Gud, fra hvem enhver god Gave kommer. Skriftens Ord var her gaaet i Opfyldelse, at „Gud udvælger den Svage, for at beskæmme de Vise“, idet han betjente sig af et stakkels fattigt Barn, for at udbrede og befæste Troen paa sin Barmhjørighed og Almagt. De mangfoldige vidunderlige og pludselige Helbredelser fra Sygdomme, som af de berømteste Læger offentligt vare opgivne som uheldbredelige, havde kaldt mange Vantro tilbage til Troen paa Gud; saaledes blandt andre den bekjendte franske Forfatter *Henri Laserre*, der selv blev helbredet fra fuldkommen Blindhed, og hvis Bog „*Notre Dame de Lourdes*“ er bleven oversat i næsten alle europæiske Sprog. Overfor Tildragelserne i Lourdes maatte man med Rette sige: „*hic digitus Dei, her er Guds Finger*“, eller med Krysostomus: „*si non verbis credis, rebus crede, dersom I ikke tro Ordet, saa ere I dog nødsagede til at tro paa Begivenhederne.*“ Vil man ikke fæste Lid til Barnets Ord, kan man dog ikke nægte de Tildragelser sin Tro, som ere fulgte paa Ordet, og hvorom hele Jordkredsen véd at fortælle. Præfekten opfordrede sluttelig alle til at henvende sig med Tillid til den ubesmattet undfangne Gudsmoders Forbøn. Ligesom Frelseren for dum var kommen til os ved Maria, saaledes var det

ogsaa Guds Villie, at vi ved Jomfru Maria skulde komme til Frelseren. Maatte man fra anden Side ogsaa nok saa ofte bebrejde os, at vi ærede den velsignede Gudsmoder, saa vilde vi dog ikke lade os anfægte deraf; men tværtimod søge at forøge Kjærligheden til hende i vore Hjærter, i Bevidstheden om, at derved vilde ogsaa Kjærligheden til hendes guddommelige Søn, vor eneste Frelser, voxe.

Den opløftende Højtidelighed sluttede derefter med den sakramentale Velsignelse og Afsyngelsen af „O Sanctissima“. Statuen er sikkert en ny Prydelse for Kirken og man kan ikke andet, end være den ukjendte Giver taknemlig for denne Gave. Fodstykket, der forestiller en Klippe, er paa en smagfuld Maade udskaaret og polykromeret af to katholske Haandværkere her i Menigheden. Denne har forøvrigt ogsaa bidraget sit til Statuen, idet to af Børnene efter Andagten indsamlede Bidrag til Hjælp til Omkostningerne ved Opstillingen, hvilket indbragte nogle og tredive Kroner.

Holmegaard pr. *Næstved*. Den 28. f. M. fejrede en af de katholske Arbejdere paa Holmegaard Glasværk sit 50aarige Jubilæum, idet det den Dag var 50 Aar siden at Glasmager *Waldhausen* kom til Værket. Jubilaren og hans Hustru modtog i Dagens Anledning en Mænge Gaver og Lykønskninger. Ejeren af Glasværket, Hs. Excell. Lensgreve Danneeskjold-Samsø stillede det alderstegne Ægtepar en større Pengegave og hædrede dem tillige ved en vellykket Fest, en Fællesspisning for alle Funktionærene og Arbejderne med Hustruer og voxne Børn. Jubilæumsparret afhæntedes i Procession med Fabrikens Musikkorps i Spidsen. Ved Bordet udbragte Fabrikens Bestyrer, Hr. Ingeniør *O. Fjünger* i hjærtelige og beaandede Ord Jubilarens Skaal. Et Leve for Grev Danneeskjold som den gode, humane Arbejdsgiver, der oftere har vist, at han satte Arbejdernes Vel over egen Fortjeneste, udbragtes under stormende Tilslutning fra Arbejdernes

Side. Hr. Waldhausen og Hustru vil ogsaa iaar kunne fejre deres *Guldbryllup*, idet det den 28. Oktober vil være 50 Aar siden, de sammen med fire andre Par viedes i den daværende Bestyrers, afdøde Justitsraad Friehlings Lejlighed paa Værket af den katholske Præst fra Kjøbenhavn ved hans Efteraarsbesøg paa Holmegaard.

Frankrig. En af de smukkeste Kirker i Paris, den h. *Genovefas* Kirke, er i disse Dage bleven vanhelliget paa den skjændigste Maade, idet Regeringen har bestemt at den skal ophøre at være Kirke og istedenfor under Navn af „*Pantheon*“ (Alle Gudernes Tempel) tjene til Begravelsesplads for *Viktor Hugo* og andre Berømtheder. Den h. Messe blev sidste Gang læst der den 28. Maj, og kort efter blev Kristendommens Symbol, *Korset*, fjærnet fra Kirkens Spir. I Deputeretkammeret ytrede Grev *de Mun* om dette nye Sakrilegium blandt andet følgende: „Ikke tilfreds med at paatvinge den gamle Digter, hvis sidste Ord vare: „Jeg tror paa Gud,“ en hedensk Pomp; ogsaa hans Begravelse skulde gjøres til en Triumf for Fritænkeriet, Gud skulde jages ud af sit Tempel, for at Liget af en Skabning kunde sættes derind. Fra Domkirken, som behersker Paris, bliver vor Guds Kors kastet ned, og det franske Kammer følger med til det hedenske Tempel. Viktor Hugo har i sin Tid sagt: „Voltaires Overførelse til Pantheon var en Begravelses-Saturnalie;“ han har dermed forud betegnet den Skjæbne, der var ham selv forbeholdt“.

Den h. *Genovefas* Kirke blev bygget af Kong Ludvig XV i Aaret 1741, for at opfylde et Løfte, han havde givet Gud i en farlig Sygdom. I Revolutionsaaret 1791 blev den ved Parlamentsbeslutning helliget „store Mænds Aske“, d. v. s. en Voltaires, Mirabeaus, Rousseaus og Lignendes. Napoleon I gav den sin oprindelige Værdighed tilbage, og Kongerne Ludvig XVIII og Karl I bevarede den som Kirke. Kong Ludvig Filip gjorde den i 1830 atter til „Ærens Halle“ og i December 1851 blev den af Præsidenten Louis Napoleon

(den senere Kejser) atter indviet som Kirke til Ære for Paris' Skytshelgeninde, den h. Genovefa.

Wien. Ifølge „Prager Tagebl.“ har den pavelige Kurie modtaget Biskoppen af Budwejs. Grev *Schonborns* Valg til Ærkebiskop af Prag i den afdøde Kardinal Fyrstærkebiskops, von Schwarzenbergs Sted. Biskop von Schönborn er født 1844 og er en yngre Broder til Statholderen i Mähren. Den herværende østerrigske Gesandt, Baron *v. Frankenstein* er ogsaa beslægtet med Biskoppen. Gesandtsens ifjor afdøde Hustru var nemlig født Grevinde Schönborn og Biskoppens Kousine.

London. Atter er et af den engelske Adels ansesteste Medlemmer, Lord *William Nevill*, vendt tilbage til den katholske Kirke. Hans Fader var Marquien af Abergavenny, som i sin Tid hørte til Hertugen af Malborough's nærmeste Omgivelser.

Belgien. Paa flere Steder har der været foretaget *Supplementvalg* til Provinsraadet. I Brügge, Mecheln, Bastogne (Luxemburg), Fosses (Namur), og Puers (Antwerpen) sejrede Katholikerne; derimod blev de Liberale valgte i Mons, Charleroi, Namur og nogle mindre Stæder. I Namur sejrede den liberale Kandidat med 100 Stemmer Flerhed.

— Fornylig fik elleve Kommuner Tilladelse til at lukke deres *Kommuneskoler*, da der var sørget tilstrækkeligt for Undervisningen ved *frie* (katholske) Skoler. De 11 lukkede Skoler talte tilsammen ialt 39 Disciple, medens de katholske ere besøgte af 1085 Børn. Det var da sandelig paa Tiden, at man lukkede de unyttige, men dyre Anstalter, som det liberale Regimente havde paatvunget Kommunerne, og som nu ere til ingen Nytte, skjønt de ere sande Pragtbygninger. De liberale have forstaaet at bruge Landets Penge godt!

Oversigt

over de indkomne Bidrag til Fordel for en katholsk Skole paa Nørrebro i Tidsrummet fra Passionssøndag 1884 til ultimo Maj 1885:

Indkommet fra Passionssøndag 1884 til 17. August s.

A. ved frivillige Gaver i Forbindelse med Kollekten i St. Josefs Kapel. 200 Kr. „ Ø.

Indkommet ved en 5 Øre-Subskription fra 17 Aug. 1884

til ultimo Maj 1885 i Forbindelse med Kollekten i St. Josefs-Kapel og enkelte frivillige Gaver . 782 — 45 —

Sum . . . 982 Kr. 45 Ø.

Antallet af Portionerne i 5 Øre Subskriptionen var:

i August Maaned 1884 . 1074

i Januar — 1885 . 862

i April — 1885 . 804

Denne Nedgang i Portionantallet skyldes væsentlig Arbejdsløshed og lignende Forhold i Vinterens Løb blandt de bidragydende Arbejdere, der udgjøre den langt overvejende Del af Subskribenterne.

Jeg benytter Lejligheden til at rette en hjertelig Tak til de bidragydende for deres Offervillighed. Det overraskende Resultat af Samlingen lader haabe, at det tilsigtede Maal, en Skole herude, vil kunne naas i en nogenlunde nær Fremtid, naar Sagen blot til Stadighed omfattes med samme varme Interesse som hidtil.

Til dem, som hidindtil ikke har bidraget, rettes en indtrængende Opfordring til at støtte den Gud velbehagelige Sag med hjælpsom Haand. Guds rige Velsignelse vil sikkert ikke udeblive.

Nørrebro, d. 1. Juni 1885.

A. Newel,
Præst.

Idet jeg med Glæde hilser det smukke Resultat, som Indsamlingen til Nørrebros Skole hidindtil har haft, anbefaler jeg paa det Varmeste denne for vor Menigheds Udvikling saa vigtige Sag til alle Katholikernes vedvarende kraftige Understøttelse.

J. von Euch,
Apost. Præfekt.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 7. Juni. 2den Søndag efter Pintse. — 8. M., 9. Ti., 10. O. Oktavdage. — 11. To. Oktav af Kristi Legemsfesten. — 12. F. Jesu Hjertes Fest (fejres førstkommande Søndag). — 13. L. Antonius af Padua, Bekjender.
Søndagen den 14. Juni. — 3die Søndag efter Pintse. — Hovedfesten for Jesu guddommelige Hjerte.

Sct. Ansgars Kirke. I Aften holdes Gudstjeneste med Prædiken Kl. 8; ogsaa de følgende fire Aftener holdes Kl. 8 Andagt til det allerh. Sakramente; sidste Aften, den 11. Juni, med Prædiken og Procession.

Sct. Knuds Kapel. Fredagen d. 12. Juni holdes Kl. 8^{1/2} Højmesse og om Aftenen Kl. 8 Andagt med Prædiken.

Literatur.

Arnold: Om Efterlignelsen af Jesu h. Hjerte (2 Kr.)
 Fuldstændig Bønnebog. (2 Kr.)
 Katholsk Salmebog, heftet 1 Krone; indb. 1 Kr. 50 Øre.
 Lucilia og Dionysius samt Kejser og Pave, to Fortællinger fra Kejser Neros Tid. (50 Øre).

Egtevielser

i Sct. Ansgars Kirke.

Bagersvend Johan Oscar Buchholzer og Christine Petronella Heide (3. Maj). — Dr. jur. Vilhelm Reinand Carl Ludvig Maria Pelgrom von Motz og Charlotte Maria Elisabeth Stjernholm (6. Maj). — Ingenieur-Sergent Lars Andersen Nielsen og Christiane Vilhelmine Müller (15. Maj). — Praktiserende Læge Christian Frederik Louis Holmer og Coralie Caroline Lucie Henriette Eleonore Hinné (16. Maj). — Drejer Valdemar Ferdinand Grovermann og Emilie Kristine Ulrike Møller (17. Maj).

Dødsfald.

6. Maj. Grevinde Emely Blücher-Altona (82 A.) — 14. Maj. Ugift Ane Marie Kolding (50 A.) — 15. Maj. Barnet Maria Clementine Bentzen (1^{1/2} D.) — 16. Maj. Kleinsmed Gravesens Hustru Otilie f. Hartinger — 18. Maj. Kunstdrejer Carl William Heibroch (27 A).

Hermed følger et Tillæg.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

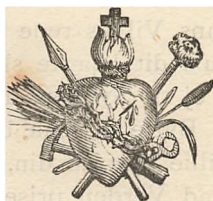
„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N° 24.

Søndagen den 14. Juni.

1885.

Indhold: Jesu h. Hjærte. Vincentiusforeningen. Fredløs. Et Brev til Redaktionen. Efterretninger: Kjøbenhavn,

Jesu helligste Hjærte.

Naar du er af Arbejd træet
Saa du trænger til at kvæges,
Naar du er af Sorrig mæt,
Naar du trænger til at læges:
Gaa til Kilden, vær ej sen,
Drik af Strømmen klar og ren,
Som af Jesu Hjærte flyder,
Balsam i din Smerte gyder.

Følg ej Verdens falske Røst,
 Naar den priser sine Glæder;
 Thi den ejer ingen Trøst,
 Kun din Undergang bereder.
 Men hos Jesus er dit Haab.
 Hører du hans hulde Raab?
 Kom til mig med Sorg og Plage,
 Jeg vil Byrden fra dig tage!

Hvad der tynger paa dit Bryst,
 Læg det i hans milde Hjærte;
 Han fornyer snart din Lyst,
 Snart fordriver han din Smerte.
 Kraften, som dig svigte vil,
 Han forøger stærk og mild.
 Dine Fjenders Magt han kuer,
 Naar de med Fordærv dig truer.

Men hans Villies rene Lov
 Skal du i dit Hjærte skrive,
 At det ej til Syndens Rov,
 Dødens Bytte ej maa blive.
 Jesu Villie gjør til din,
 Hvor end Verden priser sin;
 Giv ej Agt paa Verdens Skatte;
 Ene *Jesus* du omfatte!

Han alene er dit Haab,
 Han din Lægedom og Lise,
 I hans Blod fik du din Daab,
 Af hans Kjød din Sjælespise.
 Jesu milde Frelsermund
 Signer dig i Dødens Stund:
 Kom til Himmeriges Trone,
 Af min Haand tag Løn og Krone.

Sr.

Vincentiusforeningen.

Det amerikanske Blad „The catholic Rewiev“, som udgaar i New York, bringer følgende interessante Meddelelse om Vincentiusforeningen. Den h. Vincent af Paul's Navn er velkjendt af mange ved Vincentsforeningen. Han er Foreningens Skytshelgen, som Navnet antyder, men kun indirekte dens Stifter. De virkelige Stiftere af Foreningen vare sex unge Studenter som levede i Paris i dette Aarhundrede. Den bekendteste iblandt dem var *Frederik Ozanam*. Ofte var han og flere af hans katholske Medstuderende ved Pariser Universitetet blevne smertelig berørte af Materialisternes og Fritænkernes Angreb imod Kirken, idet disse deres materialistiske Kammerater glat væk paastode, at den katholske Kirke var sunken i Forfald og ikke længere kunde gavne Menneskeslægten noget. En Aften, da Ozanam og hans katholske Venner vare forsamlede til en venskabelig Diskussion, mente en af dem: „Lad os danne en Velgjørenheds-Forening.“ Forslaget blev enstemmigt vedtaget, og den første Konferents afholdtes i Maj 1833, og det varede ikke længe førend den alene i Paris talte 2000 Medlemmer. Samme Aar stiftedes der Konferentser i Irland, Belgien, Italien, England, Palæstina, ja selv i Amerika. Siden den Tid ere Konferentserne stadig blevne forøgede i Antal over hele Jorden, og der findes nu over 6000. Paverne Gregor XVI., Pius IX. og vort nuværende Overhoved, Leo XIII. have ved mange Lejligheder velsignet Foreningen og beriget den med Kirkens Aflad. Pius IX. udnævnte en Kardinal til at være dens Protektor og repræsentere den i Rom, en Ære, som den deler med de store Ordenssamfund i Kirken.

Der er for Tiden Tusinder af Vincentsmedlemmer i hele Verden, som ere beskæftigede med legemlige og aandelige Barmhjærtighedsgjærninger: de besøge

de Syge, bespise de Hungrige, klæde de Nøgne, begrave de Døde, opmuntre og formane deres Medkristne. Enhver Stand er repræsenteret blandt Foreningens Medlemmer, fra Arbejderen og Haandværkeren til den rigeste Borger og Adelsmanden. For at drage Omsorg for den fattige og nødlidende Menneskehed, ofre de ofte baade Tid og Familielivets Glæder, naar de kaldes bort fra Hjemmet, for at besøge de Syge i Huller og paa Kvistkamre i de elendigste Barakker, som Spekulationen anviser de Fattige til Beboelse. Ofte kan man finde dem hos en Fattig, der ligger paa Sygelejet i den yderste Nød og Forladthed.

Vi kunne her fortælle om et Exempel blandt utallige andre, hvor to Vincentsbrødre bleve hidkaldte, for at møde en Hustru, der med bristet Hjærte stod og betragtede sin syge Ægtefælle, hvis Ansigt vidnede om Tæringens sidste Stadium, og som ikke ejede det nødvendige til Livets Ophold eller Midler til at tilvejebringe det. „Hvorfor har De ikke underrettet os tidligere herom?“ spurgte de, da de saå det sørgelige Syn. Den stakkels Hustru svarede med næppe hørlig Stemme: „Da min Mand blev syg, sad vi temmelig godt i det, men den Smule, vi havde sparet, smeltede snart bort for at betale Lægen, Medicin og det daglige Brød. Da vi ikke havde flere Penge, forsvandt vore Møbler lidt efter lidt, indtil jeg tilsidst maatte sælge Sengen under ham og tage min Tilflugt til denne Straasæk. Vi vilde ikke gjøre vor Fattigdom bekjendt — kald det Stolthed eller hvad De vil; vi bare Lidelserne trofast sammen, indtil Sulden og fuldstændig Mangel paa alt fik vort Hjærte til at bryde. O, jeg er saa bedrøvet over, at jeg ikke underrettede dem derom tidligere; men selve Fattigdom og Nød ødelægger ikke Hjærtets fineste Følelser. For et Par Aar siden havde vi det godt og vare lykkelige og tillukkede ikke vor Haand for de Fattige, men nu ere vi komne saa vidt! O, Gud, sé med Medlidenhed ned paa os!“ Den stakkels

Hustru vred sine Hænder, og hun faldt besvimet om ved sin Mands Sygeleje.

De to Vincentsbrødre saå paa hinanden med Taarer i Øjnene, og en af dem sagde: „Det er for meget at bære for den menneskelige Natur; skynd Dem, og hent nogle Fødevarer, saa vil jeg blive her til De kommer igjen.“ Da han var kommen tilbage, fik de ved en oplivende Drik bragt Hustruen til Bevidsthed igjen. Hun satte sig paa en gammel, itubrukken Stol, og gav sine Følelser Luft i en Strøm af Taarer. Med den største Medlidenhed rejste de to Mænd den Syge op i Sengen, for at give ham lidt styrkende. Hans Legeme var som et Skelets, endskjønt det vidnede om, at det forhen maa have været en Type paa en kraftig Mandsskikkelse. Den Syge saå op imod Himlen og sagde med svag Stemme: „Gud velsigne eder, Venner; jeg takker Gud fordi han har ladet mig opleve dette Vidnesbyrd om hans Kjærlighed til sine Skabninger. Jeg skulde ønske, at blive forberedt til Døden; send Bud efter en Præst.“

Der sendes Bud efter Præsten, og Vincentsbrødrene tilbyde derefter den stakkels Hustru at skaffe en Sygeplejerske, som kan indtage hendes Plads, da hun er fuldstændig afkræftet. „Skil mig ikke fra min Mand“, svarer hun grædende; „han har altid været saa god og kjærlig imod mig. Jeg gav ham oprigtigt mit Hjærte, da vi højtideligt bleve viede ved Guds Alter, og han gav mig sit. Vi har kun ét Hjærte. O, skil mig ikke fra ham, saa længe han endnu er i Live!“ Man opfyldte hendes Ønske; men der blev anskaffet en Seng til hende, og en Sygeplejerske hentet, for at pleje de to Ægtefæller. Han levede kun nogle faa Dage, og hans sidste Ord vare en Tak til Gud for hans mangehaande Naadegaver. Religionens sidste Ceremonier bleve fuldbyrdede over ham, og nogle medlidende Vincentsbrødre ledsagede Enken til Graven, hvor hun var Vidne til sin Mands Begravelse, og takkede Gud for, at han var død som en trofast katholsk Kristen i Guds

Naade og Fred. — Lad Ingen komme og sige: „Hvad godt stifter Vincentsforeningen?“ Hvad godt! Gives der vel noget ærefuldere for Mennesket og rosværdigere, end slige Barmhjærtighedsgjærninger, som hundrede Gange hændes om Dagen i hele Verden, overalt hvor der findes en Vincentsforening?

En Juleaften bankede to Vincentsbrødre paa Døren til et Kvistkammer højt oppe under Taget. Den blev aabnet af en lille mager Pige, og for deres Blikke viste sig den dybeste Sorg og Elendighed. „Det er min Fader“, sagde hun, „han døde for lidt siden; Præsten var her og meddelte ham de sidste Sakramenter. Jeg staar nu ganske ene og forladt, uden Venner og uden Midler til at faa ham begravet.“ De fortalte hende, med et Hjærte, der var opfyldt af den inderligste Medlidenhed, at Præsten netop havde sendt dem derhen, for at yde hende den Hjælp, de formaade. Efter at de havde draget Omsorg for Liget, fik de Pigen, mere død end levende, ført til Hospitalet, og lovede hende, at naar hun var fuldstændig rask igjen, vilde de sørge for at faa hende anbragt hos Folk, der vilde behandle hende med Venlighed.

Hvem vare disse to Mænd, som ledede af de højeste kristne Bevæggrunde, udrettede denne Barmhjærtighedsgjærning paa den hellige Juleaften? Det var Kjøbmænd, som havde et anset Navn i Handelsverdenen og dagligdags omgikkes de Fornemste i Samfundet. Den samme Juleaften, i hvilken de bleve kaldte hen til den lille forladte Pige, var en fornøjelig og glad Kreds samlet i deres Hjem. Børnene stode omkring Juletræet og udpegede de Gjenstande, som de haabede at modtage ved Uddelingen, som deres Fader vilde foretage om faa Øjeblikke. Men pludselig ringes der paa Døren, og Pigen bringer ham en hemmelig Meddelelse, i det Øjeblik, da han netop har begyndt at samle Børnene og de yngre Slægtninge om sig. Hans Hustru, som imidlertid var gaaet ud, kommer ind og meddeler: „Det

er Præsten.“ Hun havde indbudt ham til at komme indenfor; men han havde undskyldt sig, sigende: „Jeg har meget travlt, og tør ikke spille Tiden.“ Husets Herre, der strax havde forladt Børnene, kommer nu tilbage med sin Overfrakke paa. Han beder Familien om Undskyldning og lover at være tilbage, dersom det er muligt, inden en Time.

Hans Kones Søster, en ellers udmærket Dame, som var tilstede, spørger Søsteren, om der var hændet noget alvorligt i Familien. Men med et Smil svares der „Nej.“ „Hvad var der da i Vejen, siden han saa pludselig forlod Hjemmet?“ „Du véd, Søster, at min Mand er Medlem af Vincentsforeningen. Præsten har uden Tvivl opfordret ham til en eller anden vigtig Barmhjærtighedsgjærning. Hr. N., hans Ven, som ogsaa er Medlem af Foreningen, ledsager ham altid, og der er ingen Tvivl om, at de nu begge ere paa Vejen et eller andet Sted hen, for at hjælpe og trøste en Fattig.“ Den anden svarede meget spydigt: „Jeg gad nok sé min Mand forlade sin Familiekrede saa pludseligt, for at sørge for en eller anden Fattig. En gift Mand burde altid være hjemme hos sine egne Børn.“ „Men Tante,“ sagde den lille Josef, „Fader er altid hjemme hos os om Aftenen, undtagen naar han besøger de Syge.“ Tanten tog ingen Hensyn til den Lilles Bemærkning, men fortsatte: „Din Mand er agtet og anset af Byens Folk, han indtager en fremragende Stilling her i Byen, og det er aldeles upassende for en Mand som ham, at løbe omkring i Smaagaderne og klavre op i Mulm og Mørke ad nogle Hønsstiger i Baghusene, for at hjælpe en Syg.“ „Jeg ved godt, at min Mands Stilling er fremragende og ærefuld,“ svarede Hustruen, „men efter min Mening er det en endnu større Ære at være et godt Medlem af Vincentsforeningen. Denne sidste Ære forgaar aldrig, den svinder aldrig hen; men de øvrige ville svinde som Dug for Solen. Lønnen for hans Barmhjærtighedsgjærninger vil

vare, saa længe Gud er til, og de ere vel skikkede til at drage Guds Velsignelse ned over ham selv, over hans Familie og Hjem, over alle hans Foretagender.“

„Det er mærkeligt, at han ikke ogsaa tager dig med, siden du selv er saa barmhjærtig,“ svarede Søsteren.

„Aldeles ikke,“ mente Hustruen, „min Plads er her i Familien, hvor jeg stadig understøtter Frelseren, naar han her ved Husets Dør strækker Haanden ud om Hjælp, i Skikkelse af en eller anden Fattig.“

„Men, Tante,“ sagde den lille Josef atter, „Fader er altid hjemme hos os, naar vi hver Aften bede *Rosenkransen* førend vi gaa til Sengs. Han siger, at ingen kan have Lykken med sig, naar han ikke beder sin Aftenbøn.“

Og, idet han med sine klare Øjne saå op paa Tanten, sagde han nok saa troskyldigt: „Tante, beder du ogsaa *Rosenkransen* hver Aften?“ Dette Spørgsmaal standsede Samtalen. Tanten rejste sig smilende, idet hun sagde: „Der er ikke noget at stille op med eder; I ere alle ens, baade Gamle og Unge.“

F r e d l ø s .

(Fortsat.)

„Haha!“ raabte Tiggeren; „denne Gang har jeg dig!“ Og idet han løb henimod Gendarmerne, søgte han ved Raaben og Vinken at drage deres Opmærksomhed hen paa sig.

Abbé Varlet fulgte nogen Tid hans Bevægelser, og saasnart Tiggeren fuldstændig havde vendt ham Ryggen, løb han tilbage og var i et Par Spring ved Broen, der dannede Indgangen til Skoven. Men istedenfor at gaa over den, sprang han med Lynets Hurtighed i Vandet og gjemte sig under Broen.

Saasnart Tiggeren havde gjort Gendarmerne opmærksom paa Flygtningen, ilede han tilbage til Skovens

Indgang; men opdagede nu til sin store Ærgrelse, at Varlet atter var forsvunden. „Den Slyngel er undsluppen mig igjen“, brummede han; „men han maa være her i Nærheden bag en eller anden Busk, og vi skulle nok finde ham.“ Og medens han ventede paa Gendarmerne, gav han sig til at undersøge den høje Lyng og Buskene der i Nærheden.

„Nuvel, hvor er han da?“ spurgte den ene af Gendarmerne.

„Han kan ikke være langt borte; det er ikke fem Minutter siden, han stod to Skridt foran mig; men, medens jeg løb for at kalde om Hjælp, er han undsluppen.“

„Hvorfor holdt du ham da ikke fast?“

„Jeg er ingen Gendarm, Borger, og jeg stoler ikke paa ham; han er netop ikke meget omgængelig, denne Hr. Varlet.“

Alle Buske og hule Træer, alle Grøfter og Veje bleve nu gjennemsøgte; men forgjæves; der var ikke Spor af Flygtningen at opdage. De kom da overens om, at hente Folk i Landsbyen, for at omringe Skoven, og Tiggeren tilbød sig ovenikjøbet, at ville skaffe Skovriderens Hund til Veje; den vilde gavne mere end ti Mennesker. Den ene Gendarm red igjennem Skoven og opstillede sig ved Udkanten af den, hvorfra han kunde overskue hele Heden og Omegnen. Den anden Gendarm og Tiggeren vendte sig i den modsatte Retning, henimod Landsbyen Baudringhem.

Da Abbè Varlet kort efter mærkede at alt var stille, besluttede han sig til at forlade sit Skjulested. Han ilede henover Heden, idet han først benyttede Grøfterne og dernæst Buskene ved Vejen som Dække og naaede endelig en Sandgrav. Her hvilede han sig et Øjeblik og overvejede, hvad han bedst skulde gjøre. Sine Forfølgere frygtede han ikke; thi de maatte nødvendigvis tabe en hel Del Tid med at gjennemsøge Skoven; men Tanken om Hunden, som kunde opsnuse

hans Spor, lod ham ansé det for raadeligst, at forsvinde saa snart som muligt. Næppe var han imidlertid gaaet fem Minutter henad Vejen til Therouanne, før der mødte ham en ny Fare. Der kom ham nemlig en Rytter imøde paa Vejen. Han studsede og spurgte uvilkaarligt sig selv, hvorledes han skulde undgaa dette Møde; thi for en Fredløs kan enhver Ubekjendt være en Fjende. Men paa den anden Side tænkte han ogsaa, og ikke med Uret, at den Ubekjendte netop først vilde fatte Mistanke, naar han så ham flygte, og han vilde da sikkert forraade ham, saafremt han var fjendtlig stemt. Klogskaben bød ham derfor at trodse Faren og fortsætte Vejen.

Rytteren havde imidlertid allerede lagt Mærke til hans Tvivlraadighed, og da de nærmede sig hinanden, opdagede han, at Præstens Klæder vare snavsede, hvorfor han tilraabte ham: „Hoho, min Ven! Man skulde æsten tro, at Du blev forfulgt.“

Abbé Varlet troede at kjende Stemmen; han så op og opdagede til sin Glæde, at Rytteren var en brav og agtbar Forpagter, hos hvem han allerede flere Gange havde fundet et Tilflugtssted: „Ja, jeg er paa Flugten; en Tigger har angivet mig, og Gendarmerne ere i Hælene paa mig.“

„Undskyld, Hr. Pastor!“ sagde Bonden; „jeg kjendte Dem ikke strax. Men kan jeg ikke være Dem til Nytte? Hvor ere Gendarmerne?“

„De hente Folk fra Baudringhem, for at omringe Skoven.“

„Nu godt! der vil man da i alt Fald ikke finde Dem,“ sagde Forpagteren leende; „saa har De jo Tid, til at komme afsted.“

„Ja, det er sandt nok, naar min Angiver blot ikke var kommen paa den Tanke, at hente Skovriderens Hund; den kan hvert Øjeblik finde mit Spor.“

„Da er der rigtignok Fare paa Færde — man maatte — men vent — tag min Hest!“ sagde Forpag-

teren, idet han steg af; „jeg kan gaa videre til Fods, og i fem Minutter vil den bringe Dem til mit Hjem.“

„Men Bedste, tænker De ogsaa paa Loven, som straffer dem med Døden, som yde Præsterne et Tilflugtssted eller begunstige deres Flugt! De kunde selv komme i Fare!“

„Aa Snak, Hr. Pastor! Dersom man griber mig, vil man guillotinere mig: det er alt! Der er faldet Hoveder, som var mere værd end mit. Skal en af os dø, saa er det bedre, at det bliver mig. Hvem skulde vel erstatte Dem her i Sognet?“

Da den modige Forpagter saå, at Præsten endnu var raadvild, tilføjede han: „Skynd Dem nu! Dersom man lagde Mærke til os i dette Øjeblik, vilde det være forbi med os begge.“ Med disse Ord hjalp han den Fredløse op i Sadlen. „De behøver ikke at være bange, Hesten er from som et Lam. Lad den kun roligt løbe, den kjender Vejen selv.“ Og i et rask Trav slog Hesten strax ind paa Vejen til Roquette.

(Fortsættes.)

Et Brev til Redaktionen.

Fra en *anset Protestant* i Provinserne har Redaktionen modtaget følgende *Brev*, som vi have troet ikke at burde unddrage vore Læsere, da det vidner om, at man ogsaa i højere protestantiske Kredse med Interesse følger vor hellige Kirkes Anliggender. Brevet lyder saaledes: „Motto: Det Seete afhænger af Øjnene, der see!“ Hr. Redaktør! En Indsender, undertegnet „Danicus“, har i Nordisk Ugeblad for katholske Kristne Nr. 17 for 26. April d. A. i en længere Afhandling gjort en Artikel i Nutiden for 12. s. M. til Gjenstand for en skarp Kritik. Jeg antager det for mindre sandsynligt, at Hr. A. Ipsen faar Lejlighed til at se denne, og jeg vil for Katholikernes egen Skyld haabe det; thi jeg anser Artiklen for skreven med et velvilligt Sind,

og jeg maa give en Katholik, jeg forleden Dag talte med, Ret i hans Bemærkning om, at det for Katholicismens Fremgang i Landet var heldigt, om den blev noget mere omtalt, saa at Folks Øjne bleve henledede paa den; men visselig vil ikke nogen Protestant, med mindre han maatte have gjort sig til Opgave at bekæmpe den, indlade sig paa at omtale Katholicismen eller dens Institutioner her i Landet, naar han udsætter sig for at blive saaledes gennemheglet.

Hr. Ipsens omhandlede Artikel er et Led af hans „Kjøbenhavnske Kirker“, og hvis Hr. Danicus vil læse den i et tidligere Nummer givne Beskrivelse af „Frederikskirken“ paa Kristianshavn og Gudstjenesten der, saa vil han formentlig maatte indrømme, at Artiklen om den katholske Kirke er præget af en ganske anden Velvillie. At den er velvilligt ment, den Anskuelse deles ogsaa af to begavede og ivrige Konvertiter af mit Bekjendtskab, der forleden Dag netop udtalte at de i Billedet „det er en Gnist fra den evige Lampe, der brænder foran det Allerselligste“ fandt et Udtryk for deres egen Trosbegejstring. Naturligvis er Artiklen ikke skreven med Forstaaelse af alt det Seete, da Forfatteren er Protestant, og naturligvis kan han af samme Grund ikke udtale sin Tilslutning til den katholske Kirkes Lære og Ritus; men ligesom det Sidste dog næppe kan forundre, saaledes forekommer det mig ej heller, at man kan bebrejde Forfatteren, at han beskriver og fortæller sin Opfattelse af det Seete, selv om han maa vide, at han ikke kan gjengive alt rigtigt. Enhver, der har rejst, fortæller jo dog sine Indtryk fra det Fremmede. Og som fremmed maa jo dog unægteligt den katholske Kirke her i Landet staa for en dansk Protestant; at den før Reformationen var hjemmehørende her, kan ikke forandre dette, saalidt som man kan nægtes at være en Fremmed i det Hus, hvor man er født og opdraget, naar Hjemmet derefter er opløst og Huset beboet af Andre. At man bliver Gjæst hos de nye Beboere, forandrer jo ikke Sagen.

Jeg har af Hr. Danicus' Artikel det Indtryk, at han til Læsningen af „Nutiden“ har medbragt Mistænksomhed overfor hvad en Forfatter af „Folkekirken“ maatte ytre om Katholicismen. Det er dog aabenbart, at hele det sidste Stykke i Hr. Ipsens Artikel netop skal fremhæve, at den Kritik, mange Protestanter rette

mod den katholske Ritus, er uberettiget, — er begrundet i en Nøgtørhed, som Hr. Ipsen misbilliger. Det er ikke min Mening, at ville gennemgaa Hr. Danicus' Kritik; jeg har kun villet henlede Opmærksomheden paa, at denne formentlig, udgaaende fra et fejlagtigt Synspunkt, ogsaa fik et forkert Resultat. Dog skal jeg tillade mig et Par Bemærkninger

Hr. Danicus mener, at Bemærkningen om „gebrokkent Dansk“ maa være tendentiøs, da de to Kapellaner ere danske af Fødsel. Jeg skal dog tillade mig at udtale, at jeg nogle Gange har bemærket, at de katholske Præster, jeg her i Danmark har hørt, talte paa en fremmed Maade, skjønt man meddelte mig, at de vare danske af Fødsel; men jeg har forklaret mig det ved, at de formentlig ere uddannede af Udlændinge fra Barnealderen, tildels vel i Rom. Iøvrigt er som bekjendt, ved Ansgarskirken ogsaa ansat en Præst af tysk Fødsel.

Efter den hele Maade, hvorpaa Hr. Ipsen omtaler Hr. Præfekt von Euch, betvivler jeg meget, at han har taget Ordet „Fanatiker“ i den Forstand, som Hr. D. paa-dutter ham. Hr. D. siger rigtignok, at Fanatiker ikke betyder andet end „en rasende Forfølger af Anderledestroende“ (p. 265), og da jeg ikke er Sprogmand, skal jeg ikke mod-sige Rigtigheden af denne Paastand; men jeg maa dog bemærke, at jeg i Ordbøger har fundet andre Betydninger; saaledes i Meyers Fremmedordbog: „Sværmer“, i E. F. Baders latinsk-tyske Ordbog, Wien 1754: fanaticus „ein Priester, sonderlich der Cybele“, i Becherelle ainé, nouveau dictionnaire de la langue Française, 1870: fanatique „qui se passionne à l'exces“, i Ch. Nodier, vocabulaire de la langue Française, extrait du dictionnaire de l'academie, 1853: fanatique „qui se passionne à l'exces pour un parti, pour une doctrine“.

Hvad nu Hr. Ipsen har ment, kan jeg ikke vide, men det synes i alt Fald, at han med Føje kunde tro, at kunne sige noget andet med Ordet, end Hr. Danicus antager; at han ikke har taget Ordet i den af Hr. Danicus angivne Betydning synes da ogsaa klart deraf, at det da maatte være hans Mening, at udtale en meget skarp Fordømmelse over den Ild, man følte brænde og som han kalder „Fanatikerens Ild“; men kan en Præst vel ønske en smukkere Anerkjendelse, end at der siges, at i ham er „en Gnist fra den evige Lampe,

der brænder foran det Allerhelligste“ og at „over hans Tale er den Forvisningens historiske Ro, som atten Aarhundreders historiske Tradition giver“?

Deres ærbødige

■.

Vi kunne ikke andet end paaskjønne den *rolige* Tone, i hvilken ovenstaaende Brev er affattet, og de *velvillige* Ytringer, der hist og her forekomme med Hensyn til vor h. Kirke, og som vidne om, at Brevet hidrører fra en sjælden *fordsømsfri* Protestant, der synes at staa i et nært Forhold til flere af Kirkens Medlemmer. Vi overlade det nu til Hr. Danicus, at besvare Ovenstaaende, og tvivle ikke om, at han ogsaa vil vide at paaskjønne, hvad Redaktionen paaskjønner. Men et Raad maa vi dog give Hr. Danicus, og det er, at fatte sig *kort*, da Bladets Størrelse og Udgivelse ikke eigner sig til altfor lange Afhandlinger.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

(-r.) **Kjøbenhavn.** Fra Bestyrelsen for *Maria-Foreningen* til fattige katholske Børns Beklædning have vi modtaget følgende Aarsberetning:

Maria-Foreningen har i Tidsrummet fra 8. Juni 1884 til 1. Juni 1885 haft en Indtægt af 524 Kr. 25 Øre, samt en Udgift af 509 Kr. 67 Øre, og slutter saaledes sit Aarsregnskab med en Beholdning af 14 Kr. 58 Øre.

Foruden disse Pengebidrag er der tilflydt Foreningen Gaver i Form af Beklædningsgjenstande fra højjærv. Hr. Pastor *Böhmer*, Hr. Fabrikant *Grünwald* og nu afdøde Fru *Reuther*. Der er i Aarets Løb understøttet 19 Børn (deriblandt 14 Kommunikanter), 12 Konfirmanter med fuldstændig Beklædning, samt 3 Børn i Sct. Josefs søstrenes Pensionat i Fredericia.

Bestyrelsen anbefaler Foreningen til Menighedens ærede Medlemmer. Og dette saa meget mere, som Foreningen i det sidste Aar paa Grund af at ældre Medlemmer ere afgaaede ved Døden og nye ikke traadte i deres Sted, har maattet *indskrænke sin Virksomhed*, eftersom Indtægten har været *betydelig ringere* end i tidligere Aar. Samtidig hermed, stilles der oven-

ikjøbet større Fordringer til Foreningen, som Følge af den *voxende Børneflokk* og almindelige *Arbejdsløshed*. Er der derfor nogen, der endnu ikke er Medlem af Foreningen, men har Midler til at være det, saa bør han melde sig ind. Hans Gave vil være velkommen og blive vel anvendt.

— Om to Aar (1887) vil den h. Fader kunne fejre sit *50 aarige Præstefødselsdag*, og der er ingen Tvivl om, at dersom Gud lader Kirkens nuværende Overhoved opleve denne Fest, vil den blive fejret paa den højtideligste Maade hele Jorden over. Naar Sognepræsten i en Landsby fejrer den, tage alle hans aandelige Børn Del i Glæden; fejrer en Biskop sit Jubilæum, fejrer ogsaa hele Bispedømmet med. Det følger da ogsaa af sig selv, at naar hele den katholske Kirkes øverste Biskop fejrer det, maa ogsaa alle katholske Kristne deltage i Festglæden, saa at denne kirkelige Fest kan blive saa værdig som vel mulig.

Til Opnaaelsen af dette Øjemed har man allerede paabegyndt Forberedelserne; men, for at de ogsaa lykkeligen maa tilendeføres, er Guds Hjælp nødvendig. Først og fremmest gjælder det da om, at vi bede Gud forunde sin Stedfortræder herved den Naade, at lade ham opleve dette gyldne Jubilæum til Trøst og Glæde for os alle. Der er til den Ende fra forskjellige Sider i Udlandet bleven udstedt et Opraab til de Troende, at begynde Jubilæums-Forberedelserne med en *aandelig Valfart* til Apostelfyrsterne Petri og Pauli Grav i Rom i Dagene fra den 20. til den 29. d. M. Denne „aandelige Valfart“ vilde give alle, baade Store og Smaa, Lejlighed til personligt at deltage i den forestaaende Festlighed. Den h. Fader har selv anvist os, hvorledes han ønsker Andagten iværksat, idet han under 13. Jan. d. A. har beriget Novenen med Kirkens Aflad. Alle de, der i Aanden besøge Apostelfyrsternes Grav i Rom og forrette en *ni Dages Andagt* fra den 20. til den 29. d. M., som Forberedelse til de hh. Petri og Pauli Fest,

og daglig bede *Rosenkransen* i disse ni Dage ifølge den h. Faders Mening, kunne vinde følgende Aflad:

I. En Aflad paa 300 Dage for hver Dag i No-
venen.

II. En fuldkommen Aflad paa Festdagen eller en anden Dag i Octaven, naar de efter den værdige Modtagelse af Skriftemaalets og Altrets hh. Sakramenter bede ifølge den h. Faders Mening.

Denne den h. Faders egen Opfordring maa være tilstrækkelig, til at tilskynde Katholikerne til Deltagelse i den aandelige Valfart som første Forberedelse til Leo XIII's Præstejubilæm. Nærmere Oplysning og Vejledning til denne Sags Fremme vil kunne faas hos Dhrr. Gejstlige.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 14. Juni. — 3die Søndag efter Pintse. — Hovedfesten for Jesu guddommelige Hjerte. (I Sct. Ansgar: Kl. 10 Levitmesse med Prædiken). — 15. M. Barnabas, Apostel. — 16. Ti. Johannes Frants Regis, Bekj. — 17. O. Votivofficium af Sct. Ansgar. — 18. To. Votivofficium til det allerh. Sakrament. — 19. F. Juliana af Falkonieri, Jomfru. — 20. L. Votivofficium af den ubesmit. Undfangelse.

Søndagen den 21. Juni. 4de Søndag efter Pintse. Aloysius af Gonzaga, Bekj. Ungdommens Patron.

Mariakongregationerne for Mænd og Ynglinge afholde Fælleskommunion Søndagen den 21. Juni i Sct. Knuds Kapel Kl. 8. — Om Aftenen Kl. 8 er Festandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer i Sct. Ansgars Kirke.

Janus i Hamborg,

oprettet 1848,

afslutter Livsforsikringer, Børneforsørgelser og Livrenter ved.

Kjøbenhavn.

C. B. Lohrer,
31, Adelgade, 1. Sal.

En Herre, som har 3 á 4 Eftermiddagstimer til sin Raadighed hver Dag, ønsker disse besatte med Kontorarbejde, Bogføring eller Tegning. Billet mrkt. N. M. bedes indlagt hos Ugebladets Redaktion, Bredgade 64.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N° 25.

Søndagen den 21. Juni.

1885.

Indhold: Den h. Gregor VII. Digt. Fredløs. Efterretninger: Svendborg, Crefeld, Essen, Aachen, Wien, Belgien, Schweiz, Irland, Posen, Hamburg, Rom.

Den h. Gregor VII's ottende Centenarium.

(Sluttet.)

Blandt de Forholdsregler, som bleve truffet i 1075 i Rom, var Forbudet imod Læginvestituren den vigtigste. For Fremtiden maatte ingen Fyrste forlene Biskopperne med Ring og Stav. Dekretet herom holdtes dog foreløbig hemmeligt, da der ad Underhandlingers Vej først maatte træffes de fornødne Forberedelser ved de forskjellige Hoffer. Frem for alt søgte man at vinde Tysklands Konge med det Gode, og Gregor sendte derfor dels Sendebud og Breve til ham, dels bad han Kongen om at sende vise og velsindede Mænd til Rom, for at Sagerne nærmere kunde drøftes.

Henrik efterkom hurtig Pavens Ønske; thi kort efter kunde Gregor takke ham for hans Redebonhed og nære det tillidsfulde Haab, at Kirkens store Sag lykkelig kunde fremmes. Men Gregor var sandsynlig-

vis kun halvt underrettet om, hvad der paa samme Tid havde tildraget sig i Tyskland. Henrik havde i Juni taget frygtelig Hævn over Sachserne, slaaet dem i et blodigt Slag og med ubarmhjærtig Grusomhed hærget deres Land. Hans Overmod lod ham glemme alle de gode Forsætter og Løfter; han tilsidesatte alle Hensyn overfor Kirken, røvede dens Gods, fordrev de sachsiske Biskopper og indsatte andre paa egen Haand. Alpepasserne lod han bevogte, for at forhindre ethvert Sendebud til Paven, medens han paa samme Tid forlangte af Gregor, at han skulde afsætte de landsforviste Biskopper af Magdeburg og Halberstadt. Da Gregor sendte Legater til ham, forhaanede han dem paa det uværdigste i Goslar og tvang dem til ogsaa at meddele det hemmelige Ærende, som de først i yderste Nødstilfælde skulde være fremkomne med. Kongen blev deri indstævnet for den næste Fastesynode i Rom, for at aflægge Regnskab for sine Voldsgjerninger. Vægrede han sig herved, blev han truet med Kirkens Band. Det var paa denne Tid, at Attentatet paa Paven i den hellige Julenat forefaldt i Rom, som vi tidligere have omtalt, og der er ikke faa Historieskrivere, som paastaa paa det bestemteste, at Henrik var medvidende i det. Sikkert er det i alt Fald, at Anføreren istedenfor at drage til Jerusalem paa Pilgrimsfart, som han havde lovet, tyede til Kong Henrik og fandt den venligste Modtagelse ved hans Hof.

Ved Truslen om Kirkens Band blev Henrik i højeste Grad opbragt. Han samlede nogle af de tyske Biskopper, som han ansaa for at være ham mest hengivne, til et saakaldt Koncil i Worms 1076, hvor han fik Gregor erklæret for afsat. I et Brev til alle de Troende underrettede han dem om den fældede Dom og opfordrede dem til at vælge et nyt Kirkeoverhoved i Stedet for Gregor. Til Paven skrev han et Brev, fuldt af Uforskammetheder og Hovmod, blandet med Hyklery; sig selv kalder han „Konge, ikke af Anmas-

selse, men ved Guds naadige Anordning“; Gregor derimod kaldte han „den falske Munk, som ikke mere var Pave,“ og han bød ham at stige ned fra sit op-højede Sæde og vige Pladsen for en værdigere.

Det Gesandtskab, som fik det Hverv at bringe Efterretningen til Rom, og i hvilket en frafalden Præst, Robert af Parma, spillede en Hovedrolle, naaede Rom, medens Paven afholdt den tredie Fastesynode. Vrede og Væmmelse bemægtigede sig alle, da Robert fore-læste Kongens Skrivelse og med en Apostats grænse-løse Dristighed befalede den romerske Gejstlighed til næste Pintse at indfinde sig hos Kongen, for at faa en ny Pave, da den nuværende ikke var Pave mere, men en glubende Ulv. Ved disse Ord sprang Stadspræfekten samt de pavelige Soldater og romerske Adelsmænd, som vare tilstede, ind paa den Forvovne, og de vilde uden Tvivl have dræbt ham paa Stedet, hvis Paven ikke havde stillet sig imellem og forhindret en Ulykke. Men medens Gregor saaledes beskyttede Kongens Sendebud, turde han dog ikke lade Kongens Volds-gjerning gaa ustraffet hen. Hele Forsamlingen forlangte ogsaa af Paven, at han skulde „drage Sværdet og øve Retfærdighed“, og han besluttede da, at udtale Kirkens Band over den ulykkelige Konge og alle hans Tilhængere.

Bandlysningen gjorde i Begyndelsen kun ringe Indtryk. Hverken Henrik eller hans Tilhængere brød sig stort om den. Snart vilde man jo ogsaa faa en ny Pave, som vilde være medgjørligere end Gregor i Rom. Men lidt efter lidt begyndte Bladet at vende sig. Flere af Henriks mest fremragende Tilhængeres pludselige Død ansaas af Folket som en Straffedom ovenfra, og gjorde et dybt Indtryk. Der rejste sig en almindelig Utilfredshed med Henriks Regering, og man bebrejdede ham hans Hævn over Sachserne, hans sanselige Udskejelser og meget andet. Lidt efter lidt begyndte den ene efter den anden af Biskopperne, som havde

vist sig saa svage i Worms, at gaa i sig selv og søge Udsoning med Kirken. Da Biskoppen af Trier, som havde været i Rom, efter sin Hjemkomst afbrød alt Samkvem med de Bandlyste, drog hans Exempel flere andre efter sig. Og da endelig Ærkebiskoppen af Mainz underkastede sig Kirken, saå Henrik sig forladt næsten af alle sine Tilhængere.

Men et nyt og haardere Slag skulde inden kort Tid ramme den ulykkelige Konge og give hans Hovmod det sidste Knæk. Endnu i Juli Maaned havde Paven skrevet til Tysklands Biskopper og Fyrster, rost dem for deres Iver i Kirkens Anliggender og formanet dem til af alle Kræfter at bestræbe sig for, at Henrik ved Bod og Bedring gjenforenede sig med Kirken. Men pludselig fik Gregor Underretning om, at Fyrsterne agtede at vælge sig en ny Konge, og at de i den Hensigt havde sammenkaldt til en Forsamling. Paven skrev da strax til dem, og formanede dem til ikke at overile sig, men vente lidt, for at sé, om Henrik vilde omgive sig med bedre Raadgivere, forandre sit Levnet, gjøre Skaden god igjen og atter betragte Kirken som sin Moder og ikke som sin Slavinde. Saafremt han forbedrede sig, skulde de lade Mildhed gaa for Ret og tage imod ham med Kjærlighed. Først naar alt Haab om Forbedring glippede, maatte de skride til et nyt Kongevalg.

Denne Formaning traf just ikke de beredvilligste Hjærter. I lang Tid søgte Henrik forgjæves ogsaa ved glimrende Løfter at formilde Fyrsternes Vrede. Adskillige tænkte endog paa at overfalde Henrik i Oppenheim, hvor han opholdt sig, og tage ham til Fange. Efter syv Dages Forhandlinger kom endelig ved de pavelige Legaters virksomme Mægling et Forlig i Stand, ifølge hvilket Sagens endelige Afgjørelse skulde henstilles til Paven paa den næste Rigsdag i Augsburg (Kyndelmisse 1077); dersom Henrik ved sin egen Skyld forblev i Bandet længere end et Aar, vilde

han efter Datidens Ret have tabt alt Krav paa Tronen; imidlertid skulde han bortvise de øvrige Bandlyste fra sit Hof, love Kirken Lydighed, afskedige hele sit Følge og leve som Privatmand i Speyer indtil Rigsdagens Afgjørelse. Svigtede han overfor et af disse Punkter, ansaa Fyrsterne sig ogsaa løste for enhver videre Forpligtelse imod ham.

Med tungt Hjærte føjede Henrik sig i alt og levede i længere Tid i Speyer. Men hans onde Samvittighed lod ham ingen Ro. Han vidste godt, at flere af Tysklands Fyrster ikke lode sig forsone med ham, medens Paven derimod saa ofte havde vist sig som en Fader imod ham, der vel vrededes over sin aandelige Søns strafværdige Handlinger, men ogsaa med kjærligt Hjærte tog den Bodfærdige til Naade. Hvad om han tyede til denne milde Fader og søgte at formilde hans retfærdige Vrede? Denne Tanke blev til Gjærning, og efter Gregors egen Beretning til det tyske Folk, skete det til Dels paa følgende Maade.

Først bad Henrik ved et Gesandtskab om Frigjørelse for Kirkens Band og om den apostoliske Velsignelse. Men Paven henviste ham til den forestaaende Rigsdag og begav sig selv paa Vejen derhen. Medens han nu i Lombardiet ventede paa Gesandterne, som Tysklands Fyrster sendte ham i Møde, fik han pludselig Meddelelse om, at Henrik var i Italien. Ledsaget af sin trofast hengivne Gemalinde, den af ham tidligere saa slet behandlede Dronning Bertha og sin Søn Konrad, havde Kong Henrik i al Hemmelighed forladt Speyer og vovet den besværlige og farefulde Rejse over de snebedækkede Alper. Uvis om, hvad Henriks Rejse sigtede til, trak Gregor sig tilbage til *Canossa*, et Slot, som tilhørte Markgrevinde Mathilde, og som var omgivet og befæstet med en tredobbelt Mur. Men Henrik kom ikke med onde Hensigter. Skjønt Lombardiet var fjendtlig sindet mod Paven og jublede Henrik i Møde, fordi man troede, at han var kommen

for at hævne sig paa sin pavelige Modstander, saa gik han dog den lige Vej til Paven, bad ham ved Markgrevinden, Abbed Hugo af Clugny og andre af Pavens trofaste Tilhængere om Absolutionen, og da Paven tøvede med at give ham Audiens, opstillede han sig som offentlig Bodfærdig i den ydre Borggaard, indtil han den tredje Dag, den 28. Jan. 1077, fik Adgang til Paven og frikjendtes for Kirkens Band, imod at han med Ed forpligtede sig til at yde Fyldestgjørelse.

„Denne Sejr“, mener Protestanten Gregorovius, „som Paven vandt uden Vaaben, har mere Krav paa Verdens Beundring end alle Alexanders, Cæsars og Napoleons Sejre. De Slag, som Paverne leverede i Middelalderen, bleve ikke vundne med Jærn og Bly, men med Samvittighedens Magt, og Anvendelsen eller Virkningen af saa fine og aandelige Midler er det, som ikke sjældent hæver Middelalderen højt over vor Tid. Napoleon er ved Siden af Gregor ikke andet end en blodig Barbar.“

Der er fyldt mange Sider med patriotiske Vredesudbrud over Henriks Fornedrelse og Pavens Grusomhed. Men 1) var det ingen Fornedrelse, men derimod en Æresoprejsning, som Henrik skyldte sig selv, at gjøre Bod og frigjøre sig for al den Skjændsel, som han havde hobet paa sig i sit foregaaende Liv. Større og bedre Mænd end han have gjort det samme baade før og efter ham. 2) Boden var langt fra saa haard, som den skildres af Romanforfattere. Henrik stod ikke tre Dage og Nætter i Træk uden Spise og Drikke i det blotte Linned, men med en tyk Bodsdragt ovenpaa de sædvanlige Klæder, og Boden varede kun fra Solopgang indtil Solnedgang, efter hvilken Henrik gik til Herberget for at spise og hvile sig. 3) Boden var ikke bleven ham paalagt af Paven, men frivillig overtaget af ham selv. Paven kom derved i den største Forlegenhed. Det tilstaar ogsaa den protestantiske Historieskriver Floto: „Gregor maatte

tage Hensyn til de tyske Fyrster. Hvad vilde de sige, naar han lod sig nøje med Henriks Bod, frikjendte ham og overlod dem til hans Hævn? Det krævede alvorlig Overvejelse at finde en Udvej her.“

Men endnu rigtigere er, hvad Gregor selv skriver desangaaende. Rigsdagen i Tyskland var allerede udskreven; her skulde Tysklands Fyrster optræde som Anklagere, og Kongen forsvare sig mod deres Beskyldninger. Hvorledes kunde saa Gregor frikjende Henrik i Anklagernes Fraværelse? Her var det endnu vanskeligere at finde en Udvej. Men Gregors Visdom fandt den, idet han vel løste Kongen fra Kirkens Band, men lod Spørgsmaalet om Kongens Mellemværende med de tyske Fyrster henstaa uafgjort. Henrik maatte ved Æd forpligte sig til at fremstille sig for Rigsdagen og der at underkaste sig Pavens afgjørende Dom. Vi slutte med en ret træffende Bemærkning, som den protestantiske Professor Pfluck-Hartung sagde i et Foredrag, som han holdt over Canossa-Spørgsmaalet i Tübingen 1882: „Det er urigtigt, til Ordet Canossa at knytte Tanken om det tyske Kejserriges dybeste Nedværdigelse for den pavelige Magt. Datidens Kronister dele aldeles ikke denne Anskuelse, den er et Produkt af *senere* Historieskrivere. Paven havde ikke villet Henriks Rejse til Canossa; som Politiker turde han ikke tilgive Henrik, som Præst maatte han gjøre det. Canossa-Dagen var for Gregor en kirkelig Sejr, men et politisk Nederlag. Canossa var et politisk Mesterstykke af Henrik.“

Apostelfyrsternes Fest.

Du er Petrus, og paa Dig jeg bygge
 Vil min Kirkes høje, lyse Hal,
 Med min Kraft jeg vil den overskygge,
 Skjærme den mod dine Fjenders Tal.

Mine Naadens-Skatte vil jeg sænke
 I dens Skjød til alle Sjæles Vel,
 Sandheds Aand og Visdoms Lys den skjænke
 Til at lære Verden Ret og Skjel.

Fra dens Altre Offerflammen stige
 Uafbrudt forsonende til Gud,
 Tak og Lovsang staa mod Himmerige,
 Og fra Himlen daler Naadens Bud.

Og fra Verdens Grænser skal de komme
 Alle Folkefærd til Frelsens Sted,
 Lytte skal de fromt paa dine Domme,
 Finde hos dig Enighed og Fred.

Men naar Stormens Rædsler den ombruser,
 Og naar Bølgerne mod Kysten slaa —
 Frygt kun ej! forgjæves Stormen suser;
 Kirkens Fundament skal evig staa.

Helveds Porte den ej overvælder,
 Mørkets Magt er magtesløs mod den:
 Jeg er med den, trofast naar det kvælder,
 Og naar Solen rejser sig igjen.

Fredløs.

(Fortsat.)

III. Forpagtergaarden.

Efter at Forpagteren havde forvissat sig om, at Præsten foreløbig var udenfor Fare, fortsatte han sin Vandring. Stadig saå han henimod Skoven, i Haab om at se Gendarmerne komme fra den Kant. Det varede imidlertid længe, og idet han satte sig ned ved en Grøftekant, gav han sig med velbetænkt Langsomhed ifærd med at stoppe og tænde sin lille Lommepibe. Endelig hørte han Stemmer ovre fra Skoven og faa Minutter efter stode Gendarmerne foran ham.

„Hvor kommer du fra, Borger?“ spurgte Befalingsmanden.

„Fra Cauchy d'Écques, Borger Gendarm.“

„Har du ikke mødt Nogen undervejs?“

„Jo, endog flere.“

„Vil du holde mig for Nar? Tag dig i Agt, det kunde blive en dyr Spøg for dig.“

„Undskyld, Borger Gendarm, De lod mig jo ikke tale ud. Jeg sagde altsaa, at jeg havde mødt flere Individder; men det var Folk her fra Egnen, som gik i deres egne Anliggender, og som vel derfor hellerikke havde noget at bestille med eder.“

„Ellers har du ikke mødt Nogen?“

„Det er jo netop det, jeg vilde sige. Da jeg omtrent var tre Skridt fra Broen, som er der nede, saå jeg et Menneske komme mig i Møde, han løb, som havde han den Onde siddende paa Nakken af sig og stadig saå han sig om, som om Nogen var ham i Hælene.“

„Det er ham!“ raabte Gendarmen; „hvilken Vej er han løben?“

„Havde De ladet mig tale ud, Borger Gendarm, saa havde jeg allerede sagt Dem det. Han fik saa

travlt da han saá mig, sprang over Grøften og ind i Engene“.

„Han maa altsaa være her i Nærheden.“ Gendarmen var just ikke noget grusomt Menneske og han hadede hellerikke Præsten, som han forfulgte; men en naturlig Egenkjærlighed, som hans Stand førte med sig, tillod ikke at hans Offer undslap ham. Han kaldte paa den anden Gendarm, der stod under hans Komando, og begge bortfjærkede de sig henimod Ecquart. Forpagteren fulgte dem en Stund med Øjnene, og da han saá dem slaa ind paa Engene, spillede et fornøjet Smil paa hans Læber. Imidlertid var ogsaa Tiggeren, da han havde forladt Skoven og set Gendarmerne samtale med Bonden, ilet til i største Hast; men de havde allerede forladt Bonden, førend hans Komme.

„Disse Æsler,“ brummede han, idet han udstødte en forfærdelig Ed, „have ladet sig vildlede af denne aristokratiske Mantel! Naar Mantel har afgivet falsk Forklaring, saa er det et Bevis paa, at han har mødt Sognepræsten og véd, hvad Vej han er gaaet. Han sendte dem ud i Engene, fordi Præsten er flygtet i den modsatte Retning. Det stemmer ogsaa med den Retning, han gik i, da jeg mødte ham; — men han skal ikke undslippe mig! Jeg vil vente paa Gendarmerne her, til de komme tilbage“.

Han satte sig ved Grøften paa samme Sted, hvor Forpagteren forhen havde siddet. Der hengik næsten en Time uden at Tiggeren veg fra Pladsen; kun af og til kastede han Blikket ned ad Vejen, Endelig kom de to Ryttere til Syne og i faa Øjeblikke vare de hos ham. „Har du ikke fundet noget, Borger Gendarm?“ spurgte han.

„Rejs til Bloksbjærg! I to Timer fører du os nu gjennem Mark og Skov, Moser og Sumpe, paakryds og paatværs, og jeg tror næsten, at du spiller under Dække med den Fredløse, for at narre Lovens Haandhævere“.

„Undskyld, Borger,“ sagde den Elendige med hykkelsk Mine, „jeg spiller ikke under Dække med den Fredløse; men det gjør han, som sendte Dig ud i Engene. Jeg kjender ham godt, og naar han sendte dig ud i Engene, saa var det, fordi han godt vidste, at Præsten ikke var derude. Vi skal imidlertid nok faa fat paa ham. Ser du de høje Træer der nede paa Heden? Bag disse Træer ligger en Gaard, som hedder Dalsgaarden, der ville vi sikkert finde, hvad vi søge“

„Er du sikker i din Sag?“

„Det skulde jeg mene! Lagde du da ikke Mærke til, at han gik i den Retning, da jeg første Gang gjorde dig opmærksom paa ham? Paa Gaarden ligger der desforuden en gammel Kone for Døden — — forstaar du mig saa?“

Omendskjønt begge Gendarmerne følte den største Afsky for det elendige Menneske, fulgte de ham dog uden at sige et Ord. Da de naaede Gaarden, befalede den første Gendarm sin Undergivne, at bevogte Huset nøje og ikke tillade, at nogensomhelst gik ud eller ind. Derpaa gik han selv ind og traf der en Kone paa henved 40 Aar, hvis Klæder og Optræden sagde ham, at han stod overfor en agtværdig Forpagterkone.

„Madam“, sagde han, „eller rettere sagt Borgerinde, er der her en afsat Præst?“

„De tager Fejl, min Herre.“

„Kald mig Borger, saaledes fordrer Loven!“

„Jeg vil kalde Dem, som De ønsker.“

„De maa udlevere mig Præsten, som befinder sig her!“

„Jeg har jo allerede sagt Dem, Borger, at De tager Fejl; her er ingen Præst.“

„Jeg ved han er her, og dersom De vægrer Dem ved at udlevere ham, skal jeg nok selv finde ham.“

„De kan jo lede efter ham,“ sagde Forpagtersken ligegyldigt.

Konens Ro og Ligegyldighed fik Gendarmen til

at tvivle. „Naar denne æreløse Tigger atter har narret mig, skal han komme til at huske det,“ brummede han og stod et Øjeblik tvivlrådig; der opsteg nemlig en god Tanke i ham, som desværre atter blev kvalt af Fordomme. „Det kan desforuden ogsaa være mig temmelig ligegyldigt det Hele“, tænkte han, „da jeg dog ikke taber noget derved. Dersom den stakkels Sognepræst undslipper mig, saa meget desto bedre for ham. Og selv — men jeg maa gjøre min Pligt.“

„De vægrer Dem altsaa ved at adlyde Loven?“ sagde han atter til Forpagtersken.

„Jeg vægrer mig aldeles ikke; men det er mig umuligt, at udlevere Dem et Menneske, som jeg slet ikke har her.“

„Det skulle vi faa at sé!“ Med disse Ord aabnede han en Dør og begyndte Husundersøgelsen. I det første Værelse, som han betraadte, laa en gammel Kone paa Sygelejet, og en ung Pige i Bondedragt sad ved hendes Side.

„Hvad er det for Mennesker?“ spurgte han.

„Det er min syge Moder“, svarede Forpagtersken.

„Det kan jeg tænke mig; men den anden?“,

„En Pige, som plejer min Moder, medens jeg passer Husvæsenet.“

„Saa“, mente Gendarmen, „hvor hører hun da hjemme? Hun ligner just ikke en Bondepige!“

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

(m.) **Svendborg.** I denne Præfekturets yngste Menighed er Kristi Legemsfesten bleven fejret paa en ret festlig Maade, eftersom Forholdene tillode det. Kapellet var prydet med Skovens herligste Grønt, og Korsvejsbillederne, der smykke Væggene, vare i Dagens Anledning omsnoede med skønne Guirlander. Flere

af Menighedens Medlemmer havde, efter andre Menigheders Exempel, i den tidlige Morgenstund prydet Gudshuset saaledes, for ret at forskjønne Festen til Ære for Frelseren i hans Kjærligheds Sakrament. Alle vare de grebne af Dagens Højtidelighed, og Salmesangen gjenlød kraftigt fra den talrig forsamlede Menighed. Til Kommunionen, under hvilken flere Konvertiter modtoges Herrens hellige Legeme, istemtes Salmen „Saa er du Jesus nu hos mig,“ med en saadan Inderlighed og Andagt, at mangt et Øje vædedes med Taarer. Maatte den i Sakramentet skjulte Gud og Frelser udgyde sin rige Velsignelse over den lille Menighed og føre ret mange til Sandhedens Erkjendelse, saa de kunne blive delagtiggjorte i vor h. Kirkes rige Naadeskatte!

Crefeld. Begunstiget af det herligste Vejrr, afholdtes Kristi Legemsfest- Processionen, som er det katholske Crefelds Stolthed og Glæde, med usædvanlig Prægt. Deltagernes Antal beløb sig til 13,000. Gaderne, hvor Processionen kom igjennem, vare smykkede med Flag og Guirlander, at de næsten lignede en Skov. Om Aftenen var Byen illumineret.

Essen. I denne store Fabriksby deltog 22,990 Personer i Processionen, uden at regne Sangerne, Musikerne og Ordnerne med. Blandt Deltagerne vare 3930 hvidklædte Piger, 2280 Skolepiger, 4080 Skoledrenge, 6600 Kvinder og 6100 Mænd. 34 nye Skolefaner bleve for første Gang baarne til Skue. Særlig smuk var Processionens Slutning: en samlet Gruppe af uniformerede Bjærgværksfolk i deres pyntelige Dragt, ligesom ogsaa de forskjellige Bjærgværks-Foreninger med talrige Faner deltog i Frelserens Triumftog. Paa begge Sider af det Allerhelligste gik som Æresgarde en dobbelt Række af Væteraner og gamle Krigere.

Aachen. I Aachen gik 30 Præster foran Sakramentet alle iførte de prægtigste Messeklæder, og efter det Allerhelligste fulgte Over-Borgmesteren og Byraadet samt en Mængde Borgere med brændende Fakler. Mere end 90 større og mindre Forenings-Bannere og Kirkefaner inddelte det lange Tog i forskjellige Afdelinger.

Wien. I Østerrigs Hovedstad blev Processionen atter iaar til en glimrende katholsk Manifestation. Hs. Majestæt Kejseren tilligemed alle Ærkehertugerne, som for Tiden opholde sig i Wien, hele Hoffet, Ministrene, Generalerne og Øvrigheden gik bag efter Sakramentet og gav alle et glædeligt Exempel, som maa være dobbelt opløftende paa en Tid, der ellers er saa gjennemsyret af den moderne falske Liberalisme og Vantroen.

Belgien. Ogsaa i Belgien ere Processionerne blevne fejrede med stor Højtidelighed, og de fik iaar særlig Betydning derved, at Militæret atter deltog i dem. En af de første „Heltegjerninger“, som „de 7 Brødres Ministerium“ foretog i 1878, var at forbyde Militærets Deltagelse i Processionen. I Aar havde Krigsministeren imidlertid atter anordnet dets Deltagelse i Garnisonsbyerne. I Brüssel udgik Processionen fra Sct. Gudulas Kirke; en Afdeling Husarer aabnede den, Grenaderer ledsagede *Korset*; efter dem fulgte hvidklædte Børn, samt en Afdeling Jægere med Regimentsmusikken; Artilleriet og Dragonerne sluttede Processionen.

Schweiz. Den sveiziske Storloge „Alpina“ afholdt sidst i forrige Maaned et Møde for at raadslaa angaaende Leo XIII.'s Encyklika om de hemmelige Selskaber. En Forespørgsel hos de andre Loger, om man skulde besvare den, gav følgende Resultat: 24 Loger mente nej, 4 ja og 4 afholdt sig fra at stemme. Storlogen besluttede derfor ogsaa at *tie!!* Det er altid det letteste, og i dette Tilfælde ogsaa det klogeste.

Irland. De irske Biskopper ere nu vendte tilbage til deres Fædreland, fuldstændig enige med Paven i alle Spørgsmaal, omendskjønt baade „Times“ og „Køln. Ztg.“ søger at bevise det modsatte. Msgr. *Moran*, forhen Ærkebiskop af Sidney i Ny-Syd-Wales (Australien) er bleven udnævnt til Ærkebiskop i Dublin, og den h. Fader har ved denne Udnævnelse paa det tyde-

ligste givet tilkjende, at han ved slige Udnævnelser baade handler efter Folkets Bevidsthed og den vedkommende Regerings Ønsker. Da den engelske Regering, af uberettiget Frygt for den nationale Propaganda, ikke ønskede den ellers højagtede Msgr. Walsch til Ærkebiskop af Irlands Hovedstad, valgte Leo XIII. Msgr. Moran, som i en længere Aarrække har opholdt sig i Udlandet, og som i enhver Henseende har holdt sig fjærnet fra den nationale Kamp i Irland.

Posen. Ifølge en Korrespondent fra Rom, skal den h. Fader have udtalt sig angaaende Bispedømmets Besættelse i Posen paa en Maade, der kun giver lidet Haab om dette Spørgsmaals snarlige Afgjørelse. „Den preussiske Regering,“ sagde han, „vil stadig paanøde mig en *tysk* Kandidat til Ærkebispestolen Gnesen-Posen. Men jeg kan under ingen Omstændigheder give efter heri, fordi en tysk Biskop paa ingen Maade vil kunne opfylde sin høje Opgave i et polsk Bispedømme.“

Hamborg I Hamborg har Præsidenten for Protestantforeningen, Kammerraad Schröder fra Berlin, trot at maatte forkynde den protestantiske Kirke Sorg og Ulykke, dersom den *fastholder* Læren om *Kristi Guddom* og hans Forløsergjerning saaledes som Bibelen og den apostoliske Trosbekjendelse opfatter den. Hr. Schröder mener, at der vilde indtræde langt flere Mennesker i Kirken og deltage i dens Arbejde, naar man *ophævede* dette Kirkens Fundament. Saaledes ser det ud i den tyske Protestantforening, hvis Medlemmer ikke desto mindre tilhøre den evangeliske Statskirke, og hvis Præsident (Hr. Schröder), oven i Kjøbet er Præsident for de forenede *Berliner-Synoder!*

Rom. Til Propaganda-Kongregationen indløber der stadig nye gunstige Efterretninger, om at Tilbøjeligheden til at vende tilbage til den kirkelige Enhed med Rom stadig voxer blandt de *skismatiske Grækere*.

— I Kristi Legemsfest Oktaven afholdtes der en *Fritænkertkongres* i Rom, i hvilken Kirken og Leo XIII

bleve angrebne paa den plumpeste Maade. Kongressen sluttede imidlertid ganske anderledes end Atheisterne havde haabet. Ved Festmaaltidet kaldte nogle Italienerne og Franskmand de spanske Delegerede for Spioner og Tyveknægte. Som Følge deraf kom det til et Slagsmaal efter alle Kunstens Regler, og man skiltes fra hverandre under Forbandelser og Eder. Under alle Omstændigheder fik Kongressen — en værdig Ende!

— Den h. Fader har ifølge „Osservatore“ ndnævnt den engelske Kardinal *Howard* til Protektor for Jesu h. Barndoms Forening.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 21. Juni. 4de Søndag efter Pintse. Aloysius af Gonzaga, Bekj. Ungdommens Patron. — **22. M.** Votivofficium af Sct. Ansgar. — **23. Ti.** Vigilie til Sct. Hansdag (uden Faste) — **24. O.** Johannes den Døbers Fødsel. — **25. To.** Vilhelm, Abbed Bkj. — **26. F.** Johannes og Paulus, Martyrer. — **27. L.** Oktavdag (Vigilie Fastedag).
Søndagen den 28. Juni. 5te Søndag efter Pintse. De hh. Apostelfyrster Petri og Pauli festlige Mindedag.

Mariakongregationerne for Mænd og Ynglinge afholde Fælleskommunion Søndagen den 21. Juni i Sct. Knuds Kapel Kl. 8. — Om Aftenen Kl. 8 er Festandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer i Sct. Ansgars Kirke.

Indbydelse. Bidragyderne til 5 Øre Subskriptionen indbydes herved til et Møde i Præstehuset ved Sct. Josefs Hospital Søndagen den 28. Juni Kl. 3 $\frac{1}{2}$ (efter Andagten) for at tale om den snarlige Opnaelse af Subskriptionens Formaal.

A. Neuvel.
Præst.

Fortrolig Korrespondance.

Danicus. Deres Svar til Hr. n. kan paa Grund af dets Længde ikke optages førend i næste Nr. De har vist overset vort gode Raad.

sr. I should like to get something about Gregor and Sct. Canute. Many thanks for the poems and the centenary-article.

Hermed følger et Tillæg

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 26.

Søndagen den 28. Juni.

1885.

Indhold: Stater og Troner. — Svar fra „Danicus“. — Efterretninger: Kjøbenhavn, Paris, Orienten. Italien, London, Amerika. Smaating.

Stater og Troner

af Guds Naade — af Menneskers Naade.

Preussen har, som bekjendt, i denne Tid forelagt Forbundsraadet et Forslag, der gaar ud paa at udelukke Hertugen af Cumberland fra Brunsvigs Trone, fordi man frygter for, at Hertugen er fjendtlig stemt imod det tyske Rige. Ved dette Forslag og hele det brunsvigske Arvespørgsmaal er tillige et andet principielt Spørgsmaal, et Spørgsmaal af saare stor Betydning kommet paa Dagsordenen, nemlig Spørgsmaalet: *Ere Stater og Troner af Guds Naade eller af Menneskers Naade?* Og det er oven i Kjøbet Preussens *monarkiske* Regering, som stiller dette delikate Spørgsmaal til offentlig Diskussion. Foreløbig vil det blive ved denne offentlige Diskussion og ved dette ene praktiske Tilfælde i Anledning af den brunsvigske Arvefølge, som af en Statsmægtig, der kjækt og dristigt tilsidesætter Gudsnaaden, skal afgjøres eller rettere sagt allerede er afgjort. Men

at Folkene en skjøn Dag ville omsætte i *almindelig* Praxis en Teori, for hvilken den største Del af Samfundet oven i Kjøbet allerede nu er sympatisk stemt, og som en monarkisk Stats Regering lærer med Ord, ja i et enkelt Tilfælde allerede udøver i Gjærning, derom kan kun et indskrænket Menneske tvivle, som ikke forstaar Tidsaanden. Der kan ikke være Tvivl om „hvorvidt“ det vil ske; men blot om, „hvornaar“ det vil ske.

Allerede i Begyndelsen af Tredserne gave forskellige politiske Begivenheder her i Europa og Pressens Udtalelser en tysk Biskop Lejlighed til at udtale sig nærmere angaaende det dobbelte Spørgsmaal om Gudsnaaden eller Menneskenaaen. Det var den afdøde Biskop af Mainz, *Vilhelm Emanuel v. Ketteler*, der baade af Ven og Fjende betragtedes som en overordentlig begavet Statsmand.

„Af *Guds* Naade“, saaledes skriver Biskop Ketteler, „er et Ord, der paa mange Maader er blevet mishandlet baade af Ven og Fjende.“ Hvor mange gives der ikke paa begge Sider, som ikke engang gjøre sig Umage for at overveje dets sande Betydning eller at fatte den klart! Paa begge Sider kæmpes der med bitter Lidenskab om dets Berettigelse, medens paa samme Tid den første Betingelse for en Forstaaelse mangler, nemlig — Overensstemmelse i Ordenes Betydning og Mening. „Jeg anser *Kongedømmet af „Guds Naade“* skriver Biskop Ketteler, „saaledes som det siden Reformationen er bleven forstaaet og opfattet af mange katholske og ikkekatholske Fyrster og deres Tjenere, for et forkasteligt Afguderi, medens jeg i dets sande Betydning ærer det som en sejrrig Sandhed, der er dybt begrundet i Fornuften og Kristendommen, som *den eneste tilstrækkelige Grundvold for ethvert verdsligt Herredømme.*“

For at vise Betydningen af „Kongedømmet af Guds Naade“, ville vi først gaa ud fra den *negative* Side.

„Af Guds Naade“ betyder for det *første* ikke, at Statsmagten umiddelbart er bleven overdraget til en bestemt Person af Gud. I gamle Dage som i den nyere Tid møde vi Fyrster nok, som have banet sig Vejen til Tronen dels ved raa, uretfærdige Voldsgjerninger, dels ved et fiffigt Diplomati, der spotter enhver kristelig Moral. Saa lidt disse Usurpatorer kunde hævde Guds Naaden for sig, saa turde dog deres Efterkommere afgjort kalde sig Herskere „af Guds Naade“.

„Af Guds Naade“ betyder fremdeles ikke, at alle Øvrighedens Handlinger ligesom komme fra Gud, og derfor maa æres og anses som saadanne. Vel er Myndigheden fra Gud, men ikke dens Udøvelse. Myndighedens Udøvelse er meget mere, som overhovedet alle Evner og Kræfter, som Gud har givet Mennesket, overladt til hans egen Frihed, og den kan derfor anvendes paa en god eller slet Maade. Dette var fuldstændig Apostlenes Opfattelse og Fremgangsmaade, som vel befalede de Kristne at adlyde de hedenske Kejsere for Guds Skyld, men som tillige strax ydede passiv Modstand, naar den hedenske Øvrighed overskred sin retmæssige Autoritet.

„Af Guds Naade“ betyder hellerikke og er paa ingen Maade det samme som uindskrænket og almægtig. Fuldkommen uindskrænket er Gud alene. Naar verdslige Magthavere gjøre Krav paa Uindskrænkethed og handle derefter, saa fører det til Absolutisme og Tyranni. „Af Guds Naade“ betyder i Sandhed meget mere den allerstørste Indskrænkning; thi den, som afleder sin Magt fra Gud, bekjender derved, at han kun tør udøve den i Lydighed mod Gud, og at han følgelig maa anerkjende de Grænser, som Guds Villie har sat ham, i hans hellige Bud, i hans Sædelære, i den almindelige Tingenes Orden, i Rettighederne, som han har tilstaaet de øvrige Mennesker.

Efter at vi nu saaledes have afsondret de falske Begreber om Gudsnaaden, sige vi nu positivt: „Af

Guds Naade“ betyder, at den verdslige Øvrighed og den Magt og Myndighed, som den er i Besiddelse af, ikke blot er en menneskelig Opfindelse, en menneskelig Indretning, men Guds Værk og Indretning. Overfor dette *Gudsnaadedømme* have Menneskene kun *Valget* imellem at *anerkjende* det, eller ogsaa at *ødelægge det paa den Betingelse*, at de samtidig *frasige sig al Dan-nelse og Udvikling og nedsynke i Barbari*.

Biskop Ketteler fremhæver forøvrigt med Rette ved denne Lejlighed udtrykkeligt, at i denne Betydning ere ikke alene de verdslige Konger og Fyrster „af Guds Naade“, men alt, hvad Gud selv har anordnet i Tingenes Orden her i Verden. Enhver retmæssig Myndighed og enhver sand Ret er ligesaa godt af Guds Naade, som Kongernes og Fyrsternes Ret. Og Konger og Fyrster ville aldrig ustraffet foragte eller træde hin med Fødder: det vil tidlig eller silde koste dem selv eller deres Efterkommere deres eget Herredømme af Guds Naade, som de have misbrugt paa en uværdig Maade. — Lad os nu engang betragte Myndigheden „af *Folkets* Naade“.

Overfor Statsordningen og Statsøvrigheden, som grunder sig paa Gud og den guddommelige Villie, opstilles Staten og Øvrigheden af *Menneskers* Naade, som udelukkende støtter sig paa Mennesker og Menneskevillie. Og det er, siger Biskop Ketteler, saa ret egentlig den saak. moderne Stats Kjendemærke og Væsen, som kun er Menneskeværk og hellerikke vil være noget andet end Menneskeværk, endskjønt den ved forskellige tyske Højskoler har sine Hoftheologer, der skulle give den et vist evangelisk Skin. Om denne Retning skrev Biskoppen allerede for 25 Aar siden med næsten profetisk Seerblik: „Den har, Gud være lovet, endnu ikke udbredt sig videre blandt Folket; men blandt de Stænder, som hente deres Dannelse fra Dagspressen, har den allerede faaet Overhaand, og derfra truer den med at udbrede sig stedse videre.“ Et Blik paa den nu-

værende Dagspresse, ligemeget hvad politisk Parti den saa tilhører, vil strax belære os om, hvor rigtigt og klart Biskop Ketteler saa ind i Fremtiden. En eneste Undtagelse danner det Parti, som paa sin Fane har skrevet: „For Sandhed, Frihed og Ret“, det katholske Centrumsparti nemlig, der til enhver Tid har hævdet Kongemagten af *Guds* Naade.

Opfattelsen af Statsmagten som en Indretning af *Menneskers* Naade kan kun fremkomme og gjøre sig gjældende der, hvor Samfundet for en stor eller for største Delen er henfalden til Gudsfornægtelse og følgelig til Ugudelighed, hvor der hersker en Tænkemaade, for hvilken enhver overnaturlig Orden er en Forargelse og Daarskab. I Modsætning til den guddommelige Aabenbarings Ord (Rom. 13, 1—8; 1. Petr. 2, 13—14) lyder det moderne antikristelige Dogme, for hvilket alle „rigsvenlige“ og guvernementale Blade allerede sværme, saaledes: Der gives ingen Myndighed fra Gud; enhver bestaaende Myndighed er anordnet af Folket; hvo som modsætter sig den, modsætter sig Folkets Villie og hjemfalder til Folkets Unaade; og naar dette eller hint Dynasti ifølge visse Folks Mening ikke længere staar i Samklang med Folkets Vel, saa kan og maa et saadant Dynasti skaffes af Vejen; Retten til at regere bliver det; frakjendt — af Folkets Naade. Saaledes lyder det moderne Evangelium, og en monarkisk Stats Regering optræder offentlig som dets Forkynder!

Hvad er nu *Følgerne* af dette System? De ere, som Biskop Ketteler skriver, ligesaa nødvendige, uundgaaelige, som frygtelige. Alle Mennesker ere med Hensyn til deres Natur væsentligt ligestillede. Selv om det ene Menneske ogsaa overgaar det andet i naturlige Evner og Talenter, saa begrundes det dog ingen væsentlig Forskjel, men i mange Tilfælde kun en hurtigt forbigaaende, eftersom de forskellige Evner udvikles, og Kundskaberne kunne erhverves med Tiden. Mennesket, alene betragtet som saadant, er fuldstændigt uafhængigt

overfor alle andre, i Sandhed suverænt. Denne Bevidsthed kan slumre ved ydre Omstændigheder og hvile i Sjælens Dyb; men under gunstige Forhold vil den ufejlbart fremtræde som en Sandhed, der paa det inderligste er forbunden med Selvbevidstheden.

Naar Mennesket nu tror paa Gud som Skaberen af og Herren over alt og bøjer sig for Gud, saa har det *i denne Tro Begrundelsen af en Autoritet*, og det anser det som sin Pligt, at underkaste sig denne Autoritet i alle dets Forhold til Gud selv og Medmenneskene. Men naar Mennesket derimod ikke anerkjender nogen højere Tilværelse, end Naturen, ikke finder nogen højere Fornuft, end *den menneskelige Villie og den menneskelige Fornuft*, saa maa han nødvendigvis naa saa vidt i sin Forblindelse, at han tilsidst betragter sin egen Villie og sin egen Fornuft som det *Højeste og Afgjørende for ham i alle Sager*. Han staar da med sin Tænken og Villen ikke alene ligestillet, men ogsaa fuldstændig uafhængig overfor hele Fortiden, Nutiden, Menneskeslægten. Der er i saa Tilfælde ikke alene aabnet Døren paa vidt Gab for den mest ubundne Subjektivisme, men den er da ogsaa fuldstændig berettiget. Den nødvendige Følge af dette System bliver sluttelig alle disse absolut suveræne Individualiteters Kamp imod Alle, og det sidste Spørgsmaal, som enhver da vil gjøre sig, er ikke mere: Hvad *skal* jeg? Hvad *tør* jeg? men: Hvad *kan* jeg?

Det er Aanden, som koger og syder i Menneskeslægstens Skjød, som hist og her ved enkelte Lejligheder bryder ud som en ødelæggende Ildløs, som nager og æder hemmeligt paa Samfundets Grundvold, ligesom en Orm paa Træets Rod. Man kan netop ikke lege med Løgneren, og den, som hengiver sig til den, vil blive opslugt af den. Og man har sandelig leget med Ugudelighed og Gudsfor nægtelse og gjør det endnu. Men Gud vil ikke taale en saadan Leg. Man kan ikke undergrave og ødelægge Husets Fundament, og lade Huset

svæve i Luften, for at bo videre deri. Paa samme Maade kan man hellerikke ødelægge Verdensordenens Fundament, uden selv at blive begravet under Ruinerne.
G.

Svar fra „Danicus“ til Hr. „n“.

Fra „Danicus“ har vi modtaget følgende Skrivelse i Anledning af Hr. n.s Brev til Redaktionen, som findes aftrykt i dette Blads Nr. 24.

„Ærede Hr. Redaktør! Med Glæde efterkommer jeg Deres Opfordring til mig, angaaende Besvarelsen af Hr. n.s Korrespondents til Dem, og det saa meget mere, som jeg af hele Meddelelsen ser, at Hr. n. er en Hædersmand i Ordets sande Forstand, der er fri for Fordomme, ikke bange for at bekjende sin Overbevisning og som oven i Kjøbet synes at nære stor Velvillie for den katholske Kirke og dens Fremgang her i Fædrelandet. Jeg er derfor ogsaa fuldkommen enig med Dem, Hr. Redaktør, i at paaskjønne alt paaskjønnelsesværdigt i Korrespondentsen; men et Par Bemærkninger i modsat Retning kan jeg dog ikke undlade at fremkomme med.

Naar Hr. n. er af den Mening, at det for den katholske Kirkes Fremgang her i Landet var heldigt, om den omtaltes lidt mere, saa kan det i og for sig være meget rigtigt; men vi maatte da ønske, at disse Udtalelser udgik fra alvorlige og upartiske Mænd, der have *Kjendskab* til Kirken, og som baade kunde og vilde skrive Artikler om den katholske Kirke, der vare prægede af en ganske anden *Velvillie*, end den Hr. Ipsen har været besjælet af. Hans Beskrivelse er saa gjennemvævet af mangfoldige smaa spydige Bemærkninger angaaende Kirken, at det Velvillie i Artiklen

fuldstændig ødelægges og ophæves derved. Saaledes naar han omtaler Relikvien af Kirkens Skytspatron som „en lille Smule fossileret Ben, hentet fra Sct. Ans-gars Grav i Bremen; Foreviseren paastaar med stor Overbevisning, at den er ægte“; eller naar han om-taler Skolen, „hvor der undervises ikke mindst natur-ligvis i den katholske Lære“; eller naar han betegner Gudstjenesten som „ret interessant og mindende noget om en Ballet“; eller Prædikenerne, under hvilke „Folk trække paa Smilebaandet af det gebrokne Dansk“, som „meget fattige“, Indholdet af dem som „meget enfoldigt og selvfølgeligt“ og de Billeder og Metaforer, der benyttes, som „lidt vel nær ved det barnagtige“. Overfor slige Bemærkninger have nogle tomme *Fraser*, — som f. Ex. den om Gnisten fra Evighedslampen — eller en og anden velvillig Ytring kun liden Værd, og hvorledes saadanne Artikler skulde fremme Kirkens Sag, vil ikke blive mig indlysende. At Frederikskirken paa Kristianshavn beskrives med større Ringeagt end den katholske, har intet at sige; thi ved at andre ned-sættes, hæves ikke vor egen Sag. Adskillige af oven-staaende Bemærkninger røbe overhovedet, at Hr. I., i Modsætning til den protestantiske Gudstjenestes „jævnt fornuftige Karakter“, anser den katholske Gudstjeneste for „Barnagtigheder“ og passende „for de fjærne Tider, da Menneskene vare Børn“. Den katholske Kirke mangler i hans Øjne den højtpriste moderne Kultur og Dannelse og passer maaske for Børn og barnlige Sjæle; men ikke for saa oplyste og dannede Mennesker, som det 19. Aarhundredes ungdommelige Skjønaander, som anse sig for en hel Del alvorligere og fornuftigere, end de gamle Kirkefædre, der tilhørte „de fjærne Tider, da Menneskene vare Børn“. *Beskedenhed* kjender det unge Danmark ikke til; det tror sig meget mere kaldet til at sidde til Doms over alt og alle, til at kritisere alt paa den mest overfladiske og affejdende Maade.

At der af alvorlige og fordomsfri Protestanter

skrives ganske andre Ting om den katholske Kirke, end Hr. I.s selvbevidste Kritik, skal jeg give Hr. n. et Exempel paa, ved at hidsætte et Brev fra den for nogle Aar siden afdøde Professor *Brœchner*, som i 1847 skrev saaledes fra Venedig: „Efter en kort Vandring kom jeg ind i Markuskirken. Det var omtrent ved Ave Marie, der var Skumring i Kirken, Folk laa tause paa Knæ i Kapellerne og holdt Bøn. Jeg gik op paa Tribunen, hvor en Mængde laa knælende foran Korset, og stod længe der som udeltagende Tilskuer. Men den Stemning, hvori jeg var, og Omgivelsernes Højtidelighed indvirkede forunderligt paa mig; jeg følte mig draget ind i denne Kreds af Andagt; for første Gang i lang Tid bad jeg, og inderligt, hjærteligt. En Stund stod jeg oprejst blandt de Knælende, da drog det mig med en forunderlig Magt ned iblandt dem, jeg maatte kaste mig paa Knæ midt iblandt dem, og midt i den katholske Menighed bad jeg af mit inderste Hjærte, jeg bad, som jeg i mange Aar ikke har bedet. Jeg blev længe i Kirken og forlod den i en forunderlig Stemning. Tankefuld vandrede jeg langs med Kanalerne og saa Venedig ligge for mig, belyst af det sidste Lysskjær af den svindende Dag. Det var en forunderlig vemodig Stemning, og dog følte jeg mig gladere og lettere end før. Jeg gik tidlig hjem og sov ind i den samme Stemning.“

Slige Betragtninger maa vi være taknemmelige for; de kunne vel bidrage til Kirkens Fremme og maa sikkert indgyde os den største Agtelse for Forfatteren; thi de ere ikke Fraser blot og Kritik, men Ord og Tanker, der er Mening i!

Med Hensyn til de danskfødte Præsters Udtale af Modersmaalet, saa maa jeg bemærke, at selv om en eller anden af dem skulde tale det „paa en fremmed Maade“, saa bliver det derfor dog vel ikke til „gebrokkent Dansk“, og det er det, som det drejede sig om i Hr. I.s Artikel. „Gebrokkent Dansk“, maa be-

tyde det samme som knudret, blandet (i dette Tilfælde Dansk og Tysk sammenblandet) à la Jakob von Thybo; men ingen af Præsterne overhovedet taler saadan et Sprog. Forøvrigt synes det mig, at der her i Landet gives agtede og ansete Mænd, der tale Sproget paa en langt mere fremmed Maade end de katholske Præster, uden at man derfor kalder det „gebrokkent“ eller „trækker paa Smilebaandet af dem“. Jeg behøver blot at minde Hr. n. om en af Danmarks nuværende mest fremragende politiske Talere, Hr. Professor Matzen, eller den afdøde Biskop Martensen. Er Hr. I.s Bemærkning ikke tendentiøs, saa er den under alle Omstændigheder en Overdrivelse, der efter min Mening næppe kan tilsigte andet, end at latterliggjøre den katholske Gudstjeneste.

Med Hensyn til Titlen „Fanatiker“ forekommer det mig, at Hr. n. i alle de gode Ordbøger, som anføres, ikke har fundet nogen *bedre* Betydning af Ordet, end den jeg angav efter Molbech; thi om nogen er en „rasende Fortølger af Anderledestroende“ eller „lidenskabelig indtil Yderlighed“, eller „Sværmer“, eller „en af Afgudinden Cybeles Præster“ forekommer mig at være lige smigrende. Sagen er nemlig den, at skjønt Ordet fra Begyndelsen af maaske havde en god Betydning, saa er det dog i senere Tider blevet saaledes misbrugt, at det slet ikke betyder noget godt mere. I en tysk Ordbog fandt jeg blandt andet den Bemærkning, at „Galskab og Heftighed er Fanatismens væsentlige Karakter“, og Ingerslev siger i sin latinske Ordbog, at Fanatiker i Almindelighed betyder „afsindig og rasende“. En god Betydning af Ordet har jeg ikke kunnet finde. Maaske har Hr. I. dannet sig en egen Mening, det véd jeg naturligvis ligesaa lidt som Hr. n.; men at han skulde mene noget *godt*, det falder mig vanskeligt at forstaa.

Sluttelig maa jeg endnu gjøre Hr. n. opmærksom paa, at jeg aldeles ikke kan dele hans Mening om Be-

grebet „Fremmed i sit Hjem“. Den katholske Kirke er ikke fremmed i vort Fædreland eller „Gjæst hos de nye Beboere“. Det kommer nemlig i høj Grad an paa at vide, *hvorledes* Hjemmet er blevet opløst og Huset beboet af Andre. Har man solgt sit Fædrenejem eller paa anden Maade frivilligt afstaaet det til Andre, saa er man naturligvis Gjæst, naar man senere besøger det. Men er man derimod med Vold og Magt bleven sat paa Gaden eller expederet over Grænsen af Andre; har man under Protest set sig nødsaget til for en Stund at vige for voldelige Angreb og forlade Hjemmet, saa er og bliver det dog mit Hjem. Efter Hr. n.s Mening maatte jeg jo tabe Retten til mit Hjem, naar jeg en skjøn Dag af en Bande Røvere blev anmodet om at pakke ind og rejse, da man selv ønskede at benytte min Lejlighed. Eller, for at give et andet Exempel: Fra Arilds Tid har man ment at de Danske hørte hjemme ogsaa i Sønderjylland, og at den danske Konge var retmæssig Herre der. Men for en Snes Aar siden kom Preussen i Tanker om, at Sønderjylland kunde være en rar, fed Bid, som burde indlemmes i det tyske Rige. De sørgede derfor ved Vold og Magt for, at Hs. Majestæts Embedsmænd forlode Hjemmet og at Huset fik andre Beboere, ja endog et nyt Sprog. Tabte Danmark da ved denne Voldsgjerning Retten til den Del af Hjemmet, som vi endnu den Dag i Dag med saa vemodige Blikke se hen til? Jeg tror det ikke, og Hr. n. vistnok heller ikke. Og jeg tvivler meget om, at Hr. n. vilde betragte sig som „Fremmed i det Hus, hvor han er født og opdragen, naar Hjemmet blev opløst og Huset beboet af Andre“, dersom det skete paa den Maade, at Naboen en skjøn Dag fortalte ham: „Gehst Du nicht, dann brauche ich Gewalt“, og Hr. n. da veg for Voldsgjerningerne.

Men hvad andet har den katholske Kirke da gjort her i Norden, end under Protest at vige Hjemmet for Vold og Uretfærdighed? Biskopperne fængsledes, og

Husets Beboere blev det forkyndt, at en ny Lære fra Tyskland for Fremtiden skulde være Herre i Huset! Tilvisse en ejendommelig Maade at opløse Hjemmet paa, og at skaffe Huset nye Beboere! Paa den Maade bliver man dog sandelig ikke Fremmed og Gjæst i Hjemmet, naar man senere vender tilbage. Er der en Kirke, der hører *hjemme* i Danmark, da er det tilvisse den Kirke, der skjænkede vort Fædreland herlige Helteskikkelser som Knud, Valdemar, Absalon og Sunesøn, og Dronninger som Thyra, Dagmar og Margrethe, ikke at tale om, at det er den katholske Kirke, der har skjænket vort Fædreland det skønne Dannebrog, som i over 600 Aar tit og ofte har faaet mangan Barnekind til at gløde og Blodet til at rulle raskere i Aarerne hos mangan dansk Mand og Kvinde.

Med Højagtelse, Deres
Danicus.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. I Søndags fejrede de herværende Mariakongregationer paa en særdeles højtidelig og opbyggende Maade i Sct. Ansgars Kirke Optagelsen af 10 nye Medlemmer i deres Midte. Af de Optagne indlemmedes 4 i Kongregationen for Mænd og 6 i Ynglingekongregationen. Under Andagten, som overværedes af Hr. Præfekten i Prælatsornat, prædikede Hs. Højærværdighed over den h. Aloysius, hvis festlige Mindedag det netop var, idet han opstillede ham som et herligt Mønster for enhver Mand og Yngling i den katholske Menighed. Om Morgenen havde næsten alle Kongregationsmedlemmerne deltaget i den højtidelige Fælleskommunion i Sct. Knuds Kapel.

Paris. Blandt alle Missionsselskaberne til Troens Udbredelse i Hedningelandene, indtager Selskabet „den

ydre Mission“ i Paris den første Plads. Af en Beretning over Selskabets Virksomhed i 1884 fremgaar det, at det i sine 25 Missionsdistrikter har 29 Biskopper og 668 katholske Missionærer, som understøttes af 421 indfødte Præster og 2048 Kateketer. I deres 2018 Skoler og Vajsenhuse undervistes 46,171 Børn og i 35 Seminarier forberededes 1594 Ynglinge til den præstelige Stand. 17,878 voxne Hedninger bleve underviste og døbte af de opofrende Trossendebud. Af kristne Forældres Børn bleve 32,698 døbte, medens Antallet paa de hedenske Forældres Børn, der bleve døbte i Dødsfare, beløb sig til 193,164.

— Ifølge Meddelelse fra Msgr. Raimondi, apostolisk Vikar i Hongkong, tæller den katholske Kirke i Kina for Tiden 35 Biskopper, af hvilke 17 ere franske, 12 spanske, 3 belgiske og 1 hollandsk. Under dem staa 565 europæiske og 542 kinesiske Præster. De opnaaede Resultater have hidtil været meget tilfredsstillende, Antallet paa de katholske Kinesere beløber sig til en halv Million og det vilde sikkert voxte endnu hurtigere, dersom Kineserne ikke i enhver Europæer saå en naturlig Fjende, som kun er kommen til hans Land for at berige sig og for at bringe egenkjærlige Hensigter til Udførelse.

Orienten. Store Skarer af østerlandske Skismatikere vende tilbage til den katholske Kirkes Enhed. I Mesopotamien er saaledes blandt andet en Mængde Jakobiter (et Skisma fra det femte Aarhundrede) vendte tilbage til Kirken: I Kaffra 25 Familier, i Karbonares 30 Familier, i Diabekir og Audi 300 Personer. I Tschezreh ved Tigrisfloden konverterede Biskoppen tilligemed hele Gejstligheden og Folket; men ved forskjellige Manøvrer af den skismatiske Patriark i Mardin faldt Folket fra igjen. Biskoppen, en Præst og en Diakon forbleve tro. I Distriktet Gezireh vendte 7 Landsbyer tilbage til Kirken. I Mardin har den romersk-katholske Patriark for de syriske Kristne, Msgr. Schelhot, lagt Grundstenen til et Kloster og i Tel-Armen bragt en ny katholsk Kirke under Tag.

Italien. Regeringen har tilstillet Senatet et Lovforslag angaaende „Missionærer og Rejsende, i hvilket det frit overlades til alle Selskaber, Foreninger, Anstalter, som virke for Civilisationen i fremmede Lande ved Missionsgjerning, o. desl., at raade over deres Kapitaler,

uden at de først behøve at opnaa Regeringens Tilladelse. Lovforslaget er af største Betydning for Missionerne og særlig for Propaganda-Kollegiet.

London. Msgr. Goddard, Sognepræsten ved den katholske Marielkirke i Chislehurst, fejrede fornylig sit 25-aarige Præstjubilæum. Den franske Ex-Kejserinde *Eugenie* sendte ham i den Anledning en Lykønskings-Skrivelse, i hvilken det blandt andet hedder: „I denne Kirke, hvor vi alle tre (Napoleon, Eugenie og Kejserprinsen) plejede at bede, findes der nu to Grave. Hine, som vare mig dyrebare, ere ikke mere. Jeg alene er bleven tilbage, som den eneste Rest af et Skibbrud, der beviser, hvor forfængelige og skrøbelige denne Verdens Herligheder ere.“

Amerika. I *Pittsburgh* er det katholske Helligaands-Kolleg bleven indviet i Overværelse af henved 30,000 Mennesker. I en Procession, som fandt Sted i samme Anledning, deltog over 7000 Personer. Blandt de forskellige Beslutninger, som de katholske Biskopper i Baltimore fattede, var ogsaa den, at grundlægge et *katholsk Universitet* i Amerika. Man har i dette Øjemed allerede kjøbt et Grundstykke i de forenede Fristaters Hovedstad *Washington*; men det har endnu lange Udsigter med Foretagendet, da der jo, som Bladet „*Amerika*“ meget træffende bemærker, ikke alene skal være et Grundstykke, men ogsaa Bygninger, Professorer og Studenter, hvilket fordrer en Sum paa mindst 2—3 Millioner Dollars. Biskop Ryan af *Philadelphia* har, som Forvalteren af Bispedømmets forskellige kirkelige Anstalter, allerede modtaget udbetalt henved 740,090 Dollars af den afdøde Bankier, F. A. Drexels, Efterlænskab. Hr. Drexel havde, som vi tidligere have omtalt, anordnet i sit Testamente, at, efterat nogle mindre Legater vare fradragne, en Tiendedel af hans Formue, som beløb sig til 10 Millioner Dollars, skulde skjænkes forskellige navngivne katholske Kirker, Undervisnings- og Velgjørenhedsanstalter. Den 20. Maj døde den forhenværende Statsminister *Frelinghuysen*, en agtværdig Personlighed, som erhvervede sig Katholikernes Sympathi ved sin energiske Optræden til Forsvar for det amerikanske Kolleg i Rom, der som Følge af en Note fra Forbundsregeringen, blev fritaget for at dele Skjæbne med Propaganda-Kollegiets Godser. Til Gjenopførelsen af den nylig nedbrændte St. Ludvigskirke i *Buffalo* er:

der allerede tegnet over 40,000 Dollars. I *Milwaukee* er Dr. Hudson, en bekjendt anglikansk Gejstlig fra Episkopal-Kirken, vendt tilbage til den katholske Moderkirke. I *Kalamozoo* har ligeledes en bekjendt protestantisk Gejstlig, Dr. H. Køhler, aflagt den katholske Trosbekjendelse. I *Richmond* i Virginien er Grundstenen bleven lagt til en ny katholsk Kirke for Negrene. Det er den første katholske Kirke, som bygges i Virginien for Negre. Det er desværre en stor Mislighed, at Negrene maa have deres egen Kirke, men det vil ikke lykkes at bringe de Hvide sammen med Negrene i Gudshuset, paa Grund af den uovervindelige Antipati, som de Hvide nære mod Negre og Mulatter i Amerika. Hvor disse sidste indfinde sig, fjærne de Hvide sig, som nu engang ere den herskende Race i Landet. Biskop Wadhams af *Ogdensburg*, N. Y. har i Løbet af de sidste 8 Aar indviet 47 nye Kirker, paa Steder, hvor der hidtil ikke var nogen katholsk Kirke. I samme Tidsrum bleve 17 nye Kirker byggede, for at træde i Stedet for andre, som vare blevne for smaa. Et Bevis paa, at Kirken stadig udbreder sig i det nordlige af Staten New-York. Hvor mange katholske Kirker findes der egentlig i de forskjellige store Byer i Unionen? New-York City har 64 katholske Kirker, Chicago 55, Brooklyn 46, Cincinnati 36, New Orleans 29, Baltimore 28, Cleveland 22, Louisville 21, San Francisco 21, Buffalo 29, Milwaukee 17, Albany 13.

Smaating.

Tusendkunstner. At der i Jødekvarteret i Amsterdam findes sande Tusendkunstnere skjulte, viser følgende hollandske Inserat: „Levi Roboam Jakob Zoon, Moses, Israelitstraat, Joodenhoek 34, Amsterdam. Handler med Cigarer og Kager, Grøntsager, Ost, gammelt Jærn, Klude og Ben; gaar Byærinder for Naboerne, skjærer Fugle for Tungebaandet og Halen af Hunde og Katte; er temmelig bevandret i at skjære Ligtorne; hans Kone holder Skole for Smaabørn og lærer Pigerne at sy, sætter Iglar, læser Breve for Udannede og tilbereder den bedste Sennopskage i hele Gaden; Hunde vaskes og tilklippes som Løver.“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 28. Juni. 5te Søndag efter Pintse. De hh. Apostelfyrster Petri og Pauli festlige Mindedag. — **29. M.** Petri og Pauli Fest (fejredes offentlig igaar). — **30. Ti.** Pauli Ihukommelse. — **1. Juli, O.** Oktav af Johannes den Døbers Fest (Kl. 8¹/₄: Messe for Ansgariusforeningen). — **2. To.** Mariæ Besøgelse (fejres offentlig paa Søndag.) — **3. F.** Irenæus, Biskop og Mart. (Kl. 8¹/₄: Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjærte. Kl. 7¹/₂ Aften: Broderskabsandagt med Prædiken.) — **4. L.** Oktavdag.

Søndagen den 5. Juli. 6. Søndag efter Pintse. **Mariæ Besøgelse.** Ihukommelsen af Frelserens dyrebare Blod.

Indbydelse. Bidragyderne til 5 Øre Subskriptionen indbydes herved til et Møde i Præstehuset ved Sct. Josefs Hospital idag Søndag den 28. Juni Kl. 3¹/₂ (efter Andagten) for at tale om den snarlige Opnaaelse af Subskriptionens Formaal.

A. Neuvel.
Præst.

Sct. Knuds Skole. Tirsdagen den 30. Juni afholdes i Skolen i Ny Kongensgade den aarlige Examen fra Kl. 9—2, hvortil Elevernes Forældre og Skolens Venner indbydes. Onsdagen den 1. Juli holdes højtidelig Messe Kl. 8¹/₂, og derefter Præmieuddeling.

Sct. Andreas Kollegiet i Ordrup slutter Skoleaaret Torsdagen den 2. Juli Kl. 10 Form. med Præmieuddeling og Te Deum i Sct. Andreas Kirken, hvortil Dhrr. Gejstlige og Elevernes Forældre samt Skolens øvrige Venner indbydes.

Det nye Skoleaar agtes begyndt Torsdagen den 2. September.

N. B. Søndagsprædiken i Sct. Andreas Kirke holdes den 5. Juli og saa fremdeles i Ferien under den højtidelige Messe, der begynder Kl. 10 Form. Aftengudstjenesten uden Prædiken holdes Kl. 7.

Den katolske Syge og Liggasse. De ærede Medlemmers Opmærksomhed henledes paa, at Regnskabet for 1884—85 afsluttes den 31. Juli, og at som Følge heraf hele Medlemskontingentet maa være indbetalt inden d. 30 Juni. Samtidig gjøres opmærksom paa Lovens § 5, ifølge hvilken 6 Ugers Restance giver Bestyrelsen Ret til at udslette vedkommende Medlem.

Bestyrelsen.

Fundne Sager.

En lille graa Portemonnaie, indeholdende et mindre Pengebeløb og nogle brugte engelske Frimærker, er funden i Kirken og kan afhentes hos **Sakrsitanen**.

Sammesteds ligger til Eftersyn en Aloysiusbog, i hvilken en latinsk Bøn til den h. Agnes.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 27.

Søndagen den 5. Juli.

1885.

Indhold: Vor Frue af Lourdes. Barnets Morgenbøn. Den høje Pilegrim. C. A. H. Muus. Efterretninger: Kjøbenhavn,

Vor Frue af Lourdes

efter

Henri Lasserre.

Det er nu 27 Aar siden, at den lille fattige Bondedatter Bernadette fra Lourdes i Løbet af kort Tid erhvervede sig den største Navnkundighed i hele den katholske Verden for sin egen Person og tillige for den lille ubekjendte By, hvis Navn tidligere ingen kjendte. Endnu den Dag i Dag, efter 27 Aars Forløb, kommer en Million Pilegrimme til dette Valfartssted. Der er Folk af alle Folkeslag, af alle Samfundsklasser og Beskæftigelser, med de mest forskjelligartede Livssyn, lige fra den katholske engelske Peer og til de fattigste Pilegrimme fra Verdens Udkanter, som havde solgt alt, hvad de ejede, for at bede ved Grotten i Lourdes og tvætte sig i dens Vand. Oprindelsen til dette Valfartssted er beskrevet og udviklet i en i Frankrig meget bekjendt og fortræffelig skreven Bog:

Notre Dame de Lourdes af Henri Lasserre, der begyndte sine Undersøgelser tvivlende og kritisk og endte med at blive en troende og overbevist Tilhænger af Vidunderet. Det er ud af denne Bog, at vi gjøre nedenstaaende Uddrag om Bernadette og hendes Syner.

Den lille By Lourdes ligger i Departementet Øvre-Pyrenæerne, hvor de syv Dale ved Lavedan munde ud ved de yderste Bakkestrøg i Udkanten af Sletten ved Tarbes, og der, hvor de pyrenæiske Højfjeldes bratte Skrænter begynde at højne sig. Den navnkundige Grotte ligger lige over for den nederste Pynt af en Ø — l'île du chalet — som dannedes af Gavefloden og en Kanal. Før Torsdagen den 11. Februar 1858 i Fastelavnsugen har Lourdes ingen Historie haft.

Paa denne Dag sad en fattig Familie hjemme ved den kolde Arne i bedrøvelige Tanker. Den havde ikke en Gang Brændsel i Huset. Manden hed François Soubirous og Hustruen Louise Castérot. De havde fire Børn: to Drengene og to Piger. Den ældste af dem var Bernadette. Hun var 14 Aar gammel og spinkelt bygget. Hun kunde hverken læse eller skrive og ikke en Gang tale Fransk, men kun den platte Sprogblending af Fransk og Spansk, som er egen for Landet i hin Egn.

Hun var lille af sin Alder, med solbrændte, men fine Ansigtstræk. Hendes Haar var blødt og sort og gjemt under hendes Hovedklæde. Hun havde brune Øjne, smukt tegnede Øjenbryn, en udtryksfuld Mund og et vidunderlig overbevisende Præg af Uskyld var udbredt over hendes Person og hendes Udtryksmaade.

Hendes Moder sendte hende sammen med hendes yngre Søster og en anden lille Pige ud for at sanke Kvas langs Gavefloden. Da de kom til Hulen, skulde de vade over Møllebækken, og de gav sig alle til at

tage af Fødderne. Medens Bernadette var i Færd med at tage sine Strømper af, hørte hun en stærk Lyd lige som af Blæsten, men da det var stille Vejr, troede hun at have hørt fejl. Lyden kom igjen, og hun saå op derved. Da gav hun sig til at skringe, men kunde ikke faa en Lyd frem og faldt ned paa sine Knæ. Det var Synet, der viste sig for hende.

Bernadette har fortalt meget vidtløftig om dette Syn. I Hulningen i Fjældet saå hun i et Skin af Lys en vidunderlig dejlig, mere end menneskelig skjøn Kvindeskikkelse. Det var ingen Aand, men et levende, virkeligt Væsen med en ren og kongelig Majestæt i sin Holdning. Hendes Kjortel var fodsid, men Fødderne kunde ses. Om Livet havde hun et blaat Baand, hvis Ender rørte ved Jorden, om Skulderen et hvidt Slør, men ellers intet Smykke. Hendes Rosenkrans var en Guldkjæde med hvide Kugler. Hun rørte ikke Læberne men lod Kuglerne glide langsomt gennem sine himmelske Fingre.

Den hellige Jomfru saå paa Bernadette, som vilde korse sig, men hendes Arme faldt lammede ned paa hendes Knæ. Alvorlig og mild gjorde Jomfruen selv det hellige Tegn, og først efter at dette var sket, formaaede Barnet at røre sin Haand. Hun gav sig til at bede paa sin Rosenkrans. Da hun havde bedt den igjennem, svandt Synet bort paa en Gang. Det havde vist sig i et Kvarter.

Da Bernadette kom hen til sin Søster og den anden lille Pige, spurgte hun dem, om de havde set noget. De havde intet bemærket, men spurgte hende ud om, hvad hun havde set.

„Jeg har set En, som var klædt i Hvidt,“ svarede hun og beskrev sit Syn for dem.

Da Moderen i Hjemmet havde hørt denne mærkelige Beretning, sagde hun:

„Det er tosset Snak. Du maa ikke mere gaa hen til Hulen.“

To Dage efter forandrede hun dog sin Beslutning og lod Børnene gaa derhen for anden Gang, men gav dem hver en Flaske med viet Vand med, og det samme gjentog sig tredie og fjerde Gang. Jomfruen blev ved at vise sig for Bernadette. Den sidste Gang talte hun til hende.

Rygtet om disse vidunderlige Tildragelser kom snart ud. Dagen efter, at Synet havde vist sig sidste Gang, gik over hundrede Mennesker derhen med Bernadette; to Dage efter gik fem hundrede med. Ingen af dem hørte eller saå andet end det fattige Barn, som bad paa sine Knæ, og som fortalte, at hun hørte og saå. Der taltes ikke om andet paa Gader og Stræder, paa Værtshuse og i Familierne, paa Byggepladser og Værksteder hvilede Talen om alt andet end om dette Vidunder.

Gejstligheden forholdt sig meget rolig derved, men de borgerlige Myndigheder begyndte at blive betænkelige ved det mægtige Røre, som tog paa at gribe Land og By. En Dag, da Bernadette i hele Befolkningens Paasyn havde været i en meget høj Grad af Henrykkelse, lod Politikommissæren hende kalde for sig og forhørte hende i en hel Time. Hendes Forklaringer, som ere blevne offentlig fremlagte, ere afgivne med Hengivenhedens Frejdighed og godtgjorde hendes Oprigtighed, men Faderen fik dog et Tilhold om at holde hende fra at gaa videre i sine Visioner.

Men Bernadette maatte derhen den næste Dag; hun droges efter sit eget Sigende af en hemmelig og uimodstaaelig Kraft, men denne Gang saå hun intet. Først Dagen efter viste den hellige Jomfru sig atter. Hun kaldte Bernadette ved Navn og talte længe til hende med sagte Stemme. Før hun forsvandt, sagde hun:

„Sig til Præsterne, at jeg vil have, at de skulle bygge mig et Kapel paa dette Sted.“

Menneskemassen trængte sig om hende:

„Hvad sagde hun til Dig?“ spurgte de hende, thi Ingen tvivlede nu mere om, at der blev talt til Barnet.

„*Hun* sagde to Ting til mig,“ svarede Bernadette, som aldrig kaldte *Damen*, der viste sig for hende, anderledes: „den ene Ting til mig selv og den anden til Præsterne. Nu gaar jeg lige hen til dem.“

Da hun kom til Landsbyen, mødte hun en Sværm af Folk, som gik hende imøde. Hun gik stille og beskeden til Præstegaarden. Sognepræsten, Peyramale, var en hæderlig Mand i Ordets fulde Betydning. Han nægtede ikke Muligheden af, at Synerne kunde have vist sig, men han havde hidtil forholdt sig aldeles neutral og var aldrig før gaaet med Sognefolket ud til Grotten. Han havde næsten holdt sig udenfor hele Bevægelsen og modtog derfor Bernadette meget koldt.

Da hun havde røgtet sit Ærinde med den Oprigtighedens Tone i sine Ord, som slog alle, følte han sig overbevist, men tvang sig dog til at bevare en stræng Mine lige overfor Barnet. Han spurgte hende om, hvad „*Damen*“ kaldte sig.

„Jeg ved ikke, Hr. Pastor, om det er den hellige Jomfru, men jeg ser Synet ligesaa tydelg, som jeg ser Dem, og hun taler til mig, ligesom De taler til mig. Og jeg kommer for at sige Dem fra hende, at hun vil have, der skal bygges et Kapel ved Massabiellefjeldet, hvor hun viser sig for mig.“

Den gode Præst så vist paa den lille Pige, som fremførte sit Ærinde med saa stor Sikkerhed, og hvor bevæget han end var bleven derved, kunde han dog ikke lade være at smile ved det sære Paalæg, han fik; men til Trods for Sendebudets urokkelige Overbevisning, kunde han ikke komme bort fra, at det var et fattigt og ringe Barn, som fremførte det, og han følte paa en Gang baade sin Tro vakle og stor Attraa til at give sig hen.

„Hvis den *Dame*, som Du taler om, virkelig skulde

være den hellige Jomfru, hvilket det tyder paa, som hun har sagt til Dig, saa bed hende at give et Tegn paa sin Magt. Sig til hende, at hvis hun vil have et Kapel, maa hun lade den Rosenbusk, der staar i Hulen, springe ud.“

Det var i Februar Maaned, og der var ikke et Blomst eller et grønt Blad at se, men kun den graa, døde Vinter, og da Præstens Samtale med Bernadette derfor blev bekjendt i Byen, hvilket ikke varede længe, gik store Sværme af Folk med hende ud for at se, om Busken vilde blomstre, og om Folketroen derved skulde finde sin Bekræftelse.

Rosenbusken vilde ikke til at blomstre, og de Vantro skumlede lydelig. Bernadette gik hver Dag ud til Synet.

„Hvordan staar det til?“ spurgte man hende.

„Jeg har set Synet, og jeg har sagt det til hende, som Præsten har paalagt mig, men hun smilede deraf. Hun sagde, at jeg skulde komme helt op i Hulen og der aabenbarede hun mig endnu en Hemmelighed — inderst i Hulen saå jeg ikke andet end Fjældet, og paa Jorden groede der Græsstraa i Sandet.“

Byen var i højeste Spænding. Overalt i den hele katholske Verden ventede man, haabede og bad.

Fra Solen stod op ventede en uoverskuelig Menne-skemasse paa Barnets Komme udenfor Hulen og faldt paa Knæ, da hun viste sig. Guds Moder aabenbarede sig snart for hende, talte hemmelig til hende og sagde tilsidst til hende efter en Pause:

„Gaa nu hen og tvæt Dig ved Kilden“.

Der havde aldrig paa det Sted været Spor hverken af Kilde eller Vand overhoved, og Bernadette gik derfor hen ad Gavefloden til, men „Damen“ standsede hende med en Haandbevægelse og sagde:

„Det er ikke den Vej, det er ikke der, Du skal drikke. Her er den.“

Og hun strakte sin Haand ud og viste til højre for

Grotten paa et tørt Sted, hvor Bernadette havde knælet Dagen i Forvejen. Med den enfoldige Tro, som boede i hendes Sind, gav hun sig til at skrabe i Jorden med Neglene. Folk lo saa smaat ad hende. Men paa en Gang kom Vandet fra ubekjendte Dybder piblende op mellem Barnets Fingre og fyldte det lille Hul, hun havde skrabet, og der var snart et Glas fuldt deri. Det var Dynd, og Bernadette prøvede paa at drikke deraf, men kunde ikke bekvemme sig dertil af Modbydelighed. Saa vældede Kildens Vand ud over den lille Kummes Kanter og løb i en smal Stribe hen imod Mængden, som stod slagen med Undren. Dagen efter var Vældet saa svært som en Mands Arm.

Saaledes lyder Fortællingen om det Syn, som viste sig for den unge Pige, der for en halv Snes Aar siden er død i Klostret i Nevers, hvor hun søgte hen efter de epokegjørende Begivenheder, hun var Aarsag til, og hvor hun levede stille og næsten glemt, uden nogen-sinde at have erfaret den Navnkundighed, hendes Person har fundet, hvilke Pilegrimsskarer hun har sat i Bevægelse, og hvilken vældig Troens Fylde hun har vakt. Hendes Part i Begivenheden i Lourdes var dermed afsluttet, og hun traadte fuldstændig tilbage i Skygge. Enhver kan det anbefales at læse Henri Lasserres Værk om dette Æmne: „Vor Frue af Lourdes“. Man ser deri Skridt for Skridt den tvivlende Forfatter, som begynder med kritiske Undersøgelser, men efterhaanden under Begivenheder, for hvis Fuldbyrkelse han finder fuldgyldige Beviser, modstræbende ændrer sin Overbevisning, reven med af Troen. Af denne er der atter affødt Rækker af Mirakler, lig dem, der have holdt vor hellige Helenes Kilde i Ry i saa mange hundrede Aar og bedækket dens Omegn med Dynger af Helbrededes Krykkestokke. Blinde have faaet deres Syn ved Lourdes, og Lamme ere gaaede helbredede derfra. Selve Byen har set Masser af Syge og Nødlidende, Rige og Fattige, Tusender af Pilegrimme, vandre til

Grotten, ja, den har endog set Albions katholske Sønner i Procession vandre bedende og syngende gennem Byens Gader, og med en engelsk Peer, den unge Hertug af Northumberland i Spidsen, hævende Troens Banner højt; og indtil denne Dag stadfæster den saligste Gudsmoder sin Forbøns Magt ved mangfoldige Heldbredelser og Bønhørelser af enhver Art.

Barnets Morgenbøn.

Klemens Brentano fortæller, at han ikke kunde glemme, hvorledes han en Morgen ganske tidligt gik langs et Gjærde og bag samme hørte en Barnestemme bede. Det var en lille fattig Hyrdepige paa 7 Aar, som passede nogle Gæs og med stor Inderlighed bad sin Morgenbøn paa sin barnlige Vis. Han hørte følgende: „God Morgen, kjære Fader! Lovet være Jesus Kristus, kjære Gud i Himlen! Hil dig, Maria! Jeg vil være god, jeg vil være from! Alle kjære Hellige, alle hh. Engle, jeg vil være god og brav! Jeg har et stort Stykke Brød, det spiser jeg; men for det store Stykke takker jeg dig, kjære Fader! Ak, hjælp mig ogsaa, at Gæssene ikke løbe ind i Kornet og at ingen slem Dreng kaster med Sten efter dem. Hjælp mig idag, jeg vil være et godt Barn, kjære Fader i Himlen!“ Denne barnlige, tillidsfulde Bøn gjorde et dybt Indtryk paa Brentano, og der er heller ingen Tvivl om, at Gud har hørt med langt større Velbehag paa dette uskyldige Barns simple, men hjærtelige Bøn, end paa mangan moderne, velklingende Bøn, der oplæses til ham ud af en lille, nysselig, fin Bønnebog med Fløjlsbind og Sølvspænder. Der er mere end nok et Barn kan bede om; — maatte især alle Ugebladets smaa Læsere, jeg veed der findes en Del, bede deres Morgenbøn ligesaa smukt, som denne unge Pige!

Den høje Pilegrim.

(Mariæ Besøgelse)

Hvi iler Du ad Fjelde bratte
 Til fjerne Maal foruden Ro.
 O Jomfru fuld af Naadeskatte,
 O Pilegrim, saa ilsom, fro?

„Til Hebron jeg mit Fjed vil vende,
 Hist til min Frændes stille Hjem,
 Min Hilsen vil jeg bringe hende
 Og Naadegaver skjænke dem.“

Vil Røverbander Dig ej skræmme,
 Ej Løveyngel? Tigertand?
 Mon Vejens Trængsler Dig ej hæmme,
 Ej Solens Glød, ej Skyens Vand?

„Hver den, som vandrer paa Guds Veje,
 Han staar i Herrens Varetægt.
 Og de, som Fromhed, Gudsfrygt eje,
 Paa Jordens Kryb ej lægge Vægt.“

Saa il Du da til Hebrons Høje
 I Engleselskabs Overflod;
 Din Kjærlighed gjør sød hver Møje
 Og skjænker Dig bevinget Fod.

Med Bud fra Herren Du ej hviler,
 At signe Zacharias' Hjem,
 Elisabeth imod Dig iler:
 Til hende bær Din Hilsen frem.

Mens Jomfruen fremfører denne,
 Forbauset hører hun derpaa.
 Johannes jubler glad i hende
 Og vil opad til Lyset naa.

Elisabeth, hin fromme Kvinde,
 Opfyldt af Aandens Lys saa klar,
 Ser grant, mens før hun gik i blinde.
 Til Jomfuen var hendes Svar:

„Velsignet er blandt Kvinder alle
 Du, som er Moder til min Gud,
 Dig salig vil hver Skabning kalde,
 Fordi Du troede fuldtud.“

Og hvad hun, Solens Morgenstjerne,
 Hun, Helligaandens skjære Brud,
 Glad skuer klart i Tider fjerne.
 Det vælder som en Strøm nu ud:

„Min Aand sig i min Frelser fryder,
 Som paa min Ringhed har set ned,
 Mit ringe Tag han ej forskyder,
 Thi prises jeg i Evighed.“

O Jomfru, Naadekildens Moder.
 Du Pilegrim paa højen Tind,
 O vend Dit Fjed med Naadens Goder
 Idag i vore Hytter ind.

Velsignelse bring til vor Hytte
 Med Frelseren, Din kjære Søn;
 Du paa hans Veje os beskytte,
 At vi ved Dig faa Himlens Løn.

Sr.

† C. A. H. Muus.

Lørdag Aften, den 27. Juni, bortkaldte den almægtige Gud til et bedre Liv et af den københavnske Menigheds ædlestes Medlemmer, forhv. Bibliothekar ved Universitetet i Würzburg, Kand. theol. *Carl Augustin Heffding Muus* i en Alder af over 80 Aar. Den Afdøde var født i Skjelby i Sydsjælland den 20. Marts 1796. Efter at han i nogle Aar havde besøgt Skolen i Vordingborg, kom han i Aaret 1812 til Metropolitan-skolen og dimitteredes i 1815 til Universitetet, hvor han i 1828 aflagde den theologiske Embedsexamen. Faa Aar efter opfordrede Grundtvig den unge Theolog til at udgive Eusebius' Kirkehistorie paa Dansk, for „at Kjendskab til Kirkens Oldtid skulde bidrage til at opbygge den protestantiske Kirkes forfaldne Sager, naar man fra Grunden af indsaa Pavedømmets Ukristelighed“ (*Muus*: Aabent Brev til Kristne i Landet. Kjbh. 1882). Frugten af dette Arbejde og det omhyggelige Studium af Kirkefædrenes Skrifter blev imidlertid en ganske anden, end man havde ventet. I 1832 udgav Muus sin Eusebius; men Troen paa den lutherske Kirkes og Læres Ægthed havde i høj Grad lidt Skibbrud ved denne Beskjæftigelse med Kirkefædrene, og Tvivl begyndte at opfylde den samvittighedsfulde Mands Hjærte. Særligt Indtryk paa ham gjorde Eusebs Udtalelser angaaende den apostoliske Succession eller Arvefølge, som han paa ingen Maade fandt fortsat i Lutherdommen, og Aar for Aar blev det ham ved Studierne mere og mere umuligt, at faa Protestantismen til at passe med Kristendommens hele Oldtidsudvikling, især som han forefandt den, ved at komme fra de afrettede protestantiske Haandbøger til selve Kildeskrifterne.

I Aaret 1836 foretog M. en længere Rejse til Udlandet, paa hvilken han blandt andet ogsaa besøgte

den protestantiske Theolog Neander i Berlin, som dog ingen væsentlig Indflydelse fik paa ham. Schelling derimod i München og selve den katholske Kirke gjorde Udslaget. Et helt Aar kæmpede Muus med Uvished; men da Schelling begyndte med sin Religionsfilosofi, og da han afsluttede den ved Paasketid, var den i enhver Henseende uantagelig for ham, „selv om den saa var bleven forkyndt af en Engel fra Himlen“!

Fra katholsk Side blev der ifølge Muus' eget Vidnesbyrd aldeles ikke indvirket paa ham. Hans Bekjendtere overlod hans Anliggender til Gud og til ham selv, naar undtages, at de hjærteligt bade for ham om Oplysning fraoven og ved given Lejlighed aflagde Vidnesbyrd om den katholske Kirkes Lære, naar han opfordrede dem dertil. Han stiftede kun faa Bekjendtskaber med Katholikerne i München, men desto flittigere bivaanede han den katholske Gudstjeneste, overværede adskillige Forelæsninger, blandt andre Möhlers, studerede flittigt Kirkefædrene. Efter lang og moden Overvejelse af Grundene for og imod, kom han endelig i Aaret 1839 til den Slutning, at han snarest mulig maatte skrive hjem og give Afkald paa Rejseunderstøttelsen og det attraaede Præsteembede, fordi han maatte blive Katholik; i hvilken Anledning han skrev et længere Brev til Biskop Mynster. „Jeg er endnu ikke katholsk“, skriver Muus i Brevet, der er dateret München, den 2. Juli 1839, „og bliver det maaske først sent; men Gud fri mig saa sandt fra en brat Død — jeg haaber at blive det. I den Stund, da jeg kom til den omtalte Klarhed, gik det op for mig, at, vilde jeg være lykkelig paa Jorden og salig i Himlen, maa jeg gaa den katholske Vej, og at det samme gjælder visse med mig nærbeslægtede Naturer saaledes staar Sagen, at jeg kan være ganske rolig, og, naar jeg kun indtil videre holder Stand, ikke trækker mig tilbage, behøver jeg heller ikke, ligesaa lidt som jeg vover, at gjøre et eneste Skridt fremad, førend jeg har

den samme Sikkerhed for mig, med hvilken jeg nu giver Afkald paa Embede og Pengeunderstøttelse af min verdslige Øvrighed — Afkald egentlig paa alt, hvad den kjære Verden har givet eller lovet mig . . . Jeg skatter og elsker saa meget deraf, mest ædle Menneskers Agtelse og Kjærlighed, som tildels vil gaa med i Tabet, og Byrden jeg faar istedet, af Nød og Kummer, Skam og Skjændsel, Ynk og Vrede, ej blot Daarernes og Ildesindedes, men mangen klog, brav, from Vens Beklagelse og Harme, forestiller jeg mig ogsaa og vejer det Ene med det Andet. Men det faar Alt at gaa og komme. Er min Handling intet Indfald, Ingens Indskydelse, derimod et Foster i min Grundnatur, og har jeg optaget dens Spire i mig og baaret paa den i samfulde 20 Aar, i Løndom og Dølgemaal, tilsidst en tung Byrde, — saa maa jeg ogsaa for Dagens Lys med den, maa paatage mig den og vil, inderligt let, gjerne have nogen Byrde dermed, om saa skal være, endnu en Snes Aar.“

Efter sin Konversion opholdt han sig i en lang Aarrække i Würzburg i Bayern, ved hvis Universitet han blev Bibliothekar. Her sysselsatte han sig i stille Ensomhed med Studierne og oversatte ikke faa af Kirkefædrenes Skrifter fra Originalsprogene, i hvis Ejendommeligheder han var overordentlig bevandret; det græske Sprog talte han saaledes med ikke mindre Lethed end sit Modersmaal. I hans Optræden afspejlede sig stedse hans ægte danske Natur: Beskedenhed og Tilbageholdenhed. Ingen skal anklage ham for Stortalenhed; han arbejdede i Stilhed, maaske altfor stille, nøjedes gjerne med simple Kaar og var altid tilfreds, naar Ingen brød sig videre om ham, og han derfor heller aldrig behøvede at bryde med Nogen, enten Slægtninge eller Venner.

Omendskjønt Fædrelandets intolerante Love udelukkede ham fra den fædrene Jord og forsmaaede at drage Fordel af de herlige Talenter, som Gud havde

givet ham, nærede han dog stedse, trods sit lange Ophold i Udlandet, den største Kjærlighed til Hjemmet, fulgte med Opmærksomhed den hjemlige Literaturs Frembringelser, og ved sine aarlige Besøg her i Ferien fornyede han stadigt det venskabelige Forhold, hvori han stod til flere af Landets fremragende Mænd. Blandt hans Venner maa vi særlig fremhæve den lige for et Aar siden afdøde, nidkjære og opofrende Redaktør af Ugebladet, fhv. Pastor J. L. V. Hansen, der en Snes Aar senere fulgte sin Vens Exempel og frasagde sig Lutherdommens Vildfarelser og med lige saa stor Offerberedvillighed fulgte sin bedre Overbevisning. I 1848 viste M. sin Fædrelandskjærlighed blandt andet ogsaa derved, at han i de tyske Aviser forsvarede Slesvigs Sag mod de slesvig-holstenske Oprøreres Fordringer.

Troen havde slaaet dybe Rødder i hans Hjærte, og trods sin fremragende Aand og grundige videnskabelige Dannelse bevarede han dog stedse Fundamentet til al Dyd, Ydmygheden, i Forening med et barnligt Gemyt i dette Ords ædleste Betydning, og som *han* opfattede det, der har sagt: „Dersom I ikke blive som Børn, kunne I ikke indgaa i Himmeriges Rige“. Til enhver Tid stod hans Hjærte aabent for ædle Foretagenders Fremme, og Vincentsforeningens Fattige have i den Afdøde mistet en fremragende Velgjører. Daglig bivaanede han den *h. Messe* og daglig bad han *Rosenkransen* til den saligste Gudsmoders Ære, mod hvem han nærede den største Tillid og Kjærlighed, og endnu paa sit Dødsleje forlangte han paa det bestemteste, at man daglig skulde bede denne Bøn med ham. Gjentagne Gange modtog han med stor Andagt de hh. Sakramenter paa Sygelejet og plejede da altid selv at svare paa de latinske Bønner, hvormed Kirken ledsager Sakramenternes Forvaltning, og det med en Inderlighed og Tro, der dybt bevægede de Tilstedeværende. Sin Bevidsthed bevarede den ærværdige Olding indtil

det Sidste, og under Bønnen: „Paa Dig, o Herre, har jeg haabet, og jeg skal i Evighed ikke blive til Skamme“, hensov han roligt i Herren. Hans Minde vil sikkert bevares længe i den herværende katholske Menighed, og blandt de danske Konvertiter siden „Reformationen“ vil han stedse nævnes som en af de mest begavede og ædleste, der paa den skjønneste Maade i Ord og Gjerning har aflagt Vidnesbyrd om Sandheden. *R. F. P.* †

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. I Søndags afholdtes et Møde af Deltagerne i Subskriptionen til Fordel for en katholsk Skole paa Nørrebro, for at drøfte, hvad der bedst burde foretages til Sagens Fremme. Til Mødet, som fandt Sted paa Sct. Josefs Hospitalet, vare 38 Medlemmer mødte. Efter at Pastor Neuvel havde indledet Mødet med et længere Foredrag, i hvilket han fremkom med forskjellige Planer, som med større eller mindre Sandsynlighed syntes egnede til at fremme Skolesagen paa Nørrebro, gaves Ordet frit, og der udspandt sig en livlig Diskussion blandt de Tilstedeværende. Alle vare enige om Skolens Nødvendighed, men om Midlernes Tilvejebringelse vare Meningerne meget delte. Et af Menighedens Medlemmer fornyede under Diskussionen et allerede tidligere givet Løfte, om at vilde stille et Skolelokale til fri Raadighed, eller hvis en Hindring skulde komme i Vejen for dette Løftes Opfyldelse, da at vilde yde 300 Kr. aarligt i 5 Aar, som Lejegydgjørelse til et andet Lokale. Dette smukke Tilbud modtoges enstemmigt med Tak af de Tilstedeværende. Efter Mødet foretoges en Kollekt, som indbragte 18 Kroner.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 5. Juli. 6. Søndag efter Pintse. **Mariæ Besøgelse.** Ihukommelsen af Frelserens dyrebare Blod. **6. M.** Oktav af Petri og Pauli Fest. — **7. Ti.** Votivofficium til Sct. Ansgar. — **8. O.** Elisabeth, Dronning og Enke. — **9. To.** Martyrerne i Gorkum. — **10. F.** Felicitas og hendes syv Sønner, Martyrer. — **11. L.** Veronika af Juliani, Jomfru.
Søndagen den 12. Juli. 7. Søndag efter Pintse. Johannes Gualbertus, Bekj.

Mødreforeningen. Tirsdagen den 7. Juli læses den h. Messe Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Sct. Ansgars Kirke for Foreningen.

Onsdagen den 8. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ lader Elisabethforeningen læse en h. Sjølemesse i Sct. Ansgars Kirke for sit afdøde Medlem forh. Bibliotekar C. A. H. M u u s.

Literatur. A a b e n t B r e v til Kristnei Landet af Karl A u g. H ø f f d i n g M u u s, faas hos D'hrr, Gejstlige for **25 Øre.**

Maria-Kongregationens Skovtur finder Sted Onsdag d. 8. Juli. Afgang fra den lille Jærnbane station Kl. 3 $\frac{1}{2}$ Eftmd. til Klampenborg; derfra til Ermelundskrattet og Jægersborg, hvor der spises Aftensmad Kl. 7. Prisen er 2 Kr. 50 Øre pr. Couvert.

Ogsaa Ikke-Kongreganister indbydes venligst; men bedes forud at henvende sig til en af Kongreganisterne.

Ægtevielsør

i Sct. Ansgars Kirke.

Tømrer Andreas Link og Dorothea Kristine Margrethe Jessen (16. Juni). — Handlende Giovanni Rosasco og Marie Kristine Pedersen (30 Juni).

Dødsfald.

5. Juni. Snedker Schous Barn Harald Karl William (5 M.) — 12. Juni. Enke Marie Elise Kristine Valentin (64 A.) — 14. Juni. Ugift Titus Seydel (67 A.) — 27. Juni. Forhenv. Bibliothekar Augustin Høffding Muus. (89 A.). — 27. Juni. Maskinarbejder Clausens Hustru Martine Clausen (54 A.).

Janus i Hamborg,

oprettet 1848,

afslutter Livsforsikringer, Børneforsørgelser og Livrenter ved.

Kjøbenhavn.

C. B. Lohrer,
31, Adelgade, 1. Sal.

Hermed følger et Tillæg.

Rasmussen & Olsen. — Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 28.

Søndagen den 12. Juli.

1885.

Indhold: Ærkebiskopen af Kølⁿ. Fredløs. Fra Kristenhedens Hovedstad. Efterretninger: Ordrup, Kjøbenhavn, Rom, Kølⁿ, Münch^en, Paris.

Ærkebiskoppen af Kølⁿ's Afskedsord.

Ærkebiskoppen af Kølⁿ, Dr. *Paulus Melchers*, har rettet nedenstaaende Afskedsord til de Troende i Bispedømmet, som han nu staar i Begreb med at forlade for bestandigt, idet den h. Fader har kaldet ham til *Rom*, hvor han vil blive udnævnt til *Kardinal*. Da den ærværdige Ærkebiskop i sin Skrivelse ogsaa mindes de danske Katholiker, og flere af dem ogsaa kjende ham personligt fra den Tid, da han som Biskop af *Osnabrück* gjæstede Kjøbenhavn, have vi trot at burde meddele vore Læsere hele Skrivelsens Ordlyd. Ærkebiskoppen skriver følgende:

Hvad man allerede i Aaringer har ventet, det er nu ved den h. Fader's Beslutning bleven til Vished. Han har, som det allerede er blevet bekjendt ved de offentlige Blade, besluttet at kalde mig bort fra mit Landflygtighedssted og løse mig fra mit Overhyrdeembede, da alle hans Bestræbelser for at muliggjøre det for mig, at jeg vender tilbage til Ærke-dioceset, have været

frugtesløse, og fordi Overhyrdens Fraværelse allerede for længe siden har været et Onde for den ham anbettede Hjord, som ikke længere kan forsvares.

Ligesom jeg for tyve Aar siden som Biskop af *Osnabrück* imod mit Ønske og min Villie blev forflyttet til Køl'n af den daværende Pave, Pius IX., saaledes bliver ogsaa nu ved Forholdenes og Leo XIII's alene deri begrundede Beslutning, det Baand atter løst, der, som jeg troede, havde forenet mig med Køl'ner ~~Ærke~~dioceset for *bestandig*. Denne Skilsmisse fra den Hjord, som var bleven mig overmaade kjær og dyrebar, er i høj Grad smertelig for mig, og det samme er Tilfældet for de Troende i Dioceset, som stedse og særligt i de 10 Aar af min Landflygtighed saa ofte have givet mig næsten utallige Beviser paa deres trofaste Kjærlighed og inderlige Hengivenhed. Da vi imidlertid ikke tvivle om, at Beslutningen, som den h. Fader har taget, der er den jordiske Stedfortræder for vor hellige Kirkes guddommelige Overhyrde, tillige kundgjør os den guddommelige Villies Raadslutning, saa er det ogsaa ligesaa utvivlsomt vor Pligt, at vi ydmygt underkaste os denne Guds overalt vise og hellige Villies Raadslutning. Denne Underkastelse letteliggjøres ogsaa i høj Grad for os ved den glædelige Omstændighed, at en alt for længe siden prøvet Biskop er bleven udnævnt til vor *Efterfølger*, der i fuldeste Maal fortjener, at alle Diocesanerne optage ham med Tillid, med Ærefrygt og Kjærlighed som den af Gud bestemte Overhyrde, og vise Lydighed mod hans Lærdomme, Formaninger og Anordninger.

Idet jeg altsaa indbyder alle mine kjære Diocesanere til i vor hellige Tros Lys at anerkjende og tilbede hin Beslutning som den guddommelige Villies, sender jeg alle og enhver til Afsked min hjærteligste Hilsen og Velsignelse med Bøn om, at de ville overføre paa min højærværdigste Efterfølger den Tillid og de Hengivenhedens og Lydighedens Følelser, som de hidtil have bevist mig. Hvad mig selv angaar, da

beder jeg dem om, at de ville mindes mig kjærligt i *Bønnen*, baade nu og fremfor alt i min Dødstime, som vel næppe er saa langt fjærnet fra mig, og efter hvilken jeg skal aflægge Regnskab hos Gud for min hidtidige Embedsførelse. Jeg paa min Side vil heller aldrig undlade at anbefale daglig til Gud under det h. Messeoffer alle de Sjæle, som nogensinde have været anbettede min Omsorg. . . . Vi have, kjære Diocesanere, i de henrundne Aar under min Embedsførelse oplevet og taalt sammen mange, ofte særdeles tunge og bitre, *Prøvelser* og megen *Modgang*, hvorved der ikke sjældent blev beredet mangen svag i Troen store Farer og Nederlag. Men det langt overvejende Flertal af de Troende have ved Guds overordentlige Naade og ved trofast Medvirken med samme standhaftigt og sejerrigt holdt ud i disse *Prøvelser* og *Kampe*. Deres Tro paa og deres Kjærlighed til Gud og hans hellige Kirke er ved disse *Kampe* og *Prøvelser* bleven aabenbar, styrket og befæstet; og der findes derfor ogsaa, Gud være lovet, overalt i vort Fædreland og i alle Stænder, mangfoldige i Sandhed troende Kristne, som alvorligt bestræbe sig for at leve efter deres h. Tro, og som ere beredte til at bære ethvert Offer og enhver Lidelse for den, uden at lade sig afholde derfra af jordiske Hensyn og naturlige Følelser eller af Menneskefrygt. Det er i Sandhed en kostbar Frugt, som de overstaaede *Prøvelser* have bragt os og et nyt Bevis paa, at Lidelsernes og *Prøvelser*nes Kors er heidbringende og nyttigt for os.

Men de ere endnu ikke til Ende: de *vare* ved, saa længe vi vandre herved i dette jordiske Pilegrimsliv, der er en *Prøvelsens* og *Forberedelsens* Tid for det evige Liv. Og desforuden synes alle Tidens Tegn umiskjendeligt at hentyde til, at der forestaar os endnu større og tungere *Prøvelser* i en maaske nær Fremtid, i hvilken alle bestaaende Forhold ville blive omstyrtede og kuldkastede. Det er derfor ogsaa dob-

belt nødvendigt for os alle uden Undtagelse, at vi *holde ud* i den trofaste og standhaftige Kamp imod vor Frelses Fjender indtil Enden. Thi kun den, som holder ud og er trofast indtil Døden, vil opnaa Livsens Krone. (Joh. Aab. 2,10.)

Staar derfor faste, kjære Diocesanere, i eders h. Tro, i den kirkelige og offervillige Kjærlighed til Gud og til eders Moder, den h. Kirke, som vor guddommelige Frelser har bygget paa den urokkelige Klippe Petrus, og til den øverste Hyrde, hvem Kristus har anbetret hele Kirkens øverste Hyrdeembede. Overholder med stor Omhyggelighed og Troskab alle Guds og hans h. Kirkes Bud og eders Stands- og Kalds- pligter! Frygter og elsker Gud over alt, af ganske Hjærte og af alle eders Kræfter! Elsker eders Næste som eder selv; og viser for Guds Skyld ogsaa den verdslige som gejstlige Øvrighed stedse Ærbødighed og den skyldige Lydighed! Hader, afskyr og undgaar Synden, som det største Onde og som Kilden til alle andre Onder!

Men da vi ikke formaa noget godt af os selv; men til alt i Sandhed godt og fortjenstligt behøve Guds Naade (Phil. 2,13), saa unnlader aldrig nogensomhelst Dag at bruge *Bønnens* store Naademiddel med Iver og Troskab! Deltager ofte og værdigt i de hh. Sakramenter, i det h. Messeoffer og i Forkyndelsen af Guds Ordet! Forsømmer ikke at hellige Søn- og Festdagene, som det sig bør, og ærer daglig med barnlig Andagt og Kjærlighed den allersaligste Jomfru og Gudsmoder Maria! Bestræber eder for at leve, handle og lide hver Dag saaledes, som I engang i Dødstimen skulde ønske at have gjort det!

Undgaar og flyr ogsaa omhyggeligen alt, hvad der kan bringe eders Tro i Fare, og glemmer ikke, at ifølge den evige Sandheds Ord, gaar den evigt til Grunde, som ikke tror (Matth. 16,16). Undgaar især den unødvendige Omgang med vantro Mennesker,

holder eder selv og eders Kjære i Hjemmet fjærnede fra slette Bøger, fra vantro Aviser og Tidsskrifter, og fremmer efter Evne og Kræfter Udbredelsen af *god og nyttig Literatur!*

(Sluttes.)

Fredløs.

(Fortsat fra Nr. 25).

„Hvem er der?“ spurgte nu den Syge.

„En Gendarm, Moder! Han paastaar, at vi holde en Præst skjult her i Huset.“

„De véd jo meget godt“, sagde den Syge, idet hun rejste sig op i Sengen, „at De har fordrevet eller guillotineret alle Præsterne for os“.

„Moder, tag dig i Agt!“ formanede Forpagterkonen.

„Jeg skulde tage mig i Agt! hvorfor? — De kunne i det højeste guillotiner mig, og hellerikke engang det; thi saalænge vilde jeg ikke leve, indtil de fik mig bragt til Arras.“

„Jeg har ikke fordrevet eller guillotineret Nogen“, mente Gendarmen.

„Det véd jeg“, vedblev den Gamle, „De er ikke nogen Bøddel; men De er en af Leverandørerne til Guillotinen.“

„Moder, Moder!“ bad Datteren.

„Madame“, svarede Gendarmen, som mere og mere tabte sin Fatning, „jeg gjør min Pligt, jeg er Soldat og adlyder.“

„De er ganske rigtig Soldat“, gjentog den Syge; „men De og Deres Lige vanære Uniformen, som De bærer. De er Soldat, og derfor er De paa Deres Plads ved Grænsen, overfor Fædrelandets Fjender. De er Soldat, og det er Deres Pligt, at forsvare Præster og Oldinge, Kvinder og Børn imod de Ugudeliges Angreb;

og ikke desto mindre opsøger netop De alle hine, som De skulde beskytte, for at overlevere dem til Morderne!“

„Men jeg er jo tvungen til at udføre de modtagne Befalinger“, indvendte den Ulykkelige.

„Tvungen!? Jeg mener, Deres Republik har proklameret Friheden? Det er altsaa Republikanernes Frihed! Slaver ere I og intet andet!“

„Men naar jeg ikke adlyder, vil man guillotiner mig selv.“

„De er altsaa fejj! Hvad for noget! De er Soldat og har saa stor Frygt for Døden, at De gjør Dem til Medskyldig i de største Grusomheder, for at købe Deres eget Hoved paa saa mange uskyldige Slagtofres Bekostning! Skammer De Dem ikke overfor det op-højede Exempel, som ikke alene Kvinder og unge Piger, men selv Børn daglig give, idet de hellere overgive sig til Bødlen, end at de skulde forraade Uskyldige? Præsten, som De søger, er ikke her; og selv om han saa var her, tror De da, at vi ikke skulde have Mod nok, til at vægre os ved at udlevere ham? Vi ere her tre Kvinder; men den Forsikring kan jeg give Dem, at De kan hente alle Deres Jakobinere og oprejse Skafottet her foran Døren, og vi ville bestige det, uden at der skal komme et Ord over vore Læber! — Gaa! De er en fejj Usling, De og alle Deres Lige, og Uhyrerne, som udbrede Rædsel over hele Frankrig, formaaede intet, dersom Eders Fejghed ikke understøttede og hjalp dem! — Jeg har nu sagt Dem min Mening, og De kan føre mig bort og guillotiner mig, dersom De vil: det vilde være en Heltegjerning, værdig for en Soldat, som forfølger Præsterne og fredelige Borgere!“

Gendarmen syntes i Begyndelsen fuldstændig sønderknust ved dette uventede og skarpe Angreb af den gamle syge Kone; men hendes sidste Ord gjorde ham rasende. „Hvad er jeg dog for et Æsel,“ raabte han bistert, „at jeg her staar og hører paa en gammel for-rykt Hex's Sludder! — Jeg véd virkelig ikke, hvad der,

trods Deres Alder og Sygdom, holder mig tilbage fra at føre Dem bort! — Jeg vil gjennem søge Huset, og ve ham, dersom Sognepræsten er her, og ve eder alle! Jeg vil arrestere eder alle sammen, ja alle!“ truede han, idet han slog i Bordet, saa det dundrede, og dermed forlod han Værelset.

IV. Lindegaarden.

Efter at Abbé Varlet var reden gennem Landsbyen Roquetoire, vendte han sig til højre og ankom kort efter til en stor smuk Gaard, som laa ensomt midt paa Marken og var bekjendt under Navn af Lindegaarden. Han steg af Hesten, bandt den ved Stalddøren og nærmede sig Huset. Men da han hørte flere Stemmer i det Indre af Huset, trak han Hatten dybere ned over Øjnene og blev staaende i Døren. To Personer sadde ved Kaminen, medens Forpagtersken stod midt imellem dem og fyrede under en stor Kjedel. Præsten kjendte ingen af de Fremmede; og troede derfor, at burde være forsigtig! thi han maatte ikke alene frygte for sig selv, men han maatte fremfor alt ogsaa drage Omsorg for, at han ikke udsatte Forpagterskens Mand for Fare, som saa højhjærtet havde frelst hans Frihed og Liv, i alt Fald foreløbigt. Derfor blev han ogsaa staaende ved Døren, fordi han paa denne Maade troede at blive mindst kjendt.

„Hilsen og Broderlighed!“ begyndte han. „Har du intet Kvæg til Salg, Borgerinde Mantel?“

„Nej, Borger,“ svarede Forpagtersken, uden at se sig om.

Stillingen blev noget pinlig. Præsten blev staaende paa Dørtærskelen og begyndte paany: „Men Borger Mantel har lige sagt mig, at Du havde to Køer, som Du gjerne vilde af med.“

„Jeg har jo allerede sagt Dem, nej!“ svarede For-

pagtersken, idet hun denne Gang ærgerligt vendte sig om; imidlertid gav hun en af de Fremmede, som sad ved Kaminen, et Tegn, og sagde: „Forøvrigt, naar man netop vil, har man altid noget tilsalgs; det afhænger af Prisen.“

„Det vidste jeg jo nok,“ sagde den formentlige Kjøbmand.

Forpagtersken gik nu henimod Døren, efter at hun endnu en Gang havde vexlet et betydningsfuldt Blik med sine Gjæster ved Kaminen. „De kan jo se paa Kærne, naar De har Lyst til at købe.“

„Jeg vilde lige sige, at det var saa temmeligt nødvendigt“, svarede Præsten. Men næppe vare de traadte udenfor, før han tilhviskede hende: „Deres Mands Hest staar ved Stalddøren; han har sendt mig herhen, for at jeg kunde skjule mig, men Synet af disse to Fremmede—“

„O min Gud, er det Dem, Hr. Pastor!“ faldt Forpagtersken ham i Talen. „Jeg havde ikke gjenkjendt Dem; De har gjort mig meget bange! Men kom kun ind i Huset.“

„Et Øjeblik!“ sagde Præsten, „jeg maa endnu lade Dem vide, at jeg svæver i stor Fare! Gendarmerne søge mig overalt.“

„Saa meget mindre tør De blive staaende her.“

„Men begge de Fremmede?“

„O, vær uden Bekymring; de vare ligesaa bange som De. Det er Emigranter.“ Med disse Ord aabnede hun Døren og sagde, efter at hun havde ladet Præsten træde ind, til begge de Fremmede, som sadde ved Kaminen: „De kan berolige Dem, mine Herrer, De have intet at frygte for: denne Herre er en Præst, som beder om Husly. Sæt Dem, Hr. Pastor, jeg vil bringe Hesten ind i Stalden.“

(Fortsættes.)

Fra Kristenhedens Hovedstad.

(Af Fr—g—)

Jeg har hidtil afholdt mig fra at omtale de uheldige Rivninger, som i den senere Tid have fundet Sted indenfor den katholske Presse, særlig i Rom; men da Sagerne desværre have taget større Proportioner, end man fra først af havde ventet, synes jeg at maatte forklare dem med nogle Ord for Ugebladets Læsere. For rigtig at opfatte Sagen i sin Helhed, er det nødvendigt, at hidsætte nogle indledende Bemærkninger. Den nuværende Pave Leo XIII har strax i Begyndelsen af sin Regering vist sig besjælet af Forsonlighedens Aand; Klogskab, Ro, Besindighed, Taalmodighed til at afvente det belejlige Øjeblik og mange andre udmærkede Egenskaber fandtes alle hos ham, og han forstod at lede Vatikanets Politik saaledes, at Kirken kunde udfolde sin velsignelsesrige Virksomhed selv i de Lande, hvor den verdslige Øvrighed viste sig fjendtlig mod Religionen. Uden nogensinde at slaa af paa et eneste Princip, søgte han at lempe Disciplinær- og Formsager efter Tidens Krav, med en utrolig Skarpsindighed forstod han at give efter, hvor Sagens Vigtighed og Religionens uforanderlige Principer tillode det, og atter at vise sig ubøjelig, naar der ingen Indrømmelse lod sig gjøre.

Omendskjønt hans vise og forstandige Politik's store Resultater ere vel bekendte overalt, saa er der dog blandt Katholikerne i Frankrig, Italien og tildels i Schweiz et vist Parti, der aldeles ikke billiger den forsonlige Aand, som præger Leo XIII's Politik; de længes efter at høre Krigstrompetens Klang og at udfolde den hvidgule Fane, og glemme ofte i deres Iver, at Lydighed er Soldatens første Pligt, og at det ikke er givet Alle og Enhver at forstaa, hvad Øjeblikket kræver. Det ansete franske Blad „*Univers*“ staar i Spidsen for

denne Retning, der i Rom forfægtedes af „*Journal de Rome*“ og i Spanien af „*Siglo futuro*.“

Disse Blades utidige Iver har ofte voldt Kirkens Overhoved store Vanskeligheder og gjort forskjellige Regeringer fjendtlig stemte mod den h. Stol; og Pavens Røst, der kaldte Redaktionerne til Ro, med Forsikring om, at Timen endnu ikke var kommen, har desværre ofte lydt forgjæves for disse altfor kamplystne Helte. I Marts Maaned brød en Pennefejde ud i Rom mellem det moderate Blad „*Moniteur de Rome*“ og „*Journal de Rome*“, der hylder den mere krigerske Retning, der, som man her siger, er mere pavelig sindet, end Paven selv. „*Journal de Rome*“ gik saa vidt i sine Angreb mod *Moniteuren*, vovede at stemple den som heretisk og førte et saa ubesindigt Sprog, at Vatikanet paabød Taushed og tilkjendegav Journalen, at dens Artikler havde vakt Pavens højeste Mishag. Kort Tid efter kom Vanskelighederne fra Spanien. „*El Siglo futuro*“, det før omtalte Blad, begyndte en Serie Udfald mod det spanske Ministerium, gik senere over til at angribe den pavelige Nuntius i Madrid, der havde dadlet Bladet, og fremkom med Paastande om, at den pavelige Autoritet intet havde at gjøre med Bispedømmernes indre Forvaltning, og skabte derved Vatikanet mange diplomatiske Vanskeligheder, som det dog snart lykkedes at fjærne, og i en Note fra Kardinal-Statssekretæren blev Bladet dadlet i de strængeste Udtryk.

Baade „*Journal de Rome*“ og „*El Siglo*“ underkastede sig Kirkens Autoritet, og man haabede, at Sagen var endt. Men Partiet slog sig dog ikke til Ro. De forudsaa, hvilket Kup det vilde være, om de kunde faa en høj kirkelig Dignitær til at erklære sig for deres Parti, og de formaaede i saa Henseende den ærværdige 73aarige Kardinal *Pitra* til at skrive et Brev til en hollandsk Avis, „*Amstelboten*“, i hvilket „*Journal de Rome*“ og „*El Siglo*“ bleve roste i de varmeste Udtryk, medens der droges til Felts imod alle de moderate Blade,

og i hvilket Montalembert, Lacordaire, Dupanloup, disse den franske Kirkes og vor Tids største Aander, stilledes i Klasse med Apostaterne Laménais og P. Hyacinthe.

Det krigerske Partis Glæde over Kardinalens Brev varede imidlertid kun kort; thi efter at Leo XIII. i en Skrivelse til Kardinal-Ærkebiskoppen af Paris, *Guibert*, havde dadlet Uenigheden iblandt Katholikerne og blandt andet ogsaa omtalt Kardinal Pitras Brev, samt mindet om, at Gud havde skjænket Kirkens Overhoved sin særegne Naade til at styre Petri Skib igjennem det oprørte Hav, underkastede Kardinal Pitra sig fuldstændig og erklærede, at han ved sin Skrivelse aldrig havde haft den Tanke, at angribe den h. Stol.

Men Krigen var ikke endt. „*Journal de Rome*“ fortsatte bestandig sine Angreb paa Alle, der ikke delte dens Anskuelse, og viste derved, at deres tidligere Underkastelse kun var paa Skrømt. Havde det været i et andet Land, havde man vel desavueret Bladet; men i Rom kunde en Avis med slige Ideer, der udgav sig for et paveligt Organ (!) ikke taales. Den h. Fader blev tilsidst kjed af de evindelige Raad og Paamindelser, som Bladet tillod sig at give ham, og tilkjendegav det sluttelig, at dersom det ikke kunde tjene Kirkens Interesser bedre, gjorde det bedst i at ophøre med at udkomme.

Bladet, der ikke førte nogen glimrende Tilværelse og allerede syv Gange var blevet konfiskeret og dømt for sine overilede Udfald mod den italienske Regering, saå i det pavelige Vink en Udvej til at ophøre paa en passende Maade. Men det maatte endnu en Gang angribe den besindige pavelige Politik, inden det standse sin Virksomhed. Det fortalte nemlig tilsidst sine Læsere, at Paven vilde begynde en ny Politik overfor Italien, søge at forsone sig med Kvirinalet og opgive Rom, og vovede at forsikre, at „hvad der foregaar i Rom for Tiden kan stemples som et virkeligt Stats-

kup.“ Der er imidlertid Ingén, der lader sig narre af dette Skaktræk, og den europæiske Presse er enig i at dadle Hr. *de Houx's* uværdige Opførsel, der allermindst sømmer sig for En, der vil gaa for at være en ivrig Katholik. Vi maa haabe, at Journal de Rome's Forsvinden vil blive frugtbringende for Sydens Katholiker. Og der er ingen Tvivl om, at den Tid vil komme, da de, der et Øjeblik have ladet sig vildlede, men som i Sandhed ønske Kirkens Vel, ville underkaste sig fuldstændigt og indse, hvad selv Fritænkerne indrømme, at som Leo XIII. er et Mønster i sit Liv, saaledes er han ogsaa vor Tids mest fuldendte Diplomat.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Torsdagen den 2. Juli afsluttede Sct. Andreas Kollegiet sit Skoleaar med offentlig Præmieuddeling i Sct. Andreas Kirken. Den højærværdige Hr. Præfekt *von Euch* holdt i den Anledning en Tale til Eleverne, i hvilken han særlig lagde dem paa Hjærte, at vise sig *taknemlige* imod dem, der bidrage til, at de forfremmedes i Kundskab og Dyd. Først og fremmest maatte de takke den almægtige *Gud*, fra hvem enhver god Gave kommer, og uden hvis Velsignelse al menneskelig Møje var forgjæves. Næst efter Gud blev det *Forældrene*, hvem de vare Tak skyldige, for de mange og store Ofre, som disse ofte maatte paalægge sig, for at forskaffe deres Børn en god Undervisning. Berettiget Krav paa Eleyernes Tak havde ogsaa Kollegiets nidkjære og dygtige *Lærere*, der med utrættelig Iver og Omhu søgte at berige dem med solide og nyttige Kundskaber og at befæste dem i det Gode. En Tak skyldte de endelig ogsaa den ædle *Velgjørerinde*, som paa saa mange Maader havde vist Kollegiet sin Velvillie, og ved hvis Bistand overhovedet denne skønne Anstalt var bleven til. — Efter at højærv. Hr. Pastor *Perger* havde oplæst Navnene paa de Elever, der i Aarets Løb havde udmærket sig ved Flid i de forskjellige Fag, foretog Hr. Præfekten Præmieuddelingen. Den lille

Feslighed sluttede med den sakramentale Velsignelse og *Te Deum*.

Sct. Andreas Kollegiet, som første Gang aabnedes i August 1873, er fuldstændig indrettet som en af de offentlige lærde Skoler, med 6 Latinklasser og 2 Forberedelsesklasser, og beregnet paa at føre Disciplene til Universitetet. Det tæller for Tiden 42 Disciple, af hvilke 2 netop have været oppe til 4. Klasses Hovedexamen og 1 til Examen artium, og det er os en Glæde, at kunne meddele vore Læsere, at den Sidstnævnte, *Albert Aman*, forhenv. Elev af Sct. Ansgars Kirkeskole, har bestaaet Examen med *første Karakter*.

Flere af Eleverne, som ere udgangne fra Kollegiet beklæde allerede vigtige Embeder i Ind- og Udlandet; vi skulle her blot nævne: Højærv. Hr. *Fr. Schreiber*, Kapellan i Kolding, Hr. *Woltring*, Professor i Luxemburg og Hr. *Karl Sørensen*, der fortiden har 3 Menigheder at forvalte i Omegnen af Byen Sct. Peter i Bispedømmet St. Paul, Nordamerika. Det er imidlertid en fuldstændig fejl Opfattelse af Anstalten, naar man tror at den befatter sig med Theologi og kun er lagt an paa, at uddanne Eleverne til Præster, — en Mening, som man ofte kan finde udtalt i de herværende Aviser. Der er saameget mindre Tale om, at Kollegiets Disciple skulle blive Præster, som der tværtimod ogsaa optages Protestanter, skjønt Anstalten fuldstændig ledes i katolsk Aand.

En Specialitet, som man i de senere Aar har lagt sig efter paa Kollegiet, og hvori der ogsaa gives Præmie, er dansk *Stenografi*, hvorved man vandt Chefens for Stenograferne i Rigsdagen, Hr. Dessau's, Paaskjønnelse.

Til Kollegiet hører et udmærket *naturvidenskabeligt* Musæum og et *fysikalsk* Kabinet, der stadig beriges med nye Læremidler. Om Optagelse af nye Elever behage man i Sommerens Løb at henvende sig til Kollegiets Rektor, Hr. Pastor *Werhahn* (Adresse: Ordrupshøj pr. Charlottenlund).

Kjøbenhavn. Fredagen den 3. Juli jordfæstedes fra Sct. Ansgars Kirke afdøde *C. A. Heffding Muus*. Ved den højtidelige Sjælemesse assisterede Hr. Præfekten i Prælatsornat og ledsagede efter Sorgegudstjenesten den ædle Hensovedes jordiske Levninger til deres sidste Hvilested paa katolsk Kirkegaard. Ifølge den Afdødes og Familiens Ønske holdtes der ingen Tale ved Baaren.

Den højtidelige Sjælemesse, under hvilken Sangforeningen sang den latinske Requiems-Messe, overværedes foruden af den Afdødes Søn og Datter, ogsaa af en Mængde Venner og Bekjendte, alle de katholske Gejstlige i Hovedstaden og flere fra Sct. Andreas Kollegiet paa Ordrupshøj, samt en Del af Menighedens Medlemmer. —

Rom. P. Giulianelli, som for længere Tid siden blev sendt med en egenhændig Skrivelse fra Paven til Kejseren af Kina, er vendt tilbage hertil og bleven modtagen af den h. Fader. Gesandten kan ikke noksom fortælle om den venlige Modtagelse, der er bleven ham tildelt i Kina. „Himlens Søn“ modtog ham i en Audients, der varede over en Time. I Samtalens Løb kaldte Kejseren stedse Paven for „Religionens Kejser“. Med Hensyn til Behandlingen af de Kristne modtog Gesandten de bedste Løfter. Ogsaa i Statsraadet blev Gesandten modtagen paa det venligste. Som et særligt Tegn paa sin Velvillie, lod Kejseren ved Afskedsaudiensen overrække Gesandten 100,000 Sabeker (6000 Kroner). P. Giulianelli har tillige medbragt en Skrivelse fra Kejseren til Leo XIII, som er affattet i det kinesiske og italienske Sprog.

— I den lille Kirke Sct. Onofrio i Rom afslørede fornylig et Monument for den berømte Sprogkjenner Kardinal *Mezzofanti*. Det bestaar af en Marmorplade med en Medaillon i Basrelief ovenover, der fremstiller Kardinalen, som modtager de fem Verdensdeles Hylding. Mezzofanti talte i sin Tid ikke mindre end 58 forskellige Sprog.

— Ifølge Meddelelse fra Sidney i Australien er den tidligere Vicekonge af Irlands Søn, Lord *William Newyl*, vendt tilbage til den katholske Kirke, og har aflagt Trosbekjendelsen i Jesuiterkirken i Sidney.

— Ved Valgene i forrige Maaned valgtes 11 Katholiker blandt 24. Af disse vare de 5 udelukkende opstillede af Katholikerne, de sex andre sammen med de Liberale. Desuden foretoges 6 Provinsialvalg, hvor Katholikerne satte 5 Kandidater igjennem. Et endnu mere glimrende Resultat havde Katholikerne i Genua, hvor hele deres Liste sejrede. —

Køln. I Ærke-dioceset Køln findes der som Følge af Dødsfald og den ulyksalige Kulturkamp ikke mindre end 336 Sogne uden Sognepræst.

München. Ifølge „Vaterland“ er Grev Frantz v. Fugger-Kirchberg-Weissenborns Hustru, Grevinde *Elise Fugger*, vendt tilbage til den katholske Kirke.

Paris. Henved 100 *Frimurere* af den herv. Loge „Amitie“ havde fornylig samlet sig i et Restaurationslokale i Bois de Boulogne, for at foretage en Slags *Logedaab* paa 15 umydige Børn. De stakkels Smaa (Drenge og Piger) maatte i den Anledning lade sig føre ind i Salen med tilhylde Ansigt, hvorefter flere „Brødre“ holdt Lovtaler til dem over Frimureriets Væsen og Bestræbelser. Hvert Barn var tillige prydet med en Seddel, hvorpaa stod skrevet: „Uvidenhed, Fanatisme, Elendighed“. De uskyldige Smaa skulde derved fatte, at de ved Optagelse i Logen vare blevne befriede fra Uvidenhed, Fanatisme og Elendighed. Efter at Børnene havde hørt paa al den Logesludder, der rettedes til dem, bleve de frigjorte for Seddelen og Sløret, erklærede for værdige til Optagelse i Logen og tilsidst beværtede med Kage. Efter at dette Hokuspokus var tilende, forsamlede Brødrene sig til et Festmaaltid, ved hvilket den radikale Deputerede *Laguerré* præsiderede, og der dreves til Overflod den mest antiklerikale Politik. Herrerne lykønskede og komplimenterede hverandre, for alt, hvad de hidtil havde ydet i kirkefjendtlig Retning, og særlig rostes den tilstedeværende Exminister *Constans* paa Grund af hans Virksomhed under Klosterstormen. Det fortjener at bemærkes, at *Constans* ved denne Lejlighed erklærede, at han, ved sin Optagelse i Logen for 32 Aar siden, for første Gang havde hørt Raabet, at *Kirken var Fjenden*, og dette Feltraab var han siden den Tid stedse forbleven tro og han vilde ogsaa for Fremtiden forblive det tro, indtil Kirken og Gejstligheden var fulstændig tilintetgjort. En Mængde Deputerede og flere af Paris' radikale Kommunalraader deltog i denne Forsamling, der er et nyt Vidnesbyrd om Frimureriets Hensigter og Væsen. —

Smaating.

Plads søges. Under denne Titel bringer en amerikansk Avis følgende sjældne Inserat: „En ung Mand søger Plads som Svigersøn i en rolig, velhavende Familie“. —

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 12. Juli. 7. Søndag efter Pintse. Johannes Gualbertus, Bekj. **13. M.** Anakletus, Pave og Mart. — **14. Ti.** Bonaventura, Biskop og Kirkelærer. — **15. O.** Apostlenes Deling. — **16. To.** Karmel.Skapularfest. — **17. F.** Alexius, Bekj. — **18. L.** Kamillus af Lellis, Bekj.
Søndagen den 19. Juli. 8. Søndag efter Pintse. Vincents af Paulo, Bekj. (Vincentsforeningens Skytspatron.)

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6	stille Messe	i Klosteret, Toldbodvejen 14.
" 7	"	i Sct. Knuds Kapel, Ny Kongensgade 17.
" 8	"	i Sct. Ansgars Kirke.
" 8	Højmesse	med Prædiken i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 8	"	" i Sct. Mariæ Kapel, Frederiksb. Alle 15-17.
" 9	"	" i Sct. Knuds Kapel.
" 10	"	" i Sct. Ansgars Kirke.
" 10	højtidelig Messe	med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3	Andagt	i Hospitalet.
" 5	"	i Sct. Andreas Kirke, Ordrup.
" 6	"	i Sct. Ansgars Kirke og Sct. Mariæ Kapel.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6	stille Messe	i Klosteret, Toldbodvejen 14.
" 6 ¹ / ₂	"	i Hospitalet og Sct. Knuds Kapel.
" 6 ¹ / ₂	"	(Onsdag Kl. 8) i Sct. Mariæ Kapel.
" 7	"	i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 ¹ / ₂	"	i Sct. Knuds Kapel.
" 7 ³ / ₄	"	i Sct. Andreas Kirke, Ordrup.
" 8 ¹ / ₄	"	i Sct. Ansgars Kirke.

Almindelige Skrifte timer: Paa Søndagene Kl. 6—12 Form. og Søgnedagene Kl. 6—9 Form.; hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Efterm.

Fredagen den 17. Juli Kl. 8¹/₄ lader Mariaforeningen læse en h. Sjælemesse i Sct. Ansgars Kirke for sit afdøde Medlem forh. Bibliotekar C. A. H. M u s s.

En yngre katolsk Dame søger Plads i en Forretning som **Kassererske** eller Lignende. Man bedes henvende sig til Redaktionen, i Billet, mrk. **A. M.**

Janus i Hamborg,

oprettet 1848,

afslutter Livsforsikringer, Børneforsørgelser og Livrenter ved.

C. B. Lohrer,

Kjøbenhavn.

31, Adelgade, 1. Sal.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 29.

Søndagen den 19. Juli.

1885.

Indhold: Ærkebispfen af Kølⁿ. Den h. Vincents af Paul. Fredløs. Lidt om Afdøde. Efterretninger: Kjøbenhavn, Frankrig, Rom, Spanien, Freiburg.

Ærkebiskoppen af Kølⁿ's Afskedsord.

(Sluttet.)

Der har maaske aldrig, saalænge Kristendommen har bestaaet, været en Tid, hvor *Vantroen* og de ugun- delige Grundsætninger, der prædike *Omvæltning* og *Oprør* imod enhver guddommelig og menneskelig Orden og Øvrighed, have opnaaet saa stor en Udbredelse og saa fordærlig en Indflydelse, som netop i vore Dage. Derfor skulle ogsaa kristelige *Forældre* og Alle, hvem Ungdommens Opdragelse og Uddannelse paahviler, med den størst mulige Omhyggelighed og Samvittig- hedsfuldhed drage Omsorg for, at de Sjæle, som ere anbettede til dem, opdrages i den sande Tro og i god Tugt og Sædelighed; de skulle uophørligt vaage over, at de holdes fjærnedede fra alle farlige Lejligheder og Selskaber, som ogsaa fra Skoler og Opdragelses- anstalter, i hvilke den katholske Tro og Børnenes Uskyldighed og Dyd ere udsatte for Farer.

De skulle med Alvor og Bestemthed søge at afholde deres Børn fra de blandede Ægteskaber, med hvilke der altid og under alle Omstændigheder er forbundet store Farer saa vel for Ægtefællernes som Børnenes Tro og Sjælefrelse. Foregaar, kristelige Forældre, i alle Ting eders Børn med et godt Exempel og bevar dem mod den stigende Nydelsessyge og stadige Adspredelse, som er aldeles uforenelig med den kristelige Omsorg for det ene Nødvendige.

I Betragtning af det overmaade store Antal *Fabriker* i Ærkedioceset og de mangfoldige og store Farer, som saa ofte, ja sædvanligt, ere forbundne med dem baade for Troen og for Sædeligheden, og som navnlig Vantroens Pest og den moderne Socialismes og Hedenskabs ugudelige Sekter allerede have udbredt paa saa mange Steder, anmoder jeg alle, som ved deres Forhold og Stilling i det borgerlige Samfund ere kaldede dertil, at de drage Omsorg for Oprettelsen og Udbredelsen af ordnede kristelige *Foreninger for Fabriksarbejderne*, og af al mulig Evne søge at virke hen til, at Børn, Kvinder og unge Piger fjærnes fra Fabrikerne, for at Familielivet og Ungdommens kristelige Opdragelse blandt Arbejderne ikke gaar til Grunde tilligemed Kristendommen.

Alle de højærværdige Herrer Gejstlige i Ærkedioceset og alle de talrige Ordensfolk af begge Kjøen, som vare forenede med mig i Ærkedioceset, sender jeg min hjertelige Afskedshilsen, Velsignelse og Tak for deres Kjærlighed og Troskab og for de mange Ofre, som de have underkastet sig under de lange Trængsler og Prøvelser, hvoraf vor h. Kirke er bleven hjemsøgt. Jeg beder dem alle om, at de stedse ville være forenede med mig ved den fælles gjensidige Forbøn i det h. Messeoffer.

Den samme Hilsen og Velsignelse sender jeg ogsaa samtidig til alle de højærværdige Herrer Gejstlige og til alle de Troende i hele Kølner Kirkeprovinzen, som

ogsaa til mine forhenværende Diocesanere i Bispedømmet *Osnabrück* og de nordiske Missioner i Tyskland og *Danmark*, idet jeg beder dem om at anse ovenstaaende Ord til Kølner Ærke-dioceseset som rettede ogsaa til dem og stedse at ville bevare mig i kjærlig og from Erindring i deres Hjærte og deres Bønner.

Jeg tillader mig endelig, at tilføje disse Linier min hengivneste, broderlige og hjærtelige Hilsen til alle mine højærværdigste Embedsbrødre, alle D'hrr., Biskopper, med hvem jeg i min lange Embedstid stedse har staaet i den inderligste Forbindelse og til enhver Tid var forenet i broderlig Kjærlighed. Jeg sender dem alle Udtrykket for min inderligste Højagtelse og Kjærlighed, anbefaler mig for bestandig i Liv og Død til deres kjærlighedsfulde og fromme Ihu-kommelse i det daglige h. Offer og beder Gud, at han stedse vil styrke alle Episkopatets højærværdigste Medlemmer med sin Naade, og ved den broderlige Kjærligheds stærke og uovervindelige Baand opretholde og befæste dem i den fuldkomne Samdrægtighed og Enighed.

Lovet være Jesus Kristus!

Fra mit Opholdssted i Landflygtigheden, d. 28. Juni 1885.

† *Paulus,*
Ærkebiskop.

Den h. Vincents af Paul's Fest.

(19. Juli.)

Et ikke ringe Bevis paa vor h. Kirkes Sandhed er det, at der til alle Tider er fremvoxet Frelsesmidler for Menneskeslægten af dens Skjød, alt eftersom de forskellige Tidsperioders Trængsler og Fornødenheder krævede det. Medens man udenfor Kirken forgjæves endnu sér sig om efter Midler for at raade Bod paa det ene eller andet Onde, som Tid efter anden gjør sig særlig gjæl-

dende, har vor h. Kirke derimod allerede for længe siden gjort Brug af det sande og sikre Hjælpemiddel, saa at man kun behøver at gaa i Skole hos den for at helbrede alle Tidens Saar. Ved særegne heftige Saar paa det menneskelige Samfunds Legeme, opvækker Herren en eller anden Helgen indenfor den katholske Kirke, for at han skal bringe Verden det nødvendige Frelsesmiddel. Saaledes har han ogsaa opvakt en Helgen, nemlig Vincents af Paul, hvis Fest vi idag fejre, imod den nyere Tids største Onde, den stedse voxende Kløft og Adskillelse i Samfundet mellem Fattige og Rige, mellem dem, der intet besidde og dem, der svælge i Overflod.

Midlet, som han har indført i Verden, er den organiserede Udøvelse af den kristelige Kjærligheds og Barmhjærtigheds Gjæringer. Det er Foreninger, som ledes i Kirkens Aand og derfor ogsaa umiddelbart af den Helligaand, til Udøvelsen af de aandelige og legemlige Barmhjærtighedsgjæringer, som slaa en Bro over denne Kløft mellem Fattige og Rige, og som maaske yde Giveren endnu større Velsignelse end Modtageren. *Frederik Ozanam* stillede sit store Værk under den h. Vincents Beskyttelse, og Foreningen kan uden Tvivl takke den h. Vincents Forbøn for dens hurtige Udbredelse, dens velsignelsesrige Virksomhed og herlige Resultater. Vincentsforeningen er et af de mange Midler, hvormed Kirken er optraadt frelsende og hjælpende paa en Tid, da de forhaandenværende sociale Saar truede det menneskelige Samfunds Bestaaen med Undergang. Med Biens Flid samler denne Forening Gaver, hvormed den lindrer Nøden, ukjendt af Verden, stille og udholdende ved Sygelejerne, paa Kvistkammerne, paa Legeme og Sjæl. Den holder ikke lange Registre og fremlægger ikke store Fortegnelser, den handler tværtimod stedse saa lydløst og fintfølende, at selv den hemmelige Fattigdom tillidsfuldt henvender sig til den. Og hvad den gjør, det gjør den af Kjær-

lighed til Gud; den betales ikke, kan hellerikke betales; den roses hellerikke, vil ejheller roses, fordi den hidrører fra Himlen og ser op til Himlen, fordi den netop er den *kristelige Caritas*.

Kjære Læser, maatte disse Linier bidrage til, ikke alene at opretholde din Interesse for Vincentsforeningen, men ogsaa at forhøje og forøge den! Hvad du ofrer og foretager dig for denne Forening, er sandelig ikke spildt, men det tjener meget mere til Opretholdelsen af den guddommelige Orden her paa Jorden. Maatte Gud velsigne Vincentsforeningen og lade den stedse virke med Held paa sin dobbelte Opgave: *Kjærligheden til de Fattige* og ved den *sine Medlemmers evige Frelse!*

F' r e d l ø s.

(Fortsat).

Begge Emigranterne havde rejst sig og den ældste af dem skjød sin Lænestol hen for Præsten med de Ord: „Jeg beder, tag Plads i den, Hr. Pastor; den tilkommer Dem med Rette.“

„Jeg takker,“ svarede den Gejstlige, idet han tog en Stol, „jeg vil paa ingen Maade forstyrre Dem, og desforuden ere Lænestole i denne Tid Luxusgjenstande, som vi ikke kjende noget til.“

„Er De fra denne Egn, Hr. Pastor?“ spurgte den ældste af Emigranterne, efter at de alle tre havde sat sig.

„Jeg er fra Nabolandsbyen, men paa Grund af de herskende Omstændigheder har jeg Fuldmagt til at forvalte Sakramenterne i alle Sognene her i Omegnen.“

„Tænker De endnu ikke paa at forlade Frankrig?“

„Endnu ikke, saalænge det endnu er mig muligt at opfylde mine Embedspligter, vil jeg overhovedet ikke drage bort.“

„Men dette ustadige og omflakkende Liv maa dog være i høj Grad anstrængende og svækkende.“

„Det er i Virkeligheden pinligt. Vi ere tvungne til at unddrage os Alles Blikke og hvert Øjeblik at forandre vort Skjulested, saafremt vi ikke ville udsætte dem for Fare, som yde os Beskyttelse, saa de muligvis kunde komme til at betale deres Ædelmodighed med Livet. Men man værner sig til alt. Og De har jo selv hørt, at jeg end ikke foragter, at betjene mig lejlighedsvis af Sansculotternes Sprog. Hvad der holder os oppe, er Bevidstheden om, at kunne hjælpe saamange lidende Sjæle. Tro mig, naar det lykkes os at meddele en Døende Religionens sidste Trøstemidler, saa glemme vi hurtigt alle Möjsommeligheder og Farer. Hvad ere vel alle Savn, Ofre og Lidelser i Sammenligning med den Lykke, at kunne aabne Himlens Porte for de Ulykkelige og at kunne yde dem den Trøst, hvorefter de længes, at drage bort fra dette Liv vel forberedte og efter at have modtaget de hh. Sakramenter? Og De, mine Herrer, ere De ikke ogsaa tvungne til at styrke Dem ligesom jeg? Ere De ikke udsatte for de samme Farer?“

„Det er vel sandt, Hr. Pastor, men netop derfor kunne vi ogsaa fatte og beundre Deres Opofrelse. For at føre denne elendige Tilværelse videre, maa man ledes og opretholdes af et ophøjet Formaal.“

I dette Øjeblik traadte Forpagtersken atter ind i Stuen. „Vil De ikke spise Noget, Hr. Pastor?“ spurgte hun strax.

„Nej Tak; ikke nu!“ svarede Præsten. „Jeg vil ikke opholde mig længe; jeg var paa Vejen til Bultels Forpagtergaard, da jeg blev kjendt, angivet og forfulgt af Gensdarmene. Man havde nemlig meddelt mig, at Fru Bultels gamle Moder er farlig syg. Der er ingen Tid at spilde, jeg kunde ellers let komme for sent.“

„Men De kan dog umulig gaa nu strax; De maa jo vente, indtil man har opgivet at forfølge Dem. Her

behøver De ikke at frygte; thi jeg har netop stillet en tilforladelig Mand paa Vagt, som vil meddele os det, saasnart der skulde blive Fare paa Færde, og imidlertid, tænker jeg, kunde De maaske vise disse Herrer en stor Tjeneste.“

Præsten viste sig med Glæde beredvillig til dette, og saå forventningsfuldt hen paa de Fremmede.

„Det er sandt, Hr. Pastor“, sagde den ene af Emigranterne, „Fru Martel har Ret. Vi søge en ung Pige, hvis Forældre bleve guillotinerede i Arras af den ugudelige Lebon. Det stakkels Barn maatte flygte og har derved forstaaet at skuffe Revolutionens Efterforskninger saa virksomt, at hellerikke vi, som for enhver Pris ønske at frelse hende, have været istand til at finde hende.“

„Hvorledes kalder denne unge Pige sig?“

„Frøken Valentine de Vimy; hendes Familie er beslægtet med min og boede i Nærheden af Bethune. Grev Karl Berclaux,“ vedblev Albert, idet han forestilte sin Ledsager for den Gejstlige, „og jeg vare Officerer i Regimentet Flandern og stationerede i Bethune. Hos Hr. de Vimy fandt vi begge den velvilligste Modtagelse. Valentine de Vimy var den Gang 20 Aar. Hendes blide, muntre Væsen og udmærkede Aandsdannelse, hendes aabne Karakter og hendes rene Sjæl gjorde et saadant Indtryk paa min Ven, at han snart fattede Kjærlighed til hende. Det øvrige kan De selv gjætte Dem til. Jeg fik det Hverv, at ansøge hos Hr. de Vimy om Valentines Haand for Greven. Baade Hr. de Vimy og hans Datter gave et tilfredsstillende Svar, og Brylluppet var nærforestaaende, da Revolutionens første Storme brøde løs. Man ansaa det derfor for raadeligt, at opsætte Brylluppet til bedre Tider. Vort Regiment blev sendt til Grænsen og kæmpede tappert imod Fædrelandets Fjender. Men vor Tapperhed beskyttede os dog ikke for Forfølgelse; vi bleve begge angivne som Adelige, men fik dog, da man havde advaret os,

lige Tid til at unddrage os Arrestationen ved illsom Flugt. Allerede den næste Morgen vare vi udenfor Frankrigs Grænser. I over en Maaned spiste vi Landflygtighedens Brød og ventede med Utaalmodighed paa en bedre Tids Morgenrøde, da Grev Berclaux en Dag i en udenlandsk Avis læste blandt de Ulykkelige, der vare faldne som Revolutionens Ofre paa Skafottet i Arras, Hr. og Fru de Vimy's Navne. Han udstødte et Skrig af Forfærdelse og raabte: „Valentines Forældre! Jeg vender tilbage til Frankrig, jeg maa frelse Valentine!“ Hvad skulde jeg vel indvende mod denne Beslutning, som jeg fuldstændig stemmede overens med? Jeg kunde ikke gjøre noget bedre, end at gaa med. Og paa denne Maade ere vi vendte tilbage. Efter Tusender af Vanskeligheder have vi forskaffet os falske Pas og rejse nu som Bissekræmmere. Efter at vi nu have gennemstrejft hele Bethune og Omegn, ere vi i det mindste komne til Vished om, at Valentine lever og endnu ikke er bleven fængslet; men hun er ikke desto mindre forsvunden, uden at efterlade et eneste Spor. Denne Gaard tilhører mig, og Forpagterfamilien er mig hengiven med Liv og Sjæl; hos disse djærve Folk haabede jeg at faa bedst Underretning, men de vide desværre heller intet.“

„Og hvilke Planer har De nu?“ spurgte Abbé Varlet.

„Vor Plan“, svarede Grev Berclaux, „er det netop, at søge efter Valentine saalænge, indtil vi finde hende. Jeg har lovet at frelse hende eller at dø; men jeg har ogsaa svoret at hævne hende, dersom hun bliver dræbt.“

„Mine Herrer, Hævnen hører Gud til; vi kunne bede ham om, at standse det skrækkelige Uvejr, som er brudt løs over os; men til ham maa vi overlade, at straffe de Skyldige. De Uhyrer, som mætte Jorden med de Uskyldiges Blod, ville selv omkomme i Blodet. Vore Synder have nedkaldt Guds Straffedomme over os, og naar hans guddommelige Retfærdighed er udsonet ved de uskyldige Ofre, som daglig henslagtes, vil han søn-

derbryde Svøben, hvormed han tugter os. Der vil komme den Dag, og den er ikke fjærn, da alle hine, som have oprejst Skafottet, ville ende paa Skafottet.“

„Jeg haaber det, Hr. Pastor“, svarede Groven; „men imidlertid fordre Uhyrerne daglig nye Ofre. Man kan rette Øjet, hvorhen man vil, overalt hersker der Sorg og Veklage, overalt flyder der Strømme af Blod og Taarer. Vi ere alle i Fare og derfor ogsaa alle berettigede til retfærdigt Nødværge.“

„Min Ven, vor guddommelige Læremester havde ligeledes kunnet sige, at han var berettiget til Nødværge, og ikke desto mindre befalede han Petrus, at stikke Sværdet i Skeden.“

„Men de ere tilsidst ikke Mennesker mere, Hr. Pastor; de ere vilde Dyr, som man tør udrydde og tilintetgjøre overalt, hvor man træffer dem.“

„Vor guddommelige Frelser har lært os at bede: Forlad os vor Skyld, som og vi forlade vore Skyldnerer! Overlad De kun Bøddelens Embede til Bøddelen! Og desforuden er der jo al Sandsynlighed tilstede for, at Frøken de Vimy lever; jeg haaber derfor, at hendes Frelse vil lykkes for Dem. Men tillad mig et Spørgsmaal: tror De, at Valentine opholder sig i denne Egn?“

„Det har været en Umulighed for hende, at komme bort herfra; thi min Ven har faaet at vide af en af Familiens forhenværende Tjenestefolk, at hun var fuldstændig blottet for Penge. Hendes Fader havde nemlig skjult alt, hvad der havde Værdi, og i ubegribelig Aandsfraværelse glemt at sige hende Gjemmestedet. Aftenen før sin Bortgang aabenbarede Valentine for sin Kammerjomfru, at hun ikke ejede det mindste, og denne fattige Pige delte da med hende sin hele Formue, henved tyve Francs.“

(Fortsættes.)

Lidt om Afdøde.

Imellem „Dagbladet“ og „Politiken“ udfægtes i denne Tid en Strid om en Afdød. Det er Forfatteren til „Niels Lyhne“ og „Marie Grubbe“, *J. P. Jacobsen*, om hvem Striden drejer sig. I Dagbladet har blandt andre Skolebestyrer Joh. Bertelsen villet gjøre Jacobsen til en halv Kristen eller ialtfald til „en Fritænker, der var ulykkelig ved sin Mangel paa Tro“, og som gjennem haarde og frygtelige Kampe var kommen bort fra Troen og ikke mere kunde komme tilbage igjen; men som ikke desto mindre dog muligvis var død som en troende Kristen.

Dette kunde de moderne Vantroens Koryfæer ikke taale. I deres Øjne vilde det jo være den største Vanære og Skam for et Menneske, om det kom til Besindelse i Dødstimen og vendte alle de bekvemme Theorier Ryggen, efter hvilke det hidtil havde indrettet sit Liv. Og for at Jacobsens „Minde ikke skulde blive beskæmmet og hans høje og rene Statue ikke besudlet af Profane“, traadte *Edvard Brandes* i „Politiken“ i Skranken for den Afdøde, idet han i en Artikel, betitlet „Ligrøvere“, søger at bevise Verden, at „J. er død som han havde levet, som en Fritænker, der ansaa Menneskeandens Frigjørelse fra religiøse Anskuelser for en af Civilisationens højeste Opgaver; som paa selve Dødsdagen ikke lod noget Ord komme over sine Læber, der indeholdt en Antydning af religiøs Trang eller Følelse; som ikke forlangte nogen Præst; ikke bad; ikke talte med sine Omgivelser om religiøse Materier“.

At J. har været Fritænker i Livet, synes temmelig sikkert at fremgaa af hans Skrifter, hvad enten han nu har været det „i Glød“ eller „i Sorg“; — om han er vedbleven at være det i Døden, er derimod vanskeligt at bedømme; thi, som Hr. Bertelsen meget rigtigt siger: „intet Menneske kan vide dette“. Det vilde da heller ikke

være første Gang, at en Fritænker har forandret Anskuelse i Dødstimen, hvor man netop seer en hel Del klarere end ellers, og Hr. Brandes Bemærkning om, at „han mange Gange talte med J. om, hvor betydningsfuldt det var, at en Fritænker ikke i sin Dødstund svigter de Ideer, for hvilke han har levet“, ligesaa lidt som J's egen Erklæring om, at „det ikke skulde ske med ham,“ udelukker aldeles ikke, at J. *kan* have faaet Øjnene op for Guddommen i sin Dødstime. Der har netop været værre Fritænkere end Hr. Jacobsen, særlig blandt de mere begavede og modige Aander, der have gjenfundet deres tabte Barnetro i Dødstimen. Og hvad Hr. Brandes anser for en Umulighed hos Jacobsen, det have Tusender af Fritænkere gjort paa deres Dødsleje: „tilintetgjort alt, hvad de havde lært og levet i deres Liv og fordømt deres Virken uopretteligere, end om de havde brændt deres Skrifter som gudsvederstyggelige.“

I Mangel af bedre Beviser, tager Hr. Brandes, for en Afvexslings Skyld, sin Tilflugt til at skjælde den katholske Kirke lidt ud og bebrejde den, at den ikke kan lade de Døende i Fred. „Kirken ligger paa Lur efter Fritænkernes Dødsstund eller efter deres Lig“, klager Hr. Brandes, og er blandt andet helt gnaven over, at Ærkebiskoppen af Paris tilbød den døende Viktor Hugo sin Bistand. Vi tvivle heller ikke om, at det var et Held for Fritænkerne, at Viktor Hugos vantro Svigersøn hindrede Ærkebiskoppen i at besøge den syge Digter; de havde rimeligvis forgudet Digteren en hel Del mindre ved hans Ligbegængelse, om Biskoppen havde faaet Hugo i Tale! Den katholske Kirke ligger ikke paa Lur, udenfor saa vidt, at den *tilbyder* den Døende sin Hjælp og Religionens Trøst, og bruger vel ogsaa stundom List, naar den ved, at en Sværm af vantro Venner omgive den Døendes Leje og hindre ham i hans Ønskes Opfyldelse; men den overlader det til den Syges eget fri Valg, om han vil modtage Tilbudet eller ej. Det er den katholske Kirkes

Opgave at frelse *Sjælene*, og derfor søger den indtil det sidste Øjeblik at opfylde denne sin Pligt. Lykkes det for den, glæder den sig og er tilfreds og overlader naar det endelig skal være, gjerne *Liget* til den Afdødes vantro Venner; — thi gyldig begravet bliver det under alle Omstændigheder. Men derfor undlader Kirken dog hellerikke at offentliggjøre mange af disse herlige Sejre, som den menneskelige *Fornuft* ved Guds Naade vinder over de menneskelige *Lidenskaber* i Dødstimen. At offentliggjøre dem alle, vilde være en Umulighed, og vedblivende at vilde bevise Sandheden af dem overfor de tilbageblevne Fritænkeres Erklæringer i modsat Retning, vilde være Tidsspilde. Tilbageerobrede den katholske Kirke ikke saa mange Sjæle i Dødstimen fra Fritænkeriet, som den gjør, vilde Hr. Brandes og Venner vistnok hellerikke være saa vrede paa den, som de ere!

Hr. Brandes fortæller i Slutningen af sin Artikel, at „han har behandlet denne Sag saa udførligt, for at kvæle i Fødselen en Legende, som var ifærd med at danne sig, og som vilde endt med at gjøre Jacobsen til en troende Kristen.“ Vi derimod have omtalt den, for at vise vore Læsere den Aand, der besjæler Dhrr. Fritænkere og de med dem beslægtede Blade herhjemme. Det er det samme Hovmod, den samme Vigtighed, den samme Fanatisme, som blandt Udlandets Fritænkere, der ansé det for en Skam og Skændsel for et fornuftigt Menneske at være en troende Kristen; medens det dog i Virkeligheden er Fritænkeriet og Gudsfor nægtelsen, der er Toppunktet af *Ufornuft!* Selv de stakkels Hottentotter og Buskmænd forstaa dog saa meget, at de indsé, at der maa være et højeste Væsen til, der styrer og leder alt! Fritænkerne ere ikke naaede saa vidt! —

I Modsætning til Hr. Brandes modbydelige „Ligrøver“-Artikel i „Politiken“ og hans gnavne Angreb paa den katholske Kirke, er det ligefrem en sand Vel-

gjerning, at læse en Artikel af *Br.* i „*Dansk Kirke-tidende*“ fra forrige Søndag, hvori Forfatteren meddeler sine Læsere en Nekrolog over afdøde *C. A. H. Muus*.

Efter et Uddrag af den Afdødes Fortale til sidste Bind af Theodoret's Kirkehistorie, hvori Muus omtaler sit Skole- og Universitetsliv, berører Artiklen kortelig hans Udenlandsrejse og Konversion.

„Da Muus gik over til Romerkirken“, skriver Forfatteren, „sad Frederik VI endnu paa Tronen, og den gamle Straf her til Lands for saadant Frafald stod endnu ved Magt, saa han vidste jo, at ved det Skridt, han havde gjort, opgav han sit jordiske Fædreland, men at han vedblev at hænge derved med Kjærlighed, mærkedes da Tyskerkrigen brød ud, og han ved given Lejlighed lod høre fra sig. Da Religionsfriheden var givet ved vor nye Grundlov, var Hindringen borttaget for at han kunde vende hjem, og det laa hans trofaste Ungdomsven Gunni Busck paa Sinde, om der her kunde findes en passende Ansættelse for ham, for at Fædrelandet kunde høste Gavn af hans flittige Studier. Det naaedes ikke, og først efter Vennens Død saa Muus sig i Stand til at opgive sin Stilling og med Familie drage til Danmark, hvor han alt for nogle Aar siden begrov sin Hustru og nu selv har lagt sine Ben til Hvile.

Skjønt han alt var et Stykke over de syv Gange ti Aar, da han vendte tilbage fra sin Udlændighed, havde han endnu sin Arbejdslyst og sin Arbejdsevne, og ikke alene fulgte han med levende Deltagelse alt, hvad der bevægede sig paa det aandelige Livs Omraade, men han gjorde det til sit Livs Aftenarbejde, at lægge til rette og faa udgivet hvad han i de mange Aar havde syslet med. Han havde fyldt de fire Snese Aar, da han udgav første Bind af Theodoret, med den Mangfoldighed af Bilag, hvormed han ledsagede Værket, og han havde fyldt de 85, da det femte Bind udkom (1881). Og at der endnu var Kraft i Oldingen, derom vidner

Fortalen, hvormed han ledsagede dette Bind; men det gode Haab om den Retning, den kirkelige Udvikling hos os vilde tage,*) som han ingenlunde havde opgivet, da han var vendt hjem, kunde han ikke bevare til det sidste Han kom til at se mismodig paa Fremtiden, og det er ikke fri for, at hans Pen bliver bitter; men hans Hjærte bevarede Kjærligheden til sine gamle Venner. Lad os byde en af vort Fædrelands ædle Sønner et venligt Farvel med hans egne Ord: „I Dødens Hjem er der ogsaa Lys — lovet være vor Herres Nedfart til Helvede! — og dør ere vist mangfoldige komme til rette, hvem nærværende Livs haarde Omstændigheder holdt bundne. *Requiescat in pace et æterna lux luceat illi!* Han hvile i Fred, og det evige Lys lyse for ham!“

En mere anerkjendende og hæderlig Omtale, end denne Nekrologs, havde vi næppe kunnet give den Afdøde, og den vidner om, at Muus aldeles ikke havde mistet sine Venners Kjærlighed og Agtelse, fordi han fulgte sin bedre Overbevisning, hvilket er lige ærende for den Afdøde som for hans Venner, og ikke mindst for Forfatteren!

A.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. I denne Uge ventes her til Hoved-Viebiskoppen af *Mecheln* i Belgien, Msgr. *van den Branden de Reeth*, Biskop af Erythrea i. p. i. Hans Højjærværdighed er paa Gjennemrejse til *Throndhjem*, hvor han agter at præstevie nogle unge Theologer. Det er første Gang siden Reformationen, at en katholsk Præstevieelse finder Sted her i Norden.

Frankrig. Admiral *Courbet*, som døde fornylig om-

*) At Grundtvigianismen nemlig tilsidst vilde ende i Katholicismen.

bord paa den franske Krigsflaade i de kinesiske Farvande var en troende Katholik. Omendskjønt Admiralen gjentagne Gange, paa Grund af Sygdom, havde anmodet Ministerpræsident *Ferry* om at blive kaldet tilbage fra Krigsskuepladsen, troede Ministeren dog ikke at kunde undvære den dygtige Admiral. Den tapre Sømand frygtede aldeles ikke for at bekjende sin kristne Tro og Overbevisning og nærede, som sine Matroser, stor Kjærlighed og Andagt til den ubesmittede Gudsmoder, *stella maris*, Havets Stjerne. Han sendte flere større Gaver til Kirken „*Sacre Cœur*“ i Paris, og telegraferede i sin Tid under Ministerkrisen til Paris: „Alle mine Folk ere Katholiker, som have Ret til religiøs Bistand, hvorledes det nye Ministerium end er; jeg forlanger paa det bestemteste Præster for Flaaden.“

— Imellem den 61aarige Deputerede *Duclaud*, en protestantisk *Sognepræst*, og en Journalist, fandt en *Duel* Sted i Paris. Journalisten, som havde udfordret til Duellen, blev saaret.

— *KardinalÆrkebiskoppen* af Paris er atter meget syg; hans Tilstand indgyder hans Omgivelser stor Bekymring.

— De franske *Krondiamanter* skulle nu sælges. Af Indtægten skal den ene Halvdel tilfalde Musæumskasserne og den anden Halvdel Alderdomsforsørgelses-Kassen.

Rom. Pave Leo XIII har udstedt et *Breve* om den h. *Vincent af Paul*, i hvilket han fremhæver Nødvendigheden og den uendelige Velsignelse af Velgjørhedsforeningerne og bestemmer, at alle saadanne Foranstaltninger i hele den katholske Verden skulle ansé og ære den h. *Vincent af Paul* som deres særegne Beskytter og Hjælper hos Gud.

Spanien. Herrens Haand hviler tungt paa dette skønne Land. I Begyndelsen af Aaret blev det ødelagt af forfærdelige Jordskjælv; nu raser *Koleraen* der og den er desværre i stadig Stigen. Værst hjemsøgte ere Provinserne Valencia og Murcia, hvor Menneskene dø i Hundredvis. I Madrid ere ogsaa forefaldne flere Tilfælde af *Kolera*.

Freiburg. Ifølge Meddelelse fra Herders Boghandel er der af fjerde Bind af *Fanssens*: det tyske Folks Historie allerede solgt 17,000 Exemplarer. Bogen udkom for et Par Maaneder siden.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 19. Juli. 8. Søndag efter Pintse. Vincents af Paul, Bekj. (Vincentsforeningens Skytspatron.) — **20. M.** Hieronymus af Æmilian, Bekj. — **21. Ti.** Henrik, Kejser og Bekj. **22. O.** Maria Magdalena. — **23. To.** Apollinaris, Biskop og Mart. **24. F.** Vigilie til Apostelfesten (uden Faste). — **25. L.** Jakobus, Apostel.

Søndagen den 26. Juli. 9. Søndag efter Pintse. Anna, den h. Jomfrus Moder.

Vincentsforeningen. Idag, Søndag den 19. Juli, den h. Vincents Fest, holde Vincentskonferenserne Fælleskommunion i Sct. Ansgar under Højmessen Kl. 10; saafremt særegne Omstændigheder ikke maatte gjøre det raadeligere for enkelte Medlemmer, at modtage den h. Kommunion i en tidligere Messe.

Om Eftermiddagen Kl. 5 $\frac{1}{2}$ er Generalforsamling og Foredrag i Sct. Andreas Kollegiets Solemnitetssal paa Ordrupshøj, hvortil ogsaa alle Æresmedlemmerne indbydes. Efter Generalforsamlingen bivaanes Andagten Kl. 7 i Sct. Andreas Kirken, og Festen sluttet med en lille Tur op i Skoven. Medlemmerne bedes at møde præcis Kl. 5 $\frac{1}{2}$ i Kollegiet og saa talrigt som muligt.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndagen den 26 Juli Kl. 8 i Sct. Knuds Kapel.

Søndagen den 2. August holder Kongregationen sin Skovtur.

Den katolske **Syge- og Ligkasse** afholder sin aarlige Generalforsamling Onsdagen den 22. Juli Kl. 7 Aften i Forsamlingsværelset i Præsteboligen ved Sct. Ansgar.

Bestyrelsen.

Kommis.

En ældre **Kommis** med Kjendskab til de almindelige Forretningsgrene og en Del Øvelse i Bogføring og Korrespondance søger Plads til November Flyttetid, helst i en større By, i Danmark, Norge eller Sverrig. Anbetalinger og Referancer have. Billet mrk.: „*Kommis*“ modtager dette Blads Redaktion inden Juli Maanedes Udgang.

En yngre katolsk Dame søger Plads i en Forretning som **Kassererske** eller Lignende. Man bedes henvende sig til Redaktionen, i Billet, mrk. **A. M.**

Hermed et Tillæg.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 30.

Søndagen den 26. Juli.

1885.

Indhold: Den h. Anna. — Et godt Raad. — Breve fra Leo XIII. — Efterretninger: Kjøbenhavn, Berlin, Rom, Spanien, Dresden, Afrika, Asien. — Smaating

Den h. Anna.

(26. Juli.)

Herfaringen lærer os, at Børnene ofte ere i Besiddelse af Moderens gode eller daarlige Egenskaber, og man kan derfor ofte med temmelig stor Sikkerhed af Barnets Egenskaber slutte sig til Moderens. „Vejret“, siger Ordsproget, „kjender man paa Vinden — Herren paa Tjeneren — Moderen paa Barnet.“ Naar vi nu se Maria glimre ved enhver Dyd, ja, naar dette lykkelige Barn allerede fra sin Undfangelses første Øjeblik af blev udyalgt og forberedt til at skulde vorde Verdensforløserens Moder, — hvor ærværdig, hvor hellig og rig paa Dyder maa da ikke Moderen forekomme os, som næst efter Gud gav et saadant Barn Livet! Ifølge Legenden var den h. Anna længe barnløs. Hun bad inderligt og ydmygt, at Gud dog vilde skjænke hende et Barn, og gjorde det Løfte, at dersom Herren bønhørte hendes Bøn, vilde hun for bestandig indvie

Barnet til Herrens Tjeneste. Hvor trofast har hun ikke holdt sit Løfte! Den h. Annas Billede fremstiller hende for os som en ærværdig Matrone, der er beskjæftiget med at undervise sin lille Datter i de guddommelige Sandheder.

Den h. Moder Anna, hvis Fest vi idag fejre, er et *Mønster og Forbillede paa en kristelig Moder* og Hustru; men ogsaa Husfædre og Alle, som beskjæftige sig med Børneopdragelsen, kunne lære af hende, hvorledes de skulle undervise Børnene, vaage over dem og ad Dydens Vej føre dem til Gud. Det er en stor Vildfarelse, naar Forældrene mene, at Religionsundervisningen er en Sag, der alene vedkommer de Gejstlige og Lærerne. Nej, I selv, kjære Forældre, ere eders Børns fødte, første og fornemste Religionslærere. Hører, hvad den h. Augustinus siger: „Ligesom vi Biskopper og Præster maa tale til eder i Kirkerne, saaledes ere I ogsaa forpligtede til at tale til eders Børn i Hjemmene.“ Og endnu kraftigere og klarere taler den h. Krysostomus: „I ere eders Børns Apostle, eders Boliger ere eders Templer.“ Men det første, Apostlene gjorde, var, at de underviste Folkene i Frelsens Sandheder. Paa samme Maade skulle ogsaa kristelige Forældre, og fremfor alt Mødrene, tidlig gjøre deres Børn bekendte med Gud og hans hellige Villie. Vel gavner al ydre Undervisning intet, naar Gud ikke med sin Naade taler til Hjærtet; og derfor siger den h. Skrift: „Lykkelig er den, o Herre, hvem Du underviser og belærer om din h. Lov.“ Men i de fleste Tilfælde knytter Gud denne indre Oplysning til det ydre Ord. Hvor vigtigt er det derfor ikke, at Forældrene, efter den h. Annas Exempel, grundigt undervise og belære deres Børn, deres Sønner og Døtre, om Alt, hvad der angaar Gud og Religionen!

Som Hjemmets Apostle skulle Forældrene fra deres Børns tidligste Alder af, fortælle disse om Gud, den almægtige Fader i Himlen, om Jesus, hans menneskevordne Søn, om Maria, den saligste Gudsmoder, og om

den h. Skytsengel. De maa lære dem smaa Bønner, som passe for Børnenes Alder, og naar de allerede have begyndt at gaa i Skole, spørge dem om det, som de have lært i Religionsundervisningen, og gennemgaa Katekismen med dem. Men da al Religionsundervisning er forgjæves og enhver Vejledning til det Gode frugteløs, saafremt Børnene ikke paa samme Tid blive bevarede mod Synden og Verdens Farer, saa maa Forældrene nødvendigvis ogsaa vaage over deres Børn. Deresaarvaagne Øje maa følge dem overalt, for at de kunne holde enhver skadelig Indflydelse fjærnet fra dem, og hindre enhver Forargelse. Ak! hvormangt et uskyldigt Hjærte bliver ikke forgiftet ved det daarlige Exempel, hvormangen en Barnesjæl bliver ikke overgroet med Syndens Ukrudt, fordi Forældrene ikke vaage! Der gaar her desværre i Opfyldelse, hvad vi læse hos Evangelisten: „Medens Folkene sov, kom Fjenden og saaede Ukrudt imellem Hveden og gik bort igjen.“

Det er vel næppe nødvendigt, at jeg desuden minder om, at Alt, hvad I foretage eder med Hensyn til eders Børns Undervisning og Opdragelse, maa bæres og stadfæstes af det gode Exempels Kraft. Hvad Børnene sé eder gjøre, det efterligne de — det Gode saa vel som det Onde. Betragter den h. Annas Exempel og anbefaler eder selv og de Børn, som ere eder anbefroede, til hendes Forbøn hos Gud.

Et godt Raad.

Det, min Kristen, maa Du vide:
 Bed kun gjerne og hav Mod.
 Bønnen hjælper Dig at lide,
 Er i Mod- og Medgang god.

Bøn, om mangelfuld end øvet,
 Stiger op til Gud i Løn;
 Thi Gud véd, at Orm i Støvet
 Ej opsender Englebøn.

Lad den Jammer Dig ej skrække,
 Du med Gru hos Dig bli'r va'r;
 Kristi Kjærlighed vil dække
 Den, saafremt Du Tillid har.

Bed dog ikke med den Tanke:
 „Ak, hvad hjælper Bønnen mig?“
 Slip ej modløs Haabets Planke
 Her paa Livets trange Vej.

Lad Dig ikke strax forknytte,
 Hvis Du ej kan bede ret.
 Gud til Bønnen dog vil lytte,
 Naar kun Viljen ej er slet.

Bed med Kjærlighedens Kræfter,
 Omfat Gud i al din Nød,
 Bliv kun ved, Gud giver efter,
 Giver ej en Sten for Brød.

Bed, naar Tørhed er i Aanden,
 Bed i Verdens Larm og Nød,
 Bed, naar Trøsten er forhaanden —
 Bøn er Naadelivets Brød.

Efter Nattens Ro Du ile
 Barnlig hen i Faderfavn;
 Gaar om Aft'nen Du til Hvile,
 Læg Dig da i Jesu Navn.

Naar for Fristelsen Du falder,
 Om Tilgivelse da bed;
 Hør den Røst, som paa Dig kalder,
 Opad Sjælens Øje led.

Derfor kæmp med Bønnens Vaaben
 Her i Taarens mørke Dal;
 Jesus høre vil din Raaben
 Hist fra Himlens lyse Sal.

Sr.

Paveligt Breve om den h. Vincents af Paul.

Leo XIII., til evig Ihukommelse!

Jesus Kristus, som har givet Menneskeslægten forskellige Bud, for at føre den sikkert til det evige Liv, har stedse lagt Vægt paa det Bud, at vi skulle elske vor Næste som os selv. Han, som selv er Kjærligheden, har lært os, at Kjærligheden er Grundlaget, paa hvilket hele Loven hviler, og Tegnet, hvorpaa man kjender den kristelige Vidsoms Disciple blandt de øvrige Mennesker. Det er derfor hellerikke saa forunderligt, at denne udmærkede Dyd, hvis Ejendommelighed bestaar deri, at man tænker mere paa Andre end paa sig selv, og som er alle andre Dyders Moder og Opholder, har indtaget en fremragende Plads i alle *deres* Hjærter, som, idet de fulgte den guddommelige Frelasers Fodspor, have anstrængt sig for at naa til den højeste Fuldkommenhed i Dyd.

Blandt disse Mennesker straaledede i vidunderligt Lys henimod Slutningen af det 16. Aarhundrede den h. Vincents af Paul, dette store og udødelige Mønster paa kristelig Kjærlighed, som ved denne Dyds Fortjeneste erhvervede sig en uforlignelig Hæder. Der findes næppe nogen Slags Elendighed, som hans beundringsværdige Kjærlighed ikke er kommen til Hjælp, ikke nogen Møje, som han ikke med Glæde har underkastet sig til Trøst og Nytte for sine Brødre.

Og siden Vincents har forladt dette Liv, for at

drage ind i Himlen, har Kilden fra de Frelses-Anstalter, han har grundet, aldrig hørt op med at rinde; men rigeligt og i Overflod udgyder den sig, ligesom i flere Bække, over Kirkens Mark.

Denne udmærkede Helgen indskrænkede sig nemlig ikke til blot selv at øve Kjærligheden, men han tilskyndede ogsaa overordentlig mange, til at følge ham efter. Nogle bleve ved hans Anstrængelser forenede i det klosterlige Liv under fælles Leveregler, andre forsamlede sig i fromme Foreninger, som han gav de viseste Forskrifter.

Man kan lettelig paavise, hvilken Fylde af Frugter det menneskelige Samfund høster deraf. Disse Foreninger for begge Kjøn havde endnu ikke bestaaet i to Aarhundreder, og allerede havde de udbredt sig til næsten alle Jordens Egne, og overalt vakte de velfortjent Beundring. Enhver véd, at den h. Vincents Disciple ere beredte til at hjælpe alle Ulykkelige. De staa de Syge bi i Hospitalerne, man finder dem overalt, i Fængslerne, i Skolerne og selv paa Valpladserne, og alle Vegne vise de den dobbelte Kjærlighed, til Legemet nemlig og til Sjælen. Derfor have Paverne, Vore Forgængere, stedse holdt den h. Vincents Kongregationer og Foreninger i Ære og skjænket dem deres særegne Velvillie, som ogsaa alle andre charitative Foreninger, der føre deres Oprindelse tilbage til ham, uden just at bære hans Navn.

For at bevæge alle disse Foreninger til at optage i sig i endnu rigeligere Maal deres Grundlæggers og Faders Aand, have Vi, idet Vi følge Vore Forgængeres Exempel, særlig ifølge Vore ærværdige Brødrer, de *franske* Biskoppers, Anmodning og Ønske, erklæret den h. Vincents for Beskytter for alle saadanne Foreninger, som bestaa i Frankrig. Forrige Aar blev dette Dekret udvidet til de *irske* Bispedømmer, for at efterkomme deres Forstanderes fromme Ønsker.

Fornylig have talrige af den h. romerske Kirkes

Biskopper fra næsten alle Jordens Egne og Generalerne for religiøse Ordener bedet Os om at udvide dette Dekret til *alle den kristne Verdens Lande*, hvor der findes lignende Foreninger til den kristelige Kjærligheds Pleje, og efter at have indhentet Raad hos Kardinalerne, som bestyre den h. Ritus-Kongregation, have Vi besluttet, at bønføre disse fromme Begjæringer.

Besjælede derfor af det Ønske, at bidrage til hele Kirkens Vel, at forøge Guds Ære og at oplive i Alles Hjærter Iveren for den virksomme Kjærlighed til Næsten, erklære Vi i Kraft af Vor apostoliske Myndighed ved dette Breve den h. Vincents af Paul for *særegen Skytspatron* hos Gud for alle charitative Foreninger i hele den katholske Verden, som paa nogen- somhelst Maade have deres Oprindelse fra ham, og Vi ville, at man beviser ham den Ære, som tilkommer alle de himmelske Skytspatroner.

Givet i Rom ved Sct. Peter under Fiskerringen, den 12. Maj 1885, i Vort Pontifikats ottende Aar.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. (E.) Søndagen den 19 Juli fejrede de herværende Vincents-Konferentser deres Skytspatrons, den h. Vincents af Pauls, Fest paa en meget højtidelig Maade. Den h. Vincents Billede var i Dagens Anledning opstillet i Koret i Sct. Ansgars Kirke. Næsten alle Foreningens Medlemmer modtog den h. Kommunion, dels i de tidligere Messer, dels under Højmassen Kl. 10, som fejredes af den højærværdige Vicepræfekt for Norge, Msgr. *Boller*, som netop opholdt sig i Byen i disse Dage. Hans Højærværdighed prædikede tillige over Dagens Evangelium, Luk. 16, 1—9, og skildrede med den ham ejendommelige Inderlighed, hvorledes enhver Vincentsbroder netop var en tro og kjærlig Husholder, der benyttede sit Gods paa en Gud velbehagelig Maade. „Gjør Regnskab for din Husholdning“, denne Opfordring vilde engang lyde til os Alle, og derfor gjorde vi bedst

i, at vi i Tide drog Omsorg for, at have vore Sager i Orden. Et Middel i saa Henseende var Vincentsforeningen, og Ingen vilde bedre kunde bestaa overfor denne Opgjørelse med Gud, end netop Vincentsbroderen. „Gjører eder Venner ved Uretfærdighedens Mammon“, havde Frelseren sagt, og denne Opfordring efterfulgte Vincentsbroderen, idet han efter Evne og Kræfter meddelte af sit Gods til Fordel for de Trængende. Lønnen vilde hellerikke udeblive paa Opgjørelsens Dag, og paa Vincentsbroderen vilde sikkert gaa i Opfyldelse Herrens Forjættelse: „Salige de Barmhjertige; thi dem skal vederfares Barmhjærtighed.“ Taleren vilde derfor ogsaa paa det mest indtrængende opfordre de nuværende Medlemmer af Foreningen til Udholdenhed i den ædle Forenings Tjeneste, og tillige rette en Opfordring til Alle, som endnu ikke vare Medlemmer, til at tiltræde samme, enten som aktive eller i alt Fald som passive bidragydende Medlemmer.

Under Festmessen afholdtes en Kollekt til Fordel for Vincentsforeningen, hvorved der indkom nogle og halvtredsindstyve Kroner, et Bevis paa Menighedens Interesse for Foreningen.

Generalforsamlingen fandt Sted om Eftermiddagen paa Sct. Andreas Kollegiet, hvor Solemnitetsalen i Dagens Anledning var smykket med Danebrogsfaner og Grønt. Sct. Ansgars Konferentsens Præsident diregerede og, efter at have budt den talrige Forsamling Velkommen, oplæstes de forskjellige Konferentsers Status i 2. Kvartal d. A. *Sct. Ansgars* Konferentsen havde optaget 20 Familier til regelmæssigt Besøg og Understøttelse. Den samlede Indtægt havde været 110 Kr. 77 Øre; Udgiften 108 Kr. 94 Øre. Konferentsen tæller 23 aktive og 3 bidragydende Medlemmer. Ialt vare 12 Møder blevne afholdte, der gjennemsnitlig vare besøgte af 13 Medlemmer. Konferentsen havde blandt andet besluttet, at lade et Glasmaleri, forestillende den h. Vincents, indsætte i Sct. Ansgars Kirke, og en Liste til Paategning af Bidrag vilde i den Anledning blive udsendt.

Sct. Josefs Konferentsen paa Nørrebro havde 8 aktive og 3 bidragydende Medlemmer; 8 Møder vare afholdte, som regelmæssigt besøgtes af alle aktive Medlemmer. 3 Familier ere blevne understøttede og besøgte. Indtægten var 202 Kr. 32 Øre, deriblandt en

Gave fra Paris paa 200 Francs; Udgiften havde været 15 Kr. Konferentsen stræber blandt andet hen til, at der tilvejebringes formaalstjenlige Kontrakter mellem katholske Lærlinge og deres Mestre, samt til Oprettelsen af en Skole paa Nørrebro. Flere Bøger ere ogsaa blevne skjænkede Konferentsen til Grundlæggelsen af et Bibliothek.

Sct. Mariæ Konferentsen paa Vesterbro havde haft en samlet Indtægt af 48 Kr. 90 Øre og en Udgift af 10 Kr. 50 Øre. Konferentsen talte 9 aktive og 6 bidragydende Medlemmer, som ialt havde afholdt 10 Møder.

Efter denne Statusopgjørelse holdt Pastor *Perger* et Foredrag, der paa en lærerig Maade paaviste Vincentsforeningens velsignelsesrige Virksomhed, med Hensyn til Løsningen af det store sociale Spørgsmaal, idet den paa samme Tid, som den lærte den fattige at bære Armodens Kors med Taalmodighed og Hengivelse i Guds Villie, ogsaa slog en Bro over den Kløft, der herskede mellem Rige og Fattige, idet den lærte den Rige virksom Kjærlighed til Næsten. Den absolute Lighed mellem Stænderne var en Umulighed. Vel var der en Lighed tilstede, at vi nemlig alle vare Børn af den ene himmelske Fader: men en Forskjel i Menneskenes sociale Stilling vilde der altid blive: den dygtige og flittige vilde altid hæve sig over den mindre dygtige og lade, og derved opnaa en bedre Stilling og bedre Kaar i Samfundet. Men omendskjønt Samfundet, som enhver anden Organisme, var sammensat af mange uensartede Elementer, saa havde det dog ogsaa sit Enhedselement, og det var *Kjærligheden*. Men Kjærligheden var netop Kjærnepunktet i Vincentsforeningens Virksomhed. Mange Gaver vare gode her i Livet; men Vincentsbroderens Gave steg i Værdi derved, at han personligt giver, og det var netop dette personlige Samkvem mellem de forskellige Stænder, der giver Foreningen Magt. Men Betingelsen, for at Foreningen kunde virke til Velsignelse, var, at Brødrene arbejdede i Foreningens Aand, som tillige var Kirkens.

Efter dette instruktive Foredrag tog den højærv. Hr. Præfekt *von Euch* Ordet og mindede Medlemmerne i nogle hjærtelige Ord om at denne Dag var en sand Glædesdag for Foreningen. I Kjærlighed vare de om Morgenen mødte ved Herrens Bord, og atter nu havde

Kjærligheden samlet dem her i saa stort et Antal, hvilket tilfulde vidnede om den udmærkede Aad, der besjælede Medlemmerne. Han vilde ønske, at de længe maatte mindes denne Dag og ufortrødnet arbejde videre, saa at Foreningen maatte udvide sig mere og mere og blomstre med desto større Kraft. Hvad der gjorde Dagen dobbelt mindeværdig, var at vor h. Fader, Leo XIII, havde udstedt et Breve til alle charitative Foreninger i Verden og særlig tilkjendegivet Vincentsforeningen sin Interesse og Bevaagenhed.

Derefter oplæste Hr. Præfekten ovenstaaende Breve fra Leo XIII. Efter Oplæsningen gaves Ordet til den højærv. Hr. Vicepræfekt for Norge, Msgr. *Boller*, som blandt andet ytrede: Det var ham en stor Glæde, at kunde være til Stede i en saa talrig Forsamling af Vincentsbrødre og tale et Ord til dem om de Fremskridt, som Vincentsforeningen har gjort i Norge. I *Kristiania* var der oprettet en Forening, som talte c. 25 Medlemmer. Man virkede der paa forskjellige Maader; blandt andet var det Hensigten, at lade enkelte fattige Børn lære et Haandværk og at anvende en Del af Foreningens Indtægter dertil. Man gav Skotøj til trængende Skolebørn og glædede i Julen Børnene med nyttige Gaver, samt indkjøbte Kul, som uddeltes i Vinterens Løb til de Fattige. Der havdes en Kassebeholdning paa 300 Kroner; men Taleren indsaa godt, at det just ikke var saa nødvendigt at have saa stor en Sum i Behold. Hellere maatte man give, saa længe der var noget at give af, end gjemme og spare i Konferentserne. Den h. Josef var rig nok og skulde nok sørge for, at der kom noget igjen.

I *Hammerfest* fandtes ogsaa en Konferents, som talte 7—8 Medlemmer, der med Iver virkede i Foreningens Aand til Fordel for de Trængende i Finmarkens Isregioner. Der fandtes i denne Konferents ogsaa et større Bibliothek, som især var bleven betænkt med Gaver fra Frankrig.

Til Slutning rettede Taleren en hjertelig Opfordring til Medlemmerne om at holde ud i deres Kjærlighedsgjerning, idet han tillige udtalte det Ønske, at ret mange nye Medlemmer vilde indtræde i Vincentsforeningen.

Præsidenten takkede den højærv. Hr. Vicepræfekt for hans interessante Foredrag og Oplysninger, og bad

ham bringe en Hilsen til alle Vincentsbrødre i hele Norge, fra Kristiania indtil Nordkap. Derpaa meddelte højærv. Præfekt *von Euch* nogle statistiske Oplysninger om Konferentserne i Udlandet. Blandt de mange Tusinder af Konferentser omtalte han særlig dem i London, Berlin og Wien. I *London* fandtes 28 Konferentser, som især tog sig af Børnenes Opdragelse og førte dem til de katholske Skoler. Foreningens Virksomhed dér havde baaret saa gode Frugter, at Kardinal *Manning* paa et offentligt Møde havde kundt udtale, at nu fandtes der i London næsten ingen katholske Børn, som ikke besøgte katholske Skoler.

I *Berlin* var der 10 Konferentser med c. 600 Medlemmer. Foreningen havde dér stiftet et Asyl for 40 Børn og et Vajsenhus for 100 Børn.

I *Wien* fandtes 27 Konferentser, der virkede til stor Velsignelse. Foreningen havde særlig haft sin Opmærksomhed henvendt paa de sørgelige Forhold med Hensyn til Moralen, der for en stor Del herskede blandt Wiens fattige Befolkning. Det var i Aarets Løb saaledes blandt andet lykkedes Foreningen at revalidere ikke mindre end 187 Ægteskaber.

Hvad *Kjøbenhavn* angik, da fremhævede Hr. Præfekten, at de bidragydende eller passive Medlemmers Antal var forholdsvis altfor ringe. Man burde i de tre Konferentser derfor nærmere drøfte, hvorledes man bedst kunde bevæge alle hine, som endnu ikke vare Medlemmer af Vincentsforeningen, til at tiltræde den, ialtfald som passive eller bidragydende Medlemmer. Tillige vilde han gjøre Medlemmerne opmærksom paa, at der i Tyskland var oprettet saak. „Samleforeninger“, hvor man indsamlede og opbevarede alt brugbart, f. Ex. Frimærker, Staalpenne, Propper, Papir, Aviser, Cigarspidser o. s. v., som saa senere solgtes til Bedste for Foreningen. Lignende Samleforeninger burde man ogsaa oprette her. Hvor gavnlige saadanne Samleforeninger kunde være, saa man af Foreningerne i Halberstadt og Magdeburg, som kun havde bestaaet siden kort Tid; den første havde sendt 55 Mrk. og den sidste endog 200 Mrk. til Vajsenhuset i Oschersleben. Ved Indsamling af Cigarspidser havde en Forening opnaaet 23 Mark. En Gejstlig i Würtemberg havde ved Indsamling i 5 Aar af brugte udenlandske Frimærker opnaaet over 5000 Mark, og af Frimærke-Albums og

Hæfter over 2500 Mark, som han havde anvendt til Fordel for de katholske Missioner.

Sluttelig meddelte Hr. Lærer *Siegler* fra Fredericia paa Præsidentens Opfordring nogle Oplysninger om den derværende Konferents. Af Hr. Sieglers Meddelelser fremgik det, at Foreningen tæller 20 Medlemmer, der afholde ugentlige Møder, der gennemsnitlig vare besøgte af 12 Medlemmer. Af Præsidenten fik Lærer *Siegler* det Hverv, at bringe Vincentsforeningen i Fredericia Generalforsamlingens Hilsen.

Med en Tak til Sct. Andreas Kollegiets Foresatte for den Gjæstfrihed, de havde ydet Foreningen, hævede Præsidenten Generalforsamlingen. Medlemmerne deltog derefter i Andagten i Sct. Andreas Kirken, og spredte sig senere i Skoven, hvor man endnu en Stund i Smaaklynger drøftede Foreningens Anliggender.

— (R.) Med Formiddagstoget fra Korsør ankom i Mandags her til Hovedstaden den højjærværdige Viebiskop at Mecheln i Belgien, Msgr. Viktor Johannes, Baron *van den Branden de Reeth*, Biskop af Erythrea. Hans Højjærværdighed er, som vi meddelte i forrige Nummer, paa Gjennemrejse til Norge, hvor han i Trondhjem vil meddele Præstevielsens h. Sakramente til nogle unge Theologer, som i længere Tid have forberedt sig til dette h. Sakramentes Modtagelse. Naar vi imidlertid i forrige Nummer meddelte vore Læsere, at det var første Gang siden Reformationen, at Præstevielsens h. Sakramente meddeles her i Norden, da beroede det paa en Fejltagelse, idet dette h. Sakrament allerede tidligere er bleven meddelt til højjærv. Hr. Pastor *Popp* i Malmø, af den for nogle Aar siden afdøde apostoliske Vikar, Msgr. *Studach* i Stockholm.

Sammen med den højjærv. Hr. Vicepræfekt Boller fra Norge, afrejste Msgr. *van den Branden* atter i Tirsdags til Malmø, hvorfra de strax agtede at fortsætte Rejsen nordpaa. Henimod Midten af August, rimeligvis til Mariæ Himmelfart (15. Aug.), vil Biskoppen vende tilbage til Kjøbenhavn. Der vil da finde en højtidelig Pontifikalmesse Sted, og ved samme Lejlighed vil Hans Højjærværdighed rimeligvis ogsaa meddele Tonsuren og de fire lavere Vielser, som gaa forud for de tre højere, Subdiakonaten, Diakonaten og Præstevielsen, til en her-værende Katholik, som agter at indvie sig til den præstelige Gjærning her i Missionen. Vi haabe i et senere

Nummer at kunne meddele vore Læsere nærmere Underretning om denne Højtidelighed. Til Slutning skulle vi endnu bemærke, at den herværende Sangforening, som netop havde Prøve, ærede Biskoppen Mandag Aften med en Serenade, for hvilken Hans Højærværdighed tilkjendegav Foreningen sin Tak og Paaskjønnelse, ved at meddele Medlemmerne den biskoppelige Velsignelse i Hr. Præfektens Sal.

— I denne Uge er en latinsk *Lykønskingsadresse* fra den herværende Gejstlighed bleven afsendt til Hans Eminentse, Kardinal *Paulus Melchers*. Kardinalen vil blive ophøjet til den nye Værdighed i Konsistoriet, som afholdes imorgen den 27. Juli.

Berlin. Af Berlins $1\frac{1}{4}$ Million Indvaanere ere henved 1100,000 Protestanter, 55,000 Jøder og 83,000 Katholiker. For Katholikernes Vedkommende er Byen delt i 4 Sogne: Sct. Hedwig, som omfatter den indre By, Sct. Sebastian, Sct. Michael og Sct. Matthias i Forstæderne. De tre sidste Sogne tælle hver 10—12000 Sjæle. Foruden de 4 Sognekirker findes der i Berlin forskjellige Smaakirker og Kapeller, blandt andre: Sct. Hedwigs Hospitalets Kapel, de graa Søstres Kapel, Ursula Kapellet og Pius Kapellet. Ved Sct. Hedwig virke foruden Sognepræsten (Provst Aszmann) 4 Kapellaner, 1 Vikar og 1 Skole-Rektor; ved Sct. Sebastian 2 Kapellaner (Sognepræsten, som er meget gammel, funktionerer ikke mere); ved Sct. Michael og Sct. Matthias er der en Kapellan foruden Sognepræsten.

Sct. Hedwigs Kirke er en rummelig Kirke, der afgiver Plads for 2500 Personer; Sct. Michael og Sct. Matthias rumme hver 1000, Sct. Sebastian i det højeste 6—700 Personer. I Kapellerne finde 4—600 Personer Plads. Blandt Katholikerne hersker der i Almindelighed et ivrigt kirkeligt Liv. Kirkerne ere altid godt besøgte, paa Søn- og Festdage næsten fyldte, ofte modtages de hh. Sakramenter, og talrige Foreninger holde den katholske Bevidsthed oppe. Der hersker den største Enighed blandt Katholikerne, og baade

Velhavende og Fattige ere besjælede af Iver og virksom Interesse for deres kirkelige Anliggendes Fremgang.

Rom. Til det *liberale* Blad *Giornale di Sicilia* skriver en romersk Korrespondent meget bittert om de nuværende Forhold i Rom. „Man er kommet saa vidt,“ skriver Korrespondenten, „at man ikke længer kan møde en Slægtning, Bankier, Kjøbmand, Deputeret eller endog en Minister, uden at man uvilkaarligt spørger sig selv: er det ogsaa en ærlig Mand, eller en *Tyv, Morder* eller *Bedrager*, som man i næste Øjeblik ser vandre i Fængsel, forsynet med Haandjærn? Siden 1870 ere Æventyrerne strømmede til Rom fra alle Italiens Egne. Italiens Hovedstad er kun et uhyre Forraadskammer, henover hvilket den forsultne Hob styrter sig, for at gribe en eller anden fed Bid. Og dette oprørende Syn er langt fra ikke til Ende. Det er ogsaa lovlig meget for de gode Romere i én Uge at sé tre højtstaaende Embedsmænd anklagede for Forbrydelser, den ene (en Gesandt) for falskt Spil, den anden for Tyveri og den tredie for Mord.“ Hvor sørgeligt det liberale Blads Vidnesbyrd end lyder, saa forundrer det os dog aldeles ikke; thi det er kun en Stadfæstelse af den gamle Sandhed, at hvor Troen og Religionen mangler, der staar ogsaa Ærligheden paa svage Fødder og det gavner kun lidet, at Fritænkerne sværge og beraabe sig paa deres *Ære*; thi den er et meget mærkeligt Begreb i deres Øjne og har en hel Del tilfælles med Guttaperka.

Spanien. I Ministerraadet, som afholdtes den 17. d. M. meddelte Indenrigsministeren, at der siden *Koleraens* Opræden i Spanien var forekommet 60,000 Sygdomstilfælde og 17,000 Dødsfald.

Den 26. Juli ville de forskjellige Landes *Anarkister* træde sammen i Barcelona til en *Verdenskongres*, som skal vare fra d. 26—29. d. M.

Dresden. Ifølge *Dresd. Nachr.* ere to adelige

Damer fra Sachsen vendte tilbage til den katholske Kirke. Den ene er Forfatterinden Fru *v. Massow*, den anden en Frk. *v. Zeschau*. Begge Damerne ere almindelig bekjendte og yndede paa Grund af deres ivrige Virksomhed og store Velgjørenhed overfor det protestantiske Fattig- Syge- og Vajsenhusvæsen, og nyde den største Agtelse ikke alene i Dresden, men i hele Sachsen. Frk. *v. Zeschau* tilhører en gammel adelig Familie, hvis Navn allerede spillede en Rolle paa Luthers Tid, da Familien faldt fra Kirken og gik over til Luthers Lære.

Afrika. Tre katholske Missionsgejstlige indskibede sig fornylig i Southampton, for derfra at sejle til Banane ved *Kongoflodens* Munding. Fra Stanley-Pool ville de søge at trænge sig frem indtil det Sted, hvor Æquator overskjærer Kongofloden, for at grundlægge en katholsk Missionsstation i Hjærtet af Afrika.

Asien. Den h. Faders Brev til Kejseren af Kina har, som *Times* meddeler, haft særdeles vigtige Anordninger til Følge. Den kinesiske Regjering vil rimeligvis udnævne en kejserlig *Gesandt* ved Vatikanet, og til Gjengjæld modtage en pavelig *Nuntius* i Peking, som skal varetage den katholske Kirkes Interesser.

Smaating.

Berlinerne ere bekjendte for deres Opfindsomhed med Hensyn til Benyttelsen af Sproget; det gav to Sælgekoner paa Andreaspladsen Bevis paa, idet de fornylig under en Strid titulerede hinanden paa den mest udvalgte Maade. Blandt andet skreg den ene af fuld Hals: „Du gamle Desinfektionsmiddel!“ Hvor-paa den anden slagfærdig svarede: „Hold Mund, du gamle Kolera-Bacille!“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 26. Juli. 9. Søndag efter Pintse. Anna, den h. Jomfrus Moder. — **27. M.** Votivofficium af Sct. Ansgar. — **28. Ti.** Nazarius og Lidelsesfæller, Mart. — **29. O.** Olaf, Mart., Konge af Norge. — **30. To.** Martha, Jomfru. — **31. F.** Ignatius, Bekj. — **1. August, L.** Petri Lænkefest.
Søndagen den 2. August. 10. Søndag efter Pintse. Alfons Maria Liguori, Biskop, Kirkelærer og Ordensstifter.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskomunion idag Søndag den 26. Juli Kl. 8 i Sct. Knuds Kapel.

Næste Søndag, den 2. August holder Kongregationen sin aarlige Skovtur.

Ansgariusforeningen afholder Bestyrelsesmøde Mandagen den 27. Juli Kl. 7 Aften,

Sadelmagersvend.

En katholsk **Sadelmagersvend** søger Arbejde. Dersom nogen blandt Menighedens Medlemmer vilde forunde ham noget Reparationsarbejde, bedes Billet, mrk. S., sendt Redaktionen.

Kommis.

En ældre **Kommis** med Kjendskab til de almindelige Forretningsgrene og en Del Øvelse i Bogføring og Korrespondance søger Plads til November Flyttetid, helst i en større By, i Danmark, Norge eller Sverrig. Anbefalinger og Referancer haves. Billet mrk.: „*Kommis*“ modtager dette Blads Redaktion inden Juli Maanedes Udgang.

Kassererske.

En yngre katholsk **Dame** søger Plads i en Forretning som **Kassererske** eller Lignende. Man bedes henvende sig til Redaktionen, i Billet, mrk. A. M.

Fortrolig Korrespondance.

Vore ærede Korrespondenter og Andre gjøre vi opmærksomme paa, at Redaktionens Adresse er: Bredgade 64, hvilket bedes angivet paa Brevene.

X. i K. Gjøre Alle tilpas er en Umulighed. Den ene vil have Prædikener, den anden Politik, den tredje *Fredløs*, den fjerde Vittigheder og Smaating, den femte flere Efterretninger, den sjette færre. Jeg skal imidlertid gjøre mig Umage for at bringe Smaating lidt oftere, saa at den ærede Forespørger kan blive tilfreds.

Red.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 31. Søndagen den 2. August. 1885.

Indhold: Gregor VII. En Sammenligning. Fredløs. Efterretninger: Belgien, Venedig, Neapel, Kalkutta, Tonkin, Kolumbia, Kjøbenhavn. Korrespondance.

Gregor VII's sidste Kampe med Henrik IV.

(Fortsat fra Nr. 25.)

Der er fældet mangan en haard Dom over Henrik og hans Bod i Canossa. Der er ikke faa, som mene, at det hele kun var politisk Hykleri og Forstillelse. Sikkert er det, at hans bodfærdige Sindelag ikke varede længe. Saasart han efter sin Absolution kom tilbage til Lombardiet, flokkedes alt, hvad der var fjendsk imod Paven og misfornøjet med hans strænge Love og hans Iver for Kirketugten, om ham, bebrejdede ham hans fejge Eftergivenhed, æggede hans Stolthed og Vrede og kvalte inden kort Tid de gode Forsætter, han saa kort i Forvejen havde fattet.

Imidlertid havde vigtige Begivenheder tildraget sig i Tyskland. Paa Rigsdagen i *Forchheim* havde Fyrsterne, som troede sig løste fra alle Forpligtelser mod Henrik, valgt en ny Konge i hans Sted. Det var Henriks Svoger, Hertug *Rudolf af Schwaben*, som blev kronet

af Ærkebiskop Sigfred i Mainz. Hermed var Grunden lagt til en blodig Borgerkrig, der i tre Aar delte Tyskland i to Lejre, de skjønneste Egne bleve ødelagte og udplyndrede, og Tusinder af Rigets Indvaanere bragtes i usigelig Elendighed. Henrik maa alene bære Skylden for alt dette Virvar; thi Gregor var fuldstændig uden Skyld. Endnu i Aaret 1081 erklærede Pave Gregor for hele den kristne Verden, at Rudolf var valgt uden hans Vidende og imod hans Villie, at han ikke vilde have ydet Rudolf sin Anerkjendelse, ja, at han endog vilde have frataget Ærkebiskopperne og Biskopperne som valgte Rudolf, deres Embede, dersom hans Vælgere ikke havde 'kunnet retfærdiggjøre deres Daad. Gregor havde sendt Legater til Forchheim, da Henrik hindrede ham i selv at drage over Alperne. Hans Legater havde modarbejdet Rudolfs Valg, og Gregor selv anerkjendte det ikke. Ja, da Kardinaldiakon Bernhard af Goszlar, en af Pavens Legater, i November 1077 paany lyste Henrik i Band, paa Grund af hans haardnakkede Modstand mod et fredeligt Forlig, bifaldt Paven ikke denne Dom, endskjønt han forhen havde truet den af Kongerne med Band, som lagde de pavelige Legater Hindringer i Vejen for Fuldbyrdelsen af det Fredens Værk, som var dem anbetroet. Først den 7. Marts 1080 bestemte han sig med tungt Hjærte til paany at bandlyse Henrik og erklære *Rudolf* for Tysklands Konge. „Indtil denne Dag vilde han,“ som Kardinal Hergenröther skriver, „hellere taale de hæftigste og bitreste Bebrejdelser af Rudolfs Tilhængere, end vige et eneste Skridt fra den strængeste Retfærdighed.“

For den fredelskende Pave var det i høj Grad smerteligt at være Vidne til, at saa mange Tusinder af Mennesker ved denne Borgerkrig overantvordedes til timelig og evig Død, paa Grund af én Mands anmassende Stolthed, medens den kristne Kirke paa samme Tid bragtes i Forvirring, og det romerske Rige

sin Undergang nær. Men Gregor var endnu langt fra ved Enden paa sine Lidelser. Herrens Veje ere ikke vore Veje, og det guddommelige Forsyn tillod, at Henrik i sine ugudelige Bestræbelser gik til det Yderste. Gregor skulde drikke Lidelsernes Kalk indtil Bærmen, for at blive ham lig, hvis Stedfortræder han var.

I 1080 saá Gregor sig nødsaget til at forny Kirkens Straffedom over Henrik. Opbragt herover, forsamlede Henrik de ham hengivne Bisper i *Brixen*, lod Gregor erklære for afsat og valgte den bandsatte Ærkebisp *Guibert af Ravenna* til Modpave under Navn af Klemens III. Ved Hyldingen lovede Henrik ham med Ed, at han i Spidsen for sin Hær vilde føre ham til Rom.*) I Aaret 1080 blev Kong Rudolf haardt saaret i et sejerrigt Slag og døde kort efter af Saarene. Henrik, som ikke følte sig sin Fjende i Tyskland voxen, besluttede nu at drage til Italien, hvor han endnu havde et stærkt Parti for sig, at styrte Gregor og derpaa paa ny at vende sig imod sine Fjender i Tyskland.

Gregor, som vel indsaá den Fare, der truede ham; men hvis ophøjede Aand ikke kjendte til Frygt, naar det gjaldt Retfærdighedens Sag, stadfæstede atter Bandlysningen og erklærede, at han hellere vilde opfre sit Liv end vige fra Retfærdigheden. Fire Gange i Løbet af tre Aar maatte Gregor nu udholde en Belejring i Rom, og alle Krigens Rædsler hjemsøgte Staden og Omegnen. Den 21. Marts 1084 faldt næsten hele Staden i Fjendens Hænder, og Gregor blev inde-sluttet og belejret i Fæstningen Engelsborg. I to Maaneder maatte han her lide Nød og Mangel, indtil Und-

*) Gregor blev anklaget for at være en Forsvarer af Kirkeran, Mened og Mord, en Beskytter af Berengar af Tours (som nægtede Kristi Nærværelse i Sakramentet), en Djævlebesværger, en Troldmand o. lgn. Med Rette siger Historiekrivneren Weiss: „Hvor ren maa Gregor ikke have været, siden hans Fjender maatte tage deres Tilflugt til slige Løgne, fordi de ingen sande Fejl fandt, som de havde kunnet bebrejde ham.“

sætning nærmede sig. Endelig rygtedes det, at Normannerhertugen *Robert Guiscard*, med hvem Paven havde sluttet Forbund, rykkede frem med en stor Hær; Henrik skyndte sig afsted, og Rom blev erobret af Normannerne under de skrækkeligste Ødelæggelser, fordi Henriks Tilhængere havde vovet at modsætte sig Hertugens Indtog.

Gregor forlod nu Staden og begav sig først til Klosteret *Monte Cassino* og derefter til *Salerno*, hvorfra han kort efter skulde indgaa til den evige Hvile. Den store Paves Liv nærmede sig sin Afslutning. Allerede i Begyndelsen af 1085 anede han sit forestaaende Endeligt og traf med stor Sindsro de nødvendige Forberedelser. Han omtalte til Kardinalerne dem, som han ansaa for værdige til at bestige Sct. Petri Stol, deriblandt Abbed Desiderius af Monte Cassino, som fulgte ham under Navn af *Viktor III.*, og Kardinal Otto af Ostia, som blev hans anden Efterfølger under Navn af *Urban II.* Derpaa løste han alle af Band, med Undtagelse af Henrik, Guibert og andre „Hoveder for Ondskaben.“

Gregor VII. døde den 25. Maj 1085 i Salerno. Hans sidste Ord vare: „Jeg elskede Retfærdigheden og hadede Ondskaben; derfor dør jeg i Landflygtighed.“ En simpel Mindetavle betegnede i Førstningen denne store Paves Hvilested i Sct. Matthæus Kirken i Salerno; senere byggede *Johan af Procida*, skjønt en Modstander af Pavedømmet, et pragtfuldt Kapel ovenover Gregors Grav. Da hans Lig omtrent 500 Aar efter overførtes til Domkirken i Salerno, fandtes det næsten uberørt af Forraadnelsen.

Men maatte Paven end dø, uden at sé den store Tanke, han havde stridt og lidt for, kronet med Sejr og anerkjendt af hele Verden, saa skulde hans store Værk dog ikke lægges i Graven med ham. Hans Efterfølgere kæmpede videre, besjælede af hans Aand, om end ikke alle just vare i Besiddelse af den samme

Sjælsstyrke, som han. Henrik, Pavedømmets uforsonlige og uforbederlige Fjende, saå sig skuffet i alle sine Forhaabninger. Hans ældste Søn, hvem Faderen mest elskede, *Konrad*, som allerede var kronet til Tysklands Konge, skilte sig fra ham og underkastede sig Kirken. Hans anden Søn, *Henrik*, som derefter blev kronet til Konge, rejste sig imod sin Fader, bragte ham ved List og Hykleri i sin Vold og tvang ham til at give Afkald paa Tronen. Med Rette siger *Floto* om Rigsdagen i Ingelheim, hvor Henrik IV. maatte kaste sig paa Knæ for sin Søn og hele Forsamlingen, bekjende sig skyldig i alle sine Forbrydelser og trygle om Naade, at den var et uendelig sørgeligere Syn, der bragte langt større Skam over Henrik, end hans Bod i Canossa. Men det var Syndens modne Frugt, han høstede.

Omtrent 40 Aar efter Gregors Død maatte den tyske Konge *Henrik V.* anerkjende Kirkens Ret og underkaste sig dens Autoritet. Den 23. September 1122 undertegnede han det berømte *Wormser Konkordat*, hvori han „af Kjærlighed til Gud og Kirken“ gav Afkald paa den saa længe uretfærdigt udøvede Investitur med Ring og Stav, tilstod Kirken dens ukrænkelige Ret til Valg og Vielse af Biskopperne, samt lovede den Fred og Bistand og Tilbagegivelsen af alle Kirkens Ejendele, som vare i hans Hænder. Gregor havde saaledes holdt, hvad han lovede Kardinalerne, da de opfyldte af Angst og Bekymring for Fremtiden, stode omkring hans Dødsleje: „Jeg skal nu stige derop og indstændig anbefale eder til den naaderige Gud!“

(Fortsættes.)

En Sammenligning.

. . . I vor Samtale berørte vi ogsaa Religionen. Han var Protestant, jeg Katholik. Da jeg havde

besvaret alle disse almindelige Indvendinger, som Protestanterne aldrig blive kjede af at gjentage, rejste en gammel, ærværdig Mand sig op fra sin Plads i Nærheden af os. Han kom hen til os og spurgte os meget høfligt om vi vilde tillade ham ved en Sammenligning om muligt at belyse de Spørgsmaal, han havde hørt os debattere. Jeg bragte ham en Stol, og han satte sig midt imellem os, idet han sagde; „Til Eder overlader jeg at gjætte, til hvilken Religion jeg hører, naar jeg har gjort min Sammenligning og I selv have dømt om, hvem der har Ret.“

To Arbejdere vandrede igjennem det dejlige Schweitz paa Vejen til Italien. Da de kom til Foden af Alperne, bleve de lidt urolige over, hvorledes de skulde komme over Bjærgene. Den ene forskaffede sig en Flaske god gammel Vin, tog noget Brød og Ost med i sin Randsel og forsynede sig med en Stok. „Hvad skal alt dette betyde,“ spurgte den Anden? „Det er for at jeg kan komme over Alperne uden ulykkelige Hændelser og saaledes naa det skjønne, solbeskinnede Italien“. —

Hans Kammerat lo af ham og mente: „Jeg ser, at du er meget forsigtig. Jeg kjøber Intet, saa har jeg Intet at bære paa og kan da overstige Alperne med mindre Besvær og Fare, og jeg vil sikkert være i Italien længe før Dig.“ — „Ja, hver maa jo følge sin Overbevisning,“ svarede den Anden, og de begyndte nu Begge, at bestige Bjærget. Hvor let tilfods var ikke den, der ingen Byrde havde; han var snart langt forud. Hans Kammerat vandrede roligt fremad, tog af og til en Slurk af sin Vin, en Bid af Brødet, og fortsatte saaledes forfrisket sin Vej opad.

Efter nogle Timers Gang fandt han sin Ven siddende paa Kanten af en Klippe, saa udmattet, at han næppe kunde rejse sig. „Hvad for noget, jeg troede dig allerede i Italien?“ „Ak nej,“ svarede den Anden, „dersom du ikke giver mig noget af din Vin og dit Brød, vil

jeg aldrig naa derhen.“ Hans Kammerat gav ham strax, hvad han trængte til, og de fortsatte derpaa deres Vej sammen til Italien.

Hvem af disse to var vel den Klogeste? Protestanten svarede uden at betænke sig: „Det var selvfølgelig den, der tog Næringsmidler med sig paa Vejen.“ — „Fuldkommen rigtigt! Saaledes sørger den katholske Kirke ogsaa for sine Børn. Fra Jesus Kristus modtog den Alt, hvad der var nødvendigt for Sjælens Ophold, og den har bevaret Alt uforvansket. Naar et Menneske er kommen til et vigtigt Afsnit i sit Liv, véd han altid, hvor han skal henvende sig, for at faa Kraft til at overvinde Vanskelighederne. Er han træt af sin Vandring, gaar han til Herrens Bord, for at blive styrket. Har han fejlet og derved taget Skade paa sin Sjæl, henvender han sig til sin Læge i Skriftestolen; der bliver han befriet for sit Onde og faar oven i Kjøbet et godt Raad med paa Vejen. — Hvad bydes der Protestanterne, der kan sammenlignes hermed?“ I det den gamle Mand sagde dette, rejste han sig op, hilste os høfligt, og forlod os.

Jeg bemærkede, at min protestantiske Ven var faldet i dybe Tanker, som syntes at faa Magt over ham. Tilsidst blev jeg nødt til, at kalde ham tilbage til sig selv. —

— *h. B.*

Fredløs.

(Fortsat).

„Mine Herrer!“ sagde Præsten atter, efterat han havde siddet nogle Øjeblikke og tænkt efter i Taushed, „De maa ikke forbauses over de Forsigtighedsregler, som jeg nu vil anvende, og hellerikke maa De blive fornærmet derover. Under de nuværende Forhold kan

man vel vove sit eget Hoved; men man har ikke Ret til at sætte sine Medmenneskers paa Spil. Førrend jeg derfor aabenbarer mine Hemmeligheder, maa jeg have fuldkommen, utvivlsom Vished med Hensyn til de Personer, hvem jeg anbetrør dem. Madame“, vedblev han derpaa, idet han kaldte paa Forpagtersken, „kjender De personligt disse Herrer?“

„Ja tilvisse, Hr. de Vassière er Ejeren af dette Hus.“

„Har De allerede set ham tidligere?“

„Naturligvis!“

Kan De indestaa for ham?“

„Ja, jeg indestaar for ham.“

„Det er tilstrækkeligt. Nu skal De høre, mine Herrer, det Middel, som jeg foreslaar Dem, for at hjælpe Dem i Deres Efterforskninger. Der opholder sig endnu en Del Præster her i Landet; de leve skjulte ligesom jeg, men indbyrdes staa vi stadig i Forbindelse med hverandre. Jeg vil gjøre Dem bekjendt med en Konfrater, en forhenværende Munk i Augustiner-Abbediet ved Therouanne, med P. Vigneron; han er en overordentlig venlig og forekommende, og dertil i højeste Grad driftig Mand, som kan være Dem til stor Nytte. Endskjønt han stadig bor i sit gamle Kloster, vilde det dog være spildt Ulejlighed at søge ham der. Læg derfor Mærke til Følgende: Naar De staa lige overfor Indgangen til Abbediet, vil De paa den anden Side af Vejen, midt i en Pileplantning sé et lavt Straatag. Der maa De gaa hen. Først maa De slaa tre kraftige Slag paa Døren og spørge den Person, som aabner for Dem, om han kjender en Forpagter, der kunde have Brug for nogle Tærskere. Man vil da spørge Dem: „Hvilken Slags Korn tærsker De?“ og paa Svaret: „Hvede, Havre, Byg og Ærter!“ vil man bringe Dem til Præsten. Dersom han selv ikke kan hjælpe Dem, vil han vise Dem til andre Konfratres, og paa den Maade kan De uden Fare fortsætte Deres Efterforskninger; thi disse

Herrer ville ogsaa tillige give Dem Anvisning paa de sikreste Huse, hvor De kunne finde Nattely. Men nu, mine Herrer, Gud i Vold! Jeg ønsker af ganske Hjærte, at Deres Bestræbelser maa krones med Held, og beder Dem kun, at have mig undskyldt; men Pligten kalder!“

Han stod netop i Begreb med at forlade Huset, da Forpagtersken raadede ham til at skifte sine Klæder, da de bare Spor af, at han havde ligget i Grøften, og saaledes let kunde forraade ham. Et Kvarters Tid senere slog han ind paa Vejen, som snoede sig hen over Mosen imellem Roquetoire og Racquinghem.

V. Husundersøgelsen.

Dalsgaarden, hvor vi sidst lode Gendsarmerne blive tilbage, var et forhenværende Herresæde. En dyb og bred Grav omgav ikke alene Vaaningshuset, men ogsaa Udhusene og en stor Frugthave. Paa samme Tid som Gendsarmerne gik over Broen, som førte ind paa Gaardspladsen, kom en Mand frem fra Mosen, som stødte op til Forpagtergaarden. Han var klædt som Markarbejder og bar en Hakke paa Skulderen. I Haven gravede en anden Arbejder flittigt, uden at han dog tabte Manden med Hakken af Sigte, men holdt tværtimod skarpt Øje med hans Bevægelser under sit Arbejde. Det varede ikke længe, førend den Fremmede var naaet til Graven; men istedenfor at gaa henimod Broen, vendte han sig tilhøjre, hvor Graven var en hel Del smallere. Et stærkt Brædt tjente her som Bro over Graven, og benyttedes af Gaardens Beboere og Arbejdere, naar de gik til Roquetoire,

Gartneren løb henimod Brædtet og naaede det netop samtidig med den Fremmede. „Hr. Pastor“, advarede han, „bliv borte herfra, Gendsarmerne ere paa Gaarden“.

Den forklædte Præst studsede et Øjeblik. „Idag har jeg ikke Lykken med mig“, svarede han, og efter

at have betænkt sig lidt, vedblev han: „Omegnen er ogsaa bevogtet; naar jeg vender om igjen, bliver jeg sikkert fanget.“

„Men, Hr. Pastor, hvor vil De skjule Dem? En Gendsarm er inde i Huset og en anden ude i Gaarden. Ja, jeg véd ikke engang, om man muligvis ikke allerede har sét Dem.“

„Aa, min bedste Ludvig, jeg føler aldeles ingen Lyst til at skjule mig, De kjender mig ikke; istedenfor én Gartner ere vi to. Grav Du videre paa dit Stykke, og jeg graver her paa dette; saa har Du bag efter mindre Arbejde.“ Med disse Ord gav han sig til at omhakke Jorden, og det med en saadan Dygtighed og Udholdenhed, som havde han været vant til dette Arbejde fra sin Ungdom af. „Der kan Du nu sé, hvor godt det er, naar man kan alt.“

Ludvig, som kun tænkte paa den Fare, hvori Sognepræsten svævede, stod som fastnaglet til Pletten.

„Gaa nu hen og arbejd!“ formanede Præsten derfor, „Du kunde ellers let henlede Gendsarmernes Opmærksomhed paa os.“

I et Spring var den brave, ærlige Arbejder atter paa sin Plads, og med forøget Iver og uden at sé sig om, haandterede han atter sin blanke Spade. „Saafremt der blot havde været én“, tænkte han, „vilde jeg ikke have været bange; min gode Spade skulde vel have taget det op med hans Sabel; men der er desværre to.... Ak, hvad er det dog for sørgelige Tider, vi leve i!“

Medens han anstillede disse Betragtninger, havde Gendsarmen gjennem søgt to eller tre Værelser, uden at finde det ringeste Spor. Han blev mere og mere vred over sit mislykkede Foretagende, og da han kom tilbage til det Værelse, hvor Fru Bultel opholdt sig, glemte han alle Hensyn, som han før havde vist overfor hende, og betjente sig med tilsyneladende Tilfredshed af det republikanske „Du“.

„Borgerinde“, begyndte han, „hvor mange Arbejdere har Du her?“

„Tre.“

„Hvor opholde de sig?“

„To ere i Laden og tærske Hvede; den tredje arbejder i Haven.“

„Deres Navne?“

„Begge Tærskerne hedde Julius Pierre og Frants Pinson.“

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Belgien. Den 14. f. M. døde i Bryssel den forhenv. Krigsminister General *Gratry*; omendskjønt han tilhørte Frimurerlogen og i levende Live var en af de heftigste Fjender af det kirkelige Liv i Armeen, har han dog før sin Død *udsonet sig med Gud og Kirken.*

Venedig. Ved *Valgene* i Venedig have Katholikerne tilkæmpet sig en smuk Sejr, idet der blandt 4 Provincialraader valgtes 3 og af 14 Kommunalraader 8 Katholiker.

Neapel. Kardinal-Ærkebiskop *Sanfelice* af Neapel har ifølge „Köln. Vztg.“ vundet en fredelig Sejr. Da Senator *Vera*, en gammel Hegelianer og Professor i Filosofi i Neapel, laa paa Dødslejet, begav Kardinalen sig til ham, og havde den Glæde, at Vera fuldstændig omvendte sig og udsonede sig med Kirken.

Kalkutta. Missionen i Indien gaar stadig fremad. *Jesuiterne* have alene i deres bengalske Missioner 95 Missionspræster og Brødre. Missionen har allerede et Noviciat i Hasaribagh tilligemed et Kolleg og Kapel. Desuden besidder den Missionsstationer i Dam-Dam, Muropai, Ragharpura, Asansull, Haura, Ikargram, Siranpura, Batsura, Krischotschandropur, Dorunda,

Schamgen, Mariedi, Bundgoon, Thiabassa og et Seminar i Asansiul. I Madura findes 169,000 Katholiker, i Manakalur 84,000, i Bombai og Puna 51,000, i Vestbengalen, foruden Kalkutta, 14,100 Katholiker. Tilvisse er det glædeligt, at der findes saa stort et Antal romersk-katholske Kristne i Indien; men ikke desto mindre maa man dog sige med Apostlen: „Hvad er det blandt saamange?“ Der findes ifølge den nyeste Tælling i hele Kæmperiget Indien 239,874,000 Sjæle. Af disse ere 1,459,000 omvendte til Kristendommen. Blandt disse 1 $\frac{1}{2}$ Million Katholiker virke for Tiden 1832 Præster, som tilhøre forskjellige Ordener og ikke give hinanden noget efter i Iver for Hedningernes Omvendelse.

Tonkin. I de „Katholske Missioner“ meddeler Biskop Puginier fra Tonkin om de skrækkelige Details, som ledsagede en af de indfødte Præsters *Martyrium*. Martyren blev levende begravet, med Hovedet nedad og Fødderne opad. Benene ragede indtil Knæerne op af Graven, og man havde heftet en Indskrift paa dem, som indeholdt de Ord: „Saaledes skal den falske Religions Sekterer behandles“. Samme Brev stadfæster ogsaa Mordet paa flere Gejstlige i Laos og udtaler, at man endnu ikke i lang Tid tør gjøre sig Forhaabninger om, at sende nye Missionærer til Laos, for at trøste og befæste de forladte og haardt prøvede Kristne. Som det fremgaar af de forskjellige Data, forefaldt disse Skændelsjgerninger under Vaabenhvilen i Tonkin, og de ere kun de sørgelige Frugter af de Franskes fjendtlige Optræden i Tonkin.

Kolumbia. Kolumbias forenede Stater i Sydamerika have atter søgt at knytte Forbindelse med Vatikanet. Regeringen har udnævnt Hr. *Velez* til Gesandt ved Vatikanet, og Udenrigsministeren har samtidig meddelt den apostoliske Delegat hos den kolumbiske Regering, Msgr. Agnozzi, om denne Udnævnelse, og yttret sin Glæde over, at Delegatens Bestræbelser for at gjenop-

rette det gode Forhold mellem Staten og Kirken vare blevne kronede med Held.

Kjøbenhavn. (J.) *Den katholske Syge- og Ligkasse* afholdt sin aarlige Generalforsamling Onsdag den 22. ds. Efter at det reviderede Regnskab var bleven oplæst og derpaa fremlagt til Eftersyn, meddelte Sekretæren en Oversigt over Sygekassens Virksomhed i det forløbne Aar (fra 1. Juli 1884 til 1. Juli 1885), hvoraf fremgik, at Sygekassen er i en jævn god Fremgang. Der var indkommet i Medlemskontingent 658 Kr. 71 Ør.; i Sygepenge var der udbetaalt 441 Kr. 58 Øre, i Ligkasspenge 10 Kr. for et Barn (ifølge Sygekassens Love faa Forældre, som begge ere Medlemmer af Sygekassen, Begravelseshjælp til deres Børns Begravelse). Reserverfonden udgjorde den 1. Juli 1882 Kr. 55 Øre.

I Aarets Løb ere 8 nye Medlemmer blevne optagne, saa at Medlemsantallet nu udgjør 68. 16 Syge have nydt godt af Sygekassen, og af disse have 4 været indlagte paa Sct. Josefs Hospital, hvorfra de alle ere udskrevne som helbredede.

Foreningens Bestyrelse for Aaret 1885—86 er: Formand Hr. Grosserer *H. Rasmussen*, Viceformand Hr. Fabrikant *Grünwald*, Sekretær og Kasserer Hr. Sakristan *Jensen*, samt Revisorer DHrr. *Jantzen* og Stud. jur. *L. Günther*.

Under Diskussionen meddelte Sekretæren, at det var hans Agt, naar den aarlige Rente af Foreningens Formue var stegen til 125 Kr. — den udgjorde i det forløbne Aar 73 Kr. 19 Øre — da at stille Forslag om Oprettelse af en *Medicinkasse*, som i Sygdomstilfælde skulde sikre Medlemmerne fri Medicin. Denne Udtalelse vandt almindeligt Bifald, da Sygekassen saa vilde være i Stand til at byde sine Medlemmer saa store Fordele, at ingen Katholik behøvede at betænke sig paa at vælge mellem de forskjellige Sygekasser, naar han ønskede at sikre sig i Sygdomstilfælde. Men for at dette Maal kan naas saa hurtigt som muligt, fordres en liv-

lig Tilslutning fra Menighedens Side. Vi tillade os i denne Henseende at gjøre opmærksom paa Sygekassens Love § 24, som lyder saaledes : „Hvo, som indtræder i Foreningen uden Fordring paa Understøttelse, tillægges Prædikat som *Æresmedlem*. Kontingentet er da frivilligt uden Indskud“, og § 25: „Som Æresmedlemmer kunne saavel Damer som Herrer indtræde“, og endelig § 26: „Foreningen lader for alle sine Medlemmer,“ alt-saa ogsaa for Æresmedlemmer, „ved deres Død læse en hellig Sjælemesse og en Messe de to paafølgende Aar paa Dødsdagen.“

Her gives saaledes Lejlighed for enhver til at støtte en Forening, som i de 18 Aar, den nu har bestaaet, har gjort betydeligt Gavn og i de senere Aar ogsaa meget heldige Fremskridt. Sygekassens Fremtid kan vel anses for nogenlunde sikret, men for at den skal kunne gaa fremad, fordres der ganske vist en større Tilslutning fra Menighedens Side, thi det er aldeles bestemt, at i samme Forhold som Medlemsantallet stiger, i samme Forhold vil ogsaa Sygekassen være i Stand til at byde sine Medlemmer større Fordele. For Øjeblikket ere Forholdene saaledes:

Kontingent for en Mand er 25 Øre ugentlig og for en Kvinde 17 Øre ugentlig.

For dette Kontingent ydes:

- 1) Sygepenge for en Mand i de første 13 Uger: 7 Kr. om Ugen; for en Kvinde 4 Kr. 69 Øre, og i de følgende 13 Uger for en Mand 3 Kr. 50 Øre, for en Kvinde 2 Kr. 34 Øre om Ugen.
- 2) Fri Læge i Hjemmet.
- 3) Begravelsespenge : 50 Kr., hvilket kan stige til 80 Kr.
- 4) Naar Ægtefolk begge ere Medlemmer: Begravelsespenge i Tilfælde af Børnenes Død, fra 6 Kr. til 10 Kr. eller 14 Kr. alt efter det afdøde Barns Alder. Og endelig for det 5te en hellig Sjælemesse i tre paa hinanden følgende Aar. Hertil kommer en aldeles

privat Overenskomst med Sct. Josefs Hospital og om nogle Aar Oprettelsen af en Medicinkasse.

Da enhver altsaa for en saadan Ubetydelighed som 25 Øre eller 17 Øre om Ugen kan blive delagtig i saadanne Fordele, saa kunne vi ikke andet end ret indtrængende opfordre alle til at indtræde dels som aktive og dels som Æresmedlemmer. Sygekasser, som jo i Virkeligheden ere praktiske Selvhjælpsforeninger, og som saadanne af stor social Betydning, eftersom de paa en let og praktisk Maade modarbejde den stedse mér og mér om sig gribende Fattigdom og Nød, fortjene vistnok fuldtud enhver ædeltænkende Mands eller Kvindes fulde Sympathi og kraftige Understøttelse.

Naar dette gjælder om Sygeforeninger i Almindelighed, saa maa det dog gjælde i Særdeleshed overfor den katholske Sygeforening, som foruden den rent materielle Hjælp ogsaa tager Hensyn til sine Medlemmers aandelige Vel under deres Sygdom, og som endogsaa 2 Aar efter deres Død ikke glemmer dem, naar de af Flertallet af deres Venner allerede for lang Tid siden ere glemte.

Førtrolig Korrespondents.

O. J. Det var just ikke Meningen, at De til de 7 Ønsker i f. Nr. strax skulde føje 3, for ikke at sige 90, nye Ønsker om Helgenbeskrivelser, Efterretninger og „Festledere“. Men, ligemeget derom, vi tage dem med, saa har vi lige en halv Snes, som vi efter bedste Vidende og Villie skulle tage os *ad notam* og Tid efter anden søge at opfylde.

De ærede Læsere maa imidlertid hellerikke glemme Redaktionens *eneste* Ønske: Indmeldelse i *Ansgariusforeningen!* Er der ellers flere, der har Ønsker, maa de kun komme med dem. Det koster ikke noget!

Red.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 2. August. 10. Søndag efter Pintse. Alfons Maria Liguori, Biskop, Kirkelærer og Ordensstifter. — **3. M.** Finding af den h. Stefanus Relikvier. — **4. Ti.** Dominikus, Bkj. og Ordensstifter. — **5. O.** Maria af Sne (o: Indvielse af Basilikaen Maria Maggiore i Rom). Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen. — **6. To.** Herrens Forklarelse paa Thaborbjerg. — **7. F.** Kajetan, Bekj. og Ordensstifter. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Højmesse for Broderskabet til Jesus guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Broderskabsandagt med Prædiken.) — **8. L.** Cyriakus og Lidelsesfæller, Mart.

Søndagen den 9. August. 11. Søndag efter Pintse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodvejen 14.
 " 7 " i Sct. Knuds Kapel, Ny Kongensgade 17.
 " 8 " i Sct. Ansgars Kirke.
 " 8 Højmesse med Prædiken i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
 " 8 " " i Sct. Mariæ Kapel, Frederiksb. Alle 15-17.
 " 9 " " i Sct. Knuds Kapel.
 " 10 " " i Sct. Ansgars Kirke.
 " 10 højtidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
 Efterm. Kl. 3 Andagt i Hospitalet.
 " 6 " i Sct. Ansgars Kirke og Sct. Mariæ Kapel.
 " 7 " i Sct. Andreas Kirke, Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodvejen 14.
 " 6 $\frac{1}{2}$ " i Hospitalet og Sct. Knuds Kapel.
 " 6 $\frac{1}{2}$ " (Onsdag Kl. 8) i Sct. Mariæ Kapel.
 " 7 " i Sct. Ansgars Kirke.
 " 7 $\frac{1}{2}$ " i Sct. Knuds Kapel.
 " 7 $\frac{3}{4}$ " i Sct. Andreas Kirke, Ordrup.
 " 8 $\frac{1}{4}$ " i Sct. Ansgars Kirke.
 Almindelige Skriftetimer: Paa Søndagene Kl. 6—12 Form. og Søgnedagene Kl. 6—9 Form.; hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{4}$, Efterm.

Mødreforeningen. Tirsdagen d. 4. August Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe for Foreningen.

Den katolske Syge- og Ligkasse.

Under min Fraværelse fra Byen fra Søndag d. 2. til Onsdag d. 12. August bedes man henvende sig til Sygekassens Formand, Hr. Grosserer *H. Rasmussen*, Niels Hemmingsengade 21.

F. M. Jensen.

Kasserer.

Hermed et Tillæg.

Rasmussen & Olsen. — Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N^o: 32.

Søndagen den 9. August.

1885.

Indhold: Gregor VII. Den h. Laurentius. Fredløs. Mariæ Himmelfart. Efterretninger: Kjøbenhavn, Paris, Lyon, Spanien, Kairo.

Gregor VII's sidste Kampe med Henrik IV.

(Sluttet).

Naar vi nu kaste Blikket tilbage paa alt, hvad Gregor VII har virket til Kirkens Bedste, saa lader det sig ikke nægte, at han i hele sit Liv var besjælet af de reneste Hensigter. Det tilstaar selv Floto, der ellers er en afgjort Beundrer af Henrik IV og let bliver øm om Hjærtet over de „ulykkelige“ Følger af Gregors strænge Kirløve. Gregor kæmpede for at udfri Kirken, Jesu Kristi Brud, af de Slavelænker, som Statsmagten søgte at binde den med. Et smukt Vidnesbyrd aflægger herom den protestantiske Historieskriver Voigt: „Selv mange af dem,“ siger han, „som just ikke kunne regnes til Gregors Venner, have dog tilstaaet, at Kirkens Frihed var den Tanke, for hvilken Gregor ene har levet og kæmpet . . . Kirken skulde være et sluttet Samfund, et Hele, en guddommelig Anstalt, som

bestod i og ved sig selv, men som var til for alle Mennesker, og hvis Virksomhed ikke turde stanses og indskrænkes af nogen jordisk Fyrste, . . . en Herrens Menighed, hvis Forrettigheder og Goder ingen Dødelig tør røre ved eller vanhellige, og som ingen jordisk Regent tør anmasse sig Myndighed over. Ligesom der er *een* Gud, *een* Tro, saaledes skal der være *een* Kirke, *et* Hoved. Hans Breve vidne alle om denne Tanke, og han havde den inderligste Overbevisning om, at han var bestemt til at realisere denne Ide i Livet. Derfor opbød han al sin Kraft. Vil man maaske dadle ham, fordi han tilegnede sig denne Ide? Eller vil man endog kalde selve Ideen mærkelig og overspændt? Begge Dele vilde være fornuftstridige og uretfærdige.“

At Voigt dømmer ret, beviser blandt andet de Ord, som Gregor skrev i en Encyklika af 1084, og som man paa en Maade kan kalde hans Testament. „I alle Lande“, skriver han, „staar det selv den fattigste Kvinde frit for, efter Fædrelandets Love og sin egen Villie, at vælge sig en Mand; kun den hellige Kirke, som dog er Guds Brud og vor Moder, ville ugudelige Mænd ikke tilstaa den Frihed, efter Guds Lov og egen Villie at følge sin Brudgom og være ham hengiven paa Jorden.“

Dette sit Livs højeste og ædleste Formaal blev han tro under alle Forhold, uden at se hverken til højre eller venstre, fordi det var Herrens Villie, der havde foreskrevet ham det. „Endskjønt jeg er uværdig og en Synder, saa siger Herren dog til mig ved Profetens Mund: Raab, og hør ikke op med at raabe! (Isaj. 58, 1.) Derfor maa jeg aflægge al Frygt og Betænkelighed og besejre al verdslig Kjærlighed. Derfor maa jeg raabe og atter raabe, og gjøre dem opmærksomme paa, hvorledes man søger at drage den kristelige Religion, som Kristus har forkyndt os ved vore Fædre, ned i Verdenslivets onde Skikke og Vaner.“

Dette Formaal kæmpede han for med ubrødelig Troskab, skjønt han vel vidste, at det netop var denne

Troskab, der vakte saa vældige Storme imod ham. „Det har mishaget vor gamle Arvefjende (Djævelen) i højeste Grad, at jeg af alle Kræfter har arbejdet paa, at Guds Brud, den h. Kirke, vor Herskerinde og Moder, blev prydet med sin fordums Glans og ikke tabte noget af sin Frihed, Renhed og Katholicitet. Derfor har han bevæbnet sine Forbundsfæller imod os, for at de skulde kuldkaſte alle vore Planer. Derfor har han rejst en Kamp imod os, eller rettere sagt, imod den apostoliske Stol, hvis Mage ikke er bleven set siden Konstantin den Stores Dage.“

Men hvad var det da, som holdt Gregor oprejst under Kampen, og gav ham denne Uforfærdethed, som ikke lod ham vige et Skridt fra Dydens og Pligtens Vej? Det var hans Stræbens Renhed og hans Hjertes Ydmyghed. Havde han været som denne Verdens Store, havde han søgt sin egen Berømmelse og stolet paa sin egen Kraft, da vilde han tilvisse være gaaet til Grunde i de frygtelige Storme, og hans Navn vilde være bleven skyllet bort af de fraadende Bølger. Men da han kun stred for Herrens Ære og kun ventede sin Frelse af hans mægtige Bistand, saa formaaede ingen Storm at rokke hans Villie og ingen Nat var i Stand til at formørke den Glans, som omstraaler hans Person. Selv hans Fjender maa bøje sig for hans Storhed og bekynde hans Ros. Gregorovius blandt andre, en Mand, hvem ingen let vil kalde en Ven af Pavedømmet, kaldte ham for Paven „med den overmenneskelige Karakter.“

I hans Ydmyghed laa ogsaa Roden til den Sagtmodighed, Milhed og Maadeholdenhed, som giver Gregors Karakter sit ejendommelige og mest tiltrækkende Præg. Hans glødende Begejstring for Kirkens Renhed og Hellighed lod ham aldrig se igjennem Fingre med nogen Fejl, ejheller tage Hensyn til Rang og Magt hos Nogen. Alle maatte bøje sig for Herren, og Gud selv havde sat ham til Vogter over Sions Stad. Alligevel vil enhver, som læser Pave Gregors Breve, over-

raskes over den Kjærligheds-Aand, som de ere opfyldte af. Der er ikke denne haarde og stolte Iver, som slukker den ulmende Væge og afriver det knækkede Rør; men det er den trofaste Hyrdes kjærlighedsfulde Omhu; det er Hyrden, som med Livsfare opsøger det forvildede Faar, og paa sine egne Skuldre bærer det tilbage til Hjorden. Maa han endelig straffe en Gang, saa gjør han det med Lægens Haardhed, som afskjærer det uheldbredelige Lem, ikke fordi han finder Fornøjelse deri, men fordi han vil bevare de sunde Lemmer for Smitte og Sygdom. Den protestantiske Historieskriver *Johannes v. Müller* sammenfatter meget smukt Gregors Karakter i følgende Ord: „Han var standhaftig og modig som en Helt, klog som en Senator, nidkjær som en Profet, stræng i sine Sæder, trofast mod den ene Tanke, der dannede hans Livs Maal og Med.“

Alle disse Dyder vilde Verden maaske have tilgivet ham, dersom han havde turdet skjule dem i Klosterets Ensomhed, og ikke stadig brugt dem i Kampen mod Datidens Idol, den absolute og almægtige Stat. Havde han blot villet føje den, blot givet efter for den nok saa lidt! Men at han ikke vég en Fodsbred, ikke opgav den mindste af sine Pligter, det var utilgiveligt! Derfor maatte han blive en Gjenstand for det bitreste Had og de uretfærdigste Bagvaskelser indtil den Dag i Dag. Thi, for kun at fremhæve Hovedsagen, Bagvaskelse er og bliver det, naar man paastaar, at Gregor har villet styrte Kongemagten for at sætte Pavemagten i dens Sted. Sandt er det, at han har sat Pavens Magt og Værdighed højt over Kongens; men det med Rette. Thi saa højt Sjælen staar over Legemet, saa højt staar ogsaa den Magt, der sørger for Sjælens Velfærd, over den, hvis Opgave i første Linie kun er at ordne Menneskets jordiske og legemlige Interesser, saa højt staar Kirken over Staten, Præstedømmet over Kongevælden. Men paa den anden Side er det ogsaa sandt, at den verdslige Øvrigheds Magt er indstiftet af Gud, og at

den udøves i Følge hans vise Villie og Anordning. Dette vidste ogsaa Gregor, og derfor satte han Kongens Magt meget højere end hine gjøre, der offentlig prise Kongevælden som det højeste herveden, men i Løndom ikke desto mindre arbejde paa at styrte Tronerne og at tilintetgjøre Kongemagten. Derfor sammenlignede han Pave- og Kongemagten med to Sværd, der i Samklang og Endrægtighed med hinanden skulle føres, for at styre hele Verden.

Selv fordomsfri protestantiske Forfattere komme mere og mere til Erkjendelse af denne Sandhed og lade den vederfares Retfærdighed. Jeg har gjentagne Gange anført Ord af disse Forfattere, som rosende anerkjende den store Pave, og jeg kunde have anført endnu flere. Det er et Tegn paa, at Sandhedens Lys med sejrrig Kraft bryder sig Vej igjennem den tykkeste Taage, og det er baade hæderligt og glædeligt. Men Katholiken glæder sig dog endnu mere over den Ære, hvormed Kirken har hædret og udmærket sin trofaste Overhyrde og Forsvarer, ved at optage ham blandt de Helles Rækker, end over den menneskelige Lov, der bliver ham til Del.

Det laa nær at drage en kirkepolitisk Parallel mellem de middelalderlige Tildragelser, vi nu have beskrevet, og de nuværende Begivenheder; men vi give Afkald herpaa, da Ligheden mellem Fortiden og Nutiden af sig selv falder enhver i Øjnene. Nu som fordem søger Staten at gjøre Kirken til sin Tjener; Kirken tilbageviser disse Angreb og beraaber sig paa den Selvstændighed, som den har modtaget af sin guddommelige Stifter. Nu som fordem vil den i broderligt Ven-skab med Staten og ved dens Medhjælp føre Folkene henimod deres ophøjede ideale Maal; men Staten vil ikke vide noget at sige om et saadant Maal; den vil herske over Kirken og misbruge den til sine *Partifor-maal*, og naar Kirken saa sætter sig til Modværge, bliver den beskyldt for „Herskesyge“! — I Længden

formaar imidlertid selv den mægtigste Stat ikke at gjenneføre en saadan Kamp mod Kirken, om den saa anvender nok saa megen Vold og List; Kampens sidste Stadium vil for *Statens* Vedkommende *stedse* blive et — „*Kanossa!*“

sr.

Den h. Laurentius.

(d. 10. Aug.)

I mangfoldige Aar har man lagt Mærke til, at der i Begyndelsen af den anden Augustuge, men især i Nætterne mellem den 10. og 12. August, sædvanligvis viser sig en paafaldende Mængde Meteoror paa Himlen. Det hændes ofte, at hele Sværme af Stjærneskud vise sig i disse Nætter, idet de, som de prægtigste Raketter fra et Fyrværkeri, beskrive deres lysende Banner paa kryds og paa tværs igjennem Himmelrummet. Det katholske Folk i Italien, forbavset over dette Fænomen, som aarlig gjentager sig med større eller mindre Regelmæssighed, større eller mindre Glans, fordi Jorden paa sin Bane omkring Solen paa denne Tid kommer i en Region i Verdensrummet, der er opfyldt af saadanne Meteoror — kaldte de lysende Draaber, som det paa en vis Maade såå rinde ned fra Himmelhvælvingen: „den h. Laurentius' Taarer“. Vant til at opfatte Begivenhederne mere poetisk, end vi nøgterne Nordboere, sammenlignede Italienerne Himlens lysende Meteoror med de bitre Taarer, som den h. Diakon og Martyr *Laurentius*, hvis Fest vi fejre imorgen, har grædt, da man havde lagt ham paa den glødende Rist, forat brænde ham over en langsom Ild, der gjorde hans Martyrium des kvalfuldere.

Men selv om den h. Laurentius ogsaa kan have

grædt blodige Taarer, da han stegtes paa Risten, saa flød hans Hjærte dog over af himmelsk Trøst og af Taknemlighed mod Gud den Almægtige. Midt imellem Flammerne udraaber han: „Jeg takker dig, o Herre, fordi jeg er bleven værdig til at drage ind ad dine Porte.“ Hans Lidelser ere intet i hans Øjne; ja, han finder sin Glæde i dem, fordi de gjøre ham Jesum lig, fordi de give ham Lejlighed til at efterfølge Kristus. Den glødende Rist, paa hvilken den h. Laurentius udaandede sin rene og ædle Sjæl, forekom ham som et blødt Hvilested, Gløderne, som brændte under ham, som duftende Roser.

Jesus Kristus, kjære Læser, indbyder os alle til sin Efterfølgelse, men han skjuler ingenlunde for os, at mange Lidelser og mangt et haardt Kors venter os, saafremt vi følge ham. Men den h. Laurentius' Exempel viser os imidlertid, at ingen nok saa stor Lidelse, intet nok saa stort Kors maa holde os tilbage fra at følge Jesus efter. Alle Taarer, alle Lidelser og Forfølgelser ere intet at regne i Sammenligning med den Lykke, som Jesu sande Discipel nyder. Thi Herren siger ogsaa: „Hvor jeg er, skal ogsaa min Tjener være.“ „Naar nogen tjener mig, vil min Fader forherlige ham.“ Bed den h. Laurentius, at han staar os bi ved sin Forbøn hos Gud, saa at vi altid maa være og forblive Jesu trofaste Disciple og Efterfølgere!

F r e d l ø s .

(Fortsat).

For en Sikkerheds Skyld tog Gendarmen en Tegnebog frem og noterede deri, hvad der blev sagt. Værelset oplystes af to Vinduer, som vendte ud mod Gaarden; men en firkantet Aabning i den modsatte Væg, som var lukket med en eneste Rude, tillod ogsaa et Blik i Haven. Forpagtersken havde vendt Gendarmen Ryg-

gen; men medens han skrev, vendte hun sig om og så pludselig, at to Mennesker arbejdede ude i Haven. Hun anede strax hele Sammenhængen og begyndte derfor paany: „Undskyld, jeg har glemmt at angive en Arbejder for Dem; jeg tænkte ikke derpaa, fordi han kun kommer her Tid efter anden; men idag er han her og arbejder i Haven.“

„Der er altsaa ogsaa to derude?“

„Ja.“

„Hvad hedde de?“

„Ludvig Verron og — og Baptist Leroy. — Min Gud,“ tænkte Forpagtersken, „hvorledes skal jeg underrette ham om hans nye Navn! Hellige Jomfru, staa mig bi!“

Gendarmen vilde overtøye sig om Sandheden af disse Meddelelser og traadte derfor ind i det Værelse, hvor den Syge laa. „Sig mig engang,“ sagde han, „hvormange Arbejdere har De her?“

„Har min Datter endnu ikke fortalt Dem det?“ svarede den Syge, idet hun mønstrede Gendarmen med et Blik, der var opfyldt af Foragt og Uforfærdethed.

„Jo, men jeg ønsker at være sikker i min Sag.“

„Og De bilder Dem virkelig ind, at jeg vil udsætte mig for den Fare, at modsige hende? De vil altsaa endnu en Gang belæres af Kvinder om hvad der er sandt Mod?“

„Jeg spørger Dem endnu en Gang, hvormange Arbejdere ere her?“

„Jeg siger intet.“

„Jeg skal nok bringe Dig til at tale.“

„De kan jo forsøge det!“

„Hav Medlidenhed med min Moder, og lad hende i Fred,“ begyndte Fru Bultel nu, som var kommen til.

„De ser jo, at hun er syg, dødssyg.“

„Lade her og lade der! Man forhaaner mig her men tag eder alle i Agt.“

Da han i samme Øjeblik fik Øje paa den unge

Pige, som sad stiltiende ved Sengen og strikkede, vedblev han; „Denne her er hverken gammel eller syg og kan derfor vel tale.“

Forpagtersken skjævede overfor Faren; men pludselig fik hun en frelsende Tanke. „Men ikke med Dem, min Herre; thi hun er en Flamlænderinde og forstaar ikke et Ord Fransk,“ forklarede hun med et Smil paa Læben.

Gendarmen bed sig i Skægget af Vrede, og da den unge Pige ikke slog Øjnene op gik han hen til hende med de Ord: „Sig mig engang Du, forstaar Du ikke Fransk?“

„Ja, Mynheer.“

„Vent kun,“ truede han, idet han fremtog et Par Haandjærn; „kjender Du dette Legetøj?“

„Ja, Mynheer.“

„Skal jeg give dig dem paa?“

„Ja, Mynheer.“

„Naar du ikke strax taler Fransk, arresterer jeg dig.“

„Ik kan nit verstaen.“ („Det forstaar jeg ikke.“ Enhver Franskmand, som bor ved den flanderske Grænse, kjender disse fire Ord.)

„Tusende Tordenvejr og Hagelbyger,“ bandede Gendarmen, idet han stampede i Gulvet; „man gjør Nar af mig! Naar hun ikke forstaar Fransk, hvad kan hun saa bestille her?“

„Jeg er født i Flandern,“ svarede Forpagtersken, „og kjender Sproget.“

„Af dette Kvindfolk faar jeg sandelig ikke noget ud. Saa maa jeg sé, om jeg skulde være heldigere hos Mandfolkene.“ Med disse Ord stormede han rasende ud i Haven.

„Der har vi jo begge vore Gartnere,“ brummede han, da han fik Øje paa dem, tog sin Tegnebog frem og raabte: „Ludvig Verron!“

Denne vendte sig om, da han hørte sit Navn, og

kastede Hakken, forat høre hvad man ønskede af ham. Men paany lød Gendarmens Stemme: „Nej, med dig har jeg intet at gjøre! Baptist Leroy.“

Paa dette Raab vendte Præsten sig nu om.

„Min Gud, Hr. Pastor!“ viskede Ludvig med sagte Stemme, „De er fortabt . . .“

„Endnu ikke; men mærk dig mit Navn: jeg hedder nu Baptist Leroy for alle Gendarmer i Verden! glem det ikke!“

En forfærdelig Ed gjenlød fra den anden Ende af Haven.

„De maa ikke blive vred, min Herre, jeg kommer,“ svarede Præsten.

„Der gives ingen Herrer mere; kald mig Borger og betænk, at jeg er her i Lovens Navn, og har Ret til at arrestere Alle, som vægre sig ved at adlyde.“

„Jeg vægrer mig ikke, Borger, tværtimod! Hvormed kan jeg være Dem til Tjeneste? Skal jeg holde Hesten for Dem?“

Gendarmen betragtede nøje Præsten, der stod foran ham og stillede det dummeste Ansigt op. Det tiltalte Gendarmen og han mente: „Med Dig, tror jeg, vil jeg gjøre bedre Forretning.“

„Hm! det skulde glæde mig.“

„Vi ville se. Sig mig en Gang, plejer man her at yde Præsterne et Skjulested?“

„Der er dog ikke noget over en ordentlig Skoledannelse,“ mente Præsten; „man kan nemlig ikke saa let skrive Dem et X for et U, som man kan overfor os andre Bønder . . . Mellem os sagt, har jeg aldrig lagt Mærke til Sligt; men da De nu siger det, kunde det dog maaske være sandt.“

„Jeg er overbevist om, at der er En paa Gaarden.“

„Jeg véd ikke saa meget som De; men det er alligevel meget muligt. Ser De, det kan saadan godt være Tilfældet, uden at vi just vide noget derom; naar vi arbejde her i Haven, faa vi netop ikke noget at vide

om, hvad der foregaar andensteds. Men man kan jo sagtens faa det at vide, jeg kjender enhver Krog i hele Huset, og dersom der her er skjult en forhenværende Præst, saa indestaar jeg for, at vi finde ham. De behøver kun at gaa med mig.“

„Nuvel, altsaa fremad,“ brummede Gendarmen tilidsfuldt.

(Fortsættes.)

Mariæ Himmelfart.

(D. 15. Aug.)

Himmeldronning, Jomfru skjøn!
 O, Maria, hør vor Bøn;
 Se til os i Trængslen ned.
 Kjærligt for os Synd're bed!

Se, hvor Arvefjendens List
 Lokke vil vor Sjæl fra Christ!
 Hjælp os kraftig ham modstaa!
 Seirrigt ud af Kampen gaa.

Vær vor Hjælperinde sød!
 Nu, som i vor sidste Nød.
 Moder! staa os alle bi,
 Os fra Fjendens Vold befri!

En Trosfælle.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Naar vor h. Fader, Pave Leo XIII, allerede gjentagne Gange har henvist saa eftertrykkeligt til Nødvendigheden af katholske Foreningers Grundlæggelse, saa ligger der sikkerligen ogsaa deri en alvorlig Paamindelse til alle Kirkens Medlemmer om

med Iver og Opofrelse at opretholde de bestaaende Foreninger og at grundlægge nye, alt efter som Forholdene maatte kræve og tillade det. Hovedstaden tæller allerede flere katholske Foreninger med forskjellige Formaal; der er Vincentsforeningen, Elisabethforeningen, Mariaforeningen med charitative Formaal for Øje; der er Ansgariusforeningen til den katholske Literaturs Fremme, Mariakongregationerne for Mænd og Ynglinge til det kirkelige religiøse Livs Fremme blandt Mændene, Mødreforeningen, der arbejder i samme Retning blandt Mødrene, og Jomfruernes Forening, der hver Søndag samler den kvindelige Ungdom til fælles Opbyggelse og Opmuntring. Men trods alle disse Foreninger har man dog i flere Aar savnet en saare vigtig Forening, der ellers nu til Dags findes i enhver, jeg vil ikke alene sige større, men endog mindre katholsk By i Udlandet. Denne højst vigtige Forening, som tæller over 80.000 Medlemmer alene i Tyskland, er: den katholske Svendeforening, Kolpings store Værk. Gjentagne Gange har man begyndt Opprettelsen af denne Forening her i Hovedstaden, men paa Grund af de vanskelige Forhold, som Hovedstadslivet fører med sig, særlig ogsaa paa Grund af Mangelen paa et eget Lokale, har Foreningen atter maattet stanse sin Virksomhed, i alt Fald for en Tid. Den er imidlertid aldrig fuldstændig bleven tabt af Sigte og, som vi erfare, er det nu den højærv. Hr. Præfekt von Euchs Agt at oprette den paany.

Der er i det Øjemed bleven indrettet et særdeles net Lokale i den nye Ejendom paa Frederiksberg, idet den lille Bygning, som ligger inde i Haven, er bleven omdannet til to store Værelser, af hvilke det ene skal anvendes til en elementær Pigeskole og det andet til Lokale for Svendeforeningen. Til Præses for den tilkommende Forening, har den højærv. Hr. Præfekt udnævnt Hr. Kapellan H. Slump ved Sct. Mariæ Kuppet, som allerede har sikret sig flere Medlemmer for Foreningen. Lokalerne ville rimeligvis blive højtidelig indviende af den højærv. Biskop af Erythrea, Msgr. van den Branden, som ventes her til Byen paa Tilbagereisen fra Stockholm henimod den 16. August. Der vil paa denne Dag, Mariae Himmelfarts Fest, efter al Sandsynlighed blive Pontifikalmesse i Sct. Ansgars Kirke om Formiddagen og om Eftermd. Kl. 4 høj-

tidelig Indvielse af Lokalerne paa Frederiksberg, hvortil hele Menigheden vil blive indbudt, og vi haabe, at den ved talrig Deltagelse i Festligheden vil vise sin Interesse for dette nye vigtige Foretagende i vor Menighed.

Svendeforeningens Maal er det efter dens Stifters Hensigt at vække og nære det religiøse sædelige Liv blandt de katholske Svende; at udvide deres Dannelse ved almennyttige og nødvendige Kundskaber, og at byde dem Lejlighed til paa en uskyldig Maade at kunne tilbringe deres frie Aftener i Foreningens Lokale ved fælles Underholdning, Spil, Sang o. s. v. Og vi tvivle ikke om, at ogsaa den smukke Have vil bidrage meget til, at Svendene ville føle sig hjemme i det Lokale, som Hr. Præfekten har vidst at indrette til dem. Foreningens Formaal udtaler sig meget træffende i dens fire Valgsprog, som findes ophængte paa Væggene i Lokalet: Religion og Dyd; Arbejdsomhed og Flid; Enighed og Kjærlighed; Munterhed og Spøg.

Foreningen her slutter sig til det store „Svendeforbund“, hvis egentlige Stifter og Ophavsmand var den katholske Præst, Adolf Kolping, og som har udbredt sine velsignelsesrige Frugter over næsten alle Lande, hvor der findes katholske Svende. Et vigtigt Fremskridt er det, at Foreningen denne Gang har et eget Lokale til Afbenyttelse, og vi haabe tillidsfuldt, at, naar Enhver, der har et Hjærte for denne gode Sag, paa den ene eller den anden Maade søger at fremme den, den katholske Svendeforening her i Hovedstaden da ogsaa i kort Tid vil udfolde de samme velsignelsesrige Frugter, som andensteds. Vi opfordre derfor særlig alle gode og brave Svende i Menigheden til at slutte sig til Foreningen, og snarest muligt at melde sig til Optagelse hos Hr. Kapellan Slump, Frederiksberg Allé Nr. 15. — „Gud velsigne den hæderlige Haandværksstand!

Paris. For nogle Uger siden gik det Rygte igjennem Bladene, at Leo Taxil, en af de værste Repræsentanter for den „antiklerikale“ Smudsliteratur, som særlig udmærkede sig ved de afskyeligste Bagvaskelser mod den afdøde Pave Pius IX, fuldstændig har omvendt sig. Endskjønt man nærede stærk Tvivl om Rygtets Sandhed, synes det dog at stadfæste sig. Taxil

har rettet en alvorlig og værdig Skrivelse til „Univers“, hvori han meddeler, at hans Udtrædelse af den „antiklerikale Liga“ for en stor Del er sket som Følge af den Væmmelse, han tilsidst havde følt for den republikanske Presses Uretfærdighed imod ham. „Man hober Løgne paa Løgne“, vedbliver han. „I 17 Aar har jeg trot at finde Sandheden i det republikanske Parti; dette Parti har jeg ofret alle mine Ungdomsvenskaber; jeg havde derover næsten glemt min elskede Fader, som nu forhaanes af et af disse Blade. En højtidelig Tilbagekaldelse af mine Vildfarelser havde jeg endnu ikke gjort; jeg gjør det nu. Jeg forlanger at blive udslettet af den antiklerikale Liga. Thi det drejer sig ikke længere blot om en Tilmærkelse til Anger, men om Angeren selv; den oprigtige og fuldstændige. Naar jeg idag græder, saa gjør jeg det ikke af Vrede og Bitterhed, men paa Grund af den givne Forargelse, som jeg beklager af ganske Hjærte og til hvis Afsoning jeg vil indvie alle mine Kræfter.“ Bladet „Univers“ tilføjer til denne Erklæring, at Hr. Taxil allerede har sat sig i Forbindelse med den gejstlige Øvrighed, og slutter med de Ord: „Hr Taxil kan være forvisset om, at han hos Katholikerne, som han har bedrøvet og forarget, efter denne offentlige Tilbagekaldelse kun vil finde Medlidenhed og Forbøn.“ Taxils Udelukkelse af den „antiklerikale Fritænkerforening“ fandt Sted den 25. f. M. Forhandlingerne, som Taxil selv overværede, havde en meget stormende Karakter. En „Fritænker“ mente endog, at Taxil hellere skulde have jaget sig en Kugle gennem Hovedet, end opgive sin antiklerikale Virksomhed. Dagsordenen, hvorved hans Udslettelse skete, fortjener at meddeles: „I Betragtning af, at Gabriel Jougand, kaldet Leo Taxil, en af den „antiklerikale Ligas“ Grundlæggere, har fornægtet alle Principer, som han hidtil forsvarede, og forraadt Fritænkeriet saa vel som sine „Med-antireligiøse“ (!), udstøde de tilstedeværende Medlemmer af Ligaen den ovennævnte Leo Taxil, uden at opholde sig ved Bevæggrundene for hans skjændige Opførsel, ham af den antiklerikale Liga, som en Forræder og Renegat.“ — Det kalder man „Fritænkeri“.

— I en Sammenkomst den 27. f. M. har Kommunalraadet i Paris besluttet Opførelsen af en Ligbrændings-Ovn paa Kirkegaarden Pere Lachaise. Om det radikale Byraad vil prøve Ovnens Virksomhed

og Hensigtsmæssighed paa sig selv, er foreløbig en Hemmelighed.

Lyon. *Les missions catholiques* offentliggjør en Skrivelse fra Biskoppen af Kuang-Tong i Kina, som han har afsendt kort efter Fredslutningen i Tientsin. Den indeholder en Fortegnelse over de Tab, som denne Provins har lidt; 1900 Familier, bestaaende af henved 14,000 Slæde, ere blevne udplyndrede; 7—8000 Kristne ere bortjagne fra deres Landsbyer, 110 Kapeller, Skoler og offentlige Bygninger ere fuldstændig ødelagte.

Spanien. Koleraen i Spanien, som i længere Tid er gaaet langsomt fremad, har pludselig gjort et mægtigt Spring. Epidemien truer med at antage en frygtelig Karakter. I de sidste Dage forefaldt i hele Landet daglig 4000 Sygdomstilfælde og 2000 Dødsfald. I Provinserne Murcia, Andalusien, Soria og Cuenza hersker der allerede saa forfærdelige Tilstande, at Ligene blive liggende ubegravede paa Gaderne. I en lille By er en Fjerdedel af Befolkningen død i Løbet af 10 Dage. I en anden By i Provinsen Soria laa fornylig paa én Dag 150 Lig i Gaderne, deriblandt Lægerne, Byraadet og Graverne. Der er alle Vegne fuldt op at bestille for Gejstligheden og de barmhjærtige Søstre, og Sygdommen har allerede krævet mange Ofre i deres Rækker, men ikke en eneste har svigtet sin Pligt.

Kairo. Det arabiske Blad *Achbar* melder følgende om Mahdiens (den falske Profets) Død. Mahdien blev syg den 19. Juni og forlangte strax at blive ført udenfor Lejren. Der var ingen Læge tilstede, og to af de fangne katholske Missionærer, som kjende en Smule til Lægevidenskaben, bleve beordrede ud til hans Sygeleje. De erklærede strax, at han havde de sorte Kopper, og at de ikke kunde hjælpe ham. Mahdien udnævnte da sin Fætter Abdullah til sin Efterfølger og overgav ham sit Sværd. Natten til Søndag forværedes hans Tilstand, han tog da Afsked fra sine Venner og formanede sin Efterfølger til at fortsætte Kriegen mod de Kristne. Kl. 5 om Morgenen den 22. døde han, og efter Solnedgang blev han begravet i sit Telt, som derpaa blev opbrændt. — Om Tyrkernes Tro paa Profetens guddommelige Sendelse ikke skulde komme til at vakle, efter at han nu er død paa en saa almindelig Maade?

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 9. August. 11. Søndag efter Pintse. — 10. M.
 Laurentius, Diakon og Mart. — **11. Ti.** Oktavdag. — **12. O.**
 Klara, Jomfru og Ordensstifterinde. — **13. To.** Johannes Berch-
 mans, Bekj. — **14. F.** Oktavdag (Vigiliefastedag). — **15. L.**
 Mariæ Himmelfart.
Søndagen den 16. August. — 12. Søndag efter Pintse. Mariæ
Optagelse i Himlen. Joachim, den h. Jomfrus Fader. (Leo
 XIII.'s Navnedag.)*

*) D'hr, Gejstlige i Provinserne og ved Sct Knuds Kapel,
 St. Mariæ Kapel og St. Josefs Kapel heri Kjøbenhavn bringes
 det i Erindring, at den aarlige Kollekt af Peterspenge,
 som forkyndes fra Prædikestolen Søndagen forud, afholdes paa
 ovennævnte Steder Søndagen den 16. August, Mariæ
 Himmelfart.

Indbydelse.

Efter at være bleven udnævnt af den højærværdigste Præfekt
 til Præses for den katholske Svendeforening, som agtes
 oprettet, indbyder jeg herved alle D'hr. Svende i Menigheden til
 at melde sig hos mig i denne og den følgende Uge, for at For-
 eningen snarest mulig kan træde i Virksomhed.

Frederiksberg Allé Nr. 15. 1.

Heinr. Slump.
 Kapellan.

Taksigelse.

Sct. Josefs Søstrene tillade sig herved at bringe de ærede Her-
 rer i Menigheden deres hjertelige Tak for den ved deres afdøde
 Søsters Jordefærd udviste Deltagelse.

Prudentia i Amsterdam,

oprettet 1865,

tegner *Glasforsikringer* paa Vinduer, Døre og Spejle ved

C. B. Lohrer.
 Kjøbenhavn. 31. Adelgade, 1. Sal. 31.

Sct. Knuds Skole

begynder det nye Skoleaar *Mandag den 17. Aug.* Anmeldelser af
 nye Elever ske i Rektor Stræters Fraværelse hos Pastor von
 Geyr, Ny Kongensgade 17. 1.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 33.

Søndagen den 16. August.

1885.

Indhold: Mariæ Himmelfart. Svendeforeningen. Fredløs. Lidt om Oplysning. Præstevielse i Trondhjem.

Mariæ Himmelfart.

Mariæ Himmelfartsfesten fejredes allerede i den kristelige Oldtid, og Pave Nikolaus I, som levede i det 9. Aarhundrede (858—867) regner i en Skrivelse til Bulgarerne den Vigiliefastedag, som gaar forud for Festen, blandt hine Fastedage, der allerede „fra Arilds Tid“ af overholdtes i Kirken. Den jomfruelige Gudsmoders uforglignelige Værdighed og hendes Livsvandels Hellighed dannede Grundlaget for hendes Fester allerede i Kristendommens første Dage. Den saligste Gudsmoders Liv var fortrinnsvis et i Gud tilbagetrukket, stille og skjult Liv. I den store Masse er hun optraadt kun en eneste Gang, ved sin guddommelige Søns Korsfæstelse nemlig paa Golgatha. De hh. Evangelister have derfor ogsaa kun meddelt os meget lidt om hendes Liv, men desto mere fortæller Traditionen og Kirkekonciliernes Historie os om hende.

Navnet „Mariæ Himmelfart“ er uden Tvivl taget

fra det beslægtede „Kristi Himmelfart“; men Kirken skjælnes meget træffende imellem disse to Begivenheder, idet den betragter Kristi Himmelfart slet og ret som „*Ascentio Christi*“, fordi Kristus ved egen guddommeligt Magt opførte sig til Himlen i sine Apostles Paasyn. Mariæ Himmelfart benævner den derimod „*Assumptio Mariæ*“, fordi Maria kun i Kraft af et særegent Privilegium og ved Guds særegne Magt og Naade blev optaget i Himlen, og den rette Benævnelse af Festen er derfor egentlig ogsaa: „Mariæ Optagelse i Himlen“. Den katholske Kristens Tro med Hensyn til denne Fest er begrundet i Traditionen eller den ældgamle kirkelige Overlevering, som allerede i det fjerde Aarhundrede, strax efter Konciliet i Efesus, (431) omtaler denne Fest. Allerede den Gang fastholdt de Kristne det som Kirkens traditionelle Lære: at det var umuligt, at Herren nogensinde skulde have overantvortet til Forraadelse hint Legeme, der havde baaret og født ham; men at han tværtimod optog Maria, som han havde beriget og udrustet med saa store og naadefulde Fortrin, strax efter hendes Død med Legeme og Sjæl i de himmelske Boliger.

Den h. Bernhard lærer, at Mariæ Himmelfartsfesten er ligesom en Pendant til Kristi Menneskevordelses Fest, den h. Julefest. I Menneskevordelsen bøjede Himlen sig mod Jorden, her hæver Jorden sig mod Himlen; i Menneskevordelsen optog Maria Gudssønnen i sin fattige Hytte, her optager Gudssønnen Maria i sin himmelske Kongeborg; i Menneskevordelsen skjænkede Maria sin Frelser Forgængelighedens dødelige Klædebon, her giver Frelseren Maria Udødelighedens uforgængelige Klædebon.

I mange Egne er der til denne Fest ogsaa knyttet en højtidelig Blomster-Indvielse. Med Blomster bestrøede man Frelserens Vej til Jerusalem, og overfor fremragende Mænd har man ofte gjort noget lignende; derfor har man ogsaa villet forherlige den Dag, da

Maria drog ind i Himlen, ved denne højtidelige Skik. Man mindes derved ogsaa om Traditionen, der meddeler, at der fra den saligste Gudsmoders tomme Grav udstrømmede den lifligste Vellugt som af duftende Urter og Blomster. Vi mene, at disse Blomster, hvorom Traditionen taler, ogsaa ere Sindbilleder paa hendes skønne Dyder; kaldes hun jo dog „den ægte Nardussalve“ og „Lilien iblandt Tornene“.

Et lysende Træk, et særligt Kjendetegn hos den katholske Kirkes Børn er den hellige Ærefrygt og inderlige Kjærlighed til vor guddommelige Frelasers Moder og den Glæde, hvormed de daglig hilse hende i Bønnen og bede hende om, at hun som Frelserens højtbe-naadede Moder og vor egen aandelige Moder, vil tage os under sin beskyttende Kaabe og bede for os i denne Jammerdal, hvor Taarer og Kors ere Menneskenes Lod fra Vuggen af og indtil Graven. Og Kirken kan tilidsfuldt stole paa, at dens Børn ere taknemmelige for, at den ofte fortæller os noget om denne Moder i Himlen, da vi ligesom Børn, der tidlig have mistet deres Moder, gjerne høre noget om deres fromme bortdragne Moder, hvis Ansigt de ikke have kjendt.

<i>Salve Regina!</i> hellige Jomfru!	Lær mig i Gjerning for Jesus at lide,
Rør du mit Hjærte, opflam mit	Nedbed mig Naadens hellige Fred!
Sind!	Frejdigt, standhaftigt mod Fjenden
Led mig Svage med moderlig Omhu!	at stride,
Drag mig i Naadelivet helt ind!	Hjælp mig til Sejr ved Sagtmodighed!
Borttag min Blindhed, borttag min	Bed for min Fjende, at Gud vil
Kulde!	ham lede
Styrk min svage, vaklende Tro!	Ind i Kirkens hellige Skjød!
Værn om den kristne Ungdom, du	Styrk os i Kampens og Trængsler-
Hulde!	nes Hede,
Kyskhed lad stedse i Hjærterne bo.	Afør hver Taare, o Moder sød!

En Trosfælle.

Den katholske Svendeforening.

For 16 Aar siden kom her i Kjøbenhavn en kraftig Dreng til Verden. Man døbte ham „den katholske Svendeforening“. Højærværdige Hr. Pastor *Bøhmer*, den Gang Kapellan ved Sct. Ansgar, holdt Drengen over Daaben og paatog sig at være i Faders og Moders Sted for den Nydøbte. Drengen voxede og trivedes tilsyneladende. Men Erfaringen lærer os, at sunde Lemmer og en god Appetit just ikke altid er en Borgen for et langt Liv. Mangt et Barn, som prægtigt er opvoxet, begynder i en vis Alder at miste Kuløren. Det bliver spinkelt og opløbent, begynder at faa blaa Ringe om Øjnene, og en skøn Dag hører man, at Barnet er dødt af Svindsot. Saadan et Anfald af Svindsot har den kjøbenhavnske Dreng ogsaa maattet gjennemgaa; men de, som vilde begrave Liget, havde højliggen forregnet sig. Drengen var meget sejt. Under alle Omstændigheder har han atter begyndt at røre sig og give Livstegn fra sig, rigtignok kun svage, men ikke desto mindre haabefulde. Siden i Søndags have, saa vidt vi vide, 10 Svende meldt sig til Foreningen, og dens ny Fader, Hr. Kapellan *Slump*, som desværre pludselig blev kaldt hjem i forrige Uge i Anledning af sin Faders dødelige Bortgang, vil i Eftermiddag ved den højtidelige Indvielse af Svendelokalet paa Frederiksberg sikkert kunne overbevise sig om, at Drengen har den bedste Lyst til at leve paany, om det saa skal være til Verdens Ende. Jeg skal her i Ugebladet ogsaa lejlighedsvis hjælpe ham lidt ved mine Skriverier og anbefale ham til Menighedens Bevaagenhed, saa at alle faa Øjnene op for Svendeforeningens store sociale Betydning og for dens Indvirkning paa det kirkelige Livs Fremme her i Menigheden.

I gammel Tid hed det sig, at „Haandværkstanden

var en Guldgrube;" men med denne Guldgrube er det gaaet som med Guldet paa den danske Konges, Knud den Helliges Relikvieskrin i Odense Domkirke: det har været, men nu er der kun Sømmene tilbage! Her i Norden, som i alle Lande, var i Middelalderen Haandværker- og Arbejderstanden den kraftigste, kjærnefuldeste og mest velhavende Stand, som overhovedet existerede. Saaledes har det været; men saaledes er det ikke mere. Enhver véd kun altfor godt, hvor ødelagt Haandværksstanden er paa mange Steder, blandt andet ogsaa her i Kongens Kjøbenhavn. En Mængde har ikke det, de kan leve af, og endskjønt Mange med Glæde vilde gribe enhver Lejlighed til at forskaffe sig Brødet paa en ærlig Maade, er der dog ingen Udsigt dertil. Den Store opsluger overalt den Lille, i Politiken, i Grundejendommene og desværre ogsaa i Haandværket. Mellestanden, som forhen var Folkets Marv og Kraft, forsvinder. I den nærmeste Fremtid vil det heller ikke gaa bedre; man maa ikke lukke sine Øjne for en saadan Sandhed, det vilde kun skade.

Hvad mangler der da? Er vor Jord maaske tilsidst bleven for lille for saa mange Mennesker? Er den maaske ikke længere i Stand til at skaffe alle Adams Søner og Døtre Arbejde og Føde? Maa maaske en medlidende Kolera kjærlighedsfuldt hente Halvdelen af Menneskene bort, for at den anden Halvdelen kan faa Plads, saafremt det skal blive bedre? Bort med saadanne Tanker! Vor Jord er ogsaa nu til Dags stor nok, til at byde endog det dobbelte Antal Mennesker Arbejde og rigeligt Udkomme. Skaberen har draget Om-sorg for sine Skabninger, ikke som en Stodder, men som en umaadelig rig Herre. Ikke Skaberen, men Menneskene ere Skyld i de sørgelige Forhold, vi nu klage over. Den dybeste og sidste Aarsag til den sociale Elendighed er den, at Menneskene ere faldne fra Gud og Kristendommen, og derfor heller ikke vide længere, hvad de gjensidigt skyldte hinanden. Man kan

trods alle Modsigelser ikke noksom forkynde denne Sandhed. Faa Sætninger ere tilstrækkelige til at bevise den.

Da *Arbejdsgiverne* for en stor Del ikke mere ere indvortes Kristne, saa behandle de heller ikke mere deres Arbejdere som ligeberettigede Brødre, men udbytte dem som værdiløst Materiale. Vor højtannede Tid var det forbeholdt at opstille den skammelige, for Mennesker uværdige Theori, at Arbejde og Arbejder er en Vare, hvis Værd retter sig efter Tilbud og Efterspørgsel. Og fordi paa den anden Side ogsaa mange *Arbejdere* heller ikke mere ere indvortes Kristne, saa vide de ej heller, hvorledes de skulle omgaaes med Frugten af deres Arbejde, de komme stadig i større og større Afhængighed og Nød, og for manges Vedkommende er Hjælp umulig. Paa denne Mand er selv Nutidens skjønneste Opfindelser, alle de mange Maskiner og storartede Forbindelsesmidler, som ved rigtig Afbenyttelse vilde være en Lettelse under Arbejdet og en Kilde til Velsignelse, ved *Misbrug* derimod blevne til Fordærvelse. Uden den levende Tro paa Gud og hans hh. Bud maa Menneskeslægten atter komme tilbage til den sørgelige Tilstand, i hvilken Kristendommen en Gang forefandt den: paa den ene Side en uhyre Skare af Slaver, der ingen Ret have, paa den anden Side nogle faa umaadeligt rige Slaveejere.

Nuvel, da er det ogsaa klart, hvad de katholske Svendeforeninger ville. Med Krudt og Dynamit have de absolut intet at skaffe. Om en ny Inddeling af Verden, hvorved alle Stykkerne skulde gjøres lige store, som naar man deler en Æblekage, ville de heller ikke vide noget. Men de ville gjøre alt for, at deres Medlemmer kunne blive gode Kristne; dog ingen ubrugelige Hængehoveder, men rigtig glade, dygtige Folk. Til enhver Tid vil Svendeforeningen forkynde denne Sandhed: *Saa snart Arbejdsgiver og Arbejder gjensidigt*

øpfylde de Pligter, som Gud har paalagt dem, gives der intet socialt Spørgsmaal mere!

Det er saa omtrent Svendeforeningens Mening om det sociale Spørgsmaal. Naar Læseren stemmer overens med mig, saa behage han at klappe; naar han ikke ikke gjør det, saa behage han at pibe.

Fredløs.

(Fortsat).

Præsten gik fire til fem Skridt fremad og begyndte da paany: „Men naar jeg nu hjælper Dem med at søge, vil De saa lade være med at arrestere mig?“

„Hvorledes kan du tænke paa saadan en Dumhed?“

„Og mine Kammerater hellerikke?“

„Hverken dig eller dine Kammerater!“

„Saa komme vi altsaa helskindede herfra?“

„Vær du kun rolig og gaa videre!“

„Og vor Madame?“

„Det er noget andet; jeg skal sé, hvad der lader sig gjøre.“

„Naar det forholder sig saaledes, saa hører alt op! Jeg vil ikke være Skyld i, at nogen kommer i Ulykke. Og desforuden maa De vide, Madam Bultel kan have sine Egenheder; men hun er alligevel en god Kone . . .“

„Du begynder virkelig at kjede mig; gaa, eller jeg lader dig arrestere!“

„Nej, saa sandt jeg hedder Baptist Leroy, dersom De ikke lover mig, at De ikke vil forulempe nogen her paa Gaarden, saa hjælper jeg Dem ikke med at søge efter Sognepræsten.“

„Og naar jeg lover dig det?“

„Saa indestaar jeg for, at De vil faa ham at sé, dersom han er her paa Gaarden.“

„Gaa! Jeg lover dig, at jeg ikke vil arrestere andre end ham.“

„Kom altsaa med!“

Og nu førte han Gendarmen gennem flere Stalde og traadte derpaa ind med ham i Laden. „Hej! Tærskere,“ sagde han, „I skulle ikke være bange! Borger Gendarmen har lovet, at han ikke vil arrestere nogen her i Huset, dersom han finder Sognepræsten, som skal være skjult her. Vi have intet at frygte, saa sandt jeg hedder Baptist Leroy, og dersom I vide noget, saa sig det kun!“

Begge Arbejderne saá forundrede paa hverandre; de havde strax gjenkjendt Præsten og ængstedes paa hans Vegne, da de ikke vidste, hvad der var sket.

„Hvorfor staa I dér som to Idioter?“ raabte Gendarmen.

„Nuvel, Baptist,“ begyndte den Ene, som endelig nogenlunde havde begrebet, hvorledes Sagerne stode, „naar du mener, at der her er skjult en Præst, saa søg ham. Jeg sér hellere, at han udleveres af en anden end af mig.“

„Jeg ogsaa,“ tilføjede den anden Tærsker.

„I ere dog nogle sande Aristokrater!“ raabte Gendarmen.

„Ja, Borger!“ mente Præsten, „vi have ikke haft den Lykke at blive underviste som du, og . . .“

„Alle Tordenvejre i Verden, jeg behøver ikke din Sennep! Naar disse Æsler ikke ville tale, saa gaa vi videre!“ Og dermed blev Husundersøgelsen fortsat. Baptist gjorde sig en Fornøjelse af at føre sin Forfølger omkring i alle Kroge; intet Loft, ingen Stald, intet Hul blev skaanet. Den stakkels Gendarm kom imidlertid stadig tilbage bedækket med Støv og Spindelvæv, rød af Vrede over sit nye Nederlag. Til sidst op-

gav han Forfølgelsen og gav sin Fører Afsked. Men denne vilde sillpe sin Rolle til Ende, og han sagde derfor med et Smil: „Borger, Gendarm, faar man ikke lidt for Ulejligheden?“

En ny Ed var det eneste Svar, han fik, og han vendte derfor tilbage til Haven igjen. Gendarmen besteg strax sin Hest og sprængte henimod Broen. Ved den yderste Port traf han Tiggeren. Den Elendige havde ikke vovet at gaa indenfor, men opstillet sig udenfor som Skildvagt, for at ingen skulde flygte, medens Husundersøgelsen gik for sig.

„Hvad for noget! Du vender tilbage uden ham?“ spurgte han, da han saá Gendarmen komme ud uden Præsten.

„Elendige! Du har jaget mig omkring for ingenting!“ raabte Gendarmen; Du har . . . jeg siger dig, tag dig i Agt, naar jeg en Gang kan gribe dig, skal Du ikke undslippe!“

„Ha, ha, saaledes var det altsaa ment!“ skreg Spionen. „Nuvel, jeg skal melde dig som deres Forbundsfælle! Naar du ikke har fundet ham, saa spiller du under Dække med ham; thi jeg véd, at han er der, jeg har . . .“

(Fortsættes.)

Titid om Oplysningen i Danmark.

I danske Geografier, som benyttes i Skolerne, møder man ofte den Bemærkning med Hensyn til de katholske Lande: „Religionen er katholsk, og Oplysningen staar derfor paa et meget lavt Trin,“ og endnu for et Par Dage siden opdiskede ogsaa „Nationaltidende“, der saa gjerne bringer sine Læsere Røverhistorier om katholske Lande og Forhold, med noget Lignende med Hensyn til Oplysningen i Spanien, hvoraf det synes at fremgaa, at der hersker et uigjennemtrængeligt Mørke

i nævnte Land. I de protestantiske Lande staa Sagerne naturligvis ganske anderledes; der naar Oplysningen til Skyerne, og den er ikke blot Enkeltes Ejendom, nej, den er bleven „Hvermands“, og Uvidenhed er mere eller mindre en Sjældenhed.

Naar man nu imidlertid læser en Artikel af Pastor J. L. Bang i „Berl. Tid.“ af 6. August d. A., saa kommer man dog til det sørgelige Resultat, at det heroppe i Danmark f. Ex., slet ikke er saa storartet endda med Hvermands Oplysning, og i Grunden er den ikke bedre end i „Nationaltidende“s Spanien. Artiklen handler om *de pædagogiske Prøver*, som ere blevne afholdte med de *Værnepligtige* i 1885, i Lighed med, hvad der finder Sted overalt i de „oplyste Stater i Europa“. Ved disse Prøver opstilles der en Del Spørgsmaal, som Rekruten maa besvare paa Stedet uden Forklaring. Men Besvarelsen af disse Spørgsmaal har netop i Aar, ifølge Forfatterens Mening, haft et meget uheldigt Resultat. Det er der heller ingen Tvivl om; thi Spørgsmaalene vare alle saa simple, at man maatte antage, at ethvert Menneske, der har frekventeret en nogenlunde god Skole, maatte være i Stand til at besvare dem. Men dette har dog langt fra været Tilfældet, og naar man læser Svarene, som en Del har givet, ved man næsten ikke, om man skal le eller græde over den Uvidenhed, som lægges for Dagen; under alle Omstændigheder faar man Indtrykket af, at det maa se sort nok ud med „Oplysningen.“

Hr. B. har særlig opholdt sig ved den Besvarelse, som de 282 Rekrutter af Livgardens Liniebataillon have givet, idet han antager at denne Afdeling bedst egner sig til Undersøgelse, da dens Mandskab hidrører fra alle Udskrivningskredse i Landet. Foruden en Prøve i Skjønsskrivning og Retskrivning, var der opstillet 19 Spørgsmaal. Vi lade nogle af Resultaterne her følge som Hr. B. meddeler dem i „Berl. Tid.“

„Spørgsmaal 5, som lød saaledes: Læg disse Tal sammen, 492 + 182 + 32, er løst rigtigt af 248, urigtigt

af 27, slet ikke af 7. Spørgsmaal 6 (Naar 1 Tønde Byg koster 10 Kr. 23 Øre, hvormeget koster saa 45 Tønder?) er besvaret rigtigt af 185, urigtigt af 84, slet ikke af 13; Spørgsmaal 7 (Naar disse 45 Tønder sælges igjen for 556 Kr. 20 Øre, hvormeget er der da vundet paa hver Tønde?) er rigtigt besvaret af 100, urigtigt af 117, slet ikke af 65. Værre bliver der naar man kommer længere ned i Scalaen; Spørgsmaalene 8 (Hvormeget Alen gaaer der paa en Mil?) og 9 (Hvor stor er en Tønde Land?) have for Mange været uoverkommelige; en enkelt er vittig og besvarer Sp. 8 med „Ingen“. En stor Del kunne slet ikke opfatte Spørgsmaalene, Mange indlade sig ej med dem, Andre svare „vides ikke“ eller „det ved jeg ikke“, „det kan ikke besvares“ o. s. fr., ikke ganske Faa formene, at en Tønde Land er 10, 8, 6 Skjæpper. Spørgsmaalene 11, 12 og 13 ere af rent geografisk Natur (11: Hvad hedder Hovedstaden i Sverig? 12: I hvilket Land ligger Paris? 13: Nævn 4 af de vigtigste Byer i Danmark?); her vise Kundskaberne sig at være i høj Grad mangelfulde; man nævner som Hovedstad i Sverrig Paris, Trondhjem, St. Petersborg, Amsterdam, London, Madrid og Kjøbenhavn samt „Kondstantinobel“. Paris henlægges af Nogle til Norge, England, Tyskland, Rusland, London o. s. fr. Til de 4 af de vigtigste Byer i Danmark regner man London, Berlin, Paris og Wien; og alle Byer ligefra Kjøbenhavn til Skagen og Esbjerg („Esberre“), „Helsingnør“, „Kosør“, opregnes som de vigtigste. Spørgsmaal 14 Hvad hedde de fire Verdenhjørner, og hvorledes kan De finde dem ved Hjælp af Solen?) har tilsyneladende stedet mangan En i stor Forlegenhed; Mange kjende ikke Verdenhjørnerne, kalde dem saaledes Amerika, Afrika, Australien Indien eller Europa, Afrika, Amerika, Australien, eller Nordpolen, Sydpolen, Østpolen og Vestpolen, Nordost Sydost, Nordvest, Sydvest, o. s. fr. Spørgsmaal 15 (Hvortil tjener et Thermometer?) opfattes af de fleste som om det hed: hvortil tjener et Barometer, idet de

tale om Vejrforandrings Angivelse; Andre sige: „til Kulle og Varme“, til „Smør og Ost“, „til en Stue“ osv. Spørgsmaal 16 lyder saaledes: „Levede Moses før eller efter Kristus?“ Mange svare blot „ja“ eller „nej“ herpaa; 37 formene, at Moses levede efter Kristus. Evangelisterne (Spørgsmaal 17) vide de fleste ingen Besked med; som Exempel kan anføres, at nogle nævne „Evangelius“, Abraham, Isak, og Jakob („Jakkob,“), „Moses“, Esajas, Jeremias, Ezechiel, Daniel, Nehemias, Sacharias, Malakias, St. Peter, Paulus osv. hvilke Navne staves saa barbarisk som vel muligt. Kongerne og Krigene i dette Aarhundrede staa meget dunkle for de Allerfleste (Spørgsmaal 18). Som Menneskets Pligter (Spørgsmaal 19) nævnes Pligterne mod Djævelen, Dovenskab, „unde“ Mennesker, dog ogsaa af Enkelte gamle Balles Inddeling „imod Gud, sig selv og Næsten“, ligesom de Fleste hertil regne Pligterne mod Kongen og Foresatte, Øvrighed og Overmænd. Af Rekrutterne ved Livgardens Liniebataillon (ialt 282 fra de 5 Udskrivningskredse i i Landet) kunde 4 ikke skrive forstaaeligt eller læseligt, deraf kunde 2 ikke engang skrive deres eget Navn.

„Der er ingen Grund til at antage,“ tilføjer Forfatteren, „at Besvarelserne for de andre Afdelingers Vedkommende ere bedre end de ovenfor omtalte; tværtimod viser det sig, at en Del staa ikke saa lidet under, og man vil her som andre Steder i Begyndelsen gjøre den Erfaring, at vor Ungdoms, navnlig Landbefolkningens Kundskaber, staa langt under, hvad man havde tænkt sig. Foruden en Tunghed og Ubehjælp-somhed i Opfattelse er der Mangel paa positive Kundskaber.“

Mon det efter denne Opdagelse ikke var paa Tiden, at man hørte op med at kaste med Sten efter de katholske Lande og at græde Krokodilletaarer over Sydens Mørke og Uvidenhed, da man jo dog selv sidder i et Glashus?

D.

Præstevielsen i Trondhjem.

Fra en Ven i Trondhjem har Redaktionen modtaget følgende Brev:

Trondhjem den 10. August 1885.

Hr. Redaktør!

De vil uden Tvivl med Glæde modtage følgende Efterretning om den Højtidelighed, der i disse Dage fandt Sted i vor Kirke i Trondhjem i Anledning af den i Deres ærede Blad allerede omtalte Præstevielse. Jeg vil fatte mig i al Korthed.

Hans Højærværdighed Msgr. *V. J. van den Branden de Reeth*, som havde forladt Kjøbenhavn den 20. Juli, ankom til Kristiania den 22., hvor han den følgende Dag læste den hellige Messe i Sct. Olafs Kirke i Overværelse af en talrig Forsamling, der glædede sig ved at kunne modtage den biskoppelige Velsignelse. Siden besøgte den højærværdigste Biskop Sct. Josefs Institut og vor Frue Hospital, hvor han ved sine venlige Ord og ved sin Velsignelse opmuntrede de ærværdige Sct. Josefs-Søstre, der i disse to Anstalter virke med stor Opførelse og Held.

Kristiania havde imidlertid ikke den Ære at besidde den høje Gjest ret længe; allerede Kl. 3 Eftermiddag forlod han Byen og begav sig nordpaa; den 24. ankom han til Trondhjem, hvor han blev modtaget ved Jernbanestationen af Hans Højærværdighed, den apostoliske Præfekt, *Bernard*, der førte ham til Jesu Hjertes Kirke. Sognepræsten, Hr. Pastor *Dumahut* tilligemed flere Præster fra forskellige Stationer og nogle Medlemmer af Menigheden modtog ham ved Indgangen til Kirken. Det var første Gang siden Protestantismens Indførelse, at en katholsk Biskop besøgte Trondhjem; første Gang, at Præsteindvielsens h. Sakramente skulde meddeles! Denne Tanke fyldte alle Hjærter og blev paa en saa træffende Maade udtrykte i den Tale, Hr. Pastor Damahut henvendte til Biskoppen.

Lørdagen den 25. meddelte Hans Højærværdighed Tonsuren og de fire lavere Vielser til de herværende fire unge Theologer. Søndagen den 26. Kl. 10 meddeltes *Subdiakonatet*. Hr. Præfekten havde forud ladet oversætte paa norsk den hele Ordinations Ritus, der førend Gudstjenesten blev uddelt til den talrige Forsam-

ling. Alle tilstedeværende fulgte Ceremonierne med spændt Opmærksomhed og med den største Ærefrygt. Hr. Pastor *Ramel* forklarede i et Foredrag disse Ceremoniers Betydning og dvælede især ved de Forpligtelser, Subdiakonerne indgaa, nemlig: at leve i *Celibat* og at læse hver Dag Breviarbønnerne. Han beviste ved Skriften og Traditionen, at den ugifte Stand er *bedre* end den gifte; især fremhævede han, at Kirken ikke tvinger nogen til den gejstlige Stand, men at den har Ret til at vælge sine Tjenere iblandt dem, der tragte efter det Bedste; at Breviarbønnerne, som de katholske Gejstlige læse hver Dag, ere overensstemmende med Præstens Embede; thi Præsten maa ikke blot bede for sig selv, men ogsaa for Folket, der desværre saa ofte forsømmer den af vor Herre saa meget anbefalede Pligt.

Onsdagen den 29., den hellige *Olafs* Fest, meddeltes *Diakonaten*. Man kunde slutte efter de talrige Besøgere, der paa denne Dag indfandt sig, at Kirken paa den næstkommende Søndag næppe vilde kunne rumme alle dem, der vilde indfinde sig. Det viste sig ogsaa, at vor Formodning ikke havde været ugrundet, thi den næstkommende Søndag, den 2. August, var Kirken aldeles opfyldt.

Kl. 10 traadte Biskoppen ind i Kirken. Præsterne med de tre til *Præstevielsen* indstillede Kandidater gik foran, medens Orgelet, der spillede af en af Byens dygtigste Organister, lod høre de skønneste Toner.

Efterat Hans Højærværdighed havde iført sig sit Bispeornat, tog Hr. Dumahut Ordet. Han gjorde sine Tilhørere bekjendt med, at den Præstevielse med dertil hørende Ceremonier, som nu snart skulde forrettes, var den samme, som fandt Sted for tre Aarhundreder siden i *Nidaros* gamle ærværdige Domkirke; han gjorde endvidere opmærksom paa, at den katholske Lære aldrig forandres; og idet han fremviste en *Messebog*, der var bleven brugt her i Norge før Reformationen, sagde han, at de samme Bøger, som brugtes den Gang, kunne endnu bruges ved Gudstjenesten; at den højærværdigste Biskop, som idag vilde meddele Præstevielsens Sakramente, forkyndte den samme Lære, som de 25 Biskopper, der havde haft deres Bispesæde her i Trondhjem, før Reformationen. Taleren fremhævede, at Religionen kommer fra Gud, og at intet Menneske har Lov til at forandre den; at den katholske Kirke ikke kan fare vild, da Kristus udtrykkelig har sagt: „at Helvedes

Porte ikke, skulle overvælde den.“ Han vilde imidlertid ikke saare vore fraskildte Brødre, thi han vidste, at de vare blevne adskildte fra den almindelige Kirke uden at vide det. Han ytrede det Ønske, at de maatte komme tilbage til deres Forfædres Tro, paa det, at der kunde blive én Tro, ligesom der kun er én Gud og alles Fader.

Denne Tale bidrog uden Tvivl meget til at vedligeholde den Opmærksomhed og Ærefrygt, som de tilstedeværende lagde for Dagen under den h. Handling.

Efterat Præstevielsen var endt, henvendte den højærværdigste Biskop nogle hjertelige Ord paa Fransk til Forsamlingen. Han ytrede blandt andet, at han med Glæde havde modtaget Hr. Præfektens Indbydelse til at komme til Trondhjem, for at præstevie tre unge Theologer; da alene en retmæssig viet Biskop kunde gyldigt meddele et saadant Sakramente. Han følte sig inderlig bevæget ved for første Gang efter tre Aarhundreders Forløb at forrette denne hellige Handling i en By, hvor denne Højtidelighed forhen meget ofte havde fundet Sted. Han takkede for den Velvillie og Forekommenhed, med hvilken man var kommen ham imøde overalt i Norge, navnlig i Trondhjem. Han havde med Glæde besøgt den ældgamle Domkirke, hvor saa mange katholske Biskopper havde haft deres Bispesæde før Protestantismens Indførelse, og han kunde ikke afholde sig fra at udtrykke det Ønske, som en *luthersk* Prædikant først havde tilkjendegivet, nemlig at den gamle Domkirke en Gang gik tilbage til sin oprindelige Brug at den igjen blev en *katholsk* Kirke. Imidlertid vilde han af sit ganske Hjærte i Jesu Navn velsigne alle sine kjære Tilhørere, deres Familie og Venner. Han vilde bede vor Herre, at denne Velsignelse maatte blive frugtbringende og bidrage til at opfylde Frelserens Ord: „Der skal blive én Hjerd og én Hyrde!“

Med denne Tale og med den biskoppelige Velsignelse var Højtideligheden forbi, men vi ville haabe, at det dybe Indtryk, Folket har faaet deraf, vil vare længe og bære mange Frugter.

Førend jeg slutter dette Brev, kan jeg ikke undlade at gjøre Dem bekjendt med, hvor meget Hans Højærværdighed interesserede sig for Norge, navnlig for Trondhjem. Han besøgte forskjellige Velgjørenhedsanstalter i Trondhjem og *Reitgjerdets Piejestiftelse for Spedalske* udenfor Byen; Disse Ulykkelige opvakte især Hans Højærværdigheds Medlidenhed. Byens *Museum*

og *Bibliothek* blev ogsaa besøgt. Men det var især de imponerende Ruiner af den gamle Domkirke, der var Gjenstanden for hans Beundring. Ogsaa de herværende *Sct. Josefs Søstre* havde den Ære at faa Biskoppens Besøg og at modtage hans Velsignelse.

Den 3. August rejste Hans Højærværdighed til *Stiklestad*, hvor Olaf den Hellige døde. Der er intet katolsk Kapel paa dette Sted, men Biskoppen fejrede det h. Offer i en fattig katolsk Familie, der skattede sig uudsigelig lykkelig ved denne Ære. Den apostoliske Præfekt ledagede Biskoppen paa denne Rejse, de besøgte ved samme Lejlighed en stakkels Spedalsk, hvis ynkelige Tilstand indgjød en naturlig Modbydelighed, men den sande Kjærlighed til Næsten skrækkes ikke tilbage for noget, den stakkels Syge havde den Glæde at høre nogle Trøstens Ord og at modtage Biskoppens Velsignelse.

Hans Højærværdighed var dybt bevæget paa denne Tur til Stiklestad; han tilstod selv at intet havde rørt ham saa meget paa hele sin Rejse; og han udtrykte det Ønske, at man skulde lade opbygge et Kapel her til St. Olafs Ære.

Torsdagen den 6. August forlod Hans Højærværdighed os og rejste sammen med den apostoliske Præfekt til Stockholm.

Herren gjengjælde ham hundredefold alt det Gode han i denne korte Tid har virket iblandt os ved sine Ord og ved sit i alle Henseender opbyggelige Exempel!

Dette er vort inderligste Ønske! X.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 16. August. — 12. Søndag efter Pintse. Mariæ Optagelse i Himlen. Joachim, den h. Jomfrus Fader. (Le. XIII.'s Navnedag.)* — **17. M. Oktav af Sct. Laurentius** — **18. Ti.** Helena, Kejserinde. — **19. O.** Oktavdag. — **20. To.** Bernhard, Kirkelærer og Bekj. — **21. F.** Johanna Franciska de Chantal, Enke og Ordensstifterinde. — **22. L.** Oktav af Mariæ Himmelfart.

Søndagen den 23. August. 13. Søndag efter Pintse. Mariæ Hjærtetest.

*) Peterspenge-Kollekt i Provinserne, samt i Sct. Knuds, Sct. Mariæ og Sct. Josefs Kapel i Kjøbenhavn.

Hermed et Tillæg.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N° 34.

Søndagen den 23. August.

1885.

Indhold: En Konvertit. Fredløs. Msgr. van den Brandens Besøg i Kjøbenhavn. Efterretninger. Kjøbenhavn.

En Konvertit.

Jeg er født i Aaret 1823, den 13. August i Rimbach i Hessen, saaledes skriver Konvertiten *Sigismund Henrici* i sit Biografi, som vi her ordret ville meddele vore Læsere, forat de deraf kunne se, hvor naturlig og simpel Vejen til Sandhed er. — Min Fader var Læge og med Hensyn til Konfession Lutheraner; min Moder stammede fra en katholsk Familie. Hvad min tidligste Ungdom angaar, da var det altid mine lykkeligste Timer, naar min Moder tog mig med til den katholske Kirke i Mördenbach. Med spændt Opmærksomhed sad jeg der i Kirkestolen; alt greb mig med vidunderlig Magt, saa jeg næppe vovede at trække Vejret; hvad havde jeg ikke villet give, dersom det havde været forundt mig at knæle deroppe ved Alteret sammen med Ministranterne! Jeg anfører dette, fordi disse Kirkebesøg og min Moders Bønner vel have hørt med til de Midler, ved hvilke Gud — 27 Aar senere —

førte mig til sin h. Kirke. Fra mit 8—14 Aar var jeg i Huset hos en reformeret og ægte rationalistisk (d. v. s. en Mand, som ikke tror paa noget Overnaturligt, altsaa ikke paa Mirakler, paa Kirkens guddommelige Indstiftelse, paa Arvesynden, paa Kristi Offerdød o. s. v.) Sognepræst; fra mit 14—18 Aar besøgte jeg Gymnasiet i Darmstadt, der lededes i samme Aand; fra 1841—44 hørte jeg Credner, Knobel, Fritzsche, Hillebrand o. fl. Hvad Under da, om jeg betraadte Seminariet som en Rationalist af det reneste Vand, halv vantro — halv vrangtro? Men her blev min Theologi mægtig rystet, og ved Guds Naade og Forbarmelse fulgte et Omsving til den positive Kristendom.

Det første Stød hertil gav den Omstændighed, at jeg som Kandidat maatte prædike for Folket i Borgkirken om Gudssønnens Vidundere, der forekom mig i høj Grad tvivlsomme. Det gjorde mig urolig, saa meget mere, som en Ven af mig lod mig forstaa, at man i Friedberg maatte prædike om Jesu Vidundere, „da det nu der engang var Skik.“ Saa, jeg kan ikke udtrykke mig anderledes, prædikede jeg mig ind i Troen paa Jesus og hans Vidundere, og en Hjælp for mig var den Gang Omgangen med pietistiske Lægfolk og Kandidater, som kom fra Halle, med mere eller mindre positiv Kristendom. Jeg gav mig til at studere Sleiermachers Troslære, læste Dag og Nat pietistiske Skrifter og — hvad der vel var det afgjørende — jeg begyndte at bede alvorligt. Jeg var Pietist. Efter halvandet Aars Forløb forlod jeg da Præsteseminariet med Vidnesbyrdet: „Tilhørende den kristologiske Retning,“ og tog min Statsexamen i Darmstadt med første Karakter.

For at beskæftige mig, overtog jeg forskellige Lærefag ved en Drengeskole, som paa Grund af sin „troende Farve“ just ikke var meget yndet i den lysvenlige Residents, og blev tillige Bibeludlægger og Taler i pietistiske „Timer“ i Byen og paa Landet. Paa

denne Tid skete min Overgang fra Pietismen til den strænge Lutherdom. Fra denne sidste, som jeg tilegnede mig den ved Omgangen med strængt lutherske Venner, er Overgangen til den katholske Kirke for saa vidt lettere, som denne Slags Lutheranere tro paa og ærligt bekjende Kristendommens store Dogmer om Treenheden, Jesu Guddom, Menneskeslægtens Forløsning ved Gudmenneskets Offerdød, Jesu sande Nærværelse i Alterets helligste Sakramente, Bibelen som Guds Ord, o. s. fr. Men netop i denne Omstændighed, at Luther ved sit Skibbrud frelste disse „Hovedartikler“, som han kalder dem, og nogenlunde trofast har overleveret dem til sine Tilhængere, ligger den store Fare, at man netop lader sig nøje med disse „Hovedartikler“ og anser dem for tilstrækkelige til Salighedens Opnaelse. Dette var ogsaa Tilfældet med mig indtil 1853. Indtil da ansaa jeg det „Lutherske Sion“ for Kirken, for den ældgamle fra „Babel og Rom“ afsondrede Herrens Kirke, der var ren i Ord og Sakrament, som Herren selv. Havde det været nødvendigt, vilde jeg have udgydt mit Blod for denne Tro.

Men netop paa denne Tid, da jeg var saa ret en fuldblods Lutheraner, lagde Gud Haand paa mig, for at styrte min Idol og for at sætte *Guds* Kirke istedenfor *Menneskets* Kirke. Overgangstiden fra Lutherdommen til Katholicismen falder i Virkeligheden i Aarene 1853—56. Naar De spørger mig, hvad det var, der i hine urolige, stormfulde Aar bragte mig paa den Tanke, at nærme mig den katholske Kirke, saa svarer jeg, at denne Tanke, saa at sige, ligesom blev mig paatvungen under min præstelige Embedsgjerning. Dette var saaledes Tilfældet, naar saakaldte „Vakte“ kom til mig, for at aflægge „Privat-Skriftemaal“, og i deres Samvittighedsnød ligefrem forlangte, at „jeg skulde tilgive dem deres Synder“ og skaffe dem „Naade“, for at de kunde sættes i Stand til at besejre Fristelserne og An-

fægtelserne, da deres Bønner ikke hjalp dem ud over Vanskelighederne.

Der stod jeg nu foran et af de mest brændende Spørgsmaal, som nogensinde kan opkomme i en protestantisk Præsts Hjærte; foran hint Spørgsmaal, som Vilmar paa en Konferents havde aabnet vor Samvittighed for, foran Spørgsmaalet: „Har jeg Magt til at forlade Synderne? Hvem gav mig denne Magt? Hvor blev den gyldigt meddelt?“ At man som Sjælesørger maatte være i Besiddelse af denne Myndighed, var jeg fuldkommen overbevist om; thi naar man ikke er i Besiddelse af den, kan man heller ikke hjælpe Sjælene, og da er al Sjælesørgergjærning tom og forfængelig, unyttig og utilstrækkelig. Fra det Øjeblik af tænkte jeg selv paa at skrifte en Gang, og det blev nu den nærmeste Anledning for mig til at undersøge Kirkens Bodssakramente, „de Romerskes Skriftestol“, lidt nøjere, for at finde, hvad jeg og andre trængte til. Dette førte mig snart til Studiet af den katholske Tros- og Sædelære. Gud alene véd, hvad jeg den Gang maatte gjenemgaa; men, og han være takket derfor, jeg kom dog igjennem og ud af dette Hav af pinlig Uvished, Tvivl og Vildfarelse.

Med Jubel tænker jeg endnu paa den Tid, da Tertullians Skrifter, især hans *Præscriptiones*, gjorde mig det klart, at den romerske Kirke maatte være Kristi Kirke, og en Irenæus stillede denne Sandhed i det klareste Lys. Hvor var jeg da ikke lige paa Nippet til at ile hen til Roms herlige Kirke, med hvilken alle maa stemme overens, som ville kaldes Troende! Ved Studiet af Tertullian og Irenæus var jeg ligesom af mig selv blevet stillet hen paa Traditionens Enemærker, hvilket særlig egnede sig til at frigjøre min Dom angaaende Reformationens Kirke, og som udøvede en mægtig Indflydelse paa mine Tanker og min Erkjendelse.

Jeg blev ført videre paa Vejen til den katholske

Kirke ved den Kjendgjerning, som ikke længere lader sig nægte, at trods al Iver, trods Anvendelsen af alle Frelsesmidlerne, som den lutherske Konfession tilbyder sine Medlemmer og trods alle andre almindelige og ualmindelige Forsøg, hvortil jeg i den pinlige Tvivlraadighed ofte tog min Tilflugt, bleve dog hverken jeg eller mine Sognebørn bedre, og vi kom alligevel ikke fremad paa Frelsens Vej. Virkningerne, som tilfløde os fra Luthers rene Lære og dens Sakramenter, vare ikke i Stand til, at bevare os for Tilbagefald i de gamle Synder eller at bringe vor Samvittighed til Ro. Hvorfor vel dette sørgelige Resultat, til Trods for at vi havde den bedste Villie og flittigt bade og opvakte Troen i os; til Trods for Skriftemaal og Altergang? Skorter det dog maaske paa hine Naadegaver, som den katholske Kirke maa være i Besiddelse af, da det jo dog lykkes for den, at opfostre Hellige? Disse og lignende Spørgsmaal rejste sig Dag og Nat i min Sjæl, opfyldte mig med Angst, med Uro og en pinlig Uvished og de lode sig aldeles ikke bortvise og affærdige med hine sædvanlige Trøstensgrunde, som man plejer at hente fra den lutherske Bonafides-Teori, fra Læren nemlig, at Troen *alene* gjør salig. Hvem kan vel tolke den Smerte, som bemægtiger sig Sjælen, naar den tror, at „Jesu Kristi Blod renses fra enhver Synd,“ og det Faktum dog er soleklart, at den er uren, og trods al Tro ikke engang er ren for svære Synder! Det er ikke til udholde i Længden for et Menneske, som virkelig ønsker at frelse sin Sjæl.

Paa denne Maade var det, Gud være lovet, tusende Gange lovet, blevet mig umuligt, at berolige mig med Hensyn til min Menigheds og mit Hjertes Tilstand. Det hjalp mægtigt til min Omvendelse til den katholske Kirke; det rystede den lutherske Retfærdiggjørelseslære med alt, hvad der hænger ved den, og det er hverken mere eller mindre, end hele Lutherdommen.

(Fortsættes.)

Fredløs.

(Fortsat).

Han fik ikke Tid til at ende Sætningen. Gendarmeren havde nemlig givet sin Hest Sporerne; denne rejste sig paa Bagbenene og kastede sig til Siden henimod Tiggeren, som lige fik Tid til at gjøre et Spring tilbage. Dette Spring frelste ham vel fra at blive traadt af Hesten, men styrtede ham til Gjengjæld i Grøften, der var fuld af Mudder og stinkende Vand. Gendarmene lode ham brøle, uden at bekymre sig videre om ham og vare allerede et godt Stykke borte, førend han kom op af Grøften.

„Det er et forbandet Haandværk,“ skjældte Gendarmen, „jeg vilde Tusende Gange hellere staa overfor Østerrigerne! Hvad den gamle Hex sagde mig, vil jeg længe mindes.“

„Jeg vil give dig et Raad,“ sagde den anden „Gjør som jeg! Jeg vil snarest mulig ansøge om at blive forsat til en af Grænsebrigaderne. Faar jeg et Afslag, tager jeg min Afsked og lader mig hverve som Frivillig.“

„Du har Ret,“ sagde den anden, „det er hundrede Gange bedre at lade sig skyde ihjel paa Valpladsen, end at agere Leverandør til Bødlerne længer.“

„Og hvad har saa denne stakkels Præst gjort? Du kan sige, hvad du vil; men jeg maa tilstaa, at det glædede mig, da jeg saá, at du ikke havde fundet ham.“

„Ti blot stille! Dersom man hørte os, vare vi fortabte! Det er altsaa en afgjort Sag, vi lade os begge forsætte til Grænsen; thi jeg er inderlig led og kjed af det nuværende Haandværk.“

Efter at Fru Bultel havde overtydet sig om at Gendarmene vare redne bort, stillede hun en Arbejder paa Post ved Godsets yderste Ende, for at han kunde

melde, dersom der viste sig noget mistænkeligt. Hun underrettede derpaa Præsten om, at man ventede paa ham og at han for Øjeblikket ikke behøvede at frygte. „Ak, Hr. Pastor!“ tilføjede hun, „hvilken Angst har jeg ikke maattet udstaa, da jeg så Dem i Haven i samme Øjeblik, som Gendarmen spurgte mig om Antallet og Navnene paa de Folk som arbejdede hos mig!“

„Det var altsaa Dem,“ svarede Abbé Varlet leende, „som har givet mig Navnet Baptist Leroy? Den brave Soldat var da ærlig nok, til at sige mig det.“

„Jeg har nævnet det første det bedste Navn, som faldt mig ind. Men De kan ikke forestille Dem min Angst da jeg hørte, at Gendarmen kaldte paa dem og hele den Tid, De gik med ham; thi den mindste Omstændighed havde kunnet forraade Dem.“

„Aa, den gode Mand havde saa stor Tillid til mig, og jeg er overbevist om, at han ikke engang han tænkt paa, at tvivle om Sandheden. Nu er Faren imidlertid overstaaet, og derfor ville vi hellerikke tænke paa den længere. Hvorledes gaar det den Syge?“

„Meget daarligt, Hr. Pastor, hun venter paa Dem med Utaalmodighed.“

Præsten begav sig strax til den Syges Værelse og blev en Stund alene med hende. Derefter bleve alle Husets Folk sammenkaldte, for at de kunde bivaane Meddelelsen af de hh. Sakramenter. Denne allerede i og for sig saa ophøjede Handling fik ved de nuværende Forhold en ganske usædvanlig, gribende Karakter. Præsten bar skjult paa Brystet et lille Sølvkapsel, som paa den ene Side indesluttede en konsekreret Hostie og paa den anden Side Olien til den sidste Salvelse. Et Bord med en hvid Dug, to brændende Lys og et Krucifix, som man havde hentet frem fra en hemmelig Krog, udgjorde det beskedne Alter. De Tilstedeværende kastede sig paa Knæ, medens Præsten rakte den Syge det allerhelligste Vandringsbrød og meddelte hende den sidste Salvelse. Den fromme gamle Moder svarede selv

med fast Stemme paa de kirkelige Bønner, som ledsagede den hellige Handling. Men næppe var den til Ende, før hendes Kræfter begyndte at svinde, hendes Læber blegnede, en kold Sved bedækkede hendes Pande, Øjnene lukkede sig — den sidste Kamp begyndte. Midt under de Tilstedeværendes Hulken og Taarer bad Præsten Bønnerne for de Døende.

Det syntes, som om den Syge ikke længere vidste noget om, hvad der foregik omkring hende; men da Præsten udtalte de Ord af Ritualiet: „Drag bort, kristelige Sjæl!“ gjorde hun en sidste Anstrængelse for at rejse sig, kaldte paa sin Datter og de Øvrige, som omgave hendes Dødsleje, og gav dem med skjælvende Haand sin sidste Velsignelse, idet hun sagde: „Lev vel . . . jeg staar i Begreb med at træde frem for min Dommer og Frelser . . . jeg haaber alt af hans Barmhøjertighed . . . Værer trofaste i Herrens Tjeneste . . . flyr de Onde, men frygter dem ikke! . . . Gud er alene almægtig! Al menneskelig Magt kan i det højeste berøve eder det timelige Liv . . . Lær nu, hvad Livet er; tidlig eller silde, — men bestemt en Gang, maa man tage Afsked med det og træde frem for den højeste Dommer. Da skal enhver Dyd blive belønnet, enhver Lidelse vil være endt og forvandles til evig Glæde . . . men ogsaa enhver Synd vil faa sin Straf. Lev vel! . . . jeg vil bede for eder og for det ulykkelige Frankrig!“

Næppe havde denne modige, kristne Kvinde talt dette sidste Ord, før hun lagde sit Hoved tilbage paa Pudren. „Jesus, vær mig naadig; Jesus, vær mig barmhøjertig; . . . Jesus, tilgiv mig mine Synder!“ bad hun med sagte Stemme, og kort efter: „Jesus, dig levede jeg, . . . Jesus, dig dør jeg, . . . din er jeg . . . i Livet og i Døden!“ — Hendes Bryst hævede sig til det sidste Suk, — den gamle Moder var død.

Efter at Forpagtersken i nogle Minutter havde givet efter for de første smertelige Følelser, rejste hun sig op. I disse sørgelige Tider kunde et eneste Øjeblik

i Aandsfraværelse have de værste Følger. Hun bragte først de forskjellige Ting til Side, som havde tjent til Meddelelsen af de hh. Sakramenter, og vendte sig derpaa til Præsten med de Ord: „Det vil ikke være muligt for os, at begrave min Moder under Kirkens Bønner og Velsignelse; men jeg vilde dog gjerne bivaane en hellig Messe, som bliver læst for hendes Sjælero.“

„Det vil ikke blive vanskeligt. I Overmorgen ved Midnat frembærer jeg det h. Messeoffer paa Durlen's Gaard, og jeg vil da opofre det for deres gode, fromme Moder.“

„O, da vil jeg sikkert indfinde mig.“

„Men sig mig dog,“ vedblev Abbé Varlet, „den Pige, som var her for lidt siden og betjente Dem, er vel ikke her fra Landet?“

„O, nej.“

„Man sér strax ved første Øjekast, at hun ikke er skabt for den Stilling, som hun indtager her Huset.“

„De har hellerikke skuffet Dem. Denne Person stammer fra en fornem Familie; hun mistede tidligt sine Forældre og blev derefter opdraget i et Kloster i Bethune.“

„I Bethune?“

„Ja, Hr. Pastor; men hvorfor spørger de saa forundret?“

(Fortsættes.)

Viebiskoppen af Mechelen's Besøg i Kjøbenhavn.

Den højærværdigste Biskop af Erythrea og Viebiskop af Mechelen, Msgr., Baron *Viktor Johannes van den Branden de Reeth*, ankom efter Bestemmelsen her til Hovedstaden i Onsdags Formiddags, paa Tilbage- rejsen fra Stockholm, tilligemed den højærværdigste Præfekt for Norge, Msgr. *Bernard*.

Mariæ Himmelfartsfesten blev saaledes i Aar en ganske særegen Højtidsdag for den herværende Menighed, som sikkert vil bevare Mindet om den sjældne Højtidelighed længe. Om Morgenen bivaanede Menighedens Medlemmer den højtidelige *Pontifikalmesse*, som ikke er bleven fejret af en Biskop i Sct. Ansgar siden Kirkens Konsekration ved Kardinal *Paulus Melchers* i Aaret 1865, og om Eftermiddagen overværede de den højtidelige Indvielse af *Skole-* og *Svendeforeningslokalerne* paa Frederiksberg. Begge de hellige Handlinger vare i høj Grad gribende og bidroge sikkert til at begejstre alle Tilstedeværende for vor h. Kirke, der ene og alene er i Stand til at forherlige Gud ved en saa ophøjet Gudstjeneste, forrettet ved en af Apostlenes retmæssige Efterfølgere.

Pontifikalmessen.

Lidt før Kl. 10 førtes Biskoppen efter Ritualets Forskrift i Procession ind i Sct. Ansgars Kirke. Foran gik Korsbæreren med 2 Ministranter efterfulgt af Skolebørnene, Pigerne i de hvide Kjoler; derefter kom Kirkens Forstandere og de Gejstlige, af hvilke to bare den biskoppelige Hyrdestav og Mithraen, dernæst Diakonen og Subdiakonen, den højærv. Præfekt *von Euch* og tilsidst Biskoppen. Efter at de foreskrevne Bønner før den h. Messe var til Ende og Biskoppen iført det biskoppelige Ornat, begyndte den højtidelige Pontifikalmesse, under hvilken Sangkoret med sædvanlig Dygtighed medvirkede til Gudstjenestens Forherligelse. Efter Evangeliet prædikede den apostoliske Præfekt, Msgr. *von Euch* over Fstedagens Evangelium, idet han til Slutningen af sin Prædiken tillige knyttede nogle Ord i Anledning af den højærværdigste Biskops Besøg og Skole- og Svendeforeningslokalernes Indvielse, som skulde foretages om Eftermiddagen. Det havde vel været et voveligt Foretagende, han ifjor havde paabegyndt: at oprette et nyt Sognesystem her i Hovedstaden; men Forberedelserne dertil vare hidtil lykkedes

over al Forventning. Sct. Josefs Søstrene havde allerede erhvervet sig et smukt og hensigtsmæssigt Lokale til Bolig og højere Pigeskole paa Frederiksberg; et lille Sct. Mariæ Kapel var blevet aabnet, og i Dag skulde der nu gaas et Skridt videre, idet man aabnede et Lokale for en elementær Pigeskole og tillige skjænkede den saa vigtige Svendeforening et eget Asyl. Som et glædeligt Varsel vilde han ansé det, at denne Indvielse netop kunde foretages i Dag paa den h. Gudsmoders Fest og det oven i Kjøbet paa en saa højtidelig Maade af den højærværdigste Biskop af Erythrea. Gud alene havde styret det saaledes, at en af Apostlenes Efterfølgere, en af vor h. Kirkes Overhyrder netop skulde være til Stede her i Dag. Man turde derfor ogsaa haabe, at saavel Skolen som Svendeforeningen vilde blomstre under den Almægtiges Velsignelse, og at der tillige ret snart vilde komme den Dag, da en katholsk „Mariæ Kirke“ atter vilde samle de Troende til Bøn, som „Vor Frue Kirke“ havde gjort det for 300 Aar siden. Sluttelig vilde han da ogsaa indbyde alle Menighedens Medlemmer, baade Gamle og Unge, til at deltage ret talrigt i Festen, for at de ogsaa derved kunde vise Foretagendet deres Interesse, en Interesse, der i høj Grad burde besjæle enhver katholsk Kristen i Hovedstaden.

Pontifikalmessen fortsattes derefter indtil Velsignelsen. Før samme henvendte Msgr. *van den Branden* nogle hjertelige Ord paa Fransk til Menigheden. Herren havde udsendt sine Apostle i Verden, for at de skulde forkynde Freden, han havde selv hilset dem med de Ord: *Pax vobis*, Fred med Eder,“ og denne samme Hilsen, vilde han, som Apostlenes Efterfølger, da ogsaa i Dag sende den forsamlede Menighed paa dette h. Sted. Kun den katholske Kirke kunde som Frelserens sande Kirke byde Menneskene en sand og varig Fred, Fred i Livet og Fred i Døden. Selv i den protestantiske Kirke havde man anerkjendt dette, idet en højt-

sta aende svensk Gejstlig fornylig havde ytret sig saaledes desangaaende, at om kort Tid vilde det ende med, at Verden blev delt i to Dele: Katholicisme eller Vantro. Lykkelige kunde vi derfor skatte os, fordi vi tilhørte denne gamle Kirke, da vi som Medlemmer af den, havde alle de Midler i Hænde, som Frelseren havde indstiftet til Opnaaelsen og Bevarelsen af denne sande Fred, som Verden ikke kan give. Det gjaldt blot om, at vi benyttede disse Midler og som trofaste Børn holdt os fast ved denne urokkelige og gode Moder, den katholske Kirke. Vi vilde da komme til at glæde os stadig ved den sande Fred i Livet, og i Døden vilde vi vedblive at eje den; der vilde da gaa i Opfyldelse paa os, hvad Kirken i hint Øjeblik nedbeder over os: *Requiescant in pace*, de hvile i Fred! Det var hans inderligste Ønske og Bøn, at den sande Gudsfred maatte stige ned over den danske Menighed, og at denne stedse maatte være og forblive Kirkens trofaste Barn. I denne Hensigt havde han frembaaret det h. Messeoffer og i denne Intention vilde han nu ogsaa lyse den treenige Guds Velsignelse over Menigheden.

Indvielsen.

Paa den fastsatte Tid, Kl. 4 Eftermd., havde der samlet sig en talrig Mængde af Menighedens Medlemmer ude i Haven foran de nye Lokaler paa Frederiksberg. Alle vare i den festligste Stemning, baade Gamle og Unge, og det var let at se, at Formiddagens Højtidelighed og Biskoppens Nærværelse havde opfyldt Hjerterne med Glæde og Begejstring.

Efter at man ved Afsyngelsen af *Veni creator* havde anraabt om den Helligaands Bistand, holdt den højjærværdigste Præfekt *von Euch* en Tale til de Forsamlede, som dels stode opstillede i Lokalerne, dels udenfor i Haven. Det gjaldt om at indvie et Skole- og et Svendeforeningslokale. Af største Vigtighed var det, at Ungdommen blev godt undervist; men dertil behøvedes

gode Lærerkræfter, et godt Lokale og gode Skolematerialier. Gode Lærerkræfter havde vi i Sct. Josefs Søstrene, som allerede i mange Aar havde aflagt Vidnesbyrd om deres Dygtighed og Opofrelse for Børnenes Undervisning og Opdragelse. Men af lige saa stor Vigtighed var et godt Lokale; man maatte derfor ogsaa søge at tilvejebringe saa gode Lokaler, som vel muligt, og at udstyre dem med det bedste Skolemateriel, for at Børnene med Lyst og Glæde kunde betræde Skolen og drage den størst mulige Fordel af dens Undervisning baade for det timelige og evige Liv. Intet var for godt for Børnene, naar det gjaldt deres Undervisning og Opdragelse, sagde man; med denne Tanke for Øje havde han ogsaa villet indrette dette nye Lokale, og det var hans Haab, at det nu vilde blive til ret stor Velsignelse for de Unge.

Hvad det andet Lokale angik, da var det bestemt til Svendeforeningen, for at denne saa vigtige sociale Forening deri maatte samle sine Medlemmer. En from Eneboer havde sagt en Gang, at Bibelen havde røvet ham alt og givet ham alt; ogsaa Svendeforeningen vilde røve og give: den vilde røve Letsindigheden og alt andet, hvad der kunde virke skadeligt og hæmmende for Haandværkeren. men derimod give ham Arbejdsomhedens Dyd, personlig Dygtighed, Sparsommelighed, kort sagt alle de huslige og sociale Dyder, som kunde hæve ham og gjøre ham lykkelig. Begyndelsen var vel kun liden; men ogsaa den store Svendefader *Kolping* havde i 1849 begyndt sin første Svendeforening i Køln med faa, men gode Svende. Nu ejede den et af de største og skjønneste Huse i Byen. Det gjaldt blot om at have en god Begyndelse; ved de Godes Opmuntring og Exempel vilde der stedse drages flere Svende til, og den vilde da kunde blomstre her, lige saa vel som ethvert andet Sted, hvor den nu virkede til Velsignelse.

Hr. Præfekten anmodede derpaa paa Fransk Biskoppen om at foretage den højtidelige Indvielse af Lokalerne, først Svendelokalet og derefter Skolen. Efter Indvielsen, som skete ved Bøn og Bestænkelse med Vievand og som Biskoppen foretog iført det biskoppelige Ornat med Bispestav og Mithra, ophængtes tilsidst Krucifixet paa Lokalets Hovedvæg, som det er foreskrevet i Ritualet, for paa en symbolsk Maade at betegne, at Frelseren fra nu af tog Lokalerne i Besiddelse og under sin Varetægt. Den biskoppelige Velsignelse sluttede Højtideligheden, hvorefter Msgr. *van den Branden* atter holdt en fransk Tale til de Forsamlede, idet han mindede om sine Ord om Formiddagen, i hvilke han havde ønsket de Tilstedeværende *Freden*. Et gammelt Ordsprog sagde imidlertid: „*Si vis pacem, para bellum*, dersom Du vil Freuden, maa Du forberede til *Krig*.“ I Krigstid var en Fæstning og Vaaben nødvendig. Svendeforeningen var en saadan Fæstning, som vilde beskytte den kristne Haandværker, og Vaabnene var den i Besiddelse af, ved den Enighed, Sædelighed og Dyd, som den fordrede af sine Medlemmer. Sluttelig ønskede hans Højærværdighed alle Tilstedeværende til Lykke i Anledning af den skønne Festlighed, som han havde forestaaet i Dag, og bad dem være forvissede om, at Mindet om hans Ophold i Kjøbenhavn stedse vilde være et af de kjæreste Minder fra hans Rejse.

Efter Biskoppen traadte Pastor *Erik Benelius* fra Stockholm frem og lykønskede i faa velvalgte Ord paa Svensk Menigheden i Anledning af de nye Lokalers Indvielse, hvorefter den alvorlige Del af Festen var til Ende.

De Tilstedeværende spredte sig i Haven, hvor adskillige Forfriskninger indtoges i den muntreste Stemning, og Sangforeningen af og til foredrog flerstemmige fædrelandske Sange. Til Minde om Festen, der saa ret bar Præget af en Familiefest, blev der kort efter Indvielsen taget et *Fotografi* af de Tilstedeværende med Biskoppen og Præfekten i deres Midte. —

Under sit Ophold her i Byen besøgte den højærværdigste Biskop Sct. Andreas Kollegiet paa Ordrupshøj, besaa de forskjellige Musæer og andre Seværdigheder i Hovedstaden og aflagde blandt andet ogsaa et Besøg i den gamle, ærværdige Domkirke i Roskilde.

Mandag Efterm., den 17. August, forlod hans Højærværdighed Kjøbenhavn, for at tiltræde Tilbagereisen til Hjemmet. Hr. Præfekten ledsagede Biskoppen til Kolding, idet de agtede undervejs at besøge de katolske Menigheder i Odense, Fredericia og Kolding.

Maatte Biskop *van den Brandens* Besøg her i Norden længe bevares i Menighedens Erindring og bidrage til, at vi alle voxe i Begejstring for og Kjærlighed lil vor h. Kirke og dens Institutioner.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. „Morgenbladet“ bragte fornylig sine Læsere nogle „Afløringer“ fra *Livorno*, som gik ud paa, at en 70aarig Munk, Fader Bruzza og en Abbedisse vare blevne arresterede paa Grund af, at der i en Anstalt, som de bestyrede, skulde have hersket lignende Tilstande, som de skjændige engelske, hvilke „Pall Mall Gaz.“ fornylig aflørede med Hensyn til Livet i London. Den hele Skandalehistorie drejer sig imidlertid slet ikke om noget Kloster eller om virkelige Munke og Nonner. Den foregivne „Barnabitermunk“ *Felice Bruzza* er allerede i 1858 bleven *udstødt* af sit Kloster, og enhver kirkelig Funktion bleven ham forbudt af den daværende Ærkebiskop. I Forening med nogle *forhenværende* Nonner *Vittoria* og *Costanza*, som ligeledes for lang Tid siden vare blevne bortviste fra deres Kloster, oprettede han en religionsløs „Opdragelses-Anstalt“. Af de Forsøg, som de italienske liberale Blade have gjort, for at udbytte Sagen imod Kirken og specielt imod Klostrene, ser man atter, hvad det er for nederdrægtige Løgne, hvormed disse ærbare Organer bekæmpe den katolske Kirke. Det fremgaar ogsaa deraf, at Katholicismens Sædelighed maa være godt befæstet; thi dersom en katholsk Præsts Fald var noget, man dagligdags kunde være Vidne til, en Regel og ikke en *Undtagelse*, saa vilde den liberale Presse næppe opløfte saa høje Ramaskrig derover. Forøvrigt melder „Gazetta Livornese“: „Under 5. d. M. have Domstolene besluttet P. Bruzza's *Frigivelse* tilligemed de Øvriges, som vare anholdte i samme Sag“. Der bliver altsaa ikke meget tilbage af hele Historien, som Bladene forkyndte med saa stor Pathos og Indignation.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 23. August. 13. Søndag efter Pintse. Mariæ Hjærtetest. — 24. M. Bartholomæus, Apostel. — 25. Ti. Ludvig, Bekjender. — 26. O. Votivofficium af Sct. Ansgar. — 27. To. Josef af Calasanz, Bekjender. — 28. F. Augustinus, Biskop og Kirkelærer. — 29. L. Johannes den Døbers Halshuggelse.
Søndagen den 30. August. 14. Søndag efter Pintse. Rosa af Lima, Jomfru.

Prisnedsættelse.

Afdøde Bibliothekar *Muus'* Arvinger har nedsat Prisen paa følgende Bøger, som ere udkomne paa Oversætterens eget Forlag.

Kirkens Historie i fjerde Aarhundrede af Biskop *Theodoret* og Samtidige. Før: 35 Kr., nu: 20 Kr.

Erklæringer af *Athanasius den Store*. Til Indledning i Arianismens Historie. Før: 1 Kr., nu: 50 Øre.

Athanasius den Stores Ungdomsskrifter; Gjenmæle mod Hedenskab og Om Ordets Manddom og Legemlighed. Før: 3 Kr., nu: 2 Kr.
Apostel-Symbolet i *Akvileia*. Udlagt af Presbyter *Rufin*. Før: 1 Kr., nu: 50 Øre.

Cyrils mystagogiske Katecheser eller Foredrag om Sakramenterne for de Nydøbte. Før: 50 Øre, nu: 25 Øre.

Aabent Brev til *Christine i Landet* af *Carl Augustin Høffding Muus*. Før: 50 Øre, nu: 25 Øre.

KARL SCHØNBERG.

2. Kronprinsensgade 2.

Pensionat.

I *Tordenskjoldsgade 11* er til Leje et møbleret og et umøbleret Værelse, om ønskes med fuld Kost. Man henvende sig 1. Sal over Gaarden. Sammesteds er en **Luftpumpe** og et stort **Oliemaleri** (Kristi Forklarelse) til Salgs.

Butiksjomfru.

En yngre velvoksen Pige, som er villig til at være behjælpelig saavel i Butiken som i Husvæsenet søges til den 1. Nov. af en katholsk Familie i en Provinsby. Nærmere Oplysning faas hos Redaktionen, Bredgade 64.

Anvises.

Forskjellige Koner, som ønske Rengjøringsarbejde og Lignende for de herværende katholske Familier, anvises af Redaktionen.

Korrespondents.

Aarhus. For de tilsendte 10 Kr. takkes. De bleve givne Hr. Præfekten til Bedste for Sct. Mariæ Kirken paa Frederiksberg.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 35.

Søndagen den 30. August.

1885.

Indhold: En Konvertit. Propaganda-Kollegiet og dets Rektor. Efterretninger: Fredericia, Kjøbenhavn, Østerrig, Rusland, Portugal, Spanien, Münster, Kiel, Lourdes.

En Konvertit.

(Sluttet).

Den tredie Hjælp, som Gud sendte mig, for at føre mig tilbage til Kirken, var, hvem skulde tro det, alle Lutheranernes Lutheraner, Pastor Løhe i Bayern. Med utrolig Iver slugte jeg alle hans Skrifter, for at væbne mig mod alt, hvad der viste sig fjendtlig stemt imod den strænge Lutherdom. Jeg studerede disse Skrifter, hans „tre Bøger om Kirken“, hans „Aforismer over Embederne i det ny Testament“; jeg tog hans „Agenda“ til Hjælp og benyttede den ved Gudstjenesten, og naar jeg nu ser tilbage til den Tid, og tænker paa de Forandringer, som lidt efter lidt have fundet Sted med Hensyn til mine Anskuelse, saa kan jeg kun tilstaa: Fader Løhe har bibragt mig saa mange „romanserende, katholiserende“ Elementer, som han bevidst eller ubevidst var i Stand til! Derfor takker jeg ham endnu den Dag i Dag! Hans „Magneter“ for den lutherske Kirke, havde den Virkning paa mig, at jeg stedse mere

og mere begyndte at interessere mig for den katholske Kirke, at se mig omkring efter dens Væsen og at trænge ind i dens Indre ved Hjælp af alt, hvad der i saa Henseende stod mig til Tjeneste. Giv Gud, at jeg kunde vise mig taknemlig imod Løhe derved, at jeg ved Hjælp af alle de Hellige i Himlen kunde lede ham over i Guds Kirke, thi her, ikke hist er hans Plads.

Paa denne Tid afholdt Jesuiterne Folkemission. De prædikede i Bensheim og i min Nærhed i Frankfurt a. M. Alle og enhver skrege imod disse „det rene Evangeliums Ærke- og Dødsfjender“.

Jeg vilde se og høre dem. Saa gik jeg til Bensheim og hørte P. Anderledy prædike over Guds Barmhjærtighed. Jeg hørte Paterne i Frankfurt; de prædikede over Bønnen, Jesu Efterfølgelse osv. med en saadan Sjælsiver og Dygtighed, at jeg blev overbevist om, at de aldeles ikke vare Evangeliets Dødsfjender, og dersom de alle vare saaledes, var der intet til Hindrer for, at man kunde agte og ære dem. Efter at være bleven helbredet for mine Fordomme mod Loyolas Sønner, læste jeg Professor Busz' Bog om Jesuiterordenen og vandt ikke lidet derved. Men hvad der isærdeleshed hjalp mig, det var min Brevveksling med den daværende Professor i Filosofi ved Mainzer Seminar, den nuværende Jesuit, P. Wagner.*) Som Studenter i Gieszen havde vi duelleret sammen og vare efter Mensuren gaaede hjem igjen med hinanden under Armen som de bedste Venner. Den Gang havde jeg saaret ham. Nu skulde Turen til at føle hans skarpe Klinge komme til mig. Den nye Kamp var ærlig og mandig. Omendskjønt jeg angreb ham opfyldt af Trods, men just ikke ganske sikker paa Sejren, var jeg dog besjælet af den bedste Villie, til at lade mig besejre af Sandheden, men ogsaa ene og alene af Sandheden.

*) For nogle Aar siden døde denne nidkjære Præst i Bombay i Ostindien.

Som Gud vilde det, saaledes skete det. Jeg blev i al Kjærlighed og med en Ro, som jeg nu forstaar, slaaet ud af alle mine befæstede Stillinger. Mit Sværd var altid for kort, overfor hans mægtige Hug. Da jeg endelig spurgte ham i mit sidste Brev, hvad en Bolig i Mainz vel vilde koste, gav han det noget triumferende Svar, at han glædede sig over mit praktiske og djærve Brev.

Den gamle Thomas, der betragtede Kirken ligesom en Rejsende, der tror at finde en Røver skjult bag enhver Busk, var saa temmelig helbredet. Alligevel stod jeg dog endnu imod og maatte udfægte nye Kampe. Et skjændigt Ønske vedblev at besjæle mig: jeg haabede stadig at finde et eller andet Punkt, hvor Kirken lod sig saare, ene og alene for at jeg kunde blive hos mine gode gamle Venner og ved Ægyptens Kjødgryder! Derfor gav jeg mig atter til at studere nye Skrifter, saaledes Möhler's, Klee's, Wiseman's, Beckedorff's o. A.; men Alt forgjæves. Da sendte en protestantisk Boghandler i Frankfurt mig Perrone's Værk: „Protestantismen og Trosregelen“. Jeg havde ikke bestilt Bogen, men da jeg havde læst og atter læst den, lukkede jeg den med de Ord: „Ja, Manden har Ret: Rom eller Døden!“ Det var Altsammen Stemmer fra Tabernaklet: „Veni! Veni! (Kom! Kom!) Men jeg tøvede, lod mig holde tilbage af kjære Venner og menneskelige Hensyn, omendskjønt jeg mere og mere plagedes af Uro og Tvivl, indtil Gud endelig hjalp mig ud af Nøden.

Jeg blev dødssyg af Nervefeber, som jeg havde hentet mig ved et af mine Sognebørns Sygeleje. Lægen vilde opgive mig, dersom jeg ikke kom til at svede. Jeg hørte det. „Jeg vil dog engang se, om det forholder sig med Marias Forbøn saaledes, som den katolske Kirke lærer, om hun er „de Kristnes Hjælp“, om hun hører mig i Himlen, naar jeg anraaber hende her paa Jorden.“ Paa denne Maade begyndte jeg da at

bede: „Hil Dig, Maria!“ Og jeg havde næppe bedet det tre Gange, førend Sveden indtraadte med overordentlig Heflighed, og Lægen begyndte atter at nære Haab om min snarlige Helbredelse. Fra det Øjeblik af opstod der aldrig nogen Tvivl i mit Hjærte om den „Velsignede iblandt Kvinderne“.

En Aften havde jeg bedet Rosenkransen sammen med min gode gamle Moder. Hun bad for og jeg svarede: „Hellige Maria, Guds Moder, bed for os Syn-dere nu og i vor Dødstime!“ Da Rosenkransen var tilende, meddelte jeg min Moder, at det nu var paa Tiden, at jeg nedlagde mit Embede. Hun var tilfreds dermed. Jeg skrev til Mainz til Domherre Dr. Heinrich, til hvem Wagner havde henvist mig førend han traadte ind i Jesuiterordenen. Svaret lød: „Det er paa Tiden! Veni!“ Jeg gav straks min daværende Dekan en skriftlig Erklæring om at jeg fratraadte mit Embede, for at vende tilbage til den katholske Kirke. Han gav mig sørgmodigt Haanden, men forstod mig fuldkomment. Den følgende Dag, Korsophøjelsesfesten i Aaret 1856, holdt jeg min sidste Prædiken, og meddelte min Menighed Grunden, som havde bestemt mig til at nedlægge mit Embede som Sognepræst i den protestantiske Statskirke. Jeg blev afbrudt i Talen ved mine Sognebørns lydelige Graad og Hulken, og da nu ovenikjøbet de Gamle om Aftenen kom med deres smaa Børn ved Haanden, og bade mig om at blive, de vilde jo gjerne tro alt, hvad jeg prædikede for dem, da var jeg sikkert bleven, dersom det havde været mig muligt.

Jeg fik efter Ønske min Afsked og trak mig tilbage til Mainz sammen med min Moder, hvor jeg i Oktober Maaned 1856 blev optaget i den katholske Kirke.

Propaganda-Kollegiet og dets Rektor.

Lørdagen den 22. Aug. ankom den højærværdige Rektor for Propaganda-Kollegiet i Rom, Don Gustavo Conradi, her til Kjøbenhavn, for at besøge de forskjellige Gejstlige, som i sin Tid have staaet under hans Ledelse i det verdensberømte Kolleg. Rektor Conradi er bekjendt, saa at sige over hele Jorden, idet han overalt, hvor han kommer hen, finder Gejstlige, som have faaet deres Uddannelse i Propaganda-Kollegiet i Kristenhedens Hovedstad og som alle nære den største Hengivenhed og Højagtelse for denne nidkjære og opofrende Rektor for Verdens største og til lige mærkeligste Kolleg.

Propaganda-Kollegiet (Collegium Urbanum), som oprettedes af Pave Urban VIII ved Bullen „Immortalis Dei“ af 1. Aug. 1627, er et apostolisk Seminar for alle Folk. Det har ikke saameget den Bestemmelse, at uddanne europæiske Missionærer for Hedningelandene — for dette Øjemed virke en Række andre Seminarier — men at optage unge Mænd fra selve Missionsegnene, som have Kald til Præstegjerningen, og derved gjøre det muligt, at de forskjellige Lande efterhaanden kunne faa en indfødt Gejstlighed. Det er saaledes et Kolleg for alle Sogne i hele Verden, som ikke selv ere istand til at grunde Seminarier. Propaganda-Kollegiet viser ret saa levende den katholske Kirkes Almindelighed tilligemed dens Enhed og Enighed, idet man der finder Studenter fra alle fem Verdensdele, der vel med Hensyn til Sprog og Karakter ere højst forskjellige fra hverandre, men ikke desto mindre i dette Kolleg alle føle sig som Brødre, som Børn af den ene, hellige, katholske og apostoliske Kirke, hvis Centrum den romerske Stol, Petri Bispestol er.

Fra alle Verdens Lande møde de i Propaganda-Kollegiet, for at studere Moderkirkens Lære, for at er-

hverve sig de Dyder og Kundskaber, som ene formaa at gjøre det muligt for Præsten og Missionæren, at løse den store Opgave, hvortil hans Liv skal være indviet. Renhed i Sæder, glødende Iver for Sjælens Frelse og begejstret Kjærlighed til vor h. Kirke indplantes fra Begyndelsen af og stadigt i de unge Gejstliges Hjærter, og naar de da, efter flere Aars alvorlige Studium og aandeligt Liv, ere befundne modne og ere udrustede med Præstevielsen, styrkede med den h. Faders Velsignelse, forlade den evige Stad, for i deres Hjem ved Tigris eller Ganges, ved Yanksekiang eller Mississippi, ved Nilen eller Niger at forvalte deres hellige Embede: da bærer „Collegium Urbanum“ sine Frugter, da har den apostoliske Stol i alle Lande sine af den uddannede og den trofast hengivne og nøje med den forbundne Arbejdere, som ved den katholske Enheds Kilde have indsuget en begejstret Kjærlighed til Petrus og hans Tro. Naar Østerlandet indtil vore Dage i alle sine Riter altid har haft talrige unerede Menigheder, da maa dette frem for alt tilskrives den Omstændighed, at det blev Rom muligt at beklæde de forskjellige østerlandske Bispesæder med Propagandaens Elever.

Ingen Sekt formaar at opvise noget lignende. Den katholske Kirke alene er i Stand til, at samle Ynglinge fra alle Verdens Nationer og Tungemaal i en fælles Bolig, hvor alle leve, studere, bede i den skjønneste Enighed, og hvor alle ere besjælede af det samme Ønske, alle stræbe henimod det samme ophøjede Maal: Guds Riges Udbredelse paa Jorden og Sjælens Frelse. Der findes Grækere og Armeniere, Syrer og Kaldæer, Maroniter og Kopter; Negre studere ved Siden af indiske Braminers Efterkommere, Malajere ved Siden af Kinesere og Japanesere; ja endog Kanaker fra det stille Ocean, hvis Forfædre vare Menneskeædere, fik deres Undervisning og Uddannelse her. Allerede dette Samliv mellem Kandidater til Præsteembedet fra alle Himmelstrøg og af alle Tungemaal under den h. Faders

Øjne har noget Gribende ved sig og er et Billede paa den katholske Enhed; — og Aar ud og Aar ind opfylder Propaganda-Kollegiet trofast Herrens Befaling til Apostlene: „Gaar ud i den ganske Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen.“

Hvad er vel det moderne protestantiske Missionsvæsen, som man i den lutherske Kirke gjør saa meget Spræl med i vore Dage, i Modsætning til den katholske Kirkes? Hvad andet, end som en Draabe imod Havet! Hist og her have et Par Missionærer sat sig ned under de engelske Autoriteters Beskyttelse, for at bringe Folkene det bekvæmme lutherske Evangelium. Om Martyrer hører man dog sjældent fra den Kant. Propaganda-Kollegiet derimod ejer Tusinder af Missionærer i alle Lande under Solen, og det kan fremvise blodige Martyrer i Hundredvis!

Berømt og paa en Maade et Forspil for den fremtidige Virksomhed er den saakaldte Sprogfest, som Propagandaens Elever aarligt (før Piemontesernes Invasion) afholdt paa Hellig tre Kongers Festen og hvor i Kardinalernes Nærværelse ofte foredroges Digte og Taler i mere end 50 Sprog og Dialekter. Et Øjensvidne skildrer en af disse mindeværdige Forsamlinger som følger:

„Den Rejsende, som er saa heldig at være i Rom paa Epifanifesten, ser her for sine Øjne en fra Aar til Aar gjentagen synlig Fremstilling af Kristendommens store Under: Alle Jordens forskellige Folk forenede i Troens Enhed. Man har i den festlige Fornyelse af denne storartede Kjendsgjerning Lejlighed til at beundre det Panorama, som den katholske Kristendom her udfolder for Beskueren. Den store rigt smykkede Sal har i Baggrunden en med den h. Faders, paa et pragtfuld Fodstykke, hvilende Portrætbuste, smykket Tribune, paa hvilken Propagandaens Elever have deres Pladser, medens den øvrige Del af Salen er bestemt for Tilhørerne. Saasnart Kardinalerne have indtaget

deres reserverede Pladser, begynder Festen. En ung Amerikaner aabnede den med en smukt foredraget latinsk Tale, der mindede om den evigt uforglemmelige Dag, da Retfærdighedens Sol opgik over Verden, og Østerlandets Vise hyldede Kongernes Konge, samt om det heldbringende Lys, hvis Straaler fra den katholske Verdens Midtpunkt havde banet sig Vej til den nye Verdens mørke Urskove. Hans Ord dannede Indledningen til de følgende forskjellige Sprog: hebraisk, syrisk, samaritansk, kaldæisk, arabisk, persisk, armenisk, tyrkisk, tamulisk, kurdisk, georgisk, gammel irsk, skotsk, illyrisk, bulgarisk, polsk, tysk, dansk, svensk, engelsk, spansk, portugisisk, fransk, flamsk, albanesisk, koptisk, indisk, kinesisk, ætiopisk, osv. Enhver Del af Verden forkyndte her i sit Tungemaal den katholske Kirkes Enhed. I Sandhed — det var som en Gjentagelse af hvad der skete paa Pintsefesten i Jerusalem, „hvor Mænd af alle Folkefærd under Solen priste Guds store Gjerninger i deres eget Sprog“. Til sidst takkede tre unge, tolv Aar gamle Elever, en Hindu, en Tyrk og en Albaneser, i rent Italiensk, Forsamlingen for dens Deltagelse.“

Et vigtigt Hjælpemiddel for Propagandaen har dens storartede *Trykkeri* stedse været — i to Aarhundreder det eneste i sin Art. Det besidder Typer fra næsten alle bekjendte Sprog, og dets Officin har, foruden talrige Katekismer, Bibler, Opbyggelsesbøger, apologetiske Skrifter, Ritualer, Liturgier fra de forskjellige Lande, især for de østerlandske Kirker, leveret mange Værker af stor Betydning ogsaa for Vesterlandenes kirkelige Videnskab: saaledes Assemannis Folianter, mange værdifulde Polyglotter, og i den nyere Tid den prægtige græske *Codex Vaticanus* af Vercellone i fem Foliobind, den græske Kirkerets Historie af Kardinal Pitra, o. s. v. Da Gregor XVI i 1842 besøgte Propagandaens Trykkeri, kunde man overrække ham et Album med Trykprøver i 55 Sprog. Pius IX forsynede

det i Aaret 1866 med nye Maskiner, og Antallet af dets forskjellige Sorter Typer beløber sig til 180, med hvilke det paa Vatikaner-Konciliets Tid, som Prøve paa, hvad det i denne Retning formaaede, trykte „Fader vor“ i 250 forskjellige Sprog og Dialekter.“

Endelig er der endnu Propagandaens *Bibliothek*, en herlig Sal med 4500 Bind, blandt hvilke findes de kostbareste østerlandske Manuskripter. Desuden ejer Propagandaen et *Museum* (Museum Borgianum) med rige ethnografiske og geografiske Samlinger, i hvilket man blandt andet foreviser det Verdenskort, paa hvilket Alexander VI med et kraftigt Pennestrøg fordelte⁹ de ny opdagede Dele af Jorden mellem Spanien og Portugal. Dette Museum afgiver et slaaende Bevis for, at den katholske Kirkes Missionsvirksomhed stedse er gaaet Haand i Haand med sand videnskabelig Stræben og Forsken; thi det var katholske Missionærer, som tilvejebragte Grundlagene for den nyere Tids Kundskab om Jorden i alle Retninger af denne. Katholske Missionærer ledsagede Kolumbus paa hans første Rejse og gennemsejlede først Amazonfloden fra dens Kilder indtil dens Munding, opdagede Mississippi, vakte ved deres Breve Evropas Interesse for Rejser og Forskninger, og gjorde Udkast til de beundringsværdige Kortværker over det længe for Evropæerne tillukkede Kina, hvilke endnu den Dag i Dag fotjene Geografernes Anerkjendelse.

Dette er den romerske Propaganda — et Verdensinstitut, som er uundværligt for Kirkens Missionsvirksomhed, og især i trange Tider afhjælper fattige Kristnes Nød i fjærne Lande, og som er af Vigtighed ogsaa for Videnskaben og Civilisationen, hvilken Erfaringen vidner ene ved Troens Sendebud bliver bibragt de vilde Folkeslag; og som alene i Ly af Kristi Kors bærer sine for Tid og Evighed velsignelsesrige Frugter. Gregor XVI, den uforglemmelige Pius IX og vor nuværende fortræffelige Pave, Leo XIII, have gjort store Ting for denne første af alle apostoliske Anstalter, som

i Sandhed har Krav paa Verdens Taknemlighed, paa alle Katholikers Kjærlighed og alle retsindige Anderledestroendes Anerkjendelse!

Med ublandet Glæde have de herværende Propagandister i Kjøbenhavn modtaget deres gamle Rektor, som nu i 14 Aar har forestaaet dette Verdenskolleg, og det samme vil have været Tilfældet med Propaganda-Kollegiets forhenværende Elever i Provinserne, som modtoges Rektorens Besøg i disse Dage. Overalt er han bleven modtaget med den oprigtigste Kjærligheds og Taknemligheds Følelser. Hans Besøg har desværre været altfor kort; men Pligten kaldte ham tilbage til Kristendommens Hovedstad. Vi bede ham medbringe en Hilsen til alle de nuværende Elever i Propaganda-Kollegiet og tilraabe ham ved Afskeden: *ad multos annos* til Velsignelse for Kollegiet og for Missionerne!

En Propagandist.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Fredericia. I Søndags den 24de August nedlagdes Grundstenen til det nye *Sct. Josefs Hospital* i Fredericia. Højtideligheden overværedes af Borgmester Scharling, Byens Læger, Byraadet, Pressen o. fl. Kl. 10 $\frac{1}{2}$ samledes Deltagerne i den gamle Hospitalsbygning, hvorfra man begav sig hen til Stedet, hvor Højtideligheden skulde foregaa. Pladsen var paa det festligste smykket med Flag og Blomster og her havde hele den i Kirken tilstedeværende Menighed efter den h. Messe begivet sig ud for at overvære Grundstensnedlæggelsen. Paa Pladsen var der anbragt et lille Alter. Efter at man havde afsunget en Salme, ledsaget af Militærmusiken, talte Hr. Pastor *Heiden* omtrent saaledes: Endelig var den Stund oprunden, da *Sct. Josefs*-søstrene kunde se deres kjæreste Ønske opfyldt, nemlig

at faa oprejst et nyt, tidssvarende Hospital, i hvilket de bedre kunde udføre den Kjærlighedsgjerning, de havde paataget sig. Mange Hindringer skulde overvindes, Midlerne tilvejebringes ved Kjærlighedsgaver; men alt var lykkedes for dem; — der vilde nu rejse sig en Bygning til Pryd for Byen, et Asyl for den kristelige Barmhjærtigheds Gjæringer. Taleren kunde beundre, at Staten og Kommunen rejste slige, rigt udstyrede Bygninger, men skjønnere var det, naar den private Godgjørenhed rejste dem, — det beviste, at det ægte kristelige Sindelag var levende i Samfundet. Kristi Aand var jo Kjærlighedens Aand: af Kjærlighed til os Mennesker blev Gudssønnen jo Menneske, led og døde for os. Kjærlighedens Ild havde han tændt paa Jorden, og at den endnu brændte, derom vidnede de tusinde og atter tusinde ædle Mænd og Kvinder, der gave Afkald paa alt og ofrede sig helt og udelt til Trøst og Hjælp for deres lidende Medmennesker, af hvad Stand og Trosbekjendelse disse end maatte være. De vare ogsaa til Fuldkommenhed i Stand til at udføre dette overmaade skjønnede Hverv; thi deres Livsopgave var det, saa fuldkomment som muligt at tilegne sig Jesu Kristi Aand; — ligesom deres guddommelige Forbillede vælge de, opfordret og understøttet af ham, Fattigdom, Selvfornægtelse, Lydighed og den jomfruelige Stand, — og Frugten heraf er den overnaturlige uegennyttige, offervillige og udelte Kjærlighed til alle deres Medmennesker. Alle, som havde været under deres Pleje, mindedes det med Taknemlighed, og bevidnede alle, at hos Sct. Josefs Søstre var der ikke Tale om Persons Anseelse eller religiøse Anskuelser, men kun om at hjælpe. Sct Josefs Søstre havde forstaaet og bragt til Udførelse Herrens Ord i Lignelsen om den barmhjærtige Samaritan: „Gaa Du hen og gør ligesaa“. Taleren troede derfor ogsaa at opfylde alles Ønske, naar han bragte Søstrene en dybtfølt Tak for den Gjærning, de alt havde begyndt, men nu snart paa

en endnu fyldigere Maade vilde udføre i vor Midte. Men i deres Navn vilde han da ogsaa bringe alle de Tilstedeværende en hjærtelig Tak for deres Interesse for Sagen, og særligt den ærede Borgmester og Byens Raad. Maatte Guds Velsignelse hvile over Bygningen og ledsage stedse Lægerne og Søstrene i deres opofrende Gjerning!

Efter en kort Bøn oplæste Pastor Heiden det Dokument, som skulde nedlægges i Bygningens Fundament. Det var affattet paa Latin, men lyder i Oversættelse saaledes: „I Aaret 1885 efter vor Herres Fødsel, i den h. Fader Leo XIII's 8de Regeringsaar og i hans Majestæt Kong Kristian IX's 22de Regeringsaar, den 23de August. under den højærværdigste Johannes von Euch, apostolisk Protonotar og pavelig Husprælat, apostolisk Præfekt for Danmark, har jeg Undertegnede Ferdinand Heiden, Sognepræst ved Sct. Knuds Kirke, velsignet og nedlagt paa dette Sted Grundstenen til et Hospital, som skal bære den h. Josefs Navn, hvilket jeg bevidner med! min Underskrift og mit Embedssegl. Givet i Fredericia paa samme Tid og Sted, som ovenfor. Ferdinand Heiden.“

Dokumentet anbragtes derefter i en Glas cylinder, som af Pastor Heiden nedlagdes i et muret Rum i Fundamentet, over hvilket der anbragtes en flad Sten, ved hvilken Handling Pastor *Storø* fra Kolding, Borgmesteren og Søstrene assisterede. Efter Afsyngelsen af nogle Salmeværs var den smukke Højtidelighed til Ende. De særlig Indbudne samledes derefter i den gamle Hospitalsbygning, hvor Borgmester Scharling takkede Søstrene for deres Opofrelse for de Syge, og haabede, at Guds Velsignelse og Naade maatte ledsage denne Gjerning, at alle Syge, som kom derind, maatte komme karske ud igjen, eller, hvis Sygdommen var til Døden, deres Lidelser da maatte formindskes.

Sct. Josefs Hospitalets Bygning, $35\frac{1}{2}$ Alen lang og $18\frac{1}{2}$ Alen bred, opføres af røde Mursten, uden udven-

dig Afpudsning, med en smuk Gavlfacade imod Sjællandsgade, 3 Etager høj foruden Kjælder og Kvistetage, og den vil blive den højeste Bygning deri Byen for Tiden. Hospitalet indrettes efter Nutidens Fordringer til at modtage 36 Patienter i de to øverste Etager, medens Stueetagen indrettes til Forsamlingsaal, Soveværelse til Søstrene og Kjældereren til Kjøkken, Vaskerum og Brænderum m. v. Tegningen og Planen er udarbejdet af Arkitekt *Ph. Smidth* i Kjøbenhavn, der ogsaa fører Tilsyn med Bygningens Opførelse.

Kjøbenhavn. Paa en Lykønskningsskrivelse, som de Gejstlige i Hovedstaden sendte Ærkebiskoppen af Køln i Anledning af hans Udnævnelse til Kardinal, har Kardinal *Paulus Melchers* nu sendt følgende Svar: „Den højærværdigste apostoliske Præfekt og de øvrige Gejstlige i den danske Mission, som have villet hædre og og glæde mig ved et Bevis paa deres Kjærlighed og Hengivenhed, sender jeg med taknemmeligt Hjærte min Hilsen og Velsignelse. De kunne være forvissede om, at jeg aldrig vil svigte *min første Kjærlighed*. hvormed jeg stedse har omfattet de nordiske Missioner, som fordem vare anbetroede min Omsorg. Og hvor Lejlighed gives, vil jeg med Glæde virke til Bedste for dem. Jeg beder eder om, at mindes mig i eders Bønner, og isærdeleshed, at I aldrig høre op med daglig og indtrængende at anraabe den guddommelige Barmhærtighed for Kirken, vor hellige Moder, og for den øverste Hyrde, vor hellige Fader, i hans mangehaande Trængsler og Gjenvordigheder. Lev i Herren! Rom, 29. Juli 1885. Kardinal *Melchers*.“

Østerrig. I Østerrig have Bladene beskæftiget sig meget i den senere Tid med Dannelsen af *et katholsk Centrum*. Den officøse Presse mener at et saadant Centrum maatte stille sig til Regeringens Raadighed. Et Ønske kan det vel være, men det afhænger af selve Regeringen, om et saadant Ønske skal gaa i Opfyldelse. Et katholsk Centrum kan og maa fordre, at man viser den katholske Kirke Retfærdighed, og det saa meget

mere, som Østerrig er et katholsk Land. De liberale Blade imødesø Dannelsen af et katholsk Centrum med Jubel, idet de haabe, at der derved vil opstaa en Spalting i Højres Rækker. Centrum behøver dog ikke at skille sig fra Højre, det maa kun fordre, at Højre tager sig af den katholske Kirkes Anliggender med større Bestemthed og Mod, end det hidtil har gjort. Dersom der dannes et saadant Centrum, maatte Højre og Ministeriet under alle Omstændigheder tage Hensyn til det, for at beholde Majoriteten; og dersom et katholsk Centrum blev ledet paa en dygtig Maade som i Tyskland, vilde det uden Tvivl blive i høj Grad lykkebringende for Østerrig.

Rusland. Hvorledes det skismatiske Rusland drager Omsorg for sine katholske Undersaatter, og hvor fortræffeligt det forstaaer at efterligne den preussiske Regerings yndede Forholdsregler imod Kirken, fremgaar af den Behandling, Regeringen lader Domkapitlet i *Wilna* blive til Del. Efter at baade Biskop *Chrine-witky* og hans Stedfortræder, Domherre *Harasimowitz*, ere sendte i Landflygtighed til Siberien, agter Regeringen nu selv at besætte Bispestolen paany; en Fordring, som den h. Stol aldrig vil kunne gaa ind paa, da hverken Biskoppen eller hans Administrator have resigneret.

Portugal. Til Lissabon er der indløbet Meddelelse om et *Massemord paa Europæere* ved Vestkysten af Afrika. Beretningen fra Sct. Paul de Laonda, dateret den 16. Juli, siger, at Kongen af Coanhama Huilla pludselig døde. De Indfødte mente, at Kongens Død var foraarsaget ved de Hvides Troldomskunster og iværksatte en Massakre. De overfaldt Europæerne og dræbte 20, deriblandt *tre Præster* fra Missionen i Huilla. Mr. Viktor Gerard, en Englænder, flygtede med sin Datter, men to af hans Børn bleve dræbte.

Spanien. I Spanien vedbliver Koleraen at rase. Ærkebiskoppen af Sevilla, *Bienvenido Monzon*, er falden som et Offer for sin Kjærlighed til sine Diocesanere. Ærkebiskoppen af *Granada* og Biskopperne af *Murcia* og *Cuenca* ere utrættelig beskjæftigede og søge at hjælpe, hvor det vel er muligt. De barmhjertige Søstre udmærke sig, selv efter vantro liberale Blades Dom, i alle Provinserne ved deres opofrende Sygepleje. Indtil Slutningen af forrige Maaned beløb Antallet af Sygdomstilfælde sig til 114,714, af Dødsfald til 34,903.

Münster. Den 32. *Generalforsamling* af Tysklands Katholiker, som finder Sted i Münster fra 30. Aug. til 3. September, tegner til at blive overordentlig glimrende. De mest fremragende Medlemmer af Centrum, de dygtigste Mænd fra alle Egne i Tyskland have tilsagt deres Møde, og Foredragene i de offentlige Forsamlinger ere overtagne af de bekendteste Talere. Blandt de Gejstlige herfra Præfektoret, som ville overvære Generalforsamlingen, kunne vi nævne, foruden den højærværdigste Hr. Præfekt *von Euch*, som i Fredags rejste til Münster, Pastor *Böhmer* og *Heiden*, samt Kapellan *Pohl* fra Odense.

Kiel. „Kieler Tagebl.“ meddeler følgende Statistik med Hensyn til de religiøse Tilstande blandt Protestanterne i Holsten. Menigheden i Kiel talte 1884 ialt 44,953 Sjæle; der døbttes 1668; blandt 1544 Døde fandtes ikke mindre end 418 udøbte Børn under et Aar; af Kommunioner uddeltes i Kiel 4711. Slet saa galt ser det just ikke ud paa Landet; men i Menigheden Schönkirchen, der tæller 4683 Sjæle, uddeltes ogsaa kun 903 Kommunioner og blandt 120 Døde vare 15 udøbte Børn.

Lourdes. Den hellige Grotte i Lourdes bliver iaar overordentlig talrig besøgt. I forrige Maaned rejste alene 13,880 Pilegrimme til det berømte Valfartssted.

Smaating.

Godt underrettet. I en Korrespondance fra Fredericia til „Politiken“ af 26. August fandtes følgende Nyhed i Anledning af Grundstensnedlæggelsen: „Nedlæggelsen af Grundstenen fandt Sted i Formiddags under stor Højtidelighed. Biskoppen af Münster, Præfekten von Euch fra Kjøbenhavn, en Del katolske Personer, flere af Byens Embedsmænd og hele den katolske Menighed overværede Højtideligheden.“ Hverken Biskoppen eller Præfekten vare imidlertid til Stede ved denne Lejlighed. Korrespondancen er ogsaa, i Modsætning til, hvad „Politiken“ ellers præsterer, affattet i et meget mangelfuldt Sprog. Sct. Josefs Søstrenes Orden kaldes saaledes: „den franske Søsterorden af Sct. Josef“ og Hospitalet omtales som en Bygning, der vil blive „9 Stokværk“ højt foruden Kjælder og Kviste. — Der maa blive rart luftigt paa Kvisten!

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 30. August. 14. Søndag efter Pintse. Rosa af Lima, Jomfru. — **31. M.** Raymundus Nonnati, Bekjender. — **Den 1. September.** Ti. Votivofficium af Sct. Ansgar — **2. O.** Stefanus, Bekjender (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **3. To.** Votivofficium af det allerh. Sakrament. — **4. F.** Ferialdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Højmesse for Broderskabet til Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Broderskabsandagt med Prædiken) — **5. L.** Laurentius Justiniani, Biskop og Bekj.
Søndagen den 6. September. 15 Søndag efter Pintse. De h h. Skytsengles Fest.

Ynglinge-Kongregationen

afholder Fælleskommunion **Søndagen den 30. August** i *Sct. Knuds Kapel*, Kl. 8. — Aftenmøderne begynde atter paa Mandag den 31. August ved sædvanlig Tid.

SVENDEFORNINGEN

holder fra **idag** af Møde hver Søndag. Lokalet aabnes Kl. 6 $\frac{1}{2}$, Eftermiddag. *H. Slump.* Præsæs.

Sct. Mariæ Skolen

paa Frederiksberg tager sin Begyndelse imorgen Mandag den 31. August, Kl. 9. Indgang til Skolen: Frederiksberg Alle 15—17.

Mødreforeningen.

Tirsdag den 1. Sept. læses den hellige Messe for Foreningen Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

FUNDNE SAGER.

En **Paraply** og 'en sort **Handske** ere fundne efter Festen paa Frederiksberg, og kunne afhentes hos Hr. Kapellan *Slump.* Frederiksberg Alle 15. 1. Sal.

Butiksjomfru.

En yngre velvoxen Pige, som er villig til at være behjælpelig saavel i Butiken som i Husvæsenet søges til den 1. Nov. af en katholsk Familie i en Provinsby. Nærmere Oplysning faas hos Redaktionen, Bredgade 64.

Prudentia i Amsterdam,

oprettet 1865,

tegner *Glasforsikringer* paa Vinduer, Døre og Spejle ved

C. B. Lohrer.

Kjøbenhavn.

31. Adelgade, 1. Sal. 31.

Hermed følger et Tillæg.

Rasmussen & Olsen. — Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N^o: 36.

Søndagen den 6. September.

1885.

Indhold: Den h. Skytsengel. Stemmer fra Protestantismens Lejr. Fredløs. Efterretninger: Haag, Marseille, Rom, Livorno, Kjøbenhavn. Korrespondance.

Den h. Skytsengel.

Paa mangfoldige Steder i den hellige Skrift træffe vi paa Engle. Allerede ved Verdens Skabelse optraadte jublende Engleskarer. „Hvor var du?“ spurgte Gud Job, „da jeg grundfæstede Jorden, da Morgenstjærnerne forkyndte min Lov og alle Guds Børn jublede?“ En Engel viser sig, da de to første Mennesker havde syndet imod Gud: „Gud satte en Kerub med flammende Sværd foran Paradisets Have, for at vogte Vejen til Livets Træ.“ Engle viste sig for Abraham, det Folks Stamfader, fra hvilket Frelseren skulde træde ind i Verden. Paa forskjellige Steder optræde Englene i Løbet af den patriarkalske Tidsalder; Lot bliver ved en Engel frelst ud af Sodoma; Jakob sér i Drømme Englene vandre op og ned ad Himmelstigen. En Engel er det, som fører det israelitiske Tog igjennem Ørkenen. Ved Lovgivningen paa Sinai Bjærg ere Englene tilstede; de talte til Profeterne,

meddele disse den guddommelige Villie, beskytte dem i Farens Stund, styrke dem og aabenbare Fremtiden for dem. Engle vise sig endelig under Makkabæernes Frihedskampe, de stride for Folket og beskytte det.

Denne Virksomhed, som Englene udfolde i den gamle Pagt, fortsættes da ogsaa i det ny Testament. Allerede ved de forskjellige Tildragelser, som skulde forberede Kristi Komme, optræde Englene synligt. En Engel forkynder Forløberens Fødsel; Ærkeenglen Gabriel bebuder Maria Menneskevordelsens Hemmelighed; en Engel viser sig for Josef og befaler ham, at han ikke maa forlade Maria; en Engel kalder ham til Ægypten og tilbage igjen til Nazareth; en Engel forkynder Hyrderne paa Bethlehems Mark Frelserens Fødsel; en himmelsk Hærskare fejrer denne Begivenhed med Jubel og Lovsange; Engle omgaas Frelseren under hans jordiske Løbebane, under hans Lidelse, ved hans Opstandelse; en Engel giver Kvinderne og Apostlene Underretning om Frelserens Opstandelse; Engle hjælpe Apostlene i deres Virksomhed i Kirkens første Dage (Filippus, Petrus); Engle beskytte, frelse og trøste Apostlene. Endelig ville Englene engang aabenbare sig ved den yderste Verdensdom, ved den guddommelige Slutningsakt paa Verdenshistorien.

Hvad Englene saaledes i det Store og i Almindelighed ere og virke for Menneskeslægten, det er og virker den enkelte Engel som *Skytsengel* for hvert enkelt Menneske. At Børnene have en Skytsengel ved deres Side, det lærer Frelseren udtrykkelig, naar han siger: „Sér til, at I ikke forarge en af disse Smaa; thi jeg siger Eder, deres Engle i Himmelen skue altid min Faders Aasyn, som er i Himmelen.“ Men ikke alene de Smaa, ogsaa de Voxne, ja, ethvert Menneske har fra sin Fødsel af og indtil sin Dødstime en Engel til Vogter og Beskytter, hvilket fremgaar af flere Hentydninger i den h. Skrift, af Kirkefædrenes overens-

stemmende Anskuelse, og overhovedet af Kirkens almindelige Lære.

Og hvorfor ethvert Menneske har en saadan Engel ved sin Side, det forklarer den h. Thomas af Aquin paa følgende Maade: „I dette Liv er Mennesket som paa Vandring, paa Rejsen nemlig til Fædrelandet. Paa denne Vandring er han truet af mangfoldige Farer, baade indefra og udefra, ifølge den kongelige Salmists Ord: „Paa Vejen, som jeg vandrede, have de lagt skjulte Faldgruber for mig.“ Og ligesom man nu giver dem, der vandre paa usikre Veje, en Fører og Beskytter med paa Vejen, saaledes faar ogsaa ethvert Menneske en Engel med til Beskyttelse saalænge det opholder sig i det jordiske Pilegrimsliv. Men er det en Gang naaet til Maalet for sin Vandring, saa trænger det ikke længere til nogen Skytsengel; det vil da enten i Himlen faa Engelen til Medbroder, eller i Helvede finde en Djævel som Plageaand. Fra Fødslen af beskytter Engelen det og forlader det aldrig, netop paa Grund af, at det stædse trænger til Beskyttelse, og fordi Djævelen, vor Modstander, stadig gaar om som en brølende Løve, søgende, hvem han kan opsnappe.“

Men hvori bestaar da Skytsenglens Virksomhed overfor Mennesket? Den er dobbelt: først afværge de alt, hvad der kunde skade Menneskets timelige og legemlige Liv, de *beskytte* os paa Sjæl og Legeme. „For din Skyld har han befalet sine Engle,“ siger Salmisten, „at de skulle beskytte dig paa alle dine Veje. De skulle bære dig paa Hænderne, at du ikke skal støde din Fod paa nogen Sten.“ Dernæst *føre* de os og lede vor Sjæl ved hh. Indskydelser paa Frelsens Vej, ligesom Høvidsmanden Kornelius forud opfordredes af en Engel, til at opsøge Apostlen Petrus. Englene *bede* endelig for os; de bære vore Bønner til Guds Trone, idet de forene deres Bønner med vore. „Da du bad med Taarer og begravede de Døde,“ sagde Ærkeengelen Rafael til Tobias, „frembar jeg din Bøn for Herren;“

og i Apostlen Johannes' hemmelige Aabenbaring læse vi, at en Engel frembærer Viraksduften fra de Helliges Bønner for Guds Trone.

„For din Skyld har han befalet sine Engle, at de skulle beskytte dig!“ Hvilken *Ærefrygt* maa ikke en saadan Befaling indgyde os, hvilken *Kjærlighed* maa den ikke antænde i Hjærtet, hvilken *Tillid* maa den ikke opvække! *Ærefrygt* paa Grund af Engelens Nærværelse, *Kjærlighed* paa Grund af hans Velvillie, *Tillid* paa Grund af hans Beskyttelse. Med Rette siger derfor den h. Bernhard: „Du maa vandre forsigtigt, naar du betænker, at Engle omgive dig paa alle dine Veje. Overalt, hvor du end opholder dig, paa ethvert Sted hav *Ærefrygt* for din Engel. Vov ikke, at foretage dig noget i din Engels Paasyn, som du vilde skamme dig for at begaa i et Menneskes Paasyn! Eller tvivler du maaske endog om hans Nærværelse, fordi du ikke sér hans Aasyn? Kommer du da alene til Vished om Tingenes Tilværelse ved Øjnenes Vidnesbyrd, eller ved Hørelsens, Smagens, Lugtens og Følelsens? Nej, ikke ved disse ydre Sansers Vidnesbyrd alene kommer Mennesket til Vished.

Lader os med inderlig *Kjærlighed* elske Guds Engle, isærdeleshed ogsaa paa Grund af, at vi en Gang ville blive deres Medarvinger, som de nu af den himmelske Fader ere satte til at være vore Vogtere og Beskyttere. Hvad behøve vi vel at frygte under saadanne Vogtere? De ere uovervindelige; de kunne ikke skuffes og endnu mindre selv skuffe; de skulle beskytte os paa alle vore Veje. De ere trofaste, kloge og mægtige; hvorfor skulde vi da vel ængsteligt forsage? Lader os kun følge dem; holde vi kun fast ved dem, følge vi dem trofast, og vi ville komme til at bo under den Guds Beskyttelse, som er i Himlene. Saa ofte vi derfor forudsè, at en stor Fristelse truer os eller en svær Hjem søgelse kommer over os, maa vi kun anraabe vor Skytsengel, vor Lærer og Fører, vor Hjælper i enhver

Nød og Gjenvordighed og tillidsfuldt sige til ham:
„Hellige Skytsengel, hjælp os, vi gaa til Grunde.“

Saaledes taler den h. Bernhard. Maatte hans Ord indprænte sig dybt i vor Hukommelse, maatte de opmuntre os til en ret inderlig, tillidsfuld og udholdende Kjærlighed til vor h. Skytsengel!

Bevar mig, kjære Engel,
Bevar mig, hvor du kan,
For Synd og alle Farer!
Hold mig i Naaden Stand!

Frels mig fra hver en Nød!
Styrk mig ved Livets Brød,
Før mig til Naadens Trone:
Bed om en salig Død!

†

Stemmer fra Protestantismens Lejr.

Under denne Rubrik ville vi af og til meddele vore Læsere interressante Udtalelser af *Anderledestroende* om den katholske Kirke, som man hist og her kan finde dem i danske Blade. Omendskjønt disse Udtalelser ikke altid ere ganske klare og korrekte, saa vidne de dog om, at der findes ikke saa Faa i den protestantiske Lejr, som forlængst have brudt med Fordommene imod Kirken, og som med uhildet Blik og med Alvor følge den katholske Kirkes Udvikling og granske dens Lære. Vi begynde idag med et Udtog af en Artikel, som „en Protestant“ har skrevet i *Nationaltidende* af 22. August, d. A. i Anledning af et Skrift som Aug. Ussing har udgivet under Titlen: „Lidt om den russiske Kirke og dens Gudstjeneste“.

Artiklens Forfatter, der undertegnede sig „en Protestant“, skriver blandt andet Følgende: „Hr. Ussing synes særlig oplagt til at tale vel om den russiske Kirke og er nærved at fremstille den som et Mønster paa et Kirkesamfund, og hvorfor skulde han ikke have Frihed dertil? Kun Skade, at han øjensynlig stræber at gjøre

det paa et andet Kirkesamfunds Bekostning, der aabenbart er ham en Torn i Øjet, saa at han, hvad den russiske Kirke angaar, kun har Øje for Lyssiderne, medens han med Hensyn til den romesk-katholske Kirke kun ser paa Skyggesiderne, dem han kun søger at gjøre endnu mørkere. Han opstiller en mærkelig Parallel, om hvis Sanddrthed og Berettigelse der kunde være stor Tvivl. Ja, saa særlig er denne Parallelisering at man kunde fristes til at antage, at en dybere liggende Grund til Piecen var Animositet mod den romesk-katholske Kirke. Ellers turde det Spørgsmaal ligge saare nær, hvorfor han ikke først eller tillige har givet Oplysning om Romerkirkens Væsen og Forhold, dens Gudstjeneste og Liturgi. Skulde han være af den Mening, at den romersk-katholske Gudstjeneste er i Almindelighed saa vel kjendt og forstaaet, at en Forklaring vilde være overflødig, saa tør vi forsikre ham, at der med Hensyn til den findes den tykkeste Uvidenhed blandt Protestanterne, hos Lærde som Læge, saa at man selv af højstaaende lutherske Gejstlige vil kunne høre og se den Oplysning fremsat, at Lægmand alene modtage Nadveren under *een* Skikkelse, idet de ikke engang vide, at ganske det samme er Tilfældet med Præsterne, naar de kommunikere.

Hr. Ussing optræder imidlertid som kompetent Dommer mellem de to Kirkesamfund. „Det er som to Mennesker“, siger han, „der for Resten kunne ligne hinanden meget; men det er et ganske forskjelligt Hjærte, der slaar i den ene og den andens Bryst. Romerkirkens Hjærte er af Jærn (Ej!), men Russerkirkens er af Kjød og Blod.“ Mon han vilde faa de Romersk-katholske i Polen og andre Steder i Rusland til at gaa ind herpaa? Fremdeles hedder det: „Romerkirken byder, men Russerkirken beder“, ligesom han forud har sagt, at dens Gudstjeneste „først og sidst og fremfor alt er Bøn og Bøn igjen“. Han er altsaa uvidende om at ganske det samme kan siges om den romerske Guds-

tjeneste, at den helt fra først til sidst er gennemvævet af Bønner, hvilket ved en fuldstændig gennemført Liturgi da ogsaa saa temmelig følger af sig selv. Det hedder fremdeles: „Romerkirkens Stolthed er, at den har forstaaet at herske, men Russerkirkens Stolthed er, at den har i sine Dage forstaaet at lide.“ Vi ville langtfra frakjende Russerkirken Ret til denne Stolthed, den har ganske vist maattet lide meget, men mon ikke ogsaa Romerkirken har maattet lide, og har den ikke sine Lidelser den Dag i Dag under den politiske Raahed og Vold i Italien og Frankrig? Hellerikke ligger den første franske Revolution saa langt tilbage, at den jo nok maatte kunne have fremstillet sig for Forfatterens Erindring. At han skulde kjende noget til Kirkens første Aarhundreder, vilde vel være formeget forlangt, skjønt den, der vil tale om de forskjellige Kirkesamfunds Forhold, burde kjende noget til Kirkehistorien, hvorved han ogsaa vilde have vidst noget om, at ogsaa den græske Kirke har haft Herskesyge og kunnet byde; man kan kun tænke paa Billedstriden, for ikke at tale om de senere Tryk mod Romerkirken i Rusland. Den vil nu Forfatteren sætte mere paa Politikens Regning end paa Kirkens; kun kunne disse to Faktorer under Cæsareopapismen vanskelig skilles ad. Det er hellerikke værd for os Protestanter at tale om, hvad der kommer paa Politikens Regning; vi kom vistnok da til at udskille meget af det, der blev anordnet og fremkaldt ved Reformationen.

Endelig hedder det: „Romerkirken bander de anderledes Troende ned i Helvede“. Det er nu en ligefrem Usandhed, thi at en og anden fanatiseret Katholik kan falde paa at gjøre det, kan dog ikke lægges det hele Kirkesamfund til Last. De to sidste Paver have i hvert Fald udtalt sig anderledes, og navnlig har den næstsidste udtrykkelig benægtet denne Ussinske Paastand. Romerkirken kan lige saa vel som Russerkirken godt baade „smile og tale mildt“ til anderledes Troende.

Det er kjendeligt nok, at Hr. Ussing har megen Sympati mod den græsk-katholske Kirke, den russiske, som han kalder den, og vi kunne saa vidt gjerne dele den med ham, ogsaa vide ham Tak for, at have oplyst os nærmere om dens Forhold og Liturgi, naar det blot ikke var sket, som for at vinde et Middel til at nedsætte den romersk-katholske Kirke, overfor hvilken vi ikke kunne tilkjende den græske noget egentlig Fortrin, det skulde da være, at den har beholdt Nadveren under begge Skikkelser og den Maade, hvorpaa den uddeler den, der har et Fortrin ogsaa for den lutherske Kirkes Skik.*) Af hans Fremstilling ses det, at den græske ikke mindre end den romersk-katholske Kirke har beholdt Messeofret, som det fra den ældste Tid var givet, hvad der kunde være os Protestanter en Paamindelse eller et Vidnesbyrd om, at Luther gik meget for vidt naar han kaldte det „ein Gräuel“ og aldeles afskaffede det. I et Punkt kunne vi ganske samstemme med Forfatteren, naar han nemlig taler om, at „det ikke er Prædiken, som er det gudfrygtigste i den russiske Gudstjeneste“, og siger: „Gud ved, om vore Prædikener altid gjøre saa megen Nytte, som vore Præster vel gjerne gad bilde sig ind; Gud véd, om de ogsaa altid hjælpe paa Kristentroens Væxt i Menneskets Sind. Saa meget viser i alt Fald den russiske Kirkes Historie at Kristentro og Kristenliv kan trives selv uden Prædiken. Men hvad er da det væsentlige ved den russiske Kirkes Gudstjeneste, naar det ikke er Prædiken? Det er Præstens Tjeneste ved Alteret, som Menigheden følger med og forstaar Betydningen af, og al den Tjeneste er bestandig symbolsk“. Sé alt dette kan ogsaa siges om den romersk-katholske Gudstjeneste, men i vor Kirketjeneste, den lutherske, vilde Præsternes Tjeneste ved Alteret umulig kunne gjøre Fyldest. Derfor beholde vi den idelige

*)Vi skulle i et senere Nr. komme tilbage til dette Thema.

Prædiken som Hovedstykket; vi have intet at sætte i Stedet eller erstatte den med. Om Hr. Ussing har villet udtale et Savn i denne Henseende, maa vi lade staa hen; men det kunde jo vel maaske være, hvad han synes at antyde, at vore Prædikener ikke gjøre saa megen Nytte, som man gjerne gad bilde sig ind: at den megen Tale i de protestantiske Kirkesamfund — man tænke kun paa Ligtalerne — have bidraget til at svække „Kristentro og Kristenliv“.

Fredløs.

(Fortsat).

„Jeg har faaet det Hverv, at opsøge en ung Pige fra Bethune. Det er nu rigtignok ikke denne, men hun kunde maaske give mig nogle Oplysninger.“

„Det skulde glæde mig! Hun har for nogle Aar siden modtaget det Hus' Ordensdragt, hvori hun blev opdraget. Fordreven, ligesom alle de øvrige Søstre, forblev hun i nogen Tid i Bethune; men da hun ikke længere var sikker der, blev hun for omtrent en Maaned siden sendt her til mig af en Veninde. Forøvrigt vilde jeg netop ogsaa tale med Dem om hende, førend De gik bort herfra. For en Times Tid siden omtrent, saå jeg mig desværre nødsaget til at tage min Tilflugt til en lille Nødløgn. For at Gendarmen ikke skulde udspørge hende og udsætte hende for den Fare, at bringe baade sig selv og os i Ulykke, sagde jeg, at hun var bleven opdraget i Flandern, og ikke forstod Fransk. Hendes Stilling bliver imidlertid mere kritisk, og jeg skjælver, naar jeg tænker paa den Fare, som truer hende, saafremt man anstiller nye Undersøgelser. Kunde De ikke finde et Tilflugtssted for hende?“

„Jeg vil opsøge et til hende; men gør mig den

Tjeneste og kald paa hende; thi jeg vilde gjerne udspørge hende angaaende den Person, som jeg skal opsøge.“

Fru Bultel førte derefter Præsten ind i det tilstødende Værelse og kaldte paa den unge Ordenssøster.

VI. Augustiner Klosteret.

Næppe havde Præsten forladt begge Bissekræmerne paa Lindegaarden, førend disse, opfyldte af Længsel og Utaalmodighed, brøde op imod Therouanne. Lige bagved Rebecq naaede de Landsbyen St. Augustin og fandt der uden Vanskeligheder Bondehytten, som Præsten havde betegnet dem.

„De ønsker at tale med Pater Vigneron?“ sagde den djærve Bonde, efter at de havde givet sig tilkjende; „De maa have Taalmodighed et Øjeblik, jeg vil se, om han er hjemme.“

Nogle Minutter senere bragte han den Melding: „Pateren venter paa Dem; jeg vil gaa foran, for at vise Dem til Rette. Naar vi ere ved Indgangen, og Vejen er fri, skal jeg vise Dem den; men dersom De hører mig pibe, maa De gaa videre og senere vende tilbage igjen.“

„Fører De os til Klostret?“ spurgte Grev Berclaux.

„De ønsker dog vel at tale med Pateren?“

„Rigtignok.“

„Nu vel! for at dette kan ske, maa De gaa derhen, hvor han er.“

„Det er sandt nok; men jeg kan ikke forstaa, hvorledes han endnu kan bo i sit Kloster, uden at blive arresteret.“

„Aa, han kjender ikke til Frygt, og desuden er han ikke saa dum endda. De have ofte nok søgt at fange ham, men hidtil er det mislykkedes for dem.“ Med disse Ord slog Bonden ind paa en Fodsti, som syntes at føre udenom Klosteret. Han saá sig uafledelig om til alle Sider, men opdagede uden Tvivl intet,

som kunde forurolige ham; thi pludselig blev han staaende og viste de Rejsende en Tjørne- og Brombærhæk, som lænede sig op ad Muren. „Her er Indgangen,“ sagde han og gik videre.

„Skulle vi da klatre derop og stige over Muren?“ indvendte Greven, som gik forud i den antydede Retning. „Det er hverken behageligt eller uden Fare.“ Men efter at han endnu havde gjort nogle Skridt fremad, saå han, at Dagslyset skinnede bag Buskene; han bøjede Grenene tilside og opdagede et Hul i Muren.

„Der have vi jo en Bresche“, spøjte Albert de Vasiere; „den minder tildels om vort gamle Haandværk.“

Et Øjeblik senere befandt de sig inde i en stor Gaard, hvor alskens Ukrudt, lige fra det uanselige Kvikgræs til den stolte Tidsel og hævnjærrige Brændenælde, trivedes i uforstyrret Ro og med al ønskelig Frodighed. Begge Emigranterne saå sig om til alle Sider; overalt opdagede de kun høje Mure og lange Bygninger, hvis Indgangsdøre alle vare omhyggeligt lukkede og stængede; overalt herskede der Ørkenens uhyggelige Taushed.

„Hvorhen skulle vi vende os?“ spurgte Grev Berclaux.

„Min Ven, jeg véd ikke mere end Du; lader os gaa videre! Den, hvem vi søge, vil uden Tvivl vise sig, naar Tiden kommer.“ De gik videre paa Lykke og Fromme og stode snart foran en Dør, som førte til Hovedbygningen; men deres Anstrængelser for at aabne den vare forgjæves.

„Paa denne Side venter man os i alt Fald ikke,“ mente Greven; „lader os gaa langs med Muren, saa finde vi sikkert en anden Indgang.“ Kort efter naaede de en Aabning, som førte ind i en anden Gaard. De gik derind, men befandt sig i samme Forlegenhed som før.

„Hvorhen komme vi egentlig?“ spurgte nu Albert.

„Det synes at have været Klosters Arbejdsgaard. Se, der er den gamle Hestestald.“

„Jeg tror ikke, at vi ville finde Præsten her paa dette Sted.“

„Dette her tilvenstre ser ud som om det havde været et Kjøkken; maaske kunne vi komme ind der.“ Der var Døre nok, men alle vare de lukkede.

„Jeg er nær ved at tro, at Bonden har narret os, og har stor Lyst til at vende tilbage, hvorfra vi ere komne,“ brummede Karl.

„Hvorfor fortvivle saa hurtigt?“ beroligede hans Ven. „Den stakkels Præst, som holder sig skjult her, er nødsaget til at tage sine Forholdsregler indtil Smaalighed, saafremt han ikke skal lade sig overrumple. Jeg er overbevist om, at han fra en eller anden Krog af har fulgt vore Bevægelser; naar han har prøvet os tilstrækkeligt og er sikker paa, at vi ikke komme i fjendtlige Hensigter, skal han nok vise sig.“

Næppe havde han endt denne Sætning, førend en Mand i Bondedragt viste sig ved Gaardens anden Ende, som fremtryllet af Jorden.

„Ser Du det?“ sagde Albert.

„Lader os være forsigtige,“ advarede hans Kammerat, „og først forvise os om, at det ogsaa virkelig er den, vi søge.“

Manden var imidlertid kommet nærmere og betragtede dem med en forskende Mine. „Ønske I noget, Borgere?“ spurgte han.

„Ja, vi søge —“ svarede Albert.

„At sælge vore Varer,“ fuldendte Karl; „vi have et stort Udvalg af Naale, Garn, Traad og Bændler og lignende Sager.“

„Men her bor hverken en Kvinde eller en Skræder. I maa gaa videre.“

„Vi søge ogsaa en Forpagter, som kunde have Brug for Tærskere.“

„Haha! De har Stikordet! Hvilken kommer De?“

„Fra Abbé Varlet.“

„Undskyld, mine Herrer, at jeg har ladet Dem

vente! Træd nærmere!“ sagde Præsten, idet han gik henimod Stalden.

„De bor dog vel ikke der, Hr. Pater?“ sagde Karl smilende.

„Nej, men der er Opgangen til min Bolig. Følg mig kun efter!“

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Haag. Den hollandske Statsminister *Modderman*, som er død for kort Tid siden, var en troende Protestant, uden Fanatisme og retfærdig mod Alle. For den katholske Kirke, som udfolder saa herlige Blomster i Holland, paa Grund af den Frihed, den nyder der, havde han den største Agtelse, hvad følgende Begivenhed beviser. Da han endnu var Minister, kom en juridisk Kandidat til ham og bad om en Ansættelse i Statens Tjeneste. Moddermann spurgte ham: „Til hvilken Konfession hører De?“ Den unge Mand svarede: „Jeg er egentlig katholsk, men det kommer ikke videre an derpaa.“ „Hvad for noget?“ sagde Moddermann og sprang op, „De forstaar ikke at skatte, hvad det vil sige, at være født og opdraget i den katholske Kirke. Jeg har intet Embede til Dem; den, som ikke tjener sin Gud trofast, tjener heller ikke sin Konge tro.“ Den vedkommende Jurist er endnu den Dag i Dag ikke i Statens Tjeneste, omendskjønt han nedstammer fra en meget anset katholsk Familie i Amsterdam. Denne Tildragelse minder ogsaa en hel Del om de Ord, som den protestantiske Konge af Preussen, Frederik Vilhelm IV, i 1855 sagde til en bekjendt Maler: „Mand, véd De da ikke, hvilken overordentlig Naade det er, at være født i den katholske Kirke?“

Marseille. En Søster ved Navn *Saint-Cyprien* har modtaget Æreslegionens Kors; men ikke som det sædvanlig hedder, naar det drejer sig om en eller anden obskur Hædersmand, „paa Grund af overordentlige Fortjenester.“ Dekretet anfører udtrykkeligt, at denne Søster i 47 Aar har udmærket sig ved sine overordentlige

Opofrelser og sin utrættelige Virksomhed i de Syges Tjeneste, især under forskellige Epidemier og ifjor under Koleraen i Marseille. Der gives for Tiden 10 Søstre, som ere smykkede med Æreslegionens Orden; men det er en Selvfølge, at det kun er i ganske særegne Tilfælde, at Søstrene modtage den. Vilde man bruge den sædvanlige Maalestok, maatte man give Tusinder af barmhjærtige Søstre denne Orden!

Rom. Ifølge Meddelelser til „Voss' Ztg.“ har man i Rom fundet nogle Haandskrifter fra Pave *Sixtus V's* Tid, af hvilke det fremgaar, at denne Pave har været den første, der har tænkt paa at gennemskjære Landtangen ved Suez. Forskjellige Aarsager, navnlig Pengespørgsmaalet, hindrede Planens Udførelse. Flere af Datidens Lærde frygtede ogsaa for en betænkelig Forandring af Havdybden baade i Middelhavet og i det røde Hav, dersom Tangen blev gennemskaaret. Som bekjendt er det i vore Dage lykkedes den franske Ingeniør *de Lesseps* at fuldføre Landtangens Gjennemskjæring, og derved at aabne den korteste Søvej til Ostindien, medens man fordum maatte foretage den lange og farefulde Rejse nedenunder Afrika, for at naa til Indien.

Livorno. Fra vor specielle Korrespondent i Italien have vi modtaget følgende Meddelelse: Hr. Redaktør! Den norske Aftenpost indeholdt i sit Nummer 179 af 5. August, en af de sædvanlige „Klosterskandaler“, der rimeligvis, om jeg kjender de norske Aviser ret, har gjort Runden gennem dem alle, til hvilken politisk Retning det end maatte høre. Thi det er jo en Gang saa, at naar det gjælder at fortælle Røverhistorier fra katholske Lande, saa ere Alle med, og man maa sandelig undre sig over, at anstændige og respektable Blade i Norden ikke skamme sig over atter og atter at opvarte deres Læsere med de mest upassende Skandalehistorier, uden en Gang at gjøre sig den Ulejlighed at undersøge, hvorvidt den smudsige Kilde, de øse af, har talt sandt.

Jeg vil ikke saare Deres Læsers Følelser ved i sin Helhed at berette Aftenpostens „Klosterskandale i Livorno“, men blot kortelig berøre, at der deri berettes om, at Abedissen, Nonnerne og Sjælesørgeren i et større Nonnekloster i Livorno vare blevne arresterede af Politiet og Klosteret lukket paa Grund af Immoralitet.

Enhver, der kjender katholske Forhold kunde naturligvis ikke et Øjeblik tro paa denne Historie, men desværre hjemme blandt Protestanterne i Norden tror man jo Alt, hvad der fortælles imod katholske Munke og Nonner. Jeg besluttede derfor at undersøge Sagens Sammenhæng og at bede Dem, Hr. Redaktør, godhedsfuldt at optage nogle Linier derom i Ugebladet. Vor elskværdige og forekommende Konsul i Livorno har undersøgt Sagen og meddelt mig, at Aftenpostens Fremstilling er aldeles fordrejet og overdreven. Den omtalte Barnabit er for flere Aar siden (1858) udstødt af sin Orden og har saaledes Intet mere med den at gjøre. Der har heller ikke været Tale om et Kloster med „Abbedisse, Nonner og Novicer,“ men simpelt hen om et Hus, den omtalte Bruzza havde lejet og hvor han havde samlet flere unge Kvinder, der havde mistet al Agtelse for sig selv. Det Hele indskrænker sig altsaa til, at et foragteligt Menneske, en frafalden Munk, var falden endnu et Trin dybere; men har Intet hverken med Kloster eller den katholske Religion at gjøre. Med Højagtelse o. s. v. . . . *Fr.*

Af ovenstaaende Brev ville Læserne kunne se, at vi vare nøje underrettede om Sagen, da vi først gjendrev den i Nr. 34 af Ugebladet, og at vor Meddelelse stemmer fuldkomment overens med den nærværende. Vi ville derfor heller ikke spille flere Ord herpaa, men blot give baade „Morgenbladet“ og „Aftenposten“ det velmente Raad, at de en anden Gang henlægge „Skandalerne“ til Siberien eller en af Sydhavsøerne, hvor det vil blive os mindre let at undersøge Sagens sande Sammenhæng!

Kjøbenhavn. Den katholske Svendeforening har i Søndags begyndt sine ugentlige Møder, idet Lokalet for Fremtiden staar aabent hver Søndag fra Kl. 6½ Efterm. Ialt havde 17 Svende givet Møde i Søndags; til Senior valgtes Hr. *Viggo Hansen* af Ordrup og til anden Ordner: Hr. *Gerh. Bomholdt*. Vi skulle i et senere Nr. meddele vore Læsere alle Svendeforeningens Statuter.

Korrespondance.

Aarhus. Paa deres Forespørgsel hos Redaktionen angaaende Bladenes Meddelelser om Hs. kgl. Højhed

Prins *Valdemars* Forlovelse, indskrænke vi os til at meddele Dem, at ifølge privat Brev fra Rom vil den h. Fader meddele Hs. kgl. Højheds Forlovede, Prinsesse *Marie* af Orleans, Tilladelse til at indgaa dette blandede Ægteskab paa den i slige Tilfælde sædvanlige Betingelse, at alle Børn blive opdragne i den katolske Religion. Den kirkelige Disciplin er naturligvis ens for alle Dødelige.

Fylland. Hvor bliver Taalmodigheden af? Har jeg ladet det mangle endog paa den simpleste Høflighed; hvorfor gjengjælder De da med lige Mønt? „Kommer jeg ikke idag, kommer jeg imorgen,“ det er mit Forretningsprincip med Hensyn til Referater, som ikke ere af ligefrem Vigtighed. Maaske er det galt; men sår De, min gode Hr. X., jeg er bleven smittet i Jylland. Hav Taalmodighed, og jeg indestaar for, at selv om det saa skal vente til Dommedag, skal Sagen dog blive omtalt i Ugebladet. Giv mig saa Haanden, saa ere vi gode Venner igjen! *Red.*

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 6. September. 15 Søndag efter Pintse. Dø h. h. Skytsengles Fest. — 7. M. Oktavdag. — 8. Ti. Mariæ Fødsel (fejres offentlig næstkommende Søndag). — 9. O. Petrus Claver, Bekj. — 10. To. Nikolaus af Tolent., Bekj. — 11. F. og 12. L. Oktavdage.
Søndagen den 13. September. 16. Søndag efter Pintse. Mariæ Fødsel.

SCT. MARIÆ KAPEL.

For Fremtiden læses den h. Messe hver Dag Kl. 8 i Kapellet, Frederiksberg Allé 17.

Sct. Andreas Kirken

paa *Ordrupshøj*. Søndagsgudstjenesten holdes atter som i forrige Skoleaar: Kl. 10 højtidelig Messe; Kl. 5 Efterm. Prædiken og Andagt.

Mariakongregationen for Mænd

begynder sine ugentlige Møder paa Torsdag den 10. Sept. Kl. 8 Aften i Sct. Knuds Kapel. Forstanderskabsmødet bortfalder i denne Maaned.

I. Brix Hansen.
p. t. Sekretær.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 37. Søndagen den 13. September. 1885.

Indhold: Den 32. Generalforsamling i Münster. Fredløs. En „højere“ Datter. Efterretninger: Kjøbenhavn, Aarhus, Rom, Berlin, Køln, Belgien, Schweiz, Amerika.

Den XXXII Generalforsamling

af

Tysklands Katholiker

afholdtes i Aar fra den 31. August til den 3. September i den smukke gamle Bispestad *Münster*, og aflagde atter paa den mest storartede Maade et glimrende Vidnesbyrd om den katholske Enighed, om kristeligt Trosliv, urokkelig kirkelig Troskab og ubøjet Mod. Fra alle Tysklands Egne havde Gejstlige og Lægfolk indfundet sig i overordentlig stor Mængde, og iblandt dem, Mænd, som indtage de højeste sociale Stillinger, katholske Adelsmænd, fremragende Parlamentsmedlemmer, Repræsentanter for Videnskaben, for den katholske Presse, for Foreninger og Korporationer; Mænd, som have udmærket sig ved deres Virksomhed paa det kristelig-socialt Omraade. Og Münsters Indvaanere havde forstaaet at modtage Gjæsterne paa en værdig Maade. Staden havde iført sig sin Festdragt; næsten uden Undtagelse vare Husene, selv de Anderledestroendes, smykkede med

Flag, Blomster og Guirlander. Festhallen, en mægtig Rotunde, i hvilken Sæderne vare anbragte amfiteatralsk, rummede ved alle Møderne henved 4000 Personer. Over Indgangen var anbragt Pavens og Kejserens Brystbilleder, omgivne af de otte preussiske Bispedømmers Vaaben, og paa Bagvæggen 32 Vaaben, der fremstillede de forskellige tyske og østerrigske Bispedømmer. Rotunden var ved alle Møderne opfyldt indtil sidste Plads.

For at give vore Læsere en Idee om de herlige Taler, som bleve holdte paa Generalforsamlingen i de tre Dage, den varede, ville vi her og i det følgende Nummer af Ugebladet gjengive den sidste Tale, som holdtes af den berømte Forkæmper for Kirkens Rettigheder i Tyskland, Hs. Excellence. Hr. Dr. *Windthorst*. Den lød omtrent som følger: „Den 32. Generalforsamling af Tysklands Katholiker nærmer sig sin Slutning, og der er bleven mig paalagt det Hverv, før Forsamlingens Slutning at fremhæve i et kort *Tilbageblik* de væsentligste Synspunkter, som ere fremkomne paa Møderne, og at frembære en Tak til Alle, hvem vi skyldte den, baade til Deltagerne i denne Fest, og til alle dem, som have fremmet Festen. Generalforsamlingen i Münster har udviklet sig for vore Øjne betydningsfuldere og mere glimrende, end nogen anden Forsamling af Tysklands Katholiker hidtil har gjort. Den umaadelige Tilstrømning fra alle Kanter, Auditoriernes stadige Overfylding, som jeg skulde ønske dokumenteret, — thi der gives netop Ting, som man maa lade dokumentere, og den er bleven det i den særegne Omsorg, som Bygningspolitiet lod os blive til Del, og i alle de Forsigtighedsregler, som Sammenstrømningen af mange Mennesker nødvendiggjør, og som her ere blevne nødvendige og bragte i Anvendelse. I disse ydre Forholdsregler have vi et fuldgyldigt Bevis for, at en *Overfylding* virkelig har fundet Sted. De, mine Herrer, som staa midt i denne Overfylding og føle Ubehagelighederne ved den, begribe maaske

næppe, hvorfor jeg betoner dette med saa stor Bestemthed. Jeg er overbevist om at det ikke varer 14 Dage, førend vore Modstandere have opdaget, at der dog egentlig var meget tomt i denne Sal. (Munterhed.) Og, mine Herrer, de ville gjøre det saa meget sikrere, som det jo netop ligger i deres Interesse, at fortælle Verden, at vore Forsamlinger aldeles ikke besidde Folkets, frem for alt det tænkende Folks, Sympathi. Disse Forsamlinger, som vi her have set dem for vore Øjne, ere overordentlig *bitre Skuffelser* for vore Modstandere. Førend vi samledes her, siden Rigs- og Landdagens Slutning, saa vi vore Modstandere — af alle Partier uden Undtagelse — paa alle mulige Maader anstrænge sig, for at vise, at det var forbi med den katholske Bevægelse, at Folket var „kjed af Agitationen“, at Repræsentanterne, som Folket havde sendt til Berlin, befandt sig i aaben Strid med hverandre; daglig følte man os paa Pulsen, for at sé, om vi ikke vare døde endnu. (Munterhed.)

Mine Herrer, vi have svaret meget lidt, fordi vi overhovedet ere vante til at svare med Gjæringer, ikke med Ord. (Bravo!) Og nu spørger jeg „Kreuzzeitung“ og de liberale Blade, hvad der er foregaaet her i Münster: ser det ud, som om vi vare døde? (Munterhed.) Her staa Oldingene, her staa Mændene, her staa Ynglingene, her staa Kvinderne, gamle og unge, ser det ud som en Dødningsmaske? Nej, mine Herrer, vi aflægge ved selve vor Existens Vidnesbyrd om, at vi *leve*; og at vi nære den Villie, at leve endnu længe; det kan jeg forsikre Enhver om. (Bravo!)

Dernæst have disse Profeter forkyndt, at vi levede i fuldstændig *Kiv* med hverandre, og at man derfor aldeles ikke behøvede at frygte for os længere. Ser det, vi her have foretaget os og besluttet, ud som *Kiv* og Uenighed? Netop alle de Mænd, som særlig skulde ligge i *Kiv* med hverandre, vare forsamlede her i fuldkommen Enighed og Endrægtighed (Bravo!); og det er et særligt

Kjendemærke for den nuværende Forsamling, at alle de Beslutninger, som vi have foreslaaet Dem, ere blevne vedtagne *næsten enstemmigt* (Bravo!); og ikke ifølge denne eller hin Mands Autoritet, men efter moden og rolig Overvejelse. Naar jeg her med særlig Tilfredshed fremhæver, at Beslutningerne med Hensyn til det *socialt Spørgsmaal* alle ere blevne enstemmigt vedtagne, saa maa de Folk, som tro, at vor Enighed strander paa disse Spørgsmaal, mindes, at netop disse vanskeligste Spørgsmaal have fundet os fuldkommen enige og endrægtige. (Bravo!)

Mine Herrer, paa samme Tid, som man paastod, at de katholske Rigsdagsmænd vare uenige indbyrdes, udbasunedes ogsaa i hele Verden den Nyhed — og man troede paa den og gned sig fornøjet i Hænderne —: at de katholske *Biskopper* i Tyskland vare i *Strid* med hverandre; den ene skulde være liberal, „tysksindet i Grund og Bund,“ — den Anden slet ikke længere klar i sine Begreber; alt var ude af Hængslerne. (Munterhed.) Nuvel, m. H., vore Biskopper have været forsamlede i *Fulda*; de have været fuldkommen enige, de have sendt os et *Hyrdebrev*, som sandelig ikke lyder, som Strid. De have rost os for vor Enighed, de have — hvad der aldeles ikke var nødvendigt at fortælle os — belært os om, at de ligeledes vare fuldkommen enige, og de have opfordret os til, at blive ved som hidtil. (Bravo!) M. H., det har været et gyldent Brev for os; Vidnesbyrdet var glimrende for os; vi have modtaget det i Ydmyghed; og dersom vi have haft Skrupler angaaende dette eller hint, saa have vi fundet Absolutionen i denne Udtalelse af samtlige Bisper. Men vore Biskopper have talt til os om deres egen Enighed — hvad vi jo aldrig nærede nogen Tvivl om, da de netop staa paa katholsk Grund, og den katholske Grund er netop ikke underkastet nogen Tvedragt eller Splid, som Modstanderne tro at burde paadutte os. (Bravo!) I den katholske Kirke prædiker man ikke om Morgenen om

Jesus Kristus, vor Herre, og om Eftermiddagen om en stor Filosof, der har levet en Gang for længe siden. Vi ere saaledes Vidne til den fuldkomne Enighed imellem Hyrderne og den fuldkomne Enighed i Hjorden. Og over Hyrderne og over Hjorden staar i *Rom*, i Vatikanet, den Olding, som regerer Verden, — de maa sige, hvad de vil, han regerer dem dog, og holder sin Haand velsignende ud over Hyrderne og over Hjorden, over Mændene og Kvinderne, over Store og Smaa. Det er *Fredens* Haand! Foran dette Billede, som vi ret dybt maa indprænte os, ville de rullende Bølger danne deres Brændinger og brydes, og Styernerne rundt omkring ville erfare, at Verden bøjer sig for denne velsignende Olding; de ville føle, at vi gaa videre under denne velsignende Haand og efter dens Førelse og hurtigere, end man ahner det, ville tilkæmpe os vor h. Kirkes Frihed. (Bravo!) Har det da vel været rent tilfældigt, at netop paa en Tid, da man ansaa os for døde, da man betegnede os som uenige og Biskopperne som adskilte, — at netop paa en saadan Tid alt dette maatte ske, for at vi idag offentlig kunne spørge, hvor er Uenigheden, hvor er der nogen Tvivl om, at vi ikke staa faste endnu? Hvorfra henter man Haabet om, at vi ville gaa i Sumpen, som man præparerer for os? (Munterhed.) Nej, vi gaa ikke i Mosen! Vi lade ikke Sagerne sove ind lidt efter lidt; vi ere udmærket vaagne; vi vide i Dag, som for 10 Aar siden, at *Majlovene* aldeles ikke due til Noget, og at *Kirkens Frihed* maa vindes for enhver Pris. (Bravo!) Vi ere endnu lige saa kampdygtige, som den Gang! Og det er jo netop det Skønne hos os: naar En falder, naar Gud kalder ham til sig, saa kommer strax en Anden og træder i hans Sted. Og ligesom vort Episkopat og vor Gejstlighed stadig fornyes, saaledes fornyes ogsaa stadig de, som ere kaldede til at forsvare vore Rettigheder i Parlamenterne. (Bravo!) Dersom Herrerne tro, at naar Denne eller Hin, bortkaldt af Gud, forlod Skue-

pladsen, vilde det være ude med alt — saa tage de højliggen fejl.

Mine Herrer, for mig, der desværre hører til de Gamle, omendskjønt jeg ugjærne bekjender det (Munterhed.), har det været en sand Hjærtens-Nydelse, at denne gode katholske Forsamling i disse Dage har hørt den ene efter den anden af de mest udmærkede unge Mænd i vort Centrum; og naar de Gamle ikke ere mere, da vil vor ærede Præsident, Hr. Dr. *Lieber*, en af de Yngre og Virksomste, træde i Breschen; da vil min Kollega, Hr. *Porsch*, da vil Hr. *Wiese* og Alle, som her ere blevne hørte, træde i den. Og, mine Herrer, det vil blive et endnu stadseligere Centrum, end det nuværende (Munterhed). Og naar de heller ikke ere mere, saa er en tredie Garnitur allerede for Haanden. (Munterhed.) Jeg har i disse Dage været til Stede, her ved de *katholske Studenterforeningers* Generalforsamling og i *Essen* ved de *unge Kjøbmænds* Forsamling, og jeg har der allerede opdaget mangfoldige af de dygtigste Talenter. Jeg nævner dem ikke offentligt, saaledes som jeg turde det, da jeg omtalte mine ældre Venner, som allerede ere hærdede imod Ros og Dadel (Meget godt! — Vedvarende Munterhed.) Men Spiren er der, og ogsaa den tredie Garnitur — jeg kan forsikre Dem derom — vil ikke svigte i Tjenesten. Og for den *fjerde* Garnitur — det er de ganske smaa Drengene — maa *Mødrene* sørge. (Bravo!)

Dette være sagt for alle hine, som tro, at Centrum — saaledes hedder for Tiden Katholikernes Repræsentanter i Rigsdagen — at Centrum kunde dø. Nej, mine Herrer! En berømt General skal en Gang have svaret, da han blev opfordret til at kapitulere: „Garden overgiver sig ikke; den dør.“ Jeg siger: Centrum dør ikke og overgiver sig ikke (Bravo!). Det er Centrums *Fortrin* for Garden. Og for at man skal tro mig, har jeg her med det samme fremstillet vore Rekrutter for Dem. (Bravo!) Og Tjenesten i vort Korps er altid frivilligt;

det maa den vedblive at være; der er aldeles ikke noget at hente for de enkelte Medlemmer af Centrum, end Haan og Skjældsord. Men en god Samvittighed kunne vi beholde (Bravo!), og den gode Samvittighed vil hjælpe os ud over meget, som ellers kunde være ubehageligt for os. Desforuden er det dog ogsaa en Trøst, naar vi for de Møjsommeligheder og Arbejder, som vi maa underkaste os, blive behandlede saa godt og saa venligt, som vi ere blevne det her (Bravo!). Og det bringer mig paa det, hvormed jeg egentlig skulde have begyndt; men begge de ærede Talere, som gik forud for mig, have fordærvet min hele Koncept (Munterhed). Jeg er nemlig af den Mening, at vi ved Slutningsordene først og fremmest maatte takke de højærværdigste Herrer *Biskopper*, som med sjælden Iver have bivaanet vore Forhandlinger og derved paa en vis Maade givet dem den kirkelige Vielse (Bravo!). Og det anser jeg for overordentligt vigtigt for hele det katolske Folk, men særlig for os selv. Mine Herrer, den nuværende Tid har gjort det til en Nødvendighed, at ogsaa *Lægfolk* paa en vis Maade blande sig i de religiøse Forhold, fordi de alene ifølge den nuværende Lovgivning ere i Stand til helt og holdent at sige, hvad der ligger dem paa Hjærte. I saadanne Øjeblikke er den *Fare* da slet ikke udelukket, at de Enkelte kunde gaa en Smule for vidt.

Det er en Sygdom, som er begrundet i Arvesynden (Munterhed), og det er derfor ogsaa i høj Grad ønskeligt, at de, som have hint Kald, atter og atter henvises til den *kirkelige Autoritet*. Og naar vi møde her for at tale til Eder, og da se Biskopperne her, saa stille vi os stadigt det Spørgsmaal: ere vi ogsaa i fuldkommen Samklang med Kirkens Lære og med Autoriteterne i den? (Bravo!) I det Øjeblik, hvor vi vé, om end kun en Linie fra den, vilde vi være fortabte (Bravo!), og vor Samvittighed vilde være bebyrdet (Bravo!). Derfor har jeg sagt, at det var vigtigt, at Dhrr. Biskopper

vare her og hørte os, — og jeg haaber, at de ikke have faaet Anledning til at drage os i Forhør. (Bravo! Munterhed.) Men, mine Herrer, vi have ogsaa i Berlin i Rigsdagen stadig Omsorg for at have Kontrolører, der nøje give Agt paa os i dette Punkt, om der ikke siges noget Urigtigt, og jeg plejer aldrig, naar jeg har talt, at undlade at gaa hen til en af de Herrer og spørge dem: har jeg ogsaa sagt noget forkert med Hensyn til Kirkens Lære? Thi jeg er desværre ingen Theolog; min theologiske Kundskab stammer rigtignok fra Münsterlandet, men den er dog alligevel ikke saa grundig, som den burde være. Min Theologi har jeg fra *Overbergs* Katekismus og fra „Det Fornuftmæssige ved den katholske Kirke“ af *Darup*, Sognepræst i Senden (Munterhed); dermed har jeg hidtil slaaet mig igjennem, m. H., og det Andet overlader jeg til de lærde Folk og til min Ven, Grev *Galen* (Munterhed. Bravo!).

(Fortsættes.)

Fredløs.

(Fortsat).

Efter at have ført dem ind i en Hestestald og lukket Døren omhyggeligt, tog han en Stige og satte den mod Muren. „Mine Herrer, jeg gaar foran for at vise Dem Vejen,“ sagde han og var oppe i to Spring.

Hans Gjæster fulgte ham. Derefter gik det videre gjennem en sand Labyrinth. Flere Steder manglede Gulvet og var erstattet med et eneste Brædt, som Pateren stadig trak tilbage til sig, saa snart alle tre vare ovre. Endelig naaede de over en smal Trappe, som de klatrede opad, til en lille Celle, som maalte tre Kvadratmeter, og hvis Vægge vare bedækkede med smaa

Kasser fra øverst til nederst. Møblerne bestode i en daarlig Seng, et Bord og en Stol.

„Det forekommer Dem noget mærkeligt,“ begyndte Præsten, da begge Emigranterne gave sig til at betragte den forunderlige Celle; „thi De ere vel ikke vant til at blive modtagne i en saadan Salon; men Revolutionen har desværre ikke givet os Frihed med Hensyn til Valget af Bolig. De befinder Dem her i Fuglenes Palads, det er Klosters gamle Dueslag. Paa den Side der, hvor min Seng staar, har jeg taget Kasserne bort, paa de andre Vægge har jeg ladet dem blive, og de ere heller ikke uden Nytte. Hvad Hullerne angaa, gjen-nem hvilke Duerne forhen gik ud og ind, da har jeg ladet mig nøje med at lukke dem med et Par Brædder. Og sé en Gang, hvor bekvemt jeg har det her! Det er et sandt Observatorium. Jeg kan se ud i alle Retninger, og man kan ikke overraske mig . . . men, om jeg maa bede, tag Plads! Jeg har rigtignok kun én Stol, som jeg vil tilbyde den Ældre; den Anden maa sætte sig ved Siden af mig paa Sengekanten; saa kunne vi samtale i Ro og Mag.“

„I Sandhed,“ bemærkede Grev Berclaux, idet han satte sig paa Sengen, „vi ere udmærket skjulte her. Men nu maa De vide, med hvem De har at gjøre. Tillad mig derfor, at jeg forestiller Dem Hr. de Vassière, forhen Officer i Regimentet Flandern, ved hvilket jeg ogsaa selv har tjent.“

„Paa min Side forestiller jeg Dem min Ven, Hr. Grev Berclaux.“

„Ej, ej!“ mente Præsten, „det er jo Titler, som man ikke maa tale højt om i vore Dage.“

„Derfor have vi ogsaa skjult Dem under paatagne Navne og hengivet os til den beskedne Forretning, at rejse som Bissekræmmere.“

„Har De da foretrukket dette Liv frem for Ud-vandring?“

„Ikke saa ganske; thi med de forhen nævnte Egen-

skaber forene vi ogsaa Titlen af tilbagevendte Emigranter.“

„Det er endnu betænkeligere. De maa have haft meget vigtige Grunde for at fatte en saadan Beslutning; thi Farerne, som true Dem, ere uendelige.“

„Bah! dersom man skulde tænke paa Farerne . . .“

„Ikke sandt, mine Herrer, man maa ikke tænke for meget paa dem? Det kan jeg lide! Der er endnu ægte fransk Blod i Deres Aarer.“

„De har gjættet rigtigt, vi ere blevne kaldte tilbage til Frankrig af en meget tvingende Aarsag.“ Og nu fortalte de Præsten deres Hændelser, og Grunden, hvorfor de vare vendte tilbage til Fædrelandet.

„De ønsker altsaa min Hjælp ved deres Efterforskninger,“ sagde Præsten ved Slutningen af deres Fortælling. „Jeg er hjertelig gjerne beredt dertil, men det vil blive en vanskelig Opgave. Rædslen har i den Grad bemægtiget sig Alle, og der er forefaldet saa mange sørgelige Forræderier, at man skjuler sig lige saa godt for Venner som for Fremmede. Jeg vil imidlertid gjøre, hvad jeg kan, og medens jeg paa min Side søger og indhenter Oplysninger, kunde De ligeledes i Deres Forklædning besøge nogle tilforladelige Personer, som jeg vil anvise Dem.“

Han gav derpaa Grev Berclaux Papir og Blyant med de Ord: „Skriv Navnene op paa følgende Personer, til hvem De uden Frygt kan henvende Dem. Jeg vil desuden give Dem begge et Kort, som giver Dem Adgang til Folkene.“

Efter at dette lille Arbejde var tilendebragt, vedblev han: „Saa, nu vil De gjøre klogest i at skilles, for at gjennem søge Omegnen. Den Ene kan gaa imod Nord, den Anden imod Øst; jeg selv paatager mig Syden. Vi ville alle tre faa Arbejde i to Dage omtrent, og iovermorgen venter jeg Dem her paa samme Tid, som i Dag.“

(Fortsættes).

Den „højere“ Datter.

Ellen er et Barn med blondt Haar og blaa Øjne. Af Fader og Moder kaldes hun til daglig Brug „Engel“. Da det elskværdige Barn i sin Tid begyndte at lyk-saliggjøre de henrykte Forældre med sin barnlige Stammen, kunde dets Omgivelser høre de uskyldige Ord: „Papa, Ellen *vil!* Mama, Ellen *vil!*“ i alle mulige Tonearter. „Giv det dog til Barnet,“ sagde Faderen, „Du hører jo, at Ellen *vil* have det!“ — „Lad Engelen dog faa det,“ sagde Moderen, „Du hører jo, at Ellen *vil* have det!“ Paa denne Maade gav man Ellen paa det eftertrykkeligste at forstaa, at alt, hvad hun vilde, maatte ske; at alt, hvad hun ikke vilde, maatte undlades. Saaledes var det, og saaledes blev det.

Ellen legede ogsaa. Hun havde en Barnepige, en Bonne, en Barnejomfru; og alle disse Personligheder vare kun til for at lege med Ellen (lade lege med sig). Ellen havde ogsaa Dukker og hvad for Dukker! De eleganteste Damer, som havde deres egen Modejournal, med de nyeste Hatte og Kjoler og med den nyeste Frisure, — ogsaa et Par med Pandehaar à la Hestehoved.

Ellen gik ogsaa ud at spadserere, men saa havde hun den nye Hat og den nye Kjole paa, og Glacéhandskerne. „Ellen, sid stille! Ellen, hold Dig rank!“ — Selv det almægtige: *jeg vil!* havde ingen Betydning overfor Hat-ten og de nye Handsker. — Da Barnet blev større, fik det den uundgaaelige Guvernante. Guvernanter — I beklagelsesværdige Skabninger. Her vilde der være en passende Lejlighed til at besynge Eder, I stille Martyr-inder, i en Elegie. Guvernante, Vogterske over saadan en „Engel“ — o stille, jeg faar Kuldegysninger!

Efter at Ellen regelmæssigt havde opbrugt et halvt Dusin saadanne Skabninger og lykkeligen var bleven færdig med dem, begyndte „Pensionatet“ eller, som vi paa ærligt Dansk kalde det, „den højere Døtreskole“. Det var nu en vigtig Tid. Med „Engelen“ havde det nu rigtignok faaet Ende; men til Gjengjæld lagdes der saa en Del Vægt paa Hr. Papa's Rang og Titel; og Ellen fandt Stillingen som Fremtidsskønhed, der var „et

godt Parti“, langt behageligere, end „den evige Saliggjørelse“ i Hjemmet.

Førend Frøken Ellen ved Hjælp af en Ordbog kunde hugge sig igjennem „udvalgte franske Læsestykker“, førend Frøken eller Mademoiselle Ellen havde lært det bekendte Klaverstykke „*priere d'une vierge*“ (en Jomfrus Bøn), førend hun gik til den første Dansetime, vidste hun to Ting, som gjorde hende langt hurtigere til en ung, anstandsfuld Dame, end hele det vidunderlige Apparat ved Opdragelsesmetoden i „den højere Døtreskole“ vilde have været i Stand til; Mademoiselle vidste for det første: Du er smuk! og for det andet: Du er rig! Og da Du er smuk og rig, saaledes lød den logiske Slutning, behøver Du ikke at plage Dig med en saa gemen Ting som en Strikkestrømpe. Du behøver heller ikke at kjende, hvad andre unge Piger saa plebejisk kalde „Husholdning“. Du er smuk og Du er rig. Du vil en Gang blive meget aandrig, Du vil møde i herligt Toilette, Du vil en Gang have Mændene liggende i Skarer ved dine Fødder: Bankierer, Grosserer, Assessorer, Løjtnanter — ak Løjtnanter! Og Hr. H. vil forølske sig i Dig, og Frøken R. vil dø af Misundelse og Skinsyge — *enfin*, det bliver henrivende! Smuk og rig — Du er en misundelsesværdig ung Dame, Verden staar aaben for Dig!

Accenten i det Franske er daddelfri, ogsaa *th* og *w* i det Engelske er sejrrikt overvundet; man véd, naar Holberg døde og naar H. C. Andersen blev født; man kjender den puniske Krig og har erfaret, at Venus gik med nedringet Kjole. Geografi og Regning — man kjender de fleste europæiske Badestæder, — Regning derimod, det almindelige daglige Regnskab over Indtægter og Udgifter, det lader man en Gang Manden om. Men til Gjengjæld kjender man: Algebra, Arithmetik, Fysiognomik, Filosofi, Astronomi, Frenologi, Geologi, Psykologi, Stenografi — det er storartet! Er det da vel til at undre sig over, at vore unge Damer nu til Dags ere saa ualmindelig dannede? Jeg havde nær glemt *Svømning*. Frøken Ellen tog en Præmie ved den offentlige Svømmeprøve forleden Dag, hvor hun lagde den kvindelige Beskedenhed og Blufærdighed lidt til Side, for at vise Mandfolkene, hvorledes „det svage Kjøn“ springer i Vandet, dykker efter Sten, flyder paa Ryggen og — stryger Vande!

Men vi ere ikke færdige endnu med alle Frøken Ellens Kundskaber. Der mangler endnu hendes „*finishing*“, — „*finishing*“, det sidste, det højeste! Noget højere gives der ikke! Men ogsaa det kommer hun lykkeligt over. Vidunderet af en ung Dame *comme il faut* er færdigt og bliver nu indført i Verden i slæbende Silkekjole og med de nydeligste falske Lokker ned ad Nakken. Nu skal hun beundres. „En Jomfrus Bøn“ kan hun nu fantasere med ubeskrivelig Følelse og uden Noder; hendes Ynde under Cotillonene og Contredansene er fortryllende; Forbøjningen ophøjet over al Kritik; selv den vanskelige Manøvrering med Slæbet, den korrekte Maade, paa hvilken hun holder Viften, den udmærkede Maade, paa hvilken hun kan spise Fisk uden Kniv, — alt er det fuldendt.

Saaledes udrustet holder Frøken Ellen, den naadige Frøken Ellen, som det nu hedder, sit Indtog i den sminkede og pudrede, friserede, draperede og snørede Verden, og hun spiller en glimrende Rolle i den, for inden kort Tid at række en Dødelig sin lille hvide Haand og at „lyksaliggjøre“ ham med den — — buk ikke under for din Lykke, du lykkelige Mand!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Til Foreningen for *den ydre Mission* er der ifølge Foreningens Blad indløbet følgende Gaver i Aaret 1884. Fra Europa 6,659,580 Franks 75 Cent., nemlig ifra Frankrig 4,645,702 Frks. 12 Cent., Elsass-Lothringen 259,844 Frks. 43 C., Tyskland 382,426 Frks. 18 C., Østerrig 91,262 Frks. 3 C., Ungarn 2,100 Frks. 85 C., Belgien 329,325 Frks. 74 C., Spanien 5,570 Frks. 42 C., Storbritanien 202,969 Frks 20 C., Italien 483,281 Frks. 79 C., Levanten 21,336 Frks. 70 C., Holland 98,447 Frks. 33 C., Portugal 54,461 Frks. 47 C., Rusland og Polen 539 Frks. 98 C., Schweiz 81,906 Frks. 49 C., fra forskjellige Egne i Norden 406 Frks. Fra Asien 5117 Frks. 91 C., Afrika 27,743 Frks. 43 C., Amerika 120,819

Frks. 3 C. og fra Australien 19,257 Frks. 15 C.. eller ialt 6,832,518 Franks 27 Cent. Indtægten har været 462,001 Frks. større end ifjor. Aarsagen til denne glædelige Tilvæxt ere de i Sandhed fyrstelige Gaver og større Bidrag fra Spanien og Sydamerika, som til Trods for deres egne vigtige Anliggender dog har opbevaret en Del for de katholske Sendebud i Hedningelandene. Foreningen udstrækker sig over hele Jorden og er et nyt Bevis for vor hellige katholske Kirkes Katholicitet eller Almindelighed.

— Dagbladet af 7. d. M. meddeler vort Svar til Aarhus, som fandtes i forrige Nr., og tilføjer: „Det tør dog antages, at det private Brev fra Rom ikke har været ganske nøjagtigt i sin Meddelelse. De Sønner, som Prins Valdemar mulig maate faa i sit kommende Ægteskab, ville under visse Omstændigheder, som ganske vist forhaabentlig ikke ville indtræde, kunne blive Arvinger til Danmarks Trone, og den danske Konge skal af Grundloven tilhøre det evangelisk-lutherske Trossamfund“.

Vi fastholde imidlertid vor Meddelelse paa det bestemteste, men ansé os dog foreløbig ikke for berettigede til at oplyse nærmere om denne Sag.

Aarhus. Fra „En Deltager“ have vi modtaget følgende: „For nogen Tid siden foretog 50 Medlemmer af den aarhusianske Menighed en Udflugt til Horsens. Skolelokalerne vare i den Anledning stillede til Deltagerens Disposition, og en Frokost anrettet for Gjæsterne. Henimod Kl. 10, det var en Søndag, samlødes alle i Kapellet, for at bivaane den h. Messe, og da Menigheden i Horsens ikke var underrettet om Aarhusianernes Ankomst, var det sikkert en stor Overraskelse for dem at se det lille Kapel fyldt med bedende Troesfæller. Senere hen paa Dagen vistes Gjæsterne omkring i Byen af Menighedens Medlemmer. Den gamle ærværdige Klosterkirke tiltrak sig særlig de Besøgendes Opmærksomhed, og alle nærde kun det ene Ønske, at den Dag maatte komme, hvor den atter overgaves til det Øjemed, i hvilket vore fromme Forfædre for lang Tid siden havde ladet den opføre. Den tilhørte som bekjendt i gammel Tid Franciskanerordenen, de saak.

Graabrødre, hvis Kloster stiftedes 1261. Altertavlen er af gammelt Billedhuggerarbejde med fire Fløje og rigt forgyldt. Koret har været omgivet af en forgyldt Kom-munionsbænk; Prædikestolen, som for omtrent 50 Aar siden blev nedtaget og henflyttet til Byens Sognekirke, (forhen Sct. Ibs eller Jakobs Kirke, nu vor Frelser's Kirke) var af Ibenholt og Brasilietræ i udmærket Træ-skjærerarbejde, der meget minder om Hans Brüggemanns berømte Altertavle i Slesvigs Domkirke. Ogsaa Sct. Ibs Kirke, den nuværende protestantiske Sognekirke, stammer fra den katholske Tid. Desværre løb Tiden alt for hurtig for Gjæsterne, og inden man vidste af det, var det Tid til Afrejse. Man tog da Afsked fra højærv. Hr. Pastor *Kerff* og Søstrene og Menigheden med Tak for deres Forekommenhed, og begave sig paa Hjemreisen, glade over den skønne Dag, man havde tilbragt i Horsens, med Ønsket om, at den maatte gjentages.“

Berlin. „Reichsbote“, Hofprædikantbladet i Berlin, beklager sig saaledes: „Vort evangeliske Folk bliver paa den ene Side aandeligt og socialt ødelagt af Jøder, Naturalister og deres Presse; paa den anden Side ruineres den kirkelige Bevidsthed ved Sektvæsenet og Vantroen.“ Det lyder jo næsten som den rene Fortvivlelse, og det saa meget mere, som Bladet tilføjer: „Folket er *redningsløst* prisgivet de ødelæggende Magter.“ „Reichsbote“ mener dernæst: „Det Eneste, som kunde hjælpe det, vilde være Oplivelsen af den kirkelige Bevidsthed og Befæstelsen af den kirkelige Autoritet.“ Men hvor er den kirkelige Autoritet hos Protestanterne? Og hvem skal vel vække den kirkelige Bevidsthed? Dersom Tordenen fra Prædikestolene i Lutheraaret ikke vækkede den, saa sover den ikke, saa er den *død*.

Køln. Omkostningerne ved Køln-Domkirkens Fuldendelse have, foruden de forskjellige Stiftelser, siden 1823 indtil den 1. April 1885 udgjort ialt 21 Millioner Mark.

Belgien. En Mængde Bønskrifter indløbe stadig til Kamrene, som paa en sørgelig Maade vidne om den liberale Fattigbestyrelses Partiskhed. Man gjorde Fattigunderstøttelsen afhængig af, om den Trængende vilde fornægte sin katholske Overbevisning. Finder man et Krucifix i Stuen, gives der ingen Understøttelse, indtil

dette „Tegn paa Overtro“ er bleven fjærnet. Det er Frimurer-Humanitet i det 19. Aarhundrede!

Schweiz. Blandt Europas samtlige Stater opviser Schweiz det største Antal *Skilsmisser*, 184 Mand og 171 Kvinder paa 10,000 Indvaanere. Fra 1876 til 1883 bleve 7775 Ægteskaber „opløste“. Efter Schweiz følger Sachsen med 138 Mænd og 134 Kvinder, medens England kun tæller 3 og 2.

Amerika. I de forenede Fristater gjør den katolske Religion ogsaa store Fremskridt blandt *Negrene*. I 9 Byer findes der store katolske Neger-Menigheder; i Baltimore et Nonne-Kloster for Negerinder.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 13. September. 16. Søndag efter Pintse. Mariæ Fødsel. — 14. M. Korsets Ophøjelse. — 15. Ti. Oktav af Mariæ Fødsel. — 16. O. Kornelius og Cyprianus, Mart. og Biskop. — (Tamperfastedag). — 16. To. Frants af Assisi Vundemærker. — 18. F. Josef af Kupertino, Bekj. (Tamperfastedag). — 19. L. Januarius og Lidelsesfæller, Mart. (Tamperfastedag). Søndagen den 20. September. 17. Søndag efter Pintse. Mariæ syv Smertes.

Til Efteraars- og Vintersaisonen

er mit Skræder-Etablissement,

Frederiksberggade 20, 1. S.,

nu forsynet med et stort og smukt Udvalg af franske, engelske og tyske Nouveautés, som anbefales.

**Elegant Snit, smukt Arbejde,
moderate Priser.**

B. A. Hutters,

ordentlig og Stiftelses-Medlem af
Evropæisk Mode-Akademi
i Dresden.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 38. Søndagen den 20. September. 1885.

Indhold: Den 32. Generalforsamling i Münster. Fredløs. Paveligt Dekret om Rosenkransen. Efterretninger: Belgien, England, Rom, Kjøbenhavn.

Den XXXII Generalforsamling

af

Tysklands Katholiker.

(Fortsat).

Jeg maa dernæst takke Byens Øvrighed, under hvis Beskyttelse vi have været forsamlede her. — Jeg var desværre ikke tilstede og har kun kunnet læse derom — men jeg maa sige, at skjønnere Ord, end dem, som denne Stads øverste *Borgmester* har udtalt her som sin Hilsen til Forsamlingen, har jeg ikke hørt af en verdslig Myndighed som Hilsen til en Forsamling af Katholiker. (Bravo!) Vi skyldte denne Herre vor Tak! Jeg vilde have ønsket, at ogsaa andre Autoriteter havde været tilstede her (Munterhed.), men vi maa jo nu engang undvære deres Nærværelse og ville ogsaa finde os deri, ligesom vi finde os i, at, medens der til andre Forsamlinger bevilges Moderation med Hensyn til Jærnbanelaxten, vi derimod betale den fulde Taxt. (Hør,

hør!) Men den talrige Forsamling vidner om, at dette ikke har været nogen Hindring for os. Vi ere komne her af Hjærtenslyst, trods alle Hindringer. (Bravo!) Endelig, mine Herrer, skyldte vi samtlige *Münsters Borgere* vor Tak. (Bravo!) Hele Staden er smykket paa det festligste! overalt møder man venlige Ansigter, — Alle glæde sig over, at vi ere her. (Bravo! Munterhed.) Og det er, tror jeg, ret og billigt, at vi anerkjende, at ogsaa de *Anderledestroende* for en stor Del deltage i Udsmykningen og med Venlighed hilse paa os og byde os velkommen. (Bravo!) Mine Herrer, det er noget Storartet, og naar det nu netop hændes i Münster, saa tror jeg, at det heller ikke blot er noget Tilfældigt. Thi vi fra de andre Provinser maa dog vel anerkjende, at Münsterlandet til enhver Tid — med Undtagelse af en lille Pause, som forhen hang paa Lambertitaarnet (Munterhed.) — var og er baade ægte og fast katholsk. (Bravo!) Jeg kjender ingen sortere Plet paa Jorden, end Münsterlandet. (Bravo!) Men derfor heller ingen bedre! (Bravo!) Og det vil vare længe endnu, inden det lykkes, hyorpaa man under Kulturkampen, som man kalder den, har spildt saa mange Forsøg, at blege noget i denne Henseende. Det er de store Mænds Fortjeneste, som have styret Münsterlandet, og som have undervist i Münster: Fyrstenberg, Droste, Kistemaker, Kellermann og hvad de alle hedde; og heller ikke saa ganske lidt hans Fortjeneste, som drog fra Münster til Mainz, Biskop *Vilhelm Emmanuel v. Ketteler*. (Bravo!) Mine Herrer, jeg tror, at det er billigt og ret at mindes denne Mand særligt; thi alt, hvad der nu frem for alt bevæger os, har ogsaa begejstret ham, og han har først af Alle opstillet Lyset, ved hvilket vi fremdeles tænde vore Lys. (Bravo!)

Jeg haaber og stoler paa, at Münsterlandet vil vedblive, at opdrage slige Mænd for den katholske Verden, og hele Tyskland vil være taknemligt derfor. (Bravo!) M. H., naar jeg forhen sagde, at den nuværende For-

samling var mere glimrende og betydningsfuldere, end nogensomhelst foregaaende, saa har dette ikke alene sin Grund i *Antallet* paa dem, der ere mødte; det er ogsaa begrundet i deres *Egenskaber*, som her ere tilstede. Thi, m. H., mere end nogensinde tilforn have vi den Glæde, at sé Repræsentanter for Katholikerne i hele Verden forsamlede hos os. Fra *dette* Sted har en amerikansk Biskop givet os en Skildring af Katholicismens Tilstand i Amerika, som vel maa have opvakt hos os Alle Længsel efter, at se Katholikerne hos os lige saa tilfredse og heldigt stillede som vore Trosfæller i Amerika. (Bravo!) Men jeg er overbevist om at dersom vi havde de samme Rettigheder og den samme Frihed, som hine have, vilde vi dog kunde konkurrere med dem. (Bravo!) Naar vi nu for Tiden ikke ere i Stand dertil, saa har det sin Grund i, at vi endnu ere bundne paa Hænder og Fødder. Vi have haft en Missionær fra Kina og Missionærer fra Amerika; vi have haft Missionærer fra Australien. som desværre ikke ere komne til at tale. Disse Mænd — den ene er en Franskmand og den anden en Tysker fra Nedrerhinen — have besøgt mig og skildret for mig Tilstandene i deres Missionsomraade! de ere forfærdelige, og hvo, som har Lyst til at erfare, hvorledes et Middagsmaaltid af Menneskekjød ser ud, han kan henvende sig til disse Herrer. Det er en dyb Ydmygelse for det stolte Menneske, naar han ved saadan en Skildring maa erkjende, at han i Virkeligheden staar langt under Dyrene, naar han lever uden Religion og Kristendom. (Bravo!) Og det er en Heltegjerning af disse Mænd, naar de udsætte sig for de Farer, som ere forbundne med Evangeliets Forkyndelse for disse ulykkelige Menneskebørn i hine Egne, hvor Martyrdøden truer dem hvert Øjeblik. (Bravo!) Jeg anbefaler disse det guddommelige Hjertes Missionærer og deres Mission i enhver Henseende til Deres Bevaagenhed. Kunne vi hjælpe dem med Penge, saa skulle vi ogsaa gjøre det.; have vi unge Mennesker,

som føle sig kaldede til at gaa samme Vej, — vi vilde skatte os lykkelige, dersom der fandtes saadanne; Intet tør hindre os i, at følge disse Mænd paa denne Vej.

Og dette bringer mig videre med Hensyn til *Missionsvæsenet*. Vi vide Alle, at det tyske Rige for første Gang siden Hansestædernes Undergang med Alvor har taget *Kolonisationsspørgsmaalet* i sin Haand; og hvert Øjeblik overraskes vi ved Meddelelser om en eller anden ny Besættelse eller beskyttende Indtagelse af disse eller hine Øer. Man kan jo i og for sig billige disse Kolonisationsplaner, naar de foretages paa den Maade, at de bringe heldige Resultater. Men, m. H., de ville ingen Resultater have, dersom vi ikke samtidigt med vore Krigsskibe og med vore Kjøbmænd ogsaa sende Missionærer (Bravo!), som kunne omvende hine Folkeslag til Kristendommen og, som vi naturligvis ønske, til den katholske Kirke. Nødvendigheden af at dette netop sker, lader mig desto inderligere ønske, at vi beskytte Missionsgjerningen paa alle Omraader, og selv om der ogsaa stilles en Del Fordringer til os med Hensyn til Hjemmet, saa er dog den Omstændighed, at Kolonisationen netop begynder i dette Øjeblik, et nyt Moment, der tvinger os til ikke at blive tilbage; thi Marken, som vi ellers vilde kunde erobre, bliver da indtaget af Andre, og det kan jo ikke være behageligt for os. I *Essen* har jeg gjort de unge Kjøbmænd opmærksomme paa de Opgaver, som Kolonisationen stiller til dem; og jeg tænker, at de unge Mænd ville lægge sig dette paa Hjærte, og at vi for Fremtiden ogsaa sé større Etablissementer oprettede i hine Egne af Katholikerne.

Men derfor tør vi heller ikke glemme *Missionen i vort eget Land*. *Bonifaciusforeningens* Forstanderskab har her oprullet et Billede for os, der viser dens Virksomhed og de Fornødenheder, som Foreningen har, og jeg boer nær nok ved de vedkommende Egne, for at

vide, at den sandelig ikke har overdrevet, og jeg vil sammen med den her udtale den Bøn, at vi fordoble vore Gaver for Bonifaciusforeningen, og at de, som hidtil ikke have givet noget, en Gang begynde at give noget. (Bravo!) Og da jeg ogsaa gjerne plejer at sætte *Damerne* i Bevægelse, naar det gjælder om at gjøre noget Godt, saa vil jeg rette den Bøn til dem, at de af og til foranstalte Lotterier af deres smukke Arbejder; jeg vil altid tage 10 Lodder. (Munterhed!) Mine Herrer, vi have sét en hel Række andre Foreninger drage forbi os. Alle have de glædet os ved deres Væxt og deres nyttige Virksomhed; men det vilde føre mig for vidt, om jeg her fremhævede hver enkelt.

Jeg maa imidlertid ogsaa omtale de Foreninger, som ere i Begreb med at danne sig, og det er *Arbejderforeningerne*, som Hr. Wiese har anbefalet saa varmt i sin fortræffelige Tale. M. H., Hr. Wiese har klart og bestemt fremstillet for os de Farer, som true fra Socialdemokratiets Side; og Hr. von Schorlemer har vist os de samme Farer, dersom vi ikke selv tage det sociale Spørgsmaal i Hænderne. Midlerne, til at bekæmpe disse Farer, ere forskjellige, og vi ville ikke forsømme nogetsomhelst; men det virksomste Middel ligger dog i Oprettelsen af kristelige, katholske Arbejderforeninger. (Bravo!) Disse Foreninger skulle ikke overlades til sig selv; de kunde ellers let blive et Bytte for Socialdemokratiet; de skulle alle staa under gejstlig Ledelse, og denne gejstlige Ledelse under de kirkelige Forsattes Opsyn og Disciplin; med andre Ord: Foreningerne maa indlemmes i det kirkelige Foreningsliv, ellers vilde der være Farer forbundne med dem, som jeg ikke her vil beskrive nærmere. Men naar dette er Tilfældet, naar Foreningerne ere indlemmede i det kirkelige Foreningsvæsen under Biskoppernes Opsigt og Disciplin, saa er jeg overbevist om, at de særlig egne sig til at bekæmpe Socialdemokratiet med Held. I Tide maa man danne saadanne Foreninger, og vi kunne ikke

noksom betone deres Nytte og Nødvendighed; at fremme Sagen videre ligger særlig i Kirkens Haand, og jeg er overbevist om, at vore Overhyrder ville behandle denne Sag med velvillig Opmærksomhed. Os paahviler det, at efterkomme de Opfordringer, som de maatte udstede, med Kjærlighed og Kraft. Det er, hvad jeg ønskede at sige med Hensyn til Foreningerne.

Jeg gjør Dem dernæst opmærksom paa det, der i *Resolutionerne* foreslaas med Hensyn til det *sociale Spørgsmaal*. Der lægges først og fremmest Vægt paa Søndagshvilen. For at fremme Spørgsmaalet om Søndagshvilen, har man ansét det for nødvendigt, at indrette en Undersøgelse! Jeg kan ikke ansé denne Enquete eller Undersøgelse for absolut forkastelig, naar man tænker sig den som en Undersøgelse, om hvorvidt, og i bekræftende Tilfælde hvilke Undtagelser kunne og maa finde Sted, med andre Ord, for at angive, naar man kan antage, at Oxen er falden i Brønden, og derfor ogsaa kan drages op om Søndagen (Munterhed.); men dersom man vilde gaa videre, saa kunde jeg ikke billige en saadan Undersøgelse; thi med Hensyn til den af Gud paa Sinaj Bjærg publicerede Lov gives der Intet at undersøge. (Bravo!) M. H.! Jeg lægger stor Vægt paa, at netop denne store Forsamling her med bestemt erkjendt Villie og udtalt Villie voterer denne These, for at kunne være i Stand til at henvise til den andensteds; og desuden for at det katholske Folk kan gjøres opmærksomt derpaa og opmuntres til personlig Virksomhed, for at tilkæmpe sig Søndagshvilen (Bravo!), thi ganske let vil det ikke blive. Vi maa kæmpe mod de materielle Interesser og, mine Herrer, hvor det drejer sig om Pengepungen, er der altid store Vanskeligheder. (Munterhed.)

(Sluttes.)

Paveligt Dekret
 om den h. Rosenkrans i Oktober Maaned,
 udsendt af Ritus-Kongregationen
 den 20. August 1885.

Blandt de talrige Beviser paa apostolisk Hyrdeomsorg, ved hvilke den h. Fader, Leo XIII, siden sit Pontifikats Tiltrædelse har anstrængt sig for, med Guds Hjælp, at tilbagegive Kirken og hele det menneskelige Samfund den saa længselsfuldt attraaede Hvile, straalende med særegen Glans Encyklikaen *Supremi Apostolatus* af 1 Septbr. 1883, der omtaler Højtideligholdelsen af den glørværdige Gudsmoder Marias hellige Rosenkrans i samme Aars Oktober-Maaned. Denne Bøn er jo ved Guds særegne Omsorg bleven indført, for at nedbede Himmeldronningens overmaade mægtige og overmaade nære Hjælp imod Kristendommens Fjender, til Værn for Troens Renhed i Herrens Hjord og for at bortlede fra den evige Fordærvelses Vej de Sjæle, som ere blevne løskjøbte med det guddommelige Blods kostbare Løsepenge. Men selv om der ogsaa paa den ene Side, ved dette saa heldbringende Foretagende i ovennævnte Maaned, var bleven indsamlet de glædeligste Frugter af Fromheden og af Tilliden til den allersaligste Jomfru Marias himmelske Beskyttelse, saa vare dog paa den anden Side de stadigt vedvarende Trængsler Aarsag til, at der i det paafølgende Aar 1884, den 30. August fulgte den anden apostoliske Skrivelse *Superiore anno*, med de samme Formaninger og Forskrifter: at fejre nemlig den kommende Oktober-Maaned paa samme højtidelige Maade, og at indvie den med samme Fromhed til Ære for den allersaligste Jomfru Maria af Rosenkransen, fordi det gode Foretagendes fornemste Frugt og Underpantet paa den opnaaede Sejr jo netop bestaar

deri, at man holder ud i, hvad man en Gang har begyndt.

Idet den h. Fader netop holder fast herved, — og da vi jo paa den ene Side endnu ere hjemsogte af mangehaande Trængsler, og paa den anden Side Troen, som er virksom i Kjærlighed, og en med næsten ubegrænset Tillid forbunden Ærefrygt for den kjærlighedsfulde Gudsmoder stadig holder sig oprejst og trives hos det kristelige Folk, — saa er det Hans Helligheds Ønske, at man alle Vegne samdrægteligen holder ud med desto større Iver og Glæde i Bønnen med Maria, Jesu Moder. Thi han nærer det sikre Haab, at netop hun, som alene har overvundet alle Vranglærdomme paa Jordens Kred, saa fremt Bodens værdige Frugter da ogsaa træde til fra vor Side, vil formilde den guddommelige Retfærdigheds straffende Vrede, og endelig føre os til Velfærd og til Fred.

Den h. Fader har derfor ogsaa foreskrevet for iaar og for de følgende Aar alt, hvad der i begge de henrundne Aar var foreskrevet for ovennævnte Oktober-Maaned med Hensyn til den festlige Højtideligholdelse af den allersaligste Jomfru Marias Rosenkrans, og tillige forordnet, at dette skal gjælde saa længe, som de overmaade sørgelige kirkelige og statslige Forhold vedvare, og saa længe Kirken ikke er i Stand til at takke Gud for den Paven tilbagegivne fuldkomne Frihed. Han har derfor besluttet og anordnet, at der hvert Aar fra den 1. Oktober til den 2. November i alle Sognekirker i den katholske Verden, i alle offentlige Gudshuse, som ere indviede til den h. Gudsmoders Ære, eller ogsaa i andre Kirker efter Ordinariernes Valg skal bedes daglig mindst fem Led af Rosenkransen tilligemed det lauretanske Litani, og at dette skal ske om Formiddagen under den h. Messe eller om Eftermiddagen foran det udstillede allerhelligste Sakramente, og de Troende da modtage den sakramentale Velsignelse. Tillige ønsker den h. Fader, at Rosenkransbroderska-

berne, hvor Lovene tillade det, afholde festlige Processioner.

Idet den h. Fader fornyer den tidligere givne Aflad, tilstaar Han Alle, som indenfor det fastsatte Tidsrum bivaane den offentlige Rosenkransbøn og bede ifølge hans Helligheds Mening, som ogsaa alle hine, der, forhindrede heri ved en retmæssig Grund, forrette denne Bøn hjemme, en Aflad paa syv Aar og syv Kvadrage-ner. Men hine, som i ovennævnte Tidsrum mindst ti Gange i Kirken, eller, retmæssigt forhindrede, forrette Rosenkransbønnen i Hjemmet og modtage Skriftemaa-lets og Alterets hellige Sakramenter, tilstaar Han en fuldkommen Aflad af Kirkens Naadeskat. Fremdeles tilstaar den h. Fader alle hine den fuldkomne Eftergi-velse af Syndeskylden og Syndestrafen, som paa selve Festdagen for den allersaligste Jomfru Marias Rosenkrans eller paa en af de otte Dage, som følge efter Festen, modtage de hh. Sakramenter, som ovenfor om- talt, og i en eller anden Kirke bede til Gud og Hans helligste Moder ifølge den h. Faders Mening.

Tillige har den h. Fader tilstaaet for alle de Troen- des Vedkommende, som leve paa Landet og især i Ok- tober-Maaned ere forhindrede paa Grund af Markarbej- der, at paa saadanne Steder kunne de ovenfor omtalte enkelte Bestemmelser og den h. Aflad henlægges til den paafølgende November eller December Maaned, alt efter Ordinariernes vise Skjøn.

Hans Hellighed har tillige anordnet, at det forelig- gende Dekret skal forfattes af den h. Ritus-Kongrega- tion og at det skal udsendes til alle Ordinarierne, for at det trofast maa blive bragt til Udførelse.

Rom, 20. August 1885.

L. Salviati,
Sekretær.

D. Kardinal Bartolini,
Præfekt
for Ritus-Kongregationen.

F r e d l ø s .

(Fortsat.)

To Dage efter listede Grev Berclaux sig om Aftenen rundt omkring Klosteret, og efter at han havde forvisset sig om, at der ingen Spion var i Nærheden, krøb han igjennem Hullet, der allerede før havde tjent ham som Indgang, ind i Haven. Derfra gik han gjennem Gaarden hen til Hestestalden, hvor han satte sig paa en gammel Kiste, der forhen havde tjent til Opbevarelse af Havren. Kort efter traadte ogsaa P. Vigneron ind. Emigranten ilede ham strax i Møde og spurgte ham, uden at give sig Tid til at hilse: „Har De opdaget hendes Smuthul, Hr. Pater?“

Præsten rystede paa Hovedet og tilføjede, da han så, at Greven blev saa modløs: „Jeg behøver slet ikke at spørge om Resultaterne af Deres Efterforskninger; fordi jeg ser, at de have været ligesaa forgjæves, som mine. Men maaske har Hr. de Vassiere været lykkeligere; under alle Omstændigheder gjælder Ordsproget her: Modet tabt, alt tabt“.

„Jeg ved ikke, om jeg endnu tør haabe. Vi have strejft omkring i hele Omegnen af Bethune i syv til otte Miles Omkreds, uden at opdage endog blot det mindste Spor. Maaske flakker hun ligesom vi omkring fra det ene Skjulested til det andet — hun, som var vant til alle Livets Behageligheder, lider maaske Mangel paa det nødvendigste og maa stadig skjælv for sin Tilværelse — eller hun er maaske Enden paa det Hele syg og dør af Elendighed og Smerte og blottet for alt!“

„Da har jeg dog en anden Mening“, svarede Præsten, „jeg er overbevist om, at hun opholder sig hos en eller anden trofast Veninde og skjult uder et paataget Navn, og kun den alene, som har skjænket hende et Tilflugtssted, kjender Sagens sande Sammenhæng. De har

uden Tvivl været i hendes Nærhed, maaske endog været i Huset, hvor hun findes; men de maa vel betænke, at Deres Egenskab af Fremmed er tilstrækkelig til at holde en Forfulgt fjærnet fra Dem. Lader os nu gaa op paa mit Observatorium; der kan de udhvile Dem. Se her," tilføjede han, idet han trak en temmelig stor Pakke frem under Frakken, „jeg tænkte, at De var sulten, og derfor har jeg forsynet mig med Mundforraad“.

Da de vare komne op i Dueslaget, hentede Præsten et Brød, et Stykke Flæsk og tre Flasker Øl frem og stillede det altsammen paa Bordet. „Der har de hele min Herlighed," sagde han leende, „det er ikke fint, men Sult og Tilfredshed ere de bedste Kokke.“

Med disse Ord tog han en Kniv og begyndte at dele Brødet og Flæsken. Næppe havde de begyndt at spise, førend en lille Klokke, som hang ovenover Sengen, lod sig høre.

„Hvem ringer der?“ spurgte Emigranten.

„Det skal jeg strax sige Dem," svarede Præsten, idet han gik hen til en af Aabningerne. „De kan berolige Dem, det er Deres Ven, Hr. de Vassiere“.

„De har altsaa allerede sagt ham, at han skulde melde sig?“

„Nej, jeg har ikke sagt ham noget, og han ahner ikke selv, at han har meldt os sin Ankomst. Ser De, jeg har truffet alle mulige Forholdsregler: for at naa herhen, maa man nødvendigvis gennem den lille Dør mellem Gaarden og Haven; thi alle andre Veje ere omhyggeligt lukkede og stængede. Har De ikke lagt Mærke til, at Stenen, som tjener til Dørtærskel ikke ligger ganske fast?“

„I Sandhed; jeg mindes nu, at jeg følte hvorledes iden rokkede under mine Fødder“.

„Nu vel! det har jeg søgt at drage Fordel af: ved Stenens Bevægelse trykkes der paa en Fjer, som staar Forbindelse med en hemmelig Staaltraad, og denne

trækker i Klokken. Paa denne Maade underrettes jeg om ethvert Besøg og kan ikke overraskes. Vent, jeg vil hente Deres Ven; thi naar jeg ikke lægger Brædderne hen for ham, er det en Umulighed for ham, at komme herop til os“.

Faa Minutter senere traadte Albert de Vassiere ind i Dueslaget. Han syntes at være meget udmattet, og hans nedslagne Mine forkyndte, at ogsaa hans Vandring havde været forgjæves.

„Man maa ikke lade Modet synke,“ sagde Præsten, „og ikke glemme Naturens Fordringer. Kommer Tid, kommer Raad! Vi havde netop begyndt vort Aftensmaaltid; spis, mine Herrer! Hvem véd, hvad der venter os! Vi maa stadig være paa vor Post, stadig fattet paa alt“.

Da det var blevet mørkt, gav Præsten sig til at lukke alle Aabningerne i Dueslaget med nogle Brædder og et Stykke af et gammelt Tæppe. Efter Maaltidet aflagde enhver at de tre Fredløse Beretning om sine Undersøgelser. De styrkede hverandre i Haabet og smedede nye Planer for Fremtiden. Man besluttede, at Emigranterne først skulde opsøge Hr. de Vimy's Skovrider, Josef Bonnet, paa ny.

Forhandlingerne bleve imidlertid pludselig afbrudte; P. Vigneron gav sine Gjæster et Tegn, at de skulde tie, og henledte deres Opmærksomhed paa en Hunds Gjøn, som lød op til dem fra det Fjærne. Præsten slukkede strax Lampen, aabnede et Hul i Dueslaget og lyttede: Hundens Gjøn lød paany.

„Bliv her, mine Herrer, og gjør ingen Støj!“ sagde han til Emigranterne. „Man kalder paa mig og antyder tillige, at der er Fare paa Færde“.

Derpaa vendte han sig igjen imod Aabningen, efterlignede en Ugles Skrig og forsvandt. Han gik samme Vej, som vi have set ham gaa forhen; men istedenfor at begive sig fra Stalden ud i Gaarden, steg

han op paa en Krybbe, for at naa et af Lufthullerne, og efterlignede en Kats Mjauen.

„Er De der?“ spurgte kort efter en Stemme saa sagte som muligt.

„Ja“.

„Tag Dem i Agt, man kommer til Klostret, for at arrestere Dem!“

„Er der Tale om at vi kunne flygte?“

„Nej, Huset er omringet; der staaer Vagtposter til alle Sider. Man véd at De er her, og har set den ene af Bissekræmmerne gaa herind“.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Belgien. Undervisningsminister *Thonissen* har tilladt 5 Kommuner at beholde deres officielle *liberale* Skoler. I tre af disse Skoler findes *ikke en eneste* Discipel og i begge de andre 6 henholdsvis 11 Elever, medens de derværende *frie* (katholske) Skoler tælle 100 og 141 Elever. De katholske Blade udtale sig meget skarpt imod Ministeren paa Grund af dette Forhold. — De liberale *Skolelærere*, som ved den nye Skolelov ere blevne satte paa Pension (1000—3000 Franks aarlig), have stadig Intet at bestille og betragtes af deres Medborgere som Rentiers. De Herrer have saaledes aldeles ingen Grund til at være utilfredse med deres Stilling. Hvorledes Sagerne ellers staa iblandt de liberale Lærere, beviser Følgende fra Kommunen La Louviere. *Overlæreren* ved den derværende Drengeskole lod fornylig sin afdøde Broder *borgerligt* begrave og sine egne Børn lader han ikke engang *døbe*, og *Overlærerinden* sammesteds lod sig vie til en Protestant paa Raadstuen. Hvad skal der vel blive af de Børn, som ere anbetroede saadanne Folk?

England. Kardinal *Manning* er trods sine 77 Aar

endnu overordentlig rørig og en af de mest beskjæftigede Mænd i England. Han prædiker to til tre Gange om Ugen og finder trods sine mangfoldige apostoliske Arbejder, dog Tid til at forfatte Broschyren over kirkelige og kirkepolitiske Spørgsmaal. Han er Medlem af næsten alle Velgjørenheds- og filantropiske Foreninger i London. Han er et af de virksomste Medlemmer af Kommissionen, som undersøger Huslejligheds-Spørgsmaalet, for at skaffe Arbejderne bedre Boliger. Han tilhører Kommissionen for Oprettelsen af et Mindesmærke til Ære for General Gordon. Han er en af de ivrigste i den Bevægelse, som arbejder paa at faa Værts-husene lukkede om Søndagen. Fornylig er han ogsaa bleven valgt ind i Bestyrelsen for Selskabet til Beskyttelse af mindreaarige Pigebørn. Kardinalen staar, kort sagt, i Spidsen for alle ædle Foretagender og nyder udelt Sympathi i hele England; og man kan trøstigt sige, at han æres lige saa højt af Protestanterne, som af Katholikerne.

Rom. Leo XIII har i Slutningen af Juli besøgt det nye Koleralasareth, der er blevet indrettet efter hans Ønske og Initiativ i Nærheden af den hellige Marthas Kirke. Til dette Hospital er der indsendt Bidrag fra alle katholske Lande til et samlet Beløb af omtrent 1 Mill. Frks. Det afgiver Plads til 200 Syge. Disse behandles efter alle Regler, hentede fra den nyeste Kolera-Therapi. Saa snart de Syge ankomme til Hospitalet, transporteres de ind i et Rum, der er forsynet med matte Glasruder. Her afføres de samtlige Klæder, der kastes ind i en Desinfektionskanal. En bekvem hydraulisk Stol fører den Syge og hans Sygevogter op i de øvre Dele af Hospitalet, der har 4 Etager. I Stedet for de større Hospitalssale, indeholder hver Etage et større Antal luftige Værelser, hvert til 1 Patient. Ethvert Værelse har en Ledning, gennem hvilken der tilføres det varmt Vand og Damp. I enhver Etage findes et komfortabelt udstyret Badeværelse. For at kunne behandle de Patienter, der ere hensunkne i den saakaldte „Kuldetilstand“, haves en Glaskasse, der kan lukkes hermetisk og ind i hvilken der ledes Vanddamp.

I Hospitalets Have findes der en Dampmaskine paa 40 Hestes Kraft. Til Lasarethet hører et Kapel, der støder umiddelbart op til Peterskirken Sakristi, saa at den h. Fader kan besøge de Syge og læse den h. Messe uden at passere Gaden. Paa et Jærngitter foran Lasarethet læses Indskriften: *Munificentia Leonis XIII.*

Kjøbenhavn. En velvillig Sjæl sendte os „Dagens Nyheder“ af 15. dennes, rimeligvis for at vi ved Læsningen af nogle Betragtninger over Hs. kgl. Højheds Prins *Valdemars* Giftermaal, skulde finde os foranledigede til at gaa nærmere ind paa denne Sag. Betragtningen gjør os dog hverken kold eller varm. Ikke engang det „*Faktum*“, at den pavelige Dispens „har kostet 120,000 Frks“, (hvorfor ikke en Million?) faar os til at vakle med Hensyn til, hvad vi forhen have sagt om alle de eventuelle Børns Opdragelse. Hr. E. Bøgh kjender øjensynlig intet til den katholske Kirkes Lære og Disciplin, ellers vilde han vide, at man ikke *kjøber* Dispenser hos Paven, og han havde da ikke „styrket sin Opfattelse“ ved et „*Faktum*“, som nogle jødiske Blade i sin Tid opdiskede med. For øvrigt er „D. Nyh.“ ikke det eneste Blad, som troede paa de 120,000 Frks., den And er gaaet i mange. Under 16. dennes er „Nat. Tid.“ dog ærlig nok, til efter Figaro at oplyse sine Læsere om, at det Hele var Opspind, og at „Dispensen er bleven givet uden nogensomhelst Godtgjørelse“. Om Dag. Nyh. vil være lige saa ærlig? I saa Fald kunde det blot aftrykke efter „Polit. Korresp.“ Følgende: „Efter at de bestaaende *kanoniske Forskrifter* vare *fyldestgjorte*, har den h. Stol beredvilligt meddelt Dispensen, *uden at modtage hverken en stor eller en lille Sum Penge.*“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 20. September. 17. Søndag efter Pintse. Mariæ syv Smarter. — **21. M.** Matthæus, Apostel og Evangelist. — **22. Ti.** Thomas af Villanova, Biskop og Bekj. — **23. O.** Linus, Pave og Mart. — **24. To.** Maria, de Fangnes Befrielse. — **25. F.** Mariæ Navnefest. — **26. L.** Votivofficium af den ubesmittede Undfangelse.

Søndagen den 27. September. 18. Søndag efter Pintse. Kirkevielsesfest. (Det Allerhelligste udstilles hele Dagen i Sct. Ansgars Kirke.)

Undervisning
 i **Ørgel, Klaver og Violinspil**, samt grundig Undervisning
 i **Harmonilære** meddeles for moderat Betaling af
P. Pohl, Bredgade 10.

Th. Mann & Co's
 krydsstrængede, prisbelønnede og anbefalede

Flygler og Pianoer,

Hoveddepot for Danmark, **P. Pohl, Bredgade 10.**

P. P. Herved have vi den Fornøjelse at meddele Dem, at
 der paa Verdensudstillingen i Antwerpen er blevet os
 tildelt

Gulmedaille.

Med Højagtelse

Th. Mann & Co.

Indmeldelser i

Det Oldenburgske Brandforsikringsselskab,
Livsforsikringsselskabet „Thuringia“ i Leipzig

og
Forsikringsselskabet for Ulykkestilfælde
 paa Rejser og ved andre Lejligheder

tegnes hos **P. Pohl,**
 Agent, Bredgade 10.

Til Efteraars- og Vintersaisonen

er mit Skræder-Etablissement,

Frederiksberggade 20, 1. S.,

nu forsynet med et stort og smukt Udvalg
 af franske, engelske og tyske Nouveautes,
 som anbefales.

Elegant Snit, smukt Arbejde,
moderate Priser.

B. A. Hutters,

ordentlig ; og Stiftelses-Medlem af
 Evropæisk Mode-Akademi
 i Dresden.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 39. Søndagen den 27. September. 1885.

Indhold: Den 32. Generalforsamling i Münster. Lidt om Festdagene. Fredløs. Efterretninger: Kjøbenhavn, Svendborg, Aix, Karlsruhe. Smaating.

Den XXXII Generalforsamling

af

Tysklands Katholiker.

(Sluttet).

Paa de andre Resolutioner gaar jeg ikke nærmere ind, for saa vidt de angaa det sociale Spørgsmaal. Men jeg vil endnu komme til at foreslaa Dem forskjellige *Resolutioner*, som have Hensyn til vort Forhold til Kirken, og blandt dem staar i første Linie den Resolution, som fornyer *Protesten imod den h. Stols Udplyndring* (Bravo!), som udtaler en Misbilligelse af den Uretfærdighed, der er bleven udøvet imod Propaganda-Kollegiet (Bravo!), og af alle de Krænkelser, som den h. Stol og Kirken maa taale af den italienske Regering. Jeg behøver her ikke at gjentage, at den h. Stol maa indtage en saadan Stilling, at den er uafhængig af enhver verdslig Magt (Bravo!): den maa frit og uhindret kunne forvalte sit Embede, thi der indtræffer kun altfor

ofte det Tilfælde, at den netop maa kalde den verdslige Magt til Orden. Derfor kan det nuværende Forhold aldrig nogensinde vedblive at bestaa (Bravo!), og de tyske Katholiker skulle i det mindste sige dette én Gang hvert Aar (Bravo!). Man fristes let til at tænke, naar det er sagt *én Gang*, saa er det nok. Nej, mine Herrer, det er slet ikke nok; der gives nemlig visse Folk, som ere forfærdelig døve (Munterhed), og naar det lige synes, som om de have hørt det, have de dog ikke hørt det. Man maa derfor ogsaa stadig skriges paany og stadig højere. *Englænderne* gjøre paa samme Maade. Naar Englænderne have noget for i Parlamentet, saa indkomme de med deres Andragender; første Gang faá de kun nogle faa Stemmer, og opnaa med Nød og næppe, at Andragendet bliver oplæst; de gjentage Andragendet; lidt efter lidt vokser Sagen som en Lavine; og endelig have de faaet deres Andragende sat igjennem. Vi maa gjøre det paa samme Maade. I *Berlin* gjøre vi det ogsaa saaledes (Munterhed). Der fremkomme vi stadig paany med vore kirkepolitiske Andragender (Bravo!) og vi gjøre det stadig paa samme Maade, for at de ikke skulle tro, at vi havde betænkt os, og at der var faldet os noget andet ind. Der kan aldrig falde os noget andet ind, vi maa stadig sige det samme forfra, maaske med nogle Bibemærkninger (Bravo!). Resolutionerne ville ogsaa udtale det samme; vi maa komme videre i Tyskland, og det bringer mig hen paa Situationen med Hensyn til vore *kirkepolitiske Anliggender*, hvorom De maaske ogsaa ønsker, at jeg skal udtale mid lidt (Bravo!).

Mine Herrer! Der er øjeblikkelig indtraadt en *Strilstand* med Hensyn til disse Anliggender. Forhandlingerne, som have fundet Sted, synes ganske at hvile, og det forekommer mig, som om man troede, at man ved Passivitet lidt efter lidt skulde kunde tvinge os til at antage, hvad man saa gjerne vil paanøde os. Om denne Beregning eksisterer, kan jeg jo ikke sige med

Bestemthed; men man faar i alt Fald det Indtryk. Overfor dette Foretagende have vi selvfølgelig ikke andre end absolut lovlige Midler til vor Raadighed, og derfor maa vi, som jeg forhen sagde, stadig forny vore Andragender om en Forandring i denne Tilstand og stadig stille dem paany (Bravo!), og bruge alle parlamentarisk tilladelige Midler for at sætte vor Villie igjennem. Vi saá naturligtvis hellere, at man frivilligt gav os, hvad der tilkommer os som Ret! hvad der maaske vil blive Tilfældet, naar de faar læst det Foredrag, som Hr. Domkapitularen fra Mainz har holdt (Munterhed). Lader os derfor ikke være sanguinske. *Hurtigt* komme vi, som det synes, ikke til Enden, men vi komme til Enden. Hvornaar? Det véd jeg ikke, det kan heller ingen sige med Bestemthed, thi det afhænger af Guds Villie, som styrer Menneskenes Hjærter ligesom Bækkenes Vande. Det er kun vor Pligt at holde fast og ikke at vakle, thi det drejer sig netop om Sager, med Hensyn til hvilke man ikke kan give efter, selv om man nok saa gjerne vilde det, fordi de omhandle Sandhedens evige Grundsætninger og Betingelserne for vor Frelse, som vi herved skulle tilkæmpe os (Bravo!). Men for at kunne handle saaledes, maa Deres Repræsentation i Parlamentet bevares, og den maa midt imellem Partierne bevares paa en saadan Maade, at den har noget at betyde; thi ellers vil man slet ikke høre paa den for Fremtiden. Og det foranlediger mig til at sige Dem, at det først og fremmest er Dem, der skal arbejde. De maa sørge for, at der kommer de rette Mænd ind i *Rigsdagen*, og jeg retter den Appel til Dem, at enhver paa sit Sted gjør opmærksom paa, hvor vigtige de *forestaaende Valg* ere (Bravo!). Der maa frem for alt sørges for, at Centrumsmedlemmerne vælges paany, eller at dér, hvor de ere udtraadte eller maa udtræde, komme andre i deres Sted, som ville gjøre det samme, som vi have gjort (Bravo!), og hvor vi ikke kunne sætte vor egen Kandidat igjennem, maa vi ud-

tage os *den* Kandidat af de andre Partier, som er mest tilbøjelig til at bringe os til vor Ret. For os er og bliver Hovedsagen den kirkelige Frihed (Bravo!) og Opretholdelsen af den kristelige Skole (Bravo!). Alt andet er vel ikke uden Betydning for dette Liv og skal visseligen ikke forsømmes; som De jo sikkert ogsaa vil have set, at Deres Repræsentanter have deltaget i Arbejderne paa ethvert Omraade (Bravo!). Men naar det drejer sig om Valgene, saa staar Kirken og Skolen absolut i Forgrunden, og vi kunne ikke give vor Stemme til nogen Kandidat, som ikke giver os tilstrækkelige Garantier i *denne* Henseende (Bravo!). Det kan jeg under alle Omstændigheder sige Dem: en *Nationalliberal* eller *Frikonservativ* kan aldrig blive valgt, thi de vilde høre op med at existere, dersom de ingen Kulturkamp havde (Munterhed). Dette er, hvad jeg med Hensyn til Valgene nødvendigvis har maattet lægge Dem paa Hjærte. Gjærne vilde jeg have udtalt mig om forskellige andre Sager, som ere blevne forhandlede her, men Tiden tillader det ikke, og jeg maa slutte. Hvad mig angaar, da takker jeg Dem for den Velvillie og venlige Opmærksomhed, som De uden min Fortjeneste har ladet mig blive til Del. Jeg beder Dem om at bevare mig denne Velvillie og at bevise mig den derved, at De af og til mindes mig i Bønnen (Bifald). Jeg har den Følelse, at *mit Livs Aften* rykker nær, og kun ved usædvanlige Kræfter ovenfra vil det blive mig muligt at møde de Anstrængelser, som jeg maa underkaste mig. Derfor har jeg rettet denne Bøn til Dem. Og det samme beder jeg Dem ogsaa gjøre for alle mine Venner.

Og nu til Slutning vilde jeg gjærne, at vi endnu en Gang glædede os ved Synet af den *Enighed*, som hersker iblandt os og i Kirken overhovedet. Vi aflægge her *den offentlige og klare Bekjendelse, at vi ere og ville være den romersk-katholske Kirkes trofaste Sønner indtil vor Grav* (stormende Bifald). Vi give os her broderligt

Haanden, idet vi love hverandre, at *Enhver paa sin Plads vil medvirke til, at vort ophøjede Maal: Kirkens Frihed og den kristelige Skole opnaas* (Bravo!). Vi skilles, *styrkede paany til Mod og Iver i Kampen* (Bravo!). Dhrr. *Biskopper* bringe vi — og jeg beder Dem om, at De tilkjendegiver det ved et særdeles kraftigt Bifald — en hjærtelig og oprigtig Tak for det smukke *Hyrdebrev*, som de har sendt os fra Fulda (Stormende, vedvarende Bifalds- og Leveraab), og *vi love disse vore Overhyrder, at de altid skulle finde os paa de Veje*, som de have billiget og om hvilke de have sagt, at vi trofast have fulgt dem (Bravo!). Og endelig, mine Herrer, lader os se op til *Vatikanet*, til den ærværdige Olding, som to Gange har sendt os sin Velsignelse. For ham aflægge vi det Løfte, *at vi under alle de Trængsler, som kunne komme over Kirken og over hans indviede Person, ville staa fast omkring ham i Livet og i Døden* (Bravo!) Og til Bekræftelse af dette vort Løfte mod den h. Fader opfordrer jeg Dem til, sammen med mig, at istemme et trefoldigt: Leve Hs. Hellighed, Pave Leo XIII. Han leve! — —“

Forsamlingen istemte efter denne Tale af Dr. *Windthorst* begejstrede Leveraab, og under stormende Jubel og Bifaldsraab forlod Taleren Tribunen. Præsidenten, Dr. *Lieber*, bad derpaa den højærv. Biskop af Münster om den kirkelige Velsignelse for Generalforsamlingen.

Den højærv. Biskop *Johan Bernard* sagde da følgende: „Gjærne efterkommer jeg den ærede Præsidents Ønske. Jeg beder den algode Gud om, at han vil udgyde sin Velsignelses hele Fylde over den Sæd, som i disse Dage er bleven udsaaet. Jeg beder de Bortdragende om at vende hjem med nyt Mod, fast besluttede paa at træde i Skranken for vor h. Kirke med Bestemthed og Aabenhjærtethed; jeg beder Dem alle om ikke at hvile, førend Kirken har faaet sin fulde Frihed tilbage. Men brug ogsaa de rette Vaaben i denne Kamp, glem heller ikke det vigtigste Vaaben, Bønnens

Vaaben, frem for alt *Rosenkransbønnens!* — Og her ved meddeler jeg da hele Forsamlingen min biskoppelige Velsignelse i Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn.“

Præsident, Dr. *Lieber*: „Vi staa ved Slutningen af vore Arbejder og vore Glæder. Den 32. Generalforsamling af Tysklands Katholiker kan med Tilfredshed sé tilbage paa disse Dage. *Fremad med Mod, med Mod under Korset!* Dette Valgsprog have vi fulgt og de senere Generalforsamlinger ville vi tilraabe det. Hvad der bevæger vore Hjærter, lader os sammenfatte det Hele i et Leve for vort højærværdigste Episkopat i Forbindelse med Petri Efterfølger.“

Med stormende Jubel istemmer Forsamlingen i dette Leve; hvorefter Dr. *Lieber* udtalte: „Jeg erklærer den 32. Generalforsamling af Tysklands Katholiker for *sluttet!* Lovet være Jesus Kristus!“

Lidt om Festdagene.

Kirkevielsesfesten.

Alt, hvad du ser i en katholsk Kirke, tilraaber dig Patriarken Jakobs Ord: „Her er Guds Hus og Himlens Port.“ Betragt Korset, som dit Øje møder alle Vegne! Du ser det paa Altrene, paa Prædikestolen, paa de præstelige Messeklæder. Paa Kirkens Vægge ser du en hel Række smaa Kors, de saakaldte „Apostelkors“; de ere for det meste malede med rød Farve og betegne de Steder, hvor Kirkens Vægge ere blevne salvede med Krysam, da Biskoppen konsekreerede Kirken. De sige dig alle tydeligt: „Stedet, hvor du staa, er ikke noget almindeligt Hus, men et indviet Sted. Kirken er indviet til Herren, vor Gud, og ene og alene hans Ejendom.“ Hjemme hos dig selv kan du gjøre hvad du vil, men

i en fremmed Bolig befletter du dig stedse paa Anstand og Beskedenhed. Hvor langt beskednere og mere tilbageholdende maa du da ikke være, naar det fremmede Hus, som du har betraadt, er din Guds Hus. Men ikke desto mindre, hvor ofte maa Frelseren ikke erfare det modsatte i sit eget Hus! Hvor er Anstanden, Ærbødigheden, Ærefrygten?

Jeg tænker her kun paa hine, som til visse Tider strides om en eller anden bestemt Plads i Gudshuset, saa at de endog tilsidesætte de almindelige Høflighedshensyn overfor andre, som maaske tilfældig have indtaget den Plads i Kirken, som de selv gjøre Krav paa. Stridigheder sømme sig ingensteds, allermindst i Gudshuset, hvor Fredens og Kærlighedens Gud troner og fra sit Tabernakels Helligdom tilraaber os alle: „Lærer af mig, thi jeg er sagtmødig og ydmyg af Hjærte.“ I Italien, Frankrig, Holland og andensteds findes der ingen Siddepladser i Kirken; enhver Andægtig maa ærefrygtfuldt nedknæle paa Gulvet. Dersom vor guddommelige Frelser ikke fordrede Ærefrygt i sit Hus, saa vilde han ikke have aflagt sin sædvanlige Mildhed og ladet sig henrive til hellig Vrede, da han udjog alle dem af Templet, som købte og solgte deri. Men endnu langt mindre kan det være efter Herrens Ønske, naar man glemmer Agtelsen og Ærbødigheden i den kristne Kirke, idet man strides om denne eller hin Plads i samme eller paa anden Maade tilsidesætter den Ærefrygt, som vi ere vor guddommelige Frelser skyldig, der med sin Guddom og Menneskehed er sandelig tilstede i Kirkens Helligdom, skjult under Brødets ringe Skikkelse i det allerhelligste Alterens Sakrament. Lader os stedse mindes dette, naar vi betræde Gudshuset.

Erkeengelen Mikael.

(29. Sept.).

Jeg kan ikke tænke paa den h. *Mikael*, hvis Fest vi fejre paa Tirsdag, uden tillige at mindes Englenes

Syndefald i Himlen. Hvori den Prøve bestod, som Gud underkastede Englene til evig Stadfæstelse af deres Herlighed og Udvælgelse, lader sig ikke paavise med Bestemthed, dog kunne vi, oplyste af den kristelige Sandhed, drage nogle Slutninger, som i det mindste bringe os Løsningen noget nærmere. Englene vare rene Aander, derfor maa med Hensyn til deres Fristelse og Synd alt det udelukkes, som paa nogen Maade forudsætter et Legeme. Et Væsen uden Legeme er ifølge sin Natur fremmed for alt, hvad vi kalde Øjnenes Lyst og Kjødets Lyst, thi i rent aandelige Væsener finde saadanne Lyster intet Sted, hvor de kunne sætte sig fast. Men *Hovmodet* derimod kan ogsaa finde Sted hos rene Aander, ja, det er den eneste Synd, som rene Aander ere istand til at begaa, d. v. s. alle de Synder, som en ren Aand kan begaa, har sin Rod i Hovmodet. Man maa derfor antage, at den Prøvelse, som Gud underkastede Englene, har haft *Ydmyghedens* og *Lydighedens* Dyder til Gjenstand.

Lucifer, den skjønneste og herligste blandt Englene, stillede sig i Spidsen for Oprørerne. Men til Anfører for dem, som vare forblevne tro, kaldte Gud den Engel, som af alle havde været den ydmygeste. *Mikael* havde bøjet sit straalende Hoved dybest for de guddommelige Hemmeligheder; derfor blev han ophøjet i den faldne Lucifers Sted og udvalgt til hele Himlens Hærfører og Bannerdrager. Man ser altsaa, at ogsaa her gaar den Sandhed i Opfyldelse, som Frelseren havde prædiket med saa stort Eftertryk: „Hvo, som ophøjer sig selv, skal fornødres; og hvo, som fornødre sig selv, skal ophøjes.“ Og ligesom det var Ydmygheden, der var Aarsag til den h. Mikael's Udmærkelse i Himlen, og som skjænkede ham Kraft til at styrte den onde Fjende, saaledes kunne ogsaa vi alene i Ydmygheden finde Roden til den Kraft, der skal hjælpe os imod vor Frelses Fjende. I samme Forhold, som vi ydmyge os, bliver det os ogsaa lettere at overvinde Satan og hans Fri-

stelser ; men vende vi vort Hjærte henimod Stolthed og Hovmod, ville vi snart blive magtesløse endog overfor de mindste Fristelser. Hovmod staar for Fald. Vil du sikre din evige Udvælgelse, kjære Læser, da vær frem for alt *ydmvig*.

Rosenkransmaaned.

Paa *Torsdag* begynde *Rosenkransandagterne* paany ligesom ifjor. Fat det bestemte Forsæt, at du vil besøge dem alle regelmæssigt, og at du, naar ikke vigtige Aarsager hindre dig deri, trofast og udholdende vil bivaane Rosenkransandagten daglig, eller i alt Fald drage Omsorg for at de bivaanes af den ene eller den anden fra dit Hjem. Forøvrigt er det den h. Faders Hensigt ved disse Andagter at vænne de Troende til, at de daglig og regelmæssigt bede Rosenkransen, ikke blot i denne Maaned, men hele Aaret igjennem. Mange Kristne bede denne Bøn daglig, og de øvrige skulle lidt efter lidt ogsaa vænne sig dertil. Store og berømte Mænd, Kejsere og Konger, have bedet denne Bøn daglig. Kejser *Karl V.* ansaa Rosenkransen for et af de sikreste Midler til at opnaa den Almægtiges Beskyttelse og Hjælp. Selv de vigtigste Forretninger vare ikke istand til at bringe ham bort fra denne Bøn, naar han engang havde begyndt den: „Naar jeg har endt min Rosenkrans,“ plejede han at sige, „kunne vi afgjøre de Sager“.

I en Tale sagde Pius IX. engang Følgende: „Jeg lægger eder ganske særligt Rosenkransen paa Hjærte. Denne Bøn har den h. Gudsmoder selv lært os og den er hende langt velbehageligere end enhver anden. Det er mit inderligste Ønske, at den maa blive bedet i enhver Familie. Om Aftenen og ellers, naar hele Familien er samlet, beder den h. Rosenkrans! Beder den med Andagt og Tillid!“ Maatte den uforglemmelige Pius' Raad og Leo XIII's Opfordring blive efterfulgt af Alle. Den h. Gudsmoder vil da sikkert bære saa mange

Millioners forenede Bønner frem for Guds Trone, og Herren vil forbarme sig over sit Folk og bringe Hjælp i rette Tid. Ingen forsømme derfor Rosenkransbønnen i Oktober Maaned!

†

Fredløs.

(Fortsat.)

„Er det Soldater, som komme?“ spurgte Præsten.

„Nej, Nationalgarden. Deres Fører henter Forstærkning fra Therouanne. Jeg fulgte med ham, og hørte ham sige, at der var to i Klosteret, han havde selv set dem. Han har svoret, at ville fange eder levende eller døde.“

„Det ville vi se, min kjære Peter; foreløbig have de os endnu ikke. Tror Du, at det vil vare længe inden de komme?“

„Nej, Løjtnanten har samlet henved 10 Sanskulotter i Therouanne, og man var ifærd med at bryde op, da jeg listede mig bort, for at underrette Dem derom.“

„Jeg takker Dig, min Ven, pas paa, at man ikke ser Dig, naar du gaar bort.“

„Med Hensyn til mig behøver De ikke at frygte; jeg skal nok vide at undgaa dem. Men hvorledes vil De slippe bort, Hr. Pastor, thi de faá nok 30 til 40 samlede?“

„Om der saa var Hundrede, skulle de ikke faa mig. God Nat, min Ven! Jeg vil nu tage de nødvendige Forholdsregler.“

Nogle Minutter senere var Præsten atter oppe i Dueslaget; men denne Gang tog han ogsaa Stigen med sig, og skjulte den under Taget. „Mine Herrer“, sagde han, „gjør Dem beredt til at udholde en Belejring; vi blive angrebne!“

„Valentine! Hvem skal frelse Dig, dersom vi bukke under?“ sukkede den forhenværende Oberst ved Regimentet Flandern.

„Men vi lade os jo ikke gribe, derfor indestaar jeg“, forsikrede Præsten.

Efter at han derpaa havde tilstoppet Aabningen paany med stor Forsigtighed, slog han Ild og tændte Lampen igjen. „Nu maa vi først drage Omsorg for, at ethvert Spor af vort Ophold forsvinder; thi dersom man kom herop, saa vilde disse Gjenstande ikke alene vidne om min Tilstedeværelse her i Klostret, men de vilde ogsaa tillige forraade min sædvanlige Residens, og man havde da vundet Spillet.“

„Men jeg indser ikke, hvorledes dette skal gaa for sig,“ indvendte Albert de Vassière.

„Taalmodighed.“ Præsten stillede Bordet mod den Væg, som var bedækket med Smaakasserne, satte en Stol ovenpaa det og bad en af Gjæsterne, om at bestige dette Stillads. „Læg kun Levningerne af Brødet og Flæsket i en af de øverste Kasser,“ bad han Greven. „Det er godt! Tag nu de tomme Flasker!“ Derpaa hentede han et af Sengetæpperne, rullede det sammen og rakte det til Emigranten, og paa samme Maade det andet med de Ord: „I Kassen ved Siden af.“ Halm-sækken og Hovedpuden tilligemed den lille Klokke vandrede samme Vej. Halmen spredte han omkring paa Gulvet med den Bemærkning: „Heldigvis har jeg ingen Madrasse; jeg vidste ikke, hvor jeg ellers skulde skjule den.“

„Men Sengen og Bordet?“ spurgte Albert.

„Vent et Øjeblik! De vil se, at der er draget Omsorg for alt.“ Med disse Ord greb Præsten Sengen ved Hovedenden, gav den nogle kraftige Stød, og faa Sekunder efter var der ikke andet tilbage af den, end en Bunke gamle Brædder. „Blæs nu Lampen ud og læg den til de øvrige Sager.“ Derpaa steg Berclaux ned af Stilladset, og en knagende Lyd overbeviste begge

Emigranterne om, at Bordet og Stolen havde delt Skjæbne med Sengen.

„Nu kunde vi aabne Vinduet og følge Fjendens Bevægelser,“ sagde Præsten. Et mat Lys, som trængte ind gennem Aabningen, lod Emigranterne sé, at der herskede den skjønneste Uorden og Forvirring oppe i Dueslaget.

„Man skulde, i Sandhed, ikke tro, at der boede Nogen her“, bemærkede den ene Emigrant.

„Ikke sandt, mine Herrer?“ spurgte Præsten med et tilfreds Smil, „men imorgen tidlig faar jeg en hel Del Arbejde, med at bringe mit Værelse i Orden igjen. Heldigvis bæere Sanskulotterne mig ikke altfor ofte med deres Besøg.“

De tre Fredløse traadte hen til Aabningen, for at udspejde Omegnen. Men man saá Intet, ikke en Lyd lod sig høre; overalt herskede der Mørke og Stilhed.

„Hvad er Deres Plan, Hr. Pastor?“ spurgte Greven.

„At vente og at handle efter Begivenhederne.“

„Hvorfor ikke forsøge paa Flugt?“

„Klostret er omringet, og alle Udgange bevogtede.“

Endelig hørte man Trin, og kort efter knagede Hovedporten under de voldsomme Slag, som førtes imod den. Officeren, som anførte Hoben, forlangte, at man skulde lukke op, og da der ingen bevægede sig indenfor, gav han Befaling til at Porten skulde opbrydes. Man fordoblede Slagene; den stærke Port fløj under Knagen og Bragen i Splinter, og Banden havde nu fri Adgang. Under Eder og Forbandelser og bevæbnet med Sabler og Geværer, Øxer og Knive, med Fakler og Løgter, styrtede den vilde Hob sig nu ind i Gaarden og Haven, for at begynde et Angreb paa Bygningerne. Døre og Vinduesskodder, som omhyggeligt vare lukkede og stængede, ydede længe Modstand, men tilsidst gav dog en Dør efter.

Oppe fra Observatoriet fulgte de Fredløse Bandens

Bevægelser. De saa den forsvinde gennem Hovedporten og hørte dens Mord- og Triumphskrig. Kort efter vare alle Vinduer oplyste. Oppe fra Dueslaget kunde man sé, hvorledes Sanskulotterne løb frem og tilbage i Stuerne og sønderslog alt, hvad de mødte paa deres Vej. Deres Raseri steg med hvert Øjeblik, da de hverken fandt dem, som de søgte, eller endog kun det mindste Spor, som kunde forraade deres Nærværelse. Desuden var Klostret allerede bleven plyndret tre eller fire Gange i Forvejen, saa at de hellerikke fandt det mindste, som kunde stille deres Begjærighed. Endelig var alt gjennemsøgt; der var ikke en Dør i hele Huset tilbage, som ikke var bleven aabnet eller opbrudt; ingen Mur, ingen Væg, intet Brædt var bleven skaanet. De Fleste befandt sig atter nede i Gaarden, ja, man syntes allerede, at opgive Arbejdet og at tænke paa at vende tilbage, da man pludselig hørte Raabet: „Stalden! Vi have ikke undersøgt Stalden endnu!“

I et Øjeblik var Klosteret tomt, og man løb henimod Stalden.

VII. En Jagt under Taget.

„Denne Gang kommer Faren nærmere,“ bemærkede Præsten, „det er første Gang, at de ere komne paa den Tanke, at undersøge Udhusene.“

„Da gjælder det om ikke at tøve længere“, svarede Grev Berclaux, hvis Soldaterblod atter begynde at rulle i Aarene. „Lader os stige ned og styrte os ind paa denne Helvedes Yngel! Vi støde de Første ned med vore Dolke, skyde de Andre og bane os en Vej over deres Lig!“

„Og dersom De bukker under, hvem skal saa frelse den Forældreløse?“ indvendte Præsten.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn: *Hertugen og Hertuginde af Chartres* samt deres Børn, Prinsesse *Marie* og Prins *Henri* af Orleans, ledsagede af Oberst Hoskjær, der har været attacheret Hertugen under dennes Ophold paa Fredensborg, overværede i Søndags Højmessén i Sct. Ansgars Kirke. De modtoges ved Indgangen af en af Dhrr. Gejstlige, som førte dem til deres Pladser i Kirken, og Sangforeningen forherligede ved denne Lejlighed Guds-tjenesten ved sin smukke flerstemmige Sang.

— I denne Uge har man fuldendt Opstillingen af to nye *Glasmalerier* i Sct. Ansgars Kirke. Vinduerne svare til de to foregaaende og fremstille den h. *Monika*, den h. Kirkefader Augustinus' Moder, som Skytspatroninde for *Mødreforeningen*, og det andet: den h. *Elisabeth* af Thyringen, Skytspatroninde for *Elisabethforeningen*. De smukke Glasmalerier ere en sand Pryd for Gudshuset, og vi kunne ikke noksom rette en indtrængende Opfordring til alle Menighedens Medlemmer, om efter Evne og Kræfter at bidrage til, at Rækken af Glasmalerierne stadig maa fortsættes. Vi minde derfor alle, hvem Gudshusets værdige Udsmykning ligger paa Hjærte, om *Bøssen*, som findes ved Kirkens Indgang med Paaskriften: „*Til Kirkens Forskjønnelse*“ og som gjerne modtager baade store og smaa Bidrag, baade anonyme og forsynede med Navn.

Svendborg. I den derværende katholske *Sct. Karls Skole* afholdtes den 10. Sept. den første offentlige *Examen* med Børnene. Skolen frekventeres af 10 Børn, som undervises i de almindelige Skolefag samt i Tysk og Fransk. Overhøringen bar Vidnesbyrd om, at Skolen forestaas med Iver og Dygtighed, idet alle Børnene viste sig at være i Besiddelse af særdeles gode Kundskaber. Nogle enkelte af Børnene, som særlig havde udmærket sig i Aarets Løb ved Flid og god Opførsel, modtoge Præmier af Hr. Pastor *Whitte*. Examinationen overværedes af Børnenes Forældre. Som Lærer ved Skolen

er ansat Hr. *F. Møller* af Fredericia, og Undervisningen i Haandarbejde for Pigernes Vedkommende ledes med Dygtighed af en Dame fra selve Byen. — Maatte Gud velsigne Børnene og skjænke Skolen Fremgang i denne Præfektorets yngste Menighed, at den ligesom Sennopskornet maa voxe op til et herligt Træ!

Aix. Ærkebiskoppen af Aix i Frankrig, Msgr. *Forcade*, er bleven et Offer for *Koleraen*, efter at han havde besøgt de Kolerasyge i Omegnen af Aix. Han var født 1816 i Versailles, blev i Februar 1849 i Hongkong viet til Biskop af Samos og apost. Vikar for Japan, 1853 forflyttedes han til Guadeloupe, derfra til Nevers og i 1861 udnævntes han til Ærkebiskop af Aix.

Karlsruhe. Paa Antropolog-Kongressen i Karlsruhe har Professor *Albrecht* fra Brüssel holdt et Foredrag over *Menneskeslægtens Nedstammelse*. Hidtil paastode Materialisterne, som bekjendt, at Menneskene nedstammede fra Aberne, men Albrecht har fundet noget Nyt: at Mennesket nedstammer fra *Insektæderne*. Spørgsmaalet: „Hvad ere vi?“ besvarer den kløgtige Professor saaledes: „Vi nedstamme ikke alene fra Aberne, men vi staa i anatomisk Henseende under Aberne.“ Det kan man da kalde en ydmygende Tilstaaelse. Og hvorfra ved Professoren, at vi ere Insektædere? Han har gjort den vidunderlige Opdagelse, at der gives Mennesker med flere end fire Skjæretænder, og paa disse Misdannelser grunder Professoren strax sin Teori, at Mennesket forhen har haft flere end fire Skjæretænder; et Bevis paa at det ikke hører hverken til Aber eller Halvaber, men til Insektædere. Man kan kun føle dyb Medlidenhed med en Videnskab, der udarter til slige Latterligheder og stadfæster det guddommelige Ord: „De holdt sig for Vise, og ere blevne til Daarer!“

Smaating.

(*Socialøkonomi*.) „Hvorafter kommer det, Petersen, at De i den senere Tid drikker Kaffe, medens Deres Kone drikker Øl?“ — „Det er ganske simpelt. Naar jeg drikker Øl, drikker jeg mere end 1 Glas, og naar min Kone drikker Kaffe, drikker hun mere end 1 Kop; men for at vi ikke skulle give for meget ud i disse daarlige Tider, drikker jeg Kaffe og min Kone drikker Øl.“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 27. September. 18. Søndag efter Pintse. Kirkevielsesfest. I Sct Ansgars Kirke udstilles det Allerhelligste under den h. Messe Kl. 8 og forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 3 og 5 recitere de Gejstlige Breviarbønnen; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken. **28. M.** Wenceslaus, Konge og Mart. — **29. Ti.** Mikael, Ærkeengel. — **30 O.** Hieronimus, Kirkelærer. — **1. Oktober To.** Oktavdag. **2. F.** Oktavdag. (Kl. 8¹/₄ Broderskabs-Højmesse til Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.) — **5. L.** Oktavdag.

Søndagen den 4. Oktober. 19. Søndag efter Pintse. Rosenkransfest. (4 Kvartalskollekt af Peterspengene.)

Mariakongregationen for Mænd

holder Fælleskommunion idag Søndag den 27. Sept. Kl. 8 i St Knuds Kapel.

Mariakongregationen for Ynglinge

holder Fælleskommunion Søndagen den 4. Oktober i St. Knuds Kapel, Kl. 8.

Elisabethforeningen

lader Mandagen den 28. Sept. Kl. 8¹/₄ læse en h. Messe for sit afdøde Medlem, Hr. Peelmann.

Lærling.

En finck Dreng kan strax indtræde som Lærling hos en **Klejnsmed.** Nærmere Oplysning faas hos Redaktionen, Bredgade 64. 1. Sal.

Pr. National-Forsikrings-Selskab

i Stettin,

oprettet A. 1845,

afslutter Brandforsikringer til faste og billige Præmier ved

C. B. Lohrer,

Kjøbenhavn.

31, Adelgade, 1. Sal.

Th. Mann & Co's

krydsstrængede. prisbelønnede og anbefalede

Flygler og Pianoer,

Hoveddepot for Danmark, **P. Pohl**, Bredgade 10.

P. P. Herved have vi den Fornøjelse at meddele Dem, at der paa Verdensudstillingen i Antwerpen er blevet os tildelt

Gulmedaille.

Med Højagtelse

Th. Mann & Co.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr: Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 40.

Søndagen den 4. Oktober.

1885.

Indhold: Festdagene i Ugen. Sr. Maria Hyacinthe. Efterretninger: Wien, Schweiz, Frankrig, Spanien, Tyrkiet.

Festdage i denne Uge.

Den h. Frants af Assisi.

Den katholske Kirke fejrer imorgen (5. Oktbr.) Mindet om en Mand, der i Historien har erhvervet sig et herligt Navn som Feltherre og Erobrer; men det er en Feltherre af en ganske særegen Slags. Hans Uniform, hans Pantser var et simpelt, ru Klædebon, ved Siden havde han i Stedet for Sværdet en Rosenkrans, et Toug om Livet var hans Smykke og Orden; Vaabnene, hvormed han kæmpede, var Bøn, Ydmyghed, Selvfornægtelse, Fattigdom, Lydighed. Saaledes udrustet drog han med sine Krigsskarer i Kampen, og han har erobret mange Lande, d. v. s. mange Menneskehjærter. Og denne Mand er den *h. Frants af Assisi*, Stifteren af *Graabrødreordenen*.

Man har ofte nok bebreydet Franciskanerordenen, at den ikke agtede Videnskaben nok, og dens Virksomhed derfor heller ikke var af videre Betydning. Det er

imidlertid fuldstændig uden Grund, og Franciskaneren, den store Kirkelærer *Bonaventura*, den berømte Alexander Hales, Johan Skotus og mange andre bekræfte det modsatte. Netop Tiggermunkene vare de fornemste Lærde i det 13. og 14. Aarhundrede, og Universiteternes Professorater vare næsten alle beklædte af dem. Vel maa det indrømmes, at Franciskanerne ikke satte Videnskaben over det kristelige Liv, at de snarere prædikede Kristendommen ved Ord og Gjerning, end ved lærde Forskninger og dybsindige Talemaader; men deri havde de Ret. Den h. Frants sagde til den Uvidende: „Den, som ikke kan læse, skal ikke lade sig forskrække derved; Bøn, Ydmyghed, Taalmodighed under Sygdomme og Lidelser, det er den sande Videnskab; det staar langt over al anden Lærdom.“

Franciskanerordenen havde særlig sit Øje henvendt paa *Kjærligheden*, og den fulgte deri Apostlens Ord: „Om jeg talte alle Menneskers og Engles Sprog, men ikke havde Kjærligheden, da var jeg Intet.“ Kjærlighed til Gud, Kjærlighed til Næsten, det var den Grundsten, paa hvilken Franciskus byggede sin Orden; og ligesom han selv ganske var opfyldt af Kjærlighed, saaledes forstod han ogsaa at meddele den til sin Stiftelse. Da han udsendte sine Brødre i Landene, sagde han til dem: „Gaar ud to og to, stille, bedende og indadventde! Eders Vandel blandt Menneskene være saaledes, at de, som sé og høre Eder, prise Faderen i Himlen! Byder Enhver Freden, som I imidlertid ikke blot skulle have paa Tungen, men ogsaa i eders Hjerter. Giver ikke hverandre Anledning til Vrede og Stridigheder, men formaner enhver ved Sagtmodighed og Velvillie til Fred og Eftergivenhed. Vi ere kaldede til at læge Vunder, til at hele, hvad der er sønderbrudt, til at føre Vildfarende tilbage paa rette Vej. Mange Mennesker ville forekomme eder som Djævelens Trælle og Medhælpere, men ved eder ville de lade sig forvandle til Jesu Kristi Venner og Disciple.“

Det var den Gang en bevæget og meget daarlig Tid, en storartet Fordærvelse havde indsneget sig i Sæderne, en Mængde Sekter og Vranglærdomme rejste sig og udbredte sig til alle Sider; Faren for Guds Kirke voksede; da kom Franciskus og hans Brødre med deres Fattigdom, Ydmyghed, sædelige Renhed, med deres Lydighed og glødende Iver for Guds og hans h. Kirkes Ære, og endskjønt de først bleve foragtede og bespottede, hvad de bare med uovervindelig Taalmodighed, varede det dog ikke længe, førend Foragten forvandlede sig til Højagtelse, og det viste sig, at Ordenen netop havde afhjulpet et længe følt Savn, hvorfor den ogsaa i kort Tid udbredte sig paa vidunderlig Maade over alle Landene. Endnu medens den h. Franciskus selv levede, lød det almindeligt: „Den Rige forlader Hus og Gaard og Skatte, og slutter sig til dem; der er intet Land mere, hvor der ikke findes Graabrødre. Enhver er lykkelig, naar de tage Bolig hos ham og modtage hans Almisse.“ Det første Land, hvorhen de kom fra Italien, var Frankrig; kort efter droge de til England og Skotland, derpaa til Spanien, Portugal, Danmark og Sverrig, og tilsidst fik de ogsaa fast Fod i Tyskland.

Den h. Franciskus afholdt selv i Aaret 1219 en Forsamling af alle Brødrene, hvortil mødte 5 Tusinde. 45 Aar senere blev der paa et almindeligt Møde i Narbonne optaget en Liste over alle Franciskanerklostrene, og man talte da i 33 Distrikter 8000 Klostre med over 200,000 Franciskanere. Franciskus viste ethvert Andragende om at formilde Ordensreglerne standhaftigt tilbage; de faa Aar, som vare henrundne, siden han havde stiftet Ordenen, vare tilstrækkelige for ham til at overbevise ham om, at Strænghed snarere tillokkede end afskrækkede. Konger og Fyrster, højtstaaende Prælater traadte mod Slutningen af deres Liv ind i Ordenen, for at berede sig til den alvorligste af alle Timer, Dødstimen.

Paa denne Maade blev Franciskanerordenen til Jordens Salt imod Raaddenskab, der havde grebet om sig; den var den frelsende Engel, som midt i en lunken og fordærvet Tid førte Kristenheden til Kristus. Hvad Under da, om de Bedresindede i hine Dage ansaa den for en Gave fra det guddommelige Forsyn, eller i det mindste holdt den højt i Ære. Paa den ene Side den yderste Forsagelse og Fattigdom, den strængeste Selvfornægtelse og Renhed; paa den anden Side ubunden Sanselighed; her fuldkommen Foragt for Jordens Goder, hist en Begjærlighed, der ikke skyede tilbage for nogen som helst Uretfærdighed; her den ydmygste Lydighed, her en Tøjlesløshed, der trodsigt satte sig ud over alt, hvad der hedder Bud, en Vilkaarlighed, som ikke kjender noget andet Bud end Egenwillien og de egne Tilbøjeligheder; — alt dette maatte aabne Øjnene paa Menneskeslægten og tjene den til opmuntrende Exempel.

I den h. Frants af Assisi var den Kjærlighed, som har sin Rod i Jesu Kristi Kors, Sjælens Liv, hvorfor han ogsaa fik Tilnavnet: „den serafiske“. Hans Kjærlighed til den Korsfæstede blev endog saa glødende, at han af Gud fandtes værdig til at bære Frelserens hh. Saarmærker paa sit Legeme. Da han nemlig i Aaret 1224, to Aar før sin Død, opholdt sig i stille Ensomhed paa Appeninerbjærgene, hændte det, medens han paa Korsophøjelsesfesten (14. Septbr.) bad med udstrakte Arme, at en Seraf, som bar et Kors mellem sine Vinger, viste sig for ham; og fra Korset trængte glødende Straaler mod hans Hænder og Fødder og mod hans Side, og paatrykte hans Lemmer fem Vunder, der lignede Frelserens paa Korset. Og disse Vunder bar han indtil sin Død. Som han selv, saaledes var ogsaa hele hans Orden gjennemtrængt af Kjærlighed til Jesus, den Korsfæstede, og den gik fuldstændig op i ham. Det var dette, der var Grunden til, at den paa en saa vid-

underlig Maade virkede for Samfundets Forvandling og Fornyelse.

Der er vel dem, der anse Franciskanerordenen og Graabrødrene for en Daarskab. Det er ikke saa forunderligt; mange anse jo i Grunden hele Kristendommen for en Daarskab i vore Dage. Men der vil komme en Dag, hvor det vil siges, hvad der staar i Visdommens Bog: „Det er dem, som vi en Gang lo af og forhaaned. Vi Daarer holdt deres Liv for Taabelighed og deres Endeligt for en Vanære. Nu se vi, hvorledes de ere regnede blandt Guds Børn, og deres Arvelod er blandt de Hellige.“

Den h. Frants Borgia.

Ogsaa paa Lørdag, d. 10. Oktober, staar i Kalenderen Navnet *Franciskus*; men den Stilling, som Bæren af dette Navn indtog, var i mange Henseender højst forskjellig fra den h. Frants af Assisis. Paa Lørdag fejrer Kirken nemlig Mindet om den h. *Frants Borgia*, regerende Hertug af Gandia, Vicekonge i Katalonien, Markgreve af Lombardiet, øverste Staldmester hos den romerske Kejser og spanske Konge Karl V., og i Slægtskab med de fornemste Huse i Spanien og Italien, ja selv med Kongerne af Spanien og Portugal. Han levede i lykkeligt Ægteskab med Leonora de Castro, og havde otte haabefulde Børn, Prinser og Prinsesser. Kort sagt, Frants Borgia var en af de rigeste og mest ansete Herrer i Spanien. Men sé, en skjøn Dag gav denne mægtige Herre Afkald paa alle sine Godser, Embeder og Værdigheder, og traadte i Rom ind i *Jesuiterordenen*. Hvad havde der vel tildraget sig med Frants Borgia, siden han frivillig forlod Verden, og ombyttede sit Hertugdømme med frivillig Fattigdom? Det var *Kejserinde Isabellas Lig* og *P. Johannes Avila's Ligtale*, der bevægede ham til dette Skridt.

Frants Borgia førte fra Ungdommen af, ogsaa som Hertug af Gandia, en opbyggelig Livsvandel. Han bi-

vaanede hver Dag med Andagt den h. Messe; han bad gjerne og gik mindst hver Maaned til den h. Kommunion. Ved sit Hof taalte han intet Forargeligt. For sine Undersaatter havde han faderlig Omsorg og enhver kunde frit faa ham i Tale. Mod Fattige og Nødlidende viste han sig især kjærlighedsfuld og velgjørende, og lod Ingen gaa bort uden Hjælp og Trøst. Han var, med andre Ord, en Fyrste, som ved sit Exempel beviste, at ogsaa denne Verdens Store kunne leve efter Evangeliets Forskrifter.

Ikke desto mindre var Frants Borgia dog ikke afdød for Verden og for sig selv. Hans Hjærte holdtes endnu fængslet af de jordiske Ting, og de tillode ham ikke at forene sig fuldstændig med Gud. Han gik saa at sige paa Skillevejen; han var delt mellem Gud og Verden, indtil den af Gud fastsatte Tid kom, der paa en Gang gjorde ham kjed af Verden og levende fremstillede for ham alle de jordiske Tings sande Forfængelighed. Det skete paa følgende Maade.

Kejser *Karl V.* sammenkaldte i Aaret 1539 de spanske Stænder, eller som de kaldtes „Cortes“ i Toledo, og der udfoldedes ved denne Lejlighed en Pragt, der overgik alle tidligere Forsamlings; alt skulde vise sig en Majestæt værdig, om hvem man sagde, at Solen ikke gik ned i hans Rige. Hver Dag var der Festligheder og Optog, det ene skjønnere end det andet, og der var ingen Ende paa Jubelen. Pludselig blev Kejserens Gemalinde, *Isabella*, syg, og i Løbet af faa Dage døde hun i sit Livs Foraar, begrædt af Alle, thi hun var en af de ædleste Fyrstinder.

Paa Kejserens Befaling førtes Liget fra Toledo til den gamle, prægtige Stad Granada, for at bisættes i de spanske Kongers Gravhvælving. Frants Borgia stod i Spidsen for Ligtoget og overgav i Granada, i Nærværelse af Hoffets Fornemste som Vidner, det ham anbetroede Lig til Ærkebiskoppen og Domkirkens Gejstlighed. Men for at undgaa ethvert Bedrageri, maatte Kisten

først aabnes, førend man nedsænkede den i Hvælvingen; Følget maatte med Ed stadfæste, at det virkelig var den afdøde Kejsers Lig. Da man nu løftede Sløret tilside, som bedækkede Ansigtet, saá man ikke alene intet mere til den vidunderlige Skjønhed, som fordem havde været Kejsers Særkjende, men hun var i den Grad i Forraadnelse, at Ingen kjendte hende mere. Og der udgik fra hendes Lig en saa vederstyggelig Lugt, at Frants alene vilde og kunde udholde den i længere Tid. Der var Ingen, som vilde sværge paa, at det var Isabellas Lig; Franciskus, som Dag og Nat havde bevogtet det paa det omhyggeligste, gjorde Fyldest for de Andre, idet han aflagde Vidnesbyrd om, at dette Lig ikke kunde være noget andet end Kejsers.

I 10 Aar havde Frants Borgia forhen daglig været i Kejsers Omgivelser; hendes tidligere Billede var uudslettelig indpræntet hans Sjæl. „Er det,“ sagde han, da han stod foran Liget, „er det de Øjne, som droge Alles Blikke paa sig? Er det hin Skjønhed, som gjorde alle Andres Skjønhed til Intet? Er det den Mund, hvis Ord havde Magt, til at ophøje og fornedre? Er det dig, Kejsersinde Isabella? Ja, det er dig. O Forfængelighed, Forfængelighed! Septer og Krone bar du, Magt, Ære og Rigdom havde du fremfor Menneskene — og nu er dit Endeligt saaledes. Kejsere og Konger blive altsaa til Føde for Ormene, som den fattigste Tigger; disse i deres fattige Pjalter, og Fyrsterne i deres gyldne Klæder. Det er hele Forskjellen“.

Hertugen var dybt greben af det uhyggelige Syn; men lidt efter lidt blev han roligere, og overvejede nu i sit Hjærte hele det jordiske Livs Jammerlighed og Kortvarighed, og at vi med Stormskridt ile Evigheden i Møde og ikke kunne tage andet med overfor Guds Domstol, end vore gode eller onde Gjerninger. Saaledes tænkte han, og hele Verdens Herlighed svandt for ham, som en Røg.

Den næste Morgen fejrede Ærkebiskoppen af Gra-

nada den højtidelige Sjælemesse for den afdøde Kejsersinde. Ligtalen holdt *Johannes Avila*, en Mand, der var mægtig i Ord og Gjerning, en Pryd for Præstestanden, et Lys i Guds Kirke. Mange bleve ved ham førte til stor Fuldkommenhed, blandt andre den h. Theresia, den h. Ludvig af Granada og den h. Frants Borgia. Denne berømte Mand maatte holde Ligtalen over den Afdøde, og man havde ikke kunnet vælge en bedre. Den hensovede Fyrstindes Roes var afgjort med faa Ord og uden Smiger. Men desto mere talte han om Verdens Forfængelighed, om Jordelivets Elendighed og Menneskenes mangehaande Sorger og Bekymringer. Alt er Forfængelighed, uden at elske Gud og tjene ham alene. Forfængelighed at samle forgængelige Skatte og bygge sit Haab paa dem. Forfængelighed, at tragte efter denne Verdens Ære og Anseelse. Forfængelighed, at hengive sig til Kjødets Lyster og at jage efter Glæder, som kun have smertelige Straffe til Følge. Forfængelighed, at ønske sig et langt Liv, og ikke samtidig drage Omsorg for at leve fromt. Forfængelighed, kun at give Agt paa det nuværende Liv, og ikke agte paa det tilkommende, som varer evigt. At foragte Verden, og ved Foragt for Verden at stige op til Himlens evige Rige, det er den sande Visdom. Saaledes prædikede han, og udtalte til Slutning som sit tillidsfulde Haab, at den hensovede Kejsersinde allerede af Kongernes Konge og Hærskarernes Herre var bleven hævet til et bedre og større Herredømme, end det hun heneden havde besiddet, og at Gud i sin Naade havde optaget hende i den evige Herlighed; men opfordrede dog tilsidst, da Guds Raadslutninger ere uudforskellige, alle de Tilstedeværende til at bevise deres hensovede Fyrstinde den sidste Kjærlighedstjeneste, og bede for hende, at hun maatte hvile i Fred.

Frants Borgia, som allerede var vel forberedt ved Begivenheden Aftenen i Forvejen, følte ved denne Tale som om et Sværd gjennemborede hans Hjærte. Han

lod samme Dag Johannes Avila kalde til sig og aabnede ham sin Sjæls Tilstand. Han fortalte ham hvad der var foregaaet i hans Indre, da han Aftenen i Forvejen havde løftet Sløret fra Kejserindens Ansigt, og at han havde besluttet, at vilde føre et nyt Liv, opvakt dertil ved sin Kejserindes Død. Tillige meddelte han Præsten, at han efter Sjølemessen havde knælet ned foran den Korsfæstedes Billede i Domkirken og aflagt det Løfte, at dersom han overlevede sin Gemalinde, vilde han fuldstændigt forlade Verden og træde ind i en Orden. Johannes Avila bestyrkede ham i hans gode Forsætter; gav ham tillige nogle gode Raad og lovede at vilde bede for ham.

Kort efter at være vendt tilbage til Toledo fra Granada, udnævnte Kejseren ham til Vicekonge i Katalonien og til Ridder og Kommandør af St. Jakobs Ordenen. Han kunde ikke undvige; men sin Fritid benyttede han til Bøn og Betragtning, til Faste og Bodsøvelser, og i hele sit Ydre viste han, at han ved Selvfornægtelser vilde afdø for Verden og dens Glæder. Kort efter døde hans Fader; og Frants bad atter Kejseren, om at blive afskediget fra Embedet. Kejseren gav da efter, og Frants trak sig tilbage til Granada. Tre Aar efter døde hans Gemalinde, og han besluttede nu at opfylde sit tidligere givne Løfte og at træde ind i den nye Orden, som den h. *Ignatius af Loyola* netop havde stiftet under Navn af „Jesu Selskab,“ for at han ikke alene kunde arbejde for sin egen, men ogsaa for sine Medmenneskers Frelse. Det gjorde han, og levede 18 Aar som Medlem og 6 Aar som øverste Forstander eller General for Jesuiterordenen, en Hædersplads, hvortil han enstemmig blev valgt. Sit opofrende Liv til Guds Ære og Sjælenes Frelse afsluttede han den 1. Oktober 1582 i sit 62. Leveaar.

Det er den h. Frants Borgias Historie; — ved Synet af Kejserinde Isabellas Lig og ved Johannes Avilas Ligtale blev saaledes en stor og mægtig Verdens-

mand til en ydmyg Ordensmand og stor Helgen, som den Gang plejede at sige, at ethvert Menneske daglig skulde tænke 24 Gange paa Døden. Skade kunde det just ikke; men for Mange vilde det dog blive for meget. Derfor beder jeg dig, kjære Læser, tænk daglig én Gang, tænk i det mindste ofte paa din Død. Da vil du ringeagte de timelige Goder, saa at du ikke taber de evige, men en Gang naar derhen, hvor de uforgængelige Skatte ere opbevarede!

Den h. Birgitta.

Midt imellem disse to Franciskus-Dage ligger en Festdag, paa hvilken vi fejre Mindet om en af Nordens berømte Hellige, den svenske Kongedatter, den h. *Birgitta* (8. Oktober.) Hvad der særlig har gjort den h. Birgitta berømt, er de Aabenbaringer, som Gud lod hende blive tildel, og som især havde Frelserens Lidelse og Omvæltningerne, som vilde foregaa i visse Riger, til Gjenstand. Men selv om disse Aabenbaringer have gjort hendes Navn berømt, saa var det særlig dog hendes heltedige Dyder, der gjorde hende ærværdig i Kirkens Øjne. At indrette vor Vandel efter vor guddommelige Religions Aand, er langt mere ophøjet, end at have Syner og at kjende de skjulte Ting. Havde vi ogsaa Englenes Kundskab, saa vare vi dog, uden Kjærligheden, som syngende Malm og en klingende Bjælde; den h. Birgitta besad den dobbelte Naade: med Kjærlighedens Flamme forbandt hun Englenes Sprog.

Da denne *nordiske* Helgenindes Liv imidlertid særlig maa lægge Beslag paa vore Læseres Interesse, og vi denne Gang allerede temmelig længe have opholdt os ved den h. Frants af Assisis og Frants Borgias Virksomhed og Liv, forbeholde vi os, at bringe Læserne en længere Beskrivelse af den h. Birgitta i næste Nummer.

†

Sr. Marie Hyacinthe,

General-Superiorinde for Sct. Josefs-Søstrene.*)

Den ottende September, Mariæ Fødselsfest, fejredes iaar med særegen Højtidelighed i Sct. Josefssøstrenes Ordenshus i *Chambery*, idet der paa denne Dag skulde vælges en ny General-Superiorinde for hele Ordenssamfundet.

„General-Superiorinden“, sige Sct. Josefs-Søstrenes Konstitutioner, „skal i Medfør af den Stilling, som hun indtager, vaage over et Værks Fremme og Interesser, hvis Formaal er Guds Ære og Sjælenes Frelse. Derfor skal ogsaa den Person, som vælges til at indtage denne første Plads i Ordenssamfundet, være en Søster, der paa det inderligste er forenet med Gud ved Bøn og Betragtning.“ Men foruden at være besjælet af denne Bønnens Aand, som er en Hoveddyd i Ordenslivet, maa hun ogsaa være i Besiddelse af Iver og Nidkærhed, af Klogskab og Retfærdighedsfølelse, af Erfaring og Ydmyghed, af Troskab imod Reglerne, af Kjærlighed til de Fattige, af Strenghed overfor Efterladenhed, af Mildhed og Skaansel i sine Befalinger. Foruden disse Egenskaber maa den, som vælges, tillige være over 40 Aar, have levet i det mindste 10 Aar som Professøster og opnaa de to Trediedele af Stemmerne.

Det er indlysende, at et Udvalg, som i en Kongregation, der bestaar af talrige Medlemmer, skal vælge den Person, der mest af alle nærmer sig dette Ideal, maa være indskrænket til nogle Faa. Novicerne og de yngre Søstre ere med Rette ikke i Stand til at foretage et saa vigtigt Valg. General-Superiorinden vælges derfor af General-Kapitlet, som bestaar af: 1. Kongregationens Raad; 2. af Provinsialforstanderinderne og to Delegerede fra hver Provins; af Lokalforstanderinderne for Søstrenes Ordenshuse i Bispedømmet *Chambery*; 4. af de Søstre i Moderhuset, som i 5 Aar have været Professøstre.

Efter at Kapitlet med Ærkebiskoppens Tilladelse var bleven sammenkaldt, forsamlede de Vælgende sig i Moderhuset, for at deltage i otte Dages aandelige

*) Efter „La semaine religieuse de la Savoie.“ *Chambery*.

Øvelser. Hjærtets Renselse ved Selvfornægtelse og Spægelse, Betragtningen af de evige Sandheder, Tausched og Bøn ere i Virkeligheden de eneste Principer, som afføde vise Raadslutninger Der var ialt 101 Vælgere, blandt hvilke Flere, som vare komne fra fjærne Provinser: Søster *Theodora*, Provinsialforstanderinde for Brasilien, tilligemed to Delegerede fra samme Provins; Søster *Maria Immaculata*, Provinsialforstanderinde for Norge og Sverrig; Søster *Maria Clemence*, Provinsialforstanderinde for Danmark. Efter de aandelige Øvelser, som P. *Laurençot* havde forestaaet, forsamlede de sig om Morgenen i Kapellet paa Gudsmoderens Fødselsfest, for at foretage Valget. Paa deres Ansigter saå man intet til al den Lidenskabelighed, som plejer at bemægtige sig denne Verdens Børn, naar de ere i Færd med at vælge. Forstandens milde Lys, opklaret af Troen og Kjærligheden, var det eneste, der lyste, og det meddelte deres Ydre en vis Ro, Bestemtthed og Beskedenhed, som er et Særkjende for den fromme Kristen.

Kl. 7 om Morgenen ankom Ærkebiskoppen af Chambery, ledsaget af General-Vikaren, Domherre Burdin, og efter at have frembaaret det hellige Messeoffer, under hvilket alle Søstrene modtog den h. Kommunion, istemtes „Veni Creator“, for at paakalde den Helligaand, og Valghandlingen begyndte. Tre og tre traadte Søstrene frem, de Ældste først, knælede ned foran de tre Borde, som vare opstillede foran Koret, og efter at have gjort Korsets Tegn nedskrev hver Navnet paa den Søster, som de ønskede at vælge, og nedlagde derefter paa Ærkebiskoppens Opfordring deres Stemmeseddel i Urnen. Sedlerne bleve derpaa talte og aabnede under al ønskelig Garanti, i Overværelse af tre Vidner og tre Sekretærer, og Resultatet bekendtgjort af Ærkebiskoppen, som, iført det biskoppelige Ornat, med Korset i Haanden og Mithraen paa Hovedet, forkyndte: „Søster *Marie Hyacinthe* har af 101 Stemme samlet de 95 paa sig, og Vi bekræfte hendes Udvælgelse til Generalforstanderinde for denne Kongregation i Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn. Træd frem og aflæg din Trosbekjendelse.“ Den Nyvalgte traadte frem og knælede ned foran Alteret, og, med Haanden paa Evangeliet, svor hun Troskab, for sit eget og hele Kongregationens Vedkommende,

mod den katolske Tro og den romerske Kirke. Den Ambrosianske Lovsang „Te Deum“ afsluttede denne rørende Højtidelighed.

Den ny Generalforstanderinde har i 30 Aar været Professøster, hun har gennemgaaet alle de forskjellige Grader i Kongregationen, og i 15 Aar været General-Assistentinde hos den afdøde Sr. Maria-Felicitas. At hun næsten enstemmig blev valgt til den første Værdighed blandt sine Medsøstre, er en Borgen for hendes heldige Administration.

Om Eftermiddagen modtog Ærkebiskoppen den Nyvalgte tilligemed Provinsialforstanderinderne i Audiens, lykønskede dem til Valget og samtaledede i længere Tid med dem om Kongregationens Interesser i hver Provins. De bringe hans Ord og hans Velsignelse med sig til deres Hjem, som et kostbart Minde om den 8. September 1885, som et Vidnesbyrd om Ærkebiskoppens Velvillie, og som et Baand, der paa det inderligste forener dem med Moderhuset, med Ærkesædet i Chambery og med vor h. Kirke.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Wien. Det katolske Foreningsliv er trods den skadelige Indflydelse, som Hovedstadslivet bringer med sig, i stadig Fremvæxt i Wien. Medlemmerne af de katolske Kasinoer og Klubber forøges stadig, og Forsamlingerne ere altid stærkt besøgte, hvilket i høj Grad bidrager til at fremme Enigheden iblandt Katholikerne i Østerrigs Hovedstad. Der har blandt andet dannet sig et „katolsk-politisk Kasino“, hvis Opgave det er, lidt efter lidt at arbejde hen til Dannelsen af et katolsk Centrum.

Schweiz. De derværende Katholiker begynde nu endelig at kunne glæde sig ved den længe savnede kirkelige Fred. Biskop *Fiala* af Basel har allerede tiltraadt en Konfirmations-Rejse og hilser overalt med Glæde af det trofaste Folk. Samtidig har ogsaa Martyren for Kirkens Rettigheder i Schweiz, Msgr. *Lachat*, holdt sit Indtog i sit Bispedømme, Kanton Tessin, og hans Modtagelse blev til et sandt Triumftog.

Frankrig. Idag, den 4. Oktober, skulle Frankrigs

Vælgere afgjøre, hvem de fremdeles ville anbetro Styrelsen af deres Lands Skjæbne. Valgkampen raser paa det heftigste og Aviserne vrimle af Valgtaler, Valgprogrammer og Kandidatlister. Blandt de Konserverne hersker der større Enighed end nogensinde tilforn, og der agiteres med langt større Iver. Katholikernes Fører, Grev *de Mun*, har rettet et Opraab til sine Meningsfæller og opfordret dem til, efter de tyske Katholikers Exempel, at lade alle personlige Interesser og alle smaalige politiske Partihensyn fare, for i Fællesskab at træde i Skranken for Kirkens Rettigheder.

Spanien. I Spanien synes der at være Haab om, at Landet bliver befriet for den skrækkelige Kolera. Efterat henved 90,000 Mennesker er faldne som Ofre for dens Raseri, er den nu i Aftagende. Men til Gjengæld synes den at vilde holde sit Indtog i Italien, hvor der i Provinserne Palermo, Parma og Rovigo er forefaldet ikke saa faa Tilfælde.

Tyrkiet. Et Statskup paa Balkanhalvøen er den nyeste og vigtigste Begivenhed paa det politiske Omraade. Provinzen *Østrumelien*, som bestyredes af en kirsten Guvernør har den 18 Sept. løsrevet sig fra Tyrkiet og proklameret Fyrsten af Bulgarien, *Alexander* af Battenberg, til sin Hersker, og denne har strax tiltraadt Regeringen under Titel af en *Fyrste for begge Bulgariet*, samt forlagt sin Residens til Filipopol. Skulde Fyrst Alexander derved komme til at miste sin Trone, saa kunde man foreslaa ham til en Post som Professor i *Revolutionskunst*. En Revolution, der er bleven inledet saa omhyggeligt og omfattende, og udført saa fix og prompt, som den østrumeliske, er næppe bleven udøvet i dette Aarhundrede. Enhver Teaterdirektør kunde være tilfreds, dersom alt i hans Revolutioner paa Scenen passede saa smukt og nøje, som her i denne virkelige. Ingen Kamp og ingen Blodsudgydelse! Selv den afsatte tyrkiske Generalguvernør har man ikke tilføjet noget ondt. De Parisiske Republikanere kunde lære en hel Del deraf; de slaa Hovederne itu paa hverandre selv om der ingen Revolution er, men blot en Forsamling i

Parlamentet eller andensteds, medens man i de uciviliserede Donaulande forstaar at omstyrte hele Statsbygningen, uden at trække Glacéhandskerne af. *Rusland* anstiller sig som overrasket og gnider sig i Stilhed fornøjet i Hænderne. *Tyrkiet* sidder som en affældig Olding, der ikke kan hjælpe sig selv, og *Østerrig* vil vel betænke sig paa at uddrive Djævelen ved Belzebub; thi Alexanders Efterfølger kunde let blive værre end han selv. Situationen er ikke uden Fare, da det *orientalske Spørgsmaal* let kan fremkalde en Konflikt igjen, der drager samtlige europæiske Stater med ind i Striden.

Smaating.

(*Mennesker som endnu ikke have været til.*) 1. En Redaktør, som ikke har faaet Digte tilsendt. 2. En Rigsdagsmand, som ikke har gabet under et Møde. 3. En Opvarter, som fandt Drikkepengene for høje. 4. En Bonde, som har været tilfreds med Høsten. 5. En Lærer, som Drengene ikke have narret. 6. En Finantsminister, som ikke har tænkt paa nye Skatter. 7. En stum Barber, hvis han da ikke var stum fra Fødslen af. 8. En Abonnent af Ugebladet, som har begyndt at læse Bladet fra den *første* Side.

— Som et Kuriosum kunne vi meddele vore Læsere, at Prædikanterne for de forskjellige Sekter i Amerika ofte anmelde Themaet, over hvilke de agte at prædike om Søndagen, Dagen forud i Aviserne. Den 18. April d. A. bleve f. Ex. følgende Themata anmeldte i Kolumbus (Ohio): Af Baptist-Prædikanten: „Gadearbejde“, og af Presbyterianeren: „Hvide Heste i Himlen.“ Kongregationalist-Prædikanten anmeldte: „Levende Hunde og døde Løver“; en Methodist annoncerede: „Den kommende Koler“, og en anden: „Hvorledes vi klatrede op paa Pikes-Peak“. Det kan man kalde „rene evangeliske Themata“.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 4. Oktober. 19. Søndag efter Pintse. Rosenkransfest. (4 Kvartalskollekt af Peterspengene.) — **5. M.** Frants af Assisi, Bekj. og Ordensstifter. — **6. Ti.** Bruno, Bekj. og Ordensstifter. — **7. O.** Votivofficium af Sct. Ansgar (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **8. To.** Birgitta, Enke og Ordensstifterinde. — **9. F.** Dionysius og Lidelsesfælle, Mart. — **10. L.** Frants Borgia, Bekj.

Søndagen den 11. Oktober. 20. Søndag efter Pintse.

Mariakongregationen for Ynglinge

holder Fælleskommunion idag, Søndag den 4. Oktober i St. Knuds Kapel, Kl. 8.

Mødreforeningen.

Tirsdag den 6. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe for Foreningens Medlemmer.

Lærling.

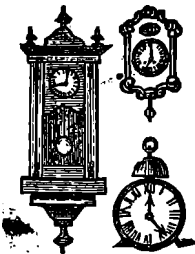
En fink Dreng kan strax indtræde som Lærling hos en Klejnsmed. Nærmere Oplysning faas hos Redaktionen, Breve de 64. 1. Sal.

J. Niensens**Skrædderetablissement,
Kattesundet Nr. 8.**

2. Sted fra Frederiksberggade.

Anbefaler sig med Alt til Faget henhørende til Nutidens billigste Priser.

Kunstig Expedition og et smukt Udvalg af moderne Stoffe.

E. A. OLSEN,

Uhrmager,

6 Borgergade 6.

(lige ved Gothersgade)

anbefaler sig med et stort og elegant Udvalg af *Guld- og Sølv-Lommeure, Regulatorer, franske og amerikanske Taffeluhre, Butiks- og Vækkeuhre.* Reparationer udføres. Alt med Garanti og til billigste Priser. **Ældre Uhre tages i Bytte. Afbetaling indrømmes.**

Til Provinserne imod Postoprævning.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 41.

Søndagen den 11. Oktober.

1885.

Indhold: Den hellige Birgitta. Leo XIII. som Fredsmægler. Fredsløs. Efterretninger: Kjøbenhavn, Frankrig, Livorno, Brasilien. Bekjendtgjørelse.

Den hellige Birgitta.

Af (A—B).

I den svenske Provins Upland, ikke langt fra Finstad, tæt ved Byen Nortelge, fandtes i det 14. Aarhundrede et af de skønneste Herresæder, som Landet ejede. Her i det fjærne Norden oprandt i Aaret 1302 den Stjerne, hvis milde Straaler skulde oplyse Kirken, — ja, endog hele Verden. Birgittas Forældre vare: Birger Pederson og Sigrid, som begge udmærkede sig langt mere ved deres store Dyder, end ved det nære Slægtskab, hvori de stode til Sverrigs Konger.

Før og ved den lille Birgittas Fødsel og Barndom tildrog der sig flere mærkelige Begivenheder. Gud havde lovet, at Birgittas Stemme skulde høres fjærnt og nær, men i fire Aar forblev hun stum. Hendes Forældre og Sødskende, som elskede hende, gave derfor desto større Agt paa hendes Tegn og Gebærder, for at hjælpe hende, men de forstode hende ikke altid, og hun maatte saaledes allerede fra Vuggen af øve den

Selvornægtelse, som hun en Gang til saa høj en Grad af Fuldkommenhed skulde komme til at øve. Hun var mild og venlig, enten hun opnaede hvad hun trængte til eller ej, og skjønt hendes Læber forbleve tause, takkede hun dog Alle, der omgave hende, for deres Omsorg, ved sit yndige Væsen og sine Kjærtegn.

Da hun, fire Aar gammel, begyndte at tale, var det ikke stammende som smaa Børn, men flydende, klart og tydeligt, og hun udtalte sine egne Tanker om hvad hun saa og hørte. Bøn og Barmhjertighedsgjæringer vare allerede i denne hendes tidligste Barndom hendes største Glæde.

Birgitta mistede sin fromme Moder, førend hun var otte Aar gammel, og blev som Følge heraf overgivet til sin Tante Katharinas Varetægt. I denne Kvinde fandt Birgitta en viis og forstandig Vejlederinde, som erkjendte Barnets sjældne Gaver og fortsatte den Gjærning, som Sigrid havde begyndt. Børnene blev mere og mere Birgittas Fryd og Beskjæftigelse. Hun stod op om Natten, knælede ned i et Hjørne af Værelset og tilbragte lang Tid i kjærlig Samtale med Herren og hans velsignede Moder. En Gang saå hun saaledes den saligste Gudsmoder i et Syn om Natten, hun viste hende en straalende Krone og satte den paa hendes Hoved. Dette skjønnede Syn efterfulgtes snart af et andet, som gjorde et dybt Indtryk paa Birgittas Barnesjæl, og som gav hendes Tanker og Følelser en mere alvorlig Retning, der saa fuldkomment passede til hele Aanden i hendes nordiske Hjem. Hun saå nemlig Frelseren, blodig og saaret, som om han lige var bleven korsfæstet, og da hun, opfyldt af Smerte og Kjærlighed, spurgte ham, hvem der saaledes havde mishandlet ham, fik hun det Svar: at det gjorde alle de, som forkastede ham og som ringeagtede hans Kjærlighed. — Fra det Øjeblik af, havde Birgitta kun ét Ønske og én Længsel, nemlig at elske, lide, bede og gjøre Bod.

Hendes Barndom og Ungdom er rig paa mærkelige Tildragelser. Djævelen søgte at skræmme og for-dærve Barnet, men den ubesmittede Gudsmoder beskyttede hende og hjalp hende endog i hendes daglige Sysler paa vidunderlig Maade. Men Korset var dog den Sejrsfane, som Birgitta allerede nu benyttede, for at jage Djævelen paa Flugt; thi den onde Fjende, som anede, at hun endog vilde befri mange Sjæle fra hans Kløer, gjorde alt, hvad der stod i hans Magt, for at tilintetgjøre Naadens Værk i hende.

Naar vi betragte Birgitta i hendes uskyldige Barndom, opfyldt af Kjærlighed til sin Herre og Mester og af Længsel efter at lide for ham og at ofre sine Lidelser for de Mange, som fornærme og foragte ham, saa skulde man have troet, at ene deri bestod hendes egentlige Kald. Men dette var ikke Tilfældet. Vel skulde hun elske, lide og ofre sine Bønner og Lidelser for den syndefulde Verden; men det var dog ikke hendes første, væsentlige Bestemmelse. Hendes Kald var usædvanligt, næsten enestaaende blandt alle hellige Kvinder, i hendes Forhold til Kirken og Verden. Hun var nemlig bestemt til at skulde advare Synderne, til som en Profetinde, at skulde vandre med sin Pilegrimsstav til fjærne Lande, for der at forkynde, hvorledes Gud straffer Synden, for at opfordre Menneskene til Bod og til Arbejde for Syndernes Omvendelse, ja, endog for at kalde Gejstligheden og Klostrene tilbage til Orden og Lydighed, og for at give Raad, fulde af himmelsk Visdom til Biskopper og Fyrster. Hun maatte tilbringe 30 Aar i det forladte Rom, for uafslædig at bønfalde Jesu Kristi Stedfortrædere, Kirkens synlige Overhoveder, som vare forviste til Avignon, om at bryde deres Lænker og vende tilbage til den h. Stad.

Birgittas Opgave var i Sandhed besværlig. Et stille, ubemærket Liv i Hjemmets Helligdom, eller et Liv, helliget til Guds Ære i Klosters Stilhed, vilde have tiltalt hende langt bedre, end den besynderlige

og besværlige Vej, som Herren havde valgt for hende; men — Herren selv valgte for hende, og dette var hende nok. Hun spurgte: „Herre, hvad vil Du, at jeg skal gjøre?“ Og med den største Beredvillighed og fuldkomneste Lydighed vandrede hun derhen, hvor Herren sendte hende, for at undervise, advare og profetere, og for at nedskrive de Aabenbarelses, hvormed Gud benaadede hende.

Birgitta var næppe 13 Aar gammel, da hendes Fader erklærede hende sin Beslutning med Hensyn til hendes Fremtid, at hun nemlig skulde ægte *Ulfo*, Fyrsten af Nericien. Dette voldte hende stor Sorg, da hendes største Ønske var at aflægge de hh. Løfter og saaledes helt at opofre sig til Herren. Hun adlød ikke desto mindre strax og fandt sin Trøst og Kraft i at gjøre Guds helligste Villie. Hun fulgte med sin Gemal til det paa historiske Minder saa rige Ulfasa, et af de skjønneste Herresæder og beliggende ved Borensøens Bredder. De første Aar af deres Ægteskab helligede de i Forening til Bøn og Andagtsøvelser, til Selvfornægtelse og til virksom Kjærlighed imod Næsten. Den h. Birgittas senere Liv, som Moder, skildrer en af hendes ældste Biografer med disse faa Ord: „Fru Birgitta skjænkede sin Mand otte Børn, og Himlen ligesaa mange Hellige,“ ¹⁾ blandt hvilke særlig den h. Katharina var den mest fremragende.

Birgitta maatte desværre forlade sit stille, fredelige Hjem, hvor hun var et Mønster paa en omhyggelig og kjærlig Moder. Hun var nemlig nær beslægtet med den regerende Konge af Sverrig, Magnus Smek, og derfor forpligtet til sammen med sin Gemal, at aflægge af og til et Besøg ved Hoffet, hvor begge stode i høj Anseelse for deres Dyder og Elskværdighed. Kongen havde lige ægtet Blanka, en Datter af Greven af Nemours. Strax efter Brylluppet bad han Ulfo og

¹⁾ Birger in vita S. Birgittæ.

Birgitta komme, for at overdrage til Birgitta Pladsen som Overhofmesterinde hos den unge Brud. Men denne Begjæring mishagede i høj Grad Birgitta. De Pligter, som hun derved vilde blive underkastet, maatte medføre, at hun nødsagedes til at overvære alle Hoffets Fester, klæde sig efter sin Rang og Stand, og forandre hele sin Levemaade, ja, maaske forsømme sine huslige Pligter, sine Andagtsøvelser og Kjærlighedsgjæringer. Men Uifo ønskede dog, at hun modtog Pladsen; han forklarede hende nemlig, at da han var nødt til at være meget hos Kongen, vilde de ikke behøve ugevis at være skilte fra hinanden, hvis hun var ansat hos Dronningen. Som lydig Hustru gav Birgitta da sit Samtykke; men det Bønnens Liv, som hun hidtil havde ført, blev ingenlunde afbrudt ved Hoffets urolige Liv. Den unge og muntre Dronning Blanka blev hurtig indtaget i den alvorlige svenske Fyrstinde, hvis aandelige Begavelse, Fromhed og elskværdige Væsen udøvede en stor Indflydelse paa hende, og hun skjænkede Birgitta sin hele Fortrolighed baade i aandelige og timelige Sager.

(Fortsættes).

Pave Leo XIII som Fredsmægler.

Et Telegram fra *Rom* meddeler, at den preussiske Gesandt ved den h. Stol, Hr. v. *Schlözer*, har haft Audients den 1. Oktober hos Pave *Leo XIII* og overrakt Hs. Hellighed et Brev fra Hs. Majestæt *den tyske Kejser*, som anmoder Paven om at overtage *Mægler-Embedet* i Striden om de *karolinske Øer*. Et lignende Andragende skal være sendt fra *Spanien*, som er den anden Part i Striden. Spanien paastaar, at den allerede i lang Tid har været i Besiddelse af Øgruppen; Tyskland derimod mener, at de ere *herreløst* Gods, fordi

ingen europæisk Magt i Virkeligheden har haandhævet sin Ret over dem, og har derfor ved Hjælp af den tyske Marine annekteret dem for Riget. Der er blevet udvexlet mange diplomatiske Noter frem og tilbage; det republikanske Parti i Spanien benyttede Striden til at fremme sine Omstyrtningsplaner imod Monarkiet, og Folket lod sig i den Grad ophidse, at det forgreb sig paa det tyske Gesandtskabs Skjold.

For at undgaa en Krig tænkte man paa at tage sin Tilflugt til en *Voldgiftsmand* eller til en *Mægler*. En Voldgiftsmand skal ene og alene dømme efter den strængeste Ret; han skal ene og alene besvare det Spørgsmaal: hvem har *Ret* og hvem har *Uret*. Men den, hvem Svaret gaar imod, føler sig i slige Tilfælde ofte fornærmet og beskylder endog Voldgiftsdommeren for Partiskhed. Af denne Grund har man vel ladet Voldgiftsdommeren fare og istedenfor valgt en *Mægler*, som blot skal give *venlige Raad*, for at Striden kan blive bilagt ad fredsommelig Vej, og det overlades da til Parternes gode Villie, om de ville følge dem. Det er en *Pligt* at underkaste sig Voldgiftsdommerens Udtalelse, men Modtagelsen af Fredsmæglerens *gode Raad* er overladt til Parternes fri Villie.

Et saadant *Mægler-Embed* er det nu, som begge de stridende Parter have tilbudt *Leo XIII*, og det er, ifølge tilforladelige Meddelelser, ogsaa blevet *modtaget* af ham. Den spanske Regering valgte vel ikke alene Paven som Mægler, paa Grund af dens Tillid til hans Upartiskhed, Samvittighedsfuldhed og Retfærdighedsfølelse, men rimeligvis ogsaa i Haab om, at Spaniens *katholske* Befolkning vilde være tilfreds med Pavens Mægling og hans Dom overalt blive anset som upartisk. Men paa den anden Side vidner det om stor diplomatisk *Dygtighed* og *Klogskab*, naar *Lederen af den tyske Politik* gaar ind paa et saadant Valg. Fyrst *Bismarck* vil sige sig selv: borger allerede *Leo XIII's* almindelig bekjendte Forsonlighed og Kærlighed til

Freden, som ogsaa hans Retfærdighedsfølelse for en samvittighedsfuld Prøvelse af Stridsspørgsmaalet og en retfærdig Mægling, saa vil dog den Omstændighed, at det drejer sig om *Tyskland*, det tildels *protestantiske* Tyskland, særlig foranledige den katholske Kirkes Overhoved, til ikke at lade noget Middel uforsøgt, som kunde hidføre en fredelig Løsning af Striden.

Begge Parter havde saaledes deres Grunde, hvorfor de netop valgte Paven til Mægler imellem dem. Fyrst Bismarcks Samtykke til dette Valg har dog alligevel været saa paafaldende i manges Øjne, at de have trot, ogsaa at søge efter andre, *udenfor* Sagen liggende Grunde. Man paastaar, at Fyrst Bismarck, ved at vælge Paven til Mægler har villet vise den h. Stol sin egen *Fredsommelighed* med Hensyn til de *kirkelige* Anliggender. Dette lyder meget usandsynligt. Den preussiske Regerings kirkepolitiske Fredsommelighed bedømmer den h. Stol efter Regeringens *kirkepolitiske* Holdning, og den er, som bekjendt, saa lidt imødekommende, at man ikke engang har opfyldt de Fordringer, som Leo XIII har betegnet som *Livs-betingelser* for Kirken. Ligesaa lidt kan Fyrst Bismarck vente, at Paven skulde føle sig saa smigret ved Overdragelsen af Mæglerrollen, at han derfor skulde vise sig erkjendtlig, ved at give efter i de kirkepolitiske Fordringer. Overdragelsen af Mægler-Embedet er for Paven, hvem Kirkens Fjender have berøvet enhver jordisk Besiddelse, vel en *Ære* og *Anerkjendelse*, saameget mere som den udgaar fra en protestantisk Diplomat. men den er ogsaa tillige en *Byrde*, som ingen Løn drager efter sig. Ligesom Leo XIII vil bestræbe sig for at bilægge Striden efter Grunde, der alene vedrøre Sagen, paa samme Maade er det ogsaa kun *kirkelige* Grunde, der gjøre Udslaget for hans Bestræbelser for at bevare Freden paa det *kirkepolitiske* Omraade, og selv for de største diplomatiske Tjenester, der muligvis kunde hjælpe ham til at gjenvinde Kirke-

staten, vil han ikke prisgive en Fingersbredde af den Frihed, som Kirken har nødig. Den, som befatter sig med slige *Spekulationer*, kjender ikke den katholske Kirkes Overhoved. Endnu taabeligere er de liberale Blades Paastand, at det katholske *Centrum* i Tyskland skulde være blevet ubehagelig overrasket ved Pavens Valg til Mægler. Tværtimod, den Anerkjendelse, som ydes Kirkens Overhoved ved dette Valg, opvækker i ethvert katholsk Hjærte den største Glæde, og denne Glæde vilde være endnu større, dersom man i dette Valg tillige havde et Bevis for, at Preussen staar i „det venskabeligste Forhold“ til Paven. Men dette Bevis mangler desværre saalænge, som de nuværende syvaarige kirkepolitiske Forhandlinger vedblive at være *uden Resultat*.

Det er en Selvfølge, at de liberale italienske Blade ere rasende over Pavens Mæglerrolle, og de ærgre sig saameget mere derover, som Paven derved udtrykkelig anerkjendes som en højtanset, *fuldberettiget Suveræn* i Europas Raad. Pastor *Stöckers* Organ, den protestantiske „Reichsboten“ i Berlin ærgrer sig ogsaa over Valget, men Bladets forstokkede *Had* imod Rom forklarer dets Vrede. Latterligt gjør det sig dog, naar det ved denne Lejlighed sammenligner Hofpræsten *Stöcker* med Leo XIII og i sin Taktløshed jamrer: „Kejserens evangeliske Hofprædikant udviser man fra Politiken, den katholske Kirkes Ypperstepræst gjør man til Voldgiftsmand“. Det er ogsaa ret betegnende, at det „konservative“ Blads *Had* imod Rom og Paven endog er større, end dets Respekt for Fyrst *Bismarck*. Ogsaa det jødiske liberale „Tageblatt“ klager og gjør følgende Bemærkning: „Netop i disse Dage lød det stolte Ord paa den katholske Kongres i Münster: „*Paven behersker Verden!*“ Det er betegnende for Forholdene, at det er Fyrst *Bismarck*, som saa højtideligt stadfæster for hele Europa *Windthorst's* Fordringer i dette Punkt; Fyrst *Bismarck*, hvis Udtalelse

endnu staar paa Harzburgs Mindesmærke: „*Til Kanna gaa vi ikke!*“

Der er forøvrigt ingen Tvivl om, at Leo XIII vil vise sig sin Opgave voxen; derfor borger det guddommelige Forsyn, der staar ham bi, og hans egne fremragende Egenskaber. Vi kunne hellerikke noksom beundre Forsynets Veje, der forherliger sin Kirke i Leo XIII's Person, og derved, at det nu fornyer forgangne Aarhundreders Begivenheder, da Fyrsterne anraabte Paven som Dommer i deres Fejder, henleder det den af de evindelige Stridigheder sønderrevne og trætte Verdens Opmærksomhed paa den Mægler, der alene er i Stand til at skjænke en sand og varig Fred.

X.

F r e d l ø s.

(Fortsat.)

„Tror De da, at jeg vilde have indesluttet mig i dette Hul, uden tillige at tænke paa en hemmelig Udgang?“ sagde Præsten.

„En Udgang! Hvor er den?“

„Her,“ svarede Præsten, idet han skrabede noget Halm tilside og aabnede en Falddør.

„Og vore Kasser? De ville forraade os.“

„Dem havde jeg ganske glemmt; men tag dem med, vi finde nok en Plads til dem.“

Efter at have ladet de to Emigranter gaa foran, steg han selv ned og lod Lemmen falde i efter sig. „Lad mig nu gaa foran,“ sagde han, „og følg mig uden at gjøre Støj. Jeg kjender en Vej, ad hvilken vi kunne komme hen paa Klosters Tag; der ville vi være fuldkommen sikre.“

Da de vare gaaede omkring i Mørket omtrent fem

Minutter, blev Præsten staaende, aabnede en Lem i Taget og pegede paa en bred Tagrende. „Kast Deres Kasser ned i den,“ sagde han, „saa ere De fri for dem, og imorgen før Dag gry ville vi hente dem igjen.“

„De tror altsaa, at vi undkomme?“

„Ganske bestemt; men vi maa ikke spille Tiden.“

Længe gik de omkring i Mørket, medens de uaf-ladelig hørte deres Forfølgeres Forbandelser og Eder, Hyl og Trudslers, der lode, som kom de fra en Flok Djævla.

„Endelig ere vi ved Maalet,“ forklarede Præsten; „vi ville vente lidt her og udhvile os et Øjeblik.“ De løftede nogle Tagsten i Vejret, for at følge Fjendens Bevægelser. „Hidtil have de ikke tænkt paa Dueslaget,“ sagde den ene af Emigranterne. I Virkeligheden bleve Forfølgerne ikke saa lidt forsinkede i deres Fremgang ved den Forsigtighedsregel, som P. Vigneron havde anvendt, idet han havde trukket alle Stiger og Brædder tilbage med sig. Men tilsidst kom de dog til Foden af den Trappe, som førte op til Præstens Smuthul. „Vi maa undersøge alt,“ raabte de; „hvor fører denne Trappe hen?“

Faa Sekunder senere vare et Dusin Sanskulotter i Færd med at undersøge Dueslaget, uden dog at finde andet, end nogle Brædder og værdiløse Sager, som ellers findes paa ethvert Loft. Og de vare allerede i Færd med at gaa bort igjen, da en af Sanskulotterne opdagede Lemmen i Gulvet. „En Lem!“ raabte han triumferende, „en Lem, som nylig er bleven lukket! Vi have den! Her ere de gaaede igjennem!“ I næste Øjeblik var Falddøren aabnet, og en Del Sanskulotter stege ned, medens de hidkaldte de øvrige.

Men P. Vigneron havde ogsaa hørt dem. „Følg mig nu hurtigt, ellers ere vi fortabte!“ sagde han, greb en af sine Gjæster ved Haanden og ilede fremad i Mørket.

Sanskulotterne kom ved Fakkelskinnet og Lygterne,

og i Bevidstheden om at være paa rette Spor, hurtigt fremad; medens de Fredløse kun langsomt listede sig frem i Mørket, da de maatte holde fast ved hinanden, for ikke at blive adskilte. Hvert Øjeblik stødte de mod en Bjælke og vare tvungne til at bide Smerten i sig, for ikke at forraade sig. Sanskulotterne bleve imidlertid talrigere, og stadig nærmede de sig mere, men Lyset, som de førte med sig, lod de Forfulgte dog skjælné Retningen. „Mod!“ hviskede Præsten sagte; „ti Skridt endnu, og vi ere frelste!“

To Sekunder efter sagde han virkelig paany: „Her er det; gjør som jeg;“ Med disse Ord hængte han sig ved en Bjælke, svang sig i Vejret og forsvandt i et mørkt Hul, som syntes at gaa tværs igjennem Taget. I to Spring vare Emigranterne ligeledes forsvundne.

„Denne Gjennemgang her,“ forklarede Præsten, „staar i Forbindelse med Kirkens Tag. Vi have hundrede Grunde imod én, for at de ikke opdage os her. Under alle Omstændigheder naa vi til vort sidste Tilflugtssted; vi ville barrikadere Døren og overlade os til Forsynets Styrelse.“

Da Sanskulotterne kom til Stedet, hvor de Flygtende vare forsvundne, befandt de sig i en Slags lukket Gyde, uden at kunde komme videre. De gjennem-søgte alle Kroge og vendte allerede tilbage i fortvivlet Raseri, da En af dem pludselig brølede: „Har man ogsaa ordentligt eftersat alle Bjælkerne? Maaske have de lagt sig paa en af dem og roligt ladet os trække forbi nedenunder.“

Strax bleve alle Faklerne og Løgterne løftede i Vejret, for at undersøge Taget. „Hvad er dette?“ raabte pludselig en Sanskulot, som havde opdaget det omtalte Hul; „denne Krog have vi endnu ikke gjennem-søgt.“ Uden Tøven styrtede de sig ind gjennem Hullet og naaede til den barrikaderede Dør. „En Øxe!“ kommanderede den Første; „hvem har en Øxe, for at vi kunne faa Døren slaaet ind?“

De tre Fredløse hørte alt. „Denne Gang ere vi fortabte,“ sagde Præsten, „thi Loftet har ingen anden Udgang.“

„Kunne vi ikke komme videre,“ sagde Grev Berclaux, „saa forsvare vi os! Jeg er kjed af dette Liv her; skulle vi dø, saa lader os dø som Soldater!“

De knælede derefter ned for Præsten, og efter at denne havde hørt deres Skriftemaal og meddelt dem den sakramentale Absolution, sagde han til dem: „De have gjort Deres Pligt, mine Herrer; for Resten vil Gud nok sørge, lader os have Tillid til ham!“

Der herskede en højtidelig Stilhed hos de Fredløse; enhver var beskjæftiget med sine egne Tanker. Begge Emigranterne stode med en Dolk mellem Tænderne og en ladt Pistol i hver Haand. De ventede. Angribernes Raseri voxede med hver ny Hindring, som de stødte paa. Henne fra Døren hørte man allerede en ildevarslende Knagen.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Efter hvad vi erfare, har der i Münster dannet sig en *Kommité* som har stillet sig det skjønne Formaal, at indsamle Bidrag til den nye, *katholske Sognekirke*, som den højjærværdigste Hr. Præfekt agter at opføre for Katholikerne paa Vesterbro og Frederiksberg. Kommiteen er en Frugt af Hr. Præfektens Rejse til *Generalforsamlingen i Münster*, hvor Hs. Højjærværdighed paa det andet offentlige Møde meddelte en Oversigt over den katholske Kirke i Danmark, som blev modtaget med levende Bifald af den forsamlede Mængde. Kommiteen har udstedt et Opraab, i hvilket vore Trosbrødre i Tyskland opfordres til at yde deres Offer til den nye katholske Sognekirke, som skal bære *Rosenkransdronningens* Navn, og der er ingen Tvivl om, at Kommiteens Opfordring vil

bære mange og skønne Frugter; thi den katholske Offervillighed, naar det drejer sig om Guds og den kjære Gudsmoders Ære, er utrættelig i Udlandet. Men vi tvivle hellerikke om, at det smukke Exempel, som vore Trosbrødre i Udlandet give, ogsaa vil bidrage til at de danske Katholikers Offervillighed viser sig de Andres fuldkommen værdig, saa at den nye Sognekirke i en nær Fremtid maa blive opført ved Bidrag, baade store og smaa, der ere indkomne ved en ædel Konkurrence mellem Fædrelandets og Udlandets Katholiker. Maatte særlig denne Maaned, der jo er indviet netop til *Rosenkransdronningens* Ære, blive rig paa *Bøn* og paa materielle *Gaver* til dette ophøjede Øjemedes Opnaaelse!

— Forslaget til *Finansloven* for 1886—87, som i Tirsdags blev forelagt Tingene, indeholder en ejendommelig Paragraf, der paa en mærkelig Maade røber den lutherske Kirkes Afmagt overfor Sektvæsenet, som det Aar ud og Aar ind afføder. Det drejer sig om at modarbejde *Mormonismen*, og der begjæres i den Anledning 800 Kroner til en *Dame*, Frøken Marie Solter, der efter i en Del Aar at have opholdt sig i *Utah* (om hun selv har været Mormon siges ikke), er vendt tilbage hertil, og som nu i et af flere Præster og af Sjællands Bisp anbefalet Andragende beder om ovennævnte Understøttelse af Staten, for at kunne optræde som Prædikantinde imod Mormonismens Uvæsen. Ministeriet er enig med Biskoppen i, at den ovennævnte *Dame* bør anbefales, da Mormonismen i hende vilde finde en Bekæmpelse, der støttede sig paa Selvsyn og Erfaring. — Det skulde glæde os, hvis *Frøkenen* formaar at udrette mere end Statens Præster, og muligvis knuse Mormonismen i de nordiske Lande; men smigrende for den lutherske Kirke er det ikke, at den maa tage sin Tilflugt til en *Kvinde!*

Hovedstaden er for Resten i Sommerens Løb bleven beriget med en ny Sekt, der gaar under det prosaiske Navn: „*Bornholmere*“. Deres Lære have de, som Luther, fundet ved den fri Forskning i Bibelen.

Frankrig. I Pariser Seminariet for *den ydre Mission* modtoges fornylig 130 unge Theologer Præstevielsens h. Sakramente. De Fleste iblandt dem ville allerede i de nærmeste Dage rejse til det *østlige Asien*, for at udfylde Hullerne, som de sidste Kristenfølgel-

ser have foraarsaget i Missionærernes Rækker. Den talrige Mængde, som overværede Højtideligheden, var i høj Grad rørt. Den Tanke har sikkert bemægtiget sig mange, at en Del af disse unge, ægte Kulturhelte rimeligvis gaa *Martyrdøden* imøde.

— Resultatet af Valgene har hidtil været i høj Grad overraskende og glædeligt, idet de Konservative have sejret i et stort Antal Departementer. Der er valgt 179 Konservative og 134 Republikanere; men 223 Omvalg ere nødvendige og fra flere Departementer mangle endnu paalidelige Oplysninger. Republikanerne ere naturligvis i høj Grad forbitrede og tage deres Tilflugt til Gadespektakler, Revolvere og Stene. Det er stadig de samme Scener som gjentages af disse Frihedskraalere: „Frihed“, men blot for dem selv; Trældom for Enhver, der har en anden Mening.

— Fra General *Courcy* i Asien er der indløbet ugunstige Efterretninger. *Nedsablingen af mange Tusinde Kristne* (man taler om 24,000) i det Indre af *Annam*, viser tilfulde, hvor lidt Franskmandene ere i Stand til at gennemføre det foregivne Protektorat. Ogsaa fra *Kina* meldes om nye Kristenforfølgelser. Der skal være bleven myrdet 10,000 Kristne, deriblandt 300 franske Søstre. Og General *Courcy*, der blev anraabt om Hjælp, da Grusomhederne forefaldt faa Mil fra *Tonkingrænsen*, har erklæret, at han var for svag til at foretage noget.

Livorno. Paa en Forespørgsel, som den *jødiske* Menighed i Livorno har sendt Rabbinatet i Turin, om det var tilladt *Jøderne* at brænde deres Afdøde, er der indløbet et benægtende Svar. Rabbinatet erklærer Ligbrændingen for uforenelig med den *jødiske* Begravelses-Lov. Det er hellerikke *Jøderne* tilladt, at være tilstede ved en *Jødes* Ligbrænding.

Brasilien. Kamrene i Brasilien har vedtaget en Lov, som bestemmer *Slaveriets gradvise Afskaffelse*. Alle Slaver, som have fyldt det 60. Aar, skulle *strax* erklæres for fri. De øvrige inddeles i Klasser efter deres Alder og Værdi, og disse skulle først være fri alle efter 17 Aars Forløb. Eftersom de blive ældre komme de i den Klasse, som har den næst laveste Værd. *Slaveholderne* faa Erstatning ved Udbetaling af 5% Policer, som svare til Halvdelen af hver Slaves Værdi. Naar Slaverne ere blevne fri, maa de endnu

arbejde for en ringe Løn i *tre Aar* paa deres gamle Sted, — for at vænne dem til de nye Livsforhold. Dette Arbejde anses tillige som Godtgjørelse for den anden Halvdel af Værdien. Man tør dog haabe, at Slavernes fuldstændige Befrielse vil følge langt hurtigere, end de brasilianske Kamre, som for Størstedelen bestaar af Slaveholdere, har besluttet, thi de talrige Emancipations-Selskaber udvikle en overordentlig ivrig Virksomhed. Man haaber saaledes, at Slaveriet i Brasilien fuldstændig skal være forsvundet som Institution i Løbet af 7 Aar.

Bekjendtgjørelse.

Ifølge „Regulativ for den katholske Menighed i Kjøbenhavns kirkelige Forstanderskab og Skolekommission“, III § 5 samt I § 13, vil der iaar være at foretage Valg af et nyt Medlem af Menighedens Forstanderskab og Skolekommission istedenfor den efter Tur fratrædende Hr. Paraplyfabrikant *Joh. Hoffmann*, og ligeledes af en ny Suppleant istedenfor afgangne, thv. Pastor *I. L. V. Hansen*.

I denne Anledning have vi i Medfør af ovennævnte Regulativ I §§ 4 og 5 opsat en Fortegnelse over de Mænd, som erkjendes at besidde aktiv, resp. passiv Valgret ved det forestaaende Valg; og vil denne Fortegnelse henligge til Gjennemsyn for Alle og Enhver i Forstanderskabets Forsamlingsværelse i Præsteboligen fra Torsdagen den 8. ds. indtil Torsdagen den 15. ds inklusive.

Kjøbenhavn d. 7. Oktober 1884.

*Forstanderskabet for
den katholske Menighed hersteds.*

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 11. Oktober. 20. Søndag efter Pintse. (4. Kvartalskollekt af Peterspengene.) — **12. M.** Votivofficium af Sct. Ansgar. — **13. Ti.** Eduard, Bekj. — **14. O.** Kallistus, Pave og Mart. — **15. To.** Theresia, Jomfru. — **16. F.** Ferieldag. — **17. L.** Hedvig, Enke.

Søndagen den 18. Okt. 21. Søndag af Pintse. Lukas, Evangelist.

Kommis.

En velanbefalet **Kommis** søger Plads til 1ste November eller December i en Forretning eller hvilket som helst Udsalg. Man bedes henvende sig til Redaktionen, som anviser.

„Unio“

Generalforsamling Tirsdag d. 20. Oktober. Udvalgets Arbejder fremlægges. Sted og Klokkeslet vil nærmere blive bekendtgjort.
J. Hammermüller, p. t. Sekretær.

En brun **Portemonnaie**, indeholdende nogle Smaapenge, 1 Guldmedaillon og en lille Nøgle, er glemt i Sct. Ansgars Kirke og kan afhentes hos
Sakristanen.

G. Feuerlein's

Pianoforte-Fabrik & Magazin

er henflyttet til

Kompagnistræde 34.

J. Nielsens

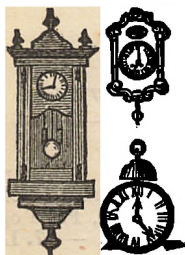
Skrædderetablisement,

Kattesundet Nr. 8.

2. Sted fra Frederiksberggade.

Anbefaler sig med Alt til Faget henhørende til Nutidens billigste Priser.

Hurtig Expedition og et smukt Udvalg af moderne Stoffer.

E. A. OLSEN,

Uhrmager,

6 Borgergade 6.

(lige ved Gothersgade)

anbefaler sig med et stort og elegant Udvalg af *Guld- og Sølv-Lommeure, Regulatorer, franske og amerikanske Taffeluhre, Butiks- og Vækkeuhre*. Reparationer udføres. Alt med Garanti og til billigste Priser. Ældre Uhre tages i Bytte. Afbetaling indrømmes.

Til Provinserne imod Postoprævning.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 42.

Søndagen den 18. Oktober.

1885.

Indhold: Den hellige Birgitta. Bibelfortolkning Efterretninger: Kjøbenhavn, Spanien, Tyrol, Kina, Nordamerika.

Den hellige Birgitta.

(Fortsat.)

Begyndelsen af Kong Magnus' Regering gik nogenlunde godt. Han havde en viis Raadgiverske i den h. Birgitta, og saa længe han agtede paa hendes Ord gik alt vel; men baade han og Dronningen vare i høj Grad ødsle og tænkte for en stor Del kun paa at more sig. Magnus brugte store Summer aarligen og søgte at indvinde de fornødne Penge ved at lægge høje Skatter paa Folket. Birgittas Hjærte blødte ved at se sine Landsmænds Gjenvordigheder, og da der en Dag atter var bleven paalignet en ny Skat, for at dække Kongens Gjæld, blev hun saa forbitret derover, at hun gik til Magnus og foreholdt ham hans ubarmhjørte Fremgangsmaade, i strænge, men rolige og alvorlige Ord. Hendes værdige Optræden gjorde Indtryk paa Kongen, han gik i sig selv; men desværre var det ikke af lang Varighed, og han blev snart aldeles følesløs

overfor de Advarsler, som Gud sendte ham ved Birgitta. Ogsaa Dronningen blev mere og mere smittet af sin Gemals onde Tilbøjeligheder, og skjønt hun tog sig Birgittas Advarsler meget nær, formaaede hun dog ikke at beherske sig selv, og erklærede en skjøn Dag til Birgitta, at det var en Umulighed for hende at forandre sin Levevis.

Da Sagerne toge denne Vending, længtes Birgitta Dag for Dag mere og mere efter at forlade Hoffet. Kun Haabet om at afhjælpe paa Landets Nød, ved sin Indflydelse paa Magnus og Blanka, havde forsonet hende med Livet ved Hoffet, som iøvrigt faldt saa lidt i hendes Smag. Ulfo var enig med hende, og de opgave derfor deres Stilling ved Hoffet til stor Sorg for Folket, som følte, at Landet endnu mere vilde gaa til Grunde, naar Fyrsten og Fyrstinden af Nericien forlode dette.

Man kan nok forstaa, at Birgitta ikke tøvede med at aflægge sine kostbare Klæder, for atter at føre et strængt og alvorligt Liv. Samme Aar, som Birgitta og Ulfo forlode Hoffet, foretog de en Pilegrimsrejse til Sct. Olafs Grav i Throndhjem, som stod højt i Ære hos alle fromme Skandinaver. Rejsen var trættende og besværlig. Vejen gik over Dovrefjæld, og de vare 36 Dage undervejs. Jo højere de kom, desto mere øde blev Landet, tilsidst saas kun et Par Birketræer og noget tørt Græs, som Rensdyrene i hine Egne levede af. Men da de kom paa den anden Side af Dovrefjæld, forbausedes de ved Synet af den dejlige, storartede Natur, der laa udbredt for deres Øjne. Hvert Øjeblik mødte man rindende Bække og maleriske Vandfald, Vejene førte gennem mørke Granskove eller langs Bækkene, hvis Bredder vare bevoxede med det skjønneste Græs; tilsidst saå de endelig Throndhjem, de norske Kongers gamle Hovedstad, liggende foran sig.

Ulfo og Birgitta bad længe ved den h. Martyrs Grav, og betragtede andægtigt saa mange dyrebare

Minder i den herlige Domkirke. Paa Hjemvejen besøgte Birgitta et af deres Godser. Hun blev ilde berørt ved at finde en høj Grad af Overdaadighed og verdslig Forfængelighed hos Forvalteren og hans Familie. Ogsaa rundt omkring i Omegnen vare Kvindernes Dragter kostbare og deres hele Levemaade højst forskjellig fra den kristelige Tarvelighed, hun selv udøvede, og som hun ønskede, at hendes Undergivne ogsaa skulde efterligne. Birgitta sørgede over, hvad hun saå, men sagde Intet. En eller to Nætter efter hendes Ankomst udbrød der Ild i Forvalterens Hus, den ødelagte næsten alle de kostbare Møbler og Familiens pragtfulde Klæder. — Herren viste sig for Birgitta og bebrejdede hende, at hun tillod sine Undergivne at gaa i fine Klæder og hengive sig til Forfængelighed, og at hun havde tiet af Frygt for at mishage dem. Herren havde sendt denne Ildsvaade for at vise hende, at det ikke var nok, at arbejde paa sin egen Sjæls Forbedring, men at hun ogsaa maatte hjælpe andre dertil, især dem, over hvem Gud havde stillet hende som Foresatte.

Aaret efter, 1340, foretog Ulfo og Birgitta en besværlig Pilegrimsrejse til *Kompostella* i Spanien. Paa Vejen hjem blev Ulfo farlig syg i Arras og modtog der med hellig Glæde Kirkens Naademidler, de hh. Sakramenter. Birgitta derimod sørgede over, at hendes trofaste Ledsager skulde dø i et fremmed Land og ikke i Fædrelandet, som de Begge elskede saa højt. Hun bad Gud af sit ganske Hjærte for sin Gemal, og Herren bønørte Birgittas Bøn. Ulfo blev helbredet, saa de efter nogen Tids Forløb atter kunde rejse hjem til Sverrig. Men denne Valfart havde været en Naadens Tid for Ulfo og forberedte ham til hans Død, som indtraf 3 Aar efter.

Da Birgitta var bleven Enke, opofrede hun sig fuldstændigt til Frelseren, og der fortælles, at hun kort efter Ulfos Død saa Frelseren i et Syn, hvori han

opfordrede hende til at sælge alt, Heste, Sølv og Smykker til Bedste for de Fattige, og at dele Godserne mellem Børnene. Den fromme Enke blev meget glad herover og tøvede ikke med at udføre Frelserens Befaling. Da hendes Slægt og Venner saa hendes Handlemaade, bleve de bestyrtede, fordi de troede, at Birgitta vilde gaa i Kloster, og de overvældede hende derfor med Bebrejdelser. Birgitta beroligede dem og sagde paa en mild og kærlig men bestemt Maade, at hendes eneste Villie og Ønske bestod i at gjøre Guds Villie, og bad dem derfor kun om, at de vilde bede for hende, at hun altid maatte erkjende Guds Villie og følge den.

Birgitta havde rigtignok besluttet at forlade Verden, men hun kunde endnu ikke klart see, paa hvilken Maade det skulde ske. Hun vidste, at Gud havde udvalgt hende, til at være et Redskab for at kundgjøre hans Villie i Verden, og at hun engang skulde betræde de hh. Steder, hvor Frelseren havde lidt og var død for Menneskene. Hvorledes og hvornaar dette skulde ske, vidste hun ikke og søgte heller ikke at faa det at vide. Foreløbig besluttede hun viselig at blive som hun var, indtil hendes Herre og Mester kaldte paa hende.

I Lindkjøping aabenbarede Frelseren sin Villie for hende; paa hans Befaling forlod hun sit Fædreland og sine Frænder, for i Rom at føre et strængt Bodsliv, besøge Apostelfyrsternes og de hh. Martyrers Grave og der afvente Herrens videre Befaling til hende.

I Foraaret 1347 ankom hun tilligemed sin fromme Datter *Katharina* til Rom. Glæde opfyldte hendes Bryst, da hun betraadte de hh. Steder i Kristenhedens Hovedstad; men Glæden var dog blandet med Sorg, thi Rom var uden Pave; Kirkens Overhoved levede i Landflygtighed i *Avignon* i Frankrig. Den hellige Stad var i den trøstesløseste Tilstand. Den brutale Magt var traadt i Stedet for Lov og Ret, der fandtes ingen Agtelse for Lovene, ingen Beskyttelse for Ejendommen, ingen Sikkerhed for Borgerne. Pilegrimmene, som val-

fartede til Apostelfyrsternes Grave, bleve udplyndrede for den Smule, de ejede; Uretfærdigheden sad til Højboards i Tribunalet, Usædelighed i Helligdommen, og den største Elendighed herskede i Familielivet. Roms Kirker vare forfaldne, i Lateran-Kirken gik Kvæget uhindret lige op til Alteret, paa Kapitoliet voxede der Græs, og selve Forum var forvandlet til en Kjøkkenhave. De ægyptiske Obelisker laa omstyrtede og sønderlagne paa Jorden, og Borgerne vare adsplittede i mangehaande Partier, der stadig laa i Strid med hverandre. Paverne residerede i Avignon i gyldne Lænker, paa Grund af det Tryk, som den franske Politik udøvede paa dem; men Birgitta arbejdede utrætteligt paa at bevæge Petri Efterfølgere til at vende tilbage til Kristenhedens Hovedstad, thi alene derved vilde den Forvirring som den Gang herskede og hvorunder Kirken led, blive ophævet.

For at undgaa enhver forfængelig Ære, søgte hun at skjule for Menneskene de strænge Bodsøvelser, som hun stadig underkastede sig i Rom. Ejheller var hun stolt af de Aabenbarelser som Herren skjænkede hende; tvertimod, de vare for hende en Kilde til den dybeste Ydmyghed, da hun stedse holdt sig for en stor Synderinde. Langt hellere vilde hun have levet ubemærket og skjult for Verden; men Herren bød hende ikke alene at nedskrive de Aabenbaringer han lod hende blive til Del, men ogsaa frimodigt at udtale dem for Paver, Kejsere og Konger, for Jordens Store og Mægtige, til Syndernes Omvendelse og for at befæste de Gode i Dyden. Saaledes gik det til, at Birgitta efterhaanden blev Folkets Læremester, Herrens h. Profetinde, som vandrede om i Verden, for at advare, true, straffe og frelse Menneskene. Frem for alt blev hun Roms Skytsengel i den trøstesløseste Tid, som Byen har kjendt.

(Sluttet.)

Bibelfortolkning.

Den norske Digter *Bjørnstjerne Bjørnson* er i en Artikel i Bladet „Verdens Gang“, som det herværende Fritænkerblad „Politiken“, naturligvis ikke har været sen til at bringe sine Læsere, fremkommet med en Del løse Paastande og Taabeligheder angaaende Kristendommen, som i et og alt vise sig Fritænkernes sædvanlige Bevisførelse fuldkommen værdig, idet de naturligvis mangle ethvert Bevis. Hovedtanken i Bjørnsons Indlæg er den gamle, at *Jesus ikke er Gud*; men som Nyhed fortæller Digteren nu ovenikjøbet, at „fuldlødige Kristne“ nu til Dags ogsaa begynde at *tilstaa*, at Jesus ikke var Gud. „Nu kommer endelig Tilstaaelsen,“ skriver han, „at de første Kristne havde ondt for at tro, Jesus var Gud. Ja saa ondt for det, at selve Kristendommens anden Grundlægger Paulus, han troede efter al Sandsynlighed ikke, at Jesus var Gud. Nu indrømmes det. Om denne Indrømmelse er at sige at den kommer sent. Vi tør tænke, at den aldrig vilde være kommen, hvis ikke Fritænkeriet havde tvunget den frem. I sin Tid blev det holdt for forfærdelige Angreb paa Kristendommen at sige sligt, som de Kristne nu indrømme“.

At der gives en god Hoben *Navnekristne*, ja, selv lutherske Gejstlige, i alt Fald i Tyskland, som ere villige til at nægte Kristi Guddom, det er en Kjendsgjerning; men man kan dog ikke kalde dem „fuldlødige Kristne“. Hvad ere de andet end *Fritænkere*, der ikke have Mod, til at vedkjende sig deres rette Navn overfor deres Medmennesker? Om saadanne „Kristne,“ der ikke kjende Kristendommens Hovedlære, gjøre Indrømmelser og „forlige sig med Darwins Lære og Sagnet om Paradiset, Syndefaldet og Syndfloden“, det beviser Intet uden deres egen Dumhed, og deres Indrømmelser ere ligesaa vægtige i denne Sag, som Hottentotternes

i Afrika. Kunne disse Navnekristnes Indrømmelser glæde Fritænkerne, saa maa man sige, at de ere meget nøjsomme; thi det er i Virkeligheden ikke andet, end deres *egne Tilhængere*, der gjøre slige Indrømmelser. *Kristne er det ikke*, thi, for med Rette at kaldes og være en sand, „fuldlødig Kristen“, maa man nødvendigvis fastholde ved og tro paa Kristendommens Hovedlære, at *Jesus Kristus er Gud*.

For øvrigt staaer det dog hellerikke saa slet til med Beviserne for Jesu Guddom, som Hr Bjørnson tror. Digteren er af den Mening, at „Apostlen Paulus kun paa et eneste Sted har kaldt Jesus for Gud“, nemlig i Rom. 9, 5. Og knapt nok det. Under alle Omstændigheder „har Apostlen kun sagt det med 2. siger og skriver to Ord“. Ja, endnu bedre, „end ikke Jesus selv har paa et eneste Sted sagt om sig selv, at han var Gud! Ikke engang efter det Johannes Evangelium, som ene skal gaa ud paa at vise, at han var det!“

For overfladiske Mennesker, der ingen Omdømme have i Hovedet, kan det nulyde meget pænt; men hvor ere Beviserne for disse Paastande? Dem er der ingen af. Behøves hellerikke. De „fuldlødige Kristne“ tro blindthen paa den norske Digtets „ufejlbare“ Ord. En fornuftig Læser kan dog ikke gaa ind herpaa; han maatte da være i høj Grad lettroende. Han vil spørge sig selv: beror det ogsaa paa Sandhed, hvad jeg hører? Har hverken Paulus troet paa Jesu Guddom eller Jesus selv trot paa den? — Vi ville hjælpe ham lidt med hans Undersøgelse af disse to Spørgsmaal, og saa overlade til ham selv at dømme, om Hr. Bjørnsons Bibelfortolkning er korrekt.

„Paulus troede altsaa efter al Sandsynlighed ikke, at Jesus var Gud, i alt Fald omtaler han kun med to Ord Jesu Guddom“. Selv om Paulus hellerikke omtalte Jesu Guddom mere, end med to Ord, saa omtaler han den dog altsaa, og beviser derved følgelig ogsaa, at han har trot paa den. De to Ord i Rom, 9, 5. ere

ogsaa temmelig klare og fuldstændig tilstrækkelige til at bevise Pauli Tro, thi han erklærer der, at „Kristus er over alt, Gud, højlovet i Evighed!“ Forøvrigt er det hellerikke det eneste Sted, hvor Paulus vidner om Jesu Guddom, og Digteren maa vist have taget flere Blade paa een Gang, da han søgte efter hos Paulus, saafremt han da ikke har sin Visdom fra anden Haand. Lige i det foregaaende Kapitel (8, 3.) skriver Paulus, at „Gud har sendt sin enbaarne Søn til Verden i det syndige Kjøds Skikkelse“, og de første Ord, hvormed Paulus begynder Brevet, er en aabenhjærtig Bekjendelse af Jesu Guddom, idet han skriver: „Paulus, Jesu Kristi Tjener og kaldede Apostel, udvalgt til at forkynde Guds Evangelium . . . om sin Søn, som er ham oprunden af Davids Sæd efter Kjødets, krafteligen bevist at være Guds Søn og bekræftet af Helligjørelsens Aand ved Opstandelsen fra de Døde, Jesus Kristus vor Herre.“ I Brevet til Titus (2, 11.) forkynder Paulus højtideligen: „Aabenbaret for alle Mennesker er Guds vor Frelsers Naade, som lærer os, at vi skulle forsage Ugudelighed . . . og leve tugtigt . . . forventende det salige Haab og vor store Guds og Frelsers Jesu Kristi herlige Tilkommelse, han, som hengav sig selv for os.“

Slaar man op i Pauli Brev til Hebræerne, saa er det Første, man møder, et herligt Vidnesbyrd om Jesu Guddom. Apostlen skriver nemlig; „Efter at Gud for-dum havde talet mange Gange og paa mange Maader til Fædrene ved Profeterne, saa har han tilsidst i disse Dage talet til os ved *Sønnen*; hvem han har indsat til Arving over alle Ting, ved hvem han ogsaa *har dannet Verden*, ham som, efterdi han er hans *Herlighedens Afglans* og hans *Væsens udtrykte Billede* og bærer alle Ting ved sin Krafts Ord, fuldbyrdede vor Renselse fra Synden og *siddet ved Majestätens højre Haand*, og er bleven saa meget større end Englene, som han har arvet et herligere Navn end de. Thi til hvilken af Eng-

lene har han sagt: Du er min Søn, idag har jeg født Dig? Og atter: Jeg vil være ham en Fader, og han skal være mig en Søn? Og naar han anden Gang indfører sin *Førstefødte* i Verden, siger han: og *alle Himlens Engle skulle tilbede ham*. Og om Englene siger han vel: sine Engle gjør han til Vinde og sine Tjenere til Ildsluer. Men til Sønnen: din Trone, *o Gud*, staar i Evighed; dit Riges Septer er Retfærds Septer, Du elskede Retfærdighed og hader Uret; derfor, *Gud*, har din Gud salvet Dig med Glædens Olie fremfor dine Brødre.“ (Hebr. 1, 1—9.)

Hvad Paulus her vidner om Jesus, det gjentager han i næsten alle sine Breve: Jesus, Guds Søn og sand Gud. I Brevet til Kolos. erklærer han ligefrem, at „*Guddommens Fylde bor i Jesus*“ og endelig i Brevet til Filip., at „i Jesu Navn skulle *alle Knæ bøje sig*, i Himlen, paa Jorden og under Jorden, og alle Tunger bekjende, at vor Herre, Jesus Kristus er i Guds Faders Herlighed.“ Apostlen Paulus vidner overhovedet paa over 100 Steder om Jesu Kristi Guddom, og kun Uvidenhed — for ikke at sige Ondskab, kan bringe en saa taabelig Paastand til Torvs, som den, at „Paulus efter al Sandsynlighed ikke troede, at Jesus var Gud.“

Endnu taabeligere er det, at ville paastaa, at end ikke *Jesus* selv paa et eneste Sted har sagt, at han var Gud; thi det er jo netop de højtideligste Vidnesbyrd om, at han er Guds Søn, sand Gud ligesom Faderen, som Jesus atter og atter gjentager og aflægger for Folket. „Jeg og Faderen ere Et,“ siger han hos Joh. 10, 30; men Faderen er Gud, følgelig er Sønnen ogsaa. Og i det 14. Kapitel: „Hvo som ser mig, ser Faderen,“ følgelig ere de hinanden fuldkommen lig. I det 16. Kap. bevidner Jesus, at „alt, hvad Faderen har, er mit,“ og at „alt, hvad Faderen gjør, det gjør ogsaa Sønnen,“ og Jesus forklarer det ved et Exempel: „Ligesom Faderen opvækker Døde og levendegjør, saa gjør ogsaa Sønnen levende, hvem han vil.“ (Joh. 5, 21.) Men kun

en Gud kan levendegjøre, hvem han vil. Og da Jesus efter sin Opstandelse har vist Thomas sine Saarmærker, og denne har bevidnet sin Tro paa Jesu Guddom, sigende: „Min Herre og min Gud, jeg tror, det er dig!“ *stadfæster* Jesus denne Apostlens Tro og bebrejder ham kun, at han ikke har villet tro, før han havde set. Den Blindfødte, som Frelseren helbreder, bliver spurgt af Jesus: „Tror Du paa Guds Søn?“ Og da den Blindfødte svarer: „Hvor er han, Herre, at jeg kan tro paa ham?“ siger Jesus til ham: „Du har set ham; *den, som taler med Dig, han er det.*“ Og den Blindfødte faldt ned og tilbød ham, og Jesus tillod ham det. Hos Joh. 10, 38. beraaber Jesus sig paa sine Undergjerninger, for at overtyde Jøderne om sin Guddom, som han saa ofte havde indpræntet dem med Ord: „Dersom I ikke ville tro mig (mine Ord), saa tror mine Gjerninger“, d. v. s. naar I ikke ville tro, hvad jeg siger, at jeg er Guds Søn, Gud, saa tror i det mindste, naar I sé, at at jeg gjør Gjerninger, som kun en Gud kan gjøre.

Dette Vidnesbyrd om sin Guddom beseglede Jesus endelig ved sin Død, og for intet andet blev han dømt. Ypperstepræsten opfordrede ham højtideligt og med en Ed at bekræfte, om han var Guds Søn: „Ved den levende Gud besværges jeg dig, at du siger os, om du er Kristus, den levende Guds Søn?“ Og Jesus svarede: „Det er, som du siger, *jeg er det!*“ Og paa Grund af dette hans eget Udsagn fældede de Dommen over ham: „Han er skyldig til Døden, thi vi have nu selv hørt Gudsbespottelsen!“

Overfor slige Udtalelser og Vidnesbyrd af Jesu egen Mund, skal der dog sandelig en god Portion Blindhed til, for at kunne henkaste paa Prent en Paa-stand som den, at „Jesus selv ikke engang paa et eneste Sted taler om sin Guddom“, og at „han er fuldkommen taus om den.“

Desværre er denne Blindhed hos Fritænkerne inkurabel, da den for en stor Del er begrundet i *Mangel*

paa god Villie. Havde de blot en Smule god Villie, saa vilde de ogsaa letteligen ved Guds Naade naa saa vidt, at de, som den hedenske Hovedsmand paa Golgatha, kunde sige: „*Sandelig, denne var Guds Søn!*“

Enten er Jesus *Gud*, og vi maa tilbede ham, eller ogsaa er han det ikke, og vi maa da have den største *Afsky* for ham, da han i saa Tilfælde staar som en *Meneder* og *Bedrager*. Hr. Bjørnsons „fuldlødige Kristne“ gjøre dog ingen af Delene, og det geraader hverken deres *Forstand* eller deres *Hjerte* til Ære. De kalde sig Kristne og tro dog ikke paa Kristi Guddom. Men er han ikke Gud, da er han enten en Afsindig eller en Bedrager. En Afsindig? Og dog kalde de sig hans Disciple? Hvor er deres Forstand? — En Bedrager? Og de kalde sig hans Tilhængere og Beundrere? Hvor er deres Hjærte? Jesus var kun et Menneske! Han har altsaa løjet, for at begrunde Sandheden! Han har bedraget Menneskeheden, for at gjøre den dydig! Og derfor er han dog i deres Øjne Menneskeslægtens største Velgjører, den Viseste blandt alle Vise, den Helligste blandt alle Hellige! De tilskrive altsaa selve Moralitetens højeste Ideal, Kristus, den skjændige Grundsætning: Endemaalet helliger Midlet! Hvad har vel bragt Jesus paa Korset? Netop det Overnaturlige, det Guddommelige, som han ikke skulde have vedkjendt sig! Hvad har stedse paadraget Kristendommen den største Modstand? Det Overnaturlige ved den, som den til alle Tider har fastholdt. Hvad have de selv at udsætte paa Kristus og Kristendommen? Netop kun det Overnaturlige. Og hvorfor? Fordi det staar dem i Vejen. En ren *menne-skelig* Religion er dem nok, og for at gjøre Jesus forhadt og foragtelig, tillægge de ham baade deres egen Slethed og egen Daarlighed!

Men Held os, kjære Læser, du som sammen med mig tror, at Jesus er sand Gud! Jesus har ikke nægtet, at han var det, og han har ikke løjet, da han bekjendte det! Ydmygt tilbedende kunne vi kaste os ned for den

Korsfæstede og takke vor Gud, den uendelige Kjærlighed, den uendelige Hellighed, den frygtopvækkende Retfærdighed og den grænseløse Barmhjærtighed, der paa Korset have omfavnet og givet hinanden Fredens og Forsoningens Kys. Vi ere da forløste og blevne Guds Børn ved hans Søn Jesus Kristus, som er den guddommelige Borgen for vor Tro og vort Haab, og Gjenstanden for vor evige Kjærlighed.

X.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Det franske Blad „Figaro“ indeholder en længere Artikel om Prins *Valdemars* Bryllup med Prinsesse *Marie af Orleans*, hvilket, som bekjendt, vil finde Sted paa Torsdag den 22. dennes paa Slottet i Eu. Bladet meddeler, at den borgerlige Vielse, som den franske Republiks Love fordre, vil finde Sted Dagen iforvejen i Paris og blive foretaget af den danske Gesandt, Grev Molkte, i Gesandtskabshotellet. Den kirkelige Vielse derimod vil blive forrettet ved Ærkebiskoppen af Rouen i Slotskapellet i Eu, i Overværelse af en stor Mængde fyrstelige Personligheder.

I Modsætning til „Figaros“ Meddelelse, der kun taler om en borgerlig og en katholsk kirkelig Vielse, beretter „Kjbh. A. Av.,” at Sognepræst Janzen i Gjentofte med det første rejser til Slottet i Eu, for at foretage den *protestantiske* Vielse, efter at den katholske har fundet Sted. Da imidlertid, i Overensstemmelse med den i Kirken gjældende Praxis, de pavelige Dispenser for blandede Ægteskaber stedse kun blive meddelte med den udtrykkelige Tilføjelse, at en dobbelt kirkelig Vielse ikke maa finde Sted, — og at dette ligeledes har fundet Anvendelse paa det foreliggende

fyrstelige Ægteskab, vide vi med Sikkerhed, — saa holde vi den af „Kjhbhs. A. Av.“ bragte Meddelelse for lidet sandsynlig.

— De Troendes Kjærlighedsgaver til den h. Fader, som under Navn af „*Peterspenge*“ indsamles i alle Verdens Lande, beløbe sig for de danske Katholikers Vedkommende iaar til 595 Kr. 8 Øre. De vare indkomne til Præfekturet fra følgende Steder: Sct. Ansgars Kirke: 430 Kr. 37 Øre; Sct. Knuds Kapel; Kr. 9,53; Sct. Josefs Kapel: Kr. 19,40; Ordrup: Kr. 22,40; Odense: 12 Kr.; Svendborg: 10 Kr.; Aarhus: Kr. 34,51; Randers: 37 Kr.; Horsens: 10 Kr. og Kolding: Kr. 9,87.

— Den højærværdige Hr. Præfekt *J. v. Euch* har forladt Hovedstaden og begivet sig til Provinserne, for at meddele *Konfirmationens* h. Sakramente i de forskjellige Missionsstationer. Idag, den 18., meddeler hans Højærværdighed Konfirmationens h. Sakramente i Odense; paa Onsdag, den 21., i Svendborg; Søndag den 25 i Fredericia; Allehelgensdag, den 1. November, i Horsens; Søndag den 8. November i Aarhus og endelig Søndag den 15. i Randers. Kolding gjæster Hr. Præfekten ikke paa denne Rejse, da den derværende nye *Sct. Mikael's Kirkes højtidelige Indvielse* vil lægge Beslag paa hans Højærværdigheds Nærværelse den 6. December. anden Søndag i Advent.

— Som vore Læsere ville erindre, bortloddedes for nogen Tid siden et *Guld Dameuhr* til Fordel for den nye Skole paa Nørrebro. Lodtrækningen har fundet Sted i disse Dage, og Uhret er vundet paa Nr. 210. Den, hvem Lykken har begunstiget, kan henvende sig til højærv. Hr. Pastor Neuvel paa Sct. Josefs Hospital.

Spanien. Nu, da *Koleraen* begynder at standse i Spanien og man derfor med større Ro sér tilbage paa den skrækkelige Tid, der er overstaaet, fortælle Bladene om en *tolvaarig Heltinde*, som har opført sig saa beundringsværdigt, medens Epidemien rasede paa det

heftigste, at hun paa Myndighedernes Andragende har modtaget en Dekoration af den spanske Konge. Pigen hedder *Concepcion Inova* og bor i Landsbyen Valpalmas ved Saragossa. Først blev Skolelæreren og hans Hustru angrebne af Kolera, og medens Alle skyede Huset, var det den lille Concepcion, som plejede de Syge til deres Død og derpaa tilligemed Præsten og Lægen bar Ligene ud paa Kirkegaarden. Dagen efter blev hendes Fader syg og døde efter faa Dages Forløb, og endnu samme Dag bukkede hendes Moder under for Sygdommen. Datteren var ikke vejet et Øjeblik bort fra Forældrene, og nu, da hun var bleven tilbage som Forældreløs, maatte hun samtidig drage Omsorg for en gammel, værkbruden Bedstemoder, tre Brødre paa ni, sex og tre Aar og en lille Søster paa fire Maaneder. Concepcion opammede Søsteren med Gudemælk. Faa Uger efter Forældrenes Død blev den mellemste Broder syg og døde. Concepcion bar ham paa sine Arme til Stedet, hvor Graverkarlene afhentede ham, og faa Dage efter maatte hun vise den yngste lille Broder den samme sidste Kjærlighedsgjerning. Endnu syntes Døden ikke at være tilfreds; thi ogsaa den ældste Broder blev syg. Men til hendes udsigelige Glæde kom han sig igjen. Trods alt dette glemte hun dog ikke at pleje Bedstemoderen og den lille Søster. Omendskjønt Epidemien havde raset frygteligt i Landsbyen, saa at der næsten var Sorg i ethvert Hjem, saa erhvervede dog det modige Barns opofrende Handlemaade sig Alles udelte Bifald. Den lille Concepcion er et smukt Bevis paa, hvad et katholsk Barn er i Stand til, naar det i Sandhed er fromt og godt og har Kjærlighed til Bønnen i Gudshuset; thi der har det tolvaarige Barn høstet sit Mod.

Tyrol. Af Fortegnelsen, som, nylig er udkommet over Disiplene i Jesuiternes Pensionat „Stella Matutina“ i *Feldkirch*, fremgaar det, at der i det sidst henrundne Skoleaar 1884—85 har været ialt 384 Elever paa An-

stalten. Blandt Eleverne vare 3 Prinser, 3 Marquier, 44 Grever, 42 Friherrer og 292 med borgerlige Navne. Efter deres Nationalitet vare Eleverne fordelte saaledes: Preussen 144, Østerrig-Ungarn 48, Baiern 40, Wyrtemberg og Schweiz hver 28, Baden 15, Frankrig 10, Hess 9, Sachsen 8, Italien 7, Belgien, England og Oldenburg hver 4, Spanien og Ægypten hver 11, Bolivia, Buenos-Ayres og Kolumbia hver 2, Hamburg, Hannover, Japan, Indien, Nordamerika, Portugal og Quito hver 1.

Kina. Ifølge Meddelelse fra Rom skal der i en nær Fremtid udnævnes en *apostolisk Delegat* for Kina. I Orienten findes der allerede syv saadanne apost. Delegerer, som ikke have nogen diplomatisk Karakter, men direkte staa under Propaganda-Kongregationen, nemlig i Konstantinopel for det europæiske Tyrki, i Kairo for Ægypten og Arabien, i Athen for Kongeriget Grækenland, i Ostindien, i Mesopotanien, Kurdistan og Lille-Armenien, i Persien og i Syrien.

Nordamerika. Ifølge Telegram af 10. Oktober er den 74 aarige Kardinal-Ærkebiskop af New-York, *Mac Closkey*, afgaaet ved Døden. Kardinalen var født 1810 i Brooklyn og blev i 1875 udnævnt til Kardinal af Pius IX. — R. J. P.

— (*En fattig Guldkonge*). Den 10. Aug. døde i Kelsey, i en Alder af 74 Aar, fattig og forladt, *James W. Marshall*, den første, som opdagede Guld i Kalifornien. Hans Opdagelse i 1849 lagde Grundvolden til Kaliforniens Opløbsstring og frembragte den Guld-vinding, som hidtil har repræsenteret en Værdi af 1,600,000,000 Dollars. Hvor ofte har den uheldige Mand ikke forbandet hin 18. Januar, da han fandt de glimrende Korn i Møllendammen ved Colona og med gyldne Fremtidsdrømme ilede til sin Kompagnon, General Sutter, for at melde ham Nyheden! Hans Opdagelse var hans Ulykke, en sand Forbandelse for hans Liv. En Mængde Æventyrere strømmede til fra alle Verdens Kanter og fordrev ham lidt efter lidt fra hans surt erhvervede Ejendom, og ved sin Død ejede han nu ikke engang saa meget som til en — Kiste!

Kirkelig Kalænder.

Søndagen den 18. Okt. 21. Søndag af Pintse. Lukas, Evangelist.
19. M. Petrus af Alkantara, Bekj. — **20. Ti.** Johannes Kantius, Bekj. — **21. O.** Ursula og Lidelsesfæller, Jomfru og Mart. —
22. To. Marg. Maria Alacoque, Jomfru. — **23. F.** Ferialdag. —
24. L. Rafael, Ærkeengel.
Søndagen den 25. Oktober. 22. Søndag efter Pintse. Reli-
 kviefest.

Til Mariekirken og Skolen paa Frederiksberg er siden April endvidere indkommen:

Fra Kjøbenhavn: P. J. 14 Kr.; J. M. 2 Kr.; M. 10 Kr.; Fr. H. 12 Kr.; en bodsærdig Sjæl 3 Kr.; B. O. 2000 Kr.; H. 10 Kr.; O. P. 4 Kr.; x. 1 Kr.; s. 2 Kr.; P. 55 Kr. 29 Øre; Sct. Ansgars taknemmelige Barn 10 Kr.; x. 2 Kr.; J. M. 1 Kr. 50 Øre; H. 2 Kr.; B. S. 72 Kr.; Rente 17 Kr. 32 Øre.

Fra Aarhus: 10 Kr.

Kjøbenhavn, 12. Oktober 1885.

J. von Euch,
 Apostolisk Præfekt.

Yderligere Bidrag modtages af alle Præster.

Elisabethforeningen

afholder Møde Søndagen den 25. Oktober efter Højmessens i Sct. Ansgar.

Pr. National-Forsikringssselskab i Stettin,

oprettet Aar 1845,

afslutter Brandforsikringer til faste og billige Præmier ved

C. B. Lohrer,

Kjøbenhavn,

31, Adelgade, 1. Sal.

Hugo Fris's Eftflg., Julius Iserhorst

anbefaler sine

Tobakker & Cigarer

samt

Glas & Porcellain,

Store Kongensgade Nr. 110.

Kommis.

En velanbefalet **Kommis** søger Plads til 1ste November eller December i en Forretning eller hvilket som helst Udsalg. Man bedes henvende sig til Redaktionen, som anviser.

Rasmussen & Olsen. — Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 43.

Søndagen den 25. Oktober.

1885.

Indhold: Den hellige Birgitta. „Reformationens Væsen og Udbredelse. Fredløs. De sex Penne. Eftæretninger: Odense.“

Den hellige Birgitta.

(Sluttet.)

Den h. Birgitta fik ogsaa det Hverv af Herren at stifte en ny Orden. Han sagde hende selv Reglerne og befalede hende at blive i Rom, indtil de vare stadfæstede af Paven og Kejseren. Dette skete først efter at Birgitta havde opholdt sig 20 Aar i Rom. En sand Prøvelsestid vare disse Aar for hende; men hendes egen Villie var for længe siden saa inderlig i Overensstemmelse med hendes himmelske Brudgoms, at hun kun tragtede efter at kjende denne Villie stedse bedre og at opfylde den til hver en Tid.

Vi skulle ikke her nøjere gaa ind paa denne Orden, som har virket til Velsignelse i mange Lande og som endnu bestaar i England, Holland og Spanien under Navn af Birgittiner-Ordenen. Det første Kloster grundlagte Birgitta i *Vadstena* med 60 Søstre. Samtidig

oprettede hun i Vadstena et Ordenshus for 13 Præster, til Minde om Herrens Apostle og den h. Paulus. De vare udelukkende beskæftigede med Bønnen, Guds-tjenesten og Studierne, samt forpligtede til at forkynde Gudsordet i det Lands Sprog, hvor de opholdt sig, og førte derhos et strængt, asketisk Liv. Birgittiner-Ordenen er den eneste Orden, som udgik herfra Skandinavien. I Danmark stiftede Kong Erik af Pommern to Birgittiner-Klostre, det ene i *Maribo*, det andet i *Mariager*, begge med overordentlig smukke Kirker, som tildels bestaa den Dag i Dag.

Et Aar før sin Død bød Herren atter Birgitta, at tage Vandringsstaven i Haand og at valfarte til det h. Land, Palæstina. Hun adlød, trods de næsten uovervindelige Hindringer, som paa Grund af hendes høje Alderdom vare forbundne med en saa besværlig Rejse. Hun begav sig paa Vejen tilligemed sine to Sønner og sin Datter Katharina. I Neapel mistede hun sin Hjærtens-Yndling, sin Søn Karl. Rolig og fuldkommen hengiven i Guds Villie, fulgte hun hans Lig til Graven og fortsatte derefter sin Pilegrimsvandring, i Forudfølelsen af, at ogsaa hun snart skulde bestige det evige Thabor.

Birgittas Rejse i det h. Land var rig paa Naade og Velsignelse for hende selv og andre. Paa Hjemturen gjorde hun et længere Ophold paa Øen Cypern, hvor hun forkyndte Guds Straffedomme over Landet, hvis det ikke omvendte sig, og naaede omsider Rom i Marts Maaned 1373. En Gang endnu prøvede Herren sin udvalgte Brud med svære Lidelser og indre Fristelser, som hun alle bar med uovervindelig Ydmyghed og Taalmodighed, standhaftig i sin Kjærlighed indtil Enden. Da hun følte sit Endeligt nærme sig, gav hun sin Søn Birger og sin Datter Katharina vise Formaning; lod sig derefter iføre en Bodsdragt, og modtog med den inderligste Kjærlighed de hh. Sakramenter.

Hun døde den 23 Juli 1373 i en Alder af 71 Aar,

og blev begravet i Kirken „St. Lorenzo in Panisperna,“ som tilhørte de fattige Søstre af den h. Klaras Orden. Aaret efter lod Birger og Katharina hendes Lig føre til Sverrig og bisætte i Vadstena Kloster. Pave Bonifacius X. kanoniserede hende den 7. Oktober 1391; hendes Festdag fejres derimod først Dagen efter. Det almindelige Koncil i Konstans stadfæstede Pave Bonifacius Erklæring og fire Aar efter bekræftede Pave Martin V. paa ny den h. Birgittas Kanonisation. De otte Bøger, der handle om hendes Aabenbaringer ere omhyggeligt prøvede og aprobeerede af Kirken.

„Reformationen,“ dens Væsen og hurtige Udbredelse.

I.

For kort Tid siden har en emeriteret luthersk Gejstlig, Stiftprovst *Kofoed-Hansen*, udgivet en Piece under Titlen: „*Ere vi fremdeles Lutheranere? Et kirkeligt Indlæg af K.—H.*“ Kjbh. A. Schous Forlag. 1885. (91 S.) Det lille Skrift indeholder mangt og meget, der vil berøre vore Læsere sympathetisk.

K.-H., der med Stolthed kan se tilbage paa en fyrretyveaarig Forfatterbane, besvarer ikke alene det Spørgsmaal, som Titlen angiver: *Ere vi fremdeles Lutheranere?* Og hans Svar herpaa er i det væsentlige benægtende: Vi ere *ikke* længere Lutheranere. Men han udtaler sig ogsaa om adskilligt andet, saaledes f. Ex. om „Reformationen,“ dens Væsen og Grunden til dens hurtige Udbredelse, om Luthers Person og Optræden, samt om Protestantismens Fremtidsudsigter.

Angaaende „Reformationen“ spørger han? Hvad var den? og hvad bevirkede, at den saa forbavsende hurtigt greb om sig? Paa det første Spørgsmaal svarer

Forfatteren: Den saakaldte „Reformation“ var i Virkeligheden ingen Reformation, d. e. Forbedring, men en sand Revolution; og Grundene til dens Udbredelse finder han paa den ene Side i skrigende Misbrug i den katholske Kirke,¹⁾ paa den anden Side i Hovmod og Herskesyge, Plyndrelyst og Rovbegjærighed hos den ny Læres Tilhængere.

Men det vil være bedst, at vi give Forfatteren selv Ordet. Vi uddrage hans Hovedtanker og give dem med hans egne Ord, idet vi kun tillade os, at sammenstille, hvad der hører sammen, om det saa end findes spredt paa forskjellige Steder i Afhandlingen, samt ved Trykken at udhæve, hvad vi mene at maatte lægge særlig Vægt paa. Forfatteren skriver om „Reformationens“ Væsen og Fremgang følgende:

1. *Den saakaldte Reformation var egentlig en Revolution.*

„Reform er en Omdannelse med Bibeholdelse af Tingenes egentlige Grundvæsen, altsaa en Forbedring. Men nu ses det let, naar man *vil* se Sandheden, hvilket just ikke er almindeligt i vore Dage, at der ved Reformationen aldeles ikke blev Tale om Omdannelse og Forbedring. Det hele blev fuldkommen opløst og totalt forkastet som det diametralt Modsatte af hvad der

¹⁾ K.—H. selv siger: „Pavens Magtsyge, Pavemagtens Misforstaaelser og blinde Egoisme samt de store Konciliers Svigten af Øjemed og Pligt“. Den Dom, her udtales over Paver og Koncilierne i Kostnitz og Basel, er stræng, for ej at sige haard. Paverne kunde ikke misforstaa deres *gejslige* Magt som de øverste Styrere af Kirken; thi for alle Tider er det blevet sagt til Petrus og hans Efterfølgere: Hvadsomhelst du binder o. s. v. I det højeste kunde der klages over en besværlig Centralisation i Kirkestyrelsen. At derimod enkelte Paver misforstode deres *politiske* Stilling; at enkeltes Hu var formeget vendt til det Politiske og for lidt til det Kirkelige; at Alexander VI er et Bevis paa, at Herren kan styre sin Kirke ogsaa ved uværdige Redskaber; at Reform-Koncilierne ikke fik løst den Opgave, der almindelig blev erklædet for nødvendig, en Reformation *in capite et membris*, — alt dette ere vi de sidste til at nægte.

skulde og burde være: Paven. Kleresiet bleve ganske almindelig fordømte som Antikristne og det Antikristelige selv, „Ausguburt des Teufels.“ Læren — der, som det stedse paaberaabtes, først nu var opfundet, var bleven rensat og reddet ud af Menneskepaafundenes og Menneskesætningernes tildækkende Grus og Uhumskheder, saa at Evangeliets klare Lys nu endelig straaledede ufordunklet, — var i Virkeligheden en ganske *ny* Lære. Luther kasserede uden videre alle Kirkefædrene; erklærede oftere, at ingen havde forstaaet at udlægge og forkynde Frelsens Vej før ham; fornægtede i Grunden Kirkens Tilværelse fra den efterapostoliske Tid indtil Reformatoreernes Optræden: skabte et helt *nyt* Præsteskab uden Forbindelse med det gamle og sønderrev Successionens Traad; erklærede Biskopperne for ganske overflødige (medens Melanchton dog gjerne vilde have holdt paa de Biskopper, der engang vare der), og da han tillige lagde alt Præstevalg i Menighedens Haand, gjorde han Kløften mellem den gamle Kirke og det Kirkesamfund, han selv dannede eller grundede, uoverstigelig og skilte derved sin, den evangeliske Menighed, fra alle hedenfarne Hellige og Kristne, berøvede den enhver Arv fra de svundne Tider og splittede de Helliges Samfund.

„Der var aldeles ikke Tale om nogen Forbedring, alt blev omstyrtet; ikke om nogen Redning, der blev ryddet op fra Grunden af, for at opføre noget ganske *Nyt*: *ny* Lære — Luther selv erklærede jo oftere, at ingen siden Apostlenes Dage havde forstaaet og forklaret Evangeliet som han: kun fik han ikke Øje for, at *Apostlene heller ikke havde forklaret det som han* — *ny* Kirkeforfatning under de verdslige Fyrsters og Øvrigheders Varetægt og Herredømme, *ny* Gejstlighed, given til Pris for Mængdens Vilkaarlighed og underkastet dens Dom, *ny* Gudstjeneste med Foragt for og Fordømmelse af alt, hvad der fra Arilds Tid af har haft Hævd i Kirkelivet.

2. „*Begyndelsen til Reformationen var fuldt berettiget; men dermed er ogsaa noget nær sagt alt, hvad der med Sandhed og Retfærdighed kan siges.*

„Hele den kristne Verden havde et Aarhundrede igjennem sukket efter Reformer i det Kirkelige, Reformer *in capite et membris*; selv fremragende Mænd i Kirken havde erkjendt Nødvendigheden og stræbte at faa de mange unægtelig forhaandenværende Onder afhjulpne. Da disse Bestræbelser endelig havde vist sig unyttige, hvorledes skulde det da være andet, end at en saa vældig Røst, som Luthers, gav Gjenlyd strax i hele Kristenheden og hans Skriftfortolkninger bleve ansete for ufejlbare! Men om end Luthers Optræden strax var berettiget og i Begyndelsen i Sandhedens Medfør rettet mod det Falske og Forkastelige, der kom snart andre Kræfter i Bevægelse, der skaffede Reformationen den hurtige og store Udbredelse, Kræfter, som *Luther skulde* have tilbagevist og *vilde* have tilbagevist, hvis han virkelig havde været den, han holdt sig selv for, et *at Gud til Kirkeforbedringen udvalgt og udrustet Redskab.*

3. „Den „rensede Lære“ og den aandelige Frihed, som vandtes og hævdedes, blev snart omskabt til en *udvortes Frihed* for alle de Baand, der hængede Tøjlesløshed og allehaande Laster, som efter Samtidiges Vidnesbyrd tog *en højst foruroligende Overhaand i alle reformerte Lande.*

„Den Lyd, hvormed Frihedsklokken, der snart skulde blive til en *Stormklokke*, indledede den nye Tid, hilstes med Jubel af Høje og Lave, Rige og Fattige, Lærde og Ulærde. Der forkyndtes jo *Frihed* for Forholdet til Kirke og Gejstlighed, *Frihed* for alle de Regler, hvormed den havde stræbt at værne om et gudfrygtigt og sædeligt Liv, *Frihed* fra alle de udvortes Baand, hvormed Menighederne vare holdte sammen i Ærefrygt for den Institution, der trods alle Misbrug og Udskjelser dog sad inde med Arven fra den hellige Tid

og var Guds Frelseanstalt i Verden og for Menneskene. Men med den forkyndte Frihed blev alle *Lidenskaber* og *Låster* slupne løs over Samfundet i de Egne og Lande, hvor Reformationen vandt Indgang og ofte kun *med Magt* blev gennemført under en *skrigende Intolerance* mod dem af Folket, der vilde forblive den katolske Kirke tro, saa at det meget ofte lød som en Klage baade fra Lærde og Læge, ja fra selve Reformatorerne, at Tilstanden havde været langt bedre under Pavedømmet.

4. „Ligesom den falske Opfattelse af den forkyndte Frihed blev en vigtig Grund til Reformationens hurtige Udbredelse og Fremgang, saaledes fik den ogsaa en vældigt fremmede Faktor i *Begjærligheden efter Kirkens Rigdomme og Klostergodserne*.

„Anledningen var bleven givet til Plyndring, og denne blev saa ogsaa dreven i videste Udstrækning og paa den skandaløseste Maade. Fyrster og adelige Herrer, som og i Stæderne den borgerlige Øvrighed, ranede uden videre, hvad deres fromme Forfædre havde skjænket, som om det kun havde været et Laan, de retmæssigt kunde fordrage tilbage, eller en Gave, der var ofret til uhæderligt Brug og derfor kunde tages igjen til Fordel for Givernes Arvinger. Intet blev respekteret eller skaanet. Kirkernes hellige Kar bleve røvede, alt af værdifuldt Metal blev konfiskeret, Statuer og Billeder selv af høj Kunstværd bleve mange Steder sønderslaaede eller brændte; det var jo kun Afguderiets Vehikler. Med den største Hensynsløshed og Frækhed bleve Klostrene ophævede eller stormede og ødelagde, Munke og Nonner udjagede eller højst kun for en Tid taalte derinde, Ejendommene konfiskerede af Landsherren eller Øvrigheden og de tidligere Beboere udsatte for Nød og Mangel.

„Saaledes var *Plyndrelyst* og *Rovbegjærlighed* en mægtig Støtte for Reformationens Fremgang i Forbindelse med *Hovmod, Avind* og *Herskesyge*.

„Det er saaledes ingenlunde, som det i historiske Fremstillinger fra protestantisk Side sædvanlig fremstilles, Sandhedens egen Magt, der forskaffede Reformationen den store Udbredelse og bevirkede dens hurtige Omsiggriben, og endnu mindre var det den fulde og rette Forstaaelse af den Sandhed,*) der blev forkyndt og gjort gjældende som den ene kristelige. *Alle menneskelige Lidenskaber* spillede med i dette store Drama og tilintetgjorde ethvert Forsøg paa at komme til Enighed under de i dette Øjemed berammede Forsamlinger.

5. „*Reformationen og den store franske Revolution* have ikke blot saare meget tilfælles, men denne var ligefrem en *Følge af hin* og blev kun mulig ved, at de Principper, som hin havde affødt, havde afgjæret og fæstnet sig i den almindelige Bevidsthed.

„Luthers Virksomhed undergravede al Autoritet, for saa vidt han ikke lagde den i Magtens Haand. Og naar man i vore Dage ser alle Forhold i Opløsning, og det endog engang her hos os har været forkyndt *ex cathedra*, at Autoritetsprincippet falder „for aldrig mere at rejse sig,“ saa kunde man sige, at den lutherske Reformation virkelig er bleven fortsat og har hertillands endog gjort store Fremskridt siden hin mindeværdige Dag i A. 1536 (en Begivenhed, som Dr. Helveg i sin „den danske Kirkes Historie“, mærkeligt nok, aldeles ikke har omtalt), da man samlede Mængden paa Gammeltorv i Kjøbenhavn, for at lade den afgjøre, om man skulde beholde de gamle Biskopper eller afskaffe dem og vælge ny Tilsynsmænd — Tilsynsmænd altsaa under Pøbelens Myndighed — en Fremgangsmaade, hvis Raahed og Letsindighed kun kan forstås og forklares ud fra den verdslige Magts Begjærlighed efter at se sig befriet fra en Konkurent til Herredømmet, der i de tidligere Tider ofte havde lagt en Dæmper paa Vold

*) Jfr. hvad der siden siges om Retfærdiggjørelsen alene ved Troen.

og Uretfærdighed, øvet af de verdslige Herrer mod de Underordnede, de Ringe og Magtløse. Følgen blev ogsaa meget snart den, at Bønderne og tildels Borgerne bleve tyranniserede af Adelen, Godsejerne og Øvrigheden, at navnlig Landbostanden nedsank i en fuldkommen Trældom under de Velstaaende og bedre Stillede. Ogsaa dette skete imidlertid i Luthers Aand, som han efter Bondekrigen i Tyskland udtalte sig.“

(Fortsættes.)

F r e d l ø s .

(Fortsat).

„Mine Herrer,“ begyndte Præsten, „jeg har et Forslag at gjøre Dem. Døren vil snart give efter; men alt, hvad vi have sammenhobet bagved samme, vil opholde vore Forfølgere andre fem Minutter. Jeg véd, at De Begge ere modige; men det Frelsemiddel, som jeg tilbyder Dem, er saa farligt, at jeg forhen slet ikke har tænkt paa det. Her ved Enden af Loftet er der et Tagvindu, gjennem hvilket vi kunne naa ud paa Tagrenden. Vi maatte da krybe et Stykke henad Taget, indtil vi kom hen til det Sted, hvor Kirketaget støder op til det andet Hus. Der vilde vi have Tid nok til at udhvile os og vente, indtil vore Forfølgere blive kjede af at søge efter os.“

Begge Emigranterne taug.

„Rigtignok maa man frygte for Svimmelhed,“ vedblev Præsten, „selv om man ogsaa er nok saa modig.“

„Dø paa den ene eller anden Maade!“ svarede Grev Berclaux. „Jeg foretrækker at falde i aaben Kamp.“

„Jeg ogsaa,“ tilføjede Albert de Vassière. „Jeg vil hellere slaas, end styrte tresindstyve Fod ned. — Men,“ vedblev han efter en kort Pause, „der er altid

en vis Udsigt til Frelse, og en Udsigt for os er ogsaa en Udsigt for Valentine.“

„Det er sandt!“ mente ogsaa Grev Berclaux. „Vis os Vejen, Hr. Pastor, saa ville vi følge!“

Havde Vagtposterne, som bevogtede Omegnen, tor at hindre et Flugtforsøg, i dette Øjeblik set op til Kirketaget, saa vilde de have set tre Mennesker komme ud af et lille Vindu paa samme. Den Første lod sig glide ned ad Taget, indtil hans Fødder naaede Tagrenden. Begge Emigranterne efterlignede hans Bevægelser. Med den kolde Angstsved paa Panden og skjælpende paa alle Lemmer, krøb de fremad paa Tagrenden, skjönt de et Øjeblik i Forvejen havde ventet paa Døden med koldt Blod, ja, næsten med en vis Glæde.

„Gaa ikke saa hurtigt!“ advarede Præsten pludselig; „Tagrenden giver efter for Vægten.“

I Virkeligheden begyndte det at knage. Begge Emigranterne bleve staaende, og først efter at deres Forgænger havde vundet et Forspring, satte den næste sig i Bevægelse. Men jo længere de gik, desto tydeligere fattede de, hvilken usikker Bane de havde be- traadt. Endelig satte Præsten sin Fod paa Tagrygnin- gen. Han vender sig om, og gyser ved Synet af de to Emigranter, som endnu svævede i Faren. „Mod!“ raabte han; „kun nogle faa Skridt endnu!“

Grev Berclaux havde snart naaet ham; men de Vassière følte sig pludselig greben af Svimmelhed; det sortnede for hans Øjne — han strækker Armene ud efter et Holdepunkt.

„Kast Dem ned paa Taget!“ tilraaber Præsten ham. Emigranten adlyder, men hans Hænder møde kun de nøgne Tagsten, som ikke yde ham noget Hold — Benene svigte ham — hans Fod støtter næppe ved Randen af Tagrenden — han begynder at glide ned. I dette Øjeblik gjør han en sidste, fortvivlet Anstrængelse, hans Arm beskriver en Bue, for at søge et Holdepunkt, og Forsynet styrer hans Haand til en af

hine Kroge, som Blikkenslagerne betjene sig af ved Tagreparationerne; han griber den — og er frelst.

Samtidig var Præsten, trodsende alle Farer, ogsaa naaet hen til ham paany. „Hold Dem fast,“ formanede han, „og vent en Smule! Og naar De paany føler Dem stærk, vil jeg gaa foran; paa denne Maade behøver De ikke at frygte.“

Efter nogle Minutters Forløb vare alle tre i Sikkerhed. De opløftede et taknemligt og bønfyldt Blik til den Allerhøjstes Trone, til ham, uden hvis Vidende og Villie ingen Spurv falder fra Taget og intet Haar fra vort Hoved.

„Hvorledes skulle vi atter komme ned paa Kirke-loftet?“ spurgte de Vassière efter nogen Tids Forløb.

„Det véd jeg ikke,“ svarede hans Ven; „men den samme Vej, vi nu ere komne, gaar jeg ikke mere tilbage.“

„Forfængelige Sorger!“ bebrejdede Præsten roligt smilende. „Naar de ere dragne bort igjen dernede, gjøre vi et Hul i Taget, og vi behøve følgelig ikke mere at udsætte os for at brække Halsen.“

Efter at Sanskulotterne havde undersøgt hele Kirke-loftet, og overtydet sig om, at der denne Gang ingen Udvej havde været, gennem hvilken Flygtningene havde kundet undvige, saa de sig endelig nødsagede til at indstille Arbejdet. For imidlertid at gjøre ethvert Flugtforsøg umuligt for Ofrene, foreslog en af Skurkene, at sætte Ild paa Klosteret.

De Fredløse bleve grebne af ny Dødsangst; men heldigvis gjorde sig gjældende imod Forslaget, at Bygningerne snart skulde sælges og Republiken vilde lide Skade ved Branden, medens paa samme Tid en god Patriot vilde miste en rummelig og bekvem Bopæl.

(Fortsættes.)

De sex Penne.

(Et Æventyr.)

„Skulle vi virkelig træffes her, gamle Kammerater!“ sagde en lille rusten Staalpen til nogle af sine Standsfæller, som den fandt paa en af Skarndyngerne henne i Bredgade sidste Flyttedag. „Rigtignok ligge vi her paa en Mødding, men det er jo Verdens Løn, og saaledes skulle vi stakkels Penne jo dog i Grunden alle en Gang ende. Imidlertid finder jeg det i høj Grad kjedsommeligt, at ligge her sammen med alle de gamle Klude og Papirstumper, uden at sige et eneste Ord. Hvad om enhver af os fortalte sin Livshistorie, for at slaa Tiden ihjel?“

„Jo, jo!“ raabte alle Pennene i Munden paa hverandre, „det var en god Idee, det ville vi gjøre.“

„Vil du begynde“, sagde første Pen, idet den skubbede til sin Nabo.

„Med Fornøjelse, nu skal I høre. Ak, mit Liv har været saa langt, saa langt! En lille, fin Damehaand satte mig i et med Guld og Perlemoder prydet Skaft, saa tog hun mig i Munden og sagde: „Du skal hjælpe mig til at nedskrive mine Følelser og Tanker, forstaar du vel, mine Strøtanker; jeg har saa mange, saa de ikke kunne rummes i mig; jeg maa nødvendigvis have dem ud.“ — Saa kradsede hun noget op i en Bog, lænede sig tilbage med halvt tillukkede Øjne og tænkte. Jeg vil blive Digter, jeg har Kaldet, det kan ikke være andet, jeg mærker hvorledes det gjærer i mig — Jeg bliver berømt — Alverden vil læse mine Bøger — Folk vil sige: Hun! Hun har Kaldet — Jeg bliver hædret af Alle — Man vil kappes om at føre aandrige Samtaler med mig. — Aa, hvor det bliver dejligt!“ Og saa smilede hun lykkelig hen for sig, greb mig atter og kradsede videre, jeg var nærved at slaa Bennene overkors og sprutte af Henrykkelse over hendes Tanker. Saa stirrede hun atter og atter paa det Skrevne, læste det højt, skrev en Linie til, læste atter højt. „Saa, nu kan jeg ikke mere idag,“ sagde hun endelig. Hun havde dog kun skrevet nogle faa Linier Næste Dag foretog hun sig det samme, og saa

fremdeles to Aar igjennem. Men meget blev der ikke skrevet; hun drømte med Perlemøderskafte mellem sine Fingre, og jeg sad og saa til. Ofte nok stak hun mig i Blækket, men hun lod det atter tørre paa mig, medens hun drømte.

En Dag kom hun farende i Vrede ind i Stuen, bladede i sin Bog; kun de første Blade vare beskrevne. „To Aar! To Aar!“ sagde hun ved sig selv, „og jeg er ikke kommen videre! Nu véd jeg, hvorfor jeg ikke er bleven til Noget. Jeg har intet Talent, og min Bevæggrund har kun været Forfængelighed og Egoisme.“ Saa brændte hun Bogen og satte sig hen at græde, rimeligvis over de to Aar, hun havde spildt. Hun havde ikke brugt andre Penne end mig den lange Tid, men jeg havde jo heller ikke anstrængt mig meget. Senere kastede hun mig dog i Papirskurven, og idag havner jeg her paa Bunken. Se det er nu min Historie.“

„Hvor du har udrettet lidt!“ raabte de andre Penne.

„Ak, ja,“ sukkede den første Pen; „men Damen dog endnu mindre. Jeg var jo kun et Redskab.“

„Nu vil jeg fortælle“, sagde en gammel, rusten Pen. „Hør nu godt efter. Jeg har altid skrevet paa tykt, rosenrødt, duftende Velinpapir, og derfor er det mig meget ubehageligt, at ligge paa denne Mødding. Jeg har kun skrevet smægtende Breve, fulde af Poesi. Det var en ung Laps med et glat Ansigt og en mørk Knebelsbart, som digtede Brevene. Jeg siger digtede, for senere opdagede jeg, at Mennesket var falskt og at han ikke mente, hvad han skrev. Der var noget om „evig Kjærlighed“, „Troskab indtil Døden“, „dejliligste Rose“, „Lilievaand“ og meget mere af sligt Vrøvl, som kun Mennesker finde paa. Tre Gange vare Brevene omtrent ens; men da Ynglingen fjerde Gang tog mig i Haanden, saa han gnaven ud og hviskede: „Mistet Formuen, man maa trække sig tilbage.“ Saa skrev han: Frøken! De maa kunne forstaa, at alt er ude.“ . . . mere vilde jeg ikke skrive; jeg vilde ikke være falsk, saa spruttede jeg og slog en Klat, endskjønt jeg vidste, at derved vilde mit offentlige Liv være tilende. Den haabefulde Laps sprang op, „Forbandede Pen!“ raabte han og kastede mig bort med en Ed. — Det var mit Liv.“

„Du har gjort Ret“, sagde de andre Penne, idet de med Ærefrygt betragtede den gamle Pen.

„Vil I nu ogsaa høre min Historie?“ sagde den tredje Pen, der var saa gammel og forslidt, at den knapt kunde staa paa Benene, ja, den havde kun eet. „Jeg har hele mit Liv skrevet Side op og Side ned i kedelige Kontorbøger; der har intet poetisk været derved. I en gammel, lille Stue, kun sparsomt oplyst af en Petroleumslampe, sad en gammel Skriver; ham var det jeg ofrede mit Liv. Aar ud og Aar ind skrev han, kopierede og førte Regnskaber. Fattig var han og havde en Flok Børn at ernære ved sit Skriveri; men jeg havde det godt hos ham, som Blommen i et Æg, han passede paa mig som paa en Skat, tørrede mig omhyggelig af og gjemte mig hver Aften i en lille Tændstikæske, hvor jeg sov under Tordenskjolds Beskyttelse til om Morgen. Skrивeren sukkede ofte ved sit Arbejde og hans Haand faldt træt og tung ned. Han saae saa bedrøvet ud, den stakkels Mand. Jeg hjalp ham saa godt, som en Pen formaar, løb let og hurtigt hen over Papiret og holdt ud saa længe jeg kunde, tilsidst vare mine Kræfter udtømte, og jeg knækkede . . . Skrивeren saa paa mig og sagde: „Du har været mig en god Pen“, og det gjør godt at høre, Kamerater“.

„Javist“, svarede de andre, „Du har ogsaa fortjent den Ros, du har holdt tappert ud med din Herre og gjort din Pligt.“

„Men, kjære Embedsbrødre, de Historier, vi nu have hørt, ere temmelig kjedelige. Nu skal I høre min. Jeg levede ikke længe, men desto lystigere“. Saaledes talte den fjerde Pen.

„En rigtig Digter, en berømt Statiriker ejede mig. Han skrev et lille Skrift, som revsede og latterliggjorde Tiden, og jeg var ham behjælpelig dermed. Hvor var han vittig, hvor lyste hans Øjne, naar han fik de glimrende Ideer, som sprudlede af Vittigheder og Aandrig-
hed. Tidt maatte han lægge mig fra sig; han rystede af Latter — dumt var det, at han lo af sine egne Vit-
tigheder — og kunde ikke skrive mere. Undertiden rystede jeg ogsaa af indvendig Latter, saa det klukkede i mit Staalhjærte. „Hvad er det?“ sagde han engang. „Det er ligesom Pennen ler med!“ „En Ven, som netop var hos ham, lo og sagde: „Det er kun en Dig-
teridee.“ „Enten det er en Digteridee eller ej“, svarede

han, „Pennen inspirerer mig dog“. Saa klukkede det i mig af Glæde. Digteren og jeg forstode hinanden; men længe kunde jeg ikke føre det lystige Liv. En Pen kan ikke mere, end den kan, og saa blev jeg kastet væk. Men, Embedsbrødre, jeg har inspireret en Digter!

„Bravo!“ raabte Pennene i Munden paa hverandre, saa en gammel Klud, som havde ligget og sovet, vaagnede ved Larmen og gav sig i Vildelse til at raabe „Brand.“

(Sluttes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Odense. Afvigte Søndag har været en sand Velsignelsens Dag for vor Menighed, idet den højærv. Hr. Præfekt Joh. von Euch paa denne Dag meddelte 11 af dens Medlemmer Konfirmationens h. Sakrament. Det var første Gang siden hans Udnævnelse til Præfekt, at Hs. Højærværdighed foretog den h. Handling udenfor den københavnske Menighed. Kl. 9 begyndte den højtidelige Prælatmesse, under hvilken Korret særdeles smukt udførte trestemmige Messesange. Efter Messen, under hvilken Konfirmanderne modtog den h. Kommunion, henvendte Prælaten sig til disse, idet han mindede dem om den store Naade og Velsignelse, de om faa Øjeblikke skulde modtage, og skred derpaa til selve Meddelelsen af Konfirmationens h. Sakrament, hvorefter han henvendte sig til de ny Bestyrkede og indtrængende lagde dem paa Hjærte, at de nu ogsaa maatte bevare den modtagne Naade og indtil deres Død staa faste og urokkelige i alle de Kampe og Anfægtelser, der sikkert ikke vilde udeblive. Hs. Højærværdighed underrettede derefter de Forsamlede om, at han af den h. Fader havde modtaget Fuldmagt til, een Gang paa hver Missionsstation at meddele Menigheden den pavelige Velsignelse. For dem, der samme Dag havde modtaget Bodens og Alterets Sakramenter, var der til denne Velsignelse knyttet en fuldkommen Aflad, d. e. Eftergivelse af alle timelige Syndestrafte. Efter denne ligesaa højtidelige som gri-

bende Handling, istemtes den Abrosianske Lov- og Takkehymne „Te Deum“ og Gudstjenesten sluttede med den sakramentale Velsignelse.

Endnu en Gang tog Hr. Præfekten Ordet: Som det var Menigheden bekendt, agtede han paa Frederiksberg ved Kjøbenhavn at opføre en Kirke til vor Frues, Gudsmoderens Ære. Kirken skulde være en Rosenkranskirke, og da vi netop stode i Oktober Maaned, Rosenkransdronningens Maaned, troede han at berede den herværende Menighed, saa vel som samtlige kathoske Kristne i Danmark, en sand Glæde og at imødekomme deres Hjertes Trang, ved at byde dem Lejlighed til at yde en liden Skjærv til den paatænkte Kirke, og vilde der da i denne Anledning blive afholdt en Kollekt ved Aftengudstjenesten.

Efter Gudstjenesten begave Konfirmanderne sig til Prælaten, der henvendte nogle hjertelige Ord til dem, samt gav enhver af dem en Erindring om den betydningsfulde, uforglemmelige Dag. Kollekten ved Aftenandagten til Mariakirken indbragte 41 Kr. 50 Øre, et efter vore smaa Forhold ikke ubetydeligt Bidrag, der vidnede om, at Præfekteus Ord vare faldne i god Jord og om Menighedens Begejstring for den Sag, der ligger enhver katholsk Kristen paa Hjærte, Marias, Gudsmoderens Ære.

Kirkelig Kalænder.

Søndagen den 25. Oktober. 22. Søndag efter Pintse. Relikviefest. — **26. M.** Votivofficium af Sct. Ansgar. — **27. Ti.** Vigilie til Apostelfesten. — **28. O.** Simon og Judas Thad., Apostle. — **29. To.** Votivofficium af det allerh. Sakramente. — **30. F.** Alfons Rodrigues, Bekj. — **31. L.** Vigiliestagedag. Wolfgang. Biskop og Bekj.

Søndag den 1. November. 23. Søndag efter Pintse. Alle Helgenes Fest. (Gudstjeneste som paa Højtidsdagene.)

Pianofortestemmer Th. Bentzen

er flyttet til **Fredericiagade 8. 3. Sal.** Besked kan afgives i Stue-Etagen hos Frk. **Capozzi.**

SVENDEFØRENINGEN

holder Mode hver Søndag fra Kl. 6¹/₂ Enhver katholsk Svend, gift eller ugift, er velkommen.

Samtidig gjøres de ærede Svende opmærksomme paa, at et Kursus i *Skjønkrøvning* efter Pahlmans System agtes paabegyndt af Hr. Sakristan, *Lærer Jensen*. Man henvende sig til samme. Undervisningstid: *Mandag Aften.*

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 44.

Søndagen den 1. November.

1885.

Indhold: Ere vi fremdeles Lutheranere? Fredløs. Katholsk-selskabelig Forening. Efterretninger: Kjøbenhavn. Svendborg, Fredericia, Rom, London, Schweitz, Nord-Amerika.

„Ere vi fremdeles Lutheranere?“

II.

Stiftsprovst emerit. *Koefod-Hansen* havde allerede for 4 Aar tilbage i sit første kirkelige Indlæg, om „Skriftemaalet,“ svaret paa dette Spørgsmaal: „I hvor vel vi give os selv Navn af lutherske Kristne, ere vi i vor Gudstjeneste, vort Kirkevæsen og hele kristne Opfattelse komne *milevidt fra Luther*“ (S. 33.). Nu begrunder han dette sit Svar for Lærens Vedkommende som saa:

„Det vil næppe kunne nægtes, at der i de senere Tider er sket et Omslag i den protestantiske Tankegang, og der er hos mange vaagnet et Savn af Adskilligt, der af Reformatorerne afskaffedes og forkastedes, en Erkjendelse af, at *selv Luther gik meget for vidt*. De kristelige *Helteskikkelser*, som Middelalderen har at opvise, og som Reformatorerne, ogsaa Luther, kun saa hen til med Haan, staa for den nuværende Slægt i et gunstigere Lys. Selv for *Klosterlivet* er der vaagnet en Ærbødighed og en Anerkjendelse, ikke blot af dets

mere accidentelle Fortjenester, men dets Betydning for Menneskelivet i Almindelighed som for Hævdelse og Ordningen af et kristeligt Samfundsliv. Man har forlængst begyndt at indse, at de burde have været reformerede i Stedet for at blive ødelagte og tilintetgjorte, saaledes som det skete af Reformationens fyrstelige Magthavere eller af Pøbelen efter Luthers Anvisning.

„Men ogsaa de *Tros- og Læresætninger*, som Reformatorerne forkyndte, og i hvilke de sætte deres store Fortjeneste og paaberaabte sig som et Vidnesbyrd om, at Gud ved dem havde ladet Sandhedens Lys oprinde paa ny over Verden efter Aarhundreders Mørke til Forstaaelse af Herligheden i Jesus Kristus og Guds uendelige Naade i ham, have i den protestantiske Tankegang maatte lide en Del Forandring og ere blevne ikke ubetydelig modificerede.

1) „*Synden* er efter Luther selve det menneskelige Væsen substantiel.

2) „Om *fri Villie* hos Mennesket kan der (efter Luther) ikke være Tale; Mennesket har tabt al Villie og Evne til det Gode, kan kun gjøre det Onde, er saaledes ligefrem ude af Stand til at gjøre noget til sin Frelse. Gud er det, som alene virker Troen i Mennesket efter sin evige Forudbestemmelse, sit frie Valg, hvoraf følger, at, medens nogle af ham bestemmes til Salighed,

3) *blive andre*, i hvem Gud ikke saaledes virker efter sin Naade, i *Følge hans evige Raadslutning udsete til Forkastelse*; Mennesket selv formaar slet intet i denne Henseende. Paa mange Maader udtaler Luther denne sin Prædestinationslære og forsikrer dog tillige, at først hans Opfattelse af Frelsen i Kristus bringer Sjælen den sande Trøst i Forvisningen om Guds Naade til evigt Liv og Salighed. Sagen var den, at han uden videre erklærede alle, der gik ind paa *hans* Lære og kristelige Opfattelse, for bestemte

til Salighed, medens han lige saa bestemt og uden Omsvøb erklærede alle, der ikke vilde adoptere hans Forklaring af Kristendommen, for „des Teufels (Djævelens)“.

„Det evangelisk-lutherske Kirkesamfund hævder to **Principer**, det *formale*, nemlig: *den hellige Skrift*, specielt det Ny Testamente, som den *udelukkende* Norm for det Kristelige, den øverste Dommer i alt hvad der skal have Gyldighed som kristelig Sandhed, og — det *materiale*, nemlig *Retfærdiggjørelsen af Troen alene*. Men *under Hensyn til disse Principer kunne vi kun i indskrænket Forstand fremdeles kalde os Lutheranere*, eftersom næppe nogen, i alt Fald indenfor det danske Kirkesamfund, opfatter og hævder dem saaledes som Luther og Reformatorerne fastholdt og forkyndte dem.

4) „Angaaende det første, har man vistnok ikke gjenoptaget *Traditionen* saaledes som Katholikerne hævde den, men det er dog kommet til almindelig Forstaaelse, at den kristne Menighed havde begyndt sit Liv, før det ny Testamente blev til, at det altsaa hører med til *Traditionen*. Men deraf følger det ligefrem, at der maa have været en *Tradition* ogsaa uafhængig af *Skriften*, og at ikke alt, hvad der udviklede sig eller fandt Sted under den kristne Menigheds Livs- og Andagtsøvelser, er optegnet i *Skriften*. Dette maa man saa nærmest søge Antydninger af eller Udtalelser om hos den efterfølgende Tids Mænd.

5) „I det andet Hovedprincip, det saakaldte reale eller materiale, at *Troen alene* gjør salig — er der uomtvistelig Sandhed, at sige: naar det forstaas ret, (nemlig i den Forstand,) at *uden* Tro, den kristelige Tro, har Mennesket *intet* sandt Forhold til Gud, Troen alene giver Adgang til Samfund med Gud og derved Adkomst til Salighed.

„Men Forkyndelsen af dette (*forsaavidt* rigtige) Princip skete paa Reformations Tiden i Almindelighed

saaledes, at den kun tjente til at udrydde alt kristeligt Alvor af Sjælene og gjøre dem ligegyldige for et Liv i Sædelighed og Sandhed. Sagen var, at Luther havde skilt Troen fra Livet. Ganske vist vilde han, at det at øve det Gode skulde være en ligefrem naturlig Følge af Troen og Taknemligheden for Naaden, men han vilde ikke tillægge det nogen som helst Betydning for Gudsforholdet, for Troens Alvor og Sandhed eller til Befæstelse og Væxt i Troen.*)

„Saaledes læres og forkyndes Kristendommen nu ikke i det evangelisk-lutherske Kirkesamfund. Man har lært at tillægge *Gjerningerne*, Livet selv Betydning og Værdi netop i Forhold til Troen. Og naar det, at Troen alene gjør salig, skal gjøres til Protestantismens Hovedprincip i Modsætning til Katholicismen, saa er det næppe andet eller mere, end en frivillig eller ufrivillig Misforstaaelse af den katholske Lære, for ikke at kalde det en Usurpation; thi dette benægtes aldeles ikke af den katholske Kirke.

„Vistnok lægger Katholicismen stor Vægt paa Gjerninger; men naar der blandt disse opføres *Bøn* og *Almisse*, og der kun tillægges dem Værd, naar de ske i Naadens Stand, saa ville dog vel heller ikke Lutheranere kunne forkaste dem eller fraskrive dem Betydning. Og *Faste* og *Bodsøvelser*, mod hvilke Luther idelig vendte sig med særlig Bitterhed, kunne siges at have godt Medhold i Skriften, som de heller ingenlunde ere forkastede af Kristus selv eller hans Apostle, men langt snarere anbefalede, saafremt de da kun øves og foretages paa den rette Maade og i den sande Aand.**)

*) Vi vilde sige: til Forøgelse af den helligjørende Naade i os.

***) Den ærede Forfatter mener, at Luther med fuldkommen Ret polemiserede mod „den paa hans Tid vistnok temmelig almindelig Anskuelse, at man ved Fasten indlagde sig særlig *Fortjeneste*, øvede en god Gjærning, der var en Mønt lagt til den Sum, hvormed man tilkøbte sig Himmerige“. — Men den Anskuelse have

„Der er faa eller ingen Prædikant saa lidt som menig Kristen, der vedkjender sig den paradoxte Sætning eller Paastand, som Luther paa det heftigste forfægtede, at gode Gjerninger. det at øve det Gode, alt-saa et sædeligt og hæderligt Levned ingen som helst Betydning har for det menneskelige Sjæleliv og Menneskets Forhold til Gud, og at det, at tillægge dem en saadan Betydning er at tilintetgjøre Kristi Fortjeneste, en Ringeagt og Haan mod Frelseren, en Lærdom, der omsider udmundede i den vanvittige Paastand, som heller ikke selve Luther fornægtede, at gode Gjerninger vare *hindrende* for Menneskets Salighed.

6) „Ogsaa Læren om *Skærsilden**), som Reformatorerne aldeles forkastede, i Stedet for at rense den, afskaffe de Misbrug, der bleve drevne med den, lempe Forestillingerne om den efter Oldtidens Udtalelser den angaaende — ogsaa denne Lære er mere og mere bleven indoptagen i de Troendes Tanker om det Hinsidige, Tilstanden hinsides Død og Grav, og Troen paa en Mellemtilstand er blandt protestantiske Kristne bleven meget almindelig, som ogsaa Skriften har om

vi Katholiker endnu den Dag i Dag. Der ligger til Grund for den, hvad Ærkeengelen sagde til Tobias: „God er Bøn med Faste“ (Tob. 12,8.). Ligesom vor Fader, som ser i Løndom, skal *betale* os den *Almisse*, vi give i Løndom, og den *Bøn*, vi i vort Lønkammer sende op til ham (Matth. 6, 4. 6.), saaledes vil han ogsaa *betale* de *Spægelsér* (Matth. 6,18.), vi underkaste os efter hans Søns Opfordring (Matth. 9,15.), eller med andre Ord: hver ny Spægelse er en Mønt lagt til den Skat, vi alt have samlet os i Himlen.

*) Selve den *kirkelige* Lære om Skærsilden, hvilken Konciliet i Trient sammenfatter saaledes, at der gives et Renselsessted, og at Sjælene der kunne blive hjulpe ved de levende Troende, behøves ikke at renses. *Usikre Paastande* om Skærsilden, som Nyfigenhed uden Nytte kunde fremkomme med, eller som kunde afstedkomme Misbrug, forbød selve Kirkemødet (25. Sess.) at fremsætte navnlig i Prædikener for Tilhørere, der let kunde misforstaa dem og tage Forargelse af dem.

end kun svage Antydninger af den og Traditionen hævder den.

„Saaledes er Kløften mellem den katholske og den lutherske Kirke langt fra længer saa vid, som den ved selve Reformationen blev gravet; man er kommen hinanden adskilligt nærmere ogsaa i gjensidig Anerkjendelse og Taalsomhed*), og det staar vel til at haabe, at Tilmærmelsen kunde blive endnu større, saa at den fremtidige Kamp kunde finde dem paa den samme Valplads, i alt Fald Side om Side. Saa meget er sikkert, at i intet Tilfælde Protestantismen vinder noget for sig ved Angreb paa den katholske Kirke eller dens Læresætninger og Kultur (maaske Kultus?), men skader kun sig selv derved og giver det Kristelige til Pris for fælles Modstandere og Fjender, ligesom det kan siges med Vished, at under den forestaaende Verdenskamp med dens Trængsler og Nød *vil Modstandskraften fornemmelig blive at søge hos den romersk-katholske Kirke**)*, hvormed selv de seneste Tider have afgivet slaaende Vidnesbyrd.

Den fremtidige Konflikt og Kamp vil begynde i det Verdslige for timelige Interesser; men den vil ende i det Religiøse. Det skal godtgjøres paa ny, at uden Fastholdelsen af en Aabenbaring kuldsejler Samfundsskibet, fordi det mangler Ballasten, der kan stive det af mod Stormene; uden Tro og Frygt i Bevidstheden om sit Ansvar under andre Vilkaar, end denne Tilvæ-

*) Vor hellige katholske Kirke, som ved sig selv at være den ene af Kristus indstiftede Kirke og at have faaet hele Aabenbaringens Skat til ufejlbar Udlæggelse, kan nu lige saa lidt som før anerkjende den lutherske Lære, men indskærpede sine Børn altid lige saa eftertrykkeligt som nu Taalsomhed og Kjærlighed til *Lutheranere og alle Ikke-Katholiker*.

**) Sagen er den, at den katholske Kirke er bygget af *Guds Søn* paa „Klippen“, saa Helvedes Porte aldrig skulle faa Overhaand over den, medens Protestantismen vil komme til at sande Gamaliels Ord: „Dersom dette Værk er af *Menneskene*, bliver det forstyrret.“ Ap. Gj. 5, 38.

relse kan afgive, bliver Samfundslivet en Hvirveldans. *Naar den højeste Autoritet fornægtes, saa har al anden Autoritet mistet sit Grundfæste og tabt sin Betydning.* Folkesuveræniteten er kun Daarers Drøm — Daarers, for saa vidt som de ikke kjende eller ogsaa se bort fra Menneskenaturens Væsen og Livets Kræfter — Samfundsforræderes, for saa vidt de søge at benytte Samfundets Nød i Selvsygens og Ærgjærrighedens Tjeneste til Fordel for dem selv.

„Men naar Explosionen engang sker, og hvad der nu rører sig i Dybderne træder fuldrustet frem paa Verdensskuepladsen, da vil allerførst *Protestantismens Magtløshed blive kjendelig og dens indre Opløsning aabenbar*; thi den har ingen Organer, der kan holde den sammen, intet Fællesorgan, der kan styre og lede den under Kampen. Den vil blive knust og malet sønder under det vældige Sammenstød af de løsladte Kræfter og falde i Stumper og Stykker, der kun kunne søge at bjærge hver sig selv i Løndom eller vinde den lempeligste Maade for Undergangen.

„Det er og bliver derfor ogsaa, som før bemærket, en fuldkommen Misforstaaelse, naar man ud fra protestantisk Standpunkt angriber Katholicismen. Kommer endelig den afgjørende Kamp imellem Troen og Fornægtelsen, vil Protestantismen kun finde sin Bestaaen i *Tilslutning til Katholicismen* og støttet af dens Fasthed. Det var vel derfor bedst, at bevare Freden, indtil det store Slag engang skal staa.“

(Sluttes.)

Fredløs.

(Fortsat).

Endelig fjærnede de sig. Larmen forstummede lidt efter lidt, og vore tre Venner saa dem forsamlede nede

i Gaarden til Raadslagning. Anføreren lod Mandskabet stille sig i Rækker, og under Revolutionssangen „Ca ira!“ droge de brølende bort. Da alt var blevet roligt, og Ekkoet ogsaa forstummede i det Fjærne, sagde P. Vignerou: „Jeg haaber at al Fare er forbi, men vi maa dog være forsigtige. Bliv derfor her, medens jeg gaar, for at overbevise mig om, at Luften er ren og om ikke nogle ere blevne i Baghold.“

Efter at have løftet et Dusin Sten i Vejret, forsvandt han ned gennem Aabningen og kom ned paa Kirkeløftet. Han gik kun langsomt fremad og naaede endelig tilbage til Dueslaget. Overalt herskede der dyb Stilhed. Da Loftet underneden, Stalden og Gaarden hellerikke frembød noget Foruroligende, vendte han tilbage til Dueslaget, efterlignede tre Gange en Ugles Skrig og lyttede. Men Nattens Stilhed blev ikke afbrudt ved nogetsomhelst. Han gjentog sit Skrig, og denne Gang svarede en Gjæen ham fra det Fjærne. Han gik nu ned i Stalden igjen, hen ved Loftslugen, og efterlignede en Kats Mjauen.

„Ønsker De noget? spurgte en Stemme udefra.

„Jeg vilde gjerne vide, om Klosters Omgivelser blive bevogtede.“

„Ikke længere. Anføreren havde opstillet tre Vagtposter; men da de saå at deres Kamerater droge bort, skyndte de sig med at følge dem.“

Faa Minutter senere var Præsten atter hos Emigranterne paa Taget, og fortalte dem, at de kunde stige ned, da der for Øjeblikket ikke var nogen Fare for Haanden. Jeg frygter for at Klosterluften ikke vil bekomme os vel i Nat“, tilføjede han; „og da jeg har har erfaret, at Vejene ere fri, ville vi benytte Lejligheden, for at opsøge os et bedre Tilflugtssted. De kjender jo Folkene paa Lindegaarden? Vi ville begive os hen til dem.“

Emigranterne vare fuldkommen enige med ham, og efter at de lykkelig vare naaede ud i Gaarden, be-

gav de sig paa Vej til Lindegaarden. Henimod Kl. 10 ankom de til Gaarden, og efter at Præsten havde givet sig tilkjende, bleve de indladte ad en lille Havedør. Forpagterfolkene udtalte deres Glæde over at se dem frelst fra den overhængende Fare i Klostret og gjorde alt, for at oplive de forfrosne og udmattede Emigranter.

„Spis nu en Smule Aftensmad,“ sagde Forpagtersken, efter at hun havde dækket Bordet, medens hendes Mand fik Ilden til at blusse op i Kaminen, „og skynd Dem saa med at komme til Ro, thi imorgen faar de meget at bestille. Pastor Varlet har nemlig idag spurgt efter Dem, han havde en glædelig Efterretning at bringe Dem.“

„Fra Valentine?“ raabte begge Vennerne paa én Gang.

„Ja; han véd, hvor hun er. Han kom for at meddele Dem det, og det lod til, at gjøre ham meget ondt at han ikke vidste, hvor han skulde træffe Dem.“

„Og De véd vel heller ikke, hvor han nu opholder sig?“ spurgte Grev Berclaux.

„Jo. Han vil i Nat læse den h. Messe paa en Gaard en Mils Vej herfra, og vi have sat os for at gaa derhen.“

„I saa Tilfælde tillader De, Fru Mantel, at min Ven og jeg ledsager Dem.“

„Det er ikke nødvendigt, at Mantels gaa med“, indvendte Præsten, „mine to Venner kunne faa en Fører med herfra, og de øvrige Folk kunne overvære det h. Messeoffer her; jeg vil frembære det.“

„Men Hr. Pastor!“ bemærkede Hr. de Vassiere, idet han mønstrede Præstens Paaklædning.

„De forundrer Dem, min Ven? Dersom jeg har aflagt min Standsdragt, saa er det ikke min Fejl, og jeg vil paany iføre mig den, saa snart Forholdene tillade det.“

Det tvivler jeg ikke om; men hvor finder De det nødvendige —“

„Her, min Ven, her! Fru Mantel har alt det nødvendige i sikker Forvaring. Siden Kirkerne ere blevne lukkede, findes der ikke en eneste Landsby her paa Egnen, hvor en eller anden from Familie jo ikke gjør det samme. Her paa Egnen er det h. Messeoffer bleven fejret hidtil i det mindste hver Søndag, og de ivrige Kristne undlade trods Farerne dog aldrig at bivaane det regelmæssigt. Ja, jeg kan forsikre Dem om, at de Troendes Antal, Gud være lovet, endnu er meget stort.“

Et Kvarters Tid senere forlode de to Emigranter og Forpagteren Lindegaarden.

(Fortsættes.)

Katholsk-selskabelig Forening i Kjøbenhavn.

Efter at en Forening, i det væsentlige bestaaende af unge Mænd, havde dannet sig her i Menigheden i Slutningen af sidste Vinter under Navnet „Unio“, opstod der hos dens Medlemmer i Løbet af Sommeren den Tanke, ved en Forandring af Foreningens Love, at give denne en saadan Form, at den kom til at udgjøre en Sammenslutning af Hovedstadens Katholiker overhovedet. Til en Generalforsamling, som afholdtes i Seekamps Lokale d. 15. f. M., indbød Bestyrelsen i den Anledning mellem 30 og 40 af Menig-

hedens Medlemmer af alle Livsstillinger, baade Gejstlige og Lægmand, og forelagde her det Spørgsmaal, om der var Stemning for en saadan Sammenslutning, som den paataente, samt opfordrede til i bekræftende Fald at tage Bestemmelse om det fornødne til Sagens Fremme. Det viste sig ved denne Sammenkomst, at Stemningen var i høj Grad for en almindelig katholsk Forening og at man ansaa det passende til Opnaaelsen heraf, at lade foretage en Revision af „Unios“ Love, men iøvrigt at benytte sig af den som bestaaende Forening. Revisionen lagdes i Hænderne paa et Udvalg af 8 Medlemmer (Dhrr. Stratbøcker, Günther, Heinlein, Jensen, Osterhammel, Siegler, Hammermüller, og Günther jun.). Efter at det af Revisionen foretagne Udkast er bleven forelagt den højærv. Hr. Præfekt v. Euch, der velvilligst har overtaget Protektoratet over Foreningen, og med nogle ubetydelige Ændringer er blevet vedtaget paa Generalforsamlingen den 16. d. M., fremtræder Foreningen „Unio“ altsaa nu som en almindelig katholsk Klub, hvilket Bestyrelsen herved bringer til de ærede Menighedsmedlemmers Kundskab.

Formaalet med „Unio“ er dens bedste anbefaling. Det lyder saaledes i Lovene: „Foreningen „Unio“ har til Formaal, at virke for Sammenhold mellem Katholikerne i Kjøbenhavn, dels ved et udviklet selskabeligt Liv med Oplæsninger, dramatiske Forestillinger og andre Fornøjelser, dels ved Foredrag til Fremme af saavel almennyttige som specifik katholske Interesser“. Realisationen af dette Formaal vil skabe en væsentlig Betingelse for Menighedens faste Sammenslutning og derved Fremgang.

Da Lovene endnu ikke foreligge trykte, maa vi her indskrænke os til at meddele, at Medlemmerne maa være over 18 Aar og at Indmeldelse sker ved et Medlem. Nærmere Oplysninger kunne faas ved skriftlig

Henvendelse til Kand. phil. *L. Günther*, Bangertsgade
11. N.

Kjøbenhavn, d. 25. Oktober 1885.

<i>J. T. L. Günther.</i>	<i>F. Heinlein.</i>	<i>J. May,</i>
Kand. phil., Formand.	Urmager, Næstformand	Bogholder, Sekret.
<i>J. Hammermüller.</i>	<i>J. C. Günther.</i>	<i>W. Siegler.</i>
Organist, Kasserer.	Murmester. Repræsent.	IFabrikant, Repræsent.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Skjønt vi ellers til Almindelighed ikke indlade os med anonyme Indsendere, og allermindst anderledestroende, saa have vi dog trot at burde svare en æret Forespørger, som undertegner sig „En Protestant“, med et Par Linier. Bemærkningerne og Forespørgselen til Redaktionen angaaende Pastor Janzens Rejse til Eu og hans Funktioner dersteds bidrage paa ingen Maade til at „rokke vor Sikkerhed“ med Hensyn til Indholdet af den for det fyrstelige Ægteskab givne Dispens. Vi kunne paa det Bestemteste forsikre den ærede Indsender om, at de katholske Kirkes Love ere lige for alle dens Børn, og at ingen Dispens for blandede Ægteskaber meddeles uden at der højtideligt er givet Garantier for alle de eventuelle Børns katholske Opdragelse og med den udtrykkelige Bemærkning, at tvende kirkelige Vielser ikke tør finde Sted. Har Hr. Janzen i Virkeligheden foretaget en protestantisk-kirkelig Vielse efter den katholske Vielse, hvad vi dog i høj Grad betvivle, idet vi snarere ere tilbøjelige til at antage, at han blot pro forma har holdt en gudelig Tale til de Nygifte, saa „rokker dette dog ikke vor Sikkerhed“ med Hensyn til de givne Garantier og Dispensens Ordlyd, men beviser kun, at den ikke er bleven overholdt.

Der er derfor i Virkeligheden heller intet, som be-
rettiger den ærede Indsender til at anklage saa spydigt den katholske Kirke for, at „den lader sig lede af Persons Anseelse og politiske Øjemed;“ thi Kirkens Overhoved har jo netop fordret de selv samme Garantier og Betingelser i dette Tilfælde, som i ethvert an-

døt. Det bliver overhovedet ogsaa den ærede Indsenders Sag, at bevise, at Leo XIII har handlet anderledes, end af os fremsat, førend han kan være berettiget til at angribe Kirkens Overhoved i denne Sag. Indsenderens Bemærkninger om det Berettigede og Fornuftige i Børnenes konfessionelle Skilsmisse kunne vi paa ingen Maade dele; de forekomme os tværtimod meningsløse. Set fra et katolsk Standpunkt er Betingelsen om alle Børnenes Opdragelse ved blandede Ægteskaber i den katolske Kirke ufravigelig. Thi da den katolske Kirke er sig bevidst og kan bevisliggjøre, at den er den ene, sande, af Frelseren indstiftede Kirke, saa kan den aldrig tilstaa, at en katolsk Ægtefælle opdrager sine Børn eller en Del af dem i en anden end den katolske Religion. Ganske anderledes stiller Sagen sig for en Protestant. Efter protestantiske Anskuelse ere de forskellige kristne Konfessioner kun „forskjellige Husholdninger, forskjellige Værelser i det samme store Hus.“ (Martensen: Social Ethik 416). Vi Katholiker kunne vel ikke dele denne Anskuelse; men det følger dog af den, at en Protestant, uden at fornægte sine Grundsætninger, godt kan lade sine Børn opdrage i en anden kristen Konfession end hans egen; hvad en troende Katholik derimod aldrig vil kunne gjøre.

— Som det ses af omstaaende Bekjendtgjørelse er Hr. Paraplyfabrikant Johannes Hoffmann bleven gjenvalgt som Kirkeforstander og Hr. Grosserer Theodor Erlewein til Suppleant. Da vi paa Grund af gjentagne Forespørgsler maa antage, at flere af Menighedens Medlemmer ikke kjende Betingelserne for at være valgberettiget ved slige Valg, ville vi anføre dem her efter Regulativets Bestemmelser: aktiv valgberettiget er enhver katolsk Mand, som har fyldt sit 25 Aar og mindst i 3 Aar har holdt sig til den herværende Menighed, er i Myndighedstilstand, har fri Raadighed over sin Ejendom og betaler aarlig mindst 2 Kr. i Præstepenge eller frivillig Kirkeskat. Da Valget af Kirkeforstandere er af største Vigtighed for Menighedens Tarv, ansee vi det for enhver valgberettiget katolsk Mands Pligt, at han gjør sig bekjendt med Betingelserne og deltager efter bedste Samvittighed i Valgene.

Svendborg. Onsdagen den 21. Oktober blev en historisk Mærkedag for Svendborg; thi paa denne Dag meddeltes atter her efter mere end tre hundrede Aars

Forløb Konfirmationens hellige Sakramente. Stadens fordums katholske Sognekirke, som endnu bærer Vor Frues Navn, er tillige med den gamle Sct. Nicolaikirke i Lutheranernes Besiddelse. Sct. Jørgens venlige Kirke og Stiftelse minder endnu levende om den katholske Tid, men har mistet sin oprindelige Bestemmelse og synes midt i sine vidunderlige skønne Omgivelser sørgmodigt og tankefuldt at spejde ud over det dejlige Sund til Bregninge Kirke paa Taasinge, om den katholske Biskop, der her blev fangen og bortslæbt til Holsten, dog ikke en Gang skulde vende tilbage. Hvor fordem de ydmyge Franciskaneres Kloster gjænlød af Guds Lovprisning, høres nu Lokomotivets hæse Piben. Det fordums saa mægtige Ørkildsborgs Ruiner, der i over 300 Aar vare jævnedes og dækkedes med Jorden, har man vel i de sidste Dage begyndt at udgrave; men de sørgelige Rester og den gjenfundne, ilde medtagne Portnøgle tjene kun til at minde om Fædrelandets sørgeligste Tider, da Nøglen til Helligdommen bortkastedes og blev begravet for Aarhundreder tilligemed Troen og Folkets aandelige Frihed.

Saa meget trøsteligere var det nu atter, at se en retmæssig Efterfølger af Apostlene, den apostoliske Præfekt J. von Euch, meddele den h. Konfirmation. Under den højtidelige Prælatmesse Kl. 9 kommunicerede de otte Konfirmander, som efter den h. Messe ved den apostoliske Overhyrdes Haandspaalæggelse, Salvelse og Bøn, besegledes med den Helligaand i Konfirmationens hellige Sakramente. Baade ved Formiddags- og Aftengudstjenesten var Sct. Karls Kapel opfyldt af Andægtige, til Trods for Hverdagens Travlhed og det ugunstige Vejr. Hele Forsamlingen lyttede med spændt Opmærksomhed til de gribende Ord, som Hr. Præfekten udtalte baade før og efter den hellige Handling. Ved Aftenandagten Kl. 8 holdt den apostoliske Præfekt ligeledes en herlig Tale, og Højtideligheden sluttede med „Te Deum“ og den sakramentale Velsignelse. Kollekten for den paatænkte Rosenkranskirke i Kjøbenhavn indbragte 20 Kroner.

Fredericia. Søndagen den 25. Oktober var en Glædesdag særlig for vor Menighed, eftersom den havde sin tidligere Sognepræst, nu vor højærværdigste Præfekt, Hr. Prælat von Euch i sin Midte. Kirken var allerede

længe før Gudstjenestens Begyndelse tæt besat, og hvilket Indtryk det gjorde paa Menigheden, første Gang at se Hs. Højærværdighed i Prælattragt træde ind i Kirken kan den forstaa, der ved, hvilket kjærligt Baand der knytter Menigheden til Hans Højærværdighed. Alle kappedes da ogsaa om at forherlige Gudstjenesten hver paa sin Vis; vi fremhæve fremfor alt det særdeles smagfuldt smykkede Kor og Alter, dernæst Sangen, den kraftige Menighedssang, Koralsangen og den firstemmige. Det har ogsaa denne Gang vist sig, at man med faa Kræfter og i smaa Forhold kan præstere noget særdeles tiltalende. 27 af Menighedens Medlemmer modtog Konfirmationens hl. Sakrament ved Hans Højærværdighed, og disse ville visselig aldrig glemme Hr. Prælatens gribende, faderlige Formaninger — Formaninger, der ogsaa om Aftenen stiledes til hele Menigheden, og som vi alle ville følge, nemlig frejdigt at bekjende og efterleve vor hl. Tro. Indsamlingen til en katolsk „Vor Frue Kirke“ i Kjøbenhavn indbragte den anseelige Sum af 57 Kroner.

Rom. „Oss. Rom.“ meddeler, at ifølge Missionærenes Statistiker beløber Katholikernes Antal paa hele Jorden sig til 275—300 Millioner.

— Et Telegram fra P. Martin i Saigun melder om Kristenforfølgelse i Anam. P. Chatelet og 10 indfødte katolske Præster samt henimod 7000 Kristne ere blevne nedsablede.

London. Den forhenv. protestantiske Pastor i Colchester, Rev. Charles H. Burpleigh-Harte, er vendt tilbage til den katolske Kirke.

Schweiz. Katholikerne i Schweiz begynde at slutte sig fastere sammen, for at værne om deres Rettigheder. I Zürich afholdes der i disse Dage en Generalforsamling af schweiziske Katholiker, i hvilken der fattedes tre Resolutioner: Understøttelse af den katolske Presse ved Abonnement og Avertering, nærmere Sammenslutning mellem de forskjellige katolske Foreninger og Afholdelser af aarlige Generalforsamlinger.

Nordamerika. Kardinal Mac. Closkeys Begravelse fandt Sted den 15. Oktober i St. Patricius Domkirken i New York. Talrige Prælater og Gejstlige af alle Konfessioner vare tilstede.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 1. November. 23. Søndag efter Pintse. Alle Helgeners Fest. (Gudstjeneste som paa Højtidsdagene.)
Mandagen den 2. November. Alle Sjæles Dag. (Kl. 9 højtidelig Sjælemesse i Sct. Ansgar). — **3. Ti.** Oktavdag. — **4. O.** Karl Borromæus, Biskop og Bekj. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen. — **5. To.** Oktavdag. **6. F.** Oktavdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Broderskabet til Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt med Prædiken.) — **7. L.** Oktavdag.
Søndagen den 8. November. 24. Søndag efter Pintse.

Mødreforeningen.

Den h. Messe for Foreningen bortfalder i denne Maaned; men Medlemmerne anmodes om at ofre den h. Kommunion for Foreningens afdøde Medlemmer.

Bekjendtgjørelse.

I Valgmødet den 21. ds, gjenvalgtes Hr. Paraplyfabrikant Johs. Hoffmann til *Medlem af Menighedens kirkelige Forstandskab og Skolekommission*; og til Suppleant valgtes Hr. Grosserer Theodor Erlewein; hvilke Valg ere blevne stadfæstede af den kirkelige Øvrighed i Overensstemmelse med det approberede Regulativs Bestemmelser.

Kjøbenhavn d. 26. Oktober 1885.

H. Böhmer,
Sognepræst.

Ægtevielser

i Sct. Ansgars Kirke.

Arbejdsmand Christian Hansen og Bodil Sørensen (19. Juli). — Maskinmester Alfred William Geisler og Jenny Bertha Julie Rudzock (3. August). — Garversvend Anton Heising og Auguste Marie Lagerborg (6. September). — Styrmand Niels Christian Lauritz Simonsen og Sophie Andersen (12. September). — Arbejdsmand Jens Christian Larsen og Johanne Caroline Liebeck (20. September).

Dødsfald.

27. Juni: Forhenværende Universitets-Bibliothekar Carl Augustin Høffding Muus (82 A.). — 1. Juli: Terrakottadrejer Theodor Wirlitsch (37 A.). — 20. Juli: Sct. Josefssøster Aloysia (Perronne Bodevin) (20 A.). — 22. Juli: Barnet Michael Liebeck (2 M.). — 6. Septemb.: Barnet Marie Sophie Grovermann (24 D.). — 9 Sept.: Frisør Louis Peelmann (66 A.). — 9. Sept.: Barnet Johannes Aloysius Nielsen (3 M.). — 20 Sept.: Fraskilt Kone Marie Bodil Christensen (34 A.).

„Unio“

Sammenkomsterne i Vinterlokalet, Skindergade 41, Hj. af Skoubogade, tage deres Begyndelse Søndagen den 1. November og fortsættes hver Søndag og Torsdag. Torsdag alene for Herrer.
 J. May, p. t. Sekretær.

Rasmussen & Olsen. — Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 45. Søndagen den 8. November. 1885.

Indhold: Novembermaanede. Luthersk Prædiken; katholsk Tilbedelse. Fredløs. De sex Penne. Taksigelse og Bøn. Efterretninger: Horsens, Odense.

Novembermaanede.

Novembermaanede er helliget *Bønnen for de Afdøde*. Omendskjønt du, kjære Læser, sikkert hele Aaret igjennem har tænkt paa de Afdøde, paa de lidende Sjæle i Renselsessteder, saa vilde jeg dog gjerne i denne Maaned. opfordre dig til at fordoble din kjærlighedsfulde Omsorg for disse Fattigste af alle Fattige. Naar du i denne Maaned vandrer ud paa Kirkegaarden og der staar foran den lille Gravhøj, der dækker Støvet af en eller anden kjær Afdød, en kjær Fader eller Moder, en dyrebar Ægtefælle, et uforglemmeligt, elsket Barn, saa behøver jeg ikke at skildre for dig de Følelser, som i et saadant Øjeblik bemægtige sig det menneskelige Hjærte. Vunder, om hvilke vi selv troede, at de vare lægte

for længe siden, begynde atter at bløde; Smerter, som vi ansaa for glemte, begynde paany; Taarerne, som vi holdt for udtørrede, rinde igjen. Mere, end maaske nogensinde før i Livet, føle vi, i hvor høj en Grad hine tilhørte vort Hjærte, som nu slumre her under Gravhøjen, og som vi ikke ville gjense, førend Basunen kalder til Dommen! Men naar du lytter opmærksomt til, vil du dog høre noget, som den Afdøde tilhvisker dig fra Graven. „Elsk mig,“ lyder det, „men ikke blot med Hjærtet, ogsaa i Gjerningen.“ Taarer gavne de Afdøde Intet, men *Bønner* og *de gode Gjærninger*, som man forretter for dem. Og selv om du saa udgjød et helt Hav af Taarer for en Afdød, du vilde dog ikke være istand til at slukke dermed blot en eneste af Skjærsildens Flammer. Og om du saa ogsaa anvendte en hel Formue paa at oprejse et prægtigt Mindesmærke paa hans Grav, eller paa at udsmykke den paa det kostbareste, saa vilde dog et „Fader vor“, som du andægtigt beder for ham, gavne ham langt bedre. Om ingen af de Afdøde, som hvile ude paa Kirkegaarden, vide vi med fuldkommen Sikkerhed, at hans Sjæl allerede er indgaaet til den evige Hvile i Himlen. For de allerflestes Vedkommende maa man tværtimod med stor Sandsynlighed antage, at de endnu befinde sig i Renselsesstedets Lidelser, hvor de ikke kunne hjælpe sig selv. Deres Lidelser kunne vi paa ingen Maade gjøre os nogen Forestilling om, thi de overgaa alt, hvad vi her paa Jorden kalde Lidelse.

En Trøst er det for os, at vide, at vi kunne hjælpe dem, og oven i Kjøbet paa en saare let Maade. De gode Gjærninger, som vi forrette for dem, Kirkens Afladsskatte, som vi kunne fortjene for dem, foraarsage os ikke store Anstrængelser, men de ere af unævnelig Værd for de lidende Sjæle i Renselsesstedet, thi disse erhverve derved Draaber af Frelserens dyrebare Blod, som slukke Skjærsildens Flammer og lindre og afkorte Smerterne.

Kjære Læser! drag Omsorg for, at du erhverver dig de Afdødes Taknemlighed! Lad dem ogsaa være taknemlige imod dig for de Taarer, hvormed du begræder Tabet af dem, saa ere de dog tusinde Gange taknemligere for den Rosenkrans, som du beder for dem, for det h. Messeoffer, som du lader frembære for dem, for den Aflad, som du tilvender dem, for den h. Kommunion, som du opofrer for dem!

†

Luthersk Prædiken; katholsk Tilbedelse.

III.

„Kunne vi under Hensyn til de ovennævnte Principer (S. 691.) for det evangelisk-lutherske Kirkesamfund, det formale, den hellige Skrift som den øverste Dommer i alt, hvad der skal have Gyldighed som kristelig Sandhed, og det materiale, Retfærdiggjørelsen af Troen alene, kun i indskrænket Forstand fremdeles kalde os Lutheranere, saa ere vi ganske vist ægte Lutheranere under Hensyn til det, som Luther stræbte ligesom at hamre ind i Samtidens Bevidsthed, nemlig „das Wort“ (Ordet) og dets Prædiken. Derfor er fremdeles Prædiken Hovedsagen i den protestantiske Gudstjeneste, ja i den Grad Hovedsagen, at den i Grunden efter den ganske almindelige Anskuelse er det Eneste, hvorfor det er Umagen værd at gaa derhen.“

Angaaende denne Overvurdering af Prædikenen udvikler forhenv. Stiftsprovst *Kofoed-Hansen* i sin Bog: „Ere vi fremdeles Lutheranere?“ følgende Tanker: Luther opnaaede det Modsatte af hvad han havde ventet sig af Ordets Prædiken; hele den lutherske Gudstjeneste er derved bleven kold. — Til Prædikenen og Prædikanterne stilles urimelige og uoverkommelige

Fordringer. Der prædikes for tit, og der kræves for meget af hver Prædiken. Dette afstedkommer Ordgyderi og sygelig Veltalenhed. — Følgen er, at mange blive helt borte, og de Tilstedeværende høre til med passiv Resignation. — Ganske anderledes forholder det sig inden for Katholicismen. — Men Savnet kan ikke afhjælpes.

Dog lad os atter høre den ærede Forfatters egne Ord. —

„Naar Luther mente, at det kun kom an paa at forkynde Ordet, for at Menneskene skulde tilegne sig det, for at finde Trøst og Fred og vise dets Frugter i et sædeligt og hæderligt Levned, saa saá han sig allerede selv sørgelig skuffet og maatte tilsidst selv ud-bryde i bitre Klager over det lidet, som i den Henseende blev udrettet ved den nye Prædiken i Samfundet, der aldeles forvildedes og efter hans egne og Samtidiges Beretninger og Skildringer i Frækhed, Tøjlesløshed og alle Slags Laster overskred alt, hvad der havde været set og kjendt under det „babylonische Gefangenschaft der Kirche“ (Kirkens babyloniske Fangenskab). En almindelig *Ligegyldighed* for den kristelige Forkyndelse, forenet med *Ringeagt for de nye Præster*, tog Overhaand, saa at disse med deres Familier ofte udsattes for Hunger og Nød og endte undertiden med at opgive Stillingen, fordi ingen vilde sørge for deres Underhold.“

Overvurdering af Prædikenen har gjort den lutherske Gudstjeneste kold, mener Forfatteren videre.

„Det Lithurgiske er i den lutherske Gudstjeneste svundet ind til en Ubetydelighed til Fordel for „das Wort“. Vi have fra ældre Tider dog et fortræffeligt Litani; men det er lagt hen, det bruges aldrig. Tilbedelsen har slet intet Udtryk, hvis man ikke vil regne det derfor, at der dog ved Alteret knæles under Uddelelsen ved Nadveren. At knæle er ellers saa at

sige umuliggjort ved Kirkestolenes Indretning. Menigheden *sidder* saaledes *død hen*, for saa vidt den ikke — hvad der da knap kan siges i Almindelighed at ske — deltager i Salmesangen. Der er overhovedet en ganske mærkværdig Sky hos Medlemmerne i vort Kirkesamfund for at give Andagten og Tilbedelsen et udvortes Udtryk. Man sidder helst ganske passiv hen. Dette er et bestemt Vidnesbyrd om, at det religiøse Liv, for saa vidt der i Almindelighed kan tales om et saadant, mangler kristelig Alvor og Inderlighed.

„Man ser sædvanlig mange eller de fleste fjærne sig, saa snart som Prædikenen er til Ende eller i det højeste en Psalme efter den er afsungen. De komme til Gudstjenesten nogle Minutter før Prædikenen begynder og unddrage sig, saa snart Velsignelsen er lyst fra Prædikestolen. De have saa fuldført det *opus operatum* at sidde stille, om end ikke altid just andægtige, under Forkyndelsen og mene saa at have ydet, hvad de skylde deres Forhold til Gud og den Herre Kristus, og ordnet deres Sjæle i Timeligheden for Evigheden.

„Intet Under derfor, at man kan høre Tunghøre og Døve sige, at de aldrig eller dog saare sjældent gaa i Kirke eller bivaane Gudstjenesten, eftersom de dog ikke kunne høre noget, en Ytring, der i Grunden er en Dom over den hele protestantiske Gudstjeneste. Mon det vilde falde nogen Katholik ind, om han ogsaa var nok saa døv, at sige, at han ikke gik i Kirke, fordi han ikke kunde *høre*, som om der ikke skulde være andet at gjøre, end at modtage hvad en Prædikant kan fremføre og udtale?

„Der er i Kirkens Væsen, som den har indrettet sig i protestantiske Lande, en forunderlig Mangel paa det særligt Indbydende og Tiltalende, noget uendelig koldt, som om den vilde lægge Vægt paa, at der skal Resignation til og Taalmodighed for at høre Ordet og finde sig vel ved Opholdet inden for dens Helligdom.

Det ligger ikke blot i den tarvelige Udstyrelse*), som Kirkebygningerne have, navnlig paa Landet, Mangelen paa alt, hvad der kan tiltale Øjet og sætte Sjælen i Stemning, paa alt, hvad der kan fremkalde Hygge. Selv Kirkestolene ere mange Gange saaledes indrettede, at det er besværligt, næsten en Plage at sidde der et Par Timer igjennem, uden at man engang kan finde et Øjeblik Lettelse ved at tage en knælende Stilling; thi Pladsernes Beskaffenhed tillader det ikke, og det vilde jo ogsaa, selv om det skete af enkelte, vække en undrende Opmærksomhed, for ikke at sige Forargelse.

„I Reglen holdes Kirkerne lukkede hele Ugen igjennem og oplades kun visse Timer om Søn- og Heligdage, medens Kirkerne i de katholske Lande staa fra den tidligste Morgen aabne hele Dagen, saaledes at alle kunne afgjøre deres personlige Mellemværende med Gud i Herrens Tempel uden at vente til Søndag og uden at pynte sig, og det gjør et godt Indtryk at se Folk fra Gaden, ofte Sælgekoner med Kurv paa Hovedet, forrette deres Andagt, Side om Side med elegante Damer, uden at disse i ringeste Maade gjøre Mine til, at Naboskabet generer.“

(Sluttes.)

F r e d l ø s.

(Fortsat).

VIII. En Messe i Revolutionstiden.

Mellem Raquinghem og Blaringhem ligger der en ensom lille Torp ved Kanalen fra Aire til St. Omer.

*) Hvori det egentlig ligger, siger K.-H. ikke; det lader han kun skimte. Det ligger i, at Prædiken har fortrængt *Messen* og det allerhelligste *Sakramente!* Siden det blev jaget ud, kan man gjerne sidde hele Tiden hen, og Kirkerne kunne gjerne staa lukkede om Hverdage.

De tre eller fire Gaarde, som den bestaar af, ere til alle Sider omgivne af Enge, og disse atter beplantede med store Elmetræer, saa at man i Afstand næsten fristes til at tro, at man har en Skov foran sig.

Denne lille Gruppe af Huse, som beboedes af agtværdige, katholske Familier, havde en ganske udmærket Beliggenhed for Afholdelsen af den hemmelige Guds-tjeneste; thi med en Smule Forsigtighedsregler, som man aldrig undlod at tage, behøvede man der aldrig at frygte for en Overraskelse. Under Rædselsherredømmet fejredes derfor ogsaa den hellige Messe her i lang Tid. Her døbte man Børnene, hørte de Voxnes Skriftemaal og velsignede Ægteskaberne. Den ene af Gaardene tilhørte Familien Durlens og var omgivet af en bred og dyb Grav, over hvilken en Bro førte, der afsluttedes af en svær, massiv Port, som førte ind i Gaarden. Til denne Gaard begav begge Emigranterne og Mantel sig. Da de nærmede sig Huset, hørte de pludselig Stemmer, og bleve derfor staaende, for at lytte. Endskjønt Afstanden umuliggjorde det for dem, at høre alt, saa naaede dog nogle enkelte Ord deres Øren, saasom Forræder, Spion og andre lignende.

„Det er Vagtposter“, forklarede Forpagteren, „som have opdaget en eller anden Denunciant, som driver omkring for at spionere. Lad os vente et Øjeblik!“

Næppe havde han endt, førend man hørte engjennemtrængende Piben, som blev besvaret af en anden i det Fjerne. „Det er forbi,“ sagde Forpagteren, „vi kunne gaa videre.“

„Hvad betyde disse Signaler?“

„De unge Mænd, som staa paa Vagt paa denne Side, underrette deres Kammerater om, at være paa deres Post. Jeg ahner omtrent, hvad der er hændet; naar vi komme nærmere, ville vi faa det at høre.“

„Da de havde nærmet sig Graven i tyve Skridts Afstand, traadte pludselig en bevæbnet Mand, hvis Ansigt var tæt tilhyllet af et Tørklæde, i Vejen for dem. Forpag-

teren gik fremad, og Skikkelsen stillede sig lige op foran ham, for at mønstre ham paa det nøjagtigste.

„Ah, er det Dem, Hr. Mantel! Hvem er de andre, som ledsage Dem?“

„To Venner.“

„Kan De indstaa for dem?“

„Med Liv og Sjæl.“

„Godt, saa kan De gaa videre.“

„Hør, sig mig, hvorfor peb De nylig?“

„Den Slyngel til Muton var her netop.“

„Den samme Tigger som for nogle Dage siden angav Pastor Varlet? Hvad har De gjort med ham?“

„Da han intet havde at bestille her, gav vi ham Befaling til at gaa hjem. Min Kammerat bringer ham til Choquelle, og Vagten der bringer ham videre.“

„Derfor peb De altsaa?“

„Ja, og for at advare de andre, at Tiggeren ikke møder dem paa Vejen. De kan være forvisset om, at selv om tyve Personer nu ere undervejs hertil, saa ser Muton dem dog ikke!“

Faa Minutter senere betraadte de tre Vandrere Gaarden. Den første Stue var tom. Hr. Mantel gik foran og aabnede en Dør tilhøjre. De traadte ind i et rummeligt Værelse, i hvis Baggrund der var oprejst et lille, beskedent Alter. Præsten var lige i Begreb med at frembære det h. Messeoffer; rundt omkring ham knælede en Skare af Troende, henved hundrede, i stille Bøn. Det var første Gang, at Emigranterne bivaanede den h. Messe under lignende Omstændigheder; men aldrig tilforn havde Religionens ophøjede Hemmeligheder gjort et saa mægtigt, højtideligt og overvældende Indtryk paa dem, som netop her i denne beskedne Stue midt om Natten. De knælede ned og forenede deres Bønner med de djærve Landboeres, som uforfærdet trodsede Døden, for at yde deres Skaber og Frelser den skyldige Tilbedelse. De troede sig hensatte til Roms Katakomber; thi ogsaa den Gang for-

samlede de Kristne sig med Livsfare i Nattens Stilhed, for at bønfalde Gud om Kraft og Udholdenhed under Forfølgelserne.

Efter den h. Messe, under hvilken en stor Del af de Tilstedeværende modtog den h. Kommunion, talte Præsten til de Forsamlede og opfordrede dem særlig til at holde fast ved Bønnen, medens han samtidig i al Korthed underviste dem om deres Pligter og søgte at styrke dem i Tilliden til Gud. Hans Tale var ligefrem, som det sømmer sig for den, der taler i den Allerhøjestes Navn; men under de nuværende Forhold fik den en i Sandhed ophøjet Karakter. Hans trøstefulde Ord sænkede Haabets Straaler i Alles Sind, og tillidsfuldt hævdede de Troende Blikket mod Himlen. Tause, men modige og bestemte forlode de Stuen, efter at den heltmodige Præst endnu en Gang havde meddelt dem sin Velsignelse. Kort efter var der Ingen tilstede længere, uden Husets Beboere, Præsten og vore tre Venner. Medens Pastor Varlet endnu bad en Stund foran Alteret, havde Familien trukket sig tilbage til en anden Stue, tilligemed Mantel og begge Emigranterne. Et Kvarters Tid efter traadte ogsaa Præsten ind i Stuen og sagde, idet han henvendte sig til de to Fredløse:

„Man kan ikke føle sig lykkeligere, end jeg føler mig, ved at finde Dem her; jeg har en glædelig Efterretning at meddele Dem.“

„Vi have allerede hørt det“, svarede Grev Berclaux, „og netop derfor ere vi komne i Nat.“

„Jeg lagde Mærke til Dem under den h. Messe, og jeg har bedet Gud, om at han vil tage Dem og hende, hvem De søge, under sin almægtige Beskyttelse.“

„Jeg takker Dem af ganske Hjærte. — Men tillad mig et Spørgsmaal: Har De set Valentine?“

„Nej, men jeg kan sige Dem, hvor De kan finde hende. For to Dage siden, omtrent en Time efter at De havde forladt mig, traf jeg en Veninde af hende,

en ung Ordensperson, der ogsaa holder sig skjult her i Omegnen og som meddelte mig, at Frøken de Vimy opholder sig hos en ung Forpagterske, som havde været hendes Legesøster i Pensionatet. Faa Dage efter Forældrenes Halshuggelse havde Valentine hemmeligt faaet Nys om, at hun som Datter af Guillotinerede var bleven sat paa Listen over Mistænkte. Endnu samme Nat rejste hun tilligemed sin Veninde, der netop tilfældig befandt sig i Bethune, til det fjærne Tilflugtssted, som denne havde tilbudt Frøkenen.“

„Og hvorledes hedder denne Forpagterske?

„Madam Robillard, i Erny-St. Julien. Det er mellem tre og fire Mil herfra. Jeg maa imidlertid gjøre Dem opmærksom paa en Ting, førend De gaar derhen. Mad. Robillard og hendes Mand ere udmærkede Folk, som man ubetinget kan stole paa; men Konens Broder er meget mistænkelig, for ikke at sige mere. Vogt Dem for ham!“

Man holdt derefter Raad om hvorledes Emigranterne bedst skulde komme til Erny-St. Julien, og det besluttedes da tilsidst, at de skulde vende tilbage med Mantel til Lindegaarden og der udhvile sig et Par Timer, for tidligt ved Solopgang at begynde Rejsen til Valentine.

(Fortsættes.)

De sex Penne.

(Et Æventyr.)

(Sluttet.)

„Fortæl du nu“, sagde første Pen, idet den nikkede til en Pen, som laa lidt derfra.

„Jeg skammer mig over mit Liv“, sagde den femte Pen, „og jeg er bange for, at I ville foragte mig, naar I høre derom.“

„Fortæl! Du maa holde dit Løfte“, sagde den første Pen.

„Saa hør da. Min Herre skrev Artikler til en daarlig Avis. Tankerne fulgte lynsnart paa hinanden; men det var kun onde Tanker. Han fornægtede Gud spottede over Religion og Sædelighed, ond var hver evige Tanke og ondt hvert evige Ord, han skrev. Jeg havde ikke Mod til at sprutte og slaa Klatter, jeg lod mig blindt hen føre af Manden, og jeg endte med at være ham behjælpelig med at skrive under paa en falsk Vexel! — Foragt mig kun; jeg elskede mit Liv mere end Sandheden, og dog blev det ikke langt. Manden tog saa glubsk paa mig, at jeg snart blev ubrugelig.“ Hermed endte Pennen sin Fortælling, idet den brast i Graad.

„Ja sandelig,“ tog den første Pen Ordet, „dit Liv er forspildt; men vi ville ikke dømme dig, naar vi tænke paa, at det er akkurat det samme som Menneskene gjøre. Mange iblandt dem ere egentlig ikke onde, men de følge i de Ondes Fodspor, fordi de ikke have Kraft og Energi nok til at modsætte sig, og lade sig i Et og Alt lede af Menneskefrygten. Hvad skal man saa sige om dig, som kun er en stakkels Pen? — Dit Liv blev ikke langt. Saaledes gaar det ogsaa Menneskene, der lade sig bruge af andre; til en Tid kunne de benyttes, men saa blive de kastede bort som ubrugelige Redskaber.“

Der blev en lang Tavshed imellem Pennene efter disse alvorlige Ord; men tilsidst sagde en af dem til den første Pen: „Hvor du vist har oplevet meget; din Historie mangler endnu.“

„Jeg laa paa et Skrivebord imellem en hel Del andre Penne“, sagde den første Pen. „Men i lang Tid blev jeg ikke brugt; jeg hørte altid efter hvad der blev

sagt i Stuen, og det er maaske derfra jeg har min Erfaring. En Dag kom en lille rødmusset Dreng, han kunde vel være mellem syv og otte Aar, ind i Stuen, hans Ansigt straalende af Glæde og Sundhed. I et Øjeblik var han oppe paa Faderens Skjød og slyngede sine Arme om Faderens Hals, gjemte sit lille guldklokede Hoved halvt undseeligt ved hans Bryst og hvi-skede: „Fader, vil du forære mig en rigtig deilig Pen? Jeg vil afskrive et Juledigt til Moder, for at forære hende det imorgen!“

Faderen trykkede den lille Dreng til sig og sagde: „Kan Du ogsaa skrive med Blæk?“ — „Ja jeg kan“, forsikrede den Lille ivrigt, „og Læreren siger, at det gaar meget godt.“ — „Saa skal jeg ogsaa finde en Pen til dig, mit Barn. Her er den blankeste og smukkeste blandt dem alle.“ Drengen klappede i Hænderne, og Faderen fik et Kys. — „Gaa nu forsigtigt“, raabte Faderen efter det bortilende Barn, „at du ikke stikker dig!“ — Det behøvede han ikke at have sagt, jeg vilde aldrig have stukket den lille udskyldige Barnehaand, der holdt mig saa fast, som var den bange for at jeg skulde flyve fra den.

Saa begyndte vi at skrive med store forunderlige, men velmente Bogstaver, et Digt, som han kunde uden ad: Til min elskede Moder! — Saa standsede han og hvilede sig. Det gjorde jo ondt i de smaa Fingre, han holdt for fast paa mig og satte for svært Tryk paa, saa at jeg ikke fik Lov til at glide let hen over Papiret.

Endelig bleve vi da færdige med det sidste Vers, saa pustede han og skrev: „Fra din egen Dreng.“ Han var netop bleven færdig, saa kom Faderen, og Barnet ilede ham glædestraalende imøde. „Se, Fader, nu er jeg færdig, og der er slet ingen Klatter; det var en dejlig Pen, du gav mig.“ Faderen smilte til sin lille Søn og roste ham for hans gode Villie og den Properhed, hvormed han havde skrevet. Mig derimod

lagde han til Side. Jeg duede i Virkeligheden heller ikke mere; Drengen havde trykket mig saa stærkt, at jeg ikke længere saa mig istand til at holde Benene sammen.

Kjære Venner, det er mit Liv, som I nu have hørt.

„Og et rent, smukt Liv har det været,“ sagde de andre Penne. Du har hjulpet et uskyldigt, kærligt Barn til af glæde sine Forældre, og det er endnu bedre, end al have inspireret en Digter.

Z.

Taksigelse og Bøn.

Jeg bringer herved alle Velgjørere, som have bidraget ved Indsamlingen til en Opdragelses-Anstalt for Ungdommen, min hjertelige Tak for deres Bidrag, som ogsaa forhaabentlig ville hidføre Planens Realisation, saafremt de fortsættes for Fremtiden.

Ved Slutningen af 1884 havde Kassen en samlet Indtægt af 3059 Kr. 8 Øre.

Indsamlingen begyndtes den 1. August 1877, og vare de bidragydende Medlemmer i samme Aar 42. I 1878 fandtes 58 Medlemmer; i 1879: 70; i 1880: 67; i 1881: 77; i 1882: 80; i 1883: 54; i 1884: 45.

Der har været forskjellige Aarsager til denne Nedgang i Medlemsantallet; flere ere saaledes afgaaede ved Døden i Aarenes Løb, andre ere bortrejste, andre ere for Tiden saaledes stillede, at deres Midler ikke tillade dem det længere. Forøvrigt er der dog vistnok ikke saa Faa, som godt kunde deltage i dette ædle Værks Fremme, og jeg retter derfor ogsaa den ind-

trængende Bøn til Alle, som have en god Villie, til at tiltræde Indsamlingen. Det drejer sig dog kun om 25 Øre om Maanedens, og der er da sandelig ingen Tvivl om, at det er et Værk, hvorpaa den kjære Gud ser ned med kjærligt Velbehag. Jeg mener at enhver maa føle sig lykkelig over at have deltaget i et Værk, der har Børnenes Opdragelse til Formaal, og jeg tør sige, at den nærværende Indsamling i dette Øjemed er i enhver Henseende ligestillet med alle andre Indsamlinger i kirkelige eller sociale Øjemed. Drage vi ikke Omsorg for, at Ungdommen faar en god Opdragelse, er al anden Møje forgjæves; thi Fremtidens Forhaabninger afhænge af Børnenes Trosiver og Dyd.

Idet jeg da atter gjentager min Bøn om Tilslutning til den af mig i sin Tid paabegyndte Indsamling til en Opdragelses-Anstalt for Ungdommen, fornyer jeg tillige min oprigtige Taksigelse til alle ædle Givere, med den Bemærkning, at alle Dhrr. Gejstlige med Glæde ville modtage Indmeldelser.

Kjøbenhavn, den 31, Oktober 1885.

C. F. Grüder,

Kasserer for Indsamlingen.

Griffenfeldtsgade 44, Stuen Nr. 5.

O hejlicher, treuer Schutzpatron,
 Erflehe allen Gottes reichsten Lohn,
 Die sich der Kinder hier in Lieb' erbarmen,
 Die Gaben spenden den verlass'nen Armen.

Die zur Erziehung jener geben gern,
 Die von der Mutterkirche wohnen fern,
 Die nimmer ihre Mutter kennen,
 Vielleicht — ach! schmälich einst von ihr sich trennen.

Hier aber nimmt die Mutter lieb sie auf,
 Befähigt sie im frommen Lebenslauf
 Zu wandeln fromm und treu im heil'gen Glauben,
 Und tugendhaft, das nichts vermag zu rauben.

Dasz treu sie werden heiliger Kirche Kind,
 Den glücklich nur die treuen Kinder sind,
 Zufrieden stets, ob Freuden oder Leiden
 Beschieden ihnen, Sünde ernst vermeiden.

Dasz treu erfüllen sie des Herrn Gebot,
 Im Leben treu bis in den Tod,
 Wer mit gewirkt, solch' hohes Glück zur gründen,
 Wird er vor Gott den reichsten Lohn nich finden?

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Horsens. Hs. Højærværdighed Hr. Præfekt J. v. Euch ankom, paa sin Visitatsrejse gennem Præfektur-et, hertil Byen Lørdag den 31. Oktober. 1. November (Allehelgensdag) læste Hs. Højærværdighed i det her-værende af Søstrene smukt prydede Kapel en stille Prælatmesse, assisteret af Menighedens Præst, Past. Kerff. 9 Børn, som i de foregaaende Maaneder vare blevne forberedte, modtog den første h. Kommunion, og da Menigheden iforvejen var bleven underrettet om, at Hr. Præfekten vilde meddele efter Messen den pavelige Velsignelse, hvortil var knyttet en fuldkommen Aflad, annammede ialt 52 Personer sammen med Børnene den h. Kommunion. Efter Messen holdt Hr. Prælaten en gribende Tale om Konfirmationens h. Sakramente, hvorpaa han uddelte dette h. Sakrament til 22 Perso-ner; derpaa meddeltes den pavelige Velsignelse.

Under Aftengudstjenesten med Prædiken afholdtes en Indsamling til Mariakirken i Kjøbenhavn (Frederiks-berg), hvilken indbragte 30 Kr.

Hele Dagens Gudstjeneste gjorde et dybt Indtryk,

ikke blot paa Katholikerne, men ogsaa paa de Anderledestroende, der vare tilstede, og vi tvivle ikke om at dette Hr. Prælatens Besøg vil bære sine gode Frugter i Menigheden.

Odense. Elisabethforeningen hersteds bereder sig til Afholdelsen af en Bazar paa de to sidste Dage i denne Maaned. Foreningen stiftedes i 1881 og udviklede strax en velsignelsesrig Virksomhed. Dens Formaal er at skaffe Klædningsstykker, navnlig i Julen, til trængende Skolebørn og ellers efter Evne at komme de Trængende til Hjælp. Foreningen tæller 17 Medlemmer. Det faste Bidrag er 25 Øre pr. Maaned og desuden ofres der ved Konferentserne og Arbejdstimerne, som holdes regelmæssigt en Gang hver Maaned. Der syes da Klædningsstykker til Børnene eller arbejdes paa anden Maade for Bazaren, som finder Sted hvert andet Aar. Den første Bazar afholdtes i 1881 før Jul og gav en Netto-Indtægt af 374 Kr. takket være en ædel Velgjører fra Køln, som havde sendt flere smukke Sager. Allehaande Gaver, store og smaa, modtages med Taknemlighed ogsaa til den forestaaende Bazar, og kunne enten sendes til Foreningens Præsidentinde, Fru F. Osterhammel, Søndergade, eller til Foreningens Rektor, Hr. Pastor Lichtle, Odesen. Redaktionen er ogsaa villig til at besørge Gaver til Bazaren.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 8. November. 24. Søndag efter Pintse. — 9. M. Indvielse af Laterankirken i Rom. — **10. Ti.** Andreas Avellinus, Bekj. — **11. O.** Martinus af Tours, Biskop og Bekj. — **12. To.** Martinus, Pave og Mart. — **13. F.** Stanislaus Kostka, Bekj. — **14. L.** Didakus, Bekj.
Søndagen den 15. November. 25. Søndag efter Pintse. Gertrud, Jmfr. **Mariæ Ofring.**

Mariakongregationen for Ynglinge

fejrer den h. Stanislaus Fest Søndagen den 15. November ved Fælleskommunion Kl. 8 og højtidelig Andagt med Prædiken Kl. 4½ i Jesu Hjertes Kapel, Vesterbrogade 28.

Korrespondents: Aarhus. Tak til den Ubekjendte for de 20 Kr til Rosenkranskirken. Lad mig se, De bliver ved paa den Maade.

Ansgariusforeningen holder Bestyrelsesmøde imorgen Mandag Kl. 7½.

Rasmussen & Olsen, Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 46.

Søndagen den 15. November.

1885.

Indhold: Luthersk Prædiken; katholsk Tilbedelse. Fredløse. Efterretninger: Aarhus, Holmrgaard, Berlin, Rusland, Paris, Rom, Belgien, England, Kjøbenhavn.

Luthersk Prædiken; katholsk Tilbedelse.

III.

(Sluttet).

En anden Tanke, som Hr. *Kofoed-Hansen* udvikler i sin Bog, er den, at der paa Grund af Prædikenens Overvurdering stilles urimelige og uoverkommelige Fordringer til Prædikanterne. Den ærede Forfatter skriver saaledes:

„Naar Prædikenen skal gjøres til den Kraft, der skal være eneraadende og udrette alt i Menighedens Liv, blive Fordringerne saa store, at det i Almindelighed overstiger menneskelig Evne at fyldestgjøre dem, og at saaledes den forgjæves og ofte ganske magtesløse Stræben efter i denne Henseende at efterkomme Kirkesamfundets bestemte Krav, ender med at profanere Ordet, fladgjøre dets Indhold og svække dets Kraft og Betydning, idet der blandt den Mængde, der blive at ansætte til at frembære det, nødvendigvis vil

findes ikke faa, der aldeles ikke ere det mægtige og derfor hovedsagelig kun underholde Menigheden med egne Tanker og Indfald, med hvad der nærmest maatte kaldes *Ordgyderi*, saft- og kraftløs Tale, hvorfra ogsaa det bekjendte Ordsprog er kommet „at væve Kirkens Vadmæl“, hvilket mange Gange saameget nødvendigere opstod af sig selv, som Skik og Coutume eller Velanstændighed, der engang var antagen, fordrede, at Forkyndelsen af „Das Wort“ dog altid skulde medtage en vis Tid, hvis ikke Prædikanten skulde falde under den Dom: „Der Herr Pfarrer ist geistesschwach, dem ein anderer wieder spricht und sagt: Nein, er ist träge“ (Præsten er aandsvag. Nej, siger en anden, han er doven). Den protestantiske Kirke er *druknet i Menneskeord*.

„Som Forholdene have været tænkte fra Lutherdommens Begyndelse, skal Præsten i egentlig Forstand være ikke blot en Ordets Tjener, men en Ordenes Mand, og, som de have udviklet sig, skal han være Taler, hvilket da er noget andet end en Prædikant. Ved alle Lejligheder, der paa nogen Maade berøre det Kirkelige, skal der tales: Ikke blot hver Søn- og Helligdag skal Præsten levere en kristelig Tale; men ved Bryllupper skal der tales, ved Konfirmation, ved Begravelser — ak! ved Begravelser — ved Daab; ved Skriftemaalet skal der tales, det vil egentlig sige: en Tale er traadt i Stedet for Skriftemaalet.

„Det er en Urimelighed, at ingen antages at kunne vinde nogen Betydning i Kirkens Tjeneste, uden at han tillige skal prædike, hvad enten han kan gjøre det til Tilfredshed eller ej. Kan han det ikke, anses han som ubrugelig, hans Virksomhed uden sand Betydning for Menigheden. At der kan være andet at udrette for det kirkelige Liv og til Menighedens Tarv end at prædike, synes at være gaaet ud af Luthers Tankegang og er ikke siden kommen til Gyldighed indenfor Protestantismen. Alt skal udrettes af Præsten ved hans Prædiken. Egentlig Sjælesorg kan der slet ikke være Tale om,

ikke blot paa Grund af, at Skriftemaalet er en „aflagt Kirkeskik“, men ogsaa fordi sædvanlig Sogne saa vel som Bispedømmer ere meget for store, og at som Følge deraf et uoverkommeligt Antal Individuer er lagt ind under Præstens Omsorg og Paavirkning.

„Det turde dertil være et Spørgsmaal, om Prædiken indenfor Protestantismen ikke har taget en urigtig Retning og efterhaanden vundet en Karakter, der forfejler Øjemedet, hvilket allerede kan skjønnes deraf, at der lægges en særegen Vægt paa *Veltalenheden*. Nu er ganske vist Veltalenheden ogsaa en Egenskab, der kan anvendes i Guds Riges Tjeneste og virke mægtig, naar den kommer naturlig frem fra en troende Personlighed. Men at der tildeles den en afgjørende Betydning er misligt, fordi det frister til klingende Ord, blomstrende Billeder og *hule Talemaader*. Det kunde saaledes blive en ganske korrekt Optræden af en Gejstlig, navnlig i de store Stæder, om han begyndte med at bede Gud om at bevare ham for Veltalenhed, for at han ikke skulde komme til at kildre Ørene uden at overbevise Gemytterne og røre Hjerterne, og saa omsider at modtage en Tak for „sin smukke Prædiken.“

En sørgelig Følge af Prædikenens Overvurdering er endelig den, at mange holde sig borte, og mange, der komme, ere uopmærksomme. Den forhenv. protestantiske Gejstlige skriver selv saaledes:

„Det er en ganske almindelig Antagelse, at jo mere der prædikes og jo oftere, desto flere ville der være, som høre, og desto større Virkning vil Ordet frembringe. Heri turde dog være en Vildfarelse. At Gudstjenestens Hovedsagelige og Væsentlige er bleven Prædiken, er en Grund mere til, at *mange holde sig borte fra Kirken*. De have en Forestilling, som om Prædiken egentlig kun var for de Enfoldige og Uvidende. Andre mene, at de lige saa godt kunne læse en Prædiken i Hjemmet, saa slippe de for Ulejligheden at

gaa ind og undgaa Ubekvemmeligheden og Kulden i Kirkerummet.

„Andre Medlemmer af vort Kirkesamfund forholde sig til Prædiken paa samme Maade som Katholiken til Messen. Ligesom nemlig mange Katholiker se en Fortjeneste blot*) deri, at de have været i Kirken under Messen, saaledes se mange lutherske Kristne en Fortjeneste, en Fyldestgjørelse for deres Forhold til Religion og Tro deri, at de underkaste sig det at bi-vaane en Prædiken.

„Nu kan det jo mange Gange nok have været som en Bodsøvelse at høre paa en lang, aandløs og kraftløs Prædiken, som der jo paa Grund af Protestantismens urimelige Fordringer i denne Henseende nødvendig oftere maa forekomme; men Sagen bliver endnu misligere derved, at der ofte ikke en Gang bliver Tale om at høre i egentlig Forstand; Hørelsen foregaar kun med det udvortes Øre, uden at Sjælen berøres deraf; det er kun en *resigneret Stillesiddende* paa det til Andagt bestemte Sted under Larmen af Ord, hvis Mening og Indhold hverken fattes eller modtages.

„Paa den anden Side, naar Veltalenheden svulmer — og Veltalenheden har jo endda ikke været saa sjælden paa Protestantismens Prædikestole — saa gaar det mest, som det fordem hed til Profeten (Ezekiel 33.): „Du er dem som en Vise: han har en smuk Stemme og spiller godt! De høre dine Ord, men gjør dem ikke.“ Stemmer ikke dette mærkelige Varsel vidunderlig med det *æsthetiske Velbehag*, mange alene have og hente ved Hørelsen af en Prædiken i Menighedens Forsamling — særlig hos en af de saakaldte „Modepræster“ — og som tilkjendegiver sig i den bekjendte Ytring: Det var en smuk Prædiken.“

„Hvor ganske anderledes indenfor Katholicismen!

*) Nej, alle nogenlunde vel underviste Katholiker vide, at det andet Kirkebud fordrer, at vi skulle høre den h. Messe *med Andagt*.

„Det at bivaane *Messeofret* maa nødvendigvis i Følge Sagens Natur altid være forbundet med en Bekjendelse i Ydmyghed og kan vanskelig andet end ytre sig om en *Tilbedelse* under Tilegnelsen af Guds Naade over Syndere.

„I de katholske Lande ser man almindeligvis Andagten naturlig udtrykt i de Tilstedeværendes Væsen og hele Holdning, Vidnesbyrd om, at Kirken har forstaaet at fastholde Individet af alle Samfundsklasser. Den pjaltede Tigger finder sig der lige saa fri og berettiget som den fornemste Herre og den elegantest klædte Dame. Der er ingen saa ringe og kummerlig stillet og udstyret, at han derfor skulde kjende eller føle sig udelukket fra Kirken eller fra Deltagelse i dens Liv og Goder, medens indenfor Protestantismen mange mene sig uskikkede til at træde over Kirkens Dørtærskel og aldrig komme ind. Herrens Hus er i deres Tanker kun et Ly for de Velstaaende og Velklædte. Ofte er alligevel sligt kun et Paaskud, som denne Forstaaelse jo i det hele er en grundig Misforstaaelse. Imidlertid kan man ikke sige andet, end at det hele protestantiske Kirkevæsen har givet fuld Anledning dertil, fornemlig ved den overdrevne Vægt, der er lagt paa „Das Wort“.

„Alligevel, vilde man nu drage Prædikenen ned fra det høje Stade, den indtager som det Væsentlige og Overordnede, hvad skulde da sættes i Stedet for den, for at udfylde Gudstjenesten og gjøre denne opbyggelig, give den Alvor og Sandhed? Ja, det er svært at sige, thi Svækkelsen og Forvirringen er indenfor Protestantismen bleven saa stor, at kun Herren selv kan raade Bod derpaa, og antage eller optage noget fra andre, Katholicismen eller Anglikanismen, dertil er vi altfor stolte og overbeviste om vore egne Fortrin. vor egen eller rettere Luthers Ufejlbarhed.

þ—r.

Fredløs.

(Fortsat).

IX. Valentine.

Paa samme Tid, som de to Emigranter havde den forhen omtalte Sammenkomst med P. Vigneron i Augustinerklosterets Dueslag, vare Arbejderne paa Hovedgaarden i Erny-St. Julien netop vedte tilbage fra deres Gjerning paa Marken og stode i Begreb med at spise til Aften. Mad. Robillard sørgede som en god Husmoder, for alt gik i Orden. Hun blev hjulpet i sin Gjerning af en ung Pige, som lød Navnet Sylvia og som tilsyneladende ikke blev skaanet. Man hørte nemlig stedse hendes Navn blive nævnet, og hvert Øjeblik hed det: Sylvia, gjør det! Sylvia, er du færdig? Sylvia, kom her! Sylvia, gaa derhen!

Endelig havde Arbejderne endt deres Maaltid og enhver opsøgte nu snarest muligt sit Kammer, for at udhvile sig. Da den sidste var gaaet, sagde Husmoderen: „Sylvia, gaa, og luk Døren!“

Denne skyndte sig med at udføre Befalingen. Men da hun vendte tilbage, syntes Rollerne pludselig at være ombyttede. Mad. Robillard ventede paa hende og greb hendes Haand med de Ord: „Stakkels Pige, er du ikke træt?“

„O, nej, min gode Louise! Jeg værner mig lidt efter lidt til denne Levevis, og var jeg ikke bedrøvet, saa vilde jeg endog føle mig overordentlig lykkelig her.“

Begge Kvinderne satte sig ned ved Siden af hinanden ved Ilden, og den unge Pige lænede sig tillidsfuldt op til Mad. Robillard, og syntes hensuken i dybe Tanker. „De komme ikke!“ sukkede hun, som talte hun med sig selv.

„Hvorfor vil du stadig fortvivle?“ sagde Forpagtersken. Et Øjeblik efter tilføjede hun: „Hvorledes har

du overhovedet erfaret, at disse to Herrer ere vendte tilbage til Frankrig, for at opsøge dig?“

„En af min Faders gamle Skovridere, til hvem de henvendte sig, og som har forskaffet dem Pas og Klæder, havde lovet dem, at han ogsaa vilde søge efter mig. Efter tusende forgjæves Anstrængelser har denne brave Josef endelig fundet mit Tilflugtssted. For fem Dage siden var han her, og sagde, at Berclaux og min Fætter Albert snart vilde komme; men du ser jo nu, at de ikke komme. Maaske ere de allerede arresterede og kastede i Fængsel af den grusomme Lebon!“

I samme Øjeblik blev der banket paa Døren. Mad. Robillard gik hen og aabnede den, og hendes Broder traadte ind. „Julius!“ raabte begge Kvinderne samtidig, og efter at Mad. Robillard havde ønsket ham „god Aften“, indbød hun ham til at sætte sig ved Ilden, for at passiare en Smule indtil hendes Mand kom hjem. Den unge Pige derimod gik fra den ene Stue til den anden, bar Brænde og hentede Vand, bragte forskellige Husgeraad i Orden, som ikke vare paa deres Plads, og syntes, kort sagt, at være fuldstændig optaget af sin huslige Gjerning.

„God Aften, Borgerinde!“ raabte den nylig Ankomne efter Pigen, da hun gik gjennem Stuen.

„God Aften, Hr. Julius!“ svarede hun, uden dog at standse i sin Gjerning.

„Hør, sig mig en Gang, Borgerinde, du véd dog vel, at Ordet „Hr.“ er strøget af Republikens Ordbog; og at jeg ikke længere hedder Julius, men Aristides.“

„Du skulde lade Pigen i Fred“, bebrejdede Mad. Robillard; „hun har nok at bestille og bekymrer sig overordentlig lidt om eders nye Opfindelser.“

„Saa“, raabte Borger Aristides, idet han vendte sig til sin Søster, „du anser mig altsaa for en Tosse, hvem man kan foresnakke alt hvad det skal være?

Din saakaldte Pige er lige saa lidt Pige som jeg: det er en forhenværende Adelig, som du skjuler.“

„Du vèd ikke hvad du siger“, formanede Mad. Robillard, idet hun øjensynlig blegnede af Skræk.

„Jeg vèd ikke hvad jeg siger? Der staar endnu de to Stole, hvor I for et Øjeblik siden have siddet sammen som de bedste Venner. Hun behøver ikke at lade som hun arbejder; naar I ere alene, saa er Pigen forsvunden, saa gives der kun to Veninder fra Pensionatet! Naar I ere alene, saa gives der ingen Sylvia mere, saa er der kun en Frøken Valentine de Vimy tilstede! Jeg kjender hende fra den Tid, da jeg besøgte dig selv i Pensionatet, og hvor du roste dig af, at kalde hende din Veninde!“

„Og det gjør jeg endnu!“ svarede Mad. Robillard, — „du kjender vor Hemmelighed — jeg kjender ikke dine Planer; men det maa du vide, førend du krummer et Haar paa hende, maa du træde over din Søsters Lig!“

Valentine traadte nu hen til sin Veninde og sagde: „Jeg takker dig hjærteligt; men jeg vil ikke være Aarsag til Ufred og Strid her. Naar Borger Aristides vil angive mig, saa lad ham det. Jeg vil da blive forenet med min Fader og Moder. Jeg er ogsaa inderlig træt af dette Liv i stadig Dødsangst og Rædsel. Borger Aristides, naar Republikken altsaa endnu trænger til flere Hoveder, saa tag mit.“

Aristides var bleven ligbleg af Vrede; hans Haand skjælvede: „Ulykkelige!“ raabte han, „Vèd du da ikke, at jeg blot behøver at sige et Ord, for at bringe dig paa Skafottet?“

„Naar De er nederdrægtig nok til at gjøre det, saa maa De i Guds Navn gjøre det“, svarede den unge Pige koldblodig. Derpaa vendte hun sig til sin Veninde, som stod og græd over den unge Piges Ulykke og Broderens Ondskab, og sagde til hende: „Stakkels Louise, jeg har bragt dig Ulykke i Huset; tilgiv mig!“

Jeg vil for Fremtiden ikke berede dig flere Ubehageligheder, jeg vil gaa og —“

„Du vil ikke gaa!“ truede Aristides.

„Jeg vil opsøge mig et andet Tilflugtssted.“ Med disse Ord forlod Valentine Værelset. •

Da Forpagtersken nu var alene med sin Broder, søgte hun at berolige ham; men forgjæves. Kun med stor Anstrængelse tvang hun ham endelig til at love, at han hverken nu eller senere vilde angive Valentine. I samme Øjeblik bankedes der atter paa Døren. „Det er min Mand“, sagde Louise; „Julius jeg beder dig, ikke et Ord! han behøver ikke at vide noget om denne Scene.“

„Vær kun rolig! Forøvrigt foretrækker jeg at gaa; I ere alle Aristokrater.“ Og idet han fulgte sin Søster, som gik for at lukke op, bortfjærnedes han sig.

Den næste Morgen, da Arbejderne vare samlede til Frokosten, ankom en Fremmed til Gaarden. Hans Klæder vare støvede og paa Ryggen bar han en Kasse med Bissekræmmervarer. „Borgerinde“; raabte han, „trænger De ikke til Traad, Naale, Knapper og lignende Ting?“

Forpagtersken lagde Mærke til, at Bissekræmmeren, medens han roste sine Varer, stadig saa sig om til alle Sider, som søgte han noget. Hun tænkte strax paa Grev Berclaux, som saa længselsfuldt blev ventet af Valentine, og tvivlede ikke om, at det virkelig var ham.

„Kom nærmere!“ sagde hun; „jeg vil se, om De har noget, som jeg kan bruge. Kom her ind i den anden Stue, og lad os se paa Varerne.“

„Er Valentine her? spurgte Bissekræmmeren, saa snart Døren havde lukket sig efter dem.

Mad. Robillard tøvede et Øjeblik med Svaret; hun kom i Tanker om, at det muligvis kunde være en

Spion. Og, for ikke at begaa en Uforsigtighed, svarede hun: „Om hvilken Valentine taler De?“
(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Aarhus. Søndagen den 8. Novemb. var en Glædens Festdag for den herværende Menighed, idet Hs. Højærværdighed, Hr. Prælat *von Euch* meddelte Konfirmationens h. Sakramente til 46 af Menighedens Medlemmer. En højtidelig Levitmesse indledede Festligheden Kl. 9^{1/2}, under hvilken Koralsangen paa en særdeles vellykket Maade afvexlede med flerstemmige Sange. I Festprædikenen formanede Hs. Højærværdighed Konfirmanderne til frejdigt at bekjende deres h. Tro, i hvilket Øjemed de nu skulde modtage den Helligaands syvfoldige Naadegaver, som vilde styrke dem til at føre den gode Strid lykkelig til Ende og derved opnaa Livets og Sejrens Krone. Efter at have paakaldt den Helligaand ved Afsyngelsen af „*Veni creator*“, meddelte Hr. Præfekten Konfirmationens h. Sakramente, hvorpaa fulgte en opmuntrende Tale til de konfirmerede. Hs. Højærværdighed meddelte derefter ifølge særlig Fuldmagt den pavelige Velsignelse, hvortil der er knyttet en fuldkommen Aflad. Henved 100 Medlemmer af Menigheden modtog den h. Kommunion.

Om Aftenen Kl. 6 holdt Hr. Prælaten atter en Festprædiken for en talrig Forsamling, kaldet til Gudshuset af de fire smukt lydende Kirkeklokker, „*Te Deum*“ og den sakramentale Velsignelse afsluttede den mindeværdige Dag. Til Rosenkranskirken i Kjøbenhavn indkom 72 Kroner.

Holmegaard pr. Næstved, Onsdagen den 28. f. M. fejrede et af de derværende katholske Ægtepar deres Guldbryllup, idet det samme Dag, for 50 Aar siden, var bleven viet tilligemed 4 andre Par af den daværende katholske Gejstlige, *Ackermann*, fra Kjøbenhavn. De gamle *Waldhausens* ere endnu fuldstændig rørige og raske og fejrede Guldbryllupsdagen i bedste Velgaaende, endskjønt Manden er 76 og Konen 70

Aar. I Majmaaned havde de fejret deres 50aarige Arbejdsjubelæum, ved hvilken Lejlighed baade Fabriksherren og de øvrige Arbejdere hædrede de Gamle ved en Fest paa Kroen, som hører til Glasværket, og ved Overrækkelsen af et Sølvbæger og en større Pengegave. Atter denne Lejlighed benyttede baade de Foresatte og Ligestillede til at bevidne de Gamle deres Deltagelse. Kapellan *Johansen* fra Kjøbenhavn var i Dagens Anledning rejst til Værket, for at frembære det h. Messeoffer og meddele Guldbrudeparret tilligemed dets øvrige Trosfæller den h. Kommunion. Efter Festprædikenen under den h. Messe uddeltes 20 hh. Kommunioner, og Gudstjenesten sluttedes med „Te Deum.“

I Løbet af Dagen spillede Værkets Musikkorps foran Guldbrudeparrets Bolig og rundt omkring paa Værket flagedes i Dagens Anledning. Telegrammer indløb fra Hr. Præfekt *von Euch*, som opholdt sig i Fredericia, fra Pastor *Heiden*, fra Kommerceraad *Friehling* og fra flere Andre. Om Aftenen afhentedes Guldbrudeparret af Musikkorpsen og førtes til Kroens Festsal, som var smykket med Grønt og Dannebrogssflag, og hvor alle Fabrikens Arbejdere med deres Familier havde samlet sig. Festen, som tillige overværedes af Fabrikens tidligere Bestyrer, Hr. Professor *Jünger*, den nuværende, Hr. O. *Jünger*, Hr. Kapellan *Johansen* og alle Værkets Embedsmænd, begyndte med en Koncert for Strygeorkester under Ledelse af Værkets Skolelærer, og under hvilken der udførtes flere særdeles smukke Numre. Efter Koncertens Afslutning talte en af Arbejderne og overrakte Guldbrudeparret i sine Kammeraters Navnen ikke ubetydelig Pengegave. Senere hen paa Aftenen serveredes Punschen, under hvilken den Gejstlige efter Opfordring takkede paa Guldbrudeparrets Vegne for den Ære man havde beredet det, og udbragte en Skaal for de Gamle og for alle Familierne paa Værket. Under hele Festen herskede den hjærteligste Stemning, der fuldstændig berettigede Inspektøren til i sin Tale ved Bordet, at betegne Højtideligheden som en Familiefest.

Berlin. Den nye tyske Rigsdag, som ialt tæller 433 Medlemmer, vil komme til at bestaa af 98 Centrumsmedlemmer, hvortil ogsaa kommer som Hospitanter de 3 Tyskhanoveranere, saa at Centrum tæller 101 Medlemmer; desuden 15 Medlemmer af den

polske Fraktion, 137 Konservative, 61 Frikonservative, 70 Nationalliberale, 43 Tyskfrisindede, 2 Danske og 4 Medlemmer, som ikke tilhøre noget Parti.

Rusland. I dette Land synes man atter at ville gaa frem med Voldsgjerninger mod en katholsk Biskop. Den skismatiske Ærkebiskop af Warschau vilde fornylig paa en Gjennemrejse besøge det berømte Valfartssted Czenstochau. Landraaden forlangte af Prioren for Klosteret, at han skulde modtage den russiske Ærkebiskop i Rochet og Stola ved Kirkens Indgangsdør og række ham Vievandet. Prioren vægrede sig i Begyndelsen, fordi sligtsker kun overfor højtstaaende katholske Personligheder, men da Landraaden truede ham med Siberien, gav han efter og fulgte Embedsmandens Befaling, der stred imod den kirkelige Disciplin. Som Følge heraf maatte Iden katholske Biskop Beresniwicz af Kujawien-Kalisch optræde imod Prioren, og paalagde ham otte Dages aandelig Exerцитier, i Sandhed en mild Straf. Ikke desto mindre synes dette at have mishaget Regeringen i Sct. Petersborg, thi Biskoppen er bleven beordret derhen, og man frygter for, at han vil blive sendt til Siberien, ligesom Biskoppen af Wilna. Hvorledes Biskoppen selv opfatter sin Rejse, fremgaar af hans Afskedsord: „To Gange er jeg allerede bleven sendt i Landflygtighed, lad dem saa ogsaa sende mig for tredie Gang i Exil, jeg bøjer mig ydmygt for Guds Villie.“ Hele Tildragelsen minder om Biskop Hryniewickis Skjæbne, som blev landsforvist til Tomsk, hvor han endnu opholder sig.

Biskop Hryniewicki af Wilna behandles stadig som Fange. Besøg maa han ikke modtage. Man har ikke alene berøvet ham hans Kapellan, men endog hans katholske Tjener, saa at Ingen kan ministrere ham ved den h. Messe. Da Biskoppen forlangte, at man skulde sende ham en Kapellan, forespurgte man i Wilna, om nogen Gejstlig var beredt til at modtage Pladsen og følge Biskoppens Kaldelse; der meldte sig tre Gejstlige, som da strax bleve sendte i Landflygtighed, men ikke til Biskoppen.

Paris. Opførelsen af Jesu Hjerter-Kirken paa Montmartre skrider stadig fremad, takket være Katholikernes Offervillighed. De frivillige Bidrag beløb sig indtil Slutningen af September til 16,192,459 Franks

og Udgifterne til 15,346,053 Franks. Der indkommer maanedlig omtrent 100,000 Franks.

Rom. Den h. Fader havde i Begyndelsen af dette Aar sendt Msgr. Giulianelli med en Skrivelse til Kejseren af Kina, i hvilken han anbefalede de Kristne i det kinesiske Rige til Herskerens Omsorg. Nogle Maaneder senere overrakte den apostoliske Vikar for Nord-Japan, Msgr. Osuf, et lignende Brev til Kejseren af Japan. Ogsaa denne Sendelse har haft et glædeligt Resultat. Den 12. September blev Msgr. Osuf modtagen i højtidelig Audients hos Kejseren. To kejserlige Galavogne afhentede Biskoppen og hans tvende Ledsagere. Paa Gesandstens Tale svarede Kejser Mutsuhito: Han glædede sig over, at Hs. Hellighed agtede at træde i Forbindelse med ham, som med de øvrige Suveræner, og paalagde Biskoppen at meddele Paven, at det var hans (Kejserens) Ønske at knytte venskabelige Forbindelser med fremmede Lande. Han sluttede med den Erklæring, at han stedse vilde drage Omsorg for, at hans kristne Undersaatter nød den samme Beskyttelse, som alle de øvrige Undersaatter i Riget. En fornem japanesisk Personlighed skal om nogen Tid overbringe den h. Fader en Svarskrivelse fra Kejseren. Vi ere overbeviste om, at de Kristne i Japan, og især de Kristne i Kina, vilde være blevne langt venligere behandlede, efter den h. Faders personlige og direkte Indgriben, dersom Frankrig ikke ved sin energiløse og forkerte Optræden i Tonkin havde forbitret Kineserne indtil det Yderste. Den franske Regering har over 30,000 Kristne paa sin Samvittighed, som ere blevne dræbte i dette Aar i Annam, og man kan med Rette sige at Frankrigs vanvittige Kolonialpolitik i Løbet af faa Maaneder har totalt ødelagt et Værk af henved 300 Aars møjsommelige Opofrelser; thi Kristendommen er nu næsten udryddet i Annam. Af 40,000 Kristne er kun 800 Personer slupne med Livet.

Den h. Faders Brev til Kejseren af Japan, som var indesluttet i en hvid Silke-Konvolut, der var forsynet med det pavelige Vaaben og lukket med en Guldtraad, havde følgende Ordlyd: „Pave Leo XIII byder Japans ophøjede og mægtige Kejser sin Hilsen! Mægtige Kejser! Omendskjønt store Landstrækninger adskille os fra hverandre, ere Vi dog komne til Kund-

skab om den særegne Iver, hvormed du, mægtige Kejser, virker for at fremme Japans Vel. I Virkeligheden aflægger det, som du har foretaget dig til Statens Fremme og navnlig til Forbedringen af dit Folks Sæder, ligesaa meget Vidnesbyrd om din Klogskab, som det er værdig til at roses og skattes af alle hine, som arbejde paa at fremme Folkenes Vel og at udbrede de Goder, som saa letteligen kunne vindes ved en Forbedring af Sæderne. Og det saa meget mere, som Aanden passende forberedes ved en finere sædelig Dannelse til Modtagelsen af Visdommen og Sandhedens Lys. Derfor bede Vi dig modtage den skyldige Anerkjendelse ligesaa venligt, som vi oprigtigst bevidne dig den.

Dette er ogsaa Aarsagen til, hvorfor Vi have besluttet, at sende dig denne Skrivelse, for nemlig offentligt at bevidne dig vor Tak. Thi du skal vide, at du ved denne din Optræden har gjort Missionæerne og alle Kristne i dit store Rige og ved dem ogsaa Os forpligtede overfor dig. Men dig, mægtige Kejser, har Vi, ifølge Begges Vidnesbyrd, lært at kjende som en naadig og velvillig Hersker. Og du kan i Virkeligheden hellerikke handle rosværdigere med Hensyn til Retfærdigheden, eller bedre med Hensyn til det offentlige Vel, fordi du netop af den katholske Religion kan vente dig en ikke ringe Hjælp til Beskyttelse for dit Rige.

Thi ethvert Riges Grundpille er Retfærdigheden; men alt, hvad der vedrører Retfærdigheden, er ogsaa paalagt de Kristne som en Pligt. Deraf kommer det, at Alle, som bekjende det kristne Navn, ikke saa meget af Frygt for Straffene, som meget mere af Religionens Stemme formaner til, at ære den kongelige Majestæt, at adlyde Lovene, og kun at tilstræbe Fred og Hæderlighed i Staten. Vi bede dig derfor indstændigt om, at du vil forunde de Kristne den størst mulige Frihed og ligesom forhen vedblive at yde deres Institutioner din Beskyttelse og Naade. Vor Opgave vil det til Gjengæld være, at bede Gud, alt det Godes Ophav, om at han vil føre de nyttige Foretagender, som du har paabegyndt, lykkeligen til Ende og udgyde over dig og hele Japan stedse større Fylde af Naade og Velgjerninger.

Givet i Rom ved St. Peder, den 13. Maj 1885, i Vort Pontifikats ottende Aar.

Belgien. Et kongelig Dekret af 1. November ophæver atter 53 Kommuneskoler, som ialt kun talte 430 Eler, men aarlig kostede 200,000 Frks. De fri (katholske) Skoler, som ere traadte i deres Sted, tæller ialt 8600 Elever. Lærerne ved de ophævede Skoler have hver faaet mindst 1000 Frks. i Pension.

England. I den sidste Tid ere atter 3 anglikanske Gejstlige vendte tilbage til den katholske Kirke.

Den 28. f. M. viedes Msgr. William Smith med stor Højtidelighed til Ærkebiskop af St. Andreas og Edingburg, som ikke har haft nogen Ærkebiskop siden Msgr. Strain døde for 2 Aar siden.

Ærkebispnen af Glasgow foretog Vielsen, assisteret af Biskopperne af Agyll og Galloway, Tilstede ved Gudstjenesten vare ogsaa Biskopperne af Aberdeen, Hexham og Newcastle.

Det er første Gang siden Reformationen, at en Ærkebiskop konsekres i Skotland. De to foregaaende Ærkebisper, Strain og Eyre, modtog begge deres Vielse i Rom. Ærkesædet i Edingburg er af meget gammel Oprindelse, idet det oprettedes før Aaret 900 som Bispesæde og i 1471 ophøjedes til Ærkebispesæde med Primat over Skotland. Det stod ledigt i 307 Aar indtil Leo XIII, ved Hierarkiets Gjenoprettelse i 1878, kaldede Msgr. Strain til Ærkebiskop af St. Andreas og Edingburg.

Kjøbenhavn. I „Politiken“ kunde man fornylig læse følgende mærkelige Udtalelse af en Protestant: „Hvad blev der af Bisperaadet (det protestantiske, som var forsamlet for nogen Tid siden i Kjøbenhavn) eller Kirkeraadet? Sidder det endnu eller er det forsvundet? Saavidt jeg har hørt er det forsvundet og har ikke efterladt sig noget Spor. Det Utrolige er altsaa sket: Danmarks Bisper har været samlet under en Krise saa alvorlig og afgjørende for Folket og Folkekirken som aldrig før, og de har ikke et Ord at sige til den Hjord, for hvilken de er Overhyrder . . . Hvor dybt er den lutherske Kirke og det lutherske Bispedømme ikke sunket i Sammenligning med det katholske! Det skulde hare været i et katholsk Land, at den højeste Gejstlighed havde været samlet under saadanne Forhold. De vilde ikke have flygtet fra Striden. Det, som kan

faa En til at mistvivle om den lutherske Kirkes Fremtid, om den har Udsigt til at sejre i Kampen mod Catholicismen, — det er dens Præsters og Bishops utrolige Forsagthed. Det er ikke en Bebrejdelse mod de Enkelte, men mod selve Institutionen: den lutherske Statskirke. Den katholske bæres oppe af en historisk Autoritet, derfor taler den med Myndighed baade til Konger og Folk. Den taler tit fejl, men den taler dog, saa det kan høres. Vor lutherske Statskirke bæres ikke op af Nogetsomhelst Statskirken er den mest hjælpeløse Skabning under Solen, den tør ikke tale hverken til den ene eller den anden Side. Saa tier den; men en tavs Kirke hører kun hjemme i de Dødes Rige. Da Bisperne skiltes ad, tause som Gravene, under en Krise, hvor hele Folkets Fremtid staar paa Spil, da ringede Klokkerne over Kirkeraadet, da aabenbarede det baade sin egen og den lutherske Statskirkes nuværende Afmagt.“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 15. November. 25. Søndag efter Pintse. Gertrud, Jmfr. **Mariæ Ofring.** — **16. M.** Josafat, Biskop og Mart. **17. T.** Gregor Thaumaturgus, Biskop. — **18. O.** Indvielse af Peter og Pauls Kirken i Rom. — **19. To.** Elisabeth. Enke. — **20. F.** Felix af Valois. Bekj. — **21. L.** Mariæ Ofring (fejredes i Søndags.)
Søndagen den 22. November. 26. Søndag efter Pintse. Cæcilia, Jmfr. og Mart.

Mariakongregationen for Ynglinge

fejrer den h. Stanislaus Fest Søndagen den 15. November ved Fælleskommunion Kl. 8 og højtidelig Andagt med Prædiken Kl. 4½ i Jesu Hjertes Kapel, Vesterbrogade 28.

Elisabethforeningen

fejrer den h. Elisabeths Fest, Torsdag den 19. November med Fælleskommunion under den h. Messe Kl. 8¼.

„Unio“

Idag Søndag den 15. Nov. Kl. 9 Aften Foredrag af Hr. cand. polyt. I. Brix-Hansen: „Om naturvidenskabelige Hypoteser.“ (Mærk Lovenes § 5, om Besøgende).

Søndagen den 22. Nov. Underholdning med Dans. — Det bemærkes, at Søndagsmøderne i Vintersæsonen ere efter Aftengudstjenesten i St. Ansgar, og Torsdagsmøderne c. Kl. 9 Aften efter Maria-Kongregationens Møde.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 47. Søndagen den 22. November. 1885.

Indhold: Den h. Cæcilia, Klemens og Katharina. Msgr. d'Hulst's Brudetale i Eu. Efterretninger: Randers, Kjøbenhavn, Rom.

Den h. Cæcilia, den h. Klemens,
den h. Katharina.

(22de, 23de og 25de November.)

Disse tre herlige Navne finde vi optegnede i Kalenderen for denne Uge; Navne, der hensætte os i den katholske Kirkes første Aarhundreder og minde os om tre herlige Helteskikkelser iblandt Oldkirkens Tusinder af Martyrer. Mere end nogensinde tilforn er det nødvendigt, at hævde vor Ejendomsret til disse Kirkens skjønneste Blomster, og højt og lydeligt at forkynde, at disse Hellige, ja hele Litaniem af de hellige Martyrer og Bekjendere vare Katholiker, Medlemmer af den ene, hellige, katholske og apostolske Kirke, og at de paa ingen Maade vare Protestanter, end sige Lutheranere. Det synes dog temmelig overflødigt, vil maaske en eller anden æret Provinslæser sige, de Hellige ere jo netop altid en Anstødssten for Protestanterne, de ville vel derfor hellerikke gjøre Krav paa dem som

deres Ejendom. Saaledes var det forhen, kjære Provinslæser, men vi herovre i Kjøbenhavn, hvor der jo for Tiden er saa megen Usikkerhed i mange Retninger, begynde ogsaa at frygte for, at Begreberne om mit og dit med Hensyn til de Hellige ere komne i Vilderede.

Du har vel nok hørt om, at man her i Hovedstaden bygger Marmorkirken færdig, og at den ikke bliver overdraget til Katholikerne, kan der vel næppe være Tvivl om; den skal naturligvis indvies til det lutherske Evangeliums Forkyndelse. Det er nu da hellerikke saa mærkeligt; men det mærkelige ved det hele er, at den for Tilrejsende snart seer ud som en katholsk Kirke, saa mange dejlige Helgenstatuer har man smykket den med! Tænk dig, der er baade katholske Paver og Biskopper og — Munke! Facaden til Store Kongensgade er et helt lille Stykke katholsk Kirkehistorie; der knejse nok saa kjækt fra Templets Tinde Mænd som Pave Gregor (med en Monstrants i Haanden, Symbolet paa den katholske Kirkes Lære om det allerhelligste Altrens Sakramente), den h. Ambrosius af Majland, Augustinus, Hieronymus, den h. Benedikt af Nurcia, Benediktinerordenens Stifter. Hvad disse den katholske Kirkes Fædre og Ordenstiftere skulle i den lutherske Kirke er os ufatteligt, saafremt man da ikke vil bilde Menigmand ind at de vare Protestanter eller Lutheranere, skjønt de jo rigtignok levede 900—1000 Aar før Luther, og den Gang vare den katholske Kirkes trofasteste Børn, en af dem endog dens Overhoved. Det er under alle Omstændigheder en meget bekvem Maade at gjøre den lutherske Kirke „apostolisk“ paa, idet man erklærer alle den katholske Kirkes ældgamle Fædre og Bisper for Medlemmer af den lutherske Statskirke. Man skulde læse grundigt deres Skrifter, saa vilde man snart faa Øjnene op for deres Mening om den af Frelseren indstiftede Kirke og dens Lære, og man vilde da snarest muligt bringe dem

bort fra Kameratskabet med Melanchton og Wicleff, thi der er ikke mere sund Sans i at bringe dem sammen med disse to, end om man bragte dem sammen med Nestorius, Arius og Eutyches.

Du seer altsaa, kjære Læser, at der er god Grund til at blive urolig paa de katholske Helgeners Vegne, og at vi af og til maa minde vore Medborgere om, hvor de Hellige høre hjemme, og hvem det er, der har opfostret dem, nemlig den katholske Kirke, som ikke kan lade sig dem fratage, uden at protestere i deres Navn. De tre Hellige, jeg nævnede i Begyndelsen af denne Artikel, staa vel ikke paa Marmorkirken, men jeg indestaar ikke for, at de en skjøn Dag blive hisse derop til deres Lidelsesfæller. For at Du da ikke skal tage Fejl af dem og gjøre dem Uret, vil jeg idag til deres Ære fortælle lidt om deres Liv, og en anden Gang fortsætte om dem, som allerede ere havnede deroppe.

Cæcilia, hvis Fest vi fejre idag, var Romerinde og stammede fra Cæciliernes gamle, fornemme Slægt, som har skjænket den romerske Republik flere berømte Feltherrer. Fra den tidligste Barndom af fulgte hun Naadens Indskydelser og omgikkes Dag og Nat med Gud i den inderlige og tillidsfulde Bøn. Endskjønt hun førte et yderst tilbagetrukket Liv, blev den beskedne, fromme, højtdannede Jomfru ikke ubemærket, en adelig, rig Yngling, Valerianus, bejlede til hende. Da hendes Forældre i høj Grad ønskede dette Giftermaal, gav Cæcilia efter, men meget modstræbende i sit Indre, eftersom hun havde aflagt Løftet om evig Jomfruelighed. Paa Bryllupsdagen meddelte hun dog sin Brudgom om Løftet, som hun havde aflagt: „Jeg er en gudindviet Jomfru, og Herrens Engel staar som Beskytter af min Renhed ved Siden af mig. Vogt dig derfor for at berøre mig og at nedkalde Himlens Vrede over dig.“ Da Ynglingen forlangte at see Engelen, svarede Cæcilia, at han ikke vilde kunde see ham, førend han bekjendte sig til Kristendommen og havde

modtaget den h. Daab. Valerianus fulgte Naadens Kaldelse og lod sig af Cæcilia føre til Pave Urban, som underviste ham i Troen og døbte ham. Da han i den hvide Daabskjortel vendte tilbage til sin Brud, fandt han hende bedende i sit Kammer og en straalende Engel ved hendes Side. Opfyldt af hellig Forundring, kaldte han paa sin Broder Tiburtius, som Cæcilia ligeledes underviste og sendte til den h. Urban; Tiburtius blev Kristen og opnaaede den samme Lykke, at see Cæcilias Engel.

Da saa fornemme Folks Omvendelse blev bekendt i Byen, befalede Præfekten Almachius at begge Brødrene skulde lide Martyrdøden. Og da han derefter vilde inddrage alle deres Godser og Ejendele, lod han Cæcilia, som Valerianus Hustru, kalde for sin Domstol. Hun bekendte, at hele Formuen allerede var givet til de Fattige, og vægrede sig standhaftigt for at ofre til Afguderne. Skuffet i sine Forventninger, lod Almachius hende føre tilbage til hendes Hus, og der indelukke i det ophedede Badekammer, for at dræbe hende ved Hede og Damp. Men da hun endnu fandtes ilive Dagen efter, blev en Bøddel sendt derhen, for at hals-hugge hende. Tre Gange førte han Sværdet imod hendes Hals, uden at skille Hovedet fra Legemet, og lod hende da ligge halvdød med gabende Saar i Halsen og svømmende i sit Blod. Hun levede endnu tre Dage og døde endelig den 22. November 230, for at modtage Jomfruelighedens og Martyriets dobbelte Krone. Hun staar højt i Ære i den katholske Kirke, hendes Navn nævnes blandt andet daglig i Messens Kanon, umiddelbart efter Forvandlingen, en Ære, der foruden den saligste Gudsmoder kun er bleven syv andre af hendes Kjønn til Del. Hun betragtes som Skytspatroninde for den kirkelige Musik og Sang, og den kristelige Kunst fremstiller hende derfor enten spillende paa Orgel og med Henrykkelse lyttende til Englenes Jubelsange i

Himlen, eller ogsaa bærende Modellen til et Orgel i sine Hænder.

Den h. *Klemens*, hvis festlige Mindedag det er imorgen, besteg den pavelige Stol omtrent 26 Aar efter Apostlen Petri Død. Han var ligesom den h. Cæcilia en Romer af Fødsel og blev omvendt til Kristendommen af den h. Petrus, hvem han traf i Cæsarea; den h. Paulus ledsagede han paa flere af dennes Rejser. Den h. Klemens var en Mand, der var opfyldt af en levende Tro og en glødende Kjærlighed til Gud og Mennesker; hans Sagtmodighed, hans kjærlighedsfulde Iver og apostoliske Mod gjorde ham værdig til, at den h. Petrus viede ham til Biskop. Da Petrus led Martyrdøden i Rom, efterfulgtes han paa Pavestolen af den h. Linus og den h. Kletus. Ogsaa disse Paver udgjorde deres Blod for Kristus, thi med Paveværdigheden var den Gang overhovedet forbundet Martyriets Krone. Enhver, som besteg den pavelige Stol, var sikker paa at stige ned af den, for at lade sit Hoved under Bøddeløxen. Den h. Klemens vidste dette, da han overtog Styrelsen af Guds Kirke, men det holdt ham ikke tilbage; han længtes tværtimod efter Martyrkronen.

Som Jesu Kristi Stedfortræder og Kirkens synlige Overhoved drog han paa det ivrigste Omsorg for, at Evangeliet udbredtes til alle Sider, og sendte i den Hensigt mange apostoliske Mænd til Spanien, Gallien og andre Lande. Særlig berømt er han ogsaa bleven ved sine Skrifter, blandt hvilke en Skrivelse til Menigheden i Korinth. I denne By var der nemlig udbrudt sørgelige Stridigheder mellem de Kristne, og et Parti modsatte sig den gejstlige Øvrighed. I Kraft af sin ypperstepræstelige Myndighed greb Klemens da ind i Sagerne og skrev hint berømte Brev fuldt af apostolisk Kraft og Værdighed. Han formaner i samme de Kristne i Korinth og minder dem om deres Pligter og indskærper dem Lydighed mod de gejstlige Foresatte. Dette Brev, som er et tydeligt Vidnesbyrd om, hvor-

ledes allerede i de første Aarhundreder Roms Biskop blev anset som hele Kirkens Overhoved, stod saa højt i Ære, at man endnu i det fjerde Aarhundrede oplæste det sammen med den h. Skrift i Kirkerne.

Ifølge ældgammel Overlevering blev Pave Klemens landsforvist af Kejser Trajan til Chersones, den nuværende Halvø Krim, hvor han fandt 2000 Kristne, som vare dømte til Arbejde i Marmorbruddene, og som viste den h. Klemens stor Agtelse og i enhver Nød toge deres Tilflugt til ham. En Mængde Vidundere, som Gud virkede ved hans Haand, bevægede mangfoldige Hedninger til at antage den katholske Kirkes Lære, og Kejser Trajan befalede derfor tilsidst, at den h. Klemens skulde kastes i Havet med et Anker om Halsen. De Kristne ved Strandbredden faldt paa Knæ og bad, og ved Guds særegne Naade fandt de senere baade den Helliges Legeme og Ankeret. I det niende Aarhundrede bleve de hh. Relikvier overførte af de hh. Trossendebud Cyrillus og Methodius til Rom.

Den 25. November er den festlige Mindedag for den hellige Jomfru og Martyrinde *Katharina*, som levede i Alexandrien i Ægypten i Begyndelsen af det 4. Aarhundrede. Hun udmærkede sig ved sin adelige Fødsel, store Rigdom og sjældne Skjønhed; men med disse naturlige Fortrin forbandt hun endnu et andet: grundige Kundskaber i Filosofien og den kristelige Videnskab. Paa samme Tid fornyede, i Aaret 306, Kejser Maximinius II. Kristenforfølgelsen i Syrien og Ægypten. I Anledning af en Fest, som fejredes til Ære for de hedenske Afguder i Alexandrien, traadte den 18-aarige Katharina uforfærdet frem for Kejseren og beviste med sejrrig Veltalenhed Afgudstjenestens Daarskab og den kristne Tros Sandhed. Maximinius besjrede foreløbig sin Vrede over den kristne Jomfrus Dristighed og lod hende føre til Paladset, hvorhen han ogsaa havde bestilt 50 af de dygtigste Filosofer, for at de i hans Paasyn skulde modbevise den Hellige og

omvende hende fra Kristendommen. Men det modsatte skete: Katharina beviste Kristendommens Guddommelighed med en saa ubeskrivelig Viisdom, at alle 50 Filosofer erklærede sig for Kristne og modtoges Ilddaaben paa Baalet, hvortil de alle bleve dømte af Kejseren. Nu forsøgte Maximinius at naa sit Maal ved Smiger, og da dette ogsaa var forgjæves, lod han Katharina piske og kaste i Fængsel.

Her besøgte Kejsers Gemalinde den heltemodige Jomfru og havde en Samtale med hende, som havde til Følge at Kejsersinden omvendte sig til Kristendommen; kort efter modtoges ogsaa Øversten for Fængselsvagten, Porfyrius, tillige med 200 Soldater den katholske Tro. Efter at have tilbragt tolv Dage i Fængsel, uden at modtage hverken Spise eller Drikke, blev Katharina, som var lige blomstrende og rask, atter ført for Retten, og efter gjentagen Bækjendelse af sin h. Tro, dømt til en kvalfuld Død. Man bandt hende til et Hjul, som rundtomkring var besat med skarpe Knive og let bevægeligt; men da Bødlerne lagde Haand paa Hjulet, for at sætte dette skrækkelige Marterredskab i Bevægelse, sprang det i tusende Stykker og saarede de Omkringstaaende, medens hele Folket raabte: „Stor er de Kristnes Gud!“ Kejseren alene vedblev at være forstokket og befalede, at man skulde dræbe den kristne Jomfru med Sværdet. Med glad Hjærte og straalende Ansigt bad Katharina til Gud, at han maatte være hendes Sjæl naadig og beskytte hendes Legeme mod at blive vanhelliget af Hedningerne. Det ungdommelige Hoved faldt for Sværdet, og Englene fjærnede hendes Legeme paa vidunderlig Maade.

Msgr. d'Hulst's Brudetale

ved de kgl. Højheders

Prins Valdemars og Prinsesse Mariæs Bryllup i Eu, den 22 Okt. 1885.

Efter gjentagne Opfordringer bringe vi idag vore Læsere en ordret Oversættelse af den Tale, som Generalvikar i Paris og Rektor ved det derværende katholske Universitet, pavelig Husprælat, Msgr. d'Hulst holdt i Kapellet paa Slottet Eu i Anledning af ovennævnte kongelige Personers Vielse. Msgr. d'Hulst forrettede Vielsen i Prælatsornat, assisteret af Dekanen i Eu, de Chanteloup, og Sognepræsten ved St. Godard, de Beauvoir. Hans Tale lød saaledes:

„Monseigneur, Madame!

„Dersom Mennesket ikke stammede fra Gud, vilde det af Naturen være i Besiddelse af en ubegribelig Egenskab: det er denne Trang, som piner det, efter at frembringer Værker, der ere langt større end det selv. Det er saaledes en Slave af Materien, og det lader sig indtage af Idealet. Livets naturlige Drift synes at hellige det Egenkjerligheden, og dog hengiver det sig lidenskabeligt til Offer. Alt i det forsvinder og drager forbi, og dets Ønsker og Attraa er dog stilet imod det, som varer ved. En Gaade, siger Filosofen; en Indbildning, siger Tvivleren. Hverken det ene eller det andet, svarer den troende Kristen: det er Guds Kjendetegn.

Men hvor er vel dette den guddommelige Skabers Mærke og Kjendetegn i Mennesket, hans Hænders Værk, synligere, end netop i Ægteskabet, den menneskeligste af alle Ting, fordi det forplanter Menneskeslægten, men ogsaa tillige en af dem, der mest overgaar alle den menneskelige Naturs indskrænkede Kræfter? Dersom Gud ikke havde lagt sin Haand dertil, vilde

Ægteskabet kun have Interesse for vort Væsens sanse-
lige Del; — det vilde da ikke være andet, end en For-
bindelse mellem tvende Egenkjærligheder; — og denne
Forbindelse vilde slutteligen være forbigaaende. Men
nej: Ægteskabet forener ogsaa og frem for alt to Sjæle;
Ægteskabet styres af en Hengivenhedslov; Ægteskabet
er den eneste uopløselige Kontrakt. Det er netop dette,
som Mennesket ikke havde fundet alene, og som han
alligevel ikke kan undvære. Naar han skiller sig fra Gud,
taber han derved det sande Begreb om sin Bestemmelse,
men hans Bestemmelse varer ved. Der opstaar derfor
en smertelig Kamp og skærende Modsætninger, Ægte-
skabet hensygnen. Det nedværdiges under Sansernes
Herredømme, men Beskæmmelsen ledsager det. Det
vil ikke længere vide noget om gjensidige Ofre, men
Ægtefællernes Egenkjærlighed foraarsager Begges
Ulykke. Mennesket frygter de evige Baand, men Ube-
standigheden, som han søger, gjør ham de Forplig-
telser utaalelige, hvis Byrde han havde trot af lette.

Saaledes var Ægteskabets Historie i Oldtiden: saa-
ledes vil den ogsaa blive for Ægteskabet i Nutiden,
dersom det miskjender sin Oprindelses Lov og sit Væ-
sens guddommelige Indstiftelse. Der gives kun ét sandt
Ægteskab, kun ét værdigt Ægteskab: det nemlig, som
Gud har indstiftet, som Jesus Kristus har gjenoprettet,
det kristelige Ægteskab.

De har fattet dette, høje Brudepar, og derfor er
det, at De i Guds Nærværelse, og overfor hans Tjener
ere komne for at udvexle Deres edelige Løfter. Lykke-
lige Forening, som kalder Himlen til Vidne og som,
paa Jorden, idet den sammenføjer to Unges Fremtids-
skæbne, ogsaa knytter en Venskabspagt mellem tvende
Folk. Mellem Frankrig og Danmark havde Fortiden
slynget mere end ét Baand. For ikke at gaa tilbage
til fjærne Tider, Begyndelsen af dette Aarhundrede har
set den danske Nation heltmodigt bære Lidelser paa
Grund af dens Troskab mod den franske Alliance. Og

i Tider, som ligge endnu nærmere, har den paany maattet føle Haardheden af en Skjæbne, som saa kort Tid efter ogsaa skulde blive vor, en Skjæbne, som prisgiver Retfærdigheden for Vold, men som ikke forhindrer at Sjælen i et Folk overlever sin tilintetgjorte Lykke, og atter gjenopretter den efter at have frelst sin Ære.

Disse herlige Minder, med deres ophøjede Sørge- lighed, talrige andre og mere glædelige, som forkynde en hellig Knuds og hellig Ludvigs gamle Kongerigers Hæder, ledsage Eder i dette højtidelige Øjeblik, da Begges Liv staa i Begreb med at forene sig til Et.

Frankrig hilser i Dem, Monseigneur, et Skud af en kongelig Stamme, som i mere end fire Aarhundreder har hævdet Danmarks Lykke, Ære og Fred, og som, indenfor et lidet Territoriums Grænser, fravristet Havet, tilstrækkeligt veed at værne om sin kongelige Værdig- hed, at den har fortjent at se sine Børn i samme Ge- neration bestige tre Troner og ved dem blive forenet ved Broderskabsbaand med fem af Europas Fyrstehuse. Paa deres Side forkynder en Dronning og saa mange Prinser, som ere mødte her fra alle Kanter af Europa, højtideligt ved deres Nærværelse, at ingen politisk Om- skiftelse nogensinde forhindrer Frankrigs Fyrstehus i at indtage i Verdens Ære og Agtelse den Plads, som dets Fortids Storhed anviser det, og som vedligeholder for Nutiden dets Fyrsters Værd. Og det er tilstrækkeligt, uden at spørge Fremtiden om dens Hemmeligheder, at lytte til den almindelige Mening, for at erkjende, at den Forening, som her er i Færd med at stiftes, fortsætter og forskjønner de danske Forbindelsers glimrende Tra- dition.

Og De, Madame, vil, idet De kommer i Slægtskab med saamange Kongehuse, mindes stedse hvis Datter De er; De vil mindes, at De, født i Exil, næppe havde lært at udtale Frankrigs Navn, samtidigt ogsaa lærte at begræde dets Ulykker og at forene i Deres barn-

lige Bønner dette saa dyrebare Navn med hint andet, som Deres Fader den Gang skjulte under et heltemodigt Pseudonym for at bevare overfor lav Mistillid Retten til at forsvare sit Land. Med Mindet om Deres ædle og milde Moder følger endnu et andet Billede med Dem til Danmarks Land, nemlig Billedet af Deres Bedstefader, som idag glæder sig over Deres Lykke, og hvis mandige Skikkelse indgjød Frankrigs Fjender saa stor Respekt, da ogsaa han, skjult under paataget Navn, gik for at samle sine gamle Orlogsfolk i Jeanne d'Arc's Stad, for i det mindste at frelse Flagets Ære. Og De vil sige Dem selv, at den kristne Kvinde ikke nok kan opmuntres til Styrke og Tapperhed, thi, i den ærefulde Stilling, som Evangeliet anviser hende ved den huslige Arne, er det hendes Mission at uddanne Karakterer, at frugtbargjøre Børnenes Aand, at hæve Menneskets Mod, at opretholde omkring sig en Luftning af Ædelmodighed og Hengivenhed.

Men det er ikke nok, Madame, at De mindes det, hvortil Deres Stilling forpligter Dem; De maa ogsaa kjende Kilden hvorfra man henter de ophøjede Dyder, som man forlanger af Dem. Blodet af de Tapre, som flyder i Deres Aarer er ogsaa Blodet af Hellige, Blodet af en h. Ludvig og Dronning Blanka, som gennem fem Aarhundreder har bevaret overnaturlig Kraft nok, til at lade fremspire, blandt det sidste Aarhundredes henvisnede Lilier, en Hellighedens Blomst som Mme. Louise af Frankrig. Det er Blodet af Dronning Marie-Amelie, Deres Bedstemoder, hvis ædle Skikkelse Maleren af St. Augustinus og Monika har kunnet fremstille, uden at forandre Inspiration, og af den anden Dronning, Deres Tante, som Folkets Røst, den Gang Gjenlyden af Guds Røst, hilste som hellig i Bryssels Gader, medens samtidig et helt Folk græd ved hendes Baare.

Det er, Madame, de Lærdomme, som De finder i Mindet om Deres Forfædre. Gaa da og viis Deres nye Fædreland, hvad Guds Naade formaaer for at for-

skjønne Naturens Gaver, Aandens Egenskaber, Hjærtets ømme Følelser, Glansen, som den ophøjede Stilling bringer med sig, og hele Arven af gammel Hæder. Ved Bønnen, ved Ydmyghed, ved Almisser, ved den hyppige Modtagelse af Helliggjørelsens Naademidler, ernær og ophold hos Dem selv en uforvansket Tro, en sand Kjærlighed og denne milde og dog stærke Fromhed, som hæver Sjælen højt over smaalige Tanker, forfængelige Beskæftigelser og egenkjærlige Ønsker.

Deres Opdragelse har gjort Dem fortrolig med denne Omgang med Gud, som med Hensyn til Dyden er, hvad Brændpunktet er for Straalen, Roden for Stammen. De vil mere end nogensinde tilforn netop heri søge Hemmeligheden, som holder Dem stadig i Højde med Deres nye og vanskelige Pligter. Udøvelsen af den samme Tilbedelse overfor Skaberen af vor Tilværelse, det fælles Haab til vor Frelser, vil danne de religiøse Baand, som forener Deres Sjæl med Deres fyrstelige Ægtefælles. De vil hos ham desuden finde Agtelse for hele Deres Tro, og senere en oprigtig Beredvillighed til at anerkjende de privilegerede Rettigheder, som Gud har anvist den kristne Moder over Uddannelsen af de unge Hjærter, som denne samme Gud maattet anbetro ham. At knytte denne Forening af Tanker og Følelser Dag for Dag fastere, det være Begges Bestræbelse; men det er Hustruens Forrettighed at indtage den første Plads i denne overbevisende Æmhedens ædle Væddestrid, som ved Kjærlighed fører til Lykke.

Men nu, ædle Brudepar, er det Dem, der skal tale! Der er noget Guddommeligt ved de Ord, som nu skulle udvexles mellem Eder: de knytte et helligt og evigt Baand. Maatte de, idet de befæste Eders Forbindelse, ogsaa indvie Eders Lykke! Og maatte den algode Gud da forunde Eder, foruden Glæderne, som ofte ere bedragelige, altid blandede herneliden, den eneste sande

Lykke, som svarer til hele Højden og til hele Varigheden af vore Ønsker! Amen.“

Efter denne Tale rettede Msgr. d'Hulst de sædvanlige Spørgsmaal til Ægtefællerne. Prælaten henvendte sig først til Prins Valdemar, idet han sagde: „Monseigneur, Prins Valdemar af Danmark, tager Deres kgl. Højhed den her nærværende kgl. Højhed Prinsesse Marie Amélie Françoise Helene af Orleans til Deres retmæssige Ægtehustru?“ Hvorefter Prinsen svarede: „Ja, Monseigneur.“

Msgr. d'Hulst henvendte sig derpaa til Prinsesse Marie: „Madame, Prinsesse Marie Amélie Françoise Helene af Orleans, tager Deres kgl. Højhed den her nærværende kgl. Højhed, Prins Valdemar af Danmark til Deres retmæssige Ægtemand?“ Prinsessen vendte sig henimod sine Forældre, Hertugen og Hertuginde af Chartres, og gjorde en dyb Forbøjning for dem, for at bede dem om deres Samtykke, og efter at have erholdt dette, vendte hun sig mod Prælaten og svarede: „Ja, Monseigneur.“

Efter at den religiøse Akt hermed var tilende, førte Prins Valdemar sin Brud ind i Kapellets Forhal, hvor Begge undertegnede Ægteskabsprotokollen. H. M. Dronning Louise, Prinserne og Prinsesserne, samt Vidnerne og de Gejstlige, satte deres Underskrift ved Siden af Ægtefællernes. Vi skulle i næste Nummer meddele Orlyden af dette mindeværdige Aktstykke.

I Hertugen og Hertuginde af Chartres Navn blev der af Dekanen uddelt 2000 Pund Brød til de Fattige i Eu. Om Morgenen, Kl. 7 $\frac{1}{2}$, havde Prinsesse Marie bivaanet den h. Messe, som celebreredes i Kapellet af Sognepræsten ved St. Godard, de Beauvoir, i hendes kgl. Højheds Intention. Medlemmerne af Frankrigs Fyrstehus, som vare nærværende paa Slottet, overværede Messen, for at bønfalde Gud om Hjælp for det unge Brudepar.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Randers. Søndagen den 15. Nov. blev Konfirmationens h. Sakramente meddelt i Randers. Den smukke Kirke, som var prægtigt smykket med Blomster og Laurbærtrær, gjorde et yderst indtagende Indtryk. Den højtidelige Prælatmesse, under hvilken der lød en kraftig Menighedssang, overværedes af en talrig Forsamling. Alle Menighedens Medlemmer modtog den h. Kommunion og 23 Konfirmationens h. Sakramente. Blandt Konfirmanderne var ogsaa en fra det fjærne Frederikshavn. Den hele Højtidelighed og Hr. Præfektens indtrængende og hjærtelige Ord til Konfirmanderne gjorde øjensynligt et dybt Indtryk paa alle Tilstedeværende.

Under Aftenandagten var Kirken overfyldt med Andægtige, som med spændt Opmærksomhed lyttede til Hs. Højærværdigheds Ord. Højtideligheden sluttedes paa en værdig Maade med Afsyngelsen af „Te Deum“, hvis ophøjede Virkning ydermere forøgedes ved Basunernes mægtige Lyd, som ledsagede Orgelet. Kollekten til Rosenkranskirken i Kjøbenhavn, indbragte 157 Kroner, et Resultat, som overgik de dristigste Forventninger, og som giver grundet Haab om, at Guds Naade ogsaa fremtidigt vil ledsage, styrke og forøge denne Menighed, hvis Tro har vist sig saa virksom i Kjærlighed.

Kjøbenhavn. Maria-Kongregationen for Ynglinge højtideligholdt Søndagen den 15. d. M. Mindedagen for sin Medpatron, den h. Stanislaus. Gudstjenesten fejredes i det provisoriske „Jesu Hjertes-Kapel“, Vesterbrogade 28, hvor Alteret var smukt prydet med Lys og Blomster. 25 Kongreganister toge Del i Fælleskommunionen. I Festprædikenen under Aftengudstjenesten Kl. 4¹/₂ mindede den Gejstlige om, at den h. Stanislaus' Forhold i Wien havde saare stor Lighed med de Forhold, under hvilke alle de unge Mænd maatte leve her i Hovedstaden, naar de efter Textens Ord (Daniel 3, 65.) „ikke vilde dyrke eller tilbede nogen anden Gud, end deres Gud“, og ej heller bøje Knæ for noget Afgudsbillede, hverken Vellystens, Vranglærens eller Menneskefrygtens. Den h. Stanislaus vilde derfor

gjærne være en frelsende Engel for dem, og netop ved Hjælp af Kongregationen bringe dem til at slutte sig sammen og lede dem til en kjærlig Vejleder, til den h. Gudsmoder og til hendes guddommelige Søn. „Et Maria-Barn“, saaledes sluttede omtrent Prædikenen, „er endnu aldrig gaaet til Grunde. Ogsaa en Kongreganist kan snuble og falde; men blive liggende i Syndens Smuds, det kan han ikke. Medaillen vil ligesom brænde paa hans Hjærte; han vil føle sig stillet mellem Valget: enten at rejse sig og atter at gjøre Medaillen Ære, eller ogsaa at kaste den fra sig. Men at vedblive at være Kongreganist og paa samme Tid vedblive at trælle for Synd og Last — det er umuligt“.

— Med nærværende Nummer af Ugebladet følger 8 Sider Tillæg som Slutnings-Halvark af Biskop Gibbons Værk „Vore Fædres Tro“. Endskjønt det hidtil Udkomne kun kan betragtes som første Halvdel af Bogens Indhold, har Ansgariusforeningens Bestyrelse paa Grund af de forøgede Udgifter, som Tillægsarkene foraarsagede, anset det for nødvendigt, at standse med ovennævnte Tillæg for i Aar. Med næste Nummer vil derfor medfølge Titelblad og Indholdsfortegnelse til de allerede udkomne 14 Ark, som derefter ville være til Salgs i Bogformat. Den anden Halvdel af Værket, som omhandler Naaden og Sakramenterne samt forskjellige historiske Begivenheder, som misbruges mod vor hellige Kirke, maa foreløbig henligge til næste Aar. Det er vort Haab, at ret mange til den Tid ved at indmelde sig i Ansgariusforeningen, baade her og i Provinserne, eller ved at hidføre nye Abonnenter paa Ugebladet, ville bidrage deres til at denne udmærkede og populært skrevne Bog kan afsluttes. Særlige Bidrag i ovennævnte Øjemed vilde ogsaa være velkomne, og det saa meget mere, som der ogsaa henligger andre værdifulde Manuskripter, som vente paa Optagelse i Form af Tillæg. Men uden større materiel Understøttelse vil Ansgariusforeningen ikke kunne fremme sin velsignelsesrige Virksomhed.

Paa Bestyrelsesmødet vedtoges ogsaa at fastsætte Prisen for Avertissementer i Bladet saaledes, at Petitlinien koster 10 Øre. Der vil i den Anledning i næste Maaned blive udsendt Regninger til de ærede Averterende, som have benyttet sig af Bladet i dette Aar.

— Efter tilendebragt Visitatsrejse er Hs. Højærværdighed, Hr. Præfekt von Euch nu atter vendt tilbage til Hovedstaden.

Rom. I den forløbne Uge har den h. Fader offentliggjort en herlig Encyklika over det kristelige Statsvæsen. Imod Windthorst's bekjendte Udtalelse paa Generalforsamlingen i Münster: „Paven regerer Verden“, lød der i sin Tid ivrig Protest fra Protestanterne og de Vantro. Og ikke desto mindre ere Ordene rigtige i aandelig Forstand, hvad der ogsaa var Meningen med dem. Da Religionen trods alle Modstandernes Anstrængelser nu som forhen er i Besiddelse af en afgjørende Indflydelse paa Sæderne, Kulturen, Samfundet og Staten, saa er ogsaa Overhovedet for den sande Religion Jordens Behersker. Og som Menneskeslægtens Hyrde og Lærer opløfter han nu atter sin Stemme, for at minde baade Folkene og Fyrsterne om, at Kristendommen og Kirken ikke alene er Bæreren af den sande Kultur og Sædelighed, men ogsaa den solideste Støtte for Statsvæsenet og den bedste Beforderer af vort jordiske Vel. En Oversættelse af Encyklikaen er paabegyndt.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 22. November. 26. Søndag efter Pintse. Cæcilia, Jomfru og Mart. — 23. M. Klemens, Pave, Mart. — 24. Ti. Johannes af Korset, Bekj. — 25. O. Katharina, Jomfru, Mart. 26. To. Marias Skytsfest. — 27. F. Leonhard af Porto Mauritio, Bekj. — 28. L. Ferialdag.
Søndagen den 29. November. Første Søndag i Advent. Kirkeaarets Begyndelse.

„Unio“

Søndag den 22. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Underholdning med Dans.

Søndag den 29. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$, vil Hr. Cand. polyt. J. Brix-Hansen holde det Foredrag, han paa Grund af Sygdom maatte aflyse Søndagen d. 15.

NB. Bestyrelsen tillader sig at gjøre opmærksom paa den Bestemmelse i Lovene, at Besøgende kun kunne indlades med Bestyrelsens (Formandens) Tilladelse samt paa, at fremtidigt ingen indproponeret kan fordre at tilstedes Adgang i Foreningen, førend han er optaget og har faaet Medlemsbrev tilsendt.

Fortrolig Korrespondents.

Vi se os nødsagede til at gjøre vore ærede Læsere opmærksomme paa, at ethvert Avertissement og overhovedet alt, som ønskes optaget i Ugebladet, maa være indleveret senest Onsdag Middag og direkte til Redaktionen, som er ansvarlig for Bladets Indhold.

Red.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 48. Søndagen den 29. November. 1885.

Indhold: Leo XIII's Encyklika. Fredløs. Uddrag af Ægteskabsprotokollen i Eu. Indbydelse. Efterretninger: Kolding.

Leo XIII's Encyklika

om den kristelige Statsforfatning.

il de Ærværdige Brødre, hele den katholske Verdens Patriarker, Primater Ærkebiskopper og Biskopper, som ere forenede med den Apostoliske Stol.

Leo XIII. Pave.

Ærværdige Brødre! Hilsen og Apostolisk Velsignelse!

Den forbarmelsesfulde Guds udødelige Værk, Kirken, har først og fremmest og ifølge sin Natur Sjælens Frelse og Opnaaelsen af den evige Salighed til Formaal. Men ogsaa paa de jordiske Tings Omraade avler det saa mange og saa store Goder, at det ikke vilde være istand til at tilvejebringe talrigere og større Fordele, selv om det saa fortrinsvis og egentlig kun var indsat for at fremme og beskytte det jordiske Liv.

Og i Virkeligheden, over It, hvor Kirken satte sin Fod, har den strax tilvejebragt Forandringer og beriget Folkenes Sæder med Dyder, som forhen vare ukjendte, og med en ny Kultur; og ethvert Folk, som tog imod

den, udmærkede sig ved Sagtmodighed og Billighed og berømmelige Gjerninger. Ikke desto mindre har man dog allerede fra gammel Tid af rejst den Anklage mod Kirken, at den stod i Modstrid med det offentlige Vels Fordringer og aldeles ikke var istand til at bidrage noget til hine Fordele og Prydelser, som enhver velindrettet Stat med Rette og ifølge sin Natur tilstræber. Allerede ved Kirkens første Begyndelse sé vi de Kristne gjorde til Gjenstand for en saadan uretfærdig Mistanke, vi erfare, hvorledes de blive prisgivne Hadet og Forfølgelsen og kaldede Rigets Fjender. Verden plejede den Gang gjerne at paabyrde de Kristne Skylden for alle de Onder, som ramte Staten, medens det i Virkeligheden var Gud, der, som Lastens Hævner, ramte de Skyldige med sine retfærdige Straffedomme. Det Af-skyelige ved disse Bagvaskelser har med Rette væbnet den h. Augustinus' Aand og skærpet hans Pen. Det er navnlig i sit Værk „om Guds Stad“, at han har stillet den kristelige Visdoms Kraft i dens Forhold til det offentlige Vel i et saa klart Lys. Han synes ikke alene den Gang at have ført sin Tids Kristnes Sag, men ogsaa at have opnaaet en stedsevarende Sejr over alle slige falske Anklager.

Ikke desto mindre er den bedrøvelige Lyst til saadanne Anklager og Bagvaskelser ingenlunde kommet til Ro, og mangfoldige have troet, at skulde finde det offentlige Livs Ordning paa ganske andre Steder, end i de af Kirken billigede Læresætninger. I den nyeste Tid han den saakaldte „nye Ret“, der skal være en Berigelse, som Verden, der imidlertid har traadt sine Barnesko, har erhvervet sig ved Frihedens Fremskridt, begyndt at gjælde og herske paa mangfoldige Steder. Men af hvormange og hvorofte der ogsaa er gjort Forsøg: det staar dog fast, at man aldrig har fundet en bedre Maade at indrette og styre Statsvæsenet paa, end den, som af sig selv fremgaar af Evangeliets Lære. Det forekommer Os derfor at være af den højeste Betydning og fuldkomment svarende til Vort Apostoliske Embede, om Vi sammenligne de nye Læresætninger om Statsvæsenet med Kristendommens Læresætninger, idet Vi nære den faste Tillid til, at Aarsagerne til Vildfarelsen og Tvivlen paa denne Maade ville blive hævede, naar Sandhedens Lys trænger igjennem, og

Enhver saaledes let kan erkjende de ophøjede Leveregler, som han maa følge og lyde.

Hvad det er for en Skikkelse og Form, der bliver Staten til Del, naar den kristelige Visdom styrer det offentlige Liv, det lader sig fastslaa uden stort Besvær. Det er fra Naturen af bestemt, at Mennesket skal leve i det borgerlige Samfund. Det kan ikke opnaa de nødvendige Midler hverken til Aandens eller Hjærtets Dannelse i Ensomheden, og der er derfor af Gud draget Omsorg for, at det fødes til Forening og Samkvem med andre Mennesker, til husligt saa vel som borgerligt Samfundsliv, hvilket alene kan yde den *fuldkomne Udrustning for Livet*. Men intet Samfund kan bestaa, naar der ikke er Nogen, som forestaar Alle, og som ved virksom og forholdsmæssig Tilskyndelse leder Alle henimod det fælles Maal, og saaledes følger da ogsaa Nødvendigheden af en Autoritet for det borgerlige Samfund og fremdeles, at denne Autoritet, lige saa godt som Samfundet selv, har sin Oprindelse i Naturen og følgelig i Gud selv.

Heraf følger endvidere, at den *offentlige Myndighed i og for sig kun stammer fra Gud*. Thi Gud alene er alle Tings sandeste, altsaa ogsaa højeste Herre, hvem Et og Alt maa være underdanigt og tjenstskyldigt. Hvosomhelst. besidder en Ret til at befale, han modtager den ingen anden Steds fra, end fra Gud, den højeste af alle Fyrster. „*Der gives ingen Myndighed, uden fra Gud.*“ (Rom. 13,1.) — Men Retten til Herredømmet er i og for sig ikke nødvendigvis bundet til en eller anden Statsforfatning, Staten kan meget mere antage de forskjelligste Former, saafremt disse kun i Virkeligheden ere til Nytte og Gavn for det almindelige Vel.

Men i enhver Statsforfatning maa Magtens Ihændehavere have Gud, Verdens højeste Styrer, for Øje og i Samfundsvæsenets Forvaltning tage Ham til Mønster og Rettesnor. Paa samme Maade som Gud nemlig i Tingene, som ere udenfor os, og som fremstille sig for vort sandselige Øje, skabte andre Ting, i hvilke Naturen og selve Guds Virksomhed. til en vis Grad spejler sig, og ved Hjælp af hvilke denne synlige Verden føres hen imod det Maal, som er fastsat for den, saaledes vilde Han ogsaa, at der i det borgerlige Samfund skulde være en Styrelse til Stede, hvis Bærer

skulde udøve den som et Billede paa den guddommelige Myndighed over Menneskene og paa det guddommelige Forsyn. Styrelsen maa følgerig være retfærdig, ikke herskesyg, men faderlig, fordi Guds Herredømme over Menneskene er i højeste Grad retfærdigt og forbundet med faderlig Godhed; den maa fremdeles udøves til Bedste for Statens Undersaatter, fordi den Øverste ene og alene derfor er den Øverste, for at han skal drage Omsorg for Landets Vel. Og aldrig tør Statsmagten tjene Ens eller Faas Interesser, da den jo er indsat for Alles offentlige Vel. Men, naar Magtens Ihændehavere henfalde til et uretfærdigt Voldsherredømme, naar de synde ved Stolthed og Anmasselse, naar de kun daarligt sørge for deres Folks Vel, saa skulle de vide, at de en Gang maa aflægge Regnskab overfor Gud, og dette desto strængere, jo helligere det Embede var, som de beklædte, og jo højere den Værdighed var, som de vare Indehavere af. *„De Mægtige blive mægtigt straffede med Kvaler.“* (Visdom. 6, 7.)

Saaledes vil den offentlige Myndigheds Majestæt finde en ædel og villig Højagtelse hos Statens Undersaatter. Saasnart disse ere komne til Overbevisning om, at de Foresatte besidde deres Myndighed fra Gud, ville de ogsaa erkjende det for en retfærdig Pligt, at adlyde Herskerens Befalinger og vise ham Pietet, d. v. s. Ærefrygt og Kjærlighed, ligesom Barnet viser Faderen. *„Ethvert Menneske være Øvrighedens Myndighed underdanig.“* (Rom. 13, 1.) — Foragt for den retmæssige Autoritet, ligemeget i hvilken Person den end træder os i Møde, er lige saa lidt tilladt, som Modstand imod den guddommelige Villie, og hvo som gjør sig skyldig heri, han styrter sig frivilligt i Fordærvelse. *„Hvo, som modstaar Myndigheden, modstaar Guds Anordning, men hvo som modstaar (denne), paa-byrder sig selv Fordømmelsen.“* (Rom. 13, 2.) Derfor er Nægtelse af Lydigheden og Ophidselse til Oprør blandt Mængden en Majestætsforbrydelse ikke alene imod den menneskelige, men ogsaa imod den guddommelige Majestæt.

Men et Statsvæsen, som er grundet paa denne Maade, maa nu ogsaa aabenbart svare til de mange og store Pligter, som forbinder det med Gud, ved en *offentlig Religionsbekjendelse*. Den samme Lov, ved hvilken Naturen og Fornuften byder den Enkelte at

dyrke Gud helligt og samvittighedsfuldt, fordi vi staa i hans Vold, og fordi vi, udgangne fra ham, ogsaa skulle vende tilbage til ham, forpligter ogsaa det borgerlige Samfund. Thi de i Samfund med hverandre forenede Mennesker staa som saadanne ikke mindre i Guds Vold end de enkelte Individier; paa samme Maade er ogsaa Samfundet ikke mindre end det enkelte Menneske Gud Tak skyldig, ved hvis Førelse det er opstaaet, ved hvis Villie det opholdes og ved hvis Godhed det har modtaget den umaadelige Fylde af Goder, hvormed det er overøst. Ligesom derfor intetsomhelst Menneske tør forsømme sine Pligter imod Gud, og den højeste af alle Pligter er denne, at optage i Hjærtet og i Livet, ikke en hvilken som helst, men den Religion, som Gud foreskriver og som han ved sikre og utvivlsomme Kjendetegn har opstillet som den ene sande, ganske paa samme Maade kunne hellerikke Staterne, uden at gjøre sig skyldige i en Forbrydelse, ordne sig saaledes, som om der slet ingen Gud var til, eller prisgive Omsorgen for Religionen som et for dem fremmed og unyttigt Anliggende, eller uden Forskjel efter Lune udvælge sig blandt flere en Religionsform; de maa meget mere med Hensyn til Dyrkelsen af Guddommen helt igjennem antage den Maade og Regel, som Gud ifølge egne Udtalelser har anordnet for sin Dyrkelse.

Guds Navn maa derfor være helligt hos Statens Styrere, og de maa betragte det som en af deres fornemste Pligter, at tilvende Religionen deres Gunst, at beskytte den med Velvillie, at sikre den ved deres Loves Anseelse og Eftertrykkelighed og ikke at træffe nogen Foranstaltning eller fatte nogen Beslutning, som kunde være til Skade for dens Velfærd. Dette skyldte de ogsaa Borgerne, som de styre. Thi alle vi Mennesker ere fødte og kaldede til Besiddelsen af det største og mest ophøjede af alle Goder, der, som vort sidste Endemaal, henimod hvilket vi skulle rette alle vore Bestræbelser, udenfor dette Jordelivs Skrøbelighed og Korthed er henlagt for os i Himlen. Da Menneskets hele og fuldkomne Salighed nu afhænger heraf, saa kommer det for det enkelte Menneskes Vedkommende ikke blot meget, men frem for alt an paa Opnaelsen af ovennævnte Maal. Følgelig maa ogsaa Staten, som den, der af Naturen er indsat til Fremme af det almindelige

Vel, i sin Omsorg for det offentlige Vel tage Borger-
nes Interesser paa en saadan Maade i Betragtning, at
den med Hensyn til Bevarelsen og Opnaaeisen af hint
højeste og uforanderlige Gode, som de frivilligt stræbe
efter, ikke alene ikke lægger dem nogen Hindring i
Vejen, men meget mere frembyder al mulig Fremme.
Og hertil hører fortrinsvis, at Staten hjælper med til
Værn for og Opretholdelsen af Religionen, hvis Ud-
øvelse forener Menneskene med Gud.

Men hvilken Religion, der er den sande, det ind-
sér let Enhver, som med klog og oprigtig Overvejelse
giver sig i Færd med at undersøge og prøve Spørgs-
maalet. Thi det er ved overordentlig mange og klare
Beviser — som Spaadommenes Opfyldelse, Mængden
af Vidunderne, den overordentlige hurtige Udbredelse
midt imellem Fjenderne og de overmaade store Hin-
dringer, Martyrernes Vidnesbyrd og andre lignende —
klarliggen godtgjort, at den Religion er den eneste sande,
som Jesus Kristus selv har indstiftet og overdraget til
Kirken at udbrede og værne om.

Thi Guds enbaarne Søn har grundet et Samfund
her paa Jorden, som kaldes Kirken, og til hvilken han
har overdraget det, indtil Tidernes Ende vedvarende,
ophøjede guddommelige Embede, som han selv havde
modtaget af Faderen. „Ligesom Faderen har sendt
mig, saaledes sender jeg Eder“ (Joh. 20, 21). „See, jeg
er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende“ (Matth.
28, 20). Ligesom derfor Jesus Kristus steg ned paa
Jorden, for at Menneskene *skulde have Livet og have i
Overflod*“ (Joh. 10, 10), saaledes har ogsaa Kirken
Sjælenes evige Frelse til Opgave og Formaal. Af
samme Grund er den af Naturen indrettet saaledes, at
den omfatter den samlede Menneskeslægt, uden at være
indskrænket af nogensomhelst Grænse i Rummet eller
i Tiden: „Prædiker Evangeliet for al Skabningen“ (Mark.
16, 15). For denne saa store Mængde Mennesker har
Gud selv anordnet Øvrigheder, som, forsynede med
Myndighed, skulde forestaa dem. Og blandt dem alle
skalder isølge hans Villie En være den Første og Sand-
hedens vægtigste, tilforladeligste Lærer, hvem han an-
betroede Himmeriges Nøgler. „Dig vil jeg give Him-
meriges Nøgler“ (Matth. 16, 19.) „Vogt mine Lam . . .
. . . vogt mine Faar“ (Joh. 21, 16. 17.) „Jeg har bedet
for dig, at din Tro ikke maa aflade“ (Luk. 22, 32.).

Dette Samfund bestaar nu rigtignok, ligesom det statslige Samfund, af Mennesker; men paa Grund af det Maal, som er det anvist, og de Midler, ved hvilke det stræber at opnaa dette Maal, er det overnaturligt og aandeligt, og derfor adskiller det sig fra det borgerlige Samfund; men det er ogsaa tillige — og det er meget vigtigt — med Hensyn til Indretning og Virkelighed, et fuldkomment Samfund, fordi det ifølge sin Stifters Villie og Naade ejer i og ved sig selv de til dets Bestaaen og Virksomhed nødvendige Midler. Ligesom Maalet, for hvilket Kirken er indstiftet, er langt ophøjet over alle andre, saaledes er ogsaa dens Myndighed den fornemste af alle Myndigheder og kan derfor hellerikke stilles under Statens Overhøjhed eller paa nogensomhelst Maade underkastes samme, Jesus Kristus har i Virkeligheden overanvortet sine Apostle den frie Raadighed over de hellige Ting og forbundet dermed baade Retten til at udstede Love i Ordets sande Betydning, som ogsaa den heraf naturligt følgende dobbelte Magt, nemlig Magten til at dømme og straffe: *„Mig er al Magt given i Himlen og paa Jorden; gaar derfor hen og lærer alle Folk . . . og lærer dem at holde alt, hvad jeg har befalet eder“* (Matth. 28, 18—20). Og paa et andet Sted: *„Naar han ikke hører dem, saa sig det til Kirken“* (Matth. 18, 19). Og atter: *„Vi ere beredte til at straffe enhver Ulydighed“* (2. Kor. 10, 6). *„Jeg vil gaa frem med Strænghed i Kraft af den Myndighed, som Herren har overdraget mig til Opbyggelse og ikke til Ødelæggelse“* (2. Kor. 13, 10). Det er selvfølgelig ikke Staten, men Kirken, der skal tjene Menneskene som Vejleder til Himlen. Og det er netop den, der af Gud har faaet det Hverv, at dømme og bestemme angaaende det, som vedrører Religionen, at lære Folkene, at udbrede det kristne Navn, saa vidt som vel muligt, kort sagt, at forvalte den kristne Religions Anliggender frit og uhindret efter eget Forgodt-befindende.

Denne i sig selv uafhængige og fuldkomment selvstændige Autoritet, som allerede i lang Tid bekæmpes af en Filosofi, der smigrer de Mægtige, har Kirken aldrig ophørt at gjøre Krav paa og offentligt at udøve, efter at allerede Apostlene havde værnet om den, idet de, da Synagogeforstanderne forbød dem at forkynde Evangeliet, standhaftigt svarede: *„Man maa adlyde Gud*

mere end Mennesker“ (Ap. Gj. 5, 29.) Denne samme Autoritet have Kirkens hh. Fædre, eftersom Forholdene krævede det, forsvaret med vægtige Grunde, og de romerske Paver have aldrig undladt, at værne om den med uovervindeligt Mod imod Kirkens Fjender. — Ja, Fyrsterne selv og Republikernes Styrere have i Ord og Gjerning anerkjendt den, idet de plejede ved Overenskomster, Underhandlinger, Gesandtskaber, og anden officiel Forbindelse at underhandle med Kirken som med en retmæssig suveræn Myndighed. Og det er sikkert ikke sket uden det guddommelige Forsyns særegne Raadslutning, at netop denne aandelige Myndighed blev befæstet ved verdsligt Herredømme, som det bedste Værn for dettes egen Frihed.

Gud har saaledes delt Menneskeslægtens Styrelse mellem to Myndigheder, den aandelige og den statslige, af hvilke den ene leder de guddommelige, den anden de menneskelige Anliggender. Hver især af disse to Myndigheder er indenfor sit Omraade den højeste; begge have de deres bestemte Grænser, indenfor hvilke de skulle holde sig, og som ere bestemte af hver Myndigheds Natur og Formaal. Der er paa en vis Maade ligesom draget en Kreds, indenfor hvilken hver af Myndighedernes Virksomhed skal bevæge sig i Kraft af sin egen Ret. Men da begge befale over de samme Mennesker, og da det let kan ske, at en og samme Sag, skjønt af forskellige Hensyn, vedrører Begges Ret og Dom, saa maatte det guddommelige Forsyn, som har indsat begge Myndigheder, indrette Ordningen af Begges Veje paa rette Maade. „*Hvad der er, det er ordnet af Gud*“ (Rom. 13, 1.) Var dette ikke Tilfældet, saa vilde der ofte opstaa Anledninger til sørgelige Stridigheder og Kampe, og ikke sjældent maatte Mennesket blive staaende ved et ængsteligt Sinds Skillevej, uden at vide, hvad det skal gjøre, idet begge Myndighederne, hvis Bud han pligtmæssig ikke kan afvise, befale ham modsatte Ting. Men dette tør man paa ingen Maade tænke om Guds Visdom og Godhed, som allerede med Hensyn til de sanselige Ting, endskjønt de tilhøre en langt lavere Orden, paa vidunderlig Maade og i den skønneste Harmoni bringer de naturlige Kræfter og Aarsager i Samklang med hverandre, saa at den ene ikke hindrer den anden og alle i Forening og paa behørig Maade virke sammen

for Opnaaelsen af det Maa!, henimod hvilket Verden stræber.

Mellem begge Myndigheder maa der derfor ogsaa nødvendigvis bestaa en ordnet Forbindelse, som ikke med Uret sammenlignes med den Forbindelse, ved hvilken Legeme og Sjæl hos Mennesket ere forbundne med hverandre. Men hvorledes og hvor stor den er, kan man ikke bedømme paa anden Maade, som vi allerede have sagt, end ved at se hen til hver Myndigheds Natur og i Henhold til de vedkommende Anliggenders Vigtighed og Ophøjethed. Den ene har særlig at drage Omsorg for de jordiske Ting, men den anden skal vinde de himmelske, evige Goder. Hvad der altsaa paa nogensomhelst Maade er helligt med Hensyn til de menneskelige Ting, hvad der paa nogensomhelst Maade angaar Sjælens Frelse og Guds Forherligelse, hvad enten det nu er saaledes ifølge sin Natur eiler blot paa Grund af det Formaal, som det tilstræber, alt dette hører ind under Kirkens Myndighed og Dom. Men de øvrige Sager, som omfatte det borgerlige eller politiske Omraade, maa ifølge Tingenes Orden være underkastede den borgerlige Autoritet, eftersom Jesus Kristus har befaleet, at give Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er. Men der indtræffer undertiden Tider, hvor ogsaa en anden Slags Enighed til Værn for den fredelige Frihed er heldbringende, naar nemlig Staternes Overhoveder og den romerske Pave komme overens om bestemte Anliggender. I saadanne Tider giver Kirken udmærkede Beviser paa sin moderlige Kjærlighed, idet den plejer at anvende saa megen Eftergivenhed og at tage saa mange Hensyn, som det vel er muligt for den.

Dette er i Korthed den kristelige Ordning af det borgerlige Samfund, og det er ikke udtænkt saaledes vilkaarligt og uden Grund, men det er afledet af de højeste og sandeste Grundsætninger, som ogsaa stadfæstes af den naturlige Fornuft.

(Fortsættes).

Fredløs.

(Fortsat).

Den Fremmede overtuede sig snart om, at dette Spørgsmaal ene og alene havde sin Grund i Forsigtighed og Klogskab. Derfor tøvede han heller ikke længere med at tale aabenhjærtigt. „Madame,“ sagde han, „jeg er Grev Berclaux, Frøken de Vimys Forlovede. Siden jeg hørte om den forfærdelige Ulykke, som ramte hende, da hendes Forældre maatte dø under Bøddeløxen og hun selv flygte, for at undgaa en lignende Skjæbne, er jeg vendt tilbage til Frankrig, og leder efter hende alle Vegne, for at frelse hende.“

„De behøver ikke at søge hende længere; hun er her.“

„Gud være lovet! men kald dog paa hende, eller lad mig komme til hende; jeg maa se hende og tale med hende!“

„De skal faa hende at sé; men De véd jo, at man ikke kan stole paa Nogen. Huset er fuldt af Arbejdere; en Uforsigtighed kunde have de sørgeligste Følger. Jeg maa først sende Arbejderne ud paa Marken og underrette Valentine om Deres Komme. Er De ikke ogsaa ledsaget af en af hendes Fætttere?“

„For ikke at vække Mistanke, er han bleven tilbage og venter paa mig her i Nærheden.“

„Jeg skal sige Dem, hvad De skal gjøre; De henter ham herhen, under Paaskud af, at De mangler de Sager, som jeg forlanger. Om en halv Time kan De saa komme igjen; alt vil da være forberedt.“

„Det er længe, en halv Time; men naar De mener, at Klogskaben fordrer det, saa underkaster jeg mig.“ I næste Øjeblik gik han igjennem Værelset, i hvilket Arbejderne befandt sig, med de Ord: „Jeg beklager meget, Borgerinde, at det Baand, som De ønsker, er sluppet op for mig; men min Kammerat har

endnu nogle Alen. Jeg møder ham vel snart, og saa kommer jeg her hen med ham.“

Da begge Vennerne senere vendte tilbage til Gaarden, traf de ikke andre, end Hr. og Mad. Robillard med Valentine. Denne blev i høj Grad greben ved Synet af den eneste Slægtning, der endnu var bleven tilbage; hendes Faders og Moders Henrettelse traadte atter levende frem for hendes Sjæl, og under Hulken og Graad kastede hun sig i sin Fætters Arme. Men Glæden over Gjensynet formildede dog Smerten. Grev Berclaux, der saa inderligt havde længtes efter dette Øjeblik, greb hendes Haand og sagde: „Valentine, vi ere komne, for at frælse Dem, for at befri Dem fra denne skrækkelige Stilling, i hvilken De befinder Dem.“

„Jeg takker Dem,“ svarede Valentine. „Jeg har lidt meget; men nu, da jeg gjenser Dem, er jeg ikke længere ulykkelig. Forøvrigt var mit Liv her saa behageligt som muligt, takket være min Venindes og hendes udmærkede Mands kjærlighedsfulde Omsorg.“

De to Forlovede samtalede endnu en Stund om deres Hændelser, medens Albert de Vassiere forhandlede med Hr. og Mad. Robillard angaaende de Forholdsregler, som nu skulde tages. — De vare imidlertid ikke de eneste Personer, hvis Tanker beskjæftigede sig med Valentine. Ogsaa Julius, Forpagterskens Broder, var i Nærheden. Han listede sig i Mørkningen omkring Huset og kiggede ved Ruden ind i Dagligstuen, hvor han saå Grev Berclaux og Albert sidde i ivrig Samtale med Valentine og Mad. Robillard.

„Fordømte Aristokrater!“ bandede han. „Eders Blod skal komme til at flyde!“ Og med forstyrrede Ansigtstræk styrtede han afsted; hans Hænder vare knyttede, og Had og Hævntørst lyste ud af hans Øjne.

En halv Time senere traadte en Bonde, omgjordet med det trefarvede Skjerf og ledsaget af et Dusin Nationalgardister, ind i Gaarden. Ved Rygtet herom bleve begge Kvinderne i høj Grad forfærdede; men

Albert de Vassiere beroligede dem med de Ord: „Vær ikke bange! De kunne ikke gjøre os noget; thi vore Papirer ere i Orden. Desuden forstaar det sig af sig selv, at De ikke kjender os, saafremt man skulde spørge Dem.“ Derpaa bad han Mad. Robillard om at gaa ind i en anden Stue tilligemed Valentine.

Mairen eller Borgermesteren, som forhen havde været Korøgter hos Robillards, var pyntet med en frygisk Hue. Uden at hilse, sagde han til sin tidligere Herre: „Borger, man har lige meddelt mig, at Du havde mistænkelige Fremmede i dit Hus; Du kan ikke nægte, at de ere her.“

„Findes der en Lov, Borger Forstander, som forbyder, at man tager imod Bissekræmere?“

„Nej; men det er forbudt at skjule mistænkelige Personer.“

„Jeg skjuler dem ikke; Du siger jo selv, at de ere her. Desforuden véd jeg ikke, om de ere mistænkelige. Hvem har meldt dem?“

„En god Patriot. Og desuden skal Du ikke bekymre dig derom: Du har ikke Ret til at blande dig i Nationens Hemmeligheder. Borgere eller saakaldte Bissekræmere, jeg arresterer Eder!“

„Er det sandt?“ svarede Grev Berclaux. „Man arresterer de mistænkelige Personer, men ikke gode Patrioter med regelrette Pas, som ere undertegnede af Øvrigheden! Du har ikke alene ikke Ret til at arrestere os, men det er endog din Pligt, at beskytte os. Se her,“ sagde han, idet han udfoldede et stort Papir og holdt det hen for Næsen af Forstanderen: „Myndighederne anmodes om, at yde Borger Albert Scipio Bartier, født i Balignac, Departement Creuse, Bissekræmer af Profession, al mulig Hjælp og Understøttelse. Kan du blive klog paa den?“

„Hør, Borger,“ svarede Mairen, „du er overmodig som en forhenværende Aristokrat!“

„Ja, hvorfor ikke? Naar man er i sin Ret, naar

Papirerne ere i Orden og Samvittigheden er ren, kan man da ikke gjøre Regning paa Lovens Beskyttelse i den ene, udelelige Republiks Navn? Og desforuden maa du se lidt nøjere paa os; hverken du eller dine pjaltede Kamerater ere i Stand til, at arrestere to som mig og min Ven; der kunde gjerne vanke for mange Hug.“

„Ha, Du trur? Du forhaaner Nationen i dens Repræsentanter?“

„O nej! Du indser jo godt, at det kun var en Spøg af mig, og for at vise dig, at jeg ikke er bange for Loven.“ —

„Det er godt. Du har jo sagt mig dit Navn. Hvad hedder din Kamerat?“

„Her ere vore Pas, læs!“

Mairen paatog sig en vigtig Embedsmine og læste Papirerne; men alt var i Orden, fuldkomment i Orden.

(Fortsættes).

Uddrag af Ægteskabsprotokollen i Sognekirken i Eu.

„Torsdagen den 22. Oktober har jeg, *Maurice le Sage d'Hauteroche d'Hulst*, pavelig Husprælat, Generalvikar i Paris, Rektor ved det katholske Universitet,

Efter at have seet Dispensen for blandet Ægteskab, som Hs. Hellighed Pave Leo XIII har tilstaaet Prinsesse Marie af Orleans, ved Breve af 25. August 1885, af hvilken en autentisk Afskrift er bleven henlagt i Ærkebiskoppen af Paris' Kancelli; efter at have seet Certifikatet fra den borgerlige Myndigheds Embedsmand i det 8. Arrondissement i Paris, har jeg Ovennævnte paa Slottet i Eu modtaget det fælles Samtykke til Ægteskab, som

Hs. kgl. H. Prins *Valdemar af Danmark*, Søn af

Hs. M. Kong Kristian IX af Danmark og Hs. M. Dronning Louise af Danmark, og

Hs. kgl. H. Prinsesse *Marie Amelie Françoise Helene af Orleans*, Datter af Hs. kgl. H. Prins Robert af Orleans, Hertug af Chartres, og Hs. kgl. H. Prinsesse Françoise af Orleans, Hertuginde af Chartres, have givet hverandre;

I Nærværelse af Hs. M. Dronningen af Danmark, M. Greven og Mme. Grevinden af Paris; Ds. kgl. H. Hertugen og Hertuginde af Chartres, Brudens Fader og Moder; Ds. kgl. H. Prinsen og Prinsessen af Wales, Kronprinsen og Kronprinsessen af Danmark, Greven af Flandern, Storhertug Alexis af Rusland, Hertuginde af Cumberland, Hertugen af Orleans, Prinsesse Amelie, Prinsesse Helene, Prins Henri af Orleans, Prins Jean af Orleans, Prinsesse Marguerite af Orleans, Hertugen af Nemours, Hertugen af Alençon, Prinsesse Czartoriska, Prinsesse Blanche af Orleans, Prinsen og Prinsessen af Joinville, Hertugen af Penthièvre, Hertugen af Aumale, Hertugen og Hertuginde af Montpensier, Prins Antoine af Orleans;

Og i Nærværelse af de undertegnede Vidner:

Louis Charles Elie, Hertug Decazes og af Glyksberg, forhenv. Udenrigsminister i Frankrig,

Grev Moltke-Hvitfeld, Hs. M. Kongen af Danmarks overordentlige Gesandt og befuldmægtiget Minister i Frankrig,

François Ferdinand Philippe Louis Marie af Orleans, Prins af Joinville,

Henri Eugene Philippe Louis af Orleans, Hertug af Aumale.“

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kolding. Som det tidligere er bleven meddelt i Ugebladet, vil Hans Højærværdighed Hr. Præfekt von

Euch indvie den nye St. Michaels Kirke Søndag den 6. December. Indvielsen begynder om Morgenen Kl. 9. De som ville overvære Højtideligheden, forsamle sig Kl. 8³/₄ i det gamle Kapel og drage derfra i Procession til den nye Kirke. Kirkedørene aabnes først efter at Kirken udefra er bleven indviet. Efter at der nemlig er bleven læst en Bøn ved Kirkens Hovedindgang, vil Hr. Præfekten, ledsaget af de tilstedeværende Præster, gaa omkring Kirken og indvie dens Fundamenter og Mure ved at bestænke dem med Vievand. Efterat han er vendt tilbage til Indgangen gaar han i Spidsen for Processionen ind i Kirken. Her synges Litaniet til alle Helgener, hvorefter Alteret og det Indre af Kirken bliver indviet. Derefter følger den h. Messe med Prædiken, og efter Messen meddeles Konfirmationens h. Sakramente tillige med den pavelige Velsignelse. Eftermiddagsandagten, under hvilken Hr. Pastor *Brinkmann* fra Kjøbenhavn vil prædike, begynder Kl. 4.

I ndbydelse.

Undertegnede Damer ere traadte sammen til en Komité, som agter at indsamle Bidrag, for at overrække Hs. kgl. Højhed Prinsesse *Marie* en **Brudegave**, som en Velkomsthilsen fra danske Katholiker, ved hendes Ankomst til Kjøbenhavn. Idet vi gaa ud fra, at denne Plan vil finde Bifald hos Mange, indbyde vi herved Mænd og Kvinder af alle Samfundsklasser til at slutte sig til den Indsamling, der i denne Anledning vil blive foranstaltet. Selv de mindste Gaver modtages. Bidragene kunne enten indsendes til En af de Undertegnede, eller tegnes paa de cirkulerende Lister.

Som Brudegave har man tænkt sig en smukt udstyret fransk Bibel.

Kjøbenhavn, den 25. Nov. 1885.

<i>A. de Beaulieu</i> , Baronesse. Fredericiagade 15.	<i>F. v. Bülow</i> , Generalinde. Bredgade 45.	Frk. <i>S. Castonier</i> , Amaliegade 7.
---	--	---

Fru <i>C. Erlewein</i> , St. Kongensgade 62.	Fru <i>Günther</i> , Kapelvejen 17.	<i>H. Holstein-Ledreborg</i> , Grevinde f. Løvenørn. Toldbodvej 16.
---	--	---

Fru *E. Tronier*,
Lille Strandstræde 20.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 29. November. Første Søndag i Advent. — 30. M. Andreas, Apostel. — **Tirsdag den 1. December, Ferialdag. — 2. O.** (Fastedag.) Bibiana, Jomfr. og Mart. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen.) — **3. T.** Frants Xaver, Bekj. Indiens Apostel. — **4. F.** (Fastedag.) Barbara, Jomfr. og Mart. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt med Prædiken). **5. L.** Petrus Krysológus, Biskop og Kirkelærer.

Søndagen den 6. December. Anden Søndag i Advent. (Nikolaus, Biskop. og Bekj.)

NB. Alle Onsdage og Fredage i Advent ere befalede Fastedage.

Marlaforeningen afholder sit sædvanlige Møde idag Søndag den 30. Nov. efter Højmessen i St. Ansgar.

Ordrup. I Sct. Andreas Kirken fejres den h. Andreas festlige Mindedag, Mandag den 30. ds., med Levitmesse Kl. 10 og Festandagt Kl. 5.

Mødreforeningen. Tirsdag den 1. Decemb. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe for Foreningen.

„Unio“

Søndag den 29. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ vil Hr. Cand. polyt. J. Brix-Hansen holde det Foredrag, han paa Grund af Sygdom maatte aflyse Søndagen d. 15.

NB. Bestyrelsen tillader sig at gjøre opmærksom paa den Bestemmelse i Lovene, at Besøgende kun kunne indlades med Bestyrelsens (Formandens) Tilladelse samt paa, at fremtidigt ingen indproponeret kan fordré at tilstedes Adgang i Foreningen, førend han er optaget og har faaet Medlemsbrev tilsendt.

Til den forestaaende Julefest bringes den lille Devotionaliehandel (Gammeltorv Nr. 4.) i velvillig Erindring. Som passende Julegaver fremhæves: Nydelige smaa Kors, med og uden Fod, smaa Krybber med Jesus, Maria og Josef, Vievandskar, smaa Statuer, Roskranse, samt et stort Udvalg af religiøse Billeder.

En stille, beskeden Pige ønsker Plads, hos en enlig, ældre Dame eller et Par enlige Folk, hvor der ingen Børn er.

Tordenskjoldsgade 26, 4. Sal, Opg. t. h.

Fortrolig Korrespondents.

Vi se os nødsagede til at gjøre vore ærede Læsere opmærksomme paa, at ethvert Avertissement og overhovedet alt, som ønskes optaget i Ugebladet, maa være indleveret senest Onsdag Middag og direkte til Redaktionen, som er ansvarlig for Bladets Indhold.

Red.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 49.

Søndagen den 6. December.

1885.

Indhold: Leo XIII's Encyklika. Fredløs. Alfons XII. Efterretninger: Kjøbenhavn, Wien.

Leo XIII's Encyklika

om den kristelige Statsforfatning.

(Fortsat.)

En saadan Ordning af Statsvæsenet kan paa ingen Maade synes Fyrsternes Højhed uværdig eller mindre ærefuld for dem. Langt fra at forringe deres Rettigheder, befæster den dem tværtimod endnu mere og gjør dem end mere ophøjede. Thi, ved nærmere Eftersyn, fremgaar det, at en saadan Ordning er i Besiddelse af stor Fuldkommenhed, hvad de øvrige Regeringssystemer mangle, og den maatte i Virkeligheden bære de herligste Frugter, dersom de enkelte Dele kun fastholdt deres Stilling og fuldstændigt opfyldte de Forpligtelser og det Hverv, som er Enhver især anbetroet. — Ved en saadan Ordning af Statsvæsenet er alt, hvad der tilkommer Gud og Mennesker, fordelt paa rette Maade; Borgernes Rettigheder ere fuldkomment beskyttede ved guddommelige, naturlige og menneskelige Love; de Enkeltes Pligter ere viseligen fastsatte og deres Opfyldelse sikret paa hensigtsmæssig Maade. Ligesom Enhver véd, at han paa den farefulde og besværlige

Vej til Himlens evige Bolig har en sikker Fører paa Vandringer og en Hjælper til Maalets Opnaaelse i *Kirken*, saaledes véd han ogsaa, at han har Andre, hvis Opgave det er, at drage Omsorg for hans Sikkerhed, Velvære og overhovedet at være ham behjælpelig med Erhvervelsen og Bevarelsen af de Goder og Fordele, som Livet i et Fællessamfund byder ham. Familielivet opnaar den nødvendige Styrke og Fasthed i den ene, uopløselige Ægteskabspagts Hellighed; Ægtefolkernes Rettigheder og Pligter ordnes ifølge vis Retfærdigheds og Billigheds Grundsætninger; Kvinden bevarer den hende tilkommende Værdighed; Mandens Autoritet udvikler sig efter den guddommelige Autoritets Forbillede; den faderlige Myndighed finder en passende Skranke i Hustruens og Børnenes Værdighed; og for Børnenes Beskyttelse, Velfærd og Undervisning er der ogsaa draget Omsorg paa bedste Maade. Paa det politiske og borgerlige Omraade have Lovene det offentlige Vel for Øje, og de rette sig ikke efter Mængdens bedragerske Villie og Dom, men efter Sandheds og Retfærdigheds Grundsætninger. Fyrstens Autoritet iklædes en vis hellig Vielse, større end Mennesker sædvanligvis besidde den, og den holdes samtidig indenfor sine Grænser, at den ikke skal vige bort fra Retfærdigheds Veje og i sine Befalinger ikke overskride sine Grænser. Ikke i mindre Grad modtager Borgernes Lydighed sædeligt Værd og Værdighed, idet den ikke er et Menneskes Trældom over for et andet Menneske, men Underkastelse under Guds Villie, der udøver sit Herredømme over Menneskene ved Hjælp af Mennesker. Enhver, som tilfulde er overbevist herom, vil forstaa, at det er en Fordring, som Retfærdigheden maa stille, at man beviser Regentens Majestæt Ærefrygt, trofast adlyder den offentlige Myndighed, ikke ophidser til Oprør, men holder Statsordenen hellig. — Den gjenstandige Kjærligheds Dyder, Godhed og Gavmildhed, blive ligeledes øvede med Flid. Der findes ingen indbyrdes modstridende Love, hvorved Borgeren og den Kristne samtidig drages til modsatte Sider. Endelig delagtiggjøres ogsaa det borgerlige Selskab og Samfund i alle de rige Goder, hvormed den kristne Religion af sig selv beriger ogsaa Menneskets timelige Liv, saa at Sandheden af det Ord tilfulde bliver aabenbar: „Af Religionen, hvormed vi dyrke Gud, afhænger Statens Vel,

og mellem denne og hin bestaar det inderligste Slægtsskab.“ (*Sacr. Imp. ad Cyrillum Alexandr. et Episcopus Metrop.* — *Crf. Labbeum Collect. Conc. T. III.*)

Kraften, som fremgaar af disse Goder, har den h. Augustinus skildret paa flere Steder og paa den ham særegne Maade. navnlig naar han henvender sig til den katholske Kirke med følgende Ord: „Du uddanner og underviser paa barnlig Vis Børnene, med Styrke Ynglingene, de Gamle med Rolighed, som det bedst passer for Legeme og Aand i hver Livsalder. Du gjør Kvinden Manden underdanig i kysk og trofast Lydighed, ikke til Sanseligheds Tilfredsstillelse, men til Slægtens Forplantning og i Familielivets Øjemed, Du sætter Manden over Hustruen, ikke for at han skal lege med det svagere Kjønn, men i Kraft af den oprigtige Kjærligheds Lov. Sønnerne underordner du Forældrene i frivillig Lydighed, og du sætter Forældrene over Sønnerne i et mildt Herredømme Ikke i Samfund alene, men i et Slags Broderskab, forbinder du Borgere med Borgere, Folk med Folk, og overhovedet hele Menneskeslægten, ved Mindet om de første Stamme-forældre. Kongerne lærer du, at drage Omsorg for Folkenes Vel; Folkene formaner du, at de underkaste sig Kongerne. Med Iver lærer du, hvem Ære tilkommer, hvem Kjærlighed, Ærbødighed, Frygt, Trøst, Formaning, hvem Opmuntring, Tugt, Dadel, Straf, idet du viser, at Alt ikke tilkommer Alle, men at dog Kjærlighed tilkommer Alle og Uretfærdighed derimod Ingen“ (*De moribus Eccl. Cath. cap. XXX. n. 63.*) Og paa et andet Sted dadler han visse politiske Pseudo-Filosofers sigende: „Alle hine, som mene, at Kristi Lære strider mod Staten, maa først give os en Hær af Soldater, der ere, som Kristi Lære befaler Soldaten at være, fremdeles saadanne Borgere, Ægtemænd, Hustruer, Forældre og Børn, saadanne Herrer og Slaver, saadanne Konger og Dommere, saadanne Skatteydere og Skatteopkrævere endelig, som den kristne Lære vil, at de skulle være. — Lad dem da vove at sige, at den kristne Lære skader Statens Interesser; nej, de ville tværtimod ile med at bekjende, at den er Statens Frelse, saafremt Læren blot efterfølges.“ (*Epist, CXXXVIII. al. 5, ad Marcellinum cap. II, 15.*)

Der var en Tid, da Staterne bleve styrede efter *Evangeliets Grundsætninger*; da den kristelige Visdom

havde gjennemsyret med sin guddommelige Kraft Folkenes Love, Institutioner og Sæder — ja, hele Statsvæsenets Ordning; da den af Jesus Kristus indstiftede Religion blomstrede overalt, som det sømmede sig dens Værdighed, under Fyrsternes Gunst og Myndighedernes Beskyttelse; da Præstedømme og Kongedømme lykkeligen vare forbundne med hverandre ved Endrægtighed og gjensidig Tjenesteydelse. Ordnet paa denne Maade bar Statsvæsenet *herlige Frugter*, hvis Minde endnu lever og vil vedblive at leve i utallige Mindesmærker, som Modstanderne paa ingen Maade ere istand til at tilintetgjøre eller formørke. Naar det kristne Europa tæmmede de barbariske Folkeslag og fra Vildhed førte dem til Sagtmodighed, fra Overtro til Sandhed; naar det sejrrikt tilbageviste Mahomedanismens Angreb; naar det stadig stod i Spidsen for Civilisationen og tjente de øvrige Verdensdele som Lærer i og Fører til alt, hvadsomhelst smykker og uddanner Menneskeslægten; naar det skjænkede Folkene sand og mangesidig Frihed; naar det grundlagde saa mange Anstalter til Trøst for Fattige og Elendige; saa skylder det uden Tvivl Religionen i højeste Grad Tak herfor, thi det var den, der tilskyndede det til store Foretagender og ydede sin Bistand og Hjælp til deres Fuldendelse og Virkeliggjørelse. Disse Goder vilde tilvisse have bestaaet endnu, dersom *begge Myndigheders Enighed* havde vedvaret; og man havde med Rette kundet ventet sig endnu større, saafremt man havde fulgt Kirkens Autoritet, dens Lære og Raad med større Trofasthed og Standhaftighed. Thi det maa anses for en Lov, der stadig har Gyldighed, hvad *Ivo af Chartres* skrev til Pave Paskalis II.: „Naar Kongedømme og Præstedømme ere enige, styres Verden vel. Kirken blomstrer og bærer herlige Frugter. Men naar der er Splid mellem dem, standses ikke alene de mindre Anliggender i deres Væxt, ogsaa de største og vigtigste gaa paa sørgelig Maade i Forfald.“ (Ep. CCXXXVIII.)

Men den fordærlige *Nyhedspsyge* og beklagelsesværdige Higen efter Forandringer, som opstod i *det sextende Aarhundrede*, har, efter at den først havde bragt Forstyrrelse ind i den kristelige Religion, ifølge sit naturlige Løb kort efter trængt sig ind i Filosofien, og fra Filosofien ind i hele den borgerlige Samfundsorden. Fra denne Kilde hidrøre *hine, den tøjesløse*

Friheds, Grundsætninger, som bleve opfundne og forkyndte i *det forrige Aarhundredes vældige Revolutioner*, som Grundsætninger for en ny Lov, der forhen var ubekjendt og i mere end et Punkt afviger, ikke blot fra den kristelige, men ogsaa fra Naturens Lov. Den vigtigste af disse nye Grundsætninger er den, som lærer, at ligesom Menneskene ifølge Natur og Fødsel alle ere lige, saaledes ere de ogsaa i Virkeligheden *alle indbyrdes ligestillede* i det praktiske Liv; enhver er saaledes sin egen Herre, og den Ene staar paa ingen Maade under en Andens Autoritet; Ingen har Ret til at befale Andre. Hvor Samfundet styres af slige Læresætninger, dér gives der ingen Autoritet, uden Folkets Villie, som, da det alene er underkastet sin egen Myndighed, ogsaa ene og alene er sin egen Suveræn; det udvælger kun enkelte Personer, til hvem det anbetror sig, dog saaledes, at det overdrager dem Regeringen, ikke saa meget som en Rettighed, men snarere som et Hverv, der skal udøves i dets eget Navn. Den guddommelige Myndighed ties ihjel, som om der enten slet ingen Gud var til, eller som om han aldeles ikke bekymrede sig om det menneskelige Samfund; og tillige som om Menneskene, det være sig som enkelte Individer eller forenede i Samfund, ikke skyldte Gud noget som helst; eller som om der overhovedet kunde tænkes en Øvrighed mulig, der ikke hidrørte fra Gud selv, og som ikke i ham netop besad hele sin Kraft og Myndighed. Paa denne Maade er Staten aabenbart ikke andet, end en Mængde, der styrer og regerer sig selv; og da Folket efter Sigende besidder i sig selv Kilden til al Ret og Myndighed, saa er det en Selvfølge, at Staten ikke anser sig for bunden ved nogensomhelst Forpligtelse overfor Gud; at den offentligt ikke behøver at bekjende sig til nogensomhelst Religion; at der heller ingen Forpligtelse er til at spørge om, hvilken blandt mange er den eneste sande; at den ene derfor heller ikke bør foretrækkes og begunstiges frem for de andre; at alle de forskjellige Religioner tværtimod maa være lige berettigede, naar Statsordenen blot ikke lider Skade ved nogen af dem. Af denne Teori følger, at ethvert Spørgsmaal med Hensyn til religiøse Anliggender fuldstændigt overlades til den Enkeltes Dom; at det maa staa enhver frit for, at følge den Religion, han foretrækker, eller ogsaa slet ingen, naar han overhovedet

ikke synes om nogen af dem. Men heraf opstaar ganske naturligt den største Forvirring: fuldstændig Regelløshed for Enhver især med Hensyn til Samvittighedens Dom, de frieste Meninger om Gudsdyrkelsen eller dens Undladelse, en uindskrænket Vilkaarlighed med Hensyn til Tankerne og Offentliggjørelsen af det Tænkte.

Naar Statslivet hviler paa saadanne Grundsætninger, som desværre nu til Dags prises saa højt, kan man let forstaa den unaturlige Stilling, som Kirken derved kommer til at indtage, Thi hvor Praxis svarer til disse Lærdomme, dér anvises der den katholske Kirke samme Plads i Staten, som de Samfund, der er fremmede for den, eller maaske en endnu ringere Plads. Til de kirkelige Love tages der intet Hensyn. Kirken, som ifølge Jesu Kristi Sendelse og Befaling skal lære alle Folk, forbydes enhver Indblanding i Folkets offentlige Undervisning. I Sager af blandet Retsmyndighed give Statens Styrere efter eget Forgødtbefindende Love og tilsidesætte med Stolt-hed Kirkens helligste Lovgivning i saa Henseende. Derfor underkaste de det kristelige Ægteskab deres egen Domstol, og dømme og afgjøre endog over det ægteskabelige Baand og over Ægteskabets Enhed og Uopløselighed. De gjøre Indgreb i Gejstlighedens Ejendom, idet de nægte Kirken Ret til at besidde. Kort sagt, de omgaas Kirken paa en Maade, at de, frakjendende den baade et fuldkomment Samfunds Væsen og Rettigheder, stille den ganske paa samme Trin, som de øvrige Institutioner, Staten rummer. Derfor skal Kirken da ogsaa kun besidde alt, hvad den overhovedet besidder med Hensyn til lovlig Myndighed og Rettigheder, i Kraft af Statsøvrighedens Overdragelse og Begunstigelse. Og naar Kirken i en eller anden Stat, med de borgerlige Loves Anerkjendelse, hævder sin Stilling, og der mellem begge Myndigheder er oprettet en offentlig Overenskomst, saa raabes der først, at Kirkens Anliggender maa skilles fra Statens, og kun i den Hensigt gjøre de det, at det maa blive dem muligt, uforstyrret at kunne handle imod den kontraktmæssige Troskab og, efter at Hindringerne ere ryddede af Vejen, at kunne skalte og valte over Alt med uindskrænket Vilkaarlighed. Og naar Kirken ikke med Taalmodighed kan tillade Sligt — thi den tør ikke prisgive sine helligste og strængeste Pligter

— men strængt forlanger, at man trofast og samvittighedsfuldt opfylder de indgaaede Forpligtelser: saa opstaa tidt Tvistigheder mellem den hellige og den statslige Myndighed, som sædvanligvis ende med, at Kirken, som den, der er udrustet med færre menneskelige Hjælpemidler, ligger under for Staten, der er stærkest i Henseende til menneskelig Hjælp.

Som Statslivet nu er ordnet, og for hvilket der i vore Dage ivres af saa mange, gaar enhver Trakten og Stræben kun ud paa, enten at forjage Kirken fuldstændigt, eller i det mindste at holde den lænkebunden under Statens Myndighed. I Retning heraf handler Statsmagten: Lovene, Forvaltningen, Ungdommens religionsløse Opdragelse, de gejstlige Ordeners Udplyndring og Forjagelse, Omstyrningen af den romerske Paves verdslige Magt; alt stræber det hen til de kirkelige Institutioners Svækkelse, til Indskrænkning af den katholske Kirkes Frihed og til Tilintetgjørelse af dens øvrige Rettigheder.

Den naturlige Fornuft overbeviser os om, at slige Anskuelser med Hensyn til Statstyrelsen ere langt fjærnedede fra Sandheden. Naturen selv bevidner, at *enhversomhelst Myndighed*, hvor den end maatte findes, udgaar fra Gud som dens fuldkomneste og mest op-højede Kilde. Læren derimod om *Folkets Suverænitet*, som, uden at tage Hensyn til Gud, siges at være fra Naturen af Mængdens Ejendom og Særkjende, egner sig rigtignok udmærket til at smigre og opflamme mangfoldige Lidenskaber; men den beror ikke paa nogetsomhelst fornuftigt Grundlag og kan derfor hellerikke være i Besiddelse af tilstrækkelig Kraft til at opretholde den offentlige Sikkerhed og Statsordenens retslige Bestaaen. Det er i Virkeligheden ogsaa kommet saa vidt, at Mange i Kraft af disse Lærdomme, ere af den Formening, at det er en Grundsætning i Statsvæsenet, at *Oprør* er berettiget. Hvor nemlig den Mening er den gjældende, at Fyrsterne ikke ere andet end Mænd, som man har *valgt* med det Formaal for Øje, at de skulde udføre Folkets Villie, der maa nødvendigvis ogsaa Et og Alt blive foranderligt og omskiftende, ligesom Folkevillien, saa at man stadig lever i Angst for Oprør.

Naar man tillige mener, at der med Hensyn til *Religionen* ikke bestaar nogen væsentlig Forskjel mel-

lem de forskjellige og hinanden modsatte Religionsformer, saa følger nødvendigvis deraf, at man hverken i Teori eller Praxis bekjender sig til nogensomhelst Religion. Dette adskiller sig maaske endnu med Hensyn til Navnet fra Atheismen, men i Virkeligheden er der ingen Forskjel. Thi Enhver, som er overbevist om Guds Tilværelse, maa, saafremt han da vil være konsekvent og ikke gjøre sig skyldig i latterlige Modsigelser, nødvendigvis indse, at de forskjellige gængse Maader, at dyrke Guddommen paa, mellem hvilke der hersker saa stor en Forskjel, saa stor en Ulighed og Modsigelse selv i de vigtigste Ting, umuligt kunne alle have samme Værd, eller være lige gode og velhagelige overfor Gud. Ligeledes er den ubundne Frihed med Hensyn til at tænke, hvad man vil, og til *ved Trykken at offentliggjøre* det Tænkte, ingenlunde et Gode i sig selv, som det menneskelige Samfund med Rette kan glæde sig over, men tværtimod *Kilden og Roden til mange Onder*. Friheden maa, for saa vidt den er en Dyd, der gjør Mennesket fuldkomnere, beskæftige sig med Sandheden og det Gode; men det Godes og Sandes Natur kan ikke forandres efter Menneskenes Forgodtbefindende; den vedbliver stedse at være den samme og den er lige-saa uforanderlig som selve Tingenes Væsen. Naar Forstanden samtykker i falske Meninger, naar Villien optager det Onde i sig og kun er tilgængelig for det, saa opnaar ingen af disse sjælelige Evner sin Fuldkommenhed; de tabe tværtimod begge deres naturlige Værdighed og henfalde til Fordærvelse. Det er derfor aldrig i sin Orden, at fremdrage for Lyset og fremstille for det menneskelige Øje Ting, som ere Dyden og Sandheden imod, og endnu langt mindre er det i sin Orden, at forsvare Sligt ved Begunstigelse eller beskyttende Love. Et Liv i Guds frygt og Retfærdighed er den eneste Vej til Himlen, efter hvilken vi jo alle stræbe; derfor viger Staten ogsaa bort fra Naturens Orden og Forskrift, naar den tillader, at Tøjlesløshed i Meninger og Slethed i Gjærning udskejer i den Grad, at man ustraffet tør lede Sindene bort fra Sandheden og Hjærterne fra Dyden.

En stor og fordærvelig Vildfarelse er det fremdeles, at udelukke Kirken, som Gud selv har indstiftet, fra Lovgivningen, fra *Ungdommens Undervisning*, fra Familien.

En velordnet Stat kan ikke bestaa uden Religion; thi det er mere end tilstrækkelig bekjendt, af hvilken Beskaffenhed den saakaldte „*borgerlige Moral og Livsfilosofi*“ er, og hvor den fører hen. Kristi Kirke er Dydens sande Lærerinde og Sædernes Beskytterinde. Uforvansket opretholder den de Grundsætninger, fra hvilke Pligterne have deres Udspring, og, idet den fremstiller for os de virksomste Bevæggrunde til et sædeligt Liv, befaler den os ikke alene, at undfly slette Gjerninger, men ogsaa at tæmme de fornuftstridige Bevægelser i Sjælen, som ikke træde offentligt frem. En stor Uretfærdighed og Formastelighed er det endelig, at ville underordne Kirken, i dens Forvaltning af dens Embeder, Statsmyndigheden. Ved en saadan Fremgangsmaade vendes Ordenen om, idet det Naturlige sættes over det Overnaturlige. Tilintetgjort, eller under alle Omstændigheder i høj Grad formindsket, bliver derved den Fylde af Goder, hvormed Kirken vilde berige Samfundslivet, saafremt den ikke hindredes deri. Og sluttelig banes der Vej for Tvistigheder og Kampe, hvis fordærvelige Følger for begge Samfund kun altfor ofte træde for Dagens Lys i Historien.

Slige Lærdomme, som allerede misbilliges af *Fornuften*, og som udøve saa stor Indflydelse paa Statslivet, have de romerske Paver, Vore Forgængere, i klar Erkjendelse af deres apostoliske Embedes Fordringer, ikke ladet hengaa upaatalte. Saaledes har Gregor XVI ved Rundskrivelse *Mirari vos* af 15. August 1832 fordømt følgende Læresætninger med stort Eftertryk: Med Hensyn til Gudsdyrkelsen er intet Valg nødvendigt; det staaer den Enkelte frit for, at dømme over Religionen efter Behag; Samvittigheden er Enhvers eneste Dommer; det er Enhver tilladt, at offentliggjøre, hvad han tænker, og at stifte Oprør i Staten. Angaaende *Kirkens Adskillelse fra Staten* siger den samme Pave: „Vi kunne ikke vente os bedre Frugter af deres Bestræbelser, som ville, at Kirken skal skilles fra Staten, og den gjensidige Enighed mellem Kongedømmet og Præstedømmet afbrydes.“ En Kjendsgjerning er det ogsaa, at den Enighed, som stedse har været heldbringende og velsignelsesrig for de hellige som for Statens Interesser, netop i højeste Grad frygtes af den tøjlesløseste Friheds Forkæmpere. Paa lignende Maade har Pius IX, eftersom Lejligheden tilbød sig, fordømt mang-

foldige af de falske Meninger, som mest kom til Frembrud, og senere ladet dem samle sammen, for at Katholikerne kunde have en Regel, som de kunde følge midt i en saadan Syndflod af Vildfarelser.

(Slattes.)

Fredløs.

(Fortsat).

Da der følgelig ikke var noget at udrette, droge Sankulotterne bort igjen.

„Min Gud,“ sagde Valentine, da hun atter kom ind i Stuen med Md. Robillard, „hvornaar skal dog dette skrækkelige Liv faa Ende?“

„Det vil høre op, naar De selv vil,“ svarede Grev Berclaux. „Bestem Dem til at følge os! Endnu i Nat føre vi Dem til Lindegaarden. Præsten, som hjalp os os til Opdagelsen af Deres Smuthul, har lovet mig, at han vil møde os der. For Guds Stedfortræder ville vi da forny vort Løfte, og ved at antage mit Navn, giver De mig for Gud og Mennesker Ret til at beskytte, forsvare og frelse Dem!“

„Deres Plan er god nok,“ begyndte Md. Robillard; „at ægte Valentine og snarest muligt at bringe hende ud af Landet, er det bedste, De kan gjøre. Men jeg maa dog raade Dem til at gaa frem med stor Forsigtighed; thi en stor Fare truer Dem, og den kommer fra et Menneske, hvem ethvert Middel til at bringe Dem i Ulykke, er velkomment. Først og fremmest maa De ikke blive her længere, men vise Dem ude i Byen, for at afvende enhver Mistanke; og senere maa De vente os paa Lindegaarden. Valentine bliver her i Dag og i Morgen, og i den følgende Nat vil jeg selv ledsage hende til Mantels.“

X. Kampen.

Begge Emigranterne indtraf i Løbet af Natten til Lindegaarden, hvor alt var forberedt til deres Modtagelse. Da deres Forfølgere gik til Værks med stor Forsigtighed, troede de sig fuldkomment sikre. Valentine var opfyldt af Glæde over den lyse Fremtid, der aabnede sig for hende; men samtidig tænkte hun ogsaa mere end nogensinde før paa sin Fader og Moder, som saa grusomt vare blevne hende berøvede. Den stakkels Pige faldt paa Knæ, for at udgyde sin Smerte for Gud; hun græd længe og bad for de Myrdede, som hun havde elsket saa højt. Hun anraabte om Marias Forbøn, i Bevidstheden om, at hun, der er de Kristnes Moder, fortrinsvis er en Moder for dem, der have mistet deres jordiske Moder.

Henimod næste Dags Aften var alt forberedt til den forestaaende Højtidelighed. Et Alter blev oprejst i en af Stuerne, og Forpagtersken hentede Messesagerne frem. Kort før Midnat indtraf Abbé Varlet, og efter at de Tilstedeværende havde modtaget Skriftemaalets hellige Sakramente, iførte han sig Messeklæderne, for at frembære det hellige Messeoffer. Grev Berclaux og Valentine knælede foran Alteret; Albert de Vassière og Forpagteren fungerede som Vidner. Foran Huset var to Karle opstillede, for at melde, naar der skulde blive Fare paa Færde.

Efter at Abbé Varlet havde undervist Brudeparret i al Korthed om de ægteskabelige Pligter og rettet de foreskrevne Spørgsmaal til enhver af Parterne og modtaget deres evigt bindende Svar, opløftede han sin Haand over dem og nedkaldte Herrens Velsignelse over det unge Brudepar, idet han stadfæstede den ægteskabelige Pagt i Kirkens Navn.

Næppe havde han atter vendt sig mod Alteret, for at begynde det h. Messeoffer, før en af Karlene, der vare opstillede som Vagtposter foran Huset, styrtede

ind i Stuen med Raabet: „Pas paa, Sanskulotterne er der!“ Ved disse Ord saa Alle sig om, men kun for at overtøye sig om, at Flugt var umulig. I samme Øjeblik styrtede Julius tilligemed en bevæbnet Bande ind i Stuen. Da han saa Valentine og Grev Berclaux foran Alteret og Præsten i Messeklæderne, fattede han strax hele Sammenhængen og raabte, opfyldt af Raseri og idet han pegede paa Grev Berclaux: „Arresterer dette Menneske, det er en Aristokrat!“

(Fortsættes).

†

Alfons XII.

Stakkels *Spanien!* Tre Dage før sin 28de Fødselsdag har Kong Alfons af Spanien maattet tage Afsked med det Jordiske, efterladende sig en ung Enke og to smaa Døtre. Landet staar ved sin Konges og sin indre Freds Grav. Hvormangen Arbejder, der surt maa slide for det daglige Brød, ser ikke med misundelige Blikke op til Kongernes „Lykke“. Og dog er denne Lykke kun altfor ofte meget *sørgelig!* Da Dronning Isabellas Søn var 11 Aar gammel, blev hans Moder i 1868 *jaget ud af Landet.* I Udlandet, i Wien og i England, blev han opdraget, og denne Skoletid i Landflygtigheden har rimeligvis været den forholdsvis lykkeligste Tid i hans Liv. Da han netop havde fyldt sit syttende Aar, rev man Drengen ud af hans Glæder og satte ham paa Spaniens vaklende Trone den 30. Dec. 1874, i et Øjeblik, da Landet var bragt sin Fordærvelse nær ved Partistridigheder og Borgerkrig. Det lykkedes ham, at ende Borgerkrigen, og kort efter førte han en Hustru hjem, sin Kusine *Mercedes*, hvem han inderligt elskede. Men hvor hurtigt bristede ikke den Smule Lykke! Efter sex Maaneders Ægteskab *døde* hans Hustru. Stri-

digheder med Moderen plagede hans Hjærte, Stridigheder med Partierne i Landet, Opstandsforsøg, gjen-tagne Mordattentater angreb den svagelige Konges Nerver. Han giftede sig *anden* Gang (29. Nov. 1879) med en østerigsk Prinsesse, *Maria Kristine*, men hun forblev fremmed for hans Folk, og, som det synes, ogsaa for hans Hjærte. Med al den politiske og økonomiske Elendighed i Spanien forenede sig oven i Kjøbet *Koleraen*; Kongen besøgte imod Ministrenes Raad de Syge. Var det Kjækhed og Mod, eller havde han maaske allerede opgivet Haabet om sin egen Livslykke? I disse sidste Maaneder forbitredes Kongens Liv ved Stridighederne om de *karolinske Øer*. Og næppe var Faren for en alvorlig Konflikt med Tyskland ved *Pavens Mægling* ryddet af Vejen, da maatte han lægge sig paa Dødslejet, og afslutte sit Liv i en Alder, i hvilken Menneskene ellers først pleje at begynde Livet for Alvor, og med Bevidstheden om, at de værste Farer forestod hans Familie og Land. — Hvem har vel Lyst til at bytte med den Skjæbne, der blev denne „Jordens Mægtige“ til Del? Ved hans tidlige Grav bevise Alle ham Medlidenhed — Alle, med Undtagelse af Dynastiets fanatiske Modstandere i hans eget Land.

Om Kong Alfonso's sidste Øjeblikke meddeles der: hele den kongelige Familie var tilstede ved hans Dødsleje; Dronning Maria Kristine, hans Moder Dronning Isabella og hans Søster, Infantinde Eulalia. Den h. Fader, som ad telegrafisk Vej var bleven underrettet om Kongens Sygdom, sendte ham sin Velsignelse *in articulo mortis*. Biskoppen af Madrid, som hele Dagen opholdt sig paa Slottet, og Kardinalen af Sevilla, for hvem Kongen skriftede, meddelte deres døende Konge de hh. Sakramenter. Kl. 9 om Morgenen udaandede Kongen rolig og gudhengiven. R. J. P.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kiøbenhavn. Paa næste Søndag, Marias ubesmitte Undfangelse, finder en dobbelt kirkelig Højtidelighed Sted i St. Ansgar. Den herværende *Mariakongregation* fejrer sin aarlige Titularfest; og den højærværdigste Hr. Præfekt, som foretager Optagelsen af 5 nye Medlemmer, vil smykke den for nylig opstillede Gudsmodersstatue med en prægtig, gylden Krone, som i det Øjemed er bleven skjænket fra Belgien. Festligheden indledes med en Prædiken af Præses for Kongregationen, derefter Optagelse af 5 nye Medlemmer og Fornyelse af Kongregationsmedlemmernes Indvielse til Gudsmoderen. Derpaa finder Processionen Sted, under hvilken synges: Hild dig Havets Stjerne. Efter Kroningen beder Hr. Præfekten en kort Bøn, og „Magnifikat“ istemmes. Alle Tilstedeværende opfordres til ved en kraftig Menighedssang at bidrage til Gudsmoderens Lov. Festligheden slutter med „Te Deum“, den sakramentale Velsignelse og Kongregationens bekjendte Indvielsessang. I Processionen deltager foruden Mariakongregationerne ogsaa Kirkeforstanderskabet og Vincentsforeningen samt den herværende Svendeforening,

Wien. I Østerrigs Hovedstad har den russiske Maler *Wereschagin* i denne Tid udstillet to Billeder, som ere i højeste Grad forægelige for enhver Kristen. De fremstille „Kristi Opstandelse“ og „den hellige Familie“. Paa det ene fremstilles Frelseren som en Jøde, der opvaagner fra *Skindøden* og som strækker det mest afskrækkende og hæsligste Ansigt ud af en Aaabning i Graven, saa at Vogterne forfærdede gribe Flugten! Det andet fremstiller Guds enbaarne Søn som den Førstefødte i en med talrige Børn velsignet jødisk Familie! Den ugudelige *Renan* har i Skrift og Tale forhaanet Frelseren, *Wereschagin* fortsætter Gudsbespottelsen ved Hjælp af sin Pensel. Wiens Katholiker ere naturligvis i højeste Grad forbitrede over disse malede Gudsbespottelser, men den *jødiske Presse* griner som sædvanlig fuld af Skadefryd. Kardinal *Ganglbauer* anmodede Bestyrelsen for Kunstudstillingen om at fjerne de skandaløse Billeder; men — man saa sig ikke i Stand dertil! Kardinalen har derfor offentliggjort en Protest i Diöcesanbladet.

At give Almisse er Pligt, vi maa forbarme os over vore Medmennesker, og den nuværende Arbejdsløshed tilligemed al den anden Nød, som Vinteren bringer med sig, har forøget Antallet paa de Trængende, som nu med Sorg og Bekymring see den Fest i Møde, som allerede af Engelen blev forkyndt som en Glædens Fest. For Aandens Glæde drager Kirken Omsorg ved sin ophøjede, højtidelige Gudstjeneste i Juledagene og samler baade Rige og Fattige omkring Frelserens Krybbe, for at de i Forening skulle tilbede „Barnet, som fødtes Alverden til Held.“ Men for at Glæden maa være saa ublandet som vel mulig for de Fattiges Vedkommende opfordrer Kirken samtidig sine bedre stillede Børn til i Juletiden ogsaa med Flid at øve de le gemlige Barmhjærtighedsgjæringer, af hvilke den første hedder: at bespise de Hungrige.

I Henhold hertil agte de Undertegnede ogsaa i Aar, i Lighed med hvad der er sket de andre, at foranstalte en Uddeling af Gaver, fornemlig Fødevarer, til de Fattige i Julen, og haabe de, at deres Henvendelse hos Menighedens Medlemmer vil finde et godt Hjærte og en god Villie. Bidrag i nævnte Øjemed modtages i de Undertegnedes Hjem.

Kjøbenhavn, d. 4 December 1885.

Fru C. Erlewein,

Fru Larsen,

St. Kongensgade 62, St. Vingaardsstræde 10.

Fru E. Ironier,

L. Strandstræde 20, 4. Sal.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 6. December. Anden Søndag i Advent. — 7. M. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer — **8. Ti.** Marias ubesmittede Undfangelse (fejres offentligt næstkommende Søndag). — **9. O.** (Fastedag) Oktavdag, — **10. To.** Translation af den h. Jomfrus Hus til Loreto. — **11. F.** (Fastedag) Damasus, Pave og Bekjender. — **12. L.** Vicelinus, Bek. og Biskop.

Søndagen den 13. December. Tredie Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse.

Vincentforeningen afholder Søndagen d. 13. December efter Højmessen i Sct. Ansgar det sidste Generalmøde for iaar, hvortil alle Konferenserne og Æresmedlemmerne indbydes. Samtidig tillader Foreningen sig at bringe sine Fattige i velvillig Erindring ved forestaaende Julefest.

Paa Bestyrelsens Vegne:

H. Bøhmer.

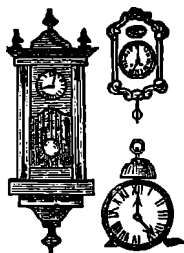
Sognepræst.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 13. Decbr. Kl 8 i Sct. Ansgar. Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer, samt Procession i Anledning af Gudsmoder-Statuens (Notre Dame de Lourdes) Krøning. Kongregationens Medlemmer deltage i Processionen.

Sekretæren.

Sct. Josefssøstrenes Julebazar til Fordel for Fattige og Hospitalet afholdes den 13. og 14. December paa Toldbodvejen 14. De mindste Gaver modtages med Taknemlighed paa Toldbodvejen 14, Griffenfeldtsgade 44 og Frederiksberg Allé 15—17.

Unio. Søndag den 13. December: Oplæsning.

E. A. OLSEN,

Uhrmager,

6 Borgergade 6.

(3die Sted fra Gothersgade)

anbefaler til Julen et stort og elegant Udvalg af *Guld- og Sølv-Lommeure*, samt alle Sorter *Stueuhre*. Reparationer udføres. Alt med Garanti og til billigste Priser. Ældre Uhre tages i Bytte. Til Provinserne imod Efterkrav.

Stort Lager af Brillor og Pin-ce-nez.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 50.

Søndagen den 13. December.

1885.

Indhold: Leo XIII's Encyklika. Fredløs. Efterretninger: Kjøbenhavn,

Leo XIII's Encyklika

om den kristelige Statsforfatning.

(Sluttet.)

Af disse pavelige Udtalelser fremgaar det tydeligt, at Kilden til den offentlige Myndighed maa søges i Gud selv, og ikke i Folket; at Retten, som man kalder det, til at stifte Oprør, strider imod Fornuften; at det hverken er Staten eller de enkelte Individuer tilladt, at ringeagte de religiøse Pligter, eller at vise sig ligegyldig overfor de forskjellige Religionsformer; at den uindskrænkede Tænke- og Trykkefrihed aldrig kan være en Rettighed, som Borgerne kunne gjøre Krav paa, og derfor heller aldrig kan være værdig til Begunstigelse og Beskyttelse. Fremdeles ere følgende Grundsatninger fastslaaede. Kirken er ikke mindre end Staten ifølge sit Væsen og sine Rettigheder et fuldkomment Samfund, og Statens Styrere tør derfor heller ikke anmasse sig Ret til, at tvinge Kirken til at tjene og underordne sig dem, eller indskrænke dens Frihed med Hensyn til Forvaltningen af dens Anliggender, eller paa anden Maade berøve den de Rettigheder, som

Jesus Kristus har overdraget til den. Og i Sager af blandet Retsmyndighed er det ikke den ene Myndigheds Adskillelse fra den anden, der svarer til Naturen og Guds Hensigter, og endnu mindre er det Kamp, men derimod *Enighed* mellem begge Myndigheder, bygget i Henhold til de nærmeste Formaal, hvorpaa begge Myndigheders Grundlag hviler.

Dette er altsaa Reglerne, som den katholske Kirke foreskriver med Hensyn til Staternes Forfatning og Styrelse. Ved disse Lærdomme og Forskrifter *misbilliges*, saafremt man da blot fælder en upartisk Dom, i og for sig *ingen* af de forskjellige Statsforfatnings-Former, eftersom ingen af dem i og for sig strider imod den katholske Lære og alle, saafremt de haandhæves paa vis og forstandig Maade, ere i Stand til at opretholde vel ordnede Tilstande i Staten. Ja, det dadles end ikke, at Folket meer eller mindre tager Del i Statsvæsenets Forvaltning, hvad der ved given Lejlighed og under visse Betingelser ikke alene kan være til Gavn for Borgerne, men endog en Pligt for dem. Hellerikke kan man med Rette, paa Grund af ovennævnte Grundsatninger, beskyldte Kirken for Sneverhjørthet og Intollerants eller anklage den for, at den skulde være fjendtlig sindet overfor ægte og berettiget Frihed. Og selv om Kirken erklærer det for utilladeligt, at tilskrive de forskjellige Kultusformer samme Ret, som den sande Religion, saa fordømmer den dog ingenlunde de Statsmyndigheder, som af en eller anden vigtig Grund, enten for at opnaa et større Gode eller for at undgaa et større Onde, i Praxis taale forskjellige Religionsformers Bestaaen i Staten. Det er følgelig ogsaa Kirkens bestemte Ønske, at Ingen paa nogensomhelst Maade tvinges til at antage den katholske Lære, thi, som Sct. Augustinus viseligen siger: „Mennesket kan kun tro, naar det selv vil“. (Tract. XXVI. in Joan., n. 2.)

Kirken kan imidlertid ikke billige en Frihed, som bringer Mennesket til at frigjøre sig for Guds hellige Lov og for Lydigheden imod den retmæssige Autoritet; thi dette er snarere Tøjlesløshed end Frihed, og træffende benævnes den af Sct Augustinus som „Fordærvelsens Frihed“ (Epist. 105, ad Donatistas, cap. II., n. 9.), af den h. Apostel Petrus som „Ondskabens Dække“ (1. Petr. 2, 16.); ja, da den i Virkeligheden strider imod Fornuften, maa den egentlig betragtes som Trældom;

thi „hvo som synder, han er Syndens Træld“ (Joh. 8, 34.). Den sande og ønskelige Frihed er derimod den, som for det enkelte Individets Vedkommende bestaar i, at han ikke er Vildfarelsens og Lidenskabernes haarde Trælddom underkastet, og som for hele Samfundets Vedkommende bestaar i en vis Regering, der yder Borgerne rigelige Midler til Fremme af deres Interesser og forsvarer Staten mod Fremmedes Overgreb. Men den ærefulde Frihed, der er Menneskene værdig, billiger Kirken netop allermest, og den har stedse gjort alt, hvad der stod i dens Magt, for at sikre Folkene den hel og ubeskaaren. Fortidens Historie vidner i Sandhed om, at den katholske Kirke stedse har fremkaldt, beskyttet og fremmet alt, hvad der vel kunde bidrage til det offentlige Vels Fremgang i det borgerlige Samfund, og med Nytte var indført, for at beskytte Folket mod en slet Styrelse eller mod Tyranniet, eller for at hindre Statsmagten i uberettiget Indblanding i Kommunens eller Familiens private Anliggender, og værne om alt andet, hvad der bidrager til at opretholde den menneskelige Værdighed, den personlige Frihed, Retsligheden mellem de enkelte Borgere. Stadig sig selv lig, forkaster Kirken paa den ene Side den ubundne Frihed, som baade for Individerne og for Folkene fører til Tøjlesløshed eller til Trælddom, og paa den anden Side hylder den gjerne og med Glæde de Fremskridt, som Tiden fører med sig, forudsat at de virkelig fremme Menneskets sande Lykke i det nuværende Liv, der er ligesom en Løbebane, ad hvilken vi skulle naa til det andet Liv, som varer evigt.

Naar man derfor siger, at Kirken ser med skjæve Blikke hen paa de moderne Fremskridt i Staterne, og uden Forskjel forkaster alle den nyere Tids Opfindelser, saa er dette kun en ren og skjær Bagvaskelse. Den forkaster ganske vist de vanvittige Teorier, den forkaster den syndige Higen efter Oprør og særlig den Aandsretning, som skjuler i sig den frivillige Løsrivelse fra Gud. Men, da al Sandhed nødvendigvis har sin Oprindelse i Gud, saa erkjender Kirken i enhver Sandhed, som Forskningen opdager, ligesom et Glimt af den guddommelige Visdom. Og, da der i Naturen ikke findes nogen Sandhed, som svækker den guddommelige Aabenbaring, men derimod meget, som bekræfter og styrker den; da fremdeles enhver ny opdaget Sandhed

kan lede os til at erkjende og forherlige Gud selv, saa hilser Kirken beredvilligt og med Glæde enhver Udvidelse paa Videnskabernes Omraade, og den vil, som hidtil, pleje og fremme ogsaa Naturvidenskaben med samme Iver, som den fremmer alle de øvrige Videnskaber. Kirken har Intet imod, at Aanden opdager Nyt paa dette Omraade; den hindrer ikke, at man søger at opdage endnu mere til Livets Fremme og Forskjønnelse; den ønsker tværtimod af ganske Hjærte, da den hader Dovenskab og Uvirksomhed, at den menneskelige Aand maa høste rigelige Frugter af sin Virksomhed og Uddannelse, og søger derfor at opmuntre og tilskynde til Kunstfærdighed og Arbejde; og idet den af al Magt leder denne Stræben hen imod de aandelige Goder og Sjælens Frelse, søger den at forhindre, at Mennesket ved sine Kundskaber og sin travle System bringes bort fra Gud og de guddommelige Ting.

Men disse Kirkens forstandige og vise I.ærdomme ringeagtes imidlertid i vore Dage, da Staterne ikke alene vægre sig for at indrette sig efter den kristelige Visdoms Regler, men endog daglig synes at fjærne sig længere og længere fra dem. Men da Sandheden, naar den engang er bragt for Lyset, plejer at udbrede sig af sig selv og lidt efter lidt at gjennemtrænge Sindene, saa forkynde Vi ikke desto mindre Sandheden, som det sømmer sig, frit og aabent, og i Bevidstheden om Vort ophøjede og hellige Embede og tilskyndet af den apostoliske Sendelse, der er Os anbetroet overfor alle Jordens Folk, — ikke som om Vi vare uvidende om Tidsforholdene eller tilbageviste Nutidens ædle og nyttige Fremskridt, men fordi Vi ønske, at se Staternes Fundament hvile paa et fastere Grundlag og deres Veje bedre sikrede mod fjendtlige Magter, uden at Folkenes ægte og sande Frihed derfor paa nogen Maade lider Skade; thi Sandheden er den bedste Moder og Beskytterinde for Menneskenes Frihed: „Sandheden skal frigjøre eder“ (Joh. 8, 32.).

Naar Katholikerne derfor høre paa Os, som det sig bør, saa ville de i de nuværende udviklede Forhold, under hvilke vi leve, letteligen erkjende de Pligter, som paahvile Enhver baade med Hensyn til *Meninger* og til *Gjerninger*.

Hvad *Meningerne* angaa, da er det nødvendigt, at Katholikerne med urokkelig Overbevisning holde fast

ved og, eftersom Omstændighederne maatte fordre det, offentlig bekjende alt, hvad de romerske Paver have anbefalet eller endnu ville anbefale for Fremtiden. Navnlig maa man med Hensyn til de moderne saakaldte „Friheder“ holde fast ved den apostoliske Stols Dom og dømme, som den dømmer. Man maa vogte sig for, at man ikke bedaares af disse Friheders skjønne Ydre, og vel overveje Kilden, hvorfra de have deres Udspring og Midlerne, ved hvilke de for en stor Del opretholdes og fremmes. Erfaringen har allerede tilfulde bevist deres sørgelige Følger for Staten; thi de have overalt kun baaret saadanne Frugter, som give alle redelige og forstandige Mænd al Grund til berettiget Klage. Derksom der virkelig eksisterer en Stat, eller man blot i Aanden tænker sig den, hvor den kristne Kirke forfølges og tyranniseres, og man da sammenligner en saadan Stat med de moderne Systemer, Vi her have omtalt, saa kunne disse sidste maaske synes taaleligere; men Grundsætningerne, paa hvilke de hvile, ere i Sandhed af den Beskaffenhed, at de, hvad Vi forhen have vist, paa ingen Maade tør billiges af Nogensomhelst.

Hvad *Gjerningerne* angaa, da kunne de enten have Hensyn til det private og huslige Liv, eller til det offentlige. Den første Pligt i Privatlivet er det, med Iver at bringe Livet og Sæderne i Samklang med Evangeliets Forskrifter, og ikke at vægre sig, naar den kristelige Dyd forlanger et eller andet Offer af os. Fremdeles maa alle elske Kirken som deres fælles Moder, i Lydighed underkaste sig dens Love, arbejde for dens Ære, være besjælede af Ønsket om dens Rettigheders Opretholdelse og stræbe hen til, at den elskes og æres med lige Hengivenhed af alle deres Undergivne. Det ligger ogsaa i det offentlige Livs Interesse, at man med Forstandighed deltager i Forvaltningen af de kommunale Anliggender og særlig gjør sig Umage for, at der offentligt drages Omsorg for Ungdommens religiøse og sædelige Opdragelse paa en Maade, der sømmer sig for Kristne; thi netop herpaa beror i høj Grad de enkelte Byers Velfærd. Dernæst er det i Almindelighed nyttigt og godt, at katholske Mænd ikke indskrænke sig til dette Omraade alene, men ogsaa befatte sig med Statens Anliggender. Vi sige „i Almindelighed“, for saa vidt Vort Ord har Hensyn til alle Nationer. For øvrigt kan det hist og her forekomme, at de vigtigste og ret-

færdigste Grunde udelukke fra politisk Virksomhed eller fra Modtagelsen af politiske Embeder. Men i Almindelighed vilde fuldstændig Afholdelse fra Deltagelse i de politiske Anliggender dog lige saa godt være en Fejl, som vilde man nægte al Medhjælp til det offentlige Vels Fremme, og det saa meget mere, som Katholikerne netop ved de Grundsætninger, som de bekynde, frem for alt ere forpligtede til redeligt og trofast at gjøre hvad de formaa. Holde de sig derimod tilbage, vilde Tøjlerne kun altfor let falde i Hænderne paa hine, af hvis Sindelag man ikke kan vente sig det ringeste Gode for Staten. Men dette vilde ogsaa være til Skade for Religionen; thi den største Magt vilde da hine være i Besiddelse af, som ere opfyldte af Had imod Kirken, og de Velsindede vilde være magtesløse. Det er derfor tydeligt og klart, at de vigtigste Grunde tale for, at Katholikerne deltage i det politiske Liv. Thi de gjøre det ikke og tør ikke gjøre det, for at billige de forkastelige Systemer, som nu til Dags findes i mangt et Statsvæsen; men for at benytte disse Systemer, saa meget som vel muligt, til det sande og ægte offentlige Vels Fremme og for at tilføre, som en heldbringende Livssaft, alle Statsvæsenets Aarer den kristne Kirkes vise Lærdomme og velsignelsesrige Indflydelse.

Anderledes var de Kristnes Optræden heller ikke i de første Aarhundreder. Thi Hedningernes Bestræbelser og Sæder afvege saa meget, som vel tænkes kan, fra Evangeliets Bestræbelser og Sæder; men ikke desto mindre sé vi de Kristne færdes uforandrede og uforfærdede midt i Overtroen, og modigt trængte de sig ind, hvor en Adgang aabnede sig for dem. Som Mønstre paa Troskab mod Fyrsterne og paa Lydighed mod Statslovene, saa vidt som Samvittigheden tillod det, udbredte de til alle Sider en vidunderlig Hellighedens Glans; de kom Brødrene til Hjælp, og kaldte de øvrige til Kristi Vidsoms Erkjendelse; men de vare ogsaa beredte til, at forlade deres Stilling og tappert at lide Døden, saafremt det ikke var muligt at bevare Ære, Embede og Myndighed, uden paa Dydens Bekostning. Derved førte de inden kort Tid de kristelige Grundsætninger, ikke alene ind i Familierne, men ogsaa ind i Hæren, i Senatet og i Kongeborgen. „Vi ere først fra igaar, og dog opfyldte vi alle de Steder, som tilhøre

eder, Byerne, Øerne, Fæstningerne, Municipierne, For-
eningerne, endog Kaserneerne, Hærens Afdelinger, Offi-
cersstanden, Paladset, Senatet og Forum.“ (Tertullian.
Apol. n. 37.) Og Følgen var den, at Kristendommen,
da Lovgivningen senere tillod den offentlige Bekjendelse
af Evangeliet, ingenlunde optraadte i Staten som et
Barn i Vuggen, men som en Voxen, der er i Besiddelse
af den nødvendige Styrke.

De nuværende Omstændigheder fordre, at vi efter-
ligne disse Forfædrenes Exempler. Det er nødvendigt,
at Alle, som ere værdige til at bære Navn af katholske
Kristne, ogsaa aabenlyst bekjende sig som Kirkens elske-
lige Børn; at de uden Tøven tilbagevise alt, hvad der
er uforeneligt med denne Bekjendelse; at de, saa vidt
det paa ærlig Maade lader sig gjøre, benytte de politi-
ske Institutioner til Værn for Sandhed og Retfærdig-
hed; at de drage Omsorg for, at Friheden ikke over-
skridet de Grænser, som baade den naturlige og den gud-
dommelige Lov har sat den; at de arbejdet hen til, at
hele Staten tildanner sig efter det kristelige Ideal, Vi
forhen have skildret.

En eneste, bestemt Vej til Opnaelsen af dette
Maal lader sig vel ikke foreskrive, da den maa rette
sig efter de forskjellige Tidsforhold og Steder. Men
frem for alt maa man dog bevare *Enighed* i Villie og
i Handling. Og det opnaar man bedst, naar Alle ansé
den apostoliske Stols Forskrifter for en Livslov og Rette-
snor og trofast følge Biskopperne, som „*den Helligaand*
har indsat til at styre Guds Kirke.“ (Ap. Gj. 20, 28.)
Den katholske Tros Forsvar fordrer paa det bestemteste,
at Alle i Bekjendelsen af Kirkens Lære ere besjælede
af en eneste Overbevisning og urokkelige Standhaftig-
hed, og at man vel vogter sig for, at kokettere med
de falske Meninger eller yde dem mindre Modstand,
end Sandheden fordrer. Om Sager, som tillade forskjel-
lige Anskuelser, kan man diskutere med Maadehold og
i den Hensigt at udfinde Sandheden, men uden fornær-
melig Mistanke og gjensidig Anklage.

Og for at Sinden *Enighed* ikke skal forstyrres
ved ubetænksomme Beskyldninger, maa Enhver holde
sig følgende Regel efterrettelig: den katholske Bekjen-
delses Renhed kan aldrig bestaa sammen med Menin-
ger, som føre til *Naturalisme* eller *Rationalisme* og som
ifølge deres Væsen ikke tilstræbe andet, end Ødelæg-

gelsen af Kristendommens Bygning og Oprettelsen af Menneskets Herredømme i Samfundet, uafhængigt af Gud. Det er hellerikke tilladt, at have en Regel for Pligternes Opfyldelse i det private Liv, og en anden i det offentlige, saa at man agter Kirkens Autoritet i det private, men fornægter den i det offentlige Liv. Thi dette vilde være det samme, som at blande Godt og Ondt sammen og bringe Mennesket i Splid med sig selv, medens det tværtimod stedse maa være og forblive konsekvent, og i intet Tilfælde eller i nogensomhelst Stilling tør fjærne sig fra den kristelige Dyd.

Hvor det endelig drejer sig om *rent politiske Spørgsmaal*, om den bedste Statsforfatning, om Staternes Styrelse efter dette eller hint System, dér kan sikkert i al Ærlighed finde en Meningsforskjel Sted. Det vilde stride imod Retfærdigheden, om man vilde ansé en afvigende Mening med Hensyn til slige Ting som en Fejl hos Folk, der ellers lægge et fromt Sindelag for Dagen og som ere besjælede af en god Villie til at modtage i Lydighed den apostoliske Stols Beslutninger. Og endnu uretfærdigere vilde det være, om man beskyldte dem for at have krænket deres katholske Tro eller ansaa dem for mistænkelige, hvad der, til Vor store Sorg, desværre er hændet mere end én Gang. Maatte alle Skribenter og særlig *Pressens* Repræsentanter lægge sig denne Forskrift ret paa Hjærte. Thi i den Kamp for de vigtigste og mest ophøjede Interesser, som nu udfægtes, maa alle indre Tvistigheder og Partibestræbelser lades til Side; Alle maa derimod søge i *Enighed* at tilstræbe det fælles Maal: Religionens og Staten Beskyttelse. Var der derfor Tvistighed tilstede, saa begrave man den i Glemselens frivillige Grav; hvad Uforsigtighed eller Uret maatte have fremkaldt, det gjøre de Skyldige godt igjen ved gjensidig Kjærlighed og ved Lydighed imod den apostoliske Stol. Paa denne Maade opnaa Katholikerne tvende herlige Fordele: de hjælpe Kirken i dens Bestræbelser for at bevare og udbrede den kristelige Visdom i Verden, og den største Velgjerning bevise de paa samme Tid det borgerlige Samfund, hvis Velfærd i høj Grad svæver i Fare, paa Grund af de falske Lærdomme og Lidenskaberne.

Dette, ærværdige Brødre, er de Tanker, som Vi have ønsket at meddele den katholske Verdens Folk

med Hensyn til den kristelige Statsforfatning og de enkelte Borgeres Pligter.

For øvrigt maa Vi ved indstændige Bønner anraabe Himlen og bønfalde Gud, at han vil føre til et lykkeligt Resultat alle vore Ønsker og Bestræbelser, der kun have Hans Ære og Menneskeslægts almindelige Vel til Formaal, Han, som oplyser Menneskets Aand og bevæger dets Villie. — Som Underpant paa de guddommelige Naadegaver og som Vidnesbyrd om Vor faderlige Velvillie, meddele Vi eder, ærværdige Brødre, samt Gejstligheden og hele det Folk, som er anbetret til eders Aarvaagenhed og Omsorg, af ganske Hjærte den apostoliske Velsignelse i Herren.

Givet i Rom ved Sct. Peter, den 1. November. 1885,
i Vort Pontifikats ottende Aar.

Lco PP. XIII.

Fredløs.

(Fortsat).

Medens Banden styrtede sig over Grev Berclaux, trængte Julius sig hen imod Valentine, for at gribe hende. Men Greven gjættede hans Hensigt, sprang til Siden og undgik derved selv den nærmeste Fare, medens han tillige vandt saamegen Tid, at han kunde trække sin Pistol frem og trykke løs. Julius styrtede blødende til Jorden. Samtidig sprang Albert de Vassière hen til Alteret, slukkede Lysene og raabte! „Bort med Kvinderne! Vi ville alene gjøre det af med disse Bandidter!“

De tre Mænd kastede sig nu imod deres Angribere. Vassière affyrede begge sine Pistoler, og den Banden og Hysten, som fulgte efter, viste at Kuglerne ikke havde forfejlet deres Virkning. Grev Berclaux skjød anden Gang og styrtede sig med en Dolk i Haanden ind imellem Angriberne. Forpagteren havde intet

Vaaben, men til Gjengjæld herkuliske Kræfter: han greb den ene Bandit efter den anden, og kastede dem paa Hovedet ud af Døren, saa de trillede ud i Gaarden. Tilsidst fik han ogsaa fat paa en Sabel, hvormed han af Livsens Kræfter huggede løs paa Fjenden. Trods Mørket udspandt der sig en rasende Kamp. De tre Venner førte deres Hug i Taushed og lode sig vejlede af Modstandernes Raab. Men Fjenderne vare for talrige, og Emigranterne havde tilsidst maattet bukke under. Deres Kræfter begyndte at svinde, da de pludselig hørte et Pistolskud udefra, der snart efterfulgtes af et andet. Smertensskrig og Fortvivlelsens Hyl fyldte Værelset; men alt blev det overdøvet af Raabet: „Mod, mine Herrer, jeg kommer lige i rette Tid!“

„Det er Josef Bonnet!“ raabte Vassière; „vi ere frelste!“

Da Sanskulotterne saá sig stillede mellem en dobbelt Ild, og særlig troede at et større Antal var bag ved dem, begyndte de at vige tilbage. Gaardens Karle, som i Begyndelsen havde været bange, fik nu Mod, og bevæbnede sig med hvad de kunde finde. Efter faa Minutters Kamp var hele Gaarden ryddet, Sanskulotterne grebe Flugten, men de slæbte de Saarede med sig. Berclaux og Vassière ilede hen til den trofaste Skovrider, som i en saa væsentlig Grad havde bidraget til deres Frelse og trykkede rørte hans Haand.

„Hvilket heldigt Tilfælde har ført dig herhen i dette afgjørende Øjeblik?“ spurgte Grev Berclaux.

„Jeg kommer fra Erny St. Julien,“ svarede den gamle Tjener; „jeg vidste, at De var her, og vilde overvære Frøken Valentines Bryllup.“

„Dertil kommer du for sent, min Ven; Præsten havde lige endt Vielsen, da denne rasende Bande styrtede over os.“

„I saa Tilfælde vil De tillade, at jeg bringer den unge Hustru, min hjærteligste Lykønskning.“

„Det stakkels Barn er vist halvdød af Skræk!“ bemærkede Greven.

Imidlertid havde Forpagteren tændt en Lampe og oplyst den skrækkelige Uorden, som herskede rundt omkring. Derefter vendte han tilbage til Salen, hvor Vielsen havde fundet Sted; man haabede at gjenfinde Kvinderne der. Men Værelset var tomt. Begge Emigranterne bleve fortvivlede; men Forpagteren beroligede dem med de Ord: „Vær uden Bekymring; der er her en hemmelig Dør, og medens vi kæmpede, er min Hustru uden Tvivl flygtet derigjennem med sine Gjæster.“

Han aabnede Døren, som var udmærket skjult, og, idet han løftede Lampen i Vejret, oplyste han Rummet indenfor, hvor de tre Kvinder knælede tilligemed Præsten i fælles Bøn. Efterat den første Glæde var overstaaet, gav man sig i Færd med at udslette Sporene af Kampen saa meget som mulig.

„Du maa kjende det Menneske, som jeg først skjød paa,“ sagde Greven til Valentine; „han synes at være opfyldt af et særligt Had til dig.“

„Ti stille derom,“ sagde Valentine sagte, „det er Mad. Robillards Broder.“

Mad. Robillard havde imidlertid hørt det og svarede: „Det er ikke nødvendigt, at skjule Sandheden; hvor smerteligt det ogsaa er for mig, saa maa jeg dog tilstaa, at den Ulykkelige er min Broder. Jeg kjender ogsaa Julius: nu, da det første Skridt paa Forbryderbanen er gjort, vil Intet holde ham tilbage længere. Jeg maa sige Dem forud, han vil forfølge Dem paa alle Veje og Stier. Skynd Dem, og forlad Frankrig! Jeg er ikke rolig, førend jeg ved, at De er i Sikkerhed. Efter denne Tildragelse maa enhver være paa sin Post.“

Skovrideren tilbød sig, at ledsage det unge Ægtepar til et lille Fiskerleje, hvor han vilde sørge for deres Indskibning. Abbé Varlet vilde forsøge at naa den flanderske Grænse. Hr. og Mad. Mantel, som ikke

kunde bekvemme sig til Udvandring, foretrak, at skjule sig i nogen Tid i Omegnen.

XI. Ved Kysten.

Otte Dage senere finde vi begge Emigranterne og den unge Grevinde forsamlede i en lille Hytte i Omegnen af Samer. I alle Retninger havde man sendt deres Personalbeskrivelse omkring, med Anmodning om at arrestere dem, og det var næsten et Vidunder, at de i Nattens Mørke vare naaede saa vidt. Men de havde endnu tre Mil til Kysten, og vidste ikke om de vilde naa den. Deres nuværende Opholdssted var en gammel, ubeboet Rønne, hvor de ikke engang turde tænde Lys, for at dette ikke skulde forraade deres Nærværelse. Valentine sad paa et gammelt Brædt, der var lagt over to Stene, medens begge Emigranterne gik op og ned ad Gulvet.

„Josef kommer ikke; der er vistnok tilstødt ham en Ulykke,“ sagde Grev Berclaux.

„Lad os ikke tabe Haabet,“ svarede Valentine; „Josef er altfor kløgtig og erfaren, til at han skulde lade sig fange.“

Næppe havde hun endt Sætningen, førend der blev banket ganske sagte paa Døren. „Der er han!“ lød det enstemmig fra Flygtningene. Og medens begge Vennerne gik for at aabne, hævede Valentine Blikket imod Himlen.

„Jeg har ladet Dem vente længe“, undskyldte Josef, idet han traadte ind og tørrede Sveden af Panden. „Man jeg har ogsaa gaaet 12 Timer, uden at opholde mig et Øjeblik.“

Valentine fik den gamle Tjener til at sætte sig ned ved Siden af hende paa den vaklende Bænk, og han fortalte da om sin Udflugt. Han havde været i Fiskerlejet og fundet en Mand, som var beredt til at føre dem over til England for 100 Francs. Men samtidig havde han ogsaa gjennemsøgt Omegnen, for at erfare

om man vidste Noget om dem eller maaske endog havde Anelse om deres Nærværelse. Og han havde da gjort den slemme Opdagelse, at Julius var i Samer. Han havde mødt ham med tilbundet Hoved. „Vil De følge mit Raad,“ tilføjede han, „saa bryde vi op endnu i denne Nat; thi hans Nærværelse i Samer viser, at han har fundet vort Spor.“

En halv Time senere forlode de alle Hytten. Josef gik foran som Vejviser, Valentine støttede sig ved sin Mands Arm, og Albert dannede Bagtroppen. Det gik kun langsom fremad. Valentine klagede ikke, men hendes Mand mærkede, at hun stedse blev tungere og tungere og hvert Øjeblik traadte hun fejl. Den skarpe, saltholdige Luft forkyndte imidlertid Havets Nærhed, og man hørte endog i det Fjærne Bølgerne dumpe Rullen.

De havde vel gaaet i henved fem Timer, da Valentines Kræfter svigtede. „Jeg kan ikke længere“, sukkede hun og sank afmægtig til Jorden.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Den 8. December, som hvert Aar i Sct. Josephs-Søstrenes Provinsialhus' Kapel paa Toldbodvejen højtideligholdes med Udstilling af det Allerehelligste Sakrament den hele Dag, fejredes iaar paa en særlig festlig Maade, idet syv Jomfruer samme Dag modtog den hl. *Ordensklædning*. — Kapellet var allerede tidlig opfyldt med andægtige Troende, som ønskede at overvære denne smukke, betydningsfulde Cæremoni.

Kl. 8 frembar Hs. Højærværdighed, den apostoliske Præfekt *von Euch* det hl. Messeoffer, under hvilket der af Søstrene foredroges en særdeles smuk og opløftende flerstemmig latinsk Sangmesse. Efter at det hl. Offer

var til Ende, foretog den højærværdigste Hr. Præfekt Optagelsehandlingen i Overensstemmelse med Ordenssamfundets Cæremoniel. Assisteret af tvende Gejstlige, iført et prægtigt Pluviale, istemte han Kirkehymnen „Veni, Creator Spiritus“, og efter dennes Afsyngelse holdt Hr. Præfekten en indtrængende Tale, i hvilken han skildrede det fuldkomment *kristelige* og ægte *katholske* ved den Handling, der om nogle Øjeblikke skulde udføres. „Fuldkommen kristelig“, bemærkede Hr. Præfekten, i det kun Kristendommen havde formaaet at indgyde Højagtelse for Fattigdom, jomfruelig Kyskhed og frivillig Lydighed, samt Mod til at øve disse Dyder alene af Kjærlighed til Gud; „ægte katholsk“, thi forgjæves søger man uden for vor hl. Kirke saadanne Sjæle, der alene drevne af det Ønske, fuldkomnere at efterligne den fattige, lidende og ydmyge Frelser, bringe alt det til Offer, som for ethvert Menneskehjærte er det Dyrebareste. Hvem Gud kalder til at bringe større Ofre, dem er det ogsaa, Han særlig elsker; derfor er Kaldet til Ordenslivet en Naade, for hvilken man bør være Herren inderlig taknemmelig, og med hvilken man trofast bør medvirke, for ikke at løbe Fare for atter at miste den. — Efter endt Tale indviede Hr. Prælaten Ordensklædningen, som Jomfruerne skulde anlægge, hvorefter disse, iførte hvid Brudedragt, med brændende Lys i Haanden, knælede ned for Hr. Prælaten, der havde taget Sæde ved Foden af Alteret, og bade ham om den Gunst at turde aflægge den verdslige Dragt for at iføres Sct. Josephs-Søstrenes fattige Ordensdragt. Jomfruerne forlode en Stund Kapellet, og imedens blev Davids 113. Ps. „In exitu Israel“ afsunget, hvilket gjorde et særdeles gripende Indtryk. Iførte Ordensdragten traadte Jomfruerne atter ind i Kapellet, knælede foran Alteret og modtog af Hr. Præfekten det nye Navn, de skulde bære som Ordenssøstre. Derefter udstilledes det Allerseligste i Monstrantsen, Takkehymnen „Te Deum laudamus“ istemtes, og Højtideligheden sluttedes med „Tantum ergo og den sakramentale Velsignelse. Det Allerseligste forblev som sædvanlig udstillet den hele Dag til offentlig Tilbedelse og besøgtes af talrige Troende.

Det lille Ordenskapel var i Dagens Anledning smukt prydet med Lys og Blomster. Ved milde Gaver er det i øvrigt tarvelige Gudshus blevet beriget med adskillige

smukke Gjenstande, blandt hvilke vi her ikke kunne undlade særlig at omtale en *Lourdes-Grotte*, som en from Dame her i Menigheden i paaskjønnelsesværdig Offervillighed har skjænket Kapellet. Grotten bestaar af et bredt Fodstykke og en Hvælving, der omgiver Vor Frue af Lourdes' Statue; den er udført med megen Smag og Dygtighed af Dhrr. Snedker *Svendsen* og Maler *Hansen* her i Staden og gjengiver Klippen med megen Troskab. Sct. Josephs-Søstrenes Ordenskapel er ved denne værdifulde Gave kommen i Besiddelse af en stor og her til Lands endnu enestaaende Prydelse, ved hvilken forhaabentlig ret Mange ville blive styrkede i deres Andagt og Kjærlighed til den ubesmittet Undfangne, den Velsignede iblandt Kvinderne'

— Paa Tirsdag den 15. December er det to Aar siden, den højærv. Præfekt *Grüder* afgik ved Døden. Der vil i den Anledning blive fejret en *højtidelig Sjælemesse* for den Afdøde i St. Ansgars Kirke Kl. 8¼. Menigheden vil sikkert ved talrig Deltagelse vise, at den kjære Afdøde endnu lever i Alles Minde. Et virksomt Vidnesbyrd om dens taknemlige Kjærlighed vilde Opofrelsen af den h. *Kommunion* være; under alle Omstændigheder, en ydmyg *Forbøn*, f. Ex. *Rosenkransbønnen*, for den Afdøde. Aarsdagen for hans Begravelse er den 21. December. R. J. P.

Fortrolig Korrespondents.

Kolding Referatet om Kirkeindvielsen er ved en Fejltagelse ikke kommet i Bladet denne Gang; men følger i næste Nummer.

Til Vedkommende. Redaktionen er bragt i den største Forlegenhed paa Grund af det herlige *Møbel*. Slige Sorger maa De aldrig mere berede mig. Jeg finder intet Udtryk for mine Tanker, saa overvældet er jeg. Fra Nytaar redigerer jeg Bladet fra det nye Stade; — „mange Tak“; men gjør det ikke tiere.

Red.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 13. December, 3die Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelses Fest. — 14. M. Oktavdag. — 15. Ti. Oktav af den ubesmittede Undfangelse. — 16. O. (Tamperfastedag.) Eusebius, Pave og Mart. — 17. To. Ferialdag. — 18. Fr. (Tamperfastedag.) Forventning af Frelserens Fødsel. — 19. L. (Tamperfastedag.) Ferialdag.
Søndagen den 20. December. 4de Søndag i Advent.

Tirsdagen den 15. December Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes en højtidelig Sjølemesse i Sct. Ansgars Kirke i Anledning af Aarsdagen for den højærv. Præfekt H. Grüders Død.

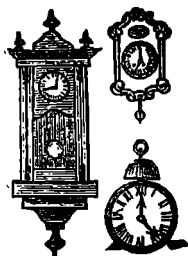
Vincentforeningen afholder Søndagen d. 13. December efter Højmessen i Sct. Ansgar det sidste Generalmøde for iaar, hvortil alle Konferenserne og Æresmedlemmerne indbydes. Samtidig tillader Foreningen sig at bringe sine Fattige i velvillig Erindring ved forestaaende Julefest.

Paa Bestyrelsens Vegne:
H. Böhmer,
Sognepræst.

Mariakongregationerne for Mænd og Ynglinge holde Fælleskommunion Søndag den 13. Dec. Kl. 8 i Sct. Ansgar. Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer, samt Procession i Anledning af Gudsmoder-Statuens (Notre Dame de Lourdes) Kroning. Kongregationernes Medlemmer deltog i Processionen.

Sct. Josefssøstrenes Julebazar til Fordel for Fattige og Hospitalet afholdes den 13. og 14. December paa Toldbodvejen 14. De mindste Gaver modtages med Taknemlighed paa Toldbodvejen 14, Griffenfeldt-gade 44 og Frederiksberg Allé 15—17.

Svendeforeningens Medlemmer deltog i Processionen i Sct. Ansgar i Aften Kl. 6. Præsæs.

E. A. OLSEN,

Uhrmager,

6 Borgergade 6.

(3die Sted fra Gothersgade)

anbefaler til Julen et stort og elegant Udvalg af *Guld- og Sølv-Lommeure*, samt alle Sorter *Stueuhre*. Reparationer udføres. Alt med Garanti og til billigste Priser. Ældre Uhre tages i Bytte. Til Provinserne imod Efterkrav.

Stort Lager af Brillor og Pin-ce-nez.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 51.

Søndagen den 20. December.

1885.

Indhold: Den h. Julefest. Kirkeindvielsen i Kolding. Australiens første Kardinal. Fredløs. Billederne paa Marmorkirken. Efterretninger: Kjøbenhavn.

Den højhellige Julefest.

„Dersom I ikke blive som Børn, kunne I ikke indgaa i Himmerige“; saaledes taledede Frelseren en Gang til sine Disciple. Med et barnligt Sindelag maa vi møde til den kommende h. Julefest. Hverken Alderdommens Erfaring eller de Vises Grublen formaar at udgranske Julefestens Hemmelighed: Gud er bleven Menneske, for at gjøre Menneskene til Guds Børn! Hvad var vel Verden uden Kristus? En 4000-aarig Historie giver os Svar herpaa. Uvidende, og dog saa stolt og hjærteløs, ned-sunken i alskens Synder og Laster og følgelig ogsaa ulykkelig var Verden, da den var frafalden fra Gud. Og hvad er den endnu, naar den Intet vil vide om den menneskevordne Gudssøn? Den daglige Erfaring lærer os det. Man vil uden Kristus, og blot ved jordiske Midler omdanne Verden til et Glædens Paradis, og istedenfor bliver den mere og mere ulykkelig og opfyldt af Elen-dighed. Kristus alene er Vejen, Sandheden og Livet.

Til ham, til det guddommelige Barn, komme Konger, og fulde af himmelsk Glæde og Fred vende de tilbage fra den himmelske Konge. Af Jesusbarnet i Krybben lære de Vise den sande Visdom, de lære Ydmyghed og Ringeagt for Jordens Herlighed. De Fattige komme og finde Trøst. Fattigdommen adles her ved guddommelig Adel. Syge og Lidende møde ved Krybben og vandre gjærne Lidelsens Vej, efter at de have set Barnet, det guddommelige Barn i Stalden. Den Fattigste kommer, Synderen kommer, ja, vi komme alle og finde Gudslammet, som borttager Verdens Synder.

Paa Julefesten fejrer hver Gøjstlig tre hh. Messer, og de Troende pleje at overvære alle tre. Disse tre hh. Messer minde os om Gudssønnens tredobbelte Fødsel, i Evigheden af Faderen, i Tiden af Jomfru Maria og i Menneskenes Hjærter ved sin Naade. De have alle en vidunderlig dyb og hemmelighedsfuld Betydning.

Julefesten har ogsaa, mere end nogen anden kirkelig Fest, trængt sig dybt ind i Familielivet, og da den minder om den ophøjede Begivenhed, at Gudssønnen selv er bleven et Barn, saa er den særlig bleven en Glædensfest for Børnene. Fromme og glædestraalende staa de foran Krybben, jublende staa de omkring Juletræet og glæde sig over de Gaver, som Jesusbarnet har bragt dem. Den Fredens og Kjærlighedens Aand som besjælede det evige Ord, der i den h. Julenat kom til Verden som et lille Barn, for at frelse, lykسالiggjøre og berige Menneskeslægten med sine himmelske Naadegaver, denne Aand opfylder ogsaa paa den h. Julefest hele den kristne Verden, saa at selv Vantro, naar de leve blandt troende Kristne, blive gjennemtrængte af den.

Saaledes er da Julefesten en Glædens Fest for Alle, som have en god Villie. Vil den ogsaa blive en Glædens Fest for dig, kjære Læser og Læserinde? Tilvisse, dersom du har en god Villie, dersom du er som Bør-

nene, der fromme og troende staa omkring Jesusbarnets Krybbe. Dersom der derfor mangler noget i dit Hjærte, nemlig Tillid, Fred, Kjærlighed, Oprigtighed, saa at det ikke ligner et Barnehjærte, eller der maa-ske er for meget i det, nemlig Synden, saa gaa først hen til den Naadens- og Frelsensanstalt, som Jesusbarnet har oprejst i sin Kirke; rens der dit Hjærte og kom da til Krybben; du vil da være glad som Børnene. Og naar du kjender en Fattig, som mangler det nødvendige i timelig Henseende, og Herren har velsignet dig med timelige Goder, saa gaa hen og giv den Fattige en lille Skjærv og bered ham en „glædelig Jul“ ogsaa i timelig Henseende; hvad du giver de Fattige, det giver du Jesusbarnet; det vil se med Kjærlighed paa dig, og forøge din egen Juleglæde. — Og vil du være sikker paa, at din Gave er vel anbragt og paa rette Sted, saa lad den gaa igjennem en af de kirkelige *Foreningers* Hænder, saafremt saadanne ere oprettede i den Menighed, hvor du hører hjemme. Glem ikke Opfordringen fra *Vicentsforeningen* og *Elisabethforeningen* til Fordel for de Fattige, ogsaa *Søstrenes Bazar* kan du for den Sags Skyld gjerne hjælpe endnu, saafremt du glemte at besøge den, medens den var aaben. Din Gave kan godt lægges til det øvrige endnu. Barmhjærtighed, Almisse, maa der til i Julen, ellers kan det barmhjærtige Barnelil ikke være fuldkomment tilfreds med dig. — Vil du endnu særlig glæde *Børnene*, saa glem ikke *Juletræerne* i Skolen. *Lidt fra Mange* er istand til at pynte de herligste Juletræer med alt, hvad der glæder Barnehjærtet; thi „mange Bække smaa, gjøre en stor Aa.“

†

Kirkeindvielsen i Kolding.

Efter at det i længere Tid havde set ud, som om St. Mikael's-Kirken ikke mere skulde blive færdig i Aar, var det en desto større Glæde for Menigheden, at Indvielsen dog kunde foretages Søndagen, 6. Dec. Det var travle Tider i de sidste Dage. Der skulde males og tømres, her havde Smeden endnu sit Værksted midt i Kirken, der stod Glarmesteren og satte de sidste Ruder ind; men saa tog man Nætterne til Hjælp og naaede saaledes til alles Glæde at blive færdig til St. Nikolaus Dagen. Udenfor var Kirken af flittige Hænder bleven pyntet med en dobbelt Række af grønne Guirlander, og talrige Flag forkyndte Enhver, at det var en stor Festlighed for den katholske Menighed i Kolding. Og det var ogsaa virkelig Tilfældet; der laa noget saa højtideligt, saa opløftende, opbyggende over hele Indvielsen, at vist ingen af Deltagerne saa snart vil glemme denne smukke Dag.

Kl. 9 begyndte Indvielsen. I det gamle Kapel, hvor Menigheden har holdt Gudstjeneste omtrent i fire Aar, samledes man, for at drage i Procession til Kirkens Hovedindgang. Foruden den højærværdigste Hr. Præfekt, Msgr. *von Euch*, samt Menighedens Præster, Pastor *Storp* og Kapellan *Schreiber*, deltog ogsaa hele Menigheden og mange Fremmede i Processionen. Baade fra Fredericia, Horsens og Odense havde man givet Møde. Af fremmede Gejstlige vare tilstede Pastor *Lichtle* fra Odense, Pastor *Brinkmann* fra Kjøbenhavn og Pastor *Spee* fra Flensborg.

Ved Kirkedøren læste Hr. Præfekten den første Bøn; derefter ledsagedes han af Præsterne, som bade den fjerde Bodssalme, under hans Gang omkring Kirken, medens Murene og Fundamenterne bestænkedes med Vievand. Gejstligheden holdt derpaa sit Indtog i Kirken, Litaniet til alle Helgener blev afsunget og der-

efter Kirkens Indre indviet. Saa aabnedes Døren og hele Processionen traadte ind i den lyse, venlige Kirke. Efter Evangeliet holdt Hr. Præfekten en Prædiken, hvis Hovedtanker vare omtrent saalydende: Det er mig altid en stor Glæde, at indvie en ny Kirke, et Sted, hvor Herrens Navn paakaldes, hvor der ofres og bedes. Og skulde man vel ikke glæde sig, hver Gang der rejses et Hus til den almægtige Guds Ære, paa en Tid, hvor der overalt i Verden rejses saa mange Templer til Ære for Fornøjelsernes Afguder. Det er mig en Glæde, at denne Menighed og dens Sjælesørger nu har naaet Maalet for deres Ønsker, og at dette skønne Gudshus nu kan aabne sine høje Haller for den. Jeg ønsker Menighedens Sjælesørger til Lykke med dette Hus, som nu er fuldendt, thi nærmest skyldes det hans opofrende Bestræbelser, at Værket er fuldført og blevet saa skjønt, at man uvilkaarligt mindes Salmistens Ord, naar man træder ind her: „Hvor skønne og herlige ere dog dine Boliger!“ Denne Kirke er bleven indviet først og fremmest til at være et helligt *Bedehus*; men den er ogsaa tillige et *Lærested*, thi enhver katolsk Kirke er tillige en Jesu Kristi Skole, hvor hans hh. Lærdomme forkyndes. Kommer derfor med Glæde til Herrens Hus, for at høre Guds Ord og bevare det. Men Kirken er ogsaa et *Offersted*, hvor Jesus Kristus paa ublodig Maade frembærer det samme Offer paa Alteret, som han fordum paa blodig Maade frembar paa Korset. Og endelig er Kirken et *Naadested*, et Sted, hvorfra der tilstrømmer Menigheden en utallig Mængde Naadegaver. Her ville eders Børn blive døbte og gjenfødte, her ville eders Sjæle blive helligede ved Konfirmationens h. Sakramente, her ville I modtage Syndernes Forladelse, her ville I blive bespiste med Jesu Kristi hellige Legeme, her vil Præsten hente den h. Olie til den sidste Salvelse i eders Dødsstund, her vil han i Kirkens Navn velsigne Brudeparrets evige Troskabsløfte, her vil han endelig forkynde eder Guds

Ord. Og saaledes vil dette Gudshus i Sandhed blive et Naadens Sted. Maatte det da blive for eder alt, hvad det ifølge Guds Villie skal blive for eder, og maatte Guds Hus i eders Indre blive opbygget. Dertil hjælpe eder den h. Gudsmoder ved sin Forbøn. Og især være den h. Ærkeengel Mikael en mægtig Skytspatron for dette Hus; maatte han tage Menigheden under sin Beskyttelse og lære den at forstaa hans Løsen: *Quis sicut Deus*; Hvo som Gud!

Under den h. Messe udførte den kirkelige *Sangforening* fra Fredericia flere firstemmige Sange, som i den høje Kirke havde en overordentlig smuk Virkning og ikke lidet bidrog til at forhøje Gudstjenestens Højtidelighed. Allerede i lang Tid havde Hr. Uhrmager *Spetzler* fra Fredericia flittigt indøvet sine Sangere, og de kunde glæde sig ved at se de fælles Anstrængelser belønnede med det skønneste Resultat. Efter den h. Messe meddeltes Konfirmationens h. Sakramente til 19 Konfirmander, og til Slutning meddelte Hr. Præfekten den pavelige Velsignelse.

Dermed var Gudstjenesten til Ende om Morgenens. Ved Aftenandagten prædikede Hr. Pastor *Brinkmann* om Troens Nødvendighed. Idet han gik ud fra, at den nye Kirke netop skulde være et Sted, hvor Menigheden skulde modtage sin Tro og styrkes i den, paaviste han, hvorledes ethvert tænkende Menneske maatte komme til den Overbevisning: der er en Gud; jeg maa ære ham, dette fordrer den sunde Fornuft af mig. Med stor Interesse fulgte den talrige Forsamling Pastor Brinkmanns interessante og slaaende Foredrag, som ere blevne fortsatte hver Aften i den forløbne Uge. Aftenandagten sluttede med *Te Deum* og den sakramentale Velsignelse. —

Australien og dets første Kardinal.

Netop samtidig med at Nord-Amerikas første Kardinal, Mac Closkey, afgik ved Døden, befandt Kardinal *Moran*, Ærkebiskop af Sidney, sig paa Havet, for som den Første, at bringe det romerske Purpur til Australiens fjærne Egne.

I nummerisk Henseende indtager den katholske Kirke endnu ikke den første Plads i hin Verdensdel, som aabnedes for Civilisationen i Begyndelsen af dette Aarhundrede; men dens Fremskridt ere saadanne, at de talrige Sekter, som overførtes dertil ved den engelske Kolonisation, lidt efter lidt trænges i Baggrunden. En Del af Landet, som tilhører Englænderne, tæller for Tiden 60,000 Katholiker overfor en samlet Befolkning af henved tre Millioner Sjæle. Det katholske Hierarki omfatter to Metropolitansæder: *Sidney* med syv Bispedømmer Armidie, Bathurst, Brisbane, Goulbourn, Maitland, Porto-Vittorio og Rock-Hampton; *Melbourne* med de fem Bispedømmer Adelaide, Ballarat, Hobart-Town, Perth og Sandhurst.

Melbourne og Sidney ere Landets største Stæder med en Million Indvaanere hver; Indbyggernes Antal i de øvrige Byer varierer mellem 60,000 og 10,000 Sjæle. Metropolitansædet i Sidney oprettedes i 1842 af Pave Gregor XVI, som i 1844 og 1845 grundlagte begge Bispedømmerne Adelaide og Perth. Pius IX oprettede 10 nye Bispedømmer, blandt hvilke Melbourne, som i 1874 hævedes til Metropolitansæde. Leo XIII føjede for nogle Aar siden et nyt Bispedømme, Rock-Hampton til Hierarkiet.

Det er næppe et halvt Aarhundrede, siden Katholicismen fæstede sine første Rødder i denne Jordbund. Idag finder man der Domkirker, Kollegialkirker og et stort Antal Sogne med Kirker og Kapeller, Abbedier og Klostre samt talrige katholske Skoler. Selv den

katholske Presse er allerede vel organiseret, og der er hellerikke Mangel paa katholske Bøger og Broschyrrer, som ere trykte i Landet. Det er særlig to katholske Aviser, som spille en stor Rolle; „Freemans Journal“ er i den Grad udbredt, at mangen Avis i den gamle Verden kunde være misundelig paa den, og Kardinal Morans Organ i Sidney, „Express,“ har ogsaa opnaaet betydelige Resultater.

Det religiøse Liv blomstrer. De første Missionærer kom fra Irland, Frankrig og Spanien; nogle af disse „Arbejdere fra den første Time“ leve endnu og glæde sig over den rige Frugt, som deres Sæd bærer. Jesuiter og Benediktinere sluttede sig til dem og efterfulgtes af andre Ordener, som grundede store Ordenshuse. De kvindelige Ordener ere talrige og beskjæftige sig særlig med Ungdommens Opdragelse. Men hellerikke „de barmhjærtige Søstre“ og „Søstrene af den h. Vincents Orden“ mangle; talrige Hospitaler og Velgjørenhedsanstalter staa under deres Ledelse.

Indvandringen tager stadig til; 1881 beløb den sig til 165,000 Sjæle, 1883 til 173,000. Mere end 1700 Kilometer Jærnbaner ere i Gang og over 2500 Kilometer under Bygning. Overfor Landets hurtige Fremskridt bliver den katholske Kirke ikke staaende tilbage, og man vil en Dag kunne tælle Australien blandt den katholske Kristenheds mægtigste og mest blomstrende Lemmer.

Med Kardinal Moran indskibede sig ogsaa 20 Præster og 15 Ordenssøstre. Før sin Rejse til Rom lagde han Grundstenen til et Pæsteseminar, af hvilke han lover sig de gunstigste Resultater. Australiens første Kardinal er næppe 55 Aar. Hans Vugge stod i Bispedømmet Kildare i Irland; der begyndte han ogsaa sin præstelige Løbebane. Han var Biskop af Ossory i Irland, da Leo XIII udnævnte ham til Ærkebiskop af Sidney i Australien.

F r e d l ø s .

(Slutet).

Den gamle Tjener tog en lille Flaske frem, gjød noget af dens Indhold ud i den hule Haand og gned hendes Tindinger dermed; derefter rakte han hende Flasken og sagde: „Drik et Par Draaber, det vil oplive Dem paany. Det er stærkt og bittert; men De maa tage en Smule deraf; thi Klokken er allerede tre, og Solen tør ikke se os paa fransk Grund?“

Valentine tog nogle Draaber, som virkelig syntes at styrke hende; thi hun rejste sig, og man gik videre, uden at tale et Ord. Endelig havde man naaet Kysten; Havet, som oprørtes af en heftig Sydvestvind, laa foran dem. Endnu en sidste Anstrængelse, og de vare frelste.

„Vent, her“, sagde Josef, „jeg vil se om alt er beredt.“ Efter en halv Times Tid kom han tilbage og meldte: „Vi maa være forsigtige, thi Kysten er bevogtet! Men vi kunne alligevel slippe igjennem. Følg mig, og ser til at De ingen Støj gjør.“

Ulykkeligvis var der Ebbe, og Baaden laa derfor et temmeligt langt Stykke ude fra Land, saa at Emigranterne maatte vade igjennem det vaade Sand. De havde omtrent naaet Midten, uden at blive bemærkede; men pludselig gjenlød et vildt Skrig bagved dem.

„Skynd Dem!“ formanede Føreren; men Valentine var saa udmattet, at hun med sin bedste Villie ikke formaaede at gaa et Skridt videre. Hendes Mand tog hende derfor paa sine Arme og fortsatte Løbet. Men efter at have løbet saaledes en Tidlang i det bløde Sand, blev han staaende og sagde: „Jeg kan ikke længere.“

„Saa kommer Turen til mig“, sagde Vassiére og han modtog Valentine af Grev Berclaux. Endelig havde de naaet Vandet, og de styrtede sig nu alle i Bøl-

gerne. „Hurtigt, hurtigt!“ raabte Fiskeren. „Giv mig Damen, og kom i Baaden jo før jo hellere, ellers ere vi alle fortabte.“

Næppe havde han lagt Valentine ned i Baaden, førend Ankeret ogsaa var løftet, og Emigranterne fik næppe Tid til at styrte sig ind i Baaden. Sanskulotterne, som vare gnavne over, at deres Ofre vare undslupne, forfulgte dem langt ud i Bølgerne. Men da de indsaa, at deres Anstrængelser vare forgjæves, besluttede de at skyde Baaden isænk. „Læg Dem ned“, befalede Fiskeren, da Kuglerne begyndte at pibe dem om Ørene. Til alt Held ramte ingen af Kuglerne under Vandlinien, og Baaden fjærnede sig stadig mere og mere fra Kysten, indtil den endelig var udenfor Fjendens Rækkevidde.

Valentine laa stadig afmægtig i Bunden af Baaden. Skovrideren gav hende atter nogle Draaber af sin Flaske, som bevirkede, at hun tilsidst slog Øjnene op. „Hvor ere vi?“ sagde hun med et Smil, da hun saa sig omringet af Venner.

„Vi ere frelste!“ svarede hendes Mand.

„En Sejler!“ raabte i dette Øjeblik Fiskeren, idet han viste henimod et sort Punkt i Horisonten; den følger vor Retning, vi kunne naa den! Men de maa hjælpe mig at ro.“

Skovrideren greb et Par Aarer, og fremad skød Baaden med fordoblet Fart. Flygtningene svævede endnu en Tid i en pinlig Uvished, thi de viste ikke, om Skibet tilhørte en venlig Nation. Det sorte Punkt blev imidlertid større og større; snart kunde man skjelne dets Flag: „En norsk Brig!“ raabte Fiskeren, „Mod, Børn! Hæng dygtig i Aarene; Jeg vil give den Signal.“

En Time senere befandt vore Venner sig om Bord paa et stateligt Fartøj, som for fulde Sejl styrede mod England. Solens Straaler, som havde gjennebrudt Skyerne, spejlede sig i Bølgerne og opfyldte alt

rundt omkring dem med sit glimrende Lys. I Horisonten saa man de utydelige Omrids af den franske Kyst. Ved dette Syn græd de fire Flygtninge; det var Glædens Taarer, som blandede sig med stille Vemodstaa-
rer. Den samme Tanke opfyldte deres Hjærter, de samme Ord kom over deres Læber: „Stakkels Fædre-
land! Hvornaar ville vi gjense dig?

Billederne paa Marmorkirken.

Samme Dag, den 6te Decbr., som „Politiken“ havde givet „en tænkende Kristen“, der spurgte om Aarsagen til, at Marmorkirken prydedes med lutter katholske Helgenstatuer, det Svar: „Man benytter rimeligvis katholske Helgener, fordi der ingen protestantiske findes“. optog ogsaa Hr. *Br.* i „Dansk Kirketidende“ Spørgsmaa-
let og aftrykte Indledningen til vor Artikel i Nr. 47 om den h. Cæcilia o. s. v., idet han ansaa den for „saa be-
tegnende, at den helst maa læses i Original“. Hr. *Br.* anklager os for „sneverhjærtet Nidkjærhed“, fordi vi have værnet om vor retmæssige Ejendom; men det hjælper ikke. De katholske Kirkefædre ere nu engang den katholske Kirkes Ejendom, og vi maa derfor protestere imod, at deres Skrifter og Personer gjøres lutherske, og at Paver fremstilles som Repræ-
sentanter for dem, der „fulgte Morten Luthers Oplys-
ning og vendte Pavedømmets græsselige Vildfarelse Ryggen.“ Sandt nok, at „den Skrift oppe paa Mar-
morkirkens Tinde er tydeligere at læse og vil blive læst af flere, end om det samme blev sagt i Hundreder af Bøger“; men det er en vildledende, usandfærdig Skrift. Marmorkirken er og bliver en luthersk Kirke; men Luther forkastede hele Traditionen og alle Kirkefædrene og forfulgte den katholske Kirke og dens

Overhoved med et uudslukkeligt Had, følgelig er der helleringen Mening i, at stille den romersk-katholske Kirkes Fædre og Overhoved sammen med ham. „Jeg er overbevist om,“ skriver han, „at Pavedømmet er den sande og ægte Antikrists Sæde; Paven stammer nødvendigvis og sikkert fra Djævelen,“ og endnu paa sit Dødsleje beder den ulykkelige Mand: „Gud opfylde eder med Had imod Paven!“ Og ikke desto mindre skal den lutherske Kirke prydes med Pave Gregor den Store, med en Mand, der efter Luthers Mening var Antikrist og Djævelen selv!

Den lutherske Kirke skal nu engang gjøres „apostolisk“, thi det slemme Hul fra Kristus og Apostlene indtil Luther maa udfyldes, derfor maa Petrus derop med Himmeriges Nøgler, og Paulus, derfor maa Irenæus, Athanasius, Krysostomus, Augustinus, Hieronymus og Gregor derop; saa er Broen slaaet, og man kan fortsætte med Huss, Wicleff og Luther: det er „Evangeliets Forplantning gennem Aarhundreder“. Men en saadan „almindelig“ Kirke, hvor Gammelt og Nyt, guddommeligt aabenbarede Sandheder og moderne menneskelige Paafund ere slaaede sammen i én Gryde, vilde alle de romersk-katholske Mænd paa Marmorkirken betakke sig for. De holdt ubrødelig fast ved den ene sande af Frelseren indstiftede synlige Kirke, den romersk-katholske, bygget paa Klippen Petrus, og ubønhørligt forkastede de enhver fra den romersk-katholske Kirke afvigende Lære, som Vildfarelse og Menneskeværk; de vare „Papister“ med Liv og Sjæl, ivrige og trofaste Katholiker og ærede alle uden Undtagelse i Pavedømmet den af Kristus indstiftede Autoritet paa Jorden.

Kjender Hr. *Br.* maaske ikke den h. Athanasius' Udtalelse: „Enhver, som vil blive salig, maa fremfor alt bekjende sig til den katholske Tro; thi den, som ikke bevarer samme fuldstændig og ubesmittet, vil uden Tvivl, gaa evig tabt“; eller den h. Krysostomus': „Kristus

har gjort Petrus til Hyrde og Overhoved for sin Kirke“; eller Ambrosius’: „Hvor Petrus er, der er Kirken“; eller Hieronymus’: „Er nogen forbunden med Petri Stol, da er han min.“ Skulde Hr. *Br.* ikke kjende den h. *Irenæus*’ Udtalelse: „Med denne Kirke maa, paa Grund af dens Forrang, alle Kirker stemme overens, d. v. s. alle de Troende, fordi den apostoliske Overlevering til alle Tider er bleven bevaret i den, fremfor i nogensomhelst anden“; eller den h. Athanasius’ Brev til Pave Felix: „Derfor er du og dine Forgængere som apostoliske Biskopper stillede paa Tinden, og Omsorgen for alle Kirkerne eder anbetret, for at I skulle komme os til Hjælp.“ Og den h. Augustinus, hvad mener han? „Mange Grunde,“ skriver han mod Manikæerne, „bevæge mig til at blive i den katholske Kirkes Skjød; dertil bevæger mig dens Anseelse, som begyndte med Vidundere, opholdtes ved Haabet, forøgedes ved Kjærligheden, stadfæstedes ved Alderdom. Dertil bevæger mig den uafbrudte Rækkefølge af Petri Efterfølgere; dertil bevæger mig endelig selve Navnet: den katholske Kirke.“ Og paa et andet Sted bevidner den samme hellige Augustinus: „Jeg vilde end ikke tro Evangeliet, dersom Kirkens Autoritet ikke bevægede mig dertil.“ Til disse enkelte Kirkefædres Vidnesbyrd om den katholske Kirke og Pavedømmet, ville vi endnu kun tilføje Cisterciensermunken, den h. Bernhards. Til Pave Eugenius III skriver han: „Lad os undersøge lidt nøjere, hvem du er og hvorledes din Stilling i Kirken. Hvem er du? Den højeste Præst, den højeste Ypperstepræst, Du er Fyrsten blandt Biskopperne, du er Apostlenes Arving. Du er den, hvem Himmeriges Nøgler ere overgivne, hvem Faarene ere anbetret. Der er andre, som have Hjorde, der ere dem anbetret, enhver har sin; men dig ere alle anbetret og overfor dig udgjøre de alle kun en eneste Hjord. Du er ikke alene Faarenes Hyrde, men ogsaa, og du alene, Hyrdernes Hyrde. Andre tage Del i Omsorgen; du alene har den fuld-

kommeste Myndighed. Andres Magt har sine Grænser; men din udstrækker sig ogsaa over hine, som modtage Magt over andre.“

Hvorledes stemme disse Udtalelser overens med „Reformatorernes“, at Paven er Djævelen og Antikrist og den romersk-katholske Kirke et Babylon af Løgn og Vildfarelse? Vil Hr. *Br.* „tjene den samme Herre og tilhøre den samme hellige almindelige Kirke, som disse Mænd med Troskab have tjent,“ og vil han „minde dem med Tak“, saa maa Hr. *Br.* ogsaa tro, hvad de have troet, og hylde den samme Lære, som de have udtalt; med andre Ord; han maa selv blive k a t h o l s k og Marmorkirken med. At stille deres Statuer op paa den lutherske Kirkes Tinde, det kan være let nok; men bring hele deres Lære i Samklang med den lutherske Lære, see: det er Humlen. Og før det sker, kan Hr. *Br.* ikke gjøre berettiget Krav paa deres Personer. De tre, Huss, Wicleff og Luther, kunne passe paa det lutherske, eller protestantiske eller *Br.*'ske Tempels Tinde; men alle de øvrige ere en Inkonsekvents, og istedenfor at „klare den historiske Tankegang,“ vildlede de den.

Forøvrigt kjender Hr. *Br.* selv saa lidt til den katholske Kirkes Lære, at han endog i det oplyste 19. Aarhundrede tror paa „afgudisk Dyrkelse“ i den katholske Kirke. Det er ogsaa en Kompliment til de katholske Kirkefædre paa Marmorkirken, som ikke trænger til nogen Kommentar: den er for betegnende.

Gregorius.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn: I Søndags fejrede Mariakongregationen sin Titularfest paa en særdeles højtidelig Maade. Under Fælleskommunionen om Morgenen i Sognekirken uddel-

tes henved 150 hh. Kommunioner. Ved Aftenandagten, under hvilken Kongregationens Præses prædikede, optoges 5 nye Medlemmer i Kongregationen for Mænd. Efter Optagelsen fandt Processionen Sted til Ære for den ubesmiltet undfangne Jomfru, og Gudsmodersstatuen, „Vor Frue af Lourdes“, kronedes af den højærværdigste Hr. Præfekt. Det var en overordentlig højtidelig og opbyggelig Aften for hele Menigheden, hvis Medlemmer vare mødte meget talrigt, ligesom ogsaa en Del Anderledestroende overværede Andagten. Kongregationens Bestyrelse var mødt med deres nye Insignier, og det store prægtige Kongregationsbanner, samt Ynglingekongregationens mindre og Kirkefanerne vejede i Kirkens Gange. I Processionen deltog, foruden Mariakongregationernes Medlemmer med deres blaa Insignier, ogsaa Kirkeforstanderskabet, Vincentskonferentserne og Svendeforeningen. Medlemmerne af Svendeforeningen vare kjendelige ved deres nye Foreningsmærke, som de bare paa Brystet, en Danebrogsroset med et Sølvvaaben, paa hvilket Bogstaverne: *Kth. Sv.* (Katholsk Svendeforening). Kun Skade, at de endnu ikke kunde føre en Fane med sig. Efter Lægfolket kom Gejstligheden, fem til sex Præster, derefter Pastor Brinkmann med Kronen, som hvilede paa en Pude, og tilsidst Hr. Præfekten med Leviterne og Ministranter. Efter Kroningen istemtes Højsangen, „Magnificat“ (Min Sjæl højlover Herren), hvorpaa de Gejstlige vendte tilbage til Højalteret. Diakonen udstillede det Allerhelligste i Monstrantsen, og nu gjænlød Kirken af den Ambrosianske Lovsangs „Te Deums“ storslaaede Toner, som, baarne af kraftige Mandfolkestemmer afvexlende med Sangforeningens flerstemmige Sang, frembragte en overordentlig gribende og begejstrende Virkning. Andagten sluttede som sædvanligt med den sakramentale Velsignelse.

Ordруп. Hds. kgl. H. Prinsesse *Marie* overværede Højmassen i St. Andreas Kirken i Søndags og besøgte ved samme Lejlighed Kollegiet.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 20. December. Fjerde Søndag i Advent. — **21. M. Thomas, Apostel.** — **22. Ti, 23. O.** Ferialdage (Onsdag tillige Fastedag, 24. To. (Fastedag.) Vigilie til Julefesten. **Fredagen*) den 25. December.** Guds Søns Fødsel i Kjødet. **1ste Juledag.** I Sct. Ansgars Kirke: 1ste Levitmesse med Prædiken Kl. 5 Morgen; derefter hh. Messer. Kl. 10: 2den Levitmesse med Prædiken.

Lørdagen den 26. December. Sct. Stefani Fest. **2. Juledag.** (Gudstjenesten som paa Søndagene.)

Søndagen den 27. December. Sct. Johannes, Apostel og Evang.

*) Den første Juledag er, som bekendt, ingen Abstinentsdag, endskjøndt den falder paa en Fredag, og Kjødspiser ere derfor tilladte.

St. Knuds Kapel

1. Juledag: h. Messe Kl. 8 og 8¹/₂; Kl. 9 med Prædiken.
2. Juledag: Kl. 9 Højmesse med Prædiken.

Jesu Hjærte Kapel

(Vesterbrogade 28.)

1. Juledag: h. Messe fra Kl. 5¹/₂—8.
- Hver Søn- og Helligdag Kl. 4¹/₂. Eft. Sakramentsandagt.

Til Julen

anbefales indbundne Bønne- og Salmebøger til moderate Priser. Bønnebøgerne fra 2 Kr. 50 Øre til 6 Kr., Salmebøgerne fra 1 Kr. og 50 Øre til 4 Kr. Bøgerne ere til Salg i Bredgade 64. 1. Sal, samt hos Hr. Bogbinder O. Petersen, Gothersgade 55, Hjørnet af Møntergade.

Samtidig bringes Devotionaliehandelen, Gammeltorv 4, i Erindring. Man vil der finde et rigt Udvalg af smukke og tillige billige Julegaver, som kunne have blivende Værd baade for Voxne og Børn. Vi fremhæve særlig smukke Kors, Vielvandskar, Rosenkranse, og Statuer, og som Specialitet nydelige, smaa Rosenkransbeholdere. Et Besøg i Devotionaliehandelen i denne og næste Uge vil ikke fortryde en katolsk Fader eller Moder; de ville der paa en let og billig Maade finde en Gave, som kan glæde et godt Barns Hjærte og som tillige kan være et Minde om Forældrene hele Livet igjennem. Det er ikke Legetøj, som findes her, men Ting, som Børnene kunne benytte indtil deres Død.

Vi benytte tillige Lejligheden til at minde Menigheden om, at Hr. Partikulier C. F. Grøider paa Sct. Josefs Hospitalet udbedrer gamle Rosenkranse og tillige har et lille Forraad af nye Rosenkranse til Raadighed.

De af nogle Damer i Anledning af Julefesten indsamlede Gaver ere til behageligt Estersyn Onsdag Formiddag den 23. Dec. i Skolelokalet i Præsteboligen.

Smukke og billige Julegaver saasom et stort Album, en Stereoskopkasse, en Harmonika, Portemonaier, Lys og Lysholdere, m. m. sælges i Tordenskjoldsgade 11. 1. Sal over Gaarden fra Kl. 12—6.

C. Bruun, Enke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Treogtredivte Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N° 52.

Søndagen den 27. December.

1885.

Indhold: Den h. Johannes. Stemmer fra Protestantismens Lejr. Sct. Mikaelkirken i Kolding. Aarets sidste Aften. Legetøj. Efterretninger: Kjøbenhavn, Rom.

Den h. Evangelist Johannes.

Efter den hellige Julefest fejrer Kirken den h. Stefanus Fest, denne første Martyr, som led den kvalfuldeste Død for Kristi Skyld; og den følgende Dag, den 27. December, mindes den den h. Evangelist *Johannes*, den guddommelige Mesters Yndlingsdiscipel.

Johannes var Søn af en fattig Fisker ved Geneza-reth Sø, og hørte tilligemed sin Broder, Jakobus den Ældre, til Jesu første Disciple, som forlode alt og fulgte Frelseren. Efter den Helligaands Sendelse vendte han sig til Lilleasien, for at begynde sin apostoliske Virksomhed og op slog sit Bispesæde i Efesus. Da den anden store Kristenforfølgelse udbrød under Kejser Domitian, blev ogsaa Johannes fængslet og ført til Rom i Aaret 95. Her skulde han lide for sin Tro. Men den sydende Olie, i hvilken han paa Kejsers Befaling blev kastet, skadede ham ikke, og da man opgav

at pine den Hellige paa anden Maade, blev det ikke forundt den modige Bekjender at lade sit Liv for Troens Skyld. Som Petrus blev korsfæstet i Rom, Paulus halshugget sammesteds, og Jakobus, Johannes Broder, henrettet med Sværdet i Jerusalem, saaledes døde ogsaa alle de øvrige Apostle Martyrdøden; den h. Johannes alene døde en naturlig Død, omendskjønt ogsaa han var beredt til at lide alt for Kristi Skyld,

I Aaret 96 blev den h. Johannes landsforvist til den øde Ø Patmos, hvorfra han først vendte tilbage efter Domitians voldsomme Død. Den h. Thimotheus, som bestyrede Bispestolen i Efesus under Johannes Landsforvisning, var imidlertid død, hvorfor den Hellige paa Grund af de Troendes Bønner atter vendte tilbage til Efesus. Her virkede han nu utrættelig, indtil Frelseren kaldte den næsten 100aarige Olding til sig i Aaret 101. Over den h. Johannes' Grav i Efesus opførtes et pragtfuldt Tempel, som desværre blev nedværdiget til en tyrkisk Moschee, da Korset i Lilleasien maatte vige for Halvmaanen, Kristendommen for Muhamedanismen.

Den h. Apostel Johannes kaldes sædvanligvis *Evangelisten* Johannes, fordi vi ogsaa have et Evangelium, som han har nedskrevet, og som begynder med de Ord: „I Begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud og Ordet var Gud.“ Han skrev det efter sin Tilbagekomst fra Patmos imod Cerinthus' Vranglære. Under sin Landflygtighed derimod skrev han „den hemmelige Aabenbaring“, og flere Breve af ham findes tillige i den h. Skrift. „Disse Breves Indhold“, siger afdøde Alban Stolz, „ligner en Krans, som er flettet af to Grene; den ene Gren er Formaning om at tro paa Jesus Kristus, den anden Formaning om at vedblive i Kjærligheden til ham. Han lærer os altsaa her paa den mest indtrængende Maade om alt, hvad det tilsidst kommer an paa, nemlig om *Troen* og *Kjærligheden*. Disse tvende Dyder maa forefindes sunde og stærke i Mennesket, saafremt det vil føre et gudvelbehageligt Liv og

engang dø en salig Død. Hvor Kjærligheden mangler, der gavner Troen intet; og hvor Troen mangler, der er Kjærligheden falsk og uden Nytte eller Værd.“

Naar vi hidtil ikke have omtalt de tre Aar, i hvilke den h. Johannes levede i den inderligste Fortrolighed med sin guddommelige Mester, saa ville vi nu til Slutning dog hentyde dertil.

Det er en bekjendt Sag, at den h. Johannes paa ganske særegen Maade stod i Yndest hos Frelseren; med Rette kaldte vi ham derfor ogsaa Herrens Yndlingsdiscipel. Den guddommelige Lærer var ikke tilfreds med blot at kalde ham tilligemed de første Disciple, som skulde følge ham overalt, men han har ogsaa senere udmærket ham ved forskjellige Lejligheder. Johannes var en af de tre udvalgte Apostle, som fremfor de øvrige skulde være Vidne til Herrens højeste Forherligelse og til hans dybeste Fornedrelse; vi finde den h. Johannes opfyldt af hellig Begejstring paa Bjærgget Tabor ved Herrens Forklarelse, og vi se ham opfyldt af den inderligste Bedrøvelse i Gethsemani Have, hvor Herren i sin Dødsangst udtaler de Ord: „Min Sjæl er bedrøvet indtil Døden.“ Ved den sidste Nadvere forundes det „den Discipel, hvem Jesus elskede,“ at hvile ved den sande Ypperstepræsts Bryst. Og da Apostlene ønske at komme til Kundskab om, hvem Forræderen er, vende de sig til Johannes, for at han skal udspørge Frelseren.

Blandt Apostlene er Johannes ogsaa den eneste, som fulgte Frelseren indtil Golgatha, og vi finde ham ved Foden af Jesu Kors. Til ham, den jomfruelige Discipel, overantvorder den døende Frelser sin dyrebareste Skat paa Jorden, sin hellige Moder, med de Ord: „Kvinde, se der din Søn! — Søn, se der din Moder!“ Og spørge vi om Grunden til denne Jesu Kjærlighed til den h. Johannes, saa svarer den h. Augustinus os: „Det var hans store Kjærlighed og Hengivenhed, hans

Sagtmodighed og Fredsommelighed og hans jomfruelige Uskyldighed.“ Og det er netop disse Dyder, som vi ogsaa maa tilegne os, saafremt vi ville være Herrens Yndlinge. —

Sct. Mikaelkirken i Kolding.

(Af —s.)

Enhver vil blive overrasket ved Synet af denne smukke Kirke. Ganske vist er den endnu ikke helt fuldført, der mangler endnu Spiret paa Taarnet, men alligevel er den nu allerede saa tiltalende, saa andagtsvækkende, at den gjør sin Bygmester, Arkitekt *Hertel* i Münster, al Ære. Den gothiske Stil egner sig især til Kirker; den tillader den rigeste Udsmykning, og kan dog ogsaa, hvor Midlerne ere mere indskrænkede, virke imponerende. Dette ser man ved Sct. Mikael Kirken. Medens Flertallet af Kirkerne her i Landet ere lave og kun have et fladt Loft eller flade Hvælvinger, ligner den nye Kirke den katholske Kirke i Aarhus og prydes som denne af høje, spidse Hvælvinger.

Er man traadt ind i Kirken gennem den smukke, massive Egetræsdør, kommer man i en Forhal, som er under Taarnet. I Overensstemmelse med de kirkelige Forskrifter er Døbefonten anbragt her. Den er leveret af *Froi-Robert* i Paris og omgivet af et smukt, broncefarvet Jærngitter fra *W. Sieglers* velrenomerede Fabrik i Kjøbenhavn. Over Døbefonten findes to Glasmalerier, som minde os om Daaben; det ene fremstiller Jesu Daab i Jordanfloden, det andet Daabens Indstiftelse efter Matth. 28, 19.

Træder man saa ind i Kirken, fængsles Blikket strax af de straalende Glasmalerier i Koret. Skibet slutter med en flad Væg, som er gennembrudt af tre

Vinduer. I det største, som er 17 Fod højt, ser man Frelseren, der viser hen til sit helligste Hjærte; de to andre Vinduer derimod fremstille den h. Erkeengel Mikael, Kirkens Patron, og den h. Ansgarius, den katolske Kirkes første Sendebud til Norden. Disse to Malerier, ligesom alle andre Vinduer, ere malede i det kongelig sachsiske Institut for Glasmaleri af *Hertel* og *Lersch* i Dysseldorf. Det er vanskeligt, at beskrive disse Billeder, thi den ejendommelige Lysvirkning, som de fremkalde, er næsten ubeskrivelig. Skulde vi fremhæve enkelte Dele, saa maatte det være den smukke Ramme, som omgiver Hovedbilledet, og overhovedet den smukke Arkitektur, som indeslutter selve Billederne. Kunstnerne have nemlig fremstillet Figurerne som staaende paa rigt udskaarne Fodstykker og under Baldakiner, hvorved de have opnaaet, at Vinduerne danne et afsluttet, harmonisk Hele med Kirkens øvrige Arkitektur.

St. Mikael er fremstillet i Overensstemmelse med Joh. Aab. 12, 7., idet han med et Spyd gjenneborer Dragens, d. e. den oprørske Djævels Hoved. Den h. Ansgarius har i den ene Haand Bispestaven og i den anden en Kirke, som Kirkens Grundlægger i Norden, samt en Bog, der minder os om hans Virksomhed for Evangeliets Forkyndelse og om hans egne fromme Skrifter. Palliet, det med sorte Smaakors prydede Baand, der danner den særlige Udmærkelse for Ærkebiskopperne, smykker hans Bispekaabe, og et Skib ved hans Side minder om hans farefulde apostoliske Rejser over Østersøen. De andre Vinduer i Kirken ere Tæppemønstre. De ere forfærdigede ganske i Lighed med dem, man ofte finder i de gamle Domkirker; smaa runde Stykker Glas, saakaldte „Butzen“, ere ved Bly kunstigt føjede sammen, medens Rammen derimod er malet.

Koret skilles fra Skibet ved en Kommunionbænk, som tilligemed Prædikestolen er udskaaren af Snedker

Miele i Münster. Kirkebænkene ere forfærdigede af Tømrer *C. Møller* i Kolding, og alt andet Snedkerarbejde, hvoraf vi særlig fremhæve de smukt forarbejdede Døre og Knælebænken oppe foran Orgelet, er meget meget solidt udført af Snedker *Johansen* hersteds.

Gulvet er lagt i smukke Mosaikfliser, som tilligemed Marmortrinet ved Kommunionbænken ere leverede af Kjøbmand *Brandorff*.

Alteret, som paa Indvielsesdagen var smykket med kostbare, dels vævede dels smukt broderede, skænkede Tæpper, er det samme, som stod i det gamle Kapel. Det er en Gave fra *Sct. Franciskus Søstre* i Flensborg, som ogsaa til Indvielsen havde broderet et overordentlig kostbart og smagfuldt Velum til Ciboriet. Foran Alteret hænger den evige Lampe. Den er af Messing og tildels forgyldt, samt rigt forsynet med Forsiringer. Det er skænket af *Menigheden*, og saaledes et blivende Tegn paa dennes Kjærlighed til den paa Alteret, under Brødets Skikkelse, skjulte Gud og Frelser.

Hvad der i det Ydre saa meget fremhæver Kirkens skønne Udseende, er det smukke Murerarbejde, hvorved Murermester *J. Petersen* fra Kolding har indlagt sig megen Ære. Hele Arbejdet er blevet ledet af Arkitekt *Fussing* herfra.

Maatte det nye Gudshus da ogsaa opfylde sin Bestemmelse iblandt os! Maatte det i Sandhed blive et Bønnens og Naadens Sted; maatte det for Mange blive en Forhal til Himlen! Saaledes vilde de Velgjøreres Ønsker gaa i Opfyldelse, som ved deres rundhaandede Bidrag have muliggjort Opførelsen af denne smukke Kirke.

Stemmer fra Protestantismens Lejr.

Under Titlen „*Pave Leo XIII.'s Feltraab*“ (Af Fr. Will.) bringer „Aarhus Stiftstidendes“ Nr. 325 følgende mærkelige Udtalelse angaaende den pavelige *Encyklika*, som vi nylig have meddelt vore Læsere. „Skulde man med ét Ord give Pave Leo en Karakteristik,“ skriver Hr. Will, „kom man vistnok aldrig Sandheden nærmere, end ved at stemple ham som „*tidssvarende*“. „Kirkens fromme Fader“ véd meget vel, at han ikke er sat for at „tjene Tiden, men Herren“; men han har et lige saa klart og aabent Øje for, at man ikke kan tjene Herren, idet man sætter sig helt udenfor Tiden og afbryder al Rapport med Tidsaanden og sin Tids Opgaver. Derfor svæver han ikke højt oppe over Skyerne; de, som ville hæve Kirken i Skyerne, maatte sukke over Leo den Trettende; de, der derimod ville have Kirken paa Jorden, indsmeltet i det daglige Liv, gjennemrislende Dagens og Vejens Spørgsmaal, de, med andre Ord, hvem Kirkens Idealitet er for luftig en Sag, og som derfor stile imod et mere reelt, positivt Udbytte af Kirkens Gjerning i Verden, — de ville uvilkaarligt hylde og beundre den nuværende Pave. *Pio nono* havde ikke gjort sin Efterkommer Pladsen let; brav og from som han var, men med absolut manglende Forstaaelse af sin Tid, isolerede han Kirken. Det, som en Magt, der vil have Indflydelse, mindst af Alt kan taale: at blive unævnt og ubemærket, halvglemmt og uhørt, — det skete i Kirken i Pave Pios Dage. Baandene mellem Tiden, Tidsaanden, Tidsopgaverne, Tidens Politik og Tidens Videnskab paa den ene Side og Pavedømmets paa den anden Side, kunde Ingen finde; stiv og stædig stod Kirkens Øverste paa et Punkt — det være nu urigtigt eller falsk —, som var ganske forladt af den øvrige Verden; der var én Aand indenfor Vatikanets Mure, en anden udenfor, og de havde Intet med hin-

anden at skaffe. Og hvis En vilde svare at dette er naturligt, da der jo aldrig kan stiftes Fred mellem Jehova og Baal, saa er det dog klart, at der maa skaffes et Felt tilstede, hvor de forskjellige Aander kunne mødes, da Aanden fra Vatikanet ellers aldrig vil kunne vente at indpuste sin Natur i dem derudenfor. Og det er derfor ganske nødvendigt, at Kirken, hvis den vil haabe paa nogen Indgang og Indflydelse over Folkene, ikke for at trodse et Ideal igjennem tilvejebringer den alt andet end ideale Tilstand, at dens Hjorde ere løbne fra den.“

Hvad Forfatteren her siger om Pius IX, maa vi paa det bestemteste modsige. Pius IX. var ligesaa godt som den nuværende Pave „*tidssvarende*“, og selv om han ikke var den udmærkede *Videnskabsmand*, som den nuværende Leo XIII, saa var og blev han dog netop den Mand, som Kirkens Styrelse trængte til i Tiden fra 1846—78. En Leo XIII vilde den Gang have være forud for sin Tid, og følgerig hellerintet have udrettet. Havde Pius ikke været „stædig“, havde han ikke til hver en Tid, hvor Kirkens Rettigheder stode paa Spil, sagt sit berømte: „*non possumus*, Vi kan ikke,“ vilde Leo XIII have modtaget en sørgelig Arv efter ham, medens han nu modtog, vel en *lidende* Kirke, men en Kirke, som bar sine Lidelser med *Ære* og frejdigt *Mod* og *Haab*. Herligt var ogsaa det Opsving, som den katholske Kirke og det kirkelige Liv tog under Pius IX's lange Regering, vi behøve blot at minde om de 28 *Ærkebispedømmer* og 129 *Bispedømmer*, som Pius oprettede i Verdens forskjelligste Egne. Stod han isoleret, da var det sandelig ikke Katholikerne, der holdt sig isolerede fra ham; 240 Millioner sluttede sig fastere end nogensinde til ham, og ved hans urokkelige Fasthed og Bestemthed i Kirkens Forsvar, lærte Folkene liggende Fasthed og Mod for den Kamp, som først rigtig skulde modnes under hans Efterfølger. At enkelte vildfarende Faar, ikke „Hjorde“, løb fra Overhyrden, det

er hændet alle Paver ligefra Petrus af, ja, fra selve Kirkens guddommelige Stifter af, og saaledes vil det vedblive, saalænge Hovmod og menneskelig Lidenskab eksisterer heneden. — Efter denne lille Afstikker ville vi atter lade Hr. *Fr. Will* tale.

„Dette har Pave Leo set og forstaaet, og Kirkens Overhyrde forbandt lykkelig Vis Mennenskekjenderens Snille og Diplomaten's Finhed med sin kristelige Fromhed. Skranken mellem Vatikanet og den øvrige Verden er brudt, og det er ikke længer en forskjellig Aand og et forskjelligt Livsmaal, der stiles efter paa den og hin Side Pavens Slot. Paven har akcepteret Tiden og Tidsaanden; Tidens Interesser ere ogsaa hans, Tidens Op-gaver ligge ogsaa ham paa Hjærte; Tidens politiske Begivenheder og borgerlige Rørelser opfattes som naturlige Momenter i et Kristenmenneskes Liv, og Videnskaben, som Tiden satte til Højbords, — lytter den lærde Pave gjærne til*) — frygter den aldeles ikke, frygter kun vantro og ugudelige Slutninger, der kunne drages af de foreløbige videnskabelige Resultater; men netop for at undgaa Udskejelserne, netop for at have Part med i Udviklingen, netop for fra Kirkens Standpunkt af at kunne være med til at lede Bevægelsen, træder Paven fra Skyerne ned paa Jorden, blander sig i det borgerlige og videnskabelige Liv, kun tilstræbende at forme en Stemning, som, hvad enten den behandler politiske, sociale, æstetiske eller videnskabelige Emner, i sit Inderste grunder og bundet i den religiøse Bevidsthed.

Hvilken Forfatning man iøvrigt til de skiftende Tider vil indføre — *det er* Kirken ganske irrelevant; den vil ikke lægge sig ud med Nogen for den Sags Skyld, saameget mere som Kongeløerne og

*) Alt dette har stadig været Tilfældet med Kirkens Overhoved, ogsaa for Pius Vedkommende; men hans gode Villie og Foranstaltninger strandede ofte paa de verdslige Magthaveres Snæversynethed, for ikke at sige — onde Villie.

Republik, Konservatisme og Liberalisme kunne være tjenlige til skiftende Tider og i vekslede Skikkelser. Men det er slet ikke den nærværende Paves Mening, at de Troende skulle svæve i Luften over Tidens Spørgsmaal. Der er saa mange Partier, politiske og sociale, med forskjellige Principer og Opgaver; Paven mener, at der ogsaa i det borgerlige og sociale Liv kunde være Brug for et kristeligt Parti, og han mener — naturligtvis med aabenbart Rette —, at hvis man fra kristeligt Ståde slet ikke deltager i de foreliggende Emner, saa bliver Kristendommen som medbestemmende Faktor i Folkenes og Landenes Liv efterhaanden mindre og mindre. Ogsaa den moderne Videnskab rækker Paven i sin Encyklika fra 1ste November dette Aar Haanden. Videnskabens Afsløringer ere Momenter i Aabenbarelsen og kunne derfor kun tjene til at forøge Æren og Beundringen for den Gud, hvis Visdom og Storhed Skridt for Skridt bliver afsløret. At Mennesker med halv Viden bruge denne halve Viden til Anfald paa og Oprør mod Gud, forringer ikke selve Videnskaben; ligesaa lidt at Videnskaben maa finde sig i af Daarer at blive udnyttet paa nedbrydende Maade. For den sande Videnskab er Kirken ikke bange; den ser netop i den, saa vel som i Kunsten, i borgerlige og sociale Fremskridt høje og hellige Tjenerinder i den Højestes Arbejde.

Saaledes dømmes for Tiden Overhovedet for den største Del af den kristne Kirke. Dette er ej blot interessant, men i dybeste Forstand indflydelsesrigt, ja epokegjørende.“

Aarets sidste Aften.

Uhrene i Hovedstaden havde lige forkyndt Midnatstimen, og alskens Aander, Fantasiens Børn, smuttede igjennem Værelset. Pludselig traadte en gammel graa Kvinde ind i Stuen; ved Haanden havde hun en lille, munter Dreng med gule Lokker.

„Hvem er Du, gamle, livstrætte . . . ?

„Jeg? . . . Jeg er Aaret 1885! Jeg er skyldbetyngtet, dømt til Døden, og Ingen har Medlidenhed med mig. Alle se de mig gjerne paa Ryggen, thi jeg har ikke levet saaledes, at man finder sig foranlediget til at græde Smertens Taarer ved min Hedengang. Jeg har ikke opfyldt de Forhaabninger, som man satte til mig . . . men jeg maatte ogsaa have været en Hex om det skulde have været mig muligt! Paa god Villie har det ikke manglet, — men Menneskene have fordærvet alt for mig; mine bedste Forsætter have de traadt under Fødder, og nu støde de mig ud som en Forbryderske, ret som om jeg var Skyld i alt . . . Du og alle andre Ugebladsskrivere, som Uge for Uge føle mig paa Pulsens, — hvorfor skjælde I mig ud; hvorfor overøse I den Bortdragende med Klager og Bebrejdelser? Se her! Denne friske, glade Dreng, min eneste Søn og Arving, er uskyldig, ren og god. Saaledes var jeg ogsaa for 12 Maaneder siden, da jeg kom til eder. Men ak desværre, hvad have I Mennesker ikke gjort mig til! Istedendfor at opdrage og uddanne mig, have I ødelagt mig, og syg, elendig, forgiftet, maa jeg nu dø i Fortvivlelse. God og skyldfri, uden Lyde fremgik jeg af Skaberens Haand; blev jeg slet, saa anklag ikke mig, men anklag eder selv! Alle Aarene ere gode, naar Menneskene blot ikke selv fordærve dem. Min Søn her kalder sig 86, han vil træde i mit Sted. Ville eders pædagogiske, politiske, sociale Kunster ogsaa fordærve ham? Uden Tvivl; thi Menneskene paatrykke Aarene deres Stempel og saa gjøre de omvendt af hvad de ellers pleje at gjøre med deres Medmennesker: dør et Aar, saa bliver det udskjældt og bebrejdet for alt muligt, men dør et Menneskene, saa bliver det rost og sendes lige i Himlen — Forøvrigt kan du takke alle „Ugebladets“ Læsere og Læserinder, baade de gamle og de unge, fra mig, fordi de trofast have holdt Bla-

det, medens jeg førte Septeret, og bed dem være lige saa trofaste i Fremtiden, naar min lille Søn, 86, overtager Styrelsen.“

Det gjorde mig ondt for den Gamle, og jeg vilde lige til at undskylde mig, men i samme Øjeblik opløste hun sig i Taage og lod Drengen blive tilbage i Stuen. Der stod han nu med sine gyldne Lokker, iført et Klædebon af grønt Flor og smilede saa forhaabningsfuldt til mig. Men jeg tænkte: „Dit forføriske Smil skal ikke bedaare mig, Æblet falder ikke langt fra Stammen, og du slægter naturligvis din Moder paa. Hvor skal jeg nu sende dig i Skole, at du kan blive opdraget paa en fornuftig Maade?“ Men førend jeg kunde faa ordentlig Fat i Drengen, flagrede han bort og sprang ind mellem en Hob glade Menneskebørn, som hilsede ham lystigt med „Glædeligt Nytaar“ og Klinken.

Jeg lod Hovedet synke og tænkte paa den Gamle som var død. Store blodige Krige bragte 1885 vel ikke i Europa, men til Gjengjæld flød Blodet i Asien og andre Steder, og Frygten for Krig hang stadig over Europas Hoved. I Spanien indførte Aaret et Surrogat for Krigen, Koleraen, som sendte Tusinder over i den anden Verden, og paa Ulykker og Katastrofer var der ingen Mangel i Europas Lande. Som et rødt Uhyre sneg den revolutionære Hydra sig gennem Landene, og som en graa og tung Sky hang det sociale Spørgsmaal over vore Hoveder. Mangen kjær Ven er dragen bort i det henrundne Aar, mangt et Haab blevet uopfyldt, og mangan en Taare falden i Kalken, som vi have drukket. Enhver har baaret sit Kors, og enhver vidste, hvor Skoen trykkede. Meget have vi selv forskyldt ved Ufordragelighed og Ukjærlighed. Lad derfor al Kiv og Strid være glemt i det nye Aar, og lad os alle glade og endrægteligen arbejde sammen paa det fælles Vel! Fred og Velvære ønske jeg hver Enkelt, hver Familie, hele Fædrelandet! *Fred*, for at alt det Had og Fjendskab, al den Forbitrelse, den ulykkelige Kamp, hvoraf Fædrelandet gjenlyder, endelig maa ophøre; *Velvære*, for at al den Nød og Elendighed, som hersker herhjemme, maa faa Ende. Men de, som ere kaldede til at styre Fædrelandets Skjæbne, give Gud den rette Erkjendelse, for at de maa forstaa at vælge de Midler, som føre til sand og og varig Fred og Velvære!

Til Slutning skal jeg endnu kun tilføje et Ønske: nemlig det, at mine Læsere og jeg ogsaa i det nye Aar maa vedblive at være gode Venner, at vi ogsaa fremdeles, som hidtil, maa vandre trofast Haand i Haand! Husk paa, det var det gamle Aars Ønske! Og hermed ønsker jeg da Alle „et velsignet Nytaar“ — og paa Gjensyn i samme! †

Legetøj.

Ifjor have vi omtalt, at mange Forældre eller Slægtninge forærede Børnene altfor *kostbart* og *kunstigt Legetøj*. Det glædede os, at Artiklen fandt Anerkjendelse blandt mange af vore Læsere; men ikke desto mindre ville vi dog atter iaar tale Børnenes Sag med et Par Ord. Legetøjs Udsalgene ere stadig opfyldte af de lærdeste og mest komplicerede Sager, sande mekaniske Vidundere, som endog for Voxne næsten ere „for dybsindige“. Naar man gaar ind i en saadan Butik, for at købe en almindelig Porcellainsdukke eller Kjæphest, saa sér Komissen næsten medlidende paa En, som om man var en Petrefakt, der ingen Anelse havde om den fremskredne Kultur. En *moderne* Dukke maa dog i det mindste kunne danse, tale, koket vende Øjnene i Hovedet og være udrustet med *Tournure*; en moderne Dreng efter Fabrikantens Ideal værdiger overhovedet en almindelig Kjæphest ingen Tanke mere; en Hest, der er fremstillet efter alle Anatomiens og Physiologiens Regler, tager han maaske imod med en vis Nødsindlæggelse; men hvad han finder fuldstændig svarende til sin Værdighed, det er et Jærnbaneog eller en Dampmaskine, der skjuler alle Lokomotivets Hemmeligheder i sig, og som han sætter i regelret Bevægelse ved Hjælp af Spiritus eller Elektricitet. Der hersker en fuldstændig Væddekamp mellem Legetøjsfabrikanterne,

som kun gaar ud paa at gjøre Ungdommen *blaseret*; og Forældrene skulle oven i Kjøbet betale Barnehjærtets Odelæggelse med deres gode Penge. Alt dette flotte Dukkevæsen, som nu til Dags gaar i Svang, har de fordærveligste Følger for Smaapigerne; de glæde sig over Dukkens Herlighed og Silketøj, men faa derved Øjnene op for deres egen Tarvelighed og blive utilfredse, forfængelige, indbildske og sværge senere hen højt og dyrt, at de „hellere vilde dø“ eller blive gamle Jomfruer, end tage til Takke med en „almindelig“ Haandværker. — I Almindelighed maa man holde fast ved den Grundsætning, at forære Børnene saa lidt som muligt, for at de ikke senere hen i Livet skulle blive utilfredse og mismodige, naar de ikke altid have hvad de kunde ønske sig. Under alle Omstændigheder er det kunstige og kostbare Legetøj for Aanden, hvad Slikkeri er for Legemet: jo mindre, desto bedre!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. Vi kunne idag bringe vore Læsere den glædelige Efterretning, at vi ogsaa til Nytaar 1886 se os istand til at lade en *katholsk Kalender* følge med Ugebladet, idet vor Velgjører fra foregaaende Aar atter i Aar har tilbudt sig, at ville bære Omkostningerne.

Rom. Fra authentisk Kilde meddeles der, at de foruroligende Rygter om den h. Faders *Sundhedstilstand*, som Wienerbladene have bragt, ere *uden Grund*.

— For nylig blev det officielt meddelt *Franciskanergeneralen* af Byraadet, at han maatte rømme det gamle store Kloster *Aracoeli* inden den 15de Decbr., tilligemed alle sine Ordensbrødre, da man til den Tid vilde begynde paa Nedrivningen i Anledning af Viktor Emanuel-Monumentets Opførelse. Nu altsaa, lige som Vin-

teren begynder, udviser man de fattige Ordensfolk af deres 600aarige Hjem, og overlader det til dem selv, at tilvejebringe sig et nyt Tilflugtssted i Løbet af faa Dage! Det er ægte liberalt og humant, og viser ret den Ædelmodighed og Noblesse, som besjæler de Hædersmænd, der nu for Tiden dominere i Pavernes Residentsstad.

— Propaganda Kongregationen har i disse Dage modtaget Efterretninger om *Kristenforfølgelser* i *Cochin-China*, som naa indtil den 1. November. Ifølge disse Efterretninger bleve 9 franske Præster, 7 indfødte Præster, 60 Kateketer og 24,000 Kristne *myrdede*. 200 kristne Huse bleve ødelagte og 225 Kirker gik op i Flamme.

Køln. Den 14. December har den nye Ærkebiskop af Køln, Dr. *Philippus Krementz*, holdt sit højtidelige Indtog i Køln, og Dagen efter fandt den festlige Intronisation Sted i Domkirken. Om Aftenen vare Gaderne glimrende *illuminerede* og et prægtigt *Fakkeltog* sluttede Dagen. Alle katholske Foreninger deltog i samme og fra forskellige Byer i Ærkebispedømmet var afsendt Deputationer. Blandt andet deltog ogsaa en Afdeling katholske Studenter fra Universitetet i *Bonn*. Toget talte over 20,000 Deltagere med 16 Musikkorpser.

Til Biskop af *Ermeland* er i disse Dage Generalvikar, Dr. *Thiel* bleven valgt. Han er født i 1826 og har siden 1871 været Generalvikar hos Ærkebiskop Krementz, til hvis Efterfølger han nu er udnævnt.

Blomstersprog.

„Ser du Tavlen der paa Huset? Her har Mozart boet. Naar du engang dør, vil man ogsaa anbringe en Tavle, hvor du bor!“ — „Tror du det! Hvad vil man da skrive paa den?“ — „Her er en Lejlighed til Leje.“

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 27. December. Sct. Johannes, Apostel og Evang.
 — **28. M.** De uskyldige Børns Fest — **29. Ti.** Thomas af
 Canterbury, Biskop og Mart. — **30. O.** Oktavdag. — **31. To.**
 Sylvester, Pave. (I Sct. Ansgars Kirke: Kl. 6 Aften højtidelig
 Takkeandagt med Prædiken og Te Deum.)
Fredagen den 1. Januar 1886. Herrens Omskørelse. (Guds-
 tjenesten som paa Søndagene. Nytaarsdag afholdes den første
 Kvartalskollekt af Peterspengen.) — **2. L.** Oktav af Sct.
 Stefanus.
Søndagen den 3. Jannar. Oktav af Sct. Johannes.

St. Mariæ Kapel. 1. Juledag Kl. 6 Højmesse; derefter hh.
 Messer til Kl. 9^{1/2}. — Hver Søn- og Festdag Andagt Kl. 3 Eftm.

Børnegudstjeneste i Sct. Ansgars Kirke. Mandagen den 28.
 December, de uskyldige Børns Fest, afholdes om Morgenen Kl. 9 en
 højtidelig Børnegudstjeneste med Prædiken til Fordel for Jesu h.
 Barndomsforening. Alle Menighedens Børn indbydes til Deltagelse i
 Gudstjenesten til Ære for den guddommelige Børneven.

Onsdagen den 30. d. M. Kl. 6^{1/4} Aften opføres af Kirkeskolens
 Elever et lille Juleskuespil: de hh. 3 Konger. Tillige forefindes en
 Tombola med Gevinster à 10 Øre. Indtægten anvendes til en Julefest-
 lighed for Kirkeskolens Elever. Alle Skoleelevernes Forældre indbydes
 til denne Aftenunderholdning. Reserverede Pladser à 1 Kr. kunne for-
 udbestilles hos Hr. Lærer Ertner, og Hr. Partikulier C. F. Grüder.
 Aftenunderholdningen finder Sted i Skolelokalet i Fredericiagade 15.

Taksigelse.

Fra en højtstaaende Dame blev under 23. f. M. tilsendt mig 10 Kr.
 til Vincentiusforeningens Opdragelsesanstalt. I Foreningens Navn bringer
 jeg Vedkommende herved min Tak for det tilsendte Bidrag.
 C. F. Grüder.

Ved den af nogle Damer i Anledning af Julen for-
 anstaltede Indsamling til de Fattige indkom ialt 219
 Kr., som bleve anvendte til Indkjøb af Fødemidler og
 uddelte til 49 Familier og nogle enestaaende Personer
 — i det Hele 153 Personer. — Paa de Trængendes
 Vegne tillade vi os at udtale vor inderligste Tak til de
 ædle Givere, og ønske dem Guds rige Velsignelse til
 Gjengjæld.

Hermed følger Indholdsfortegnelse.